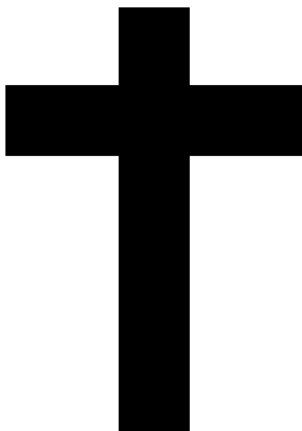

Ebe-No-Pfuase Ishobo
Onogbo

New Testament in Ivbie North-Okpela-Arhe (NI:atg:Ivbie
North-Okpela-Arhe)

Ebe-No-Pfuase Ishobọ Onogbo

New Testament in Ivbie North-Okpela-Arhe (NI:atg:Ivbie North-Okpela-Arhe)

copyright © 2012 Wycliffe Bible Translators, Inc.

Language: Ivbie North-Okpela-Arhe

Translation by: Wycliffe Bible Translators, Inc.

Copyright Information

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation text is made available to you under the terms of the Creative Commons License: Attribution-Noncommercial-No Derivative Works. (<http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/>) In addition, you have permission to port the text to different file formats, as long as you do not change any of the text or punctuation of the Bible.

You may share, copy, distribute, transmit, and extract portions or quotations from this work, provided that you include the above copyright information:

You must give Attribution to the work.

You do not sell this work for a profit.

You do not make any derivative works that change any of the actual words or punctuation of the Scriptures.

Permissions beyond the scope of this license may be available if you contact us with your request.

Printed book ISBN 9789789194797

The New Testament

in Ivbie North-Okpela-Arhe

© 2012, Wycliffe Bible Translators, Inc. All rights reserved.

This translation is made available to you under the terms of the Creative Commons Attribution-Noncommercial-No Derivatives license 4.0.

You may share and redistribute this Bible translation or extracts from it in any format, provided that:

You include the above copyright and source information.

You do not sell this work for a profit.

You do not change any of the words or punctuation of the Scriptures.

Pictures included with Scriptures and other documents on this site are licensed just for use with those Scriptures and documents. For other uses, please contact the respective copyright owners.

2019-08-09

PDF generated using Haiola and XeLaTeX on 21 Feb 2024 from source files dated 29 Jan 2022
03be06b0-68fd-500b-b9a9-6bca4b63979a

Contents

iMatiu	1
iMaki	54
iLuku	87
iJoni	140
Ikanya	178
iRoma	225
1 iKoritia	248
2 iKoritia	268
iGalesha	282
Efisha	289
iFilipia	297
iKolosha	303
1 iTeſalonia	308
2 iTeſalonia	313
1 iTimoti	316
2 iTimoti	322
iTato	326
iFilemo	329
Iburu	331
iJemhisi	349
1 iPita	355
2 iPita	362
1 iJoni	366
2 iJoni	372
3 iJoni	373
iJudu	374
Irokhase	376

Usomhi Onete oyi iJesu iKirisiti ni iMatiu O keke

*Unuekpẹ oyi iJesu iKirisiti
(iLuk 3.23-38)*

¹ Ona o khi akeke shi eke abi unuekpẹ oyi iJesu iKirisiti Omi iDefidi ni o khi Omi Aburaamu o li ze.

² Aburaamu o bia Aziki,
Aziki o bia iGiekọpu,
iGiekọpu o bia iJuda
ali inyoghuo o li nya.

³ iJuda o bia iPẹrezi
ali iZera, okpotso ni o bia we,
a lu iTama.

iPẹrezi o bia Ezironi.
Ezironi o bia iRamu.

⁴ iRamu o bia Aminadabu.
Aminadabu o bia iNashoni,
iNashoni o bia iSalimoni.

⁵ iSalimoni o bia iBoazi,
okpotso ni o bia iBoazi,
a lu iRe-abu.

iBoazi o bia Obedi
ni a lu inyoli iRutu.
Obedi o bia iJese.

⁶ iJese o bia iDefidi
ni o khi oghie.

iDefidi o bia iSolomoni
ni inyoli o kpe khi ughue Uraya.

⁷ iSolomoni o bia iReobuamu.
iReobuamu o bia Abija.
Abija o bia Asa.

⁸ Asa o bia iJeoshafati.
iJeoshafati o bia iJeoram,
iJeoram o bia Uzaya.

⁹ Uzaya o bia iJotamu.
iJotamu o bia Aazi.
Aazi o bia Ezekaya.

¹⁰ Ezekaya o bia iManase,
iManase o bia Amoni.
Amoni o bia iJosaya.

¹¹ iJosaya o bia iJekonaya
ali inyoghuo o li nya
egheghe ni a ro muno

egbo iZireni ighumha je iBabilo.*

¹² Abi e ke ro rote iBabilo jele,
iJekonaya o bia iShalitiēni.

* 1:11 Li ze 2 Ighie 24.14-15; 2 Okhe 36.10; iJere 27.20

iShalitiēni o bia iZerubabeli.

¹³ iZerubabeli o bia Abiudu.

Abiudu o bia Eliakimu.

Eliakimu o bia Azori.

¹⁴ Azori o bia iZadoki.

iZadoki o bia Akimu.

Akimu o bia Eliudu.

¹⁵ Eliudu o bia Eliaza.

Eliaza o bia iMataani.

iMataani o bia iGiekopu.

¹⁶ iGiekopu o bia iJosefu,

ni o rue iMeli inyi iJesu shi

ni a lu iKirisiti.

¹⁷ Rote eghēghē Aburaamu bhale eghēghē iDefidi, e khi agbhotu igbene. Ke rote eghēghē iDefidi bhale eghēghē ni a ro muno egbo iZireni ighumha je iBabilo, e khi agbhotu igbene. Ke rote eghēghē iBabilo bhale eghēghē ni a ro bia iJesu iKirisiti, e gbo li khi agbhotu igbene gho.

Abi a li bia iJesu iKirisiti

(iLuk 2.1-7)

¹⁸ Abi a li bia iJesu iKirisiti na. Neni iMeli inyoli o ngeli na iJosefu ni o o gue oli. A bhale ya e khi iMeli o o me o mo ni o rote o bo oyi Ayemhe-no-pfuase bhale.† ¹⁹ Itobo khi iJosefu ughuoli, o khi ogbo ni o gue angeli, o o sali shi udu khi loli ya kuegbe-a ri imeli shi eke, ini loli khi yeghe oia ukpeloe agbo.

²⁰ Abi o lii sa ona shi udu, a geni o bhale deba li alo elena, o o li, “iJosefu omi iDefidi, khi ke ze ni ulishi o mu e abi u li ya rue iMeli shi ughue, irari khi o mo ni o o me, o bo oyi Ayemhe-no-pfuase o te bhale. ²¹ O ya bia o mo o mo, eva ni u ya lu oni o mo khi iJesu, irari khi o ya mie egbo eyoli olamhe pfuese.”‡

²² Eri a me enana ni a ro bhe ya e khi ingmemhi ni Eshinegba o rote unu oyi omekeguele ngme, ni e bhale ya tse. Ni o o, ²³ “Ghe khe! Omueshi ni o a le deba o mo ghu e o ya ke me o mo, o bia o mo o mo, eva oyoli a ya ke lu iManuēni.”§ Abi ona o ngme khi, “Eshinegba o nu awa la.”

²⁴ Abi iJosefu o ro guale, o ri ele emini Onomhue o mhesē na li o ri ele, o rue iMeli ughue abi Eshinegba o gueye oli. ²⁵ Eri-tse khi iJosefu o a tigbe le deba iMeli, ramhi ni o ro bia oni o mo o mo. iJosefu o lu eva oyi oni o mo, iJesu.*

2

Epfese ni e rote obini ovo o te e ngale bhale

¹ Eoli ni a lu iBetilemu obini eke iJudia a bia iJesu shi, eghēghē ni oghie ni a lu Erudu o ro khi oghie. E mo se e lesingme eghuo e rote obini ovo o te e ngale bhale eke iJerusalemu. ² Ee mhila, ee lie, “Obo a bia oni o mo ni o ya khi oghie oyi egbo iJu shi? Irari khi anye she me ukpetata oyoli obini ovo o te e ngale, loli o ze khi anye bhale ni anye ya ga li.”

³ Abi oni oghie Erudu o ro suo ona, egbe e a ke sheshe loli ali egbo kpa ni e la iJerusalemu. ⁴ O luno ighie eyi ekpodalo-ugamhi nya ali esese Ishi eyi iMosisi kugbe. O mhila we, o o we, “Obo e khi a ya bia iKirisiti Omiepfuese shi?” ⁵ E gueye oli, “Eoli iBetilemu na eke iJudia lo.” “Irari khi igho emekeguele e keke shi eke khi:

⁶ “iBetilemu na eke iJudia,

† 1:18 Li ze iLuk 1.27 ‡ 1:21 Li ze iLuk 1.31 § 1:23 Li ze Aza 7.14; 8.8,10 * 1:25 Li ze iLuk 2.21

yeyē u ga khi ɔni ɔ mu ɛloe nē nya
 elemhi ɛoli eniemhi
 ni e la ekē ijudia.
 Ayē oghie ɔ te ya lasele,
 ni ɔ ya ri ɛgbɔ iZirēni
 khasē ode.”*
 7 Igho oghie Erodu ɔ lu eni emose egħo ochi, ɔ mhila wē, “Egħegħe onoghwo
 a rɔ mē oni ukpētata?” 8 Igho ɔ ghie wē je iBētīlēm, ɔ ɔ wē, “A ke lē, a kuegbe-
 a ya nono ɔli. A kha da mē ɔli ne, a nyenē egbe bhale ya gueyē mhē ni mhi li
 ya ga li.”

9 Abi e rɔ suo abi Erodu ɔ ngme se, e te agho fiē lasele. Igho e gbo mē oni
 ukpētata ni e kpē mē obini ovɔ ɔ te ɛ ngale. O rē wē khasē ode ya ramhi ni o
 rɔ migha ukhomhi oni owa ni ɔni ɔmɔ ɔ la. 10 Egbe e mema mu wē abi e rɔ
 mē oni ukpētata. 11 Igho e lo elemhi oni owa. Abi e rɔ mē ɔni ɔmɔ ali inyɔli
 iMeli, e wuħa e ga li. E khueghie ɛkuē ni e tsua-a, e rue igolu ali afu ituale ali
 oili ituale ni ɛ ɛ pfie ni e għalē somhi ɔli opfa. 12 Igho Eshinēgba ɔ tse agua yē
 wē alo elena e khi gbo nyenē egbe ukhokho deba ɔni oghie. Itobɔ igħo e rɔte
 ode olese ya je apfē.

A rue iJesu na je ekē ijipiti

13 Abi eni emose e rɔ je se, aġeni ɔyi ɔnɔmhue ɔ gueyē iJosefu alo ɛlena, ɔ ɔ li,
 “Erodu ɔ ɔ nono ɔni ɔmɔ ɔna ni luē gbe ɔli-a. Rue ɔli ali inyɔli na je ekē ijipiti.
 La agho ramhi egħegħe ni mhi rɔ ya gueyē u rɔte agho vu.” 14 Obili o bi, iJosefu
 ɔ rue ɔni ɔmɔ ali inyɔli na je ekē ijipiti. 15 Oobɔ ɔ la ramhi ni oghie Erodu ɔ
 rɔ għu-a. Eri Eshinēgba ɔ riēlē ona ni a rɔ bhale ya ɛ khi emini ɔmekēguele ɔ
 ngme khi o bhale ya tse. Ni ɔ, “Ekē ijipiti mhi te lu omi mhē.”†

Erodu ɔ shi ushi a gbolo eniyē enikeke-a

16 Abi Erodu ɔ rɔ mē khi eni emose ni e rɔte obini ovɔ ɔ te ɛ ngale bhale egħo
 khi e di luē, Elemhi ee bi ɔ egbegbɔ. ɔ shi ushi a gbolo eniyē emose enikeke
 ni e la ɛoli iBētīlēm ali ɛoli ni e la gasē ɔli-a nya. Eniyē rɔte ikpe eva tiemhi
 ekē, abi eni epfese e gueyē ɔni oghie egħegħe ni e rɔ mē oni ukpētata.

17 Abi a li mē ɔli ena, o ri ungmemhi ni ɔmekēguele iJeremaya ɔ ngme bhale
 ya tse.

18 “A suo okokokhue
 ekē iRama,‡

ni o khi ɔyi eviē,
 ali eviē oya.

iReħe ɔ ɔ viē imi ɔli,

Áá yešē ɔli,
 ɔa zē yešē, irari
 khi imi ɔli e ghulo-a.”

IJosefu ali apfɔli e rɔte ekē ijipiti jele apfē

19 Erodu ɔ għu-a se, aġeni ɔyi Eshinēgba ɔ bhale deba iJosefu alo ɛlena obini
 ekē ijipiti. 20 ɔ, “IJosefu, vule, rue omiē ali ughue, a ke je ekē iZirēni irari khi
 eni ɛ nono ni wēwē e gbe ɔni ɔmɔ-a, e she ghuloa.”

21 Igho iJosefu ɔ vule, ɔ rue ɔni ɔmɔ ali inyɔli, ɔ nyenē egbe je ekē iZirēni.

22 Eri-tse khi abi iJosefu ɔ rɔ suo khi Achelusɔ ɔ ke shiɔ ukpēkħomhi ɔyi itali
 shi ekē ijudia, ulishi o mu ɔli ɔa gbudu je oobɔ, ɔ ri ochoghɔ ya je obini ekē
 iGalili abi aġeni ɔ she kpē tse agua yē ɔli. 23 ɔ ri iNazarēti mele apfē ɔyɔli-a.

* 2:6 Li zē iMika 5.2 † 2:15 Li zē Osia 11.1 ‡ 2:18 Li zē iJere 31.15

Irarigho, ungmemhi ni emekeguele e ngme, o bhale ya tse. Ni o. “A ya ke lu oli ongi iNazareti.”[§]

3

Ijoni Oni o batazi egbo o tse abo
(iMak 1.1-8; iLuk 3.1-18; iJon 1.19-28)

¹ Ikpe ni e bu e dose, ijoni Oni o batazi egbo o lasela shi elemhi odagbe ifufu na eke ijudia, o tse abo. ² O o lie, “A rote olamhe eye e mu pfi irari khi Eghiele oyi Eshinegba o she ti bhale.”^{*} ³ Ingme oyi ijoni Ona, Azaya omekeguele o ngme abi o ro lie,

“Ogbo oghuo o la elemhi
odagbe ifufu e tse, o lie,
‘Be ode-a na Onomhu e rote,
be oli sheshe.’”[†]

⁴ Itsua ni ijoni o ro so, iriria akphere a ro do we. O ri ogbene eku e lamhi mu oku. Initso ali oribo e khi eminale eyoli.[‡]

⁵ IJerusalemu ali eke ijudia ali edeli ni e mama oke ijodani nya egbo e rote e bhale ni e suo ungmemhi oyoli. ⁶ O la elemhi oke ijodani batazi egbo, ee zono olamhe eyewe lasela.

⁷ Abi ijoni o ro me khi egbo otu iFarisi ali iSadusi ni e bu e bhale deba li o batazi wewe, o ro we, “Ee enye ali imi enye! Oghuo o tse agua ye e, a na, khi anasemhe o bhale ni Eshinegba o ya ghie ghi e?”[§] ⁸ A ke ngeli ingeli eni e ya rokhasa khi a she mu pfi. ⁹ A khi ke sa khi a ya na pfue anasemhe ini a da lie, ‘Aburaamu o khi itita anye.’ Itobo khi Eshinegba o dobe ya rote echere ena woloo eniye lasela na Aburaamu.^{*} ¹⁰ A she to uze so udi oara. Oara ni o da mo umomhi onete ne, a ya khi oli pfilo erali.[†]

¹¹ “Ame mhi ro o batazi e memena, irari khi a she mu pfi. Ogboese ni o bhale ikpukhokho oyemhe, o fu dose mhe. Mhi a fe fute oni o tsua eku eyoli eke. Loli o ya ri Ayemhe-no-pfuase ali erali batazi e. ¹² O mu ukpokpo ni a to akhuli ni o ze epfia so mhu obo oyoli, ni o ro ya ke ghiaghie we, o pfi efue ado-a, ashini a la kpishi we. O o ti we gbili shi ashini a ri eminale e shi, eni efue we egho, o ya ri erali ni ea ya pfua ghue tose we-a.”

Abi ijesu o li batazi
(iMak 1.9-11; iLuk 3.21-22)

¹³ Ijesu o ya rote eke iGalili bhale oke ijodani ni ijoni o batazi lu. ¹⁴ Ijoni, oo nono ni loli khu ijesu oni ibatizi, oo ijesu, “Ye ye u kha batazi mhe, se u ke gbo li bhale deba mhe batazi e?”

¹⁵ Ijesu o sili o, oo li, “Iiye. Kie ze ni awa lina riele oli eghenge ona, ni awa me asha ri oghuemhe oyi Eshinegba gbe akanya pfo.” Ijoni o lama shi oli o.

¹⁶ A batazi ijesu se, khi o lese na rote elemhi oke ngale eso egele, o me khi idane o khueghie a. Igho o me khi Ayemhe oyi Eshinegba o li abi anekukhu tiemhile bhale ya ma li egbe. ¹⁷ A suo khi uruli o rote idane ngme, oo li, “Omimhe ni mhi nono ingme oyoli na, ni o ri egbe e mu mhe.”[‡]

§ 2:23 Li ze iMak 1.24; iLuk 2.39; iJon 1.45 * 3:2 Li ze iMat 4.17; iMak 1.15 † 3:3 Li ze Aza 40.3

‡ 3:4 Li ze 2 Ighie 1.8 § 3:7 Li ze iMat 12.34; 23.33 * 3:9 Li ze iJon 8.33 † 3:10 Li ze iMat 7.19

‡ 3:17 Li ze Igbae 22.2; Iwolo 2.7; Aza 42.1; iMat 12.18; 17.5; iMak 1.11; iLuk 9.35

4

*Imufẹ oyi ijesu**(iMak 1.12-13; iLuk 4.1-13)*

¹ Ayemhẹ ọ rue ijesu je ọdagbe ifufu ni Ọkphaghie ọ me asha mu ọli fe. * ² Abi ijesu ọ rọ pfi azumhi ogbele egbhueva se, okiamhi oo gbe ọli. ³ Igho Ọkphaghie ọ bhale deba li, ọọ li, “Ini o khia khi Omi Eshinẹgba u khi, nu eni echẹ ena ngme ni e mele eminale-a ne ni u le.”

⁴ Ijesu ọọ li, “Ebe-no-pfuase o ngme ghọ khi:

“ Ọa khi eminale tse,

o ri agbo a na ọgbọ,

ama ungmehi ni

o rote Eshinẹgba unu lasele kpa.’ ”†

⁵ Igho Ọkphaghie ọ rue ijesu je iJerusalemu, ọli no pfuase. Ọ rue ọli ya nga apfiẹpfiemhi ashini o yagha ne shi Owa Oyi Eshinẹgba ya migha. ⁶ Ọọ ijesu, “Ini o khi Omi Eshinẹgba u khi, rote ukhomhi ana ji ya tiemhi ekekhe.” Irari khi Ebe-no-pfuase o ngme ọli khi:

“ Eshinẹgba ọ ya

ri unu na igeni eyọli

e ri ọlo shi e egbe

e kpe abọ muẹ,

Ini u khi khi owe

shi echẹ.‡”

⁷ Ijesu ọọ li, “A gbo li kekẹ ọ shi Ebe-no-pfuase khi, ‘Khi mu Eshinẹgba Ọnọmhuẹ ọye fe bino.’ ”§

⁸ Igho Ọkphaghie ọ rue ijesu nga ukhomhi ute ni o lolo yagha, ọ ga ri eghiele ni e la agbo ona nya ali isomhotse oyewe khasẹ ọli. ⁹ Ọọ li, “Ena nya mhi ya rọ ne ini u lesẹ nyese ukhomhi ga mhe.”

¹⁰ Ijesu ọọ li, “Vu mhe alo-a, Ọkphaghie! Ebe-no-pfuase ọo lie,

“ Nyese ukhomhi na

Eshinẹgba Ọnọmhuẹ ọye,

lọlighuo kpe wa ke ga.’ ”*

¹¹ Igho Ọkphaghie ọ zẹ ijesu obo, igeni e bhale ya kpaghie ọli obo.

*Ijesu ọ rote iGalili gba ikanya eyọli ekẹ le**(iMak 1.14-15; iLuk 4.14-15)*

¹² Abi ijesu ọ rọ suọ khi a mu iJoni shi owa ighumha, ọ nyene egbe je edeli iGalili.† ¹³ Ọa migha iNazareti, ọ je iKapanomu, edeli ni o la ukiekie oke iGalili ni o la ekẹ iZebulo ali iNafutali.‡ ¹⁴ Eri a me ena ni a rọ bhale ya e khi ungmehi ni Azaya ọmekeguele ọ ngme, o bhale ya tse, ni ọ la lie,

¹⁵ “ Eẹ ekẹ iZebulo

ali ekẹ iNafutali,

ni a la ini a da oke iJodani lase,

iGalili, ni egbo

iJeta§ e ngeli, ni o la ode ni o je oke oniemhi.

¹⁶ Egbo ni e la alo ebili

e ya me akpa oniemhi.

Oni akpa ọọ ngale na

* **4:1** Li zẹ Iburu 2.18; 4.15 † **4:4** Li zẹ iDeut 8.3 ‡ **4:6** Li zẹ Iwolo 91.11,12 § **4:7** Li zẹ iDeut

6.16 * **4:10** Li zẹ iDeut 6.13 † **4:12** Li zẹ iMat 14.3; iMak 6.17; iLuk 3.19-20 ‡ **4:13** Li zẹ iJon

2.12 § **4:15** Egbo iJeta khi egbo ni e la ekẹ agbo ona nya ni e ka khi egbo iZireni.

ęgbọ ni o li abinę khi
eghuli o ti mama wẹ.*

¹⁷ Rọte aghọ vu iJesu ọ rọte tse abọ kia guele, “Ogbogbo ọ mu pfi, irari khi Eghiele oyi Ẹshinęba o she ramhi.”†

Ijesu ọ lu egbifẹlẹ aane e deba luẹ
(iMak 1.16-20; iLuk 5.1-11)

¹⁸ Abi iJesu ọ li kia epfepfẹ okẹ onięmhi iGalili, ighọ ọ mę iPita ali Aduru, ọgbọ ali inyoghuo ni e khi egbifẹlẹ khi e ri aga a gbe ifẹlẹ oni okẹ-no-khishi. ¹⁹ Ijesu ọ wẹ, “A bhale deba mhẹ khi mhi ya sẹsẹ ẹ abi a ke liẹ ke lu ęgbọ bhale, ocho ni a rọ ọ gbe ifẹlẹ.” ²⁰ Aghọaghọ e zẹ aga eyewẹ obọ, e deba li.

²¹ Ọ ke lẹ, ọ mę ọgbọ ali inyoghuo, iJemhisi ali iJoni imi iZebedi khi e nu itawẹ la elemhi ọkọ okẹ ni e lo, e riẹlẹ aga oyewẹ ẹ riẹlẹ. Ijesu ọ lu wẹ e bhale.

²² Aghọaghọ e lase ọkọ-okẹ le, e pfi itawẹ shi aghọ, e deba li vu.

Ijesu ọ ri eni ẹẹ ghua ze
(iLuk 6.17-19)

²³ Ijesu ọ kia asha kpa ekẹ iGalili ọ la owa ugamhi eyewẹ sẹsẹ wẹ usomhi onete oyi iloghie, ali ọ ri ęgbọ ni e mhue ighuamhi ọdọda ze. ²⁴ Ighọ a li suo eko ọli ushishi iSiria ogho nya, ya ramhi khi ęgbọ e tsua eni mhue ighuamhi ali anasemhẹ ọdọda, ghe eni e mhue ayemhẹ ọkphaghie ali ughuamhi ni ọọ mu ọgbọ pfi gbe ali eni e guoghọ-a bhale deba iJesu. Ọ ga rẹwẹ ze nya. ²⁵ Ighọ ebubu ęgbọ e rọte iGalili ali ẹoli iDikapolisi ali iJerusalemu, ekẹ iJudia ali ęgbọ ni e la ukiekie obinokpọle oyi okẹ iJodani, e deba li.

5

Osẹsẹ ni ijesu ọ la esọ ute sẹsẹ

¹ Abi iJesu ọ rọ mę oni olele ęgbọ, ọ ti nga esọ ute denẹ, ọ shito. Eniyẹ odukhokho eyọli e bhale ya shito gasẹ ọli. ² Ọọ sẹsẹ wẹ, ọọ liẹ,

³ “Ikhivọsẹ o khi oyi ęgbọ
ni e lesẹ khi

Ẹshinęba ọ mhue emhikpa,
wẹwẹ e mhọli obọ shi
Eghiele oyi Ẹshinęba.

⁴ Ikhivọsẹ o khi na ęgbọ
ni ẹẹ viẹ,*

Ẹshinęba ọ ya yẹsẹ wẹ.

⁵ Ikhivọsẹ o khi oyi ęgbọ ni
e ti egbewẹ tiemhile,†

Ẹshinęba ọ ya ri
agbọ ona nya na wẹ.

⁶ Ikhivọsẹ o khi oyi ęgbọ ni
okiamhi ali okiamẹ
igue-ngeli ọọ gbe,‡

Ẹshinęba ọ ya ri
emini ẹ nono na wẹ.

⁷ Ikhivọsẹ o khi oyi ęgbọ
ni e mhọli ilẹlemhi na ęgbọsẹ,

* 4:16 Li zẹ Aza 9.1-2 † 4:17 Li zẹ iMat 3.2 * 5:4 Li zẹ Aza 61.2 † 5:5 Li zẹ Iwolo 37.11

‡ 5:6 Li zẹ Aza 55.1-2

Ɛshinegba ọ ya
mhọli ilelemhi na wẹ.

8 Ikhivose o khi oyi egbo
ni e mhọli udu no pfause, §
e ya me Ɛshinegba.

9 Ikhivose o khi oyi egbo
ni ee dua ini opfomhe o la o,
Ɛshinegba ọ ya lu wẹ imiọli.

10 Ikhivose o khi oyi egbo
ni a mu okhọli vule shi o
irari khi e da rięle
emini Ɛshinegba o nono,*
wewe e mhọli obo shi
eghiele oyi Ɛshinegba.

11 “Ikhivose o khi ne, ini egbo e mu okhọli vule shi e o, ee kie iwali egbhọli ododa me irari khi u mie mhe suo.† 12 Ze ni u ke ghele, egbe ee muę, irari khi eleli oye ni o la iloghie oo gbędi gba. Ina e li mu okhọli vule shi emekeęuele o ni e kpe bhale khe.‡

Ugbheli ali akpa oyi agbo a khi

(iMak 1.16-20; iLuk 5.1-11)

13 “Eri a li abi ugbheli shi agbo o. Ini ugbheli o wasę oviolo oyoli-a, aa ke tigbe mhọli abi a li ya roli gbo mele ugbheli-a. Aa ke roli ya li emhikhoghuo dọse a ku ọli kua ni a ri awę lighi ọli eke.

14 “Eri a li abi akpa shi agbo o. Owa ni a to shi ukhomhi ute ọa ya sheli. § 15 Aa me ogbo ni o ya ri akpa ru se, o khukhu ọli shi atalabi. Eri o ya ri ochogho rue ọli nga asha na keghe, ni o ke me eke ni egbo ni e la oni owa e ke me eke.*

16 Ligho ze ni akpa oye o ke ge khasę egbo, ni e ro me ikanya enete eye ni e me asha kuęhie Ɛshinegba ni o la iloghie.†

Osesę abi ishi eyi iMosisi o ngme

17 “A khi dabi khi eri mhi bhale ya shishi Ishi eyi iMosisi eke-a, a khi a dabi khi eri mhi bhale ya shishi emini emekeęuele e sesę-a. Iiye! Eri mhi bhale ya re wẹ tse. 18 Ze mhe gueye khi eke ali ukhuli e kha da kie la o ne, ukpamhi ingme okhoghuo ọa ya wa Ishi eyi iMosisi-a, ini emini e keke wẹ shi eke shi nya ęa li bhale ya tse.‡ 19 Itobo igho, onini o da gbe ushi ni o ga she ne a nya, ni o gbolo e sesę egbo e li ligho ne, lo li o ga ya she ne nya Eghiele oyi Ɛshinegba, onini o da rięle wẹ ni o gbolo e sesę egbo eni ishi eyi Ɛshinegba ne, o ya khi onofune Eghiele oyi Ɛshinegba. 20 Mhi gueye e khi ini igue-ngeli oyeę ọa da dọse igue-ngeli oyi esesę Ishi eyi iMosisi ali egbo iFarisi ne, aa ya lo Eghiele oyi Ɛshinegba.

Osesę oyi ingme elemhi ibibi

(iLuk 12.57-59)

21 “A suo khi eghęhe ni o dọse khi a gueye eni egbhali, ee, ‘Khi gbe ugbeli, onini o da ligho ne, a ya ri ọli gue ezo.’ § 22 Ama memena mhi gueye e khi oni o da mhuę ofu deba inyoghuo ọli ne, a ya roli gue ezo. Oni o da lię inyoghuo ọli,

§ 5:8 Li ze iwolo 24.3-4 * 5:10 Li ze 1 iPit 3.14 † 5:11 Li ze 1 iPit 4.14 ‡ 5:12 Li ze 2 Okhe 36.16; Ika 7.52 § 5:14 Li ze iJn 8.12; 9.5 * 5:15 Li ze iMak 4.21; iLuk 8.16; 11.33 † 5:16 Li ze 1 iPit 2.12 ‡ 5:18 Li ze iLuk 16.17 § 5:21 Li ze Okiali 20.13; iĐut 5.17

'Yeye ogbo afue ona!' A ya rue oli bhale deba enighie. Oni o da lu inyoghuo oli, 'Yeye oyeghe ona!' O ya la okhena erali na ilimhi irierie.

²³ "Ini u mhuē isomhopfa ni u wa nono ni u rọ ghi Eshinegba ukhomhi atete, ni u rọ da sato khi inyoghuo e o mhuē ofu ne shi emini u riēle oli ne, ²⁴ ze oni isomhopfa ogbo obọ shi odalo atete, u je apfe ni yeye ali oni inyoghuo e ni a rọ riēle, u tige bhale ya ri isomhopfa oye na Eshinegba.

²⁵ "Ini obe e o rue e le ikotu, nyanya lema li abi a li la ode e le egbo neni a ramhi agho. Ini o a khi igho, o ya rue e na osọ-ezo, oni osọ-ezo o rue e na ogbanelemhi, o rue e ya khukhu shi owa ighumha. ²⁶ Abi o li mhi li gue oli e ye e khi, waa ya rọte agho lasele ini u waa li ze oko na fię pfo nya.

Oseę ingme okia

²⁷ "A suọ eghege ni o doęe khi a lię, 'Khi kia okia.*' ²⁸ Ama memena mhi gueye e khi onini o da ri ogghumhe itsebo bino okpotso ne, o she kia okia deba oni okpotso elemhi usamhi udu oyoli. ²⁹ Irarigho, ini o khia khi eloe na obita oye o ya ze ni u lo owa ere, vuonyo li pfa, irari khi o ti ne ini egbe ea gba ne ya lo iloghie, doęe khi yeye nya u lo ilimhi irierie.† ³⁰ Ini o khia khi obita oye o ya ze ni u pfido ya lo owa ere, khi oli pfa. O tine ni u ze obọ ogghuo ya lo iloghie doęe khi yeye nya u lo ilimhi irierie.‡

Oseę ipfa ughue-a

(iMat 19.9; iMak 10.11-12; iLuk 16.18)

³¹ "A li ngme oli shi Ishi eyi iMosisi khi, 'Omose o kha khu ughue oli, o nya ebe ipfa ughue-a na li.'§ ³² Ama memena mhi gue e ye e khi, oni o da khu ughue oli ni o khia khi o a khi eri o kia okia ne, o she yese oni okpotso mele okiokia-a. Omose ni o rue oni okpotso oggho, eri o li kia okia.*

Oseę ironga

³³ "A gbo li suọ khi a gueye egbo ena elele, 'A khi da ironga ni a rọ nga, ama emini u romhi Onomhuē rọ nga, khi da o, ligho roli tse.'† ³⁴ Emini mhi ke gue e ye e mena khi, khi ga romhi isheli kpa. Khi romhi idane irari khi oobọ ukpekhomhi oyi Eshinegba o la.‡ ³⁵ Khi gbo li romhi ekekhe, irari khi loli khi akphawe-nga oyi Eshinegba. Wekhi iJerusalemu, irari khi loli o khi eoli oyi Oghie no fune.§ ³⁶ Khi ga ri ukhomhi oye romhi ishe, irari khi waa ya dobe ri etsui ogghuo kpe bishi a we khi eri u dobe roli ya pfaue-a. ³⁷ Ungmemhi oye o lese migha shi ii, okekhi iye, emini o da doęe igho ne, obọ oyi Okphaghię o te bhale.

Khi ri onobe fali ota onobe

(iLuk 6.29-30)

³⁸ "A suọ khi a kpe ngme oli, khi, 'A ri ukpelele fata ukpelele, ali ekoli o fata ekoli.*' ³⁹ Ama mena, mhi gueye e, a khi riēle ogbo to o ini o riēle e onobe. Ini ogbo, o lase e esọ obita nyene ona ogbo na li gbo lase. ⁴⁰ Ini ogbo o o nono ni loli luę ezo, ni loli rọ mie e awulu oye, bie gbo gueghie oni u sọ kpọke ma o nali. ⁴¹ Ini ogbo o ri itoto lię u tsua itsua na luę imali ogghuo, tsua we imali

* 5:27 Li ze Okiali 20.14; iDeut 5.18 † 5:29 Li ze iMat 18.9; iMak 9.47 ‡ 5:30 Li ze iMat 18.8; iMak 9.43 § 5:31 Li ze iDeut 24.1-4; iMat 19.7; iMak 10.4 * 5:32 Li ze iMat 19.9; iMak 10.11-12; iLuk 16.18; 1 iKori 7.10-11 † 5:33 Li ze iLev 19.12; iNoba 30.2; iDeut 23.21 ‡ 5:34 Li ze iJem 5.12; Aza 66.1; iMat 23.22 § 5:35 Li ze Aza 66.1; iWolo 48.2 * 5:38 Li ze Okiali 21.24; iLev 24.20; iDeut 19.21

eva. ⁴² Ini oḡbọ ọ mhila ẹ emhi, rọna li. Ngmomhi na ọni ọ ye ongmomhi deba ẹ.

Mhọli inono na ebe ẹ

(iLuk 6.27-28,32-36)

⁴³ “A she suọ khi a liẹ, ‘Nono ingme oyi ọnuzi-ava oye, u ke biselemhi obe ẹ.’[†]
⁴⁴ Ama mhi gueye ẹ. Nono ingme oyi obe ẹ, u gbo sọ iromhi na eni mu okhọli vule shi ẹ ọ. ⁴⁵ U kha lina, eri u wa ngeli abi itẹ na iloghie. Irari khi lọli ọ ri ovọ oyọli ẹ to na ẹḡbọ okhọlo ali ẹḡbọ enete. Ighọ ọ gbo liẹ ruẹṣẹ amẹ na ẹḡbọ okhọlo abi ọ liẹ ruẹṣẹ ọli na ẹḡbọ enete. ⁴⁶ Sẹ u ke li ya mẹ asha mhue eleli obọ oyi Eshinẹgba ini u lẹṣẹ nono ẹḡbọ ni e nono ingme oye? Egbegbi emionoga e lili ẹ lighọ. ⁴⁷ Ini o khia khi inyoghuo ẹ tṣẹ u lẹṣẹ ẹ tṣẹ, ighe ikhiọda ni o la yeye ali eni ẹa miesuo ọ? Eni ẹa miesuo e lili ẹ lighọ. ⁴⁸ Itobọ ona, zẹ ni u gba pfo abi Itẹ na iloghie ọ li gba pfo.”[‡]

6

Oṣeṣe isomhopfa

¹ “Guẹ kia ini u khi riẹlẹ igue-ngeli abamẹmẹ ukpẹloẹ ẹḡbọ. Ini u wa a lighọ, wa a ya mhue eleli obọ oyi Eshinẹgba Ita ni ọ la iloghie.*

² “Ini u ri isomhopfa na ẹḡbọ ni ẹa mhue, khi rọli pfi akala ke kiakia, abi eni ẹa miesuo ẹẹ li elemhi owa ugamhi ali ifuapfẹ. Eri ẹ lighọ ni ẹḡbọ e ba kueghie wẹ. Abi o li mhi li gue ẹ ye ẹ, khi, e she mie eleli eyewẹ se. ³ Ama rọna ọni ọ la omunu, khi zẹ ni ọḡbọṣe ọ lẹṣẹ. ⁴ Eḡhẹḡhẹ aghọ o khi emhi osheli, ni Itẹ ni ọ la iloghie ni ọḡ mẹ emini u riẹlẹ elemhi osheli, ọ ri eleli nẹ.

Oṣeṣe abi a liẹ sọ iromhi

(iLuk 11.2-4)

⁵ “Yeye o ye ini u ya sọ iromhi khi ya riẹlẹ ọli abi eri ugamhi ku alo ni ẹẹ migha epfẹ ode ali elemhi owa ugamhi ini ẹḡbọ e ba ke mẹ wẹ. Abi o li mhi liẹ gue ọli ẹ ye ẹ khi e she mhue eleli oyewẹ gba se.[†] ⁶ Ama ini u ya sọ iromhi, lo elemhi owa oye, u khukhu ode, u sọ iromhi ghi Ita ẹ ni ọ la osheli, Itẹ ni ọ la osheli ni ọḡ mẹ emini a li osheli, ọ ya ri eleli gba nẹ. ⁷ Ini u ya sọ iromhi, khi ke riẹlẹ ungmomhi oghuo ngme itingmingmẹ, abi eni ẹa miesuo ẹẹ li. Eri ẹẹ dabi khi ingmemhi ni e bu doṣe Eshinẹgba oyewẹ ọ rọ suọ wẹ. ⁸ Khi li abi wẹwẹ. Itobọ khi Itẹ ọ shẹ kpẹ lẹṣẹ emini u wa nono neni u mhila li.

⁹ “U kha sọ iromhi, ke liẹ:
 “Ita anye ni ọ la iloghie,
 anye ri ufumhi na

eva oye no pfuase,

¹⁰ zẹ ni Omhẹṣe oye ọ bhale.

Zẹ ni a riẹlẹ ọghuẹmẹ oye
 eke aḡbọ abi a liẹ riẹlẹ ọli
 obini iloghie.

¹¹ Ri eminale ona
 ogbe-namo na anye.

¹² Gbe olamhẹ kua na anye,
 abi anye liẹ gbe kua
 na ẹḡbọ ni e lamhẹ shi anye ọ.

¹³ ‘Khi zẹ ni anye

[†] 5:43 Li zẹ iLẹv 19.18 [‡] 5:48 Li zẹ iLẹv 19.2; iDeut 18.13 * 6:1 Li zẹ iMat 23.5 [†] 6:5 Li zẹ iLuk 18.10-14

de pfilo imufẹ,
mie anye pfulse obọ oyi ọkphaghie.’

¹⁴U kha gbekua na eni e lamhẹ shi ẹ ọ, Itẹ na iloghie ọ ya li gbekua nẹ. ¹⁵Ama ini u wa a gbekua na eni e lamhẹ shi ẹ ọ, Itẹ na iloghie ọa ya li gbekua nẹ.[‡]

Abi a liẹ pfi azumhi

¹⁶“U kha pfi azumhi, khi wushe alo-a shi ukhomhi abi eni ẹa miesuọ ẹẹ li. Eri ẹẹ nyenẹ alo zẹ shi ukhomhi ini ẹgbọ e ba lẹsẹ khi ẹẹ pfi azumhi. Abi o li mhi li gue ẹ yẹ ẹ, e she mhuẹ eleli oyẹwẹ se. ¹⁷Ama u kha pfi azumhi, ri oili shishi ukhomhi rọ dala egbe-a, u pfono itsu-a shi ukhomhi, ¹⁸ini ẹgbọ e khi lẹsẹ khi azumhi wa pfi. Ama ọni Itẹ ni ọọ mẹ osheli nya ọ ya ri eleli nẹ gbodojo.

Epfue ena obini iloghie (iLuk 12.33-34)

¹⁹“Khi ti ẹpfue ma leghe na egbe ẹ shi elemhi agbọ ona, ni ifu e la le emhi, ni emhi e la mu ọghuoghuo-a, ali ni ighiatọ e la dobẹ ẹ do. ²⁰Ochoghọ ti ẹpfue ma iloghie ni ifu ẹa dobẹ la le emhi, ali ni emhi ẹa la mu ọghuoghuo-a wẹkhi ighiatọ e dobẹ la do. ²¹Irari khi asha ni ẹpfue oyẹ ọ la aghọ udu oyẹ ọọ la.

Ákpá oyi idiegbe (iLuk 11.34-36)

²²“Ikpanmhi alo e khi ákpá ni idiegbe o mhuẹ. Ini ukpẹloẹ oyẹ o dala, egbe eyẹ nya o khi ákpá. ²³Ama ini alo eyẹ ẹa ti, idiegbe eyẹ nya e khi alo ebili. Ini a ke bhale ya ẹ khi ákpá ni o la idiegbe oyẹ o khi obili, sẹ oni obili o ke bẹshi liẹ gba ramhi shi idiegbe oyẹ!

Eshinẹgba ali ẹpfue (iLuk 16.13; 12.22-31)

²⁴“Ogbọkghoghuo ọa dobẹ ya ga ega ava. Eri ọ ya nono ingme oyi ọghuo, elemhi ọnọkpọle ẹẹ bi ọli. Ọ ya ke suọ esọ na ọghuo, ọ ri ukpẹloẹ gbe ọnọkpọle. Ogbọ ọa ya dobẹ ga Eshinẹgba ali ukpaghọlọ utoghuo.

²⁵“Onana o zẹ ni mhi rọ gueyẹ u khi ke sa usamhi emini a le ali emini a da, wẹkhi usamhi egbe ẹ emini u ya sọ. Agbọ oyẹ ọa fu dọsẹ eminale? Abi khi eri idiegbe oyẹ ọa fu dọsẹ ode? ²⁶A bino ipfeli ni e la idane, ẹa rọ kọ wẹkhi eri ẹẹ khiẹsẹ tima shi aka. Ama eri Itẹ na iloghie ọ kie ri ẹloẹ ẹ khu wẹ. Aa mu ẹloẹ dọsẹ wẹ? ²⁷Ọngẹẹ ọnọghuo ọ dobẹ ya ri isamhi ali ayele khi iwakati ọghuo kpe ma agbọ oyọli?

²⁸“Elọ o zẹ ni a rọ ọ sa usamhi ode ni a rọ ọ ku egbe? A bino idodo ni e la ifu ebuli, khi ẹa ya gbe akanya wẹkhi eri ẹ fia ide zu egbewẹ. ²⁹Ama mhi gueyẹ ẹ khi ashini Oghie iSolomoni ọ mhuẹ ufumhi ramhi, ọa khuẹ akhuẹ ramhi udodo okhoghuo ena.* ³⁰Ini Eshinẹgba ọ lina ri ide ku ebuli tse, ni o kha la ọ amo, akọ o to-a, sẹ ọa kẹ liẹ li ri ode ku ẹ? Eẹ ẹgbọ ni irudunga oyẹẹ o shẹ. ³¹Itobọ ighọ khi ke yele obini u ya mẹ eminale le ali obini u te ya mẹ da, ali obini u te ya mẹ ide ku egbe. ³²Emhi enana eni ẹa miesuọ e na khu, ama Itẹ na iloghie ọ lẹsẹ khi a kha mhọli emhi eghoghọ kpa. ³³Ochoghọ kpe zẹ ni Eshinẹgba ọ mhẹsẹ shi agbọ oyẹ ne, ni u ri eni omhẹsẹ gbe akanya, khi ọ ya ri emhi enekpọle nya ma ọ nẹ. ³⁴Irarighọ, khi ke zẹ ni ayele akọ o nasẹ udu amo, akọ o ya sa usamhi ẹgbọli. Ogbẹlẹ ọgbọgbọ o mhuẹ anasẹmhe oyọli.”

‡ 6:15 Li zẹ iMak 11.25-26 § 6:19 Li zẹ iJem 5.2-3 * 6:29 Li zẹ 1 Ighie 10.4-7; 2 Okhẹ 9.3-6

7

*Igue ẹgbọ ẹzọ**(iLuk 6.37-38,41-42)*

1 “A khi gue ẹgbọ ẹzọ, ini Eshinẹgba ọ khi gue ẹ ẹzọ. 2 Irari khi abi u li gue ẹgbọese ẹzọ, igho Eshinẹgba ọ li ya gue ẹzọ oye. Emini u rọ mhẹsẹ na ọgbọese a li rọ ya mhẹsẹ ne.*

3 “Elo ọ zẹ ni u rọ mẹ uku ni o la inyoghuo ẹ ẹloe ni u waa rọ mẹ ufolo ọara ni o pfida ẹ ẹloe? 4 Sẹ u ke liẹ gueye inyoghuo ẹ, ‘Zẹ ni mhi rue ẹ uku ẹloe le,’ ni yeḡe oye wa a rọ mẹ ufolo ọara ni o pfida ẹ ẹloe? 5 Yeḡe ọ ri ugamhi ku alo, kpẹ rue ufolo ọara ni o pfida ẹ ẹloe-a ne neni u tigbe ya mekẹ rue oni o la oyi inyoghuo ẹ ọ-a.

6 “Khi ri emhi ipfuasẹ na ewa. Khi pfi emini o mu ẹloe abi igolu ghi igulu. Eri e ya wu wẹ ekẹ-a, e sọ alo okhọli ghue ẹ.

*Mhila, u nono, u kpheli**(iLuk 11.9-13)*

7 “Mhila khi a ya rọ ne. Nono khi u ya mẹ rue, kpheli obọ odẹ khi a ya khueghie-a ne. 8 Irari khi oni ọ mhila, lọli a rọ ọ na. Ọgbọ ni ọ nono lọli ọ mẹ ẹ rue. Oni ọ kpheli obọ odẹ, lọli a khueghie-a a na.

9 “Ongẹẹ ọnoghuo ọ bia ni omiọli ọ ya mhila li ibuledi ni ọ ya rue eḡheli na li? 10 Ọ kha mhila ẹ afele, ẹnye u ya rue na li? 11 Ini ẹẹ ni a khi ẹgbọ ebe a leḡe abi a li ri eminete ẹ na imi ẹ, sẹ Ita ni ọ la iloghie ọ ke beḡhi li ya ri eminete na ẹgbọ ni e mhila li? 12 Irarigho, abi u nono ni ọgbọ li riẹle deba ẹ, yeḡe li ligho riẹle deba li. Irari khi emini Ushi oyi iMosisi ali emekẹguele e sẹsẹ nya na.†

*Oḡe unuekpẹ na pfi ali ona gbada**(iLuk 13.24)*

13 “Rọ te odẹ unuekpẹ na pfi lo. Irari khi odẹ unuekpẹ na gbada ali odẹ agbala na gbada o khi odẹ ni o je owa erẹ, ebubu ẹgbọ e rọte ọ. 14 Odẹ ni o je iloghie eri oo riẹle, odẹ unuekpẹ ni a te ẹ je ọ, oo pfi, ama ikuku ẹgbọ e rọte ọ.

*Ọara ali ikpamhi eyọli**(iLuk 6.43-44)*

15 “A be ekẹ ma emekẹguele ẹgbhọli. Eri e ri ẹkẹ osumha ku egbe, ama elemhi udu oyewẹ, idumhi ni ẹ nyanọ ọgbọ le e khi. 16 Angeli oyewẹ o rẹ wẹ ẹ khaḡe emini e khi. Ọkphẹkpẹ ọa ya mọ udumhi olomu, wẹ khi eri ọọ mọ udumhi ọkhua eni. 17 Ọara onete ọọ mọ udumhi onete. Ọara ni ọa ti ọọ mọ udumhi ni ọa ti. 18 Ọara onete ọa ya mọ udumhi ni ọa ti, wẹkhi eri ọara ni ọa ti o doḡe ya mọ udumhi onete. 19 Ọara kpa ni ọa da mọ udumhi onete ne, eri a ya khi ọli pfi, a toḡe ọli a.‡ 20 Itobọ igho emini emekẹguele ẹgbhọli ẹẹ riẹle, u te ẹ leḡe wẹ.§

*Mhi aa leḡe oni u khi**(iLuk 13.25-27)*

21 “Ọa khi ọgbokpa ni ọọ lu mḡe, ‘Ọnọmhue, Ọnọmhue’ ọ ya lo eghiele oyi Eshinẹgba, ama ẹgbọ ni ẹ riẹle ọghuemḡe oyi Itamḡe ni ọ la iloghie. 22 Ini eḡe iguezo o ramhi, ebubu ẹgbọ e ya liẹ mḡe, ‘Ọnọmhue, Ọnọmhue, anye ẹẹ she ri eva oye mẹ ekẹ guele, anye ri eva oye khu ẹgbọ iyemḡe ebe egbe-a, anye gbo

* 7:2 Li zẹ iMak 4.24 † 7:12 Li zẹ iLuk 6.31 ‡ 7:19 Li zẹ iMat 3.10; iLuk 3.9 § 7:20 Li zẹ iMat 12.33

gbe ikanya ɔnyaloo ɔdɔda? ²³ Eghẹghẹ agho mhi ya gueye we gboo, 'Mhi aa leşe e. A vu mhe ana le pia, ee egbo okholo ena.'*

Egbo ava ni e to owa
(iLuk 6.47-49)

²⁴ "Ogbokpa ni o da suo ungmehi oyemhe ni o da roli gbe akanya ne, eri o li abi ogbo olesingme ni o to owa nga ukhomhi eche. ²⁵ Ini amẹ o riẹ ruẹ, ni ochikpho o ro tu, khi akpekpeli o riẹ li gbe oni owa ogho, ɔa o ya de, irari khi ukhomhi eche a to li nga. ²⁶ Ama ogbo ni o da suo ungmehi oyemhe ni ɔa da roli gbe akanya ne eri o li abi oyeghe ni o to owa nga ekhashe. ²⁷ Amẹ o kha ruẹ, ni ochikpho o ro tu, ni akpekpeli o ro li gbe oni owa ogho, oni owa o de kua, o de udemhi ɔsanabe."

²⁸ Abi iJesu o ro ngme se, oseşe oyoli o ri abo sha eni e legba. ²⁹ Irari khi eri o seşe egbo abi ogbo ni o leşe emini ɔo seşe.†

8

Omose ashomha
(iMak 1.40-45; iLuk 5.12-16)

¹ Abi iJesu o rote ukhomhi ute tiemhile, ebubu egbo e bhale deba li. ² Igho omose ashomha oghuo o bhale ya wugha iJesu odalo, ɔo li, "Onomhue, ini o ghole e, u dobe ya re mhe ze." ³ IJesu o nise obo-a ti oli, ɔo li. "O ghole mhe, khi oni o ze." Aghoaghoo oni omose o ze. ⁴ IJesu ɔo li, "Khi gueye ogbokhoghuo, ama ka ri egbe e khashe ekpodalo-ugamhi eyi Eshinẹgba, ni u riẹle iluasobo ni iMosisi ɔo a ke riẹle ini a ri oni efafe mu pfaşe."*

Irudunga ni okholi-okhue o rokhase
(iLuk 7.1-10)

⁵ Abi iJesu o ro lo iKapanomu le, okholi-okhue ni o mhesẹ na ekholi-okhue egbhueshe oyi iRomu oghuo o bhale ya lema li ikpaghiobo. ⁶ Oo li, "Onomhue, oni ɔo ga mhe o ga yeshi apfe e ghu-a egbegbo. Eri o guoghoo a."

⁷ IJesu ɔo li, "Mhi ya bhale ya roli ze."

⁸ Oni okholi-okhue ɔo li, "Onomhue, iye, leşe ngme oni ungmehi tse, khi oni ɔo ga mhe o ya ze. Irari khi mhia fu te ni u wa bhale apfe oyemhe. ⁹ Mhemhe oyemhe, mhi li mholi ekholi-okhue eni e fu dose mhe, mhi li mhue elese ni mhia mhesẹ na. Mhi kha gueye ona o ke le, ɔo le, mhiẹ olese o bhale, o bhale. Mhi khe oni ɔo ga mhe o li ona, o li oli."

¹⁰ Abi iJesu o ro suo emini oni omose o ngme, abo e sha li. Oo eni e deba li, "Abi o li mhi li gue oli e ye e ena khi mhia me irudunga onabi onana ghue eke iZireni. ¹¹ Mhi gueye e khi ebubu egbo e ya rote obini ovo o te e ngale ali obini ovo o te e lo eko, bhale ya nu Aburaamu ali Aziki ali iGiekopo shito ukue na eghiele na iloghie†. ¹² Ama egbo ni e kha la iloghie, a ya pfi we je eke alo ebili ni e la ke vie, ee le ako ako."‡ ¹³ IJesu ɔo oni okholi-okhue ogho, "Ke je khi o ya ligho ne abi u li mholi irudunga egho." Igho oni ɔo ga li o ze oni eghẹghẹ ni iJesu o la ngme oli igho tee.

Ijesu o ri ebubu egbo ze
(iMak 1.29-34; iLuk 4.38-41)

* 7:23 Li ze iWolo 6.8 † 7:29 Li ze iMak 1.22; iLuk 4.32 * 8:4 Li ze iLev 14.1-32 † 8:11 Li ze iLuk 13.29 ‡ 8:12 Li ze iMat 22.13; 25.30; iLuk 13.28

¹⁴ Abi iJesu o rọ bhale apfe oyi iPita, o me khi ogo iPita ni okpotso o yeshi khi ogo ghu ughuamhi iba. ¹⁵ IJesu o ri obo ti oli, eni iba e lase oli egbe le. O vule o feli oli epfese.

¹⁶ Abi ogbomhi o rọ mu eke, ebubu egbo e wolọ eni e mhọli ayemhe ebe ododa bhale ghi iJesu. Igho iJesu o ri ungmehi unu khu we eni ayemhe ebe egbo egbe ku a. O gbo ri eni ee ghua nya ze. ¹⁷ Eri a me enana ni ungmehi ni Azaya omekeguele o ngme o bhale ya tse; Ni oo,

“Lolighuo o mie awa umha-ze,

o tsua ighuamhi eyawa ya kua.”[§]

Emini ideba-iJesu-kia o ya mie ogbo o rue

(iLuk 9.57-62)

¹⁸ IJesu o me olele egbo ni e le gasẹ oli, oo e ze ni wewe e da je ukiẹkiẹ obini o kpole oyi oke oniemi iGalili. ¹⁹ Osese Ishi eyi iMosisi oghuo o bhale deba li oo li, “Osese, mhi ya debe ke je obiobini wa je kpa.”

²⁰ IJesu o sọli o, oo li. “Inyako e mhọli ese, ipfeli e mhọli eko, ama Omi Ogbo ọa mhọli ashini o de ukhomhi e gbe.”

²¹ Omose olese ni o khi omọ odukhoko oyoli, o lu oli, oo li, “Osese, ze mhe ke ya apfe ya ri itamhe ni o ghu-a to ne.”

²² IJesu o sọli o, oo li “Ke deba mhe, ze ni eni e ghu-a e ri eni e ghu-a to.”

IJesu o pfomhise akpekpeli ukhomhi oke oniemi

(iMak 4.35-41; iLuk 8.22-25)

²³ IJesu o lo elemhi oko-oke oniemi, eniye odukhoko eyoli e li lo deba li.

²⁴ Utoghuo-kpe, akpekpeli oniemi oo li oni ukhomhi oke oniemi. Ukuku emhi o kpole denẹ ni oni oko-oke oniemi ọa rọ ku luẹ. Ama iJesu oo lese-a

²⁵ Eniye odukhoko eyoli e ya guise oli le, e oli, “Onomhue, tsumhi anye! Awa ya pfua!”

²⁶ Oo we, “Elo o ze ni a rọ lina na ulishi, Eri irudunga oye o na beshi she?” Igho o vule nu oni akpekpeli ngme, oni oke o de ma.

²⁷ Abọ e sha egbo nya ni e la agho, e mhila, “Ogbo nabise onana o khi, egbegbi ozughu oyi oke oniemi ali akpekpeli e ga suo eso o na li.”

IJesu o ri emose ava eni e mhọli ayemhe ebe ze

(iMak 5.1-20; iLuk 8.26-39)

²⁸ Abi iJesu o rọ da je ukiẹkiẹ obini o kpole oyi oke oniemi iGalili obini iGadara, emose ava ni e rote atalimhi lasele e bhale deba li. Eni emose ava ena e mhọli ayemhe ebe ni e yesẹ we ngme ni o rewe nono ingme. Egbo ẹa ke gbudu rote oni ode dose. ²⁹ Eni ayemhe ebe egbo ni e la eni emose egbe, e tseşe utoghukpe, e oli, “Elo e ku anye ali yeşe gbe, yeşe Omi Eshinẹgba? Eri u bhale ya nase anye neni oni eghẹghẹ o ramhi?”

³⁰ Igulu ni e bu e la epfe agho le eminale. ³¹ Igho eni ayemhe ebe egbo e lema iJesu, e oli, “Ini u khu anye ya fiẹ, khu anye ya lo eni igulu egbo egbe.”

³² Igho iJesu oo, “A ke vu!” Igho e lasele ya lo eni igulu egbe. Eni igulu nya e na ya tiemhi eseso oni ute, ya lo oni oke, e ghulọa. ³³ Emose ni e ri eni igulu u kia, e na kua, e je ifui apfe ya guele emini a me ali emini eni emose ni e mhọli ayemhe ebe e me. ³⁴ Igho egbo ni e la oni eoli nya e fiẹ lasele deba iJesu. Abi e rọ me oli, e lema li o kpekepe o lase wewe eke le.

9

Ijesu o ri omose ni o guoghọ-a ze
(iMak 2.1-12; iLuk 5.17-26)

¹ Ijesu o lo oko-okẹ oniēmhi, o da oni okẹ iGalili mu egbe pfi je ukiekiẹ obini o kpole, o bhale apfẹ oyọli obini iKapanomu. ² Emose egbo e tsua omose ni o guoghọ-a shi iya bhale. Abi ijesu o ro me irudunga oyewe, oo oni omose ni o guoghọ-a, “Ri obọ shi udu, omimhe, a she ri olamhe tofpa e.”

³ Igho esese Ishi eyi iMosisi eghuo e nu egbe we ngme, e lie, “Oni omose ona o pfi unu-a!”

⁴ Ijesu o lese usamhi ni e sa, o mhila we, “Elo o ze ni a ro sa isamhi ebe udu?”

⁵ Onoghwo o kele mhe ya ngme oni omose ne? Ni mhi lie, ‘A she gbe olamhe kua ne,’ Ali ‘Vule ke kia?’ ⁶ Ama, ni a ro lese khi Omi Ogbọ o mhuẹ afu elemhi eke agbo ni o ro gbe olamhe kua na ogbọ.” Igho, oo oni omose ni o guoghọ-a, “Vule, rue iya oye u ke je apfe.”

⁷ Igho oni omose o vule oo je apfe. ⁸ Abi eni ebubu egbo e ro me ona, abo e sha we. E kueghie Eshinęba ni o ri afu onana na egbo.

Ijesu o lu iMatiu o deba lue
(iMak 2.13-17; iLuk 5.27-32)

⁹ Abi ijesu o rote agho je odalo, o me khi omionoga oghuo ni a lu iMatiu, o shito okhoro ni a la miono oga. Oo li, “Deba mhe.” Igho o vule deba li.

¹⁰ Abi ijesu o ro la owa oyi iMatiu le eminale, emionoga eni e bu elese ali ena olamhe e bhale ya ku ma we o, e ga nu oli ali eniye odukhokho eyoli le eminale. ¹¹ Abi egbo iFarisi eghuo e ro me ona, e mhila eniye odukhokho eyoli, ee, “Elo o ze ni osese oye e o ro nu emionoga ali ena olamhe e le eminale?”*

¹² Ijesu o suo ona, oo we, “Oni o toto o mhuẹ emini o ri obo e li, ama oni o o to oo ye apfe obo. ¹³ A ka wena emini a ri ona ngme, ikhi, ‘Oa khi iluasobo e ghole mhe, ama isomhelemhi’ Oa khi egbo eni e pfuase ne mhi bhale ya lu e mu pfi, ama egbo ena olamhe.”†

Omhila oyi ingme azumhi
(iMak 2.18-22; iLuk 5.33-39)

¹⁴ Eniye odukhokho eyi ijoni Oni oo batazi egbo, e bhale deba ijesu, e mhila li, “Elo o fe ze khi anye ali egbo iFarisi, khi anye e pfi azumhi ni eniye odukhokho eye ea ro pfi?”

¹⁵ Ijesu oo we, “Emole omose ni oo rue omueshi onogbo e famhi ya mhuẹ iyese udu-a ini oni oo rue omueshi o kie la we iteva? Eghẹghẹ oo bhale ni a ro ya rue oni omose ni oo rue omueshi onogbo iteva oyewe vu, eghẹghẹ agho e ro tige ya ke pfi azumhi.

¹⁶ “Ogbọ o ya gbela ode onogbo toma onodio, ini a me gho, onodio ogho o ya nyan-a toma onogbo, o fia ese ni o ke fu ne shi o. ¹⁷ U ke neta khi eri ogbọ o ya ku onyo onogbo kulo akpaba ekuẹ elamhi onodio,‡ ini a me gho, eri oni akpaba o ya ve-a, oni onyo o ku kua, oni akpaba onyo o li opfu-a. Onyo onogbo a ku e shi akpaba onogbo, eghẹghẹ agho, oni onyo ali oni akpaba onyo e ga migha.”

Omo omueshi ni o ghu-a ali okpotso ni o ze
(iMak 5.21-43; iLuk 8.40-56)

* 9:11 Li ze iLuk 15.1-2 † 9:13 Li ze iMat 12.7; Osia 6.6 ‡ 9:17 Akpaba oyi ekuẹ elamhi egbo iju e ku onyo o shi.

18 Abi oni ungmehi o kie la iJesu unu, okhemhue iju oghuo o bhale ya wugha li odalo, oo li, “Kpeke bhale ya ri obo ti omimhe ni o lese ghu-a, ni o guale.” 19 Igho iJesu o vule deba li vu, eniyef odukhokho eyoli e li deba li.

20 Igho okpotso oghuo ni oia e she ku oli egbe ramhi ikpe igbeva o rote ukhokho ti mama iJesu, o ri obo ti oli esu ode. 21 Itobo khi o she ngme oli shi udu khi, “Mhi kha da lese ri obo ti iJesu ode tse ne, mhi ya ze.”

22 Igho iJesu o mu egbe nyene, o me oli, oo li, “Kpotso khi ke ze ni ulishi o muef irudunga ni u mhue o she re ze.” Aghogho oni okpotso o ze.

23 Abi iJesu o ro ramhi owa oyi oni okhemhue, o bhale ya e khi egbo e la agho. Ee vief oni omueshi ni o ghu-a egho. Agho oo li nyogho. 24 O gueyef ogbokpa o lase agho le, khi oni omueshi o ghu ne khi eri o lese-a. Eni egbo e suo ungmehi ni o ngme, ee gia li. 25 Eni egbo e fie je olase se, iJesu o lo elemhi oni owa, o mu oni omueshi obo, oni omueshi o vule. 26 Okeke oni ingme ona o gbhiaku asha kpa oni edeli.

Ijesu o khueghie ezalo ava alo-a

27 Ijesu o ke rote agho vu je odalo, ezalo ava e deba li. Ee tsefef lema li, e lief oli, “Mhue isomhelemhi na anye, omi iDefidi.”

28 Abi iJesu o ro lo elemhi oni owa, eni ezalo ava e bhale deba li. O mhila we, “A miesuo khi mhi ya dobef re e ze?”

E ke oli, “Guegue.”

29 Igho iJesu o ri obo ti wef alo, oo wef, “Alo eyef e e khueghie-a abi a mhuef irudunga.” 30 Ikpamhi alo eyef e khueghie-a. Ijesu o tse agua yef wef e khi gueyef ogbokhoghuo emini a mef. 31 Ama asha ni e ramhi kpa, eri e gueyef egbo, e gue ingme oyi iJesu yef egbo asha kpa.

Ijesu o ri ungmehi ze

32 Eni emose e vu, a tsua omose oghuo ni o mhuef ayemhe ebe bhale, ni oaf li ngme unu. 33 Ijesu o khu oli oni ayemhe ebe ogho egbe ya lase, oni omose o ngme. Abo e sha ogbokpa e lief, “Anye eaf kpef mef ingme onana ghue ekf iZireni.”

34 Ama egbo iFarisi e lief khi oghief oyi iyemhef ebe o ri ekpabo na li. Lofli o zef ni o ro dobef e khu egbo ayemhef ebe egbe-a. §

Egbikanya eyi Eshinegba eaf bu

35 Ijesu o kia la efoli khi efoli sefef ungmehi oyi Eshinegba elemhi owa ugamhi eyefef, o tse abo usomhi onete oyi Eghielef oyi Eshinegba. O ri egbo ni e mhuef ighuamhi khi ighuamhi i ze.* 36 Abi o ro mef eni ebubu egbo, elemhi wef e lala li irari khi udu oyefef oaf sheshe itobo khi eaf mhofli oni ofo kpaghief wef obo, abi isumha ni eaf mhuef orwefekia.† 37 O gueyef eniyef odukhokho eyofli, “Oni ikhiesef oo gbefdi gba, ama khi eni e khiesef wef, eaf bu.” 38 “A sof iromhi, ni Eshinegba oni o mhuef ikhiesef, ni o ghief eni e ya khiesef oni ikhiesef fief lasef.”‡

10

Ijesu o ghief ighiusomhi na kef ogbava eyofli fief (iMak 3.13-19; iLuk 6.12-16)

§ 9:34 Li zef iMat 10.25; 12.24; iMak 3.22; iLuk 11.15 * 9:35 Li zef iMat 4.23; iMak 1.39; iLuk 4.44
 † 9:36 Li zef iNoba 27.17; 1 Ighief 22.17; 2 Okhef 18.16; Ezik 34.5; iMak 6.34 ‡ 9:38 Li zef iLuk 10.2

¹ Ijesu o lu eniyē odukhokho ogbava eyōli kugbe. O ri afu na wē, e ke ya khu iyemhē ebe oḍoda ẹgbō egbe-a, e gbo ri ẹgbō ni e mhuē ighuamhi oḍoda ke ze.

² Eva eyi eni ighiusomhi na keḗ ogbava na. Oni ododē khi ISamō ni a gbolo o lu iPita, ali inyoghūo ọli, Aduru. Ijehisi ali inyoghūo ọli ni a lu iJoni ni e khi imi iZebedi. ³ IFilipu ali iBatolomiu. ITomosi ali iMatiu ni e khi emionoga. Ijehisi omi Afeusi ali iTadiusi. ⁴ ISamō ni ingme o ghō mu egbe ali iJudasi Isikaroti ni o ri ijesu de.

Usomhi ni a ghie eni etuogbava

(iMak 6.7-13; iLuk 9.1-6)

⁵ Ijesu o ghie eniyē odukhokho ogbava ena fiē, o tse agua yewē, oḡ wē, “A khi je ẹoli oyi ẹgbō iJeta wexhi ẹoli na eke iSameria. ⁶ Ochoghō a lẹ deba ẹgbō iZireni ni e li abi isumha ni e waa. ⁷ Abi a liē ke lẹ, a ke tse abo usomhi onayewē, a liē wē, ‘Eghiele oyi Eshinegba o she ti bhale.’ ⁸ A ri ẹgbō ni e mhuē ighuamhi ze, a ri eni e mhuē efafe ze, a guise eni e ghu-a le, eni e mhuē ayemhē ebe, a khu wē ewē egbe lasele. Afuē a ri eni ekpabō ena na e, a rē wē kpaghie ẹgbō obo afuē, a khi mie ifata shi o. ⁹ Abi a liē lẹ ena, a khi tsua ukpaghō okhoghūo shi omō-emhi. ¹⁰ A khi tsua ẹkue pfi sō, wexhi itsua na rō sō elese, wexhi ekue ni a sō, wexhi ukpokpo na rō a to ọkpō, irari khi asha ni ogbo o la gbe agho o te e le.*

¹¹ “Eoli oni a da bhale kpa, a kushi ayi ogbo nō da kpe abo mie e, ramhi eghēghē ni a ya rōte agho vu. ¹² Neni a ya sō ukhomhi owa okhoghūo, a kpe liē, ‘Opfomhē o la oni owa ona.’ ¹³ Ini ẹgbō ne la oni owa e kpe abo mie e, opfomhē oyē o ka nu wē la, ama, ini ẹa mie e, opfomhē oyē o gbo nyenē deba e. ¹⁴ Ini a bhale ẹoli, khi ẹgbō ne la oni ẹoli ẹa da kpe abo mie e ne, a kpe abo o-a na wē ini a te o fiē lase.† ¹⁵ Ogbelē iguezo, mhi gueyē e khi Eshinegba o ya mholi isomhelemi na ẹgbō iSodomu ali iGomora doḡe oni ẹoli ogbo.‡ § ¹⁶ A sato khi eri mhi ghie e fiē lase abi isumha ne la ifuabo idumhi. Irarigho, a zē ni a lēsē ingme abi enyē, ama a mhuē ikuegbe-a abi anekhukhu.*

Okholi ni a ya mu vule shi e o

(iMak 13.9-13; iLuk 21.12-17)

¹⁷ “A mu egbe e tsuke, irari khi ẹgbō e ya mu e bhale ikoto, odalo egbhali ni eḡ sō ezo. E gbe e itali elemhi owa ugamhi eyewē. ¹⁸ E ya ri itobo eva oyemhē muno e bhale deba igovunḡo ali enighie, ni a gue usomhi onete oyemhē yē wē. A gbo pfi otsele oyemhē yē ẹgbō iJu ali ẹgbō iJeta. ¹⁹ A khi yele abi a ya ngme ali abi a ya sō wē, ini e muno e bhale agbala ezo. Irari khi emini a ya ngme o ya bhale unu oyē e eghēghē ni a nono ọli shi. ²⁰ Irari khi ingmemhi ni a ya ngme, ẹa ya khi eyē e. Ayemhē-nō-pfuasē oyi Eshinegba ni o khi ita e, o ya ri ungmehi ni a ke ngme shi e unu.†

²¹ “Eghēghē na ngme ena, ẹgbō e ya ri inyoghūo wē bhale ni a gbe-a, ita eniyē e wolō imi wē bhale na gbolo-a, igho eniyē e li ya rue itawē bhale na gbe-a.‡ ²² Ẹgbō kpa e ya ke biselemi e shi irari oyemhē. Ama ogbo ni o da mu irudunga oyōli mhuē ramhi ukpēsē ne, lōli a ya mie pfuēsē. § ²³ Ini a la

* **10:10** Li zē 1 iKori 9.14; 1 iTimo 5.18 † **10:14** Li zē Ika 13.51 ‡ **10:15** Li zē iMat 11.24; Igbae 19.24-28 § **10:15** Li zē iLuk 10.4-12 * **10:16** Li zē iLuk 10.3 † **10:20** Li zē iMak 13.9-11; iLuk 12.11-12; 21.12-15 ‡ **10:21** Li zē iMak 13.12; iLuk 21.16 § **10:22** Li zē iMat 24.9,13; iMak 13.13; iLuk 21.17

asheghuo mu okhōli vule shi ẹ ọ, a na je ẹoli olese. Mhi zẹ ẹ ẹleşe khi, aa ya gbe akanya ona pfo ne eke iZireni neni Omi Ogbo ọ nyenẹ egbe ẹ bhale.

²⁴ “Omọ odukhokho ọa ẹleşe dọse ọga oyōli, wẹkhi eri ọni ọọ ga ogbo ọ ya fu dọse ọga oyōli.* ²⁵ Omọ odukhokho ọ dọbe ya li abi ọga oyōli, ọni ọọ ga ogbo ọ ya dọbe li abi ọga oyōli. Ini a lu ọdapfe iBezẹbo, seẹ a ke bẹshi ẹ lu eni e la oni ọmhuẹ-apfe oyōli.†

Oni a ya ke na ulishi oyoli

(iLuk 12.2-7)

²⁶ “Itobọ igho a khi zẹ ni ulishi o mu ẹ irari khi aa me emini a gba khukhu ni ọa ya khueghie a, wẹkhi eri a me emini o sheli ni ọa ya lasele.‡ ²⁷ Emini mhi gueye ẹ ẹliyose a ngme ọli lasele ini ogbe o gbe-a. Ungmemhi ni a bẹna gueye ẹ, a la ukhomhi owa ngme ọli lase ni ẹgbo e suo gboo. ²⁸ A khi na ulishi ẹgbo ni o khia khi idiegbe e ẹleşe dọbe ya gbe-a, ni ẹa dọbe ya pfuse ogbo ayemhe-a. Ama a na ulishi oyi Eshinegba nọ kha gbe-a se ọ gbo mhuẹ ekpabo ro ya pfuse ayemhe-a elemhi ilimhi iriere. ²⁹ U ẹleşe khi ukpaghua a ri ipfeli otuava de? Ama aa me ọngewe ni ọ ya ghu-a ni Eshinegba ọa ya ẹleşe. ³⁰ Eshinegba ọ she leli egbegbi itsu ni e la ẹ ukhomhi nya. ³¹ Itobọ igho, a khi zẹ ni ulishi o mu ẹ, irari khi a mu ẹloe dọse ipfeli ni e bububu.

Eni e migha na ijesu ali eni e kie ọli

(iLuk 12.8-9)

³² “Ogbo ni ọ da gue ungmehi oyemhe ye ẹgbo ne, mhi ya li gue ingme oyoli ye Itamhe ni ọ la iloghie. ³³ Ama ọnini ọ da la ukpele ẹgbo kie mhe, mhi ya li kie ọli ukpele oyi Itamhe na obini iloghie.§

Ijesu ọa ri opfomhe bhale ama okemhi

(iLuk 12.51-53; 14.26-27)

³⁴ “A khi sa khi opfomhe mhi ro bhale eke agbo. Mhi aa ro opfomhe bhale, ama ogbhoro. ³⁵ Eri mhi bhale ya to okhue na

“ ‘Omose ali itali,

okpotso ali inyoli,

osamo ali inyodoli.

³⁶ Unuekpẹ oyi ogbo,

ebe ọli e la.*

³⁷ “Ogbo ni ọ da nono ingme oyi ita okekhi inyọ dọse ingme oyemhe ne, ọa ya dọbe khi omọ odukhokho oyemhe. Ogbo ni ọ da nono ingme oyi omi ọli dọse mhe ne, ọa ya dọbe khi omọ odukhokho oyemhe. ³⁸ Ogbo ni ọa da kpha apfida oyoli tsua ni ọ ke deba ẹte-awẹ oyemhe ne, ọa ya dọbe khi omọ odukhokho oyemhe.† ³⁹ Ọni ọ da mu agbo oyoli mhuẹ gagaga ne, o mema ya de ọli obọ-a, ama ọni rue agbo oyoli obọ-a shi eke itobọ oyemhe ne, ọ ya me eleli agbo oyoli.‡

Eleli

(iMak 9.41)

⁴⁰ “Ogbo ni ọ da kpe abọ mie ẹ ne, mhemhe ọ kpe abọ mie. Ọni ọ da kpe abọ mie mhe, ọni ọ ghie mhe ọ kpe abọ mie.§ ⁴¹ Ogbo ni ọ da kpe abọ mie

* **10:24** Li zẹ iLuk 6.40; iJon 13.16; 15.20 † **10:25** Li zẹ iMat 9.34; 12.24; iMak 3.22; iLuk 11.15

‡ **10:26** Li zẹ iMak 4.22; iLuk 8.17 § **10:33** Li zẹ 2 iTimo 2.12 * **10:36** Li zẹ iMika 7.6 † **10:38** Li zẹ iMat 16.24; iMak 8.34; iLuk 9.23 ‡ **10:39** Li zẹ iMat 16.25; iMak 8.35; iLuk 9.24; 17.33; iJon 12.25

§ **10:40** Li zẹ iMak 9.37; iLuk 9.48; 10.16; iJon 13.20

omekeguele oyi Eshinegba ne, o ya mhue isomhopfa onayi omekeguele. Oni o da kpe abo mie ogbo ni o pfuase ne irari khi o da khi ogbo ni o pfuase, o ya mhue eleli oyi ogbo ni o pfuase. ⁴² Ini ogbokhoghuo o di e ameh ni e pfohmeh na egbo eni e mu eloe ena da ne, irari khi e da khi eniye odukhokho eyemhe, mhi gue o ye e gueguegue khi eleli oyoli o a ya de oli obo a.”

11

Ijesu ali iJoni Oni o o batazi egbo (iLuk 7.18-35)

¹ Abi iJesu o ro gueye eniye odukhokho ogbava eyoli emini e ya rie e se, o je eoli ni e la eke iGalili ya sese, o gbolo tse abo oni usomhi onete.

² Abi iJoni Oni o o batazi egbo o ro la owa ighumha suo ikanya ni iKirisiti o o gbe, o ghie eniye odukhokho eyoli ghi oli, ³ E le ya lina mhila li. “Yeye u khi oni iJoni o ngme khi o ya bhale, abi anye ri eloe shi eke ke khe ogbo olese?”

⁴ Ijesu o so we o, o o we, “A nyene egbe ya gueye iJoni emini a suo ni a me. ⁵ Ezalo ee khueghie alo-a, eni e guogh awa-a, e vule ee kia, a ri eni e mhue ighuamhi eku e idiegebe ododa ze, eleso ee suo eso, egbo ni e ghu-a, a guise we le. A gbolo e tse abo usomhi onete ye egbo eni e mhue.” ⁶ Ikhivose o khi na ogbo ni o a mholi akhokhomhe shi ingme oyemhe!”

⁷ Eniye odukhokho eyi iJoni ee vu se, iJesu o o ngme ingme oyi iJoni khase eni e legba. O mhila we, o o. “Abi a ro fie je odagbe ifufu ni a ro ya bino iJoni, ogbo nabise a dabi khi a ya me? Ebuli ifulo ni akpekpele o pfi e nga pfi e tiemhi a dabi khi a ya me? ⁸ Ini o a khi igho sho, elo a dabi khi a ya me abi a ro fe fie lase? Omose ni o so itsua eni e somhi otse a sa khi a ya me? Iiye o! Egbo eni ee so itsua eni e somhotse, apfe oyi oghie ee la. ⁹ Elo a fe fie lase khi a ya me sho? Omekeguele? Gueguegue, ama mhi gueye e, oni o gbo fu dose omekeguele a me. ¹⁰ IJoni o khi oni ogbo ni Ebe-no-pfuase o ngme ingme oyoli, ni Eshinegba o la lie,

“Mhi ya kpe ghie aghiusomhi oyemhe ralo ne,
ni o ya khueghie ode-a ne.”[†]

¹¹ Abi o li mhi li gue oli ye e khi, iJoni o fu dose ogbokpa ni o la agbo ona ghue, ama, ogbo ni o ga kpoke nya obini Eghiele oyi Eshinegba, o fu dose oli. ¹² Rote egheghe oyi iJoni Oni o o batazi egbo ya ramhi ogbe na amo, Eshinegba o te e ri ikakabo mholi omhese oyoli shi agbo oyi egbo, ama ikakabo egbo e ke ro o lo o. ¹³ Irari khi emekeguele nya ali Ishi eyi iMosisi, e me guele shi eke ramhi egheghe oyi iJoni. ¹⁴ Ini a ya lama shi o, iJoni o khi oni Elaja ni e khi o ya nyene egbe bhale. ¹⁵ A mholi eso, a suo emini mhia gueye e, ni a roli gbe akanya.

¹⁶ “Elo mhi ri agbhotu ona ya khokho? Eri e li abi ikuku eniye ni e shito epfepfe oki ni e lu egbe we,

¹⁷ “Anye pfi ofele na e,
aa lama gbe ishimhi,
anye to uwolo
ni a ro vie olimhi shi e o,
ama aa lama vie.’

¹⁸ Abi iJoni o ro bhale, eri o o pfi azumhi, o a lama da onyo, irarigho egbo e lie khi, ‘Ayemhe Okphaghiye oo nase oli.’ ¹⁹ Ama Omi Ogbo o ke bhale, o o le o o da,

* **11:5** Li ze Aza 35.5-6; 61.1 † **11:10** Li ze iMala 3.1 ‡ **11:13** Li ze iLuk 16.16 § **11:14** Li ze iMala 4.5; iMat 17.10-13; iMak 9.11-13

egbo kpa e ke lie khi, 'Ogbo unu-emhi ali odonyo o khi, ni o nu emionoga ali ena olamhe e mu omole.' Emini Eshinegba oo rielle, o ri ilensingme oyoli e khashe."

Emini eoli ni ea lama mu pfi ee me

(iLuk 10.13-15)

²⁰ Igho ijesu o li ze emuebe na egbo ni e la eoli ni o la gbe ikanya onyaloa ebubu eyoli, itobo khi ea mu pfi, oo li. ²¹ "Epfua o khi ne, iKorazi! Epfua o khi ne, iBetisaida! Irari khi ini ikanya onyaloa ni a gbe ifui eoli eye e khi a li gbe we iTai ali iSidoni lo, e kha she vie osoli na egbewe shi olamhe eyewe, e te olamhe eyewe mu pfi agboagbo.* ²² Ama mhi gueye e khi, o ya somhi iTai ali iSidoni egbe dose e, ogbele iso-ezo ²³ Yeye iKapanomu, eri a nono ni a ya yase e nga idane ramhi irarogbe? Iiye o! Eri a ya pfi e tiemhi ooke ilimhi irierie. Irari khi ini onyaloa ni a gbe khashe e khi a gbe we eke iSodomu lo, o kha la o ramhi amo.† ²⁴ Ama mhi gueye e khi o ya somhi iSodomu egbe dose e, ogbele iso-ezo."‡

Bhale deba mhe ni u mholi iyemhea

(iLuk 10.21-22)

²⁵ Eghenge agho ijesu o lie, "Ita, Onomhue, ni o mhue eke ali ukhuli, mhi tse uwegbe khi emini u ro sheli na eguebe, ali eni e fialo-a, khi u rewe khashe egbo ni ea mu eloe. ²⁶ Igho, Ita, ina o li ghole e shi.

²⁷ "Itamhe o she ri emhikpa nga mhe obo. Ogbokhoghuo oa la o, ni o lese oni Omọ, se ni Ita. Ogbokhoghuo oa la o ni o lese Ita se ni oni Omọ, ali eni oni Omọ o lama ri oni Ita khashe.§

²⁸ "A bhale deba mhe, ee nya ni a tsua itsua ni ee khose e, mhi ya ri iyemhea na e. ²⁹ A ri egbe mie emini mhi e a ke rielle, a rote obo oyemhe wena, itobo khi mhii pfo mhe gba, ali khi udu oyemhe o mholi iriege-tiemhile, ni a mhue iyemhea.* ³⁰ Irari khi emini mhia lie a rielle oni o ze e rielle yeghele lo, ali khi eri itsua eyemhe ee fue."

12

Ijesu o khi Onomhue oyi ele iyemhea

(iMak 2.23-28; iLuk 6.1-5)

¹ Eghenge ni a ngme ena, ijesu o rote ifui ishemhi iakpa dose ele iyemhea. Okiamhi oo gbe eniye odukhokho eyoli. Igho e li be eni iakpa, e le we.* ² Abi egbo iFarisi e ro me ona, e oli, "Ghe khe! Eniye odukhokho eye ee rielle emini Ishi eyi iMosisi oa lama shi a rielle ele iyemhea."

³ O so we o, oo, "Aa she kpe ze emini iDefidi o rielle abi okiamhi o ro gbe oli ali apfoli? ⁴ Eri o lo elemhi owa oyi Eshinegba, loli ali apfoli, e ya rue ibuledi oni o pfuase le, ni ushi oa lama shi e le. Oni ibuledi ona, ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba tse, e lese le oli.†‡ ⁵ Abi khi aa rote ebe ushi iMosisi ze oli khi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ni e la Owa Oyi Eshinegba, ee gbe ushi-a ogbele iyemhea, ama ogbo oa ro mu ota so we?§ ⁶ Ama mhi gueye e khi ogbo ni o fu dose Owa Oyi Eshinegba o la ana. ⁷ Ini a lese emini a ri oni ungmehi ona ngme shi Ebe-no-pfuase lo, ni oo, 'Ilelemhi o ghole mhe, oa khi iluasobo,' aa

* **11:21** Li ze Aza 23.1-18; Ezik 26.1--28.26; ijoe 3.4-8; Emọ 1.9-10; iZaka 9.2-4 † **11:23** Li ze Aza 14.13-15; Igbae 19.24-28 ‡ **11:24** Li ze iMat 10.15; iLuk 10.12 § **11:27** Li ze ijon 3.35; 1.18; 10.15

* **11:29** Li ze ijere 6.16 † **12:1** Li ze iDeut 23.25 ‡ **12:4** Li ze iLev 24.9 † **12:4** Li ze 1 iSam 21.1-6 § **12:5** Li ze iNoba 28.9-10

kha ke pfa ẹzọ mu eni ẹa lue.* 8 Irari khi mhemhẹ Omi Ọgbọ mhi khi Ọnọmhuẹ oyi ogbẹlẹ iyemhẹa.”

Ijesu ọ ri ọmọse ni obọ oyọli o cheghẹlẹ-a ze
(iMak 3.1-6; iLuk 6.6-11)

9 Abi ijesu ọ rọte aghọ vu, ọ lo elemhi owa ugamhi oyewe. 10 Ighọ ọmọse oghuo ni ọ cheghẹlẹ obọ oghuo-a, ọ la akaghọ. Ẹgbọ eghuo e la aghọ ni e nono ni wewe e mu ingme shi ijesu egbe, ighọ e mhila li. Ẹ ọli, “O fe ti ni a ri ọgbọ ze ẹlẹ iyemhẹa?”

11 Ijesu ọọ we, “Ini ọngeẹ ọ fe mhọli osumha, ni ọ rọ de pfilo atekẹ ẹlẹ iyemhẹa, wa a ya fe mu ọli ọ lasele?† 12 Ọgbọ ọ mu ẹloe doşẹ osumha! Irarighọ, Ishi eyi iMosisi o lama shi ọ, ọgbọ ọ riẹlẹ onete ogbẹlẹ iyemhẹa.”

13 Ighọ ọọ oni ọmọse ni ọ cheghẹlẹ obọ oghuo a eghọ, “Nise obọ oye-a.” Ighọ ọ nise ọli-a. Oni obọ o na ya to abi onokpọle 14 Ighọ eni ẹgbọ iFarisi e fiẹ ya ye ugbamhi abi e li ya gbe ijesu-a.

Oni ọọ ga ni Eshinẹgba ọ ze

15 Abi ijesu ọ ke rọ lẹşẹ ugbamhi ni e gba, ọ rọte aghọ vu je oboese, ebubu ẹgbọ e deba li. Ọ ri eni e mhọli umha-ze nya ze. 16 Ọ tse agua ye we e khi gueye ẹgbọ oni lọli khi. 17 Eri a ri ona ri ungememhi ni Azaya ọmekẹguele ọ ngme bhale ya tşẹ, ni ọ la liẹ,

18 “Oni ọọ ga oyemhẹ
ni mhi zẹ na,

oni mhi nono ingme oyọli,
ni ọ ri egbe e mu mhẹ,
mhi ya ri Ayemhẹ oyemhẹ
shi ọli egbe,
ọ ya ri iguẹ-sọ-ẹzọ oyemhẹ
khasẹ ishishi nya.

19 Ọa ya nu ẹgbọ wola
wẹkhi eri ọ ya tşẹşẹ
ni ọgbọ suọ ifui apfẹ.

20 Ọ ya kuegbe-a
nu eni ẹa mhue ekpabọ ngeli,
abi a li kuegbe-a mu ọakpa
ni akpekpeli o pfigbe vule.

Ọ ya lẹ elemhi
eni ẹẹ nono ikpaghiobọ,
abi ọgbhali ọa liẹ la apfẹ
ni amẹ o gbe erali
ni o la umutse pfuse-a,
ya ramhi ni ọ rọ
ri iguẹ-sọ-ẹzọ leghie.

21 Itobọ ighọ ẹgbọ iJeta nya
e rọ regbenga eva oyọli.”‡

Ijesu ali iBezebọ
(iMak 3.20-30; iLuk 11.14-23)

22 Ighọ ẹgbọ eghuo e rue ọmọse oghuo ni ọ mhọli ayemhẹ obe bhale ghi ijesu. Ọ zalo ọ gbo khi unghenu. Ijesu ọ ri oni ọmọse ze. Ọọ ngme, ọ gbolo e me

* 12:7 Li zẹ iMat 9.13; Osia 6.6 † 12:11 Li zẹ iLuk 14.5 ‡ 12:21 Li zẹ Aza 42.1-4

ekē. ²³ Igho abo e sha eni egbo nya, e mhila, e liē, “Abi khi iJesu ona o khi Oni Omiepfuese omi iDefidi ni e khi o ya bhale?”

²⁴ Abi egbo iFarisi e ro suo ona, e ke, “Ekpabo eyi iBezebo ni o khi oghie oyi iyemhe ebe nya, o ro khu egbo iyemhe ebe egbe lasese.”[§]

²⁵ IJesu o she lese usamhi oyewe, oo we, “Eghiele ni o da kemhi shi iku-iku ni o nu egbewe e kholi ne, eri o ya pfua. Igho khi eoli ali unuekpe ni e kemhi egbe nu egbewe e kholi, ea dobe ya migha. ²⁶ Ini Okphaghiē oo khu Okphaghiē lase, o she kemhi egbo. Seē eghiele oyoli o ke li dobe ya migha? ²⁷ Ini mhi ri ekpabo eyi iBezebo ee khu egbo ayemhe ebe egbe a, ekpabo eyi oghuo egbo eye e e ro khu we kua? Emini eni ee deba e ee riele o rokhasē khi aa rote ode. ²⁸ Ama ini o khia khi Ayemhe oyi Eshinegba mhi ro o khu ayemhe ebe kua, loli o rokhasē khi Eshinegba o she e mhesē shi e egbe.

²⁹ “Oghuo o fe lese ya vule, o dose lo apfe oyi omose akama ya tsua li itsua vu. Oa khi eri o kpe ya ge oli shi eke? O tigbe dobe tsua li itsua owa?”

³⁰ “Oni oa da nu mhe la ne, eri o biselemhi mhe, ali khi oni oa da nu mhe ti e gbili ne, eri o miatse ku a.”^{*} ³¹ Irarigho, mhi gueye e khi, a ya ri olamhe ali ungmehi ipfiunu-a nya topfa ogbo, ama aa ya tigbe ri ungmehi ipfiunu-a ni a ngme deba Ayemhe-no-pfuase topfa ogbo. ³² A ya dobe ro topfa onini o da pfi unu-a deba Omi Ogbo, ama aa ya ro topfa oni o da pfi unu-a deba Ayemhe-no-pfuase, elemhi agbo ni a la memena, ghe agbo ni o ke e bhale.[†]

Udumhi oora a te e lese oora

(iLuk 6.43-45)

³³ “Ri eloe khu oora, o ya mo umomhi onete, ini u waa ri eloe khu oora, o mo umomhi ni oa ti. Irari khi umomhi oyi oora a te e lese emini oni oora o khi.[‡] ³⁴ Seē ee egbo ebe ni a kholo abi enye afue, a liē ngme ungmehi onete unu? Usamhi ni e vo ogbo udu o roli ee ngme ungmehi rote unu lasese.[§] ³⁵ Udu onete ogbo onete o te e ngme ungmehi onete lasese. Igho ungmehi obe o li rote udu oyi ogbo e lasese. ³⁶ Ama a lese khi ogbogbo o ya zono abi o li ngme ungmehi afue unu lasese ogbele iso-ezo. ³⁷ Irari khi ungmehi unu oye a ro ya pfa ezo ne, ungmehi unu oye a gbo ro ya pfa ezo mu e.”

Irokhasē oyi ijona

(iMak 8.11-12; iLuk 11.29-32)

³⁸ Igho egbo iFarisi ali esese Ishi eyi iMosisi eghuo ee iJesu, “Osese, ri olele onyaloa oghuo khase anye.”^{*}

³⁹ O so we o, oo, “Ee egbo okholo ni aa ri igesikia ga Eshinegba.” Áá mhila mhe olele onyaloa? Ogbokhoghuo oa ya ri olele okhoghuo khase e, seē ni onabi a rokhasē oyi ijona omekeguele.[†] ⁴⁰ Irari khi abi ijona o li la elemhi oyi afele ogbele ese ele oguota ali ele iyose, igho Omi Ogbo o li ya li la elemhi eke ogbele ese, ele oguota ali ele iyose.[‡] ⁴¹ Egbo iNineve e ya mu ezo vule shi e egbo agbhotu ona o ogbele iguezo, irari khi e mu nyene abi ijona o ro tse abo ungmehi oyi Eshinegba ye we. Ama memena, oni o ga fu dose ijona o la akana, ama aa lama mu pfi.[§]

[§] **12:24** Li ze iMat 9.34; 10.25 ^{*} **12:30** Li ze iMak 9.40 [†] **12:32** Li ze iLuk 12.10 [‡] **12:33** Li ze iMat 7.20; iLuk 6.44 [§] **12:34** Li ze iMat 3.7; 23.33; 15.18; iLuk 3.7; 6.45 ^{*} **12:38** Li ze iMat 16.1; iMak 8.11; iLuk 11.16 [†] **12:39** Li ze ijona 1.17–2.10; iMat 16.4; iMak 8.12 [‡] **12:40** Li ze ijona 1.17 [§] **12:41** Li ze ijona 3.5

*Abi ayemhẹ obe o liẹ kia
(iLuk 11.24-26)*

⁴² Oghie-òkpotso oyi eke iShẹba o ya mu ezọ vule shi e egbo agbhotu ona o ogbele iguezọ, o pfa ezọ mu we. Itobo khi oọ rote obini odonuẹ bhale ya ri esọ kpẹ osesẹ ilẹsingme oyi iSolomoni. Ama memena oni o fu dọsẹ iSolomoni o la akana, ama aa lama pfi esọ shi ọli o.*

⁴³ “Ini ayemhẹ ebe o rote ogbo egbe lasele, eri o kpẹ je eke okhakha ya dudu kia nono ashini o je ya yemhẹ-a. Ama ini ọa me, ⁴⁴ o gueye egboli, ‘Mhi ya nyene egbe ukhokho je owa ni mhi kpẹ te vu.’ Ini o nyene egbe bhale agho ni o ro ya e khi agho o gboo, khi asha kpa oo pfuase nguene. ⁴⁵ Eghẹghẹ agho, o fiẹ je olase ya rue ayemhẹ ebe ishilua elese ni e khọlo dọsẹ ọli bhale ya lo agho, e la agho. Eghẹghẹ agho, ikpukhokho oyi oni ogbo ogho o ke ya khọlo dọsẹ abi o kpẹ li. Igho o ya li e egbe eẹ egbo okhọlo ena.”

*Inyo ifesu ali inyo ghuo ifesu
(iMak 3.31-35; iLuk 8.19-21)*

⁴⁶ Ifesu o kie ghọ nu eni ebubu egbo o ngme, inyo ali inyo ghuo ọli e bhale. E migha olase, e nono ni wewe e nu ọli ngme. ⁴⁷ Ogboghuo agho, oọ li, “Inye ali inyo ghuo e, e migha olase, eẹ nono ni wewe e nu e ngme.”

⁴⁸ Ifesu o soli o, oọ, “Eghuo e khi inyemhẹ ali inyo ghuo-mhẹ?” ⁴⁹ O nise obọ ghue eniyẹ odukhokho eyoli, oọ, “Enana e khi inyemhẹ ali inyo ghuo-mhẹ. ⁵⁰ Onini o da ri ungmehi oyi Itamhẹ na iloghie gbe akanya, loli o khi inyo ghuo-mhẹ oni omose ali oni okpotso ali inyemhẹ.”

13

*Okhẹ irọkhokho oyi oghiale ni o kọ ikpamhemhi
(iMak 4.1-9; iLuk 8.4-8)*

¹ Eḷe ni a ngme ena, ifesu o fiẹ owa ya lase, o shitọ epfe okẹ oniēmhi. ² Ebubu egbo e le gasẹ ọli ramhi ni o ro vu ya lo oko-okẹ oniēmhi shitọ, eni egbo nya e migha egele oni okẹ oniēmhi.* ³ O ri okhẹ irọkhokho gue emhi ebubu u ye we, oọ we, “A ghe i! Oghiale oghuo o je ishemhi ya ku ikpamhi emhi. ⁴ Abi o li i ku eni ikpamhi emhi egho, eghuo o e de kua epfe ode. Ipfeli e bhale ya sanọ we le. ⁵ Eghuo o, e de nga ukhomhi okpegbhẹ, ni ọa mhue eke ni e bu. E nyanya ze. Ama itobo khi oni eke ọa mhue elamhi ni e pfi imhili lo, ⁶ ovọ o gbolo we-a. E khakha-a, irari khi ẹa me asha pfi imhili lo eke egbegbo. ⁷ Ikpamhi eghuo o, e de kulo ashini igba e la. Eni igba e ze, e tono we gbolo-a. ⁸ Ama ikpamhi eghuo, e de shi egbegbi eke, e fu, e nyese ekhe. Eghuo e ri imomhi asha egbhueshe lasele, elese e ri asha egbhueshe lasele, enekpọle, asha uye ali igbe. Eghẹghẹ agho e ke ya bu dọsẹ emini a kpẹ ro ko. ⁹ A ze esọ, a suọ emini mhia gueye e, ni a roli gbe akanya.”

*Emini oni okhẹ irọkhokho o migha shi
(iMak 4.10-12; iLuk 8.9-10)*

¹⁰ Eniyẹ odukhokho eyoli e bhale deba li, e mhila li, “Eḷo o ze ni u ro ri okhẹ irọkhokho o sesẹ eni egbo?”

¹¹ Ifesu oọ we, a she mhọli ilese oyi osheli abi Eshinęgba o she mhọli omhesẹ shi e egbe, ama a roli sheli we. ¹² Onini o da kpẹ mhọli, a ya ro ma o na li, o

* **12:42** Li ze 1 Ighie 10.1-10; 2 Okhẹ 9.1-12 * **13:2** Li ze iLuk 5.1-3

mhọli gbeku o. Ama ọni ọa mhue, a ya mie ọli oni o kpẹ mhue.† 13 Emini o ze ni mhi rọ ri okhẹ irokhokho nu wẹ ngme khi.

Ini e riẹ bino,

 ẹa ya mẹ eke,

ini e riẹ ri esọ shi eke,

 ọa ya lo wẹ esọ.

14 Lọli o zẹ khi ungmehi

ni ọmekeguele Azaya

 ọ ngme o tşẹ shi wẹ egbe

 ni ọ la liẹ.

“A ya ri esọ shi eke khue,

ama ọa ya tigbe lo ẹ esọ,

 a feli ofeli khue,

 aa mẹ emhikhoghuo.

15 Udu oyẹwẹ o bi obili-a.

Itobọ khi eri

 esọ eyẹwẹ e zuse,

 e gbo guese alo.

Ini ọa khi ighọ,

e kha ri alo eyẹwẹ

ke mẹ eke,

 esọ eyẹwẹ e kha suọ,

 udu oyẹwẹ o kha

 mhọli ilẹsingme,

ee kha mu pfi

bhale deba mhe,

 mhi rewẹ ze.”

“Eni ẹgbọ ẹ ya ri esọ

 shi eke khue,

ama ọa ya tigbe lo wẹ esọ,

 e feli ofeli khue,

 ama ẹa mẹ emhikhoghuo.”‡

16 Ama oyẹẹ ọa khi ighọ. Á mẹ afa gba. A ri alo eyẹ ẹ mẹ eke, a ri esọ eyẹ ẹ suọ. 17 Abi o li mhi li gue ọli yẹ ẹ khi, emekeguele ebubu ali ẹgbọ eyi Eshinegba ebubu, e li dua ini wẹwẹ e mẹ emini a mẹ ali ini wẹwẹ e suọ emini a suọ, ama ẹa dobe. §

Emini okhẹ irokhokho oyi oghiale o ngme

(iMak 4.13-20; iLuk 8.11-15)

18 Ijesu ọọ. “A ri esọ shi eke, ni e suọ emini oni okhẹ irokhokho o ngme.

19 Ogbọ ni suọ ungmehi omhẹşẹ ni Eshinegba o mhọli shi agbọ oyi ẹgbọ, ni ọa lo ọli esọ ne, lọli ọ li abi ikpamhi emini e de kua epfe ode. Eri ọkpghaghie ọọ bhale ya sanọ li wẹwẹ udu kua. 20 Eni e zẹ nga ukhomhi okpegbhe, eri e li abi ọgbọ ni ọ kha suọ ungmehi, ọ ga ri oghẹle mie ọli. 21 Ama ọa tiemhi ọli udu, itobọ ighọ, ọa migha tşẹşẹ. Irarighọ, ini ọmunu o bhale ali ni a rọ mu okhọli vule shi ọli ọ shi itobọ oni ungmehi, ọ de ode a aghoaghọ. 22 Ikpamhi ni e zẹ shi ifu igba, wẹwẹ e li abi ọgbọ ni ọ kha suọ ungmehi oyi Eshinegba, inasẹ-udu shi ingme agbọ ali oghuẹmhẹ oyi ẹpfue, e tono oni ungmehi abi igba, ọa dobe mọ umomhi.* 23 Ikpamhi ni e zẹ shi egbegbi eke, e li abi ọgbọ ni

† 13:12 Li zẹ iMat 25.29; iMak 4.25; iLuk 8.18; 19.26 ‡ 13:15 Li zẹ Aza 6.9-10 § 13:17 Li zẹ iLuk 10.23-24; iJón 8.56; iBuru 11.13; iPit 1.10-12 * 13:22 Li zẹ iMat 19.23; iTimo 6.9-10,17

o kha suo ungmehi oyi Eshinegba o lo ɔli esɔ. O mɔ umomhi. Eghuo e kha mɔ imomhi egbhueshe, elese mɔ egbhuesɛ, eghuo o uye ali igbe.”

Okhe irokhokho oyi ebuli ofaghue ali ado

²⁴ Ijesu o gbo ze okhe irokhokho olese khasɛ we, oo we, “Eri omhesɛ oyi Eghiele oyi Eshinegba o li abi omose oghuo ni o ko ado enete shi ishemhi oyoli.”

²⁵ Eliyosɛ, khi egbokpa e ya lese-a, obe ɔli o bhale ya ko ebuli ofaghue solɔ shi ɔli o, o vu. ²⁶ Eni ado e ze khi e fu khi e ri itsagha lasele, eni ebuli ofaghue e li ze lasele.

²⁷ “Igho eni eɛ ga eyi oni omose e bhale ya gueye ɔli, eɛ ɔli, ‘Oga egbegbi ado ni u ko shi ishemhi oye, ebuli ofaghue e nu we ze lasele kia solɔ shi we?’”

²⁸ “Obe mhe o riele ona.

“Eni eɛ ga e mhila li, ‘Wa a nono ni anye vuole eni ebuli o kua?’” ²⁹ Oo we, Iiye! Irari khi ini a vuole eni ebuli-a, a ya do obo vuole eni ado ma eni ebuli.

³⁰ A ze ni e ga fu kugbe ya ramhi eghɛghɛ ikhiesɛ. Eghɛghɛ agho, mhi ya gueye eni eɛ khiesɛ, e kpe vuole eni ebuli-a, e ge we ikhuli, e tose we-a, e tigbe khiesɛ eni egbegbi ado shi aka na mhe.”

*Okhe irokhokho oyi ukpamhi ɔara imositadi
(iMak 4.30-32; iLuk 13.18-19)*

³¹ Ijesu o ze okhe irokhokho olese khasɛ we. Oo we, “Eri omhesɛ ni Eshinegba o mhɔli shi agbo oyi egbo o li abi ukpamhi ɔara ni a lu imositadi ni omose oghuo o ro ya ko ishemhi oyoli. ³² Ukpamhi ɔli, o khi oghuo ikpamhi eɛra ni e she ne nya, ama ini o fu vule, loɔi o ke fu dose emini a ko shi oni ishemhi nya. O mele ɔara oni ofune a. Ipfeli e bhale ya ku eko shi iguabo oyoli.”

*Okhe irokhokho oyi ifuma
(iLuk 13.20-21)*

³³ Ijesu o gbo ze okhe irokhokho olese khasɛ we, oo we, “Eri omhesɛ ni Eshinegba o mhɔli shi agbo oyi egbo o li abi ifuma ni okpotso o ro ma ifulawa ni o bu wushe, ni o roli fuma shi o.”†

³⁴ Okhe irokhokho ijesu o ro gue ingme ena yewe. Oa tigbe gue ingme okhoghuo yewe ni oa khi okhe irokhokho. ³⁵ Eri ona o ya tse shi ungmehi ni omekɛguele o ngme. Ni oo,

“Okhe irokhokho

mhi ro ya nu we ngme.

Mhi ya gue ingme

ni a rote igbaekele

oyi agbo ro sheli ye we.”‡

³⁶ Abi ijesu o ro ze eni ebubu egbo obo, ni o ro ya lo elemhi owa, eniye odukhokho eyoli e bhale deba li. Eɛ ɔli, “Gueye anye emini okhe irokhokho oyi ebuli ofaghue ogho o ngme.”

³⁷ Ijesu oo, “Ogbɔ ni o ri eni egbegbi ikpamhi emhi ekomhi ko, o khi Omi Ogbɔ. ³⁸ Oni ishemhi o khi oni agbo ona, eni ikpamhi ado enete egho e khi egbo ni e ya ri egbewe na Eghiele oyi Eshinegba. Eni ebuli ofaghue e khi egbo eyi Okphaghiɛ. ³⁹ Okphaghiɛ o khi Obe ni o ri eni ebuli ko ifu ishemhi. Oni eghɛghɛ ikhiesɛ o khi ikpukhokho agbo, eni eni eɛ ga egho e khi igeni eyi Eshinegba.

⁴⁰ “Ezeze abi a li ti eni ebuli gbili tose-a egho, igho ikpukhokho agbo o ya li. ⁴¹ Omi Ogbɔ o ya ghie igeni eyoli ya wolɔ egbo ni e yese egbo pfido ali eni e

li օkhօլօ elemhi eghiele oyօլi lasele. ⁴² A ya pfi wօ kulo elemhi avuerօ, aghօ օgբօ e la ya ke viօ օ le akօ akօ. ⁴³ Էgհօgհօ aghօ օgբօ eyi Էshinօgբa e ya ke gօ abi ovօ elemhi agբօ onogբօ oyi Էshinօgբa. A mhօլi esօ, a suօ emini mhia gueyօ օ ni a rօլi gbe akanya.”

Okհօ irօkhօkհօ oyi օpfue ni a rօ sheli

⁴⁴ “Eri omհօսօ ni Էshinօgբa օ mhօլi shi agբօ oyi օgբօ o li abi օpfue ni a rօ sheli ifui ishemhi, ni օmօսօ օ tօnօ ekօ mօ rue, ni օ nyanya gբօ rօլi sheli. Egbe e mu օլi, օ ya ri emini օ mhօլi nya dօ, օ ya dօ oni ishemhi օghօ.

⁴⁵ “Eri omհօսօ ni Էshinօgբa օ mhօլi shi agբօ oyi օgբօ o li abi օmօսօ ni օ nօnօ ughbօ-ema. ⁴⁶ Ini օ mօ oni o lo mu օloe, օ je apfօ ya ri emini օ mhօլi nya dօ, օ dօ օլi.

Okհօ irօkhօkհօ oyi aga

⁴⁷ “Eri omհօսօ ni Էshinօgբa mhօլi shi agբօ oyi օgբօ o gբօ li abi aga ni egbifօլօ e pfi lo okօ oniemhi ni o khishi, e muno ifօլօ օdօda. ⁴⁸ Abi oni aga o rօ vօ, e ti օլi ngale egele. Ighօ, e shitօ e sanօ ifօլօ eni e khi egbegbewօ օ kulo ughughu, e tsua eni օ ti kua. ⁴⁹ Ighօ o ya li օgբօլօ ni o kpe ukhokho. Igeni eyi Էshinօgբa e ya sanօ օgբօ օkhօլօ ifuabօ օgբօ eni e pfuasօ lasele. ⁵⁰ E pfi օgբօ օkhօլօ egհօ kulo owa erօ, ni e la ke viօ, օ օ le akօ akօ.

⁵¹ “Eni ingmemhi ena nya e she lo օ esօ?” Է օլi, “Ii.” ⁵² օօ wօ, “Irarighօ, eri օսօսօ ushi nya ni օ mele օmօ odukhokho-a, ni օ da mie Eghiele oyi Էshinօgբa shi udu, օ li abi օgբօ ni օ mhօլi owa, ni օ rօte elemhi owa ni օ ri itsua shi օ rue օpfue onogբօ ali onodiօ lasele.”

Էdeli eyi iJesu e kie օլi

(iMak 6.1-6; iLuk 4.16-30)

⁵³ Abi iJesu օ rօ zօ eni okհօ irօkhօkհօ ena se, օ lase aghօ le. ⁵⁴ օ nyenօ egbe je օլi oyօլi. օ la owa ugamhi sօսօ, օgբօ ni e suօ օլi, abօ e sha wօ. E mhila, e lie, “Obo օ te mhue ilօsingme enana, obo օ te mօ ikanya օshabօ ena a gbe?”

⁵⁵ “Օa she khi omi ikapita na? Օa khi iMeli օ khi inyօլi, iJemhisi ali iJosօfu ali iSamօ ali iJudasi օa she khi inyօghuo օլi? ⁵⁶ Ena օa khi inyօghuo օլi eni ikpotso ni e ga nu awa la ana ena? Mhiօ, Obo օ te mօ enana nya?” ⁵⁷ Irarighօ, օ ri elemhi bi wօ.Տ

Ighօ iJesu օօ wօ, “Aa mօ ashini aa la mu ekօ na օmekօguele, sօ ni apfօ օլi ali unuekօ օyօլi tսօ aa la mu ekօ na li.”

⁵⁸ Itobօ khi օa mhue irudunga, օa la aghօ gbe ikanya օnyaloa ni e bu.

14

Eghuli oyi iJօni Օni օօ batazi

(iMak 6.14-29; iLuk 9.7-9)

¹ Էgհօgհօ aghօ, Erօdu oghie ekօ iGalili օ suօ eko iJesu. ² օ gueyօ eni օ ga li, օօ, “IJօni Օni օօ batazi na, ni օ nyenօ egbe bhale agբօ. Lօլi օ zօ ni օ rօ lighօ mhօլi afu rօ օ gbe ikanya օnyaloa enana.”

³ Irari khi Erօdu օ ke kօ ghie ya mu iJօni. օօ, a ri iwօgհօ gօ օլi, a mu օլi pfilo owa ighumha shi itobօ ingme oyi Erօdiasi ughue iFilipu inyօghuo օni Erօdu.

⁴ Eri iJօni օ ke gueyօ Erօdu khi ushi oyi օgբօ iJu օa lama shi օ ni օ rօ rue ughue inyօghuo օլi iFilipu shi. *† ⁵ Oni օgհօgհօ Erօdu օ nono ni lօլi gbe iJօni-a shi oni

ingme, ama ulishi oyi egbo iJu oo mu oli irari khi o lese khi egbo kpa e lese khi omekeguele ijoni o khi.

⁶ Ama, ele ni Erodu o ghele shi ogbele ni a ro bia li, omi Erodiasi o gbe ishimhi khasa we ni o ri egbe mu oni Erodu dose. ⁷ O ri oni Erodu romhi ishe, o neta omose gueye oni omueshi khi loli ya ri emiemini o mhila lue na li. ⁸ Igho inyoli o ya sese oni omueshi, o ka gueye itali o khi ijoni ukhomhi shi ukpeko na lue.

⁹ Abi o ro ngme oli ghō, egbe pfo oni oghie-a. Ama irari ishe ni o romhi ali apfōli ni e nu oli shito, oo a ri emini o mhila na li. ¹⁰ Igho o ghie ya khi ijoni ukhomhi o elemhi owa ighumha. ¹¹ A khi oni ukhomhi shi ukpeko a ri oli na oni omueshi, oni omueshi o tsua li ghi inyoli. ¹² Eniye odukhokho eyi ijoni e bhale ya tsua ekuli oyoli ro ya to. E vu ya gueye ijesu.

Ijesu o ri eminale na egbo agbele ishe le
(iMak 6.30-44; iLuk 9.10-17; ijon 6.1-14)

¹³ Abi ijesu o ro suo emini a me, o fie agho lase. O lo oko-okē oniēmhi je asha ni o da-ya ya shito. Abi eni egbo e ro suo ona e ri awe kia le deba li. ¹⁴ Abi ijesu o rote oni oko-okē oniēmhi fie lase, ni o ro me eni ebubu egbo egho, elemhi we e ala li, eni ea ze, o re we ze.

¹⁵ Ogbomhi o mu eke, eniye odukhokho e bhale, ee oli, “Waa ke ze egbo ena ke je, irari khi oola o nuata shi apfe, ni e je ifu eoli ya de emhi le.”

¹⁶ Ijesu oo we, “Oa ti ni e ligho vu tse, a nono eminale na we le.”

¹⁷ Ee ijesu, “Ibuledi ishe ali ifele ava e khi emini awa lese mhue shi ana.”

¹⁸ Ijesu oo we, “A rue we bhale ghi mhe ghue.” ¹⁹ Oo, ogbogbo o shito ukhomhi ebuli. O rue eni ifele ava ali ibuledi ishe egho, o tsua we idane o ri ikpēmhi na Eshinēgba. O kholo eni ibuledi-a, o re we na eniye odukhokho eyoli. Eni eniye odukhokho eyoli e kemhi we na we. ²⁰ Ogbogbo o le, o khue, e kpole. Igho eniye odukhokho eyoli e sano eni e kpole vo ighughu igbeva tsululu. ²¹ Emose agbele ishe (5,000) e le eni eminale, ini aa leli ikpotso ali eniye ma o.

Ijesu o la ukhomhi oke kia
(iMak 6.45-52; ijon 6.15-21)

²² Aghoagho ijesu o gueye eniye odukhokho eyoli e lo oko-okē da je ukiēkie okē obini o kpole, o gueye eni ebubu egbo, ogbogbo o ke je. ²³ O vese eni egbo kua se, o je ukhomhi ute ya so iromhi. Ogbomhi o mu eke, ijesu lolighuo o kie la oob. ²⁴ Eghēghē ni a ngme ena, oni oko-okē o she rote eke lo oni oke kia nuata. Igho akpekpeli oniēmhi oo zughuse oni oke, ni o tsua oni oko-okē ya nga ya tiemhi.

²⁵ Ele uzogbe neni ogbe o gbe-a, ijesu bhale deba we, o la oni ukhomhi oke e kia. ²⁶ Abi eni eniye odukhokho e ro me oli khi o la ukhomhi oni oke e kia, e yila. E tse, e lie, “Ayemhe olimi lo!”

²⁷ Ijesu o nyanya nu we ngme, oo, “A mhōli udu, mhēmhe lo, a khi ke na ulishi.”

²⁸ IPita oo, “Onomhue ini yeye lo igesikia, we we mhe mhi bhale debe oni ukhomhi oke.” ²⁹ Ijesu oo li, “Bhale.” Igho iPita o fie oni oko-okē lasele, oo kia ukhomhi oke, oo le deba ijesu. ³⁰ Ama abi o ke ro me abi oni ukpokpomhi akpekpeli o li pfiolo, ulishi o mu oli, oo tiemhi elemhi oni oke. O tse, oo, “Onomhue tsumhi mhe!”

³¹ Igho ijesu o nise obo-a o mu oli. Oo li, “Elo o ze ni irudunga oye o ro na she. Elo o ze ni u ro mhue akhokhomhe?”

³² Igho e ga ya lo elemhi oni oko-okẹ, oni akpekpeli o pfohmẹ. ³³ Igho eniye odukhokho eyọli e nyese ukhomhi na li eẹ ọli, "Igesikia lo khi, Omi Eshinegba u khi."

Ijesu o la iGenesarẹti ri oni ọọ ghua ze
(iMak 6.53-56)

³⁴ Abi e ke ro da oni oke ni o khishi, e bhale eke iGenesarẹti. ³⁵ Abi egbo ni e la oni eke e ro lese khi ijesu lo, e ghie ghi egbo ni e la ẹoli i kia gase oni ẹoli nya. Egbo e tsua egbo eyewe nya ni eẹ ghua ghi ọli. ³⁶ E lema li o kpekepe o lese ze ni eni e ghua e ri obo ti eso awulu ni o so. Egbo nya ni e ri obo ti ọli, e ze.

15

Osese ipfuase na ekelemhi
(iMak 7.1-13)

¹ Igho egbo iFarisi ali esese Ishi eyi iMosisi eghuo e te iJerusalemu bhale ya mhila ijesu, eẹ, ² "Elo o ze khi eniye odukhokho eye ẹa ya ri osese ni ititawa e ro shi eke gbe akanya? Ẹa ya kpe abo-a neni e le eminale!"

³ Ijesu ọọ we, "Elo o ze ni a ro ri itobo ushi oyee gbe ushi oyi Eshinegba-a? ⁴ Irari khi Eshinegba ọọ lie, 'Ogbo o ke ri ekepe na itali ali inyoli,' ali khi, 'Onini o da ku itse na itali okekhi inyoli ne, a gbe ọli-a.*' ⁵ Ama abi eẹ a ke ngme khi, ini ogbo o mholi ikpagho ni o kha ro na itali okekhi inyoli, ni o ke ro lie khi eni ikpagho egho khi loli mu udu pfi, khi Eshinegba loli ke ri eni ikpagho ya na. ⁶ Khi o guẹ kia ini ọa ke rie ri ikpagho na itali ali inyoli. Ina a li ri eloe e gbe ushi oyi Eshinegba ni a ba me asha ke deba osese oye e. ⁷ Eẹ e ri ugamhi ku alo! Azaya Omekeguele o kpe lina ngme ọli shi e egbe ni o re,

⁸ "Eni egbo ena, unu e ro mu ekepe e na mhe, ama udu oyewe o nuata shi mhe o.

⁹ Afue e mema ga mhe, irari khi osese oyi egbo eẹ sese egbo, abine khi ishi eyemhe lo."†

Emini e ri ogbo ọọ khi oni ọa pfuase
(iMak 7.14-23)

¹⁰ Ijesu o lu egbo ni e legba, ọọ we, "A ri eso shi mhe eke, ni a mhue ilasingme. ¹¹ Ọa khi emini ogbo o rote unu le tiemhi elemhi e roli e khi oni ọa pfuase, ama emini e te ọli unu ya fie e ri ogbo khi oni ọa pfuase."

¹² Igho eniye odukhokho eyoli e bhale deba li e mhila li, eẹ ọli, "U li lese khi ingmemhi ni u ngme amo khi, o ri elemhi e bi egbo iFarisi?"

¹³ Ijesu ọọ we, "Oara ni Itamhe na iloghie ọa da ro ko ne, a ya vu ọli eke-a." ¹⁴ A khi ze ni ingme oyewe o nase e udu. Ezalo ni eri ezalo e kia e khi. Ini ozalo o mu ozalo onabi loli obo ro o kia, eri wewe ava e ga de ya pfilo ateke.‡

¹⁵ IPita ọọ ijesu, "Gueye anye abi oni okhe irokhokho ena e ngme."

¹⁶ Ijesu ọọ we "Aa kie lese emini mhia ngme?" ¹⁷ A lese khi emini o da te unu ya tiemhi elemhi khi eri a ne ọli e kua? ¹⁸ Ama emini o da te unu lasele ne, elemhi udu o te lasele. Ena e khi emini e dobe ri ogbo o khi oni ọa pfuase. § ¹⁹ Irari khi elemhi udu isamhi ebe e te e lasele. Usamhi abi a lie gbe ugbeli, ali abi a lie kia okia, abi lie do ighiato ni a ro na eta ali iku itsebo ali iyese ogbo-a, ali ni a ro o pfi otselẹ egbhue.* ²⁰ Emhi enana e ri ogbo o khi oni ọa pfuase.

* **15:4** Li ze Okiali 20.12; 21.17; iLev 20.9; iDeut 5.16 † **15:9** Li ze Aza 29.13 ‡ **15:14** Li ze iLuk

6.39 § **15:18** Li ze iMat 12.34 * **15:19** Li ze iGal 5.19-21; 1 iKori 6.9-10; iRom 14.14

Ama ini ɔgbɔ ɔ le eminale ni ɔa rɔ kpe abɔ, ɔa ri ɔgbɔ khi ɔni ɔa pfluasɛ.

*Irudunga oyi ɔkpotoso ɔngi iKena
(iMak 7.24-30)*

²¹ Ijesu ɔ te aghɔ vu, ɔ bhale eke iTai ali iSidoni. ²² ɔkpotoso ɔngi iKena ni ɔ la ukiekie eke ogho ɔ bhale deba ijesu ɔ lema li, ɔɔ li, “Onomhuɛ Omi iDefidi kpekpe mholi ilelemhi na mhe. Omimhe ni omueshi ɔ mhue ayemhe ɔkphaghiɛ. Oo ze mu ɔli gba memena.”

²³ Ama ijesu ɔa so ɔli ɔ. Eniye odukhokho eyi ijesu, ɛ ijesu ɔ khu ɔni ɔkpotoso khi ɔɔ kpe okeke deba ewe.

²⁴ Ijesu ɔɔ we, “Isumha eyi iZireni ni e waa, a ghie mhe ghi tse.”

²⁵ Oni ɔkpotoso ɔ suo ona, ɔ bhale ya de wugha odalo oyi ijesu, ɔɔ li, “Onomhuɛ kpekpe kpaghie mhe obɔ.”

²⁶ Ijesu ɔɔ li, “ɔa ti ni a rue eminale oyi eniye pfi ghi ewa.”

²⁷ Oni ɔkpotoso ɔɔ, “Igho lo guɛguɛguɛ, Onomhuɛ. Ama ewa ɛɛ le eminale ni o rɔte ukhomhi itebu oyi ɔni ɔ mholi we de kua eke.”

²⁸ Ijesu ɔɔ ɔni ɔkpotoso, “Egbegbo u mhue irudunga, a ya ri emini u nono ne.” Aghoagho omi ɔli ɔ ze.

²⁹ Ijesu ɔ te aghɔ vu, ɔ rɔte oke oniɛmhi iGalili le. ɔ nga ukhomhi ute ya shito. ³⁰ Ebubu ɛgbɔ e bhale deba li agho, e tsua ɛgbɔ ni e guoghɔ awe-a, ali eni e ze alo ali eni e le esɔ, ali eni e ki shi, ali ingmenu ali ebubu ɛgbɔ ni e mhue ighuamhi ɔdɔda bhale ya shi ufuege oyi ijesu. ɔ ri wewe nya ze. ³¹ Abɔ e sha ɛgbɔ abi e rɔ me khi ingmenu ee ngme, ɛgbɔ ni e guoghɔ a, e vule kia, eni e ze alo e me eke, igho, ee kuɛghie Eshinegba oyi iZireni.

*Ijesu ɔ ri eminale na ɛgbɔ agbele ene le
(iMak 8.1-10)*

³² Ijesu ɔ lu eniye odukhokho eyoli, ɔɔ we, “Elemhi ɛgbɔ ena e ga lala mhe irari khi ɛle-esɛ na ni e te nu mhe la akana. Ea me eminale le. Mhi aa nono ni mhi gueye we e ri elemhi ofue ke je, ini ubi o khi rue we shi ode.”

³³ Eniye odukhokho eyoli e mhila li, “Obo a te ya me eminale ni ebubu ɛgbɔ ena e ya le ifu oyemhi ni awa la ena?”

³⁴ Ijesu ɔ mhila we, “Ibulɛdi ingme a mholi shi agho?”

E ɔli “Iruli ishilua ali ikuku ifele.”

³⁵ Igho ijesu ɔɔ eni ɛgbɔ e shito ekekhe. ³⁶ Igho ɔ rue eni ibulɛdi egho ali eni ifele ɔ kphemhi na Eshinegba shi ɔ. ɔ khi we a, ɔ rewe na eniye odukhokho eyoli e kemhi we na eni ɛgbɔ. ³⁷ ɔgbokpa ɔ le, ɔ khue. Eniye odukhokho eyoli e sanɔ eni e le kpole shi ighughu ishilua e vo tsuulu. ³⁸ Emose agbele ene 4,000 e le eni eminale. Ini ɔgbɔ ɔa leli ikpotso ali eniye ma ɔ. ³⁹ Ijesu ɔ vese eni ebubu ɛgbɔ kua se, ɔ lo ɔko-oke oniɛmhi je ukiekie eke iMagidaleni.

16

*E mhila ijesu ɔ ri ɔlele khasɛ ewe
(iMak 8.11-13; iLuk 12.54-56)*

¹ ɛgbɔ iFarisi ali iSadusi eghuo e bhale deba ijesu e ya mu ɔli fe. E mhila li ɔ ri ɔlele ni o te iloghie bhale khasɛ we.* ² Ijesu ɔɔ we, “Ini ogbomhi ɔɔ mu eke, a guele khi, ‘Ogbe-namo o ma ti irari khi idane o yile-a.’ ³ Ele uzogbe, a guele khi, ‘Amɛ o ya rue amo irari khi idane ɔɔ yile, o gbo bishi-a.’ A gue bino irarogbe guele abi ogbe o ya li, ama aa dobe ɛ guele emini eghɛghɛ ni a la

* 16:1 Li ze iMat 12.38; iLuk 11.16

memena o ngme. ⁴ Eë egbo ebe na agbhotu ona ni aa ri igesikia ga Eshinegba! A mhila mhe olee? Aa ya ri okhoghwo khase e, se ni onayi iJona omekeguele.”† Igho iJesu o pfi we shi agho vu.

Oyese oyi egbo iFarisi ali iSadusi
(iMak 8.14-21)

⁵ Abi eniyè odukhokho eyoli e ro da oni oke oniemi ni o khi shi je egele ukièkiè obini o kpole se, e sato khi wewe ға yelege tsua ibuledi. ⁶ IJesu o o we a mhue egbhe e shi angeli oyi egbo iFarisi ali iSadusi ni o li abi afuma oyi oyese.‡

⁷ Eni eniyè odukhokho e nu egbewe ngme oli khi itobo khi wewe ға tsua ibuledi bhale iJesu o ro ngme ona.

⁸ IJesu o suo emini e ngme, o o we, “Eni ға mholi irudunga ena, elo o ze ni a ro gue ez o eminale? ⁹ Aa kie lese ingme? Aa sato abi mhi ro kemhi ibuledi ishe na egbo agbele ishe, ighughu ingme a sano eni e le kpole vo?§ ¹⁰ Ali ibuledi ishilua ni mhi ro na egbo agbele ene le, ighughu ingme a sano eni e le kpole vo? * ¹¹ Elo o ze khi aa kie lese khi o a khi ingme ibuledi mhi nu e gue? Ama, mhi e a mu egbe e shi oyese oyi egbo iFarisi ali iSadusi ni o li abi ifuma.”

¹² Loli eniyè odukhokho eyoli e ro tigbe lese khi, o a khi ingme ifuma ni a ro nye ibuledi o nu we ngme e shi, ama ingme osese egbholi oyi egbo iFarisi ali iSadusi o o ngme.

IPita o guele oni iJesu o khi
(iMak 8.27-30; iLuk 9.18-21)

¹³ Abi iJesu o ro bhale eke iSizeria iFilipi, o mhila eniyè odukhokho eyoli, o o we, “Oghuo egbo e famhi e lie khi Omi Ogb o khi?”

¹⁴ Eë iJesu, “Eri egbo eghuo e khi iJoni Oni o o batazi egbo u khi, eghuo e lu e, Elaja, eghuo o e khi, iJeremaya u khi, eghuo e khi, o oghuo emekeguele u khi.”†

¹⁵ IJesu o o we, “Eë oye e, oghuo e khi mhi khi?”

¹⁶ ISamo iPita o ro oli, “Yeye u khi oni iKirisiti Omi Eshinegba ni o la o.”‡

¹⁷ IJesu o o li, “Oni a khi vose na u khi, iSamo omi iJona. O a khi o gbo o ri igesikia ona khase e, obo oyi Itamhe na iloghie o te bhale. ¹⁸ Mhi gueye, yeye iPita, (ni u khi eche). Oni ungemhi ni u ngme ena mhi ya ma Igbaa oyemhe ni e mie mhe suo nga, ekpabo oyi eghuli o a dobe ya mu oli o le. ¹⁹ Mhi ya rue okpe oyi eghiele oyi Eshinegba ne, emiemini u waa da lama shi elemhi agbo ona ne, Eshinegba o a ya li lama shi o obini iloghie, emini u da lama shi elemhi agbo ona ne, o ya lama shi o obini iloghie.”§

²⁰ IJesu o gueye eniyè odukhokho eyoli e khi gueye egbo khi loli khi oni iKirisiti.

IJesu o gue ingme eghuli oyoli le shi eke
(iMak 8.31-9.1; iLuk 9.22-27)

²¹ Rote eghenge agho vu iJesu o te gueye eniyè odukhokho eyoli, o o, lie, “Mhi mama ya je eke iJerusalemu ni mhi la ya me osoli ebubu abo eyi eni egbhali ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esese Ishi eyi iMosisi. A mama ya gbe mhe-a, ama ele nuzi-ese a ya guise mhe le bhale agbo.”

²² Igho iPita o lu oli fie je olase o lie oli o khi ke gbo ngme gh o, “Eshinegba o bighi oli ku a, ogho o a ya tse shi e egbe!”

† 16:4 Li ze iMat 12.39; iLuk 11.29 ‡ 16:6 Li ze iLuk 12.1 § 16:9 Li ze iMat 14.17-21 * 16:10 Li ze iMat 15.34-38 † 16:14 Li ze iMat 14.1-2; iMak 6.14-15; iLuk 9.7-8 ‡ 16:16 Li ze iJon 6.68-69 § 16:19 Li ze iMat 18.18; iJon 20.23

²³ Ijesu o mu egbe pfi o o iPita, “Vu mhe ana, okphaghie! Ozuode u khi shi mhe o, irari khi waa ya sa isamhi ni e rote obo oyi Eshinegba bhale, ama usamhi oyi agbo.”

²⁴ Igho ijesu o gueye eniye odukhokho eyoli, oo we, “Ini ogbo o da nono ni loli deba mhe ne o mema ya kie egboli o tsua apfida oyoli oo deba mhe.*
²⁵ Irari khi ogbo ni o da dua ni loli tsumhi ayemhe oyoli ne, agbo onabi oyi Eshinegba o ya de oli obo-a, ama ogbo ni o da ri itobo oyemhe rue ayemhe oyoli pfi-a ne, o ya tsumhi oli.† ²⁶ Ighe eleli ni ogbo o ya me ini o le ugu agbo ona nya, ni ayemhe oyoli o ro de oli obo-a? Abi khi elo ogbo o dobe ro ya fali ota ro to ayemhe oyoli. ²⁷ Irari khi Omi Ogbo o ya bhale elemhi ufumhi oyi Eshinegba loli ali igeni eyoli, eghenge agho o ya ri eleli na ogbogbo abi o li gbe.‡ ²⁸ Mhi gueye e khi egbo eghuo e la ana memena ni ea ya ghu ne, ni e ro ya me khi Omi Ogbo oo bhale abi oghie.”

17

Imamachi oyi ijesu

(iMak 9.2-13; iLuk 9.28-36)

¹ Ogbel-eesa o dose se, ijesu o rue iPita ali ijemhisi ali ijoni ikhi inyoghuo ijemhisi, weweghuo kpe e ya nga ukhomhi ute ni o yagha. ² O la agho mu mela-a ukpeloe we. Alo eyoli e ge abi ovo, itsua ni o so e ge abi akpa. ³ O li den, ghe khe, e me khi iMosisi ali Elaja khi e nu ijesu e ngme.

⁴ Igho iPita oo ijesu, “Onomhue, o ma gue ti khi anye la ana! Ini o ghole e, mhi ya to okhoro ese, oghuo o o khi o ye, olese o o khi oyi iMosisi, onokpole o khi oyi Elaja.”

⁵ Abi o kie li ngme, igbo otughunu ni o ge nyanyanya o bhale ya khukhu we-a. E suo khi uruli o rote oni otughunu lie, “Omimhe ni mhi nono ingme oyoli na, ni o ri egbe e mu mhe. A suo emini o gueye e.”*†

⁶ Abi eni eniye odukhokho e ro suo ona, e de yeshi ta alo rughu, ulishi oo mu we. ⁷ Igho ijesu o bhale ya ri obo ti we, oo we, “A vule, a khi ke ze ni ulishi o mu e.” ⁸ Abi e ke ro yase alo eke, ea ke me ogbokhoghuo agho se ni ijesu lolighuo kpe.

⁹ Abi e ro tiemhi oni ute le, ijesu o tse agua ye we, oo. “A khi gueye ogbokhoghuo emini a me, ini aa li rote eghuli guise Omi Ogbo le.”

¹⁰ Eni eniye odukhokho eyoli e mhila li, ee, “Elo o ze khi esese Ishi eyi iMosisi e lie khi Elaja o mema kpe ya bhale?”‡

¹¹ Ijesu oo we, “Elaja o mema kpe ya te ode bhale ya mu egbe emhikpa shi eke. ¹² Ama mhi gue e ye e khi Elaja o she bhale ama egbo ea lama khi loli o khi, e li oli abi o ghole we. Igho e ya li na Omi Ogbo osoli.”§ ¹³ Igho eniye odukhokho eyoli e tigbe lese khi ingme oyi ijoni Oni oo batazi egbo oo ngme.

Ijesu o ri omo ze

(iMak 9.14-29; iLuk 9.37-43a)

¹⁴ Abi e ro nyene egbe bhale deba eni ebubu egbo, omose oghuo o bhale ya wugha odalo oyi ijesu. ¹⁵ Oo, “Onomhue, kpekpe le elemhi omi mhe ni o mhue ughuamhi ni o mu ogbo pfi gbe. O ma nase oli gba. Isheghuo o mu oli e pfilo

* **16:24** Li ze iMat 10.38; iLuk 14.27 † **16:25** Li ze iMat 10.39; iLuk 17.33; iJon 12.25 ‡ **16:27** Li ze iMat 25.31; iWolo 62.12; iRom 2.6 * **17:5** Li ze iGbae 22.2; iDeut 18.15; iWolo 2.7; Aza 42.1; iMat 3.17; 12.18; iMak 1.11; iLuk 3.22 † **17:5** Li ze 2 iPit 1.17-18 ‡ **17:10** Li ze iMala 4.5 § **17:12** Li ze iMat 11.14

erali, isheghuo o de pfilo okę. ¹⁶ Eri mhi rue ọli ghi eniye odukhokho eye, ęa dobe roli ze.”

¹⁷ Ijesu ọọ, “Ashi mhi beshi ri abo mu udu na ę ya ramhi, ęę egbo ni ęa mhue irudunga ali iwali egbo, ęle ingme mhi ke beshi ri abo mu udu na ę ya ramhi? A rue oni omọ ghi mhe ana.” ¹⁸ Igho ijesu o mhese na oni ayemhe okphaghie ogho, o te ọli egbe fię ya lase, oni omọ o ze aghoagho.

¹⁹ Igho eniye odukhokho e bhale deba ijesu abi o ro kpe lolighuo le, e mhila li, ęę ọli. “Elo o fe ze khi anye ęa dobe khu oni ayemhe okphaghie ya lase?”

²⁰ Ijesu ọọ we, “Itobo khi irudunga oye ę oo she lo. Mhi gueye ę khi ini a mhue irudunga ni o she abi ukpamhi ọara imositadi, a ya dobe gueye ute ona, ęę ọli, ‘Vu ana lasele je oobo.’ O ligho ne abi u ngme. Aa me emini ọa ya ze ę ke li.” ²¹ [Ama ode ni a te dobe khu ayemhe obe onana fię lase khi, ode iromhi isoso ali azumhi ipfipfi.]*

Ijesu o gbo gue ingme eghuli oyoli le shi eke
(iMak 9.30-32; iLuk 9.43b-45)

²² Abi eniye odukhokho eyoli e ro bhale iGalili, ijesu ọọ we, “Eghęhe o she ramhi ni a ro ya ri Omi Ogbọ na egbo de. ²³ E ya gbe ọli-a, ama ęlenuzi-ese a ya guise ọli le bhale agbo.” Oni ungmehi o ri egbe pfo we-a.

E mhila ijesu oga oyi Owa ugamhi

²⁴ Abi ijesu ali eniye odukhokho eyoli e ro nyene egbe jele iKapanomu, emionoga na Owa oyi Eshinegba e bhale deba iPita, e mhila li, “Osesę oyeę o li fe ze oga oyi Owa oyi Eshinegba?”†

²⁵ IPita ọọ we, “Ee.”

Abi iPita o ro lo elemhi owa le ya mhila ijesu, ijesu o kpe ngme. Ọọ, “ISamo, eghuo u fe sa khi enighie ena agbo ona e famhię mie oga? Emo-ekę abi epfese?”

²⁶ IPita ọọ, “Epfese.”

Ijesu ọli, “O ti sho! Ogho o rokhasę khi omọ ekę ọa khi oni ọọ ze oga.” ²⁷ “Ama ini awa khi lue na we, je okę ya pfi ugba oye pfilo. Afęle ni u tode ya mu, khueghie ọli unu-a, u ya me ọli ukpaghọ unu rue. Rue ọli ni u roli ya ze oni oga oyemhe ali oyeę.”

18

Oghuo o funę shi Eghiele oyi Eshinegba
(iMak 9.33-37; iLuk 9.46-48)

¹ Eghęhe agho, eni eniye odukhokho e bhale deba ijesu, e mhila li, “Oghuo o fe funę shi Eghiele oyi Eshinegba?”* ² Igho ijesu o lu ukuku omọ bhale migha we odalo. ³ Ọọ we, “Abi o li mhi li gue ọli ę ye ę, khi, ini aa li mu pfi ni a li abi ikuku eniye, aa ya lo Eghiele oyi Eshinegba.† ⁴ Ogbọ ni o ga funę shi Eghiele oyi Eshinegba khi, oni o ri egbo li tiemhile abi ukuku omọ onana.

⁵ “Onini o da ri irari eva oyemhe mie omọ onana ne, mhemhe o mie. ⁶ Ama ini ogbokhoghuo o yese enana ni e mie mhe suo pfido, ini a bie mu iko zu ogbọ oghogho uruli tsua pfilo elemhi okę onięmhi, o ti ne.

⁷ “O maa kholo mu egbo ni e yese egbo o lamhe. Ogbọ ọa dobe ya na pfue imufe oyi olamhe. Ama o ma kholo egbo ni e ze khi a me eni imufe eghogho egbe. ⁸ Ini obọ oye, okekhi owe oye, o ze ni u lamhe, khi ọli pfi-a. Irari khi o ti

* **17:21** Li ze iMat 21.21; iMak 11.23; 1 iKori 13.2 † **17:24** Li ze Okiali 30.13; 38.26 * **18:1** Li ze iLuk 22.24 † **18:3** Li ze iMak 10.15; iLuk 18.17; 1 iPit 2.2

ne ini oḡbo o khi oḡhomhi ya lo agbo na agboagbo, ni abo ali awe e gba pfo nali ya lo owa ere.† 9 Ini o khia khi eloe oye o ze e lamhe, vuonyo li pfia. O ti ne u ri ukpeloe oghuo ya lo iloghie, ni alo e ro gba ne, pfi e ya lo ilimhi iriere.‡

*Okhe irokhokho oyi osumha ni o wa
(iLuk 15.3-7)*

10 “A khi ze ni a ri eloe gbe eni ea mu eloe enana, irari khi eri igeni eyewe na iloghie e migha odalo oyi Itamhe eghegheka. 11 [Eri mhemhe Omi Oḡbo mhi bhale ya tsumhi eni e wa-a.]

12 “Se a sa shi o? Ini oḡbo o mhuē isumha egbhueshe ni oghuo o, o ro wa-a. Oa khi eri o ya ze oghuo oa la egbhueshe egbo obo, o ya nono oghuo ni o wa a egbo? 13 Ini o me oli, mhi gue e ye e khi egbe e ya mu oli shi oghuo ogho dose oghuo oa la egbhueshe enekpole ni ea waa. 14 Igho Ita e na iloghie oa li nono eni ea mu eloe enana ni e wa-a.

Inyoghuo e ni o pfido ne

15 “Ini inyoghuo e o lue ne, le deba li ka gueye oli emini o li. Ama ze ni o khi ye ye ali lolighuo kpe. Ini o ri eso shi e eke, u she gbo sheshe oli shi ode.* 16 Ama ini oa ri eso shi e eke, lu oḡbo oghuo abi ava elese, egheghe agho ni e khi otselē abi Ebe-no-pfuase o ngme.† 17 Ini oa ri eso shi e o, le ya gue eni ingme nya ye ena igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo. Ini oa gbo da ri eso shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo o ne, a ti kia nali. A rue oli shi oḡbo ni oa miesuo ali omionoga oḡbo oḡho.

18 “Abi o li mhi li gue oli e ye e khi emiemini aa da lama shi oni agbo ona ne, aa ya li lama shi o na e obini iloghie. Ali khi emiemini a da lama shi agbo ona ne, a ya lama shi o na e obini iloghie.‡

19 “Mhi gbo gueye e khi ini ee otuava a da lama shi emhikhoghuo agbo ona ni a ro so iromhi shi o ne, Itamhe ni o la iloghie o ya riele oli na e. 20 Irari khi asha ni egbo ava o khi aase e da lona kugbe irari eva oyemhe ne, mhi nu we la agho.”

Okhe irokhokho oni oa ya gbe kua na oḡbo

21 IPita o bhale deba iJesu, o mhila li, “Iti-ingme inyoghuo-mhe o fe ya lue na mhe ramhi ni mhi ro ya gbe kua nali? Iti ishilua?”

22 IJesu oo li, “Iiye, oa khi iti ishilua tse, ama iti egbhuesē ali igbe asha ishilua.§”

23 “Irari khi eri Eghiele oyi Eshinegba o li abi oghie oghuo ni oo eni ee ga eyoli e bhale ya rokhasē lue abi e li gbe akanya. 24 Abi o ro gho bino na we abi e li gbe na li, a rue omose oghuo ni o lo oli eka idududu bhale. 25 Abi oni omose oa ro dobe fali eni ikpagho, oni oghie oo e mu oli ali ughue oli ali imi oli ya de ni o ro fali eni ota.

26 “Oni oo ga ogho o de ya wugha odalo oyi oni oghie, oo li, ‘Kpekpe, rabomudu na mhe, mhi ya fali e eni ikpagho nya.’ 27 Igho oni oghie o ya mhuē isomhelempi na li, o gbe eni ota kua na li, o ze oli vu.

28 “Ama abi oni oo ga o ro fiē lase, o me oni oo ga nabi loli ni o lo oli ikuku ikpagho. Igho, o khi awulu shi oli uruli, oo li, ‘Fali mhe ota ni u lo mhe!’

29 “Onuzava oyoli ogho, o de ya wugha, oo lema li, oo li, ‘Kpekpe rabomudu na mhe, mhi ya fali e.’

‡ 18:8 Li ze iMat 5.30 § 18:9 Li ze iMat 5.29 * 18:15 Li ze iLuk 17.3 † 18:16 Li ze iDeut 19.15

‡ 18:18 Li ze iMat 16.19; iJon 20.23 § 18:22 Li ze Igbae 4.24 * 18:22 Li ze iLuk 17.3-4

³⁰ “Ama ọa lama na li. Ọọ a mu ọli ya shi owa ighumha ya ramhi ni ọ rọ ya fali eni ota. ³¹ Abi eni ẹẹ ga enekpọle e rọ mẹ emini ọ li, elemhi ee bi wẹ. E lẹ ya gue eni ingme nya yẹ ọni oghie oghọ.

³² “Ighọ ọni oghie ọ ghie ya lu ọni ọọ ga oghọ, ọọ li, ‘Yeyẹ ọni ọọ ga ọna ọkhọlọ ọna, mhemhẹ mhi gbe ikpokpomhi ikpaghọ ni u lo mhe kua nẹ irari khi u lema mhe, ³³ waa khi ọni ọ kha li mhue isomhalemhi na ọnuzi-ava ọyẹ abi mhi mhue isomhalemhi nẹ?’ ³⁴ Ighọ elemhi e bi ọni oghie, ọ mu ọli ya shi owa ighumha ni a nali osue ya ramhi ni ọ rọ ya fali eni ota ni o lo nya.

³⁵ “Ina Itamhẹ na iloghie ọ li ya li ẹ ini aa rọte ekelemhi udu gbekua na inyoghuo ẹ.”

19

Ipfa-ughue-a

(iMak 10.1-12)

¹ Abi iJesu ọ rọ ngme se, ọ te eke iGalili vu je eke iJudia ukiẹkie ọke iJodani, ² Ebubu ẹgbọ ẹ wẹ deba li. Ọ rẹwẹ la aghọ ze.

³ Ẹgbọ iFarisi eghuo e bhale ya mu ọli fẹ ni e ba mẹ asha mu ingme ma li obọ. E mhila li, “Ushi oyawa o fẹ lama shi ọ ọmọse ọ ri itobọ emhikhoghuo khu ughue ọli?”

⁴ IJesu ọ mhila wẹ, “Aa zẹ abi Ebe-no-pfuasẹ o ngme khi eri Ẹshinẹgba ni ọ ma ẹgbọ te igbaekele, ọ ma ẹgbọ ọmọse ali ọkpotoso?” ⁵ Ẹshinẹgba ọ gbolo ẹ, ‘Itobọ ona ọmọse ọ ya zẹ itali ali inyọli obọ, ọ to ma ughue-ọli ọ, wẹwẹ ava e mele ọgbọ oghuo-a.’ ⁶ Ẹghẹghẹ aghọ ẹa ke khi ava ama oghuo. Itobọ ona, emini Ẹshinẹgba ọ she to ma, ọgbọ khi vase ọli-a.”†

⁷ Eni ẹgbọ iFarisi e mhila iJesu, “Elo ọ zẹ khi Ushi oyi iMosisi o lama ọgbọ ọ nya ebe ipfa-ughue-a mhọli ughue ọli obọ, ọ khu ọli?”‡

⁸ IJesu ọọ wẹ, “Itobọ khi aa gbe udu o zẹ ni Ushi oyi iMosisi o rọ lama li na ẹ, ama ọa kpẹ te igbaekele ligho. ⁹ Mhi gueye ẹ khi ọnini ọ khu ughue ọli ni ọa rọ khi itobọ okia, ni ọ rọ ya rue ọkpotoso ọlese ne, o she kia okia.”§

¹⁰ Eniyẹ odukhokho eyi iJesu ẹẹ, ini o khia khi ina o bie khi iteva ọmọse ali ughue ọli, o bie ti nẹ ọgbọ khi rue ọkpotoso shi.

¹¹ IJesu ọọ wẹ, “Oa khi ọgbokpa oni osesẹ ona o gọ lu, sẹ ni eni Ẹshinẹgba ọ ri oni afu na e khi rue ọkpotoso. ¹² Irari khi emhi ebubu ẹ zẹ khi ebubu ẹgbọ ẹa ya rue ọkpotoso, eghuo, itobọ khi ighọ Ẹshinẹgba ọ ma wẹ, eghuo, itobọ khi ẹgbọ e rẹ wẹ khi ighọ, elese e ri egbewẹ mele ọwali-a ni e mẹ asha ga Ẹshinẹgba egbegbọ. Ọgbọ ni ọ dobe ya ri egbe mie oni osesẹ, ọ ri egbe mie.”

Ijesu ọ lema na eniyẹ enikeke

(iMak 10.13-16; iLuk 18.15-17)

¹³ Ẹghẹghẹ aghọ, ẹgbọ eghuo e wolọ eniyẹ enikeke bhale ghi iJesu ini ọ ri obọ nga wẹ ukhomhi, ni ọ sọ iromhi na wẹ. Ama eniyẹ odukhokho eyọli ee khu wẹ, e ti je ukhokho.

¹⁴ IJesu ọọ wẹ “A zẹ ni ikuku eniyẹ e bhale deba mhe, a khi ke khu wẹ irari khi wẹwẹ enana e mhọli agbọ oyi Ẹshinẹgba.” ¹⁵ Ọ ri obọ nga wẹ ukhomhi sẹ, ọ rọte aghọ vu.

Ọzẹo ni lolo pfue

(iMak 10.17-31; iLuk 18.18-30)

* **19:4** Li zẹ Igbae 1.27; 5.2 † **19:6** Li zẹ Igbae 2.24 ‡ **19:7** Li zẹ iDẹut 24.1-4; iMat 5.31 § **19:9** Li zẹ iMat 5.32; 1 iKori 7.10,11

16 Ozeo oghuo o bhale ya mhila iJesu, oo, “Oseşe onete, elo mhi fe ya li ni mhi ro ya mholi agbo onabi oyi Eshinegba?”

17 IJesu oo li, “Elo o ze ni u ro o lu mhe onete? Eshinegba lueghuo kpe o lese ti. Ini u wa nono ni u mholi agbo onabi oyoli, ri ishi eyoli gbe akanya.”

18 O mhila iJesu, “Ishi eneghuo o?”*

IJesu oo li, “ ‘Khi gbe ugbeli, khi kia okia, khi do ughiató, khi pfi otselē eghue mu ogbo. 19 Mu ekpe na ite ali inye, gbo ze ni, u nono ingme oyi onuzava oye abi u li nono egbe e.’ ”†

20 Oni ozeo oo iJesu, “Te eke vu mhi te ri eni u ga ngme ena nya a gbe akanya, onoghuo o ke kpo mhe le?”

21 IJesu oo li, “Ini u wa nono ni u gba pfo, le ya ri itsua ni u mholi nya de u kemhi eni ikpagho na egbo ni e a mholi, ni u mholi epfue shi obini iloghie. U tige bhale ke ya deba mhe kia.”

22 Abi oni ozeo o ro suo ona, egbe e pfo li-a itobo khi oo pfue gba.

23 IJesu oo eniye odukhokho eyoli, “Mhi gue oli e ye e khi, o ma munu ni egbo ni e pfue e ze ni Eshinegba o mhesē na we. 24 Mhi gbo gueye e khi, ni ogbo ni o pfue o ro lo eghiele oyi Eshinegba, o ya munu dose, ni ogbo ke dua ni loli ri akphere rote ese asuge ya fie.”

25 Abi eniye odukhokho eyi iJesu e ro suo ona, abo e sha we, e mhila li, “Oghuo o ke dobe ya lo Eghiele oyi Eshinegba sho?”

26 IJesu o bino we, oo, “Ini a ri oyi ogbo ngme, ona o ya munu, ama abo oyi Eshinegba, emhikpa o ze oli e riye.”

27 IPita o mhila iJesu, oo li, “Anye ni anye ze emhikpa abo bhale deba e ena, elo anye ya me o rue?”

28 IJesu oo we, “Abi o li mhi li gue oli e ye e khi ini Omi Ogbo o da shito ukpekhomhi ufumhi oyoli eghēghē agbo Onogbo, ee ogbava ni a deba mhe a ya nu mhe shito ikpekhomhi igbeva, a mhesē e na edeli igbeva eyi iZireni.‡

29 Ogbo kpa ni o da ze owa oyoli abo, okekhi inyoghuo oli, ni o ze itali ali inyoli abo ali inyoghuo oli ali imioli ali epfue eyoli abo shi itobo oyemhe ne, o ya mhuē epfue eghoghō asha egbhuēshe, o gbo mhuē agbo onabi oyi Eshinegba. 30 Ama egbo eghuo ni e ralo e ya kpukhokho eni e kpe ukhokho, e ya ralo.”§

20

Okhe irokhokho oyi egbikanya na elemhi ogba ipfonu

1 “Eri Eghiele oyi Eshinegba o li abi omose oghuo ni o fie lase ya wolō egbo eluzogbe je ogba ipfonu oyoli ya gbe akanya. 2 O lama khi loli ya fali ogbogbo ingme ni a mie ogbele. O rwe je ogba era ipfonu oyoli ya gbe akanya.

3 “Elemhi agogo itili eluzogbe, o fie lasele, o me khi emose eghuo e migha elemhi oki ni e a mhuē oni ee gbe. 4 Oo we, ‘A je ogba era ipfonu oyemhe ya gbe akanya khi mhi ya fali e emini o ti.’ 5 Igho e vu.

“Elemhi agogo igbeva ele oguota ali agogo ese ele ogbomhi, o gbo ligho ya wolō emose elese. 6 Agogo ishe o she ramhi, o gbo bhale ya e emose elese ni e a li gbe okhoghuo. O mhila we, o we, ‘Elo o ze ni a ro migha ana amo kpa pfuse eghēghē-a, ni aa ro gbe okhoghuo?’

7 “E oli, ‘Irari khi ogbokhoghuo o lu anye shi akanya lo.’

“Oo we, ‘A je ogba ipfonu oyemhe ya gbe akanya.’

* 19:18 Li ze Okiali 20.13-16; iDeut 5.17-20 † 19:19 Li ze Okiali 20.12; iDeut 5.16; iLev 19.18

‡ 19:28 Li ze iMat 25.31; iLuk 22.30 § 19:30 Li ze iMat 20.16; iLuk 13.30

8 “Ogbomhi o ke mu eke, oni o mhuẹ ogba ogho, o lu oni o ri egbo e gbe akanya na li, oo, ‘Lu eni e gbe akanya ni u fali ogbogbo ota. O kpe rote egbo ni e kpe ukhokho bhale fali ota ya ramhi eni e kpe bhale.’* ”

9 “O fali egbo ni e te agogo ishe elogbomhi gba akanya le ukpaghwo. 10 Abi eni e te odode gba akanya le e ro bhale ya mie ifata, e dabi khi ikpaghwo eyewe e ya bu dose eni e kpe ukhokho bhale oni akanya. Ama a ga fali we abizize. 11 E mie ifata se, ee wolo oni o mhuẹ ishemi. 12 E oli, ‘Emose ena ni a kpukhokho mie, iwakati oghuo e lese gbe akanya, ama rote ele uzogbe fiefie anye te ri ukhomhi shi ovo ya ramhi ogbomhi. Ama u ya fali anye abizize!’ ”

13 “Omhuẹ-ishiemhi o ro otuoghwo elemhi we, ‘Omue, mhi aa liele. Oa khi ukpaghwo-ghuo a lama na mhe shi akanya ogbele? 14 A mo ikpaghwo eye e ni a ke je apfe. Onoghwo o de e shi o ini mhi fali omose ni mhi kpukhokho mie abi mhi fali e. 15 Abi khi mhia dobe ya li ikpaghwo eyemhe abi o ghole mhe? Eri a ke kpe ofuma irari khi mhi da khi ogbo ni o somhopfa?’ ”

16 “Ama egbo eghuo ni e ralo e ya kpukhokho eni e kpe ukhokho e ya ralo.”†

Ijesu o gbo gue ingme eghuli oyoli le shi eke

(iMak 10.32-34; iLuk 18.31-34)

17 Abi ijesu o ro o nga iJerusalemu, o lu eniye odukhokho eyoli je asheghuo ya gueye, oo we. 18 “IJerusalemu ni awa je ena, a ya la oobo ri Omi Ogbõ na ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esese Ishi eyi iMosisi de, agho e la ya pfa ezo igbe-a mu oli. 19 E tigbe rue oli na egbo iJeta, e roli li egia, e gbe oli ite, e ta li ma apfida, ama elenuzi-esẽ, a guise oli le bhale agbo.”

Emini ughue iZebedi oo ijesu o ri ele na lue

(iMak 10.35-45)

20 Igho ughue iZebedi o rue imi oli ava bhale deba ijesu, o wugha li odalo, oo li o kpekpe o somhi lue opfa.

21 Ijesu o mhila li, “Elo wa nono.”

Oo li, “Lama na mhe khi imimhe aava ena, khi oghuo o kha shito e obo ita, onokpole o shito e ogobo eghiele oye.”

22 Ijesu oo we, “Aa lese emini a mhila. A ya dobe da uko osoli ni mhi ya da?” E oli, “Anye ya dobe.”

23 Ijesu oo, “A rote uko ni mhi te da ya da, ama, oa khi mhemhe mhi ya ze oni o ya shito mhe obo ita ali ogobo. Eni Ita o ri ele we shi na e mholi we.”

24 Abi eniye odukhokho ogbe enekpole e ro suo, e pfaa na ogbo ali inyoghwo egho. 25 Igho ijesu o lu we tigbili, oo we, “A lese khi ighie eyi egbo iJeta eri e e jili egbo eyewe. Eni e kpeda e ri omhesẽ ri itoto e sha we ma. 26 Ama, oa khi igho iteva oye e. Oni o da nono ni lolu fu ne, o khi oni oo ga enekpole.‡ 27 Ini ongeẽ oo nono ni lolu khi onodode, o mele oni oo ga oyi enekpole a. § 28 Ezeze abi Omi Ogbõ, oa li bhale ni a ke ga li, ama o bhale ni o ro ga egbo ali ni o gbo ri agbo oyoli mie ebubu pfuese.”

Ijesu o ri ezalo aava ze

(iMak 10.46-52; iLuk 18.35-43)

29 Ijesu ali eniye odukhokho eyoli e rote iJeriko vu, ebubu egbo e ve deba li. 30 Emose ezalo aava e shito epfe-ode. Abi e suo khi ijesu o rote agho dose. E tseẽ, e lie. “Onomhuẹ, Omi iDefidi, le elemhi anye.”

* 20:8 Li ze iLev 19.13; iDeut 24.15 † 20:16 Li ze iMat 19.30; iMak 10.31; iLuk 13.30 ‡ 20:26 Li ze iLuk 22.25-26 § 20:27 Li ze iMat 23.11; iMak 9.35; iLuk 22.26

³¹ Oni ebubu ɛgbɔ e dese wɛ, e khukhu unu, ama e kiele tsɛsɛ leghe, e liɛ, “Onɔmhuɛ, Omi iDefidi kpekpe lɛ elemhi anye.”

³² Ighɔ ijesu ɔ migha, ɔ lu wɛ, ɔɔ wɛ, “Elɔ a nono ni mhi riɛlɛ na ɛ?”

³³ Eɛ ɔli. “Onɔmhuɛ, kpekpe anye ɛ nono ni u khueghie anye alo-a.”

³⁴ Ijesu ɔ mhuɛ ilɛlemhi na wɛ, ɔ ri obɔ ti wɛ alo, eni alo e khueghie-a, e deba li.

21

Egbɔ e ri ufumhi na ijesu abi ɔ rɔ lo elemhi iJerusalemu

(iMak 11.1-11; iLuk 19.28-40; iɔn 12.12-19)

¹ Abi ijesu ali eniyɛ odukhokho eyɔli e li ti i mama iJerusalemu, e bhale ikuku ɛoli na lui iBɛtifagi ni o la Ute ɛɛra Olivu. Ijesu ɔ la aghɔ ghie eniyɛ odukhokho eyɔli aava je ɛoli ni o la odalo. ² ɔɔ wɛ, “A je ɛoli ni a fɛ odalo oyeɛ ena, khi a ya mɛ akphɛrɛ ali omiɔli. A taghiɛ wɛ-a, a mu wɛ ghi mɛ ana. ³ Ini ɔgbɔkhɔghuo ɔ mhila ɛ emhikhɔghuo, a gueye ɔli khi Onɔmhuɛ ɔ ya rɛwɛ riɛlɛ emhi, ɔ gbo ya nyenɛ wɛ bhale lɛna.”

⁴ Eri a mɛ enana ni a rɔ bhale ya ɛ khi ungmemhi ni emekɛguele e ngme, ni e bhale ya tɛ. Ni ɔɔ

⁵ “A gueye ɛdɛli iZayo,*

A bino khi oghie oye ɛ ɔɔ bhale deba ɛ.

ɔ mholi ikuegbe-a, ɔ nga ozele akphɛrɛ,

ikhi Omi akphɛrɛ.”

⁶ Ighɔ eniyɛ odukhokho eyi ijesu e ye abi ɔ ghie wɛ. ⁷ Ighɔ e rue ɔni akphɛrɛ ali omi ɔli bhale, e banɔ ide eyɛwɛ egbe nga li egbe, ijesu ɔ nga li shiɔ.

⁸ Ebubu ɛgbɔ e gueghie itsua eyɛwɛ naghiɛ-a shi oɔɛ, eghuo e kholo eyamhi naghiɛ-a shi oɔɛ. ⁹ Eni ɛgbɔ ni e ralo ali eni e kpe ukhokho e tsɛsɛ, e kueghie ɔli, e liɛ,

“Tsumhi anye, Tsumhi anye, Omi iDefidi!”

“Ikhiwɔsɛ khi ɔni ɔ ri eva oyi Onɔmhuɛ bhale.”

Ikuɛghie khi oyi ɛshinɛgba.

“Tsumhi anye.”†

¹⁰ Abi ijesu ɔ rɔ lo elemhi iJerusalemu, oni ɛdɛli nya o wushe-a, ɛgbɔ e mhila, e liɛ, “Oghuo ɔni ɔmɔsɛ onana ɔ fɛ khi?”

¹¹ Eni ɛgbɔ ni e nu ɔli kia e gueye wɛ, ɛɛ “Ona khi ijesu ɔni ɔmekɛguele ɔnge iNazarɛti na ekɛ iGalili, ni a shobɔ na awa khi ɔɔ bhale, ikhi ɔni awa migha khe.”‡

Ijesu ɔ lo elemhi Owa Oyi ɛshinɛgba

(iMak 11.15-19; iLuk 19.45-48; iɔn 2.13-22)

¹² Ijesu ɔ lo elemhi Owa Oyi ɛshinɛgba. ɔ khu ɛgbɔ ni e la elemhi ɔli ɛ du oki kua. ɔ ghino wɛ abɔ itebu ni e la ngmomhi ikpaghɔ kua, ali ibɛchi oyi eni e ri inekhukhu u ɛ dɛ. ¹³ ɔɔ wɛ “A she kɛkɛ ɔli shi Ebe-no-pfuasɛ, ‘Owa oyɛmhɛ, owa ni a la lema o khi,’ ama a she rɔli mele owa oyi ighiatɔ-a.”§

¹⁴ Ezalo ali eni e guɔghɔ awɛ-a e bhale deba li obini Owa Oyi ɛshinɛgba, ɔ rɛwɛ tɛ nya. ¹⁵ Abi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esɛsɛ Ishi eyi iMosisi e rɔ mɛ khi ijesu ɔɔ gbe ikanya ɔnyaloa ɔdɔda, elemhi Owa oyi ɛshinɛgba, ali khi eniyɛ e la akaghɔ tsɛsɛ leghe kuɛghie ɔli, e liɛ, “Ikuɛghie ɔ khi oyi Omi iDefidi,” elemhi e bi wɛ.

* 21:5 Li zɛ iZaka 9.9 † 21:9 Li zɛ iWolo 118.25,26 ‡ 21:11 Li zɛ iɔn 6.14; 7.40; Ika 3.22; iMak 6.15; iLuk 13.33 § 21:13 Li zɛ Aza 56.7; iJere 7.11

16 Igho e mhila iJesu, e ɔli “Wa a suɔ abi eniye eɛ ngme e?”

Ijesu oɔ, “Mhi suɔ.” O mhila wɛ, “Aa kpɛ suɔ abi Ebe-no-pfuasɛ o ngme ni

Q.

“U she ri eniye ali emɔfɛ

kuɛghie ikueghie ni o gba pfo’ ”*

17 Ijesu o te agho vu je iBɛtani. O gbhe agho ni ogbe o gbe.

Ijesu o ku itse na okhua-eni

(iMak 11.12-14,20-24)

18 Eɛ uzogbe abi o ke ro nyene egbe ukhokho je iJerusalemu, okiamhi o gbe oli. 19 Igho o me okhua-eni epfe ode, o le ya bino oli, ama o me udumhi okhoghuo ukhomhi o, se ni ebebe. Igho oɔ oni oara ogho “Wa gbo ya mo udumhi ghue!” Aghoagho oni oara o ku ebe-a.

20 Abi eni eniye odukhokho eyoli e ro me oli, abo e sha we. E mhila li, eɛ. “Se o li kia khi oni okhua o ro ghɔ nyanya ku ebe-a?”

21 Ijesu oɔ we, “Mhi gueye e khi, ini a mhuɛ irudunga ni aa ro mhuɛ akhokhomhe, a ya doɛ li emini mhi li oni okhua ona. Oa khi onana tse, a ya lie oni ute ona, ‘Vu ya de pfilo oke oniemhi,’ oni ute o suɔ na e.† 22 Irari khi ini a mhuɛ irudunga, emiemini a so iromhi mhila a ya mholi oli.”

A mhila iJesu obini o te mholi afu

(iMak 11.27-33; iLuk 20.1-8)

23 Ijesu o lo elemhi apfe oyi Owa oyi Eshinegba le, ighie eyi ekpodalougamhi ali eni egbhali e mhila li, “Afu eyi oghuo u ro gbe ikanya enana? Oghuo o ri afu ne?”

24 Ijesu oɔ we, “Mhemhe mhi ya li mhila e ogbo oghuo, ini a da gbaghie oia ne, mhi ya gueye e oni o ri afu ona na mhe. 25 Mhie i, ibatazi ni ijoni oɔ batazi na egbo, oghuo o ri afu na li o ke batazi egbo? Egbo e ri oli na li abi khi Eshinegba lo?”

E nu egbewe khako, e lie, “Ini awa e khi ‘Obɔ oyi Eshinegba o te bhale,’ o ya mhila awa, ‘Elo o ze ni aa ro mie oli suɔ?’ 26 Ama ini awa e khi, ‘Obɔ oyi ogbo o te bhale,’ ulishi apfowa oɔ mu awa, irari khi ogbokpa o lese khi omekeguele ijoni o khi.”

27 Itobɔ igho e ke iJesu “Anye aa lese.” Ijesu oɔ we “Mhemhe mhi aa li ya gueye e obini mhi te me afu.”

Okhe irokhokho oyi eniye aava

28 “Se a me ona shi? Omose oghuo o mhuɛ eniye emose aava. O bhale deba oni ogbhali, oɔ li, ‘Omɔ ke le ogba ipfonu amo ni u ya gbe akanya.’

29 “Oo itali, ‘Mhi a ya ye.’ Ama o li deɛ, o mu udu pfi, oɔ le oni ogba ipfonu.

30 “Oni itawe o gbo le deba onikeke, o gbo ngme oli abi o kpɛ ngme oni ogbhali. Oni ikeke ogho o lama khi lo li ya ye, ama o a tigbe ye.

31 “Onoghuo eniye aava ena o riɛɛ emini itawe o nono?”

Eɛ iJesu, “Oni ogbhali.”

Ijesu oɔ we, “Abi o li mhi li gue oli e ye e khi emionoga ali idegbe e she pfi e shi ana kpɛ lo Eghiele oyi Eshinegba. 32 Irari khi abi ijoni Oni oɔ batazi egbo oo bhale ya sese e ode ni a ya rote, ni aa lama mie oli suɔ. Ama emionoga ali idegbe e mie oli suɔ, e mu pfi. Abi a tseku ri eloe oyeɛ me, aa kie mu udu pfi ni a miesuɔ.‡

* 21:16 Li ze iwolo 8.2 † 21:21 Li ze iMat 17.20; 1 iKori 13.2 ‡ 21:32 Li ze iLuk 3.12; 7.29-30

*Okhe irokhokho oyi eni a mie shi ogba ipfonu
(iMak 12.1-12; iLuk 20.9-19)*

³³ “A suo okhe irokhokho olese. Omhue-apfe oghuo o ya lao ni o gua ogba ipfonu shi ukhokho apfe oyoli. O khi ogba gashe oli, o rihele ashini a la nye onyo shi o, O gbo to owa ni o yagha ni a la khe-ekhe shi o. O rohi na egbo e ke ri eloe khu oli, o vu eoli oboese. ³⁴ Abi eghenge ikhiese o ro ramhi, o ghie eni ee ga eyoli ghi eni egbo, e ka mie we eni e khi eyele ghi lu.

³⁵ “Eni egbo ni o ro shi oni ogba ogho, e mu eni eni ee ga eyoli, e gbe oghuo, e gbe oghuo-a, e tono onokpole eche. ³⁶ Igho oni omose o gbo ghie eni ee ga elese ghi we ni e ke bu dose eni o kpe ghie. Igho eni e la oni ogba e li we abi e kpe li egho. ³⁷ Ipkukhokho o, o ghie omi oli ghi we. Oo, ‘E ya mu ekpe na li.’

³⁸ “Ama abi eni e la oni ogba e ro me khi oni omi oli oo bhale, e lu egbewe ochi, ee egbe, ‘Awa gbe oni omi oli-a, ni awa le ugu oyoli.’ ³⁹ Igho e mu oli e rue oli je olase oni ogba, e gbe oli-a.

⁴⁰ “Irarigho, ini oni o mhue oni ogba ipfonu ogho o fe bhale, se ee a sa khi o ya li eni egbo egho?”

⁴¹ Ee iJesu, “Eri o ya gbolo eni egbo okhoro egho-a, o ri oni ogba na egbo elese, eni e ya ke ri eni e khi eyoli ghi oli.”

⁴² IJesu oo we, “Ee a kpe ze oli abi a li keke oli shi Ebe-no-pfuase khi:

“ ‘Eche ni itsona e kie pfi,
loli o ke ya mele egbegbi eche
ni o ke mu eloe ne nya-a.

O nomhue o ligho rihele ona,
oo ti anye eloe gba’ ”*

⁴³ “Irarigho, igbo a li ya mie e Eghiele oyi Eshinegba obo, a rue oli na egbo ni e rihele emini Eshinegba oo a ke rihele. ⁴⁴ Ogho ni o da ya de nga oni eche ne, o ya guogh-a, ama ogbo ni oni eche o da de nga egbe ne o ya mheli-a abi ifufu.”

⁴⁵ Abi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali egbo iFarisi e ro suo oni okhe irokhokho ona, e lese khi wewe iJesu o nu ngme. ⁴⁶ E nono ode ni wewe e te mu oli ya khukhu, ama ulishi o mu we irari khi egbo e lese khi omekeguele iJesu o khi.

22

*Okhe irokhokho oyi ukue ni a la rue omueshi
(iLuk 14.15-24)*

¹ IJesu o gbo ri okhe irokhokho ona nu we ngme, oo, ² Eri Eghiele oyi Eshinegba o li abi oghie oghuo ni o gbhe ukue na omioli ni oo rue omueshi. ³ O ghie eni ee ga eyoli e ka gueye egbo ni o gbhe oni ukue na e bhale, ama ea lama ye.

⁴ “Igho o gbo ghie eni ee ga elese, oo we, ‘A ka gueye eni a lu shi oni ukue khi mhi she nye ekhe shi eke. Mhi she gbolo ena-a, ena ni e mhue ila, shi elamhako eyemhe, a she mu egbe emhikpa shi eke. A bhale oni ukue ikhuese omueshi.’

⁵ “Ama eni egbo ea pfi esho shi, e vu asha. Oghuo o vu ishemhi, olese o vu oki.

⁶ Eghuo o ni a lu shi oni ukue e mu eni eni ee ga egho, e gbe we, e gbolo we-a.

⁷ Igho elemhi e bi oni oghie, o ghie ekheli-okhue eyoli, e ka gbolo eni egbo ni e gbolo eni ee ga eyoli-a, e tose we apfe-a.

8 “Igho ɔni oghie ɔ luno eni eni eɛ ga eyoli, ɔɔ wɛ, ‘A she mu egbe ukue oyemhɛ shi ekɛ se, ama ɛgbɔ ni mhi lu shi ɔ, ɛa khi eni a kha lu shi ɔ. 9 Mena, a ke je ifu ɛoli ikpe ni ebubu ɛgbɔ e legba, ɔgbɔkpa ni a da mɛ ne, a lu ɔli bhale oni ukue.’ 10 Igho eni eni eɛ ga e lo ifu ɛoli e luno ɛgbɔ ni e mɛ kpa tigbili, ghe ɛgbɔ enete ali ikhiakhiamhi ɛgbɔ. Oni ashini a gbhɛ oni ukue shi o vɔ ɛgbɔ.

11 “Ama abi oni oghie ɔ rɔ bhale ya bino eni ɛgbɔ, ɔ mɛ khi ɔmɔse ɔghuo ɔ la agho ni ɔa sɔ itsua ukue ni a rɔ khuɛɛ ɔmueshi ye ughue. 12 Oni oghie ɔ mhila li, ‘ɔmuɛ sɛ u li lo ana le ni u wa rɔ sɔ itsua oyi ukue ni a rɔ khuɛɛ ɔmueshi,’ Oni ɔmɔse ɔa doɓɛ sɔli ɔ.

13 “Igho ɔni oghie ɔ gueye eni eni eɛ ga egho, ‘A mu ɔli gɛ abɔ ali awɛ, a tsua li pfi je olase alo ebili ni a la vie, ni a la le akɔ akɔ.’* ”

14 “Ogbɔkpa a lu ama ikuku wɛ ni e mie oni ulumhi, a zɛ.”

A mhila iJesu ini a ke zɛ oga na iSiza

(iMak 12.13-17; iLuk 20.20-26)

15 Igho ɛgbɔ iFarisi e fiɛ ya gba abi e li ya ri omhila mɛ asha mu iJesu. 16 E ghie eniyɛ odukhokho eyewɛ ali eniyɛ odukhokho eyi Eroɔdu deba iJesu, ɛ ɔli, “Osesɛ, anye lɛsɛ khi ɔgbɔ igesikia u khi, u gbolo ɛ sɛsɛ igesikia oyi ɔghuemhɛ oyi ɛshinɛgba. Wa a ya na ulishi oyi ɔgbɔkɔghuo, itobɔ khi ɛgboliɛ ɔa la ɔnini ɔgbɔ ɔ khi. 17 Gueye anye, sɛ o fɛ li udu oyɛ? Abi ushi oyawa o ngme, o fɛ ti ni awa zɛ oga na oghie iSiza abi khi ɔa ti?”

18 IJesu ɔ lɛsɛ ugbamhi obe ni e gba, ɔɔ wɛ, “Eɛ eri ugamhi ku alo, elɔ o zɛ ni a rɔ nono ni a di mhɛ mu? 19 A rue ukpaghuo ni a rɔ zɛ oga khasɛ mhɛ ghue!” Igho e rue ukpaghuo bhale ghi ɔli. 20 ɔ mhila wɛ “Alo eyi ɔghuo na? Eva oyi ɔghuo na?”

21 ɛ ɔli “Eyi iSiza.”

Igho iJesu ɔɔ wɛ, “Irarigho, a ri oni o khi oyi iSiza a ri oyi ɛshinɛgba na ɛshinɛgba.”

22 Abi e rɔ suɔ ona, abɔ e sha wɛ, e zɛ ɔli obɔ, e vu.

Ingme ughue iruerue ali irɔte eghuli guale

(iMak 12.18-27; iLuk 20.27-40)

23 Oni ogɓɛlɛ ɛlɛgho, ɛgbɔ iSadusi ni ɛ khi iteghuli guale ɔa la ɔ, e bhale deba iJesu ya mhila li ɔgbɔ.† 24 ɛ ɔli “Osesɛ, iMosisi ɔ gueye anye khi, ini ɔmɔse ɔ ghu-a ni ɔa rɔ bia eniyɛ, inyɔghuo ɔli ɔ rue ɔni ɔsamhi olimhi ni ɔ bia eniyɛ na li na inyɔghuo ɔli ni ɔ ghu-a ɔgho.‡ 25 Mena inyɔghuo etuoshilua e ke nu anye la ana. ɔni ɔgbhali ɔ rue ɔkpotso ɔ ghua, abi ɔa rɔ bia eniyɛ, ɔ zɛ ɔni ɔkpotso obɔ na inyɔghuo. 26 Igho eghuli o li gbe inyɔghuo ɔli ɔnuzava ali ɔnuzasɛ ya ramhi ɔnuzi-oshilua ɛa ga bia ɔmɔ ɔkɔghuo na ɔni ɔkpotso. 27 Ikpukhokho ɔ ɔni ɔkpotso ɔ ghu a. 28 Mena, ogɓɛlɛ iteghuli guale, ughue ɔghuo ɔ fɛ ya khi elemhi ɛwɛ nya, aborɔkhia khi wɛwɛ oshilua e ga rue ɔli shi?”

29 IJesu ɔɔ wɛ, “Eri a da ode! Itobɔ khi aa lɛsɛ ungmemhi oyi ɛshinɛgba ali itoto eyoli lɔ. 30 Irari khi ini ɛgbɔ e rɔte eghuli guale, ɛa ke ya rue ikpotso, wɛ khi ikpotso e ke ya ke ngeli na emɔse, eri e ke ya li abi igɛni na iloghie. 31 Ama oyi ingme ite-eghuli-guale oyi ɛgbɔ ni e ghu-a ne, eri aa suɔ abi ɛshinɛgba ɔ ngme ɛ. 32 ɔ khi, ‘Mhɛmhɛ mhi khi ɛshinɛgba oyi Aburaamu ali ɛshinɛgba oyi Aziki, ali ɛshinɛgba oyi iGiekɔpu.’ ɛshinɛgba oyi ɛgbɔ ni e la agbɔ ɔ khi, ɔa khi ɛshinɛgba oyi ɛgbɔ ni e ghua.”§

* 22:13 Li zɛ iMat 8.12; 25.30; iLuk 13.28 † 22:23 Li zɛ iKa 23.8 ‡ 22:24 Li zɛ iDeut 25.5 § 22:32 Li zɛ Okiali 3.6

33 Abi eni ebubu ẹgbọ e rọ suọ ona, abọ e sha wẹ shi osesẹ ni ọ sesẹ.

Ushi ni o ga funẹ nya

(iMak 12.28-34; iLuk 10.25-28)

34 Abi ẹgbọ iFarisi e rọ suọ khi iJesu ọ pfi ẹgbọ iSadusi okpẹ unu, e le gba.

35 Ọghuo ọ elemhi wẹ ni ọ khi ọsesẹ ushi ọ rọshẹka ni lọli dobẹ ri ushi mu iJesu. Ọ mhila li ogbo.

36 Ọọ li, “Ọsesẹ, Ushi onoghuo o ga funẹ nya elemhi Ishi eyi iMosisi?”

37 IJesu ọọ li, “Ri udu oyẹ nya ali ayemhẹ oyẹ nya ali usamhi udu oyẹ nya nono ingme oyi Ọnọmhuẹ Eshinẹgba oyẹ.* 38 Onana o khi ushi onododẹ ali oni o ga fu nẹ nya. 39 Eri onuzi-eva o gbo li abi lọli, ni ọọ li, ‘Nono ingme oyi ọgbọ ọlese abi u li nono ingme egbe e.’† 40 Ishi eva ena elemhi Ishi eyi iMosisi ali emekẹguele nya, e te zẹ.”‡

Omi ọghuo Omiepfuese ọ khi

(iMak 12.35-37; iLuk 20.41-44)

41 Abi ẹgbọ iFarisi e kie li la aghọ ẹghọ, iJesu ọ mhila wẹ. 42 “Sẹ a khọkhọ shi Omiepfuese ọ? Omi ọghuo ọ fẹ khi?”

E ọli “Omi iDefidi.”

43 IJesu ọọ wẹ, “Elo o ke ze khi iDefidi ọ rọte elemhi ayemhẹ lu ọli, ‘Ọnọmhuẹ?’ Irari khi iDefidi ọ liẹ,

44 “‘Ọnọmhuẹ gueyẹ Ọnọmhuẹ oyemhẹ.

Shitọ mhẹ ukiekiẹ obita ramhi

ni mhi rọ ya ri ebe ẹ

shi ẹ ufu ẹkowẹ.§

45 “Ini iDefidi ọ lu ọli ‘Ọnọmhuẹ,’ sẹẹ oni Omiepfuese ọ ke gbolo ẹ khi omiomi iDefidi?” 46 Ongewẹ ọa dobẹ gbaghiẹ oni ogbo-a. Rọte ẹlẹghọ vu ọgbọ okhọghuo ọa ke gbo gbudu mhila li ogbo okhọghuo.

23

A mhue ẹgbhẹ shi esesẹ Ishi eyi iMosisi ali iFarisi egbe

(iMak 12.38-39; iLuk 11.43,46; 20.45-46)

1 Ighọ iJesu ọ nu ẹgbọ ni e ri esọ shi ọli ekẹ ali eniyẹ odukhokho eyọli i ngme.

2 Ọọ wẹ, “Esesẹ Ishi eyi iMosisi ali ẹgbọ iFarisi a ri afu na ni e ke guele abi Ushi oyi iMosisi o ngme. 3 Irarighọ, a mema ya suọ esọ na wẹ, a li abi e gueyẹ ẹ a ke li, ama a khi khonya wẹ ngeli ingeli enabi eyewẹ. Irari khi wewẹ ẹa ri emini ẹẹ sesẹ ẹgbọ gbe akanya. 4 Eri ẹ gẹ itsua ni e khọ na ẹgbọ tsua. Ama wewẹ oyewẹ ẹa lama ri umiesobọ da wẹ ọ kpaghie wẹ tsua eni itsua.

5 “Emhikpa e ri abamemhẹ ẹ riẹlẹ. E ri ọgbenẹ ni a fia ọtsuọtsuọ shi mu alukpo ali abọ. E pfi emini a rọte ebe-no-pfuasẹ kekẹ emhi shi lo eni ọtsuọtsuọ. E gbo fia emhi na yayagha na dọlọdọlọ shi esọ iwulu ni ẹẹ sọ.* 6 Ashini o mhue ekpẹ ukue ali ikpẹkhomhi ni e funẹ ọọ ghole wẹ ini e bhale owa ugamhi. 7 E ma nono ni a ke tşẹ wẹ otşẹ ekpẹ atuoki, ali ni a gbo ke lu wẹ, ‘Ọsesẹ.’

8 “Ama ẹẹ oyẹ ẹ a khi lama ni ẹgbọ e lu ẹ ‘Ọsesẹ,’ irari khi Ọga ọghuo ọ ga mhọli ẹ nya, a gbo khi inyoghuo. 9 A khi lu ọgbọkhọghuo agbo ona ‘Ita,’ irari khi Ita ọghuo kpe a mhue, iloghie ọ la. 10 Wẹ khi a zẹ ni ọgbọ ọ lu ẹ ‘Ọsesẹ,’ irari khi Ọsesẹ ọghuo kpe a mhue ni ọ khi iKirisiti. 11 Oni ọ ga funẹ elemhi

* 22:37 Li zẹ iDeut 6.5 † 22:39 Li zẹ iLev 19.18 ‡ 22:40 Li zẹ iLuk 10.25-28 § 22:44 Li zẹ Iwolo 110.1; Ika 2.34-35; Iburu 1.13; 10.13 * 23:5 Li zẹ iMat 6.1; iNọba 15.38; iDeut 6.8

ē, ọ mema mele ọni ọọ ga ọyẹẹ a.† 12 Ọnini ọ da ya ti egbọli nga ne, a ya ti ọli tiemhile. Ama ọnini ọ da ti egbọli tiemhile ne, a ya ti ọli nga.‡

13 “O ma kholọ ẹ egbe, ẹẹ esesẹ Ishi eyi iMosisi ali egbọ iFarisi erugamhi-ku-alo, ni e pfi okpẹ odẹ iloghie zuse egbọ shi olase. Ẹẹ ọyẹẹ na, aa lama lo elemhi ọ wẹkhi eri a zẹ ni eni ẹ nono ni wẹwẹ e lo, ni e mẹ asha le. 14 [O ma kholọ ẹ egbe, ẹẹ esesẹ Ishi eyi iMosisi ali egbọ iFarisi! Ẹẹ eri-ugamhi ku alo! Eri a li esamhi olimhi le, ni a ri abamẹmhe a sọ iromhi ni o nuata. Itobọ igbo a ya na ẹ osoli egbẹgbọ.]

15 “O ma kholọ ẹ egbe, ẹẹ esesẹ Ishi eyi iMosisi ali egbọ iFarisi erugamhi-ku-alo! A ga rọshẹka kia ekẹ ali ukhomhi okẹ ye obini odonue ya nono ọgbọ mu pfi lama shi osesẹ ọyẹẹ. O kha da tsẹ na ẹ se, osoli ni ọni ọgbọ ọghọ ọ ke ya mẹ ilimhi iriẹriẹ, o ke fu dọsẹ oni ẹẹ a ya mẹ agbhaghbamhi eva.

16 “O ma kholọ ẹ egbe irari khi ezalo a khi ni a sesẹ egbọ. Ẹẹ ni a sesẹ khi, ‘Ini ọgbọ ọ romhi Owa Oyi Eshinegba ọa mhue abi o ngme, ama ini ọ romhi igolu ni o la ukhomhi oni Owa Oyi Eshinegba, oni ishe o ya mu ọli.’ 17 Ẹẹ eyẹghẹ, ezalo, onoghuo o fẹ funẹ? Igolu abi Owa oyi Eshinegba ni o ri oni igolu rọ khi oni o pfuase? 18 A gbolo ẹ sesẹ egbọ khi ini ọgbọ ọ romhi atẹtẹ khi ọa mhue abi o ngme, ama ọ khada romhi emini a rọ luase oni atẹtẹ, oni ishe o ya mu ọli. 19 Ẹẹ ezalo, onoghuo o fẹ funẹ? Emini a rọ luase obo ni o la ukhomhi oni atẹtẹ abi oni atẹtẹ ni o ri oni iluasobo khi oni o pfuase? 20 Itobọ igbo, ini ọgbọ ọ da romhi atẹtẹ ne, oni atẹtẹ ali emini o la ukhomhi ọli nya ọ romhi eghọ. 21 Ini ọgbọ ọ romhi Owa Oyi Eshinegba, oni Owa Oyi Eshinegba ali Eshinegba ni ọ la ọ ọ romhi eghọ. 22 Ini ọgbọ ọ romhi iloghie, ukpẹkhomhi oyi Eshinegba ali ọni ọ shitọ ọ ọ romhi eghọ. §

23 “O ma a kholọ ẹ egbe, ẹẹ esesẹ Ishi eyi iMosisi ali egbọ iFarisi. Ẹẹ erugamhi-ku-alo. Aa zẹ aze-oghuo-igbe oyi ebe akhokho ali okphasa, ama a ri ẹloe ẹ gbe emini e mu ẹloe shi elemhi ishi, nabi, umha gbe azẹba ali isomhelemhi ali igbe akanya te ode igesikia. Enana khi egbegbi emini a kha riẹlẹ, aa kha pfi enana shi ekẹ ni aa riẹlẹ wẹ.* 24 Ẹẹ ezalo ni a ri egbọ ọ kia, a pfiolo akia onyo-a, ama a to akpẹrẹ lue.

25 “O ma a kholọ ẹ egbe, ẹẹ esesẹ Ishi eyi iMosisi ali egbọ iFarisi, erugamhi-ku-alo. A kpe ukhokho iko ali itasa-a, ama emini a ri emhi itoegbe ali ufa mie e vọ elemhi wẹ. 26 Ẹgbọ iFarisi ezalo! A kpẹ ke kpe elemhi uko ali utasa-a ne, eghẹghẹ aghọ ikhokho wẹ e li pfuase.

27 “O ma a kholọ ẹ egbe, esesẹ Ishi eyi iMosisi ali egbọ iFarisi, erugamhi-ku-alo. Eri a li abi uji ni a ri ẹtseli opfopfo gbolo-a, ni o te odato ọli ti ẹloe, ama elemhi wẹ, e vọ igua egbọ ni e ghu-a ni e ke-a.† 28 Igbo a lili ẹ li, eri a rọte odato idiege ba li abi egbegbi egbọ, ama ọkholọ ali irugamhi ku alo, o vọ ẹ elemhi.

Ijesu ọ gue anasẹmhe oyewẹ le shi ekẹ

(iLuk 11.47-51)

29 “O ma a kholọ ẹ egbe ẹẹ esesẹ Ishi eyi iMosisi ali egbọ iFarisi, erugamhi-ku-alo! A ga tọ iji na emeķẹguele a riẹlẹ iji eyi eni e guẹ ngeli somhotse. 30 A gbolo ọ liẹ, ‘Ini anye la agbọ eghẹghẹ oyi itita anye lọ, anye a kha nu wẹ mhọli obọ shi emeķẹguele igbolo-a.’ 31 Eri a ri ona pfi ọtsẹlẹ mu egbe ẹ khi a lama

† 23:11 Li zẹ iMat 20.26-27; iMak 9.35; 10.43-44; iLuk 22.26 ‡ 23:12 Li zẹ iLuk 14.11; 18.14 § 23:22 Li zẹ Aza 66.1; iMat 5.34 * 23:23 Li zẹ iLẹv 27.30 † 23:27 Li zẹ Ika 2.33

shi ọ khi imimi eni e gbolo emekeguele-a, a khi. ³² A ke je odalo, ni a pfuse gbe ikanya ni ititaẹ e gbaekele gbe.

³³ “Eẹ enye ali imi enye, se a dabi khi a li ya na pfue ilimhi irierie ni ọọ bhale?† ³⁴ Itobọ ighọ mhi ya gueye ẹ khi mhi ya ghie emekeguele ghi ẹ ali ẹgbọ ni e fialo-a ali esese ni e bu, a ya gbolo eghuo ọ-a, a tanọ wẹ ma apfida, elese a gbe wẹ itẹ elemhi owa ugamhi eye ẹ, a khu wẹ te ọli oghuo ya je olese. ³⁵ Itobọ ighọ a ya ri ọlia eyi ẹgbọ eni e pfaase nya ni a gbolo-a shi eke agbo ona mu ota so ẹ, rote idiegbe oyi Ebeli ni ọa mhue abi ọ li vu, ya ramhi idiegbe oyi iZakaraya omi iBerẹkaya ni a gbe-a shi agadamhi eva atete ali Owa Oyi Eshinegba. § ³⁶ Abi o li mhi li gue ọli e ye ẹ khi, osoli ni a ya me shi ugbeli ni a gbe idiegbe oyi ẹgbọ eghọ, ẹgbọ na agbhotu ona oni osoli o ya de rughu.”

Inono ni İjesu ọ mhue na İJerusalemu

(İLuk 13.34-35)

³⁷ İjesu ọ ro lie, “Eekhue-oo! İJerusalemu, İJerusalemu! A gbolo emekeguele-a, a tono eni Eshinegba ọ ghie ghi ẹ eche gbolo-a. İti-ingmi-ingme mhi she roshẹka ni mhi kolo ẹgbọ eye ẹ kugbe, abi okhokho ọ lie kolo imioli shi ifui ipfua, ama aa lama na mhe. ³⁸ Ghe i! Eshinegba ọ ya te Owa oyi Eshinegba oye ẹ vu, o mele afue a.* ³⁹ Mhi gueye ẹ khi rote memena vu, khi aa ke gbolo ya me mhe ya ramhi ni eghẹghẹ ni a ro ya ke lie, ‘Oghẹle o khi ni oni ọ ri eva oyi Onomhue bhale.’ †

24

Olẹle oyi ikpukhokho agbo

(İMak 13.1-2; İLuk 21.5-6)

¹ Abi İjesu ọ rote oni Owa oyi Eshinegba fie lasele, eniye odukhokho eyoli e roli khasẹ ugbe oyi oni owa. ² İjesu ọ ro we, “A ga me emhi enana nya, ama mhi gue a ye ẹ khi aa me echele ni a ro nga egbe egbe ro to oni owa ona ni aa ya che kua.”

Ozughu ali imu-okholi vule

(İMak 13.3-13; İLuk 21.7-19)

³ Abi İjesu ọ li shito ukhomhi Ute eera Olivu, eniye odukhokho eyoli e bhale ya ye ọli ochi, eẹ ọli. “Gueye anye eghẹghẹ ni eni ingme enana e ro bhale ya tse, ali emini a ya ke me ni anye ro ya lese khi a she ramhi ukpesẹ agbo.”

⁴ İjesu ọ so we ọ, ọọ. “A ke tokpe eke ini ogbokhoghuo ọ khi di ẹ. ⁵ İrari khi ebubu ẹgbọ e ya ri eva oyemhe bhale, eẹ lie ‘Mhemhe mhi khi oni iKirisiti,’ eẹ di ebubu ẹgbọ. ⁶ A ya suo eko okholi ali okeke okholi. Ama a khi ze ni ulishi o mu ẹ. A mema ya me emhi eghogho, ama ukpesẹ agbo ọa kie ramhi ne.

⁷ Ushishi e ya mu okholi vule shi ushishi ọ, ẹgbọ e mu egbe iku iku nu egbe ẹ kholi. Ukpokpomhi okiamhi o ya ke pfi, eke e ya ke dekuluẹ asha khi asha.

⁸ Eri enana nya e ya li abi khi oku o lese to okpotso ni ọ ya bia.

⁹ Eghẹghẹ agho a ya mu ẹ na we ni e nase ẹ, a gbolo ẹ-a. Egbọ na agbo nya e ya ke biselemhi ẹ, itobọ khi a khi ẹgbọ eyemhe.* ¹⁰ Eghẹghẹ agho ebubu ẹgbọ e ya de irudunga lasele, e ri egbe ẹ de, eẹ biselemhi egbe. ¹¹ Eghẹghẹ agho ebubu emekeguele eyi egbhọli e ya lasele, eẹ di ebubu ẹgbọ. ¹² İrari khi okholo o ya gba eke dose, imhue-inono na egbe ọa ke lolo ẹ la ọ. ¹³ Ama ogbo ni ọ da

‡ 23:33 Li ze İMat 3.7; 12.34; İLuk 3.7 § 23:35 Li ze İgbae 4.8; İburu 11.4; İZaka 1.1; 2 Okhe 24.21

* 23:38 Li ze İjere 22.5 † 23:39 Li ze İwolo 118.26 * 24:9 Li ze İMat 10.22

migha irudunga oyoli gbagbagba ramhi ukpese, o ya khi oni a mie pfuese.†
 14 A ya she ri oni usomhi onete oyi oni Eghiele oyi Eshinegba onana, tse abo gasē agbo kpa, ni o khi otsele na ishishi nya, eghēghē agho ukpese agbo o tigbe ramhi.

Ighuighue

(iMak 13.14-23; iLuk 21.20-24)

15 “Irarigho, a kha da me emhi obe ni o vese egbo o kua khi ighuighue ni oo vese egbo kua, ni oo pfi ebemulishi, khi o da ya migha ashini o pfuase ne, ezeze abi omekeguele iDanie o gue oli le ne, oni oo ze ebe o lese emini o ze.‡
 16 Eghēghē agho, egbo ni e la eke iJudia e na ya nga ukhomhi ite. 17 Ogbō ni o la ukhomhi owa o khi tiemhile ya rue emhikhoghūo elemhi owa. 18 Ogbō ni o la ishemhi o khi jele apfe ya rue awulu oyoli apfe. § 19 O ma kholo ikpotso ni e me egbe ali eni e ri emofe shi egbe. 20 A lema Eshinegba o khi ze ni ele unamhi oye o khi eghēghē orue wekhi ogbele iyemhea. 21 Irari khi osoli oniemhi o ya lasela o. Osoli ni ogbo aa kpe me ghue rote igbaekele agbo ya ramhi ogbe ni amo, wekhi eri a ke gbolo ya me oghogho ghue.* 22 Ini aa rote eni ogbele eni a ngme ena khi-a, ogbokhoghūo o ya pfue o. Ama itobo oyi egbo ni Eshinegba o ze, o ya khi eni ogbele-a. 23 Eghēghē agho, ini ogbokhoghūo oo u, ‘Bino, ghe oni iKirisiti!’ Okekha khi eri o li, ‘Ghe oli oobo khe,’ khi mie oli suo. 24 Irari khi iromhi emiepfuese ali emekeguele eyi egbhōli e ya lasela, ee ri olele eniemhi e khase, ali ee gbe ikanya onyaloa ro ke di egbegbi eni Eshinegba o ze, ini o ya ze li lo. 25 A ghe i, eri mhi gue onana ye e shi eke neni oni eghēghē o ya ramhi.

26 “Igho, ini ogbokhoghūo o gueye e, ‘Ghe oli oobo, obini odagbe ifufu,’ a khi je oobo. Okekha khi eri oo, ‘Ghe oli ana, elemhi owa aza,’ a khi mie oli suo. 27 Irari khi eri inyenegbe bhale oyi Omi Ogbō o ya li abi akphala o lie nyamhise alo nyaa, o rote udi ukhuli ge ya je udi ukhuli, rote obini ovo o te e ngale ya je obini o te e lo eko.† 28 Itobo khi ashini elamhako o ke-a shi agho ighuli ee legba.‡

Inyenegbe bhale oyi Omi Ogbō

(iMak 13.24-27; iLuk 21.25-28)

29 “Eghēghē osoli ogho o kha da lese dose tee,

“Ovo o ya bishi alo-a,
 uki o a ke ge

ikpetata e deno ukhuli kule,

ekpabo ena ukhuli ee nighise. §

30 “Eghēghē agho, olele irokhase oyi Omi Ogbō o ya lasela shi ukhomhi idane. Egbō ni e la agbo ona nya, e ya ke vie oya abi Omi Ogbō o li rote irarogbe e tiemhile elemhi ekpabo ali ukpokpomhi ufumhi.* 31 Eghēghē agho akala onofune o ya de. Omi Ogbō o ghie igeni eyoli je iguabo enenene na eke agbo nya, e ka ti egbo eyoli ni o ze gbili.†

Owena ni a te oora okhua-eni wena

(iMak 13.28-31; iLuk 21.29-33)

† 24:13 Li ze iMat 10.22 ‡ 24:15 Li ze iDan 9.27; 11.31; 12.11 § 24:18 Li ze iLuk 17.31 * 24:21 Li ze iDan 12.1; Iro 7.14 † 24:27 Li ze iLuk 17.23-24 ‡ 24:28 Li ze iLuk 17.37 § 24:29 Li ze Iro 8.12; Aza 13.10; Ezik 32.7; ijoe 2.10-11,31; 3.15; iZef 1.15; Aza 13.10; 34.4; Iro 6.12-13 * 24:30 Li ze iDan 7.13; iZaka 12.10-14; Iro 1.7 † 24:31 Li ze 1 iKori 15.52; 1 iTesa 4.16; Aza 27.13; iZaka 9.14

³² “A zẹ ni ọara ọkhua o sẹsẹ ẹ ingme. Ini iguabo eyọli e da tsotsoghọ ne, ni o rọ ta ebe, a lẹsẹ khi okasẹ o she ramhi. ³³ Ighọ ini a da mẹ emini mhi gue ẹ yẹ ena ne, a lẹsẹ khi oni ẹghẹghẹ o she ti ramhi ana. ³⁴ Abi o li mhi li gue ẹ yẹ ẹ khi agbhotu ona ọa ya dọsẹ ne, ni emhi ena nya e rọ bhale ya tse. ³⁵ Eke ali ukhuli e ya dọsẹ, ama ingmemhi eyemhẹ, ẹa ya de kua.

*Ogbọ ọa lẹsẹ oni ogbele wẹkhi oni ẹghẹghẹ
(iMak 13.32-37; iLuk 17.26-30,34-36)*

³⁶ “Ogbọkhoghuo ọa lẹsẹ oni ogbele wẹkhi oni ẹghẹghẹ. Egbegbi igeni na iloghie ẹa lẹsẹ wẹkhi Omi Ogbọ ọ lẹsẹ, sẹ ni Ita lolighuo tse. ³⁷ Abi o ke li ẹghẹghẹ oyi iNoa, ighọ ibhale oyi Omi Ogbọ o ya li. ³⁸ Neni a mẹ ogbele oyi ochikpho oni emhi, eri ẹgbọ e le, e da, eghuo e wolọ ikpotso, a ri ikpotso ye ughue, ya ramhi ogbele ni iNoa ọ rọ mu ọko-oke oni emhi nga, ³⁹ Ama ẹa kie lẹsẹ emini a ya mẹ ramhi ni ochikpho o rọ bhale ya tsua wẹ kua nya. Ighọ ibhale oyi Omi Ogbọ o ya li. ⁴⁰ Emọse aava e ya la ishemhi ke gbe akanya, a rue oghuo vu, a zẹ oni ọ kpọle obọ. ⁴¹ Ikpotso aava e ya la iko ke mhele emhi, a rue oghuo vu, a zẹ oni ọ kpọle obọ.

⁴² “A ri ukpẹloe shi eke irari khi aa lẹsẹ ẹle ni Onomhẹ oye ẹ ọ ya bhale. ⁴³ A lẹsẹ khi ini omhẹ-apfe ọ lẹsẹ ẹghẹghẹ ni ighiatọ e rọ ya do ọli lo, eri ọ ya shito ni ogbe o gbe-a. Ọa ya zẹ ni ighiatọ e gbe ọli ode-a lo owa le. ⁴⁴ Itobọ ighọ, a mema ya mu egbe shi eke, irari khi ẹghẹghẹ ni aa sa shi, Omi Ogbọ ọ rọ ya bhale.

*Oni ọ gue ẹẹ ga ali oni ọa gue ẹẹ ga
(iLuk 12.41-48)*

⁴⁵ “Oghuo ọ fe khi oni ọọ ga ni ri egbe ẹ nga ni ọ lẹsẹ ingme. Ni ọga oyọli ọ zẹ kpeda na eni ẹẹ ga eyọli, ọ ri ẹloe khu omhọapfe oyọli, ni ọ ke ri emhi na wẹ le shi ẹghẹghẹ? ⁴⁶ Oghẹle o khi na oni ọọ ga oghọ ini ọga oyọli ọ jele ya ẹ khi ọọ riẹle emini ọ mhẹsẹ na li. ⁴⁷ Abi o li mhi li gue ẹ yẹ ẹ khi ọga oyọli ọ ya ri emini ọ mhọli nya nga li obọ. ⁴⁸ Ama ini ọ khi oni ọọ ga ni ọa ya suọ esọ lo, eri ọ ya ke gueye egbọli, ‘Oga oyemhẹ ọ ya la oobọ tse,’ ⁴⁹ Ọ ga eni ẹẹ ga ni e kpọle, ọ le, ọ deba edonyọ a da onyọ kia kia. ⁵⁰ Oga oyi oni ọọ ga oghọ ọ ya jele apfe ogbele ali ẹghẹghẹ ni oni ọọ ga oghọ ọa sa shi. ⁵¹ Oni ọga oyọli oghọ ọ ya nasẹ ọli agbọagbọ, ọ rọli je asha ni a ri erugamhi-ku-alo shi. Aghọ ọ la ke viẹ ọ le ako.”*

25

Okhẹ irokhokhọ imueshi ogbe ni ẹa mẹ omọse ghue

¹ “Eghẹghẹ ni a ngme ena, eri Eghiele oyi Ẹshingeba o ya li abi imueshi etuogbe ni ẹa mẹ omọse ghue, ni e ya rue ikpa eyewẹ, ni e vu ya a lu omọse oni ọọ rue omueshi onogbọ ode.* ² Imueshi oshe elemhi wẹ e khi eyẹghẹ, oshe eni e kpọle e khi elẹsingme. ³ Eyẹghẹ ni e la ọ, e wolọ ikpa eyewẹ ama ẹa sato tsua oili olese shi emhi. ⁴ Elẹsingme ni e la ọ, e wolọ ikpa, gbo diẹ oili olese shi emhi. ⁵ Abi oni omọse ni ọọ rue omueshi eghọ ọa rọ kẹlẹ ẹ bhale, eni imueshi nya e ri ukhomhi bọ, olese o dọwẹ rue.

⁶ “Abi itsotsogbie rọ mu eke, uruli o de leghe, ọọ, ‘A ghe khe! Oni ọọ rue omueshi ọ she ẹ bhale o! A vule ni a ya lu ọli ode!’

‡ 24:37 Li zẹ Igbae 6.5-8 § 24:39 Li zẹ Igbae 7.6-24 * 24:51 Li zẹ iLuk 12.39-46; 1 iTesa 5.2; Iro 3.3; 16.15; 2 iPit 3.10 * 25:1 Li zẹ iLuk 12.35

7 “Igho eni imueshi e ti vule, e ti ikpa eyewę ngale. 8 Ama ikpa eyi eyeghe ni e la o, e ęa ke doęę lala. E le deba eni e khi elęsingme, ęę wę, ‘A kpekpe a te oili oyęę dię na anye irari khi ikpa eyanye e she ę pfua.’

9 “Igho imueshi elęsingme egho, ęę wę, ‘Iyi e! Oni anye mhue ena ęa ya lo anye ni o gbolo lo ę o. A le deba eni e ri oili ę de ya de.’

10 “Igho eni imueshi eyeghe oshe egho, e le deba eni e ro de ya a de. Abi e ro vu ya de oni oili, oni ęo rue omueshi o lole. Eni imueshi oshe ni e mu egbe oili olese egho e deba li lo elemhi owa ukue. A khukhu ode.

11 “O ke li deęę, enekpöle e bhale, ę ya kpheli ode, e lie, ‘Oga! Oga! Khueghie ode-a na anye.’

12 “Ama oni ęo rue omueshi ogho, ęo wę, ‘Abi o li mhi li gue ę ye ę, mhi aa leęe e.’†

13 “Irarigho, a ri ęloe shi eke, itobo khi aa leęe oni ogbele wę khi oni eghęghę.

*Okhe irokhokho oyi eni ęę ga etuase
(iLuk 19.11-27)*

14 “Eghęghę agho, eri Eghiele oyi Eshinęba o ya li abi omose oghuo ni ęo vu asha, ni o lu eni ęę ga eyöli, o ri ępfue eyöli nga wę obo. 15 O kemhi ikpagho na ogboębo abi e li mhue afu ramhi. O ri ikpeshe na oghuo, o ri ikpeva na olese. O ri ukpaghuo na onokpöle. O vu ęoli. 16 Oni oga o leęe vu se, oni o mie ikpeshe egho, o nyanya ya ri ikpeshe eyöli du oki, o me eleli ikpeshe elese nga o. 17 Igho oni o mhue ikpeva egho, o li ri eyöli du oki, o li me eleli ikpeva elese nga o. 18 Ama oni a ri ukpaghuo na egho, o vu ya to oni ukpagho eke so.

19 “O teęe, oni oga oyewę o jele. O lu wę ogboębo o bhale ya guele abi o li gbe.

20 Oni ęo ga ni o mhue ikpeshe egho, o bhale deba oga oyöli, ęo, ‘Oga, ikpeshe u ro na mhe, ama mhi she röli du oki, mhi me ikpeshe eleli.’

21 “Oni Oga oyöli o li, ‘Mu akanya, yeęę oni ęo ga onete ni o mhue igesikia! U she ri igesikia khaęe shi ukuku emini mhi ro ngeę obo, mhi ya ri emini e bu ngeę obo. Bhale ni awa ga la oghęle!’

22 “Igho oni a ri ikpeva na egho, ęo li, ‘Oga, ikpeva u ro na mhe, mhi she me eleli ikpeva.’

23 “Oni oga oyöli o li, ‘Mu akanya, yeęę oni ęo ga onete ni o mhue igesikia! U she ri igesikia khaęe shi ukuku emini mhi ro ngeę obo. Mhi ya ri emini e bu ngeę obo. Bhale ni awa ga la oghęle!’

24 “Igho oni o mie ukpaghuo egho o bhale, ęo li, ‘Oga, mhi leęe khi uwali ogbo u khi; khi ashini u waa gua shi wa je ya khięę, ali khi ashini u waa ri ukpamhi ko, u je ya tima. 25 Itobo igho eri ulishi oyę oo mu mhe, löli o zę ni mhi rö ya to ikpagho eyę eke so. Ghe ikpagho eyę emhikhoghuo ęa li we.’

26 “Oni oga oyöli, o söli o, ęo li, ‘Yeęę ogbo okholo owaza ona. U leęe khi eri mhia khięę emini mhi aa roko, mhi gbo röte asha ni mhi aa pfi ukpamhi shi e khięę. 27 Abi o ro khi igho, wa a ke ri ikpagho eyemhe shi ilu ikpagho, mhi kha jele, mhi kha bhale ya ę khi e gbe nga o.’

28 “ ‘A mie öli oni ukpagho, a ri öli na oni o mhue ikpeshe. 29 Irari khi ogbo ni o mhue, a ya ro ma o na li, o mhue gbeku o, ama oni ęa mhue kpa, ukuku ni o kpe mhue a ya mie öli lue.‡ 30 Ama oni ukhiakhiamhi oni ęo ga onana, a mu öli pfi lase ya pfa alo ebili, agho o la ke vię ęo le akö akö.’§

Iguęzo ni o kpukhokho

† 25:12 Li zę iLuk 13.25 ‡ 25:29 Li zę iMat 13.12; iMak 4.25; iLuk 8.18 § 25:30 Li zę iMat 8.12; 22.13; iLuk 13.28

31 “Ini Omi Ogbọ o bhale abi Oghie Onomhụ, ni igeni eyọli nya e rọ nu ọli bhẹ, ọ ya shi to eghiele oyọli.* 32 Egbọ ni e la agbọ nya a ya tigi bilidalo oyọli. Eghẹghẹ agho ọ khi wẹ-a asha eva, abi ọrisumha-kia ọ liẹ vase isumha ali elamhi-a. 33 Ọ ya wolo egbọ ni e pfluase je ukiẹkiẹ obita. Enekpole e la obogobọ.

34 “Igho oni oghie ọ ya gueye egbọ ni e la li obọ obita, ọọ wẹ, ‘A bhale ni a ke li agbọ elemhi iloghie ni Itamhẹ ọ riẹle na e rọte eghẹghẹ ni agbọ o te gba ekẹ le. Eẹ ni Eshinegba ọ khi vose na. 35 Irari khi abi okiamhi o rọ gbe mhe, a ri emhi na mhe le, okiamẹ o gbe mhe, a diẹ amẹ na mhe da. Abi mhi rọ khi ọpfe, a mie mhe shi owa oye. 36 Abi mhi rọ la irumheba a ri itsua na mhe sọ. Mhi ghua, a ri eloe khu mhe. Mhi la owa ighumha, a bhale ya bino mhe.’

37 “Igho eni egbọ ni e pfluase egho e ya mhila mhe, e mhe, ‘Onomhụ, eghẹghẹ onoghuo anye rọ mhe khi okiamhi oo gbe e ni anye rọ ri eminale ne le, ni okiamẹ o rọ gbe e ni anye rọ rọ ne da? 38 Eghẹghẹ onoghuo u rọ khi ọpfe ni anye rọ mie lo owa le. Eghẹghẹ onoghuo u rọ banọ-a ni anye rọ ri itsua ne sọ? 39 Eghẹghẹ onoghuo u rọ ghua ni u rọ la owa ighumha ni anye rọ bhale ya bino e?’

40 “Oni oghie ọ ya sọ wẹ ọ, ọ wẹ, ‘Abi o li mhi li gue e ye e egho khi, emiemini u da riẹle na egbọ ni e khi Inyoghuo-mhe ni e miesuo ni ẹa mu eloe ena ne, mhemhe u riẹle ọli na.’

41 “Eghẹghẹ agho oni oghie ọ ya gueye egbọ ni e la li ukiẹkiẹ obọ ogobọ, ‘A vu mhe ana le, eẹ ni a pfi unu na, a ke je owa erẹ ni Eshinegba ọ riẹle na okphaghie ali igeni eyọli. 42 Irari khi abi okiamhi o rẹ gbe mhe, aa ri emhi na mhe le. Abi okiamẹ o rẹ gbe mhe, aa bọ amẹ na mhe da. 43 Abi mhi rọ khi ọpfe, aa lama ni mhi lo e apfe le. Abi mhi rọ la irumheba, aa bọ ide na mhe sọ. Mhi ghua, aa ri eloe khu mhe. Mhi la owa ighumha aa bhale ya bino mhe.’

44 “Eghẹghẹ agho e ya liẹ mhe, ‘Onomhụ, obo anye la mhe khi okiamhi o gbe e, ni u rọ khi ọpfe, ni u rọ la irumheba, ni u rọ ọ ghua, ni u rọ la owa ighumha ni anye aa rọ kpaghie obọ?’

45 “Oni oghie ọ ya sọ wẹ ọ, ọ wẹ, ‘Abi o li mhi li gue e ye e egho khi, emiemini wa a da riẹle na egbọ ena ni ẹa mu eloe ni e mie mhe suo ne, mhemhe wa a riẹle ọli na.’

46 “Eghẹghẹ agho, e vu ya lo osoli na agbọ agbọ, ama eni e gue ngeli, e je agbọ na agbọ agbọ.”†

26

Ugbamhi ni a gba khe ijesu

(iMak 14.1-2; iLuk 22.1-2; iJn 11.45-53)

1 Abi ijesu ọ li sese emhi ena se, ọọ eniye odukhokho eyọli, 2 “A lese khi akopfua khi ukpe iPasova. A ya mu Omi Ogbọ, a gbe ọli-a shi apfida.”*

3 Eghẹghẹ agho, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni egbhali e ya lona agbala oyi iKefasi ni ọ khi Oga oyi ekpodalo ugamhi nya. 4 E la agho gba ugbamhi abi e li ya bena mu ijesu ya gbe-a. 5 E gueye egbe khi, ọa ya khi eghẹghẹ oyi oni imu, ini egbọ khi ri itobọ igho tsua onyaghu lasele.

A la iBetani ku oili shi ijesu egbe

(iMak 14.3-9; iJn 12.1-8)

6 Ijesu ọ bhale iBetani, ikhi owa oyi omose oghuo ni a lu iSamọ ni efafe e kpẹ mu. 7 Abi ijesu ọ li la agho le eminale, okpotso oghuo ọ tsua ituale ni o

* 25:31 Li ze iMat 16.27; 19.28 † 25:46 Li ze iDan 12.2; iJn 5.29 * 26:2 Li ze Okiali 12.1-27

lolo ghalẹ shi ukoko alabasita ni a ri eche riẹle bhale. O ya ku ọli shi iJesu ukhomhi.†

⁸ Abi eniye odukhokho eyi iJesu e ro me ona, e lie, “Elo o ze ni a ro na pfueche oni ituale kua shi afue?” Elemhi e bi we.

⁹ “A kha ri ituale ona de ghalẹ lo, a kemhi eni ikpagho na eni ẹa mhuẹ.”

¹⁰ IJesu o lese emini e ngme, o mhila we, o we, “Elo o ze ni a ro nyama oni okpotso ona? Emini o somhi otse o riẹle na mhe. ¹¹ Egeheghe kpa eni ẹa mhuẹ e ro a la e ifuabo. Ama aa ya ke me mhe egeheghe kpa.‡ ¹² Emini o ze ni okpotso ona o ro ku ituale ona shi mhe egbe khi, ni o ro mu mhe egbe khe iroto oyemhe. ¹³ Mhi gueye e khi ashishini a da la tse abo usomhi onete ona eke agbo ona ne, a ya ngme emini oni okpotso ona o riẹle ro sato ọli egbe.”

Ijudasi o lama khi ọli ya ri iJesu de

(iMak 14.10-11; iLuk 22.3-6)

¹⁴ Igho oghuo eniye odukhokho ogbava eyi iJesu ni a lu iJudasi na Isikaroti, o fiẹ deba ighie eyi ekpodalo-ugamhi. ¹⁵ O mhila we, “Ingme a ya ro na mhe ini mhi ri ode khasẹ e ni a te ya mu ọli?” Igho e leli ikpaghuo-ghuo uye ali igbe na li. § ¹⁶ Rote agho vu, eri iJudasi o ke ri ukpeloe shi eke nono ode ni o te ya ri iJesu na we.

Eminale ogbomhi oyi Onomhuẹ

(iMak 14.12-21; iLuk 22.7-13,21-23; iJon 13.21-30)

¹⁷ Ogbele onodode oyi oni ukpe na ibuledi ni aa ri ifuma wushe o ramhi, eniye odukhokho eyi iJesu e bhale deba li, e mhila li, e ọli, “Obo wa nono ni anye mu egbe shi ni u la le eminale iPasova?”

¹⁸ Oo we “A le deba omose oghuo ni o la elemhi oni ọli, a ka gueye ọli khi, ‘Osese o khi egeheghe oyemhe o she ti ramhi, owa oye, mhemhe ali eniye odukhokho eyemhe anye la le eminale iPasova.’ ” ¹⁹ Igho eni eniye odukhokho eyi iJesu e riẹle abi o li ghie we. E ya mu egbe oni eminale shi agho. ²⁰ Abi ogbomhi o ro mu eke, iJesu ali eniye odukhokho ogbava eyoli ee shito shi eminale. ²¹ Abi e ro le oni eminale, iJesu oo we, “Oghuo elemhi e o ya remhe de.”

²² Igho egbe e pfo we a. Oghuo oghuo o mhila li “Onomhuẹ she khi ọa khi mhemhe we khi o khi?”

²³ IJesu oo we, “Oghuo e ni o nu mhe e so obo utasa, o ya re mhe de.* ²⁴ Omi ogbo o ya ghu-a abi a keke nali. Ama o ma kholo omose ni o ri Omi Ogbo ya de egbe. O kha bie ti ne ini ogbo aa bie bia li.”

²⁵ IJudasi ni o ya roli de oo li, “Osese, she khi ọa khi mhemhe wekhi o khi?” IJesu oo li, “li, yeye lo.”

Eminale ogbomhi oyi Onomhuẹ

(iMak 14.22-26; iLuk 22.14-20; 1 iKori 11.23-25)

²⁶ Abi e li le egbo, iJesu o rue ibuledi, o kphemhi, o khi ọli a, o roli na eniye odukhokho eyoli, oo we, “A mo, a le khi idiegbe oyemhe na.”

²⁷ Igho o gbo li rue uko, o kphemhi, o roli na we, o we, “Ee nya a rote o da.

²⁸ Olia eyemhe ni a ku ro luase obo na egbokpa a na, ni o gbe olamhe kua na we. Olia ena Eshinegba o ro nu egbo eyoli mhuẹ ishobo.† ²⁹ Mhi gueye e khi mhi a ke gbo rote oni ukpamhi qara upfonu onana ya da rote memena vu. Seẹ ni ele ni mhi ke ya nu e da li ode onogbo Iloghie oyi Itamhe.”

† 26:7 Li ze iLuk 7.37-38 ‡ 26:11 Li ze iDeut 15.11 § 26:15 Li ze iZaka 11.12 * 26:23 Li ze iwo 41.9 † 26:28 Li ze Okiali 24.8; ijere 31.31-34

30 Abi e rọ to uwolo se, e vu ya je ute ẹra Olivu.

*Ijesu ọ guele shi eke khi iPita ọ ya kie lue
(iMak 14.27-31; iLuk 22.31-34; iJon 13.36-38)*

31 Abi e li le egho, iJesu ọọ we, “Amiose ena, ẹẹ nya a ya mhue akhokhomhe shi mhe egbe, a na tsua mhe pfa, irari khi ebe o ngme oli khi.

“Mhi ya ri emhi li

Orisumhaka,

eni isumha

e ya gbhiaku-a.”[‡]

32 “Ama ini mhi rọte eghuli guale, mhi ya ralo na ẹ iGalili.”[§]

33 IPita ọọ li, “Ini egbọ nya e tseku mhue akhokhomhe shi ẹ egbe, mhemhe mhi aa ya mhue.”

34 Ijesu ọọ li, “Abi o li mhi li gue oli ẹ ye, khi amiose ena, neni okpa ọ gbieghe, itese u ya lie khi waa lese mhe.”

35 IPita ọọ li, “Mhi aa ya ngme gho ini o tseku khia khi oni mhi ya nu ẹ ghu-a lo, mhi aa ya lie khi mhi aa lese.”

Eniye odukhokho enekpole nya e li ngme gho.

*Ijesu ọ la iGetisemani lema
(iMak 14.32-42; iLuk 22.39-46)*

36 Igho ijesu ọ lu eniye odukhokho eyoli, e je ashini a lu iGetisemani, ọọ we, “A shito ana khi mhi ya je oobo ya so iromhi.”³⁷ Ọ rue iPita ali imi iZebedi aava ma egbe. Ọ viẹ osoli, egbe ẹa ke sheshe oli. ³⁸ Ọọ we, “Udu oyemhe o vo osoli ramhi khi mhi ya ghua. A shito ana, a nu mhe ke tokpe.”

³⁹ Ọ ti le deṅe, ọ de yeshi to alo mu eke ọ so iromhi. Ọọ, “Ita, ini o ya tse lo, ze ni u mie mhe uko osoli ona. Ama ọa khi abi o li ghole mhe, ama abi o li ghole e.”

⁴⁰ Ọ nyene egbe bhale deba eni eniye odukhokho, ọ me khi ẹe lese. Ọọ we, “Aa doṅe nu mhe tokpe ukuku eghẹghe tse?”⁴¹ “A ke tokpe, a so iromhi ini a khi de pfilo imufe. Ayemhe o mu egbe, ama o loṣe idiegbе.”

⁴² Ọ gbo vu utonuzi-eva, ọ ya lema, ọọ, “Itamhe, ini o khia khi ọa ze li ni uko osoli ona o doṣe, seṅe khi mhi da li, ze ni oghumhe oye o tse.”

⁴³ Ọ gbo nyene egbe ukhokho bhale, ọ me khi e lese ẹa ke doṅe khueghie alo-a. ⁴⁴ Igho ọ ze we obọ shi agho. Ọ gbo ya lema utonuzi-ese, o gbo ngme abi o kpe ngme.

⁴⁵ Igho ọ nyene egbe ukhokho bhale deba eni eniye odukhokho, ọọ we, “Eri a kiele ẹ lese-a, a kiele ẹ yemhe-a? A bino khi eghẹghe o she ramhi khi a she ri Omi Ogbọ na egbọ olamhe de. ⁴⁶ A vule ni awa vu! Oni ọ remhe ẹ de ọọ bhale!”

*A mu ijesu
(iMak 14.43-50; iLuk 22.47-53; iJon 18.3-12)*

⁴⁷ Ijesu ọ kie ligho ngme, iJudasi ni ọ khi oghuo eni eniye odukhokho ogbava, ọ bhale. Ebubu egbọ ni e tsua epia ali itakobi e nu oli bhale, eni ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni egbhali e ghie. ⁴⁸ Oni ọ roli de ọ she ri oṣele na eni egbọ, ọọ we, “Oni mhi da ya pfpfi egbe ne, loṣi lo, a mu oli.” ⁴⁹ Oni iJudasi ọ le deba ijesu, ọọ li, “Opfomhe o ka nu ẹ la Oseṣe,” ọ pfpfi oli egbe.

⁵⁰ Ijesu ọọ li, “Omue, nyanya rieṣe emini u bhale shi.”

Igho eni emose e fię lasele, e mu ọli. ⁵¹ Ghe i, abi a rọ mę na, oghuo eni e nu iJesu kia, o ji itakobi emhi lasele. O khi oni oọ ga oyi Oga ekpodalo ugamhi esọ-a.

⁵² IJesu oọ li, “Rue itakobi oye shi irari khi oni o ji itakobi, o ya li ghu eghuli itakobi. ⁵³ Eri u dabi khi mhi aa dobe ya mhila Itamhe ikpaghiobo, aghoaghọ o ri igeni ni e dose agbhagbhamhi igbeva ghi mhe. ⁵⁴ Ama, se Ebe-no-pfuase o ke li bhale ya tse, ni oọ khi a mema lina me ọli?”

⁵⁵ Igho iJesu oọ eni ebubu egbo egho, “Eri mhi ri egbo e pfi ozughu ni a rọ tsua igbhoro ali itakobi bhale ya mu mhe? Efe kpa mhi rọ shito Owa oyi Eshinegba e sese, ama aa mu mhe.* ⁵⁶ Ama eri a me ena nya ni a bhale ya e khi emini emekeguele e ngme shi ebe o bhale ya tse.” Igho eniye odukhokho nya e ze ọli obo, e na kua.

Igha enighie ni a lu iSaediri e ri iJesu gue ezọ

(iMak 14.53-65; iLuk 22.54-55,63-71; iJon 18.13-14,19-24)

⁵⁷ Eni e mu iJesu e rue ọli je apfe oyi iKefasi ni o khi Oga oyi ekpodalo ugamhi, ashini eni e sese ishi ali eni egbhali e legbe. ⁵⁸ Ama iPita o tapfia a deba we. O deba we lo ramhi atukpapfe oyi Oga oyi ekpodalo ugamhi. O lo se, o nu eni efe khe ekhe shito, ni o me abi oni ingme o ke li ya kia.

⁵⁹ Ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni iSaediri nya, e nono otsese egbhali ni e ya mu mholi iJesu obo ni e ba me asha gbe ọli-a. ⁶⁰ Ama ea me okhoghuo, abi ebubu egbo e tseku fię lasele ya pfi otsese egbhali.

Ikpkhokho o, emose aava e fię lasele. ⁶¹ E li “Omose ona odo, ‘Mhi ya dobe guoghọ Owa Oyi Eshinegba-a, mhi gbo riefe ọli to ogbele ese.’”†

⁶² Oga oyi ekpodalo ugamhi o vule, oọ iJesu, “Waa bie mhue emini u ya ngme shi ezọ ni a gue e shi e egbe ena?” ⁶³ Ama iJesu tsaghię-a.

Igho Oga oyi ekpodalo ugamhi o gbo vule migha, oọ iJesu, “Mhi ri eva oyi Eshinegba ni o la o re romhi ishe, gueye anye, ini yeje u khi Omiepfuese Omi Eshinegba.”

⁶⁴ IJesu oọ li, “Igho o khi abi u ngme. Ama mhi gueye efe nya khi, rote memena vu, a ya me khi Omi Ogbọ o shito obita oyi Eshinegba ni o fune nya, o la elemhi otughunu te irarogbe e bhale.”‡

⁶⁵ Igho, Oga oyi ekpodalo ugamhi o nyanọ awulu a shi egboli uruli. Oo, “O she pfi unu-a! Otsese olese awa ke gbolo e nono? Efe a she suọ oni ungemhi ipfiunu-a ni o ngme. ⁶⁶ Se a sa shi o?”

E ọli “O she lue, o mema ya ghua.”§

⁶⁷ Igho e tono ete ku iJesu alo, e ri ekpa gbe ọli. Eghuo, e lase ọli esọ.* ⁶⁸ E lie ọli “Me eke na anye ghue yeje Omiepfuese. Gueye anye ghue oni o ri emhi gbe e.”

IPita o kie iJesu

(iMak 14.66-72; iLuk 22.56-62; iJon 18.15-18,25-27)

⁶⁹ IPita o shito olase, omueshi oghuo oyi Oga oyi ekpodalo ugamhi o bhale deba li, oọ li, “Yeje, u li nu iJesu onge iGalili kia.” ⁷⁰ IPita o tia li ukpeloe we nya, oọ li, “Mhi aa fe lese emini a ngme.”

⁷¹ O ke rote agho fię je unu ode unuekpe ni a rote o lo oni apfe le, okpotso oni oọ ga olese o gbo me ọli, o gueye emose ni e la agho, oọ “Omose ona o nu iJesu na iNazareti kia.”

* 26:55 Li ze iLuk 19.47; 21.37 † 26:61 Li ze iJon 2.19 ‡ 26:64 Li ze iDan 7.13 § 26:66 Li ze iLev 24.16 * 26:67 Li ze Aza 50.6

⁷² Igho iPita o gbo tia li. Utona, o romhise ma o, oo, “Mhi romhi ishe, khi mhi aa leşe oni omose ogho!”

⁷³ O ke li denę, emose ni e migha agho e bhale deba iPita, e oli, “Igesikia lo khi otuoghuo elemhi we u khi. Ungmemhi oye o she ngmasę le.”

⁷⁴ Igho o li se egboli isheli, oo romhi isheli. O lię, “Mhi aa ga leşe oni omose!” Utoghuokpe okpa o gbięghę. ⁷⁵ Igho iPita o sato ungmemehi ni iJesu o gueye oli ni o re oli, “Neni okpa o ya gbięghę, itese u ya lię khi waa leşe mhe.” O fię je olase ya vię oya.

27

A mu iJesu ghi iPaleti

(iMak 15.1; iLuk 23.1-2; iJon 18.28-32)

¹ Ogbe o gbe-a ogbeakolo, ighie eyi ekpodalo-ugamhi nya ali egbhali e mheşe abi e li ya gbe iJesu-a. ² E ge oli, e rue oli vu ghi iPaleti ni o khi igovunọ.

Ijudasi o gbe egboli-a (Ika 1.18-19)

³ Abi ijudasi ni o roli de, o ro suo khi a pfa ezọ mu oli khi a ya gbe oli-a, o ri egbe pfo li-a, o nyenę egbe rue ikpaghuo uye ali igbe egho ghi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni egbhali. ⁴ Oo we, “Mhi she lamhe, irari khi mhi she ri ogbo ni o mholi olamhe okhoghuo de,” E oli, “Egbole oyi anye onoghuo o ke la ogbo? Yeşe u leşe.”

⁵ Igho ijudasi o ku eni ikpagho kua eke elemhi Owa oyi Eshinęba, o vu ya soli egboli-a.

⁶ Igho ighie eyi ekpodalo-ugamhi e sanọ eni ikpagho eke, e oli, “Ikpagho o lia na, awa aa ya ku we ma ikpagho ugamhi.” ⁷ E gba ugbamhi nga eni ikpagho se, e rewe ya de eke onayi oni oo ma ekhe, ni a ri ilimhi epfese ke to agho.

⁸ Loli o ze ni a ro lu oli Eke O lia ramhi ogbe na amo. ⁹ Igho ungmemehi ni omekeguele ni a lu iJeremaya o ngme, o li bhale ya tse. Ni oo, “E rue ikpaghuo uye ali igbe ni e khi ikpagho ni egbo iZireni e lama fali shi oli egbe. ¹⁰ E rue eni ikpagho ya de eke emę onayi eni eę ma ekhe, abi Eshinęba o mheşe na mhe mhi ngme.”†

iPaleti o mhila iJesu ogbo

(iMak 15.2-5; iLuk 23.3-5; iJon 18.33-38)

¹¹ IJesu o migha odalo oyi igovunọ iRomu, oni igovunọ o mhila li, “Yeşe u khi oghe oyi egbo iJu?” IJesu oo li, “Ii, Igho o khi abi u ngme.”

¹² Ama o mholi emini o so shi ingme ni ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali egbhali e ngme shi oli egbe. ¹³ Igho iPaleti o mhila li, oo. “Wa a suo emini a ngme shi e egbe?” ¹⁴ Ama iJesu o a lama so oli abikhoghhuo, o ga lolo ri abo sha oni igovunọ.

A pfa ezọ igbe-a mu iJesu

(iMak 15.6-15; iLuk 23.13-25; iJon 18.39-19.16)

¹⁵ Ini a da li ukpe iPasova, eri igovunọ oo rue ogbo oghuo ni a mu shi owa ighumha obo-a na egbo iJu. Ikhi oni e ze, a rue igha le na wewe. ¹⁶ Eghęghę agho, a me omose ni a mema leşe shi ukhiakhiamhi ogbo, ni aa khęna, ni a mu shi owa ighumha, ni a lu iBarabasi. ¹⁷ Igho abi eni egbo e ro le gba, iPaleti o mhila we, “Onoghuo elemhi egbo aava ena a nono ni mhi wolọ abo-a na e?

* 27:8 Li ze Ika 1.18-19 † 27:10 Li ze iZaka 11.12-13; ijere 19.1-13; 32.6-9

IBarabasi abi iJesu ni a lu Omiepfuese?"¹⁸ Irari khi o she leşe khi itobo khi ighie eyi egbo iju e e biselemhi iJesu e ro mu oli ghi luę.

¹⁹ Abi iPaleti o li shito ukpekhomhi ezo oyoli, ughue oli o ghie usomhi ghi oli, oo. "Khi mhue emini u li omose ni oa mhue emini o li egbo. Irari khi mhii me osoli elemhi elena ooyose shi ingme oyoli."

²⁰ Ama ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni egbhali, e tanọ shi eni ebubu egbo elemhi, e lie iPaleti o rue iBarabasi obo-a, ama a gbe iJesu-a.

²¹ Igho igovunọ o mhila we, "Elemhi aava ena, onoghuo o, a nono ni mhi rue obo-a?" Wewe nya eę.

"IBarabasi!"

²² O mhila we, "Se mhi ya li iJesu ni a lu Omiepfuese ona shọ?"

Wewe nya eę, "A ka ta li ma apfida!"

²³ Ama iPaleti o mhila we, "Elo o ze, onobe onoghuo o riele?"

Ama e kie tsesę leghe "A ta li ma apfida!"

²⁴ Abi iPaleti o ro me khi loli ęa mholi emini loli ke ya li o, khi onyaghu o tigbe te o lasele, o die ame, o kpe abo-a ukpeloe we nya, oo we "Mhi aa mhue obo shi eghuli oyi omose ona o! Obo oyee o la o!"[†]

²⁵ Eni egbo nya e li, "Olia eyoli e la ukhomhi oyanye ali oyi eniye eyanye."

²⁶ Igho oo rue iBarabasi obo-a na we. Oo a gbe iJesu itali, o rue oli na ekhli-okhue eyi iRomu e ka ta li ma apfida.

Eni ekhli-okhue e ri Jesu li egia

(iMak 15.16-20; iJon 19.2-3)

²⁷ Igho ekhli-okhue eyi iPaleti e rue iJesu lo elemhi agbala oyoli, o rue eni ekhli-okhue nya le gase oli. ²⁸ Igho e gueghie oli itsua ni o so, e ri itsua oyile so li. ²⁹ E ri igba do arula rughu oli. E ri ukpokpo mholi oli obo ita, e wugha li odalo, e ri oli li egia. E lie oli, "Eshinegba o ze ni u to agbo yeye oghie iju."

³⁰ E to ete ku oli, e mie oli oni ukpokpo gbe oli ukhomhi. ³¹ E ri oli li egia se, e gueghie oli itsua eyile ni e ro so li egbo, e tigbe ri itsua eyoli so li. E rue oli je obini a la ya gboli-a.

A ta Jesu ma apfida gbe-a

(iMak 15.21-32; iLuk 23.26-43; iJon 19.17-27)

³² Abi e li le egbo, wewe ali omose ni a lu iSamọ ngi iZireni e ya lona, e ri itoto mu oli o tsua apfida oyi iJesu. ³³ E bhale asha ni a lu iGogota. Abi iGogota o ngme khi "Asha ugua ukhomhi ogbo." ³⁴ Agho e la ri onyo ni a ri emhi oyala shi na iJesu da, ama o to unu o bino, oa lama da li. [§] ³⁵ E ta li ma apfida se, e pfi onolo ro kemhi itsua ni o so mholi egbe abo. Onana o ri emini omekęguele o ngme bhale ya tse, ni oo. "E kemhi iwulu eyemhe, e pfi onolo shi ide eyemhe."*

³⁶ E riele se, e shito, e khe oli ekhe. ³⁷ E keke emini a gue shi oli egbe shi upepe ara ro kphase kpeda nali. Emini a keke shi o khi, Ona khi iJesu, Oghie egbo iju. ³⁸ Igho e gbe ighiato aava ma li egbe. Oghuo o la ukiękię obita, onokpote o la li ukiękię ogobo. ³⁹ Egbo ni ee dose, e pfi itsue ododa manya iJesu. [†] ⁴⁰ E lie "Yeye ni u ya guoghọ Owa Oyi Eshinegba-a, ogbele nuzi-esę u gbo toli pfo. Tsumhi egbe e! Rote ukhomhi apfida ona tiemhile shọ, ini Omi Eshinegba u khi."

⁴¹ Ina ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ali esesę Ishi eyi iMosisi ali egbhali e gbo li tsue oli. ⁴² E lie, "O tsumhi egboese," "Ama oa dobe tsumhi egboli! Oa khi loli khi oghie oyi iZireni? Ini o da te ukhomhi apfida onana tiemhile ne, anye ya

‡ 27:24 Li ze iDeut 21.6-9 § 27:34 Li ze Iwolo 69.21 * 27:35 Li ze Iwolo 22.18 † 27:39 Li ze Iwolo 22.7; 109.25

mie ọli suọ. ⁴³ Eri ọ ri egbe da Eshinegba o gbo lie khi, ‘Omi Eshinegba mhi khi.’ Awa ke bino ini Eshinegba ọ ya tsumhi ọli mena.”* ⁴⁴ Igho khi ighiatọ ni a ta ma apfida e li tsue ọli.

Eghuli oyi iJesu

(iMak 15.33-41; iLuk 23.44-49; iJon 19.28-30)

⁴⁵ Oguota o mu eke obili o tode bi asha kpa elemhi iwakati ese. ⁴⁶ Agogo ese o de te, iJesu ọ viẹ lasele leghe ọọ “Eloi, Eloi, Lama Sabachi tani?” Abi ona o ngme khi “Eshinegba oyemhe, Eshinegba oyemhe, elo o ze ni u ro pfi mhe eso a?”§

⁴⁷ Egbọ eghuo ni e la agho e suọ ona, e lie li, “Elaja ọọ lu.”

⁴⁸ Aghoaghọ, oghuo ọ, ọ na ya rue isoso, ọ so li onyo ni o khe-a, ọ genọ li shi ukpokpo nise a ji iJesu unu ni ọ da.* ⁴⁹ Ama enekpole e ọli, “Migha, ze ọli obo ni awa me ini Elaja ọ ya bhale ya tsumhi ọli.”

⁵⁰ Igho iJesu ọ gbo viẹ leghe, ọ ghu-a.

⁵¹ Eghẹghẹ agho tee, ode ugbakpi, ni a ro ta pfa ode-a ni o la elemhi Owa Oyi Eshinegba o te odode rote idane kięse-a ya tiemhi eke. Eke agbo o nighise, eche e veno-a.† ⁵² Iji e khueghie-a, ebubu egbo ni e pfuase ni eghuloa e guale bhale agbo. ⁵³ E fięo iji lasele. Abi iJesu ọ ro rote eghuli guale se, e je elemhi ọli no pfuase, e ri egbe khasẹ ebubu egbo.

⁵⁴ Abi ekhọli-okhue ni a ze e ke khe iJesu ekhe e ro me abi eke o li nighise ali emhi elese ni e me nya, ulishi oo mu we, e lie li, “Egbegbo lo khi Omi Eshinegba omose ona ọ khi.”

⁵⁵ Ikpotso ebubu e la agho ni e ta pfi-a fe. Eri e deba iJesu rote iGalili bhale ni wewe e ri ukpelo e khu ọli. ⁵⁶ Eghuo ọ khi, iMeli ọngi iMagidaleni, iMeli inyi iJemhisi ali iJosefu, ali inyi iJemhisi ali iJon.

Abi a ri iJesu to

(iMak 15.42-47; iLuk 23.50-56; iJon 19.38-42)

⁵⁷ Abi ogbomhi o ro mu eke, omose ni ọ pfue ọngi Arimatia ni a lu iJosefu ni ọ li khi oghuo eniye odukhokho eyi iJesu, ⁵⁸ ọ le deba iPaleti ya mhila li olimhi oyi iJesu, ọ roli na lue ya to. iPaleti ọ ri unu bhale e ka rue ọli na iJosefu. ⁵⁹ Igho iJosefu ọ rue ọli, ọ ri ode onogbo no pfuase khuli ọli. ⁶⁰ Ọ ri ọli to uji onogbo oyọli ni a lese to shi elemhi eche. Ọ gheghele eche oniemhi khukhu oni uji unu, ọ vu je apfe. ⁶¹ Igho iMeli ọngi iMagidaleni ali iMeli onokpole e shito so alo ghue oni uji.

Ekhekhe ni e la oni uji

⁶² Ogbeakolo, ni o khi ele Iyemhea oyi egbo iJu, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali egbo iFarisi e bhale deba iPaleti, e ọli, ⁶³ “Oga, anye sa ya to khi abi oni oloegbhue ogho o ro la agbo ọ lie khi, ‘Mhi ya guale ele-ese.’‡ ⁶⁴ Mena ri unu bhale a ke ya khe agho ekhe ramhi ele nuzi-ese, ini eniye odukhokho eyoli e khi bena ya tsua olimhi oyoli, ni e ke gueye egbo khi a she te eghuli guise ọli le. Egbhọli oni o ya kpukhokho ona, loli o ke ya kholo dose oni odode.”

⁶⁵ iPaleti ọọ we, “A rue ekhe-khe, a ze ni e khe ekhe agho. A lolo khukhu ọli abi o ti e ọlo shi.”

⁶⁶ Igho e ya khukhu oni uji egbegbo, e zuse ọli, e ze ekhe-khe shi agho.

‡ 27:43 Li ze iwolo 22.8 § 27:46 Li ze iwolo 22.1 * 27:48 Li ze iwolo 69.21 † 27:51 Li ze Okiala 26.31-33 ‡ 27:63 Li ze iMat 16.21; 17.23; 20.19; iMak 8.31; 9.31; 10.33-34; iLuk 9.22; 18.31-33

28

*Irote eghuli guale oyi iJesu**(iMak 16.1-10; iLuk 24.1-12; iJon 20.1-10)*

¹ Ogbe o ya gbe khi eḷe Iyemhēa o doṣe ni o khi eḷe ni odode elemhi efo uka, iMeli ɔngi iMagidalen i ali iMeli ɔnɔkpole e le ya bino oni uji.

² Utoghuokpe eke o nighise, irari khi aḡeni oyi Ọnɔmhue ọ rote idane tiemhile. Ọ gheghele oni eche ni o khukhu oni unu uji ode-a. Ọ shito nga ọ.

³ Ọ li abi erali akphala. Itsua ni ọ so e pfuase pepere abi otughunu opfopfo.

⁴ Ulishi o mu eni e la agho khe ekhe, ee guo, ubi o rue we pfi gbe.

⁵ Oni aḡeni ọọ eni ikpotso, “A khi ze ni ulishi o mu e irari khi mhi lese khi iJesu ni a gbe-a shi apfida a nono. ⁶ Ọa la akana, ọ she te eghuli guale abi ọ kie kpe ngme. A bhale ya bino ashini a ri ọli yeshi. ⁷ A nyanya ke le memena, a ka gueye eniye odukhoko eyoli khi. ‘A she te eghuli guise ọli le, khi mena, ọọ kia khe e, ọ je elemhi iGalili. Oobo a ya me ọli.’ Ghe i, a khi yele-a abi mhi gueye e.”

⁸ Igho eni ikpotso e nyanya rote oni uji vu, ulishi o mu we ama oghelẹ o vo we elemhi, e na ya gueye eniye odukhoko eyoli. ⁹ Utoghuokpe iJesu ọ bhale deba we, ọọ. “Opfomhe o ka nu e la.” E bhale deba li, e mu ọli awe, e nyese ukhomhi ga li. ¹⁰ IJesu ọọ we, “A khi ze ni ulishi o mu e, ama a ka gueye Inyoghuo-mhe e ke je iGalili. Agho e te ya me mhe.”

Emini ekhe-khe e guele

¹¹ Abi eni ikpotso e ro vu se, eni ekholi-okhue ni e khe oni uji ekhe, e vu ya gueye ighie eyi ekpodalo-ugamhi emini a ga me nya. ¹² Igho ighie eyi ekpodalo-ugamhi e le deba eni egbhali e lona ye ugbamhi abi e ke ya li. E gba, e ri ikpokpomhi ikpagho na eni ekholi-okhue egho. ¹³ Ee we. “A lie khi, ‘Eniye odukhoko eyoli e bhale ya tsua li vu abi obili o ro bi ni anye ro lese.’

¹⁴ Ini igovunọ ọ suo ona, anye ya pfa e shi eke, a khi ze ni emhikhoghuo o nase e udu.” ¹⁵ Igho eni ekholi-okhue e mie we eni ikpagho e li abi e sese we. Eri ingme emini e rielle o gbhiaku asha kpa ifuabo egho iju. Ramhi ogbe-namo, eri a kiele e ze oni okhe ona.

*Usomhi ni o fune ni iJesu ọ ghie**(iMak 16.14-18; iLuk 24.36-49; iJon 20.19-23; Ika 1.6-8)*

¹⁶ Igho eniye odukhoko ogbaghuo eyoli e je iGalili deba iJesu ukhomhi ute ni ọ sese we.* ¹⁷ Abi e ro me ọli, e nyese egbe ga li, ama eghuo ọ e kiele khokho ọli. ¹⁸ Igho iJesu ọ kia ti mama we, ọọ. “A she rue afu nya na agbo ona ali iloghie na mhe.† ¹⁹ Irarigho, a fie lase je asha kha asha, a ke ya ri egho mele eniye odukhoko eyemhe-a, a ri eva oyi Ita, ali oyi Ọmọ ali oyi Ayemhe-nọ-pfuase batazi.‡ ²⁰ A sese we, e ke ri emhi nya ni mhi mhesa na e gbe akanya. A ghe i, mhi nu e la ramhi ukpesa agbo.”

* **28:16** Li ze iMat 26.32; iMak 14.28; 1 iKori 15.5; iJon 21.1-23 † **28:18** Li ze iMat 11.27; iLuk 10.22; iFili 2.9; Efi 1.20-22 ‡ **28:19** Li ze Ika 1.8

Usomhi Onete oyi iJesu iKirisiti ni **iMaki** **Ọ keke**

Itsabo oyi iJoni Oni oọ batazi egbo

(iMat 3.1-12; iLuk 3.1-18; iJon 1.19-28)

- ¹ Ona o khi igbaekele oyi usomhi onete oyi iJesu iKirisiti Omi Eshinegba.
- ² A keke ọli shi Ebe-no-pfuase ni omekeguele oyọli ni a lu Azaya o keke. Ni Eshinegba o la liẹ,
“Mhi ya ghie aghiusomhi
oyemhe ralo ne.
Oni o ya be ode
shi eke khe.”*
- ³ “Ogbo o la odagbe
e pfi okokokhue. Oo liẹ,
‘A riẹle ode
shi eke khe Onomhue,
ni oọ bhale.
Riẹle oni ode sheshe
ni o rote.’”†
- ⁴ Igho iJoni o li bhale, oọ batazi egbo obini odagbe ifufu, oọ tse abo, oọ liẹ, “A mu pfi lase olamhe eye e le bhale deba Eshinegba ini a ri olamhe topfa e.”
- ⁵ Igho egbo e rote eke ijudia ali eoli iJerusalemu le deba iJoni. Ee zono olamhe eyewe ye ọli. O la oke ijodani batazi egbo. ⁶ Ode ni a ri iriria eyi alakumi do, ijoni o ro fia itsua so. O ri ekuẹ riẹle ogbenẹ mu oku. Initso ali oribo e khi eminale eyoli.‡ ⁷ Abo ni oọ tse gueye agbo khi: “Omose ni o ke ya bhale eleele ode ukhokho oyemhe, o fu dose mhe, o mholi ekspabo dose mhe. Mhi aa fu ramhi oni oọ taghie uli ni o la ekuẹ ni o so-a. ⁸ Amẹ mhi ro batazi e memena, ama Ayemhe-no-pfuase o ke ro ya batazi e.”

Ibatazi ali imufe oyi iJesu

(iMat 3.13-4.11; iLuk 3.21-22; 4.1-13)

- ⁹ Oa te agho tесе ne, ni iJesu o ro rote iNazareti ni o la eke iGalili bhale ni ijoni o la oke ijodani batazi ọli. ¹⁰ Abi iJesu o ro lese rote elemhi oke ji egbe ngale te, o me khi idane o khueghie. Ayemhe oyi Eshinegba o li abi anekhukhu rote idane tiemhile ya ma li egbe. ¹¹ A suo khi uruli o rote idane ngme tiemhile, oọ, “Omi mhe ni mhi nono ingme oyoli u khi. U ma ri egbe e mu mhe gba.”§
- ¹² Utoghuokpe, Ayemhe oyi Eshinegba o rue iJesu je odagbe. ¹³ Ogbelẹ egbhueva o la oobo. Okphaghie, ni o khi oghie ayemhe ebe, o mu ọli fe. IJesu o nu elamhako la oobo, ama igeni eyi Eshinegba e ri ukpeloe e khu ọli.

Eniye odukhokho eni odode ni iJesu o ze

(iMat 4.12-22; iLuk 4.14-15; 5.1-11)

- ¹⁴ Abi a ro mu ijoni shi owa ighumha se, iJesu o je iGalili ya tse abo usomhi onete oyi Eshinegba. ¹⁵ Oo liẹ, “Oni eghẹghẹ o she bhale, Eghiele oyi Eshinegba

* 1:2 Li ze iMala 3.1 † 1:3 Li ze Aza 40.3 ‡ 1:6 Li ze 2 Ighie 1.8 § 1:11 Li ze Igbae 22.2; Iwolo 2.7; Aza 42.1; iMat 3.17; 12.18; iMak 9.7; iLuk 3.22

o she ti mama awa. A mu pfi lase olamhe eye e le, ni a mie oni usomhi onete suo.”*

¹⁶ Abi iJesu o rote epfefefe oke oniemihi oni o khi shi, na lui iGalili kia le, o me iSamu ali inyoghuo oli Aduru. Egbifefe e khi. E pfi aga lo elemhi oni oke, ee gbe ifefe. ¹⁷ IJesu oo we, “A deba mhe, mhi ya sese e abi a ke lie ke ti egbo gbili.” ¹⁸ Aghoaghoe e ku iga eyewe shi eke, e deba li.

¹⁹ O ke te agho je odalo deno, o gbo me inyoghuo etuava, ijemhisi ali iJoni imi iZebedi e la elemhi oko-okoe oniemihi, e zu iga eyewe. ²⁰ Abi iJesu o ro lese me we, o lu we e deba lue, aghoaghoe e pfi itawe ali egbo ni e nu we ye shi elemhi oko-okoe oniemihi, e deba li vu.

Ijesu o khu omose ayemhe ebe egbe-a

(iLuk 4.31-37)

²¹ IJesu ali eniye odukhokho eyoli e bhale eoli iKapanomu. Ogbefe iyemhe na o ke deba li, iJesu o dose lo elemhi owa ugamhi, o la agho sese. ²² O ri abo sha egbo ni e ri eso kpe abi o li sese, itobo khi eri o sese egbo abi ogbo ni o lese emini oo sese, osese oyoli o kioda shi oyi eni e sese Ishi eyi iMosisi.†

²³ Utoghuo kpe omose ni ayemhe ebe o la egbe, o lo elemhi oni owa ugamhi le. O tseese gbaa! Oo, ²⁴ “Elo wa nono anye egbe, iJesu na iNazareti? Eri u bhale ya pfuse anye-a? Mhi ga lese oni u khi. Oni O pfuase oyi Eshinegba u khi.”

²⁵ IJesu o dese oni ayemhe obe, oo li, “Guese unu pia, te oli egbe lase le.”

²⁶ Oni ayemhe obe o nighise oni omose, o mu oli pfi gbe. O pfie okokokhue, o rote oni omose egbe ya lase.

²⁷ O ga ri abo sha egbo nya. E mhila egbe we, “Onoghuo na? Osese onogbo ni o mholi ekpabo! Eri o ga nu ayemhe ebe e ngme, e ga suo eso na li.”

²⁸ Aghoaghoe ingme oyi iJesu o gbe eke-a asha kpa eke iGalili.

Ijesu o ri ebubu egbo ze

(iMat 8.14-17; iLuk 4.38-41)

²⁹ IJesu ali eniye odukhokho eyoli, ghe ijemhisi ali iJoni, e ga rote owa ugamhi fie lasele, e ya je apfe oyi iSamu ali Aduru ³⁰ Ogo iSamu oni okpotso, o yeshi ghua ughuamhi iba. IJesu o lese ramhi agho, a gue ingme oyoli ye iJesu.

³¹ Igho o lo deba li, o mu oli obo, o mu oli ukpho vule. Igho eni iba e lase oli egbe le. O feli we epfese.

³² Elogbomhi eloghoe khi ovo oo tiemhi eko, egbo e tsua eni ea ze, ali eni iyemhe okphaghie e yeso ngme bhale ghi iJesu. ³³ Egbo nya ni e la oni eoli e le gba odalo oni owa. ³⁴ IJesu o ri eni e ghua, ighuamhi khi ighuamhi, ze. O khu ayemhe ebe ebubu egbo egbe a, ama oa ze ni eni ayemhe ebe egho e ngme emhikhoghuo unu lasele, itobo khi e lese oni o khi.

Ijesu o la iGalili tse abo usomhi onete

(iLuk 4.42-44)

³⁵ Ogbefe-fiefie ogbeakolo khi obili oa pfo ogbe ne, iJesu o fie lase je ashini o da-ya, o ya so iromhi. ³⁶ ISamu ali apfoli ni e kpole, e vu ya nono oli. ³⁷ Abi e ro me oli, ee oli, “Egbo kpa ee nono e.”

³⁸ IJesu oo we, “Awa mema ya je eoli oboese, ikhi apfe eni e timama akana, ni mhi li la oobo tse abo, irari khi ona o ze ni mhi ro bhale.” ³⁹ Igho o kia gase eke iGalili nya tse abo. O la owa ugamhi eyewe tse abo. O khu egbo ayemhe ebe egbe ku-a.‡

* 1:15 Li ze iMat 3.2 † 1:22 Li ze iMat 7.28-29 ‡ 1:39 Li ze iMat 4.23; 9.35

Ijesu o ri oni efafe e mu ze
(iMat 8.1-4; iLuk 5.12-16)

⁴⁰ Omose ni efafe e mu o bhale deba iJesu. O wugha li odalo, oo lema li, oo, “Ini o ghole e, u dobe ya remhe ze, u remhe khi oni o pfuase.”

⁴¹ Igho elemhi oli, ee ala iJesu, o nise obo-a ti oni omose, oo li, “O ghole mhe, khi oni o pfuase.” ⁴² Aghoaghо eni efafe e lase oli egbe le, o ze, o khi oni o pfuase.

⁴³ Ijesu o gueye oli, o ke vu. O lolo tse agua ye oli, ⁴⁴ oo li, “Khi gue ingme ona ye oghokhoghuo, ama le ya ri egbe e khasе ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba, ni e te okpe ne, ni u luase obo ni iMosisi oo a ke luase, ini a ri ogho lina ze. Ishegho, ni o khi otsele na we khi u she ze.”[§]

⁴⁵ Eri oni omose o ri ochogho ngme oli kiakiala gboo, o miatse oni ingme onete ku asha kpa. Itobo ona, iJesu o a ke dobe lo eoli okhoghuo le gboo. Eri o ke la odagbe obini o da-ya. Abi o ri e khi igho, eri egho nya e kie rote asha kpa e bhale deba li.

2

Ijesu o ri omose ni o guoghо-a ze
(iMat 9.1-8; iLuk 5.17-26)

¹ Ikuku ogbele e dose, iJesu o gbo lo elemhi iKapanomu, eni egho e suo khi o she bhale apfe. ² Ebubu egho e le gba ramhi ni ogho a ke me ashikhoghhuo ni o kpole, ya ramhi olase unu-ode. Ijesu o tse abo oni usomhi ye we. ³ Igho emose aane e tsua omose ni o guoghо-a adigege shi iya bhale ghi iJesu. ⁴ Abi eni emose e a ro me asha tsua li lole ashini iJesu o la, itobo egho ni e gho bu dose, e nga ukhomhi oni owa rote ashini iJesu o la gbese ekpha-a. Abi e ro gbese o lia se, e ri ili ri oni omose tiemhile, abi o kie li yeshi iya. ⁵ Abi iJesu o ro me irudunga oyewe, oo oni omose ni o guoghо-a, “Omimhe, a she ri olamhe topfa e.”

⁶ Ama eni e sese Ishi eyi iMosisi ni e shito akaghо, e sa o udu oyewe, e lie, ⁷ “Elo o ze ni oni ogho ona o ro ngme ungmehi onana unu. Eri o pfi unu-a! A li me oni o dobe ya gbe olamhe kua na ogho? Oa khi Eshinegba luoghо?”

⁸ Aghoaghо iJesu o she lese elemhi ayemhe oyoli emini e sa shi elemhi udu oyewe, oo we, “Elo o ze ni a ro sa usamhi onana. ⁹ Onoghо o kele ne, ni a ro lie oni omose ni o guoghо-a, ‘A ri olamhe topfa e,’ abi khi ‘Vule, rue iya oye ni u ke kia?’ ¹⁰ Mhi ya ro li khasе e khi Omi Ogho o mhоl ekpabo elemhi agbo ona ni o ro gbe olamhe kua na ogho.” Igho o gueye oni omose ni o guoghо-a egho, ¹¹ “Mhie ye u vule, u rue iya oye, u ke je apfe.”

¹² Oni omose o vule, o rue iya oyoli, o la akpewe nya kia vu. O ri abo sha egho kpa. Ee kughie Eshinegba, e lie, “Anye e a kpe me onana ghue oo!”

Ijesu o lu iLevi
(iMat 9.9-13; iLuk 5.27-32)

¹³ Ijesu o gbo je epfe oke oniemhi ni o khishi. Ebubu egho e bhale deba li, o sese we. ¹⁴ Abi o kia le, o me omionoga iLiva omi Afeusi khi o shito okholo eyi eni e mie oga. Ijesu oo li, “Deba mhe.” Igho o vule deba li.

¹⁵ Abi iJesu o la ayi iLevi le eminale elogbomhi, emionoga ni e bu ali egho ena olamhe e li nu oli ali eniyе odukhoko eyoli le emhi, irari khi egho ni e bu e deba li. ¹⁶ Abi egho eni e sese ishi na lui iFarisi e ro me khi iJesu o nu

egbushia ali emionoga ẹ le eminale, e mhila eniye odukhokho eyoli, “Elo o ze ni o ro nu emionoga ali egbushia ẹ le eminale?”

¹⁷ Ijesu o suọ onana, oọ we, “Egbo ni e ze ẹa mhuẹ emini e ri obo ẹ li. Oni oọ to, o ye apfe obo. Oa khi eni e pfuase ne mhi bhale ya lu, ama egbushia.”

Omhila ingme azumhi

(iMat 9.14-17; iLuk 5.33-39)

¹⁸ Eghẹghe oghuo eniye odukhokho eyi iḶoni Oni oọ batazi egbo ali egbo iFarisi ee pfi azumhi. Egbo eghuo e bhale ya mhila iJesu, ẹ oli, “Elo o ze ni eniye odukhokho eyi iḶoni ali enayi egbo iFarisi e ro pfi azumhi ni eye ẹa ro pfi?”

¹⁹ Ijesu o so we o, oọ we, “Se epfese eyi omose ni o rue omueshi onogbo e lie ke pfi azumhi ini oni omose o kie nu we shito? Ẽa me asha pfi azumhi ini o kie nu we shito. ²⁰ Ama eghẹghe o ya bhale ni a ro rue oni odọ oni omueshi vu. Eghẹghe agho, e ro tigbe ya ke pfi azumhi.

²¹ “Ogbo a ya khi ode onogbo gbela ma ode onodiọ. Ini u ligho, eri oni ode onogbo o ya nyanọ oni ode onodiọ-a. O ke nyanọ-a doşe abi o kpẹ li. ²² Ali khi ogbo o ya ku onyo onogbo shi akpaba onodiọ. [Ikhi akpaba ni egbo iJu e ku onyo shi.] Ini u ligho, eri oni onyo o ya vese oni akpaba-a. Oni onyo ali oni akpaba e ga li opfu-a. Akpaba onogbo a ku onyo onogbo ẹ lo.”

Onomhuẹ oyi ogbele iyemhe

(iMat 12.1-8; iLuk 6.1-5)

²³ Ogbeleghuo ẹle iyemhe oyi egbo iJu, iJesu o rote ifui ishemhi iakpa kia doşe. Eniye odukhokho eyoli e li nu oli kia. Igho e li be eni iakpa.* ²⁴ Igho iFarisi e mhila iJesu, “Elo o ze khi eniye odukhokho eye ẹe riẹle emini a ghue ẹle iyemhe?”

²⁵ Ijesu o so we o, oọ, “Aa kpẹ me oli ze Ebe-no-pfuase emini Oghie iDefidi o riẹle abi okiamhi o ro gbe oli ali eni e nu oli kia? ²⁶ Eghẹghe ni Abiata o ro khi Okpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba, ni Oghie iDefidi o ro lo Owa oyi Eshinegba ya rue ibuledi ni a ro ga Eshinegba le, o kholo na eni e nu oli kia le. Ibuledi ona ighie eyi ekpodalo-ugamhi tse, ushi o lama e ke le we.”†‡

²⁷ Igho oọ we, “Eri a ma ogbele iyemhe na ogbo, aa ma ogbo na ogbele iyemhe. ²⁸ Itobo igho, Omi Ogbo o khi Onomhuẹ, li shi oyi ogbele iyemhe.”

3

Omose ni o ghu obọ oghuo-a

(iMat 12.9-14; iLuk 6.6-11)

¹ Ẽlelese khi iJesu o gbo je owa ugamhi, omose ni obọ oyoli oghuo o ghua, o la akaghọ. ² Egbo eghuo e nono ashini e te ya me asha gue ingme shi iJesu egbe. E ri ukpeloe shi oli egbe ini o ya ri ogbo ze ẹle iyemhe. ³ Ijesu oọ oni omose ni o ghu obọ-a, “Vule migha odalo oyi egbo kpa.”

⁴ Ijesu o mhila we, “Onoghuo o gbe akanya elemhi ushi oyawa ne ẹle Iyemhe? Ni a ro riẹle onete abi ni a ro riẹle onobe? Ni a ro tsumhi agbo oyi ogbo abi ni a ro pfuse oia?” Ama e tsaghiẹ a.

⁵ Igho iJesu o ri elemhi ibibi bino we gase, udu oyoli o yese-a shi udu obe ni e mhuẹ. Oo, “Nomose nise obọ-a.” O nise oli-a. Igho obọ oyoli o gbo li abi o kpẹ te eke li ⁶ Igho egbo iFarisi e fiẹ deba eniye odukhokho eyi Erọdu, e ya gba ugbamhi abi e li ya gbe iJesu-a.

* 2:23 Li ze iDeut 23.25 † 2:26 Li ze iLev 24.9 ‡ 2:26 Li ze i1Sam 21.1-6

Ebubu ɛgbɔ e deba ijesu

⁷ Ighɔ ijesu ali eniyɛ odukhokho eyɔli e lase wɛ iteva le ya je okɛ na iGalili. Ebubu ɛgbɔ e rɔte iGalili deba ijesu. ⁸ Abi e rɔ suɔ emini ɔ riɛɛ, ebubu ɛgbɔ e bhale deba li, rɔte ekɛ iJudia ali iJerusalemu, ali Idumia ali ekɛ ni o kpe obɔ na ijɔdani ali epfepfɛ iTirɛ ali iSidoni. ⁹ Itobɔ khi eni ɛgbɔ e bu doɓɛ, ijesu ɔ gueyɛ eniyɛ odukhokho eyɔli e nono ɔkɔ-okɛ oni ikeke ni lɔli lo ɔ ini ɛgbɔ e khi sha mu luɛ. ¹⁰ Itobɔ khi ɔ she kpɛ ri ebubu ɛgbɔ zɛ, ɛgbɔ eni ɛa ze, e mise egbe ini e mɛ asha ramhi ɔli egbe ri obɔ ti ɔli.* ¹¹ Eghɛghɛ kpa ni ɛgbɔ ni ayɛmhɛ ebe e yɛɛɛ ɛ ngme e rɔ da mɛ ijesu ne, e de ya yɛshi ekɛ odalo oyɔli. Eɛ tsɛɛɛ, ɛɛ liɛ, “Omi Eshinɛgba u khi.”

¹² Ama, ɔ tse agua yɛ eni ayɛmhɛ ebe eghɔ e khi gue ɔni lɔli khi le.

Ijesu ɔ zɛ ighiusomhi na kɛ ogbava

(iMat 10.1-4; iLuk 6.12-16)

¹³ Ijesu ɔ nga ukhomhi ute, ɔ lu emɔɛɛ ni e ghɔle ɔli. E bhale deba li. ¹⁴ O ya zɛ ɛgbɔ ogbava kɛ, ɔ lu wɛ ighiusomhi na kɛɛ. O zɛ wɛ ni e nu luɛ ke kia, ali ni luɛ mɛ wɛ ke ghie usomhi fiɛ ke tse abɔ usomhi onete, ¹⁵ ali ni e gbo mhue ekpabɔ ni e rɔ ke khu ɛgbɔ ayɛmhɛ ebe egbe kua. ¹⁶ Ena e khi otuogbava ni ɔ zɛ. ISamɔ, ɔni ijesu ɔ lu iPita. ¹⁷ IJemhisi ali inyɔghuo-ɔli iɔni imi iZebedi (eni ijesu ɔ ri akiseva iBonajisi na. Ni o migha shi Imi Akphala), ¹⁸ Ali Aduru, iFilipu, iBatolomiu, iTɔmɔsi, iJemhisi omi Afeusi, ali iTadiusi, iSamɔ [ɔni ije-odalɔ oyi ɛdɛli iju oo ghɔ mu egbe.]

¹⁹ Ali iJudasi Isikarɔti ɔni ɔ ri ijesu dɛ.

Ijesu ali iBezebo

(iMat 12.22-32; iLuk 11.14-23; 12.10)

²⁰ Ijesu ɔ nyenɛ egbe je apfɛ. Ighɔ ebubu ɛgbɔ e gbo tigbili ramhi khi ijesu ali eniyɛ odukhokho eyɔli ɛa mɛ asha, wɛ khi eminale e ya le. ²¹ Abi apfɛ ɔ e rɔ suɔ ona, E nono khi wɛwɛ e ya mu ɔli je apfɛ. Irari khi eri e liɛ, “Ujili o she ɛ kpha li.”

²² Eni ɛɛ sɛɛɛ ishi ni e rɔte iJerusalemu tiemhie, e liɛ, “Ayɛmhɛ iBezebo ni ɔ khi ɔkphaghie o la li egbe yɛɛɛ ɔli ɛ ngme! Lɔli ɔ khi oghie oyi iyɛmhɛ ebe ni ɔ ri ekpabɔ na li ni ɔ rɔ ke khu ɛgbɔ iyɛmhɛ ebe egbe kua.”†

²³ Ighɔ ijesu ɔ lu wɛ, ɔ ri okhɛ irokhokho nu wɛ ngme, Oɔ wɛ, “Sɛ ɔkphaghie ɔ liɛ ke khu ɔkphaghie? ²⁴ Ini ushishi e kemhi egbe wɛ shi ikui-iku ni e rɔ nu egbe wɛ ɛ khɔli, eri oni ushishi ɔɔ de. ²⁵ Ini ɔmhue-apfɛ o kemhi shi ikui-iku ni e rɔ nu egbewɛ ɛ khɔli, eri oni ɔmhue-apfɛ o ya de. ²⁶ Ini ɔkphaghie ɔ mu okhɔli vule shi egbɔli ɔ, ɔa ya tɔ, eri ɔ ya de, ukpɛɛ oyɔli o she ramhi.

²⁷ “Qgbɔ ɔkhɔghuo ɔa la ɔ ni ɔ doɓɛ ya lo owa oyi ɔmɔɛ-akama ya ti ɔli itsua ekɛ-a ini ɔa kpɛ mu ɔni ɔmɔɛ-akama gɛ shi ekɛ. Eghɛghɛ aghɔ, ɔ tigbe doɓɛ ti ɔli itsua ekɛ-a.

²⁸ “Egbegbi ingme mhi gueyɛ ɛ, khi, aa mɛ olamhɛ ni ɔgbɔ ɔ lamhɛ ali ungmemhi ipfiunu-a ni ɔgbɔ ya ngme, ni aa doɓɛ rɔ ya gbekua na li. ²⁹ Ama ɔnini ɔ da ngme ungmemhi ipfiunu-a deba Ayɛmhɛ-no-pfuasɛ ne, aa ya rɔ topfa li, irari khi olamhɛ ona agbɔagbɔ ɔ pfi obɔ lo.”‡

³⁰ Itobɔ khi ɛ ɔli khi, “O mhɔli ayɛmhɛ ebe,” ɔ rɔ ngme ona.

Inyɔ ijesu ali inyɔghuo ɔli eni emɔɛɛ

(iMat 12.46-50; iLuk 8.19-21)

* **3:10** Li zɛ iMak 4.1; iLuk 5.1-3 † **3:22** Li zɛ iMat 9.34; 10.25 ‡ **3:29** Li zɛ iLuk 12.10

³¹ Igho inyọ iJesu ali inyoghuo ọli ee bhale. E migha oolase. E ghie ogbo ọ ka lu iJesu ghi ewe. ³² Ebubu egbo e shito gasẹ ọli. E bhale ya gueye ọli khi inyọli ali inyoghuo ọli e la oolase, khi e nono ni wewe e me ọli.

³³ O mhila we, “Eghuo e khi inyemhe ali Inyoghuo-mhe?”

³⁴ Igho o bino eni e shito gasẹ ọli, oo, “Enana e khi inyemhe ali Inyoghuo-mhe! ³⁵ Onini o da riye emini e ghole Eshinegba, o khi Inyoghuo-mhe onomose ali onokpotso ali inyemhe.”

4

Okhe irokhokho oyi oni o ko ikpamhi emhi (iMat 13.1-9; iLuk 8.4-8)

¹ IJesu o ke gbo la epfe oke ni o khi shi na iGalili sese. Egbo ni e le gasẹ ọli e bu dose ramhi ni o ro ya lo elemhi oko-oke shito. Oni oko-oke o la elemhi oni oke. Eni egbo e ke migha egele eseso oni oke.* ² Emhi ebubu o ri okhe irokhokho o sese we. Oo we. ³ “A ghe i! Oghiale o ya la o. O fiye ya ko iakpa. ⁴ Abi o li kia miatse eni iakpa, ikpamhi eghuo o e de kua ode, igho ipfeli e bhale ya sanọ we le. ⁵ Eghuo o, e de kushi eke ni o khi okpegbhe, ni eke ea lolo la. Igho e nyanya ze, e fu, ama oni eke ọa limhi. ⁶ Ama abi ovo o ro to, o tose we a, e khakha, itobo khi ea me eke ni o limhi pfi imhili lo. ⁷ Ikpamhi emhi elese e de kulo ifui igba. Igho igba e ze lasele tono eni iakpa abi e ro fu vule. Itobo igho, ea ke dobe ni e fu nyanọ ekhe lasele. ⁸ Ama ikpamhi eghuo, e de shi eke onete. Eni ikpamhemhi e ze, e fu, e nyanọ ekhe lasele. Eghuo o, e mhuẹ ikpamhi uye ali igbe, eghuo o, e mhuẹ ikpamhi egbhuese, elese e mhuẹ egbhuese.”

⁹ Igho iJesu, oo, “Oni o mhọli esọ, o suọ.”

Emini o ze ni a ro ze oni okhe irokhokho (iMat 13.10-17; iLuk 8.9-10)

¹⁰ Abi iJesu lolighuo o ro shito, eniye odukhokho ogbava eyoli ali egboese ni e li suọ abi o ro ngme, e bhale deba li, o gueye we emini o ri oni okhe irokhokho ngme. ¹¹ Oo we, “A she ri osheli oyi Eghiele oyi Eshinegba na e. Ama okhe irokhokho a ro gue ungmemhi nya ye egboese. ¹² Ni a bhale ya e khi, “E kha riye nya alo-a shi eke
 ea tigbe ya me emhikhoghuo,
ali e kha riye ku esọ a shi eke,
 ọa ya lo we esọ.
Irari khi ini ọa khi igho,
 e dobe me eke, e suọ esọ,
e mu pfi deba Eshinegba,
 o ro topfa we.”†

IJesu o guele emini oni okhe irokhokho o ngme (iMat 13.18-23; iLuk 8.11-15)

¹³ IJesu o mhila we, oo we, “Aa lese emini a ri okhe irokhokho ona ngme? Se a li tigbe ya lese emini a ri okhe irokhokho okhoghuo ngme sho? ¹⁴ Eni iakpa ni oni oghiale o miatse e ku, e migha shi ungmemhi oyi Eshinegba. ¹⁵ Eri ikpamhi iakpa ni e de shi ode e li abi egbo eghuo ni e kha da lese suọ oni ungmemhi ne, Okphaghe o bhale ya rue we lue udu le. ¹⁶ Ikpamhi emhi ni e de shi eke ni o li echeche, e li abi egbo ni e kha da lese suọ oni ungmemhi ne, e ri udu

* 4:1 Li ze iLuk 5.1-3 † 4:12 Li ze Aza 6.9,10

oghelę mie ọli. ¹⁷ Ama, ọa ya tiemhi wẹ ekẹ elemhi. Ea dobẹ migha tẹşẹ, itobọ khi ọa pfi imhili lo ekẹ. Itobọ ighọ, ini ọmunu o bhale ali ni a rọ mu okhọli vule shi wẹ ọ rọte oni ungmehi ni e suọ, e kelẹ de ode-a. ¹⁸ Ikpamhi emhi ni e de pfilo ifui igba eri e li abi egbo ni e kha suọ oni ungmehi, ¹⁹ isamhi ingme agbo ona, ali oghuemhẹ ẹpfue, ali oghuemhẹ khi oghuemhẹ e lu guese oni ungmehi-a, ẹ ttono ọli igba, itobọ ighọ ọa mọ imomhi. ²⁰ Ama ikpamhi emhi ni e de shi ekẹ onete, e li abi egbo ni e suọ ungmehi, e mie ọli suọ, e mọ imomhi enete. Eghuo e mhue ikpamhi uye ali igbe, eghuo e mhue egbhuesẹ. Eghuo, e mhue egbhueshe.”

Ákpá ni a rọ nga ukhomhi asha
(iLuk 8.16-18)

²¹ Ijesu ọ gbolo ẹ wẹ “Ogbokhoghuo ọọ ya ri ákpá ru lasele, ọ ya rue atalabi guese ọli mu ekẹ, wẹkhi eri ọ ke ya rue ọli ya sheli ufui ukpho? ²² Emiemini a rọ sheli, o ya lasele gbo alo gbugbugbu. Aa mẹ emhi osheli ni aa ya khueghie a. ²³ Onini ọ mhọli esọ, ọ ri esọ shi ekẹ ni ọ suọ.”

²⁴ Ọ gbolo ẹ wẹ, “Emiemini u da suọ kpa, sa ọ bie! Emiemini u da rọ shi ushi rọ gue egboşese ẹzo, Eshinegba ọ li ya rọli gue ẹ ẹzo. Oye ọ gbo ya ze ne. ²⁵ Ọni ọ kpẹ mhọli ne, a ya gbo rọ ma ọ na li, ama ọni ọa mhọli a ya mie ọli ukukuọ ni ọ gbo mhọli.”*

Okhẹ irọkhọkhọ oyi ikpamhi emhi ni ọọ zẹ

²⁶ Ijesu ọ gbolo ẹ, “Abi Eghiele oyi Eshinegba o li na. Eri o li abi ini ọmọşe ọ miatsẹ ikpamhi iakpa kia ku shi ekẹ. ²⁷ Obili o kha bi, ọ ya leşẹ a, ogbe o kha gbe ọ guale, ama eni ikpamhi emhi ẹẹ zẹ lasele, ẹẹ fu vule. Ama ọa ya leşẹ abi o li kia. ²⁸ Ekẹ Iolighuo ọ leşẹ abi o li ri emhi ẹkọmhi ẹẹ bie. Oni odode, o kha zẹ ukhuli, o ke fu vule, o nyanọ ifeşẹ, o ya ri ọmọmhi lasele. ²⁹ Eni iakpa e kha da bie ne, ọni ọ gua wẹ ọ rue agaga ya gbe wẹ, itobọ khi egheghe ikhişẹ o ramhi.”†

Okhẹ irọkhọkhọ oyi ukpamhi ọọra imọşitadi
(iMat 13.31-32,34; iLuk 13.18-19)

³⁰ Ijesu ọ gbolo ẹ wẹ, “Elo awa mema ri Eghiele oyi Eshinegba ya khọkhọ? Okhẹ irọkhọkhọ onoghuo awa mema ya zẹ rọli lo egbo esọ egbo o? ³¹ Eri o li abi ukpamhi ọara imọşitadi ni ukpamhi ọli o shẹ ne nya agbo ona, ni ọgbọ ọ rọ kọ ekẹ. ³² Ini a rọli kọ, o zẹ, o fu vule, o mele unyanọ ni o funẹ a shi ishemhi, ni o mhọli iguabo eniemhi, ni ipfeli ẹ bhale ya ku eko shi.”

³³ Okhẹ irọkhọkhọ enana ijesu ọ rọ nu wẹ ngme oni ungmehi, ramhi ashini o lo wẹ esọ ramhi. ³⁴ Aa mẹ ungmehi ni ọ nu wẹ ngme, ni ọa ri okhẹ irọkhọkhọ nu wẹ ngme. Ama ini o de tẹ ọli ali eniyẹ odukhokho eyọli, ọ rọ ri emini ọ nu wẹ ngme nya a lo wẹ esọ.

Ijesu ọ pfomhise akpekpeli
(iMat 8.23-27; iLuk 8.22-25)

³⁵ Eşẹ ogbomhi ẹleşhọ, ijesu ọọ eniyẹ odukhokho eyọli, “Awa da je ukiẹkie okẹ obini o kpọle.” ³⁶ Ighọ e zẹ egbo ni e legba obọ shi aghọ, eni eniyẹ odukhokho e ya lo elemhi ọkọ-okẹ oni ikeke ni ijesu ọ she lo shitọ. E gua li vu. Okọ-okẹ elese e li deba wẹ vu.

³⁷ Utoghukpe, akpekpeli oniemhi oo li, oo zughuse oni okẹ, ni amẹ e fiase kulo elemhi oni ọkọ-okẹ, ramhi ni o rọ vọ amẹ. Ukukuọ ọ kpọle ni ọa rọ

‡ 4:21 Li zẹ iMat 5.15; iLuk 11.33 § 4:22 Li zẹ iMat 10.26; iLuk 12.2 * 4:25 Li zẹ iMat 13.12; 25.29; iLuk 19.26 † 4:29 Li zẹ iJọẹ 3.13

kulue. ³⁸ Ijesu o la ukhokho oni oko-okę oniemi, o lese-a ri ukhomhi nga akpesukhomhi. Igho eniye odukhokho eyoli e guise oli le. E oli, "Osesę, wa bie ga lie ini awa gho ghua?"

³⁹ Igho ijesu o ti vule, o dese oni akpekpeli, oo li, "Li tsuke." Igho oni akpekpeli o pfomhe te. Asha kpa o pfomhe tsuke.

⁴⁰ Igho ijesu oo eniye odukhokho eyoli, "Elo o ze ni a ro ligho o na ulishi. Eri aa kie mholi irudunga?"

⁴¹ Ulishi oo mu we, e mhila egbe we, "Oghuo ona o khi? Ghe akpekpeli ali izughuse okę e ga suo eso a na li."

5

Ijesu o ri omose ni ayemhe ebe o la egbe ze (iMat 8.28-34; iLuk 8.26-39)

¹ Ijesu ali eniye odukhokho eyoli e da okę iGalili je ukiekie eke iGerasenesi. ² Abi ijesu o lese rote elemhi oko-okę lasese, omose ni o mholi ayemhe ebe, o rote atalimhi ni o la agho bhale deba ijesu. ³ Ifui atalimhi oni omose oo la. Ogbokhoghuo oa ke dohe ri iweghe ge oli. ⁴ Egheghe kpa, a ro ri iweghe ge oli abo ali awe, ama eri oo kphuru we a, o taghie we a, o shashe we a. Ogbokhoghuo oa dohe mu oli. ⁵ Nobi-nogbe o ro la ifui atalimhi ali ikhomhi ite dudu gase. Oo pfi okokokhue. O ri echę fianọ egbeoli.

⁶ Abi o lese ta pfia me ijesu te, o na bhale ya wugha li odalo. ⁷ O tsesę leghe, oo, "Ijesu Omi Eshinęba ni o Yagha Ne Nyaa, elo wa nono mhe egbe? Mhi ri Eshinęba lema e khi na mhe osoli!" ⁸ Itobo emini o ro ngme na khi, ijesu o she kpe gueye oli, "Ye ye ayemhe obe, lase oni omose ona egbe le."

⁹ Igho ijesu o mhila li, "Se a lui eva oye?" Oo, "Eva oyemhe o khi Olele egbo, itobo khi anye bu gba." ¹⁰ O gbo lema ijesu o kpekepe, o khi khu ewe oni eke ya lase.

¹¹ Igulu ni e bububu e la epfe ute ni o la agho le eminale. ¹² Eni ayemhe e lema ijesu, "Khu anye ya lo igulu egho, ze ni anye ya lo we egbe." ¹³ Ijesu o ri egheghe na we, e ka lo eni igulu egbe. Igho e rote oni omose egbe lasese e ya lo eni igulu egbe. Eni igulu ni e ramhi agbele eva, e rote egele na ya kulo oni okę, e ghuloo nya.

¹⁴ Eni e ri ukpele e khu eni igulu e na je ifui apfe ali eoli nya ni e la oni eke ya guele emini a me. Igho egbo e bhale ya bino emini a me. ¹⁵ Abi eni egbo e ro bhale deba ijesu, e me oni omose ni ayemhe ebe ni e bu e kpe la egbe, khi o shito agho, o ri itsua so, egbhali eyoli e she gba na li. Ulishi oo mu we. ¹⁶ Eni e me emini a me e gueye egbo emini oni omose ni ayemhe obe e la egbe o me egbe ali emini e li eni igulu. ¹⁷ Igho, e gueye ijesu o lase wewe eke le.

¹⁸ Abi ijesu o lo elemhi oko-okę oniemi khi oo ke vu, oni omose ni ayemhe ebe e kpe la egbe, o lema ijesu o ze ni lolu deba li vu. ¹⁹ Ama ijesu oa lama na li. O ri ochogho lie oli, "Ke je apfe ni u ya gueye egbo ena unuekpe oye emini Onomhue o riele ne, ali abi o li le elemhi e." ²⁰ Igho oni omose o lui ifui eoli igbe ododa ena eke iDikapolisi. O kia gueye egbo abi ijesu o li riele na lue. O ri abo sha egbo nya.

Omueshi ni o ghu-a ali okpotso ni o lia ee ku egbe (iMat 9.18-26; iLuk 8.40-56)

²¹ Abi ijesu o ro gbo nyene egbe da je ukiekie okę obini o kpele, egbo e le gase oli. ²² Omose oghuo ni a lu ijarosi, ni o khi otuoghuo eni e mhesę shi owa ugamhi, o bhale akagho. Abi oo me ijesu te, o de ya wugha li odalo.

²³ Ọ mema lolo lema li, ọ́ọ́ li, “Omimhẹ ọni ọmueshi ọ ma ghua gba memena, kpekpe bhale ya ri obọ ti ọ li egbe ni ọ ze, ini ọ khi ghua.” ²⁴ Ighọ iJesu ọ deba li vu.

Ighọ ebubu ẹgbọ e deba li e vẹ mu ọli. ²⁵ Ọkpotso ọghuo ọ la aghọ ni ọ she ku ọlia ishitọ egbe ramhi ikpe igbeva. ²⁶ Ọ she mẹ osoli obọ oyi ebubu ẹgbọ abi ọ rọ kia dua oni ughuamhi. Ọ she ri ẹpfue eyọli nya dua ọ, ama ọa pfo, oo ga kholọ ọli egbe. ²⁷ Abi ọ rọ suọ ingme oyi iJesu, ighọ ọ te ifuabọ oyi ẹgbọ ri obọ ti ọli awulu ni ọ sọ. ²⁸ Ọ rọ li shi udu khi, “Ini mhi da mẹ asha ri obọ ti ọli awulu ne, mhi ya ze.”

²⁹ Abi ọ ri obọ ti ọli awulu te, eni ọlia ni e ku ọli egbe, e khakha utoghuo kpe. Aghoaghọ ọ lẹsẹ khi emini o yẹsẹ luẹ ẹ ngme, khi o pfo.

³⁰ Aghoaghọ, iJesu ọ lẹsẹ khi itoto o she rọte luẹ egbe ya lase. Ighọ ọ migha, ọ mu egbe pfi iteva ẹgbọ ni e sha mu ọ. Ọ mhila wẹ, ọ́ọ́. “Ọghuo ọ ri obọ ti mhẹ awulu?”

³¹ Eniyẹ odukhokho eyọli ẹẹ ọli, u ga mẹ abi ẹgbọ e liẹ vẹ mu ẹ, u kiele ẹ mhila, “Ọghuo ọ ri obọ ti mhẹ?”

³² Ama, iJesu ọ kie bino gasẹ ini ọ mẹ ọni ọ ri obọ ti ọ. ³³ Abi ọni ọkpotso ọ rọ mẹ abi o ke li ọli egbe, ọ bhale odalo oyi iJesu ya wugha, ulishi o mema mu ọli, ọ gue igesikia le abi o ga li kia nya. ³⁴ IJesu ọ́ọ́ ọni ọkpotso, “Omi mhẹ, irudunga oye o she mie ẹ pfuese. Ri opfomhẹ ke je, anasemhẹ oye o she pfo.”

³⁵ Abi iJesu ọ kie li ngme, emọse eghuo, e rọte owa oyi iJarọsi bhale. Ẹẹ iJarọsi, “Omiẹ ọ she ghua, khi ke yẹsẹ Ọsẹsẹ ngme.”

³⁶ IJesu ọa fẹ ri esọ shi emini e ngme, ọ́ọ́ ọni ọmọse “Khi zẹ ni ulishi o mu ẹ, ama lẹsẹ mhọli irudunga.”

³⁷ Ọa zẹ ni ọgbokhoghuo ọ deba li sẹ ni iPita, ali iJemhisi ali iJoni inyoghuo iJemhisi. ³⁸ Abi e rọ bhale owa oyi iJarọsi, iJesu ọ mẹ abi ẹgbọ e li i kpe okeke, ni e li i viẹ gbii. ³⁹ Ighọ, ọ lo elemhi oni owa, ọ́ọ́, “Elọ o pfi onyaghu onana? Elọ o rẹ ẹ viẹ? Ọni ọmọ ọa ghu, eri ọ lẹsẹ a.”

⁴⁰ Ama eni ẹgbọ e gia li. Abi ọ rọ khu wẹ fiẹ se, ọ rue ita ali inyọ ọni ọmueshi ali eniyẹ odukhokho otuasẹ eghọ mhue obọ je ashini ọni ọmọ ọ yẹshi.

⁴¹ IJesu ọ mu ọli obọ, ọ́ọ́ ọni ọmueshi, “Talita kumi.” Emini a ri ona ngme khi, “Ọnọmueshi, mhiẹ yẹ u vule.”

⁴² Utoghuo kpe, ọni ọmueshi ọ vule, ọ́ọ́ kia gasẹ. [Ọmọ ikpe igbeva ọ khi.] Abi a rọ mẹ ona, o ri abọ sha wẹ. ⁴³ Ama iJesu ọ lolo tẹe agua yẹ wẹ e khi gueyẹ ọgbokhoghuo. Ọọ wẹ, “A ri emhi na li le.”

6

A ri ukpẹloẹ gbe iJesu obini iNazareti (iMat 13.53-58; iLuk 4.16-30)

¹ IJesu ọ rọte aghọ vu je ẹoli oyọli, eniyẹ odukhokho eyọli e deba li. ² Ogbelẹ iyemhẹa oyi ẹgbọ iJu o ramhi, ọ́ọ́ sẹsẹ elemhi owa ugamhi. O ri abọ sha ebubu ẹgbọ eni e ri esọ shi ọli ọ.

E mhila egbe, “Obo ọni ọmọse ọna ọ rọte mẹ eni emhi enana? Ilesingme nabi onoghuo na ni a rọ na li, ni ọ gbo rọ gbe ikanya ọnyalao? ³ Ona ọa she khi ikapita, omi iMeli, ni ọ gbo khi inyoghuo iJemhisi ali iJosisi ali iJudasi ali iSamọ? Ena ẹa khi inyoghuo ọli eni imueshi, ni e ga li nu awa la akana enana?” O ri elemhi bi wẹ.

4 Ama iJesu ọ́, “Ashakpa a la mu ekpe na ọmekeguele, se ni apfe oyoli ali unuekpe oyoli aa la mu ekpe na li.”*

5 Ọa dobe la akaghọ gbe akanya ọnyalọa okhọghuo, se ni ikuku egbo ni ẹa ze ni ọ ro ze abi ọ ro ri obo ti we. 6 Umha-mhọli irudunga oyewe o ri abo sha iJesu.

Igho iJesu o kia rote ẹoli je ẹoli sese eni egbo.

Ijesu o ghie eniye odukhokho otuogbava fie
(iMat 10.5-15; iLuk 9.1-6)

7 O lu eniye odukhokho etuogbava eyoli tiggili, o ghie we ava-ava fie, o ri ekpabo na we ni e ro mhue itoto ro khu ayemhe ebe.

8 O gueye we, “Ini a le, a lese rue orokpo mhue obo, a khi tsua eminale, wekhi akpaba ni a pfi e so, wekhi ukpaghọ. 9 A so ekuẹ, ama a khi tsua awulu olese ma oni a ro so. 10 O gbolo e we, a kha da lo apfe okhọghuo le ni e ro da mie e, a la akaghọ ramhi ni a ro ya rote oni ẹoli vu. 11 Ini o khia khi a bhale ẹoli okhọghuo khi eni egbo ẹa mie e, ni ẹa ro gbo ri eso shi emini a ngme, a rote agho vu. A kpe abo o-a na we, a rote agho vu. Eri ona o ya khi otsele shi we egbe.”††

12 Igho e fie ya tse abo gase, e lie egbo e rote olamhe oyewe mu pfi. 13 E khu ebubu egbo ayemhe ebe egbe-a, e ri oili to eni ẹe ghua ebubu egbe, e rewe ze. §

Eghuli oyi iJoni Oni ọọ batazi
(iMat 14.1-12; iLuk 9.7-9)

14 Eghẹghẹ ana, oghie Erọdu o li suo eko eni ingme ena nya, itobo khi eva oyi ijesu o she gase asha kpa. Egbo eghuo e lie khi iJoni Oni ọọ batazi lo ni o nyene egbe bhale agbo, lo li o ze ni o ro ligho mhọli ekpabo ro gbe ikanya ọnyalọa.

15 Egbo eghuo e lie khi, “Elaja Ọmekeguele o khi.” Elese e khi, “Ọmekeguele nabi emekeguele ena elele o khi.”*

16 Ama abi Erọdu o ro suo ona, o ke, “Ijoni, ni mhi khi ukhomhi o, a rote eghuli guise le!”

17 Itobo khi Erọdu ọọ ke mhesẹ a mu ijoni ge pfilo owa ighumha. Ini egbe e ba mu Erodias. Eri Erọdu o mie iFilipu inyoghuo o li Erodias. 18 Eghẹghẹ kpa Ijoni o ro gueye Erọdu khi, ọa ti ni o rue ughue inyoghuo o li shi.†

19 Itobo ona, oni Erodias ọọ biselemhi ijoni, ọọ nono ode ni o te ya gbe o li-a, ama ọa dobe. 20 A gbo bhale ya e khi Erọdu ọọ na ulishi ijoni itobo khi o lese khi ijoni khi ogbo onete ali ogbo o ni o pfause o khi. O ri irarigho ri ukpeloe e khu o li. O ma nono ni lo li ri eso ke shi ungmehi oyi ijoni, ini o ri rie khia khi ingmemhi eyoli e ma yese o li udu-a eghẹghẹ kpa ni o ro suo li.

21 Ikpukhokho o, Erodias o me ashini ni o te ya mu ota so ijoni. Igho eghuo ni o ikhi ogbele ni Erọdu o ro mhọli ukue ni o ro yelee ogbele ni a ro bia li le. O ya luno idenomo eyoli ali egbo eni mu eloe ali egbo igometi ali eni ee gbe ikanya igometi ni e la eke ijudia shi oni ukue. 22 Abi omọ omueshi omi Erodias o ro fie lasela gbe ishimhi, o mema ti Erọdu ali egbo eni e bhale ya bino o li eloe.

Igho oni oghie ọọ oni omueshi, “Mhila mhe emiemini o ga ghole e, mhi ya roli ne.” 23 O romhi isheli khase oni omueshi, “Emiemini u mhila, mhi ya roli ne, o kha rie khi agbekhi-eva eghiele oyemhe.”

* 6:4 Li ze ijon 4.44 † 6:11 Li ze Ika 13.51 ‡ 6:11 Li ze iLuk 10.4-11 § 6:13 Li ze ijem 5.14

* 6:15 Li ze iMat 16.14; iMak 8.28; iLuk 9.19 † 6:18 Li ze iLuk 3.19-20

²⁴ Igho ɔni ɔmueshi ɔ fiɛ ya mhila inyɔ li, “Elo mhi ya mhila?”

Inyɔli ɔɔ li, “Ukhomehi oyi iJoni ɔni ɔɔ batazi egbo wa mhila.”

²⁵ Aghoagho ɔni ɔmueshi ɔ nyanya na ya lo deba oghie, ɔ mhila li, “Ukhomehi oyi iJoni ɔni ɔɔ batazi egbo mhia nono ni u khi shi ukpeko na mhe memena.”

²⁶ Udu o tode yese oghie a. Ama itobo ekha ni ɔ tse ukpeloe oyi epfese ni ɔ lu shi oni ukue, ɔa ke dobe ti da oni ekha. ²⁷ Aghoagho ɔ ghie eni ee gbolo egbo a e ka pfa iJoni ukhomehi ɔ bhale. Eni emose e je owa ighumha ya khi iJoni ukhomehi ɔ. ²⁸ E rue ɔli shi ukpeko bhe. Igho oghie ɔ kpha li na ɔni ɔmueshi. ɔni ɔmueshi ɔ kpha li na inyɔ li. ²⁹ Abi eniye odukhokho eyi iJoni e ro suo ona, e bhale ya tsua etuli oyoli ya ro to.

Ijesu ɔ ri eminale na egbo agbele ishe le

(iMat 14.13-21; iLuk 9.10-17; iJon 6.1-14)

³⁰ Eni ighiusomhi na kee e jele, e le gasɛ ɔli, e gueye ɔli emini e riɛle ali emini e sese nya. ³¹ Igho, itobo ebubu egbo, ni ee bhale ni ee vu, ijesu ali eniye odukhokho eyoli ea me asha le eminale. Ijesu ɔɔ we, “A bhale ni awa je ashini awa-eghuo tse awa ya la, ni a yemhe-a ukuku ɔ.”

³² Igho weweghuo tse ee lo oko-okɛ oniɛmhi ya je ashini o da-ya. ³³ Ama ebubu egbo ni e me we abi e ro vu, e lese khi wewe lo. Igho eni egbo e rote ɛoli nya ri awe na ya ralo ashini ijesu ali eniye odukhokho eyoli e je. ³⁴ Abi ijesu ɔ ro ramhi agho, ɔ me abi eni egbo e bu, elemhi we e lala li. Itobo khi eri e li abi isumha ni ea mhɔli ɔni ɔ re we e kia. Igho ɔ li sese we emhi ebubu.‡

³⁵ Eghɛghɛ ana, ogbe o she vu. Igho eniye odukhokho eyi ijesu e bhale deba li, e ke ɔli, “Aborokhia khi oola oo nuata shi apfe ena, ni eghɛghɛ o ro she vu dose ena, ³⁶ waa ke gueye eni egbo ena e kia je ifui apfe ya nono emhi de le.”

³⁷ Ama, ijesu ɔɔ we, “A ri emhi na we le.”

E mhila li, “Ifata eyi ogbele elele eyi ogbo e ya lo ni a ro de ibuledi ghi we le?”

³⁸ Igho ijesu ɔ mhila we, “Iruli ibuledi ingme a mhɔli shi agho? A ka bino ghue.”

Abi e ro bino se, e ɔli, “Iruli we ishe ali ifele aava.”

³⁹ Igho ijesu ɔɔ we e riɛle eni egbo shito ikui-iku, ukhomehi ebuli. ⁴⁰ E shito ikui-iku, egbo egbhuɛshi-she ali egbhuɛ-eveva ali ogbogbe. ⁴¹ Igho ijesu ɔɔ rue eni ibuledi ishe ali ifele aava egho, ɔ bino idane, ɔ tse Eshinegba uwegbe. ɔ gbe eni ibuledi khia, ɔ ro na eniye odukhokho eyoli e ke kemhi na egbo. ɔ gbo kemhi eni ifele aava na we nya. ⁴² Ogbokpa ɔ le, ɔ khue. ⁴³ Iku we ni eniye odukhokho eyoli e sanɔ eke, e vo ighughu igbeva. ⁴⁴ Emose agbele ishe, e le eni eminale.

Ijesu ɔ kia ukhomehi oke

(iMat 14.22-23; iJon 6.15-21)

⁴⁵ Aghoagho ɔ ri omɔ odukhokho eyoli lo oko-okɛ oniɛmhi, e ka ralo iBetisaida ya migha khe lue ukiekie obinokpole. Igho ɔ gueye oni ukpokpomhi ebubu egbo e ke je apfe. ⁴⁶ Abi ɔ ro tse we okhila se nya, ɔ nga ukhomehi ute ya so iromhi.

⁴⁷ Ogbomhi o mu eke, oni oko-okɛ oniɛmhi o kia ramhi iteva oni oke, o ke kpe ijesu lolighuo tse le shi eke. ⁴⁸ ɔ me khi akpekpeli oo nase eniye odukhokho eyoli. O ramhi itsotso ogbie, iteteva elemhi agogo ese ali agogo esesa, ɔɔ kia ukhomehi oni oke le deba we. ɔ she kia ya dose we. ⁴⁹ Ama abi e me ijesu khi

‡ 6:34 Li ze iNoba 27.17; 1 Ighie 22.17; 2 Okhe 18.16; Ezik 34.5; iMat 9.36

óó kia ukhomhi amẹ, e dabi khi ayemhẹ olimhi lọ, e tsẹsẹ leghe. ⁵⁰ Itobọ khi eri wẹwẹ nya e yila abi e rọ mẹ ọli.

Aghoaghọ ọ nu wẹ ngme, ọọ wẹ, “A mhọli udu! Mhẹmhẹ lọ! A khi ke na ulishi.” ⁵¹ Ọ lo elemhi ọkọ-ọkẹ oniẹmhi deba wẹ, oni akpekpeli o pfmhẹ. O ri abọ sha eni eniyẹ odukhokho, ⁵² itobọ khi ẹa kie dobẹ lẹsẹ udi ingme eminale ni o kpe rọ na ẹgbọ agbẹlẹ ishe le; a toto wẹ udu.

Ijesu ọ la iGẹnesarẹti ri ẹgbọ ze
(iMat 14.34-36)

⁵³ Abi e rọ da oni okẹ se, e lasese shi iGẹnesarẹti, e mu oni ọkọ-ọkẹ oniẹmhi zu aghọ. ⁵⁴ Abi e lẹsẹ rọte ọkọ-ọkẹ oniẹmhi tiemhie, ẹgbọ e she lẹsẹ khi ijesu lọ. ⁵⁵ Ighọ eni ẹgbọ e nyanya kia gasẹ oni ekẹ nya, ashiashini e da suọ khi ọ da la ne, e tsua eni ẹẹ ghua shi iya bhale aghọ. ⁵⁶ Obiobini ijesu ọ da je ne, o ke khi ẹoli ni e gbẹdi, o ke khi enikeke o, ghe ifui ishemi o, eri ee tsua eni ẹẹ ghua bhale agbagbajighana atuoki. E lema ijesu ọ lẹsẹ zẹ ni eni ẹẹ ghua e ri obọ ti ọ esọ awulu ni ọ rọ sọ tse. Eni e da ri obọ ti ọli nya e ze.

7

Osẹsẹ oyi ipfuasẹ ni o te ekelemhi lasese
(iMat 15.1-9)

¹ IFarisi ali esẹsẹ Ishi eyi iMosisi eghuo ni e rọte iJerusalemu bhale, e le gasẹ ijesu. ² E mẹ khi eniyẹ odukhokho eyoli eghuo e ri abọ ni ẹa pfuasẹ ni aa kpe-a a le eminale. [Emini a ri ona ngme khi ẹa kpe abọ-a abi ẹgbọ iFarisi ẹẹ a ke li.]

³ Irari khi iFarisi ali ẹgbọ iJu eni e kpọle nya ẹa ya le eminale ini ẹa li kpe abọ-a. Abi ititawẹ e sẹsẹ wẹ na, ni e rọ gbe akanya. ⁴ Ini e rọte oki jele khi ẹa li kpe egbe a, ẹa ya le eminale. E gbo mhọli ighuighuẹ ebubu elese ni e gbolo ẹ ghue, Ighuighuẹ abi a liẹ kpe iko, ekhe, itasa ali igege-a.

⁵ Irarighọ, eni iFarisi ali esẹsẹ Ishi eyi iMosisi e mhila ijesu, “Elọ o zẹ khi eniyẹ odukhokho eyẹ ẹa ri ishi ni itita awa e rọ shi ekẹ gbe akanya, ni e rọ ri abọ eni ẹa pfuasẹ ẹ le eminale?”

⁶ Ijesu óó wẹ, “Igesikia Azaya ọ ngme abi ọ rọ ngme ungmehi oyi Eshinegba ni o gọ lu ẹẹ ni a di egbe ẹ. Oni a kẹkẹ shi ekẹ khi,

“Ungmemhi unu
ẹgbọ ena e rọ ri ekpẹ ẹ na mhẹ,
ama udu oyewẹ
o nuata shi mhẹ ọ.

⁷ Ugamhi afuẹ ẹẹ ga mhẹ,
ushi eni ẹgbọ e rọ shi ekẹ,
ẹẹ sẹsẹ ẹgbọ.*

⁸ A she pfi ishi eyi Eshinegba shi ekẹ, a ri osẹsẹ eyi ẹgbọ ẹ gbe akanya.” ⁹ Ọ gbolo ẹ wẹ, “A ga lẹsẹ odẹ ni a te ri ishi eyi Eshinegba shi ukhokho obọ, ini a ba mẹ asha ri osẹsẹ eyẹ ẹ gbe akanya. ¹⁰ Itobọ khi iMosisi ọọ liẹ, ‘Mu ekpẹ na itẹ ali inye.’ Ọ gbolo ẹ, ‘Onini ọ da ku itse ni itali okekhi inyọli ne, a gbe ọlia.’†

¹¹⁻¹² Ama ẹẹ a sẹsẹ ẹgbọ khi ini ọgbọ ọ gueyẹ itali okekhi inyọli, khi emini lọli kha kpe rọ kpaghie itali ali inyọli obọ khi Ikobani o ke khi, khi ọa mhue abi o ngme. Khi ushi ọa mu ọli ni ọa ke ririẹ ri emhikhoghuo na itali ali inyọli. (Emini a rọ somhi Eshinegba opfa se, áá lui Ikobani). ¹³ Eri a ri osẹsẹ ona a

* 7:7 Li zẹ Aza 29.13 † 7:10 Li zẹ Okiali 20.12; iDẹut 5.16; Okiali 21.17; iLev 20.9

shishi ungmehi oyi Eshinegba eke a. A gbo mholi emhi elese eghoghò ebubu ni a gbolo e riye.”

Emini e ri ogbo khi oni o pfluase
(iMat 15.10-20)

¹⁴ Ijesu o gbo lu eni ebubu egbo gbili, óó wé, “A ku esò a shi mhe o, ni ona o lo e esò. ¹⁵ Emhikhoghúo o la o ni ogbo le, ni o ri ogbo khi ona umha pfluase. Se ni emini o rote ogbo ekelemhi lasela, o ri ogbo o khi oni o pfluase odalo oyi Eshinegba.” ¹⁶ [Oni o mholi esò, o rò suò.]

¹⁷ Abi ijesu o rò pfi eni ebubu egbo shi aghò ni o rò ya lo owa se, niye odukhokho eyòli e bhale deba li, e mhila li emini oni ungmehi o ngme. ¹⁸ O mhila wé, “Aa kie lèşè udi emini mhia ngme? Oa kie lo e esò khi emhikhoghúo ni o rote odato lo ogbo elemhi khi o ya ri òli khi oni o pfluase odalo oyi Eshinegba? ¹⁹ Irari khi oni emhi o ya je òli udu, ama eke elemhi o o tiemhi, o gbo rote idiegbe ya fişè lase.” Eri ijesu o ri ona guele khi eminale ni a le nya, khi e ti.

²⁰ Ijesu o gbo lişè. “Emini o rote ogbo ekelemhi udu lasela, o ri ogbo o khi ona umha-pfluase. ²¹ Itobò khi rote ekelemhi udu oyi ogbo, isamhi ebe e rote e lasela, enabi, itşèbò, ighiatò, ogbo ugbeli, okia, ²² emhi ituegbe, o be imumu, ikpamhika, efiala, ubogbo, iyese-egbe eva a, umha-mholi ekpe, iditşèa. ²³ Ekelemhi udu eni ingeli ena nya e rote e lasela ni e ri ogbo o khi ona umha-pfluase odalo oyi Eshinegba.”

Imiesuò oyi okpotso oghuo
(iMat 15.21-28)

²⁴ Ighò ijesu o rote aghò vu, o je ukiekie eke iTai. O lo owa oghuo, o nono ni ogbokhoghuo o lèşè khi lòli la akaghò. Ama o dobe ri egbe òli sheli. ²⁵ Abi okpotso oghuo ni ayemhe ebe o la omi òli oni omueshi egbe, o rò suò eko ijesu, o nyanya bhale ya de wugha li odalo. ²⁶ Ongi iJeta oni okpotso o khi, a bia li shi eke iFonisha ni o la iSiria. O lema ijesu o khu oni ayemhe ebe omi òli egbe a.

²⁷ Ijesu óó li, “Zè ni niye e kpe le eminale ne, o a ti ni eminale ni a kha rò na niye le, ni a pfi òli ghi ewa.”

²⁸ Oni okpotso óó, “Guşguşguş Onomhuè! Ama ewa e kiele la ifui itebu e sanò eminale ni niye keshè le le.”

²⁹ Ijesu o o òli, “Itobò oni ungmehi ni u rò sò mhe o ena, ke je, u ya bhale ya e khi oni ayemhe ebe, o she rote omi e egbe ya lase.”

³⁰ Ighò, òli je apfe, o ya e khi omi òli o yeshi ukpho khi oni ayemhe ebe o she rote òli egbe vu.

Ijesu o ri ungmehi ni o gbo lesò ze

³¹ Ighò ijesu o rote ukiekie obini iTai vu, o rote iSidoni ya tiemhi oke iGalili, o je eke iDikapoli ³² Oobò egbo eghuo e la tsua omose oghuo ni o khi olesò, ni o gbo khi ungmehi, bhale ghi ijesu. E lema li o kpekpe o lèşè ri obò nga li egbe.

³³ Ighò ijesu o rue lólighuo fişè iteva oyi eni ebubu egbo, o ri imiesabò shi oni omose esò, o to ete, o ri obò ti oni omose elemhi. ³⁴ Ighò ijesu o bino idane, o tu ekperumhe-a, óó oni omose “Efata!” Emini a ri ona ngme khi, “Khueghie-a!” ³⁵ Utoghuo kpe esò eyi oni omose e khueghie a, elemhi oyòli o taghie-a, o ngme lasela gbòo.

³⁶ Ighò ijesu o tse agua ye wé e khi gueye ogbokhoghuo. Ama abi o dobe tse agua ye wé kpa, ighò e dobe ngme oni ingme. ³⁷ O ri abò sha egbo eni e suò

nya. E liẹ, “O ma guẹ riẹlẹ emhikpa,” e gbo liẹ, “O ri eni e le esọ ọ suọ esọ, ọ khueghie ingmenu unu a, ẹẹ ngme.”

8

Ijesu ọ ri eminale na egbo agbele asha ene le (iMat 15.32-39)

¹ Ọa rọte agho tẹse ni ebubu egbo elese e rọ legba. Abi eni egbo ẹa rọ me emhi le, ijesu ọ lu eniye odukhokho eyọli, ọ́ọ wẹ, ² “Elemhi egbo ena ẹẹ ala mhe, ò she gba ẹlẹ esẹ ni e te nu mhe la ana ni ẹa te me emhikhoghua le. ³ Ini mhiẹ e ri okiamhi ke je apfe mena, ubi o ya rue wẹ shi ode, itobo khi eghuo ọ, e rọte odonue bhale.”

⁴ Eniye odukhokho eyọli e mhila li, “Obo u sa khi a te ya me eminale ni e bu ifu ọdagbe ona, ni e ya khuese egbo ena nya?”

⁵ Ijesu ọ mhila wẹ, “Ibulẹdi ingme a mhọli?”

E ọli “Ishilua.”

⁶ Ọ gueye eni ebubu egbo e shito eke. Igho ọ rue eni ibulẹdi ishilua egho, ọ kphẹmhi na Eshinegba, ọ khi wẹ-a, ọ rue wẹ na eniye odukhokho eyọli e ke kemhi wẹ na eni egbo. Igho eniye odukhokho eyọli e li kemhi na wẹ. ⁷ E gbo mhọli ikuku imi ifele shi agho. Ọ gbo kphẹmhi na Eshinegba shi ọ. Ọ rewe na eniye odukhokho eyọli e gbo li kemhi wẹ. ⁸ Eni egbo e le, e khue. E le se, eni eniye odukhokho e sanọ iku wẹ ni e le kpole vọ ighughu ishilua. ⁹ Egbo agbele asha ene e khi. Ijesu ọọ eni egbo e ke je. ¹⁰ Lọli ali eniye odukhokho eyọli e lo ọko-oke oniẹmhi e je ukiekie obini iDalamanuta.

Egbo iFarisi e mhila irọkhasẹ (iMat 12.38-42; 16.1-4)

¹¹ Egbo iFarisi e bhale, e mhila ijesu ogbo ni e rọ mu ọli fe. Eẹ ọli ọ ri irọkhasẹ ni o rọte iloghie bhale khasẹ ewe ni wewe e lese khi Eshinegba ọ ghie ọli.*

¹² Ijesu ọ tu ekperumhe-a, ọ́ọ, “Elo o ze ni ẹẹ egbo a rọ mhila irọkhasẹ ọnyalao? Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ khi, aa ya me irọkhasẹ ọnyalao okhoghua.”† ¹³ Igho ọ pfi wẹ shi agho vu, ọ nyene egbe ukhokho gbo ya lo ọko-oke oniẹmhi, ọ da je ukiekie obinuzeva.

Oyese oyi iFarisi ali Erọdu ni o li abi ifuma (iMat 16.5-12)

¹⁴ Eniye odukhokho eyọli ẹa sato tsua ibulẹdi ni e bu, se ni uruli oghuo ni e mhue shi oni ọko-oke oniẹmhi. ¹⁵ Ijesu ọ tse agua ye wẹ, ọ́ọ wẹ, “A mhue egbhe shi ifuma eyi iFarisi ali Erọdu.”‡

¹⁶ Eniye odukhokho eyọli e nu egbewe ngme, e liẹ, “Itobo khi awa a mhue ibulẹdi ọ rọ ngme ona.” ¹⁷ Ijesu ọ lese emini e ngme. Ọ mhila wẹ, “Elo o ze ni a rọ gue ezo khi aa mhọli ibulẹdi? Eri aa ya me eke abi khi eri ọa kie lo ẹ esọ? Eri udu oyeẹ o na khukhu? ¹⁸ A mhọli alo, aa rewe a me eke? A gbo mhue esọ aa rewe ẹ suọ? Aa sato?§ ¹⁹ Abi mhi rọ kholo ibulẹdi ishe-a na egbo agbele asha ishe, ighughu ingme a sanọ iku wẹ eke vọ?” Eẹ ọli, “Igbeva!” ²⁰ “Abi mhi rọ gbo kemhi ibulẹdi ishilua na egbo agbele asha ene, ighughu ingme a sanọ iku wẹ vọ?”

E ọli “Ishilua.”

²¹ Ọọ, “Eri emini mhia ngme ọa kie lo ẹ esọ?”

* **8:11** Li ze iMat 12.38; iLuk 11.16 † **8:12** Li ze iMat 12.39; iLuk 11.29 ‡ **8:15** Li ze iLuk 12.1

§ **8:18** Li ze ijere 5.21; Ezik 12.2; iMak 4.12

Ijesu o la obini iBētisaida khueghie oꝛalo alo a

²² E bhale iBētisaida. Eḡbo eghuo e tsua oꝛmoḡe oꝛalo bhale ghi iJesu, E ɔli o kpekpe o ri obo ti ɔli. ²³ Igho iJesu o mu oni oꝛmoḡe oꝛalo obo-obo ya fie ifui oni apfe. O to ete shi obo ro shishi ɔli alo-a. Ijesu o mhila li ini o me emhikhoghuo.

²⁴ Oni oꝛmoḡe o bino idane, oo “Mhia me eḡbo khi e li abi eera a kia gase.”

²⁵ Igho iJesu o gbo ri abo shi oni oꝛmoḡe alo. Alo eyoli e tigbe khueghie-a, o me eke gboo. ²⁶ Ijesu oo ke je, o ɔli, “Khi gbo je elemhi ifui ɔli.”

IPita o guele oni iJesu o khi

(iMat 16.13-20; iLuk 9.18-21)

²⁷ Igho iJesu ali eniye odukhokho eyoli e vu je ikuku ɔli ni e la gase iSizeria iFilipi. Abi e li le, o mhila we, “Oghuo eḡbo e famhi e lie khi mhi khi?”

²⁸ E ɔli, “Eri eghuo e khi iJoni ni oo batazi eḡbo u khi; eghuo e khi Elaja u khi; elese e khi oꝛuoghuo emekeguele na eḡe u khi.”*

²⁹ O ke mhila we, “Ama, oghuo ee oye e li e lie khi mhi khi?”†

IPita o so li o, oo li, “Ye ye u khi iKirisiti ni o khi Omiepfuese?”

³⁰ Ijesu o tse agua ye we e khi gueye oḡbo khoghuo oni lo li khi.

Ijesu o guele shi eke khi lo li ya ghua

(iMat 16.21-28; iLuk 9.22-27)

³¹ Igho o sese eniye odukhokho eyoli khi Omi Oḡbo o mema ya me osoli eḡbego. Eni eḡbhal, ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni e sese ishi, e ya kie ɔli. A ya gbe lo li-a, ama eḡe onuzi-ese, o gbo ya gual. ³² O ngme ona lasese gboo. Igho iPita o lu ɔli ochi, oo li o khi ke ngme ungmehi onana ghue.

³³ Ama abi iJesu o ro nyene alo ukhokho bino eniye odukhokho eyoli, o dese iPita. Oo li, “Vu mhe odalo le ye ye Okphaghiye. Wa mholi ingme Eshinegba shi udu, ama emhi agbo.”

³⁴ Igho o lu eni ebubu eḡbo ali eniye odukhokho eyoli, oo we, “Ini oḡbo khoghuo oo nono ni lo li bhale deba mhe, o mema ya kie eḡbo li, o rue apfida oyoli, oo deba mhe.‡ ³⁵ Itobo khi onini o da dua ni lo li tsumhi agbo oyoli ne, o ya de ɔli obo a, ama oni o da ri irari oyemhe ali irari oyi usomhi onete oyi Eshinegba rue agbo oyoli pfa, o ya tsumhi ɔli. § ³⁶ Eleli onoghuo oḡbo o ya me ini o mholi agbo nya khi ayemhe oyoli o li opfu-a? ³⁷ Elo oḡbo o ya ro ooghie ayemhe oyoli? ³⁸ Ini omama oyemhe ali omama oyi ingme oyemhe o da mu oḡbo khoghuo elemhi agbo ichimhi ali agbo okhoro ona ne, omama oyi onogbo o ya li mu Omi Oḡbo eḡgho ini o bhale elemhi ufumhi oyi Itali ali oyi igeni ni e pfuase.”

9

¹ O gbolo e we, “Mhi gue igesia ye e khi, eḡbo eghuo e migha ana, ni ea ya ghu ne, ni e ro me khi Eghiele oyi Eshinegba o bhale, elemhi ekpabo.”

Imamachi oyi iJesu

(iMat 17.1-13; iLuk 9.28-36)

² Abi eḡe-esesa e ro dose, iJesu o rue iPita, ali iJemhisi ali iJoni, ya nga ute oniemhi ni o yagha, asha ni we weghuo kpe e la. Igho e me khi iJesu o mu melaa. ³ Itua ni o ro so, e pfuase-a, e ge pepape. E tode pfuase dose utsakolo, e dose abi oḡbo khoghuo o ya tigbe dobe ya li pfue we-a pfuase ramhi agbo ona.

* **8:28** Li ze iMak 6.14-15; iLuk 9.7-8 † **8:29** Li ze iJon 6.68-69 ‡ **8:34** Li ze iMat 10.38; iLuk 14.27

§ **8:35** Li ze iMat 10.39; iLuk 17.33; iJon 12.25

4 Igho eni eniye odukhokho aase eyoli e me khi Elaja ali iMosisi e lasele nu iJesu gheta.

5 IPita oo iJesu, "Osesese, o guet ti khi awa la akana. Zobe ni anye to ikholo eshi shi ana. Oghuo o o kha khi oye, oghuo o khi oyi iMosisi, onokpole o khi oyi Elaja." 6 Oa ke lese emini o ke ya ngme, itobo khi eri loli ali enekpole e yila dose.

7 Igho otughunu o lasele ya guese we-a, Eshinegba o rote elemhi oni otughunu ngme, oo, "Omimhe ni Omose na, ni mhi nono ingme oyoli egbegbo. A ke suo eso na li."*†

8 Utoghukpe khi e ke pfi alo bino, ea ke me ogbokhoghuo se ni iJesu lolighuo.

9 Abi e li rote oni ukhomhi ute e tiemhi le, iJesu o gueye we e khi gueye ogbokhoghuo emini e me ini Omi Ogb o li rote eghuli guale. 10 E ri oni ungmehi gbe akanya, ama e nu egbewe gheta emini irrote eghuli guale o ngme.

11 Igho e mhila iJesu, "Elo o ze ni eni esese e ro lie khi Elaja o kpe ya bhale?"‡

12 IJesu oo, "Egbegbo lo khi Elaja o kpe ya bhale, o ya bhale ya mu egbe emhi nya shi eke. Elo o mema ze ni Ebe-no-pfuase o roo khi Omi Ogb o mema me osue egbegbo, a gbo kie oli?" 13 Ama a ghe i, Elaja o she bhale, e rieler emini o ghole we deba li ezeze abi a li keke ingme oyoli shi Ebe-no-pfuase.

Irize oyi ozeo no mhue ayemhe obe

(iMat 17.14-21; iLuk 9.37-43)

14 Abi e ke ro ya kugbe eniye odukhokho ni e kpole o, e me khi ebubu egbo o le gasa we, esese Ishi eyi iMosisi e nu we la akagho khako. 15 Abi eni egbo e lese me iJesu te, abo e sha we egbegbo. E na ya tse oli.

16 O mhila we, "Elo o khi ni a nu we khako o shi?"

17 Omose oghuo o rote elemhi eni ebubu egbo ya rue unu, oo, "Osesese, omimhe oni omose mhi ro bhale ghi e, ayemhe obe o nase oli, ni oa ke ze oli e ngme. 18 Ini oni ughuamhi o da tsua rughu oli ne, eri o pfi oli e gbe, oo chi ofulu unu, oo le ako unu, o zese a. Mhi gueye eniye odukhokho eye e khu oli oni ayemhe egbe-a, ama ea dobe."

19 IJesu oo, "Ee egbo ni ea mholi irudunga ena, ele-ingme mhi ke mholi ro nu e ya la akana, ele-ingme mhi beshi ya la onana ramhi, Mu oni omoo ghi mhe!"

20 Igho e mu oni omoo bhale. Abi oni ayemhe o ro me iJesu tee, o de rughu oni omoo, o pfi oni omoo gbe, oo kpi abo ali awe-a, oo wu oli eke, oo chi ofulu unu.

21 IJesu o mhila ita oni omoo, "Aele o te lina?"

Oo, "Abi o te khi omoo." 22 "O she lina mu oli pfi lo elemhi erali ali elemhi oket itingmingme abi o kha gbe oli-a. Ini u mholi emini u dobe ya rieler, kpekpe le elemhi anye ni u kpaghie anye obo."

23 IJesu oo, "Eri u we ini mhi dobe? Emhikpa oo tse na oni o da mholi irudunga."

24 Aghoaghoo ita oni omoo o nyanya lie, "Mhi miesuo ukukuoo, kpaghie mhe obo ni mhi gbo miesuo shi o egbegbo."

25 Abi iJesu o ro me khi eni ebubu egbo e na bhale ashini oni ingme o de shi, o tsesa ku oni ayemhe obe. "Yeye ayemhe ungmehi ali ilesa, rote oli egbe ya lasele, khi gbo nyene egbe bhale o ghue."

* 9:7 Li ze iMat 3.17; iMak 1.11; iLuk 3.22 † 9:7 Li ze 2 iPit 1.17-18 ‡ 9:11 Li ze iMala 4.5; iMat 11.14

²⁶ Oni ayemhe o tseṣe, ri itoto nighise oni omọ, o rọte ọli egbe ya fiẹ. Oni omọ o ke li abi oni ghua. Egbọ e liẹ, “O she ghua.” ²⁷ Ama, ijesu o mu oni omọ obọ vule migha. O migha.

²⁸ Abi ijesu o rọ lo elemhi owa se, eniyẹ odukhokho eyọli e bẹna mhila li, “Elo o zẹ ni anye aa rọ doḅe khu ọli oni ayemhe egbe-a?”

²⁹ Ijesu o sọ wẹ o, oḅ wẹ, “Iromhi isoso ali azumhi tse o doḅe a khu onana.”

Ijesu o gbo ngme ingme eghuli oyoli

(iMat 17.22-23; iLuk 9.43-45)

³⁰ Ijesu ali eniyẹ odukhokho eyọli e rọte agho vu, e rọte iGalili doṣe, ọa nono ni oḅoḅokhoghuo o leṣe ashini wewe e la, ³¹ Itobọ khi o seṣe eniyẹ odukhokho eyọli, oḅ ye, “A ya ri Omi Oḅo na egbọ de. E gbe ọli-a. Eḷe nuzi-ese o gbo guale.”

³² Ama emini o ngme ọa lo wẹ eso, ulishi o mu wẹ abi e li ya mhila li emini o rọli ngme.

Oni o fu ne nya

(iMat 18.1-5; iLuk 9.46-48)

³³ E bhale ọli iKapanomu. Abi o rọ la elemhi owa, o mhila wẹ, “Elo a khako shi amo abi a rọ la ode?”

³⁴ Ama e tsaghiẹ-a, itobọ khi oni o kpeda nya elemhi wẹ e la ode khako shi. §

³⁵ Ijesu o shito, o lu eniyẹ odukhokho oḅbava eyọli, oḅ wẹ, “Ini oḅoḅokhoghuo oḅ nono ni lọli khi oni odode, o kpe ya ri eḅbọli khi oni o kpukhokho nya, ali oni o ga eḅbọ nya.”*

³⁶ O mu ukuku omọ vule migha wẹ iteva. O mu ọli shi abọ, oḅ wẹ, ³⁷ “Onini o ri itobọ oyemhe mie oṣuoghuo ikuku eniyẹ enana ne, mhemhe o mie. Onini o da mie mhe ne, oni o ghie mhe o mie, ọa khi mhemhe.”†

Oni ọa da khi obe awa ne oyi awa o khi

(iLuk 9.49-50)

³⁸ Iḅoni oḅ, “Oseṣe, anye me omose oḅhuo ni o ri eva oye khu ayemhe ebe kua. Ama anye gueye ọli o khi gbo ligho, itobọ khi ọa khi oḅhuo elemhi awa.”

³⁹ Ijesu o wẹ, “A khi ke khu ọli o, itobọ khi oni o ri eva oyemhe gbe akanya onyaloa, ọa tigbe e vule ke ngme onobe oyemhe. ⁴⁰ Itobọ khi oni ọa khi obe awa, oyawa o khi.”‡ ⁴¹ Abi o li mhi li gue ọli e ye e khi, onini o da diẹ uko amẹ na e da irari eva oyemhe ne, ali irari khi onayi iKirisiti a khi, o ya me eleli o. §

A mu egbe e shi emini e yeṣe oḅo o lamhe

(iMat 18.6-9; iLuk 17.1-2)

⁴² “Ini oḅoḅokhoghuo o yeṣe ikuku eniyẹ enana ni e mie mhe suọ lamhe, o bie tinẹ ni a ge eche iko oniemi shi oḅo oḅhogho uruli tsua pfilo elemhi okẹ oniemi. ⁴³ Ini obọ oye o re ya lamhe, khi ọli pfia. O ti e egbe ne ini u waa mhọli obọ ya lo iloghie na agboagbo, ni u rọ tsua abọ eve-eva eye ya lo ilimhi iriere, ashini erali ẹa tigbe e pfo-a ghue.* ⁴⁴ [Akagho ikpatso ni e le wẹ ni ẹa tigbe e ghu e la, ali ashini erali ni e toṣe wẹ-a, ẹa tigbe e pfu ghue.] ⁴⁵ Ini owe oye o re ya lamhe, khi ọli pfia, o ti e egbe ne ini u waa mhọli awẹ rọ lo iloghie na agboagbo ni u rọ mhọli awẹ eve-eva, ni u rọ ya lo ilimhi iriere. ⁴⁶ Akagho ikpatso ni e le wẹ ni ẹa tigbe e ghu e la, ali ashini erali ni e toṣe wẹ-a, ẹa tigbe e pfu ghue. ⁴⁷ Ini ukpelo e oye o re e lamhe, vuonyo li pfia, o ti e egbe ne ini u

§ 9:34 Li zẹ iLuk 22.24 * 9:35 Li zẹ iMat 20.26-27; 23.11; iMak 10.43-44; iLuk 22.26 † 9:37 Li

zẹ iMat 10.40; iLuk 10.16; iJon 13.20 ‡ 9:40 Li zẹ iMat 12.30; iLuk 11.23 § 9:41 Li zẹ iMat 10.42

* 9:43 Li zẹ iMat 5.30

ri ukpelo e oghuo lo Eghiele oyi Eshinegba, ocho ni u ro ya mhõli ikpamhi alo eva, a pfi e ya lo ilimhi iriere.† 48 Akaghõ,

“Ikpatsõ ni e le we
ni eã tigbe e ghu e la,
ali ashini erali ni e tose we-a,
eã tigbe e pfu ghue.”‡

49 “Erali a ro nye ogbõgbõ-a, a roli khi õni o pfuase abi a li ri ugbheli e ri iluasobo khi pfuase.

50 “Ugbheli o ma ti, ama ini oviõlo oyõli o kala, se o ke li ze gbolo ro ya mele ugbheli-a?

“A ze ni a mhõli ugbheli shi agbõ oye e. A nu egbe ke ngeli angeli opfõmhẽ.”§

10

Ijesu o ngme shi ingme ipfughue-a

(iMat 19.1-12; iLuk 16.18)

1 Ijesu o rote aghõ vu je eke iJudia, ini a da iJodani. Ighõ egbõ ni e bu e gbo ve ngale deba li, o sese we abi o kpẽ li.

2 Egbõ iFarisi eghuo e bhale ya mu õli fe, e mhila li, “Ushi oyawa o lama, omõse o khu ughue oyõli?”

3 Oo, “Elo iMosisi o gueye e a ke li?”

4 E ke, “Eri iMosisi o lama omõse o keke ebe ni a ro pfa ughue-a mhõli ughue õli obõ, o khu õli.”*

5 Ijesu oo we, “Itobõ khi udu oye e oo gbe, iMosisi o ro lighõ keke õni ushi na e. 6 ‘Ama omõse ali okpotso, Eshinegba o rote igbaekele agbõ ma we.’† 7 ‘Onana o ze ni omõse o ro o pfi itali ali inyõli shi eke, o ya toma ughue õli o. 8 We we aava e mele idiegbe oghuo a.’ Eghẽghẽ aghõ eã ke khi etuava, ama oghuo.‡

9 Irarighõ, emini Eshinegba o da toma ne, ogbõkhõghuo o khi vase we a.”

10 Abi e ro gbo la elemhi owa, eniye odukhokho eyi ijesu e mhila li ogbõ ona. 11 Ijesu oo we, “Onini o da khu ughue õli ni o ya rue okpotso õlese ne, eri o kia okia shi õni ughue õli o. 12 Ini õni okpotso o lase ayi odõli le khi o ya ngeli na omõse õlese, eri o kia okia.”§

Ijesu ali eniye enikeke

(iMat 19.13-15; iLuk 18.15-17)

13 Egbõ eghuo e mu eniye bhale deba ijesu ni o ri obõ ti we, ama eniye odukhokho eyõli ee khu we.

14 Abi ijesu o ro me ghõ, o ri elemhi bi õli. Oo we, “A ze ni ikuku eniye e bhale deba mhẽ. A khi ke khu we, itobõ khi enabi we we e li mhõli obõ shi Eghiele oyi Eshinegba. 15 Ze mhẽ gue igesikia ye e khi õni õa da rue Eghiele oyi Eshinegba abi eniye enikeke ne, õa tigbe ya lo iloghie.”* 16 O muno eniye shi egbe, o ri obõ nga we ukhomhi, o so iromhi na we.

Ozele-omõse ni o lolo pfue

(iMat 19.16-30; iLuk 18.18-30)

17 Abi ijesu o ke rue okiali eke khi o vu, omõse oghuo o na bhale ya wugha li odalo, oo li, “Osesẽ nete! Elo mhi ya riele ni mhi ro ya mhue agbõ na agbõagbõ?”

† 9:47 Li ze iMat 5.29 ‡ 9:48 Li ze Aza 66.24 § 9:50 Li ze iMat 5.13; iLuk 14.34-35 * 10:4 Li ze iDeut 24.1-4; iMat 5.31 † 10:6 Li ze Igbae 1.27; 5.2 ‡ 10:8 Li ze Igbae 2.24 § 10:12 Li ze iMat 5.32; 1 iKõri 7.10-11 * 10:15 Li ze iMat 18.3

18 Ijesu o li, “Elo e ze ni u ro o lu mhe onoti. Ogbokhoghuo o la o ni o ti, se ni Eshinegba. 19 Ni mhi ro so e ogbo ni u mhila mhe, u lese ushi ni Eshinegba o ro shi eke. Ni o le, ‘A khi gbe ugbeli, a khi kia okia, a khi do ughiato, a khi pfi otsele egbholi mu ogbo, a khi li ogbo le, mu ekpe na ita e ali inye e.’”†

20 Oni ozeo oo, “Osese, abi a te bia mhe mhi te ri ena nya a gbe akanya.”

21 Ijesu o ri elo inono bino oli, oo li, “Emhi oghuo tse o kpe e le ni waa ri ele ne. Je ya ri emini u mholi nya de ni u kemhi we na eni e mholi emhi, eghenge agho ni u mholi epfue shi obini iloghie, u tigbe bhale ya deba mhe ke kia.”

22 Abi oni omose o ro suo ona, alo eyoli e yese a, o ri iyeseudu-a ya vu, itobo khi o mholi epfue eniemhi.

23 Ijesu o bino gashe kpa, oo eniye odukhokho eyoli, “O ma mu ogbo ni o pfue unu ni o ro lo Eghiele oyi Eshinegba.”

24 Ingmemhi eyoli e ri abo sha eniye odukhokho eyoli. Ama ijesu o gbolo e, “Eniye eyemhe, o ma mu eni e ri egbe da epfue oyewe unu ni e ro lo Eghiele oyi Eshinegba. 25 Ni ogbo ni o pfue o ro lo Eghiele oyi Eshinegba, o ya munu dose, ni ogbo ke dua ni loli ri alakumi rote ese asuge ya fie.”

26 Ona o ke ri abo sha eniye odukhokho eyoli ne, e ro mhila egbe, “Oghuo o dobe ya lo o sho?”

27 Ijesu o pfi ukpelo bino we, oo, “Ona o ze ogbo ya li ama emhikpa o ze Eshinegba a li.”

28 IPita oo Ijesu, “Emhinya anye tsua kua bhale deba e.”

29 Ijesu oo we, egbegbi-ingme mhi gue e ye e khi onini o da pfi apfe oli shi eke, ali inyo ghuo oli eni emose ali eni ikpotso, ali ita ali inyo, ni o pfi eniye ali ishemhi, ghe owolo shi eke irari oyemhe ali usomhi onete oyi Eshinegba, 30 a ya somhi oli opfa. Elemhi agbo ona, a ya khivose na li asha egbhueshe, ikhivose owa ali ikhivose inyo ghuo, ali inyo ali eniye ali ishemhi, ali anasemhe. O ya mhue agbo na agbo agbo, elemhi agbo ni o ke e bhale. 31 Ama egbo eghuo ni e ralo, e ya kpe ukhokho. Eni e kpe ukhokho amo, e ya khi eni odode.‡

Ijesu o gbo ngme ingme eghuli oyoli utonuzi-ese

(iMat 20.17-19; iLuk 18.31-34)

32 Abi ijesu o ro tsua we le iJerusalemu, ni o ro ralo na we, eni ingme e pfuse ghagha a shi eniye odukhokho eyi ijesu udu. Ulishi o mu egbo ni e deba we. Igho ijesu o gbo li rue eniye odukhokho ogbava eyoli ye ochi, o gueye we emini loli ya me ini wewe e ramhi iJerusalemu. 33 Oo, “IJerusalemu awa je ena, a ya la oobo rue Omi ogbo na ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni e sese ishi de, a ri oli na we mu. E pfa ez o igbe-a mu oli, e ghi oli abo ghi egbo ijeta. 34 E ya roli ke li egia, e tono ete ku oli, e gbe oli ite, e tigbe gbe oli-a. Ama ele nuzi-ese, o ya rote eghuli guale.”

Emini ijemhisi ali ifoni e mhila ijesu o ri ele na ewe

(iMat 20.20-28)

35 Igho ijemhisi ali ifoni imi iZebedi e bhale deba ijesu, e oli, “Osese, anye e nono ni u ri ele emini anye ya mhile ena na anye.”

36 Ijesu oo we, “Elo a nono ni mhi ri ele na e?”

37 E ke, anye e nono, ini u da shito ukpekhomhi oye obini Eghiele oniemhi oye ne, ni u ze ni o tuo ghuo anye o kha shito e uki kie obita, onokpole o shito e obogobo.

³⁸ Ijesu oḡ wẹ, “Aa leṣe emini aa mhila. Uko ni mhi roṭe da, a doḡe ya roṭe o da, abi khi eri a doḡe ya mie ibatizi onabi mhi mie?”[§]

³⁹ E ke, “Anye ya doḡe.” Ijesu oḡ wẹ, “A doḡe ri uko ni mhi ro da ya da, a gbo doḡe mie ibatizi onabi mhi mie,⁴⁰ ama mhia mḡoli afu ni a ro ri oḡbo o shito mama mḡe ukiḡie obita ali obogobo ukpekhomhi oghie obini iloghie. Eshineḡba o ri asha eghoḡo ya na eḡbo ni o re wẹ shi aḡo khe.”

⁴¹ Abi eniye odukhokho etuogbe enekpole e ro suo ingmemhi ena, e nu iJemhisi ali iḡoni i wola shi o.⁴² Igho ijesu o lu wẹ tigbili, oḡ wẹ, “A leṣe khi eni e lu egbewẹ ighie eyi eḡbo eni eḡa ya ga Eshineḡba, khi eri e li wẹ abi o gḡole wẹ, igho eni e kpeda omḡeṣe e li e mḡeṣe na wẹ.⁴³ Ama, a khi li abi wewẹ. Ama onini o nono ni loḡi khi oniemhi elemhi e, o khi oni o ga eḡ nya.*⁴⁴ Onini o nono ni loḡi khi onodode, oḡ mema kpe ri eḡboli khi oghumha oyi eḡbo kpa.†⁴⁵ Itobo khi Omi Oḡbo oḡa bhale ni a ke ga li, ama eri o bhale ya ga ali ni o gbo ri aḡbo oyoli bhale ni a ro luase obo na ebubu eḡbo.”

Ijesu o ri iBatimeusi otase-alo-a ze

(iMat 20.29-34; iLuk 18.35-43)

⁴⁶ Igho e bhale iḡeriko. Abi ijesu ali eniye odukhokho eyoli ali ebubu eḡbo ni e deba li, e ro roṭe oni eoli vu, omḡe oghuo ni o tase alo-a na lui iBatimeusi (omi iTimeusi a ri iBatimeusi ngme) o shito epfe ode mhila omhila.⁴⁷ Abi o ro suo khi ijesu ona iNazarṡti lo, oḡ tseṣe leghe, oḡ lie, “Ijesu omi iDefidi, kpeke, le elemhi mḡe.”

⁴⁸ Ebubu eḡbo e tseṣe ku oli, eḡ oli o ze ni a suo esḡ. Ama eena o mema lolo pfi okokokhue lu oli ne, “Omi iDefidi le elemhi mḡe!”

⁴⁹ Ijesu o migha, oḡ, “A lu oli na mḡe.” Igho e lu oni otasalo-a, e oli, “Ke gḡeḡe, vule, khi oḡ lu e.”⁵⁰ O rue awulu no o so pfi a, o ti vule pia bhale deba ijesu.

⁵¹ Ijesu o mhila li, “Elo wa nono ni mhi rieḡe ne?”

Oni omḡe ni o tase alo-a, oḡ, “Oseṣe, mhia nono ni mhi gbo ke me eke.”

⁵² Ijesu oḡ, “Ke le, khi irudunga oye o she re ze.” Aghoḡoḡo, oḡ me eke, o deba ijesu roṭe ode vu.

11

Eḡbo e ri ufumhi na ijesu abi o ro lo ijerusalemu

(iMat 21.1-11; iLuk 19.28-40; iḡon 12.12-19)

¹ Abi e ro ti ramhi iJerusalemu ni e ro bhale iBeṡifagi ali iBeṡani Udi Ute Olivu, ijesu o ghie etuava elemhi eniye odukhokho eyoli,² Oḡ wẹ, “A je eoli ni o la odalo oobo egho. A kha leṣe lo oni eoli le, a ya me omi akphere ni a muzu, ni oḡbokhoghuo oḡa nga shito ghue. A taghie oli bhale ana.³ Ini oḡbokhoghuo o mhila e, ‘Elo o ze ni a ro taghie oli? A gueye oli khi. Onomhue oḡo nono ni loḡi ri oli rieḡe emhi, ali khi o gbo roli bhale ya shi eke lena.’”

⁴ Igho ee bhale ya e oni ozele akphere ni a muzu shi ifui apfe epfe ode. Abi e li taghie oli-a,⁵ eḡbo eghuo ni e migha akagho e mhila wẹ, “Elo a la akagho a rieḡe ni a ro taghie oni omi akphere ogho-a?”⁶ E so wẹ o abi ijesu oḡ e li so wẹ o. Igho eni eḡbo e ze wẹ vu.⁷ Abi e ro mu oni ozele akphere bhale ghi ijesu se, e banḡ ide egbe-a pfino nga oni ozele akphere ukhokho. Igho, ijesu o nga li shito.⁸ Ebubu eḡbo elese e li ba ide ro ku ode, eghuo, e nyanḡ eyamhi ku ode.

⁹ Eḡbo ni e ralo ali eni e deba li e gbe ukua, e tseṣe, e lie,

§ 10:38 Li ze iLuk 12.50 * 10:43 Li ze iLuk 22.25-26 † 10:44 Li ze iMat 23.11; iMak 9.35; iLuk 22.26

“Okuekhoogo! Oolo!”
 Eshinegba o ka khivose
 na oni o ri eva oyi

Onomhue bhale!*

¹⁰ “Eshinegba o ka khivose
 shi Eghiele oyi oghie iDefidi
 ita awa ni oo bhale.”

“Tkuęghie o khi oyi Eshinegba!”

¹¹ Abi ijesu o ro ramhi iJerusalemu, o dose ya lo elemhi Owa oyi Eshinegba. O bino emhi nya gase, ama aborokhia khi obili o she bi dose, loli ali eniye odukhokho ogbava eyoli e je iBetani.

Ijesu o pfi unu na oora okhua-eni
(iMat 21.18-19)

¹² Ogbeakolo abi e li rote eoli iBetani fie, okiamhi oo gbe ijesu. ¹³ Igho o tapfia me oara okhua-eni ni o gue ta ebe. O le ya bino ini o she mo udumhi. Abi o ro ramhi agho o me emhikhoghuo o, se ni ebe, itobo khi o ramhi eghęghę ni okhua-eni e ro mo ne. ¹⁴ Igho oo oni okhua-eni, “Ogbokhoghuo o ke gbo rote e ukhomhi ya pfa udumhi ghue.”

Eniye odukhokho eyoli e suo khi o ngme na.

Ijesu o je Owa oyi Eshinegba
(iMat 21.12-17; iLuk 19.45-48; iJon 2.13-22)

¹⁵ Abi e ke ro ramhi iJerusalemu, ijesu o lo Owa oyi Eshinegba, o vese eni e la akagh o du oki kua. O kpha okphe oyi eni e pfa ikpagho ali eni e ri inekhukhu de kua. ¹⁶ Oa ze ni ogbokhoghuo o tsua itsua-oki rote elemhi apfe oni Owa oyi Eshinegba dose. ¹⁷ Abi o ke ro sese egbo, o ro lie, “A she kpe keke oli shi Ebe-nopfause khi,

“Owa iromhi oyi ishishi nya,
 a ya ke lu Owa oyemhe,”

Ama eę, a she roli mele owa ighiato a.”†

¹⁸ Abi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni e sese ishi e ro suo ona, ee dua ode ni e te me asha ya gbe ijesu a. Ama ulishi oyi ijesu oo mu we, itobo khi eri osese oyoli o ri abo sha egbo kpa.

¹⁹ Ogbomhi o mu eke, ijesu ali eniye odukhokho eyoli e rote oni eoli ya fie.

Ilesingme ni a rote okhua-eni ni o ku ebe a rue
(iMat 21.20-22)

²⁰ Eluzogbe oogbeakolo khi e rote oni ode dose, e me khi oni oara okhua-eni o khakha ya ramhi imhili. ²¹ IPita o sato, oo ijesu, “Osese, bino khe! Oara okhua-eni ni u pfi unu na o she khakha-a.”

²² Ijesu o so li o, oo, “Mholi irudunga na Eshinegba.” ²³ “Egbegbi-ingme mhi gue e ye e khi onini o gueye oni ute ona, ‘Ro te akana lasela ya je elemhi oke oni emhi,’ ni o ro da mholi akhokhomhe shi udu shi emini o ngme ne, ni o ro mholi miesuo khi emini loli ngme o ya bhale ya tse, oo ya ligho na li.”‡

²⁴ Irarigho, emiemini u so iromhi mhila, miesuo khi u she mholi oli, oye o ke khi. ²⁵ U kha da migha a lema, ni u ro ri ingme oyi ogbo shi elemhi, nyanya ro topfa li. Ini ite ni o la iloghie o ri olamhe eye li topfa e.” ²⁶ “Ama ini u waa da ro topfa ogbese ne, ite na iloghie o ya li ri olamhe eye topfa e.”§

* **11:9** Li ze Iwolo 118.25-26 † **11:17** Li ze Aza 56.7; iJere 7.11 ‡ **11:23** Li ze iMat 17.20; 1 iKori 13.2 § **11:26** Li ze iMat 6.14-15

A mhila iJesu oni o ri afu na li

(iMat 21.23-27; iLuk 20.1-8)

²⁷ Igho ee gbo lo iJerusalemu le. Abi iJesu o li kia elemhi apfe Owa oyi Eshinegba gasẹ, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni ẹ seṣe ishi ali egbhali e bhale deba li. ²⁸ E mhila li, “Oghuo o ri afu ne ni u ro riẹle eni emhi enana nya, oghuo o ri unu ne u ke riẹle ena.”

²⁹ IJesu o so we o, Oo, “Mhi ya mhila ẹ ogbo oghuo. A so mhe o, ni mhi tigbe gueye ẹ oni o ri afu na mhe mhi ke riẹle emhi ena. ³⁰ Oghuo o fe ri itoto na ijoni o ke batazi egbo abi egbo?”

³¹ Igho, e ya ye egbe ochi, e nu egbe we ngme oli khi, “Awa khe ‘Rote iloghie’ lo, o ya mhila awa, ‘Elo o ze ni aa ro mie oli suo?’ ³² Ama ini awa ke, ‘Obọ oyi egbo.’ ” Ulishi oyi egbo o mu we, itobo khi ogbokpa o lese khi omekeguele ijoni o khi.

³³ Igho ee iJesu, “Anye ẹa lese.” Igho iJesu oo we, “Mhi aa ya li gueye ẹ oni o ri afu na mhe mhi ro ke riẹle eni emhi ena.”

12

Okhe irokhokho oyi eni e ngmomhi shi ogba ẹra ipfonu

(iMat 21.33-46; iLuk 20.9-19)

¹ Igho iJesu o ke ri okhe irokhokho seṣe we. Oo, “Omose oghuo o ke ya gua ogba ẹra ipfonu. O ma ugbe gasẹ oni ogba. O to ese shi o, ni a mino ame ikpamhi eni ẹra kulo. O gbo to owa ni o yagha ni a la khe-ekhe shi o. Igho o ya ri oni ogba nga eghiale eghuo obọ e nu loli ri ukpeloe ke khu. O vu asha obini odonue.* ² Eghẹghẹ ikhiṣe o ramhi, oni omose o ghie oghumha oyoli ghi eni o ri ogba nga obọ, o le ya mie we idumhi emhi ni a ko shi oni ogba bhale ghi lue. ³ Ama e mu oli, e gbe oli, e khu oli. O pfinu abọ efue ya je. ⁴ O gbo ghie oghumha oyoli olese ghi we, E pfi emhi shi oli ukhomhi, e yeghe oli-a ⁵ O gbo ghie olese, e gbe onana-a. O ghie elese ni e bu, e gbe eghuo itali, e gbolo eghuo-a.

⁶ “O kpoli oghuo le ni ọa ghie ne, ikhi omi oli ni o lolo nono ingme oyoli. Loli o kpukhokho ghie. O sa, oo, ‘E ya mu ekpe na omi mhe.’

⁷ “Ama eni e la oni ogba, ẹẹ egbewe. ‘Ona o ya le ugu oni ogba ona, a bhale ni awa gbe oli-a. Eghẹghẹ agho ni oni ugu o mele oyawa-a.’ ⁸ Igho e mu oli, e gbe oli-a, e pfi oli rote oni ogba ya lase.

⁹ “Se oni o mhọli oni ogba ona o fe ya li? Eri o bhale ya gbolo eni egbo ni o ri oni ogba nga obọ-a, o rue oni ogba na egboṣe. ¹⁰ Aa she ze oli Ebe-no-pfuase khi.

“ Eche ni itsona e kie pfi,
loli o ke ya mele egbegbi eche
ni o ke mu eloe ne nya-a.

¹¹ Onomhue o ligho riẹle ona,
óó ti anye eloe gba’ ”†

¹² Igho egbhali eyi egbo iJu, e nono ode ni e te ya mu iJesu, itobo khi e lese khi wewe o ri oni okhe irokhokho ona nu ngme. Ama e na ulishi oyi ebubu egbo ni e la agho, e ze oli obọ, e vu.

Ingme izẹ oga na iSiza

(iMat 22.15-22; iLuk 20.20-26)

* 12:1 Li ze Aza 5.1-2 † 12:11 Li ze Iwolo 118.22-23

¹³ Igho e tigbe ya nyene egbe ya ghie iFarisi eghuo ali eniye odukhokho eyi Erodu ghi iJesu, ni e me asha rote emini o ya ngme ri ingme de oli. ¹⁴ Igho e bhale deba iJesu, ee oli, "Osese, anye lese khi u ma ngme igesikia, khi emiemini egbo ee ngme ali emiemini ogbo o khi o ya mu e loe, ama ode oyi Eshinegba wa sese ni o te ode igesikia. Mhie i, o famhi ti abi khi o ya ti elemhi ushi, ni a ro ze oga na oghie iSiza?" ¹⁵ Anye ke ze, abi anye khi ze?"

Ama iJesu o she me ikpamhika oyewe. Oo we, "Elo o ze ni a ro nono ni a di mhe mu? A rue ukpamhi anini bhale ghue ni mhi bino." ¹⁶ E rue oghuo bhale ghi oli, oo we, "Alo ali eva eyi oghuo na ni a mu shi o ena?" Ee oli, "Eyi iSiza lo."

¹⁷ IJesu oo we, "A ri emini o khi oyi iSiza na iSiza, a ri emini o khi oyi Eshinegba na Eshinegba."

Igho ingme oyi iJesu o sha we abo.

Ingme iteghuli-guale

(iMat 22.23-33; iLuk 20.27-40)

¹⁸ Igho egbo ena otu na lui iSadusi ni ee sese khi ite-eghuli-guale o ya la ikpukhokho agbo, e bhale deba iJesu ya mhila li ogbo. ¹⁹ Ee oli, "Osese, iMosisi o keke oli shi ebe ushi na awa khi, 'Ini omose o ghu-a pfi ughue oli shi agbo, ni o ro bia om o na li, inyoghuo oni omose o mema rue oni osamhi-olimhi ughue ni o bia eniye na oni okpotso na inyoghuo oli ni o ghu-a ogbo.' ²⁰ Eghue oghuo o ya la o, a me omose oshilua ni e khi inyoghuo. Oni ogbali o rue okpotso. Oni omose ya ghua, o bia om o na oni okpotso. ²¹ Inyoghuo oli ni oo deba li o ke rue oni okpotso, o gbo ghua, o bia om o. Igho o gbo li inyoghuo oli onuzase. ²² Igho o gbo li khi eni inyoghuo oni omose ni e kpole nya. Eni inyoghuo oshilua nya e ga rue oni okpotso ughue ni e bia om o koghuo na li. Ikpukhokho o, oni okpotso o li ghua. ²³ Ini ogbele iguale o ramhi, ni eni e ghu-a nya e ro guale, oghuo o famhi ya khi ughue oni okpotso? Aborokhia khi wewe oshilua nya e ga rue oli ughue egbo."

²⁴ IJesu o so we o, Oo, "Wa a me khi eri a da ode khi aa lese emhikhoghuo elemhi Ebe-no-pfuase, wekhi eri a lese emhikhoghuo elemhi ekpabo oyi Eshinegba. ²⁵ Ini eni e ghu-a e guale, e ke ke rue ughue wekhi eri a ke re we ke ye ughue. Eri e ke li abi igeni ena iloghie. ²⁶ Ama ingme iguale oyi eni e ghua, aa she ke ze oli ebe ni iMosisi o keke ni o ngme ingme ebuli ni oo to shi? Abi Eshinegba o gueye iMosisi khi, 'Mhemhe mhi khi Eshinegba oyi Aburaamu ali Eshinegba oyi Aziki, ali Eshinegba oyi iGiekpu.' ²⁷ Eshinegba oyi eni e la agbo o khi, o a khi oyi eni e ghua. Eri a ga da ode pfo nya." Emimi a ri ona ngme khi, egbo eni ghu-a eghuo e kie mholi agbo.

Ushi ni o fune nya

(iMat 22.34-40; iLuk 10.25-28)

²⁸ Otuoghuo eni e sese ishi, o la agho suo abi e ro khako, o me khi iJesu o ga gue so egbo iSadusi ogbo ni e mhila li, o mhila li, "Elemhi ishi nya, onoghuo o ga fune nya?"

²⁹ IJesu o so li o, oo, "Oni o mu loe ne nya na, 'Ku eso-a ye ye iZireni, Onomhue Eshinegba oyawa, lolighuo kpe o khi Onomhue. ³⁰ Nono ingme oyi Eshinegba Onomhue oye, ri udu oye nya ali agbo oye nya, ghe isamhi ali ekpabo eye nya nono ingme oyi Eshinegba.' ³¹ Onuzi-eva ni o gbo lolo mu loe khi, 'Nono

ingme oyi ɔnuzava ɔyɛ abi u li nono ingme egbe ɛ. Ushi olese okhɔghuo ɔa ke la ɔ ni o gbo mu ɛloe dɔsɛ ena.”‡

³² Ɔni Ɔmɔsɛ Ɔɔ, “U ga guɛ ngme, Ɔsɛsɛ. Igɛsikia u ngme ni u wɛ khi Ɛshinɛgba oghuo ɔ khi, ali khi ɔlese ɔa ke la ɔ, sɛ ni lɔlighuo. § ³³ Ali khi awa ri udu oyi awa nya, ali isamhi eyi awa ali ekpabɔ eyi awa nono ingme oyi Ɛshinɛgba. Ali awa nono ingme oyi ɔnuzava ɔyawa abi awa li nono ingme egbe awa. Ni awa rɔ ri ishi eva ena gbe akanya, o ghɔle Ɛshinɛgba dɔsɛ ni awa ya ri iluasobo ali isomhopfa ɔdɔda bhale ghi ɔli.”*

³⁴ Abi iJesu ɔ rɔ mɛ ilɛsingme ni ɔ rɔ sɔ luɛ ɔ, iJesu ɔɔ li, “Wa a ga nuata shi Eghiele oyi Ɛshinɛgba.”

Rɔte aghɔ vu ɔgbɔ okhɔghuo ɔa ke gbolo mhila li ɔgbɔ okhɔghuo. †

Omi ɔni Ɔmiepfuese ɔ khi

(iMat 22.41-46; iLuk 20.41-44)

³⁵ Abi iJesu ɔ rɔ la elemhi apfɛ ni o la Owa oyi Ɛshinɛgba sɛsɛ ɛgbɔ, ɔ mhila wɛ ɔgbɔ. Ɔɔ, Elɔ o zɛ ni esɛsɛ Ishi eyi iMosisi e rɔ liɛ khi omi iDefidi Ɔmiepfuese ɔ khi? ³⁶ Abi Ayɛmhɛ-nɔ-pfuasɛ o rɔ kpha iDefidi sɔ, ɔ rɔ rɔte unu oyɔli liɛ.

“Ɛshinɛgba ɔɔ, Ɔnɔmhue ɔyɛmhɛ.

Shitɔ mama mhɛ

ramhi ɛghɛghɛ

ni mhi rɔ ya ri ebe ɛ

shi ɛ ufui ɛkoawɛ.” †

³⁷ Ini iDefidi ɔ rɔte unu oyi lɔlighuo lu ɔli Ɔnɔmhue, sɛ ɔni Ɔnɔmhue oyɔli ɔ ke gbo liɛ khi omi ɔli?

Ebubu ɛgbɔ e ku esɔ a shi ekɛ shi emini ɔ ngme, ni o ri egbe mu wɛ.

IJesu ɔ tse agua yɛ eniyɛ odukhokho eyɔli shi esɛsɛ Ishi eyi iMosisi egbe

(iMat 23.1-36; iLuk 20.45-47)

³⁸ IJesu ɔ sɛsɛ wɛ, Ɔɔ wɛ, “A mu egbe ɛ shi esɛsɛ Ishi eyi iMosisi egbe. Itsua na dɔlɔdɔlɔ e ma ghɔle wɛ e iso ke kia ifui oki, ni ɛgbɔ e ke tsɛ wɛ otɛsɛ ekpɛ. ³⁹ E ma nono ni wɛwɛ e shitɔ ukpɛkhomhi ni ɔ mu ɛloe elemhi owa ugamhi oyi awa ali ashini o mu ɛloe elemhi ilegba, ni a la le, ni a la da. ⁴⁰ Itoto e rɔ li esamhi-olimhi ɛ le. Iromhi ni e nuɛ, eyi abamɛmhɛ, ɛ sɔ. Ɛshinɛgba, ɔ ya na wɛ osoli oniɛmhi to ɔ.”

Iɔna ni ɔsamhi-olimhi ɔ rɔ na Ɛshinɛgba

(iLuk 21.1-4)

⁴¹ Abi iJesu ɔ rɔ shitɔ ti mama oni akpati ni a pfi ukpaghɔlɔ iɔna a lo elemhi Owa oyi Ɛshinɛgba, ɔɔ bino ɛgbɔ abi e li pfi ikpaghɔ lo ɔ. Ɛgbɔ ni e pfue ebubu e pfi ikpokpomhi ikpaghɔ lo. ⁴² Ighɔ ɔsamhi-olimhi ni ɔa mhue emhikhɔghuo, ɔ li ya pfi anini eva lo.

⁴³ Ighɔ iJesu ɔ lu eniyɛ odukhokho eyɔli, Ɔɔ wɛ, “Igɛsikia mhi gue ɛ yɛ ɛ, khi ɔni ɔsamhi-olimhi ni ɔa mhɔli emhikhɔghuo ɔna, lɔli ɔ ri iɔna ni o funɛ nya bhale dɔsɛ ɛgbɔ enekpɔle nya ⁴⁴ Itobɔ khi eri eni e pfue e rɔte ɛpfue ni e mhue mu ɛpfiɛ rɔ riɛle iɔna. Ama ɔni ɔsamhi-olimhi ɔna, rɔte elemhi umhamɛ oyɔli, ɔ kie rue emini ɔ mhɔli nya ni ɔ kha rɔ ke le, riɛle iɔna.”

‡ 12:31 Li zɛ iLɛv 19.18 § 12:32 Li zɛ iDɛut 4.35 * 12:33 Li zɛ Osia 6.6 † 12:34 Li zɛ iLuk 10.25-28 ‡ 12:36 Li zɛ iWolo 110.1

13

Ijesu o guele emini a ya ke me ikpukhokho agbo (iMat 24.1-2; iLuk 21.5-6)

¹ Abi ijesu o rote elemhi Owa oyi Eshinegba fie lasele tee, omọ odukhokho oyoli oghuo, o o li, “Bino ghue, Osese! Ghe abi ukpokpomhi owa ona ali eche ni a ro ma li e li somhi otse khe!”

² Ijesu o so li o, o o, “Wa me ukpokpomhi owa ona. Eghẹghe o ya bhale ni echele okhoghuo o a ke ro ya migha ukhomhi okhoghuo. Wewe nya e ya de kua.”

Ozughu ali Imu-okholi vule (iMat 24.3-14; iLuk 21.7-19)

³ Abi ijesu o li shito ukhomhi Ute eera Olivu, ni o so alo ghue oni Owa oyi Eshinegba, iPita ali ijemhisi ali iJoni ali Aduru e bena bhale ya mhila li, ⁴ E o li, “Gueye anye, eghẹghe ni a ro ya ke me eni ingme enana. Elo a ya ke me ni a ro ya lese khi oni eghẹghe ni eni emhi ena e ro ya tse khi o she ramhi?” ⁵ Igho ijesu o wẹ, “A kuegbe-a ke tokpe, ini ogbokhoghuo o khi di e. ⁶ Ebubu egbo e ya ri eva oyemhe bhale deba e, e lie khi, ‘Mhemhe mhi khi loli,’ ee di ebubu egbo. ⁷ Ini a suo khi a kholi, o ke khi eri a suo eko ingme okholi obini odonue, a khi ze ni o nighise e udu. Emhi eghogho e mema bhale ya tse, ama ukpese agbo o a kie ramhi. ⁸ Ishishi ali ishishi e ya mu okholi vule shi egbe o, eghiele ali eghiele e ya li mu okholi vule shi egbe we o. Eke o ya la asha kpa ke nighise, ee kulue. Okiamhi oniemi o o pfi. Igbaekele osoli na abi o o li okpotso ni oku o lese bele e to egbe.

⁹ “A ri ukpelo shi eke lolo ke tokpe. A ya mu e je owa ni a la gue ezọ. A la elemhi Owa ugamhi gbe e. A ya ri itobo oyemhe mu e bhale odalo oyi enighie ali eni e mhesẹ ni a ro gue usomhi onete oyi Eshinegba ye we. ¹⁰ Ama neni ukpese agbo o ya ramhi, a mema she ya tse abo oni usomhi onete oyi Eshinegba ye egbo na ishishi nya. ¹¹ Ini a da mu e bhale khi a re e gue ezọ, khi ze ni udu o nase e shi emini u ya ngme. Ama lese ngme emiemini Eshinegba o ya ro ne oni eghẹghe agho, itobo khi o a khi ye ye wa ngme, ama Ayemhe-oro pfuase.*

¹² “Egbo e ya ri inyoghwo we bhale na gbolo-a, ita e li ri imi we li bhale ni a li gbolo-a. Eghẹghe agho, eniye e ya ke so alo okholi ghue eni e bia we o, e gbolo we-a. ¹³ Egbo nya e ya ri itobo oyemhe ke biselemhi e, ama oni o ri egbe mie ya ramhi ukpese, a ya mie pfuase.†

Emhi obe ni o o vese egbo kua (iMat 24.15-28; iLuk 21.20-24)

¹⁴ “Ama, a kha da me emini e pfi oyese, ashini aa kha me o li, ikhi oni o vese egbo kua, eghẹghe agho oni o ze ebe o lese abi a ri emini o ze ngme. Eni e la eke ijudia e na nga ikhomhi ite.‡ ¹⁵ Oni o la ukhomhi owa ne o khi tiemhile elemhi owa ya rue emhikhoghwo. ¹⁶ Oni o la ifui ishemi o khi na bhale apfe ya rue awulu oyoli.§ ¹⁷ O ma ze mu ikpotso ni e me ali eni e mholi eniye ni e nye enyeli shi egbe eghẹghe agho. ¹⁸ Lema Eshinegba o khi bie ze ni o de shi eghẹghe ni ulili oniemi o la gbe egbo elemhi ukpe. ¹⁹ Itobo khi onana o ya khi osoli ni o kholo ne nya rote eghẹghe ni Eshinegba o te ma agbo. Ogbo a ke gbo ya me osoli uza onana ghue eke agbo.* ²⁰ Ini Eshinegba o li rote ogbele osoli

* **13:11** Li ze iMat 10.17-20; iLuk 12.11-12 † **13:13** Li ze iMat 10.22 ‡ **13:14** Li ze iDan 9.27; 11.31; 12.11 § **13:16** Li ze iLuk 17.31 * **13:19** Li ze iDan 12.1; Iro 7.14

ni a ngme ena khi-a, oḡbòkḡoḡhuo ọa ya doḡe ji ukhomhi ọ le. Ama irari oyi eḡbò eyọli ni ọ zẹ ọda ke, ọ rọ rọte eni oḡbeḡe osoli ena khi-a. ²¹ Eḡheḡhe aḡhọ ini oḡbòkḡoḡhuo ọ gueye, 'Ghekhe, ghe Ọmiepfuese!' Okekha khi eri ọ ye, 'Ghe ọli oobọ khe!' Khi mie ọli suọ. ²² Itobọ khi iromhi emiepfuese ali emekeḡuele e ya lasele. E ya ke rieḡe ọleḡe ali ikanya ọnyalọa ọdọda rọ ke di eḡbò. Ni o khaia khi ini ọa gue kia, e ga li ya di eḡbegbi eni Eshineḡba ọ zẹ ọda ke. ²³ Irarighọ, a ga lolo kueḡbe-a ke ọ ẹlo eke. Mhi she gue emhi nya ye ẹ shi eke se neni oni eḡheḡhe o ya ramhi.

Inyenegbe bhale oyi Omi Oḡbò
(iMat 24.29-31; iLuk 21.25-28)

²⁴ "Ini eḡheḡhe osoli ona o ga doḡe se nya,

" 'Ovọ o ya bishi alo-a,
uki ọa ke doḡe ḡe,†

²⁵ Ikpetata e deno ukhuli kule,
ukhuli ali ekpabọ
ni e la irarogbe ẹ mhese
e ya ke nighise.'‡

²⁶ "Eḡheḡhe aḡhọ, eḡbò nya e ya me khi Omi Oḡbò ọ kia elemhi otughunu ẹ bhale, elemhi ekpabọ ali ufumhi ni ọ ḡe nyanyanya. § ²⁷ Eḡheḡhe aḡhọ, ọ ya ghie iḡeni eyọli e te asha kpa, ikhi ukpeḡe aḡbò nya, ti eḡbò eyọli ni ọ zẹ ọda ke gbili.

Oseḡe oyi oni ọra ọkha-eni
(iMat 24.32-35; iLuk 21.29-33)

²⁸ "Bino abi ọkha-eni o li ẹ te. O kha da kpeḡe ukhuli, ni o rọ ke ta ebe ne, leḡe khi okase ọ keḡe ya le. ²⁹ A kha da gbo li lighọ me khi eni emhi ena khi a da me we ne, leḡe khi eḡheḡhe o she ramhi. ³⁰ Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ khi, eḡbò eghuo ni e la aḡbò memena ẹa ya ghu ne, ni eni emhi ena nya e rọ bhale ya tse. ³¹ Eke ali ukhuli e ya doḡe, ama ingmemhi eyemhe ẹa ya tigbe doḡe ḡhue.

Oḡbòkḡoḡhuo ọa leḡe oni oḡbeḡe weḡe oni eḡheḡhe
(iMat 24.36-44)

³² "Oḡbòkḡoḡhuo ọa leḡe oni oḡbeḡe wekhi oni eḡheḡhe. Ghe eḡbegbi iḡeni ena iloghie ali mheme Omi ọli, se ni Itamhe lolighuo.* ³³ A ri ukpeḡe shi eke ke tokpe, itobọ khi waa leḡe eḡheḡhe ni ọ la ya bhale. ³⁴ Eri ona o li abi ọmose ni ọ vu asha obini odonue, ni ọ ri ighumha eyọli shi apfe e ri ukpeḡe khu shi na luẹ. Ọ gueye oḡbòḡbò akanya ni ọ ya gbe. Ọ gueye oni ọ khe ekhe ọ ke khe ekhe apfe.†

³⁵ "Irarighọ, ke khe ekhe, itobọ khi waa leḡe eḡheḡhe ni oga ọ rọ ya jele. Ini elogbomhi lo o, okekhi itsotso oḡbie lo o, okekhi eḡheḡhe obili-atso lo o, abi khi oḡbie-fifie lo. ³⁶ Ini ọ bhale guo, khi ze ni ọ bhale ya ẹ khi u wa leḡe a. ³⁷ Abi mhi li gue ọli ye ẹ ena mhi li gbo gueye oḡbòkpa. 'A ke khe ekhe!'"

14

Ugbamhi ni a gba khe iJesu
(iMat 26.1-5; iLuk 22.1-2; iJón 11.45-53)

† 13:24 Li ze Aza 13.10; Ezik 32.7; iJọe 2.10,31; 3.15; Iro 6.12 ‡ 13:25 Li ze Aza 34.4; iJọe 2.10; Iro 6.13 § 13:26 Li ze iDan 7.13; Iro 1.7 * 13:32 Li ze iMat 24.36 † 13:34 Li ze iLuk 12.36-38

¹ O ke kpe ogbele eva le ni a ro ya li ukpe iPasova ali ukpe ni a la le ibuledi ni aa ri ifuma shi nye, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esese Ishi eyi iMosisi, ee nono ode ni e te ya bena mu iJesu gbe-a.* ² E egbe, "Awa khi rieler o li ini a li imu, onyaghu o ya lasele shi o."

A la iBetani ku oili shi iJesu egbe
(iMat 26.6-13; iJon 12.1-8)

³ Abi iJesu o ro la eoli iBetani, owa oyi iSamu ni efafe e kpe mu shito le eminale, okpotso oghuo o rue ukoko ituale ni o lolo ghalẹ, ni o pfielasele. O gbe oni ukoko a, o ku oni ituale shi iJesu ukhomhi.† ⁴ Egboghuo ni e la agho, e ri elemhi ibibi li egbe, "Elo o ze ni a ro na pfueche oni ituale kua shi afue?" ⁵ A kha ri o li de ramhi ifata ukpe ali emhi, a kemhi eni ikpagho na eni eamhu. E shi oni okpotso unu egbegho.

⁶ Ama iJesu o o we, "A ze o li obo. Elo a yese o li e ngme shi? Egbegbi emini o ti ni o somhi otse o rieler na mhe. ⁷ Eghoghe kpa eni eamhu e ro nu e la ana, eghoghe ni o ghole e kpa a kpaghie we obo. Ama aa ya me mhe eghoghe kpa.‡ ⁸ Emini o dobe ya rieler o rieler egbo. Eri o ku ituale ku mhe egbe shi eke khe eghoghe iroto oyemhe. ⁹ Igesikia mhi gue e ye e khi, ashashini a da la tse abo usomhi onete eke agbo ona nya ne, a ya yele emini okpotso ona o rieler le."

Ijudasi o lama khi loli ya ri iJesu de
(iMat 26.14-16; iLuk 22.3-6)

¹⁰ Eghoghe agho ijudasi Isikaroti, ni o khi otuoghuo eniye odukhoko ogbava, o le deba ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ni o ya ri iJesu na we de. ¹¹ Onana ni o gueye we, o ga ghole we. E shobo khi wewe e ya ri ikpagho na li. Igho ijudasi o li nono eghoghe ni o ti ni o ro ya me asha ri iJesu na we.

Ijesu o nu eniye odukhoko eyoli le Eminale iPasova
(iMat 26.17-25; iLuk 22.7-14,21-23; iJon 13.21-30)

¹² Ogbele ni odode ni a li oni ukpe ni a la le ibuledi ni aa ri ifuma shi nye o ramhi, ni o khi ogbele ni a ro gbe ozele Osumha oyi oni iPasova-a, eniye odukhoko eyi iJesu e mhila li "Ashi o ghole e ni anye mu egbe shi eke ne, ni u la le eminale iPasova?"

¹³ Igho, o ghie eniye odukhoko etuava eyoli, o o we, "A lo ifuapfe, omose ni o tsua ubene ame, o ya lona e ode. A deba li je apfe. ¹⁴ A gueye oni o mholi apfe ni o ya lo, khi, 'Oseso o, anye mhile u ri anye khaso elemhi owa ni loli ali eniye odukhoko eyeluwe wewe e la ya le eminale iPasova?' ¹⁵ O ya re e khaso agbala ni emhi nya e gba shi ukhomhi owa atonga, a muno egbe shi akagho na awa."

¹⁶ Eni eniye odukhoko e vu, e lo ifui apfe, e ya me eni emhi tee abi iJesu o gue o li ye we. Igho e mu egbe oni eminale iPasova.

¹⁷ Ogbomhi o mu eke, iJesu ali eni eniye odukhoko ogbava e bhale. ¹⁸ Abi e li shito gaso itebu le eminale, iJesu o o we, "Egbegbi-ingme mhi gue e ye e khi otuoghuo elemhi e o ya re mhe de. Oni o nu mhe le emhi memena."§

¹⁹ Udu o yese we-a, otuoghuo-oghoo o o mhila li, "She khi o a khi mhemhe o khi?"

²⁰ O so we o, o o we, "Otuoghuo elemhi ee ogbava o ya khi, oni o ga ri ibuledi nu mhe e somhi elemhi utasa memena. ²¹ Eri Omi Ogboghuo o ya ghu-a abi a li keke o li shi eke na li. Eri-tse khi, o maa kholo oni o ya roli de egbe! O kha ga ti ne, ini ogbo o a bie bia li lo!"

* 14:1 Li ze Okiali 12.1-27 † 14:3 Li ze iLuk 7.37-38 ‡ 14:7 Li ze iDeut 15.11 § 14:18 Li ze Iwolo 41.9

*Eminale oyi Onomhue**(iMat 26.26-30; iLuk 22.14-20; 1 iKori 11.23-25)*

²² Abi e li le eminale egħo, iJesu o rue ibulēdi, o kphēmhi, o khi oḷi a, o ro na eniye odukhokho eyōli, oḷ, “A mo le; Idiegebe oyemhe na.”

²³ Igho o gbo so onyo shi uko, o kphēmhi, o roḷi na we, wewe nya e ga te o da.

²⁴ IJesu oḷ we, “Olia eyemhe na ni e migha shi ishioḷo onogḷo, ni a ku kua na ebubu egḷo.” ²⁵ Mhi gue igesikia ye e khi mhi aa ke gbo ya roḷe onyo upfonu ona da, se ni obini Eghiele oyi Eshinegba, ni mhi la da onyo onogḷo.” ²⁶ Abi e ro to uwolo se, e fiē lasele, e je Ute Eḷera olivu.

*IJesu o guele shi eke khi iPita o ya kie luē**(iMat 26.31-35; iLuk 22.31-34; iḷon 13.36-38)*

²⁷ IJesu oḷ we, “Eḷ nya, a ya na kua, a ze mhemhe-ghuo oḷo, irari khi a she keke oḷi shi Ebe-no-pfuase khi.

“Mhi ya ri emhi li

oḷisumhakia,

isumha e ya ve kua.”†

²⁸ “Ama ini a guise mhe le se, mhi ya ralo khe e iGalili.”‡

²⁹ iPita oḷ li, “Ini egḷo nya e ririē kie e, mhi aa ya kie e.”

³⁰ IJesu oḷ iPita, “Mhi gueye khi, neni okpa oḷ gbiēghe iteva amiōse, u ya kie mhe itese.” ³¹ iPita o kie gema o gue gagaga, o lie, “Ini o ri riē khia khi oni mhi la nu e ghua- lo, mhi aa ya tigbe kie-e.” Enekpole nya e li ngme ghō.

*IJesu o la iGetisemani so iromhi**(iMat 26.36-46; iLuk 22.39-46)*

³² E je ashini a lu iGetisemani, iJesu oḷ eniye odukhokho eyōli, “A shito ana ni mhi ya so iromhi bhale.” ³³ O rue iPita ali iḷoni ali iJemhisi ma egbe vu. Iyesudu-a ali anasemhe e bhale na li. ³⁴ O we, “Oya ni o la mhe udu memena o gba a. O ga nono ni luē gbe mhe. A migha akana khe mhe, a ke tokpe.”

³⁵ O ti je odalo deḷe, o de ya yeshi eke, oḷ so iromhi ini o ya ze riēle ni oni egheghe ona o doḷe luē. ³⁶ Oḷ, “Itamhe, Itamhe, emhikpa o ze e riēle. Rue mhe oni uko osoli ona odalo le. Eri-tse khi, oḷa khi abi o ghole mhe, seḷ ni abi o li ghole e.”

³⁷ Abi o nyeneḷ egbe bhale, o me khi eni eniye odukhokho e lese-a. Oḷ iPita, “ISamo, eri u lese-a? Aa doḷe nu mhe tokpe ukuku egheghe tse? ³⁸ Ri ukpele shi eke gbo ke so iromhi ini u khi de ini u mholi imufe. Ayemhe oye o mu egbe ni o ro riēle, eri-tse khi, idiegebe oye oḷa doḷe.”

³⁹ Igho o gbo vu ya so iromhi enabi o kpe so. ⁴⁰ Abi o ro nyeneḷ egbe bhale, o gbo bhale ya e we khi e lese-a, irari khi olese o la we alo, eḷa lese abi e ke ya ngme oḷi.

⁴¹ Abi o ro nyeneḷ egbe bhale utonuzese, oḷ we, “Olese a kie la, ni a yemhe-a? Olese ogḷo o she bu e! Oni egheghe o she ramhi. A bino khe khi, a ri Omi Oḷgbo na ena olamhe de. ⁴² A vule ni awa vu! Oni o remhe de oḷ bhale ena!”

*A mu iJesu**(iMat 26.47-56; iLuk 22.47-53; iḷon 18.3-12)*

⁴³ Abi o li ngme, iJudasi, ni o khi oḷuoghuo elemhi eni eniye odukhokho egbava o bhale. Egḷo ni e tsua itsua okhōli ali itakobi ali ikpokpo, ni ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ali esese Ishi eyi iMosisi ali egbhali e ghie, e nu oḷi bhale.

* 14:24 Li ze Okiali 24.8; iḷere 31.31-34 † 14:27 Li ze iZaka 13.7 ‡ 14:28 Li ze iMat 28.16

44 Oni o rōli dē o she kpē gueyē eni e nu ọli kia, ọọ wē, “Oni mhi da pfi pfi ekpamhi ne, lōli o khi ọni a nono. A mu ọli, a khē ọli ekhē rue vu.” 45 Abi e rō lēšē lole, iJudasi o lē deba iJesu, ọ́, “Ọsēsē.” O pfi pfi ọli ekpamhi. 46 Eni emōse e mu iJesu. 47 Igho ọtuoghwo eni e migha epfē-aghō o ji itakobi oyọli emhi lasele, o bē oghumha oyi Oga oyi ekpodalo ugamhi esō-a.

48 IJesu ọ́ wē, “Okhōli mhi tsua, ni a rō lina tsua itsua okhōli ali itakobi ali ikpokpo bhale ya mu mhē? 49 Ogbēlē kpa mhi rō nu ẹ la, mhi la Owa oyi Ẹshinēgba ẹ sēsē. Aa mu mhē. Eri a mē emhi ena ni emini a kēkē shi Ebe-nopfuasē o bhale ya tsē.”[§] 50 Igho eniyē odukhokho eyọli nya ni e deba li e wē kua, o kpe lqlighwo le.

51 Ozeo oghwo ni o sọ awulu ona yeyēyē, ọ́ deba iJesu. Abi e rō tọ obọ sọ li, khi wēwē e ya mu ọli, 52 o nyanọ awulu-a mhūē wē abọ, o ri irumheba na vu.

Otu iSaediri e ri iJesu gue ezo

(iMat 26.57-68; iLuk 22.54-55,63-71; iJon 18.13-14,19-24)

53 E mu iJesu bhale owa oyi Oga oyi ekpodalo ugamhi, ighie eyi ekpodalo-ugamhi nya, ali egbhali ali ekekebe ali esēsē Ishi eyi iMosisi nya e le gba.

54 IPita o tapfia deba li ukhu-khokho, ya ramhi elemhi apfē oyi Oga oyi ekpodalo ugamhi. O nu eni ẹ khē ekhē shitọ khasē erali.

55 Eni ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali oni igbaa oyi iSaediri nya, e nono emhi ushi ni e ya mu mhōli iJesu obọ, ni e ba mē asha gbe ọli-a. Ẹa mē emhikhoghwo. 56 Ebubu egbo e pfi ọtselē eyi egbhōli mu ọli, eni ọtselē nya, ẹa de shi oghuo.

57 Ikpukhokho, egbo eghuo e vule pfi ọtselē egbhōli ona mu iJesu. Ẹẹ, 58 “Anye suọ khi ọọ liē khi, ‘Mhi ya guoghō Owa oyi Ẹshinēgba onana ni egbo e ri abọ ma-a, ẹlē-esē mhi tọ olese ni egbo ẹa ri abọ ma.’”^{*} 59 Abi e riē kie ngme ona, ọtselē eyewē ẹa kie de shi oghuo.

60 Igho Oga oyi ekpodalo ugamhi o vule migha odalo oyewē nya, o mhila iJesu. “Waa bie ya sọ wē o? Ẹzọ elọ na ni egbo ena ẹẹ gue shi ẹ egbe?” 61 Ama iJesu o tsaghie a, ọa sọ wē o. Oga oyi ekpodalo ugamhi, o gbo mhila li, “Yeyē u khi Omiepfuese, Omi Ẹshinēgba ọna Kueghie?”

62 IJesu ọ́ li, “Lōli mhi khi. Ẹẹ nya a ya mē khi Omi Ogbọ o shitọ obita oyi Ẹshinēgba ni o funē, ali khi o la otughunu rōte irarogbe ẹ tiemhie.”[†]

63 Oga oyi ekpodalo ugamhi o nyanọ itsua shi egbōli uruli abi o li yila. Ọ́, “Awa ke gbo nono ọtselē olese. 64 Ẹẹ nya a she suọ abi o pfi unu-a deba Ẹshinēgba. Sẹ a sọ shi o?”

Wewē nya e pfa ezọ mu ọli khi ọni a gbe-a o khi.[‡] 65 Egbọ eghuo o, e tononon e tē ku ọli. E ri emhi genọ ọli alo. E pfi ọli emhi, ẹ ọli, “Mē eke guele, gueyē anye ọni o pfi ẹ emhi?” Eni ẹ khē ekhē e mu ọli, e lase ọli esō.

IPita o khi lōli ẹa lēsē iJesu

(iMat 26.69-75; iLuk 22.56-62; iJon 18.15-18,25-27)

66 Abi iPita o kie shitọ elemhi apfē egho, omueshi oghwo ni o khi ọni ọ́ ga oyi Oga oyi ekpodalo ugamhi o bhale. 67 O mē iPita abi o rōkhasē erali, o tōli ọkpē tsuke.

Ọ́ li, “Yeyē u li nu iJesu na iNazarēti i kia.”

68 Ama iPita o tia. Ọ́, “Mhi a lēsē emini wa ngme.” O lase agho le je ode ni a tē ẹ lo elemhi apfē. [Igho ọkpa o gbieghē.]

§ 14:49 Li zẹ iLuk 19:47; 21:37 * 14:58 Li zẹ iJon 2:19 † 14:62 Li zẹ iDan 7:13 ‡ 14:64 Li zẹ iLẹv 24:16

⁶⁹ Abi ɔni ɔmueshi ni ɔ ga ɔgbɔ ɔghɔ ɔ rɔ gbo mɛ iPita aghɔ, ɔ gbo riɛɛ eni ingmemhi ngme khase eni e migha epfe aghɔ. ɔɔ, “ɔtuoghɔ elemhi wɛ, ɔni ɔmɔse ɔna ɔ khi.” ⁷⁰ IPita ɔ gbo tia.

Oo li denɛ, eni e migha epfe aghɔ e kɛ iPita, “Igesikia lɔ khi ɔtuoghɔ elemhi wɛ u khi, irari khi ɔnge iGalili u khi.”

⁷¹ Ighɔ ɔ li sɛ egbɔli isheli, ɔ romhi eni isheli. ɔ liɛ, “Mhi aa ga lesɛ ɔmɔse ɔna ni a ngme ena.”

⁷² Utoghukpe, ɔkpa ɔ gbiɛghɛ utonuzi-eva. IPita ɔ sato emini iJesu ɔ gueye ɔli khi, “Neni ɔkpa ɔ ya gbiɛghɛ utonuzi-eva, u ya kie mɛ itesɛ.” Ighɔ ɔ gbe akhe eviɛ a.

15

A rue iJesu bhale odalo oyi iPaleti

(iMat 27.1-2,11-14; iLuk 23.1-5; iɔn 18.28-38)

¹ ɛluzogbe fiefie, ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ali egbhali ali esɛɛ Ishi eyi iMosis ali igbaa eyi iSaɛdiri nya, e ye ugbamhi. E gɛ iJesu rue vu ghi iPaleti.

² ɔni iPaleti ɔ mhila iJesu ogbɔ, ɔɔ li, “Oghie ɔyi ɛgbɔ iJu u khi?”

IJesu ɔɔ, “Eee! Ighɔ lɔ abi u ngme ɔli.”

³ Eni ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi ɛshinegba e ga gue ɛzɔ emhi ebubu shi iJesu egbe. ⁴ Ighɔ iPaleti ɔ gbo mhila li ogbɔ, ɔɔ, “Wa ya pfunu, u suɔ iwali ɛzɔ ni e gue ɛ shi ɛ egbe?”

⁵ Ama iJesu ɔa sɔ li ɔ. O ri abɔ sha iPaleti.

A pfa ɛzɔ mu iJesu a ka gbe ɔli a

(iMat 27.15-26; iLuk 23.13-25; iɔn 18.39--19.16)

⁶ Abi áá li ini o lina ramhi ɛghɛghɛ ukpe iPasova, eri iPaleti ɔ rue ɔgbɔ ɔghɔ owa ighumha lasela na wɛ abi o ghɔle wɛ shi. ⁷ ɛghɛghɛ aghɔ ɔmɔse ɔghɔ ni a lu iBarabasi ɔ la owa ighumha, ni ɔ khi ɔghɔ ɛgbɔ ni a mu. Eri a mu ɔli shi ugbeli ni ɔ gbe ɛghɛghɛ ni a rɔ mɛ onyaghu. ⁸ Abi eni ɛgbɔ e rɔ bhale gbii ya mhila iPaleti ɔ riɛɛ emini ɔ kie kɛ riɛɛ na wɛ, ⁹ iPaleti ɔ mhila wɛ, ɔɔ, “A nono ni mhi rue oghie iJu abɔ a na ɛ?” ¹⁰ ɔ ga lesɛ gboo khi itobɔ ibiselemhi, ighie eyi ekpodalo-ugamhi e rɔ mu iJesu ghi luɛ. ¹¹ Ama ighie eyi ekpodalo-ugamhi e sɛsɛ ɛgbɔ e gueye iPaleti ɔ ri ochoghɔ wolɔ iBarabasi abɔ a na ɛwɛ.

¹² iPaleti ɔ mhila wɛ, ɔɔ, “Elɔ mhi kɛ li ɔni a lu oghie iJu shɔ?”

¹³ E tsɛsɛ leghe, “A ta li ma ɔara apfida.”

¹⁴ iPaleti ɔ mhila wɛ, ɔɔ, “Elɔ o zɛ, umha-guekia onoghɔ o riɛɛ?” Ama eena e tsɛsɛ nɛ, “A ta li ma ɔara apfida!”

¹⁵ Ni ɔ rɔ riɛɛ emini oo ghɔle eni ɛgbɔ, ɔ wolɔ iBarabasi abɔ-a na wɛ. ɔɔ e gbe iJesu itɛ, ɔ rue ɔli na wɛ e ka ta li ma ɔara apfida.

Ekhɔli-okhuɛ e ri iJesu li egia

(iMat 27.27-31; iɔn 19.2-3)

¹⁶ Eni ekhɔli-okhuɛ e rue iJesu lo elemhi apfe agbala oyi igovunɔ. E lu ekhɔli-okhuɛ apfɛwɛ eni e kpole. ¹⁷ E ri awulu ichɛ ni o khi ɛgholi ibulu, sɔ li, e ri igba do arula rughu ɔli ukhomhi. ¹⁸ E liɛ ɔli, “A da abɔ na oghie ɔyi ɛgbɔ iJu!” ¹⁹ E pfinɔ ɔli ukpokpo ukhomhi iti ingmi-ingme, e tono etɛ ku ɔli. E de ya wugha li odalo, e nyɛsɛ ukhomhi na li. ²⁰ Abi e rɔ lighɔ ri iJesu li egia se nya, e gueghie ɔli oni awulu ichɛ ni o khi ɛgholi ibulu oghɔ, e nyenɛ egbe ri itsua eyɔli sɔ li. Ighɔ e rue ɔli vu ya tama ɔara apfida.

A ta iJesu ma apfida

(iMat 27.32-44; iLuk 23.26-43; iJon 19.17-27)

²¹ Abi e rọ lẹ, e ya ẹ ọmọse ọghuo ni a lu iSamọ ni ọ rọte odẹ oyọli dọṣe, ni ọ rọte asha jele. Ighọ eni ekhọli-okhuẹ e ri itoto mu ọli ọ tsua ọara apfida oyi iJesu. ISamọ ọngi iZireni ọ khi, ọ gbo khi ita Alezada ali iRufọsi.* ²² E rue iJesu bhale ashini a lu iGogota. [Ugua ukhomhi olimhi a ri iGogota ngme] ²³ A ri onyọ ni a ku ikhumhi na lui Imari shi na li ọ rọ da, ama ọa lama da li. ²⁴ E ta li ma ọara apfida. E kemhi itsua ni ọ sọ mhọli egbe abọ. E ti ebe rọ kemhi eni ide eyọli, ni e lẹṣe oni o ya tẹ ọgbọgbọ.†

²⁵ Eghẹghẹ agogo itili ẹluzogbe a rọ ta li ma ọara apfida. ²⁶ Emini e kekẹ rọ kphase oni ọara apfida kpada na li khi. Oghie Oyi Egbọ iJu. ²⁷ E li gbo ta ighiatọ etuava ma ọara apfida mama li, ọtuọghuo ọ la li obọ-ita, ọnọkpọle ọ la li obogobọ. ²⁸ Ona o ri emini a kekẹ shi Ebe-no-pfuase bhale ya tse, ni ọdọ, “A leli ọli ma ighiatọ.”‡ ²⁹ Egbọ eni e te epfẹ aghọ dọṣe, e pfi itsue manya iJesu, ee nighise ukhomhi, e liẹ, “Ebanẹkẹ! Yẹyẹ ni u ya guọghọ Owa oyi Eshinegba-a, u gbo riẹlẹ ọ tọ ogbẹlẹ ese.§ ³⁰ Rọ te ọara apfida tiemhie shọ ya mie egbe ẹ pfuese.”

³¹ Ighọ ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ali esẹṣe Ishi eyi iMosisi e li ri iJesu li egia, e liẹ egbe wẹ. “Ọ mie egboṣe pfuese, ama ọa dọbẹ mie egbọli pfuese. ³² A zẹ ni oni Ọmiepfuese ọna, ikhi oghie iZireni, ni ọ rọte ọara apfida tiemhie ni awa me, ni awa mie ọli suọ.” Eni a li ta ma ọara apfida mama li, e ga li nu wẹ tsue ọli.

Eghuli oyi iJesu

(iMat 27.45-56; iLuk 23.44-49; iJon 19.28-30)

³³ Agogo igbẹva ọguota, obili o bi oni eke a nya. Elemhi iwakati esẹ oni obili o la ogbe ramhi. ³⁴ Agogo esẹ o ramhi, iJesu ọ tṣeṣe leghe, ọ ri unu ẹoli oyẹwẹ liẹ, “Eloi, Eloi, Lama Sabachi tani?” Emini a ri ona ngme khi, “Eshinegba oyemhẹ, Eshinegba oyemhẹ, elọ o zẹ ni u rọ tsua mhẹ pfia.”*

³⁵ Abi egbo eghuo ni e migha epfẹ aghọ e rọ suọ khi ọ ngme na, e ke, “Ri esọ shi eke khi ọ lui Elaja.”

³⁶ Ọmọse ọghuo elemhi eni egbo ọ na ya rue isoso sọ li onyọ ni okhẹ a, ọ gẹ ọli shi ukpokpo rọli kpẹ iJesu unu ọ rọ da. Oni ọmọse ọ ke. “A zẹ ọli obọ, ni awa me ini Elaja ọ ya bhale ya rue ọli ukhomhi ọara apfida tiemhie.”†

³⁷ IJesu ọ tṣeṣe leghe, ọ ghua.

³⁸ Ukpokpomhi ode ugbakpi ni a rọ pfa odẹ-a shi elemhi Owa Oyi Eshinegba, o rọte idanẹ kiẹṣe-a asha eva ya to eke.‡ ³⁹ Abi ọkhọli-okhuẹ oniemhi ni ọ migha odalo oni ọara apfida ọ rọ suọ abi iJesu ọ tṣeṣe leghe, ni ọ rọ me abi ọ li ghua, ọdọ, “Egbegbo lọ khi, Omi Eshinegba ọmọse ọna ọ khi.”

⁴⁰ Ikpotoso eghuo e ta pfia bino, iMeli ọnge iMagidaleni, ali iMeli inyi iJemhisi oni ọ kpọkẹ, ni ọ gbo khi inyi iJosisi ali iSalome. ⁴¹ Ikpotoso ena e mema deba iJesu ni e ri ukpẹloe khu ọli obini iGalili. Ikpotoso elese ni e deba iJesu bhale iJerusalemu e li ga migha aghọ.§

Irotọ oyi iJesu

(iMat 27.57-61; iLuk 23.50-56; iJon 19.38-42)

* **15:21** Li zẹ iRom 16.13 † **15:24** Li zẹ iWolo 22.18 ‡ **15:28** Li zẹ Aza 53.12 § **15:29** Li zẹ iWolo 22.7; 109.25; iMak 14.58; iJon 2.19 * **15:34** Li zẹ iWolo 22.1 † **15:36** Li zẹ iWolo 69.21 ‡ **15:38** Li zẹ Okiali 26.31-33 § **15:41** Li zẹ iLuk 8.2-3

⁴² Ogbomhi o she mu eke elegbo ni o khi ele ni a ro mu egbe ke ele iyemhea oyi egbo iJu. ⁴³ IJofesu onge Arimatia, ni o khi oghuo eni e mhese, ni o khi ogbo ni o li mu eloe. Eri o bie kpe ri eloe shi eke ke Eghiele oyi Eshinegba. O gbe udu le ya gueye iPaleti o rue olimhi oyi iJesu na lue ya to. ⁴⁴ O ga sha iPaleti abo khi iJesu o she gbhe gho kele ghua. O lui oni okholi-okhue oniemhi ogbo mhila ini iJesu o she gbhe ghua. ⁴⁵ Abi iPaleti o ro rote unu oyi oni okholi-okhue oniemhi ogbo suo khi igbo o khi egbegbo, o tsua olimhi oyi iJesu na iJofesu. ⁴⁶ Igbo iJofesu o de ide, o rue oni olimhi tiemhile para, o khuli oli, o ri oli to uji ni a to shi eche. O gheghele eche oniemhi guese oni uji. ⁴⁷ IMeli onge iMagidaleni, ali iMeli inyo iJosisi e me ashini a ri oli to.

16

Irote eghuli guale oyi iJesu

(iMat 28.1-8; iLuk 24.1-12; iJon 20.1-10)

¹ Abi ele iyemhea o ro dose se, iMeli onge iMagidaleni, ali iSalome, ali iMeli inyi iJemhisi, e de afu ituale ni ee pfiemhue obo ni wewe e ya khakha li shi idiegebe olimhi oyi iJesu. ² Ogbie-fiefie ni o khi uka, khi ovo o lese ngale, e je atalimhi ni a roli to. ³ Igbo e mhila egbe we, "Oghuo o ya gheghele eche unu oni atalimhi-a na awa?"

⁴ Ama abi e ke ro yase alo eke bino, e me khi a she gheghele oni eche ni o gho gbodi unu oni atalimhi-a a. ⁵ Abi e ro lo oni uji, e me ozeo ni o so itsua epfopfo na dogo, khi o shito epfe obita. O sha we abo.

⁶ O o we, "Abo e khi sha e." "Ijesu onge iNazareti oni a ta ma para apfida a nono? O she te eghuli guale. Oa la akana. Ghe ashini a roli to. ⁷ Ama a ke vu, a ka gueye eniye odukhokho eyoli ali iPita khi, 'O she ralo iGalili e ke e. A ya bhale ya e oli shi agho abi o kie kpe gueye e.' ⁸ *"

⁸ Eni ikpotso e lasela, e na ya je apfe. Abo e sha we, ulishi oo mu we, ea nu ogbokhoghuo ngme irari khi ulishi o mu we.

[Ebe eni odode eghuo eni a rote keke oni Usonhi Onete ona, ea mholi odada 9-20 oyi ukhomhi 16 ona.]

Ijesu o ri egboli khasa iMeli ongi iMagidaleni

(iMat 28.9-10; iJon 20.11-18)

⁹ Abi iJesu o ro rote eghuli guale ele uka se, o ri egbe oli kpe khasa iMeli onge iMagidaleni, oni iJesu o khu ayemhe ebe ishilua rote egbe ya fie. ¹⁰ O vu ya gueye apfe iJesu ni ee vie. ¹¹ Abi e ro suo khi iJesu o she guale khi o la agbo ali khi iMeli ongi iMagidaleni o me oli, ea mie shi oli o.

Ijesu o ri egboli khasa eniye odukhokho aava

(iLuk 24.13-35)

¹² Abi a ro me ona se, iJesu o rote ode ododa ri egboli khasa ewe aava abi e li lo elemhi oni eoli. ¹³ E nyene egbe jela, e gbo gueye eniye odukhokho ni e kpole, ama, ea gbo li mie shi we o.

Ijesu o ri egboli khasa eni eniye odukhokho ogbaghuo

(iMat 28.16-20; iLuk 24.36-49; iJon 20.19-23; Ika 1.6-8)

¹⁴ Ikpukhokho, iJesu o ri egboli khasa eni eniye odukhokho ogbaghuo abi e ro le eminale. O dese we shi umha-mhali irudunga oyewe, ali umha-nono ni e mie shi emini eni e me lue e ngme abi o ro guale se.

* 16:7 Li ze iMat 26.32; iMak 14.28

¹⁵ Ọọ wẹ, “A lo elemhi eke agbọ nya, a ke gue usomhi onete oyemhẹ yẹ ogbọkpa.† ¹⁶ Ọnini ọ da mie ẹ suọ, ni a da batazi ne, ọ ya mhọli imiepfuese, ama ọni ọa da miesuọ, a she pfa ezọ mu ọli. ¹⁷ Ọlele ona o ya ke deba eni e miesuọ, e ya ri eva oyemhẹ khu ayemhẹ ebe kua, e ya ngme emue onogbọ unu. ¹⁸ E ya ri abọ eyewẹ mu enye eke, ini e rie rue ikhumhi ni ọọ gbe ogbọ da, ọa ya li wẹ abikhoghwo. E kha ri abọ nga eni ẹ ghua egbe, e ya toto.”

A rue iJesu nga obini iloghie
(iLuk 24.50-53; Ika 1.9-11)

¹⁹ Abi iJesu Ọnọmhue ọ rọ nu wẹ ngme se, a rue ọli nga idane iloghie. Ọ shitọ ukiẹkiẹ obita oyi Eshinegba.‡ ²⁰ Ighọ eniyẹ odukhokho eyi iJesu e li fiẹ ya tse abọ oni usomhi onete gasẹ asha kpa. Ighọ Ọnọmhue ọ rẹ wẹ gbe ikanya, ọ ri ikanya ọnyaloa ni e gbe ri ungemhi oyọli tse.

† 16:15 Li zẹ Ika 1.8 ‡ 16:19 Li zẹ Ika 1.9-11

Usomhi Onete oyi iJesu iKirisiti ni iLuku O keke

Irohase

¹ Ebubu eḡbo e she roshēka keke emini e bhale ya tse nya eḡheḡhe oyi anye. ² Ezeze abi eḡbo eni e gue ungmehi oyi Eshineḡba le, ni e rote igbaekele ri eloe me we abi e li de, ighe e li gue we ye anye, ni anye ro ligho keke we. ³ Aborokhia khi eni ingme ena, khi rote igbaekele mhi te towe okpe, lolu o ro ti mhe eloe, ni mhi kuegbe-a keke abi e li de ghi e, yeye iTiofilosi ni a ri ekpe e na, ⁴ Ishegho ni u ro ya lese eḡbegbi ingme ni e la emini a sese e.

A guele shi eke khi, a ya bia iḡoni

⁵ Okpodalo-ugamhi oyi Eshineḡba oghuo ni a lu iZakaraya o ya la o eḡheḡhe oyi oghie ni a lu Erodu ni o mhue eke iJudia. Oni iZakaraya o khi otuoghuo igbhogbho ekpodalo-ugamhi eyi Eshineḡba ni Abija o li la. A lu ughue oli Enizabeti ni o khi omiomi Eroni.* ⁶ Oni omose ona ali ughue oli, e khi eḡbo ni e pfuase shi odalo oyi Eshineḡba, ni e ri ishi eyi Eshineḡba a gbe akanya. ⁷ E a bia om o itobo khi Enizabeti aga o khi. Wewe ava-ava e she womhe.

⁸ Eḡghuo, khi ugamhi o te iku eḡbo ekpodalo-ugamhi eyi Eshineḡba ni iZakaraya o la, ⁹ obo o mu iZakaraya khi lolu o ya lo Owa oyi Eshineḡba ya tose ituale afu eera ukhomhi atete. Igho eni igbhogbho ekpodalo-ugamhi eyi Eshineḡba e kie kpe e li. ¹⁰ Abi eḡheḡhe ni a ro o tose eni ituale o ro ramhi, eni eḡbo ni e bhale shi oni ugamhi, e legba atukpapfe, e so iromhi.

¹¹ Igho aḡeni oyi Eshineḡba o bhale ya migha ukiyekiye obo ita oni adido ni a la tose ituale. ¹² Abi iZakaraya o ro me oni aḡeni, o yila, ulishi oo mu oli. ¹³ Ama oni aḡeni o oli, “Khi ze ni ulishi o mu, Eshineḡba o she suo iromhi ni u so. Ughue Enizabeti, o ya bia om o ne. Iḡoni khi eva ni u ya lu oli. ¹⁴ Oni om o, o ya ri oghelē ali iregbemu ghi e. Ebubu eḡbo e ya ghele shi ubiamhi oyoli. ¹⁵ Irari khi o ya fu shi odalo oyi Eshineḡba. O khi tigbe da onyo ni o toto ghue. Rote ele ni a te ya bia li, o te ya mhue Ayemhe-no-pfuase. ¹⁶ Eḡbo iZireni ebubu o ya mu pfi bhale deba Eshineḡba Onomhue oyewe.† ¹⁷ Onomhue o ya ghie oli ralo, o mhue ekpabo ali ayemhe enabi eyi Elaja. O ya mu udu oyi eni e khi ita pfi ni e ke nono ingme oyi imi we. Eḡbo eni e a kpe e suo eso na Eshineḡba, e suo eso na Eshineḡba abi eḡbegbi eḡbo e e li. O gbo mu eḡbo egbe shi eke khe Eshineḡba.”‡

¹⁸ iZakaraya o ro mhila oni aḡeni, “Se o li ya khuese mhe khi igesikia u ngme? Irari khi mhemhe ali ughuemhe anye she womhe.”

¹⁹ Oni aḡeni oo li, eva oyemhe khi iGebuleni. Mhemhe mhia migha odalo oyi Eshineḡba. Lolli o ghie mhe mhi ka nu e ngme, mhi gue oni usomhi onete ona ye. § ²⁰ Ama ungmehi u ke ya melea ramhi eḡheḡhe ni oni ungmehi ona o ro bhale ya tse, itobo khi u waa mie emini mhi gueye suo ni o bhale ya tse shi eḡheḡhe oyoli.

²¹ Eḡheḡhe ni a ngme ena, eḡbo e kie migha olase khe iZakaraya. Abo e sha we, irari khi o she ke tese oni elemhi Owa oyi Eshineḡba dose. ²² Abi o ke ro

* 1:5 Li ze 1 Okhe 24.10 † 1:16 Li ze iNoba 6.3 ‡ 1:17 Li ze iMala 4.5 § 1:19 Li ze iDan 8.16; 9.21; iMat 18.10

lasele ɔa ke ngme unu. Eni egbɔ e te odode leɛe khi imeke ɔ me oni elemhi Owa oyi Eshinegba irari khi obɔ ɔ ke rɔ nu we ngme.

²³ Abi ogbele ni iZakaraya ɔ rɔ ya ga oni ugamhi e rɔ gba, ɔ je apfe. ²⁴ Ighɔ, ughuɔli Enizabeti ɔɔ me. ɔ la ufui owa iki ishe, ɔa ke lasele ni egbɔ e me. ²⁵ Oni ɔkpotso ɔɔ, “Eshinegba ɔ she rieɛe onana na mhe. ɔ mhue isomhelemhi na mhe, ɔ rue mhe omama egbe le ukpeloe oyi egbɔ.”

Ageni ɔ guele abi a lie bia ijesu

²⁶ Uki onuzi-esesa o gba ni Enizabeti ɔ te e me, Eshinegba ɔ ghie ageni ni a lu iGebuleni bhale eoli iNazareti ni o la eke iGalili. ²⁷ Oni ageni ɔ bhale deba omueshi ni ɔa leɛe omose ne ni a lu iMeli ni omose ni a lu ijosefu ɔɔ gue. Unuekpe oyi iDefidi iJosefu ɔ khi. ^{*} ²⁸ Oni ageni ɔ bhale deba iMeli. ɔ tse ɔli, ɔɔ li, “Moo mueshi! Eshinegba ɔ she khivose ne! Eshinegba ɔ nuɛ la!”

²⁹ Oni otse ona o ri abɔ sha iMeli irari khi ɔa leɛe emini otse onana o ngme. Egbe ɛa ke sheshe ɔli. ³⁰ Ama oni ageni ɔɔ li, “Khi ke ze ni ulishi o mue, irari khi Eshinegba ɔ she mhɔli isomhelemhi ne.” ³¹ U ya ke me, u bia omɔ omose, ijesu wa lu e va oyoli. [†] ³² Ogbo oniemhi ɔ ya khi, Omi Eshinegba no Yagha ne Nya a ya ke lu ɔli. Eshinegba ɔ ya rue ukpekhomhi eghiele oyi itali iDefidi na li. ³³ ɔ ya mhue omhesɛ shi omhue-apfe oyi iGiekɔpu agboagbo. Eghiele oyoli ɔa ya mhue ukpese. [‡]

³⁴ iMeli ɔ mhila oni ageni, ɔɔ, “Se ingme ni u ngme ena e li bhale ya tse? Irari khi mhi a leɛe omose ghue.” ³⁵ Oni ageni ɔɔ li, “Ayemhe-no-pfuase ɔ ya bhale debe, egehege agho ekpabɔ eyi Eshinegba no Yagha ne Nya e ya tsua rughue, omɔ ni u ya bia, oni ɔ pfuase Omi Eshinegba a ya ke lu ɔli. ³⁶ Enizabeti inyoghuae ni a kpe e lu aga, ɔ she lie me umemhi, iki esesa o la memena, abi ɔ tseku khia khi ɔ she womhe eghɔ, ɔ ya bia omɔ. ³⁷ Irari khi aa me emini Eshinegba ɔa dobe e rieɛe.” [§]

³⁸ iMeli ɔɔ li, “Eshinegba ɔ mhue mhe. O ka a tse na mhe abi u li ngme ɔli.” Ighɔ oni ageni ɔ li vu.

iMeli ɔ ya feli Enizabeti

³⁹ Egehege ana iMeli ɔ nyanya muno egbe, ɔ je eoli ni e la epfepfe ute ena eke ijudia. ⁴⁰ ɔ ramhi apfe oyi iZakaraya, ɔ tse Enizabeti. ⁴¹ Abi Enizabeti ɔ rɔ suɔ otse oyi iMeli, omɔ ni ɔ la li elemhi ɔ mu egbe nyene. Ayemhe-no-pfuase o bhale deba li. ⁴² Enizabeti ɔ khueghie unu a leghe, ɔɔ li, “Oni a khivose na u khi elemhi ikpotso. Oni a khivose na omɔ ni u ya bia ɔ khi. ⁴³ Oghuo mhi khi, ni inyɔ Onomhue oyemhe ɔ ko ya feli? ⁴⁴ Abi mhi rɔ leɛe suɔ otse oye, omɔ ni ɔ la mhe elemhi ɔ ri oghelɛ mu egbe nyene. ⁴⁵ Ikhivose ɔ khi na ogbo ni ɔ mie ungememhi ni Eshinegba ɔ ngme khi ɔ ya roli tse.”

Uwolo ikueghie ni iMeli ɔ to

⁴⁶ iMeli ɔɔ,
“Mhi ri ayemhe oyemhe
kueghie Eshinegba.

⁴⁷ Mhi rote elemhi ayemhe oyemhe
kueghie Eshinegba Omiepfuese oyemhe.

⁴⁸ Irari khi ɔ ye mhe
ni mhia mu eloe le.
Rote ana vu,

* 1:27 Li ze iMat 1.18 † 1:31 Li ze iMat 1.21 ‡ 1:33 Li ze 2 iSam 7.12,13,16; Aza 9.7 § 1:37 Li ze Igbae 18.14

egbọ kpa, e ya ke e lu mhe,

Oni a khi vose na.*

⁴⁹ Ipfuase o khi

eva oyi Eshinegba no fune,

Irari khi o ri ele

eminiemhi na mhe.

⁵⁰ O mhuẹ isomhelemhi

na egbọ nya ni e na ulishi oyoli

rote agbhotu ya je agbhotu.

⁵¹ O ri abo eyoli

gbe ikanya onyaloa,

o vese egbọ ni e mhuẹ itiegbenga

elemhi isamhi udu eyewe kua.

⁵² O ti ighie tiemhile eke,†

ama o yase egbọ ni

e ti egbewe tiemhie nga idane.

⁵³ O ri eminete na egbọ ni

okiamhi o o gbe le.

Ama eni e pfue,

o ku we epfue abo-a.

⁵⁴ O she ri ishiobo ni o shi

na itawa tse.

O bhale ya kpaghie egbọ iZireni

eni e e ga li obo.

⁵⁵ Abi o li shi ishobo

na agboagbo na Aburaamu

ali imimi oli,‡

ni o gbo li nu

ititawa ngme oli agboagbo.”§

⁵⁶ IMeli o nu Enizabeta la iki ese neni o je apfe.

Abi a li bia iJoni Oni o o batazi egbọ

⁵⁷ Eghẹghẹ o ramhi ni Enizabeta o ro ya bia, o ya bia omo omo. ⁵⁸ Idogbapfe

ali egbọ eyoli e suo abi Eshinegba o somhi elemhi oli. E nu oli ghele. ⁵⁹ Ogbẹle-

elele o ramhi ni a ro ya shele oni omo a, ee nono ni e lu oli iZakaraya ni o khi

eva oyi ita li.* ⁶⁰ Inyoli o o we, “Iiye! Eva oyoli khi iJoni.”

⁶¹ Eni egbọ e oli, “Ogbokhoghuo o la unuekpe oye ni o kpe le eva onana ghue.”

⁶² Igho e ri abo nu ita oni omo ngme ro mhila li abi a ya ke lu oni omo. ⁶³ O o

we, e rue emini a keke emhi e shi ali ugba na lue. O keke khi, “Eva oyoli khi

iJoni.” O ri abo sha we nya. ⁶⁴ Utoghuokpe, unu oyoli o khueghie-a, o o ngme,

o o kuẹghie Eshinegba. ⁶⁵ Ulishi oo mu idogbapfe egho nya. Oni ungmehi

egbo nya e ke ngme asha kpa eke iJudia. ⁶⁶ O ri abo sha ogbokpa ni o suo oni

ungmehi. Ee mhila, “Omo nabi se ona o ya khi?” Irari khi obo oyi Eshinegba

o nu oli la.

Uwolo ikuẹghie ni iZakaraya o to

⁶⁷ Ayemhe-no-pfuase o tiemhile shi iZakaraya ita oni omo o. O o ngme ungmehi aguele, o o lie,

* 1:48 Li ze 1 iSam 1.11 † 1:52 Li ze iJobu 5.11; 12.19 ‡ 1:55 Li ze Igbae 17.7 § 1:55 Li ze 1

iSam 2.1-10 * 1:59 Li ze iLev 12.3

68 “Ikueghie o khi na
Eshinegba Onomhue oyi iZireni,
itobo khi o she
bhale ya pfa
egbo iZireni eyoli shi eke.

69 O rote unuekpẹ
oyi iDefidi, omọ oyoli,
mu adenomọ Omiepfuese
vule na anye.

70 Abi o li rote
unu emekeguele
ni e pfaşey eyoli
ena elee shobo,
71 khi loli ya tsumhi awa
obọ oyi ebe awa
ali eni e biselemhi awa.

72 Ali khi loli ya somhelemhi itita awa,
ni sato ishobo oyoli ni o shi na we,

73 ikhi isheli ni o romhi
shi emini o gueye ita awa Aburaamu,
74 khi loli ya rue awa
obọ oyi ebe awa le,

ini awa khi ri
ulishi ga lue
75 elemhi ipfaşey ali ingeli enete,
agboagbo kpa.

76 Yeye omimhe,
a ya lue omekeguele oyi
Eshinegba no Yagha ne Nya;†
irari khi u ya ralo
ya be ode-a khe Onomhue.

77 Ni u ro gueye egbo eyoli khi
rote igbe-olamhe-kua na we,
e te ya mholi imiepfuese.

78 Irari khi Eshinegba oyawa
o mholi ilelemhi,
o ya ze ni ovo
imiepfuese oyoli
o te idane ngale shi awa o.

79 Ali ni o rote idane ge
nga eni e la alo ebili egbe
ali eni e la okhena eghuli.‡
Ni o ri awa te ode opfomhe.”

80 Igho oni omọ o lii fu, o lese ingme. O la ifui odagbe ifufu ramhi eghenge ni
o ro lasele tse abo ungememhi oyi Eshinegba ye egbo iZireni.

2

Ubiamhi oyi iJesu
(iMat 1.18-25)

¹ Eghēghe agho, Oghie Ogositōsi iSiza o shi ushi a ka leli egbo ni e la ishishi ni igōmēti iRomu e mhēse shi nya. ² Ona o ya khi ileli egbo oni odode ni a kpe me egheghe ni iKuirinusi o ro khi igovuno shi eke iSiria. ³ Ogbogbo o je apfe oyoli ya keke eva shi eke.

⁴ IJosefu o te eoli iNazarēti ona eke iGalili li je iBētilēmu ona eke iJudia apfe oyi itali ni a bia oghie ni a lu iDefidi shi, oni iJosefu o khi unuekpe oyi iDefidi. ⁵ O rue iMeli ni o o gue ughue mhue obo je oobo li ya keke eva shi eke. Oni iMeli o she me. ⁶ Abi e ro la oobo, oku oo to iMeli. ⁷ O bia omo omoṣe ni o khi omodioli. O ri ide gēno li yēshi ukpeko ni a ri eminale e shi na elamhako le. Ogba ni a so elamhako shi o bia li shi, itobo khi e me asha kushi ashini egbo e ku a shi.

Igeni e gueye erisumha-kia khi a bia iJesu

⁸ Eni e ri elamhako e kia eghuo, e la oni ukiēkiē oni eoli ri eloe e khu elamhako eyewe eliyose. ⁹ Igho aḡeni oyi Eshinegba o bhale deba we agho, ufumhi oyi Eshinegba o gē nyanyanya gasē we, ulishi o mu we egbegbo. ¹⁰ Oni aḡeni o o we, “A khi zē ni ulishi o mu e, irari khi usomhi onete ni o ri oghēle oniēmhi ya ghi ogbokpa mhi ro bhale ghi e. ¹¹ Irari khi ogbe ni amo ena, a she bia omiepfuese shi eoli oyi iDefidi na e. IKirisiti Onomhūe lo. ¹² Emini o ya rokhasē e khi, a ya me khi a ri ide gēno omoṣe shi ukpeko ni a ri eminale e shi na elamhako le.” ¹³ Udemhija, iḡeni ebubu e lasele, e bhale ya ku ma oni aḡeni, ee to uwolo kuēghie Eshinegba. E liē, ¹⁴ “Ufumhi o khi oyi Eshinegba ni o la obini o yagha nē. Opfomhē o la eke agbo na ni o mhue isomhalemhi na.” ¹⁵ Abi eni iḡeni e ro pfi eni e ri isumha e kia shi agho nga idane se, e gueye egbewe, “Awa je eke iBētilēmu ya ri eloe me onana ni Eshinegba o bhale ya gueye awa.”

¹⁶ Igho e nyanya rote agho vu ya je oobo. E bhale ya e iJosefu ali iMeli ali oni omo khi a roli yēshi ukpeko ni a ri eminale e shi na elamhako le. ¹⁷ Abi eni e ri elamhako e kia e ro me oli se, ee gueye egbo kpa emini oni aḡeni o gueye we idiegebe oyi oni omo. ¹⁸ Egbo nya ni e suo emini eni e ri elamhako e kia egho e ngme, o ri abo sha we. ¹⁹ Ama iMeli o ri ingme enana nya shi udu, o sa o, o to eloe eke. ²⁰ Eni e ri elamhako e kia ee je apfe, e to uwolo kuēghie Eshinegba irari ungmēmhi ni e suo ni e gbo ri eloe me, abi a li gue oli yewe te, igho e li ri eloe me oli.

A lu IJesu eva

²¹ Eḡe leli o ramhi ni a roḡe ya sheḡe oli a, a lu oli eva iJesu, ni o khi eva ni aḡeni oyi Eshinegba o lu oli neni a me umēmhi oyoli.*

A ri IJesu lo Owa ugamhi

²² Abi eghēghe iropfuae oyi iJosefu ali iMeli o ro ramhi abi Ushi oyi iMosisi o ngme, iJosefu ali iMeli e rue oni omo bhale iJerusalemu deba Eshinegba. ²³ Abi o li la ushi oyi Eshinegba khi, “Omo odode ni o khueghie okpotso elemhi a, o khada khi omoṣe ne, a ri oni omo ke nga Eshinegba obo.† ²⁴ A rue ipfeli inekhukhu aava ro rieḡe iluasobo na li abi Ishi eyi iMosisi o ngme.‡ ²⁵ Omoṣe oghuo o la o ni a lu iSamō ni o la eke iJerusalemu, Ayemhē-nō-pfuae o la li egbe. O khi ogbo ni o gue ngeli ni o migha khe Omiepfuese ni o ya mie egbo iZireni pfuese. ²⁶ Ayemhē-nō-pfuae o she kpe gueye oli khi o ya ghu-a neni o ro ya me iKirisiti ni Eshinegba o shobo khi loli ya ro bhale. ²⁷ Ayemhē-nō-pfuae o

* 2:21 Li zē iLev 12.3; iLuk 1.31 † 2:23 Li zē Okiali 13.2,12 ‡ 2:24 Li zē iLev 12.6-8

kpha li so, o rue oli lo elemhi apfe na owa oyi Eshinegba abi ita iJesu ali inyoli e ro rue iJesu bhale ni a ro ri ele na li abi Ishi eyi iMosisi o ngme. ²⁸ ISamo o mu oni omo shi abo, o kueghie Eshinegba, oo,

²⁹ "Ita ni o fune,
abi u li shobo na mhe,
ze ni u roli tse na mhe
ni mhi ghu shi opfomhe.

³⁰ Irari khi alo eyemhe,
e she me Omiepfuese
ni u ghie bhale.

³¹ Ni u she ro ghi agbo nya.

³² Akpa ni o ri
oghuemhe oyi Eshinegba
a khasa egbo iJeta na alo ebili,^S
ni o ri ufumhi e na
iZireni egbo eye."

³³ Abo e sha ita ali inyo oni omo abi e ro suo khi a ngme eni ingmemhi ena shi oni omo egbe. ³⁴ ISamo o so iromhi na we, oo iMeli, "Eri ibhale oyi omo onana o ya ri ebubu egbo de, o ri ebubu vule eke iZireni, o gbo khi irokhasa ni egbo e ya ke ngme emini ea ti shi egbe. ³⁵ Ni a ro bhale ya e khi osheli oyi isamhi eyi ebubu egbo e khueghie-a, yeye oye u ya me oya abi oni a so ogbhoru udu."

³⁶ Okpotso oghuo ni o khi omekeguele ni a lu Ana, omi iFanueli na unuekpe oyi Asha, o li la akagho. Ikpe ishilua o nu odoli la ughue ni oni odoli o ro ghua. ³⁷ Oni okpotso ona o gbo ye ughue ramhi ni o ro gbe ikpe egbhue ali ene. Oa gbo tigbe rote Owa oyi Eshinegba vu. Oo pfi azumhi ele oguota ali ele iyose. ³⁸ Abi o ro lole deba iJosefu ali iMeli oni eghenge, o kueghie Eshinegba, O gue ingme oyi oni omo ye egbo kpa ni e la agho ni e migha khe ipfasheke oyi iJerusalemu.

³⁹ Abi iJosefu ali iMeli e ro ri ele abi Ishi eyi iMosisi o ngme se, ee je apfe oyewe obini iNazareti na eke iGalili.* ⁴⁰ Oni omo oo fu, o mhue ekpabo, o mholi ileasingme khi ileasingme, ekpabo oyi Eshinegba o la li egbe.

Ijesu o bhale Owa ugamhi abi ozele

⁴¹ Ukpe kpa ita iJesu ali inyoli e ro je iJerusalemu ya li ukpe iPasova.[†] ⁴² Abi iJesu o ke ro gbe ikpe igbeva, e ye shi ukpe iPasova oyewe abi e kie kpe e li. ⁴³ Oni ukpe o pfo li se, itali ali inyoli ee je apfe, ama iJesu o kie la iJerusalemu, itali ali inyoli ea lese khi o kie la ukhokho. ⁴⁴ E dabi khi o nu wewe kia. E she kia eleghuo gbada ea me oli, e nono oli ifuabo apfewe ali emole we ni e ga kia. ⁴⁵ Abi e ro me khi wewe ea me oli, e nyene egbe ukhokho je iJerusalemu ya nono oli. ⁴⁶ Ele nuzi-ese, e tigbe me oli khi o la owa ugamhi nu esese Ishi eyi iMosisi shito, o ku esa-a shi emini e sese, o mhila we omhila. ⁴⁷ Ileasingme oyoli ali abi o li i gbaghie ogbo-a, o ri abo sha ogbokpa ni o suo li. ⁴⁸ Abi itali ali inyoli e ro me oli, abo e sha we. Inyoli oo li, "Omo elo o ze ni u ro li anye na? Ode o she nu ni anye te e nono e."

⁴⁹ Ijesu o mhila li, "Elo o ze ni a ro nono mhe? Aa lese khi mhi mema ya la owa oyi itamhe?" ⁵⁰ Ama oa ye we abi o li so we o. ⁵¹ Igho o li deba we je iNazareti, o ri ungmemhi oyi itali ali inyoli gbe akanya. Ama inyoli o geno

¹⁵ Egbe e mu eni egbo, e ri udu oyewe khokho ini ijoni o khi oni Omiepfuese ni aa ngme. ¹⁶ Ama ijoni oo we, "Ame mhi ro batazi e, ama ogbo oo bhale ni o toto dose mhe, eku e ni o so shi owe, mhi aa fu te ni mhia taghie oli-a. O ya ri Ayemhe-no-pfuase ali erali batazi e. ¹⁷ O mu ukpokpo ni a to akhuli ni o ze epfia so oyoli mhue obo. Loli o ro la ashini a la kpishi ado a ke pfi e ado-a. Oo ti egbegbi ado ni e la o gbili, o so we e shi ikpulu tsua ya shi owa eminale. Ama o ya ri erali ni ea ya a pfu ghue tose efuwe-a." ¹⁸ Ode ebubu ijoni o te tse abo ungmehi oyi Eshinegba ye we, oo lie we e mu ingeli eyewe pfi.

¹⁹ Ijoni o gue emhi ebubu ye oghie Erodu ni oo rieje ni ea ti, ali o gbo gueye oli khi oa gue kia ni o rue Erodiashi ni o khi ughue iFilipu inyoghua oli shi. ²⁰ Itobo ona, Erodu o rieje ingmobe ni o rue nga o, o ya mu ijoni shi owa ighumha.†

Ibatizi oyi iJesu

(iMat 3.13-17; iMak 1.9-11)

²¹ Abi ijoni o ro batazi eni egbo o se, o li batazi iJesu. Abi iJesu o li so romhi, idane o khueghie-a. ²² Ayemhe-no-pfuase o li abi anekhukhu rote idane tiemhile shi oli egbe. Uruli o rote idane ngme, oo, "Ommihe u khi. Mhi i nono ingme oyegba, irari khi u ma ri egbe e mu mhe."‡

Unuekpe oyi iJesu

(iMat 1.1-17)

²³ Ikpe uye ali igbe iJesu o gbe ni o ro gbe ikanya eyoli eke le. O khi omi omose ni a lu iJosefu abi egbo e kie li khokho li shi, iJosefu ni o khi omi Eli.

²⁴ Omi iMatati
ni o khi omi iLevi,
ni o khi omi iMelki,
ni o khi omi ijana, omi iJosefu.

²⁵ Ni o khi Omi iMatatiasi,
omi Emoši, omi iNaumu,
omi Esili, omi iNagai,

²⁶ Omi iMaati
omi iMatatiasi, omi iSemeini,
omi iJosechi, omi ijoda,

²⁷ Omi iJoana, omi iResa,
omi iZerubabeli,
omi iShaliteli, omi iNeri.

²⁸ Omi iMelki,
omi Adi, omi iKosamu,
omi Emadamu, omi Eri,

²⁹ omi iJoshua, omi Eliaza,
omi iJorimu,
omi iMatati, omi iLevi,

³⁰ omi iSamo,
omi ijuda, omi iJosefu,
omi iJonamu, omi Eliakimu.

³¹ Omi iMelea, omi iMena
omi iMatata, omi iNatani,
omi iDefidi,

³² omi ijese,

† **3:20** Li ze iMat 14.3-4; iMak 6.17-18 ‡ **3:22** Li ze Igbae 22.2; Iwolo 2.7; Aza 42.1; iMat 3.17; iMak 1.11; iLuk 9.35

omi Obēdi, omi iBoazi,
 omi iSamō, omi iNashōni,
³³ omi Aminadabu,
 omi Adimi, omi Ani,
 omi Ezirōni, omi iPērezi,
 omi iJuda,
³⁴ Omi iGiekōpu,
 omi Aziki, omi Aburaamu,
 omi iTera, omi iNaō.
³⁵ Omi iSēru, omi iRēu,
 omi iPēlegi, omi Eba,
 omi iShēla,
³⁶ omi iKenani,
 omi Afazadi, omi iShēmu,
 omi iNoa, omi iLameki,
³⁷ Omi iMētusēla, omi Enōki,
 omi iJarēdi, omi iMaalalēli,
 omi iKena,
³⁸ omi Enōshi,
 omi iSēti, omi Adamu,
 Omi Eshinēgba.

4

Imufē oyi iJesu

(iMat 4.1-11; iMak 1.12-13)

¹ IJesu o rōte okē iJodani jele, Ayēmhe-nō-pfuasē o vōli egbe. Oni Ayēmhe o rue ọli je ọdagbe ifufu, ² Ọkphaghie o la oobō mu ọli fē elemhi ogbēlẹ egbhueva. Oa le emhikhoghuo ogbēlẹ ingmē ni a ngme ena. Ikpukhokho o okiamhi oo gbe ọli.

³ Ọkphaghie ọọ li, “Ini u lẹsẹ khi Omi Eshinēgba u khi, wẹẹ oni ẹchẹ ona o mele ibulẹdi-a.”

⁴ Ama iJesu ọọ li, “A she kẹkẹ ọli shi Ebe-no-pfuasē khi ọa khi eminale tse o ri agbọ a na ọgbọ.”*

⁵ Igho okphaghie o rue ọli nga ashini o yagha egbegbọ, o ri eghiele na agbọ nya khasẹ ọli. ⁶ Ọọ li, “Mhi ya ri itoto ali ẹpfue ni e la agbọ nya nẹ, irari khi a she rẹwẹ na mhe, oni o ghole mhe mhi ya rue wẹ na. ⁷ Irarigho, lẹsẹ nyese ukhomhi na mhe tse, eye ena nya e ke ya khi.”

⁸ IJesu o rọ oli, “A she kẹkẹ ọli shi ebe no pfuese. Ke ga Onomhue Eshinēgba oye, lolighuo kpe u ya ke ga.”†

⁹ Oni okphaghie o ke rue ọli bhale iJerusalemu, o rọli migha ashini o yagha nẹ ukhomhi owa ugamhi oyi Eshinēgba, ọọ li, “Ini Omi Eshinēgba u khi, te akana ji tiemhi.” ¹⁰ Irari khi a she kẹkẹ ọli shi Ebe-no-pfuasē khi, “Eshinēgba o ya ghie igeni eyọli, e ka kpe abọ rue.”‡

¹¹ E ya ri abọ tsua ẹ idane,
 ini u khi khi owẹ shi ẹchẹ.”§

* 4:4 Li zẹ iDẹut 8.3 † 4:8 Li zẹ iDẹut 6.13 ‡ 4:10 Li zẹ Iwolo 91.11 § 4:11 Li zẹ Iwolo 91.12

12 Ijesu o oli, “A she keke oli shi Ebe-no-pfuase, ‘Khi mu Onomhue Eshinegba oye fe bino.’”^{*} 13 Oni okphaghiye o mu iJesu fe se, o ze oli obo ne, o ke migha khe eghenge olese.

*Ijesu o rote iGalili gba akanya oyoli eke le
(iMat 4.12-17; iMak 1.14-15)*

14 Ijesu o nyene egbe bhale iGalili, ekpabo eyi Ayemhe-no-pfuase e roli gbe ikanya. A suo eko ingme oyoli asha khi asha. 15 O la owa ugamhi oyewe sese. Wewe nya e kuoghi oli.

*Egbo iNazareti e kie iJesu
(iMat 13.53-58; iMak 6.1-6)*

16 O je eke iNazareti obini o la fu vule, igho ogbele iyemhea, o lo owa ugamhi abi o kie kpe e li. Igho o vule migha a ze ebe. 17 A rue ebe oyi Omekeguele Azaya mholi oli obo. O naghie oli-a, O me ashini a keke oli shi khi.

18 “Ayemhe oyi Eshinegba
o la mhe o,
irari khi o she ze mhe
ni mhi ke gue usomhi onete
oyi Eshinegba ye
eni ea mhue.
O ghie mhe mhi
guele khi mhi
ya rue eni a mu
shi owa ighumha lasese,
ni mhi khueghie ezalo alo-a,
mhi pfuese eni a na osoli.

19 Ni mhi ro gue le khi
isomhemhi oyi Eshinegba
o she ramhi.”[†]

20 O ze se, o khili oni ebe, o rue oli na oni o ri eloe a khu oni ugamhi, O shito, igho ogbokpa ni o la oni owa ugamhi o wolo alo shi oli egbe. 21 Igho oli gueye we, “Amo, emini mhi ze lena o bhale ya tse shi e eso.” 22 Ogbokpa o ngme onete oyoli. Abi e ro bhale ya e ingmemhi onyaloa ni e rote oli unu u lasese, e mhila, “Ona o she khi omi iJosefu?” 23 Ijesu o wewe mhi lese khi a ya ri ekpita lie mhe, “Obo, ri egbe e ze. ‘A ya gbo lie mhe la akana gbe ikanya onyaloa ni u gbe obini iKapanomu.’” 24 “Abi o li mhi li gue oli e ye e khi, aa mu ekpe e na omekeguele eoli oyoli.”[‡] 25 Mhi gueye e khi esamhi-olimhi ebubu e la eke iZireni eghenge oyi Elaja, ni ame o ro mu ikpe ese ali ukhukhui ni ukpokpomhi okiamhi o ro pfi oni eke nya.[§] 26 Abi o tseku khi igho, aa ghie Elaja ghi ongewe okhoghuo, se ni osamhi-olimhi na iZarifati ni o la eke iSidoni.^{*} 27 Ebubu egbo ni efafe e mu e gbo la eke iZireni eghenge oyi Elasha Omekeguele, ni o ro khia khi aa me ongewe okhoghuo ni a ro ze, se ni iNamani ongi iSiria.”[†] 28 Igho elemhi e li bi eni e la elemhi oni owa ugamhi nya abi e ro suo ungmehi ona. 29 Igho e vule khu oli oni eoli ya fiye. E rue oli bhale eseso ute oyi oni eoli, ni wewe e ba pfi oli ya tiemhi. 30 Ama o rote we ifuabo ya lase, o vu.

*Ijesu o khu omose oghuo ayemhe okphaghiye egbe-a
(iMak 1.21-28)*

^{*} 4:12 Li ze iDeut 6.16 † 4:19 Li ze Aza 61.1-2 ‡ 4:24 Li ze iJon 4.44 § 4:25 Li ze 1 Ighie 17.1

^{*} 4:26 Li ze 1 Ighie 17.8-16 † 4:27 Li ze 2 Ighie 5.1-14

³¹ Igho iJesu o tiemhi ɛoli iKapanomu ni o la iGalili eɛ iyemhɛa, o sɛsɛ eni ɛgbɔ. ³² Emini o sɛsɛ wɛ e ri abɔ sha wɛ, irari khi ekpabɔ e la ungmemhi oyoli.† ³³ Omɔsɛ oghuo o la oni elemhi owa ugamhi ni o mhuɛ ayemhɛ okphaghiɛ. O tsɛsɛ leghe. ³⁴ “Ghi e! Elo wa nono anye egbe, iJesu na iNazarɛti? Eri u bhale ya pfuse anye-a? Mhi lɛsɛ oni u khi, yeyɛ u khi oni o pfuase oyi Eshinɛgba.”

³⁵ Igho iJesu o tsɛsɛ ku oɓi, “Khukhu unu, rɔtɛ oɓi egbe lasele.” Igho oni ayemhɛ okphaghiɛ o mu oni omɔsɛ pfi ekɛ kpɔ ukpɛloɛ oyi eni ɛgbɔ nya, o lase oɓi egbe le, ama ɔa kuale oɓi utse.

³⁶ Oni ingme o ri abɔ sha eni ɛgbɔ, e mhila egbe, “Obo áá mɛ osɛsɛ onana? Itobɔ khi afu ali ekpabɔ o rɔɔ mhɛsɛ na iyemhɛ okphaghiɛ, eni iyemhɛ e suɔ esɔ na li, e na ya lase!” ³⁷ Igho eva oyoli o gbhiaku ashakpa.

IJesu o ri ebubu ɛgbɔ ze
(iMat 8.14-17; iMak 1.29-34)

³⁸ IJesu o te oni owa ugamhi fiɛ, o je owa oyi iSamɔ, o bhale ya ɛ khi iba ne funɛ ee to ogo iSamɔ oni okpotso. E gueye iJesu o kpaghiɛ oni okpotso obɔ. ³⁹ Igho iJesu o nyɛsɛ egbe ti mama li, o khu eni iba, igho eni iba e lase oɓi egbe le. Aghoagho oni okpotso o vule, oɔ feli wɛ epfɛsɛ. ⁴⁰ Abi ogbomhi o ke rɔ mu ekɛ, a tsua ebubu ɛgbɔ ni e mholi ighuamhi odɔda bhale ghi iJesu, o ri obɔ nga wɛ ukhomhi, o rɛwɛ ze nya. ⁴¹ Iyemhɛ ebe e gbo li rɔtɛ ebubu ɛgbɔ egbe ya lase, eni iyemhɛ e tsɛsɛ, e liɛ, “Omɛ Eshinɛgba u khi oo!” Ama iJesu o dese wɛ, ɔa zɛ ni e ngme, irari khi e lɛsɛ oɓi khi Omiepfuese o khi.

IJesu o tsɛ abɔ elemhi owa ugamhi
(iMak 1.35-39)

⁴² Ogbe o gbe-a, iJesu o te oni ɛoli je ashini o da-ya, eni ɛgbɔ ee nono oɓi. Abi e rɔ mɛ oɓi, ɛa ke zɛ oɓi vu. ⁴³ Ama o gueye wɛ, “Mhi mema ya gue ungmemhi onete oyi Eghiele oyi Eshinɛgba yɛ ɛoli eni e kpɔle, itobɔ khi emini o zɛ ni Eshinɛgba o rɔ ghie mhɛ bhale na.” ⁴⁴ Igho o kiele tse abɔ kia eni owa ugamhi ni e la ekɛ ijudia gasɛ.

5

IJesu o lu eniyɛ odukhokho eni odode
(iMat 4.18-22; iMak 1.16-20)

¹ Ogbɛlɛghuo khi iJesu o nu ɛgbɔ migha ukiɛkiɛ okɛ ni o khishi na iGɛnɛsarɛti, eni ɛgbɔ e le gasɛ oɓi ri esɔ o shi ungmemhi oyi Eshinɛgba* ² O mɛ okɔ-okɔ eva epfɛpɛ oni okɛ, ni ɛgbɔ eni ɛ gbe ifɛlɛ e zɛ obɔ shi agho. Eni ɛgbɔ ee yɛghɛ iga ni e rɔɔ gbe ifɛlɛ-a. ³ IJesu o lo elemhi oghuo ni o khi oyi iSamɔ, oɔ iSamɔ o gua li ti lase oni egele oni okɛ dɛnɛ. Igho o shito oni okɔ-okɛ oniɛmhi, oɔ sɛsɛ wɛ. ⁴ Abi o rɔ sɛsɛ wɛ se, oɔ iSamɔ, “Pfi aga lo ashini o limhi ni o mu ifɛlɛ.” ⁵ ISamɔ oɔ li, “Oga, a-ooyosɛ anye te ɛ rɔshɛka ini anye mu ifɛlɛ, anye a mu emhikhoghuo. Ama itobɔ khi u ngme gho, mhi ya pfi aga lo.”† ⁶ Abi e rɔ pfi aga lo oni okɛ, e mu ifɛlɛ ni e bububu, ni o ri aga eyɛwɛ kphuru-a.‡ ⁷ Igho e ri obɔ lu apfɛwɛ ni e ga rɔ gbe ifɛlɛ, ɛɛ e bhale ya kpaghiɛ wɛwɛ obɔ. E muno eni ifɛlɛ kulo okɔ-okɛ eni e kpɔle. Eni okɔ-okɛ e vɔ ifɛlɛ ya ramhi unu, ni eni ifɛlɛ e rɔ khɔsɛ eni okɔ-okɛ ramhi ni e rɔ tiemhi udi okɛ. ⁸ Abi iSamɔ iPita o rɔ mɛ ona, o de ya yɛshi awɛ eyi iJesu, oɔ li, “Kpɛkpɛ ke vu ni u zɛ mhɛ obɔ,

† 4:32 Li zɛ iMat 7.28-29 * 5:1 Li zɛ iMat 13.1-2; iMak 3.9-10; 4.1 † 5:5 Li zɛ iJon 21.3 ‡ 5:6 Li zɛ iJon 21.6

irari khi ɔna olamhe mhi khi.”⁹ Abo e sha li ali egbɔ ni e nu ɔli la aghɔ, itobɔ ifele ebubu ni e mu.¹⁰ Ighɔ abɔ e li sha ijemhisi ali ijɔni imi iZebedi, ni e khi enuzava eyi iPita. Ighɔ iJesu ɔɔ iSamɔ, “Khi ke na ulishi. Rɔte amo vu, egbɔ u ke e ke muno.”¹¹ Ighɔ e tialɔ ɔkɔ-ɔkɔ oniɛmhi eyewe ngale egele.

*Ijesu ɔ ri ɔmɔse ni efafe e mu toto
(iMat 8.1-4; iMak 1.40-45)*

¹² Abi iJesu ɔ rɔ la eoli oghuo, ɔmɔse ɔghuo ni efafe e mu ɔ bhale deba li. Abi ɔni ɔmɔse ɔ rɔ mɛ iJesu, ɔ de ya yeshi ɔli odalo, ɔ lema li, ɔɔ li, “Onɔmhuɛ, ini o ghɔle e, u doɛ ya remhe ze.”¹³ Ijesu ɔ nise obɔ-a rɔ ti ɔni ɔmɔse, ɔɔ li, “O ghɔle mhe, khi ɔni ɔ ze.” Aghɔagho eni efafe e lase ɔli egele.¹⁴ Ighɔ iJesu ɔ tse agua ye ɔli, ɔɔ li, “Khi gueye ɔgbɔkɔghuo, eri-tse ka ri egele e khasɛ ɔkpodalo-ugamhi ni u riɛle iluasobo ikhue-pfuase ni iMosisi ɔ mhese na e, eghɛghɛ aghɔ ni o khi ɔtsele na we.”¹⁵ Ighɔ ingme oyɔli oo gbhiaku shi ɔ. Ebubu egbɔ e bhale deba li ni e rɔ mɛ asha suɔ ungmehi oyɔli ali ni ɔ gbo rewe ze elemhi iwali ighuamhi ɔdɔda.¹⁶ Ama eri iJesu ɔɔ bi egele-a je ashini o da-ya, ɔ ya sɔ iromhi.

*Ijesu ɔ rɔ ɔmɔse ni ɔ ghu abɔ ali awe-a toto
(iMat 9.1-8; iMak 2.1-12)*

¹⁷ Eɛghuo abi iJesu ɔ li sese, egbɔ iFarisi ali eni ee sese Ishi eyi iMosisi ni e te eoli iGalili ali eke ijudia ali iJerusalemu bhale, e shito aghɔ. Ighɔ Eshinegba ɔ li ri ekpabɔ na li rɔ ri eni ee ghua toto.¹⁸ Egbɔ ni e tsua ɔmɔse ɔghuo ni ɔ ghu abɔ ali awe a bhale, e nono abi e li ya roli lo oni owa bhale odalo oyi iJesu.¹⁹ Abi e ke rɔ mɛ khi wewe e a mɛ asha, itobɔ khi egbɔ e bu doɛ, e nga ukhomhi oni owa, e ri ili ge ɔli abi ɔ yeshi iya eghɔ, e rɔte ekpha roli tiemhile shi iteva egbɔ, e rɔ li shi odalo oyi iJesu.²⁰ Abi iJesu ɔ rɔ mɛ abi irudunga oyewe oo fu, ɔɔ ɔni ɔmɔse, “Omue, a she gbe olamhe eye kua ne.”²¹ Eni egbɔ iFarisi ee sa udu oyewe, e lie, “Oghuo ɔni ɔgbɔ ɔna ɔ khi ni ɔɔ pfi unu-a, ɔghuo ɔ doɛ e gbe olamhe kua, sese ni Eshinegba lolighuo?”²² Ijesu ɔ lese emini e sa, ɔ mhila we, “Elo ɔ ze ni a rɔ sa isamhi enana a shi udu oyewe.”²³ Onoghuo o ya kele ɔgbɔ ngme ne? ‘A she gbe olamhe kua ne,’ ali, ‘Vule ke kia,’²⁴ Emini o ze ni a rɔ mɛ na khi ni a rɔ lese lo khi Omi ɔgbɔ ɔ mhɔli afu shi elemhi agbɔ ni a rɔ gbe olamhe kua.” ɔɔ ɔni ɔmɔse ni ɔ ghu abɔ ali awe-a eghɔ, “Mhiɛ u vule, rue iya oye, ni u ke je apfe.”²⁵ Utoghuo kpe ɔ vule migha odalo oyewe, ɔ rue iya ni ɔ rɔ yeshi mhuɛ obɔ, ɔ je apfe, ɔɔ kueghie Eshinegba.²⁶ Abo e sha eni egbɔ nya, ee kueghie Eshinegba. Abo e sha we, ulishi o mu we, ee lie, “Awa mɛ ɔshabɔ amo.”

*Ijesu ɔ lu iLiva ɔ deba lue
(iMat 9.9-13; iMak 2.13-17)*

²⁷ Onana o doɛ se, ɔ fie lase, ɔ mɛ ɔmionoga ni a lu iLiva khi ɔ shito elemhi okhɔlo oyɔli ni ɔ la mie oga, iJesu ɔɔ li, “Deba mhe.”²⁸ Ighɔ iLiva ɔ vule, ɔ ze emini ɔɔ riɛle obɔ, ɔ deba li.

²⁹ Ighɔ iLiva ɔ nye ekhe, ɔ lu ukpokpomhi ukue na iJesu shi apfe oyɔli. Emionoga ebubu ali egbɔ elese ni e bu e li bhale shi oni ukue, e nu we le emhi.

³⁰ Ama egbɔ iFarisi ali eni e sese ishi ee wɔlo khasɛ eniye odukhokho eyi iJesu, ee lie, “Elo ɔ ze ni ɔ rɔ nu emionoga ali ena olamhe ee le eminale?”*

³¹ Ijesu o so we o, oo we, “Oni oo to, oo ye apfe obo. ³² Mhi aa bhale ni mhi ro ya lu egbo ni e pfuase ne, ama ena olamhe mhi bhale ya lu, ni e ro mhuē imiepfuese.”

A mhila ijesu ogbo ingme azumhi
(iMat 9.14-17; iMak 2.18-22)

³³ Egbo eghuo e mhila ijesu, “Elo o ze khi eniye odukhokho eyi iJoni ali eniye odukhokho eyi iFarisi e pfi azumhi, ni eye e ro le ni e ro da?” ³⁴ Ijesu o so we o, “A lie me gho khi a ri epfese ni e nu odo omueshi onogbo shito o pfi azumhi, ini oni odo omueshi o nu we la agho? ³⁵ Ama khi eghēghē oo bhale ni a ro ya rue odo omueshi iteva oyewe le, eghēghē agho, e ya pfi azumhi.”

³⁶ O ze okhe irokhokho onana khasē we, oo, “Ogbokhoghuo o ya ya khi ode onogbo ya gbela ma ode onodio, ini o ligho, eri o mema ya khi oni ode onogbo-a shi afue. Ini a gbela ode onogbo ma onodio, ea ya li abeghuo. ³⁷ Wexhi eri ogbo o ya ku onyo onogbo shi akpaba oyi ekuē-elamhi onodio, ini ogbo o li gho, eri oni akpaba o ya nyanō-a, oni onyo o ku ku, oni akpaba o li opfua. [Akpaba ekuē elamhi egbo iJu e ku onyo o shi.] ³⁸ Onyo onogbo a ku e shi akpaba onogbo. ³⁹ Aa me ogbo ni o ya da onyo onodio se, ni o tigbe ya mhila onyo onogbo, irari khi o ya lie khi onodio o ti ne.”

6

Ingme ogbele iyemhea oyi egbo ifu
(iMat 12.1-8; iMak 2.23-28)

¹ Ogbele iyemhea, ijesu ali eniye odukhokho eyoli e rote ifu ishemhi iakpa dose, e be eni iakpa mhuē abo, e kphali ikpamhi we le. ² Egbo iFarisi eghuo, e mhila we, “Elo o ze ni a ro gbe ushi ona ogbele iyemhea-a?” ³ Ijesu o so we o, oo we, “Aa kpe ze emini iDefidi o riele abi okiamhi o ro gbe oli ali apfoli? ⁴ Abi o li lo Owa oyi Eshinegba ya rue ibuledi ni a ro o ga Eshinegba le, ni o gbo ro na apfoli le. Eri a ghue oni ibuledi ogho, se ni ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba tse ee le oli.”†‡ ⁵ Loli ijesu o ro oo we, “Onomhuē oyi ogbele iyemhea Omi Ogbo o khi.”

Omose ni o ghu obo-a
(iMat 12.9-14; iMak 3.1-6)

⁶ Igho elelese ni o khi ogbele iyemhea, ijesu o la elemhi owa ugamhi sese egbo. Omose oghuo o la agho ni obo ita oyoli o ghua. ⁷ Eni egbo iFarisi ali esese Ishi eyi iMosisi e nono emini wewe e ro ya mu umha-guekia shi ijesu obo. Igho e li to oli okpe ini o ya ri ogbo ze ogbele iyemhea oyi egbo iJu. ⁸ Ijesu o lese isamhi eyewe oo oni omose ni o ghu obo oghuo-a egho, “Vule migha ana, ni ogbokpa o lolo ke me.” Igho oni omose o vule migha we iteva. ⁹ Ijesu oo, “Mhiē i, onoghuo ushi oyi awa o lama shi ogbo o riele ogbele iyemhea? Ni a ro riele onete abi ni a ro riele onobe, ni a ro tsumhi agbo oyi ogbo, abi ni a ro pfuse oli-a?”

¹⁰ O bino we gase nya, oo oni omose o nise obo-a. O ligho. Oni obo o nise a. ¹¹ Ama elemhi e bi we egbegbo, e gba ugbamhi abi e ya li ijesu.

Ijesu o ze ighiusomhi na kepe ogbava
(iMat 10.1-4; iMak 3.13-19)

* 6:1 Li ze iDeut 23.25 † 6:4 Li ze iLev 24.9 ‡ 6:4 Li ze i1Sam 21.1-6

12 Ogbẹlẹghuo, iJesu o nga ute ya so iromhi. O la agho eliyose elegeho nya oo so iromhi lema Eshinẹgba 13 Abi ogbe o ro gbe-a, o luno eniye odukhokho eyoli, o ze ogbava elemhi we, o lu we ighiusomhi na kee 14 ISamo, ni o lu iPita ali inyoghuo Aduru, ijemhisi, iJoni, iFilipu ali iBatolomiu. 15 IMatiu ali iTomosi, ijemhisi omi Afeusi, ali iSamo, ni e lu iZiloti. 16 IJudasi omi ijemhisi, ali iJudasi Isikaroti ni o ri iJesu de.

IJesu o sese, o gbo ri egbo ze
(iMat 4.23-25)

17 Abi iJesu ali eniye odukhokho eyoli e ro rote oni ute tiemhile, o migha ugbereke, eniye odukhokho eyoli ebubu e la agho. Ebubu egbo e la agho ni e rote ukiekie eke iJudia nya ali eoli iJerusalemu ali eoli iSidoni ali eoli iTai ni e ngeli epfefe oke oniemi bhale. 18 Eri e bhale ya suo ingmemhi eyoli ali ni o gbo re we ze elemhi ighuamhi ododa. Eni ayemhe ebe e nase e li bhale, o rewe ze. 19 Eni egbo nya e roshaka ri obo ti oli, irari khi itoto e te oli egbe lasele, o re we nya ze.

Oghele ali oya
(iMat 5.1-12)

20 IJesu o bino eniye odukhokho eyoli, oo we,
"Ikhivose o khi na
ee ni aa pfue,

irari khi ee a mholi
Eghiele oyi Eshinẹgba.

21 Ikhivose o khi na
eni okiamhi o gbe memena
irari khi a ya me le khue.
Ikhivose o khi na ee
ni a vie memena,

irari khi a ya gia.

22 Ikhivose o khi na e,
ini egbo e biselemhi e,
ni e ro kie e, ni e ro tsue e,
ni e ro kie e khi egbo ebe a khi,
itobo oyi Omi Ogbo. S

23 "A ke ghele ini a da me gho. A gbe ishimhi irari khi a ri eleli ni o fune shi iloghie e khe e. Irari khi igho eni e bia we e li nase emekeguele eyi Eshinẹgba egheghe oyewe.*

24 "Ama, o ma kholo e egbe,
ikhi ee ni a mhu e pfue memena,
irari khi a she mie
eleli oyee se.

25 O ma kholo e egbe,
ikhi ee ni a she le khue memena,
irari khi okiamhi o ya gbe e.

O ma kholo e egbe,
ikhi, ee ni a gia memena,
irari khi a ya vie e vie oya.

26 O ma kholo e egbe,
ikhi ee ni egbo ee ngme onete oyee,
irari khi igho eni e bia we

e li ngme onete oyi
emekeguele eyi egbhọli.

Awa mhọli inono na obe awa
(iMat 5.38-48; 7.12a)

²⁷ “Mhi gueye e, e e ni a suo mhe, a nono ingme oyi obe e e. A ke ri ele onete na egbọ ni e e biselemhi e. ²⁸ A ke so iromhi na egbọ ni e e tsue e, a so iromhi ke na egbọ ni e a gue e ngeli deba e. ²⁹ Ini ogbọ o lase ukiękię esọ oghuo, nyene oni o kpole gbo na li lase. Ini ogbọ o ri itoto mhię awulu, gbo ze ni o rue oni u so kpoke ma o. ³⁰ Ke ri emini ogbokpa o mhila e na li, ini ogbọ o rue e emhi, ze oli obọ na li, khi gbo mhila li lue. ³¹ Ngeli ke deba ogbọ abi u lię nono ni a li ngeli deba e.†

³² “Ini o khia khi egbọ ni e nono ingme oye u lese a nono ingme oyewe, ighe ikhivose ni o la o ne? Irari khi ena olamhe e lili e nono ingme oyi egbọ ni e nono ingme oyewe to o. ³³ Ini o khia khi eni e ri ele onete ne u lese li e ri ele na, ighe ikhivose ni o ke la o ne? Egbegbi ena olamhe e lili e ligho. ³⁴ Ini o khia khi eni e ngmomhi e ne u lese li ngmomhi e na, ighe ikhivose ni o la o ne? Irari khi ena olamhe e li ngmomhi e na egbewe. ³⁵ Ama ze ni u nono ingme obe e, ke ri ele onete na we. Ke ngmomhi na we, khi ngmomhi na we ni u ke ri eloe shi eke khi e ya fali e ota to o. Egehege agho ikhivose oye o ya gbędi, u khi omi Eshinegba no Yagha ne Nya. Irari khi lolu so mhi elemhi eni e a lese obode ali ena okhọlo. ³⁶ Khi ona ilelemhi, ezeze abi Ita e o li khi ona ilelemhi.

Igue egboese ezo
(iMat 7.1-5)

³⁷ “Khi gue ogbọ ezo ini a khi li gue ye ye ezo, khi ri unu pfueche ogbọ-a, ini a khi li ri unu pfueche-a. Gbekua na onuzava oye, ni Eshinegba o li gbe kua ne. ³⁸ Rona khi a ya ro ne. Ukiękię onete, oni a lolo mimi, ni a jighise ni o tsua kua, a ya ro somhi opfa. Irari khi ukiękię ni u ro mhesę na egbọ, Eshinegba o li ro ya mhesę ne.”

³⁹ O gbo ze okhe irokhokho ona khasę we, o o we, “Ozalo o fe dobe ya ri ozalo nabi lue ke kia? Eri we we aava e ya de pfilo uchoke.‡ ⁴⁰ Omọ ni o la owena o a ya fu dose oni o se se oli, Eri-tse ini omọ ni o ye owena o ye owena oyoli se, o ya li abi oni o se se oli.§

⁴¹ “Elo o ze ni u ro me uku ni o la inyoghue eloe ni u waa ro meke me ufolo oara ni o pfida eloe oye? ⁴² Se u lię lię inyoghue, ‘Inyoghue ze ni mhi rue e uku eloe a,’ ni ye ye oye waa ro me ufolo oara ni o pfi da eloe oye? Ye ye ogbọ orugamhi ku alo, kpe tode rue ufolo oara ni o la eloe oye-a ni u tigbe meke gboo rue uku ni o la inyoghue eloe a.

Ora ali ikpamhi eyoli
(iMat 7.16-20; 12.33-35)

⁴³ “Oara ni o a ti o a dobe ya mo ukpamhi onete, u ke ya lię khi eri oara onete o ya mo ukpamhi ni o a ti. ⁴⁴ Ikpamhi ni oara o o mo, a ro o lese oara ni o khi. Aa rote okphekphe e pfanọ okhua-eni.* ⁴⁵ Eri ogbọ onete o rote emini o ti ni o roshi udu e rue emini e ti lasele, Ama ogbọ obe, o rote udu obe oyoli rue emhi obe ni o roshi udu e lasele. Irari khi isamhi ebubu ni e la ogbọ udu, o te e ngme ungmehi lasele.†

† 6:31 Li ze iMat 7.12 ‡ 6:39 Li ze iMat 15.14 § 6:40 Li ze iMat 10.24-25; iJon 13.16; 15.20

* 6:44 Li ze iMat 12.33 † 6:45 Li ze iMat 12.34

Ogbò ọtsegbhẹ ali ọyeghe
(iMat 7.24-27)

⁴⁶“Elọ ọ zẹ ni a rọ lu mhe, ‘Onomhue, Onomhue,’ ni aa rọ ri emini mhia ngme gbe akanya? ⁴⁷Mhi ya rokhasẹ ẹ abi ogbò ni ọ bhale deba mhe, ni ọ ri esọ ẹ shi mhe eke, ni ọ gbo ri ingmemhi eyemhe a gbe ikanya ọ li. ⁴⁸Eri ọ li abi ogbò ni ọ tọ owa, ọ tọnọ eke-a limhi, ni ọ ri owa gbe ukhomhi eche. Abi ukpokpomhi amẹ o rọ rue, ochikpho o ri itoto ghi oni owa abọ, ama ọa doḅe nighise ọli, irari khi eri a tọli egbegbo. ⁴⁹Ama ogbò ni ọ ọ suọ ungmemhi oyemhe ni ọa rọ li gbe akanya, eri ọ li abi ogbò ni ọ tọ owa nga ekhasẹ. Abi amẹ o rọ rue, ochikpho o ri itoto tsua oni owa, oni owa o de, o khi oyese oniemi.”

7

Irudunga oyi okhọli-okhue ọyi iRomu
(iMat 8.5-13)

¹ Abi iJesu ọ rọ ngme enana nya shi esọ eyi eni ẹgbọ se, ọ lo elemhi ẹoli iKapanomu. ² Oobọ a mẹ omose ni ọ ọ ga okhọli-okhue oniemi, ni ingme oyoli o lolo mu ọga ọyọli egbe. Oni omose ọ ọ ghu ughuamhi ni o rọli ramhi eghuli. ³ Abi oni okhọli-okhue onofunẹ o rọ suọ eko iJesu, ọ ghie egbali eyi ẹgbọ iJu ghi ọli, ọ bhale ya ri oni ọ ọ ga ọyeluẹ ze. ⁴ Abi e rọ bhale deba iJesu, e lema li egbegbo, ẹẹ iJesu, “Oni omose ona, ọ khi oni u kha kpaghie obọ. ⁵ Irari khi ọ ma nono ingme oyi ẹgbọ eyi anye gba, ọ gbo tọ owa ugamhi na anye.” ⁶ Ighọ iJesu ọ deba wẹ vu. O she kia a ramhi owa oyi oni okhọli-okhue ni ọ rọ ghie emole ọli e lie iJesu, “Khi ke nasẹ egbe ẹ, mhia somhi ramhi ni u wa lo owa oyemhe le. ⁷ Lọli o zẹ ni mhi rọ bino khi mhiaa ti ramhi ni mhi a bhale deba ẹ. Lesẹ ngme oni ungmemhi khi oni ọ ọ ga mhe ọ ya ze. ⁸ Irari khi mhemhe oyemhe, ona omhesẹ mhi li khi, ni ekhọli-okhue e li kpọke na. Mhia mhesẹ na ona, ‘Vu,’ ọ vu. Mhi mhesẹ na oghọ, ‘Bhale,’ ọ bhale. Mhi gueye oghumha oyemhe, ‘Riele ọna,’ ọ riele ọli.”

⁹ Abi iJesu ọ rọ suọ oni ungmemhi ona, abọ e sha li. O nyenẹ alo ukhokho bino ebubu ẹgbọ ni e deba li, ọ ọ wẹ, “Mhi gueye ẹ khi mhia kie kpe mẹ irudunga ni o na fu ghue, mhia kpe mẹ ọli eke iZireni ne.” ¹⁰ Ighọ eni a kpe ghie, e nyenẹ egbe je apfe oyi oni okhọli-okhue nọ funẹ, e bhale ya ẹ khi oni ọ ga li ọ she ze.

Ijesu ọ rọte eghuli guise omi Ọsamhi-olimhi le

¹¹ Oo li denẹ, iJesu ọ te aghọ vu, ọ je ẹoli ni a lu iNei, eniyẹ odukhokho eyoli ali ebubu ẹgbọ elese e deba li. ¹² Abi ọ li ti ramhi ode unuekpe ni a te ẹ lo oni ẹoli le, ọ mẹ khi a tsua ogbò ni ọ ghu-a a lasele. Lọlighu kpe inyọli ọ mẹ bia. Oni ọkpotso ọ gbo khi ọsamhi-olimhi. Ebubu ẹgbọ e rọte oni ẹoli ve deba li. ¹³ Abi Onomhue ọ rọ mẹ oni ọkpotso, ọ mhue ilelemhi na li. Elemhi ọ e ala li, ọ ọ li, “Khi ke vie.” ¹⁴ Ighọ ọ vu ya ri obọ ti oni akpati olimhi, ẹgbọ ni e tsua li e mu migha, iJesu ọ, “Oni ọzẹo mhie ye vule.” ¹⁵ Ighọ oni omose ni ọ ghu-a eghọ ọ vule shitọ, ọ ọ ngme. Ijesu ọ mu ọli obọ na inyọli. ¹⁶ Ulishi o mu eni ẹgbọ nya, e kueghie Eshinegba, e lie, “Omekeguele oniemi ọ she bhale iteva oyi awa. Eshinegba ọ she bhale ya kpaghie ẹgbọ eyoli obọ.” ¹⁷ Ingme oyi iJesu o gbhiaku eke ijudia nya ali ẹoli ni e la gasẹ ọli.

Ijoni Oni ọ ọ batazi ọ ghie usomhi ghi iJesu
(iMat 11.2-19)

¹⁸ Abi eniyẹ odukhokho eyi ijoni e rọ gue eni ingme enana nya ye ijoni, ọ lu aava elemhi wẹ. ¹⁹ Ọ ghie wẹ e ka mhila iJesu, “Yeyẹ u khi oni ọ ya bhale abi

anye ri eloe shi eke ke khe qlese?" ²⁰ Abi e ro bhale deba iJesu, e oli, "IJonni Oni oqo batazi egbo o ghie anye ghi e, anye ka mhila e, 'Yeye u khi oni o ya bhale abi anye ri eloe shi eke ke khe ogboese?' " ²¹ Eghēghē agho te iJesu o ri ebubu egbo ni e mhue ighuamhi ali iyemhe okphaghie ze. O khueghie ebubu ezalo alo-a. ²² O ro gueye eniye odukhokho eyi iJonni, "A nyene egbe ukhokho ya gueye iJonni emini a me, ni a gbo ri eso su. Ezalo ee me eke, eni e guoghō awe-a, ee kia, eni efafe e mu e ze, eleso e suo eso. Eni e ghu-a e guale. A kiele e tse abo usomhi onete oyi iloghie ye egbo ni ea mhue." ²³ Oghēle o khi ni ogbo ni o da da de ode-a itobo khi o mhue akhokhomhe shi mhe o." ²⁴ Abi eniye odukhokho eyi iJonni e ro vu se, iJesu o gue ingme oyi iJonni ye eni egbo, oqo we, "Abi a ro fe fie ye odagbe ifufu ya bino oli, ogbo onabi onoghua a dabi khi a ya me? Ogbo oyeghe ni o li abi ebuli ifulo ni akpekpele o kha pfi je ana, o pfi oli e je oobo a dabi khi a ya me oobo? ²⁵ Ini o kha khi ogbo oghoghō a dabi khi a ya me oobo, onabi ise a ke nono je oobo sho? Omose ni o so itsua ni e somhi otse? Egbo ni e so itsua ni e somhi otse, apfe oyi oghie e la. ²⁶ Ogbo nabise a dabi khi a je oobo ya me? Omekeguele? Abi o li mhi li gue oli e ye e khi oni o dose omekeguele lo. ²⁷ Onana a keke ingme oyoli kpe shi eke, ni ee,

"Ghe khe, mhi ya ghie
aghiusomhi oyemhe ralo ne,
ni o ya khueghie ode-a
shi eke khe."†

²⁸ "Mhi gueye e khi aa me ogbo ni a bia bhale eke agbo ona ni o fu dose iJonni, eri-tse khi oni o ga she ne nya shi Eghiele oyi Eshinegba o fu dose oli."

²⁹ Egbo nya, li shi emionoga, abi e ro suo ingmemhi eyi iJesu, e mie shi o khi ode oyi Eshinegba o gbe akanya, irari khi iJonni o she batazi we. ³⁰ Egbo iFarisi ali eni e lese emhi ingme ushi e kie ugbamhi ni Eshinegba o gba na we, irari khi ea lama ni iJonni o batazi we.‡ ³¹ Agho iJesu o re, elo mhi fe ri egbo ena agbhotu ona ya khokho, se e fe ga li ena? ³² Eri e li abi eniye ni e shito oki ni e nu egbe e ngme ni e li,

"Anye pfi ofele na e,
ama aa lama gbe ishimhi,
anye vie evie olimhi khase e,
ama aa lama nu anye vie."

³³ Itobo khi abi iJonni Oni oqo batazi egbo o ro bhale, o li le emhi wekhi eri o da onyo, eri e khi, 'Ayemhe okphaghie o mhue.' ³⁴ Omi ogbo o bhale, oqo le, oqo da, a ke lie khi, 'Ogbo unu-emhi ali ogbo odonyo o khi, ali khi oni o nu emionoga ali egbo ena olamhe e mu omole o khi.' ³⁵ Eri egbhali oyi Eshinegba o rote obo oyi egbo ni e miesuo ri egboli khase."

Okpoto ona olamhe o ku ituale ni oqo pfi shi iJesu awe

³⁶ Ogbo iFarisi oghuo oqo iJesu o bhale ka ko feli luē ni o nu luē le eminale. Igho o je owa oyi oni iFarisi, o shito, o le emhi. ³⁷ Igho okpotso oghuo, ongi oni eoli ni o la agbo olamhe, o suo khi iJesu o la oni owa oyi ogbo iFarisi ogho. O de akanama ituale ni o ghale. ³⁸ O bhale, o de ya wugha iJesu idi awe. Oqo vie ku amevie shi oli awe. O ri itsu ni e la li ukhomhi shishi oli wewe-a, o pfpifi oli awe. O gbo ku ituale ni oqo pfi shi oli awe. § ³⁹ Abi oni iFarisi ni o lu iJesu bhale apfe oyoli ya mu oli epfese, o ro me onana, o la eke elemhi udu lie, ini omekeguele oyi Eshinegba omose ona o kha khi lo, o kha lese uwali okpotso ni

* 7:22 Li ze Aza 35.5-6; 61.1 † 7:27 Li ze iMala 3.1 ‡ 7:30 Li ze iMat 21.32; iLuk 3.12 § 7:38 Li ze iMat 26.7; iMak 14.3; iJon 12.3

ona o khi ni o ri egbe a ti o li ena, khi ona olamhe o khi. ⁴⁰ Ijesu oo, "ISamo mhi mhue emini mhi ya gue ye."

ISamo oo li, "Gueye mhe, Qseshe." ⁴¹ Ijesu oo li, "Omose oghuo o la ni egbo aava e lo o li ota, oghuo o, o lo o li eka eva ali ukhukhui, oni o kpole o lo o li ipomhi uye ali ishe. ⁴² Abi ea ke ro dohe fali o li ewe, o gbe eni ota kua na we. Mena gueye mhe oni o ya nono ingme oyi o li ne elemhi weve ava-ava?" ⁴³ ISamo oo li, khi oni o lo ikpagho eni e bu ne lo. Ijesu oo li, "U gue so." ⁴⁴ Ijesu o nyene alo ghue oni okpotso, oo iSamo "Wa me oni okpotso ona, abi mhi ro bhale owa oye wa die ame na mhe ro kpe awe-a, eri oni okpotso onana o ri amevie eyoli kpe mhe awe-a, o ri itsu ni e la li ukhomhi shishi we-a. ⁴⁵ Waa pfpfi mhe unu egbe, rote egheghe ni mhi te lo ana le, oni okpotso ona o te pfpfi mhe unu awe ramhi memena. ⁴⁶ Waa ku oili shi mhe ukhomhi, oni okpotso ona, o she ku ituale ni o pfi shi mhe awe. ⁴⁷ Itobo igho mhi gue e ye e khi a she gbe olamhe eyoli ni e bububu kua na li, irari khi oni o nono emini e bu o khi. Oni a gbe ukuku o kua na, ukuku o nono." ⁴⁸ O gueye oni okpotso, "A she gbe olamhe eye kua ne." ⁴⁹ Egbo ni e nu o li shito e mhila egbewe "Oghuo onana oo dabi khi loli khi ni oo gbe olamhe kua na o gbo."

⁵⁰ Ijesu o gueye oni okpotso "Irudunga oye o she mie e pfuese, ri opfomhe ke je."

8

Ikpotoso ni e kpaghie ijesu obo

¹ Ona o dose, ijesu o kia rote eoli je eoli. Oo gue usomhi onete oyi Eghiele oyi Eshinegba le. Eniyē odukhokho ogbava eyoli e nu o li kia. ² Ikpotoso eghuo ni e kpe mhue ayemhe okpaghie ali iwali ighuamhi ni o ro ze, e li la agho: IMeli ongi iMagidaleni ni ayemhe ishilua e rote egbe lasele; ³ IJoana ni o khi ughue iChuzani o gbe akanya na oghie Erodu; ISuzana ali ikpotoso elese gho, e ga la akagho. Enana e rote eku oye we e kpaghie ijesu ali eniyē odukhokho eyi o li obo.*

Okhe irokhokho oyi oghiale (iMat 13.1-9; iMak 4.1-9)

⁴ Abi ebubu egbo e ro rote eoli ododa bhale ya lona kugbe, ni e ro le gase ijesu, ijesu o ze okhe irokhokho khashe we, oo we, ⁵ "Oghiale o ya ri ikpamhi emhi ko. Abi o ro ku eni ikpamhi emhi kia ko, eghuo o e ku shi epfepfe ode. Eghuo o egbo e ri awe muno we. Ipeli e bhale ya san o we le. ⁶ Eghuo o e de ku nga eche, abi e ro ze ngale, e khakha. Itobo khi ea me asha lolo pfi imhili lo eke. ⁷ Ikpamhi eghuo o e de shi ifu igba, eni igba e tono we. ⁸ Igho eghuo o e ku shi eke onete, e fu, e mo ikpamhi agbhagbhamhi egbhueshe. Abi o ro ngme ona se, oo li, Oni o mholi es o ro su o."

Emini o ze ni o ro ze oni okhe irokhokho (iMat 13.10-23; iMak 4.10-20)

⁹ Eniyē odukhokho eyoli e mhila li emini a ri oni okhe irokhokho ngme. ¹⁰ Oo we, "A she khueghie osheli ni o la Eghiele oyi Eshinegba-a khashe e. Ama aa roli khashe egbo ni e kpole. Loli o ze ni mhi ro ri okhe irokhokho nu we e ngme.

"Irari khi ini e ririe e fe,
ea ya me eke,
e e su o, oa lo we es o."†

* **8:3** Li ze iMat 27.55-56; iMak 15.40-41; iLuk 23.49 † **8:10** Li ze Aza 6.9-10

Emini okhe irokhokho oyi oghiale ogho o ngme

(iMat 13.18-23; iMak 4.13-20)

11 “Emini a ri oni okhe irokhokho ngme na. Oni ukpamhi emhi ogho, ungmehi oyi Eshinegba lo. 12 Eni e de kua epfefefe ode egho, e khi egbo ni e kha suo ungmehi oyi Eshinegba, okphaghie o bhale ya sano we oni ungmehi udu-a, ini e khi miesuo, ni e ba mhuē imiepfuese. 13 Eni e ze nga okpegbhe e to eoli egbo ni e miesuo, ni e khia khi abi imufe o ro bhale ea ke dobe migha, e de ode-a. 14 Ikpamhi ni e ze shi ifu igba, wewe e khi egbo ni e suo oni ungmehi ama ea dobe migha shi o, isamhi eyi emhi agbo ali anasemhe ali epfue ni o la agbo ali oghuemhe ni o la o, oa ze ni e mhuē iwomheloē shi irudunga. 15 Ikpamhi ni e ze shi eke onete ni e mo ikpamhi, wewe e khi egbegbi egbo ali udu onete ni e kha suo oni ungmehi, e mu oli shi, e kha ri egbe mie o ri emini a ro ko o ze lasele.

Akpá ni a ro ru nga ukhomhi emhi

(iMak 4.21-25)

16 “Aa me ogbo ni o ri akpá ya ru, ni o ya rue oli sheli elemhi ukoko, wekhi ufu ukpho. Eri o ri ochogho ya rue oli nga asha na keghe ni eni epe lo le e ke me eke, ee me oni akpá. 17 Irari khi aa me emiemini a ro sheli ni aa ya ro lasele gboo, wekhi eri a me emini a khukhu shi elemhi, ni aa ya khueghie-a gboo. 18 Itobo igho mhuē egbhe shi emini u wa suo. Oni o mhuē, a ya ro ma li o. Ama oni oa mhuē a ya gbo mie oli ukuku oli ni o sa khi loli mhuē.”*

Inyoghuo iJesu ali inyi iJesu

(iMat 12.46-50; iMak 3.31-35)

19 Igho inyoli ali inyoghuo oli e bhale deba li, ama ea me asha ramhi oli egbe, irari ebubu egbo ni e le gasē oli. 20 Ogbo o ya gueye iJesu, oo li, “Inye ali inyoghue, e migha olase, ee nono ni wewe e me.” 21 IJesu oo we, “Inyemhe ali inyoghuo-mhe wewe e khi egbo ena ni ee suo ungmehi oyi Eshinegba, ni e gbo roli e gbe akanya.”

IJesu o mu akpepeli migha

(iMat 8.23-27; iMak 4.35-41)

22 Eleghuo iJesu oo eniyē odukhokho eyoli, “A bhale ni awa da je ukiekie obinokpole oyi oke ni o khishi.” E lo oko-okē e le. 23 Abi e li le, iJesu o leseā. Utoghuokpe ukpokpomhi akpepeli o lo oni oko-okē le ya ramhi khi oni oko-okē o ku ya lue, wewe nya e la okhena. 24 Eniyē odukhokho eyoli e bhale ya guise oli le. Ee oli “Onomhūe, Onomhūe oke o ya ku awa lue.” O vule, o nu oni akpepeli ali oke ni o zughuse ngme. Oni akpepeli o mu migha. Oke ni o zughuse egho o dema, asha kpa oo tsuke. 25 O mhila eniyē odukhokho eyoli, “Igho irudunga oyee?” E ri ulishi ali oshabo mhila egbewe, “Oghuo onana o fe ga khi ena? Irari khi oo mhesē na akpepeli ali oke, e suo na li.”

IJesu o ri omose no mhuē ayemhe okphaghie toto

(iMat 8.28-34; iMak 5.1-20)

26 E kia ramhi eke iGerasenesi ni o gbe oke ni o khishi na iGalili khi-a. 27 Abi IJesu oo da tiemhile eke, Omose ongi oni eoli, ni o mholi ayemhe okphaghie ni o she teşe ni oa te ke so awulu, wekhi eri o ke la owa ghue, ama atalimhi o ke la, o bhale ya o. 28 Abi o ro me iJesu, o de yeshi oli awe, o tsesē leghe, o lie, “Elo u remhe ya li, iJesu Omi Eshinegba onofune, kpepe khi nase mhe.” 29 Eri o ngme

‡ 8:16 Li ze iMat 5.15; iLuk 11.33

§ 8:17 Li ze iMat 10.26; iLuk 12.2

* 8:18 Li ze iMat 25.29;

iLuk 19.26

ona irari khi iJesu o she mhese na oni ayemhe okphaghiye ogho o rote oli egbe lasese. Iti-ingmi-ingme oni ayemhe o she mu oli, ni o khia khi ini a riye mu oli ri iweghe shi oli abo ali awe, o pfanu oni iweghe-a, oni ayemhe okphaghiye o tsua li je odagbe ifufu. ³⁰ IJesu o mhila li, "Se a lu eva oye?" Oni ayemhe oo li, eva oyemhe khi, "ILigioni," irari khi ayemhe okphaghiye ebubu e she lo oli egbe. ³¹ Eni ayemhe okphaghiye e lema iJesu o khi khu wewe je ilimhi na ningolo.

³² Igulu ebubu e la epfe ute te eminale. Igho eni ayemhe e lema li o kpekpe o ze ni wewe e ya lo eni igulu egbe. Igho o ze ni e ya lo eni igulu egho. ³³ Eni ayemhe okphaghiye egho e rote egbe oyi oni omose lasese, e ya lo elemhi eni igulu egho. Eni igulu e rote oni epfe ute na ya kulo oke ni o khishi egho, oke o gbe we. ³⁴ Abi eni e ri eni igulu e kia e ro me emini a me, e na je ifu apfe ya gueye egho emini a me. ³⁵ Egho e le ya bino emini a me. Abi e ro bhale deba iJesu, e bhale ya e khi oni omose ni iyemhe okphaghiye e te egbe lasese khi o shito ufuege oyi iJesu. O ga pfomhe, o ku egbe-a shito, ulishi o mu we. ³⁶ Egho ni e me oni ingme e gueye egho elese abi oni omose o li kia ni o ro ze. ³⁷ Igho eni egho iGerasenese e gueye iJesu o lasese ewe eke le, irari khi ulishi o mu we. IJesu o lo oko-oke o vu. ³⁸ Oni omose ni eni iyemhe okphaghiye e rote egbe lasese oo iJesu, "Kpekpe ze ni mhi deba e vu." Ama iJesu oo li, o ke vu. ³⁹ Nyene egbe je apfe ni u ya guele emini Eshinagba o riye ne. Igho oni omose o vu ya gueye egho ni e la oni eoli ogho nya, emini iJesu o riye na li.

*Omi iJarusi ali okpotso ni o ri obo ti iJesu awulu
(iMat 9.18-26; iMak 5.21-43)*

⁴⁰ Abi iJesu o ro nyene egbe je ukiekie oke ni o kpole, egho e tse oli o mu awe itobo khi o she tese ni e te migha a khe oli. ⁴¹ Igho omose oghuo ni a lu iJarusi ni o khi ogho oni o mhese shi owa ugamhi oyi egho iJu, o de ya wugha iJesu awe. Oo lema li o kpekpe o bhale apfe oyelue. ⁴² Irari khi omose omueshi oghuo kpe ni o me bia ni o lese gbe ikpe igbeva o ya ghua. Abi iJesu o li le, egho e le gaseli, e ma mu oli ashakpa. ⁴³ Okpotso oghuo o la ifuabo we ni o she ku oia egbe elemhi ikpe igbeva. O she ga pfuse emini o mhue-a nya na idokita, ama aa me oni o dobe dua oli egbe. ⁴⁴ Igho o rote ifuabo oyi eni egho lasese bena ya ri obo ti eso ode ni iJesu o so, oia ni e ku oli egbe e pfa tee.

⁴⁵ IJesu o mhila, "Oghuo o ri obo ti mhe?"

Ogbokpa o tia. IPita oo li, "Onomhue, ebubu egho e le gaseli e ma mu e."

⁴⁶ Ama iJesu o li, "Ogho o ri obo ti mhe, mhi lese khi itoto e she rote mhe egbe ya lasese, lolu mhi ro lese." ⁴⁷ Oni okpotso o me khi lolu a dobe ya vu ni a ro ya me lue, o ri ulishi fiye lasese, o de ya wugha odalo oyi iJesu. Ukpeloe oyi eni eghokpa, o gueye iJesu emini o ze ni lolu ro ri obo ti oli ali abi lolu ze utoghuokpe. ⁴⁸ Igho iJesu o li, "Omimhe ke je khi irudunga oye o she re ze. Ri ofomhe ke je apfe oye."

⁴⁹ IJesu o kie ligho ngme, ogho o rote owa oyi iJarusi ni o khi oni o mhese elemhi owa ugamhi bhale. Oo li, "Omiye o she ghua-a. Khi ke bie nase ose." ⁵⁰ Abi iJesu o ro suo ona, o gueye iJarusi, "Khi ze ni ulishi o mu. Lese miesuo tse khi o ya toto."

⁵¹ Abi o ke ro ramhi apfe oyi iJarusi, o ze ni oghokhoghuo o nu lue lo agho, sese ni iPita ali iJoni ali iJemhisi ali inyoo oni omose ali itali. ⁵² Ogbokpa e she kie kpe viye eviye oyi oni omose. IJesu oo we, "A khi ke viye irari khi oni omose o ghua, eri o lese."

⁵³ Wewe nya ee gia iJesu, irari khi e lese khi oni omose o she ghua. ⁵⁴ Ama iJesu o mu oli obo o lu oli leghe, "Omimhe, vule." ⁵⁵ Ayemhe oyoli o nyene egbe

bhale deba li. O vule migha utoghuokpe. Igho iJesu o o wẹ, “A ri eminale na oni omo le.” ⁵⁶ Abọ e sha ita ali inyọli. IJesu o gueye wẹ e khi gueye ogboghghuo emini a me.

9

Ijesu o ghie eniye odukhokho ogbava fie (iMat 10.5-15; iMak 6.7-13)

¹ Ijesu o lu eniye odukhokho ogbava eyoli kugbe, o ri itoto ali afu na we ni e ro ke khu egbo iyemhe ni ea ti egbe lasele, ali ni e gbo ri egbo ni e mhue ighuamhi ododa toto. ² O ghie we fie e ke ya tse abo ungmehi oyi Eghiele oyi Eshinegba kiakia ali ni e gbo ke ri egbo ze. ³ O o wẹ, “A khi tsua emhikhoghhuo abi a lie le ena, a khi tsua ukpokpo wekhi akpaba wekhi eminale wekhi ikpagho wekhi iku itsua eva ni a so. ⁴ Owa ni a da lo ne, a la agho ramhi ni a ro ya te oni eoli vu. ⁵ Ini egbo ea da mie e ne, a kpishi itutu ni e la e awe-a shi oni eke ini a rote oni eoli e vu, ni o khi otsele ni a ya pfi mu we.”* ⁶ Igho eni eniye odukhokho e vu, rote eoli je eoli. E ri usomhi onete oyi Eshinegba tse abo kiakia. E ri egbo o toto ashakpa.

Oghie Erodu o o khokho oni ijesu o khi (iMat 14.1-12; iMak 6.14-29)

⁷ Igho Erodu ni o khi oghie shi eke iGalili o suo ikanya onyaloa ni ijesu o o gbe. Abọ e sha li itobo khi egbo eghuo e lie khi ijoni Oni o o batazi egbo lo ni o rote eghuli guale. ⁸ Eghuo e khi Elaja o khi ni o bhale, eghuo elese e lie khi oghuo omekeguele enedio o khi ni o nyene egbe bhale agbo.† ⁹ Ama, Erodu o o, “Mhemhe mhi khi ijoni ukhomhi o. Oghuo onana o khi ni mhia suo eko?” O o dua abi o li ya me oli.

Ijesu o ri eminale na egbo agbele ishe (5,000) le (iMat 14.13-21; iMak 6.30-44; ijon 6.1-14)

¹⁰ Abi eni ighiusomhi na kee e ro jele, e gueye ijesu abi e li kia. Igho o rue we vu je epfe eoli na lu iBetisaida, ¹¹ Ama eni ebubu egbo e suo obini o je, e deba li. O mie we, o gue ungmehi Eghiele oyi Eshinegba ye we, o ri eni e mhue ighuamhi toto.

¹² O te agho li denẹ abi ogbomhi o ke ro mu eke, eniye odukhokho ogbava e bhale deba li, ee oli. “Gueye eni egbo e vu je eoli ni e ti mama ana ni e ya nono ashini e ya ku shi ali eminale ni e ya le, irari khi ifui odagbe ifufu awa la.”

¹³ O so we o, o o wẹ, “A ri eminale na we le.”

E oli, “Ibuledi eva ali ifele aava e lese la ana, se ni awa vu ya de eminale ghi we.” ¹⁴ Irari khi emose agbele asha ishe e la agho.

Ama o o eni eniye odukhokho, “A re we shito ikui-iku egbo egbhueva ali igbigbe.” ¹⁵ Eni eniye odukhokho e li gho, ogbokpa o shito. ¹⁶ Ijesu o rue eni ibuledi ishe ali ifele aava egho, o bino idane, o kphemhi shi eni eminale, o kholo we a. O rue we na eniye odukhokho eyoli ni e kemhi we na eni egbo. ¹⁷ Igho we we nya e le, e khue. Eni eniye odukhokho e wolọ eni e le kpole shi ighughu igbeva.

IPita o guele oni ijesu o khi (iMat 16.13-19; iMak 8.27-29)

¹⁸ Eleghuo khi ijesu o la ashini o da-ya e so iromhi, eniye odukhokho eyoli e nu oli la agho, o mhila we, “Oghuo egbo e fe e lie khi mhi khi?”

* 9:5 Li ze iLuk 10.4-11; Ika 13.51 † 9:8 Li ze iMat 16.14; iMak 8.28; iLuk 9.19

19 E oli, “Egbo eghuo e khi iJoni Oni o o batazi egbo u khi, elese e lie Elaja, elese gho e khi omekeguele onodi o khi ni u nyene egbe bhale agbo.”[‡]

20 O ro mhila we “Oghuo ee e khi mhi khi?”

iPita o o li, “Ye ye u khi Omiepfuese onayi Eshinegba.”[§]

Ijesu o gue ingme osoli, ali eghuli, ali iguale oyoli le
(iMat 16.20-28; iMak 8.30-9.1)

21 Ijesu o tse agua ye we e khi gueye ogbokhoghuo. 22 Igho, O o we, “Omi Ogb o mema ya me osue emhi ebubu. Eni egbhali ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esese Ishi eyi iMosisi, e kie oli. E mema ya gbe oli-a, ama elenuzi-esē, o ya guale.”

23 Igho o gueye we nya, “Ini ogbokhoghuo o nono ni loli khi om o odukhokho oyemhe, o mema ya kie egboli, o rue apfida oyoli ogbele kpa, o o deba mhe.*

24 Itobo khi oni o da nono ni loli tsumhi agbo oyoli ne, o ya wasē oli-a, ama oni o da wasē agbo oyi oli-a ne shi itobo oyemhe, o ya tsumhi oli.[†] 25 Ighie eleli ni ogbo o ya me ini o mhuē agbo ona nya ni o ro wasē ayemhe oyoli-a? 26 Ini ogbo o da na omama mhe ali ungmehi oyemhe ne, Mhemhe Omi Ogb o mhi li ya na omama oyi oni ogbo, ini mhi bhale elemhi ufumhi oyemhe, ali ufumhi oyi Ita ali oyi igeni ni e pfuse 27 Mhi gue oli e ye e abi o li, khi, egbo eghuo e la ana ni ea ya ghu ne, neni e ro ya me oni Eghiele oyi Eshinegba.”

Ijesu o mu imamachi
(iMat 17.1-8; iMak 9.2-8)

28 Abi ogbele nuzi eleli o ro gba abi ijesu o te ngme eni ingme, o rue iPita ali iJoni ali iJemhisi nga ute ya lema. 29 Abi o li so iromhi egho, alo oyoli e mu nyene, itsua ni o so e ge nyanyanya abi akpa. 30 Igho Emose aava, iMosisi ali Elaja, 31 e li lasese e ge nyanyanya, e nu ijesu u ngme, e gheta eghuli ni ijesu o ya ghu obini iJerusalemu. 32 Olese o mema re iPita ali apfili. Abi e ro guale ni olese o ro kala we alo-a, e me ufumhi oyi ijesu ali emose aava ni e nu oli migha. 33 Abi eni emose aava e li vu, iPita o o ijesu, “Oga, oo ga gue ti khi anye la akana. Ze ni anye ton o okholo ese, oghuo oye, oghuo oyi iMosisi, onokpole oyi Elaja.” Eri o li ngme tse, o a lese emini o ngme.

34 O kie ligho ngme, otughunu o bhale ya khukhu we-a. Ulishi o mu we abi e ro lo elemhi oni otughunu. 35 Igho uruli o rote oni otughunu ngme, o o, “Omimhe na ni mhi ze, a ri es o shi emini o ngme.”[‡] § 36 Abi oni uruli o ro ngme se, e me khi ijesu lueghuo o ke migha. Eni eniye odukhokho e ri ingme ona shi udu, ea gueye ogbokhoghuo emini e me eghenge agho.

Ijesu o ri ozo ni ughuamhi o mu ze
(iMat 17.14-18; iMak 9.14-27)

37 Ogbeakolo abi e rote ukhomhi ute tiemhile, ebubu egbo e bhale deba li. 38 Igho omose oghuo o rote elemhi eni ebubu egbo tsesē leghe, o li “Osesē, kpekpe bino omimhe, loli o khi om o oghuo kpe ni mhi me bia. 39 Ayemhe obe o tsua mu oli, eri o o mu oli pfi eke, o o kpi awe-a, o roli e chi ofulu unu. Oa ga nono ni loli rue oli obo-a kpa. Eri o o nono ni loli pfuse oli ayemhe-a. 40 Mhi she lema eniye odukhokho eye e khu oli oni ayemhe egbe-a, ea dobe.”

‡ 9:19 Li ze iMat 14.1-2; iMak 6.14-15; iLuk 9.7-8 § 9:20 Li ze iJon 6.68-69 * 9:23 Li ze iMat 10.38; iLuk 14.27 † 9:24 Li ze iMat 10.39; iLuk 17.33; iJon 12.25 ‡ 9:35 Li ze Aza 42.1; iMat 3.17; 12.18; iMak 1.11; iLuk 3.22 § 9:35 Li ze 2 iPit 1.17-18

41 Ijesu oƆ wɛ, “Ɛɛ ɛgbɔ ni aa mhuɛ irudunga wɛkhi ilɛsɛ. Ɛlɛ ingme mhi doɓɛ ya ri egbe mie umhalɛsɛ oyɛ ɛ ramhi? Ɛlɛ ingme mhi ke nu ɛ ya la akana?” OƆ ɔni ɔmɔsɛ, “Rue omiɛ bhale ana ghi mhuɛ.”

42 Abi ɔni ɔmɔ ɔ li bhale, oni ayɛmhɛ ɔkphaghiɛ o mu ɔli pfi ekɛ jighise, oƆ chi ofulu unu. Igho ijesu ɔ dese oni ayɛmhɛ ɔkphaghiɛ, ɔ ri ɔni ɔmɔ ze. Ɔ rue ɔli na itali. 43 Abɔ e sha eni ɛgbɔ nya shi ekpabɔ oyi Ɛshinɛgba ni e funɛ.

Ijesu ɔ gbo gue ingme eghuli oyoli le shi ekɛ
(iMat 17.22-23; iMak 9.30-32)

Abɔ e kie lighɔ sha eni ɛgbɔ shi emini ijesu ɔ riɛlɛ, ijesu ɔɔ eniye odukhokho eyoli, 44 “A ri esɔ shi ekɛ shi ingme ni mhi ya gueyɛ ɛ ena. A ya ri Ombɔ na ɛgbɔ de.” 45 Eri-tɛɛ khi eni eniye odukhokho ɛa lɛsɛ abi oni ungmehi o ngme. Irari khi eri a roli sheli wɛ ini e khi lɛsɛ emini a roli ngme. Ama ulishi oo mu wɛ shi abi e liɛ mhila li.

Oghuo ɔ funɛ
(iMat 18.1-5; iMak 9.33-37)

46 Ekhakɔ o bhale iteva oyi eniye odukhokho eyoli shi ɔni ɔ ya funɛ elemhi wɛ.* 47 Ijesu ɔ lɛsɛ emini ee sa udu oyɛwɛ, ɔ rue ukuku ɔmɔ lasele migha wɛ iteva. 48 OƆ wɛ, “Onini ɔ da ri eva oyɛmhɛ mie ɔmɔ ɔna ne, mhemhɛ ɔ mie. Onini ɔ da mie mhɛ ne, ɔni ɔ ghie mhɛ ɔ mie. Irari khi ɔnini ɔ da ri egbɔli tiemhie-ekɛ nɛ elemhi ɛ, loɔli ɔ khi ɔni ɔ funɛ nya.”†

Oni ɔa da khi ɔbe awa ne oyi awa ɔ khi
(iMak 9.38-40)

49 IƆni ɔɔ, “Oga, anye mɛ ɔmɔsɛ ni ɔ ri eva oyɛ ɛ khu ayɛmhɛ ɔkphaghiɛ lase, anye nono ni anye gueyɛ ɔli ɔ khi ke lighɔ irari khi ɔa ya debɛ abi anye liɛ debɛ.” 50 Ijesu ɔw wɛ, “A khi ke lighɔ, irari khi ɔgbɔ ni ɔa da khi ɔbe awa ne, ɔnayi awa ɔ khi.”

Egbɔ iSameria ɛa lama mie ijesu

51 Abi ɛghɛghɛ o rɔ ramhi ni a rɔ ya rue ijesu je iloghie, ɔ mhɔli ɔli shi udu khi loɔli ya je iJerusalemu. 52 Ɔ ghie ighiusomhi ralo, ni e lo elemhi ɛoli nikeke na elemhi iSameria ni e ya mu egbe emhikpa shi ekɛ khɛ ɔli. 53 Ama eni ɛgbɔ iSameria ɛa lama mie ɔli irari khi e lɛsɛ khi iJerusalemu ɔɔ je. 54 Abi eniye odukhokho eyoli ikhi ijemhisi ali iƆni e rɔ mɛ ghɔ, ɛ ɔli, “Onomhuɛ, waa ke zɛ ni anye lu erali rɔte idane tiemhie rɔ toɛ wɛ a nya?”‡

55 Ijesu ɔ nyenɛ alo ukhokho, ɔ dese wɛ, oƆ wɛ, aa lɛsɛ ayɛmhɛ ni a mhuɛ. Ɔa khi eri omi ɔgbɔ ɔ bhale ya yese ɛgbɔ agbɔ-a, ama eri ɔ bhale ya tsumhi wɛ. 56 Igho ijesu ali eniye odukhokho eyoli e vu je ɛoli olese.

Emini ideba-ijesu-kia o ya mie ɔgbɔ ɔ rue
(iMat 8.19-22)

57 Abi e li lɛɛ eghɔ, ɔmɔsɛ ɔghuo ɔɔ ijesu, “Oga mhi ya ke debɛ je obiobini wa je kpa.”

58 Ijesu ɔɔ li, “Inyakɔ e mhuɛ esɛ, ipfeli e mhuɛ eko, ama Omi Ɔgbɔ ɔa mhuɛ ashini ɔ ɔɔ ukhomhi ɛ gbe.” 59 Ijesu ɔ gueyɛ ɔmɔsɛ ɔlɛse, “Deba mhɛ.” Ɔni ɔgbɔ ɔɔ li, “Oga, kpɛ zɛ ni mhi ya ri itamhɛ to.”

* 9:46 Li zɛ iLuk 22.24 † 9:48 Li zɛ iMat 10.40; iLuk 10.16; iƆn 13.20 ‡ 9:54 Li zɛ 2 Ighie 1.9-16

⁶⁰ Ijesu ọọ li, “Zobe ni eni e ghu-a e ri eni e ghu-a to. Yeye fie ke ya gue ungmemhi Eghiele oyi Eshinegba le.” ⁶¹ Ollese ọọ li, “Oga mhi ya debe, kpe ze ni mhi ya tse apfemhe, okhila.”^S

⁶² Ijesu ọọ li, “Ogbo ni o da ri obo nga egba ni ọọ she e gua ese, ni o da bino ukhokho ne, ọa te ni o lo Eghiele oyi Eshinegba.”

10

Ijesu o ghie egbo egbhuese etuogbava fie

¹ Ona o dose se, Onomhue o ze egbo egbhuese etuogbava, o mu we ava-ava, o e ralo na lue ni e kia je ikpe ni ọọ nono ni loli kia ramhi. ² Oo we, “Ikhiese oniemi o la o, eri-tse eni e khiese we ea bu. Itobo igbo, a so lema ita oni o mhue okhiese, ni o ghie eni e khiese bhale ishemhi oyoli.* ³ A ke le! Eri mhia ghie e abine isumha ne la ifuabo idumhi.† ⁴ A khi tsua eku ukpago we khi akpulu we khi eku, a khi tse egbo ode.

⁵ “Ini a lo owa okhoghuo, a kpe to de lie ‘Opfomhe o ka la oni owa ona.’ ⁶ Ini ogbo opfomhe o la agho, opfomhe oye e o deba li, ini aa me, opfomhe oye e o nyene egbe deba e. ⁷ Apfe okhoghuo ni a da lo ne, a la agho le, a la agho da emiemini e da ro ya na e. Irari khi o ti ni ogbakanya o mie ifata. A khi ke kia te owa da je owa.‡

⁸ “Ini a da lo eoli le ni e ro da mie e ne, a le emini e roshi eke na e. ⁹ A ri eni ee ghua ni e la agho ze, a gueye we, ‘Eghiele oyi Eshinegba o she ti mama e.’ ¹⁰ Eoli ni a bhale kpa ni ea da mie e, a je ifu apfe ya lie, ¹¹ ‘Itutu oyi eke oye ni e la anye awe, anye she kpishi we shi eke na e, ni e ya pfi otsele mu e. Ama ee oye e, a lese khi Eghiele oyi Eshinegba o she ti mama e.’^{S*} ¹² Mhi gueye e khi ogbele iso-ezo khi o ya somhi iSodomu egbe dose oni eoli ogho.†

Eoli ni ea miesuo (iMat 11.20-24)

¹³ “O ma kholo e egbe, ikhi ee egbo iKorazi! O ma kholo e egbe, ee egbo iBetsaida! Irari khi ini ikanya onyaloa ni a la elemhi e gbe khi a la eke iTai ali iSidoni li gbe we lo, e kha mu nyene agboagbo. E so ide evie, e shito ukhomhi emue.‡ ¹⁴ Eri-tse khi Eshinegba o ya mhue isomhelemhi na egbo iTire ali egbo iSodomu dose e ogbele iguezo. ¹⁵ Ee egbo iKapanomu, eri a dabi khi a ya ti e nga idane? Iye! Eri a ya ti e tiemhi ilimhi iriere.‡^S

¹⁶ “Oo we, oni o da ri eso shi e o ne, mheme o ri eso shi o. Oni o da kie e, mheme o kie. Oni o da kie mhe ne, oni o ghie mhe o kie.”*

Ijele oyi egbo egbhuese etuogbava

¹⁷ Igbo eni egbo egbhuese etuogbava egho e ri ogheljele. Ee oli, “Onomhue, eri egbegbi iyemhe okphaghe e ri irari eva oye nyese ukhomhi na anye.”

¹⁸ Ijesu ọọ we, “Mhi me khi okphaghe o rote idane de pfile abi erali akphala. ¹⁹ A ghe khe! Mhi she ri afu na e, ni a ro lighi enye ali ikpi dose, ali ni a gbo mu itoto ali ekpabo alo ebili nyaa o le. Emhikhoghuo ea ya li e.† ²⁰ A khi ghele

^S 9:61 Li ze 1 Ighie 19.20 * 10:2 Li ze iMat 9.37-38 † 10:3 Li ze iMat 10.16 ‡ 10:7 Li ze 1 iKori 9.14; 1 iTimo 5.18 ^S 10:11 Li ze Ika 13.51 * 10:11 Li ze iMat 10.7-14; iMak 6.8-11; iLuk 9.3-5 † 10:12 Li ze Igbae 19.24-28; iMat 11.24; 10.15 ‡ 10:13 Li ze Aza 23.1-18; Ezik 26.1-28.26; ijoe 3.4-8; Emo 1.9-10; iZaka 9.2-4 ^S 10:15 Li ze Aza 14.13-15 * 10:16 Li ze iMat 10.40; iMak 9.37; iLuk 9.48; ijon 13.20 † 10:19 Li ze Iwolo 91.13

khi օkphaghie օ ri irari eva oyemhe nyese ukhomhi na e, ama a ke ghele khi a keke eva oye e shi iloghie.”

Ijesu օ ghele

(iMat 11.25-27; 13.16-17)

²¹ Egheghe agho, oghele օ te elemhi Ayemhe-nօ-pfuase vօ iJesu egbe, օօ li, “Mhi tse uwegbe, Ita ni օ mhue eke ali ukhuli. Irari khi u she ri emhi ena sheli egho ni e fia alo-a ali eni e mema wena ebe. Ama u rewe khase ikuku eniye. Igho lo Ita, irari khi abi օ li ghole e shi ghօ.

²² “Itamhe օ she ri emhikpa shi mhe obօ. Aa me ogbo ni օ lese oni omօ օ khi, se ni Ita. Aa me ogbo ni օ lese oni Ita օ khi, se ni omօ. Eni e ghole oni omօ օ ri Ita a khase.”[‡]

²³ Igho օ nyene alo ghue eniye odukhokho eyoli, օ bena nu we ngme, օօ we, “Ikhivose օ khi na ikpalo ni e me emini ee a me. ²⁴ Mhi gueye e khi emekeguele ali ighie ebubu e nono ni wewe e me emini ee a me ali ni e suo emini a suo ena, ama ea dobe.”

Ekpita oyi օngi iSamarita օnete

²⁵ Igho osese Ishi eyi iMosisi oghuo օ vule ya mu iJesu fe bino. օ mhila li, “Elo mhi fe ya li ni mhi ro ya mhue agbo na agboagbo?” ²⁶ Ijesu օ li, “Elo a keke shi ebe Ishi eyi iMosisi? Se u lie ze emini a keke shi օ?”

²⁷ օ iJesu, “Rote ekelemhi udu oye nya ali ayemhe oye nya ali ekpabo eye nya ali isamhi eye nya nono ingme oyi Eshinegba. U gbo nono ingme oyi onuzava օyi e abi u nono ingme egbe e.”[§]

²⁸ Ijesu օօ li, “U ga gue bgaghie-a. Lina ke ngeli khi u ya mhue agbo ona agboagbo.”^{*†}

²⁹ Eri oni osese Ishi eyi iMosisi օna օ nono ni loli rokhase khi loli lese enana nya. օ mhila iJesu, “Oghuo օ fe khi onuzava oyemhe?”

³⁰ Ijesu օ lina so օli օ, “Omose oghuo օ ke rote eoli iJerusalemu tiemhi eoli iJeriko. Igho օ de ya pfilo ighiatօ abօ. E gbe օli bano-a, e keshe ukuku ayemhe shi օli օ, e mie օli emini օ mhue nya. ³¹ A bhale ya e khi օkpodalo-ugamhi օyi Eshinegba օ rote oni ode e dose. Abi օ ro me oni omose ni ighiatօ e gbe eghe, օ da je ukiekie ode ni օ kpole ya dose vu. ³² Igho oni օ la Owa oyi Eshinegba gbe akanya oghuo, eni a lu iLivaiti, օ ramhi agho, օ me օli, օ li rote ukiekie ode ni օ kpole ya dose. ³³ Omose օngi iSameria oghuo ni օ le asha, օ ramhi ashini oni omose օ la. օ me օli, elemhi օli e lala li. ³⁴ օ le deba li, օ ku oili ali onyo shi օli ikpe ni օ kuali utse. օ ri ide geno li ewe. օ tsua li nga akphere օyօli, օ tsua li bhale owa ni a ku e shi, օ ro gueye we e ri eloe khu օli. ³⁵ Ogbeakolo օ ri ifata ogbele eva na oni օ mhue oni ashini a ku e shi. օ օli, ‘Kpeke ri eloe khu omose օna. Ingme ni օ ke ya gbe nya, ini mhia jele mhi ya falı we.’

³⁶ “Oghuo օ elemhi egho aase ena u sa khi օ khi onuzava օyi oni omose օna ni ighiatօ e gbe?” ³⁷ Oni osese ushi օօ li, “Oni օ mhue ilelemhi na li.” Igho iJesu օօ li, “Li ligho ke ngeli.”

Ijesu օ je apfe oyi iMata ali iMeli

³⁸ Abi iJesu ali eniye odukhokho eyoli e li le, e bhale eoli oyi օkpotso ni a lu iMata. Oni iMata օ mie օli shi owa. ³⁹ Oni iMata օ mhue inyoghuo օkpotso ni a lu iMeli ni օ shitօ kpeshe iJesu ri esօ shi emini օ sese. [§] ⁴⁰ Abi a li ya mu iJesu

[‡] 10:22 Li ze iJօn 3.35; 10.15 [§] 10:27 Li ze iLev 19.18; iDeut 6.5 * 10:28 Li ze iLev 18.5 † 10:28 Li ze iMat 22.35-40; iMak 12.28-34 ‡ 10:34 Li ze 2 Okhe 28.15 § 10:39 Li ze iJօn 11.1

epfese, o zu iMata alo, ọa me asha ri esọ shi emini iJesu ọ seşe. Igho ọ bhale deba iJesu, ọọ li, “Wa me khi inyoghuo-mhe ọ zobe ikanya nya na mhemheghuo a gbe? We ọ bhale ya kpaghię mhe obọ.” ⁴¹ Onomhue ọọ li, “iMata, iMata, u ma kphakpha egbe ke nase egbe e shi itobọ emhi ebubu. ⁴² Ama emhi oghuo o mema mu egbe. IMeli ọ she ze oni o tine ni o laọ, ogbo ọa ya mie ọli lue.”

11

Ijesu ọ seşe abi a lie sọ iromhi

(iMat 6.9-13; 7.7-11)

¹ Ogbeleghuo, iJesu ọ la asheghuo o sọ iromhi, Abi ọ rọ sọ se, omọ odukhokho oyọli oghuo, ọọ li, “Onomhue, seşe anye abi a lie sọ iromhi abi ijoni ọ li seşe eniye odukhokho eyọli.”

² Ijesu ọọ we, “U kha sọ iromhi, ke lie:

“Ita anye ni ọ la iloghie,
 anye ri ufumhi
 na eva oye no pfuase,
 Ze ni eghie oye o bhale.
 Ze ni a rięle
 oghuemhe oye eke agbo
 abi o li shi obini iloghie.”

³ Ri eminale ona ogbe-namo
 na anye le.

⁴ Gbe olamhe kua na anye,
 abi anye li e gbe kua na
 egbo ni e lamhe shi anye ọ.

Khi ze ni anye de pfilo imufe,
 ama tsumhi anye
 obọ oyi okphaghię.”

⁵ Ijesu ọọ we, “Ini o khia khi onge e ọ mhue omole ni ọ rọ le deba omole ọli itsotso ogbie, ni ọ re ọli, ‘Omue kpekpę ngmomhi irui ibuledi ese na mhe,
⁶ Irari khi omole mhe ni ọ la asha ọ bhale ya kushi na mhe, ama mhia mhue emini mhi ya rọ fele ọli epfese.’

⁷ “Ini oni omole ọ, ọ rọte elemhi owa lie ọli, ‘Khi ke nase mhe ghue irari khi mhi she pfi okpe ode, mhemhe ali imimhe anye she yeshi, mhia ke ya dobe vule ya rue emhi okhoghuo ne.’ ⁸ Mhi gueye e khi ini omole ọli ọa tseku ri itobọ khi wewe e khi omole vule ya rue emini ọọ mhila li na li, ama itobọ khi ọ mema kie le e mhila li tse, ọ mema ya vule ya rue emiemi ni ọ nono na li.

⁹ “Mhi gue e ye e: Mhila khi a ya rọ ne, nono khi u ya me, kpheli obọ ode khi a ya khueghie-a ne. ¹⁰ Irari khi oni ọ mhila loli a rọ ọ na, oni ọ nono loli ọọ me, oni ọ kpheli obọ ode loli a khueghie-a a na.

¹¹ “Eę ni a khi ita, oghuo elemhi e omiọli ọ ya mhila li afele ni ọ ya rue enye na li, ocho ni ọ kha rọ ri afele na li? ¹² O ke khia khi ini ọ mhila li ekel, ni u ya rue okpi na li? ¹³ Ini eę ni a khi egbo ebe a lese abi a lie ri egbegbi emhi somhi imie opfa, se Ita e ni ọ la iloghie ọa ke li ya ri Ayemhe-no-pfuase na eni e mhila li?”

Ijesu ali Okphaghię

(iMat 12.22-30; iMak 3.20-27)

¹⁴ Efe oghuo khi iJesu ọ khu ayemhe okphaghię ungmene fię, ọ khu oni ayemhe fię lase, oni ungmene ọọ ngme. Oni ingme o ri abọ sha egbo ni e la

aghò. ¹⁵ Ama ẹgbò ẹghuo ẹ, “Ekpabò ebe oyi iBezebò ni ọ khi oghie oyi iyemhẹ ebe, ọ rọ a khu iyemhẹ ebe fiẹ lase.”*

¹⁶ Eghuo ọ, e mu ọli fẹ bino, ẹ ọli ọ riẹlẹ ọnyaloa ni o ri wẹwẹ ya mie shi ọli o khi Eshinẹgba ọ mie shi ọli ọ.†

¹⁷ Ama iJesu ọ she lẹsẹ usamhi oyewẹ, ọ, “Eghiele ni o da kemhi egbọli o ya de, ọmhuẹ-apfẹ ni o da kemhi egbọli o ya de. ¹⁸ Ini Ọkphaghie ọ kemhi egbọli, sẹ eghiele oyọli o li ya migha? Eri mhi a ngme ona itobọ khi ẹ khi ekpabọ oyi iBezebọ mhi rọ ọ khu iyemhẹ ọkphaghie kua. ¹⁹ Mena ini mhi ri ekpabọ eyi iBezebọ ọ khu iyemhẹ ọkphaghie kua, ekpabọ onoghuo eniye eyi ẹẹ e rọ a khu wẹ kua? Eniye eyi ẹẹ e ya gue ẹ ẹzọ itobọ ungmemhi ni a ngme ena. ²⁰ Ama ini o khia khi ekpabọ oyi Eshinẹgba mhi rọ ẹ khu iyemhẹ ọkphaghie kua, ogho o rokhasẹ khi Eghiele oyi Eshinẹgba o she bhale ẹ iteva.

²¹ “Ọmọsẹ ni ọ mhuẹ ekpabọ ọ kha ri itsua okhọli gbanọ egbe egbegbọ ni ọ rọọ khẹ owa oyọli ekhẹ, itsua eyọli e ya mhuẹ akhukhu. ²² Ama ọmọsẹ ni ọ toto dọsẹ ọli ọ kha tsua okhọli mu ọli ni ọ rọ nẹ ọli abọ, eri ọọ miono ọli itsua okhuẹ nya ni ọ regbenga. Ọ tsua ọli ẹpfue ni ọ mhuẹ shi oni owa vu ya kemhi.

²³ “Oni ọa da ku ma mhẹ ọ ne, ọbe mhẹ ọ khi. Ọgbọ ni ọa da mu ma mhẹ ọ ti egbọ gbili ne, eri ọọ wẹsẹ egbọ kua.‡

Abi ayemhẹ o liẹ kia

(iMat 12.43-45)

²⁴ “Ini ayemhẹ ọkphaghie ọ rọte ọgbọ egbe ya fiẹ, eri ọ kpẹ a kia je ifu ọdagbe ifufu ni amẹ ẹa la ya nono ashini ọ kpẹ je ya yemhẹ-a, ama ini ọa mẹ asha, ọ egbeluẹ, ‘Mhi gbo lo a je owa ni mhi kpẹ te vu.’ ²⁵ Ini ọ bhale ọ ni ọ rọ bhale ya ẹ khi, a ga fuomhi oni owa muẹnẹ, emhikpa o ga guẹ la ayọli kuete. ²⁶ Ighọ, ọ vu ya wolo iyemhẹ oshilua elese ni e khọlọ dọsẹ ọli, e bhale ya la ọni ọmọsẹ egbe, ikpukhokho oyi ọni ọmọsẹ o ke khọlọ dọsẹ abi ọ kpẹ li.”

²⁷ Abi iJesu ọ li ngme oni ungmemhi ona, ọkpotoso ọghuo ọ rọte oni elemhi ebubu ẹgbọ tsesẹ leghe ọọ, “Oni a khi vọsẹ na ọkpotoso ni ọ bia ẹ, ni ọ kuẹlẹ, ọ khi.”

²⁸ IJesu ọọ li, “Egbọ ni e suọ ungmemhi oyi Eshinẹgba ni e rọ ọli gbe akanya, wẹwẹ e mema mhuẹ ikhivọsẹ nẹ.”

Ọlẹlẹ oyi ijona

(iMat 12.38-42)

²⁹ Abi eni ẹgbọ e ke li bua shi ọ, iJesu ọọ, “Egbọ ebe, ẹgbọ agbhotu onana e khi. E mhila ọlẹlẹ ọnyaloa, ama aa ya mẹ ọnyaloa okhọghuo, sẹ ni ọlẹlẹ oyi ijona ọmekẹguele.‡ ³⁰ Abi ijona ọ khi ọlẹlẹ na ẹgbọ iNinevẹ, ighọ Omi ọgbọ ọ gbo li ya khi ọlẹlẹ na ẹgbọ ena agbhotu ona.* ³¹ Oghie-ọkpotoso oyi ekẹ iShẹba ọ ya shitọ ukpẹkhomhi ẹzọ ya gue agbhotu ona ẹzọ, ọ pfa ẹzọ mu wẹ, irari khi ọ ke rọte ekẹ odonuẹ bhale ya ri esọ suọ ungmemhi ẹgbhali oyi oghie iSolomoni, ama ọgbọ ni ọ fu dọsẹ iSolomoni ọ la akana.† ³² Egbọ iNinevẹ e ya mu ẹzọ vule shi agbhotu ona ọ, e pfa ẹzọ mu wẹ irari khi e mu pfi abi ijona ọ rọ ya ri ungmemhi oyi Eshinẹgba tse abọ yẹ wẹ, memena ọgbọ ni ọ fu dọsẹ ijona ọ la akana.‡

Egbegbi ákpá

(iMat 5.15; 6.22,23)

* **11:15** Li zẹ iMat 9.34; 10.25 † **11:16** Li zẹ iMat 12.38; 16.1; iMak 8.11 ‡ **11:23** Li zẹ iMak 9.40

§ **11:29** Li zẹ iMat 16.4; iMak 8.12 * **11:30** Li zẹ ijona 3.4 † **11:31** Li zẹ 1 Ighie 10.1-10; 2 Okhẹ 9.1-12 ‡ **11:32** Li zẹ ijona 3.5

33 “Aa me ɔgbò ni ọ ya ri ákpá ru ni ọ ya ri ọli sheli, eri ọ ri ochoghọ ya rue ọli nga ashini o yagha, ni a bhale ya ẹ khi ɔgbò ni ẹẹ lole ẹ me eke. § 34 Ikpamhalo eye e khi ákpá oyi idiegbe oye. Ini ikpamhalo eye ẹẹ me eke egbegbò, idiegbe oye nya o khili ákpá. Ama ini u tase alo-a, idiegbe oye nya o khili alo ebili. 35 Itobọ ona khi ze ni ákpá oye o khi alo ebili. 36 Ini idiegbe oye e khili ákpá ni obili ọa rọ la ashikhoghuo ọ, eri o ya ke ge nyanyanya abine khi ákpá o nga ɔgbò egbe.”

Epfua esesa

(iMat 23.1-36; iMak 12.38-40)

37 Abi iJesu ọ rọ ngme se, iFarisi ọghuo ọ lu ọli ọ bhale ya nu luẹ le eminale. O lo deba li ya shitọ shi oni eminale. 38 Ama abọ e sha oni iFarisi abi ọ rọ me khi iJesu ọa kpe abọ a neni ọ le emhi. 39 Ighọ Ọnọmhuẹ ọọ li, “Wa me mena khi ẹẹ ɔgbò iFarisi khi eri a kpe ukhokho uko ali itasa eye-a, ama elemhi oye ọ vọ emhi ituegbe ali ọkhọlo. 40 Ẹẹ ɔgbò eyegehe! Ọa khi Ẹshinegba ni ọ riẹle ukhokho ọ ọ gbolo ẹ riẹle elemhi ọ? 41 Ama a rue emini e la elemhi uko ali utasa na ɔgbò ni ẹa mhue, ẹghegehe aghọ emhikpa e ya pfuase na ẹ.

42 “O ma a khọlo ẹẹ ɔgbò iFarisi egbe gba, itobọ khi a guẹ ze aze-oghuo-igbe ebe akhokho, ali ebe alagho ali ebe elese ni a rọte ogba ẹ khişe, emini ẹa lolo mu ẹloe. Ama iguẹ-sọ-ẹzọ ali inono onayi Ẹshinegba, a ri obọ gbe wẹ shi. Ena e khi emini a kha mema ke riẹle, ma eni a riẹle egho.*

43 “O ma a khọlo ẹẹ ɔgbò iFarisi egbe gba, irari khi ukpekhomhi ni o yagha a nono elemhi owa ugamhi ali otşe ekpe elemhi oki.

44 “O ma a khọlo ẹ egbe irari khi eri a li abi uji oyi ɔgbò ni ɔgbọ ọa shi ọlele shi ni ɔgbò e lighi ẹ doşe, ni ẹa leşe.”

45 Oşeşe ushi ọghuo ọ sọli ọ, ọọ, “Oşeşe, ini u wa ngme enana, eri u li ri anye ma ọ me bie.”

46 IJesu ọ sọli ọ, ọọ, “O ma a khọlo ẹ ni a şeşe Ishi eyi iMosisi egbe, irari khi eri a sọ itsua ni ɔgbọ ẹa dobe ya tsua na wẹ tsua, ama ẹẹ aa lama ya tsua ugegemo.

47 “O ma a khọlo ẹ egbe irari khi ẹẹ a manọ iji na emekeguele ni itita ẹ e gbolo-a. 48 Eri a pfi ọtşele shi ọ, a gbo mu ma emini ititae e riẹle irari khi wewe e gbolo emekeguele eyi Ẹshinegba a, ẹẹ a manọ iji na wẹ. 49 Itobọ ona, rọte ilęsingme oyi Ẹshinegba, ọ rọ liẹ, ‘Mhi ya ghie emekeguele ali ighiusomhi na keş ghi wẹ, e ya gbolo eghuo ọ-a, e mu okhọli vule shi elese ọ.’ 50 Itobọ ighọ Ẹshinegba ọ ya mu ota sọ ɔgbọ ena agbhotu ona, shi ọlia eyi emekeguele nya, rọte egegehe ni agbo ona o te gba eke le. 51 Rọte ọlia eyi Ebẹli ya ramhi ọlia eyi iZakaraya ni a gbe-a shi iteva Owa oyi Ẹshinegba ali atete. Ighọ lo! Mhi gueye ẹ khi a ya na ẹ osue to ọ.†

52 “O ma khọlo ẹ ni a leşe Ishi eyi iMosisi pfo egbe, irari khi a she rue okpe ni a rọ ẹ khueghie ode ilęsingme sheli. Ẹẹ na, aa lama lo, ɔgbò ni ẹ nono ni wewe e lo, aa ze ni e me asha doşe lo.”

53 Abi iJesu ọ rọ rọte aghọ vu, ɔgbò iFarisi ali esese Ishi eyi iMosisi e mu okhọli vule shi ọli ọ egbegbò. E ri omhila ọdọda a khi ọli ode. 54 Ini e ba me asha mu ungememhi mhọli ọli obọ.

§ 11:33 Li ze iMat 5.15; iMak 4.21; iLuk 8.16 * 11:42 Li ze iLev 27.30 † 11:51 Li ze Igbae 4.8; 2 Okhe 24.20-21

12

Ijesu ọ tse agua shi iri-ugamhi-kualo

(iMat 10.26-27)

¹ Eghẹghẹ ana ebubu ẹgbọ agbele agbele e legba, ni o ramhi ni e rọ lighi egbewe, ijesu ọ nu eniye odukhokho eyọli ngme, ọọ we. “A mu egbe ẹ shi iri-ugamhi ku alo oyi ẹgbọ iFarisi ni o li abi ifuma ni a rọ ma ibuledi ẹ nye.”*
² Irari khi aa me emini a rọ sheli ni ọa ya lasele, wekhi eri a me emini a khukhu ni ọa ya khueghie-a. ³ Ungmemhi ni u ngme eliyose a ya suọ ọli ẹle ọguota. Emini u nyese ọgbọ eso gueye elemhi owa aza, a ya suọ ọli eko ukhomhi owa.†

Ọni a ya na ulishi

(iMat 10.28-31)

⁴ Emọle mhe, abi o la mhi li gue ọli ẹ ye ẹ, a khi na ulishi ẹgbọ ni o khia khi idiegbe e lese dobe ya gbe-a, ini e gbe idiegbe-a, ẹa ke mhue emhi olese ni e ke dobe ya li. ⁵ Ama mhi ya gueye ẹ ọni a ya na ulishi. A na ulishi Eshinegba ni ọ mhue itoto ni ọ kha gbe ọgbọ se, ọ gbo pfi ọli lo ilimhi iriere. Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ, a na ulishi oyọli. ⁶ Ọa khi ikọbo eva a ri ipfeli isuesue oshe ẹ de? Ama abi o rie khi igho, Eshinegba ọa yele ọngwe okhoghuo a. ⁷ Egbegbo lo khi, Eshinegba ọ she leli itsu ni e la ẹ ukhomhi nya. Itobo igho a khi ze ni ulishi o mu ẹ, irari khi a mu ẹlo dose ipfeli isuesue ebubu.

Eni e migha na ijesu ali eni e kie ọli

(iMat 10.32,33; 12.32; 10.19,20)

⁸ Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ khi, ọni ọ da lama gue ingme oyemhe ye egbo ne, Omi ọgbọ ọ li ya gue ingme oyọli ye igeni eyi Eshinegba. ⁹ Ama ọni ọ da kie mhe ukpeloe egbo, mhi ya li kie ọli ukpeloe igeni eyi Eshinegba. ¹⁰ Ọgbọ ni ọ da ze emuhe na Omi ọgbọ ne, a ya gbekua na li. Ama ọgbọ ni ọ da pfi unu-a deba Ayemhe-nọ-pfuase, ọgbọ a ya gbekua na li.‡

¹¹ Ini a rue ẹ bhale owa ugamhi oyi ẹgbọ iju ali ẹgbọ eni ẹe mhesẹ ali enighie, a khi ze ni a yele abi a ya ngme, ali abi a li ya pfa egbe ẹ shi eke. ¹² Irari khi Ayemhe-nọ-pfuase ọ ya sese ẹ abi a ya ngme oni eghẹghẹ.§

Okhe irokhokho oyi oyeghe

¹³ Ọgbọ ọghuo elemhi eni ebubu ẹgbọ ọ lu ijesu, ọọ li, “Osese kpekpe gueye inyoghuo-mhe ni ọ kemhi ugu na mhe.” ¹⁴ Ijesu ọ so ọli ọ, ọọ, “Oghuo ọ zemhe shi ọni ọ re ẹ a gue ezọ ali ọni ọọ kemhi ugu na ẹgbọ?” ¹⁵ Igho ọ gueye we nya, “A mu egbe ẹ shi emhi ituegbe, irari khi agbo oyi ọgbọ ọa migha nga ukhomhi epfue ni ọ mhue.”

¹⁶ Ọ ze okhe irokhokho ona khasẹ we, ọọ we, “Eke oyi omose ni ọ pfue ọghuo, o lolo ti emhi na li. ¹⁷ Ọni omose ọ shito sa, Ọọ, ‘Se mhi li ya kia egho? Mhi a me asha ke ri emhi ya shi aka oyemhe.’

¹⁸ “Igho ọọ, ‘Emini mhi ya rielle na. Mhi ya guoghọ aka oyemhe-a, mhi ya to aka onofunẹ olese ni mhi rọ so iakpa ali itsua elese shi. ¹⁹ Eghẹghẹ agho mhi egbemhe, Omue u ze ukhomhi onete gba e! Irari khi u mhue epfue ni e bububu, ni e ya tsua-ẹ ramhi ikpe ebubu. Ka yemhe-a, ke le, ke da. Wa li agbo abi o ghole ẹ.’”

²⁰ “Ama Eshinegba ọọ li, ‘Ye ye oyeghe! U ya ghu-a amiöse; mena ọghuo ọ ke ya mholi eni ugu ni u she ti ma na egbe ẹ?’

* **12:1** Li ze iMat 16.6; iMak 8.15 † **12:3** Li ze iMak 4.22; iLuk 8.17 ‡ **12:10** Li ze iMat 12.32; iMak 3.29 § **12:12** Li ze iMat 10.19-20; iMak 13.11; iLuk 21.14-15

21 “Igho o ya li oḡbōkpa egbe ni o da ti epfue ma na egbōli, ni oḡa mhuē epfue oyi emini o mu Eshineḡba eloe.”

A khi ke sa usamhi agbō
(iMat 6.25-34)

22 Igho iJesu o gueye eniye odukhokho eyoli, oḡo we, “Irarigho, a khi ze ni usamhi emini a ya le ali usamhi emini a ya da, o nase e, wekhi usamhi idiegbe oye emini u wa so. 23 Agbo oye o mu egbe doḡe eminale, idiegbe oye o gbo mu egbe doḡe ode ni a so e shi o. 24 A bino ipfeli na ukhomhi idane, eḡa ro ko wekhi eri e e khieḡe, eḡa mhuē ashini e tsua eminale a shi wekhi eri e mhuē aka, ama eri Eshineḡba o ro na we a le. A mu eloe doḡe we! 25 Onḡeḡe onḡghuo o ya doḡe ri irari inyama-egbe oyoli khi oḡbeḡe oghuo ma agbō oyoli? 26 Aborokhia khi u wa ya doḡe rieḡe ukuku emhi onana, elo o ze ni u ro a nase egbe e shi emini e kpole?”

27 “Sa o bino abi ebuli idodo e li e fu. Eḡa ya gbe akanya wekhi eri eḡe do ide. Ama mhi gue a ye e khi egbegbi iSolomoni ni o tseku ligho mhuē itsua ni e somhi otse, oḡa khue akhuē nabi ebuli okhḡghuo o khue.* 28 Eḡe ni a mhuē ukuku irudunga, ini o khia khi igho Eshineḡba o ri ide ku ebuli egbe, ni e kha laḡo amo, ako a toḡe we-a, se u ke lie sa khi oḡa ya li ri egbegbi itsua so e?”

29 “Irarigho, a khi ke sa emini a ya le ali emini a ya so; a khi ze ni o nase e udu. 30 Irari khi egbo ena agbo ona nya, wewe e na khu emhi enana, ama Ita e ni o la iloghie o leḡe khi e to e. 31 Ochoghō emiemini u wa rieḡe nya, ze ni Eghiele oyi Eshineḡba o khi onodode, emhi elese ni u wa nono nya, o ya rewe ma o ne.

Epfue na obini iloghie
(iMat 6.19-21)

32 “A khi ze ni ulishi o mu e, eḡe ikuku isumha, irari khi oḡhūemḡe oyi Ita e o khi ni o ro ri oni eghiele na e. 33 A ri emhikpa ni a mhuē de, a kemhi eni ikpagho na eni eḡa mhuē. A ze ni a mhuē ekuē ukpagho ni oḡa ya khakha, ali ni a gbo mhuē epfue shi iloghie ni oḡa ya pfo wekhi oghiatō o me asha a ti bhale o, wekhi ifu e me asha a towe, 34 Irari khi ashini epfue oye o la, agho udu oye oḡo la.

A mu egbe shi ekē khē ibhale oyi Onḡmhuē

35 “A mu egbe shi ugamhi, a ze ni ikpa eye e e ke ge.† 36 Abi eni e ga oḡbo e migha khē ijele oyi oni o mhuē we ni o ye ukue ni a ro a rue oḡpotso, ini oḡo bhale ni o ro kpheli obō ode, e nyanya khueghie ode a na li aghoḡgho.‡ 37 O ma ti eni e ga oḡbo egho egbe ini oni o mhuē we o bhale ya e khi e mu egbe migha khē luē. Abi o la mhi gue a ye e khi, o ya mu egbe akanya, o lu we, o nu we shito, o ri eminale na we le. 38 Oḡheḡe o ya khi na eni eni eḡe ga egho ini oni o mhuē we o bhale ya e khi e mu egbe shi ekē ini o tseku khi itsotso oḡbiē, o ke khi ini oḡbe o ya gbe o ro bhale. 39 A leḡe ona khi ini oni o mhuē apfe o leḡe eḡheḡe ni oghiatō o ro o bhale oḡi owa ya do lo, oḡa kha ze ni o lo oḡi owa ya do. 40 Eḡe oyeḡe a ke mu egbe, irari khi Omi oḡbo o doḡe ya bhale eḡheḡe ni aa sa shi.”§

Oni o guē eḡe ga ali oni oḡa guē eḡe ga
(iMat 24.45-51)

41 IPita o mhila li, oḡo, “Onḡmhuē anye u kpe ekpita ona ye abi oḡbōkpa?”

* 12:27 Li ze 1 Ighie 10.4-7; 2 Okhe 9.3-6 † 12:35 Li ze iMat 25.1-13 ‡ 12:36 Li ze iMak 13.34-36

§ 12:40 Li ze iMat 24.43-44

⁴² Qnɔmhuɛ ɔɔ li, “Qghuo ɔ fe khi ɔni ɔrɛloekhu, ni ɔ mhɔli ilɛsingme, ni ɔɔ gbe akanya te oɔɛ igɛsikia, ni ɔga ɔyɔli ɔ ri apfɛ nga obo, ni ɔ gueyɛ ɔli ɔ ri eminale na eni ɛ ga li ke le shi eghɛghɛ?” ⁴³ Ikhivɔsɛ ɔ khi na ɔni ɔ ga ɔgbɔ ɔghɔ, ini ɔga ɔyɔli ɔ bhale ya ɛ ɔli shi iguɛ-riɛɛ. ⁴⁴ Mhi gue a ye ɛ khi eri ɔ ya ri emini ɔ mhuɛ nya nga ɔli obo. ⁴⁵ Ama ini ɔni ɔɔ ga ɔgbɔ ɔghɔ ɔ la udu ɔyɔli liɛ, ‘Oga ɔyɛmhɛ ɔ she tɛsɛ ɛ doɔɛ,’ ni ɔ rɔ gbe eni ɛɛ ga eni ikpotso ali eni emɔsɛ ni a rɔ shi ɔli obo, ɔɔ le, ɔɔ da, onyɔ ɔɔ gbe ɔli. ⁴⁶ Eri ɔni ɔga ɔyɔli ɔ ya bhale ɛɛ ni ɔa sa shi ni ɔa ri ɛloɛ shi ekɛ ɛ khɛ ɔli, ikhi eghɛghɛ ni ɔa sa shi. ɔni ɔga ɔyɔli ɔ gbe ɔli, ɔ kuale ɔli utse, ɔ ghie ɔli abɔ pfilo deba ɛgbɔ umha-suesɔ.

⁴⁷ “Ama ɔni ɔɔ ga ɔgbɔ ɔghɔ, ni ɔ lɛsɛ ɔghuɛmhɛ oyi ɔga ɔyɔli, ni ɔa mu egbe ni ɔ rɔ riɛɛ ɔghuɛmhɛ ɔyɔli, a ya gbe ɔli itali, a nali osoli eghɛgbɔ. ⁴⁸ Ama ɔni ɔ ga ɔgbɔ ni ɔa lɛsɛ ɔghuɛmhɛ oyi ɔga ɔyɔli ni ɔɔ riɛɛ emini o ye ni a gbe ɔli shi, a ya gbe ɔli ukukuo. Irari khi ɔni a ri emini e bu na, emini e bu a ya mhila li. ɔni a ri emini e lolo bu nga obo, emini e lolo bu a ya mhila li.

Ijesu ɔa ri opfɔmhɛ bhale ama okemhi
(iMat 10.34-36)

⁴⁹ “Erali mhi bhale ya pfi shi ekɛ agbɔ ona. Abi a khɛ khi e she a lala. ⁵⁰ Mhi mhuɛ ibatizi ni mhi ya mie shi egbe. Egbe ɛa ke sheshe mhɛ ne ini mhia li mie ɔli se.* ⁵¹ Eri a dabi khi opfɔmhɛ mhi rɔ bhale ekɛ agbɔ? Iye! Okemhi mhi rɔ bhale. ⁵² Rɔte memena vu, ɛgbɔ oshe ni e la ɔmhuɛ-apfɛ oghuo e ya kemhi egbe. Aasɛ ɔ e mu okhɔli vule shi aava ɔ, aava ɔ e mu okhɔli vule shi aasɛ ɔ. ⁵³ Ita ali omiɔli ɔnɔmɔsɛ e ya mu okhuɛ vule shi egbe wɛ ɔ. Inyɔ ali omiɔli ɔnɔkpotsɔ e mu okhuɛ vule shi egbe wɛ ɔ. Inyɔɔɔ ali ɔsami ɔli, e ya mu okhuɛ vule shi egbe wɛ ɔ.”†

Iɛsɛ emini eghɛghɛ ɔ ngme
(iMat 16.2,3)

⁵⁴ Ijesu ɔ gueyɛ eni ɛgbɔ nya, ɔɔ, “Ini a da mɛ khi otughunu o gbe shi obini ovɔ o te ɛ tiemhi eko ne, aghɔaghɔ a liɛ khi amɛ o ya ruɛ, amɛ o ruɛ esheshighɔ. ⁵⁵ Ini akpekpeli o rɔte ukiekieɛ ɔgobɔ ini a sɔ alo ghue obini ovɔ o te ɛ lo eko ɛ li ne, ɛ khi ogbe o ya nye amo, esheshighɔ o lighɔ. ⁵⁶ Ɖɛ erugamhiku-alo, a lɛsɛ abi a liɛ bino abi ekɛ ali ukhui o ngme, a guele abi ogbe o ya li. Elo o zɛ khi aa lɛsɛ abi eghɛghɛ ɔ ngme memena?”

Yeyɛ ali obe ɛ a rɔ nu egbe riɛɛ
(iMat 5.25-26)

⁵⁷ “Elo o zɛ khi a gueyɛ egbe ɛ emini o te oɔɛ ni a ke riɛɛ ɔli? ⁵⁸ Abi yeyɛ ali ɔni ɔ luɛ ɛzɔ a liɛ ke lɛ ikɔtu, rɔshɛka ni a rɔ riɛɛ neni a ramhi ikɔtu. Ini ɔa khi ighɔ, eri ɔ ya ti ɛ bhale ufueɛ oyi ɔsɔ-ɛzɔ, ɔni ɔsɔ-ɛzɔ ɔ muɛ ghi ɔni ɔ omhɛsɛ, ɔni ɔ mhɛsɛ eghɔ muɛ ya pfilo owa ighumha. ⁵⁹ Mhi gueyɛ ɛ khi u wa ya tigbe lase aghɔ le, ini u wa li fali oko ni a ya fiɛ pfo nya.”

13

Ini ɛɛ aa li mupfi eri a li ya pfua

¹ Eghɛghɛ aghɔ, ɛgbɔ eghuo ni e la aghɔ e gueyɛ iJesu abi oghie iPaleti ɔ ku ɔlia eyi ɛgbɔ iGalili eghuo ni ɔ gbolo-a ma ɔlia eyi elamhakɔ ni a rɔ luasɛ obo. ² Ijesu ɔɔ wɛ, “Eri a dabi khi olamhɛ eyi eni ɛgbɔ iGalili eghɔ e doɔsɛ olamhɛ eyi ɛgbɔ iGalili ni e kpɔle, ni o zɛ khi e ghɔ na wɛ osue? ³ Iye! Aa khi ighɔ, ini ɛɛ aa li mupfi, ighɔ ɛɛ a ya li pfua. ⁴ Abi khi eri a dabi khi ɛgbɔ ogbalale

* 12:50 Li zɛ iMak 10.38 † 12:53 Li zɛ iMika 7.6

ni owa atonga ni o la eke iSiloumu o de mu gbolo-a egbo, khi olamhe eyewe e kholo dose eyi egbo ni e kpole ni e la iJerusalemu? ⁵ Iye! Mhi gue e ye e khi ini ee aa li mu pfi, igho a li ya pfua.”

⁶ Agho iJesu o la ze okhe irokhokho oyi qara okhua-eni ni qa ya mo. Oo we, “Omose oghuo o ko okhua-eni shi ogba upfonu. O je o ya bino ini loli me udumhi o pfa, ama aa me emhikhoghuo o. ⁷ O gueye omose ni o ri eloe a khu oni ogba upfonu, oo li, ‘Oonokpe-ese na ni mhi te e kiasa oni qara ona ini mhi me udumhi o, mhia me okhoghuo. Ka khi oli-a, elo o ze ni o ro le eke shi afue?’

⁸ “Oni omose o lema oni o mhue oni ogba ipfonu, oo li, ‘Oga kpekpe ze oli obo ukpe ona bino ni mhi gua gasa udi oli, ni mhi ku ifatalaza shi o bino. ⁹ O kha mo idumhi ishukpe, o ti, ama ini qa ke mo, u khi oli-a.’ ”

Ijesu o ri okpotso ni o guogho-a ze ele iyemhea.

¹⁰ Ele iyemhea, iJesu o la owa ugamhi u sese egbo. ¹¹ Okpotso oghuo o la agho ni o khia khi o gbe ikpe igbelele ni ayemhe okphaghie o te mu oli gon-a. Eri o ke nyese, qa ke dobe e vule migha. ¹² Abi iJesu o ro me oli, o lu oli lasele, oo li, “Kpotso, ughuamhi oye o she pfo.” ¹³ O ri abo nga oli egbe, aghoaghoni okpotso o vule migha, o kuaghie Eshinegba. ¹⁴ Elemhi e bi oni o mhese shi oni owa ugamhi khi iJesu o ri oni okpotso ze ele iyemhea. Oni omose oo egbo ni e le gba, “Ogbele esesa e la efo uka ni awa ro o gbe ikanya, a ke bhale eni ogbele esesa egbo ni a la o re e ke ze, ama a khi ke bhale ele iyemhea.”* ¹⁵ Onomhue o so li o, oo, “Ee egbo eri ugamhi ku alo, qa khi eri a taghie ichi ali ikphere eye-a shi ashini a geno we shi, a rue we je oke ya da ame ele iyemhea?” ¹⁶ Elo o ke ze ni okpotso ona ni o li khi omiomi Aburaamu ni okphaghie o she geno ikpe igbelele, ni aa ro li ya taghie oli-a ele iyemhea? ¹⁷ Abi iJesu o ro ngme ona se, omama o mu egbo ni e mu okholi vule shi oli o, ama ikanya onyaloa nya ni o gbe o ri egbe e mu eni egbo.

Okhe irokhokho oyi ukpamhi qara iMositadi (iMat 13.31-32; iMak 4.30-32)

¹⁸ Ijesu o mhila we, oo, “Se Eghiele oyi Eshinegba o fe li? Elo mhi fe ya ri oli khokho? ¹⁹ Eri o li abi ukpamhi qara iMositadi ni ogbo o rue ya ko ogba. Oo fu, o mele ukpokpomhi qara ni ipfeli e ku eko shi iguabo eyoli a.”

Okhe irokhokho oyi ifuma (iMat 13.33)

²⁰ O gbo ro mhila we, “Elo mhi fe ya ri Eghiele oyi Eshinegba khokho? ²¹ Eri o li abi ifuma ni okpotso o ro ma italabi ifulawa ese washe ni o fuma shio.”

Ode na pfi (iMat 7.13,14,21-23)

²² Egheghe agho, iJesu o kiakia eoli khi eoli, o sese egbo abi o li je iJerusalemu. ²³ Ogbo oghuo o mhila li, oo, “Onomhue, ikuku egbo tse Eshinegba o ya mie pfuse?”

Ijesu oo we, ²⁴ “A roshaka ni a rote unu-ode na pfi lo. Mhi gue a ye e khi ebubu egbo e ya roshaka ni wewe e lo, ama, ea ya dobe. ²⁵ Itobo khi ini oni o mhue owa o da vule ya pfi okpe ode ne, eri a mema migha olase ke kpheli ode shi afue, a lema, a lie, ‘Oga kpekpe khueghie ode a na anye.’

“Ama o so we o, oo, ‘Mhi aa lese e wekhi eri mhi lese obini a te bhale.’

* **13:14** Li ze Okiali 20.9-10; iDeut 5.13-14

²⁶ “Egheghe agho, a ya lie, ‘Anye nu e le, anye nu e da, u gbo la ifu apfe eyi anye e sese.’

²⁷ “Ama o ya gbo lie, ‘Mhia lese obini a te bhale. Ee nya a vu mhe ana lasele, ee egbo okholo.’[†] ²⁸ Agho egbo e la ke vie, ee gbe ako ako, ini a me Aburaamu ali Aziki ali iGiekpu ali emekeguele obini Eghiele oyi Eshinegba ama a khu e ya lase. ²⁹ Egheghe agho egbo e ya rote obini ovo o te e ngale ali obini ovo o te e lo eko, ali ukiokie obita ali ukiokie ogobo ini a so alo ghue obini ovo o te e lo eko bhale, e ya shito shi ukue na Eghiele oyi Eshinegba.[‡] ³⁰ A bino khi a ya me egbo eghuo ni e kpe kpe ukhokho e ya kpe odalo, egbo ni e kpe kpe odalo e ya ke kpe ukhokho.”[§]

Ingme oyi iJerusalemu o to iJesu egbe (iMat 23.37-39)

³¹ Egheghe agho egbo iFarisi eghuo e bhale deba iJesu, e oli, “Vu ana lasele irari khi oghie Erodu o nono ni loli gbe-a.”

³² IJesu oo we, “A ka gueye oni anyako ogho, ‘Khi mhi ya khu ayemhe okphaghie egbo egbe lasele ali mhi gbo ri egbo ya ze amo ali ako, ama akopfua mhi ya gbe akanya oyemhe pfo.’ ³³ Abibi o rie li, mhi mema ya ti okiali ke je odalo, amo ali ako ali akopfua, irari khi omekeguele okhoghuo o a khi oni o me asha a ghu shi eoli oboese se ni iJerusalemu.

³⁴ “Eekhue-oo! IJerusalemu, iJerusalemu. Ee ni a gbolo emekeguele-a, ni a gbolo e tono eni a ghie ghi e eche, iti-ingme o ghole mhe ni mhi kono imie kugbe, abi okhokho o lie kono imi oli shi ifu ipfua, ama o a ghole e! ³⁵ A bino khi apfe oye e khi ikpukpu igbe e ke khi. Khi ogbo o a ke la o, mhi gue a ye e khi aa ke ya me mhe, se ini oni egheghe o ramhi ni a ke ro a lie, ‘Eshinegba o khi vose na oni o ri eva oyi Onomhue bhale.’”^{*}

14

IJesu o gbo ri ogbo ze ele iyemhea

¹ Ogbelghuo ele iyemhea, iJesu o je apfe oyi okhemhue iFarisi oghuo ya le eminale, egbo e ri eloe mema shi oli egbe ni e me emini o ya li. ² Itobo khi omose oghuo o la agho ni o fumhi abo ali awe. ³ IJesu o mhila eni iFarisi ali eni e sese Ishi eyi iMosisi, “O fe ti elemhi Ishi eyi iMosisi ni ogbo o ro ri ogbo ze ele iyemhea, abi khi o a ti?” ⁴ Ama e a pfa shi oli eke. Igho o pfi obo rue oni omose, o roli ze, o rue oli obo-a, oli o ke je.

⁵ O mhila we, oo we, “Ong ee onoghuo o ya mholi om o, o ke khi e na ni o ya de pfilo ilija ni o a ya nyanya mu oli o lasele, ini o rieki ele iyemhea?”^{*} ⁶ E a me so shi oli o.

IJesu o sese osese iregbe-tiemhi eke

⁷ IJesu o me abi egbo eni a lu bhale oni ukue, e li ya shito ashini o mhue ekpe shi oni ukue, o ze okhe irokhokho khasa we, oo we, ⁸ “Ini ogbo o lu e bhale ukue ni a la rue omueshi khi kpe tode ya shito ashini o mhue ekpe, itobo khi, otse a she li kpe lu ogbo ni o mu eloe dose li shi oni ukue. ⁹ Ini a me gh o, oni o lu e shi ukue, o ya bhale deba e, oo, ‘Kpekpe vule ni omose ona o shito.’ Egheghe agho u ri omama ya shito ukpekhomhi onikeke. ¹⁰ Ama ini a lu e shi ukue, kpe ya rue ukpekhomhi onikeke shito na ro bhale ya e khi oni o lue shi oni ukue o

[†] 13:27 Li ze iwolo 6.8 [‡] 13:29 Li ze iMat 8.11-12; 22.13; 25.30 [§] 13:30 Li ze iMat 19.30; 20.16; iMak 10.31 * 13:35 Li ze iwolo 118.26; ijere 22.5 * 14:5 Li ze iMat 12.11

bhale deba e, o o 'Omue, vule je ukpekhomhi ni o yagha.' Egehgehe agho u mhue ekpe shi ukpeloe oyi ogbokpa ni o ga la oni ukue.^{† 11} Irari khi oni o da ti egboli nga, a ya ti oli tiemhi, ama oni o da ti egboli tiemhi, a ya ti oli nga."[‡]

¹² Igho iJesu o gueye oni o lu oli shi oni ukue, "Ini u ya nye ekhe feli egbo, khi lese lu emole e, ali inyoghuo e, ali egbo eye ali eni e pfue tse, irari khi e li dobe e ghie lu e shi ekhe ni e nye elelese, ni o li abine khi e she fali e ota to o.
¹³ Ama ini u mholi ukue, luno egbo eni e mholi ali egbo eni e mholi awe e kia ali eni e guoghwo awe-a ali ezalo. ¹⁴ Egehgehe agho u mholi ikhivose. Itobog khi e ya dobe fali e oru to o. U ya me eleli ogbele ite-eghuli-guale oyi egbo ni e pfuase."

Okhe irokhokho oyi ukue Oniemhi

(iMat 22.1-10)

¹⁵ Abi omose oghuo ni e ga shito shi eni ekhe, o ro suo abi iJesu o ngme, o o li, "Oghete o ya khi na ogbo ni o ya la ukue na Eghiele oyi Eshinegba le emhi."

¹⁶ IJesu o so oli o, o o li, "Omose oghuo o mu egbe ni o ro ya mhue ukue oniemhi. O lu ebubu egbo shi oni ukue. ¹⁷ Egehgehe oni ukue o ramhi, o ghie oni o o ga li ghi egbo ni o lu shi oni ukue, o oli o ka gueye we, o lie, 'A bhale khi mhi she mu egbe se.'

¹⁸ "Ama ogbogbo o guele emini o ze khi loli a ya me asha bhale. Oni odode o o li, 'Mhi lese de eke ishemhi, mhi ya le ya bino oli. Kpekpe khi wola.'

¹⁹ "Olese o o li, 'Mhi lese de ena agbhagbhamhi ishe ni a ge toma aava aava kugbe, ni a ro gua ishemhi. Mhi ya le ya rewe gbe akanya bino. Kpekpe khi wola.'

²⁰ "Igho olese o o, 'Mhi lese rue okpotso mhi aa ya me asha bhale.'

²¹ "Igho oni o o ga ni a ghie egbo, o nyene egbe ukhokho ya gueye oga oyoli, abi eni egbo e ngme nya. Igho elemhi e li bi oni odapfe. O o oni o ga li, 'Nyanya fie je olase, ka kia ode ni e je ifu apfe nya, wolo egbo eni e mhue. Eni e ghu abo ali awe-a ali ezalo ali eni e dobe a kia bhale.'

²² "Igho oni o o ga ogbo o bhale, o o 'Oga mhi she ye usomhi ni u ghie mhe, ama owa o kie vo egbo ne.'

²³ "Igho oni oga o gueye oni o o ga ogbo ogbo, o o, 'Je ode ali ifu apfe ya lu we lole ni owa oyemhe o vo. ²⁴ Mhi gueye e khi ogbokhoghuo o la egbo ni mhi ri ebe ghi ni o ya ri unu mu eminale ni mhi nye.' "

Emini o ya gbe e, ni u ro khi omog odukhokho

(iMat 10.37,38)

²⁵ Ebubu egbo e deba iJesu le iJerusalemu, iJesu o nyene alo gueye we, o o we, ²⁶ "Ini ogbo okhoghuo o da nono ni loli bhale deba mhe ni o ro da ke kie itali ali inyoli ali ughue oli ali imioli, ali inyoghuo oli, ali agbo oyoli ne, o ya dobe khili omog odukhokho oyemhe. ²⁷ Ogbo ni o da tsua apfida oyoli ke deba mhe ne, o ya dobe khi omog odukhokho oyemhe.*

²⁸ "Ongge onoghuo o ya to owa atonga ni o ya ya kpe tode shito ta ingme ni o ya gbe oli, ni o me ini loli ya mhue ikpagho to li pfo? ²⁹ Ini oga khi igbo, o kha ri oli gbe ni oga ke ro dobe to li pfo, eri egbokpa ni e da me oni owa e ri oni omose ya ke li egia. ³⁰ E lie, 'Omose ona o o to owa ama oga ke dobe to li pfo.'

³¹ "Oghie onoghuo o o nono ni loli ri okhue ghie oghie olese ni oga kpe tode ya shito sa bino ini loli ya dobe ri egbo agbele igbe 10,000 ya nu oni oghie ogbo

[†] 14:10 Li ze Ekpi 25.6-7 [‡] 14:11 Li ze iMat 23.12; iLuk 18.14 § 14:26 Li ze iMat 10.37 * 14:27 Li ze iMat 10.38; 16.24; iMak 8.34; iLuk 9.23

ni o mhuẹ ẹgbọ agbẹlẹ uye 20,000 khọli? ³² Ini o mẹ khi lọli aa ya tẹ ọli o, eri o ya nyanya ghie ẹgbọ ghi oni oghie abi ọa li ramhi ọli egbe ne, ọọ li zẹ ni wẹwẹ e rọ riele.

³³ “Ighọ khi ọgbọ ni ọa rue emhikpa ni o mhuẹ obọ-a, ọa ya dobẹ khi omo odukhokho oyemhẹ.

Ugbheli

(iMat 5.13; iMak 9.50)

³⁴ “Ugbheli o ma ti gba, ama ini ugbheli ọa ke mhuẹ iviọlọ oyọli, sẹ a ka gbo dobẹ ya ri ọli ke gbo mhuẹ iviọlọ oyi ugbheli? ³⁵ Eghẹghẹ aghọ aa ke ri ọli ya riele emhi okhoghuo, wẹkhi eri a ya ku ọli shi ekẹ ni o ri ekẹ woghọ, ama eri a ke ya ku ọli kua.

“Oni o mhuẹ esọ o rọ suọ.”

15

Okhẹ irọkhokhọ oyi osumha ni o wa-a

(iMat 18.12-14)

¹ Ighọ ebubu emionoga ali ena olamhẹ e bhale ti mama iJesu ni e rọ suọ ingmemhi ni o ngme. ² Ama ẹgbọ iFarisi ali esesẹ Ishi eyi iMosisi ẹ, “Oni omọse ọna o kpe abọ ẹ mie ẹgbọ olamhẹ, o gbo nu wẹ ẹ le eminale.”* ³ Ighọ iJesu o zẹ okhẹ irọkhokhọ khase wẹ, o, ⁴ “Ini o khia khi ọngẹ ẹ o mhuẹ isumha egbhueshe, ni a rọ bhale ya ẹ khi ọghuo o wa o a, sẹ o ya li? Aa khi eri o ya zẹ ọghuo ọa la egbhueshe eni e kpole obọ shi ifu ọdagbe ifufu, o vu ya nono ọghuo ni o wa eghọ, ramhi ni o rọ ya mẹ ọli mu? ⁵ Ini o mẹ ọli, egbe ẹẹ mu ọli, o mu ọli ta ike. ⁶ Ini o ramhi apfẹ, o luno emọle ọli ali idogbapfẹ eyọli, ọọ wẹ, ‘A bhale ya nu mhẹ ghẹlẹ irari khi osumha oyemhẹ ni o wa, mhi she mẹ ọli mu.’ ⁷ Mhi gueye ẹ khi ini ọgbọ olamhẹ o mu pfi, oghẹlẹ o la iloghie doşẹ ọgbọ ọghuo ọa la egbhueshe ni e she pfuase ni ẹa ke nono imupfi.

Ukpaghọ ni o waa

⁸ “Ini o khia khi ọkpotso o mhọli ikpẹkhuli igbe, ni o rọ wasẹ ọghuo o-a, sẹ o ya li? Oa khi eri o ya ri ọkpá ru, o fuomhi owa nguẹnẹ, o kuegbe-a nono ọli ramhi ni o rọ ya mẹ ọli rue? ⁹ Ini o mẹ ọli rue, o luno emọle ọli ali idogbapfẹ eyọli, ọọ wẹ, ‘A bhale ya nu mhẹ ghẹlẹ irari khi ukpẹkhuli oni o wa mhẹ-a, mhi she mẹ ọli rue.’ ¹⁰ Mhi gueye ẹ khi ighọ igẹni eyi Eshinegba e liẹ ghẹlẹ ini ọgbọ olamhẹ ọghuo o mu pfi.”

Omọ oni o wa-a

¹¹ IJesu o gbo zẹ okhẹ irọkhokhọ ona khase wẹ, ọọ wẹ, “Omọse ọghuo o ya laọ ni o mhuẹ eniyẹ emọse aava. ¹² Onikeke ni o laọ, ọọ itali, ‘Itamhẹ, kemhi ugu ni o ya khi oyemhẹ na mhẹ.’ Ighọ oni itali o kemhi oni ugu na wẹ. ¹³ Oa tẹşẹ ne, oni omọ ọghọ o tsua ugu eyọli. O vu je ẹoli odonuẹ oboese, o ya pfuse ẹpfue eghọ kua. ¹⁴ O pfuse ẹpfue eghọ nya kua se, ukpokpomhi okiamhi o lo oni ushishi ọghọ nya le. Oyemhẹ o gbe ọli. ¹⁵ Ighọ o lẹ deba omọse ni o khi omọ ekẹ aghọ. O ri egbọli mele oni ọọ ga oni omọse-a. O ghie ọli je ishemi oyọli ni o ri eminale na igulu eyọli ke le. ¹⁶ O nono ini lọli mẹ asha ke le eminale ni eni igulu e le kpole. Ama ọgbọkhoghuo ọa bọ eminale na li. ¹⁷ Abi egbhali eyọli e rọ tiemhile, o mhila egbọli, ‘Oa khi eri ighumha eyi itamhẹ nya e mẹ eminale a le, e keşẹ shi, ni mhi rọ la ana ri egbe na okiamhi a gbe ya ghua! ¹⁸ Mhi nyenẹ egbe ya je apfẹ deba itamhẹ, ni mhi ya liẹ ọli, Ita mhi she lamhẹ na Eshinegba

* 15:2 Li zẹ iLuk 5.29-30

ali yeye. ¹⁹ Mhia ke te ɔni abi a lu omie, rue mhe abi oghumha oghuo oye.' ²⁰ Igho o vu ya je deba itali. Ama abi o li bhale ni o kie nuata shi apfe egho, itali o me oli, o mhue ilelemhi na li. O na ya mu oli, o pfi abo gege oli uruli, o pfi oli elemhi egbe. ²¹ Oni omoo oo itali, 'Ite, mhi she lamhe shi Eshinēgba ali yeye o, mhia ke te ni a lu omie, ke riēle mhe abi eni ee ga e otuoghuo.' ²² Ama itali o luno eni ee ga li, oo, 'Okuekhoogo! A nyanya a rue egbegbi itsua ni e somhi otse nya bhale so li. A rue ukhui shi oli obo, ni a ri ekuē so li. ²³ A mu ena ni o khobo bhale ni a gbe oli-a ni awa mhue ukue ke ghele gbii. ²⁴ Irari khi eri omimhe ona o kpe ghu-a ama o she guale. Eri o kpe wa ama a she me oli rue.' Igho e lu ukue, e ghele gbii. ²⁵ Eghēghe agho omioli onogbhali ni o kpe la ifui ishemhi o rote ishemhi jele. Abi o ro ti mama apfe, o suo eko ebola ali ishimhi. ²⁶ Oni omioli ogho o lu oni oo ga oyi itali oghuo, o mhila li, o, 'Elo a me?' ²⁷ Oni oo ga oo li, 'Inyoghue o jele, ni ite o ro gbe ena ni o gbēdi-ghuo-a. ²⁸ Igho elemhi e bi oni inyoghue oli onogbhali ogho, oa ke lama lo owa le. Igho itali o le deba li, o lema li o lo le. ²⁹ Ama oo itali, 'Bino oonokpe-ingme ni mhi te la ana a ge, ni mhia a tigbe da ushi oye okhoghuo ghue, ama agboghwo wa tigbe mu elamhi okhoghuo na mhe ghue, ni emole mhe e li nu mhe ghele. ³⁰ Ama abi omie ona ni o tsua itsua epfue eye ya pfueche kua na idegbe o ro jele, u ya gbe ena ni o gbēdi-a na li.' ³¹ Itali oo li, 'Omimhe, eghēghe kpa u te nu mhe la akana, emhikpa ni mhi mhue eye e khi. ³² Ama o ti ni awa ghele, irari khi eri inyoghue ona o kpe ghua, ama o she nyene egbe bhale agbo; eri o kpe wa ama a she me oli rue.' "

16

Okhe irōkhokho oyi orēloekhu ona ikpamhika

¹ Ijesu o ze okhe irōkhokho khasē eniye odukhokho eyoli, oo we, "Omose oghuo ni o pfue o la o, o mhue orēloekhu epfue enayoli. A gueye oni omose khi oni orēloekhu o pfue luē epfue-a. ² Igho o lu oli, o mhila li, 'Elo ona o khi ni mhi a suo idiegbe oye? Rokhasē mhe ghue abi u li gbe akanya oye irari khi waa ke gbolo ya khi orēloekhu oyemhe.' ³ Igho oni orēloekhu o sa o, 'Se mhi li ya kia abi oga oyemhe o ro ya khu mhe akanya ena? Mhi aa mhue itoto ni mhi ro dobe ya gua ishemhi. Omama omhila kia-kia oo mu mhe. ⁴ Mhi lese abi mhi ya li ini egbō e zēmhe lo apfe oyewe le ini a khu mhe akanya.'

⁵ "Igho o lu egbō ni e lo oga oyoli ota. O mhila onodode, 'Ingme u lo oga oyemhe?'

⁶ "Oo li, 'Igalō oili olivu egbhueshe asha elele.' Oni orēloekhu oo li, 'Mo ebe, shito khi we-a, ni u keke igalō egbhueshe asha ene.' ⁷ O mhila onuzava, 'Ingme yeye u lo?'

"Oo li, 'Ikpulu ado agbele.'

"Oo li, mo ebe shito khi we-a ni u keke egbhueshe asha eleli.'

⁸ "Oni oga ogho o kueghie oni orēloekhu ona ikpamhika ogho, irari khi o riēle ingme ikpamhika ni o li abi ilsingme. Irari khi egbō ena agbo ona e lese abi e li ri ikpamhika nu egbe e ngeli dose abi egbō ni e khi ena akpa e li. ⁹ Mhi gue oli e ye e, a ri epfue ni a mhue mu emole shi agbo ona ni a ro bhale ya e khi ini e pfo, a ya ze e lo iloghie.

¹⁰ "Ogbō ni a da dobe ri egbe e nga shi ukuku emhi ni a ro nga li obo ne, o ya ze regbenga shi eminiemhi, ini a roli nga oli obo. Oni o da ze ri egbe e da shi ukuku emhi ne, o ya ze ri egbe da shi eminiemhi. ¹¹ Ini u wa ze ni a regbenga

shi epfue na agbo ni a ro shi e obo, se a li ya ri egbegbi epfue nge obo? ¹² Ini o khia khi u wa ze ri egbe e nga shi epfue oyi ogboese, oghuo o ya ri oye ne?

¹³ “Aa me oni oo ga ogbo ni o dobe ya ke ga ega aava utoghuo. Eri o ya nono ingme oyi oghuo, o nono ingme oyi onokpole. Oo suo eso na oghuo dose onokpole. Wa dobe ya ke ga Eshinegba u gbolo e ga ukpago.”*

Osese eyi iJesu eghuo

(iMat 11.12,13; 5.31,32; iMak 10.11,12)

¹⁴ Abi egbo iFarisi ni e nono ingme ukpago dose e ro suo ona, e do iJesu okonyo. ¹⁵ IJesu oo we, “Eri a ngeli ukpelo agbo ni a ro ke khashe khi eni angeli oye we o migha shi ipfuase a khi, ama Eshinegba o lese usamhi udu oye e. Emini egbo ee bino khi oo mu eloe gba, eri oo kparse Eshinegba.

¹⁶ “Eri a ri Ushi oyi iMosisi ali emini emekeguele e kekere gbe akanya ramhi egheghe oyi iJoni Oni oo batazi egbo. Rote egheghe agho vu ya ramhi memena, eri a ri ungmehi oyi Eghiele oyi Eshinegba a tse abo, ogbokpa o roshaka ini loli dobe lo o.† ¹⁷ O ya kele ni eke ali ukhuli ni e kelea, ama ukpamhi ungmehi okhoghuo kpele o ya de Ishi eyi iMosisi pfi-a.‡

¹⁸ “Omose ni o da khu ughue oli pfi ni o ya rue okpotso olese ne, o she kia okia. Omose ni o da rue okpotso ni a khu ughue, o she li kia okia.§

Omose ni o pfue ali iLazarosi

¹⁹ “Omose oghuo o ya la o ni o mema pfue. Oo so itsua enete ni e somhi otse ni e ghale, o li agbo nyafunyafu ogbele kpa. ²⁰ Omose oghuo ona umhame ni a lu iLazarosi, o li ya la o. Igboko e ge oli. A tsua li bhale ode unuekpe oyi oni omose ni o gho pfue ogho egheghe kpa. ²¹ Eri oni iLazarosi o shito oni ode unuekpe oyoli ini loli me eminale ni e rote oli ukhomhi itebu de kua rue le. Eri ewa e gbolo bhale ya lalo oli eni igboko.

²² “Egheghe o bhale ni oni iLazarosi o ro ghua. Igeni eyi Eshinegba e bhale ya tsua li je ashini Aburaamu o la. Omose ni o ligo pfue egbo, o li ghua, a ri oli to. ²³ Iimhi iriere ni o la me osue, o yase alo idane, o me Aburaamu khi o nuata shi lue egbe, iLazarosi o shito mama li. ²⁴ Igho o lu leghe, ‘Aburaamu ita! Kpekpe mhu e ilemhi na mhe. Ghe iLazarosi ni o to obo ame to mhe elemhi, itobo khi mhi la ukpokpomhi osoli elemhi ere memena.’

²⁵ “Ama Aburaamu oo li, ‘Omose sato khi abi u ro la agbo, u she mie eminete eye, ama iLazarosi o mie emini ea ti eyoli. Mena egbe e pfomhi oli shi ana, yeye u la ukpokpomhi osoli. ²⁶ Ini a ri obo rue ona o shi eke, rote ashini u la bhale ana ugbilimhi eke o pfa awa a. Irarigo, eni ee nono ni we we e rote ana da je obini u la, ea ya dobe wekhi eni e la obini u la e dobe ya da bhale deba anye oola.’

²⁷ “Oni omose oo oli, ‘kpekpe mhia lema e, ghe iLazarosi je apfe oyi itamhe, ²⁸ irari khi mhi mhu e inyoghuo emose oshe. Zobe ni o ya tse agua ye we ini e khi bhale asha osoli ona.’

²⁹ “Aburaamu o so oli o, oo li, ‘E mhu e Ishi eyi iMosisi ali emekeguele, e ri eso shi we eke.’

³⁰ “Oni omose oo li, ‘Iye, Aburaamu ita, ini ogbo o rote eghuli guale ya tse agua ye we, e ya mu nyene.’

³¹ “Aburaamu oo li, ‘Ini ea ri eso shi emini Ishi eyi iMosisi ali emekeguele e ngme, ea ya ri eso shi eke ini ogbo o tseku rote eghuli guale.’ ”

* **16:13** Li ze iMat 6.24 † **16:16** Li ze iMat 11.12-13 ‡ **16:17** Li ze iMat 5.18 § **16:18** Li ze iMat 5.32; 1 iKori 7.10-11

17

*Olamhẹ ali igbekua**(iMat 18.6,7,21,22; iMak 9.42)*

¹ Ijesu ọọ eniyẹ odukhokho eyoli, “Emini e ri ọgbọ ọ lamhẹ olamhẹ e mema ya bhale, ama o ma khọlọ ọni ọgbọ ni o rọte obọ oyọli bhale egbe. ² O ti nẹ ini a mu ẹchẹ iko zu ọgbọ oghogho uruli tsua pfilo okẹ oniemihi, dọsẹ ni ọ rọ ya zẹ ni ọtuoghhuo ikuku eniyẹ enana ke lamhẹ olamhẹ. ³ A mhọli ẹgbhẹ shi emini a riẹle.*

“Ini inyoghhuo ẹ ọ lamhẹ, gue ọli yẹ ọli. Ini ọ mu nyenẹ, gbekua na ọli. ⁴ Ini ọ lamhẹ nẹ iti ishilua ogbele, ni ọ rọ bhale ya lema ẹ eni iti ishilua egho, ni ọ re, ‘Mhi mu nyenẹ.’ U mema ya gbekua na li.”

Irudunga

⁵ Eni ighiusomhi na keẹ ogbava ni ijesu ọ zẹ, ẹẹ, “Onomhue, zese irudunga oyanye-a.” ⁶ Onomhue ọọ wẹ, “Ini u mhue irudunga ni o she abi ukpamhi imositadi, u ya liẹ ọara ọaghiẹ ona, ‘Ọọ eke-a, ni u ya gbọla shi elemhi okẹ oniemihi!’ O ya suọ nẹ.

Akanya oyi ọni ọ ga ọgbọ

⁷ “Ini ongeẹ ọ fẹ mhue ọni ọ ga li ni ọ gua ishemhi ẹ nali, okekhi isumha ọ ri ẹloe ẹ khu nali. Eri ọ ya liẹ ọli, ‘Nyanya bhale ya le eminale ini ọ rọte ishemhi jele?’ ⁸ Ọa khi eri ọ ri ochogho ya kpẹ liẹ ọli, ‘Ka nye emhi ogbomhi na mhẹ, u kpha li na mhẹ ni mhi le. Mhi kha le se, ni mhi rọ da se, u tigbe ya le oye?’ ⁹ Ọ ya tsẹ ọni ọ ga ọgbọ ogho ọ mu ikanya irari khi ọ da ye usomhi ni ọ ghie ọli? ¹⁰ Igho khi ẹẹ, ini a riẹle abi a ghie ẹ se, a ke liẹ, ‘Eni ẹ ga ọgbọ tsẹ anye khi, akanya khi akanya oyi anye, anye ẹ gbe.’”

Ijesu ọ ri emọse ishọmha ze

¹¹ Abi ijesu ọ rọ je ijerusalemu, ọ rọte iteva ẹoli iSameria ali ẹoli iGalili ii dọsẹ. ¹² Abi ọ li lo ẹoli oghuo le, emọse ogbe ni efafe e mu e bhale deba li, e ta pfa migha. ¹³ E tsesẹ leghe, ee liẹ, “Ijesu Onomhue, mhue ilelemhi na anye!” ¹⁴ Abi ijesu ọ rọ mẹ wẹ, ọọ wẹ, “A ka ri egbe ẹ khase ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba.” Abi e li lẹ egho, eni efafe e kala wẹ egbe-a, e ze.† ¹⁵ Igho oghuo ọ elemhi wẹ, abi ọ rọ mẹ khi lolu ze, ọ nyenẹ egbe ukhokho bhale, ọ kuẹghie Eshinegba leghe. ¹⁶ Ọ bhale ya de yeshi ijesu odalo, ọ tsẹ ọli uwegbe. Ongi iSameria ọni omọse ọ khi. ¹⁷ Igho ijesu ọ mhila wẹ, “Ọa khi ẹgbọ ogbe a rọ ze? Igho otiale ni e kpole? ¹⁸ Aa mẹ ongẹwẹ okhoghuo ni ọ nyenẹ egbe ukhokho bhale ya kuẹghie Eshinegba, sẹ ni ọpfese ọnana?” ¹⁹ Ijesu ọ li, “Vule ke je, irudunga oye ọ she rẹ ze.”

*Ibhale oyi Eghiele oyi Eshinegba**(iMat 24.23-28,37-41)*

²⁰ IFarisi eghuo e mhila ijesu eghẹghẹ ni Eghiele oyi Eshinegba o rọ ya bhale. Ijesu ọọ wẹ, “Eghiele oyi Eshinegba ọa ya bhale ni a ke mẹ alo gbugbugbu. ²¹ Ọa khi oni a liẹ, ‘Ghe ọli ana.’ Wẹ khi, ‘Ghe ọli agho.’ Irari khi Eghiele oyi Eshinegba ọ la iteva oye ẹ.”

²² Igho ọ eniyẹ odukhokho eyoli, “Eghẹghẹ ọ bhale ni a nono ogbele oghuo oyi omi ọgbọ, ama a ya mẹ ọli. ²³ Egbọ e ya ke gueye ẹ, ‘Bino khi ọ la agho.’ Ali khi, ‘Ọ la ana.’ Ama a khi na deba wẹ. ²⁴ Irari khi ẹlẹ ni Omi Ọgbọ ọ ya bhale, eri ọ ya li abi erali akphala ni ọ nyamhise alo rọte ukiẹkiẹ ukhui

* 17:3 Li zẹ iMat 18.15 † 17:14 Li zẹ iLev 14.1-32

oghuo ya je ukiękię ni o kpole. ²⁵ Ama o mema kpe ya me osue egbegbo, egbo agbhotu ena e kie oli.

²⁶ “Abi o ke lese li eghęghę oyi iNoa, igho o ya li ogbele ni Omi Ogbọ o ya bhale.† ²⁷ Eri egbo e le, e da, e rue ikpotso, a ri ikpotso ye ughue ya ramhi ni iNoa o ro lo oko-okę onięmhi. Igho amę ni ofunę o rote idane tiemhile ya pfuse we-a nya. §

²⁸ “Igho o gbo li eghęghę oyi iLoti. Egbọ e le, e da. E de, e ro de. E ko, e to apfe. ²⁹ Ama eļę ni iLoti o lase eke iSodomu le, erali ali ingamhi e rote idane ze kule ya pfuse we-a nya.* ³⁰ Igho o ya li eļę ni Omi Ogbọ o ya bhale. ³¹ Eļę ni a ngme ena, oni o la ukhomhi owa, o khi tiemhile ya wolo itsua eyoli. Igho o khi oni o la ishemhi, o khi nyenę egbe je apfe shi emhi khoghuo.† ³² A sato ingme oyi ughue iLoti.‡ ³³ Ogbọ ni o da nono ni loli tsumhi agbo oyoli ne, o ya de oli obọ-a, ama ogbo ni rue agbo oyoli obọ-a shi eke itobọ oyemhe ne, o ya me oli rue. § ³⁴ Eliyose ni a ngme ena, emose aava e ya lese shi ukpho oghuo, a ya rue oghuo o vu, o kpe otuoghuo o le. ³⁵ Ikpotso aava e ya ke mhele emhi kugbe, a ya rue oghuo o vu, o kpe otuoghuo o le.” ³⁶ [Emose aava e ya la ishemhi, a ya rue otuoghuo o vu, o kpe otuoghuo o le.]

³⁷ Eniye odukhokho eyoli e mhila li, e oli, “Obo lo Onomhue?” Ijesu oo we, “Ashini idiegbe olimhi o la, agho ighuli eę legba.”

18

Okhe irokhokho oyi osamhi-olimhi ali oso-ezo

¹ Ijesu o ze okhe irokhokho khasę eniye odukhokho eyoli, ni o ro sesę we khi o ti ni a ke lema eghęghę kpa, ali e khi ze ni o lase we. ² Oo we, “Elemhi eoli oghuo, omose oso-ezo o ya la o ni o li na ulishi Eshinęba wekhi eri o mu ekpe na ogbo. ³ Osamhi-olimhi o li la oni eoli ni o bhale deba oni oso-ezo, oo li, ‘Kpekpe pfa ezo na mhe shi ingme ni o de mhemhe ali ogbo.’ ⁴ O ga tesę oni omose o kie pfa shi oli eke. Ama ikpukhokho o, oni omose oo egbeoli, ‘Ini o rie khaia khi mhi aa ya na ulishi Eshinęba wekhi eri mhia mu ekpe na ogbo, ⁵ ni o ro khaia khi oni okpotso ona o lina bhale ya nase mhe ena, mhi ya pfa ezo na li, ini o khi ya ri ibhale oyoli ona kie ke nase mhe!’ ”

⁶ Onomhue oo we, “Aa suo abi oso-ezo ona okholo ona o ngme? ⁷ Eshinęba o ya ya li pfa ezo na eniye eyoli ni e vie e lu oli, ghe eļe-oguota, ghe eļe-iyose? ⁸ Mhi gueye e khi o ya pfa ezo na we pia. Abi o li ena, ini Omi Ogbọ o nyenę egbe bhale, o li bhale ya e irudunga eke agbo?”

Okhe irokhokho oyi iFarisi ali omionoga

⁹ Ijesu o gbo ze okhe irokhokho ona khasę egbo eghuo ni e regbenga khi wewe e mholi igue-ngeli dose egboese, ni e ri eļe a gbe egboese. ¹⁰ “Emose aava e je Owa Oyi Eshinęba ya so iromhi. Oghuo o o khi iFarisi, onokpote o khi omionoga. ¹¹ Oni iFarisi o vule, o so iromhi, o kuęhie egboli, oo lie, ‘Eshinęba, mhi kphemhi ne khi mhi aa li abi egboese ni e khi ighiatọ ni eę li ingmobe, ni eę kia okia abi omose omionoga onana. ¹² Itewa mhia pfi azumhi elemhi efo uka. Mhi a ze aze-oghuo-igbe elemhi emini mhi mhue kpa.’

¹³ “Ama oni omionoga ogho, o tafia migha o a gbudu yase alo fele idane, ama o lese gbe abo nga aye, o lie, ‘Eshinęba mhue ilelemhi na mhe, mhemhe ogbo

‡ 17:26 Li ze Igbae 6.5-8 § 17:27 Li ze Igbae 7.6-24 * 17:29 Li ze Igbae 18.20; 19.25 † 17:31 Li ze iMat 24.17-18; iMak 13.15-16 ‡ 17:32 Li ze Igbae 19.26 § 17:33 Li ze iMat 10.39; 16.25; iMak 8.35; iLuk 9.24; iJon 12.25

olamhe.’¹⁴ Mhi gue egbegbi ingme a ye e khi oni omionoga ona Eshinegba o bino khi o pfluase dose oni omose ni o kpole. Egbe e mu oli je apfe. Itobo khi ogbo ni o da ti egboli nga ne, eri a ya ti oli tiemhi eke, ama oni o da ti egboli tiemhi eke, a ya ti oli nga.”*

Ijesu o khi vose na ikuku eniye

(iMat 19.13-15; iMak 10.13-16)

¹⁵ Eleghuo, egbo e li mu eniye enikeke bhale ghi ijesu ni o ri obo ti we. Abi eniye odukhokho eyoli e ro me we, ee e khi bhale ya nase oli. ¹⁶ Ama ijesu o lu eni eniye, oo we, “A ze ni ikuku eniye e bhale deba mhe, a khi ke mu migha irari khi enabi wewe e mhue Eghiele oyi Eshinegba. ¹⁷ Abi o li mhi li gue oli ye e khi, oni o da da mie Eghiele oyi Eshinegba abi ukuku omo o li mie oli ne, o a ya lo oli le.”

Oghie ni o pfue

(iMat 19.16-30; iMak 10.17-31)

¹⁸ Okhemhue oghuo o mhila ijesu, oo, “Oseşe onete, se mhi ya li ni mhi ro ya mhue agbo na agboagbo?” ¹⁹ Ijesu o mhila li, “Elo o ze ni u ro o lu mhue oseşe onete? Ogbo khoghuo o a la o ni o khi onoti, se ni Eshinegba.” ²⁰ U lese abi ishi eyi Eshinegba e ngme, “Khi kia okia, khi gbe ugbeli, khi do ughiat, khi pfi otsese egbhue mu ogbo, mu ekpe na ite ali inye.”†

²¹ Oo ijesu, “Rote abi mhi te khi omo mhi te ri ishi ena nya a gbe akanya.”

²² Abi ijesu o ro suo ona, oo li, “O kpo e emhi oghuo le, le ya ri emini u mhue nya de, u kemhi eni ikpagho na egbo ni ea mholi khi u ya mhue epfue shi iloghie. Ni u tigbe bhale ke deba mhe.”

²³ Abi oni omose o ro suo ona, egbe e pfo li-a itobo khi o pfue gba. ²⁴ Ijesu o me abi egbe e pfo li-a shi o, Oo, “O ma mu unu ni egbo ni e lolo pfue ni e ro lo Eghiele oyi Eshinegba. ²⁵ Ni ogbo ni o pfue o ro lo Eghiele oyi Eshinegba, o ya munu dose, ni ogbo ke dua ni loli ri alakumi rote ese asuge ya fie.” ²⁶ Egbo ni e suo ona e mhila, “Oghuo o ke ya mhue imiepfue se sho?” ²⁷ Ijesu oo we, “Emini o a ze ogbo a ri ele loli o ze Eshinegba a ri ele.” ²⁸ IPita oo ijesu, “Bino, anye sha tsua emhi eyanye nya kua se, anye bhale deba e.” ²⁹ Ijesu oo we, “Abi o li mhi li gue oli e ye e khi, aa me oni o ya tsua apfe-oli, okekhi ughue-oli pfia, ni o tsua inyoghuo oli, ghe itali ghe inyoli ali imioli pfia, itobo Eghiele oyi Eshinegba, ³⁰ ni o a ya mhue eleli ni e bu dose eghogho, elemhi agbo ona ali agbo oni o ke e bhale.”

Ijesu o gbo gue ingme eghuli oyoli le

(iMat 20.17-19; iMak 10.32-34)

³¹ Ijesu o rue eniye odukhokho ogbava eyoli je asha eghuo, o gueye we. “A ri ese shi eke, awa ya nga obini iJerusalemu. Emini emekeguele e keke shi Omi Ogbo egbe nya, e bhale ya tse oobo. ³² A ya mu oli, a rue oli na egbo iJeta. E ya roli li egia, ee tsue oli, e tono ete ku oli, e gbe oli itali, e tigbe gbe oli-a. ³³ Ele onuzi-ese, o ya guale.” ³⁴ Eniye odukhokho eyoli ea lese udi ingme ena irari khi eri a ri ingme enana sheli we, ali khi ea gbo lese emini oo ngme.

Ijesu o khueghie ozalo alo-a

(iMat 20.29-34; iMak 10.46-52)

³⁵ Abi ijesu o li ti i mama iJeriko, ozalo oghuo o shito epfe ode, o mhila. ³⁶ Abi o ro suo okeke egbo ni e dose, o mhila we emini a me. ³⁷ A gueye oli khi ijesu na

* **18:14** Li ze iMat 23.12; iLuk 14.11 † **18:20** Li ze Okiali 20.12-16; iDeut 5.16-20

iNazarëti oḡ dḡḡe. ³⁸ O lu leghe, oḡ li, “iJesu Omi iDefidi mhuḡ isomhelemhi na mhe.” ³⁹ Eḡḡo ni e ralo na li ḡ ḡli ḡ khukhu unu. Ama iḡḡo ḡ kie li tḡḡe oḡ liḡ, “Omi iDefidi mhuḡ isomhelemhi na mhe.” ⁴⁰ iJesu ḡ migha, ḡ e lu ḡni ḡmḡḡe ghi luḡ. Abi ḡ rḡ ti mama li, iJesu ḡ mhila li. ⁴¹ “Elo wa nono ni mhi riḡḡe ne?” Oḡ iJesu, “ḡḡmhuḡ mhi a nono ni mhi ke meḡ eke.” ⁴² iJesu oḡ li, “Alo eyḡ e khueḡhie-a, irudunga oye ḡ she re ze.” ⁴³ Aḡḡoḡḡo alo eyḡli e khueḡhie-a. O deba iJesu kia, ḡ kueḡhie Eshineḡba. Abi eni eḡḡo nya e rḡ meḡ ḡli e li li kueḡhie Eshineḡba.

19

IZakioḡi ḡmionoga

¹ iJesu ḡ rḡte ḡli iḡeriko dḡḡe. ² ḡmḡḡe ḡḡhuo ḡ la oni ḡli ni a lu iZakioḡi, loḡi ḡ khi ḡḡa ḡyi emionoga. O ga mema mhuḡ ḡḡfue eḡḡeḡḡo. ³ O nono ni loḡi meḡ ḡni iJesu ḡ khi, ama ḡa doḡe. ḡa meḡ asha itoḡḡo khi eḡḡe e bu dḡḡe. Ali khi ḡḡḡo ni ḡa yagha ḡ khi ni ḡ lolo she. ⁴ iḡḡo ḡ na ya ralo oḡḡe ni iJesu ḡ te ya dḡḡe, ḡ ya nga ḡara ugḡeḡe shito, ini loḡi meḡ asha meḡ ḡli. ⁵ iJesu ḡ ramhi aḡḡo, ḡ yase alo idane lu ḡli, Oḡ li, “iZakioḡi, nyanya tiemhile, mhi mema ya kushi apḡe oye amo.” ⁶ iḡḡo ḡ nyanya tiemhile. Egbe e mu ḡli, ḡ ri ḡḡeḡe kpe abḡ mie iJesu. ⁷ Eḡḡo nya ni e meḡ ona, e woḡo, e liḡ, “O she ya kushi na ḡḡḡo ḡna olamheḡ.” ⁸ O ke leḡe li deḡe tee, iZakioḡi ḡ ti vule, oḡ, “ḡḡmhuḡ ghe i, mhi ya khi ḡḡfue eyemḡe shi asha eva, mhi ri ashḡḡhuo ḡ na eḡḡo ni ḡa mhuḡ. O kha khia khi mhi li ḡḡḡoḡḡoḡḡhuo le ghue, mhi ya fali ḡli eni ota agbhagbhamhi ene.” ⁹ iJesu oḡ li, “Amo ena imieḡfueḡe o she bhale apḡe ona, itoḡḡo khi omi Aburaamu, ḡmḡḡe ḡna ḡ li khi. ¹⁰ Irari khi eri Omi ḡḡḡo ḡ bhale ya nono eḡḡo ni e waa, ali ni ḡ ḡḡo rḡ ya mie weḡ ḡfueḡe.”*

Okḡe iroḡḡoḡḡo iḡḡe-ri emini a rḡ neḡ kia

(iMat 25.14-30)

¹¹ Abi e kie li suḡ ingmemhi ena, iJesu ḡ ze okḡe iroḡḡoḡḡo khase weḡ irari khi ḡ she ti i mama iJerusalemu. Eni eḡḡo e dabi khi utoghuokpe Eghele oyi Eshineḡba o rḡ ya bhale. ¹² Oḡ weḡ, “ḡmḡḡe ḡḡmhuḡ ḡḡhuo ḡ ye ushishi odonue ni a rḡ ya ri oḡḡe na li, ikpukhokḡo, ḡ ḡḡo jele. ¹³ iḡḡo ḡ luno eni ḡḡe ga li ḡḡe, ḡ kemhi ikpaghḡo eyi ḡḡo na weḡ. Oḡ weḡ, ‘A ri ikpaghḡo ena du oki ramhi ni mhi rḡ ya jele.’

¹⁴ “Eri tḡḡe khi eri apḡoli e biselemhi ḡli, e ghie usomhi ghi eni e ya gbanḡ ḡli ukhomhi khi weḡḡe ḡa nono ni ḡni ḡmḡḡe ḡna, ni ḡ khi oḡḡe ḡyi weḡḡe.

¹⁵ “A kie ri oḡḡe na li, ḡ jele. iḡḡo ḡ luno eni ḡ ga li eḡḡo ni ḡ ri ikpaghḡo na, ni loḡi mhila weḡ abi e ri eni ikpaghḡo kia.

¹⁶ “ḡni ododḡe ḡ bhale, oḡ li, ‘ḡḡa, ukpaghḡo ḡḡo oye ḡ she bia ḡḡe elese.’

¹⁷ “ḡni ḡḡa oḡ li, ‘Mu akanya, ḡni oḡ ḡḡa ḡḡe oyeḡmḡe. Itoḡḡo khi u khi ḡni a ri eḡḡe ḡ nga shi ukukuo ni a rḡ shi ḡ oḡo, moḡ ḡli ḡḡe ke mhḡḡe shi.’

¹⁸ “ḡnuzava ḡ bhale, oḡ li, ‘ḡḡa ukpaghḡo ḡḡo oye ḡ she bia ishe elese.’

¹⁹ “ḡni ḡḡa oḡ li, ‘Yeḡe moḡ ḡli ishe ri ḡli ke khu.’

²⁰ “ḡnuzaseḡ ḡ bhale, oḡ, ‘ḡḡa ghe ukpaghḡo ḡḡo oye. Eri mhi ḡḡeḡo li shi ode ya shi neḡ. ²¹ Eri ulishi oye ḡ mu mhḡe itoḡḡo khi ḡḡḡo ni ḡ ze alo u khi. Ashini u waa roshi u te ḡ rue, ashini u wa rḡ kḡ shi u te a khieḡe.’

²² “ḡni ḡḡa ḡḡli oḡ li, ‘Mhi ya rḡte emini yeḡeḡhuo u ngme se unu ingme ikhi yeḡe ḡni ḡ ga ḡḡḡo ḡḡe ḡna. Abi u rḡ leḡe khi ḡmḡḡe ni ḡ ze alo mhi khi, khi

* 19:10 Li ze iMat 18.11

ashini mhia rọ shi mhi te a rue, mhi gbo rọte ashini mhia rọkọ shi a khięę. ²³ Elo ọ zę ni u waa rọ ri ukpaghọ oyemhę ya shi owa ukpaghọ na mhę ni e la aghọ ke gbe nga ọ, ni mhi mę ọli ali eleli eyọli mie ini mhi nyenę egbe jele?”

²⁴ “Ighọ ọ gueye eni e migha, ‘A mie ọli oni ukpaghọ igolu ona na ọni ọ mhue eleli asha igbe.’

²⁵ “Eni egbo ę ọli, ‘Oga, ọ she kpe mhue igbe.’

²⁶ “Ọni oga ọọ wę, ‘Abi o li mhi li gue ọli ę ye ę khi, ogbo ni ọ da kpe mhue ne, a ya rọ ma li ọ. Ama ọni ọa kpe mhue a ya gbo mie ọli ọni ọ kpe mhue.’ [†] ²⁷ Ama ebe mhę eghọ ni ęa nono ni mhi le eghiele shi wę ukhomhi, a wolọ wę lase ana, a gbolo wę-a ukpeloe mhę.”

Ijesu ọ lo iJerusalemu le

(iMat 21.1-11; iMak 11.1-11; iJón 12.12-19)

²⁸ Abi ijesu ọ rọ ngme ona se, ọ ya ralo na wę. E nga iJerusalemu. ²⁹ Abi ọ rọ ti mama ęoli iBetifagi ali iBetani obini ukhomhi ute ni o khi ęera olivu, ọ ghie eniyę odukhokho eyọli aava ralo, ọọ wę, ³⁰ “A je ęoli ni o la ę odalo. Ini a ramhi aghọ, a ya mę omi akphęre ni ogbo ọa nga ghue khi a mu ọli zu. A taghię ọli-a, a mu ọli ghi mhę ana. ³¹ Ini ogbokhoghuo ọ mhila ę, khi ọọ, ‘Elo ọ zę ni a rọ taghię ọlia?’ A lię ọli, ‘Ọnọmhue ọ mhue emini ọ ri ọli ya li.’” ³² Eni ọ ghie, e bhale ya ę ọni akphęre tee abi ijesu ọ li gueye wę. ³³ Abi e li taghię ọlia, eni e mhọli ọli e mhila wę, “Elo ọ zę ni a rọ taghię ọni akphęre a?” ³⁴ Ę wę, “Ọnọmhue ọ mhue emini ọ rọli ya li.” ³⁵ E mu ọli ghi ijesu. E ri ide ku ọli egbe, e mu ijesu nga ọ. ³⁶ Abi ọ li le, egbo e naghie ide ku ode. ³⁷ Abi ọ rọ ti i mama ashini ute Olivu o te pfi ukhomhi kpọke, eni eniyę odukhokho nya ee kueghie ęshinegba leghe shi ikanya ọnyalao ni e mę. ³⁸ Ee lię,

“Ikhiyọęe o khi oyi oghie

ni o ri eva oyi Ọnọmhue bhale.”

“Opfomhę o la iloghie,

ufumhi o la obini o yagha nę nya.”[‡]

³⁹ Ighọ iFarisi eghuo ni e la ifuabọ eni egbo ęę ijesu, “Ọsęę, gueye eniyę odukhokho eyę e khukhu unu.”

⁴⁰ Ọọ wę, “A ri esọ shi eke, ini e khukhu unu, eche e ya ke tseę leghe.”

Ijesu ọ vie na iJerusalemu

⁴¹ Abi ọ rọ ti i mama iJerusalemu ni ọ rọ mę oni ęoli, ọ vie na li. ⁴² Ọọ, “Abi a khe khi u leę emini o ya ri opfomhę ghi ę amo ena lọ! Eri tseę khi a she ri ọli sheli na ę mena.” ⁴³ Ogbelę ọọ bhale ni ebe ę e rọ ya gbe ogba gasę ę, e khi ę shi iteva, e rọte ashakpa gasę ę shi. ⁴⁴ E ya khọli ę pfuse-a. Ęa ya keęę omọ wękhi odio le, e shashe ę apfe-a. Ęa ya keęę ukpolo nga ukpolo, itobọ khi aa leę eghęghę ni ęshinegba ọ rọ bhale ya tsumhi ę.

Ijesu ọ je Owa Oyi ęshinegba

(iMat 21.12-17; iMak 11.15-19; iJón 2.13-22)

⁴⁵ Ighọ ọ lo Owa Oyi ęshinegba, ọ khu egbo ni e la aghọ ę du oki fię. ⁴⁶ Ọọ wę, “A she kekeę ọli shi Ebe-no-pfuasę khi, ‘Owa oyemhę owa iromhi lọ! Ama, a she ri ọli mele egbha ighiatọ a!”[§]

⁴⁷ Ogbelękpa ijesu ọ la Owa oyi ęshinegba seę, ama eni ighie eyi ekpodalougamhi ali esęę Ishi eyi iMosisi ali eni e ralo na eni egbo, ee nono ni wewę e gbe ọli-a.* ⁴⁸ Ama ęa mę ode ni e te ya rięle ọli, itobọ khi eni egbo e ri esọ shi

[†] 19:26 Li zę iMat 13.12; iMak 4.25; iLuk 8.18 [‡] 19:38 Li zę Iwolo 118.26 [§] 19:46 Li zę Aza 56.7;

ijere 7.11 * 19:47 Li zę iLuk 21.37

osẹsẹ oyọli, ẹa nono ni ungmemhi oyọli okhọghuo o de wẹ esọ-a.

20

A mhila iJesu ọni ọ ri afu na li

(iMat 21.23-27; iMak 11.27-33)

¹ Ẹlẹghuo khi iJesu ọ la Owa Oyi Ẹshinẹgba tse abọ usomhi onete oyi Ẹshinẹgba, ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali esẹsẹ Ishi eyi iMosisi, ali eni egbhali e bhale deba li. ² Ẹ ọli, “Gueyẹ anye afu oyi ọni u rọ ọ gbe ikanya enana. Ọghuo ọ ri eni afu ena nẹ?”

³ IJesu ọọ wẹ, “Mhi ya li mhila ẹ ogbọ, a sọ mhe ọ! ⁴ Ibatizi ni iJoni ọọ batazi egbọ, obọ oyi Ẹshinẹgba o te bhale abi obọ oyi ogbọ?”

⁵ E lu egbe wẹ ochi, e ke, “Awa khe, ‘Obọ oyi Ẹshinẹgba o te bhale.’ Ọ ya mhila awa, ‘Elọ o zẹ khi aa mie ọli suọ?’ ⁶ Ini awa ke, ‘Obọ oyi egbọ.’ Egbọ nya e ya tono awa eche irari khi ọgbọkpa ọ lẹsẹ khi ọmekẹguele iJoni ọ khi.” ⁷ Ighọ ẹẹ iJesu, “Anye aa lẹsẹ obini o te bhale.”

⁸ IJesu ọọ wẹ, “Mhia li ya gueyẹ ẹ afu ni mhi rọ a gbe ikanya enana.”

Okhe irọkhọkhọ oyi eghiale ena ọkhọlo

(iMat 21.33-46; iMak 12.1-12)

⁹ IJesu ọ zẹ okhe irọkhọkhọ ona khasẹ eni egbọ, ọọ wẹ, “Ọmọsẹ ọghuo ọ gua ipfonu shi ogba, ọ rọli ye ongmomhi na eghiale. Ọ vu ẹoli ni ọ la tẹsẹ.*

¹⁰ Ẹgheghe ikhiẹsẹ o ramhi, ọ ghie ọni ọọ ga li ghi wẹ e rọte oni ogba pfaño idumhi ghi luẹ. Ama eni eghiale e gbe ọni a ghie ọghọ. Ọ pfino abọ efuẹ je.

¹¹ Oni ọmọsẹ ọ gbo ghie ọni ọọ ga li ọnuzava ghi wẹ. E gbe ọli, e yeghe ọlia. Ọ gbo pfino abọ efuẹ ya je. ¹² Oni ọmọsẹ ọ gbo ghie ọnuzasẹ. E kuale ọli utse, e khu ọli ya fie.

¹³ “Oni ọ mhuẹ oni ogba ipfonu ọghọ, ọọ, ‘Sẹ mhi fe ya li eghọ? Mhi ya ghie omimhe ni mhi nono ingme oyọli egbegbọ, otse, e ya mu ekpe na li.’

¹⁴ “Ama abi eni eghiale e rọ me ọli, ẹẹ, ‘Egbegbi omi ọli na ni ọ ya le ugu ogba ona, awa gbe ọli-a ni awa rue oni ugu le.’ ¹⁵ Ighọ e ti ọli je olase oni ogba ipfonu, e gbe ọlia.

“Sẹ ọni ọ mhuẹ oni ogba ipfonu eghọ ọ fe ya li wẹ? ¹⁶ Eri ọ ya bhale ya gbolo eni eghiale eghọ-a, ọ tigbe rue oni ogba na eghiale elese.” Abi eni egbọ e rọ suọ oni ingme, ẹ, “Ẹshinẹgba ọ gbe etse kua!”

¹⁷ IJesu ọ bino wẹ alo ukhomhi, ọọ wẹ, “Sẹ emini a keke ona o fe ngme, ni ọọ,†

“‘Eche ni itsọna e kie pfa,
o tigbe ya mele eche ebe
ni o mu ẹloe nẹ nya-a?’”

¹⁸ “Oni ọ da ya de nga oni eche ne, ọ guọghọ-a, ali ọni oni eche o da ya de mu ne, o mheli ọlia.”

Ingme oga izeze

(iMat 22.15-22; iMak 12.13-17)

¹⁹ Eni ẹ sẹsẹ Ishi eyi iMosisi ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi e nono ode ni e te ya mu ọli aghọghọ, irari khi wẹwẹ ọ zẹ oni okhe irọkhọkhọ tsue. Ama ulishi oyi egbọ oo mu wẹ. ²⁰ Ighọ e li ri ẹloe shi ọli egbe egbegbọ. E zẹ egbọ ni e rieḷe abi egbọ ni ee mie shi iJesu ọ deba li, e ke de ọli awe, ini e me ushi mu shi ọli obọ, ni e mu ọli ghi ena omhẹsẹ eyi igovunọ. ²¹ Ighọ eni a zẹ eghọ ee mhila li

* 20:9 Li zẹ Aza 5.1 † 20:17 Li zẹ Iwolo 118.22

ogbo, “Qsese, anye ga lese khi abi ungmehi oyi Eshinegba o li u lie ngme oli, u gbolo a sese emini e te ode, waa ya gbe ogbokhoghuo azeba, ama eri wa sese egbegbi ingme oyi Eshinegba. ²² O fe ti ni anye ze oga na oghie iSiza abi anye khi ze?” ²³ Ijesu o she lese oshili eyewe. ²⁴ Oo we, “A ri ukpagho elomho khasa mhe. Alo eyi oghuo a fe mu shi o?”

²⁵ E oli, “iSiza.”

Ijesu oo we, “A ri emini e khi eyi iSiza na iSiza, a ri emini e khi eyi Eshinegba na Eshinegba.”

²⁶ E a dobe rote emini o ngme igbaa me emhikhoghhuo mu shi oli obo. Abo e sha we shi abi o li gbaghie oni ogbo-a, e khukhu unu.

Egbo iSadusi e mhila li ogbo irote-eghuli guale

(iMat 22.23-33; iMak 12.18-27)

²⁷ Egbo iSadusi eghuo ni e a lama shi o khi a ya me irote eghuli guale, e ri omhila bhale deba ijesu. ²⁸ E oli, “Qsese, iMosisi o keke shi eke na awa khi ini omose o ghu-a pfi ughue oli shi eke agbo ni o a ro bia eniye, inyoghhuo oni omose o rue oni okpotso ughue ni o bia eniye shi agbo na inyoghhuo oli ni o ghu-a egho. ²⁹ Inyoghhuo egbe etuoshilua e ya la o. Oni odode o rue okpotso, o ghua, o a bia om. ³⁰ Onuzava o rue oni okpotso. ³¹ Igho onuzase o gbo rue oli. Igho wewe nya e rue oli, e ghulo-a, e a bia om. ³² Ikpukhokho o, oni okpotso o li ghua. ³³ Mena, ogbele ni egbo e ya te eghuli guale, ughue oghuo oni okpotso o ya khi, aborokhia khi wewe oshilua e ga rue oli ughue egho?”

³⁴ Ijesu oo we, “Egbo ena agbo ona e rue ikpotso, wewe e gbo ri ikpotso a ye ughue. ³⁵ Ama egbo ni a leli shi eni e mhue okemhi shi agbo ogbo ali irote eghuli guale, e a ya rue ikpotso, wekhi eri a rewe ya ye ughue. ³⁶ E a ke ke ghu, irari khi eri e ke ya li abi igeni eyi Eshinegba. Imi Eshinegba e ke ya khi, irari khi e she rote eghuli guale. ³⁷ Ashini a keke ingme oyi ebuli ni oo to shi, iMosisi o te rokhasa e gboo khi eni e ghua, e guale, irari khi o lu Onomhue, ‘Eshinegba oyi Aburaamu ali Eshinegba oyi Aziki ali Eshinegba oyi iGiekopu.’ ³⁸ Eshinegba oyi egbo ni e la agbo o khi. Oa khi Eshinegba oyi egbo ni e ghua.” ³⁹ Esese Ishi eyi iMosisi eghuo ni e la agho ee oli, “Qsese, u ga gue ngme!” ⁴⁰ Ogbokhoghuo o a ke gbo gbudu mhila li ogbo olese.

Omi oghuo oni Omiepfuese o khi

(iMat 22.41-46; iMak 12.35-37)

⁴¹ Igho ijesu o mhila we, “Se ee a lie lie khi oni Omiepfuese khi omi iDefidi o khi? ⁴² Irari khi oni iDefidi o ngme oli shi ebe Iwolo, ni o re, “‘Onomhue oo Onomhue oyemhe:

Shito mhe ukiekie obita

⁴³ ramhi ni mhi ro ya

ri ebe e shi e ekoawe

ni u kpha awe ukhomhi.’†

⁴⁴ Ini iDefidi o lu oli, ‘Onomhue.’ Se o ke gbo lie khi omi iDefidi?”

Ijesu oo e mhue egbhe shi esese Ishi eyi iMosisi egbe

(iMat 23.1-36; iMak 12.38-40)

⁴⁵ Abi eni egbo e kie ku eso-a shi eke egho, ijesu oo eniye odukhokho eyoli, ⁴⁶ “A mhue egbhe shi esese Ishi eyi iMosisi egbe. O ma ghole we ni e ke so itsua na dolodolo ke kia gasa, ni egbo e ba ke tse we otse ekpe atu oki. Ee shito

ashini o mhue ekpe elemhi owa ugamhi, e gbolo e shito ashini o yagha ni o fune ukue. ⁴⁷Ee lo apfe oyi esamhi-olimhi ya ri itoto miono we emini e mhue. Ee so iromhi ni e nu e eyi abamemhe. A ya na egb eghogho osue egbegbo.”

21

Isomhopfa oyi osamhi-olimhi (iMak 12.41-44)

¹Ijesu o bino gase, o me khi egb ni e mhue epfue e pfi ukpagho lo akpati na a pfi ukpagho a lo elemhi Owa oyi Eshinegba. ²Igho osamhi-olimhi ni o mhue emhi o li pfi ikpamhi inini eva lo oni akpati. ³Ijesu oo eniye odukhokho eyoli, “Mhi gueye e khi osamhi-olimhi ona o ga rona dose egb eni e kpole nya. ⁴Eri egb eni e kpole ena e rote epfue eyewe rona, ama osamhi-olimhi ona o rote umhame ri ukuku ni o mhue rona.”

Ijesu o guele emini a ya me ikpukhokho agbo (iMat 24.1-2; iMak 13.1-2)

⁵Eniye odukhokho eyoli eghuo e ngme abi a li ri eche ni e somhi otse li atsona shi ugbe oyi oni Owa Oyi Eshinegba, li shi itsua isomhopfa ni a ro ma o na Eshinegba. Ama ijesu oo we, ⁶“Emini a bino ena ii, eghenge oo bhale ni o khia khi echeli okhoghuo o a ke ya nga olese egbe, irari khi a ya bighi we kua.”

Ozughu ali Ajilimhe (iMat 24.3-14; iMak 13.3-13)

⁷E mhila li, ee oli, “Oses e, eghenge onoghua a ro ya me ona. Elo a ya me ni o ro ya khashe khi oni eghenge o she ramhi?” ⁸Ijesu oo we, “A mhue egbhe ini ogbo o khi di e. Ebubu egb e ya ri eva oyemhe bhale, ee lie, ‘Mhemhe mhi khi Omiepfuese,’ ali khi, ‘Oni eghenge o she ti bhale.’ A khi deba we. ⁹Ini a suo eko okhue ali ozughu, a khi ze ni egbe e guogho e a, irari khi emhi enana e mema bhale ya tse, eri-tse khi ukpese agbo o a kie ramhi ne oni eghenge.”

¹⁰Oo we, “Ishishi e ya mu okhue vule shi ishishi o, eghiele e mu okhue vule shi eghiele o. ¹¹Eke e ya ke de kulue. Okiamhi ali ighuamhi ebe e ya la asha ododa. A ya me ebemulishi ali ukpokpomhi irokhashe khi e te idane bhale.

¹²“Eri-tse khi neni a ya me ena, a ya muno e a nase e, a muno e je owa ugamhi ali owa ighumha. A mu e ghie enighe ali igovuno irari oyemhe. ¹³Ona o ya khi eghenge ni a ro ya me asha pfi otsele na mhe. ¹⁴A mholi oli shi udu memena, a khi ze ni udu o nighise e shi emini a ya me so we o. ¹⁵Mhi ya ri ungemhi shi e unu ali egbhali ni o khia khi ebe e a ya dobe nu e khe ako. ¹⁶Ita e, ali inyoghua e, ali egb eye e, ali emole e, e ya ri egbhue re e de, e gbolo eghuo elemhi e-a. ¹⁷Egbokpa e ya ri itobo oyemhe kie e. ¹⁸Ama, etsui okhoghuo oyi ongee o a ya pfua. ¹⁹Ini a migha egbegbo, a ya tsumhi e.”

Ijesu o guele shi eke khi a ya guogho iJerusalemu a (iMat 24.15-21; iMak 13.14-19)

²⁰“Ini a me khi ekholi-okhue e pfi gase iJerusalemu, a lese khi ipfueche-a oyoli o shi ti ramhi. ²¹Eghenge agho, egb ni e la eke iJudia, e na nga ikhomhi ite. Egb ni e la ifu apfe, e na ifu apfe o vu. Eni e la oboese e khi ke gbo nyene egbe bhale ifu apfe. ²²Irari khi eghenge iso-ezo ni a she kpe keke shi eke na ni o bhale ya tse. ²³Eghenge agho o ma kholo ikpotso ni e me umemhi egbe, ali eni e ri eniye shi egbe. Osue onofune o ya la oni eke. Ofu oyi Eshinegba o ya de rughu eni egb. ²⁴Eghuo o e ya ghu eghuli ogbhoro, a muno eghuo ighumha

* **21:15** Li ze iLuk 12.11-12 † **21:22** Li ze Osia 9:7

je ishishi oḍoḍa. Egb̄o iḗeta e ya guoḡho iJerusalemu-a ya ramhi, ni eḡheḡhe oyi egb̄o iḗeta e ro ya doḡe.

Ibhale oyi Omi Ogb̄o

(iMat 24.29-31; iMak 13.24-27)

²⁵ “A ya ke me iroḡhas̄e elemhi ovo ali uki ali ikp̄etata. Ishishi e ya le oya eke agb̄o, abo e sha we abi oke onīemhi o li ya ke vuna.[‡] ²⁶ Ubi o ya rue egb̄o, irari ulishi e sa usamhi emini o a bhale eke agb̄o itobo khi ekpab̄o ni e la ukhui e ya ke nighise. ²⁷ Eḡheḡhe agho, e ya me khi Omi Ogb̄o o la elemhi otughunu tsua ekpab̄o ali ufumhi onīemhi, roḡe idane e tiemhile.[§] ²⁸ Ini a da me na ne, a vule a yase ukhomhi eke irari khi eḡheḡhe ipfasheke oye e o she ti bhale.”

Owena ni a roḡe oḡhua-eni rue

(iMat 24.32-35; iMak 13.28-31)

²⁹ Ijesu o ze okhe iroḡhokho ona khas̄e we, oo we, “A ke bino oara oḡhua ali eḡra nya. ³⁰ Ini e da ta ebe enegb̄o ne, a leḡe khi oruame o shi ti e bhale. ³¹ Igho o li khi ini a da me emhi enana ne, a leḡe khi Eghiele oyi Eshineḡba o she ti ramhi.

A mu egbe shi eke

³² “Abi o li mhi li gue oḡi e ye e khi, agbhotu ona o ya doḡe ne neni a me eni emhi ena nya. ³³ Eke ali ukhuli e kha bhale ya doḡe, ingmemhi eyemhe e mema bhale ya tse.

³⁴ “A kueḡbe-a ini ukue iditḡe, ali onyo idada ali usamhi agb̄o e khi ya rue e eḡbhal, ini oḡbeḡe ibhale oyemhe o khi ya de shi eḡheḡhe ni a sa shi. ³⁵ Irari khi oni ibhale ona oḡboka ni o la agb̄o o ya bhale na. ³⁶ A ke mu egbe eḡheḡhe kpa, a lema ni a toto migha, ni a pfue okhena ni oo bhale, ali ni a ro doḡe migha odalo oyi Omi Ogb̄o.”

³⁷ Oḡbeḡkpa ijesu o ro la Owa oyi Eshineḡba ii seḡe. Ini obili oo bi, o fiḡ nga Ute Eḡra Olivu.* ³⁸ Eḡuzogbe kpa, eni eḡbo nya e bhale Owa Oyi Eshineḡba ya ri es̄o shi oḡi eke ni e suo unḡmemhi oyoli.

22

Ijudasi o lama khi loli ya ri ijesu de

(iMat 26.1-5,14-16; iMak 14.1-2,10-11; iḡon 11.45-53)

¹ Ukpe ni a la le ibuleḡi ni oḡbo ri ifuma ma nye na lu iPasova o ti bhale.* ² Ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshineḡba ali eni e seḡe Ishi eyi iMosisi, e nono abi e li ya gbe ijesu a, ama ulishi oyi eḡbo o mu we.

³ Igho Oḡphaghie o lo ijudasi ni a gbolo a lu Isikaroti udu, ni o khi oḡhuo eniye odukhokho oḡbava eyi ijesu. ⁴ Oni ijudasi o fiḡ deba ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni e khe ekhe Owa Oyi Eshineḡba. O nu we ye ochi abi o li ya ri ijesu na we de. ⁵ Egbe e mu we, e lama khi weḡe e ya fal̄i oḡi ikpagho. ⁶ O lama shi we o, o nono abi loli ri ya me asha ri oḡi na we mu ini ebubu eḡbo e a la akagho.

Eminale ni o kpukhokho

(iMat 26.17-25; iMak 14.12-21; iḡon 13.21-30)

[‡] 21:25 Li ze Aza 13.10; Ezik 32.7; iḡe 2.31; Iro 6.12-13 [§] 21:27 Li ze iDan 7.13; Iro 1.7 * 21:37 Li ze iLuk 19.47 * 22:1 Li ze Okiali 12.1-27

⁷ Ukpe ni a la le ibulēdi ni aa ri ifuma shi nye, ni a rọ omi osumha ẹ luase obo, o ramhi. ⁸ Ighọ iJesu ọ ghie iPita ali iJoni ralo, ọọ wẹ, “A ka mu egbe eminale iPasova oyi awa.”

⁹ E mhila li, “Obo wa nono ni anye je ya mu egbe?”

¹⁰ IJesu ọọ wẹ, “Abi a liẹ ke lo iJerusalemu le te, a ya mẹ ọmọse ọghuo ni ọ tsua ubene amẹ. A deba li je owa ni ọọ je. ¹¹ Ini a ramhi aghọ, a liẹ oni ọ mhọli oni owa oghọ, ‘Ọsẹsẹ ọọ, ighe elemhi owa oye ni epfese e ku ẹ shi, ni mhemhe ali eniyẹ odukhokho eyemhe anye la ya le eminale iPasova?’ ¹² Ọ ya ri ukpokpomhi agbala khase ẹ ukhomhi owa atonga ni a lolo riẹle somhi otse. A mu egbe oni eminale shi aghọ.”

Eminale ni o kpe ukhokho ni ijesu ọ nu eniyẹ odukhokho eyọli le

¹³ Ighọ e bhale ya ẹ khi abi ijesu ọ li ngme ọli te o khi. Ighọ e mu egbe oni eminale iPasova shi aghọ.

Abi e rọ le eminale oyi Onomhūẹ

(iMat 26.26-30; iMak 14.22-26; 1 iKọri 11.23-25)

¹⁴ Oni eghẹghẹ o ramhi, ijesu ali ighiusomhi na keẹ eyọli e shitọ shi gase ni e rọ ya le eminale. ¹⁵ Ọọ wẹ, “Ọ kie kpe ghọle mhe egbegbo ni mhi nu ẹ le eminale iPasova ona neni mhi ya mẹ osoli. ¹⁶ Mhi gueye ẹ khi, mhi aa ke gbo ya le eminale ona, se ni awa ke le oni o khi egbegbo obini Eghiele oyi Eshinẹgba.”

¹⁷ Ọ rue oni uko, ọ kphemhi. Ọọ wẹ, “A mọ uko ona, a kemhi ọli da. ¹⁸ Mhi gue ọli ẹ ye ẹ khi, mhia ke gbo ya da onyo ọora upfonu ona, se ni Eghiele oyi Eshinẹgba o bhale.”

¹⁹ Ighọ ọ rue ibulēdi mhue obo, ọ kphemhi, ọ khi ọli a, ọ rọ na wẹ, ọọ, “Idiegbe oyemhe na ni mhi rọ na ẹ. A lina ke riẹle ọli rọ sato mhe egbe.”

²⁰ Ighọ ọ gbo rue uko abi ọ rọ le emhi se, ọọ, “Uko ona o khi ishobo onogbo ni o rọte ọlia eyemhe bhale, ni a ku shi eke na ẹ.† ²¹ A ghe i, obo oyi oni ọ ya remhe de o nu mhe shitọ ẹ le emhi memena.‡ ²² Abi ẹ khi omi ọgbo ọ li ya kia, ighọ a li ya mẹ ọli, ama epfua o khi ni ọgbo ni o ya rọli de.” ²³ Ee mhila egbewe oni ọ khi ni ọ ya gbe ikanya enana.

²⁴ Ighọ ekhakọ o gbo li lasese shi iteva oyewẹ shi oni ọ funẹ nya shi elemhi wẹ.§ ²⁵ Ijesu ọọ wẹ, “Eri ighie eyi egbo iJeta ẹẹ jili wẹ. E kha jili wẹ se, ẹ liẹ wẹ khi eri wewẹ ẹ kpaghiẹ wẹ obo.* ²⁶ Ama a khi li abi wewẹ, ochoghọ, oni ọ nono ni lolu funẹ elemhi e, ọ ri egbọli tiemhie eke nya, oni ọ ralo o ke ga enekpọle.† ²⁷ Ọghuo ọ fu ne, oni ọ shitọ ukhomhi itebu ẹ le emhi, abi oni ọọ kphanọ eminale ghi eni e shitọ ọ le? Ọa khi oni ọ shitọ le? Ama eri mhemhe mhi le ẹ iteva abi oni ọ ga ẹ.‡ ²⁸ Eẹ a nu mhe migha abi mhi rọ la imufe. ²⁹ Mhi ri eghiele na ẹ, abi itamhe ọ li ri eghiele na mhe. ³⁰ Ni a rọ bhale ya ẹ khi a nu mhe le, a nu mhe da obini iloghie oyemhe. A ya shitọ ukpekhomhi oghie, a gue unuekpe igbeva eyi iZireni ẹzo.§

Ijesu ọ guele shi eke khi iPita ọ ya kie lue

(iMat 26.31-35; iMak 14.27-31; iJon 13.36-38)

† **22:20** Li zẹ ijere 31.31-34 ‡ **22:21** Li zẹ Iwolo 41.9 § **22:24** Li zẹ iMat 18.1; iMak 9.34; iLuk 9.46 * **22:25** Li zẹ iMat 20.25-27; iMak 10.42-44 † **22:26** Li zẹ iMat 23.11; iMak 9.35 ‡ **22:27** Li zẹ iJon 13.12-15 § **22:30** Li zẹ iMat 19.28

31 “ISamo, iSamo, ghe i, Okphaghie o she mhila khi loli e nono ni loli kpishi e-a nya abi a lie kpishi ado. 32 Ama mhi she so iromhi ne, iSamo, ini irudunga oye o khi nighise. Ini u pfue o se, ri udu shi inyoghuo e enekpole o.”

33 Ama iPita o o li, “Onomhue, mhi ga mu egbe ni mhi ro deba e ya lo owa ighumha, ali ni mhi nu e ya ghua.”

34 Ijesu o o li, “Mhi gue e we, khi, yeye iPita ona, neni okpa o ya gbieghe amo u ya kie mhe itese khi u ya lese mhe.”

Egheghe ingme o she ramhi

35 Ijesu o ro mhila we, “Abi mhi ro ghie e fie lase, ni aa ro tsua eku e ukpago wekhi akpaba wekhi eku e, emhikhoghuo o fe to e?”*

E o li, “Iye.” 36 O o we, ama memena, ogbo ni o mhue eku e ukpago o rue o li, oni o mhue akpaba o tsua li, ini u waa kpe mhue ogbhoro, ka ri awulu oye de, ni u ya de oghuo. 37 Mhi gueye e khi emini a keke shi mhe egbe ni o la Ebe-no-pfuase, ni o o, “A leli o li ma egbo ni e lue,” o mema bhale ya tse shi mhe egbe. Irari khi emini a keke shi mhe egbe o she ramhi ni e ro bhale ya dose.†

38 Eniye odukhokho eyoli e o li, “Bino, Onomhue, ogbhoro eva e la ana.” O o we, “O somhi agho.”

Ijesu o la ute olivu so iromhi

(iMat 26.36-46; iMak 14.32-42)

39 Ijesu o fie lase, e je Ute Eera Olivu, abi o kpe li. Eniye odukhokho eyoli e deba li. 40 E ramhi agho, o o we, “A ke so iromhi ini a khi de pfilo imufe.”

41 O tikia na we de ne, o wugha, o so iromhi, o o, 42 “Ita, ini o ghole e, mie mhe uko osoli imeme onana, ama o a khi abi o ghole mhe, ama abi o li ghole e.”

43 Igho ageni o rote idane bhale ya ri ekpabo na li. 44 Rote otomhe, o so iromhi egbegbo ramhi ni o pfo ni e rote o li egbe e ku shi eke, e kho tikpo abi o lia. 45 Abi o rote iromhi isoso vule, o nyene egbe bhale deba eniye odukhokho eyoli. O me khi osoli ni e vie o ri olosemhe shi we egbe, e lese. 46 O mhila we. “El o ze khi a lese-a? A vule ni a ke so iromhi ini a khi de pfilo imufe.”

A mu ijesu

(iMat 26.47-56; iMak 14.43-50; iJon 18.3-11)

47 Abi o kie li ngme egho, egbo e ve lone gbii. Omose ni a lu iJudasi ni o li khi otuoghuo eniye odukhokho ogbava eyi ijesu o rewe kia. O le deba ijesu ni loli ya pfi o li elemhi egbe. 48 Ijesu o mhila li, o o li, “IJudasi, eri u ri otse ri Omi Ogbo o de ena?” 49 Eni eniye odukhokho eyi ijesu e me emini a ya me ena, e mhila li, “Onomhue anye ri itakobi ni e la anye abo kholi?” 50 Igho oghuo o, o ri itakobi fia oni o o ga oni o kpeda nya oye ekpodalo-ugamhi es o a. 51 Ijesu o o li, “Taa! Khi ke gbo li igho.” O ri ob o ti oni omose oni eso, oni eso o gbela. 52 Ijesu o mhila ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ali eni e e khekhe Owa Oyi Eshinegba, ali eni egbhali ni e bhale ya mu o li, “Eri mhia pfi ozughu ni a ro tsua epia ali itakobi ali ikpokpo bhale e deba mhe? 53 Ele kpa mhi ro la Owa Oyi Eshinegba e sese, ongee o a ri ob o ti mhe, ama egheghe oye na ni ekpabo alo ebili e ro mhese.”‡

IPita o tia khi loli e a lese ijesu

(iMat 26.57-58,69-75; iMak 14.53-54,66-72; iJon 18.12-18,25-27)

* 22:35 Li ze iMat 10.9-10; iMak 6.8-9; iLuk 9.3; 10.4 † 22:37 Li ze Aza 53.12 ‡ 22:53 Li ze iLuk 19.47; 21.37

⁵⁴ Igho e mu ọli vu ya je owa oyi Ọkpodalo-ugamhi oyi Ẹshinegba ni ọ kpeda nya. IPita ọ tapfia a deba wẹ. ⁵⁵ Abi e ke rọ pfi erali shi iteva oyi oni atukpafẹ ni e rọ shitọ, iPita ọ li bhale ya nu wẹ shitọ. ⁵⁶ Abi ọkpotsọ oni ọọ ga ọghuo ọ li mẹ khi iPita ọ nu wẹ shitọ, ọ bino ọli tsukẹ, ọọ li, “Ọmọse ọna ọ li nu iJesu kia.” ⁵⁷ Ama iPita ọ tia. Ọọ li, “Kpotso, Mhia fẹ ga leşẹ ọli.” ⁵⁸ O deņe, ọmọse ọleşe ọ ke gbo mẹ iPita, ọ mhila li, “U li nu iJesu u kia.”

IPita ọ ke, “Mọse mhia nu ọli kia.”

⁵⁹ O ke te agho ri emhi abi agogo oghuo dọşẹ, ọmọse ọleşe ọ ge ma ọ gue, ọọ, “Mhi leşẹ gboo khi ọmọse ọna ọ nu iJesu u kia, irari khi ọnge iGalili ọ li khi!”

⁶⁰ Ama iPita ọ sọ li ọ, ọọ li, “Mọse, mhi a leşẹ emini u wa ngme ena.” Utoghuo kpe abi ọ kie li ngme, ọkpa ọ gbięghẹ ⁶¹ Ọnọmhuẹ ọ pfi alo bino iPita chii. IPita ọ tode sato ungmehi ni iJesu ọ ngme ni ọ khi, “Neni ọkpa ọ ya gbięghẹ, u ya tia iteşẹ, wẹ khi u waa leşẹ mhe.” ⁶² IPita ọ fiẹ je olase, ọ ya viẹ oya.

Eni ẹ khẹ ekhẹ e ri iJesu li egia

(iMat 26.67-68; iMak 14.65)

⁶³ Eni emọse ni e khẹ iJesu ekhẹ, e rọli li egia, e gbe ọli. ⁶⁴ E geņo ọli alo, e mhila li, “Bọbọbọ! Oghuo ọ ri emhi liẹ?” ⁶⁵ Igho e ngme iwali ingmemhi emuẹbe ebubu deba li.

E mu iJesu bhale igbaa iSahediri

(iMat 26.59-66; iMak 14.55-64; iJon 18.19-24)

⁶⁶ Ogbe o gbe-a, eni egbhali ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi, ali esẹşẹ Ishi eyi iMosisi e legba. E rue iJesu lasele migha iteva oyẹwẹ. ⁶⁷ E liẹ ọli, “Ini yeyẹ u khi oni ọmiagbọpfuese, gueyẹ anye.”

IJesu ọọ wẹ, “Ini mhi tseku gueyẹ ẹ, aa ya mie shi mhe ọ. ⁶⁸ Ini mhi mhila ẹ, aa ya gbaghiẹ a na mhe. ⁶⁹ Ama rọte memena vu, omi ogbo ọ ya shitọ obita oyi Ẹshinegba obini iloghie.”

⁷⁰ Wẹwẹ nya e mhila li, “Omi Ẹshinegba u khi?”

Ọọ wẹ, “A guẹ ngme ni ẹ khi Omi ọ mhi khi.”

⁷¹ Ẹ egbewẹ, “Awa ke gbolo ẹ nono ọtsẹleşẹ ọleşe, awa-eghuo awa she ri eso eyawa suọ abi ọ ri unu oyọli ngme.”

23

A rue iJesu bhale odalo oyi iPaleti

(iMat 27.1,2,11-14; iMak 15.1-5; iJon 18.29-38)

¹ Igho eni igbaa nya e vule, e pfi ọli ukhomhi ralo ghi iPaleti. ² Wẹwẹ nya e gue ezo shi ọli egbe, e liẹ, “Anye she mẹ ọmọse ọna khi ọ sesẹ egbo ode egbhọli. Ọọ egbo e khi ke zẹ oga na oghie iSiza, ọ gbolo a liẹ khi lọli khi Ọmiepfuese ni ọ gbo khi oghie.”

³ Igho iPaleti ọ mhila li, “Suọ khi yeyẹ u khi oghie oyi egbo iJu?” IJesu ọọ li, “Abi o li gho.”

⁴ Igho iPaleti ọ gueyẹ ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni igbaa, “Mhi a mẹ ushi mu mhue ọmọse ọna obọ.”

⁵ Wẹwẹ nya e liẹ, “Eri ọ ri osesẹ oyọli pfi ozughu ẹ shi ekẹ iJudia nya. Ekẹ iGalili ọ te gba li ekẹ le ni ọ rọ ramhi ana ena.”

A rue iJesu bhale odalo oyi Erọdu

⁶ Abi iPaleti ọ rọ suọ ona, ọ mhila wẹ ini ọngi iGalili ọ khi. ⁷ Abi ọ ke rọ suọ khi ekẹ ni Erọdu ọ mhẹşẹ shi iJesu ọ khi, ọ e rue ọli ghi Erọdu ni ọ li la iJerusalemu oni egheghẹ.

⁸ Abi Erōdu ọ rọ mẹ iJesu, egbe e mu ọli, itobọ khi o she tẹse ni ọ te nono ni lọli mẹ ọli, irari khi ọ she kpẹ suọ eko ọli, ọ gbolo nono ni ọ la ukpẹloe luẹ gbe ikanya ọnyalaa eghuo. ⁹ Ọ mhila iJesu ogbọ ebubu ama iJesu ọa pfa shi ọli eke. ¹⁰ Eni Ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ali esese Ishi eyi iMosisi e migha agho, e pfi oni o nga ọ shi ọ ¹¹ Igho Erōdu ali ekhọli-okhue eyoli e gia li e gbo rọli li egia. E sọnọ li itsua ni e somhi otse ni e ghalẹ. E gbo rue ọli nyenẹ egbe ukhokho ghi iPaleti. ¹² Eḷeghọ, iPaleti ali Erōdu e rọ somhi irari khi ọbe e kpẹ khi.

IPaleti ọ pfa ezọ mu iJesu a gbe ọli-a
(iMat 27.15-26; iMak 15.6-15; iJọn 18.39–19.16)

¹³ IPaleti ọ luno ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni e mhese ali eni egbo nya, ¹⁴ Ọọ wẹ, “A rue omose ọna ghi mhe, a liẹ khi ọ pfi ozughu shi egbo iteva. Ama ukpẹloe e mhi la mhila li ogbo lena, mhi aa mẹ emhi khoghuo ni a rọ gue ezọ shi ọli egbe. ¹⁵ Wẹkhi eri Erōdu ọ pfa ezọ mu ọli, irari khi ọ nyenẹ ọli egbe ukhokho ghi awa. A ga mẹ ọli gboọ khi ọni omose ọna ọa li ingme okhoghuo nabi a rọ ya liẹ a gbe ọli-a. ¹⁶ Irari ghọ mhi ya nase ọli, mhi rue ọli obọ-a.” ¹⁷ [Ini a li ukpe iPasova, iPaleti, ọọ mema rue ogbo oguo ighumha lasese na wẹ.]

¹⁸ Wewe nya e ku unu a nyogho, “A rue ọli vu ya gbe-a! A ri ochoghọ rue iBarabasi obọ-a na anye!” ¹⁹ Eri a kie kpẹ mu iBarabasi shi owa ighumha irari onyaghu ni ọ pfi shi oni ọli ali khi ọ gbo gbe ugbeli. ²⁰ IPaleti ọ nono ni luẹ rue iJesu obọ-a, ọ gbo lema wẹ. ²¹ E kiele tsesẹ nyoghoo, “A ta li ma ọọra apfida gbe-a! A ta li ma ọọra apfida gbe-a!” ²² Utonuzese, ọ gbo nu wẹ ngme, ọọ, “Elo o zẹ, Ingmobe onoghuo ọ riele? Irari khi mhia mẹ emini o zẹ ni a rọ ya gbe ọli-a. Itobọ igho, mhi lese ya nase ọli, mhi rue ọli obọ-a.”

²³ E kiele tsesẹ nyoghoo, a ta iJesu ma ọọra apfida gbe-a. Atsesẹ oyewe o rọli tse na wẹ. ²⁴ Igho iPaleti ọ lama shi wẹ ọ. ²⁵ Ọ rue iBarabasi ni a mu shi owa khi ọ pfi ozughu shi oni eke, ni o gbo gbe ugbe, obọ-a na wẹ. Igho ọ ri iJesu na wẹ, e ka li ọli abi o ghole wẹ.

A ta iJesu ma apfida
(iMat 27.32-44; iMak 15.21-32; iJọn 19.17-27)

²⁶ Abi e li rue ọli leẹ, e mẹ omose oguo ni a lu iSamọ ọngi iZireni ni ọ rọte ọli odonue lo oni ọli le. E ri itoto mu ọli, sheli ọli oni ọọra apfida ogho, ọ tsua li nga ike deba iJesu.

²⁷ Ebubu egbo e deba iJesu, shi ikpotso ni e vie e vie oya na li. ²⁸ IJesu ọ nyenẹ alo ghue wẹ, ọọ wẹ, “Ikpotso iJerusalemu, a khi ke vie na mhe. A ke vie na egbe e ali imi e, ²⁹ Irari khi oni egheghe ọọ bhale ni a rọ ya ke liẹ, ‘Ikhiwose o khi na ikpotso ni ẹa bia eniye, ni ẹa mẹ umemhi ghue, wẹkhi e ri e mu enyeli shi omọ unu ghue.’ ³⁰ E ya liẹ ute, ‘De mu anye,’ ẹẹ ite enikeke, ‘A de khukhu anye a.’” ³¹ Irari ini egbo ẹẹ li na ini egua o vọ ebuli-a zughu, se e ke ẹ li ini o khakha?”

³² A li muno ighiatọ aava ni a li ya gbe-a toma li egbe. ³³ Abi e rọ ramhi ashini a lu, “Ugua ukhomhi olimhi,” agho e gbe ọli ali ighiatọ egho a shi. E ta oguo ma ọọra shi ọli ukiẹkiẹ obita, e ta ọnọkpole shi ukiẹkiẹ obọ ogbo. ³⁴ IJesu ọli, “Ita, gbekua na wẹ irari khi ẹa lese emini ẹẹ li.”†

* **23:30** Li zẹ Osia 10.8; Iro 6.16 † **23:34** Li zẹ Iwolo 22.18

E ri amukpagho pfi onolo ro kemhi itsua eyoli. ³⁵ Eni egbo e migha bino, enighie e doli okonyo. E lie, "Oo tsumhi egboese, o tsumhi egboli ini loli o khi Omiepfuese oyi Eshinegba ni a ze."[‡]

³⁶ Eni ekholi-okhue e li bhale ya roli li egia. E ri onyo ni o yala nali o mo da. ³⁷ E oli, "Ini o khia khi yeye u khi oghie oyi egbo iJu, tsumhi egbe e sho." ³⁸ E keke emhi tama kpeda na li ni o ngme khi, "Ona o khi Oghie oyi Egbo iJu."

³⁹ Oghiatu oghuo ni a li tama oara, o tsue iJesu. O lie oli, "Oa khi yeye we khi Omiepfuese u khi? Tsumhi egbe e, ni u li tsumhi anye."

⁴⁰ Ama oghiatu onokpole, o dese oli, oo li, "Ulishi Eshinegba o ya muę, aborokhia khi eri ushi oghuo o ga mu awa? ⁴¹ Akanya ni awa gbe awa mie ifata to e na. Ama omose ona, o li emhikhoghuo ni o me osue a shi." ⁴² Igho oyi iJesu, "Sato mhe egbe ini u bhale ukpekhomhi eghiele oye."

⁴³ IJesu oo li, "Mhi gueye khi, ogbe-namo ena, u ya nu mhe la Apfe oyi Eshinegba na iloghie."

Eghuli oyi iJesu

(iMat 27.45-56; iMak 15.33-41; iJon 19.28-30)

⁴⁴ Agogo igbeva ele oguota o lese nu, obili o te bi oni eke nya ya ramhi agogo ese ele ogbomhi. ⁴⁵ Irari khi ovo o ke to, ode ugbakpi ni a ro pfa ode a shi elemhi Owa Oyi Eshinegba o te iteva kiese-a eva ya to eke. ⁴⁶ IJesu o lu leghe, oo, "Ita, mhi ri ayemhe oyemhe mholi e obo." Abi o ro na ngme se, o ghua. ⁴⁷ Abi oga okholi-okhue ni o la agho o ro me emini a me, o kueghie Eshinegba, oo li, "Egbegbo lo khi omose ona oni o pfuase o khi!"[†] ⁴⁸ Abi egbo ni e le gba agho ni wewe e ri ukpeloe me emini a me, e ro me emini a me, ee vie osue, e je. ⁴⁹ Ama egbo nya ni e lese oli ali ikpotso ni e rote iGalili deba li, e migha tafia bino emini a ga me nya.[‡]

Irotu oyi iJesu

(iMat 27.57-61; iMak 15.42-47; iJon 19.38-42)

⁵⁰ Omose oghuo o la o na lu ijosefu. O khi oghuo emose ni ee mhesę. O khi omose onete ni o pfuase. ⁵¹ Oa lama shi o ka gbe iJesu a. Ongi eoli Arimatia na eke iJudia o khi. O migha khe Eghiele oyi Eshinegba. ⁵² O le deba oghie iPaleti ya mhila li olimhi oyi iJesu. ⁵³ O rote oora apfida rue oli tiemhile, o ri ide enegbo khuli oli. O ya roli shi uji ufuęche ni a to-a, ni ogbo o kpe ri olimhi to ghue. ⁵⁴ Ogbele ni o mama ele iyemhea oyi egbo iJu lo. Ele iyemhea o she lese ya ramhi. ⁵⁵ Eni ikpotso ni e rote iGalili deba iJesu bhale e deba li ya me uji ni o ri iJesu to. Ali abi o li roli to. ⁵⁶ Igho e nyene egbe je apfe ya rue ituale ni a ku e shi olimhi egbe.[§]

Ama e yemhe-a ogbele iyemhea. E ri ona ri ushi ogbele iyemhea gbe akanya.

24

Ite-eghuli-guale oyi iJesu

(iMat 28.1-10; iMak 16.1-8; iJon 20.1-10)

¹ Ele ni odode na elemhi efo uka, ogbie fiefie, eni ikpotso e bhale uji ni a ri iJesu to. ² E me khi eche ni a ro khukhu oni uji, khi a gheghele oli ode-a. ³ Ama abi e ro lo elemhi oni uji, e a me idiege oyi iJesu. ⁴ Abọ e sha we, abi e li migha

[‡] 23:35 Li ze Iwolo 22.7 § 23:36 Li ze Iwolo 69.21 * 23:45 Li ze Okiali 26.31-33 † 23:47 Li ze Iwolo 31.5 ‡ 23:49 Li ze iLuk 8.2-3 § 23:56 Li ze Okiali 20.10; iDeut 5.14

a sa o egħo, e me khi emose aava ni e so itsua epfopfo ni e ge nyanyanya e nu we migha. ⁵ Ulishi oo mu we, e nyese ukhomhi so alo ghue eke. Ama eni emose e mhila we, "Elo o ze ni a ro nono ogbo ni o la agbo ifuabo oyi egbo ni e ghua?" ⁶ Oa ke la ana, o she guale. A sato emini o gueye e abi o ro la iGalili khi: ⁷ 'Omi Ogbo o mema ya me osue obo oyi egbo olamhe, e gbe oli-a shi apfida, ama elenuzi-ese o ya guale.' ⁸ * E tigbe yele eni ingme eyoli le.

⁹ E rote atalimhi bhale, e gueye eniye odukhokho ogbaghuo enekpole ali egbo elese ni e la agho. ¹⁰ IMeli ongi iMagidaleni ali iJoana ali iMeli inyi ijehnsi ali ikpotso ni e nu we kia e gueye eni ighiusomhi na kee. ¹¹ Ama eni eniye odukhokho e dabi khi ingmemhi afue eni ikpotso ee ngme, ea pfi eso shi we o ¹² Ama iPita o vule, o na ya je oni atalimhi, o ramhi agho, o nyese egbe bino elemhi oni uji, o lese me ide ni a ro khuli oli egbo agho, ama oa me idiege oyi iJesu. Igho o li je apfe, abo e sha li.

Okiali na ode Emausi (iMak 16.12-13)

¹³ Oni ogbele ni e ngme ena, eniye odukhokho aava eyi iJesu e je eoli Emausi ni o khi imali igbaghuo rote iJerusalemu. ¹⁴ E nu egbewe ngme ingme enana ni a me. ¹⁵ Abi e li ngme ni e li lese egbo, iJesu o khu we e, e ga kia lese. ¹⁶ E me oli ama ea lese oni o khi. ¹⁷ IJesu o mhila we, "Elo a nu egbe a ngme abi a li kia lese ena?" E mu migha, alo eyewe e khi osoli-osoli. ¹⁸ Oghuo elemhi we ni a lu iKilopasi o mhila li, "Opfese oshembe u khi shi eke iJerusalemu ni o lese emini a me eke ona aenleue?" ¹⁹ "Emhi eneghuo a me?" IJesu o mhila we. Eni emose e oli, "Emini e li iJesu ona iNazareti. Omekeguele omose ona o khi, o mhue ekpabo oyi Eshinegba. Egbo e lese oli shi emini o riele ali ingmemhi ni o gbolo o ngme. ²⁰ Ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ali enighie e rue oli lasele ni a gbe-a shi oora apfida. ²¹ Eri anye dabi khi loli o ya pfa egbo iZireni shi eke. Amo li ele ese abi a te me ingme ena. ²² Ikpotso eghuo eyi anye e ri abo sha anye. E je uji oyoli amo uzogbe fiefie, ²³ Ama ea me idiege oyoli. E nyene egbe bhale ya gue khi wewe e me igeni ni e gueye wewe khi o she guale. ²⁴ Egbo eghuo elemhi anye e she je obo ya bino e me khi abi e ngme o khi, ama ea me iJesu." ²⁵ IJesu oo we, "A khi eyeghe e, ni udu oye o ya nyanya mie emini emekeguele e ngme suo. ²⁶ Aa lese khi ina oni Omiepfuese o li ya me osue neni o lo ufumhi oyoli?" ²⁷ Oni iJesu o tigbe ri emini a keke shi Ebe-nopfuase lo we eso ni e la ebe Ushi oyi iMosisi ali eyi emekeguele nya. ²⁸ Abi e li ti ramhi ukuku eoli ni e je, iJesu o riele abine khi loli ti okiali oyelue ya je odalo. ²⁹ Ama ee ti oli, ee oli, "Nu anye kushi ana irari khi ogbe o she vu, obili o she gbolo-a bi." Igho o deba we o ya kushi na we. ³⁰ Abi e keru shito ya ke le eminale, o rue oni ibuledi, o kphemhi, o khi oli-a, o kemhi na we. ³¹ Egheghe ana, alo eyewe e khueghie-a, e tigbe lese khi loli lo. Eri-tse o kele-a, ea ke me oli. ³² E egbewe, "Oo khi eri o li abi erali shi awa udu abi o ro la ode nu awa ngme ni o gbo ro gue abi Ebe-nopfuase o ngme ye awa?"

³³ Aghoagho e vule nyene egbe ukhokho je iJerusalemu. E bhale ya e eniye odukhokho ogbaghuo ali egbo enekpole ni e ga legba, ³⁴ ni e lie, "Egbebi ingme lo khi Onomhue o she guale, o ri egboli gbo khase iSamo." ³⁵ Igho eni etuava egbo e guele emini a me ode, ali abi e lese iJesu egheghe ni o ro khi ibuledi-a na we.

* **24:7** Li ze iMat 16.21; 17.22-23; 20.18-19; iMak 8.31; 9.31; 10.33-34; iLuk 9.22; 18.31-33

Ijesu ọ ri egbọli khasẹ eniyẹ odukhokho eyọli

(iMat 28.16-20; iMak 16.14-18; iJon 20.19-23; Ika 1.6-8)

³⁶ Abi e rọ kie ghọ ngme oni ungmemhi, ijesu ọ migha wẹ iteva ọọ wẹ, “Opfomhẹ o nu ẹ la.”

³⁷ E yila, ulishi óo mu wẹ, e dabi khi ayemhẹ olimhi ọ khi. ³⁸ Oọ wẹ, “Elo o zẹ ni udu oye ẹ o rọ nighise, ni a rọ gbo mhọli akhokhomhẹ shi udu oye ẹ? ³⁹ A bino abọ ali awẹ eyemhẹ. Mhẹmhẹ lọ. A ri obọ timhẹ ni a mẹ khi olimhi ogbo ọa ya mhọli idiegbe ali igua, nabi a mẹ khi mhi mhọli ena.”

⁴⁰ Abi ọ rọ ngme na se, ọ ri abọ ali awẹ eyọli khasẹ wẹ. ⁴¹ Abi oghẹlẹ ali ọshabọ ni o vọ wẹ udu ọa kie zẹ wẹ mie shi ọ ne, ijesu ọ mhila wẹ, “A li mhọli emhikhoghuo shi akana ni a le ghọ?” ⁴² E rue afẹlẹ ni a nye na li, ⁴³ O rue ọli la akpẹwẹ rọli le.

⁴⁴ Oọ wẹ, “Ena e khi emini mhi gueye ẹ abi mhi rọ kie nu ẹ la. Ingme eyemhẹ nya ni a kẹkẹ shi Ushi oyi iMosisi ali, ebe eyi Emekeguele eyi Eshinegba ali Ebe Iwolo, e mema bhale ya tse.”

⁴⁵ Ighọ ọ khueghie wẹ udu-a ni e mẹ asha lẹsẹ emini a kẹkẹ shi Ebe-nopfuasẹ. ⁴⁶ O gueye wẹ, “Emini a kẹkẹ shi ekẹ na. Omiepfuese ọ ya mẹ osoli, ọ rọte eghuli guale ẹlenuzi-esẹ, ⁴⁷ ẹghẹghẹ aghọ a ya ri eva oyọli ri imupfi ali irolamhẹ-topfa tse abọ ushishi nya, rọte iJerusalẹmu gba ekẹ le. ⁴⁸ A ga mẹ eni emhi enana nya. ⁴⁹ Mhi ya ri emini Itamhẹ ọ shobọ ghie usomhi ghi ẹ, eri-tse a la elemhi ẹoli iJerusalẹmu ramhi ni a rọ ya ri itoto rọte obini o yagha ghi ẹ ni o ya kpha ẹ sọ.”†

Inga idane oyi ijesu

(iMak 16.19-20; Ika 1.9-11)

⁵⁰ Abi ọ rọ rue wẹ vu ya fiẹ, ni e rọ kia ramhi iBẹtani, ọ tsua abọ idane, ọ ku isẹmhẹ na wẹ. ⁵¹ Abi ọ li ku isẹmhẹ na wẹ, ọọ zẹ wẹ obọ, a rue ọli nga idane.‡ ⁵² Ighọ e nyẹsẹ ukhomhi ga li. E mu egbe pfi ri ukpokpomhi oghẹlẹ je iJerusalẹmu. ⁵³ E kiele la owa ugamhi no funẹ tse, e kuẹghie Eshinegba.

† 24:49 Li zẹ Ika 1.4 ‡ 24:51 Li zẹ Ika 1.9-11

Usomhi Onete oyi iJesu iKirisiti ni Ijoni O keke

Ungmemhi Oni o khi agbo

¹ Igbaekele, Ungmemhi O she kpe la o. Oni Ungmemhi o nu Eshinegba la. Oni Ungmemhi O khi Eshinegba. ² Igbaekele loli ali Eshinegba e te ga la. ³ Obọ oyoli a te ma emhikpa. Aa me emhikhoghuo ni a ma ni aa rote obọ oyoli ma. ⁴ Loli o mhọli agbo na agboagbo. Oni agbo oyoli, o ri akpa na egbo na agbo.

⁵ Oni akpa o ge nga alo ebili, ama alo ebili o dobe pfuse oli a.

⁶ Eshinegba o ghie omose oghuo ni a lu ijoni ghi egbo na agbo.* ⁷ Loli o bhale ya pfi otselẹ shi oni ogbo ni o khi oni akpa, ni egbo nya e rote oni otselẹ miesuo. ⁸ Oa khi oni ijoni o khi oni akpa; eri o li bhale ya pfi otselẹ shi oni akpa. ⁹ Loli o khi oni egbegbi akpa, ni o ya bhale agbo ni o ya ri imeke na egbo nya.

¹⁰ Oni Ungmemhi o la agbo, egbo ẹa lese oli, abi o ri rie khia khi loli a rote obọ oyoli ma agbo. ¹¹ O bhale deba egbo eyoli, ẹa lama mie oli. ¹² Ama, ebubu ni e da lama mie oli, ni e lese mie eva oyoli suo, wewe o ri afu na e ro mele imi Eshinegba a. ¹³ Oa khi abi ita ali inyọ e lie bia ogbo alo-gbugbugbu a ri ona ngme, ama Eshinegba o khi ita we.

¹⁴ Oni Ungmemhi o mele ogbo-a, o nu awa la agbo ona, awa me ufumhi oyoli, ikhi ufumhi oyi omi Ita otuoghuo kpe ni Ita o mhọli, oni o rote obọ oyi Ita bhale, oni o mhọli isomhelemhi ali igesikia gbeku o.

¹⁵ Ijoni o kia tse abo ingme oyoli ye egbo, of tse, of lie, “Ona mhi gueye e khi o ya bhale odukhokho oyemhe, ama o fu dose mhe itobo khi o kpe la agbo neni a bia mhe.”

¹⁶ Rote isomhelemhi oyoli ni o gbeku o, awa te mhọli ikhivose ododa. ¹⁷ Obọ oyi iMosisi Eshinegba o te ri ushi na awa, ama obọ oyi iJesu iKirisiti isomhelemhi ali igesikia e te bhale. ¹⁸ Ogbokhoghuo o me Eshinegba ghue. Ama, Omi Eshinegba otuoghuo kpe, ni loli ali Eshinegba e khi oghuo, ni loli ali Ita e ga la, loli o ze ni agbo e ro lese Ita.

Ijoni o o khi loli e khi Omiepfuese

(iMat 3.1-12; iMak 1.1-8; iLuk 3.1-18)

¹⁹ Egbhali eyi iju ni e la iJerusalemu e ghie eni ẹe ralo ugamhi oyi Eshinegba ali eni ẹe nu we gbe ikanya owa-ugamhi, e ka mhila ijoni oni o khi.

²⁰ Ijoni o ro sheli we, o nyanya so we o, o gueye we gboo khi o khi loli khi oni Omiepfuese.

²¹ E mhila li, “Oghuo u ke khi sho? Elaja u khi?”†

Ijoni o o, “Iye.” E gbo mhila li.

“Omekeguele oyi Eshinegba u khi?”

O o “Iye.”

²² E gbolo e, “Gueye anye oni u khi sho, ni anye me emini anye ya gueye eni e ghie anye, elo yeye u khi sho?”

* 1:6 Li ze iMat 3.1; iMak 1.4; iLuk 3.1-2 † 1:21 Li ze iDeut 18.15,18; iMala 4.5

²³ IJoni o rote ungmemhi ni Azaya omekeguele oyi Eshinegba o ngme so we o, oo, "Mhemhe mhi khi uruli oyi ogbo ni o la odagbe e tsese, ni oo lie, 'A rieje udu oyẹ e shi eke khe Onomhuẹ ni o o bhale.'" †

²⁴ Egbo ni egbo iFarisi e ghie ghi iJoni, e mhila li, ²⁵ "Abi u a ro khi Omiepfuese, ni u a ro khi Elaja, wekhi oni omekeguele oyi Eshinegba u khi ena, elo o ze ni u ro o batazi egbo sho?"

²⁶ IJoni o so we o, oo, "Ame mhi ro batazi egbo memena, ama ogbo oghuo o la e iteva memena ni aa lese ne. ²⁷ Loli o ke ya bhale odukhokho oyemhe, ni o khia khi mhia fu ramhi oni o o taghie uli oyi ekuẹ ni o ro so a."

²⁸ Obini iBetani ni o la ukiye obini ovọ o te e ngale shi oke iJodani, ashini iJoni o la batazi egbo, a la me eni ingme ena nya.

Omi osumha oyi Eshinegba

²⁹ Ogbeakolo iJoni o me khi iJesu oo bhale, iJoni o gueye egbo, oo, "Omi Osumha oyi Eshinegba ni o rue olamhe eyi agbo vu na! ³⁰ Ona mhi ngme abi mhi ro lie, 'Omose oghuo o ya bhale ni o fu dose mhe, itobo khi o she kpe la o neni a bia mhe.' ³¹ Egbegbi mhemhe mhia kpe lese oli ghue, ama eri mhi bhale ri ame e batazi egbo ini mhi me asha ri oli khasẹ egbo iZireni."

³² Igho iJoni o pfi otsẹle ona khi, "Mhi me khi Ayemhe o li abi anekkhukhu rote idane tiemhie ya ma li egbe. ³³ Mhia kha kpe lese oli, ama oni o ghie mhe mhi ri ame ke batazi egbo, oo mhe, 'Oni u da me khi oni Ayemhe o tiemhie shi o khi o migha li egbe ne, loli o khi oni o ya ke ri Ayemhe-no-pfuase batazi egbo.' ³⁴ Igho eni emini a gueye mhe ena e li de shi ukpeloe oyemhe, ni o remhe gueye e khi Omi Eshinegba o khi."

Eniye odukhokho eni odode ni iJesu o ze

³⁵ Ogbeakolo iJoni ali eniye odukhokho eyoli etuava e gbo migha akagho.

³⁶ Abi iJoni o ro me khi iJesu oo dose, oo, "Bino Omi osumha oyi Eshinegba."

³⁷ Abi eniye odukhokho etuava egho e ro suo ona te, e deba iJesu vu. ³⁸ IJesu o pfi alo ukhokho, o me we khi ee deba lue, o mhila we, "Elo a nono."

Ee oli, "Osese, obo wa la?"

³⁹ Oo we, "A bhale ya bino." Igho e deba li, e me obini o la. Agho e ke nu o la elegho nya rote agogo ene ele oguota vu.

⁴⁰ Otuoghuo eniye odukhokho etuava ni e suo emini iJoni o ngme ni e deba iJesu vu o khi Aduru, inyoghuo iSamọ iPita. ⁴¹ Igho Aduru o nyanya kpe te odode nono iSamọ inyoghuo oli gueye, oo, "Anye she me Omiepfuese." (Emini a ri iKirisiti ngme khi, Omiepfuese.) ⁴² Aduru o rue iSamọ bhale ghi iJesu.

IJesu o bino oli, oo, "Ye ye u khi iSamọ omi iJoni, iKefasi a ke e ke lu e. iPita ali iKefasi emhi oghuo a rewe ngme."

IJesu o lu iFilipu ali iNatanie

⁴³ Ogbeakolo, iJesu o ke mu egbe khi loli rote agho vu ya ke je iGalili. O me iFilipu, oo li, "Deba mhe." ⁴⁴ Onge iBetisaida ni Aduru ali iPita e khi iFilipu o li khi. ⁴⁵ IFilipu o ke nono iNatanie li me. Oo li, "Anye she me oni iMosisi o keke ingme oyoli shi ebe ushi, ni emekeguele e gbo keke ingme oyoli shi Ebe-no-pfuase, ikhi iJesu onge iNazareti Omi iJosefu."

⁴⁶ INatanie li oo, "INazareti we, eminete o li rote iNazareti e lase?"

IFilipu oo, "Lese bhale ya bino tse."

⁴⁷ Abi iJesu o ro me iNatanie li khi oo bhale obini lue la, iJesu oo, "Egbegbi onge iZireni na, oni o ya ya lo egholi."

⁴⁸ INatanieli o mhila li, “Sę u gho leşę mhe?” Ijesu o, “Mhi she me abi u ro la udi okhua eni neni iFilipu o lu e.”

⁴⁹ INatanieli o, “Oşęşę, Omi Eşhinegba u khi, oghie oyi iZireni!”

⁵⁰ Ijesu o, “Itobo khi mhię khi mhi me e udi okhua eni u ro tigbe miesuo, u ya me emini e doşę ona.” ⁵¹ O gbo gueye we, “A ya me khi idane o khueghie-a, a me khi igeni eyi Eşhinegba e rote idane e tiemhile ya nga shi mhęmhę Omi Ogbọ o.”[§]

2

Ijesu o ri amę mele onyo a

¹ Ogbęle onuzi-eşę, a la iKena na ekę iGalili ri omueshi ya ngeli. Inyo iJesu o la agho, ² Ali lu iJesu ali eniye odukhokho eyoli shi oni ilegba ni a la ri omueshi ngeli. ³ Abi onyo ni a la agho da o ro pfo, inyo iJesu o iJesu, “Onyo e pfo we ro da.”

⁴ Ijesu o, “Inyo, khi ke gueye mhe emini mhi ya li, itobo khi egheghe oyemhe o ramhi ne.”

⁵ Inyo iJesu o gueye eni e so onyo, “A ri emini o da gueye e gbe akanya.”

⁶ Ikpokpomhi idubo eche esesa e la epfe agho na dię amę e shi ni egbo iJu e ro kpe egbe a abi ushi oyewe o ngme. Udubo oghuo oghuo, o me italabi amę ene. ⁷ Ijesu o gueye eni e so onyo, “A ka dię amę vo eni idubo esesa.” Igho e dię amę vo ewe nya te unu tsue. ⁸ Igho o, “A dię o ghi oni o ri ukpeloe e khu oni ilegba.” Igho e dię o ghi o. ⁹ Oni o ri ukpeloe e khu ilegba o rote eni amę ni a she ro mele onyo a da bino, o kpe leşę obini a me we, ama eni e so onyo e leşę obini a me we. Igho oni omose o lu ughue-omueshi je epfe etę, ¹⁰ o o li, “Ashini a la rięle emhi onana kpa, onyo onete onana a kpe ro lasele na egbo da khue neni a ri onyo oni o kpo-a lasele, Elo o ze ni a ro ri onyo ona kpe shi agho?”

¹¹ Ona o khi akanya onyaloa oni odode ni iJesu o gbe. Eoli iKena na ekę iGalili o la rięle o. Onana o ro ri ufumhi oyoli khaşę, ni eniye odukhokho eyoli e ro mie oli suo.

¹² Ona o doşę se, iJesu ali inyoli, ghe inyoghuo oli eni emose ali eniye odukhokho eyoli e tiemhi obini iKapanomu. E la oobọ ukuku ogbęle.*

Ijesu o lo elemhi Owa oyi Eşhinegba le

(iMat 21.12-13; iMak 11.15-17; iLuk 19.45-46)

¹³ Abi egheghe ukpe oyi egbo iJu ni a lu iPasova o ro ti bhale, iJesu o nga obini iJerusalemu.† ¹⁴ O bhale ya e khi egbo e la elemhi apfe oyi Owa oyi Eşhinegba ri ena ali isumha ali inekhukhu e de. Eghuo e shitọ pfa ikpagho na egbo. ¹⁵ Igho iJesu o rue ili ro lali utali ulumhokie ro khu we ya lase nya, ghe eni ena ali isumha; o miatşe we ikpagho kua, o ghi we abo okphe kpha ku-a. ¹⁶ O o eni e ri inekhukhu e de, “A muno we ana-a! Şę a li ri owa oyi Ita mhęmhę e mele oki a.” ¹⁷ Eniye odukhokho eyoli e ya yelege emini a kpe keke shi Ebe-no-pfuasę khi, “Ingme owa oye o mu mhe egbe gba.”‡

¹⁸ Igho enighie eyi iJu e mhila iJesu ini o mholi ikanya onyaloa ni o ya gbe ni o ya rokhaşę ewe khi o mholi afu ni o ro rięle enana nya.

¹⁹ Ijesu o we, “A bighi oni Owa oyi Eşhinegba ona nya gbe, mhi ya gbo rięle o to ogbęle eşę.”[§]

§ 1:51 Li ze Igbae 28.12 * 2:12 Li ze iMat 4.13 † 2:13 Li ze Okiali 12.1-27 ‡ 2:17 Li ze Iwolo 69.9 § 2:19 Li ze iMat 26.61; 27.40; iMak 14.58; 15.29

²⁰ Enighie eyi iJū e ke mhila, “Owa ni a ri ikpe egbhueva ali esesa to wa lie khi u ri ogbele ese tse ya ri ele to?”

²¹ Ama egbe oyoli o ri oni Owa oyi Eshinegba ni o ngme khokho. ²² Abi o ro ghu-a ni Eshinegba o ro gbo guise o le, anye odukhokho eyoli e ro tigbe sa ya to emini o ke ngme. Ona o rewe mie ungmehi oni o la Ebe-no-pfuase, ali ingme oyi iJesu lolo suo.

²³ Eghēghe ni iJesu o ro la iJerusalemu, ikhi eghēghe ukpe iPasova, ebubu egbo e ro mie oli suo itobo khi e me ikanya onyaloa ni o gbe. ²⁴ Ama iJesu o ya regbenga we obo itobo khi o lese emini egbo e khi pfo nya. ²⁵ Oa khi ogbo o ke gbo ya gue ingme oyi egbo ye oli, itobo khi o she lese emini o la we udu.

3

IJesu ali iNikodemosi

¹ Omose ogghuo o la o ni o la otu iFarisi, o khi okhemhue ni o mu eloe shi elemhi iJū, a lu oli iNikodemosi. ² Oni omose ona o bhale deba iJesu eliyose eleghuo, oo li, “Osesē, anye lese khi oni oo sese ni o rote obo oyi Eshinegba bhale u khi. Itobo khi ogbokhogghuo o ya dobe ke gbe ikanya onyaloa enabi u wa gbe ena ini Eshinegba o nu oli la.”

³ IJesu oo li, “Mhi gue igesikia ye khi, ini aa li ri ele ogbo bia, o ya me Eghiele oyi Eshinegba.”

⁴ iNikodemosi oo li, “Se a li gbo ri ele ogbo ni o womhe se bia? Eri o gbo ya lo inyoli elemhi ni o gbo ri ele oli bia?”

⁵ IJesu o soli o, oo li, “Mhi gue igesikia ye khi, aa me ogbokhogghuo ni o ya lo Eghiele oyi Eshinegba ini aa bia li elemhi amē ali elemhi Ayemhe. ⁶ Omose ali okpotso ee bia ogbo alo gbugbugbu, ama Ayemhe oyi Eshinegba a ro ri ele ogbo o bia elemhi ayemhe. ⁷ Khi ze ni ungmehi ni mhi khi, ‘A mema ri ele e ya bia,’ o ligho ri abo she. ⁸ Obini o ghole akpekpele o li e je, eri awa lie suo abi o lie li, ama awa aa ya me oli. Igho ingme oyi eni a ri ele bia elemhi Ayemhe oyi Eshinegba e li.”

⁹ iNikodemosi o mhila iJesu, “Se a lie me ghō?”

¹⁰ IJesu oo, “Ye ye ukpokpo-ogbo oguebe ni u lie sese egbo eke iZireni waa lese ona? ¹¹ Abi o li mhi li gue oli e ye khi emini anye lese, anye e ngme. Emini anye me, anye e gueye agbo. Ama aa nono ni a mie usomhi oyi anye suo.

¹² Ini waa mie mhe suo ini mhi gue ingme ena agbo ona ye, se u lie mie mhe suo ini mhi gue ingme iloghie ye? ¹³ Ogbokhogghuo o kpe ye iloghie jele ghue, se ni mhemhe Omi Ogbō ni mhi rote iloghie tiemhie. ¹⁴ Abi iMosisi o ke li ge enye ni a ri igolu lumhi shi ukpokpo, ni o tsua li idane obini odagbe ifufu, igho a mema li tsua Omi Ogbō idane. * ¹⁵ Eghēghe agho, onini o da mie oli suo, o ya mhōli agbo na agbo agbo.

¹⁶ “Irari khi Eshinegba o o nono ingme oyi agbo gba, loli o ro rue Omioli oni omose otuoghuo kpe na agbo, eghēghe agho onini o da mie oli suo ne, o ya pfua, ama o ya mhōli agbo na agbo agbo. ¹⁷ Eshinegba o ghie omi oli bhale agbo, ni o bhale ya pfa ezō mu egbo na agbo, eri o ghie oli, o bhale ya mie agbo pfuese. ¹⁸ Aa ya pfa ezō mu oni o da mie Omi Eshinegba suo, ama oni o da mie oli suo, a she pfa ezō mu oli se, itobo khi o mie Omi Eshinegba otuoghuo kpe suo. ¹⁹ Abi a lie so oni ezō na. Akpā o bhale agbo, ama egbo e nono alo ebili ne, itobo khi ikanya ebe ee gbe. ²⁰ Oni o gbe ikanya ebe o ya nono akpā, o a tigbe e bhale

* 3:14 Li ze iNōba 21.9

ákpá itobò khi ikanya eyọli e ya ri udi lasele ini e bhale ákpá. ²¹ Ama ọni ọ da ri ungmehi oyi Ẹshinẹgba ni o khi igesikia a gbe akanya ne, ọ bhale ákpá ashini a te ẹ me eke, ni ikanya eyọli e rọkhasẹ khi ode oyi Ẹshinẹgba ọ rọte.”

Ọtsele ni iJoni ọ pfi shi ingme oyi iJesu

²² Ẹle lese iJesu ali eniye odukhokho eyọli e je eke iJudia. Ọ nu we la obo ukuku eghẹghe, ọọ batazi egbo. ²³ IJoni ọ la Ainoni ni ọa nuẹ shi iSalimu li batazi egbo, itobò khi amẹ e lo bu shi agho. Egbo e je agho deba li ni ọ batazi we. ²⁴ Eghẹghe agho aa mu IJoni shi owa ighumha ne.†

²⁵ Eniye odukhokho eyi iJoni eghuo e nu ọgbọ iJu ọghuo khakọ shi ingme ikpegbe a ona ugamhi. ²⁶ Igho e le deba iJoni, ẹẹ, “Ọsese, u ke yelege omose ọghuo ni u ke batazi, ọni u ngme ingme oyọli epfe oke iJodani elege, ọ li ẹ batazi egbo, loli egbo nya e ke na deba memena.”

²⁷ IJoni ọọ we, “Aa me emhikhoghuo ni ọgbọ ọ mholi ni ọa khi Ẹshinẹgba ọ roli na. ²⁸ Ẹẹ ena a ga suo abi mhi ro lie khi ọa khi mhemhe mhi khi Omiepfuese, khi eri a li ghie mhe ralo na li.‡ ²⁹ Omose ọni ọ rue omueshi ọ khi ughue omueshi. Eri omole ọni omose ọni ọ rue omueshi ọ ri esọ shi eke migha ke khe ughue omueshi. Ọ kha da suo khi omole ọ da ngme ne, egbe ẹẹ mu oli. Igho egbe e lie mu mhe memena, igho oghelẹ oyemhe o gbo vo. ³⁰ Ufumhi oyọli o mema ke nga shio, ufumhi oyemhe ọ ọ ke tiemhi.

³¹ “Ọni ọ rọte ilimhi tiemhie ọ fu dose egbo nya. Ọni ọ rọte agbo ana lasele, ọna agbo ona ọ khi. Irarigho, ingmemhi eyi agbo ana a ke ngme. Ama ọni ọ rọte ilimhi tiemhie ọ fu dose egbo nya. ³² Emini ọ me ali emini ọ suo ilimhi, ọ gue ẹ ye egbo, ama ọgbokhoghuo ọa mie oli suo. ³³ Ọni ọ da mie emini ọ gueye agbo suo ne, eri ọ rọkhasẹ khi igesikia Ẹshinẹgba ọ ngme. ³⁴ Ọni Ẹshinẹgba ọ ghie, ọọ ngme ungmehi oyi Ẹshinẹgba, itobò khi eri Ẹshinẹgba ọ ri Ayemhe oyọli na li gbe ku ọ. ³⁵ Eri Ẹshinẹgba Ita ọ nono ingme oyi Omipli ọni omose, irarigho ọ ro ri emhikpa nga li obo. § ³⁶ Ọni ọ da mie Omipli suo ne, eri ọọ mholi agbo na agbo agbo, ama ọni ọ da kie oli ne, ọa ya mholi agbo, eri ibiselemhi oyi Ẹshinẹgba ọọ deba li agbo agbo.”

4

Ijesu ọ nu ọkpotso ọnge iSameria ngme

¹ Egbo iFarisi e suo khi ebubu egbo ẹ deba iJesu, ali khi ọ gbo batazi eniye odukhokho bu dose iJoni. ² Ọa khi iJesu ọ ri obo oyọli mema batazi egbo, ama eniye odukhokho eyoli e batazi egbo. ³ Igho abi iJesu ọ rọ suo ingme ni egbo e ngme, ọ rọte eke iJudia vu, ọ mu egbe pfi je iGalili. ⁴ Ọ ya rọte ode iSameria dose abi ọ rọ le iGalili.

⁵ Igho ọ bhale ẹoli na lu iSicha ni o la eke iSameria, ni ọa nuẹ shi eke ni iGiekọpu ọ rọ na iJosefu omipli ọni omose.*

⁶ Agho ilijia oni a lu ilijia oyi iGiekọpu o la. O losẹ iJesu itobò okiali ni ọ kia ramhi agho, igho ọ shito epfe oni ilijia. Oguota o lesẹ mu eke oni eghẹghe.

⁷ Ọkpotso ọnge iSameria ọghuo ọ bhale ya a amẹ. Ijesu ọọ li, “Diẹ amẹ na mhe da.” ⁸ Eghẹghe agho eniye odukhokho eyoli e she lo ifuapfe ya de eminale.

⁹ Ọni ọkpotso ọnge iSameria ọọ iJesu, “Ọnge iJu u khi, mhemhe mhi khi ọnge iSameria, se u ke li a lie mhi diẹ amẹ ne da?” Emini o ze ni ọ rọ ngme na khi, egbo iJu ali egbo iSameria ẹa ri egbe ẹ ti emhi egbe.†

† 3:24 Li ze iMat 14.3; iMak 6.17; iLuk 3.19-20 ‡ 3:28 Li ze iJon 1.20 § 3:35 Li ze iMat 11.27;

iLuk 10.22 * 4:5 Li ze Igbae 33.19; iJosh 24.32 † 4:9 Li ze Ezira 4.1-5; iNee 4.1-2

¹⁰ IJesu o li, “Ini u leše isomhopfa ni Eshinegba o rọ na ogbo lo, ni u gbo rọ leše emini ogbo ni o o mhila e amẹ o khi lo, u kha mhila li o ri amẹ nẹ da. Eghẹghe agho ni o ri amẹ ni e ri agbo o na ogbo nẹ da.”

¹¹ Oni okpotso o ke mhila iJesu, oo, “Oga, waa mhọli emhi ni a rọ o a amẹ, oni ilijia o limhi. Obo u ke te ya me eni amẹ ni e ri agbo o na ogbo na a mhe da? ¹² Eri u ke lie khi ye ye u fu dose iGiekopu ita anye kpa?” Lọli o to oni ilijia ona, ni o ri o li na anye, ni loli ali imioli ali elamhako eyoli e gbo te o da.

¹³ IJesu o ya so li o, o li, “Onini o da da amẹ eyi ilijia ena, okiamẹ o gbo ya gbe o li. ¹⁴ Ama okiamẹ o a tigbe ke e gbe onini o da da amẹ ni mhi ya rọ na li da. Itobo khi amẹ eyemhe e ya mele okẹ ni o ke ya khakha ghue shi o li elemhi, ni o ya ke sha kule ri agbo na agbo agbo na li.”

¹⁵ Oni okpotso oo, “Oga Kpekepe ri eni amẹ na mhe da ini okiamẹ o khi ke gbo gbe mhe, ini mhi khi ke gbo bhale akana ya a amẹ.”

¹⁶ IJesu oo, “Ka lu omose ni o rue e shi bhale.”

¹⁷ Oni okpotso oo, “Mhia mhọli omose.” IJesu oo li, “Igesikia lo, ni u we khi u a mhọli omose, ¹⁸ itobo khi u she kpe mhọli emose oshe ni u kpe ngeli na. Oni u ga nu la memena, o a khi loli o re shi.”

¹⁹ Oni okpotso oo, “Kie! Oga, mhi she me o li khi omekeguele oyi Eshinegba u khi. ²⁰ Ukhomhi ute onana eni e bia anye egbo iSameria, e kpe la ga ugamhi, ama e egbo iJu, e khi iJerusalemu awa mema la ke ga ugamhi.”

²¹ IJesu oo li, “Mie mhe su o khi eghẹghe o bhale ni u a ke rọ la ukhomhi ute ona, we khi iJerusalemu ya ga Ita. ²² Emini e egbo iSameria aa leše, a ga, ama anye leše emini anye e ga itobo khi obo oyi iJu imiepfuese o te bhale. ²³ Ama, eghẹghe o bhale, oni eghẹghe o she ramhi ni egbo eni e ri igesikia e ga Eshinegba e rọ ya ke ga li abi Ayemhe oyoli o li rokhasẹ we, e gbo te ode igesikia ga li, itobo khi egbo eni e ligho o ga li, oo nono. ²⁴ Ayemhe oyi Eshinegba o khi, eni e ga li e mema ya ke ga li abi Ayemhe o rokhasẹ we, ali rote ode igesikia.”

²⁵ Oni okpotso oo iJesu, “Mhi leše khi Omiepfuese (oni a lu iKirisiti) o o bhale. O kha bhale, o ya khueghie emhikpa gueye anye.”

²⁶ IJesu o so oni okpotso o, “Loli mhi khi ni mhi nu e ngme ena.”

²⁷ Abi e kie li ngme, eniye odukhokho eyoli e bhale ya e khi o nu okpotso o ngme, o ri abo sha we. Ongewe o a mhila li, “Elo wa nono?” Wekhi e ri e mhila li, “Elo o ze nu u rọ nu o li e ngme?”

²⁸ Igho oni okpotso o ze akhe amẹ oyoli obo shi agho, o je ifuapfe kia gueye egbo, o li, ²⁹ “A bhale ka ghe omose oghuo ni o gue emini mhi ga riele ghue nya ye mhe. Omiepfuese o fe ya khi?” ³⁰ Egbo e ve gbii te ifuapfe bhale ashini iJesu o la.

³¹ Eghẹghe agho, eniye odukhokho eyoli e ke lema li, “Osese, waa ke le eminale.”

³² IJesu oo we, “Mhi mhọli eminale ni mhia le ni aa leše.” ³³ Eniye odukhokho eyoli e mhila egbe we, “Eri ogbokhoghuo o kpe ri eminale ghi o le?”

³⁴ IJesu oo we, “Eminale oyemhe khi, ni mhi riele oghuemhe oyi oni o ghie mhe, ni mhi rọ gbo gbe akanya oyoli pfo. ³⁵ Aa she ngme o khi, ‘Iki ene e ke kpole ni a rọ ke ya khiese emhi ekomhi?’ Mhi gue e ye e memena, a bino khi emhi ekomhi na ishemi e she bie ni a khiese. ³⁶ Memena a she e fali eni e khiese ishemi ota akanya, ni e ke khiese ikhiese ni o ri agbo na agbo agbo o bhale. Eghẹghe agho ni a bhale ya e khi eni e rọ ko ali eni e khiese e ga kugbe ke ghele. ³⁷ Onana o rokhasẹ khi emini egbo e ngme khi igesikia o khi, ikhi

ungmemhi ni ọọ, ‘Oni ọ rọ kọ, ọ kiọda shi ọni ọ khiẹşẹ.’ ³⁸ Eri mhi ghie ẹ a ka khiẹşẹ emini aa rọ kọ. Ẹgbọ elese e ya gbe ikanya ni e toto rẹwẹ kọ, ama ẹẹ a mẹ eleli ikanya eyẹwe.”

Ebubu ẹgbọ iSameria e miesuo

³⁹ Ebubu ẹgbọ iSameria ni e la oni ẹoli e ri itobọ emini ọni ọkpotoso oghọ ọ gueye wẹ mie ijesu suo, ikhi emini ọ ngme ni ọọ, “A bhale ya ghe ọni ọ gue emini mhi ga rieleş ghue nya yemhẹ.” ⁴⁰ Abi eni ẹgbọ iSameria e rọ bhale deba ijesu, e lema li ọ kpẹkpe ọ ku shi na ẹwẹ. Ighọ ijesu ọ ku shi na wẹ ogbẹle eva.

⁴¹ Ebubu ẹgbọ elese e gbo mie ijesu suo itobọ ingmemhi ni ọ nu wẹ ngme. ⁴² Eni ẹgbọ e kẹ ọni ọkpotoso, “Anye she miesuo memena. Ọa khi itobọ emini u gueye anye tşẹ anye rọ miesuo, ama itobọ khi anye she suo emini ọ ngme, anye gbo leşẹ egbegbọ khi ọni ọmọşẹ ọna ọ ga khi ọni Ọmiepfuese.”

Ijesu ọ ri omi ọni ọ gbe akanya igomẹti ni ọ fu ze (iMat 8.5-13; iLuk 7.1-10)

⁴³ Ijesu ọ la iSameria ramhi ogbẹle eva. Ọ rọte aghọ vu je iGalili. ⁴⁴ Ọ she kpẹ lie khi ẹgbọ ẹa la ẹoli oyi ọmekeguele oyi Ẹshinẹgba a mu ekpe na li. ⁴⁵ Abi ọ rọ lo ekẹ iGalili le, ẹgbọ iGalili e mie ọli egbegbọ, itobọ khi ukpẹloe oyẹwe ijesu ọ la gbe ikanya ọnyalao ni ọ la iJerusalemu gbe abi e rọ rieleş ukpe iPasova. [§]

⁴⁶ Ighọ ijesu ọ gbo nyenẹ egbe je iKena ni o la ekẹ iGalili, ashini ọ ke la ri amẹ mele onyo a. Ọmọşẹ oghuo ni ọ gbe akanya igomẹti ọ la akaghọ, ni omi ọli ọ la iKapanomu ghua. ^{*} ⁴⁷ Oni ọmọşẹ ọ suo khi ijesu ọ rọte ekẹ iJudia ẹ bhale iGalili. Ighọ ọ bhale ya lema ijesu ọ kpẹkpe ọ deba luẹ ya nu lọli ri omi luẹ, ni ọa ze ni ọ la akọ eghuli ze. ⁴⁸ Ijesu ọọ, “Ini aa li mẹ ọlẹlẹ ọnyalao ali ọshabọ, aa ya miesuo.”

⁴⁹ Oni ọmọşẹ ni ọ gbe akanya igomẹti, ọọ, “Ọnọmhuẹ, kpẹkpe bhale neni omimhẹ ọọ ghua.”

⁵⁰ Ijesu ọọ li, “Ke je khi omiẹ ọ ya ze, ọa ya ghu.” Oni ọmọşẹ ọ mie emini ijesu ọ gueye ọ suo, ọọ je. ⁵¹ Abi ọ rọ je, eni ẹẹ ga li, e bhale ya lona li ode, e gueye ọli, “Omiẹ ọ she ze.”

⁵² Oni ọmọşẹ ọ mhila wẹ, “Eghẹghẹ onoghuo ọni ọmọ ọ la ze?” E gueye oli khi, “Agogo oghuo ọguota ode ọni ọmọ ọ la ze.” ⁵³ Oni ita ọni ọmọ ọ sato khi ẹghẹghẹ aghọ tee ijesu ọ la gueye luẹ, “Omiẹ ọ ya ze.” Lọli ali apfẹ ọli nya e mie ijesu suo.

⁵⁴ Onana o khi akanya ọnyalao onuzi-eva ni ijesu ọ gbe abi ọ rọ rọte ekẹ iJudia bhale iGalili.

5

Ijesu ọ ri ọmọşẹ oghuo ni ọọ ghua ze

¹ Abi a rọ mẹ ingme ena se, ijesu ọ nga obini iJerusalemu shi ukpe ni ẹgbọ iju e rieleş. ² Mena, ode unuẹkpe ni a lu Isumha o la iJerusalemu. Ateke ni oke ọ chocho shi o la aghọ. IBetisaida a ri ẹlẹmhi Iburu ẹẹ lu oni oke. Ikuku ikholo ishe ni a ghi e la gasẹ oni oke. ³ Ebubu ẹgbọ ni ẹa ze, ikhi ezalo, ali eni ẹa dobe ẹ kia ali eni e ghu egbe-a, e yeshi gasẹ oni oke. Eri e migha khẹ eghẹghẹ ni a rọ ọ wushe oni oke-a. ⁴ [Irarị khi o mhọli eghẹghẹ ni agheni oyi Ẹshinẹgba ọ rọọ tiemhi elemhi oni oke ya wushe ọli-a. Eghẹghẹ aghọ ọni ọni ọ da kpẹ te odode ya tiemhi oni oke ini ọni agheni ọ leşẹ wushe ọli-a se, a rọli ze, uguhamhi onini

‡ 4:44 Li zẹ iMat 13.57; iMak 6.4; iLuk 4.24 § 4:45 Li zẹ iJon 2.23 * 4:46 Li zẹ iJon 2.1-11

o tseku yesheli ẹ ngme] ⁵ Omose oguho ọ la agho ni o she gba ikpe uye-ali-igbelele abi o te ẹ ghua. ⁶ Ijesu ọ bhale ya ẹ oni omose shi agho, ọ lesẹ khi ọ she la agho teshẹ. Ijesu ọ mhila li, ọọ li, “Wa nono ni u ze?”

⁷ Oni omose ni ọ ghua ọ sọ li ọ, ọọ, “Oga mhi aa mhọli ogbo ni ọ ya kpaghie mhe obọ mu mhe tiemhi elemhi okẹ. A kha da lesẹ wushe okẹ-a se, ni mhi ro da mu egbe ni mhi tiemhi ne, ogbo olese ọ kpe tiemhi khe mhe.”

⁸ Igho ijesu ọọ li, “Vule! Rue iya oye mhuẹ obọ ni u ke kia.” ⁹ Igho oni omose ọ ze agho agho, ọ rue iya oyọli, ọọ kia. Eleshọ o khi Ogbelẹ iyemheya oyi egbo iju.

¹⁰ Iyeghie eyi iju ẹẹ oni omose ni a ro ze, “Kieeee! Amo o khi Ogbelẹ iyemheya oyi egbo iju. Eri u gbe ushi ni Eshinegba ọ ro na iMosisi-a. Ighuighue lọ ni u ro tsua iya oye ẹlẹ iyemheya.”*

¹¹ Oni omose ọọ, wẹ, “Omose ni ọ rẹ mhe ze ọọ mhe, ‘Rue iya o ye, u ke kia.’ ”

¹² E mhila li, “Oguho ọ khi oni ogbo ni ọ gueye u rue ọli eke u ke kia?”

¹³ Oni omose ni a she ro ze, ọa ke lesẹ ogbo ni ọ ro li ze, itobọ khi ijesu ọ she lo ifuabọ egbo oni egheghe.

¹⁴ Abi a ro me ena se, ijesu ọ bhale ya ẹ oni omose ni ọ ro ze elemhi Owa oyi Eshinegba. Ijesu ọọ li. “Ghekhe, abi u ro da ze se ena, khi ke gbo lamhe, ini emhi obe olese ni o dose ana o khi ya li ẹ.”

¹⁵ Igho oni omose ọ vu, ọ ya gueye egbo iju khi ijesu ọ rẹ luẹ ze. ¹⁶ Itobọ khi ijesu ọ gbe ikanya enana Ogbelẹ iyemheya oyi egbo iju, egbo iju ee jili ọli.

¹⁷ Ijesu ọ gueye wẹ, ọọ, “Egheghe kpa Itamhe ọ ro gbe akanya, igho mhemhe mhi li lie gbe akanya.”

¹⁸ Itobọ ungmemhi onana egbo iju e ro mema gba li abi e li ya gbe ọli-a. Ọa khi itobọ khi ọ gbe ushi oyi Ogbelẹ iyemheya oyi egbo iju tse e ro ye ugbamhi oyọli, ama itobọ khi ọọ khi Eshinegba ọ khi Ita lọli. E lie khi e li ọ ri onana a lie khi otu lọli ali Eshinegba e khi.

Eshinegba ọ ri afu na Omi ọli

¹⁹ Ijesu ọ gueye wẹ, ọọ, “Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ, khi mhemhe Omi Eshinegba mhi aa dobe ya rieḡe emhikhoghuo ọotsoḡo oyemhe, ama emini mhi me khi Eshinegba itamhe ọọ rieḡe, mhi ya ke rieḡe. ²⁰ Irari khi Ita ọ nono ingme oyi omiḡli ọ ro ri emini ọ rieḡe nya khaḡe ọli. Ọ ya gbo ri emini e fu dose ena khaḡe mhe ni o ya sha ẹ abọ. ²¹ Abi Ita ọ li guise eni e ghu-a le ni ọ gbo ri agbo na wẹ, igho mhemhe omi ọli mhi li ya ri agbo na oni ọ ghole mhe. ²² Ita ọa ya ri ogbo khoghuo gue ezọ, ama omiḡli ọ ri afu na, ni ọ ro ri egbo gue ezọ. ²³ Ni a bhale ya ẹ khi ogbo kpa ọ mu ekpe na oni Omọ abi a li mu ekpe ẹ na Ita. Oni ọa da mu ekpe na oni Omọ ọa mu ekpe na oni Ita ni o ghie oni Omọ.

²⁴ “Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ khi, oni ọ da suọ ungmemhi oyemhe ni ọ da gbo mie oni ọ ghie mhe suọ, ọ she mhọli agbo na agbo agbo. Ogbo ọa ya pfa ezọ mu ọli, itobọ khi ọ she rote ode eghuli lasele bhale ode agbo. ²⁵ Abi o li mhi li gue ọli ẹ ye ẹ khi egheghe ọọ bhale, oni egheghe na, ni eni e ghu-a e ro ya suọ ungmemhi oyi Omi Eshinegba, eni e da suọ ungmemhi oyọli, e ya la agbo. ²⁶ Abi Ita ọ li khi oni ọ ri agbo ọ na ogbo, igho ọ ri oni agbo na Omiḡli, ni ọ li ke ro na egbo. ²⁷ Ọ she gbo ri afu ni a ro sọ ezọ na Omi ọli, itobọ khi lọli ọ khi Omi Ogbo.

²⁸ “Emini mhi gueye ẹ, o khi sha ẹ abọ, itobọ khi egheghe ọọ bhale ni ilimhi nya ni a she ro to e ya suọ uruli oyọli. ²⁹ E kha da suọ oni uruli ne, e ya guale,

* **5:10** Li ze iNee 13.19; iJere 17.21

e te uji fię lase, eni e da rięę onete, e ya mhęli agbọ, ama ęgbọ ebe e ya guale shi epfua.† ³⁰ Emhikhoghuo ọa la ọ ni mhi dobę ya rięę ọotsobọ oyemhę. Abi itamhę ọ gueye mhe mhi li sọ ęzọ mhi lię sọ ęzọ. Isọ-ęzọ oyemhę oni o migha lọ, itobọ ọa khi abi o ghọle mhe mhi lię gbe ikanya, ama emini o ghọle Itamhę ni ọ ghie mhe mhi rọ gbe akanya.

A pfi ọtsęlę shi ọni iJesu ọ khi

³¹ “Mhi aa ya pfi ọtsęlę na egbe mhe. Mhi kha pfi ọtsęlę na egbe mhe, ęgbọ ęa ya rue oni ọtsęlę shi egbegbọ. ³² Ọgbọese ọ la ọ ni ọ pfi ọtsęlę na mhe. Mhi lęşę ọtsęlę oyọli ni ọ pfi ę na mhe khi egbegbọ lọ.

³³ “A she kpę ghie usomhi ghi iJoni, ọ pfi ọtsęlę shi ọni ọ khi igesikia.‡ ³⁴ Ama ọa khi eri mhi mu ma ọtsęlę oyi ọgbọ, eri mhi mema gue ọtsęlę ni iJoni ọ pfi na mhe ye ę ini a mhęli imiepfuese. ³⁵ Eri iJoni ọ gę abi ákpá ni o rọ ode ę khase ę. Ukuku ęghęghę a lama mie oni ákpá ni o ri egbe mu ę.

³⁶ “Mhi mhęli ọtsęlę ni ọ fu doşę ọtsęlę ni iJoni ọ pfi na mhe. Ika ni Itamhę ọ rọ na mhe mhi gbe pfo ni mhi kiele ę gbe, e pfi ọtsęlę khi Itamhę ọ ghie mhe. ³⁷ Itamhę ni ọ ghie mhe ọ she pfi ọtsęlę shi ingme oyemhę. Aa tigbe kpę suọ uruli oyọli wękhi eri a tigbe kpę mę abi ọli.§ ³⁸ Ungmemhi oyọli ọa la elemhi oye ę, itobọ khi aa mie ọni ọ ghie suọ. ³⁹ À rọshęka węna Ebe-no-pfuase, ni a dabi khi lọli o ya ri agbọ na agbọagbọ na ę. Oni ebe ona lọli o gbo pfi ọtsęlę shi ingme oyemhę. ⁴⁰ Ama aa nono ni a bhale deba mhe, ini a mhęli agbọ.

⁴¹ “Ọa khi ikueghię oyi ęgbọ mhia nono. ⁴² Ama mhi lęşę ę. Mhi lęşę khi aa mhęli inono oyi ęshinęba shi udu o ye ę ⁴³ Eva oyi Itamhę mhi rọ bhale, ama aa mie mhe, ọgbọese ọ kha ri eva oyọli bhale deba ę, a ya mie ọli. ⁴⁴ Emini o zę khi aa miesuọ khi, ikueghię ni o rọte obọ oyi ęgbọ bhale á nono, ocho ni a kha rọ ke nono oni o rọte obọ oyi ęshinęba bhale.

⁴⁵ “A khi sa khi mhia ya pfa ęzọ mu ę odalo oyi Itamhę. Ọni ọ pfa ęzọ mu ę khi iMosisi ni a regbenga. ⁴⁶ Ini a mie iMosisi suọ lọ, a kha mie mhe suọ itobọ khi ọ kękę ingme oyemhę shi ebe. ⁴⁷ Ama abi aa rọ mie emini ọ kękę shi ebe suọ, sęę a ke li ya mie emini mhi gueye ę suọ?”

6

Ijesu ọ ri eminale na ebubu ęgbọ le (iMat 14.13-21; iMak 6.30-44; iLuk 9.10-17)

¹ Abi a rọ mę ingme enana se, iJesu ọ da okę onięmhi no khishi na lu iGalili lasele je egele ọ. (ITiberiasia a gbolo ę lu oni okę.) ² Ighọ ebubu ęgbọ e ve deba li gbii, itobọ khi e mę ikanya ọnyalọa ni ọ ri eni ę ghua ze. ³ Ighọ iJesu ali eniyę odukhokho eyọli e nga ukhomhi ute ya shitọ. ⁴ ęghęghę aghọ ukpe iPasova oyi iju o she ramhi.

⁵ Abi iJesu ọ yasę alo, ọ mę ebubu ęgbọ ni e bhale deba li, ighọ ọ mhila iFilipu, ọọ li. “Obo awa te ya dę eminale ni e ya lọ ęgbọ ena le?” ⁶ Eri iJesu ọ mema mhila li ni ọ rọ mhęşę ọli bino, itobọ khi ọ she kpę lęşę emini lọli ya rięę shi udu.

⁷ iFilipu ọ sọ iJesu ọ, ọọ li. “O kha tseku khi ifata iki elele, ęa ya lo ni a rọ de eminale ni a mę ya kemhi pfięlę-pfięlę na wę tono unu!”

† 5:29 Li zę iDan 12.2 ‡ 5:33 Li zę iJon 1.19-27; 3.27-30 § 5:37 Li zę iMat 3.17; iMak 1.11; iLuk 3.22

⁸ Otuoghuo eniyē odukhokho eyōli ni a lu Aduru ni o khi inyoghuo iSamo iPita, o o li, ⁹ “Ukuku omo o la akana ni o tsua irui ibuleđi ishe ali ifeļe aava. Ashi enana e kia ya ramhi, ni aa kemhi na egbō ena nya?”

¹⁰ Ijesu o o li, “A ri eni egbō shito.” Ebuli iyeyē e vō aghō egbegbō. Eni egbō nya e shito, emōse ni e la o tse, e khi egbō agbeļe asha ishe. ¹¹ Ijesu o rue eni ibuleđi, o tse Eshinegba uwegbe shi o, o kia kemhi na wē. O gbo ligho rue eni ifeļe, o tse Eshinegba uwegbe shi o, o kemhi na wē. Eni egbō e le, e khue.

¹² Abi e rō le khue se, ijesu o gueye eniyē odukhokho eyōli, o o, “A kia sano iku wē eni e le kpole, a khi zē ni e li opfu-a.” ¹³ Abi e ke rō sano wē gbili, ighughu igbeva e vō iku ibuleđi ni egbō e le kpole.

¹⁴ Abi eni egbō e rō mē ikanya onyaloa ni ijesu o gbe, e e li, “Igesikia lo khi omose ona o khi omekeguele ni e khi o ya bhale agbō.” ¹⁵ Ijesu o lese khi eni egbō e she gba abi e li ya ri itoto roli khi oghie, igho, lolighuo o te wē ifuabo vu ya nga ukhomhi ute.

Ijesu o kia ukhomhi oke

(iMat 14.22-33; iMak 6.45-52)

¹⁶ Abi ogbomhi o rō mu eke eļegho, eniyē odukhokho eyōli e tiemhi oke ni o khishi. ¹⁷ Aghō e te lo oko-oke oniēmhi ni o tsua wē da lase je iKapanomu. Oni eghēghē obili o she bi, ijesu o a nu wē la akaghō. ¹⁸ Ighō akpekpeli oniēmhi o tsua rughu wē, oke o wushe kugbe. ¹⁹ Abi e rō kia ukhomhi oke ramhi abi imali ese ali ene ghō, e mē khi ijesu o kia ukhomhi oke e bhale. Ulishi oo mu wē. ²⁰ Ijesu o o wē, “Mhemhe lo, ulishi o khi ke mu e.” ²¹ Ighō, o ghole wē ni e tsua ijesu shi elemhi oko-oke oniēmhi. Aghoaghō oni oko-oke oniēmhi o ramhi egele obini e je.

Egbō e nono ijesu u gase

²² Ogbeakolo eni ebubu egbō ni e kpe la olase egele oke ukiēkiē obini o kpole ni eniyē odukhokho e kpe te vu. E lese khi oko-oke oniēmhi oghuo tse o kpe la aghō, eni egbō e lese khi eniyē odukhokho eyōli tse e la oni elemhi oko-oke oniēmhi, ali khi ijesu o a nu wē lo oni oko-oke oniēmhi abi o rote agho vu. ²³ Iko-oke elese e rote obini iTiberiasia bhale epfepfe ashini ijesu o la ri eminale ni ebubu egbō le, ni o la tse Eshinegba uwegbe shi eni eminale. ²⁴ Abi eni egbō e mē khi ijesu ali eniyē odukhokho eyōli e la akaghō, e dose lo iko-oke, ni e tsua wē je iKapanomu, ni e ya nono ijesu gase.

Ijesu ni o khi Eminale ni o ri agbō o na ogbo

²⁵ Abi e ke rō mē ijesu ukhomhi egele olase oke ukiēkiē obini uzeva, e e o li, “Osese, eghēghē onoghuo u rō ramhi oola?”

²⁶ Ijesu o so wē o, o o wē, “Egbegbi-ingme mhi gue e ye e, o a khi itobo khi a mē ikanya onyaloa ni mhi gbe a rō nono mhe, ama itobo eminale ni mhi rō na e le khue. ²⁷ A khi ke kuļeļa nono eminale oyi agbō ona ni o o yese-a, ama a ke kuļeļa nono eminale ni o o la o agboagbō ni Omi Ogbō o rō ya na e le. Itobo khi Eshinegba Ita o she ri obō nga li ukhomhi o mie shi o li o.”

²⁸ Ighō, e ke mhila li, e o li, “Elo anye ya ke li ni anye rō ya ke gbe akanya ni o ghole Eshinegba?”

²⁹ Ijesu o o wē, “Akanya oyi Eshinegba khi ni a rō mie oni o ghie suo.”

³⁰ E gbo mhila li, e e o li, “Ikanya onyaloa eneghuo u ya riļe khasē ni anye mē ni anye rō ya mie e suo? Elo u ya riļe? ³¹ Eni e bia awa e le eminale ni e

röte idane de kule, Abi Ebe-no-pfuasë o ngme khi. ‘O ri eminale ni e te idane de kule na wë le.’ ”*

³² Ijesu o sò wë o, oo. “Egbegbi-ingme mhi gue e ye e, a khi iMosisi o ri eminale te idane tiemhile na e le, ama Itamhë lolighuo o röte idane ri egbegbi eminale tiemhile ni e le. ³³ Itobo khi eminale ni Eshinëgba o rọ na oğbo, loli khi oni o röte iloghie bhale ya ri agbo na eğbo na agbo.” ³⁴ Ee oli, “Onomhue, kpekpe röte ana vu, ke ri oni eminale ona na anye le.”

³⁵ Ijesu o sò wë o, oo wë. “Mhemhë mhi khi eminale ni o ri agbo o na oğbo. Onini o da bhale deba mhe, okiamhi o a kea gbe oli ghue, oni o da mie mhe suo okiam e a tigbe ke ya gbe oli. ³⁶ Ama mhi gueye e khi a she me mhe, ama aa kie mie mhe suo. ³⁷ Egbö ni Itamhë o rọ na mhe nya e ya bhale deba mhe, oni o da bhale deba mhe ne mhia ya khu oli vu. ³⁸ Itobo khi eri mhi röte iloghie ilimhi tiemhile ni mhi rö ri eļe oghuemhe oyi oni o ghie mhe, a khi ni mhi ri eļe oghuemhe oyemhe. ³⁹ Oghuemhe oyi Ita ni o ghie mhe khi, ni a bhale ya e khi okhoghuo eni o rọ na mhe o a wa mhe-a, ali ni mhi rọ guise wë le ri agbo na wë, oğbeļe ni o kpukhokho. ⁴⁰ Oghuemhe oyi Itamhë khi ni oğbokpa ni o da pfi alo bino omioli, ni o gbo mie oli suo o ya mhöli agbo na agboagbo. Mhi ya guise oli le mhi gbo ri agbo na li oğbeļe ni o kpukhokho.”

⁴¹ Itobo khi ijesu oo wë, “Mhemhë mhi khi eminale ni o röte iloghie ilimhi tiemhile,” egbö iju e wölo shi o. ⁴² Igho e lie, “Onana o a she khi ijesu omi iJosefu, ni anye lese itali ali inyöli? Se e o ke lie lie khi, ‘Mhemhë khi ibuledi ni o röte iloghie ilimhi tiemhile.’ ”

⁴³ Ijesu o sò wë o, oo, “A khi ke wölo. ⁴⁴ Oğbokhoghuo o a la o ni o ya bhale deba mhe ini o a li khia khi Ita lolighuo ni o ghie mhe o ti o bhale, mhi ya guise oli le gbo ri agbo na li oğbeļe ni o kpukhokho. ⁴⁵ Omekeguele oyi Eshinëgba oghuo o kpe keke oli shi Ebe-no-pfuasë khi, ‘Eshinëgba loli oghuo o ya se e egbö eyöli nya.’ Oğbokpa ni o da ku esö-a na Ita, ni o röte obo oyöli wena, o ya bhale deba mhe.† ⁴⁶ Aa me oğbo ni o me Eshinëgba Ita ghue, ini o a li khi oni o röte obo oyöli bhale. Lolighuo tse o me oli. ⁴⁷ Egbegbi ingme mhi gueye e, oni o da mie mhe suo, o she mhöli agbo na agboagbo ⁴⁸ Mhemhë mhi khi eminale ni o ri agbo o na oğbo. ⁴⁹ Eni e bia e, e le eminale ni e röte idane de kule obini odagbe-ifufu, e kie ghuloa. ⁵⁰ Ama ona o khi eminale ni o röte iloghie tiemhile, oni o da le oli, o a ghu. ⁵¹ Mhemhë mhi khi eminale ni o ri agbo o na oğbo, ni o röte iloghie tiemhile. Onini o da le eminale ona, o ya mhöli agbo na agboagbo. Oni eminale ona, idiege oyemhe lo, ni mhi ya rọ shi eke na agbo ni e rọ mhöli agbo.”

⁵² Abi ijesu o rọ ngme ona se, egbö iju e nu egbe wë khako ekhako oniemi, ikhi. “Se e omöse ona o li ri idiege oyöli na awa ya le?”

⁵³ Ijesu oo, “Egbegbi ingme mhi gueye e, ini u a li le idiege, ni u gbo da ölia eyi Omi Oğbo, wa ya mhöli agbo. ⁵⁴ Oni o da le idiege oyemhe ni o gbo da ölia eyemhe, o ya mhöli agbo na agboagbo. O ya mhöli agbo itobo khi mhi ya guise oli le gbo ri agbo na li oğbeļe ni o kpukhokho. ⁵⁵ Idiege oyemhe khi egbegbi eminale, ölia eyemhe e gbo khi egbegbi emini a da. ⁵⁶ Oni o da le idiege oyemhe ni o gbo da ölia eyemhe, o la elemhi oyemhe, mhemhë mhi li la elemhi oyöli. ⁵⁷ Abi Ita ni o mhöli agbo o ghie mhe, mhi li mhöli oni agbo, Igho oni o da le idiege oyemhe o li ya mhöli agbo itobo oyemhe. ⁵⁸ Onana loli khi eminale ni o te iloghie tiemhile, o a li abi eminale ni e röte idane de kule

* 6:31 Li ze Okiali 16.4,15; Iwolo 78.24 † 6:45 Li ze Aza 54.13

ni eni e bia e e kpe le, ni e ro kie ghua. Ama oni o da le idiegb e oyemhe o ya la agbo agboagbo.”

⁵⁹ Eni ingmemhi ena iJesu o ngme abi o li la elemhi owa ugamhi ni o la iKapanomu sese.

Ingmemhi eyi iJesu ni e ri agbo na agboagbo o na ogbo

⁶⁰ Abi e ro suo eni ingmemhi ni iJesu oo ngme, ebubu eniye odukhokho eyi iJesu e ke, “Ose, ena e ma ze dose e. Oghuo o dobe ya mie shi o?”

⁶¹ Abi iJesu o ro lese khi eniye odukhokho eyoli e wolo, oo, “Eri ingmemhi eyemhe e yese e udu-a? ⁶² See a ke e ngme ini a me Omi Ogbo khi o nga iloghie ya shito obini o kpe te tiemhile? ⁶³ Ayemhe oyi Eshinegba o ri agbo ee na ogbo, ama ogbo o dobe ri agbo ee na ogbo. Ingmemhi ni mhi nu e ngme, obo oyi Ayemhe e te ee bhale, wewe e ri agbo ee na ogbo ⁶⁴ Abi o rie khi igho, eghuo elemhi e, ea miesuo.” Itobo khi iJesu o she kpe te eke lese eni ea mie oli suo ali oni o ya ri oli de. ⁶⁵ IJesu o gbo gueye we, oo we, “Ona o ze khi mhi gueye e khi ogbo lolighuo o dobe ya bhale deba mhe see ini Ita o ri oni afu na li.”

⁶⁶ Ro te ana vu eniye odukhokho eyoli ebubu e mu egbe pfi ea ke lama deba li. ⁶⁷ IJesu o mhila eniye odukhokho etuogbava eyoli, oo we, “Eri a nono ni a li vu?”

⁶⁸ ISamo iPita o so oli o, oo li, “Onomhu, oghuo anye ya le deba? Yeyeghuo u mholi ungmehi ni e ri agbo na agboagbo o na ogbo. ⁶⁹ Anye miesuo, anye gbo lese khi yeyeghuo u khi Oni o pfuase oyi Eshinegba.”*

⁷⁰ IJesu o so li o, oo, “Oa khi ee ogbava mhi ze? Ama oghuo elemhi e, okphaghie o khi!” ⁷¹ IJudasi ni o khi omi ISamo Isikaroti loli iJesu o la ana ngme ingme oyoli. IJudasi o khi oghuo eniye odukhokho Ogbava ni o kie te ikpukhokho ri oli de.

7

IJesu ali inyoghuo oli

¹ Abi a ro me ona se, iJesu o kia gas e eke iGalili. Oa lama je eke iJudia itobo khi eni e mhes e eyi egbo iJu e nono abi e li ya gbe oli a. ² Oni egheghe ukpe okholo oyi iJu o ti bhale.* ³ Igho Inyoghuo iJesu, ee oli, “Wa ke rote ana lase, ni u ke je obini eke iJudia ni eniye odukhokho eye e me ikanya onyaloa ni u wa gbe? ⁴ Ogbo ni o nono ni agbo e lese lue o ya ri ele ingme sheli. Abi u ro gbe ikanya oshabo ena, ri egbe e khas e agbo gbo ni e lese oni u khi.” ⁵ Egbegbo inyoghuo oli ea mie oli suo.

⁶ IJesu oo, “Egheghe oyemhe o ramhi ne, Egheghe ni a me kpa o ti e eloe. ⁷ Egbo na agbo ea dobe ya biselemhi e, ama ee biselemhi mhe itobo khi mhia gueye we khi emini ee ri ele khi ea ti. ⁸ A ke je obini a la ri ele ukpe, mhemhe mhia vu ne, itobo khi egheghe oyemhe o ramhi ne.” ⁹ Abi iJesu o ngme gho se, o ke te iGalili je ashikhoghuo.

¹⁰ Abi inyoghuo oli e ro je obini oni ukpe okholo se, o li je oobo, ama o ze ni egbo e me lue.

¹¹ Eni e khi enighie eyi egbo iJu e la agho nono iJesu gas e, e mhila, “Igh e oni omose ogho?”

¹² Ebubu egbo e la oni igbaa khe ako shi ingme oyi iJesu. Eghuo e lie khi iJesu khi ogbo onete lo, eghuo e khi eri o mema di egbo. ¹³ Ama ogbokhoghuo o ngme ingme oyoli lase gboo, itobo khi e na ulishi enighie eyi egbo iJu.

* 6:69 Li ze iMat 16.16; iMak 8.29; iLuk 9.20 * 7:2 Li ze iLev 23.34; iDeut 16.13

Ijesu o la olele oyi oni ukpe sese

14 Abi a ro li oni ukpe ramhi ode, ijesu o lo elemhi owa oniemhi oyi Eshinegba, o sese egbo ungmehi oyi Eshinegba. 15 Enighie eyi iju ni e suo oni osese, abo e sha we, e lie, "Obo omose ona ni oya ye owena okhoghuo ne o te mholi ilese enana?"

16 Ijesu o so we o, o li, "Osese ni mhia sese, ega khi obo oyemhe o te bhale, ama obo oyi oni o ghie mhe bhale. 17 Oni o ghole ni o riele ogueme oyi Eshinegba o ya lese khi osese ni mhia sese ini obo oyi Eshinegba o te bhale, abi khi ungmehi ni o ghole mhe mhia ngme. 18 Oni o da ngme ungmehi oyi egboli, ekpe oo nono ni egbo e ke mu na loli, eri-tse khi oni o da gbe akanya ni o ro ti oni o ghie o nga ne, loli o khi ogbo ni o ti, oga ga khi ogbo egbholi. 19 IMosisi oga ri ishi na e? Ama onge e, oga ri eni ishi gbe. Elo o ke ze khi a nono ni a gbe mhi a?"

20 Eni egbo e so oli o, ee oli, "Ayemhe okphaghe o la e egbe! Oghuo o nono ni loli gbe-a?"

21 Ijesu oo, "Mhi riele onyaloa oghuo, o ro abo sha e nya. 22 Ama abi o riele khia khi iMosisi o ri ushi ishele-a na e (oga mema khi obo oyi iMosisi o te bhale, ama rote obo oyi eni e bia awa, o rote bhale), eri a kiele e shele omo o gbele iyemhea oyi egbo iju.† 23 Ini a shele omo o gbele iyemhea oyi egbo iju, ini a khi gbe Ushi oyi iMosisi a, elo ze khi a wola khi mhi ro oni oo ghua ze o gbele iyemhea?‡ 24 A khi ke bino ogbo alo gue ogbo ezo, a ke so ezo shi abi o li."

Egbo e mhila ini ijesu o khi Oni Omiepfuese?

25 Eghегhe agho egbo eghuo ni e la iJerusalemu e lie, "Oga khi omose ona enighie eyi iju ee dua abi e li ya gbe a? 26 Ghe oli sho! Oga khi loli o la ana ngme gbo ena ni ogbokhoghuo oga li oli emhikhoghuo! Abi khi eri enighie e she lama egbegbo khi loli o khi iKirisiti? 27 Awa aa lese obini omose ona o te bhale. Ama eghегhe ni iKirisiti o ro ya bhale, ogbokhoghuo oga ya lese obini o te ya bhale."

28 Abi ijesu o ro la elemhi Owa oyi Eshinegba sese, o tse se lasele, oo, "A lese mhe, a gbo lese udi-ape ni mhi te lasele, oga khi mhemheghuo mhi ghie egbemhe bhale akana, ama oni o ghie mhe, ona igesikia lo. Aa lese oli. 29 Ama mhi lese oli itobo khi obo oyoli mhi te bhale, lolighuo o ghie mhe bhale."

30 Itobo ona e nono abi e li ya mu oli. Ama ogbo khoghuo oga khu oli, ega ri obo ti oli, itobo khi eghегhe oyoli oga ramhi ne 31 Ama ebubu egbo e kie mie oli suo, e ke, "Ini oni iKirisiti o bhale, o ya gbe ikanya onyaloa ni e dose eni omose ona oo gbe ena?"

A ghie eni e khe ekhe e ka mu ijesu bhale

32 Egbo iFarisi e suo ingme ni egbo e ngme shi ijesu egbe. Eni iFarisi ali ighe eyi ekpado-ugamhi e ghie eni e la Owa Oyi Eshinegba e khe ekhe e ka mu oli bhale. 33 Ijesu oo li, "Ukuku eghегhe mhi mholi ya nu e la akana, mhi ya nyene egbe je oyi Ita ni o ghie mhe. 34 A ya nono mhe, ama aa ya me mhe, ashini mhi ya la aa dobe ya ramhi agho."

35 Enighie eyi iju e nu egbe we e ngme, e lie, "Obo omose ona oo le ni o ro lie khi awa aa ke ya me lue? Eri o vu e je ifui foli oyi egbo iGiriki, obini egbo eyawa e kia miatsoku, ni o la obo ke sese egbo iGiriki? 36 Elo ijesu o ro li ngme, abi o ree, a ya nono mhe aa me mhe, ali obini mhi ya la aa dobe ya ramhi agho?"

³⁷ Ogbẹlẹ ni o kpukhokho oni ukpe, ni khi khi ogbẹlẹ ni o mu ẹloe nẹ nya, iJesu ọ vule, ọ rue unu leghe, ọọ li, “Oni okiamẹ ọọ gbe ọ bhale deba mhe ya mo amẹ da.”³⁸ Ebe-no-pfuasẹ o ngme ghọ khi oni ọ mie mhe suọ khi okẹ ni o mhọli amẹ eni ri agbọ a na ọgbọ o ya rọte agbọ oyọli ke tu lasese.”*
³⁹ Ayemhẹ ni eni mie ọli suọ e ya mie ẹlelese, iJesu ọ ri oni amẹ agbọ o na a ngme. Ramhi oni eghẹghẹ, oni Ayemhẹ ọa bhale ne, itobọ khi aa yasẹ iJesu nga ufumhi oniemhi ne.

Eni ẹgbọ ẹa ke lama shi egbe o

⁴⁰ Abi eni ẹgbọ e rọ suọ ingmemhi eyọli, ẹgbọ eghuo e ke, “Omekẹguele ọmọse ọna ọ khi egbegbọ.”

⁴¹ Ẹgbọ elese e ke, “Lọli ọ khi oni Omiepfuese.” Elese ẹẹ, “Sẹẹ Omiepfuese ọ li rọte iGalili lasese?”⁴² Ebe-no-pfuasẹ o guelle khi oni Omiepfuese, khi unuekpẹ oyi iDefidi ọ ya te lasese, iBẹtilẹmu a ya bia li shi, ẹoli oyi iDefidi.”†⁴³ Ighọ okemhi o ri itobọ iJesu lo wẹ iteva.⁴⁴ Ẹgbọ eghuo e nono ni ẹwẹ e mu ọli, ama ogbọkhoghuo ọa ri obọ ti ọli.

Umha mie iJesu suọ oyi Enighie eyi ẹgbọ iju

⁴⁵ Abi eni e la Owa oyi Ẹshinẹgba oniemhi ẹẹ khẹ ekhẹ e rọ je deba iFarisi ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi, e mhila wẹ, “Elọ e zẹ khi a mu iJesu bhale ghi anye?”

⁴⁶ Eni ẹgbọ ni ẹ khẹ ekhẹ, e sọ wẹ ọ, e li. “Ogbọkhoghuo ọa tigbe ngme abi ọmọse ọna ọ liẹ ngme ghue.”

⁴⁷ iFarisi e mhila wẹ, ẹẹ, “Eri iJesu ọ she li di ẹ?”⁴⁸ “Aa tigbe mẹ ọgbọ iFarisi ali enighie eyi ẹgbọ iju ni e mie ọli suọ?”⁴⁹ Iiye! Ama eni ẹgbọ ebubu ena ẹa lẹsẹ Ishi eyi iMosisi. Itobọ ighọ ẹgbọ ni Ẹshinẹgba o pfi unu na e khi.”

⁵⁰ INikodemọsi ni ọ li khi ọtuoghuo eni ẹ mhẹsẹ elemhi ẹgbọ iju ni ọ kpẹ ya mẹ iJesu ẹliyoşẹ, ọ mhila eni ẹgbọ, ọọ,‡⁵¹ “Ushi oyawa ọa fẹ ngme ghọ a khi pfa ẹzọ umha-gueli mu ọgbọ ini aa li suọ ẹzọ ni ọ ya gue, ali a gbo guano emini ọọ riele?”

⁵² E ke ọ li, “Ongẹ iGalili yeyẹ u li khi? Ka riẹlẹ ebe zẹ egbegbọ khi u ya mẹ khi omekẹguele ọọ ya rọte iGalili bhale.”

⁵³ Ighọ ogbọgbọ nya ni ọ la aghọ, ọ je apfẹ oyọli.

8

Ọkpotoso ni a gazu okia

¹ IJesu ọ je ukhomhi ute oyi ẹrera olivu. ² Ẹluzogbe fiefie, iJesu ọ gbo bhale elemhi Owa oyi Ẹshinẹgba, ebubu ẹgbọ e bhale deba li, ọ shito ọ sẹsẹ wẹ. ³ Esẹsẹ Ishi eyi iMosisi ali iFarisi e mu ọkpotoso ni a gazu okia obọ-obọ bhale ghi iJesu, e rọ ọli migha odalo igbaa. ⁴ Ẹẹ iJesu, “Osẹsẹ, eri a ga ọkpotoso ọna zu okia. ⁵ iMosisi ọ she kpẹ rọ oni ushi shi eke na anye, khi, ọkpotoso ni a da lighọ gazu okia, a ke tono ọli echẹ gbe-a. Elọ u mhue ya ngme shi ona mena?”*⁶ Eri e ri ona kpẹ igha khẹ iJesu ini ọ ngme ungmehi ni e ya rọ ri ingme de ọ. Ighọ iJesu ọ nyẹsẹ egbe, ọ ri umiesobọ ọ kekẹ emhi shi eke.

⁷ Abi e kie li mhila iJesu oni ogbọ ona, iJesu ọ vule, ọọ, “Oni ọ lẹsẹ khi lọli ẹa kpẹ lamhẹ olamhẹ ghue ọ kpẹ to ọli echẹ.”⁸ Ọ gbo nyẹsẹ egbe, ọ kekẹ emhi shi eke. ⁹ Abi e rọ suọ ingme ni iJesu ọ ngme, e gbhiaku-a ọtuoghuo-oghuo rọte eni

§ 7:37 Li zẹ iLẹv 23.36 * 7:38 Li zẹ Ezik 47.1; iZaka 14.8 † 7:42 Li zẹ 2 iSam 7.12; iMika 5.2

‡ 7:50 Li zẹ iJón 3.1-2 * 8:5 Li zẹ iLẹv 20.10; iDẹut 22.22-24

egbhali. O ke lẹsẹ kpe iJesu ali oni ọkpotoso le shi agho ni o kie migha. ¹⁰ IJesu o vule, oo oni ọkpotoso, “Ighẹ eni ẹgbọ ni e pfa ẹzọ mu ẹ?”

¹¹ Oni ọkpotoso oo li, “Mhi aa mẹ ọgbọkhoghuo, Onomhuẹ.” IJesu oo li, “Mhẹmhẹ mhi aa li pfa ẹzọ mu ẹ, ama ke lẹ, khi ke gbo lamhẹ.”

¹² IJesu o gbo nu iFarisi ngme, oo wẹ, “Mhẹmhẹ mhi khi ákpa oyi agbọ. Oni o da deba mhe ne, ọa ya tigbe kia alo ebili, o ya mhọli ákpa ni o ri ode agbọ a khase ọgbọ.”†

¹³ Eni iFarisi ẹẹ ọli, “Egbe ẹ u pfi ọtsẹlẹ na, ẹgbọ ẹa ya rue ọtsẹlẹ oye shi igesikia.”‡

¹⁴ IJesu oo, “Iiye, ini mhi tseku pfi ọtsẹlẹ na egbemhẹ, egbegbi ọtsẹlẹ lo ni mhi pfi na egbemhẹ, itobọ khi mhi lẹsẹ obini mhi te bhale ali obini mhia je. Ẹẹ, aa lẹsẹ obini mhi te bhale wẹkhi obini mhia je. ¹⁵ Abi ẹgbọ na agbọ e li ẹ sọ ẹzọ ẹẹ a liẹ sọ ẹzọ, ama mhẹmhẹ mhi aa pfa ẹzọ mu ọgbọkhoghuo. ¹⁶ Ini mhi ya sọ ẹzọ, egbegbọ ẹzọ mhia sọ, itobọ khi ọa khi mhẹmhẹghuo mhi la. Ita ni o ghie mhẹ o nu mhẹ la. ¹⁷ A keke ọli shi ebe ushi oyeẹẹ khi ọtsẹlẹ oyi ẹgbọ aava, o migha shi egbegbi ọtsẹlẹ. ¹⁸ Mhi pfi ọtsẹlẹ na egbe mhẹ, Ita ni o ghie mhẹ o gbo pfi ọtsẹlẹ na mhẹ.”

¹⁹ Egheghe ana eni ẹgbọ e mhila li, “Ighẹ Itẹ?”

IJesu oo wẹ, “Aa lẹsẹ mhẹ wẹkhi Itamhẹ a lẹsẹ. Ini a lẹsẹ mhẹ lo, a kha li lẹsẹ Itamhẹ.”

²⁰ Elemhi Owa oyi Eshinẹgba o la ngme eni ingmemhi ena abi o kie li sesẹ ẹgbọ, epfẹ ashini a ri ikpati ni a ri ikpaghọ isomhopfa a shi o migha. Ọgbọkhoghuo ọa kie mu ọli, itobọ khi egheghe oyọli ọa ramhi ne.

²¹ IJesu o gbolo liẹ wẹ, “Mhi ya vu, a ya nono mhẹ, a ya ghu shi olamhẹ oye ẹ. Aa ya dobẹ ramhi obini mhia je.”

²² Ẹgbọ iJu ẹẹ, “O khi awa aa dobẹ ya a ramhi obini lọli a je. Eri o fẹ ri ona a liẹ khi lọli ya gbe egbeoli-a?”

²³ IJesu oo, “Ẹgbọ ena ọọke-ola a khi, mhẹmhẹ mhi rọte iloghie tiemhie. Ẹgbọ ena agbọ ona ẹẹ a khi, mhẹmhẹ mhia khi ọnge agbọ ona. ²⁴ Itobọ ighọ mhi rọ liẹ khi a ya ghu shi olamhẹ oye ẹ ini a da miesuọ khi mhẹmhẹ mhi khi oni mhie khi mhi khi.”

²⁵ Ẹgbọ iJu e mhila li, “Oghuo u khi?”

IJesu oo, Oni mhi kie kpe rọte igbaekele liẹ khi mhi khi, mhi khi. ²⁶ Mhi mhọli ebubu ingme ali ebubu umha-guẹkia ni mhi kha gue shi ẹ egbe. Oni o ghie mhẹ, ona igesikia o khi, ingmemhi ni o gueye mhẹ, mhi gue ẹ ye agbọ.

²⁷ Ẹa lẹsẹ khi ingme oyi Ita li iJesu o gueye wẹ. ²⁸ IJesu oo, “Ini a da tsua Omi Ọgbọ idane shi ukhomhi ọọra afpida a ya lẹsẹ khi oni mhie khi mhi khi, mhi khi. Oni egheghe a ya lẹsẹ khi ọa khi itoto oyemhẹ mhi rọ riẹlẹ emini mhia riẹlẹ, ama emini Ita o sesẹ mhẹ, mhia gueye agbọ. ²⁹ Oni o ghie mhẹ o nu mhẹ la, ọa pfi mhẹ shi eke tse, itobọ khi ọghuemhẹ oyọli mhia riẹlẹ egheghe kpa.”

³⁰ Ebubu ẹgbọ ni e suọ khi iJesu o ngme eni ingmemhi ena e mie ọli suọ.

Igesikia o ya rue ẹ o le

³¹ IJesu o gueye ẹgbọ iJu ni e mie ọli suọ, oo wẹ, “Ini a ri emini mhia sesẹ ẹ gba akanya, egbegbi eniye odukhokho eyemhẹ a khi. ³² A ya lẹsẹ igesikia ni o la ingme oyi Eshinẹgba, oni igesikia o ya rue ẹ o le.” ³³ Eni ẹgbọ iJu ẹẹ ọli, “Imi Aburaamu anye khi, anye aa tigbe kpe lo ighumha oyi ọgbọkhoghuo ghue! Elo u rọ li ẹ ngme, ini u wa liẹ khi anye ya khi eni a rue ighumha lasele?”*

† 8:12 Li zẹ iMat 5.14; iJon 9.5

‡ 8:13 Li zẹ iJon 5.31

§ 8:17 Li zẹ iDeut 19.15

* 8:33 Li zẹ

³⁴ IJesu o so we o, oo, "Egbegbi-ingme mhi gue e ye e, khi ogbokpa ni o da lamhe olamhe, oghumha oyi olamhe o khi ³⁵ Oghumha o ya la apfe oyi oni o mholi oli agboagbo, ama, omi omhue-apfe oo la apfe agboagbo. ³⁶ Ini Omi Eshinegba o da rue e ighumha le, egbegbo a rue e ighumha le. ³⁷ Mhi lese khi imi Aburaamu a khi, ama a nono ode ni a te ya gbe mhe a, itobo khi aa nono ingme ni mhi gueye e. ³⁸ Emimi Itamhe o rokhasa mhe mhi gueye e, ama emini Ita e o gueye e, a riefe."

³⁹ E o li, "Aburaamu khi Ita anye." IJesu o ke, "Ini imi Aburaamu a kha khi egbegbo lo, a kha ke riefe emhi enabi o riefe. ⁴⁰ Abi o ri rie khia khi egbegbo ingmemhi ni Eshinegba o gueye mhe mhi gueye e, ama a dua abi a li ya gbe mhe a. Aburaamu o riefe emhi eghogho! ⁴¹ Abi a li ena, igho ita e o kpe li." Efe oli, "Anye a khi eniye ni a bia shi ukhomhi okia, Eshinegba o khi Ita oghuo ke ni anye mholi."

⁴² IJesu oo we, "Ini Eshinegba o khi Ita e lo, a kha nono ingme oyemhe, itobo khi obo oyi Eshinegba mhi te bhale, ni mhi ro la akana, o a khi omhesa oyemhe o re mhe bhale, ama loli o ghie mhe bhale. ⁴³ Elo o ze khi ingmemhi ni mhi ngme khi ea lo e eso? Itobo khi aa lama ri egbe mie ingme ni mhi gueye lo. ⁴⁴ Eniye eyi Okphaghiye ni o khi ita e a khi, oghuemhe oyi ita e a nono ni a ke riefe. Rote igbaekele o te khi ogbolo-egbo-a ali oloegbhue. Igesikia o a la li unu. Ingmemhi eyi oli, egholi e khi nya, itobo khi eri oo lo egholi abi o li. Loli o khi ita egholi nya. ⁴⁵ Ama igesikia mhi gueye e khi, itobo igho aa ro lama mie mhe suo ⁴⁶ Oghuo elemhi e o dobe ya guele khi mhi mholi ipfido? Ini igesikia mhi gueye e, elo e ze khi aa mie mhe suo? ⁴⁷ Oni o da khi oyi Eshinegba o mema ya ri eso shi ingmemhi eyi Eshinegba, ama ee aa khi eyi Eshinegba loli o ze khi aa lama ro shi ungmemhi oyi Eshinegba."

Emini iJesu oo khi loli khi

⁴⁸ Eni egbo iJu e so oli o, "Anye a gue ngme oli mena ni anye ro ye khi onge iSameria u khi, ali khi ayemhe okphaghiye o la e egbe?"

⁴⁹ IJesu o ke we, "Mhi aa mholi ayemhe okphaghiye. Ama mhi ri ekpe na Itamhe, ama ee a ri eloe gbe mhe. ⁵⁰ Aa khi eri mhia nono ni egbo e ri ufumhi na mhe; ama oni oo nono ni a ro ekpe na mhe, loli o khi oni o so ez o ti eloe. ⁵¹ Egbegbi-ingme mhi gue e ye e, oni o da ro shi osesa oyemhe ne, o a tigbe ya ghu ghue."

⁵² Egbo iJu ee oli, "Eena anye tigbe lese khi ayemhe okphaghiye o la e egbe. Aburaamu o she ghua, emekeguele e she ghua, ama wa guele khi oni o da ro shi osesa eye o a tigbe ya ghu ghue. ⁵³ Ita awa Aburaamu o she ghua, eri u ke e lie khi u fu dosa Aburaamu? Emekeguele e she li ghua. Oghuo u fe sa khi u khi?"

⁵⁴ IJesu oo li, "Ini mhi ti egbe mhe nga, oni itinga o khi afue. Itamhe oni ee a lu Eshinegba oye e, loli o khi oni o ti mhe nga. ⁵⁵ Ee a kpe tigbe lese oli, ama mhi lese oli. Ini mhie khi mhia lese oli, oloegbhue oni abi ee ena mhi kha khi. Ama mhi lese oli, mhi gbo ri ungmemhi oyoli gbe akanya. ⁵⁶ Eri o ri egbe mu Aburaamu ita e, abi o ro sa usamhi abi loli ya li me ogbele ibhale oyemhe. Abi o ro me ibhale oyemhe, o ghele."

⁵⁷ Egbo iJu ee oli, "Waa gbe ikpe egbhueva ali igbe ne, wekhi eri u me Aburaamu!"

⁵⁸ IJesu o li, "Abi o li mhi li gue oli ye e, neni a bia Aburaamu, mhi she kpe la!"

59 Igho e sanɔ echɛ khi wɛwɛ ya tono ɔli, ama, ɔ ri egbɔli sheli, ɔ rote wɛ ifuabɔ wa, ɔ ya fiɛ Owa oyi Ɛshinɛgba lase.

9

Ijesu ɔ khueghie ɔzalo alo a

1 Abi iJesu ɔ li kia odɛ lɛ, ɔ mɛ ɔmɔsɛ ɔghuo ni a bia shi ɔzalo. 2 Eniyɛ odukhokho eyi iJesu e mhila li, “Osesɛ, ɔghuo ɔ lamhɛ ni o zɛ khi a bia ɔmɔsɛ ɔnana ɔzalo? Olamhɛ oyoli lɔ, abi eyi eni e bia li?”

3 Ijesu ɔw wɛ, “Oa khi olamhɛ oyoli, wɛkhi eni e bia li, ama eri ɔ zɛ alo ni Ɛshinɛgba ɔ ri ekpabɔ eyoli khasɛ elemhi agbɔ oyi ɔni ɔzalo. 4 Ogbe o kha da kie laɔ ne, awa mema ya ke gbe ikanya eyi ɔni ɔ ghie mhɛ, ɛlɛ iyosɛ ɔɔ bhale ni ɔgbɔkɔghuo ɔa kɛ rɔ doɛɛ ya gbe akanya. 5 Abi mhi li la agbɔ ena, mhɛmhɛ mhi khi ɔni ɔ ri ákpá a na ɛgbɔ ni e la agbɔ.”*

6 Ijesu ɔ ngme ona se, ɔ tono etɛ shi ekɛ fosɛ igbɔlɔ rɔ ma li alo. 7 Oɔ ɔni ɔmɔsɛ, “Ke je okɛ ni a lu iSiloamu ni u ya kpe alo a.” Usomhi ni a ghie, a ri iSiloamu ngme. Igho ɔni ɔmɔsɛ ɔ li vu ya kpe alo-a. Oɔ jele apfɛ, ɔw mɛ ekɛ.

8 Egbɔ eni e ga la kugbe ali ɛgbɔ ni e kpe mɛ ɔli khi ɔw ye omhila, ɛɛ. “Onana ɔa she khi ɔzalo ni ɔ kpe ɛ shitɔ akana mhila?”

9 Egbɔ eghuo ɛɛ, “Lɔli lɔ,” ama eghuo ɛɛ, “Iiye o! Oa khi lɔli, eri ɔna ɔ li khɔ li.” Ama ɔni ɔmɔsɛ ɔw, “Mhɛmhɛ o khi guɛguɛɛ.”

10 E mhila li, “Sɛ o li kia ni u rɔ ke ɛ mɛ ekɛ?”

11 O wɛ, “Oɔmɔsɛ ɔghuo ni a lu iJesu ɔ fosɛ igbɔlɔ ma mhɛ alo, ɔ mhɛ mhi je okɛ iSiloamu ya kpe alo a. Igho mhi lɛ ya kpe alo-a, lɔli mhi rɔ ɔ mɛ ekɛ.”

12 E ɔli. “Ighɛ ɔli?” Oɔ wɛ, “Mhi aa lɛsɛ.”

Egbɔ iFarisi e de udi irɔzɛ oyi ɔni ɔmɔsɛ

13 E rue ɔni ɔmɔsɛ ni ɔ kpe zɛ alo ghi ɛgbɔ iFarisi. 14 Ogbeɛ iyɛmhɛa oyi ɛgbɔ iJu iJesu ɔ rɔ fosɛ igbɔlɔ rɔ khueghie ɔni ɔmɔsɛ alo-a. 15 Eni iFarisi e mhila ɔni ɔmɔsɛ abi o li kia ni ɔ rɔ ke ɛ mɛ ekɛ. Oɔ wɛ, “Ijesu ɔ ri igbɔlɔ ma mhɛ alo, mhi kpe alo-a, mhi rɔ ɔ mɛ ekɛ memena.”

16 Eghuo eni iFarisi ɛɛ, “Oɔmɔsɛ ni ɔ rielɛ ona ɔa rɔte obɔ oyi Ɛshinɛgba bhale, itobɔ khi ɔa ri ushi oyi ogbeɛ iyɛmhɛa oyi ɛgbɔ iJu gbe akanya.” Egbɔ iFarisi eɛsɛ ɛɛ, “Sɛ ɔgbɔ olamhɛ ɔ li doɛɛ ya gbe akanya ɔnyalɔa onana?” Ingme ona o pfi umhalama shi egbe ɔ na wɛ.

17 Igho eni ɛgbɔ iFarisi e mhila ɔni ɔmɔsɛ, “Yɛyɛ ni iJesu ɔ khueghie alo-a, elɔ u mɛ ya ngme shi ingme oyoli?”

Oɔ wɛ, “Omekeɛɛle lɔ.”

18 Eni ɛgbɔ iJu ɛa kie miesuɔ khi ɔni ɔmɔsɛ ɔ kpe zɛ alo, ali khi eri a khueghie ɔli alo-a. O ya ramhi ni e rɔ ghie ya lu eni e bia ɔni ɔmɔsɛ, 19 E mhila wɛ, “Omi ɛ na? Onana ɛ khi ɔzalo a bia li? Sɛ o ke li kia ni ɔ rɔ ke ɛ mɛ ekɛ?”

20 Eni e bia li ɛɛ wɛ, “Anyɛ lɛsɛ khi omi anyɛ lɔ, anyɛ gbo lɛsɛ khi ɔzalo anyɛ bia li. 21 Ama anyɛ aa lɛsɛ abi ɔ li kia ni ɔ rɔ ke ɛ mɛ ekɛ, anyɛ aa gbo lɛsɛ ɔni ɔ khueghie ɔli alo-a. A mhila li, ɔa ke khi ɔmɔ, ɔ doɛɛ ya ngme na egbɔli.”

22 Itobɔ khi ulishi ɛgbɔ iJu o mu eni e bia li e rɔ ngme na. Irari khi eni ɛgbɔ iJu e she kpe ngme ɔli shi oghuo, khi ɔgbɔ ni ɔ da mie shi ɔ khi iJesu khi iKirisiti, khi eri a khu ɔli owa ugamhi ya fiɛ. 23 Itobɔ ona eni e bia li e rɔ liɛ, “O fu tɛ ni ɔ ngme ɛ na egbɔli, a mhila li.”

* 9:5 Li zɛ iMat 5.14; iJon 8.12

²⁴ Utonuzeva, e gbo lu ɔmɔse ni ɔ kpɛ zɛ alo, ɛɛ ɔli, “Romhi Ɛshineɔgba khi u ya gue igesikia yɛ anye. Itobɔ khi anye lɛsɛ khi ɔmɔse ni ɔ rɛ ze khi ɔgbɔ olamhɛ lɔ.”

²⁵ Ɔɔ wɛ, “Mhi aa lɛsɛ ini ɔgbɔ olamhɛ lɔ, ama emhi oghuo ni mhi lɛsɛ khi, ɔzalo mhi kpɛ khi, ama memena mhi she ɛ mɛ eke.”

²⁶ E mhila li, “Sɛ ɔ fɛ li ɛ? Sɛ ɔ li khueghie-a ɛ alo a?”

²⁷ Ɔɔ wɛ, “Mhi kpɛ gueye ɛ, aa lama shi mɛ ɔ, elɔ o ke zɛ ni a rɔ ɔ nono ni a gbo suɔ oni ungmehi? Eri a li ɛ nono ni a li khi eniyɛ odukhokho eyɔli?”

²⁸ E tsue ɔli, ɛɛ ɔli, “Ɔmɔ odukhokho ɔyi ɔni ɔmɔse ɔna yɛyɛ u khi, ini itse lɔ, ama eniyɛ odukhokho eyi iMosisi anye khi. ²⁹ Anye lɛsɛ khi Ɛshineɔgba ɔ nu iMosisi ngme, ama anye aa lɛsɛ obini ɔmɔse ɔna ɔ te bhale.”

³⁰ Oni ɔmɔse ɔɔ wɛ, “Uza lɔ ɛ, ni aa rɔ lɛsɛ obini ɔ te bhale, ama lɔli ɔ khueghie mɛ alo-a. ³¹ Awa lɛsɛ khi Ɛshineɔgba ɔa ya suɔ iromhi ɔyi ɛgbɔ olamhɛ, ama iromhi ɔyi eni e ri ekpɛ na li ɔɔ suɔ, ali eni ɛ rieɔ emini ɔɔ nono e rieɔ. ³² Rɔte igbaekele agbɔ, aa tigbe suɔ ɔgbɔ ni ɔ khueghie ɔzalo ni o khia khi igɔ a bia li alo a ghue. ³³ Ini ɔa khia khi ɔmɔse ɔna khi obɔ ɔyi Ɛshineɔgba ɔ te bhale lɔ, ɔa kha doɔbɛ li emhikhoghuo.”

³⁴ E ɔli, “Elemhi olamhɛ a bia ɛ shi, ni a la kueɔ, sɛ u li a nono ni u ke sɛsɛ anye?” Igɔ e khu ɔli elemhi owa ugamhi ya lase ɔ khi ke gbo bhale ɔ ghue.

Itasɛ-alo-a ona ayemhɛ

³⁵ Abi iJesu ɔ rɔ suɔ khi a khu ɔni ɔmɔse owa ugamhi ya lase, ɔ nono ɔli mɛ, ɔ mhila li, ɔɔ li, “U mie Omi Ɔgbɔ suɔ?”

³⁶ Oni ɔmɔse ɔ li, “Oga, gueye mɛ ɔni Omi Ɔgbɔ ɔ khi, ni mhi mie ɔli suɔ!”

³⁷ iJesu ɔɔ li, “U she mɛ ɔli, lɔli ɔ ga nu ɛ ngme ena.”

³⁸ Oni ɔmɔse ɔ li, “Onɔmhue mhi miesuɔ.” Ɔ wugha ɔ kueghie iJesu.

³⁹ iJesu ɔli, “Eri mhi bhale agbɔ ona ya gue ɛgbɔ ɛzɔ, isheghɔ ni ɛgbɔ ni e zalo e ke mɛ eke, ni eni e kpɛ ɛ mɛ eke ni e zɛ alo.”

⁴⁰ Ɔgbɔ iFarisi eghuo ni e la akaghɔ e suɔ ingme ni ɔ ngme, e mhila li, “Eri u wɛ khi ezalo anye li khi?”

⁴¹ iJesu ɔɔ wɛ, “Ini ezalo a khi lɔ, aa kha mhɔli umha-guekia, ama abi ɛɛ a ke rɔ yɛ khi a mɛ eke na, onana o rokhasɛ khi ena olamhɛ a khi.”

10

Okhɛ ɔyi ɔrisumhakia

¹ iJesu ɔɔ, “Abi o li mhi li gue ɔli ɛ yɛ ɛ, khi, ɔgbɔ ni ɔa da rɔte oɔ unɛkpɛ lo ogba ni a ri isumha shi, ni ɔ rɔte oboese nga fiala lo ne oghiatɔ ali ɔni ɔ li iko ɔ khi. ² Ɔgbɔ ni ɔ rɔte oɔ unɛkpɛ lo, lɔli ɔ khi ɔrisumhakia ɔyi isumha. ³ Eri ɔni ɔɔ khɛ ekhɛ oɔ unɛkpɛ ɔ khueghie oɔ-a na li, eni isumha ɛ suɔ uruli oyɔli ini ɔ lu isumha eyɔli eva abi ɔ ri eva na wɛ, ɔ rɛ wɛ kia lase. ⁴ Ɔ kha da rɛ wɛwɛ nya fiɛ lase ne, eri ɔɔ ralo na wɛ, eni isumha ɛɛ deba li, itobɔ khi e lɛsɛ uruli oyɔli. ⁵ Ɛ a ya deba ɔgbɔese, eri ɛ ri ochoghɔ mɛ ɔli ya ke na, itobɔ khi ɛa lɛsɛ uruli oyɔli.”

⁶ Eri iJesu ɔ zɛ okhɛ ona rɔ nu wɛ ngme, ama ɛa lɛsɛ emini ɔ ri ɔli ngme.

iJesu ni ɔ khi ɔrisumhakia ɔnete

⁷ Igɔ iJesu ɔ gbo lɛ, “Egbegbi-ingme mhi gue ɛ yɛ ɛ, mɛmhɛ mhi khi oɔ unɛkpɛ ni isumha e rɔte ɛ lo, ni e gbo te ɛ doɔsɛ fiɛ. ⁸ Ɔgbɔ ni e kpɛ bhale khɛ mɛ, ighiatɔ ali eni ɛ li iko e khi, ama eni isumha ɛa ri esɔ shi wɛ ɔ. ⁹ Mɛmhɛ mhi khi oɔ unɛkpɛ, ɔnini ɔ da rɔte mɛmhɛ egbe ne, a ya mie ɔli pfuese, ɔ

ya fię, ọ lo le, ọ me emhi le. ¹⁰Eri oghiatọ ọ leşe bhale ya do, ọ gbe-a, ọ pfuse-a tse, ama mhi she bhale ni a mhọli agbọ, ni a mhọli ọli gba pfo.

¹¹“Mhemhe mhi khi ọrisumhakia ọnete. Eri ọrisumhakia ọnete ọ ri agbọ oyọli shi eke ni eni isumha eyọli. ¹²Oni a mie shi akanya irisumhakia ọa khi lọli ọ mhọli eni isumha, ini ọ me khi akpogene ọọ bhale, ọ na tsua isumha kua, ọni akpogene ọ tsua rughu eni isumha, ọ vese we kua. ¹³Oni a mie shi oni akanya irisumhakia ọ na vu, itobọ khi eni isumha ẹa khi eyọli, ali khi ẹa mu ọli egbe.

¹⁴“Mhemhe mhi khi ọrisumhakia ọnete, mhi leşe isumha eyemhe, eni isumha e leşe. ¹⁵Abi Ita ọ li leşe mhe, ighọ mhemhe mhi leşe ọli, ighọ mhi rọ ri agbọ oyemhe shi eke na eni isumha.* ¹⁶Isumha elese e laọ ni ẹa la elemhi ogba oyi isumha ona memena. Mhi mema fię ya wolọ we ma ọ. E ya suọ uruli oyemhe. E ya kugbe khi oghuo, e mhọli ọrisumhakia oghuo. ¹⁷Ita ọ nono ingme oyemhe, itobọ khi mhi lama ri agbọ oyemhe shi eke, ni a rọ bhale ya ẹ khi mhi ya gbo me ọli rue. ¹⁸Aa me ogbokhoghuo ni ọ ya dobe mie mhe agbọ oyemhe. Mhemhe oghuo mhi rọ li shi eke. Mhi mhọli afu ni mhi rọ ọ ze ọli obọ, mhi gbo dobe ya rue ọli ini o ghole mhe. Omhese ona Itamhe ọ gueye mhe mhi rięle.”

¹⁹Eni ingmemhi enana e gbo pfi umhalama shi egbe ọ na egbọ iJu. ²⁰Ebubu egbọ e lie, “Ayemhe okphaghię o la li egbe, ujili ọọ kpha li. Elo e ze khi a ri esọ ọ shi ọli ọ?”

²¹Ama egbọ elese, ẹẹ ọli, “Ingmemhi enana ẹa dobe ya rọte unu oyi ogbọ ni ọ mhọli ayemhe okphaghię lasele! Ayemhe okphaghię o dobe ya khueghie ọzalo alo a?”

²²Oni egheghe ọ khi egheghe oruame ni a rọ li ukpe ni a rọ yelege abi a li ri Owa oyi Eshinegba rięle nga Eshinegba obọ. Eghęghe ulili lọ. ²³Ijesu ọ la atukpapfe oyi Owa oyi Eshinegba kia, ashini a lu arakpha oyi iSolomoni. ²⁴Ebubu egbọ iJu e le gasę ọli, e mhila li, “Ele u ri anye ya shi alo ebili ramhi? Khueghie igesikia ni o la ọ-a khasę anye ini yeye u khi iKirisiti!”

²⁵Ijesu ọọ we, “Mhi she kpe gueye ẹ, ama aa lama mie mhe suọ. Ikanya ọnyalao ni mhi ri itoto oyi Ita a gbe, wewe e pfi ọtsele na mhe. ²⁶Ama aa lama miesuọ, itobọ khi aa la elemhi isumha eyemhe. ²⁷Isumha eyemhe ẹẹ suọ uruli oyemhe, mhi leşe we, ẹẹ deba mhe. ²⁸Mhi ri agbọ na agbọagbọ na we, ẹa tigbe ya pfua. Aa me ọni ọ ya dobe mie mhe ewe obọ. ²⁹Itamhe ni ọ ri eni isumha nga mhe obọ, ọ fu dọse ogbọkpa. Aa me ọni ọ dobe ya mie Ita ewe obọ. ³⁰Mhemhe ali Itamhe oghuo anye khi.”

³¹Eni egbọ iJu e gbo sanọ eche eke ẹ tono ọli. ³²Ijesu ọọ we, “Mhi she gbe ikanya ebubu ukpeloe oye ẹ, ni o khia khi Itamhe ọ ri itoto na mhe ni mhi rọ gbe we, onoghuo a tono mhe eche ẹ shi ọ?”

³³Eni egbọ iJu ẹẹ ọli, “Ọa khi itobọ ikanya enete e ze ni anye rọ a tono ẹ eche, ama, itobọ khi u pfi unu-a! Se yeye ogbọ afue-afue u li ẹ ke lie khi Eshinegba u khi?”†

³⁴Ijesu ọọ we, “A she kpe keke ọli shi ebe Ishi eyi iMosisi khi Eshinegba ọọ lie khi, ishinegba ẹẹ a khi.‡ ³⁵Anye she kpe leşe khi emini ebe onopfuaşe o ngme khi igesikia o khi agbọagbọ, khi egbọ ni a she kpe gue ingme oyi Eshinegba ye, Eshinegba ọ lu ishinegba. ³⁶Ita ọ she ze mhe ọda keę neni ọ ghie mhe bhale agbọ, ini mhi ngme ghọ khi Omi Eshinegba mhi khi, se a ke li a lie khi mhi a pfi unu-a? ³⁷A khi mie mhe suọ, ini mhi aa ya rięle emini Itamhe ọ rięle. ³⁸Ama ini mhia rięle we, ini aa rọ tseku mie mhe suọ, a mie ikanya ọnyalao ni

* **10:15** Li ze iMat 11.27; iLuk 10.22 † **10:33** Li ze iLęv 24.16 ‡ **10:34** Li ze iwoło 82.6

mhia gbe suo, ni a ro leşe khi Ita o la elemhi oyemhe, mhemhe mhi li la elemhi oyi Ita.”

³⁹ Igho e ke gbo li dua ni wewe e mu iJesu, ama o pfue we, o zẹ we mu.

⁴⁰ IJesu o da oke iJodani je ukiękie ashini iJoni o ke la batazi egbo. Igho o bie ya la akaghọ. [§] ⁴¹ Ebubu egbo e bhale akaghọ deba li. Ee, “IJoni o gbe ikanya onyaloa okhoghuo, ama ingmemhi ni iJoni o ngme shi ingme eyi iJesu, e bhale ya tse nya.” ⁴² Ebubu egbo ni e la akaghọ e mie iJesu suo.

11

Eghuli oyi iLazarosi

¹ Omose oghuo ni a lu iLazarosi ni o la eoli iBetani, Oo ghua. iBetani iMeli ali inyoghuo o ni o kpotso ni a lu iMata e la.* ² iMeli ona o ke ku ituale ni o pfie ku Onomhue awe, ni o gbo ri itsu ni e la li ukhomhi shishi o ewe-a. Loli o khi inyoghuo iLazarosi ni o yeshi i ghua.† ³ Inyoghuo o ni eni ikpotso e ghie usomhi ghi iJesu, e o li, “Onomhue, omole e oo ghua.”

⁴ Abi iJesu o ro suo ona, oo li, “Ughuamhi ona, o ya gbe o ni, ama, eri a me onana ni a me asha khi ufumhi na Eshinegba ali Omi Eshinegba.”

⁵ IJesu oo nono ingme oyi iMata ali iMeli ali iLazarosi. ⁶ Abi o ro tseku suo khi iLazarosi o ghua, o kie la ashini o la ramhi ogbele eva. ⁷ Igho o gueye eniye odukhokho eyoli, oo we, “A ze ni awa mu egbe pfi je obini eke iJudia.”

⁸ Eniye odukhokho eyoli e o li, “Qsesẹ, ode o a nue ne ni egbo iJu e ro o nono ni wewe tono e eche. Oobo wa nono ni u gbo nyene egbe je?”

⁹ IJesu oo we, “Oa khi te ele uzogbe ramhi ele ogbomhi awa ro o me eke? Oni oo kia ini ogbe o la o, o ya khi owe, itobo khi akpa oyi agbo ona o ro o me eke.

¹⁰ Ama ini o ri alo ebili e kia, o ya khi owe, itobo khi o mholi akpa ni o ro o me eke.”

¹¹ Abi o ke ro ngme onana se, o gueye we, oo we, “iLazarosi omole awa o she lese, ama mhia le ni mhi ya guise o ni le.”

¹² Eniye odukhokho eyoli e o li, “Abi o ro da lese-a egbo, o ya ze.”

¹³ Eri iJesu o ro li lie khi iLazarosi o she ghua, ama e dabi khi egbegbi olese o ngme. ¹⁴ Igho iJesu o guele gboo khi iLazarosi o she ghu-a. ¹⁵ Ama itobo oye e, egbe e mu mhe shi o khi mhi aa nu o ni la akaghọ ni o ro ghu-a, ni a ro mie mhe suo. A ze ni awa le deba li.

¹⁶ ITomosi ni a gbo li e lu iDidimosi, oo eniye odukhokho enekpole, “A ze ni awa li deba Qsesẹ je oobo ni awa nu o ni ghu-a.”

¹⁷ Eghẹghẹ ni iJesu o ke ro ramhi agho, o bhale ya e khi o she ramhi ele ene abi a te ri iLazarosi to. ¹⁸ Rote iBetani je iJerusalemu o ramhi imali eva. ¹⁹ Igho ebubu egbo iJu e she kpe bhale iBetani ya tse iMeli ali iMata e mu pfu shi inyoghuo we ni o ghu-a.

²⁰ Abi iMata o ro suo khi iJesu oo bhale, o fiẹ lase ya lona li ode, ama iMeli o la elemhi owa. ²¹ iMata oo iJesu, “Onomhue, ini u la akana lo, inyoghuo-mhe o kha ghu. ²² Ama mhi lese khi memena khi Eshinegba o ya ri emiemi u wa mhila li ne.”

²³ IJesu oo li, “Inyoghuo e, o gbo ya guale bhale agbo.”

²⁴ iMata o li, “Mhi lese khi o ya te eghuli guale ogbele iguale ni o khi ogbele ni o kpukhokho.”

²⁵ Ijesu ọọ ọli, “Mhẹmhẹ mhi rọte eghuli ya guise eni e ghu-a le, ni mhi ri agbọ ya na wẹ, ọni ọ da mie mhẹ suọ ọ ya mhọli agbọ, ini ọ tseku ghu-a. ²⁶ Ọni ọ la agbọ ni ọ da mie mhẹ suọ, ọa tigbe ya ghu-a. U fẹ mie ona suọ?”

²⁷ Ọọ li, “I Ọnọmhuẹ! Mhi miesuọ khi yeyẹ u khi iKirisiti, Omi Eshinẹgba ni ọ ya bhale eke agbọ ona.”

²⁸ Abi iMata ọ rọ ngme ghọ se ọ lẹ ya ri ofiẹ gueyẹ iMeli, ọọ, “Ọsẹsẹ ọ she bhale, ọọ nono e.” ²⁹ Abi iMeli ọ rọ suọ ona ọ ti vule, ọ nyanya fiẹ lase je ashini ijesu ọ la. ³⁰ Ijesu ọa kie ramhi oni ẹoli ni ọọ je ne, ama ọ kie la ashini ọ kia ramhi ni iMata ọ rọ lona li ode. ³¹ Egbọ iJu ni e la elemhi owa yẹsẹ ọli, e vule deba li je olase abi e rọ mẹ khi ọ ti vule je olase. E dabi khi eri ọ je obini uji ya vie.

³² Abi iMeli ọ rọ ramhi ashini ijesu ọ la ni ọ mẹ ọli, ọ de ya wugha li odalo, ọọ li, “Ọnọmhuẹ, ini u la akana lo, inyoghuo-mhẹ ọa kha ghul!”

³³ Abi ijesu ọ mẹ khi lọli ali egbọ iJu ni e kphase ọli khi ee vie, ọ rọ obọ ti ijesu udu, egbe e guoghọ ọli a. ³⁴ Ijesu ọ mhila wẹ, ọọ, “Ashi a rọ li tọ?”

E ọ li, “Ọnọmhuẹ bhale ya ghe ọli.”

³⁵ Ijesu ọ vie. ³⁶ Egbọ iJu ni e la aghọ, ẹẹ, “A ghe abi ọli nono ingme oyi ọli khe.”

³⁷ Ama eghuo ọ e liẹ, “Lọli ni ọ khueghie ọzalo alo-a ọọ kha dobe tsumhi iLazarọsi ini ọ khi ghua?”

Ijesu ọ guise iLazarọsi gbo bhale agbo

³⁸ O gbo ri obọ ti ijesu udu. Ọ kia je obini uji ni o khi irui, ni a gheghele ẹchẹ zuse unu. ³⁹ Ijesu ọọ, “A gheghele oni ẹchẹ unu oni uji-a.”

iMata inyoghuo ọni ọmọse ni ọ ghu-a ọọ, “Ọnọmhuẹ, ọ she ya ke wẹ! Amo o li ẹlẹ onuzi-ene abi a te rọ li tọ!”

⁴⁰ Ijesu ọ li, “Mhi a kpẹ gueyẹ khi u ya mẹ ufumhi oyi Eshinẹgba ini u miesuọ?” ⁴¹ Ighọ e gheghele oni ẹchẹ unu uji lase. Ijesu ọ yase alo idane, ọ li, “Mhi kpẹmhi ne Ita, khi u suọ mhẹ. ⁴² Mhi lẹsẹ khi u ma suọ oyẹmhẹ, itobọ oyi egbọ ena mhi rọ ọ ngme ona ni e miesuọ khi yeyẹ u ghie mhẹ.”

⁴³ Abi ọ rọ ngme ona se, ọ lu ọli leghe, “iLazarọsi e! Fiẹ lasele!” ⁴⁴ Ọni ọmọse ni ọ ghu-a ọ fiẹ lasele, a ri ide olimhi genọ li abọ ali awẹ, ghe eni a rọ ku ọli alo. Ijesu ọọ wẹ, “A taghiẹ ọli a ni a zẹ ọli vu.”

Ugbamhi abi a li ya gbe ijesu-a

(iMat 26.1-5; iMak 14.1-2; iLuk 22.1-2)

⁴⁵ Ebubu egbọ iJu ni e bhale ya tse iMeli ọ mu opfu e mẹ emini ijesu ọ rieḽe, e mie ọli suọ. ⁴⁶ Ama eghuo elemhi wẹ e vu ya gueyẹ egbọ iFarisi emini ijesu ọ rieḽe. ⁴⁷ Ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali iFarisi e ya lu eni ẹ mhẹsẹ ni a lu iSadediri ya nu wẹ mhọli ilegba.

E mhila egbewẹ, “Elo awa li ena? Aa mẹ ikanya ọnyalao ni ọmọse onana ọ gbe? ⁴⁸ Ini awa lina zẹ ọli obọ, ọgbọkpa ọ ya mie ọli suọ. Egbọ iRomu e ya shashe Owa oyi Eshinẹgba oyawa-a.”

⁴⁹ Ọmọse ọghuo elemhi wẹ ni a lu iKefasi, ni ọ ralo ugamhi oni ukpe oghọ, ọọ li, “Aa lẹsẹ ingme! ⁵⁰ A lẹsẹ khi ọgbọ ọtuoghuo ọ kha ghu-a na egbọ kpa, khi o ti doṣe ni egbọ nya e pfua?”

⁵¹ Ọa khi ibe eyọli ọ rọ sa ngme oni ungmehi ona, ama ungmehi angmehi-ekẹ ni o ya tse ogbe na ako, khi ijesu ọ ya ghu-a na egbọ iJu o khi ni ọ ngme, itobọ khi lọli ọ ralo ugamhi oni ukpe. ⁵² Ọa khi oyi iJu tse, ama ni ọ sanọ egbọ eyi Eshinẹgba ni e kia miatsẹ ku agbọ nya gbili rẹ wẹ khili oghuo.

⁵³ Rote eḷe gho vu, eḡbo iJu e te gba ugbamhi abi wewe e li ya gbe iJesu a. ⁵⁴ Itobo igho, iJesu o a ke kia lase gboo iteva oyi eḡbo iJu. O ri ochogho vu je eoli ni a lu Efuremu, ni o ti mama odagbe ifufu. Agho loli ali eniye odukhokho eyoli e ke ga la.

⁵⁵ Abi eḡheḡhe ukpe iPasova oyi eḡbo iJu o ro ti i bhale, ebubu eḡbo e te eoli ododa je iJerusalemu ya ri egbe we khi eni e pfuase, abi ushi oyewe oo e ke li neni oni ukpe o ramhi. ⁵⁶ Ee nono iJesu. Abi e ro la elemhi Owa oyi Eshineḡba, e mhila egbewe, e lie, “A li sa khi o ya bhale? Otse o a ya bhale shi oni ukpe ona.” ⁵⁷ Ama ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali iFarisi e she kpe mhesa na eni eḡbo, oni o da lese obini iJesu o la, oni oḡbo o guele ni wewe e me asha mu oli.

12

IMeli o la obini iBetani ku ituale ku iJesu (iMat 26.6-13; iMak 14.1-9)

¹ Abi o ro kpo ogbele esesa oni ukpe iPasova le, iJesu o nyene egbe bhale obini iBetani, obini iLazarosi ni iJesu o rote eghuli guise le o la. ² E nye akhe na iJesu, iMata o kphanoni eminale ghi we. ILazarosi o li nu we shito shi ilele oyi eni ekhe. ³ Igho iMeli o rue eḡbegbi akanama ituale ni o pfi ni o lolo ghale. O ku oli shi iJesu awe, o ri itsu ni e la li ukhomhi shishi o awe a. Upfiemi oyi oni ituale o kphela vo oni elemhi owa nya.*

⁴ IJudasi Isikaroti ni o khi otuoghwo eniye odukhokho eyi iJesu, ni o rote ikpukhokho ya ri iJesu de, o me emini iMeli o rieḷe, oo, ⁵ “Elo o ze ni aa ro ri oni ituale de ni a kemhi eni ikpagho na eni ea mhue? Oni ituale o ghale ramhi ifata ukpe oyi oḡbo oghuo.” ⁶ Oa khi itobo khi o mholi udu iamhe na eni ea mhue, o ro ngme ungmehi ona. Ama itobo khi oghiat o khi, ali khi loli o tsua ikpagho o mhue na we, ni o rote muno epfia.

⁷ Ama iJesu oo li, “Ze oli obo rieḷe emini o la li udu, eri o mu mhe egbe e khe irot o oyemhe. ⁸ Eḡheḡhe kpa eḡbo ni ea mhue e ro nu e a la, ama mhemhe mhia nu e ya la ana eḡheḡhe kpa.”†

⁹ Ebubu eḡbo iJu e suo khi iJesu o la iBetani, igho e je oobo. Oa khi itobo iJesu tse e ro je oobo, ama ni e ba me iLazarosi ni iJesu o te eghuli guise le. ¹⁰ Igho ighie eyi ekpodalo-ugamhi ee gba ugbamhi abi e li ya li gbe iLazarosi a, ¹¹ itobo khi ingme oyoli o ze khi ebubu eḡbo iJu e ku ma iJesu o, ni e ro mie oli suo.

Eḡbo e ri ufumhi na iJesu abi o ro lo elemhi iJerusalemu (iMat 21.1-11; iMak 11.1-11; iLuk 19.28-40)

¹² Ogbeakolo ebubu eḡbo ni e bhale shi oni ukpe iPasova e suo khi iJesu oo je iJerusalemu. ¹³ Igho e yano eyamhi mhue abo fiye ya ee oli. E kpe okeke gbii, e lie, “Tsumhi anye. Awa kueghie Eshineḡba. Eshineḡba o khivose na oni o ri eva oyi Eshineḡba Onomhue e bhale! Eshineḡba o ka khivose na oghie iZireni!”‡

¹⁴ IJesu o me ozele akphere. O nga li shito abi Ebe-no-pfuase o ngme oli, ni oo,

¹⁵ “Eḡbo iJerusalemu,
ulishi o khi mu e!
Oghie oye e oo bhale ena,
o nga ozele akphere ee bhale.”§

* **12:3** Li ze iLuk 7.37-38 † **12:8** Li ze iDeut 15.11 ‡ **12:13** Li ze iWolo 118.25,26 § **12:15** Li ze iZaka 9.9

16 Eniye odukhokho eyi iJesu ɛa kpɛ rɔte ekɛ lɛsɛ obini eni ingme ena e je. Ama abi Ɛshinɛgba ɔ rɔte eghuli guise iJesu le ni ɔ ri ufumhi na li, e rɔ tigbe sato khi a kpɛ kekɛ eni ingme eyɔli ena shi Ebe-no-pfuasɛ, ali khi e ke riɛɛ eni ingme ena deba li ghue.

17 Olele ɛgbɔ ni e nu ɔli la agho abi ɔ rɔ rɔte uji lu iLazarɔsi lasele, ni ɔ rɔ rɔte eghuli guise ɔli le, e kie kia gueye ɛgbɔ abi a li mɛ oni ingme. 18 Itobɔ khi ebubu ɛgbɔ e suɔ khi iJesu ɔ gbe akanya ɔnyaloa ona e rɔ vɛ lasele ya mɛ ɔli. 19 Igho ɛgbɔ iFarisi e nu egbe wɛ ngme ɔli, e liɛ, “Awa aa mhɔli emini awa doɓɛ ya li ona. Aa mɛ khi ɛgbɔ nya e ke ɛ deba li!”

Ijesu ɔ ngme ingme eghuli oyɔli shi ekɛ

20 Ɛgbɔ iGiriki e li la eni e je iJerusalemu ya ga eghɛghɛ oni ukpe iPasova. 21 E ya mhila iFilipu (ni ɔ khi ɔnge iBetsaida ni o la iGalili) ɛ ɔ li “Oga, anye ɛ nono ni anye mɛ iJesu, ni anye nu ɔli ngme.”

22 IFilipu ɔ vu ya gueye Aduru, wɛwɛ aava e ya gueye iJesu.

23 IJesu ɔɔ, “Oni eghɛghɛ o she ramhi ni a rɔ ri ufumhi oniɛmhi oyi Omi Ogbɔ ya khase. 24 Abi o li mhi li gue ɔli e yɛ ɛ khi, ini aa li ri ukpamhi ado kɔ ekɛ ni o ghua, eri o kie ya li abi o kie kpɛ li. Ini a rɔli kɔ ekɛ ni o rɔ zɛ, o ghua, o fu, o ri imɔmhi ni e bu lasele. 25 Onini ɔ da nono ingme agbɔ oyɔli doɓɛ odɛ ne, o ya de ɔli obɔ a, ama ɔni ɔa da nono ingme agbɔ oyɔli elemhi agbɔ ona ne, eri ɔ kesɛ ɔ shi ɛ khɛ agbɔ na agbɔagbɔ.* 26 Oni ɔ nono khi loɔli ya ga mhɛ, ɔɔ mema ya ke deba mhɛ. Ashini mhi da la kpa, ɔ li la akagho. Itamhɛ ɔ mu ekɛ na li.

27 “Memena udu oyɛmhɛ ɔa ke sheshe. Elɔ mhi kɛ ya ngme? ‘Eri mhi kɛ ya liɛ, Ita, khi zɛ ni eghɛghɛ ona o bhale deba mhɛ?’ Iiye, oni eghɛghɛ ni o zɛ ni mhi rɔ bhale agbɔ na! 28 Ita ri ufumhi ni o la eva oyɛ khase.”

Igho Ɛshinɛgba ɔ rɔte idane ngme lase, ɔɔ, “Mhi she kpɛ ri ufumhi ni o la eva oyɛmhɛ khase ɛgbɔ na agbɔ, mhi ya gbo ligho riɛɛ ɔli.”

29 Ebubu ɛgbɔ ni e migha epfepfe agho e suɔ khi uruli oyi Ɛshinɛgba o ngme. Ɛgbɔ eghuo ɛɛ, “Akphala o de!” Ɛgbɔ elese ɛɛ, “Ageni ɔ nu ɔli ngme!”

30 Ama iJesu ɔɔ, “Oa khi itobɔ oyɛmhɛ uruli oyi Ɛshinɛgba ogho o rɔ ngme ungmɛmhi ogho, ama itobɔ oyɛ ɛ lo. 31 Oni eghɛghɛ o she ramhi ni a rɔ ri agbɔ ɛ gue ɛzɔ. Memena, a ya khu Okphaghie ɔni ɔ kpɛ ɛ mhɛsɛ shi agbɔ ona ukpɛkhomhi pfa. 32 A kha da yasɛ mhɛ nga idane ɔɔra apfida ne, mhi ya ti ɔgbɔkpa bhale deba mhɛ.” 33 Eri ɔ ngme ona ni ɔ rɔ rɔkhase wɛ uwali eghuli ni ɔ ya ghua.

34 Eni ɛgbɔ ɛɛ ɔli, “Ushi ni Ɛshinɛgba ɔ rɔ na iMosisi na awa o gue ɔli yɛ anye khi agbɔagbɔ Omiɛpfuese ɔ ya la ɔ. Sɛɛ u ke li a liɛ khi a mema ya yasɛ Omi Ogbɔ nga idane? Oghuo ɔ khi ɔni Omi Ogbɔ ɔna?”†

35 IJesu ɔɔ wɛ, “Ákpá o ya la ɛ iteva ukuku eghɛghɛ. A ke kia okiali abi oni ákpá o kie la ɛ iteva memena, ini obili o khi ya bi ɛ, itobɔ khi ɔni ɔ la alo ebili ɔa lɛsɛ obini ɔɔ je. 36 A regbenga ɔni ákpá ni ɔ ri ákpá na ɛ abi ɔ kie li la ɛ iteva, ni a li khi ɛgbɔ ni e ri imekɛ ɛ na egho.” Abi iJesu ɔ li ngme ona se, ɔ lase wɛ iteva le, je ashini ɛa ke te e mɛ ɔli.

Umha-miesuo oyi ɛgbɔ iju

37 Abi iJesu ɔ tseku gbe ikanya ɔnyaloa ena ukpɛloe oyɛwɛ, ɛa kie lama mie ɔli suɔ. 38 Onana o ri emini Azaya ni ɔ khi Omekeguele ɔ kpɛ ngme shi ekɛ ya tsɛ, ni ɔɔ,

* 12:25 Li zɛ iMat 10.39; 16.25; iMak 8.35; iLuk 9.24; 17.33 † 12:34 Li zɛ iWolo 110.4; Aza 9.7; Ezik 37.25; iDan 7.14

“Qonmhuẹ, oghuo o lama
mie usomhi oyanye suo?
Oghuo Qonmhuẹ o mema
khueghie ekpabo eyoli-a khasẹ?”‡

³⁹ Onana o zẹ khi ẹa doḅe miesuo, itobọ khi Azaya o gbo ngme ọli shi ashese khi, ⁴⁰ “Eshinegba o she tasẹ wẹ alo a, o gbo zuse wẹ udu ini e khi mẹ ekẹ ali ini udu oyẹwẹ e khi lẹşẹ ingme. Ini e khi ya mu pfi, ni mhi mẹ asha rẹ wẹ ze.” §
⁴¹ Eri Azaya o ngme ona itobọ khi o she kpẹ mẹ ufumhi oyi iJesu, o gbo kpẹ ngme ingme oyoli.

⁴² Abi o tseku khia khi ebubu eni ẹẹ ralo eyi ẹgbọ iJu e mie iJesu suo ẹghẹghẹ ni a ngme ena, ẹa ngme ọli lasele, itobọ khi e na ulishi oyi iFarisi ini e khi khu ẹwẹ owa ugamhi ya lase. ⁴³ Irari khi e nono ikueghie ni o rọte obọ oyi ẹgbọ bhale doşẹ oni o rọte obọ oyi Eshinegba bhale.

Ungmemhi oyi iJesu a rọ ya ri ẹgbọ na agbọ gue ẹzo

⁴⁴ IJesu o tşesẹ leghe guele, ọọ, “Oni o da mie mhẹ suo, ọa khi mhemhẹ tşẹ o miesuo, ama oni o ghie mhẹ o li miesuo. ⁴⁵ Onini o da mẹ mhẹ, o she li mẹ oni o ghie mhẹ. ⁴⁶ Mhi she bhale agbọ ya ri ákpá gẹ na ẹgbọ na agbọ, ini eni e mie mhẹ suo okhoghuo o khi la alo ebili. ⁴⁷ Oni o suo ungmehi oyemhẹ ni ọa da rọ shi o, ọa khi mhemhẹ mhi ya pfa ẹzo mu ọli. Ọa khi eri mhi bhale ya ri ẹgbọ na agbọ gue ẹzo, ama eri mhi bhale ya mie agbọ pfuese. ⁴⁸ Oni ọọ pfa ẹzo mu oni o da kie mhẹ ali ungmehi oyemhẹ, o la aghọ. Eni ingmemhi ni mhia ngme e ya pfa ẹzo mu ọli ogbẹlẹ ni o kpukhokho. ⁴⁹ Itobọ khi ọa khi ungmehi ọotsobọ oyemhẹ mhia ngme, ama ungmehi ni Ita ni o ghie o mhẹşẹ na mhe mhi ngme mhia ngme.” ⁵⁰ Mhi lẹşẹ khi oni ushi oyi Eshinegba, o ri agbọ na agbọagbọ o na ogbọ. Irarighọ, eri mhi ẹ ngme emini Ita o gueyẹ mhẹ mhi ngme.

13

IJesu o kpe eniyẹ odukhokho eyoli awẹ-a

¹ Abi o rọ kpọ ẹlẹghuo ukpe iPasova le, iJesu o lẹşẹ khi oni ẹghẹghẹ o she ramhi ni o rọ ya te agbọ lasele je oyi Ita. O ma kie kpẹ nono ingme oyi ẹgbọ eyoli ni e la agbọ, o rọli khasẹ wẹ khi eri lọli nono ingme oyẹwẹ pfo.

² IJesu ali eniyẹ odukhokho eyoli e la ashini e la le eminale ẹlẹ ogbomhi. Okphaghie o she rọli shi udu oyi iJudası omi iSamọ Isikaroti o ka rọ iJesu de. ³ IJesu o lẹşẹ khi Ita o she rọ ekpabo nga luẹ obọ, o lẹşẹ khi obọ oyi Eshinegba lọli kpẹ te bhale, ali khi obọ oyoli lọli gbo nyenẹ egbe ya je. ⁴ Ighọ iJesu o rọte ashini o shito ti vule, ikhi ashini e la le eminale, o gueghie awulu ni o sọ kpẹda, o ri ode ni a rọ o muno amẹ egbe-a mu oku. ⁵ Ighọ o ku amẹ shi atalabi, o kpe eniyẹ odukhokho eyoli awẹ-a. O rue ode ni a rọ o muno amẹ egbe a ni o rọ mu oku shishi wẹ amẹ awẹ-a.

⁶ Abi o rọ kpe ramhi iSamọ iPita o, iPita ọọ, “Kie! Qonmhuẹ yeyẹ u kha ke kpe mhẹ awẹ a?”

⁷ IJesu ọọ li, “Wa lẹşẹ emini mhia riẹlẹ memena, ama u ya lẹşẹ okhẹşẹ.”

⁸ ISamọ iPita ọọ, “Qonmhuẹ, atsobọ ogho! Wa ya tigbe kpe mhẹ awẹ-a.”

IJesu ọọ, “Ini mhia kpe ẹ awẹ-a, wa aa ke khi oyemhẹ.”

⁹ ISamọ iPita ọọ, “O kha khi ighọ, Qonmhuẹ, ọa khi awẹ tşẹ u ke lẹşẹ ya kpe mhẹ-a! Ama kpe mhẹ abọ ali ukhomhi-a ma o.”

10 Ijesu o o li, “Ogbo ni o da khuẹ se, o she pfuase, o a khi oni o ke gbo ya khuẹ-a, ama awe o ke lese e yeghe-a. Ee nya a she pfuase, se ni otuoghwo elemhi e.”
 11 Irari khi ijesu o she kpe lese oni o ya ro oli de, loli o ze ni o ro lie, “Ee nya a she pfuase, se ni otuoghwo elemhi e.”

12 Abi ijesu o ro kpe we awe a se, o riẹ awulu ni o kpe gueghie ro so, o ya shito ashini o kpe te vule. Oo mhila we, “A li lese akanya ni mhi gbe na e lena?”
 13 “A lu mhe ‘Osesẹ’ ali ‘Onomhue.’ A ga gue ngme, itobo khi emini mhi khi ghọ. 14 Memena ni mhemhe ni mhi khi Onomhue ali Osesẹ oyeẹ mhi she kpe e awe-a, ee a li ke kpe egbe e awe-a. 15 Mhi she ri irokhokho khasẹ e, ni a li ke riẹ emini mhi riẹ na e.* 16 Egbegbi ingme mhi gueye e, khi oni o ga ogbo, o a ya fu dose oni o ga, oni a aghiusomhi o a ya fu dose oni o ghie oli usomhi.† 17 Abi a ro lese eni ingme ena egho, a ya khivose na e, ini a ro li gba akanya.

Ijesu o guele shi eke khi a ya re lue de

(iMat 26.20-25; iMak 14.17-21; iLuk 22.21-23)

18 “Aa khi ee nya mhi nu e ngme. Mhi lese abi ingeli eyi eni mhi ze e li. Ama, emini Ebe-no-pfuase o ngme, o mema bhale ya tse, ikhi oni oo, ‘Ogbo ni o nu mhe e le eminale o ya nyene egbe mu okholi vule shi mhe o.’‡

19 “Eri mhia gue ona ye e shi eke neni a ligho me oli, ishegho ini a ligho me ghọ, a ya miesuo khi ‘Mhemhe mhi khi oni mhi khi.’ 20 Abi o li mhi li gue oli e ye e, khi oni o da kpe abo mie aghiusomhi ni mhi ghie, mhemhe o li mie, oni o da mie mhe, oni o ghie mhe o li mie.”§

21 Abi ijesu o ro ngme ona se, udu o a ke sheshe oli, o guele gboo, oo, “Egbegbi ingme mhi gueye e, khi otuoghwo elemhi e, o ya remhe de.”

22 Eniye odukhoko eyoli e bino egbe alo gase, o lolo sha we abo oni ijesu o ngme. 23 Oghuo omọ odukhoko ni ijesu o mema nono ingme oyoli, o shito mama ijesu. 24 ISamọ iPita o ro ikpialo nu oni omọ odukhoko ngme, oo li, “Mhila ijesu, oghuo oni ogbo o fe khi elemhi awa.”

25 Igho oni omọ odukhoko ni o shito mama ijesu o mhila li, oo, “Onomhue, oghuo oni ogbo o khi elemhi anye?”

26 Ijesu o so li o, oo, “Oni mhi ya ri ibuledi ona somhi utasa oni awa te e le emhi enana na ne, loli lo.” Igho o so oni ibuledi elemhi utasa, o ro na ijudasi omi iSamọ Isikaroti. 27 Abi ijudasi o lese mie oni ibuledi se, Okphaghiẹ o lo oli udu. Ijesu o gueye oli, “Nyanya ya riẹ emini wa nono ni u riẹ.”
 28 Ogbokhoghuo abi e ga li shito o le eminale, o a la ni o lese emini o ze ni ijesu o ro ngme oli ghọ. 29 Aborokhia khi ijudasi o tsua ikpagho o mhue na we, eghuo e dabi khi eri ijesu o gueye oli o ka de emini e ro o li ukpe iPasova. Elese e dabi khi otse eri oo o ka somhi eni e a mhue opfa. 30 Abi ijudasi o mie oni ibuledi se. O fiẹ lase aghoaghọ. Eliyose o she ramhi.

Ijesu o ri ushi onogbo na we

31 Abi ijudasi o ro vu se, ijesu oo, “Eena egbo e ya me ufumhi oyi mhemhe Omi Ogbo, e ya te idiege oyi Omi Ogbo me ufumhi oyi Eshinegba. 32 Ini egbo e rote idiege oyi Omi Ogbo me ufumhi oyi Eshinegba, egheghe agho Eshinegba lolighuo o ya nyanya ri ufumhi oyi Omi Ogbo khasẹ egbo.

* 13:15 Li ze iLuk 22.27 † 13:16 Li ze iMat 10.24; iLuk 6.40; iJon 15.20 ‡ 13:18 Li ze Iwolo 41.9

§ 13:20 Li ze iMat 10.40; iMak 9.37; iLuk 9.48; 10.16

³³ “Eniye eyemhe, mhia ke nu e ya la akana tese. A ya nono mhe, aa ke me mhe. Mhi gue ona ye e memena, abi mhi kpe li gueye eni ee mhesse eyi egbo iju, ni mhi, Aa dobe ya ramhi obini mhi-a je.”*

³⁴ “Memena mhi ro ushi onogbo na e: A nono ingme oyi egbe e. Abi mhi li nono ingme oye e, a mema li ya nono ingme oyi egbe e.† ³⁵ A kha da mholi inono na egbe e ne, egbo kpa e ya lese khi eniye odukhokho eyemhe a khi.”

Ijesu o ngme o shi eke khi iPita o ya kie lue

(iMat 26.31-35; iMak 14.27-31; iLuk 22.31-34)

³⁶ ISamo iPita o mhila li, oo, “Onomhue, obo wa le?”

Ijesu oo li, “Waa ya dobe deba mhe je obini mhia je, ama u ya deba mhe okhese.”

³⁷ iPita o mhila li, oo “Elo e ze ni mhi aa ro dobe ya deba e? Mhi mu egbe ni agbo oyemhe o li opfu-a!”

³⁸ Ijesu o ke gbo so li o, “U ga mema mu egbe agbo oye o ro lie opfu-a na mhe? Mhi gueye khi, neni okpa o gbieghe, u ya lie khi u waa lese mhe ramhi itese!”

14

Ijesu khi ode ni a te e bhale deba Eshinegba

¹ Ijesu o gueye eniye odukhokho eyoli, oo we, “Aa khi ze ni udu o yese e-a, a mie Eshinegba suo, a gbo li mie mhe suo. ² Elemhi owa ni a la e kpoku shi apfe oyi Itamhe. Ini o a khi igho lo, mhi kha gueye e. Mhia ya vu ni mhi ya mu egbe asha shi eke khe e. ³ Mhi kha vu ya mu egbe shi eke khe e se, mhi ya gbo nyenye egbe bhale ya wolof e ma egbe vu, ishegho ashini mhi ya la, ni a li nu mhe la akagho. ⁴ A lese ode ni a te e je ashini mhia je.”

⁵ ITomosi oo li, “Onomhue, anye ea lese obini u wa je. Se e anye li ya lese ode je obini u wa je?”

⁶ Ijesu oo li, “Mhemhe mhi khi ode ni a te e je obini oyi Eshinegba. Mhemhe mhi ri igesikia ni o la Eshinegba a khasa. Mhemhe mhi ri agbo o na ogbo. Ogbo khoghwo o a me asha ya je obini oyi Ita ini o a li rote obo oyemhe. ⁷ Eri a kha lese mhe lo, a kha li lese oni Ita. Ro te memena vu, a she lese oli, a gbo me oli.”

⁸ IFilipu oo, “Onomhue, ri oni Ita khasa anye, emini anye lese nono gho.”

⁹ Ijesu o soli o, o, “IFilipu, mhi she nu e la tese, waa kie lese oni mhi khi? Oni o da me mhe, o she me oni Ita. Se e u kiele e lie ‘Ri oni Ita khasa anye?’

¹⁰ Filipu, waa miesuo khi mhi la elemhi oyi Ita, ali khi Ita o la elemhi oyemhe? Ingmemhi ni mhi gueye e nya e a khi eyemhe. Ita ni o la mhe elemhi o ga gbe ikanya ena nya. ¹¹ A mie emini mhi ngme suo ini mhi khi mhi la elemhi oyi Ita ali khi Ita o li la elemhi oyemhe. Ini aa mie emini mhi ngme suo, a ri itobo ikanya onyaloa ni mhia gbe miesuo. ¹² Egbegbi-ingme mhi gue e ye e, oni o da mie mhe suo, o ya gbe ikanya enabi mhia gbe. O ya gbe ikanya eni e fu dose eni abi mhia gbe, itobo khi mhia je oyi Ita. ¹³ Emini a ro eva oyemhe mhila nya mhi ya ri ele o, eghaghe agho ni o mo ri ufumhi oyi Ita khasa egbo. ¹⁴ Emini a ro eva oyemhe mhila nya, mhi ya ri ele na e.

Ijesu o shobo khi loli ya ghi Ayemhe-no-pfuase bhale agbo

¹⁵ “A kha nono ingme oyemhe, a ya ri omhese oyemhe gba akanya.

¹⁶ Eghaghe agho, mhi ya lema Ita, o ri Okpaghiobo olesse na e, ni o ya nu e la agbo agbo. ¹⁷ Loli o khi Ayemhe ni o ri igesikia ni o la Eshinegba a khasa agbo.

* 13:33 Li ze iJoni 7.34 † 13:34 Li ze iJoni 15.12,17; 1 iJoni 3.23; 2 iJoni 5

Ɛgbọ na agbọ ẹa doḅe mie ọli itobọ khi ẹa me ọli wekhi eri e leṣe ọli. Ama, ẹẹ ena a leṣe ọli, itobọ khi o nu e la, o la elemhi oye e.

18 “Mhia ya ze e obọ shi eke abi omi-olimhi, mhi ya gbo nyene egbe bhale deba e. 19 O kha deṅe, ẹgbọ na agbọ ẹa ke e me mhe, ama ẹẹ ena, a ya me mhe. Itobọ khi mhi ya gbo la agbọ, a ya li la agbọ. 20 Ini ogbe ni eḷegho o ramhi, a ya leṣe khi mhi la elemhi oyi Itamhe, khi ẹe a la elemhi oyemhe, abi mhi li la elemhi oye e.

21 “Oni o mie ishi eyemhe ni o ri ewe gbe akanya, o nono ingme oyemhe. Itamhe o ya nono ingme oyi oni o da nono ingme oyemhe, mhi ya li nono ingme oyi oni ogbo, mhi ri egbe mhe khasẹ ọli.”

22 Ijudasi (ọa khi oni a lu Isikaroti) oo, “Onomhue, elo o ze khi u fe ya ri egbe e khasẹ anye tse, ni u wa ro ya ri egbe e khasẹ agbọ kpa?”

23 Ijesu o so li o, oo, “Oni o da nono ingme oyemhe, o ya ri osese oyemhe gbe akanya. Itamhe o ya nono ingme oyi ọli, mhemhe ali Itamhe, anye bhale ya nu ọli la. 24 Oni ọa da nono ingme oyemhe, ọa ro osese oyemhe ya gbe akanya. Eni osese ni mhia sese e, ẹa khi eye mhe, ama obọ oyi Itamhe ni o ghie mhe e te bhale.

25 “Mhi she gue ena ye e, abi mhi kie li nu e la. 26 Ama oni, Ayemhe-no-pfuase ikhi Okpaghiobọ, ni Ita o ya ro eva oyemhe ro ghi e, o ya sese e emhikpa. O ya gbo re e yelee emhikpa ni mhi gueye e. 27 Mhi ze e obọ shi agbọ ona shi opfomhe, mhi ri opfomhe oyemhe na e. Ọa khi oni abi ẹgbọ na agbọ e ro o na ogbo mhi ro na e. A khi ze udu yese ẹa, ali a khi ze ni ulishi o mu e.

28 “A suọ abi mhi ro gueye e khi mhi ya rote iteva oye vu, khi mhi ya gbo bhale deba e. Ini a nono ingme oyemhe lo, a kha ke ghele khi mhia je oyi Itamhe, irari khi lo li o fu dose mhe. 29 Mhi she gue ingme ena ye e shi eke neni a me we, ishegho ini a da kie ligho me we, a mie mhe suọ. 30 Mhia ke nu e ngme tese, itobọ khi okphaghiẹ ni o kpe mhesẹ shi agbọ ona, oo bhale. Ọa mhọli ekpabọ shi agbọ oyemhe, 31 ama ẹgbọ na agbọ e mema ya leṣe khi mhi ma nono ingme oyi Ita, ali khi emini Itamhe o mhesẹ na mhe mhi riḷe, mhia riḷe tee.

“A bhale ni awa vu ana le.

15

Ijesu o khi egbegbi ọra upfonu

1 “Mhemhe mhi li abi oni upfonu ni o mo umomhi onete, Itamhe o riḷe e shi o. 2 Lo li oo kanọ uguabo oyemhe ni ọa ya mo umomhi a. Oo riḷe uguabo oyemhe ni oo mo umomhi, ni o gbo mo imomhi eni e bu. 3 Ungmemhi ni mhi she nu e ngme o she riḷe e ti ni a ro doḅe mo imomhi enete. 4 A toma mhe idiegbe, mhemhe mhi ya toma e idiegbe. Uguabo ọra okhoghuo ọa doḅe ya mo umomhi ọotsobọ oyoli, o mema ya to ma idiegbe ọra. U ke neta khi eri a doḅe ya riḷe eminenti ini aa toma mhe egbe.

5 “Mhemhe mhi khi ọra upfonu, ẹe a li abi iguabo. Ini u toma mhe egbe ni mhi ro li toma e egbe, u ya mo imomhi eni e bu. Ini a ro obọ rue mhe o le, aa doḅe ya riḷe emhikhoghuo onete. 6 Ini u waa da toma mhe egbe ne, eri a ya khi e pfa. Eri u ya li abi iguabo ekhakhani, a ti e ma ri erali tose-a. 7 Ini u toma mhe egbe, ni ingmemhi eyemhe e ro la elemhi oye, emiemini o ghole e kpa wa mhila, a ri ọli ne. 8 Eminenti ni a riḷe o ri ufumhi ghi Itamhe. Ona o rokhasẹ khi eniyẹ odukhokho eyemhe a khi.

9 “Abi Ita o nono ingme oyemhe, igho mhi li nono ingme oye. A la elemhi inono oyemhe. 10 Ini a ro ishi eyemhe gbe akanya, a ya la inono oyemhe, abi

mhi li ri ishi eyi Itamhẹ gbe akanya ni mhi li la inono oyoli. ¹¹ Eri mhi gue ona ye ẹ ni oghẹle oyemhẹ o vọ ẹ udu, ni oni oghẹle oye ẹ o gba pfo. ¹² Ushi ni mhi rọ na ẹ khi, a nono ingme oyi egbe ẹ, abi mhi nono ẹ.* ¹³ Aa me inono olese ni o fu doṣe oni oḡbọ o rọ ghu-a na emole ọli. ¹⁴ Emole mhẹ a khi ini a da ri ishi eyemhẹ gbe akanya. ¹⁵ Mhi aa ke lu ẹ eni ẹ ga mhẹ, itobọ khi oni o ga oḡbọ ọa leṣe akanya ni oga oyoli o gbe. Ochoghọ, emole mhi ke ẹ lu ẹ, itobọ emini mhi rọte obọ oyi Itamhẹ wena nya mhi gueye ẹ. ¹⁶ Ọa khi ẹẹ a zẹ mhe, mhẹmhe mhi zẹ ẹ ni mhi ri akanya na ẹ, a ka gbe ikanya enete ni ikanya eye ẹ e migha. Isheghọ Ita o ya rọ emini a rọ eva oyemhẹ mhila nya na ẹ. ¹⁷ Ushi oyemhẹ ni mhi shi na ẹ khi, a nono ingme oyi egbe ẹ.

Eḡbọ na agbọ ee biselemhi eniye odukhokho eyi Ijesu

¹⁸ “Ini eḡbọ na agbọ ẹ biselemhi ẹ, a sato khi ighọ e kpẹ li biselemhi mhẹ. ¹⁹ Ini a khi eyi eḡbọ na agbọ lọ, e kha nono ingme oye ẹ abi enayewe. Abi o ke li memena khi, aa ke khi eyi eḡbọ na agbọ itobọ khi mhi she rọte elemhi agbọ zẹ ẹ, lọli o zẹ khi eḡbọ na agbọ e rọ biselemhi ẹ. ²⁰ A sato ingme ni mhi gueye ẹ, ‘Oni ọọ ga oḡbọ ọa fu ẹ doṣe oga oyoli.’ Ini e kpẹ mu okhọli vule shi me o ghue, e ya mu okhọli vule shi ẹ o. Ama ini e rọ osesẹ ni mhi sesẹ gbe akanya, e ya rọ osesẹ oye ẹ li gbe akanya.† ²¹ E ya lina ngeli deba ẹ itobọ khi enayemhẹ a khi, ali itobọ khi ẹa leṣe oni o ghie mhẹ. ²² Ini mhi aa bhale ya nu wẹ ngme lọ, ẹa kha mhọli umha-guekia oyi olamhẹ. Ama ẹa ke mhọli emini e gue ọli ya nga egbe khi o rewe a lamhẹ olamhẹ. ²³ Oni o da biselemhi mhẹ, Itamhẹ o li liẹ biselemhi. ²⁴ Ini mhi aa la akpewe gbe ikanya ni oḡboese ọa doḡe gbe ghue lọ, ẹa kha mhọli umha-guekia oyi olamhẹ. Ama memena e she me eni ikanya onyaloa, ama e kiele ẹ biselemhi mhẹ ali Itamhẹ. ²⁵ Ama ona o zẹ ni emini a kekẹ shi ebe ushi oyewe o rọ bhale ya tse, oni o khi, ‘Afuẹ ẹ biselemhi mhẹ.’‡ ²⁶ “Ini oni Okpaghiobọ o bhale, oni mhi rọte obọ oyi Itamhẹ ya ghie ghi ẹ, lọli o khi Ayemhẹ nọ o ri igesikia ni o la Ita a khasẹ, o ya pfi otsẹle shi ingme oyemhẹ. ²⁷ Eẹ a ya li mema pfi otsẹle na mhẹ, itobọ khi rọte igbaekele a te nu mhẹ la.

16

¹ “Eri mhi gue ona a ye ẹ ini a khi tsua irudunga pfa. ² Eḡbọ e ya khu ẹ owa ugamhi fiẹ lase, eghẹghẹ o ga ya ramhi ni oḡbọ o kha gbe onḡeṣe a, o dabi khi eri lọli ẹ ga Eshineḡba. ³ E ya riẹle eni emhi ena deba ẹ, itobọ khi ẹa leṣe Ita, wẹkhi mhẹmhe. ⁴ Ama, eri mhi gue ona ye ẹ, ini oni eghẹghẹ o ramhi, a ya sato khi mhi kpẹ tse agua ye ẹ. Itobọ khi mhi kie nu ẹ la mhi aa rọ kpẹ gue ingme ena ye ẹ.

Akanya ni Ayemhẹ-no-pfuase ọọ gbe

⁵ “Memena, mhia le deba oni o ghie mhẹ, ama onḡeṣe ọa kie mhila mhẹ, ‘Obo wa je?’ ⁶ Itobọ khi mhi gue ingme ena ye ẹ, udu oye ẹ o she yese-a. ⁷ Ama igesikia mhi gueye ẹ, ni o rọ ti ẹ egbe mhi rọ rọte ẹ iteva a vu. Itobọ khi ini mhi aa vu, oni Okpaghiobọ ọa ya bhale. Ama ini mhi da vu mhi ya ghie ọli ghi ẹ. ⁸ Ini O da bhale, O ya rewe leṣe umha-guekia ni o la ingme olamhẹ, o gbo rewe li leṣe ipfuase oyi Eshineḡba ali iso-ẹzo oyoli. ⁹ O ya rewe leṣe khi umha-guekia ni o la olamhẹ o khi, umha mie mhẹ suọ. ¹⁰ O ya rewe leṣe khi e ya mhọli ipfuase oyi Eshineḡba, itobọ khi mhi je oyi Ita ni aa ke te tigbe ya me

* **15:12** Li zẹ iJoni 13.34; 15.17; 1 iJoni 3.23; 2 iJoni 5 † **15:20** Li zẹ iMat 10.24; iLuk 6.40; iJoni 13.16

‡ **15:25** Li zẹ iWolo 35.19; 69.4

mhe ¹¹ O ya rewe lese emini iso-ezo oyi Eshinegba o khi. Itobo khi a she pfa ezo mu okphaghiye oni o mheshe e shi agbo ona.

¹² “Mhi mholi emini e hububu ni mhi kha gbo gueye e, ama e bu dose ni a dobe ya mie. ¹³ Ama ini Ayemhe ni o ri igesikia a khashe o da bhale, o ya ri igesikia ni o la ingme oyi Eshinegba nya khashe e. Oa ya ngme ungmemhi qotsobo oyoli, ama emini o suo o ya ke ngme. O gbo gueye e ingme ni a ya me. ¹⁴ Mhemhe o ya ke ti nga, itobo khi o ya mie mhe ungmemhi ni mhi ngme gueye e. ¹⁵ Emini Itamhe o mhue nya, eyemhe lo, loli o ze khi mhi kpe gueye e khi emini mhi ro na Ayemhe-no-pfuase, o ya gueye e.

Oya oye e o ya mele oghela a

¹⁶ “O kha dena, aa ke me mhe, o kha ke gbo dena a gbo me mhe.”

¹⁷ Eniye odukhokho eghuo ee mhila egbewe, “El o ri ona a ngme, ni oo lie awa khi, o kha dena khi awa aa ke a me lue, ali khi o kha ke gbo dena khi awa gbo lo ya me lue? O gbolo e, ‘Itobo khi mhi ya je obini oyi Ita.’ ¹⁸ El o ri ‘O kha dena’ ngme? Awa aa lese ingme ni o ro oli ngme!” E kie lina mhila egbewe.

¹⁹ Ijesu o she lese khi ee nono ni e mhila lue oni ungmemhi ona, o mhila we, “Eri a mhila egbe e abi mhi ri oni ungmemhi ngme, ni mhi ro lie, ‘O kha dena aa ke ya me mhe ali khi o kha gbo dena a ya me mhe?’ ²⁰ Egbegbi ingme mhi gue e ye e, a ya vie, a ya vie, a vie oya. Ama ebo na agbo e ya ke ghele, ee a mhue iyeseudu-a, oni iyeseudu-a o ya mele oghela-a na e. ²¹ Ini okpotso o ya bia, udu o yese oli a itobo khi eghenge osue o she bhale, ama ini o bia oni om o se, oo ghele, o ye osue ni o me a. Irari khi oo ghele khi loli bia om o shi agbo. ²² Igho o li li e egbe, memena udu o yese e a, ama mhi ya gbo me e. Eghenge agho oghela o vo e udu, oghela ni ogbo oa dobe ya mie. ²³ Ini oni ogbele o ramhi, aa ke e mhila mhe emhikhoghuo. Mhi gue igesikia a ye e khi Itamhe o ya ro emini a ri eva oyemhe mhila kpa na e. ²⁴ Ga ramhi memena, aa kie ri eva oyemhe mhila emhikhoghuo. A mhila khi a ya me mie, ishegho ni oghela oye e o gba pfo.

Ijesu o kholi okholi agbo mu o le

²⁵ “Mhi aa lolo kpe khuoghi ingme-a gue e ye e. Ama eghenge oo bhale ni mhi aa ke ro ligho nu e ngme, ama mhi ya gue ingme oyi Ita ye e gboo. ²⁶ Ini oni ogbele o ramhi, a ya ri eva oyemhe mhila Ita emini o ghole e. Mhi aa lie khi mhemhe mhi ya mhila na e. ²⁷ Ita oo nono ingme oye e, itobo khi a nono ingme oyemhe, a gbo miesuo khi obo oyi Eshinegba mhi te bhale. ²⁸ Obo oyi Ita mhi te bhale ya lo elemhi agbo, memena mhi gbo te elemhi agbo ya vu je deba Ita.”

²⁹ Eniye odukhokho eyoli ee oli, “Ena u tigbe e khuoghi ingmemhi eye-a gueye anye gboo, waa ke e biebie eni ingme-a gueye anye. ³⁰ Eena anye lese khi u lese emhikpa, oa ke khi ogbo o ke gbo ya ke mhila e ogbo. Onana o ze khi anye miesuo khi obo oyi Eshinegba u te bhale.”

³¹ Ijesu o so we o, o, “A she miesuo memena? ³² Eghenge oo bhale, oni eghenge o she ramhi, ni ee nya a ro ya miatse ku, ogbogbo o je apfe oyoli. Mhemhe-ghuo tse mhi ke ya la. Ama oa khi mhemheghuo tse mhi la, itobo khi Ita o nu mhe la. ³³ Eri mhi gue ingme ena ye e, ni a ri itobo khi a kugbe mhe o mhue opfomhe. Egb o na agbo e ya ri osue na e me. Ama a mholi udu, itobo khi mhi she mu agbo o le.”

1 Abi iJesu o ro nu eniye odukhokho eyoli ngme se, o yase alo bino idane, o so iromhi, oo, "Ita, oni eghēghe o she ramhi. Ri ufumhi oyi Omie khasē agbo, ni Omie o li ri ufumhi oye khasē agbo. 2 Itobo khi u she ri ekpabo na li, shi ukhomhi oyi egbo na agbo kpa, ni o ri agbo na agboagbo na egbo ni u ro na li. 3 Agbo na agboagbo khi, ni a ro lese e, ikhi yeye ni u khi egbegbi Eshinegba oghuo kpe. Ni a gbo ro lese mhe iJesu iKirisiti, ni u ghie. 4 Mhi she ri ufumhi oye khasē egbo na agbo, abi mhi ro o gbe akanya ni u ro na mhe, ni mhi gbe oli pfo. 5 Ita, gbo ri ufumhi ni mhi kpe mholi na mhe memena, ikhi ufumhi ni mhi rote eke mholi neni a ma agbo.

6 "Mhi she ri e khasē egbo ni u te elemhi agbo ro na mhe. Egbo eye e khi ni u ro na mhe. E she ri ungmemhi oye gbe akanya. 7 Memena e she lese khi emhikpa ni u ro na mhe khi obō oye e te bhale. 8 Mhi she gueye we usomhi ni u ro na mhe, wewe e she mie oni usomhi. E she lese egbegbo khi obō oye mhi te bhale, e gbo miesuo khi yeye u ghie mhe.

9 "Mhi so iromhi na we, o a khi egbo na agbo nya mhi so iromhi na, ama eni u ro na mhe irari khi egbo eye e khi. 10 Emhikpa ni mhi mholi eye e khi, emini u mholi eyemhe e li khi. Wewe e ri ufumhi oyemhe khasē egbo na agbo. 11 Memena mhia bhale deba e, mhia ke la elemhi agbo, ama wewe e kie la elemhi agbo. Ita ni o pfuase, ri itoto ni o la eva oye ni u ro na mhe, khukhu we, ni e khi oghuo abi mhemhe ali yeye awa khi oghuo. 12 Eghēghe ni mhi ro nu we la, mhi ri itoto ni o la eva oye ni u ro na mhe, khukhu we, mhi khe we ekhe. Okhoghuo o o a pfua, se ni oghuo elemhi we ni o khi oni o ya pfua, ni emini a keke shi Ebe-no-pfuase o bhale ya tse.*

13 "Memena mhia bhale deba e, mhia ngme ingmemhi ena, abi mhi kie li la elemhi agbo, ini eniye odukhokho eyemhe e mholi oghole ni o gba pfo, onabi oyemhe. 14 Mhi she gue usomhi oye ye we, ama agbo e biselemhi we, itobo khi ea ke khi enayi agbo abi mhia li khi onayi agbo. 15 Mhi aa lie u wolo we elemhi agbo lasele, ama tsumhi we obō oyi Ona okholo. 16 Ea khi enayi agbo abi mhi aa li khi ona agbo. 17 Ri igesikia oye rewe pfuase. Irari khi egbegbi ungmemhi ungmemhi oye o khi. 18 Abi u li ghie mhe je elemhi agbo, igho mhi li ghie we je elemhi agbo. 19 Itobo ewe mhi ro ri egbe mhe ne, ini wewe ee li ligho ri egbe we ne egbegbo.

Ijesu o lema na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya

20 "Oa khi itobo oyi eniye odukhokho eyemhe tse mhi ro so iromhi ona. Mhi li so iromhi na egbo ni e li ya te otsele oyewe mie mhe suo. 21 Mhi so iromhi e ga kugbe khi oghuo. Ita! Mhi so iromhi e la elemhi oyi awa, ezeze abi u li la elemhi oyemhe ni mhemhe mhi li la elemhi oye. Mhi so iromhi e khi oghuo ini agbo e mie we suo khi yeye u ghie mhe. 22 Mhi ri ufumhi ni u ro na mhe na we ini e kugbe khi oghuo abi mhemhe ali yeye awa khi oghuo. 23 Mhemhe mhi la elemhi oyewe, yeye u la elemhi oyemhe, ni e ga kugbe khi oghuo, ishegho ni agbo e lese khi yeye u ghie mhe, ali khi u nono ingme oyewe abi u nono ingme oyemhe.

24 "Ita, yeye u ri we na mhe. Mhia nono ni e nu mhe la ashini mhi ya la kpa, ishegho ni e me ufumhi ni u ro na mhe itobo khi u nono ingme oyemhe neni a ma agbo.

25 "Ita ni o pfuase! Agbo ea lese oni u khi, ama mhemhe mhi lese oni u khi, enana e lese khi yeye u ghie mhe. 26 Mhemhe mhi ri oni u khi khasē, igho mhi

* 17:12 Li ze Iwolo 41.9

kie li ya ke rieḷe ọli, ishegho inono ni u mhọli na mhe, o la we egbe, ni mhemhe mhi li la elemhi oyewe.”

18

Abi a li ri ijesu de

(iMat 26.47-56; iMak 14.43-50; iLuk 22.47-53)

¹ Abi ijesu o ro so iromhi ona se, loli ali eniye odukhokho eyoli e da uchoke ni a lu iKidironi lase. Ogba ni a ko eera na lu olivu shi o la epfe agho, ijesu ali eniye odukhokho eyoli e lo elemhi oni ogba oyi eera olivu. ² Ijudasi oni o ri oli de o lese oni ogba, itobo khi ijesu ali eniye odukhokho eyoli e kele lona akagho. ³ Igho ijudasi o tsua ekholi-okhue eyi iRomu, ali egbo ni e la Owa oyi Eshinegba e khe ekhe ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi iju ali iFarisi ma egbe. E tsua itsua okholi, ali igbili igolo ali ikpa. E lo ogba oyi eera olivu le.

⁴ Ijesu o she kpe lese emini loli ya me, o mhila we, o. “Oghuo a nono?”

⁵ Ee oli, “Ijesu onge iNazareti!”

Ijesu oo, “Mhemhe na.”

Ijudasi ni o ri oli de o migha mama we. ⁶ Abi Ijesu o ro gueye we khi, “Mhemhe na,” igho e ti je ukhokho, e de ya gbe.

⁷ Ijesu o gbo mhila we, o, “Oghuo e khi a nono we?”

E gbo lie o li, “Ijesu onge iNazareti.”

⁸ Ijesu oo, “Mhi she kpe gueye e khi mhemhe na. O kha khia khi mhemheghuo a nono, a ze ni eni e kpole e vu.” ⁹ Eri ijesu o ngme ona ni emini o kpe ngme o bhale ya tse, ni oo: “Ita! Mhi aa wasa okhoghuo elemhi egbo ni u ro na mhe a.”

¹⁰ Igho iSamọ iPita, ni o tsua itakobi shi emhi o ji oli lasele ro be oni o gbe akanya a deba oga oyi ekpodalo ugamhi eso na obita ukhomhi pfi-a. IMakosi a lu oni omose. ¹¹ Ijesu oo iPita, “Rue itakobi ogho shi ashini u kpe te ji oli lasele. Eri u dabi khi mhia ya rote uko osue ni Itamhe o mhesa na mhe ya da?”*

A mu ijesu bhale odalo iguezo oyi egbo iju

¹² Igho ekholi-okhue eyi iRomu ali eni e kpeda na we ali eni e khe ekhe owa ugamhi ni o fune eyi egbo iju, e gba ijesu mu, e ge oli abo je ukhokho. ¹³ E te odode rue oli bhale ayi Anasi, ni o khi ogo iKefasi. IKefasi o khi okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba oni o kpeda oyi egbo iju oni ukpe ogho. ¹⁴ IKefasi o ke kpe ye egbo iju ude, khi ini ogbo otuoghuo o ghu-a na egbo ni e bu, o ti dose ni egbo ni e la eoli nya e pfua.†

IPita o kie ijesu

(iMat 26.69-70; iMak 14.66-68; iLuk 22.55-57)

¹⁵ ISamọ iPita ali omọ odukhokho oyi ijesu olese, e deba ijesu. Oni omọ odukhokho ali oni o kpeda nya na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba e kpe lese egbe. Igho oni omọ odukhokho o deba ijesu lo elemhi apfe oyi oni o kpeda nya na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba. ¹⁶ Abi iPita oo migha olase epfe ode unuekpe, oni omọ odukhokho ogho o nyene egbe je olase, o ya nu oni omueshi ni o la agho ngme, o rue iPita lo elemhi apfe. ¹⁷ Oni omueshi ni o la ode unuekpe o me iPita, o o li, “Oa khi omọ odukhokho oyi oni omose ogho u li khi?”

IPita oo, “Iiye, mhia khi loli.”

* **18:11** Li ze iMat 26.39; iMak 14.36; iLuk 22.42 † **18:14** Li ze iJon 11.49-50

18 Ulili o gbe. Eni e khe ekhe ali ighumha e migha gasẹ erali ingamhi ni e pfiẹ, e khasẹ erali. IPita o li nu we migha a khasẹ erali.

Oga oyi ekpodalo ugamhi o mhila ifesu ogbo
(iMat 26.59-66; iMak 14.55-64; iLuk 22.66-71)

19 Oni oga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba o mhila ifesu ogbo osese eyoli ali eniye odukhokho eyoli. 20 Ifesu o soli o, o, "Mhi aa tigbe na sheli sese osese elemhi Owa Oyi Eshinegba ali owa ugamhi ni mhi la a sese gboo eghẹghẹ kpa, ikhi ashini egbo iju e legba. 21 Elo o ze khi aa mhila mhe ogbo? A ka mhila egbo ni e suo osese oyemhe. E lese emini mhi ngme."

22 Abi ifesu o ngme ona se, oghuo eni e khe ekhe o lase ifesu esọ, o li, "Elo o ze ni u ro ligho nu Oga oyi ekpodalo ugamhi a ngme?"

23 Ifesu oo, "Ini u lese khi mhi aa gue ngme, gue emini o a ti ni mhi ngme le, ni egbo e suo. Ama o kha khia khi mhi gue ngme, elo o ze ni u ro lase mhe esọ?"

24 Ana Anasi o la lie e rue oli ghi iKefasi ni o khi Oga oyi ekpodalo ugamhi, abi a kie li ge oli abo je ukhokho. Eghẹghẹ ona, iKefasi ali Anasi e ga khi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ni e kpeda.

IPita o gbo kie ifesu
(iMat 26.71-75; iMak 14.69-72; iLuk 22.58-62)

25 IPita o kie migha akaghọ, oo khasẹ erali. Egbo elese e mhila li, "Wa she khi oghuo eniye odukhokho eyi omose ogho?" IPita o so we o, oo, "Iiye! Oa khi mhemhe."

26 Oghuo oni o gbe akanya a deba oni o kpeda nya na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba, ni o khi ogbo oyi omose ni iPita o be esọ ukhomhi a, o gbo mhila iPita, "Oa khi yeye mhi she me khi u nu omose ogho la elemhi ogba?"

27 IPita o gbo le, "Iiye!" Utoghuokpe, okpa o gbieghe.

A rue ifesu bhale odalo oyi iPaleti ya gue ezọ
(iMat 27.1-2,11-14; iMak 15.1-5; iLuk 23.1-5)

28 Ele uzogbe fiefie, e rue ifesu fie owa oyi iKefasi je apfe oyi igovunọ oyi egbo iRomu. Enighie eyi egbo iju ea lama lo elemhi oni apfe, itobo khi ea nono ni ichimhi umha-pfuase ni o mu we, ini ee dobe le eminale iPasova. 29 Itobo igho oni igovunọ na lu iPaleti o fie je olase deba eni egbo iju, oo we, "Umha-gueli onoghuo a gue shi omose ona egbe?"

30 Ee oli, "Ini o a mhue umha-gueli lo anye ea kha rue oli bhale ghie."

31 iPaleti oo we, "A rue oli vu ya gue ezọ egbe-a abi ushi oye o ngme sho."

Egbo iju ee oli, "Anye aa mholi afu ni a ro o lie a ka gbe ogbo." 32 Eri a lina me onana ni emini ifesu o kpe ngme ni o bhale ya tse, ikhi ungmehi ni o la guele uwali eghuli ni loli ya ghu.‡

33 iPaleti o nyene egbe je elemhi apfe oyoli, o lu ifesu mhila, oo, "Yeye u khi oghie oyi egbo iju?"

34 Ifesu oo. "Udu oye ogbo ona ni u mhila mhe o te bhale abi khi ogbo o gue ingme oyemhe ye e?"

35 iPaleti oo li, "Onge iju we khi mhi khi? Egbo eye ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi e rue e bhale ghi mhe, Elo u li?"

36 Ifesu oo li, "Eghiele oyemhe o a khi onayi agbo ona. Ini igho o khi lo, eni e deba mhe e kha ye okholi na mhe, ini a khi dobe mu mhe ghi eni e mhesẹ eyi egbo iju. Ama memena, eghiele oyemhe o a khi onayi agbo ona."

‡ 18:32 Li ze iJoni 3.14; 12.32,33

³⁷ Igho iPaleti o mhila li, “Oghie u ti e khi?”

Ijesu oo, “U gue ga ngme oli ni u ro khi oghie mhi khi. Onana o ze khi a bia mhe bhale elemhi agbo, ni mhi ro ri emini o khi igesikia khasa egbo na agbo. Oni o da khi ona igesikia ne, oo suo oyemhe.”

³⁸ iPaleti o mhila li, “Elo o khi igesikia?”

A pfa ezọ igbea mu ijesu

(iMat 27.15-31; iMak 15.6-20; iLuk 23.13-25)

Igho iPaleti o gbo fie je olase, o gweye egbo iju, oo, “Mhi aa me umha-gueli shi oli obo ni o remhe ya pfa ezọ mu oli a gbe oia ³⁹ Ama, abi a li ini a da li ukpe iPasova khi, ukpe khi ukpe kpa, eri mhia rue ogbo oghuo egbo eye e eni a mu shi owa ighumha abo-a na e. A nono ni mhi wolọ oghie iju abo a na e?”

⁴⁰ Igho e tsesa gbii, ee oli, “Iiye! Ri Ochoghọ rue iBarabasi obo a na anye.” (iBarabasi iko o li, oni o gbe ogbo a o khi ni a mu shi owa ighumha.)

19

A pfa ezọ igbea mu ijesu

(iMat 27.15-31; iMak 15.6-20; iLuk 23.13-25)

¹ Igho iPaleti oo a gbe ijesu itali egbegbo. ² Eni ekholi-okhue e nyano iguabo eera igba riele arula oghie rughu ijesu ukhomhi, e rue awulu ni o khi egholi ni o li abi oyile nabi a ro o so oghie so oli. ³ E gbo bhale deba li, e ro oli li egia, e lie oli, “A yasa obo eke na oghie oyi iju!” E lase oli alo.

⁴ iPaleti o ke gbo fie je olase deba egbo iju, oo, “A ghe oli e, mhi rue oli lasele na e ni a ro lesa khi mhi aa me umha-gueli shi oli obo ni o re mhe ya lie a ka gbe oli a.” ⁵ Abi ijesu o ro fie lasele ni o ro rughu arula igba, o gbo so awulu egholi oyile ni oghie o so, iPaleti oo, “A ghe oni omose!”

⁶ Abi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali eni e khe ekhe Owa oyi Eshinegba e ro me oli, e tsesa, ee, “A ta li ma oora apfida! A ta li ma oora apfida!”

iPaleti oo, “Ee a rue oli vu ya ta ma oora. Mhi aa me umha-gueli shi oli obo.”

⁷ Egbo iju ee oli, “Anye mhue ushi ni o guele a gbe oia, itobo khi oo lu egboli Omi Eshinegba.”

⁸ Abi iPaleti o ro suo ona, ulishi o tigbe mema lolo mu oli. ⁹ O nyene egbe je elemhi apfe oyoli, ya mhila ijesu, “Ongwe obo u khi?”

Ama ijesu o tsaghię oli-a. ¹⁰ iPaleti oo, “Wa ya mie mhe unu? Wa lesa khi mhi mholi ekpabo ni mhi ro dobe ya pfa e shi eke, ali khi mhi gbo dobe ya lie a ka te ma oora apfida gbe-a?”

¹¹ Ijesu oo oli, “Wa kha mholi afu shi mhe idiegbe ini o a khi Eshinegba o ri oli ne lo, ama ogbo ni o mu mhe bhale ghi e, loli o mholi umha-gueli oyi olamhe ni o fu ne.”

¹² Abi iPaleti o ro suo ona se, o nono ode ni o te ya wolọ ijesu abo a, ama eni egbo iju e kiele tsesa, e lie oli, “Ini u ze oli obo, wa khi omole iSiza oghie oni emhi oyi iRomu. Onini o da guele khi oghie loli khi, obo iSiza o khi.”

¹³ Abi iPaleti o ro suo ingmemhi ena, o rue ijesu je olase, iPaleti o ya shito ukpho eche ni o shito la so ezọ, ni a lu Etefe eche (iGabata a ri elemhi Iburu ee lu oli) ¹⁴ Eghęghę agho ovo o lesa ramhi iteteva ukhomhi elegeho, ikhi ogbele ni a mu gbe e shi ukpe iPasova. iPaleti oo eni egbo iju, “Oghie oyeę gho o!”

¹⁵ Ama e tsesa, “A rue oli ya gbe-a! A rue oli ya gbe-a! A ta li ma oora apfida!” iPaleti o mhila we, oo, “A nono ni mhi ta oghie oye e ma oora apfida?” Ighie eyi ekpodalo-ugamhi ee o li, “Anye aa mholi oghie olese dose oghie iSiza.”

¹⁶ Igho iPaleti o ri ijesu na ekholi-okhue e ka ta li ma oora apfida.

A ta iJesu ma ọọra apfida

(iMat 27.32-44; iMak 15.21-32; iLuk 23.26-43)

Rọ te aghọ vu ekhọli-okhue e te rue iJesu vu. ¹⁷ IJesu ọ fiẹ lasele, lólighuo ọ tsua ọọra apfida oyọli, ọ je ashini a lu “Ukhomhi olimhi ni o ku igua-a.” (IGogota a ri ełemhi Iburu e lu akagho.) ¹⁸ Agho e tali ma ọọra apfida shi, e ta egbọ aava ma eera mama li. Oghuo epfe obita, onokpọle epfe obogobo, iJesu ọ la we یتeva. ¹⁹ IPaleti ọ keke emhi rọ kphase oni ọọra-apfida. Emini ọ keke shi ọ khi, “IJesu Onge iNazareti, Oghie oyi Egbọ IJu.” ²⁰ Ebubu eni egbọ iJu e ze oni emhi, itobọ khi ashini a ta iJesu ma ọọra apfida shi ọa nuata shi apfe. Ełemhi Iburu, ghe iLatini ali iGiriki a rọ keke oni emini a rọ kphase ọọra apfida ni a ta iJesu ma. ²¹ Ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi egbọ iJu ẹa lama shi emini iPaleti ọ keke. E ya gueye ọli, ẹẹ ọli, “Anye ẹa nono ni u keke oghie oyi iJu shi ọ, emini u kha keke shi ọ khi, Oghie oyi egbọ iJu omose ọna ọ khi lọli khi.”

²² IPaleti ọọ we, “Mhi she keke emini mhi keke.”

²³ Abi eni ekhọli-okhue e rọ ta iJesu ma ọọra apfida se, e wolọ ide eyọli kemhi shi asha ene. Ogbogbo ọ rue asha eghuo ọ, e gbo rue awulu oyọli ni a do ni aa rọte ashikhoghuo gbela toma.

²⁴ Eni ekhọli-okhue e gueye egbe we, “Awa khi nyanọ li-a, awa ti ebe shi ọ, ni awa me ọni o ya mu, ni ọ rue ọli.” Eri a me onana ni emini a keke shi Ebe-no-pfuase ọ bhale ya tse, ni ọọ, “E kemhi ide eyemhe, e gbo ti ebe shi awulu oyemhe.”

²⁵ Inyo iJesu, ali inyoghuo inyọli nokpotso, ali iMeli ughue iKilopasi, ali iMeli onge iMagidalen i migha mama oni ọọra apfida ni a ta iJesu ma. ²⁶ IJesu ọ me inyọli ali omọ odukhokho oyọli ni ọ nono ingme oyọli, khi ọ migha epfe agho, iJesu ọọ, “Inyo! Omi-ẹ ghọ.”

²⁷ Ọ gueye ọni omọ odukhokho, ọọ li, “Inye ghọ.” Rọ te aghọ vu ọni omọ odukhokho ọ te rue ọni inyo iJesu je apfe ni ọ te nu ọ la.

Eghuli ni iJesu ọ ghua

(iMat 27.45-56; iMak 15.33-41; iLuk 23.44-49)

²⁸ IJesu ọ lese khi emhikpa e she ze ukhomhi, ọọ, “Okiamẹ ọa gbe mhe.” Onana o ri emini a keke shi Ebe-no-pfuase bhale ya tse. ²⁹ Ubene ni o vọ onyo ni o khe-a o la epfe agho, e so isoso[†] elemhi oni onyo e rọ oni isoso kphase ukpokpo oyi ọọra ni a lu isopu ni o nue, e nise ọli je iJesu unu. ³⁰ Abi iJesu ọ rọ to unu oni onyo, ọ, “O she pfo.”

Ọ dọ ukhomhi gbe, ọ ghua.

³¹ Ekhemhue eyi egbọ iJu e vu ya mhila iPaleti ọ ze ni wewe e ya pfi emhi shi awe eyi emose ni a ta ma eera apfida guoghọ-a. Ali ni wewe e taghie we te eni eera apfida tiemhile. Emini o ze ni e rọ ligho mhila khi, ełegho khi ogbele ni ala mu egbe khe ogbele iyemhea oyi egbọ iJu. Eri ẹa nono ni e la ikhomhi eera apfida ramhi ogbele iyemhea, itobọ khi oni ogbele iyemhea ogho, ogbele ipfuase na ke ọ khi. ³² Eni ekhọli-okhue e vu ya pfi emhi shi egbọ ọni odode ni a ta ma ọọra apfida mama iJesu awe guoghọ a. E gbo ligho ya guoghọ eyi ọni o kpole a. ³³ Ama abi e rọ ramhi ayi iJesu, e bhale ya e khi ọ she ghua, itobọ igho ẹa ke pfi emhi shi iJesu awe guoghọ a. ³⁴ Oghuo eni ekhọli-okhue ọ so iJesu ogbhorọ epfe, utoghuokpe, ọlia ali amẹ e te ọli egbe ku lasele. ³⁵ Ogbọ ni ọ ri eloe me ona ọ pfi ọtsele shi ọ, ọtsele ni ọ pfi o khi igesikia itobọ khi ọ lese gboo khi igesikia ona o khi. Eri ọ pfi ọtsele ona ni a khi eni e miesuo. ³⁶ Onana o ri

* 19:28 Li ze iwolo 69.21; 22.15 † 19:29 isoso egbọ eghuo e lu isoso ukodo.

emini a kpe keke shi Ebe-no-pfuase bhale ya tse, ni o guele khi, “Ogbokhoghuo o ya khi ugua shi o li idiegbe.”* 37 Ebe-no-pfuase o gbo ngme ghō shi asha olese khi, “E ya ke bino oni e ya to oghoro gbese a.”§

Irotō oyi iJesu

(iMat 27.57-61; iMak 15.42-47; iLuk 23.50-56)

38 Abi a rō mē ona se, iJesefu onge Arimatia, ni o khili otuoghuo eniye odukhokho ni e bēna e deba iJesu itobō khi o na ulishi oyi ekhemhue eyi egbo iJu, o lē ya mhila iPaleti olimhi oyi iJesu. iPaleti o lama na li o rue olimhi oyi iJesu ya rō tō. Ighō iJesefu o bhale ya rue o li vu. 39 INikodemōsi ni o ke ya mē iJesu eḷe iyōse o kphase iJesefu. O tsua ikhumhi ni a rō o to olimhi egbe ini o khi kelē kēa. Eni ikhumhi e bu ramhi akpulu ikoko oghuo. O gbo tsua ituale ni e pfiē mhue.* 40 Eni emōse aava e tsua olimhi oyi iJesu, e ri ide epfopfo genō o li. Abi e li i genō oni olimhi, igbō e pfi ituale shi o li egbe, ni e ri ikhumhi na rō o shi olimhi egbe ma o, abi egbo iJu e liē mu olimhi egbe shi irotō, abi ushi oyewē o ngme. 41 Ukuku ogba o la ashini a ta iJesu ma oora apfida shi, uji ona ufuegbhē onogbo ni aa ri ogbo tō ghue o li la aghō. 42 Itobō khi eḷeghō o khi ogbeḷe ni a rō mu egbe e shi ekē khē ogbeḷe iyemhēa oyi egbo iJu, ali khi oni uji na ufuegbhē o ti mama wē, e ri olimhi oyi iJesu yēshi aghō.

20

IJesu o rote eghuli guale

(iMat 28.1-8; iMak 16.1-8; iLuk 24.1-12)

1 Eḷe uzogbe fiefie eḷe ni oḷo deba ogbeḷe iyemhēa oyi egbo iJu, obili o kie la ogbe. IMeli onge iMagidaleni o je uji ashini a ri iJesu yēshi, o bhale ya e khi a she ghegele eche unu oni uji-a. 2 Ighō o sō awē unamhi na je ayi iSamō iPita ali omō odukhokho oghō ni iJesu o nono ingme oyoli, o gueye wē, oḷo, “E tsua olimhi oyi Onmhuē elemhi uji ufuegbhē a! Anye aa lēse obini e tsua li je.”

3 Ighō iPita ali oni omō odukhokho oghō e vu ya je oni uji ufuegbhē. 4 Wewē aava ee na, ama oni omō odukhokho oghō o na doḷe iPita, o kpe ramhi oni uji ufuegbhē khē iPita. 5 O nyese egbe bino elemhi oni uji ufuegbhē, ama oḷo lo elemhi o. O mē ide ni a kpe rō khuli idiegbe oyi iJesu. 6 Ighō iSamō iPita ni o kpukhokho ramhi aghō o doḷe ya lo elemhi oni uji ufuegbhē. O mē eni ide khi e la elemhi uji ufuegbhē. 7 Ode olimhi ni a rō ge iJesu ukhomhi o li la aghō. Oni ode o khili shi ashaḷa shi ide enekpōle o. O kie khili shi aghō abi a kie kpe li rōli khili olimhi oyi iJesu, oḷa taghiē a. 8 Ighō oni omō odukhokho oghō ni o kpe ramhi oni uji, o li lo elemhi o li, o ri eḷoe mē, o miesuo. 9 Oni eghēghe eḷa kie lēse emini a keke shi ebe khi iJesu o ya te eghuli guale. 10 Ighō eni eniye odukhokho e nyene egbe je apfe.

IJesu o ri egboli khasē iMeli onge iMagidaleni

(iMat 28.9-10; iMak 16.9-11)

11 IMeli o migha olase oni uji ufuegbhē oḷo viē. Abi o li kie le viē, o nyese egbe bino elemhi oni uji ufuegbhē. 12 O mē khi igēni aava ni e sō tsua epfopfo e shitō elemhi oni uji ufuegbhē ni a ri olimhi oyi iJesu yēshi. Oghuo o shitō obini iJesu o kpe ri ukhomhi shi, oni o kpōle o shitō obini o kpe ri awē shi.

13 E mhila li, eḷe o li, “Nō kpotsō, eḷo u viē e shi?” Oḷo wē, “E she tsua Onmhuē oyemhē vu, mhi aa lēse obini e rōli shi.”

¹⁴ Igho o nyene egbe o me khi iJesu o migha agho, ama o a lese khi iJesu lo.

¹⁵ IJesu o mhila li, oo li, “No kpotso elo u vie e shi, oghuo wa nono?”

IMeli o dabi khi oni o riele shi oni ogba ni o la agho lo, o, “Oga ini yeye u tsua li vu kpeke gueye mhe obini u roli shi ni mhi je agho ya tsua li.”

¹⁶ IJesu o li, “Meli.” O so alo ghue oli, o tsele leghe ri elemhi oyi egbo iJu yemhe oli, oo, “Raboni!” Osele a ri ona ngme elemhi Iburu.

¹⁷ IJesu o gueye oli, “Khi mu mhe mhe, itobo khi mhi aa nyene egbe je oyi Ita ne. Ama ka gueye inyoghuo-mhe khi mhi ya nyene egbe je oyi Itamhe ni o li khi Ita we, ali Eshinegba oyemhe ni o li khi Eshinegba oye we.”

¹⁸ Igho iMeli onge iMagidalen i o vu ya gueye eniye odukhokho khi loli me iJesu Onomhue. O gueye we ingme ni Onomhue o gueye oli.

IJesu o ri egboli khashe eniye odukhokho eyoli

(iMat 28.16-20; iMak 16.14-18; iLuk 24.36-49)

¹⁹ Abi ogbomhi o ro mu eke elegho ni o khi ogbeakolo oyi ele iyemhea oyi egbo iJu, ni o khi ele ni odode elemhi efo uka, eniye odukhokho eyoli e le gba elemhi owa, e sono okpe ode itobo khi ee na ulishi oyi egbo iJu eni ee mheshe. Udemhija, iJesu o bhale ya migha we iteva bia, oo, “Opfomhe o ka nu e la.”

²⁰ Abi o ro ngme ona se, o ri abo ali epfe khashe we. Oghela o vo we elemhi shi abi e li me Onomhue. ²¹ IJesu o gbo lie we, “Opfomhe o ka nu e la. Abi Ita o li ghie mhe mhi li lie ghie e.” ²² Igho o yemhe ku we, oo, “A mie Ayemhe-nopfuase, ²³ Ogbon i da gbe olamhe kua na, a she gbe kua na li, ama ini aa da gbe kua na we ne, aa gbe kua na we.”*

IJesu o ri egboli khashe iTomosi

²⁴ Otu oghuo elemhi eni eniye odukhokho ogbava ni a lu iTomosi ni a gbolo ee lu itsema, o a nu we la agho ni iJesu o ro bhale we iteva. ²⁵ Eniye odukhokho eni e kpole e gueye oli, e o li, “Anye me Onomhue!”

ITomosi oo, “Ini mhi aa li me emeli ni o la ashini a te ta itse shi oli abo ni mhi ri umiesobo oyemhe ti oli, ni mhi aa ro ri obo shio oni o la li epfe, mhi aa ya miesuo khi o she gual.”

²⁶ Abi o ro gbe utui, eniye odukhokho eyoli e gbo lona elemhi owa, iTomosi o nu we la agho, e so okpe ode. Udemhija iJesu o gbo bhale ya migha we iteva bia, oo we, “Opfomhe o ka nu e la.” ²⁷ O gueye iTomosi, oo li, “Ri umiesobo ti ana, bino mhe abo, gbo nise obo ti mhe epfe. Khi ke mholi akhokhomhe, miesuo!”

²⁸ ITomosi o li, “Onomhue oyemhe, ali Eshinegba oye mhe!”

²⁹ IJesu oo li, “Itobo khi u me mhe u ro miesuo? Ikhivose o khi na eni ea me mhe ne ni e miesuo.”

Emini o ze ni a ro keke ebe ona

³⁰ IJesu o la ukploe oyi eniye odukhokho eyoli gbe ikanya onyaloa ni e bububu elese ni ogbo o a keke shi ebe ona. ³¹ Ama eri a keke ena shi ebe ini a miesuo khi iJesu khi iKirisiti, ikhi Omiepfuese Omi Eshinegba, ali, ini a mholi irudunga, a ya mholi agbo itobo eva oyoli.

21

IJesu o ri egboli khashe eniye odukhokho eyoli etuoshilua

¹ Abi a ro me ingme ena se, iJesu o gbo ri egbe oli khashe eniye odukhokho eyoli, epfe okpe oniemi ni a lu iGalili. Ina a li me oli. ² ISamo iPita, ali iTomosi

* 20:23 Li ze iMat 16.19; 18.18

na lu itsema, ali iNatanieli ɔnge iKena na eke iGalili, ghe iJoni ali iJemhisi imi iZebedi, ali eniye odukhokho eyi iJesu aava elese e ga legba asheghuo nya.

³ ISamo iPita ɔɔ, “Mhia vu ya mu ifele.”*

Eɛ ɔli, “Anye ya deba ɛ ye.” Igho e lo elemhi ɔko-oke oniɛmhi oni ikeke. Ama ɛliyose ɛlegho nya, ɛa mu emhikhoghuo. ⁴ Eɛ uzogbe fiefie, iJesu ɔ migha egele oyi oke oniɛmhi, ama wewe ɛa lese khi iJesu ɔ nu we ngme. ⁵ IJesu ɔ mhila we, ɔɔ, “Emole mhe, aa kie me afele ɔkhoghuo mu?”

Eɛ ɔli, “Anye ɛa me emhikhoghuo mu.”

⁶ ɔɔ we, “Pfi aga oye je epfe obita oyi ɔko-oke oniɛmhi khi a ya me ifele mu.” Igho e pfi aga je obini ɔ ngme, ɛa ke doɓe ti oni aga lo elemhi oni ɔko-oke oniɛmhi itobo khi o she mu ifele ni e bu.†

⁷ Igho oni ɔmo odukhokho ni iJesu ɔ nono ingme oyoli, ɔ ɔ iPita, “Onomhue lo!” Abi iSamo iPita ɔ suo khi Onomhue lo ni ɔ nu we ngme lena, ɔ nyanya ro itsua so (itobo khi eri ɔ kpe taghie ide eghuo egbe-a), ɔ ji pfilo elemhi amɛ.

⁸ Eniye odukhokho eni e kpole e gua oni ɔko-oke oniɛmhi bhale esɔ oke, e e ti oni aga bhale epfe egele. Ekekhe ɔa ke lolo nuɛ shi we ɔ, emhi nabi ɛte-awɛ eghuɛshe o ke rote agho khi. ⁹ Abi e ro ramhi egele, e me ingamhi erali agho, a ri afele to ɔ, ibuledi e li nga ɔ.

¹⁰ IJesu ɔɔ we, “A rote ifele ni a mu lena rue bhale.”

¹¹ iPita ɔ nga egele le, ɔ ya tialo oni aga ni o vo ifele enieniɛmhi ngale egele, eni ifele e kugbe khi eghuɛshilua ali igbese. Abi eni ifele e rie ligho bu, oni aga ɔa nyanɔ a. ¹² IJesu ɔɔ we, “A bhale ya le emhi.” Ogbokhoghuo eni eniye odukhokho ɔa mhila li, “Oghuo u khi?” Itobo khi e lese khi Onomhue lo. ¹³ Igho iJesu ɔ ya rue oni ibuledi kemhi na we, ɔ gbo kemhi oni afele na we.

¹⁴ Onana o khi utonuzi-ese ni iJesu ɔ ri egbo li yaa khasɛ eniye odukhokho eyoli abi ɔ te rote eghuli guale.

IJesu ɔ nu iPita ngme

¹⁵ Abi e ro le se, iJesu ɔɔ iSamo iPita, “Samo omi iJoni! U fe nono ingme oyemhe dose emhi enana nya?”

iPita ɔ so li ɔ, ɔ Ii, “Onomhue, u lese khi mhi nono ingme oye.”

IJesu ɔɔ, “Ri eminale na imi isumha eyemhe le.”

¹⁶ Utonuzeva, iJesu ɔɔ li, “Samo omi iJoni, u fe nono ingme oyemhe?”

iPita ɔɔ Ii, “Gueguegue Onomhue, U lese khi mhi nono ingme oye.”

IJesu ɔɔ, “Ri eminale na isumha eyemhe le.”

¹⁷ Utonuzese iJesu ɔɔ li, “Samo omi iJoni, u fe nono ingme oyemhe?”

Oni ingme o to iPita egbe, itobo khi iJesu ɔ mhila li itese, “U fe nono ingme oyemhe?” Igho iPita ɔ so li ɔ, ɔ, “Onomhue, u lese emhikpa, u lese khi mhi nono ingme oye.”

IJesu ɔɔ li, “Ro elo khu isumha eyemhe.” ¹⁸ IJesu ɔɔ, “Igesikia mhi gue ye khi, abi u ro khi ozele, eri u ri itsua so u fie je obini o ghole ɛ, ama ini u womhe, oghose ɔ ke ya ri itsua ke so ɛ, ɔ mu ɛ obo je obini ɔa ghole ɛ ni u je.” ¹⁹ Eri iJesu ɔ ngme ona ni ɔ rokhase abi iPita ɔ li ya ghua ni o ya ro ufumhi ghi Fshinegba. Igho ɔɔ iPita, “Ke deba mhe.”

²⁰ iPita ɔ nyene egbe, o me oni ɔmo odukhokho ni iJesu ɔ nono ingme oyoli, oni ɔ shitɔ mama iJesu abi e ro nu iJesu le eminale ni o kpukhokho khi ɔɔ deba wewe. Loli ɔɔ ke mhila iJesu ogbo ni ɔɔ, “Onomhue, oghuo ɔ ya re de?”

²¹ Abi iPita ɔ ro me ɔli, ɔ mhila iJesu, ɔɔ, “Se egbo na agbo e fe ya li oni omose ona?”

* 21:3 Li ze iLuk 5.5 † 21:6 Li ze iLuk 5.6

²² IJesu sọ li ọ, ọ, “Ini mhia nono ni ọ la agbọ ramhi ni mhi rọ ya gbo nyene egbe bhale agbọ, onoghuo o khi oyẹ shi ọ? Ke deba mhe.”

²³ Ona o zẹ ni e rọ bẹna ngme ọli iteva oyi eniyẹ odukhokho eyi iJesu, khi oni omọ odukhokho ona ọa ya ghu ghue. Ama iJesu ọa liẹ khi ọa ya ghu ghue. Eri ọ lẹşẹ liẹ, “Ini mhia nono ni ọ la agbọ ramhi ni mhi rọ ya gbo mu egbe nyene bhale, onoghuo o khi oyẹ shi ọ?”

Ungmemhi ni o kpukhokho

²⁴ Lọli khi omọ odukhokho ni ọ pfi ọtşẹşẹ shi eni ingmemhi ena, lọli ọ gbo kẹkẹ wẹ shi ebe. Awa gbo lẹşẹ khi emini ọ ngme khi igesikia lọ.

²⁵ Ikanya ebubu e laọ ni iJesu ọ gbe. Ini eẹ a kẹkẹ wẹ nya ukpamhi oghuo-oghuo lọ, mhi sa khi agbọ ona nya ọa kha luşẹşẹ ebe ni a kha kẹkẹ wẹ shi.

Ikanya Eyi Ighiusomhi eyi iKirisiti

A rue iJesu nga idane

¹ Elemhi ebe oni ododę ni mhi kpę kęķę ghi yeyę iTiofilosi,* mhi kęķę ikanya ni iJesu oę gbe ali emini o sesę rōte igbaekęle,² ya ramhi ogbęle ni a rō rue ọli nga idane. Neni a rue ọli nga idane, o rōte Ayemhę-nọ-pfuasę ri omhęse na ighiusomhi na kęķę ni o zę.³ Abi o rō ghu-a se, ogbęle egbhueva o la elemhi agbọ o ri egbọli kia khase ighiusomhi eyọli, ni o rōkhase gboo khi akhokhomhę ọa la o khi o la agbọ. E mę ọli, oę gue ungemhi oyi Eghiele oyi Eshinęba yę wę.⁴ Ełęghuo khi e legba asheghuo, khi o nu wę ę le eminale, o ri omhęse ona na wę, oę wę, “A khi rōte iJerusalemu vu, a migha khę isomhopfa ni mhi gueyę ę, ikhi isomhopfa ni itamhę o shobọ.† ⁵ Amę iJoni o rō o batazi egbọ, ama ọa ke ya tęse neni a ri Ayemhę-nọ-pfuasę ya batazi ę.”‡

A rue iJesu nga iloghie (iMak 16.19-20; iLuk 24.50-53)

⁶ Abi ighiusomhi e rō nu iJesu legba kugbe, e mhila li, ęę ọli, “Onomhue, u ya la eghęghę ona rue eghiele oyi egbọ iZireni nyenę gbo na wę?”

⁷ Oę wę: “Aa khi eni ę lęse oni eghęghę ali oni ogbęle ni Ita o ri afu eyọli mhęse. ⁸ Ama ini Ayemhę-nọ-pfuasę o bhale ę idiegbe, a ya mhọli ekpabo, a ya ke pfi ọtsęle na mhę elemhi ekę iJerusalemu, ali ekę iJudia, ali iSameria ali elemhi ekę agbọ ona nya.”§

⁹ Abi o rō ngme eni ingmemhi enana se, a rue ọli nga idane abi e kie li ghọ feli ọli. Otughunu o khukhu ọli-a, o rue ọli odalo oyewę le.*

¹⁰ E bino idane chii abi o li vu, utoghuokpe emose aava ni e sọ ide epfopfo e migha wę iteva. ¹¹ Eę wę, “Egbọ iGalili, elọ o zę ni a rō migha a feli idane chii? Oni iJesu ọna ni a rue odalo oyewę vu nga idane, abi a li rue ọli vu, ighọ o li ya gbo nyenę egbe bhale.”

A zę iMatayasi to ęloli iJudasi (iMat 27.3-10)

¹² Ighọ, eni ighiusomhi na kęķę e rōte oni ukhomhi Ute Eęra Olivu ni e migha vu je iJerusalemu, aghọ ọa lolọ nuę shi iJerusalemu, okiali imali oghuo lọ, ni Ishi eyi iMosisi o lama shi ogbọ ke kia ogbęle iyemhęa. ¹³ Abi e rō ramhi iJerusalemu, e nga ukhomhi atōnga, e lo elemhi owa ni ee legba. Eni e la akaghọ khi iPita, iJoni, iJemhisi ali Aduru, iFilipu ali iTomosi, iBatolomiu ali iMatu, iJemhisi ọlese ni o khi omi Afeusi, iSamioni ni o la otu iZiloti ali iJudasi omi iJemhisi.† ¹⁴ Wewę nya e lona a kugbe eghęghę kpa a sọ iromhi. Ghe eni ikpotso ali, iMeli inyo iJesu, ali inyoęghuo iJesu.

¹⁵ Ogbęle ni a ngme ena, iPita o vule migha iteva oyi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo. Egbọ egbhuesesa e la aghọ (120) ¹⁶ Ighọ oę, “Inyoęghuo, a mema ya ri emini ebe-no-pfuasę o ngme tse, ni Ayemhę-nọ-pfuasę o rōte unu oyi iDefidi ngme shi ekę shi iJudasi egbe, lọli oni iJudasi ni o ri odę khase

* **1:1** Li zę iLuk 1.1-4 † **1:4** Li zę iLuk 24.49 ‡ **1:5** Li zę iMat 3.11; iMak 1.8; iLuk 3.16; iJon 1.33

§ **1:8** Li zę iMat 28.19; iMak 16.15; iLuk 24.47-48 * **1:9** Li zę iMak 16.19; iLuk 24.50-51 † **1:13** Li zę iMat 10.2-4; iMak 3.16-19; iLuk 6.14-16

egbo ni e mu iJesu. ¹⁷ Otuoghwo elemhi awa o khi ni o nu awa gbe akanya abi aghiusomhi.”

¹⁸ IJudasi o wolo ikpagho ni o mie shi ikanya okholo ni o gbe ya de eke. Agho o de tu ukhomhi eke ku ito-a shi. ¹⁹ Ogbokpa ni o la iJerusalemu o suo ona, e ri irarigho ri unu eoli oyewe lu akagho Akedama, ni o migha shi Eke Olia. †

²⁰ IPita oo, “Irari khi, a keke oli shi ebe Iwolo khi,
“A tsua owa oyoli pfa.

A khi me ogbokhoghuo
ni o gbo la oni owa,
“A gbo li keke oli:

“Ogboese o rue asha omhese oyoli.”^S

²¹ “Itoboo onana, o ti ni awa ze ogbo oghuo ni o to elolo iJudasi, oni ogbo o mema ya khi ogbo ni o nu awa la o rote eghenge ni iJesu o ro la iteva oyi awa, ²² rote eghenge ni iJoni o ro batazi ogbo ya ramhi ogbele ni Eshinegba o ro rue iJesu lasela elemhi iteva oyi awa nga idane. Ogboni awa ya ze o mema ya nu awa gbe akanya aguele irote eghuli guale oyi iJesu.”

²³ Igho e khokho emose aava. Omose oghuo ni a lu iJosefu ni a lu iBasabasi, ni a gbolo e lu iJositosi, ali omose olese ni a lu iMatayasi. ²⁴ Igho e lema, e li, “Onomhue, u lese udu oyi ogbokpa, kpekepe rote elemhi ogbo etuava ena ze ²⁵ oni o ya rue ikanya aghiusomhi na kee ni iJudasi o ze obo je obini o khili oyoli.”

²⁶ Igho e bo shi o, obo o mu iMatayasi, Igho e li ya rue oli ma ighiosomhi na kee ogbaghuo ni iJesu o ze.

2

Ayemhe-no-pfuase o bhale ogbele iPetikositi

¹ Abi ogbele ukpe iPetikositi o ro ramhi, igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya e lona kugbe asheghuo. * ² Utoghwo-kpe, okeke o rote idane tiemhile abi akpekpeli ni o toto, oni okeke o vo elemhi oni owa ni e shito. ³ Igho e me emini e li abi elemhi erali khi e rote ashakhasha a tiemhile shi we o. ⁴ Igho Ayemhe-no-pfuase o vo wewe nya egbe, ee ngme emue oyi eoli ododa abi oni Ayemhe o li khueghie we unu-a.

⁵ Egbo iJu ni e na ulishi Eshinegba ni e rote ushishi ododa na eke agbo jele, e la elemhi iJerusalemu. ⁶ Abi e ro suo oni okeke ona, ebubu egbo e kpeli bhale. O nya we alo-a abi e ro suo khi eni egbo ni e miesuo khi e ngme emue ododa eyi wewe. ⁷ Igho abo e sha we egbebo, e lie egbe. “Eni egbo ena, ni e ngme emue eyawa ena, o a khi egbo iGalili e she khi? ⁸ Se awa ke lie suo we khi e ngme emue ododa eyawa? ⁹ Eoli ododa awa te lasela, eghuo e rote iPatia bhale, eghuo o, iMedisi ali Elamu, eghuo o, iMesopotemia, eghuo, eke iJudia ali iKapadosha, eghuo, iPotusi ali Esha, ¹⁰ eghuo, iFirigia ali iPafia, eghuo, iJipiti ali ukiekie eke iLibiya ni o ti mama eke iSairin, eghuo e rote iRomu bhale, ¹¹ li shi egbo iJu ali egbo iJeta ni e mu pfi bhale irudunga oyi egbo iJu. Eghuo elemhi awa e rote iKireti ali Arebia bhale. Abi o rie khi igho, awa kie ga suo khi e ngme emue eyawa, ee guele ikanya eniemhi ni Eshinegba o gbe.” ¹² Eni ingme ni a me e sha ogbokpa abo, ea lese udi we, e mhila egbe we. “Se onana o ngme?”

¹³ Egbo eghuo e rewe e li egia, e lie, “Onyo oo gbe we.”

IPita o nu eni ebubu egbo ngme

† 1:19 Li ze iMat 27.3-8 S 1:20 Li ze Iwolo 69.25; 109.8 * 2:1 Li ze iLev 23.15-21; iDeut 16.9-11

14 Igho iPita o vule migha, loli ali ogbaghuo ni e kpoḽe, o khueghie unu-a leghe, o nu eni ebubu eḡbo ngme, oo, “Apfemhe iJu, ali eḡ eḡbo nya ni a la elemhi iJerusalemu, a ro esḡ shi mhe eke ni mhi gue ingme ni a me ena ye e.

15 Oa khi onyo oo gbe eni eḡbo ena abi a dabi. Irari khi ogbe oa dala ne, agogo itili eḡ uzogbe awa la! 16 Iiye! Emini a me ena o khi emini omekeguele iJoel o guele eḡheḡhe ni o doḡe ni o re:

17 “Eshineḡba oo,

Ogbeḽe ni e kpukhokho,
mhi ya ri Ayemhe oyemhe
na eḡbokpa.

Imi e eni emose ali eni ikpotso
e ya ke gue usomhi ni mhi ghie we le.
Izeo eye e, e ya ke mekeguele,
egbhali eye e, e ya ke la elena.

18 Shi eni e ga oḡbo
eni emose ali eni ikpotso eyemhe,

Mhi ya ri Ayemhe oyemhe
na we ogbeḽe ni a ngme ena,
e ya gue emini mhi rokhasḡ we le.

19 Mhi ya ro onyaloa khasḡ,
obini irarogbe,
ali khi mhi ya gbo ri
irokhasḡ khasḡ eke agbo.

Mhi ya pfi okholi shi elemhi agbo,
ni eḡbo e me oḽia
ali erali ali ewoli

20 Ovḡ o ya bi obili a,
mhi ya ri uki yile-a rarara abi oḽia,
neni ogbeḽe ni o funḡ
oyi Onomhue o ya bhale
ni o ro ya gue oḡbokpa ezḡ.

21 Oḡbokpa ni o da pfie lu
eva oyi Onomhue ne, a ya tsumhi oli.†

22 “Eḡ eḡbo ni a la eke iZireni, a ro esḡ shi ungmehi onana. Eḡ a leḡe khi iJesu ongi iNazareti, o khi oḡbo ni Eshineḡba o ri egbe khasḡ, o gbo ghie oḽi, itobo khi Eshineḡba o ri ekpabo na li o ke gbe ikanya onyaloa elemhi iteva o ye e. 23 Abi o ro tseku khia khi a leḡe ona, a kie ze ni eḡbo ebe e mu oḽi ghi e ni a gbe oḽi-a. Ama Eshineḡba o she kpe gba onana o leḡe oḽi.‡ 24 Ama Eshineḡba o roḡe eghuli guise oḽi le. Eghuli oa doḡe ri ekpabo oyoli mu oḽi mama, abi okpotso ni oku oo to oa li doḡe a mu omḡ o khi lasele. § 25 Itobo khi oghie iDefidi oo ngme ingme oyi iKirisiti ni o reḡ,

“Mhi me khi Onomhue
o migha kpesḡ mhe eḡheḡhe kpa,
o la ukiḡkiḡ obita oyemhe,
udu oa ya nighise mhe.

26 Itobo ona udu oyemhe o ro o gheḽe,
mhi ri uruli oyemhe e kuḡghie-e,
mhi ri egbe deḡ.

† 2:21 Li ze iJoel 2.28-32 ‡ 2:23 Li ze iMat 27.35; iMak 15.24; iLuk 23.33; iJon 19.18 § 2:24 Li ze iMat 28.5-6; iMak 16.6; iLuk 24.5

27 Itobọ khi waa ya
zẹ mhẹ obọ shi elemhi uji,
wẹkhi eri u ya zẹ ni
Ọni ọ pfuasẹ oye ọ kẹ-a.

28 U she kpẹ gueye mhẹ
khi mhi ya la agbọ ini
u guise mhẹ te eghuli le.*

U ya ri oghẹle oniēmhi na mhẹ odalo oye.†

29 “Inyoghuo, mhi mema ya ri igbedu gueye ẹ khi oghie iDefidi ni ọ khi itita awa, ọ she kpẹ ghu-a ni ẹgbọ e rọ tọ, oni uji ni a rọ ọli tọ o kie la akagho ramhi ogbe na amo. 30 Awa lẹsẹ khi iDefidi ọ ngme aguele-shi-ekẹ shi iKirisiti egbe, irari khi ọ lẹsẹ khi Ẹshinẹgba ọ she kpẹ shobọ na lue ni ọ mema rọ ya tse, khi lọli ya ri ogbo oghuo unuekpẹ oyelue shitọ ukpẹkhomhi oghie oyelue.†

31 Eri Ẹshinẹgba ọ rọli khasẹ iDefidi emini a ya mẹ ogbenakọ, lọli ọ rọ ngme ọli khi Ẹshinẹgba ọ ya rọte eghuli guise iKirisiti le. Ọọ khi Ẹshinẹgba ọa ya zẹ ọli ghua ni idiegbe oyọli o kẹa shi elemhi uji. 32 Ẹshinẹgba guise iJesu le bhale agbọ. Awa nya awa ri ukpẹloe oyawa pfi ọtsẹlẹ shi ọ khi iJesu ọ she guale.

33 Ẹshinẹgba ọ she ri ekpẹ oniēmhi na iJesu, ọ shitọ ukiẹkiẹ obita oyi Ẹshinẹgba. IJesu ọ she rọte obọ oyi ita mie Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ, abi Ẹshinẹgba o kie kpẹ li shobọ na li. Ọni iJesu ọ she rue oni Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ tutu vọ anye egbe, lọli o khi emini a mẹ, ni a gbolo a suọ memena. 34 Ama lẹsẹ khi iDefidi ọa nga iloghie. Itobọ ighọ, àà khi ingme egbọli iDefidi ọọ ngme abi ọ rọ liẹ,
“Ọnọmhuẹ ọ gueye Ọnọmhuẹ oyemhẹ:

Shitọ ukiẹkiẹ obita oyemhẹ,

35 ramhi ni mhi rọ ya ri ebe ẹ
mele akphawẹ-nga oye-a‡

36 “Itobọ ona, mhia nono ni ẹẹ ẹgbọ iZireni nya a lolo lẹsẹ onana khi, Ẹshinẹgba ọ zẹ ọni iJesu ọnana ni a gbe-a shi apfida ọ khi Ọnọmhuẹ ali iKirisiti.”

37 Abi eni ẹgbọ e rọ suọ eni ingmemhi ena se, oo nasẹ wẹ udu. Ighọ ẹ li mhila iPita ali ighiusomhi na kẹẹ eni e kpọle, ẹẹ wẹ, “Inyoghuo, Sẹẹ anye li ya kia ni Ẹshinẹgba ọ rọ ọ gbe olamhẹ kua na anye?”

38 iPita ọọ, “Ẹẹ nya a mupfi ni anye ri eva oyi iJesu iKirisiti batazi ẹ, isheghọ ni Ẹshinẹgba ọ gbe olamhẹ kua na ẹ, itobọ khi eni e mie iJesu suọ a ke khi, ni a mie isomhopfa Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ. 39 Emini Ẹshinẹgba ọ shobọ ena, oye ẹ lọ ali oyi imi ẹ, ali oyi ogbọkpa ni Ẹshinẹgba ọ ya zẹ obiobini e la.”

40 iPita ọ ngme ingmemhi ni e bu, ọ tse agua yẹ wẹ, ọọ wẹ, “A na pfue anasemhẹ ni ẹgbọ ikpamhika ena e ya mẹ.” 41 Ighọ a li batazi eni e mie oni ungmehi suọ. Ẹgbọ agbẹlẹ esẹ e khi ni e kuma igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ọ ẹlẹghọ.

Ilakugbe oyi ighiusomhi eyi iKirisiti

42 Eni ẹgbọ e ri emini ighiusomhi na kẹẹ e sẹsẹ wẹ gbe akanya, e ga kugbe, e le eminale kugbe (e le eminale no pfuasẹ kugbe), e sọ iromhi kugbe.

43 Ogbọkpa ọ mu ekpẹ ni o funẹ ẹ na Ẹshinẹgba irari ọlẹlẹ ọnyaloa ali oshabọ ebubu ni eni ighiusomhi na kẹẹ e gbe. 44 Eni e mie iJesu suọ nya e kudugbe, e kemhi emini e mhọli nya na egbe. § 45 Eni e mhọli ekẹ e ri ekẹ eyewẹ de, elese eni e mhọli itsua, e rẹ wẹ de, e wolọ ikpaghọ kugbe kemhi ni eni ẹa mhọli.

46 Ogbẹlẹ kpa e rọ ọ legba elemhi apfẹ ni i la Owa Oyi Ẹshinẹgba. E ri oghẹle

* 2:28 Li zẹ Iwolo 16.8-11 † 2:30 Li zẹ Iwolo 132.11; 2 iSam 7.12-13 ‡ 2:35 Li zẹ Iwolo 110.1

§ 2:44 Li zẹ Ika 4.32-35

ali udu ni o pfuase nu egbe la apfe egbe e le eminale. E le eminale no pfuase. ⁴⁷ Ee kuęhię Eshineęba, igho eębo e li somhi elemhi we. Ogbelę kpa Eshineęba o ro ri eębo ni a mie e pfuese ma we o.

3

A ri ocheęhele-awe-a ni oę lema ze

¹ Ogbelęghuo khi iPita ali iJoni ee je Owa Oyi Eshineęba eęheęhe agogo ese oęuota ni a la so iromhi. ² A tsua omose ni o rote abi a te bia li guoęho-a bhale ya shi ode unuekpe ni a lu Isomhotse oyi Owa Oyi Eshineęba. Akagho a tsua li bhale ya shito ni o te me asha mhila eębo ni e lo oni Owa Oyi Eshineęba le ikpagho. ³ Abi o ro me iPita ali iJoni khi e lo oni Owa Oyi Eshineęba, o mhila we ikpagho. ⁴ Igho iPita o bino oli alo tatata, igho li khi iJoni. iPita oę li, "Bino anye!" ⁵ Igho o li bino we, o ri udu sa khi loli ya me we emhi obo mie.

⁶ Ama iPita oę li, "Mhi aa mhue ukpagho ya ne, ama mhi ri emini mhi mholi ne. Irari eva oyi iJesu iKirisiti onęe iNazareti, vule ni u ke kia!" ⁷ Igho iPita o mu oli obo-ita vule. Udemhija, awe ali ili awe eyoli e na ya to. ⁸ Igho o ti vule migha, oę kia gase. O nu we lo elemhi oni Owa Oyi Eshineęba, o kia, o jino, o kuęhię Eshineęba. ⁹ Abi eębo ni e la akagho nya e ro me oli khi o kia gase, khi o kuęhię Eshineęba, ¹⁰ e lese oni o khi, khi loli o kpe e shito ode unuekpe ni a lu Isomhotse e lema, oni ingme o sha oębo kpa abo, ea lese abi o li kia.

IPita o nu eni e migha a fe ngme

¹¹ Abi oni omose o li mu iPita ali iJoni mhue egho, oshabo o sha eni ebubu eębo, e kpiki fię deba we ya lo arakpha ni a lu Arakpha oyi iSolomoni ni o la oni Owa Oyi Eshineęba. ¹² Abi iPita o ro me abi eni eębo ee li, oę we. "Eę eębo iZireni, elo o ze ni onana o ro ligho ri abo sha e ni a ro lina a bino anye abineę khi ekpabo ali ipfuase eyi anye, anye ro roli ze?" ¹³ Eshineęba oyi Aburaamu, ali Aziki ali iGiekoęu, ni o khi Eshineęba oyi itita awa, o she ri ufumhi oyoli na iJesu, Oni oę ga li. Ama eri a rue oli na ena omheęe, a kie oli odalo oyi iPaleti abi o tseku mholi oli shi udu khi loli ya rue oli obo-a.* ¹⁴ A kie iJesu oni o pfuase ali oni o guę e ngeli, a ri ochogho lie iPaleti o rue oębo ni o gbe ugbeli abo-a na e.† ¹⁵ Ama a gbe oębo ni o ri oębo a je agbo-a. Ama Eshineęba o gbo guise oli le abi o ro ghua. Anye aava anye me oli abi o ro guale, anye ro pfi otsele shi o. ¹⁶ Itobo ekpabo ni e la eva oyi iJesu anye ro doęe ri omose ona ni a lese ni a fei ena ze, oni irudunga oyi oni omose loli o ze khi o ga ze pfo nya ni a ga me memena.

¹⁷ "Inyoghuo-mhe, mhi lese khi emini eę ali eni e ralo na e a rięle iJesu, khi elemhi umhaleęe a te rięle we. ¹⁸ Ina Eshineęba o li ri ungmehi oyoli ya tse, oni o rote eke rote unu oyi emeęeuele ngme khi iKirisiti o ya me osoli. ¹⁹ A zono khasę Eshineęba khi a pfido, ni a mu pfi deba Eshineęba, ni o shishi olamhe eye e a, Ini a ligho, eęheęhe iyemhea o ya rote obo oyi Onomhue bhale deba e. ²⁰ Ini oę ghie oni o shobo bhale agbo ghi awa kpa, ikhi iJesu, oni Omiepfuese. ²¹ IJesu o mema ya kie la obini iloghie ramhi eęheęhe ni Eshineęba o ro ya mu emhikpa pfi gbo mele enegbo-a, abi Eshineęba o li rote unu oyi emeęeuele eni e pfuase eyoli shobo na awa eęheęhe ni o doęe. ²² IMosisi o ngme oli, oę, 'Onomhue Eshineęba oyeęe o ya rote iteva oyeęe mu Omeęeuele

* 3:13 Li ze Okiali 3.15 † 3:14 Li ze iMat 27.15-23; iMak 15.6-14; iLuk 23.13-23; iJon 19.12-15

nabi mhemhe vule na e. A ya mema ri esò shi ingmemhi ni o ya gueye e.†
 23 Oni oà da ri esò shi òli o, Eshinegba o ya khi òli egbò eyòli ku-a.'§

24 “Egbegbò lò khi emekeguele nya ròte iSamue ya je odalo, e kpè ngme emini a ya mē eghēghe oyawa shi eke. 25 Emini eni emekeguele enana e ngme, eē o gò lu, a li mhòli okemhi shi ishobò ni Eshinegba o shi na itita e, ni o la liē Aburaamu, ‘Mhi ya ròte obò oyi imimi e khi vòsè na egbò na agbò nya.’* 26 Abi Eshinegba o rò mu Oni oò ga oyòli vule, O te odode ghie òli ghi e ni o khi vòsè na e àbi o rò mu e nyenē lase ingmobe eye e le.”

4

IPita ali iJoni e migha odalo oyi Enighie shi ezo

1 Abi iPita ali iJoni e kie nu eni egbò o ngme, eni eē khekhe oni Owa Oyi Eshinegba ali egbò iSadusisi eghuo e bhale deba iPita ali iJoni. 2 Elemhi e bi wē itobò khi eni ighiusomhi na keē eyi iJesu ee sēsē eni egbò khi iJesu o ròte eghuli guale. Eri onana guele khi egbò eni e ghu-a khi e gbo ya ròte eva oyi iJesu guale. 3 Ighò eni egbò e li mu iPita ali iJoni, irari obili o she bi ełēghò, e mu wē shi owa ighumha ramhi ogbeakòlò. 4 Ama ebubu egbò ni e suò ingme ni iPita o ngme e mie iJesu suò. Emòsè ni e ke miesuò e ya khi egbò agbełē ishe.

5 Ogbeakòlò, eni eē mhēsē eyi iJu ali eni egbhali ali esēsē Ishi eyi iMosisi eyi egbò iJu e legba iJerusalemu. 6 E ya mē Oga oyi ekpodalo ugamhi ni a lu Anasi ali iKefasi, ali iJoni ali Alezada ali ena omhūē-apfē oyi Oga oyi eni eē ralo ugamhi. 7 Ighò e mu iPita ali iJoni bhale iteva oyewē migha. E mhila wē, “Ekpabò nabisē ali eva oyoghuo a rò gbe akanya onà?”

8 Ighò iPita ni Ayemhē-nò-pfuasē o vò egbe o wē: “Eē enighie eyi egbò ali egbhali, 9 A mhila anye amo akanya onete ni a gbe na òni o guòghò-a òna, ali abi a li rò òli toto. 10 Emhi oghuo o la o ni anye ya gueye e ali egbò iZirēni nya. Itobò eva oyi iJesu iKirisiti ònge iNazarēti, omòsè onà o rò migha iteva oyē ni o rò toto ngmala ena. Lòli o khi òni iJesu ni a ta ma apfida, ni Eshinegba o ròte eghuli guise le. 11 IJesu khi ogbò ni Ebe-no-pfuasē o ngme ni oò,*

“‘Echē ni itsòna e kie pfià,
 o tigbe mele oni echéli ebe
 ni o mu ełoe nē nya-a.’”

12 Imiepfuesè oà la obò oyi ogbòlese, irari khi eva olese oà la ni Eshinegba o rò na ogbòkhoghuo elemhi agbò onana ni awa ya te mhòli imiepfuesè.”

13 Abi eni eē mhēsē na egbò iJu e rò mē igbedu ni iPita ali iJoni e mhòli, ni e rò ya lēsē khi egbò tsē ni ēa ye owa ebe e khi, abò e sha wē, e mē-wē-mē khi e kpè nu iJesu u kia. 14 Ama, abi e rò mē omòsè ni a rò ze khi o nu wē migha aghò, ēa ke mhūē abi e ya ngme. 15 E gueye wē e vu wēwē iteva lase ne, ighò e li nu egbewē ye ochi. 16 Eē, “Sē awa ya li eni emòsè ena?” Egbòkpa ni e la iJerusalemu e she lēsē ikanya onyaloa ni e gbe, oà zē awa ya tia. 17 Ini ingme ona o khi gbeke-a, awa mema tse agua yē wē e khi gbo gbudu ri eva oyi iJesu nu ogbòkhoghuo ngme.

18 Ighò e lu iPita ali iJoni nyenē egbe bhale elemhi oni owa ugamhi, e gueye wē e khi mē emini o rē wē gbo gbudu ri eva oyi iJesu nu ogbòkhoghuo ngme wēkhi iròli sēsē. 19 Ama iPita ali iJoni eē wē, “Eē a sò o ghue, ini o ya ti Eshinegba

† 3:22 Li zē iDeut 18.15,18

§ 3:23 Li zē iDeut 18.19

* 3:25 Li zē Igbae 22.18

* 4:11 Li zē

ēloe, ini ēē o fē ti ni anye suō esō na, ocho ni anye kha rō suō esō na Ɛshinēgba. ²⁰ Irari khi aa tigbe ya mē khi anye ēa ya gueyē ēgbō emini anye mē ni anye suō.” ²¹ Abi e rō nyamhise wē alo se, e zewē obō vu. E mē khi ēa zē wē ya nasē itobō khi ēgbō ni e la aghō nya ee kuēghie Ɛshinēgba shi itobō omōse ni ọa kpē doḅē ē kia ni e rō ze. ²² Irari khi ọni omōse ni a ri akanya ọnyaloo rō ze o doḅē ikpe egbhuēva.

Olema ni igbaa eni e mie iKirisiti suō e lema shi igbedu

²³ Abi a rō rue iPita ali iJōni abō-a, e lē deba apfēwē. E gueyē wē abi ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali egbhali e ngme ēwē. ²⁴ Abi e rō suō ona, e ku unu a nyogho lema Ɛshinēgba, ēē, “Onomhūe, yēyē u ma ekē ali ukhuli ali okē oniēmhi ali emini e la elemhi wē nya.” ²⁵ Yēyē u ri Ayēmḅe-nō-pfuasē rōte unu oyi oghie iDefidi ita anye ni o khi ọni ọọ ga oyē liē,
“ ‘Elō o zē ni ishishi ēgbō

e rō o nyaghu

ni ēgbō e rō o dōmhi mḅē shi afuē?

²⁶ Ni ighie ni e la agbō
e rō mu egbe shi okhōli,
ēgbō eni ēē mḅesē e tigbili
ni e rō mu okhōli vule
shi Ɛshinēgba Onomhūe o,
ali iKirisiti ni o she zē.”[‡]

²⁷ Esheshi ghō Erōdu ali iPōtiusi iPaleti e ya nu ēgbō iJēta ali ēgbō iZirēni lona kugbe elemhi oni ēoli ona. E gba kugbe, e gbe iJesu ọni ọọ ga oyē-a, ọni u zē. §

²⁸ E riēlē emini u ri ekpabō ali oghuēmḅē oyē gba shi ekē khi a ya mē. ²⁹ Ama memena, Onomhūe, bino abi e liē dōmhi, ni u ri ekpabō na anye eni ēē ga eyē, ni anye gbe udu ke ngme ungmēmhi oyē. ³⁰ Nise obō-a ri ēgbō ke ze, u gbolo ē gbe ọlēlē ọnyaloo ali oshabō rōte eva oyi iJesu Ọni ọọ ga ni o pfuasē oyē.”

³¹ Abi e rō lema se, elemhi owa ni e la oo jighise, Ayēmḅe-nō-pfuasē o tiemhie shi wē o, o ri igbedu na wē ē ngme ungmēmhi oyi Ɛshinēgba.

Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suō ee kemhi itsua na egbe

³² Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suō e mhōli udu ali usamhi oghuo. Ongewē ọa ke liē khi eri lōli mhōli emhikhoghūo ọtsobō oyēluē, ama eri e ku emhikpa gbe ke mhōli.* ³³ Eni ighiusomhi na kēē e ri ekpabō o pfi ọtsēlē je odalo shi ungmēmhi iroḅe-eghuli guale oyi iJesu Onomhūe. Ɛgbō nya e mu ekpē ē na wē. ³⁴⁻³⁵ Aa mē ongewē ni emhikhoghūo o to. Irari khi egḅegḅē kpa, eni e mhōli ekē ali apfē e rō rēwē ē dē, e rue eni ikpaghō ni e rē wē dē bhale ufueḅē oyi ighiusomhi na kēē. E kemhi wē na oḅḅogbō abi o li to ọli.

³⁶ Ighō iJosēfu ni o khi unuēkpē oyi iLiva, ni a bia shi ekē iSapurosi. IBanabasi, eni ighiusomhi na kēē ee lu ọli. Emini a ri eva ona ngme khi Ọrudushi-ēgbō o. ³⁷ IBanabasi o ri ekē ni o mhōli dē, o rue eni ikpaghō ni o rōli dē bhale ya shi ufueḅē oyi ighiusomhi na kēē.

5

Ananayasi ali iSafira

† 4:24 Li zē Okiali 20.11; iNee 9.6; Iwolo 146.6 ‡ 4:26 Li zē Iwolo 2.1-2 § 4:27 Li zē iMat 27.1-2; iMak 15.1; iLuk 23.1,7-11; iJōn 18.28-29 * 4:32 Li zē Ika 2.44-45

¹ Qmose oghuo o la o ni a lu Ananayasi ali ughue oli iSafira, e ku abo gbe ri eke oyewe de. ² O te eni ikpagho ni o ri oni eke de rue sheli na egboli, ughue o lama shi oli o. O tsua ikhukhui eni ikpagho ghi ighiusomhi na kee.

³ Igho iPita oo, "Ananayasi, elo o ze ni u ro ze ni o kphaghiye o lo e udu, ni u ro lo egbholi khasa Ayemhe-no-pfuase, ni u ro rote eni ikpagho ni u ri oni eke de rue shi na egbe e? ⁴ Oa khi oye oni eke o khi neni u roli de? Abi u ro roli de se, eni ikpagho ea kie khili eye? Elo o ree sa usamhi onana? Oa khi ogbo u lo egbholi khasa ama Eshinegba!"

⁵ Abi Ananayasi o ro suo ungmemhi ona se, o de eke, o ghua. Ulishi oniemi o ku rughu egbo kpa ni e suo emini a me. ⁶ Igho izo e rote iteva oyewe fie lasela ya ri ide khuli olimhi oyoli, e tsua li fie je olase ya ro to.

⁷ Iwakati ese e lese na dose te, ughue oli o lola, oa lese emini a me. ⁸ IPita o mhila li, oo, "Gueye mhe ghue, ingme ni yeye ali Ananayasi odoe a ri oni eke de na?"

Oo li, "Ii." "Igho anye ri oni eke de."

⁹ IPita oo, "Se ee ava-ava a li yemhe shi oghuo ni a mhesa Ayemhe-no-pfuase bino? Emose ni e tsua odoe ya to lena e la ode kia bhale. Wewe e gbo li tsue ya to!"

¹⁰ Utoghuokpe o de eke, o ghua. Eni emose e bhale, e ya e khi o she ghua, igbo e tsua li ya to mama odoli. ¹¹ Ulishi oniemi o mu igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya ni e suo emini a me.

Eni Ighiusomhi na ke e ri eni ee ghua ebubu ze

¹² Eni ighiusomhi na kee e gbe ebubu olele onyaloa ali oshabo ododa iteva oyi eni egbo. Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e lona Arakpha oyi iSolomoni na elemhi Owa Oyi Eshinegba elemhi ikudugbe. ¹³ Ogbokhoghuo oa gbudu kugbe we o aboriekhia khi egbo nya e ri ekpe na we. ¹⁴ Abi o rie khi igbo, eri ebubu emose ali ikpotso elese e mie Onomhue suo, a ku we ma igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo. ¹⁵ Irari ikanya onyaloa ni ighiusomhi na kee e gbe, egbo e tsua egbo ni ea ze bhale ode ifu apfe rewe yeshi ukpho ali iya, ini akphakpha oyi iPita oo nga we egbe ini odoe. ¹⁶ Olele egbo e rote eoli ni e la gase iJerusalemu bhale. E tsua egbo ni ea ze ali eni e mholi ayemhe okphaghiye bhale, igbo a ri wewe nya ze.

A mu okholi vule shi Ighiusomhi na ke o

¹⁷ Oga oyi ekpodalo ugamhi ali apfali ni e ga ro la otu oghuo ni a lu otu iSadusisi, e kpe ofuma a deba ighiusomhi na kee. ¹⁸ E muno eni ighiusomhi na kee ku lo owa ighumha. ¹⁹ Ama eliyose, ageni o khueghie ode oyi oni owa ighumha-a na we, o rue we ya lase. ²⁰ Oo we, "A ke vu, a je elemhi ogba na Owa Oyi Eshinegba ya migha ni a gueye egbo usomhi onete oyi agbo onogbo ona."

²¹ Abi ogbe o ro gbe-a, eni ighiusomhi na kee e dose lo Owa oyi Eshinegba, ee sese. Abi Oga oyi ekpodalo ugamhi ali apfali ni e ro ga la otu oghuo e ro bhale, e lu ilegba oyi eni egbhali eyi egbo iZireni (ni a lu iSaediri), igbo e lu eni e ri eloe e khu owa ighumha e ka woloo eni ighiusomhi na kee igba ghi ewe. ²² Ama abi e ro ramhi agho, e bhale ya e khi eni ighiusomhi na kee ea la oni owa ighumha, igbo e nyene egbe je ya gueye eni e ghie we. ²³ E li, "Anye bhale ya e khi a so okpe owa ighumha gba-i! Khi ekhekhe e migha unu ode. Ama abi anye ro khueghie eni ode-a lo elemhi agho, anye ea me ogbokhoghuo elemhi agho." ²⁴ Abi e ro suo ona, abo e sha oghie oyi eni e khe ekhe Owa Oyi

Ɛshinęgba, ali ighie eyi ekpodalo-ugamhi, itobọ khi ẹa doḅe lẹṣe udi emini a me ena idiegbe oyi ighiusomhi na keḅe. Oni ingme ọa ze we sa.

²⁵ Igho ọmọṣe ọghuo ọ bhale we iteva, ọọ we, “A bino! Egbọ ni a mu shi owa ighumha e la Owa Oyi Ɛshinęgba a seṣe egbo!” ²⁶ Igho eni e khe ekhe e vu ya mu eni ighiusomhi na keḅe. Ɛa ri itoto riḅe ọli itobọ khi ulishi eni egbo o mu we ini e ya tonu we eche.

²⁷ E muno eni ighiusomhi na keḅe bhale ya migha agbala, ọni oghie oyi ekpodalo-ugamhi eyi Ɛshinęgba ọ mhila we ogbo. ²⁸ “Anye tse agua gueye e aa khi ke ri eva ona seṣe egbo. Ama a kiele e seṣe egbo, oseṣe oye e o gbhiaku eke iJerusalemu nya. A yeṣe ni egbo e ya ke dabi khi anye gbe iJesu-a!”*

²⁹ IPita ali ighiusomhi na keḅe eni e kpole e we, “Anye mema ya ri oyi Ɛshinęgba gbe doṣe oyi egbo.” ³⁰ Ɛshinęgba oyi itawa ọ rọte eghuli guise iJesu le, ọni a soli-a shi ọọra gbe-a. ³¹ Ɛshinęgba ọ she yase ọli nga obita ni o pfuase oyọli abi Omi Oghie ali Omiepfuese, ni ọọ ri eḅeḅe ni iZireni gbo mholi imupfi ali igbekua shi olamhe. ³² Anye khi ọtṣeḅe shi eni ingme ena nya, igho li khi Ayemhe-ṅo-pfuase, ni ọ khi isomhopfa ni Ɛshinęgba ọ rona eni e suọ esọ na li. ³³ Abi e rọ suọ ona, e pfaa, e nono abi e li ya gbolo we-a. ³⁴ Ama iGamaliḅe ni ọ khi otu iFarisi ni ọọ seṣe Ishi eyi iMosisi, ni ọ khi oni egbo e ri ekpe e na, ọ vule migha elemhi oni igbaa oyi eni egbhali, ọ a wolọ we fiḅe ne ukuku eḅeḅe. ³⁵ Igho ọọ we, “Eḅe ọmọṣe iZireni a kuegbe-a sa emini a nono khi a ya riḅe eni emose ena. ³⁶ Eḅeḅe ni o doṣe, ọmọṣe ọghuo ni a lu iTeudasi ọ lasele, ọọ lu egboḅi emhi, egbo egbhueshe asha ene e kpikpi deba li. Abi a rọ gbe ọli-a, egbo eyọli e gbhiaku-a, oni okiali oyọli o mele afue-a. ³⁷ IJudasi ọngi iGalili ọ gbo lasele eḅeḅe ni a rọ leli egbo, lolli ali egbo eyọli e pfi onyaghu. Abi a rọ gbe ọli a egbo eyọli e gbhiaku-a. ³⁸ Irarigho, mhi ye e ude shi idiegbe oyi egbo ena, a ze we obọ! Ze we obọ ni e vu! Ini emini e rọ bhale khi obọ oyi ogbo o te bhale, e ya de. ³⁹ Ama ini o khi obọ oyi Ɛshinęgba o te bhale, aa ya tigbe doḅe mu we gba, ama khi Ɛshinęgba a nu e kholi.”

⁴⁰ Oni ungmehi ni ọ ngme o lo we udu. E lu eni ighiusomhi na keḅe lasele, e gbe we itali, e gueye we e khi ke ngme ingme oyi iJesu, e ze we obọ vu. ⁴¹ Eni ighiusomhi na keḅe e rọte agho vu, ee gheḅe khi wewe e li te ọ na ri omama a mu shi eva oyi iJesu. ⁴² Ea tigbe yemhe-a, ogbeḅe kpa e rọ ọ seṣe, ni e gbo rọ ọ tse abọ usomhi onete khi iJesu ọ khi Omiepfuese, elemhi ogba na Owa oyi Ɛshinęgba ali rọte owa ya je owa.

6

Emose oshilua ni a ze

¹ Eḅeḅe ni a ngme ena khi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ khi ee ke bu shi ọ, egbo iJu eni ee ngme elemhi iGiriki elemhi we, ee wolọ khi egbo iJu eni eḅe ngme elemhi Iburu, e ri ukpeloe e gbe esamhi-olimhi eyi wewe ini eḅe kemhi eminale ogbeḅe kpa. ² Igho ighiusomhi ogbava e luno igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ nya kugbe, eḅe we, “Ọa ti ni anye pfi akanya itsabọ ungmehi oyi Ɛshinęgba shi eke, ni anye sọ alo ghue eminale ali itsua ikemhi na we. ³ A ze emose oshilua elemhi iteva oye e, ni a lẹṣe khi e mholi Ayemhe-ṅo-pfuase ali ileṣingme. Ni awa ri akanya ireḅe-khu ingme eminale ali itsua ikemhi na we.”

⁴ Ishegho, ni anye me asha ri eḅe shi iromhi isọṣo ali itsabọ usomhi onete.”

⁵ Oni akhokhomhe ona o ga ghole egbo kpa ni e le gba. E ze iSitivini ni ọ mholi irudunga ali Ayemhe-ṅo-pfuase, ali iFilipu, ali iPirokorusi, ali iNikanọ,

* 5:28 Li ze iMat 27.25

ali iTimoni, ali iPamenasi, ali iNikolasi ni o khi ongi Atioki ni a mu pfi je irudunga oyi egbo iJu. ⁶ E ri egbo ena khasẹ eni ighiusomhi na keẹ, eni ighiusomhi na keẹ e ri abo nga we ukhomhi lema na.

⁷ Igho ungmehi oyi Eshinegba oo ge shi o. Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e bu shi o elemhi iJerusalemu. Ebubu ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba e lama shi oni irudunga.

A mu iSitivini

⁸ ISitivini, omose ni Eshinegba o khivose na, o mholi ekpabo oyi Eshinegba ro gbe ikanya onyaloa ali oshabo iteva oyi egbo. ⁹ Ama egbo eghuo ni e khi ighoghbo na owa ugamhi oyi eni e kpe khi ighumha, e nu iSitivini i khako. Iju eni egbo ena e khi ni e rote eke iSairini, ali Alezadira bhale ali eni e rote eke iSilisha ali Esha bhale, ni e ke ngeli iJerusalemu. ¹⁰ Ama ẹa dobe nu ilisingme ali Ayemhe ni o ro o ngme khe abo.

¹¹ Igho e bena tanọ shi egbo eghuo elemhi, e lie, “Anye suo abi iSitivini o ro pfi unu-a deba iMosisi ali Eshinegba.”

¹² Igho e ngmiasẹ eni egbo ali eni egbhali ali eni e sese Ishi eyi iMosisi. E mu iSitivini bhale ilegba oyi eni e e mhesẹ ali esọ-ezo eyi egbo iJu ni a lu iSaediri. ¹³ E wolo egbo lasale ni e pfi otsẹle egbhali khi, “Omose ona ọa tigbe yemhe-a ingme-ingmemhi ipfiunu-a ni o ngme e deba Owa Oyi Eshinegba no pfuase ali ushi. ¹⁴ Irari khi anye suo khi ọọ li khi iJesu onge iNazareti ona, o ya guoghọ Owa oyi Eshinegba oyi egbo iJu-a, o ya gbo mu ighuighue ni iMosisi o ro shi eke na anye pfi.”

¹⁵ Egbo ni e la oni ilegba nya ee bino iSitivini, e me khi alo eyoli e ge nyanyanya abi alo eyi aḡeni.

7

Ungmemhi ni iSitivini o ngme

¹ Igho Oga oyi ekpodalo ugamhi o mhila li, ọọ li, “Igesikia ingme ni a gue shi e egbe ena e khi?”

² ISitivini ọọ li, “Inyoghuo ali ita ni e le gba, a ri esọ shi mhe eke! Eshinegba ni o mholi ufumhi, o ri egbe khasẹ ita awa Aburaamu abi o ro kie la eke iMesopotemia, neni o tigbe je ẹoli Arani ya la. ³ Eshinegba ọọ li, ‘Lase eke ali iteva oyi egbo eye le, ke je eke ni mhi ya rokhasẹ e.’* ”

⁴ “Igho o rote oni eke iKadia vu ya la ẹoli Arani. Abi itali o ro ghu-a se, Eshinegba o ghie ọli je eke ni a ngeli ogbe namo.† ⁵ Ọa ri ugu okhoghuo akana na li, wekhi ukuku eke okhoghuo o khi na li. Ama khi Eshinegba o she kpe shobo na li khi ọli ali imimi ọli, e ya le ugu oni eke, abi o ro tseku khia khi eghẹghẹ agho Aburaamu ọa bia omọ okhoghuo ne.‡ ⁶ Ina Eshinegba o li nu ọli ngme. ‘Imimie e ya khi epfese shi eke ni ọa khi oyewe, e ya khi ighumha, a nase we elemhi ikpe egbhuẹshe asha ene. ⁷ Eshinegba ọọ, ama mhi ya nase ushishi ni e ya muno we ighumha. Ini mhi nase we na we se, e ya rote ushishi ogbo lasale bhale eke ona ya ngeli, e gbo la akana a ga mhe.†§* ⁸ Igho Eshinegba o nu Aburaamu shobo ishele-a ni o ya khi irokhasẹ khi ogbo o mhue obọ shi oni ishobo. Igho Aburaamu o bia Aziki, o shẹle ọli-a abi o ro gbe

* 7:3 Li ze Igbae 12.1 † 7:4 Li ze Igbae 11.31; 12.4 ‡ 7:5 Li ze Igbae 12.7; 13.15; 15.18; 17.8

§ 7:7 Li ze Igbae 15.13; Okiali 3.12 * 7:7 Li ze Igbae 15.13-14

ogbele elele. Igho Aziki o gbo li khi ita iGiekoppu, iGiekoppu o gbo li khi ita emose ogbava ni e khi ititawa.†

9 “Itobọ khi eni imi iGiekoppu ee dọ iJosefu okonyo, e rọli dẹ abi oghumha ya je eke ijipiti. Ama Eshinegba o nu ọli la.‡ 10 O tsumhi ọli obọ ikphakphamhe nya. O ri ileasingme na iJosefu, o gbo kpaghie ọli obọ ni ingme oyọli o rọ ghole iFero ni o khi oghie oyi eke ijipiti. Igho oni oghie o rọli leghie ukhomhi ijipiti ali agbala oyọli nya.§

11 “Igho okiamhi oniemi o la eke ijipiti ali iKena a pfi ni o pfi osoli oniemi na ititawa ni ea ke rọ me eminale e le.* 12 Abi iGiekoppu o rọ suọ khi eminale e kpọku shi eke ijipiti, o ghie imiọli ni e khi ititawa je oobọ ya bino odode. 13 Utonuzeva ni e ke ye, oni iJosefu o gueye inyoghuo ọli oni lọli khi, agho iFero o la lese egbo eyi iJosefu.† 14 Igho iJosefu o ghie ya rue itali iGiekoppu ali egbo eyọli nya ni e kugbe khi oshe ea la egbhue.‡ 15 Igho iGiekoppu o je eke ijipiti, ashini lọli ali ititawa e ghu-a shi.§ 16 A tsua ilimhi eyewe nyene egbe je ishekemu ya rọ to uji ni Aburaamu o ri ikpagho nu unuekpe oyi Amoni dẹ.*

17 “Abi oni egheghe o rọ ti ramhi ni Eshinegba o rọ ya ri ishobo oyọli tse na Aburaamu, egbo eyawa ni e la ijipiti e lolo bu shi o. 18 Igho oghie ọlese ni ọa lese emhikhoghuo ingme oyi iJosefu o ke la ukpekhomhi shi eke ijipiti.† 19 Oo na egbo eyawa osoli obe, o jili ititawa, o ri itoto lie we, e pfi no imiwe kua ni eni eniye e ba ghuloo.‡

20 “Oni egheghe a rọ bia iMosisi, ni ọa khi omọ na tse. A la owa oyi itali kuẹle ọli iki ese.§ 21 Abi eẹ ke rọ dobe rọli sheli, e rue ọli ya shi epfe oke. Omi iFero ni okpotso o me ọli rue, o kuẹle ọli abi omi ọli.* 22 IMosisi o wena owena ali ileasingme oyi ijipiti, ekpabo o la emue oyọli ali emini ọo riele.

23 “Abi iMosisi o rọ gbe ikpe egbhueva, o mhọli shi udu khi lọli le ya bino egbo eyọli ni e khili egbo iZireni. 24 Igho o me khi ongi ijipiti oo nase ongi iZireni. Igho o li ye odose, o gbe ongi ijipiti-a. 25 Eri iMosisi o dabi khi egbo eyelue e ya me ọli me khi eri Eshinegba o re luẹ e tsumhi egbo eyọli, ama ea ligho me ọli me. 26 Ogbeakolo khi iMosisi o bhale ya e khi egbo iZireni aava e nu egbewe e khọli, oo nono ni lọli rewe riele. Oo we, ‘Elo o ze ni e ne a gbo li khi inyoghuo egbe a rọ nu egbe e a khọli?’

27 “Ama oni ọa gueli ni o la o o ghi iMosisi abo pfia, oo li, ‘Oghuo o re khi oni oo mhesẹ na anye ali oni oo so ezọ na anye?’ 28 Eri u wa nono ni u li gbe mhe-a abi u li gbe ongi ijipiti a oode?’ 29 Abi iMosisi o rọ suọ ona, o na pfia je eke oyi iMidiani ya la abi opfese, o bia eniye aava shi agho.†‡

30 “Ikpe egbhueva e dose se, ageni o ri egbe khase iMosisi elemhi elemhi erali ni oo to ukhomhi ebuli. 31 IMosisi o me ọli, o sha li abo. Oo le ni o ya bino, uruli oyi Onomhue o lu ọli, oo li. 32 ‘Mhemhe mhi khi Eshinegba oyi itita e, Eshinegba oyi Aburaamu ali oyi Aziki, ali oyi iGiekoppu.’ IMosisi oo guo elemhi ulishi, ọa ke gbudu bino oobọ.

33 “Onomhue oo li, ‘Gueghie ekuẹ ni u so, eke ni o pfuase u migha. 34 Mhi she me ajalimhe ni egbo eyemhe ni e la ijipiti e me memena. Mhi she suọ

† 7:8 Li ze Igbae 17.10-14; 21.2-4; 25.26; 29.31-35.18 ‡ 7:9 Li ze Igbae 37.11,28; 39.2,21 § 7:10

Li ze Igbae 41.39-41 * 7:11 Li ze Igbae 42.1-2 † 7:13 Li ze Igbae 45.1,16 ‡ 7:14 Li ze Igbae 45.9-10,17-18; 46.27 § 7:15 Li ze Igbae 46.1-7; 49.33 * 7:16 Li ze Igbae 23.3-16; 33.19; 50.7-13; ijosh 24.32 † 7:18 Li ze Okiali 1.7-8 ‡ 7:19 Li ze Okiali 1.10-11,22 § 7:20 Li ze Okiali 2.2

* 7:21 Li ze Okiali 2.3-10 † 7:29 Li ze Okiali 18.3-4 ‡ 7:29 Li ze Okiali 2.11-15

ekperumhẹ oyewẹ, mhi she bhale ya mie wẹ pfuese. Bhale memena khi mhi ya ghie ẹ nyenẹ egbe je eke ijipiti.'[§]

³⁵ “Oni iMosisi ọna egbo eyoli e ke ekpe kie, ni ẹẹ o li, ‘Oghuo o rẹ khi oni o mhesẹ ẹ na anye ali oni ọọ sọ ẹzọ oyi anye?’ Eshinẹgba lolighuo o ri aḡeni ni o ri egbe khase ọli elemhi elemhi erali ni e to ghie iMosisi o ka khi oni ọọ mhesẹ ali omiepfuese oyewẹ.* ³⁶ Lọli o rẹwẹ ya fiẹ lase eke ijipiti, o la eke ijipiti ali obini Okẹ Ifulọ ali udu oyemhi elemhi ikpe egbhueva gbe akanya onyaloa ali irokhase.†

³⁷ “iMosisi lolighuo ọọ egbo iZireni, ‘Eshinẹgba o ya rote elemhi ẹ ghie omekẹguele onabi mhemhẹ ghi ẹ.’[‡] ³⁸ O la iteva ebubu egbo elemhi udu oyemhi, li shi aḡeni ni o ke nu ọli ngme ukhomhi ute iSinai, li she ititawa, o mie ungmehi ni o ri agbo o na ogbo, o rue ọli na awa.§

³⁹ “Ama eni ititawa ẹa nono ni wewẹ e suọ esọ na li, eri e kie iMosisi, e ri udu oyewẹ nyenẹ egbe ukhokho je eke ijipiti. ⁴⁰ Ẹẹ Eroni, ‘Mama ikhumhi na anye ni e ya ri anye ke kia, irari khi anye ẹa lẹsẹ abi iMosisi ni o rue anye te ijipiti lasele o ke li kia.’* ⁴¹ Oni eghẹghẹ eni egbo e rọ mama ikhumhi ni o li abi ozele ena, ee luasẹ ọli, e ghele shi oni ikhumhi ni e ri abọ eyewẹ mama.† ⁴² Igho Eshinẹgba o sọ ukhokho gbe wẹ, o zẹ ni e ga ovo, ali uki, ali ikpetata abi a li kekẹ ọli shi ebe emekẹguele, ni ọọ:

“ Ẹẹ egbo iZireni,
abi a rọ la udu oyemhi
ikpe egbhueva a luasobo,
mhemhẹ a ri iluasobo na?

⁴³ A yase okula oyi
ikhumhi iMoleki
ali ukpetata oyi iRefani,
ni e khi ikhumhi ni
a ri abọ mama ni a ga.
Irarigho, mhi ya ri egbo bhale
ya mu ẹ okholi vu,
e tsua ẹ dosẹ obini eke iBabilo.†

⁴⁴ “Ititawa e mholi igholo oyi otselẹ obini elemhi udu oyemhi. Abi Eshinẹgba o li khokho li ye iMosisi, igho o li riẹle ọli.§ ⁴⁵ Abi e rọ le oni igholo ugu se, ijoshua o tsua li ma egbe bhale eke oyi ishishi ni Eshinẹgba o khu kua na wẹ. O nu wẹ la ramhi eghẹghẹ oyi iDefidi.* ⁴⁶ IDefidi ni Eshinẹgba o ri afu na o mhila li ini loli to owa na Eshinẹgba oyi iGiekopu† ⁴⁷ Ama iSolomoni o to owa na Eshinẹgba.‡

⁴⁸ “Abibi o ririẹ li, a lẹsẹ khi Eshinẹgba no Yagha ne Nya ọa ya la owa ni egbo e ri abọ to. Lọli o zẹ khi Azaya omekẹguele o guele khi.

⁴⁹ “Eshinẹgba ọọ, ‘Iloghie o khi
ukpekhomhi ni mhia shito.
Eke agbo o khi
akphawẹ-nga oyemhẹ.
Owa nabise ẹẹ egbo
a ya tigbe to na mhe?

§ 7:34 Li zẹ Okiali 3.1-10 * 7:35 Li zẹ Okiali 2.14 † 7:36 Li zẹ Okiali 7.5; 14.21; iNqba 14.33

‡ 7:37 Li zẹ iDeut 18.15,18 § 7:38 Li zẹ Okiali 19.1–20.17; iDeut 5.1-33 * 7:40 Li zẹ Okiali 32.1

† 7:41 Li zẹ Okiali 32.2-6 ‡ 7:43 Li zẹ Emọ 5.25-27 § 7:44 Li zẹ Okiali 25.9,40 * 7:45 Li zẹ ijosh 3.14-17 † 7:46 Li zẹ iSam 7.1-16; 1 Okhe 17.1-14 ‡ 7:47 Li zẹ iIghie 6.1-38; 2 Okhe 3.1-17

Asha no ghuo o ya gua mhe la?

⁵⁰ Oa khi mhemhe-ghuo mhi ma eni emhi ena nya?"^S

⁵¹ "Ee egbo usueso-akhuē ni e zese udu oyewe-a khali igba zuse eso. A li abi itita e, ni e kie Ayemhe-no-pfuase.* ⁵² A famhi me omekeguele okhoghuo ni itita e ea mu okholi vule shi o? Eri e gbo gbolo eghuo-a, ni e me eke guele khi, Oni o o su o eso na Eshinegba o ya bhale. Memena ee a she ro oni iKirisiti ona de, a gbe oli-a. ⁵³ Ee ni a rote ob o oyi a geni ni Eshinegba o ghie mie ishi, ee aa kie gbo ri eni ishi gbe akanya."

A tono iSitivini eche

⁵⁴ Abi eni igbaa eyi iSahediri e ro su o ingmemhi ena, e pfaa na li ramhi ni e ro gbe ako ako. ⁵⁵ Ama iSitivini ni o mh o li Ayemhe-no-pfuase o yase alo idane, igho o me ugemhi oyi ufumhi oyi Eshinegba, ali iJesu khi o migha obita oyi Eshinegba. ⁵⁶ Igho iSitivini o o, "Mhi me khi iloghie o khueghie-a, mhi gbo me iJesu oni Omi Ogbo khi o migha obita oyi Eshinegba."

⁵⁷ Abi eni igbaa eyi eni iSahediri e ro su o ona, e ri ab o khukhu eso. E tse se leghe, e ve rughu oli. ⁵⁸ E tialo oli fie ifuapfe je ukhokho oni eoli, ee tono oli eche. Eni ee tono oli eche e gueghie itsua ni e so na omose oghuo ni a lu iSolu mhuē. ⁵⁹ Abi e ro o tono iSitivini eche, o so iromhi, o o, "Ijesu Onomhuē, kpekpe kpe ab o mie ayemhe oyemhe." ⁶⁰ O de wugha, o tse se, o o li, "Onomhuē, kpekpe khi ri olamhe ona mu ota so we." Abi o ro ngme ona se, o ghua.

8

¹⁻² Igho iSolu o migha we ukhokho shi igbe-a oyi iSitivini. Abi iSitivini o ro ghu-a se, egbo eghuo ni e mh o li ulishi oyi Eshinegba e ya ro li to. E vie evie oy o li egbegbo.

Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti su o e gbhiaku-a irari ajilimhe

Elegho ukpokpomhi ajilimhe o lasele shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti su o ni e la eke iJerusalemu o. Eni ighiusomhi na kee egbo e miatse ku eke iJudia ali iSameria. ³ Ama iSolu o ro sheka a yese igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti su o-a. O kia owa khi owa muno we shi owa ighumha, ghe emose, ghe ikpotso.*

Abi iFilipu o ro la iSameria

⁴ Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti su o egbo ni e kia miatse ku, e kia a gue ungemhi oyi iJesu le asha ni e ramhi kpa. ⁵ iFilipu o je eke iSameria. O la oob o o gueye egbo khi iJesu o khi iKirisiti ni a shobo. ⁶ Abi ebubu egbo e ro me ikanya oshabo ni iFilipu o gbe, e nyanya mie shi emini o ngme. ⁷ iFilipu o kha da lema na eni e mh o li ogbho ne, eni egbo e kpa oni ogbho pfa. Ebubu eni e guogh o-a ali eni e ghua e toto nya. ⁸ Ukpokpomhi oghel e o la oni eoli ogho.

ISam o ni o o li obo

⁹ Omose oghuo o la o ni a lu iSam o. Egbegbi obo o la iSameria e li. O kia ri obo ni o li tono ob o udu. ¹⁰ Egbo nya e ri ekpe e na li. Egbo ododa ee lie li, "Omose ona Eshinegba o ri ekpab o nali a gbe ikanya." E lu oli ekpab o ni o fu. ¹¹ Ingme ni o ngme kpa, e ro o shi itob o oshabo ni o ri ogbho oy o li i gbe ni o she tse se. ¹² Ama iFilipu o gueye we ingme oyi Eghiele oyi Eshinegba ali iJesu iKirisiti, e mie shio. O batazi we, ghe ikpotso ghe emose. ¹³ ISam o li miesuo, iFilipu o

li batazi ɔli. Ɔ deba iFilipu u kiakia irari ikanya ɔnyaloo ali ɔshabɔ nefunɛ ni ɔ mɛ khi iFilipu ɔ gbe.

¹⁴ Abi ighiusomhi na keɛ ni e la iJerusalemu e rɔ suɔ khi ɛgbɔ iSameria e mie ungmemhi oyi Ɛshinegbaba suɔ, e ghie iPita ali iƆɔni ghi wɛ. ¹⁵ Abi iPita ali iƆɔni e rɔ ramhi iSameria, e sɔ iromhi na eni e miesuɔ ni e la oobɔ Ayemhɛ-nɔ-pfuasɛ ɔ tiemhile shi wɛ egbe. ¹⁶ Ayemhɛ-nɔ-pfuasɛ ɔa kie kpɛ tiemhile shi onɛ wɛ egbe ne, eri a kpɛ lɛsɛ ri eva oyi iJesu Ɔnɔmhue batazi wɛ. ¹⁷ Abi iPita ali iƆɔni e rɔ ri abɔ nga wɛ ukhomhi, Ayemhɛ-nɔ-pfuasɛ ɔ tiemhile shi wɛ egbe.

¹⁸ Abi iSamɔ ɔ rɔ mɛ khi ɛgbɔ ni eni ighiusomhi na keɛ e ri abɔ nga ukhomhi kpa khi e mie Ayemhɛ-nɔ-pfuasɛ, ɔ nise obɔ-a ni lɔli ri ikpaghɔ na wɛ. ¹⁹ Ɔɔ wɛ. “A li ri oni itoto na mhɛ ni mhi ke ri Ayemhɛ-nɔ-pfuasɛ na ogbɔ ini mhi da ri obɔ nga li ukhomhi ne.”

²⁰ Ama iPita ɔɔ li, “Yeyɛ ali ikpaghɔ eyɛ a li opfu-a, itobɔ khi u sa khi u ya doɔ ri ikpaghɔ dɛ isomhopfa oyi Ɛshinegbaba. ²¹ Itobɔ khi u waa mhɔli obɔ shi akanya onana, irari khi udu oyɛ ɔa pfuasɛ deba Ɛshinegbaba. ²² Irarighɔ, mu udu pfi deba Ɛshinegbaba. U lema li ni ɔ gbe olamhɛ kua nɛ, otse ɔ ya gbe isamhi ebe ni u mhɔli shi udu kua nɛ. ²³ Itobɔ khi mhi she mɛ khi wa a kpe ofuma irari akanya ni anye a gbe ali khi olamhɛ o she dɛ ɛ ighumha.”

²⁴ iSamɔ ɔɔ wɛ. “A kpɛkpɛ a sɔ iromhi na mhɛ ini emini a ngme ena e khi tse shi mhɛ egbe ni mhi pfua.”

²⁵ Abi iPita ali iƆɔni e rɔ ngme ingmemhi eyi iJesu se, e mu egbe pfi je iJerusalemu, ee gue ungmemhi eyi iJesu kiakia elemhi ebubu inuekpɛ ni e la iSameria.

IFilipu ɔ gue ungmemhi oyi iJesu yɛ ɔngi Ɛtiopia

²⁶ Aɛni oyi Ɛshinegbaba ɔ gueyɛ iFilipu, ɔɔ li, “Ke tiemhi ukiekie ɔgobɔ ini a sɔ alo ghue obini ovɔ o te ɛ lo eko je odɛ ɔdagbe ifufu ni o rɔte iJerusalemu je iGaza.” ²⁷ Ighɔ iFilipu ɔ mu egbe ɔɔ lɛ. Abi ɔ li lɛ eghɔ, lɔli ali ɔmɔse ɔghuo ɔngi Ɛtiopia ni ɔ khi ɔwali e ya lona. Ɔmɔse ɔna ɔkhɛmhue ɔ khi ni ɔ ri ɛloe ɛ khu ɛpfue eyi iKadakhe ni ɔ khi ɔlele oyi oni ekɛ. Ɔ rɔte iJerusalemu ni ɔ je ya ga ugamhi i jele. ²⁸ Abi ɔ li i je apfɛ eghɔ, ɔ nga ɔkɔ ni ichi e rɔ ɔ na. Ɔɔ zɛ ebe ni Azaya ɔmekɛguele ɔ kekɛ. ²⁹ Ayemhɛ-nɔ-pfuasɛ ɔ gueyɛ iFilipu, ɔɔ li. “Je ɔkɔ oghɔ ni u timama li migha.”

³⁰ Abi iFilipu ɔ rɔ ramhi aghɔ, ɔ suɔ khi ɔni ɔmɔse ɔɔ zɛ ebe oyi Azaya ɔmekɛguele. iFilipu ɔ mhila ɔni ɔmɔse. “Ebe ni u wa zɛ eghɔ o fɛ lo ɛ esɔ?”

³¹ Ɔɔ iFilipu, “Iiye oo. Ɔa ya lighɔ lo mhɛ esɔ ini ɔgbɔ ɔa li gueyɛ mhɛ abi o ngme.” Ɔ iFilipu ɔ nga oni ɔkɔ le ni ɔ nu luɛ shitɔ.

³² Ashini ɔɔ zɛ oni elemhi Ebe-no-pfuasɛ o khi, asha ni ɔɔ:

“Eri a mu ɔli abi omi osumha

ni a ya fa uruli.

Ɛzɛzɛ abi omi osumha

ni a ya va kemhi,

ni ɔa khueghie unu-a.

³³ E ri omama mu ɔli,

e gbe ɔli azɛba,

e pfa ɛzɔ mu ɔli a gbe ɔli-a.

Ɔghuo ɔ ya mie shi ɔ

khi ɔ ya doɔ mhɔli

akhɛmhɛ-ukhokho,

irari khi eri e mie ɔli agbɔ?”†

† 8:33 Li zɛ Aza 53.7-8

³⁴ Oni ọmọse ọwali ọ́ọ́ iFilipu, “Kpẹkpẹ gueyẹ mhẹ oni ọmekeguele ọnana ọọ ngme, ingme oyi egbọli ọọ ngme abi ingme oyi ọgboṣe?” ³⁵ IFilipu ọ gueyẹ ọli emini oni Ebe-no-pfuase ni ọọ zẹ egho o ngme. Ọ gue ungmemhi oyi okhale oyi iJesu ye ọli.

³⁶ Abi e kie li kia lẹ egho, e me oke. Oni ọmọse ọwali ọgho ọọ li, “Bino, ghe oke ana, bie batazi mhẹ.” ³⁷ IFilipu ọọ li, “Ini u mie iJesu suọ mhi ya batazi e.” Oni ọmọse ọọ li, “Mhi she miesuọ khi iJesu iKirisiti ọ khi Omi Eshinegba.”

³⁸ Igho oni ọmọse ọọ oni ọ gua oni ọko ọgho ọ mu ọli migha. Lọli ali iFilipu e kia tiemhi oni oke, iFilipu ọ batazi ọli. ³⁹ E lẹse rọte oni oke nga egele le, Ayemhẹ-no-pfuase ọ kele iFilipu-a je oboese. Oni ọmọse ọa ke tigbe me iFilipu, ama oghẹle o la li elemhi i je apfe. ⁴⁰ Ama iFilipu ọ me egbọli ẹli Azotusi. Ọ rọte oobọ ri oni ungmemhi i tse abọ kia kia ẹli khi ẹli ya ramhi ni ọ rọ ramhi ẹli iSzeria.

9

Imupfi oyi iSolu

(Ika 22.6-16; 26.12-18)

¹ ISolu ọ kiele tse ekha abi loli li ya gbolo eni e mie iJesu suọ-a. Ọ lẹ deba Ọkpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba, ² Ọ mhila li ọ ri ebe na luẹ ghi eni e la owa ugamhi na eke iDamasikosi. Ni loli rọ mholi afu dobe muno ikpotso ali emose ni e mie iJesu suọ ighumha je obini iJerusalemu. ³ Abi iSolu ọ li ri okiali ti i ramhi iDamasikosi, utoghuokpe, akpa o rọte idane mi nga li egbe nyagha. ⁴ Ọ de ta alo mu eke. Ọ suọ khi ọgbọ ọ nu lue ngme, ọọ li, “ISolu, iSolu, elo o zẹ ni u rọ mu okholi vule e shi mhẹ o?”

⁵ ISolu ọ mhila li, ọọ, “Onomhue, ọghuo u khi?” Oni uruli ọli, “IJesu mhi khi, ni u mu okholi vule shi ọ.” ⁶ “Memena, vule ni u lo elemhi ẹli ona. U ya me ọmose ni ọ ya gueyẹ emini u mema ya riẹle.”

⁷ Egbọ ni e nu iSolu kia e gbe ẹruẹ unu-a, e ga suọ oni ungmemhi, ama ẹa me oni ọọ ngme. ⁸ Ikpukhokho ọ, iSolu ọ rọte eke vule, abi ọ rọ khueghie alo-a ọa ke dobe e me eke. Egbọ ni e nu ọli kia e ke mu ọli obọ kia lo elemhi iDamasikosi. ⁹ Ogbẹle ese iSolu ọ ga zalo shi agho. Ọa le eminale wẹkhi amẹ ọ da.

¹⁰ Ọmose ọghuo ni ọ miesuọ ni a lu Ananayasi, ọ la elemhi iDamasikosi. Ọ la imeke, ọ suọ khi Onomhue ọ lu lue, “Ananayasi!”

Ọọ li, “Ee o.” ¹¹ Onomhue ọọ li, “Ke je owa oyi iJudas, ni o la ode ifuapfe ni a lu Isheshe, ni u ya mhila ogbo oyi ọngi iTasosi ni a lu iSolu, ọ la agho ọ so iromhi. ¹² Rote ẹlena iSolu o li kpẹ me irokhase khi ọmose ni a lu Ananayasi ọ ri obọ nga lue egbe so iromhi na, alo eyelue e khueghie-a.”

¹³ Ananayasi ọọ Onomhue, “Mhi she kpẹ suọ eko ebubu eyi ọmose ọna abi ọ li e nase egbo ni e miesuọ, ọ la iJerusalemu gbolo eghuo-a. ¹⁴ Ighie eyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba e ri afu na li ọ ka muno egbo ni ẹle lu eva oye.”

¹⁵ Ama Onomhue ọọ Ananayasi, “Ke lẹ, irari khi mhi she zẹ iSolu ni ọ tsua ungmemhi oyemhẹ ghi egbo ijeta ali ighie eyewe ali egbo iZireni nya.” ¹⁶ Mhi ya rokhase ọli khi ọ mema ya me osoli shi ungmemhi oyemhẹ.

¹⁷ Abi Ananayasi ọ rọ me oni owa, ọ dọse lo ya ri obọ nga iSolu egbe, ọọ li, “ISolu inyoghuo-mhẹ, iJesu Onomhue ni ọ lonẹ ode abi u rọ ọ bhale oola, lolọ ọọ mhi ka nono e me, ni u gbolo ke me eke ali ni Ayemhẹ-no-pfuase ọ bhale egbe oye.” ¹⁸ Utoghuokpe, emini e li abi ipfiapia afẹle o rọte ọli ikpamhi alo de pfia, ọ gbolo o me eke. Ọ vule migha, Ananayasi ọ batazi ọli. ¹⁹ Abi ọ rọ le eminale se, ọ tigbe mholi ochi.

ISolu o ri igbedu u ngme ungmemhi oyi Eshinegba

Ebubu ogbele iSolu o nu eni e miesuo la elemhi iDamasikosi. ²⁰ Eloawe iSolu o la elemhi owa ugamhi gueye egbo khi iJesu Omi Eshinegba o khi. ²¹ Egbo kpa ni e suo ungmemhi oyi iSolu ee mhila, "Oa khi omose onana oo nase eni e miesuo ni e la iJerusalemu? Oa khi eri o bhale ya muno we abi ighumha ghi ighie eyi ekpodalo-ugamhi?" ²² Eshinegba o ri ekpabo na iSolu ni o ro ya ke gue oni ungmemhi le. Ama egbo iJu ni e la iDamasikosi ea dobe mu iSolu ekhako o le. O sha egbo iJu abo abi e ro me ileasingme ni o ro o guele khi iJesu o khi oni iKirisiti ni a shobo.

²³ Ebubu ogbele iSolu o ga la iDamasikosi. Egbo iJu e gba abi e li ya gbe oli-a. ²⁴ Ama iSolu o suo khi egbo e gba abi e li ya gbelue-a. Eri e shito unu ode unuekpe ni a te a lo oni eoli le ni e me asha mu oli. ²⁵ Ama egbo ni e miesuo e pfi uli rote oni ugbe roli shi ughughu bena ya tiemhi oni ugbe eliyose. *

²⁶ Abi iSolu o ro ramhi iJerusalemu, oo dua ni loli ya kuma egbo ni e miesuo o, ama ulishi oli o mu we. E khokho ini o she mie iJesu suo. ²⁷ Ama iBanabasi o rue oli bhale deba eni ighiusomhi na kee. O gueye we abi iSolu o li me Onomhue ode abi o ro le iDamasikosi ali abi Onomhue o li nu oli ngme. O gbo gueye we abi o li la eke iDamasikosi ri eva oyi iJesu tse abo ni ulishi o li mu oli. ²⁸ Igho iSolu o nu we la iJerusalemu kia kugbe. O ri igbedu ri eva oyi Onomhue e tse abo gboo. ²⁹ Igho o nu egbo iJu ni ee ngme elemhi iGiriki i khako, ama ee dua ni we we e gbe oli-a. ³⁰ Abi eni e miesuo e ro suo ugbamhi ni eni egbo ee gba, e rue oli je eke iSizeria, e te agho rue oli ya je iTasosi.

³¹ Igbaa eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la eke iJudia ali iGalili ali iSameria nya e mholi opfomhe, e toto-a, Ayemhe-no-pfuase o ri udu shi we o, ee bua shi o, ee ngeli angeli ni o pfuase ri ekpe e na Eshinegba.

IPita o ri Eniasi ze

³² Abi iPita o li i kia oni eke gase, o ko ya feli eni e miesuo ni e la eoli iLida. ³³ O bhale ya e omose ni a lu Eniasi ni o guogho-a, o she gba ikpe elele abi o te yeshi a ghua. ³⁴ iPita oo, "Eniasi, iJesu iKirisiti o re ze. Vule migha khili iya oye ni u ke kia." Utoghuo kpe Eniasi o vule migha, o toto. ³⁵ Abi egbo ni e la eoli iLida ali iSharo e ro me khi Eniasi o toto, e mu pfi deba Onomhue.

IPita o guise iDokasi le

³⁶ Okpotso oghuo ni o miesuo ni a lu iTabita o la eoli iJopa, abi iTabita o ngme emue iGiriki khi "Eru", O khi ogbo onete. O gbolo mema e kpaghie eni ea mhue obo. ³⁷ Egheghe ni a ngme ena, oo ghua, igbo o ghua. Abi a ro khuese olimhi oyoli-a se, a roli yeshi elemhi owa atonga. ³⁸ Abi eni e miesuo e ro suo khi iPita o la iLida, e ghie emose aava ghi oli, e oli, "Kpekpe bhale pia." Irari khi eoli iLida ali eoli iJopa e ti mama egbe.

³⁹ Igho iPita o deba we. A ri oli ya khasa asha ni a roli yeshi. Esamhi-olimhi e la agho o vie. E ri itsua ni iDokasi o fia na we khasa oli abi o ro la agbo.

⁴⁰ iPita o egbo ni e la agho nya e fie je atukpapfe. O de wugha so iromhi. O so alo ghue oni olimhi, oo li, "Tabita, guale!" Oni olimhi o khuoghie alo-a, abi o me khi iPita o migha mama lue, o vule shito. ⁴¹ iPita o mu oli obo vule. O luno eni e miesuo ali eni esamhi-olimhi, o ri oli khasa we. ⁴² Iguisele oyi iDokasi o gbeke-a shi eoli iJopa. Itobo igbo, ebubu egbo e mie iJesu suo. ⁴³ iPita o la iJopa ogbele ni e bu. O la owa oyi iSimoni ni o ri eku e elamhako o gbe akanya.

* 9:25 Li ze 2 iKori 11.32-33

10

IKonilusi o ghie ya lu iPita

¹ Omose oghuo o la eoli iSizeria ni a lu iKonilusi. O khi oga oyi ekhōli-okhue eyi Itili. ² Lōli ali apfōli e khi eḡbō ni e na ulishi Eshineḡba. O khi oḡbō ni o pfo elemhi i somhi eḡbō ni e a mhue opfa. O gbo khi oḡbō ni o so iromhi eḡheḡhe kpa. ³ Eḡghuo elemhi agogo ese eḡ oḡuota, o me ime-alo, o me khi aḡeni oyi Eshineḡba o bhale o lu oḡli, "IKonilusi!"

⁴ O so alo ghue oni aḡeni, ulishi o mu oḡli. Oḡ li, "Onomhue elo o ze khi u bhale."

Oni aḡeni oḡ li, "Iromhi eye ni u wa so ali isomhopfa ni u wa somhi e she bhale deba Eshineḡba, O she mu egbe ni o ro ya ye le e. ⁵ Memena nyanya ghie eḡbō je eoli iJopa ni e ya lu iSamō ni a gbolo e lu iPita, ni o bhale. ⁶ O kushi ayi iSamō ni o ri ekuē elamhi e gbe akanya. Oni owa oyōli o la epfe oke."

⁷ Abi oni aḡeni o ro vu se, iKonilusi o lu eni e ga li etuava ali okhōli-okhue ni o khi adogeli oyōli ni oḡ ga Eshineḡba. ⁸ IKonilusi o gueye we emini a me nya. O ghie we je obini iJopa.

Ime-alo ni iPita o me

⁹ Ogbeakolo khi itsotso oḡuota o mu eke, khi e lese ri okiali ramhi epfepfe iJopa, iPita o nga owa atonga ya so iromhi. ¹⁰ Okiamhi oo gbe oḡli. Oḡ nono emini o ya le. Abi a ro o nye eminale ni o ya le, o me ime-alo. ¹¹ O me khi emini e li abi ode ni o ze igo ene o rote idane e tiemhile. ¹² Igho o me khi iwali elamhako e laḡ, ghe eni e ze awe ene ali eni eḡ tialo idi eke ali ipfeli. ¹³ Igho uruli o ngme, oḡ li, "Vule iPita, gbe ni u le."

¹⁴ Ama iPita oḡ, "Iye e, Onomhue! Mhia kpe tigde le eminale ni e a pfaase ni a ghue ghue, a ti e bia mhe."

¹⁵ Oni uruli o gbo nu oḡli ngme, oḡ li, "Emini Eshineḡba o da ro khi oni o pfaase se, khi ke lu oḡli emini o a pfaase."

¹⁶ Itese o ligho mhese abo ri eḡbōli khasene ni a rue oni emhi nga idane.

¹⁷ Abi iPita o kie li i sa ingme ime-alo ni o me, emose ni iKonilusi o ghie usomhi, e nono owa oyi iSamō me. E migha odalo ode unuekpe oyi oni apfe.

¹⁸ E lu mhila, "A mhōli opfese shi ana ni a lu iSamō iPita?"

¹⁹ Abi iPita o kiele khokho emini oni ime-alo ona o ngme, Ayemhe o ro gueye oḡli, "Ri eso kpe emose aase eḡ nono e. ²⁰ Nyanya mu egbe ni u deba we vu, khi mhemhe mhi ghie we."

²¹ Igho iPita o tiemhi deba we, oḡ we, "Mhemhe a nono, elo e re e bhale?"

²² Eḡ oḡli, "Oga oyi ekhōli-okhue ni a lu iKonilusi o ghie anye ghi e. Oḡbō oniemhi ni eḡbō iJu e mu ekle a na o khi. O gbo khi oḡbō ni o pfaase ni oḡ ga Eshineḡba. Aḡeni o gueye oḡli o ghie ghi e, u bhale owa oyōli, ni o suo ingme ni u ya gueye oḡli." ²³ Igho iPita o lu eni emose lo owa oyōli, e gbhe agho ni ogbe o gbe.

IPita o la apfe oyi iKonilusi

Ogbeakolo, loḡli ali eni e miesuo eghuo e rote iJopa deba we vu. ²⁴ Ogbeakolo, e lo elemhi eoli iSizeria le, ashini iKonilusi ali apfōli ali eḡbegbi emole oḡli, e legba migha e khe we. ²⁵ Abi iPita o ro ramhi agho, iKonilusi o lo o li ode, o wugha, o nyese ukhomhi tse oḡli. ²⁶ Ama iPita o mu oḡli vule, oḡ li, "Vule khi oḡbō onabi yeḡe mhi khi."

²⁷ IPita o nu oḡli ngme, o lo owa, o bhale ya e eḡbō ni e bu shi agho. ²⁸ Oḡ we, "Eḡ a she lese khi eri Ishi eyi iMosisi oḡ eḡbō iJu e khi kugbe eḡbō iJeta o, wekhi

eri e ko ya feli ogbo ni o a khi iJu. Ama Eshinegba o roli khashe mhe mhi khi leli ogbokhoghuo shi oni o a pfuase ali oni a ghue. ²⁹ Irarigho, abi u ro ghie lu mhe, mhia mholi akhokhomhe shi o. Elo u mema lu mhe shi?"

³⁰ IKonilusi o o li, "Amo o li ele ene, eghenge agogo ese oguota, mhi ro la owa oyemhe e so iromhi. Udemhija mhi me khi omose oghuo o so itsua ni ee ge nyanyanya o migha mhe odalo. ³¹ O o li, 'IKonilusi, Eshinegba o she suo iromhi eye, o she gbo me ikanya isomhlemhi ni u gbe e deba egbo eni ea mhue. ³² Ghie ogbo ghi omose ni a lu iSamo iPita ni o la iJopa. Opfese o khi shi owa oyi iSamo ni o ri eku e lamhi e gbe akanya, ni o la epfe oke oku.' ³³ Loli mhi ro ghie ogbo ghi e pia. Oo gue ti, abi u bhale. Memena awa nya awa la odalo oyi Eshinegba ni anye suo emini Onomhue o gueye u gueye anye."

Ungmemhi ni iPita o ngme

³⁴ iPita o o, "Mhi she me oli me khi igesikia o khi, khi Eshinegba o a mholi khi ona o kpe oli ne,* ³⁵ ama egbo kpa ni e da a na ulishi oyi Eshinegba, ni e gbolo e ri ele emini o rote ode, Eshinegba o kpe obo o o mie. ³⁶ E e a lese usomhi ni o ghie ghi egbo iZireni, ni o khi usomhi onete oyi opfomhe ni o rote obo oyi iJesu iKirisiti ni o khi Onomhue oyi agbo kpa bhale. ³⁷ E e a lese ingme ni a me elemhi eke iJudia nya, ni o rote iGalili gbaekele, abi iJoni o ro o tse abo usomhi gueye egbo, khi a mema batazi we, ³⁸ abi Eshinegba o li ri Ayemhe-no-pfuase ali ekpabo kpha iJesu onge iNazareti so, ali abi o li i kiakia ashakpa ri ele onete, ni o mie egbo pfuase obo oyi ekpabo eyi okphaghe, itobo khi Eshinegba o nu oli la.

³⁹ "Anye ri eloe me ikanya ni o gbe nya, elemhi eoli eyi egbo iJu ali iJerusalemu. Wewe e tali ma oora apfida gbe oli-a. ⁴⁰ Ama ele nuzi-ese, Eshinegba o rote eghuli guise oli le ni a me oli. ⁴¹ Oa khi ogbokpa o me oli, se e ni anye ni Eshinegba o she kpe ze, anye khi otsela, anye ni anye nu oli le eminale ni anye gbo nu oli da abi o ro rote eghuli guale se. ⁴² O mhese na anye, anye kia ke gueye egbokpa ali anye gbo ke pfi otsela shi o khi loli iJesu, Eshinegba o ze, loli khi oso-ezo oyi eni e la o ali eni e ghu-a. ⁴³ Emekeguele nya e kpe ngme ungmehi oyoli khi eni e da mie oli suo khi a ya gbe olamhe kua na we, rote ekpabo ni o la eva oyoli."

Egbo iJeta e mie ayemhe ni o pfuase

⁴⁴ Abi iPita o kie li i ngme, Ayemhe-no-pfuase o tiemhile na egbo ni e suo oni ungmehi. ⁴⁵ Abo e sha eni e miesuo ni e shela-a, ni e rote eoli iJopa kphase iPita bhale agho, khi Eshinegba o li ri Ayemhe-no-pfuase na egbo iJeta. ⁴⁶ Irari khi e suo khi e ngme emue ododa eyi Ayemhe no pfuase, e kueghie Eshinegba.

Igho iPita o ri irarigho lie, ⁴⁷ "Ogbokhoghuo o dobe ya lie ogbo khi ri ame batazi egbo ena mena? E she li mie Ayemhe-no-pfuase abi awa li mie oli." ⁴⁸ Igho iPita o o a ka ri eva oyi iJesu iKirisiti batazi we. Igho e gueye oli o nu wewe la agho ikukumi ogbele.

11

iPita o gueye eni e miesuo emini o ri ele

¹ Eni ighiusomhi na ke e ali eni e miesuo ni e la eke iJudia nya e suo khi egbo iJeta e li mie ungmehi oyi Eshinegba suo. ² Abi iPita o ro nga obini iJerusalemu, eni e miesuo ni e shela-a, ee shi iPita unu. ³ E e oli, "Yeye u lo owa oyi egbo iJeta ni ea shela-a, u gbo la agho le eminale!"

* **10:34** Li ze iDeut 10:17

⁴ Igho iPita o rote eke roli lo we esọ abi a ga li me oni ingme nya. Oo we,
⁵ “Eoli iJopa mhi la a so iromhi, ni ukuku oleso o ro kia mhe alo-a, ni mhi ro me ime-alo, mhi me khi emini o li abi ode ni o ze igo ene, o te idane tiemhile ashini mhi la. ⁶ Mhi bino elemhi oli, mhi me elamhako ni e ze awe-ene, ali elamhako ebuli, ali elamhako ni e tialo idi eke, ipfeli na idane e li la elemhi oli. ⁷ Igho mhi suo khi uruli o nu mhe ngme, oo mhe, ‘Vule, iPita gbe elamhi ena, ni u le.’

⁸ “Ama, mhi e oli, ‘Tiye e, Onomhue! Mhi aa le eminale ni ea pfuase ni a ghu e ghue abi a te bia mhe.’

⁹ “Oni uruli o gbo nu mhe ngme, oo mhe, ‘Emini Eshinegba o she ro pfuase, khi ke roli shi emhi ni o pfuase.’ ¹⁰ Itese o li igho mheso abo ri egboli khaso neni a rue oni ode nga idane.

¹¹ “Aghoagho, eni emose aase ni e te iSizeria nono mhe bhale, e lo owa ni mhi la le. ¹² Ayemhe o gueye mhe mhi deba we vu, mhia aa khe ako. Egbosasa ena e te eoli iJopa kphase mhe je eoli iSizeria ni anye ro ga bhale owa oyi iKonilusi. ¹³ Loli o gueye anye abi o li me ageni elemhi owa oyoli, ni o oli, ‘Ghie ogbo je iJopa ya lu omose ni a lu iSamon ni a gbo lo a lu iPita. ¹⁴ Loli o ya gueye abi ye ye ali apfe a li ya mholi imiepfuese.’

¹⁵ “Abi mhi li i ngme, Ayemhe-no-pfuase o tiemhile shi we o abi o li rote igbaekele li tiemhile shi awa o. ¹⁶ Igho mhi yelele emini Onomhue o ngme ni oo, ‘Ame iJonni o ro batazi egbo, ama Ayemhe-no-pfuase a ke ro ya batazi e.’* ¹⁷ Abi o ro khia khi Eshinegba o she ri isomhopfa enabi o ro na awa abi awa ro mie iJesu iKirisiti Onomhue suo li na egbo ni e a khi iJu. Oghuo o khi mhemhe ni mhi ya nu Eshinegba khabo?”

¹⁸ Abi e ro suo ona se, e yemhe awolo-a, ee kueghie Eshinegba, ee lie, “Eshinegba o li ze ni egbo iJeta e li mu pfi ni e li mhu e agbo na agboagbo.”

Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la Atioki

¹⁹ Eni e mie iJesu iKirisiti suo e kia gbhiaku eke iFonisha ali eke iSapurosi ali eoli Atioki itobo okholi ni a mu vule shi we o egheghe ni a ro gbe iSitivini-a. E kia gue oni usomhi ye egbo iJu weweghuo tse.† ²⁰ Eghuo o e rote eke iSapurosi ali eke iSairini bhale, e vu je eoli Atioki, e lili gue usomhi onete oyi Onomhue ye egbo iGiriki ²¹ Ekpabo oyi Onomhue o nu we la, Ebu bu egbo e miesuo, e mu udu pfi deba Onomhue.

²² Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la iJerusalemu e suo oni ingme, igho e ghie iBanabasi je eoli Atioki. ²³ Abi o ro ramhi agho, ni o ro me abi Eshinegba o li somhi-elemhi eni egbo, egbe e mu oli. O ri udu shi we o e ri udu oyewe nya na Onomhue. ²⁴ IBanabasi o khi egbegbi ogbo onete ni o mhu e Ayemhe-no-pfuase ali irudunga oniemhi. Ebu bu egbo e ri itobo emini o riele mie Onomhue suo.

²⁵ Igho iBanabasi o je eoli iTasosi ya nono iSolu. ²⁶ Abi o ro me oli, o rue oli je eoli Atioki, e la agho ukpe oghuo, ee sese ebubu egbo. Elemhi eoli Atioki a la te odode kpe lu eni e miesuo, iKirisiti enikeke.‡

²⁷ Oni egheghe, emequele eghuo e rote eoli iJerusalemu je Atioki. ²⁸ Oghuo elemhi eni emequele ni a lu Agabusi o vule, o guele abi Ayemhe o ghie oli, khi ukhumi o ya pfi ushishi na eke iRomu nya. (Egheghe ni iKiladiusi o ro khi Oghie iRomu nya ona o ro bhale ya tse.)§ ²⁹ Eniye odukhokho eyi iJesu ni e la Atioki e gba ugbamhi, abi e li ya ri ikpaghiobo ghie usomhi ghi eni e miesuo

* 11:16 Li ze Ika 1.5 † 11:19 Li ze Ika 8.1-4 ‡ 11:26 Egb o eni e ngeli a bi iJesu iKirisiti a lu iKirisitiani. § 11:28 Li ze Ika 21.10

ni e la eke iJudia, abi oḡboḡbo o mhuē ekpabo ramhi. ³⁰ Igho e zela ikpagho kugbe, e rewe ghie iBanabasi ali iSolu usomhi ghi eni egbhali ni e la igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na iJerusalemu.

12

Imhese-bino onofune

¹ Oni eḡheḡhe agho, oghie Eroḡu o muno eḡbo eghuo ena igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo, oḡ nono ni loḡi nase we shi afue. ² O ri unu bhale a ri uwere gbe iJemhisi ni o khi inyoghuo iJoni-a. ³ Abi o ro me khi o ti eḡbo iJu eloe, o gbo mu iPita shi owa. Oni eḡheḡhe e ro li ukpe ibuledi ni aa ri ifuma ma nye. ⁴ O mu oḡi se, o roḡi shi owa ighumha, o ze ekholi-okhue ikuwe asha ene ni e oḡghie egbe, e ri eloe shi oḡi egbe. Eroḡu o mholi oḡi shi udu khi a kha da li oni ukpe se, loḡi rue oḡi lasele gboo, ni a gue oḡi ezḡ.*

⁵ Igho a ri iPita shi owa ighumha, ama igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e toto obo o so iromhi lu Eshinḡeba na li.

⁶ Eliyose ni Eroḡu o kha ro rue iPita lasele ogbeakolo, iPita o lese-a shi ifuabo eyi iku ekholi-okhue aava, a ri iweḡhe eva ge oḡi. Eni e khe ekhe aava elese e la ode unuekpe oni owa ighumha e khe ekhe. ⁷ Udemhija, aḡeni oyi Onomhue o lole, igho akpa o la elemhi oni owa ighumha a ge. Oni aḡeni o pfi iPita emhi epfe, guise oḡi le. Oḡ li, “Nyanya vule!” Utoghuokpe, iweḡhe ni a so li e ku oḡi abo kua.

⁸ Igho oni aḡeni oḡ li, “Ri oḡbene oye mu oku, ri ekuḡ so.” iPita o nyanya ligho. Oḡ li, “Ri itsua eye so, ke deba mhe.” ⁹ Igho iPita o deba li je olase oni owa ighumha, ama oḡa lese khi emini oni aḡeni o riḡe khi egbegbi ingme lo, o dabi khi elena loḡi ii la. ¹⁰ E dose eni e khe ekhe eni odode ali enuzava. E bhale ode unuekpe akhuli ni a roḡe a lasele shi ifui apfe. Oni ode unuekpe akhuli loḡighuo o khueghie-a. E roḡe o dose. Abi e ro kia ifui apfe le deḡe, oni aḡeni o kele-a.

¹¹ Igho egbhali eyi iPita e na ya to. Oḡ, “Ena mhi lese, ni oḡa mhuḡ akhokhomhe khi Onomhue o ghie aḡeni oyoḡi, o ka pfa mhe shi eke obo oyi Eroḡu ali emini eḡbo iJu eḡ sa khi mhi ya me nya.”

¹² Abi egbhali eyoli e ro na ya to se, o je owa oyi iMeli ni o khi inyo iJoni ni a gbolo e lu iMaki. Agho eni e miesuo e legba la a so iromhi. ¹³ iPita o kpheli ode na olase. Igho omueshi ni oḡ ga oḡbo ni a lu iRoda o bhale ya mie oḡi unu. ¹⁴ Abi o ro suo uruli oyi iPita, oḡheḡe o vo oḡi udu. Oḡa je okpe ode-a ne, o nyanya nyene egbe ukhokho ya tseḡe gueye we, “iPita o she jele!”

¹⁵ Eḡ oḡi, “Ujili oḡ kphe!” Ama o li khi egbegbi ingme loḡi e ngme. Igho e oḡi, “Ayemhe olimhi oyoḡi lo!”

¹⁶ Ama iPita o kiele kpheli obo ode. Abi e ke ro khueghie oni ode-a, e me khi loḡi lo. Abḡ e sha we. ¹⁷ O ri obo gbe we akhiakhia. O tigbe gueye we abi Onomhue o li rue luḡe owa ighumha le. Oḡ we, “A gueye iJemhisi ali eni e miesuo eni e kpole.” Igho o vu je oboese.

¹⁸ Ogbeakolo, ozughu o lo iteva oyi eni ekholi-okhue le shi abi iPita o li kia. ¹⁹ Abi Eroḡu o roḡe e lolo nono iPita kia gase, ni eḡa ro me oḡi. O ri eni eḡ khe ekhe eḡho gue ezḡ. Oḡ a gbolo we-a.

Eghuli oyi Eroḡu

Abi a ro me enana se, Eroḡu o roḡe eke iJudia je iSizeria ya la ukuku eḡheḡhe.

* 12:4 Li ze Okiali 12.1-27

²⁰ Elemhi e lolo bi Erōdu deba ẹgbọ iTai ali iSidōni. Ighọ eni ẹgbọ e to ukhomhi ma, ee dua abi e li ya mẹ asha nu oni oghie shitọ ngme. Abi iBilasitōsi ni ọ khi adogẹli oyi oghie ọ rọ lama shi wẹ ọ, e tigbe lama khi wẹwẹ e ya lema oghie ni wẹwẹ e rọ riẹle. Itobọ khi ẹoli oyi ọni Erōdu eni ẹgbọ e rọte me eminala ẹ de.

²¹ Oni ogbele ọ ramhi Erōdu ọ gbanọ itsua oghie eyọli, ọ shitọ ukpekhomhi oghie oyọli. Ọ nu eni ẹgbọ ọ ngme. ²² Eni ẹgbọ e ku unu-a nyoghoo, ẹ li, “Uruli oyi Eshinegba na, ọa ke khi oyi ọgbọ.” ²³ Utoghuo kpe ageni oyi Onomhue ọ pfi Erōdu emhi, itobọ khi ọa ri ekpe na Eshinegba. Ekholi e ri ọli le. Ọ ghu eghuli osoli.

²⁴ Ungmemhi oyi Eshinegba ọ gbhiaku ashakpa, oo gẹ shọ. ²⁵ IBanabasi ali iSolu e rọte iJerusalemu, obini a ri ikpaghọ ghie wẹ usomhi je jele. Abi e rọ ọ jele, e rue iJoni ni a gbolo ẹ lu iMaki mhue ọbo.

13

A zẹ iBanabasi ali iSolu ghie usomhi

¹ Emekeguele ali eni ẹ sẹsẹ e la igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni ọ la Atiọki, ni e khi iBanabasi, ali iSamọ ni ọ khi ọgbọ ọbishi, ali iLushọsi ọngi iSairini, iMaini ọni a ga kuele ọli ali oghie Erōdu, ali iSolu. ² Abi e li i kueghie Onomhue ni e li i pfi azumhi, Ayemhe-nọ-pfuase ọọ wẹ, “A zẹ iBanabasi ali iSolu-ọ lase na mhe ni e ya gbe akanya ni mhi lu wẹ shi.” ³ E pfi azumhi, e ri abọ nga wẹ ukhomhi sọ iromhi na, e ghie wẹ vu.

Elemhi iSapurosi

⁴ Ayemhe-nọ-pfuase ọ ghie iBanabasi ali iSolu je iSelusha aghọ e te lo ọko okẹ je ekẹ ni oku o khi shi na lu iSapurosi. ⁵ Abi e rọ ramhi ẹoli iSalamisi, e la owa ugamhi oyi ẹgbọ iJu gue ungmemhi oyi Eshinegba le. IJoni ni a gbolo ẹ lu iMaki ọ la aghọ ri obọ da wẹ oni akanya.

⁶ E kia je ukiekie iSapurosi ni o kpole nya, e bhale ẹoli iPafosi. Aghọ e ya ẹ ọbo ni a lu iBajisosi ọngi iJu ni ọọ li ẹboli, ni ọ khi ọmekeguele oyi ẹgbhọli. ⁷ Lọli ọ khi ọmole ọni igovunọ ni ọ la oni ekẹ, eva oyi ọni igovunọ khi iSajosi iPoloosi ni ọ khi ọtsẹgbhe. Ọni igovunọ ọ lu iBanabasi ali iSolu itobọ khi ọ nono ni lẹli suọ ungmemhi oyi Eshinegba. ⁸ Ama ọni iBajisosi ni ọ liẹ Ẹlimasi ni ọọ li ọbo, ọ tsua ozughu lo aghọ le ini ọni igovunọ ọ khi mẹ asha miesuọ. ⁹ Ighọ iSolu ni a liẹ lu iPolu, ni Ayemhe-nọ-pfuase ọ vọ egbe, ọ feli ọni ọbo chii. ¹⁰ Ọọ li, “Yeyẹ omi ọkphaghie! Yeyẹ ọbe eminete ni u wa li ikenegeue. Ẹle u ya rọte imu-ungmemhi oyi Eshinegba pfi ukhomhi kpokẹ lasele?” ¹¹ Memena Eshinegba ọ ya nise obọ oyọli ti ẹ, u ya zẹ alo, waa kẹ gbo dobe ya mẹ ugemhi oyi ovọ ukuku eghẹghẹ ne.”

Aghọghọ, Ẹlimasi ọ mẹ khi alo eyelue e bi obili-a, Ọọ bibi, ọọ nono ọni ọ ya mu ọli obọ ke kia. ¹² Abi ọni igovunọ ọ rọ mẹ ingme ni a mẹ, ọ miesuọ, irari khi oseş ingme oyi Onomhue ọ ri abọ sha li.

Atiọki ni o la elemhi iPisidia

¹³ IPolu ali apfọli e rọte iPafosi lo ọko okẹ da okẹ oniemi je iPeriga, ni o khi ẹoli ni o la iPafilia. Ana iJoni ni a gbolo ẹ lu iMaki ọ pfi wẹ shi nyenẹ egbe je iJerusalemu. ¹⁴ E rọte iPeriga je ẹoli Atiọki ni o la ekẹ iPisidia. Ogbẹle iyemhea oyi iJu, e lo owa ugamhi ya shitọ. ¹⁵ Abi e rọ rọte ebe ishi oyi iMosisi ali ebe eyi emekeguele zẹ se, eni ẹ mhesẹ shi oni owa ugamhi e ghie usomhi ya gueyẹ iPolu ali iBanabasi, ẹẹ wẹ, “Inyoghuo anye, ini a mhọli ungmemhi ni a mẹ ya guele ni o ya ri udu shi ẹgbọ ọ, a ke ngme.” ¹⁶ IPolu ọ vule migha ọ ri obọ nu wẹ

ngme. Oo, “Ee egbo iZireni ali ee ijeta ni a ga Eshinegba a ri eso shi mhe eke!
¹⁷ Eshinegba oyi egbo iZireni o ze eni e bia awa, lolu o rewẹ khi egbo eniemhi,
 oni eghẹghẹ e khi epfese shi eke ijipiti. Eshinegba o ri ekpabo eyoli wolọ wẹ
 eke ijipiti lasele.* ¹⁸ Elemhi ikpe egbhueva o ri abo mu udu na e elemhi odagbe
 ifufu.† ¹⁹ Edeli ishilia o pfusea eke iKena. O ri eke oyewẹ na egbo eyoli le ugu.‡

²⁰ Elemhi ikpe egbhue-uye ali eva ali ikpe igbe (450) a me ingme enana.§

“Abi a ro me ena se, o ri eso-ezo na we ni ee mhesẹ, ya ramhi eghẹghẹ oyi
 iSamueni omekeguele. ²¹ Igho eni egbo e mhila Eshinegba o ri oghie na wewe,
 Eshinegba o rue isolu omi iKishi oyi unuekpe oyi iBejami na we. Lolu o khi oghie
 oyewẹ elemhi ikpe egbhueva.* ²² Abi Eshinegba o ro rue isolu oghie le, o ri
 iDefidi le oghie na we. Ingme ni Eshinegba o ngme shi iDefidi egbe na, ‘Mhi
 she me khi iDefidi omi ijese o khi omose onabi udu oyemhe oo nono, o ya rieḷe
 oghuemhe oyemhe nya.’†

²³ “Rote unuekpe oyi oni iDefidi, iJesu ni o khi Omiepfuese oyi egbo iZireni o te
 bhale, abi Eshinegba o li roli shobo. ²⁴ Neni iJesu o bhale, ijoni o she kpẹ gueye
 egbo iZireni e ti olamhe le, e mupfi deba Eshinegba, eghẹghẹ agho ni a batazi
 we.‡ ²⁵ Abi ijoni o ro gbe akanya se, o mhila eni egbo, oo, ‘Oghuo a khokho mhe
 shi? Mhi aa khi oni a migha a khe. Oni o ya bhale ini mhi gbe akanya oyemhe
 se, mhi aa fu te ni mhia taghie uli ekuẹ ni o so-a.’§

²⁶ “Inyoghuo-mhe imi Aburaamu, ali ee ijeta ni a na ulishi Eshinegba ni a la
 akana, oni ungmehi imiepfuese ona, oyawa lo! ²⁷ Egbo ni e la iJerusalemu
 ali eni ee mhesẹ na we, ẹa lese iJesu shi Omiepfuese. Ama igbe-a ni e gbe iJesu-
 a, o ri emini emekeguele ee ngme, ni ee ze khasẹ we ẹle iyemhea kpa bhale
 ya tse. ²⁸ Abi o tseku khia khi ẹa me ezọ gue shi ọli egbe, ẹẹ li ipaleti o ze ni a
 gbe ọli-a.* ²⁹ Abi e ro rieḷe emini Ebe-no-pfuase o ngme shi ọli egbe se, e rue
 ọli apfida tiemhile, e roli to uji.† ³⁰ Ama Eshinegba o rote eghuli guise ọli le.
³¹ Ogbeḷe ebubu o ri egboḷi khasẹ egbo eni e nu ọli rote iGalili je iJerusalemu.
 Wewe e ke pfi otsẹle shi ingme oyoli khasẹ egbo eyawa.‡

³² “Eri anye bhale akana ni anye ya ri oni usomhi onete na e, ikhi ishobo
 ni Eshinegba o shi na eni e bia awa. ³³ O she ri oni ishobo ona tse na awa imi
 we, abi o li guise iJesu le. Abi a li keke ọli shi ebe Iwolo ni uzeva, khi,
 “‘Omimhe u khi, ogbe namo,
 mhemhe mhi khi lte.’

³⁴ Abi Eshinegba o rote eghuli guise ọli le, ni ọa ze ọli ghu ke-a, o mu ma
 ungmehi oyoli ni o la lie,§

“‘Mhi ya ri ikhivose no pfuase,
 ni a ri egbe e nga egbegbo
 ni mhi shobo na iDefidi ne.’

³⁵ Igho o kie gbo li ngme ọli shi ashese.*

“‘Waa ya ze ni
 oni o pfuase oye
 o ghu ke-a.’

* **13:17** Li ze Okiali 1.7; 12.51 † **13:18** Li ze iNoba 14.34; iDeut 1.31 ‡ **13:19** Li ze iDeut 7.1; iJosh 14.1 § **13:20** Li ze iDeut 7.1; iJosh 14.1 * **13:21** Li ze iSam 8.5; 10.21 † **13:22** Li ze iSam 13.14; 16.12; Iwolo 89.20 ‡ **13:24** Li ze iMak 1.4; iLuk 3.3 § **13:25** Li ze iMat 3.11; iMak 1.7; iLuk 3.16; ijon 1.20,27 * **13:28** Li ze iMat 27.22-23; iMak 15.13-14; iLuk 23.21-23; ijon 19.15 † **13:29** Li ze iMat 27.57-61; iMak 15.42-47; iLuk 23.50-56; ijon 19.38-42 ‡ **13:31** Li ze Ika 1.3 § **13:34** Li ze Aza 55.3 * **13:35** Li ze Iwolo 16.10

36 “Irari khi eri iDefidi o ga Eshinegba abi o ro la agbo, igho o ghu-a, a ri oli to mama eni e bia li. O ke-a shi elemhi uji. 37 Ama idiegbe oyi iJesu ni Eshinegba o rote eghuli guise le, o a ke-a.

38 “Irarigho, inyoghuo, anye tse abo ye e khi obo oyi iJesu a te ya mholi igbe olamhe kua. 39 Onini o da mie oli suo ne, a she pfa na li, o a ke lue shi emini Ushi oyi iMosisi o a dobe pfa na we shi. 40 A mhue egbhe, ini emini emekeguele e ngme o khi ya tse shi e egbe, ni ee,

41 “ ‘A ghe i, ee ni a ri Eshinegba a li egua. Oshabo o sha e, a pfua. Irari khi mhi ya riefe emhi eghenge oye e ni aa ya mie shi ghue, ini ogbo o tseku gue oli ye e.’ ”†

42 Abi iPolu ali iBanabasi e ro rote oni owa ugamhi vu, eni egbo e gbo lu we e nyene egbe bhale ogbele ugamhi olese ya nu weye ngme oni ungmemhi.

43 Abi oni ilegba o ro gbhia khuse, egbo iJu ali egbo iJeta eni e she mu pfi bhale ugamhi oyi egbo iJu, e kpikpi i deba iPolu ali iBanabasi. iPolu ali iBanabasi e ye we ude, e kie ke deba okhale ni ea fu te ni Eshinegba o riefe na we.

44 Efe iyemhea ni o deba li, egbo ni e la oni eoli nya e legba ni e ri eso shi ungmemhi oyi Eshinegba. 45 Abi egbo iJu e ro me oni ilegba, ee kpe ofuma, ee kholo ingmemhi zu iPolu unu, e tsue oli.

46 Ama iPolu ali iBanabasi e ngme ungmemhi igbedu, e li, “Ee a khi eni anye kha mema kpe gue ungmemhi oyi Eshinegba ye neni o ramhi egboese egbe. Ama abi a ke ro kie oni ungmemhi ni aa ro sa khi o ti ni a mholi agbo na agboagbo egho, mena, anye ya ze e obo, anye deba egbo iJeta. 47 Irari khi ona khi omheshe ni Onomhue o mhese na anye, ni o reef.” ‡

“ ‘Mhi she re e khi akpa na egbo iJeta, ni agbo nya e mhue imiepfuese.’ ”

48 Abi egbo iJeta e ro suo ona, ee ghele, ee kueghie Eshinegba shi oni ungmemhi, egbo eni a she ze shi agbo na agboagbo, e mie iJesu suo.

49 Oni ungmemhi oyi Onomhue o gbhiaku asha kpa oni eke. 50 Ama egbo iJu e tan o shi ikpotso ni ee na ulishi Eshinegba ni a mu ekpe a na ali ekhemhue eyi oni eoli. E sese egbo ni e mu okholi oniemihi vule shi iPolu ali iBanabasi o, e khu we fie lase oni eoli. 51 Ama eni eniye odukhokho eyi iJesu e kpishi itutu awe shi eke, ni e pfi otsese mu eni egbo. E rote agho dose je eoli iKoniomu. §

52 Oghela ali Ayemhe-no-pfuase o lo eni e miesuo egho egbe.

14

Emini a me iKoniomu

1 iPolu ali iBanabasi e lo owa ugamhi oyi egbo iJu obini iKoniomu, abi e kie kpe e li. E lolo gue e ngme ungmemhi ni o lo egbo eso, ni o ri ebubu egbo iJu ali iJeta miesuo. 2 Ama egbo iJu ni ea lama miesuo, e tan o egbo iJeta abo ni elemhi o yese we-a deba eni e miesuo. 3 Igho iPolu ali iBanabasi e kushi agho tese, e ri igbedu u ngme ungmemhi oyi Onomhue ni o pfi otsese shi ungmemhi okhale oyoli, rote ekpabo ni o ro na we e gbe akanya onyaloa ali oshabo. 4 Okemhi

† 13:41 Li ze Abak 1.5 ‡ 13:47 Li ze Aza 42.6; 49.6 § 13:51 Li ze iMat 10.14; iMak 6.11; iLuk 9.5; 10.11

o lo oni eḍeli le, eḡbo eghuo e kugbe eḡbo iju o, eghuo o e la ukhokho oyi ighiusomhi na keḗ. ⁵ Igho eḡbo iḡeta eghuo ali eḡbo iju ali enighie eyewe, e gba abi e li ya gbe we ali abi e li ya tono we eche. ⁶ Abi eni ighiusomhi e ro suo ona, e na je eoli iLisitira ali iDebi ni o la eke iLikaonia ali eoli elese ni e mama we. ⁷ Agho e la a gue usomhi onete le.

Elemhi iLisitira ali iDebi

⁸ Omose oghuo oni a bia okhomhi ni oga kia ghue abi a te bia li, o li la oni iLisitira. ⁹ O shito agho ri eso shi ungmehi ni iPolu oo ngme. IPolu o me khi o mholi irudunga ni o doḡe ya ro li ze, iPolu o bino oli chii. ¹⁰ O tseḡe leghe, oo, "Vule migha!" Oni omose o ti vule, oo kia gase.

¹¹ Abi eni eḡbo e ro me akanya ni iPolu o gbe, e ngme elemhi iLikaonia, ee tseḡe, ee lie, "Iitsa e mele eḡbo-a bhale iteva oyawa o!" ¹² Eva ni e lu iBanabasi khi iZeusi,* itobo khi iPolu khi oni o mema e ngme, e lu oli Amesī.† ¹³ Oni oo luase oni olitsa iZeusi, ni okula oyoli o la ukhokho apfe oni eoli, o muno ena enokpo ali idodo je oni ode unuekpe oyi oni eoli, itobo khi loli ali eni eḡbo ee nono ni wewe ya luase iBanabasi ali iPolu abi ilitsa.

¹⁴ Abi iBanabasi ali iPolu e ro suo emini eni eḡbo e mu egbe khi e ya riḡe, e nyano itsua shi egbewe uruli, e nana lo eni eḡbo ifuabo. Ee tseḡe lie, ¹⁵ "Elo e ze khi a li na?" Eḡbo enabi eḡ anye khi! Ungmehi usomhi onete anye ro tse abo khaḡe e, ni a roḡe ugamhi afue mu pfi deba Eshineḡba ni o la, ni o ma eke ali ukhuli ali oke oniḡmhi ali emini e la elemhi we nya.‡ ¹⁶ Eghēḡe ni o doḡe, Eshineḡba o ze ni ushishi oḡboḡbo o ngeli abi o ḡole oli. ¹⁷ Ama o kie roḡe akanya onete oyoli ri oleḡe khaḡe khi loli la, loli o roḡe idane e ruḡe ame shi emhi ekomhi shi eghēḡe, loli o ri eminale na e e le, o ri oḡeḡe e shi e udu. ¹⁸ Abi iPolu ali iBanabasi e riḡe lina nu we ngme ingmehi ena, ea kie doḡe mu we gba e khi luase ewe abi ilitsa.

¹⁹ Eḡbo iju eghuo e roḡe Atioki ali iKoniomu bhale, e ri eta-olelemhunu ti eni eḡbo mama egbe, e tono iPolu eche, e tialo oli eke fie je ukhokho oni eoli, e dabi khi o she ghua. ²⁰ Ama abi eni e miesuo e ro le gase oli, o vule, o nyene egbe je ifuapfe ni a la tono oli eche. Ogbeakolo, loli ali iBanabasi e je eoli iDebi.

²¹ IPolu ali iBanabasi e gue usomhi onete le elemhi iDebi, ebubu eḡbo e miesuo. Igho e nyene egbe je iLisitira ali iKoniomu ali Atioki ni o la iPisidia, ²² e ri udu shi eni e miesuo o e ri igesikia migha shi oni irudunga. Eḡ we, "Neni awa lo Eghiele oyi Eshineḡba, awa ya me anasemhe." ²³ Elemhi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ododa, ee ze eḡbhali shi, ee pfi azumhi so iromhi na we rewe nga Onomhue ni e regbenga obo. ²⁴ Abi e ro kia gase eke iPisidia se, e je eke iPafilia. ²⁵ Abi e ro la eoli iPeḡa gue usomhi onete le se, e te agho je eoli Atalia.

²⁶ Agho e te lo oko-oke oniḡmhi nyene egbe jele obini Atioki; Ashini eni e miesuo e ke la so iromhi na we re we nga okhale oyi Eshineḡba obo shi akanya ni e ye ya gbe se. ²⁷ Abi e ro jele Atioki, e lu eni e miesuo tigbili, e gweye we ikanya ni Eshineḡba o re we gbe ali abi o li khueghie ode-a na eḡbo iḡeta ni e miesuo. ²⁸ E nu eni e miesuo la akagho tseḡe.

* **14:12** iZeusi: iZeusi o khi oga iyemhe ni eḡbo iGiriki e ga. Isheghuo a lu oli iJupita. Olitsa oḡe se ni a lu Amesī eḡe khi o khi aghiusomhi oyoli † **14:12** Amesī: Amesī o khi eva oyi olitsa ni eḡbo iGiriki e ga. Eri eḡbo iGiriki ena e lie khi aghiusomhi oyi iyemhe elese ‡ **14:15** Li ze Okiali 20.11; Iwolo 146.6

15

Ilegba ni a mhọli shi iJerusalemu

¹ Egbọ eghuo e rọte eke iJudia bhale Atiọki, ee sẹsẹ eni e miesuo khi, Ini aa li shẹlẹ wẹ-a abi Ushi oyi iMosisi o ngme ẹa ya khi eni a miepfuese.* ² Onana o pfi ingme ni o zẹ khi iPọlu ali iBanabasi e nu eni egbọ ni e rọte iJudia bhale e khako. Irarigho, a zẹ iPọlu ali iBanabasi ali eni e miesuo elese e nga iJerusalemu ya me ighiusomhi na keẹ ali eni egbhali shi oni ingme.

³ Igho e ghie wẹ e ke lẹ, abi e li rọte eke iFonisha ali iSameria doşẹ ẹ lẹ, ee gueyẹ egbọ abi egbọ iJeta e li mu pfi deba Eshinegba. Onana o pfi oghẹlẹ oniēmhi na eni e miesuo. ⁴ Abi e rọ ramhi iJerusalemu, eni e miesuo ali eni egbhali ali ighiusomhi na keẹ, e mu wẹ epfese. Eni a ghie usomhi e gueyẹ wẹ ikanya ododa ni Eshinegba o rọte obọ oyewẹ gbe. ⁵ Ama eni e miesuo eghuo ni e la otu iFarisi e vule, ẹẹ li, “Egbọ iJeta e mema shẹlẹ-a. A gueyẹ wẹ e ri Ushi oyi iMosisi ke gbe akanya.”

⁶ Ighiusomhi na ke ali eni egbhali e ye ochi shi oni ingme ona. ⁷ Abi e rọ khako shi o tẹşẹ se, iPita o vule, oọ wẹ, “Inyoghuo, a leşẹ khi eghẹghẹ ni o doşẹ, Eshinegba o rọte iteva oyẹ ẹ zẹ mhẹ mhi ka gue oni usomhi onete yẹ egbọ iJeta ni e me asha suo, ni e miesuo.† ⁸ Eshinegba ni o leşẹ isamhi ni e la ogbokpa udu, o ri Ayemhẹ-no-pfuasẹ na egbọ iJeta, rọ rọli khase khi loli li mie wẹ, ezeze abi o li li mie awa.‡ ⁹ Oa ri ikihoda shi iteva oyawa ali wewẹ, irari khi o khuşẹ udu oyewẹ-a pfuasẹ itobo khi e imiesuo. ¹⁰ Memena, elọ o zẹ khi a nono ni a mhẹşẹ Eshinegba bino, ni a rọ o sheli iJeta ni e miesuo itsua ni awa ali eni e bia awa ẹa dobe tsua? ¹¹ Iiye e! Awa lama shi o khi okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhẹ o mie awa pfuese, igho li khi wewẹ.”

¹² Oni igbaa e tsaghiẹ-a tsuke, abi e rọ suo oleşẹ eyi onyaloa ali oshabo nya ni Eshinegba o rọte obọ oyi iPọlu ali iBanabasi gbe iteva oyi egbọ iJeta. ¹³ Abi e rọ ngme se, ijemhisi oọ, “Inyoghuo, a ri esọ shi mhẹ eke! ¹⁴ ISamọ iPita o leşẹ guele abi Eshinegba o li mhọli omuegbe shi ingme oyi egbọ iJeta, ni o rọte elemhi wẹ sanọ egbọ, rọ mele egbọ eyọli-a. ¹⁵ Onana o ri emini emekeguele e keke shi Ebe-no-pfuasẹ bhale ya tşẹ, ni oọ,

¹⁶ “Ini a me enana se,
mhi ya nyenẹ egbe bhale,
mhi rue eghiele oyi iDefidi
gbo nyenẹ egbe bhale,
mhi riẹlẹ ikpukpu-igbe
ni e de kua oyọli ma,
mhi gbo zese ọli-a.

¹⁷ Ishegho egbọ ni e kpole nya
e nyenẹ egbe bhale deba Onomhẹ,
egbọ iJeta nya ni mhi lu,
e bhale ya khi eyemhẹ,

Onomhẹ o ngme ghọ,
ni o riẹlẹ emhi ena.’

¹⁸ Loli o she kpẹ zẹ

ni a leşẹ ona shi eke agboagbo. §

¹⁹ “Abi mhi so o shi khi, awa khi pfi egbọ iJeta ni e nyenẹ egbe bhale deba Eshinegba lo omunu. ²⁰ Awa ri ochoghọ keke ebe ya gueyẹ wẹ, e khi ke le

* 15:1 Li zẹ iLev 12.3 † 15:7 Li zẹ Ika 10.1-43 ‡ 15:8 Li zẹ Ika 2.4; 10.44 § 15:18 Li zẹ Emọ 9.11-12

eminale ni a rọ luasẹ ikhumhi. Awa gbo gueyẹ wẹ e khi ke ku itşẹbọ, e khi ke le ẹlamhi ni aa fa uruli, e khi ke da ọlia.* ²¹ Irari khi o she tşşẹ ni a te la owa ugamhi ẹ zẹ ebe Ushi oyi iMosisi ẹlẹ Iyemhẹa kpa, a ri ingme oyọli ẹ tse abọ ifui ẹoli kpa.”

²² Ighọ ighiusomhi na keşş ali eni egbhali ali eni e miesuọ nya e te eni ẹgbọ zẹ emọse aava ni a mu ekpe ẹ na ma iPọlu ali iBanabasi egbe, je Atiọki. Ijudasi iBasabasi ali iSalasi e zẹ. ²³ Ebe ni e keke rọ ghie wẹ usomhi na:

Anye ighiusomhi na keşş ali eni egbhali ni anye khi inyoghuo ẹ, anye tşş ẹẹ Inyoghuo anye ni a khi ẹgbọ ijẹta ni a la Atiọki ali iSiria ali iSilisha.

²⁴ Anye suọ khi ẹgbọ eghuo e rọte anye iteva vu ni o khia khi ọa khi anye ghie wẹ, ni e bhale ya nu ẹ ngme ingmemhi ni oo yese ẹ elemhi-a ali ni oo nase ẹ udu. ²⁵ Irarighọ, anye rọ kugbe ghie emọse eghuo ghi ẹ, e deba iBanabasi ali iPọlu emọle anye bhale. ²⁶ Emọse ena e she ri agbọ oyẹwẹ shi okhena itobọ eva oyi iJesu iKirisiti Ọnọmhue. ²⁷ Irarighọ, anye rọ ghie ijudasi ali iSalasi ni e ri unu gue emini anye keke shi ebe ye ẹ. ²⁸ O ti Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ ali anye ẹloe, ini anye khi ri itsua elese nase ẹ tsua doşş ishi enana. ²⁹ A ti egbe eminale ni a rọ luasẹ ikhumhi le, a khi ke da ọlia, a khi le ẹlamhi ni aa fa uruli. A khi ku itşẹbọ. O ma a ti ẹ egbe ini a lase emhi enana le.

Eshinegba ọ nu ẹ la.

³⁰ Eni emọse ni a ghie usomhi e vu ya tiemhi Atiọki. E ti eni e miesuọ nya gbili, e ri oni ebe na wẹ. ³¹ Abi eni ẹgbọ e rọ zẹ oni ebe se, oghẹlẹ o vọ wẹ elemhi itobọ khi usomhi onete ni o ri udu ẹ shi ogbọ ọ o tsua. ³² Ijudasi ali iSalasi ni e khi emekeguele e nu wẹ ngme ebubu ingmemhi ri udu shi wẹ ọ, e zese wẹ-a. ³³ E nu wẹ la aghọ ukuku ẹghẹghẹ, eni e miesuọ e tşş wẹ okhila. Wẹwẹ ni a ghie usomhi e nyenẹ egbe je iJerusalẹmu deba eni e ghie wẹ. ³⁴ [Ama iSalasi ọ lama nu wẹ la aghọ.] ³⁵ IPọlu ali iBanabasi e la Atiọki, wẹwẹ ali ẹgbọ elese e la aghọ ọ sşş, ee tse abọ ungmemhi oyi Ọnọmhue.

IPọlu ali iBanabasi e vase egbe-a

³⁶ Abi ebubu ogbẹlẹ e rọ doşş, iPọlu ọ gueyẹ iBanabasi, ọọ li, “Awa nyenẹ egbe je ẹoli ni awa te doşş ni awa ya bino ẹgbọ ni awa gue ungmemhi oyi Ọnọmhue ye, ni awa mẹ abi e ke laọ shi.” ³⁷ O ghọle iBanabasi ni e tsua ijọni ni a gbolo ẹ lu iMaki ma egbe vu. ³⁸ Ama ọa ghọle iPọlu ni e tsua li. Itobọ khi oni ijọni ni a gbolo ẹ lu iMaki ọa nu wẹ gbe ikanya ramhi ukpẹş ni ọ rọ tsua wẹ kua ekẹ iPafilia vu, ọ sọ ukhokho gbe wẹ.† ³⁹ IPọlu ali iBanabasi e mhọli ekhakọ ni o toto shi ingme ona, e kemhi egbe. IBanabasi ọ rue ijọni iMaki ma egbe, e lo okọ-okẹ oniẹmhi da je iSapurosi. ⁴⁰ Ama iPọlu ọ pfi obọ rue iSalasi, e vu abi eni e miesuọ e rọ sọ iromhi na wẹ, rẹ wẹ nga okhale irelọe-khu oyi Ọnọmhue se. ⁴¹ E kia rọte ekẹ iSiria ali iSilisha, e ri udu u shi igbaa nya eyi eni e mie iKirisiti suọ ọ.

16

ITimoti ọ deba iPọlu ali iSalasi

¹ IPọlu ọ bhale ẹoli iDẹbi ali iLisitira, ashini ọmọ odukhokho ni a lu iTimoti ọ la. Inyọli ni ọ li miesuọ ọ khi ọngi iJu, ama itali ọ khi ọngi iGiriki. ² Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni e la iLisitira ali iKoniomu nya e ngme onete oyi iTimoti. ³ IPọlu ọọ nono ni lọli ri iTimoti ma egbe vu, ighọ ọ shẹlẹ ọli-a. Itobọ khi ẹgbọ iJu ni e la oobọ e ga lẹşş khi ita iTimoti khi ọngi iGiriki lọ. ⁴ Abi e li kia

* 15:20 Li zẹ Okiali 34.15-17; iLev 17.10-16; 18.6-23 † 15:38 Li zẹ Ika 13.13

ɛoli i gasɛ, e sɛsɛ eni e miesuɔ ilamashi ni ighiusomhi na kɛɛ ali eni egbhali ni e la iJerusalemu e kɛkɛ shi ebe na wɛ, e gueyɛ wɛ, e rɛwɛ gbe akanya. ⁵ Igho igbaa nya eyi eni e mie iKirisiti suɔ, e fu u shi irudunga, ee bua shi ɔ ɛlɛkpa.

IMEKɛ ni iPolu ɔ mɛ obini iTiroasi

⁶ iPolu ali eni e ga kia, e rɔte ekɛ iFiria ali iGalesha, itobɔ khi Ayɛmhɛ-nɔ-pfuasɛ ɔa zɛ wɛ gue usomhi onete le ekɛ Esha. ⁷ Abi e rɔ ramhi ekɛ iMisia, ee nono ni wɛwɛ e lo elemhi ekɛ iBitinia, ama Ayɛmhɛ oyi iJesu ɔa zɛ wɛ lo. ⁸ Igho e rɔte ekɛ iMisia dɔsɛ je iTiroasi. ⁹ Elyosɛ ɛlɛghɔ iPolu ɔ mɛ imɛ-alo, ɔ mɛ khi ɔngi iMasidonia ɔ migha a lema, “Bhale iMasidonia ni u ya kpaghɛ anye obɔ!” ¹⁰ Abi iPolu ɔ rɔ mɛ oni imekɛ se, anye mu egbe e lɛ iMasidonia, itobɔ khi anye lɛsɛ khi ɛshinɛgba ɔ she lu anye, anye je aghɔ ya gue usomhi onete le.

ILidia ɔ mu pfi

¹¹ Anye rɔte iTiroasi lo ɔkɔ-ɔkɛ oniɛmhi da okɛ oniɛmhi je iSamotirasi, ogbeakɔlɔ, anye te aghɔ je iNiapolisi.

¹² Aghɔ anye te je ifuapfɛ oyi iFilipi ni o khi ɛoli ni o mu ɛloe shi ekɛ iMasidonia ni ebubu ɛgbɔ iRomu e ngɛli. Anye ga la aghɔ ebubu ogbeɛ.

¹³ Ogbeɛ iyɛmhɛa oyi ɛgbɔ iJu, anye te oni ɛoli vu je oni okɛ, ashini anye khɔkhɔ khi ɛgbɔ iJu ee lona shi iromhi isɔsɔ. Anye shitɔ nu ikpotso ni e legba aghɔ ngme. ¹⁴ Okpotso oghuo elemhi wɛ ni ɔ ri esɔ shi ekɛ khi iLidia ɔngi iTiatira, ɔni ɔ ri ide eyile ɛ dɛ. ɔ khi ɔkpotso ni ɔɔ na ulishi ɛshinɛgba. Abi iPolu ɔ li i ngme, ɛshinɛgba ɔ khueghie ɔli udu-a shi oni ungmɛmhi. ¹⁵ Abi a rɔ batazi ɔli ali apfɔli se, ɔ lu anye je owa oyɔli, ɔɔ anye, “A kha lɛsɛ khi egbeɛ ɔni ɔ miesuɔ mhi khi, a bhale ya ku shi na mhɛ.” ɔ ti anye shi ɔ ramhi ni anye rɔ lama shi ɔli ɔ.

A mu iPolu ali iSalasi shi igha

¹⁶ Eɛlɛghuo abi anye li i je ashini anye la a sɔ iromhi, ɔmueshi oghumha oghuo ni ɔ mhɔli ayɛmhɛ obe ni ɔ rɔ ɔ mekɛ guele emini a ya mɛ, ɔ ya to anye ukhomhi. Eri ɔ ri oni ekpabɔ imɛguele ona a gbe ikpaghɔ na eni e mhɔli ɔli.

¹⁷ ɔɔ deba iPolu ali anye, ɔɔ tsɛsɛ, ɔɔ liɛ, “Eni ɛ ga ɛshinɛgba ni ɔ funɛ eni ɛgbɔ ena e khi! Eri ɛ tse abɔ guele abi a li ya mhɔli imiepfuese!” ¹⁸ Ina ɔ li i riɛɛ ɔli ogbeɛ kpa ya ramhi ni oni ingme o rɔ ri elemhi i bi iPolu, ighɔ iPolu ɔ nyɛnɛ egbe gueyɛ oni ayɛmhɛ, ɔɔ li, “Mhi ri eva oyi iJesu mhɛsɛ nɛ, fiɛ ɔli idieɛɛ ya lase!” Aghɔaghɔ oni ayɛmhɛ o fiɛ ɔli idieɛɛ ya lase. ¹⁹ Abi eni e mhɔli ɔli e rɔ mɛ khi ɛa ke mɛ ikpaghɔ afa ni e kpɛ te ɛ ɔli obɔ ɔ mɛ, e mu iPolu ali iSalasi tialɔ ghi enighie obini agbala oyɛwɛ. ²⁰ E wolɔ wɛ bhale odalo oyi esɔ-ɛzɔ, ɛɛ wɛ, “Emɔsɛ ena, ɛgbɔ iJu e khi ni e pfi ozughu ɛ shi awa ifuapfɛ. ²¹ E kia a sɛsɛ ɛgbɔ imu ni e khi ɔda shi eyi awa. Awa ni awa khi iRomu, awa aa ya doɛ ri osɛsɛ oyɛwɛ gbe akanya.” ²² Eni ebubu ɛgbɔ e kuma wɛ ɔ gue ɛzɔ shi iPolu ali iSalasi egbe. Ighɔ eni esɔ-ɛzɔ e gueyɛ wɛ e banɔ wɛ a, e gbe wɛ itali. ²³ Abi e rɔ gbe wɛ egbeɛ ɔ se, e tigbe pfi wɛ lo owa ighumha. E gueyɛ ɔni ɔɔ khɛ-ekhe ɔ pfi okpɛ ashini ɔ rɛwɛ shi egbeɛ. ²⁴ Abi a rɔ ri oni omhɛsɛ na li se, ɔ mu wɛ kulo owa aza elemhi oni owa ighumha, ɔ sɔ wɛ awɛ igha. ²⁵ Abi itsotso ogbiɔ ɔ rɔ mu ekɛ, iPolu ali iSalasi ee sɔ iromhi, ee to uwolo kuɛghie ɛshinɛgba. Ighumha eni e kpɔle e ri esɔ shi wɛ ekɛ. ²⁶ Udemhija, ekɛ o ri itoto nighise. Oni owa ighumha o rɔte ekɛ jighise egbeɛ. Eloawɛ eloawɛ, odɛ nya ni e lo oni owa le e khueghie-a. Iwɛghɛ ni e rɔ ge ɛni ighumha nya e ku wɛ awɛ-a. ²⁷ Abi ɔni ɔɔ khɛ ekhe aghɔ ɔ rɔ mɛ khi odɛ ni e la oni owa ighumha nya khi e khueghie-a, ɔ dabi khi ighumha ni e la aghɔ nya e she pfue. Ighɔ ɔ ji itakobi

emhi lasele ni luę rọ gbe egbelue-a. ²⁸ Ama iPọlu ọ tseşę leghe, ọọ li, “Khi gbe egbe ẹ-a! Anye nya anye la ana.”

²⁹ Oni ọọ khẹ ekhẹ ọghọ ọ lu ọgbọ ọ nyanya rue ugbili bhale. Ọ ri ulishi-ulishi na buę buę, ọ de ya wugha odalo oyi iPọlu ali iSalasi. ³⁰ Ighọ ọ rue wẹ lasele, ọ mhila we, “Elo mhi ya li ni mhi rọ ya mhọli imiepfuese?”

³¹ Eę ọli, “Yeye ali apfe nya a mie iJesu Onomhue suọ khi a ya mhọli imiepfuese.” ³² Ighọ e gue ungmehi oyi Onomhue ye ọli ali apfe ọli. ³³ Ighọ oni omose ọ wolo wẹ, ọ dua wẹ utse ni a kuali wẹ. IPọlu ali iSalasi e rue ọli ali apfọli ya batazi na aghoaghọ. ³⁴ Ighọ ọ rue iPọlu ali iSalasi nga owa oyọli ya ri eminale na le. Oghẹle ọ vọ ọli ali apfọli nya udu irari khi e she mie Eshinegba suọ.

³⁵ Ele uzogbe ogbeakọlọ, eni esọ-ẹzọ e ri unu na ipolisi e ka gueye oni ọọ khẹ-ekhẹ ọghọ, “Zobe omose egbo obọ ni e vu.” ³⁶ Ighọ oni ọọ khẹ ekhẹ ọghọ ọọ iPọlu, “Esọ-ẹzọ e she ri unu bhale a wolo ẹ abọ-a ni a ke vu. Opfomhe ọ ka nu ẹ kia.” ³⁷ Ama iPọlu ọọ li, “Anye a li ingme okhoghuo ni a rọ mu anye gbe itali ukpeloe oyi egbo nya, aboriękhia khi egbo iRomu anye khi! Ama e mu anye kulo owa ighumha. Memena, eę nono ni wewe e bena rue anye abọ-a, ọa ya tse e! Eni esọ-ẹzọ wewe-ghuo e bhale ya wolo anye lasele.”

³⁸ Eni ipolisi e le ya gueye eni enighie abi e ngme. Abi e rọ suọ khi egbo iRomu iPọlu ali iSalasi e khi, ulishi o mu wẹ. ³⁹ Ighọ e vu ya kuegbe-a lema wẹ, e wolo wẹ owa ighumha le, e lema wẹ e kpepe e lase ewe ifuapfe le. ⁴⁰ Ighọ iPọlu ali iSalasi e lase oni owa ighumha le, e ya je apfe oyi iLidia. E bhale ya ẹ eni e miesuọ aghọ. E ri udu shi wẹ ọ, e rọte aghọ vu.

17

Obini iTesalonika

¹ IPọlu ali iSalasi e rọte Afipolisi ali Apolonia doşę e bhale iTesalonika ashini owa ugamhi oyi egbo iju o la.

² IPọlu ọ doşę je owa ugamhi abi ọ kie kpe ẹ li. Efo uka esę ọ la aghọ nu wẹ rọte Ebe-no-pfuasę ku ochi. ³ Ọ rọte Ebe-no-pfuasę rọli khase gboo, khi oni Omiepfuese, ọ mema ya me osoli, ọ rọte eghuli guale. IPọlu ọ gueye wẹ, “Ijesu ni mhi rọ ọ tse abọ ye ẹ ọ khi oni Omiepfuese ni Eshinegba ọ shobọ khi lọli ya rọ bhale.” ⁴ Egbo iju eghuo e mie shi emini iPọlu ali iSalasi e ngme, e ku ma wẹ ọ ọ ga Eshinegba. Ighọ li khi egbo iGiriki eni ẹ na ulishi Eshinegba ali ebubu ikpotso ni e fialo-a e li miesuọ. ⁵ Ama egbo iju ee kpe ofuma, e kia ya luno egbo usueso-akhue tigbili shi okhọli. E pfi ozughu shi oni edeli nya. E tsua okhọli lo owa oyi omose ni a lu ijasi ya nono iPọlu ali iSalasi ni wewe e muno wẹ lasele na eni egbo. ⁶ Ama abi ẹa rọ me wẹ, e tialọ ijasi ali eni e miesuọ elese ghọ je odalo oyi enighie eyi oni ẹoli, e tseşę leghe, e lię, “Emose ena e she pfi ozughu shi asha kpa! Memena e gbo bhale ifuapfe eyi awa, ⁷ Ijasi ọ mie wẹ shi owa oyọli. E da ishi eyi iSiza, eę khi oghie ọlese ọ laọ ni a lu ijesu.” ⁸ Abi e rọ suọ eni ingmemhi ena, elemhi e te odode yese eni ebubu egbo ali enighie eyi oni ẹoli-a. ⁹ E ri ijasi ali eni a ga muno wẹ egbo zę oko, neni a tigbe zewe vu.

Elemhi iBerea

¹⁰ Obili o leşę bi eleghọ, eni e miesuọ e ghie iPọlu ali iSalasi je iBerea. Abi e rọ ramhi aghọ, e je owa ugamhi oyi egbo iju. ¹¹ Egbo ni e la aghọ e mhọli udu ni o khueghie-a doşę eni e la iTesalonika. E ri esọ shi oni usomhi onete egbegbo. Ogbẹle kpa e rọ wena Ebe-no-pfuasę ni e me ini emini iPọlu ọ gueye

wę ini igesikia lo. ¹² Egbō iJu ebubu e miesuo, ikpotso iGiriki ni e fia alo-a, ali emose iGiriki e li miesuo.

¹³ Ama abi egbō iJu ni e la iTesalonika e rō suo khi iPōlu o la iBerea a tse abo ungmemhi oyi Eshinegba, e bhale agho ya ngmiasę egbō e ka pfi ozughu. ¹⁴ Eloawę eloawę, eni e miesuo eę iPōlu vu ke je egele okę onięmhi, ama iSalasi ali iTimoti e kie la iBerea. ¹⁵ Eni emose ni e kphase iPōlu, e rō li bhale Ateni, e gbo nyenę egbe je iBerea. IPōlu o ghie wę ghi iSalasi ali iTimoti e keę bhale ya e luę shi agho.

Abi iPōlu o rō la obini Ateni

¹⁶ Abi iPōlu o li migha Ateni i khe iSalasi ali iTimoti, o mę ilitsa ođoda ni e la oni eķę, o nighise oļi ayemhę. ¹⁷ Igho o nu egbō iJu ali egbō iĴeta ni eę na ulishi Eshinegba ku ochi elemhi owa ugamhi. Igho o li gbo nu egbō kpa ni e rōte olele e doşę e ngme ogbeķę kpa. ¹⁸ Egbō eghuo ni e şęşę, ni e khi Epikuria ali iSitoiki e nu oļi i khe akō.* Abi iPōlu o rō ngme ungmemhi oyi iJesu ali irote eghuli guale, eghuo o e lię, “Elo oyeęhe ęna o mę e ngme?” Eghuo eę li, “Abi khi eri ođ lię awa ke ga ilitsi eyi eoli oboese?” ¹⁹ Igho e rue iPōlu bhale owa ni a lu Aropagoşi. (Owa ona eguebe ni e la eoli Ateni eę legba.) “Anye e nono ni u gueye anye abi oşęşę onogbo ona o ngme. ²⁰ Ingmemhi ni u wa ngme, enegbo e khi shi anye eso, gueye anye abi e ngme.” ²¹ Irari khi egbō Ateni nya, ali epfese ni e la o, e ma pfuse eęheęhe-a ke ngme ingmemhi ali ke ri eso shi owęna ali ilęşę enegbo ni e şęşę laşe e gbibi eķę. ²² IPōlu o vule migha wę iteva o wę, “Emose Ateni, mhi mę e mę khi egbō ni e mhue ulishi oyi Eshinegba a khi. ²³ Irari khi abi mhi rođ kia ifuapfę eye e gase mhi bino ikhumhi ebubu ni aa ga. Mhi mę okula oghuo ni a keķę emhi shi, ni ođ, ‘Oyi olitsa ni aa lęşę.’ Emini a ga ni eę khi aa lęşę, mhi ya gue ingme oyoli ye e ena.

²⁴ “Eshinegba ni o ma agbo ali emhikpa ni e la elemhi wę, loļi o khi Onomhue oyi eķę ali ukhuli ni o ya la Owa ugamhi ni egbō e ri abo to. ²⁵ Wękhi eri o nono emhikhoghuo ali ikpaghiobō oyi egbō. Itobō khi loļi o ri agbo ali ayemhę ali emhikpa na egbō nya.† ²⁶ Ogbō oghuo o te ma egbō ođoda na ushishi ni e la agbo nya, Loļighuo o ri eęheęhe shi eķę na ushishi ni e rō ya la agbo ali khi o shi ughuli oyi ogbogbo nali. ²⁷ Loļi o ligho rięle ęna ini egbō e roşheķa ke nono oļi, ini e mę asha ramhi oļi egbe. Ama Eshinegba o nuata shi onęę-awa o. ²⁸ Loļi o ri ekpabō na awa la agbo ni awa rō o kia, ni awa rō khi oni awa khi, ali khi, ‘imi oļi awa khi,’ abi eķękebe eye e eghuo e li ngme oļi.

²⁹ “Irarigho, aborokhia khi imi Eshinegba awa khi, awa khi ke roļi khokho isheli ni egbō e ri eņeli ri igolu ali elomho ali eķę ma. ³⁰ Eęheęhe ni o doşę, eri Eshinegba o mu alo kua shi umhalęşę oyi egbō. Memena o she ri omhęşę ni ogbokpa ni o la ashakpa o mu nyenę. ³¹ Irari khi o she shi ogbeķę shi eķę ni o rō ya ri omose oghuo gue agbo kpa ezo. Eshinegba o she rokhasę agbo khi igesikia onana o khi ni o rō rōte eghuli guise oni omose ęna le.”

³² Abi e rō suo khi iPōlu o ngme ramhi irote eghuli guale, e ri oļi i li egia, ama elese eę oļi, “Anye a nono ni anye gbo suo ungmemhi ona eķęleşę.” ³³ Igho iPōlu o rōte oni ilegba vu. ³⁴ Emose eghuo e deba li, e mie oļi suo. IDionisusi

* **17:18** Egbō Epikuria ali iSitoiki ena, e deba oşęşę ni ęa te ode, eyi o ni a lu Epikuroşi ali iZęno. Eri Epikuroşi ođ şęşę egbō e zobę ni ogheķę o khi emini e na khu agbo oyęwe, a na ke na emini e ya pfi osoli ali ulishi na wę. Egbō iSitoiki e deba oşęşę ni ęa te ode eyi iZęno, ni ođ ogbokpa o ke li agbo oyoli abi usamhi oyoli o lama na li shi. Ogbō khi zobę ni usamhi agbo aruele okeki oyi osoli, ni o nase oļi.

† **17:25** Li zę 1 Ighie 8.27; Aza 42.5; Ika 7.48

ni ọ khi ọghuo oni igbaa Aropagosi ọ li deba li. Igho li khi ọkpotoso ọghuo ni a lu iDamarisi ali ẹgbọ ẹghuo elese e li laọ.

18

Abi iPolu ọ rọ la iKoriti

¹ Abi a rọ me ẹni ingme ena se, iPolu ọ rọte ẹoli Ateni vu je ẹoli iKoriti. ² Agho ọ bhale ya ẹ ọngi iJu ọghuo ni a lu Akuila ni a bia shi eke iPotusi. Oni lolli ali ughue ọli ni a lu iPisila e lese rọte eke Itili bhale, irari khi oghie iRomu nya ni a lu iKiladiusi ọ shi ushi na ẹgbọ iJu nya ni e la ẹoli iRomu nya e lase ẹoli iRomu le. IPolu ọ le ya bino we, ³ irari khi akanya oni ọ ri ide ẹ ghi okholo ọọ gbe, ọ nu Akuila ali iPisilia a gbe oni akanya ni ee gbe. Ọ nu we la agho.

⁴ Ogbẹle Iyemhea oyi ẹgbọ iJu kpa ọ rọ je owa ugamhi oyi ẹgbọ iJu ya nu we ku ochi ini ọ dobe ri oni ungmehi lo ẹgbọ iJu ali ẹgbọ iGiriki eso. ⁵ Abi iSalasi ali iTimoti e rọ rọte eke iMasidonia bhale, iPolu ọ ri eghẹghẹ ni ọ mholi nya gue oni ungmehi ye ẹgbọ iJu, khi iJesu ọ khi Omiepfuese ni Eshinegba ọ shobọ khi ọ ya bhale. ⁶ Abi eni ẹgbọ iJu e rọ nu ọli khe ako ni e rọ ze emue eba na li, ọa lama shi we ọ, ọ kpe abo shi we ọ, Ọọ, “Mhi kpe abo shi ẹ ọ. Ini a pfua, ẹẹ a ya mu ota so. Ọa khi mhemhe a ya mu ota so shi ọlia eyeẹ. Rọte memena vu, mhia je eke oyi ẹgbọ iJeta.” ⁷ Ọ pfi we shi agho vu, ọ je owa oyi ọgbọ iJeta ni a lu iTatosi iJositosi ni ọọ ga Eshinegba, ni owa oyoli o la mama owa ugamhi oyi ẹgbọ iJu. ⁸ IKirisipusi ni ọ khi ọga shi oni owa ugamhi ali apfoli e mie Onomhue suọ; ebubu ẹgbọ ni e la iKoriti ni e suọ oni usomhi e miesuọ, a batazi we.

⁹ Eliyose ẹleghuo, iPolu ọ me ime-alo ni Onomhue ọ la nu ọli ngme, ọọ li, “Ulishi o khi mu e, ama kie ke gue ungmehi le, khi tsaghie-a. ¹⁰ Irari khi mhi nu ẹ la. Ogbọ ọa la ọ ni ọ ya kualii ẹ utse. Irari khi mhi mholi ebubu ẹgbọ shi ẹoli ona ni e khi ẹgbọ eyemhe.” ¹¹ Igho iPolu ọ la iKoriti ukpe oghuo ali ukhukhui, ọọ sese ẹni ẹgbọ ungmehi oyi Eshinegba.

¹² Abi iGalilio ọ rọ khi igovunọ ni iRomu e ze shi obini eke Akhaya, ẹgbọ iJu ẹghuo e kugbe mu okholi vule shi iPolu ọ, e mu ọli je ikotu. ¹³ Eẹ li, “Eri omose ona ọọ sese ẹgbọ ode ẹgbholi ni a te ẹ ga Eshinegba abi ushi oyi awa ọa ngme.”

¹⁴ Abi iPolu ọ li i nono ni lolli ngme, igho iGalilio ọ nu ẹgbọ iJu ngme, ọọ, “Ini ezọ ni a lu ena o khia khi oyi umhagueli lo okekhi oyi ingmobe okhoghuo lo, mhi kha kuegbe-a ri eso shi ẹ ẹẹ ẹgbọ iJu ọ. ¹⁵ Ama abi o rọ khi ungmehi ekhako ni o la ingmehi ali eva ali ushi oyee ẹgho, ẹẹ-ghuo a ya so oni ingme, mhi aa ya so ọ.” ¹⁶ Ọọ a khu we ikotu ya fie. ¹⁷ E gamhi iSositenisni ni ọ khi ọga shi owa ugamhi mu. E la odalo oni ikotu gbe ọli. Ama iGalilio ọa fe pfi eso shi we ọ.

¹⁸ IPolu ọ nu eni e miesuọ la iKoriti ogbẹle ni e bu, igho ọ li tse we okhila, lolli ali iPisilia ali Akuila e lo ọko-oke oniemihi da oke oniemihi je iSiria. Neni iPolu ọ rọte iKenkhiria da oke oniemihi, ọ yamhi itsu ukhomhi-a itobọ ironga ni ọ rọ nga.* ¹⁹ E ramhi Efesosi, ashini iPolu ọ pfi iPisilia ali Akuila shi. Ọ je owa ugamhi ni ọ nu ẹgbọ iJu ku ochi. ²⁰ Eni ẹgbọ e ọ nu wewe la agho tese, ama ọa lama. ²¹ Ochoghọ, ọ gueye we abi ọ rọ ọ vu, ọọ, “Ini o da khi ọghuemhe oyi Eshinegba, mhi ya nyene egbe bhale deba e.” Igho ọ rọte Efesosi lo ọko-oke oniemihi vu da oke oniemihi. ²² Abi ọ rọ ramhi iSizeria, ọ te agho je iJerusalemu ya tse ẹni e miesuọ, ọ ke te agho je ẹoli Atioki.

²³ Abi ọ rọ la agho ukuku eghẹghẹ, ọ te agho vu, ọ rọte eke iGalesha ali iFiria ya ri udu shi eni e miesuọ ọ.

* 18:18 Li ze iNoba 6.18

Abi Apolosi o ro la Efesosi ali iKoriti

²⁴ Oni eghēghe, omose onge iJu ni a lu Apolosi ni a bia shi Alezadira ni o khi oni o mema gue ebe, o gbo lolo lese ebe no pfuase, o bhale Efesosi. ²⁵ O khi ogbo ni a rote eke sese ode oyi Onomhue. O mholi omuegbe ni o fu ni o ro sese ingme oyi iJesu. Eminni oo sese o rote ode igesikia. Ama osese oyi iJoni Oni oo batazi egbo o lese gue. ²⁶ Igho o li la owa ugamhi oyi egbo iJu ri igbedu u ngme. Abi iPisila ali Akuila e ro suo emue ni o la li unu, e rue oli ma egbe je apfe, e kuegbe-a sese oli ode oyi Eshinegba shi o egbegbo. ²⁷ Apolosi o roli shi udu khi loli ya je Akhaya, eni e miesuo ni e la Efesosi e kpaghie oli obo, e keke ebe ghi eni e miesuo ni e la Akhaya. E gweye we e kpe abo mie oli. Abi o ro ramhi akagho, o khi ikpaghiobo oniemi na eni e rote okhale oyi Eshinegba miesuo. ²⁸ Irari khi o nu egbo iJu khe ako egbegbo, o ro mu we o le. O rote Ebe-no-pfuase rokhase we khi iJesu o khi Omiepfuese ni a shobo.

19

Abi iPolu o ro la Efesosi

¹ Abi Apolosi o li la elemhi iKoriti, iPolu o rote elemhi oni eke kia rote ugbogbode ni o khi ute ute e dose, o bhale Efesosi. Agho o bhale ya e eni e miesuo eghuo, ² o mhila we, oo we, "Abi a ro miesuo, a li mie Ayemhe-no-pfuase?"

Ee oli, "Anye a fe suo khi a me emini a lu Ayemhe-no-pfuase ghue." ³ IPolu oo we, "Ibatizi onabi onoghuo a kpe mie?"

Ee oli, "Ibatizi oyi iJoni." ⁴ IPolu oo we, "Ibatizi oyi iJoni, ibatizi ona imupfi lo. Ama oni iJoni o gweye egbo iZireni e mie oni o ya bhale ikpukhokho oyelue suo, ikhi iJesu."* ⁵ Abi e ro suo ona se, a ri eva oyi iJesu Onomhue batazi we.

⁶ IPolu o ri abo nga we ukhomhi, Ayemhe-no-pfuase o tiemhile shi we o, ee ngme emue onogbo. E gbolo o ngme ungmemhi ni Eshinegba o ro shi we unu.

⁷ Wewe nya e khi emose ogbava.

⁸ IPolu o lo elemhi owa ugamhi, o la agho iki ese, o ri igbedu nu eni egbo ngme. O nu we ku ochi, oo sese we ni e mie shi ingme Eghiele oyi Eshinegba.

⁹ Ama eghuo o e khi isueso-akhue ni ea lama miesuo. E la ukpeloe oni igbaa ngme ingmemhi ebe deba oni ode. Igho iPolu o pfi we shi agho vu, o rue eni e deba li je owa oyi iTiranosi. O la agho nu we e ku ochi ingme iloghie ogbele kpa. ¹⁰ Ikpe eva o la agho sese we, ghe egbo iJu ali egbo iGiriki ni e la eke Esha, e suo ungmemhi oyi Onomhue.

Imi iSikiva

¹¹ Eshinegba o te obo oyi iPolu u gbe ikanya oshabo ododa. ¹² O ya ramhi khi ibede ali ogbene ni a rote iPolu egbe wolo, e ri egbo ni ea ze e toto, ali e khu egbo ayemhe okpaghie idiegbe ya lase.

¹³ Egbo iJu eghuo ni ee kia ukhomhi eoli gase ri imajiki i khu ayemhe obe kua, e li nono ni e ri eva oyi iJesu Onomhue ri ele abi imajiki khu ayemhe obe. E lie, "Anye ri eva oyi iJesu ni iPolu o ro tse abo mhese ne, fie lase!" ¹⁴ Imi oga oyi ekpodalo ugamhi onge iJu oghuo ni a lu iSikiva etuoshilua, ee li ona.

¹⁵ Igho, oni ayemhe obe, oo we, "Mhi lese iJesu, mhi lese iPolu, eghuo a khi?"

¹⁶ Oni omose ni o mholi oni ayemhe obe ogho, o kpha rughu we, o gbe we kualit utse. E ri irumheba na kua.

* **19:4** Li ze iMat 3.11; iMak 1.4,7-8; iLuk 3.4,16; iJon 1.26-27

¹⁷ Abi eḡbō iJu ali iJeta ni e la eke Efesōsi e rō suō emini a me, ulishi oo mu we. E ri ekpē na eva oyi iJesu Ōnōmhuē. ¹⁸ Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suō e fiē lasele gboo, e zōḡ olamhē eyewē le nya. ¹⁹ Ebubu wē ni e kpē e li eboli, e wolō ebe ni e rō o li eboli nya lasele tose-a. Abi a rō ta ingmē ni a rō de eni ebe ni e tose-a, e ya khi eḡpa udududu. ²⁰ Ighō ungmemhi oyi Ōnōmhuē oo ge shi o tse, oo toto-a.

²¹ Abi a rō me ingme ena se, iPōlu o sa o khi lōli ya rōte eke iMasidonia ali Akhaya doḡe je iJerusalemu. Ōo eni eḡbō, “Mhi kha ramhi aghō se, mhi ya rōte oobō je eoli iRomu.” ²² Ighō o ghie iTimoti ali Erasitōsi ni e nu oḡi a gbe akanya je iMasidonia. Lōli o la eke Esha ukuku eḡheḡhe.

Onyaghu ni a me Efesōsi

²³ Oni eḡheḡhe, ukpokpomhi onyaghu o ya de shi eoli Efesōsi irari osese ni iPōlu oḡ sese. ²⁴ Ōmōse oḡhuo o la o, ni a lu iDemetiriusi ni oḡ lumhi igolu rō rieḡ irōkhōkhō okula oyi olitsa Aṭemisi. Ō tsua oki oniēmhi ghi eni e gbe oni akanya. ²⁵ Ighō oni Ōmōse o luno wewe nya kugbe, oḡ we, “A leḡe khi eḡbegbi eleli awa rōte oni oki ona me. ²⁶ Mena a she me, a gbolo suō ikanya ni iPōlu oḡ gbe. Lōli oḡ gueye eḡbō khi ilitsa ni a ri abō mama khi afue e khi. Ebubu eḡbō ni e la eoli Efesōsi ali eke Esha nya e she mie oḡi suō. ²⁷ Oki oyawa o she la okhena ni o rō o le eva obe. Ali khi eḡpe oniēmhi ni a rō na olitsa Aṭemisi ali okula oyōli o ya mele afue-a. Olitsa ona eḡbō ni e la eke Esha ali aḡbō nya eḡ ga.”

²⁸ Abi eni eḡbō e rō suō ona, elemhi ee bi we. E ri ofu tseḡe e gase eke gbii, ee lie, “Olitsa onofune, Aṭemisi o khi ni anye eḡbō Efesōsi anye eḡ ga.” ²⁹ Oni okeke o gbhiaku oni eoli. Eni eḡbō e mu iGayusi ali Arisitakusi ni e khi engi iMasidonia ni e nu iPōlu kia a gase. E rue we bhale olele. ³⁰ IPōlu oḡ nono ni lōli je odalo oyi oni igbaa, ama eni e miesuō e a ze oḡi obō. ³¹ Ekhemhuē eghuo ni eḡ mhese shi oni eke ni e khi emole iPōlu e li ghie usomhi ya lema li o khi bie je elemhi olele ya ri eḡbōli khase. ³² Oni eḡheḡhe, okeke oniēmhi o de elemhi oni igba. Eghuo e kha ngme e je ola, elese e ngme e je oobō. Eḡbō eghuo ni e la aghō e a leḡe emini o pfi oni ozughu. ³³ Eni eḡ ralo na eḡbō iJu eghuo e tanō Alezada abō je odalo o ka ngme na ewe. E gueye oḡi emini o ya ngme. Ighō oni Alezada o ri abō gbe we akhiakhia. Ō guele emini a me. ³⁴ Ama abi eni ebubu eḡbō e rō leḡe khi ongi iJu o khi, e ri uruli oghuo tseḡe gbii, elemhi iwakati eva, ee lie, “Olitsa onofune Aṭemisi o khi ni anye eḡbō Efesōsi eḡ ga.” ³⁵ Ikpukhokho o, okeke-ebe oyewē o fiē lasele, o ri abō gbe we akhiakhia. Ōo we, “Inyoghuo-mhe eḡbō Efesōsi, oḡbōkpa o leḡe khi awa khi eni e khekhe okula Aṭemasi, ali echeḡi oyōli ni o rōte idane de tiemhile? ³⁶ Aa me oḡbōkhōghuo ni o doḡe ya tia onana. Itobō ighō a diē oili lalō ni udu oyēe o pḡomhe. A khi ri inyanya-dose rieḡ emhikhōghuo. ³⁷ Eri a muno emose ena bhale abi o rie khia khi e a rōte oni owa ugamhi do ughiato, wēkhi eri e ze emuebe na olitsa ni awa a ga. ³⁸ Ini iDemetiriusi ali apḡoli e mhue oḡbōkhōghuo ni o li we ingme, a leḡe khi awa mhōli ikōtu ali esō-eḡo, o ka lu eni eḡbō eḡo. ³⁹ Ama ini a me emhese ni a nono ni a rō lasele, a ze ni a la igba ni a la gue eḡo sō o. ⁴⁰ Irari khi ini a bino emini a me amo, awa la okhena ipfa eḡo mu khi awa, awa pfi ozughu. Awa aa ya me eḡo gue pfa egbe awa shi eke, irari khi awa aa mhōli emini o pfi oni ozughu onana.” ⁴¹ Abi o rō ngme se, oḡ oni igba o ve-a.

20

IPolu o rote eke iMasidonia ali Akhaya dose

¹ Abi oni okeke o ro pfoṃṃhe, iPolu o ghie ya lu eni e miesuo. O ye we ude se, o tse we okhila. O je eke iMasidonia. ² O rote oni eke dose. O kia ri ingmemhi ni e bu ri udu shi eni e miesuo ni e la oni eke o. Ikpukhokho, o ramhi eke iGirisi. ³ O la agho iki ese. Irari khi egbo iJu e gba ugḃamhi obe khe oli, abi o li nono ni loli lo oko-okē oniṃmhi je iSiria, o ri ochoghō mu egbe pfi rote ode iMasidonia vu. ⁴ ISopata omi iParosi ongi iBerea o deba li, li shi Aristakusi ali iSekudosi ni e khi engi iTesalonika, ghe iGayusi ali iTimoti engi iDebi, gbo li shi iTakikosi ali iTiروفimosi ni e khi engi eke Esha. ⁵ Etuava ni a ngme kpukhokho enana, e je odalo ya migha khe anye obini eoli iTiroasi. ⁶ Anye rote iFilipi kia ukhomhi okē oniṃmhi ogbele ishe, abi a ro li ukpe ibuledi ni aa ri ifuma shi nye se. Anye bhale ya e eni e migha e khe anye eoli iTiroasi, anye la agho ogbele ishilua.

IPolu o rote eghuli guise Iyutikosi le

⁷ Ogbele nodode elemhi efo uka, anye bhale kugbe ni anye ya le eminale ni o pfuase. IPolu o nu eni egbo ngme tese irari khi o ya vu ogbeakolo. O ngme ya ramhi itsotso ogbie. ⁸ A ri igbili ni e bu ru shi elemhi owa ukhomhi atonga ni anye legba. ⁹ Ozēo oghuo ni a lu Iyutikosi o shito okele ni o la oni atonga. Ukpokpomhi olese o do li rue abi iPolu o ro ngme e tese dose. Abi iPolu o kie li i ngme, oni olese o lo oli egbe ramhi ni o ro rote ukhomhi atonga nuzi-ese de ya tiemhi eke. Abi e ro mu oli vule, o she ghua. ¹⁰ Ama iPolu o tiemhi eke, o mu oli ko elemhi, o to oli etuli, oo, "A li tsuke, ayemhe oyoli o kie lao." ¹¹ Igho, o nyene egbe nga atonga, e le eminale ni o pfuase. O nu we ngme ramhi ni ovo o ro ngale. IPolu o vu. ¹² Eni egbo e rue oni ozēo je apfe, o mholi ikuatse okhoghuo. Onana o ri udu pfoṃṃhe we egbegbo.

IPolu o tse eni egbhali Efisha okhila

¹³ Anye lo oko-okē oniṃmhi je odalo ya migha khe iPolu Asosi, asha ni iPolu o te ya deba anye lo oko-okē oniṃmhi. Loli o mheshe ona itobo khi awe o ro ya bhale. ¹⁴ Abi o ro bhale ya e anye shi Asosi, anye ga lo oko okē oniṃmhi oghuo je iMitileni. ¹⁵ Ogbeakolo, anye lo oko okē oniṃmhi te agho ya je iKhiosi, ogbele ni o de bali, anye rote agho da je iSamosi, ogbeakolo anye ramhi iMiletusi. ¹⁶ IPolu o nono ni loli migha eoli Efesosi itobo ini loli khi pfuse eghēghe a shi eke Esha, irari khi inyanya o la ini loli kele ramhi iJerusalemu shi ogbele iPetikositi.

¹⁷ Eoli iMiletusi iPolu o te ghie usomhi ghi egbhali ni e la igba oyi egbo eni e miesuo ni e la eoli Efesosi e bhale ya e luē. ¹⁸ Abi e ro ramhi agho, oo we, "A lese abi mhi li nu e ngeli abi mhi ro la iteva oyeē, ro te ogbele onodode ni mhi te lo eke Esha le. ¹⁹ Rote iregbemhe-tiemhile ali amē evie mhi ro gbe ikanya eyemhe abi oni oo ga oyi Onomhue, eghēghe ni o ro ze mu mhe ni egbo iJu e ro gba khe mhe. ²⁰ Eā lese khi mhi aa ri emhikhoghuo ni o ya kpaghie e obo sheli e abi mhi ro o tse abo ali ni mhi ro o sese e elemhi igbaa ali ifuapfe. ²¹ Mhi she kpe gueye egbo iJu ali egbo iJeta khi e mema a te olamhe eyewe mu pfi deba Eshinegba ni e mie iJesu Onomhue oyawa suo.

²² "Memena, ni mhi ro suo eso na Ayemhe-no-pfuase, mhia le iJerusalemu, ni o khia khi mhi aa lese emini mhi ya me oobo. ²³ Mhi lese khi asha kpa ni mhi je, Ayemhe-no-pfuase o she kpe gueye mhe khi owa ighumha ali anasemhe e migha a khe mhe. ²⁴ Ama eri mhi leli agbo oyemhe shi afue, ini mhi lese me

asha gbe akanya ni iJesu Onomhue o mhesẹ na mhe pfo. Ikhi itsabo usomhi onete isomhelemhi oyi Eshinegba.*

²⁵ “Mhi she kia rote asha je asha tse abo ungmehi Eghiele oyi Eshinegba ye e. Memena mhi lese khi onge, o ke tigbe ya me mhe ghue. ²⁶ Irarigho, mhi gueye e amo khi ini onge o pua, o ke la obo oyemhe. ²⁷ Irari khi ulishi ogbokhoghuo o mu mhe ni mhi ro gue ungmehi oyi Eshinegba ye e. ²⁸ Igho, a ri eloe khu egbe e, ali ogbokpa ni Ayemhe-no-pfuase o ro nga e obo. Khi orisumha-kia oyi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo oyi Eshinegba ni o ri oia eyoli de. ²⁹ Mhi lese khi ini mhi da vu se, egbo ni e kholo abi ekpe ali idumhi e ya lo e iteva le, ea ya ze eni isumha obo khi ea kualo we utse. ³⁰ Eghenge o ya ramhi ni egbo eghuo elemhi e e ro ya ri ingmemhi egbhue di eni e miesuo, e rue iteva oyee lasele. ³¹ Irarigho, a ri eloe shi o, a gbo sato khi elemhi ikpe ese mhi aa tigbe yemhe-a itse agua ye e, shi ele uguota ghe eliyose, elemhi evie.

³² “Memena, mhi re e nga Eshinegba obo, ali ungmehi isomhelemhi oyoli, ni o ya re e fu shi irudunga, ni o ya re e mholi ugu ni eni Eshinegba o she khuese pfuase e ya mholi. ³³ Mhi aa do ogbokhoghuo okonyo elomho ali igolu wekhi ode oyoli. ³⁴ Ee a lese khi abo eyemhe ena mhi ro gbe akanya ro de emini mhemhe ali eni e nu mhe kia ee nono kpa. ³⁵ Elemhi emini mhi riepe kpa, mhi rokhasa e khi awa mema ya ri akanya igbegbe onana kpaghie eni ea mholi obo. A sato ungmehi oyi iJesu Onomhue, ni oo, ‘Ikhivose o la irona dose imiemie.’ ”

³⁶ Abi iPolu o ro ngme se, loli ali ewe e wugha, o so iromhi. ³⁷ Ee vie abi e li i tse oli okhila, e mu oli, ni e pfipfi oli egbe. ³⁸ Oni o lolo ri egbe pfo we-a khi oni o gueye we khi ea ke tigbe ya me lue ghue. Igho e kphase oli ya lo oko-oke oniemhi.

21

IPolu o vu iJerusalemu

¹ Anye tse we okhila se, anye kia oke oniemhi talala a je eoli iKosi. Ogbeakolo anye je eke iRodisi, anye rote agho je eoli iPatara. ² Anye lo oko-oke oniemhi ni oo je eke iFonisha, igbo anye lo o vu. ³ Anye nise alo me iSapurosi, anye rote ukiemie ogobo ini a so alo ghue obini ovo o te e lo eko. Anye je eke iSiria. Anye migha eoli iTai, agho oko oyi anye o la tiese itsua shi eke.

⁴ Anye me egbo eni e miesuo eghuo, anye nu we la agho ogbele ishilia. Ayemhe-no-pfuase o gueye we iPolu o khi je eke iJerusalemu. ⁵ Anye nu we la agho ramhi eghenge ni anye nu we ya la akagho ramhi se, anye rue okiali eke. Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya ali ighuewe ali imiwe e kphase anye fie lasele oni eoli, anye ramhi eseso oke oniemhi, anye wugha so iromhi. ⁶ Anye tse egbe okhila se, anye ya lo oko-oke, wewe e nyene egbe ukhokho, e je apfe.

⁷ Anye rote iTai vu, anye bhale iTolomasi. Anye la agho tse eni e miesuo, anye nu we la agho ogbeleghuo. ⁸ Anye vu ogbeakolo, anye ramhi iSizeria. Anye kushi owa oyi iFilipu oni o kia gue ungmehi oyi Eshinegba le, ni o khi oghuo egbo oshilia ni a la iJerusalemu ze. ⁹ O mholi eniye imueshi aane ni ea ye ughue ne, ni e me eke e guele.

¹⁰ Abi anye ro la agho ogbele ni e bu, omekeguele ni a lu Agabusi o rote eke iJudia bhale.† ¹¹ Igho o rue ugbhobho ni a ro o mu oku oyi iPolu. O roli

* 20:24 Li ze 2 iTimo 4.7 * 21:8 Li ze Ika 6.5; 8.5 † 21:10 Li ze Ika 11.28

geno egboli abo ali awe. Oo, “Ayemhe-no-pfuase oo khi, ‘Ina egbo iJu ni e la iJerusalemu e li ya ge oni o mholi ugbhogbho ona, e mu oli na egbo iJeta.’”

¹² Abi anye ro suo ona, anye ali egbo elese ni e la agho, anye lema iPolu o khi je iJerusalemu. ¹³ Ama iPolu oo, “Elo o ze ni a ro o vie, ni a ro o yese mhe udu-a. Aa khi eri mhi lese mu egbe ni a ro ya ge mhe tse, ama mhi ga mu egbe ni mhi ro ya ghu-a shi iJerusalemu, irari eva oyi iJesu Onomhue.” ¹⁴ Abi anye aa ro dobe zu oli ode, anye yemhe-a, anye e oli, “O ka tse abi o ghole Onomhue.”

¹⁵ Onana o dose se, anye mu egbe, anye nga iJerusalemu. ¹⁶ Eniye odukhokho eghuo ni e la iSizeria, e kphase anye, e ri anye bhale owa oyi iMinaso, ni o khi ongi iSapurosi ni o khi oghuo eni e kpe todode miesuo.

Abi iPolu o ro ramhi iJerusalemu

¹⁷ Abi anye ro ramhi iJerusalemu, eni e miesuo e kpe abo mie anye egbegbo. ¹⁸ Ogbeakolo iPolu ali anye enekpole anye ya me ijemhisi, eni egbhali eni e miesuo nya e li la agho. ¹⁹ iPolu o tse we, o kuegbe-a gueye we ikanya ni Eshinegba o gbe shi iteva oyi egbo iJeta rote akanya oyi Eshinegba ni oo gbe.

²⁰ Abi e ro suo ingmemhi ni iPolu o ngme se, e kuoghi Eshinegba. Igho e iPolu, “Inyoghuo, wa a me egbo agbele-agbele eyi iJu ni e mie iJesu suo, wewe nya e mholi omuegbe shi iri ushi gbe akanya. ²¹ E she kpe suo khi eri u wa sese egbo iJu nya e tsua Ishi eyi iMosisi kua, khi u we e khi sheli imi we-a ali e khi ke deba ighuighue eyi egbo iJu. ²² Se awa ya li, irari khi e mema ya suo khi u she bhale. ²³ Ina anye nono u li, emose aane e nu anye la ana ni e she ro nga. ²⁴ Rue emose ena, ni a ga ya rieli ikhue-pfuase. U gbo fali ota na we ni a ro ya ta we itsu-a. Ishegho, ogbokpa o ya lese khi egbhola a kie me, khi u ri Ishi eyi iMosisi e gbe akanya. ²⁵ Ama anye she ri ebe ghi egbo iJeta eni e miesuo ro gueye we abi anye ngme, khi e ti egbe eminale ni a ro luase obo le, ali e khi ke da oia ali e khi le elamhi ni aa fa uruli, ali e lase itsebo ikuku le.”^S

²⁶ Ogbeakolo, iPolu o rue eni emose, e ga ya rieli ikhue-pfuase. Igho o je Owa Oyi Eshinegba ya gueye we ogbele ni oni ikhue-pfuase o ya pfo ali emini a ro ya rieli iluasobo na ogbogbo.

A mu iPolu

²⁷ Abi eni ogbele ishilua e ro ya gba, egbo iJu eghuo ni e rote eke Esha bhale e me iPolu elemhi Owa Oyi Eshinegba. E tan o shi eni ebubu egbo elemhi, e mu iPolu. ²⁸ E tse se leghe, e e li, “Egbo iZireni, a kpaghie anye obo. Eri oni omose ona o kia sese egbo ashakpa, mu okhola vule shi egbo eyawa o, ali ishi eyawa ali Owa Oyi Eshinegba onana. Oa khi ena tse, o she gbo rue egbo iGiriki lo Owa oyi Eshinegba oyawa ya ri ichimhi mu asha ni o pfuase onana.”

²⁹ (Eri e ngme ona itobo khi e me iTirofimosi ongi Efesosi ali iPolu ifuapfe, e dabi khi o she roli lo Owa Oyi Eshinegba.)^{*}

³⁰ Onyaghu o lo oni ifuapfe nya le, eni egbo e rote ashakhasha na a bhale. E mu iPolu, e rote oni Owa oyi Eshinegba ti oli lasele, aghoagho, e so okpe ode nya. ³¹ Abi eni egbo e li nono ni wewe gbe oli-a, oni ingme o ramhi eso oyi oni oo mhesu na ekhola-okhue eyi iRomu khi edeli iJerusalemu nya o la onyaghu oniemi. ³² Eloawe eloawe, o wolo ekhola-okhue ma egbe e na tiemhi deba eni ebubu egbo. Abi eni e nyaghu egho e ro me oli ali eni ekhola-okhue, e mu mhue, e a ke gbe iPolu.

³³ Oni o mhesu na ekhola-okhue ogho o mu iPolu, o e ri iweghe eva ge oli. O mhila eni egbo oni o khi ali emini o li. ³⁴ Egbo eghuo ni e la oni igba ee tse se,

‡ 21:24 Li ze iNoba 6.13-21 § 21:25 Li ze Ika 15.29 * 21:29 Li ze Ika 20.4

ogbɔgbɔ ɔ ngme oyɔli. Abi ɔni ɔga ɔkhɔli-okhuɛ ɔghɔ ɔa rɔ lɛɛ emini ee ngme, ɔɔ a mu iPɔlu ya shi apfɛ ekhɔli-okhuɛ. ³⁵ Abi e rɔ ramhi unu owa, eni ekhɔli-okhuɛ e mu iPɔlu tsua irari khi eni ɛ dɔmhi ɔli e bu dɔɔɛ. ³⁶ Ighɔ e li kpikpi deba li, ee tsɛɛ gbi, e liɛ, “A gbe ɔli-a, a gbe ɔli-a.”

IPɔlu ɔ pfa egbɔli shi ekɛ

³⁷ Abi eni ekhɔli-okhuɛ e li mu iPɔlu lo apfɛ eyi ekhɔli-okhuɛ, ɔɔ ɔga ɔyɛwɛ, “Mhia nono ni mhi nu ɛ ngme?”

ɔni ɔga ɔɔ li, “U guɛ ɛ ngme ɛlɛmhi iGiriki?” ³⁸ “ɔa khi yɛyɛ u khi ɔngi iJipiti ni ɔ ke gba onyaghu ekɛ le? Ni u wolɔ ɛgbɔ agbɛlɛ ene ni ee gbolo ekhɔli-okhuɛ eyi iRomu-a, ni u rue wɛ je ɔdagbe ifufu ya mu wɛ egbe shi onyaghu?”

³⁹ IPɔlu ɔ sɔ li ɔ, ɔɔ li, “ɔngi iJu ni a bia shi ɛoli iTasɔsi ni o la ekɛ iSilisha mhi khi. ɔmɔ ekɛ ɛoli ni o mu ɛloe. Kpɛkpɛ zɛ mɛ nu eni ɛgbɔ ena ngme.”

⁴⁰ Abi ɔga ɔyi ekhɔli-okhuɛ ɔ rɔ ri oni ɛghɛghɛ na li, iPɔlu ɔ migha atɛtɛ unu oɔ, ɔ ri abɔ nu wɛ ngme e tsaghie-a. Abi e rɔ tsaghie-a, iPɔlu ɔ ri ɛlɛmhi Iburu nu wɛ ɛ ngme.

22

¹ “Inyɔghuo-mɛhɛ ali itamɛhɛ ni a mu ekpɛ ɛ na, a ri esɔ shi ekɛ ni a suɔ ɛzo ni mhi ya gue pfa egbemɛhɛ shi ekɛ ena.” ² Abi e suɔ khi ɔ nu wɛ ngme ɛlɛmhi Iburu, e ga lolo tsaghie-a.

Ighɔ iPɔlu ɔɔ, ³ “ɔngi iJu mhi khi, ni a bia shi ɛoli iTasɔsi ni o la ekɛ iSilisha. ɛoli iJerusalemu ona mhi la fu vule. Ayi iGamaliɛ a la sɛɛ mɛhɛ egbegbɔ abi a liɛ deba ishi eyi ititawa. Eri mhi mhɔli ɔmuegbe shi ingme oyi ɛshinɛgba egbegbɔ ɛzɛzɛ abi ɛɛ a ke li ogbe na amo.” ⁴ Eri mhi mu okhɔli vule shi ɛgbɔ ni e rɔte Oɔɔ oyi ɔnɔmhuɛ ɔ, ramhi ni mhi rɔ gbolo eghuo-a. Mhi mu emɔse ali ikpotso kulo owa ighumha. ⁵ ɔkpɛda na ekpodalo-ugamhi eyi ɛshinɛgba ali enighie e ya pfi ɔtsɛlɛ shi ɔ khi igɛsikia mhia ngme. Mhi mie wɛ ebe ghi eni eralo na ɛgbɔ iJu ni e la iDamasikɔsi, ni mhi rɔ ya ri iwɛghɛ shi eni e miesuɔ ni e la oobɔ abɔ, ni mhi muno wɛ je iJerusalemu ya nase.†

IPɔlu ɔ guele abi lɔli li mupfi

(Ika 9.1-19; 26.12-18)

⁶ “ɛlɛghuo khi mhi i lɛ iDamasikɔsi, itsotso ɔguota khi mhi lɛɛ ti ramhi oni ɛoli, ɔkpá ni o lolo ɛ nyanyanya o rɔte irarogbe mi nga mɛhɛ egbe udemhija.

⁷ Ighɔ mhi de ya gbe, mhi suɔ khi uruli ɔɔ mɛhɛ, ‘ISɔlu! ISɔlu! Elɔ e zɛ ni u rɔ mu okhɔli vule shi mɛhɛ ɔ?’

⁸ “Mhi mhila li, ‘Oghuo u khi, ɔnɔmhuɛ?’

“ɔɔ mɛhɛ, ‘Mɛmɛhɛ khi ijesu ɔnge iNazarɛti ni u mu okhɔli vule shi ɔ.’

⁹ Emɔse ni e nu mɛhɛ kia, e mɛ oni ɔkpá, ama ɛa suɔ uruli ni o nu mɛhɛ ngme.

¹⁰ “Mhi mhila li, ‘Elɔ mhi ya riɛlɛ, ɔnɔmhuɛ?’

“ɔnɔmhuɛ ɔɔ mɛhɛ, ‘Vule ni u lo elemhi ɛoli iDamasikɔsi, a ya la aghɔ gueye emini a mɛhɛ nɛ nya ni u ya riɛlɛ.’ ¹¹ Mhi zɛ alo itobɔ ugemhi ɔkpá ni o mi nga mɛhɛ alo. Eni anye ga kia e ke mu mɛhɛ obɔ lo elemhi ɛoli iDamasikɔsi.

¹² “Omɔse ɔghuo ɔ la aghɔ ni a lu Ananayasi. ɔni ɔ ga ugamhi, ni ɔ ri ushi ɛ gbe akanya ɔ khi. ɛgbɔ iJu nya e mu ekpɛ a na li. ¹³ Lɔli ɔ bhale ya migha mama mɛhɛ, ni ɔɔ, ‘Inyɔghuo-mɛhɛ iSɔlu, alo eyɛ e khueghie-a,’ utoghuo kpe, alo eyɛmɛhɛ e khueghie-a, mhi mɛ ekɛ mɛ ɔli.

¹⁴ “ɔɔ mɛhɛ, ‘ɛshinɛgba ɔyi ititawa ɔ she zɛ kɛɛ, ni u lɛɛ ɔghuemɛhɛ oyɔli, ni u mɛ ɔni ɔ suɔ esɔ na ɛshinɛgba, ni ɔ ri unu oyɔli nu ɛ ngme. ¹⁵ Irari khi u ya

* 22:3 Li zɛ Ika 5.34-39 † 22:5 Li zɛ Ika 8.3; 26.9-11

khi ɔtsɛlɛ ɔyɔli, ni u ke ngme emini u suɔ ali ni u gbo ri alo mɛ, gueyɛ ɛgbɔ nya. ¹⁶ Memena, elɔ u ke migha khɛ? Vule ni mhi batazi ɛ, ni a gbe olamhɛ eyɛ kua nɛ, rɔtɛ eva oyi Ɔnɔmhuɛ.’

¹⁷ “Aghɔ mhi te mu egbe pfi je ɛli iJerusalemu. Abi mhi rɔ la Owa Oyi Ɛshinɛgba lema, mhi mɛ imɛ-alo, ¹⁸ ighɔ mhi mɛ Ɔnɔmhuɛ, ɔ gueyɛ mɛ, ‘Nyanya rɔtɛ ɛli iJerusalemu vu, itobɔ khi eni ɛgbɔ ena, ɛa ya mie shi ɔtsɛlɛ oyɛ ni u ya pfi na mɛ.’

¹⁹ “Mhiɛ ɔli, ‘Ɔnɔmhuɛ, eni ɛgbɔ ena e ga lɛsɛ khi mɛmɛmɛ mhi kia kia owa ugamhi muno ɛgbɔ ni e mie ɛ suɔ kulo owa ighumha, mhi gbe wɛ egbegbɔ. ²⁰ Ali, ɛlɛ ni e gbe iSitivini-a ni ɔ li khi ɔtsɛlɛ, mɛmɛmɛ mhi la aghɔ, mhii mie obɔ shi oni eghuli, mhi ri ɛloe khu itsua na eni e tonon ɔli eche gbe-a.’[‡]

²¹ “Oni Ɔnɔmhuɛ ɔɔ mɛ, ‘Ke lɛ, mhi ya ghie ɛ je odonue ghi ɛgbɔ ijɛta.’ ”

IPɔlu ɔmɔ-ekɛ iRomu

²² Eni ebubu ɛgbɔ e ku esɔ-a na iPɔlu kie ramhi ana ni ɔ rɔ ngme na, ighɔ e li tsɛsɛ leghe, ɛɛ li, “A mu ɔli vu, A gbe ɔli-a. Ɔna ɔa ke khi ɔni ɔɔ la agbɔ!”

²³ E tsɛsɛ, ee pfi ide idane wiliwili, e yalɔ ifufu ku nga idane. ²⁴ Oni ɔɔ mhɛsɛ na ekhɔli-okhue, ɔɔ a rue iPɔlu lo apfɛ oyi ekhɔli-okhue. Ɔɔ wɛ, e gbe ɔli itɛ ni e mhila li ini e lɛsɛ emini o zɛ khi ɛgbɔ iJu e lina a tsɛsɛ ku ɔli. ²⁵ Ama abi e rɔ ge iPɔlu, ni wɛwɛ e gbe ɔli, iPɔlu ɔ mhila ɔni ɔga oyi ɔkhɔli-okhue ni ɔ migha aghɔ, “Ushi o lama a shi ɔ u gbe ɔmɔ ekɛ iRomu itali ini aa mɛ umhaguɛli ɔli obɔ ne?” ²⁶ Abi ɔni ɔga oyi ɔkhɔli-okhue ɔ rɔ suɔ ona, ɔ lɛ ya gueyɛ ɔni ɔɔ mhɛsɛ na wɛ ni ɔ kpɛda na li. Ɔɔ, “Guɛ kia e, sɛɛ u wa li ena? Ɔmɔsɛ ɔna ɔmɔ-ekɛ iRomu ɔ khi e.” ²⁷ Ighɔ ɔni ɔɔ mhɛsɛ na wɛ ɔ lɛ deba iPɔlu ɔ mhila li, “Mhiɛ i, ɔmɔ-ekɛ iRomu u khi?”

IPɔlu ɔɔ, “Ii, ɔmɔ-ekɛ mhi khi.”

²⁸ Ɔni ɔɔ mhɛsɛ na ekhɔli-okhue ɔɔ, “Ɔmɔ-ekɛ ni mɛmɛmɛ mhi khi, ikpokpomhi ikpaghɔ mhi fali rɔ mie ebe rɔ khi ɔmɔ ekɛ.”

IPɔlu ɔɔ, “Ama mɛmɛmɛ oyɛmɛ, ɔngi iRomu a bia mɛ.”

²⁹ Ɛloawɛ-ɛloawɛ, eni ekhɔli-okhue ni e nono ni wɛwɛ e mhila iPɔlu ingme unu, e ti egbe je ukhokho, abi ɔni ɔɔ mhɛsɛ na ekhɔli-okhue ɔ rɔ lɛsɛ khi ɔngi iRomu iPɔlu ɔ khi, ulishi oo mu ɔli, irari khi ɔ she gueyɛ wɛ e ri iwɛghɛ shi ɔli abɔ, e gbe ɔli.

Abi a rɔ rue iPɔlu bhale odalo oyi iSaɛdiri

³⁰ Ogbeakɔlɔ, ɔni ɔɔ mhɛsɛ na ekhɔli-okhue ɔɔ nono ni lɔli lɛsɛ emini ɛgbɔ iJu e nu iPɔlu ɛ gue, ɔ taghiɛ iPɔlu iwɛghɛ-a. Ɔ gueyɛ ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali iSaɛdiri e legba. Ɔ rue iPɔlu bhale ya migha odalo oyɛwɛ.

23

¹ IPɔlu ɔ bino oni igbaa iSaɛdiri tatata, ɔɔ wɛ, “Inyɔghuo-mɛ, mhi she rɔtɛ udu onete oyɛmɛmɛ nya gbe akanya oyɛmɛmɛ pfo na Ɛshinɛgba ya ramhi amo.”

² Abi ɔ rɔ ngme ona, Ɔga oyi ekpodalo ugamhi ni a lu Ananayasi ɔɔ eni e ti mama iPɔlu e lase ɔli unu. ³ IPɔlu ɔɔ li, “Ɛshinɛgba ɔ ya ri emhi liɛ, yɛyɛ ugbe ni a ri ɛtseli gboloa. Yɛyɛ u shitɔ aghɔ a gue mɛ ɛzɔ egbe-a, ama yɛyɛ oyɛ u gbe ushi-a abi u li ri unu bhale a ri emhi li mɛ.”*

⁴ Eni e ti mama iPɔlu ɛ ɔli, “Ú ga gbudu ri unu a ghi ɔga oyi ekpodalo ugamhi eyi Ɛshinɛgba?” ⁵ IPɔlu ɔɔ wɛ, “Inyɔghuo-mɛ, mhi aa lɛsɛ khi lɔli ɔ khi ɔga

oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba! A kẹkẹ ọli shi ebe-no-pfuase, 'Khi gbudu ngme onobe oyi ọni ọ mhesẹ na egbọ eyẹ.'"[†]

⁶ Abi iPọlu ọ rọ lẹsẹ khi eghuo eni egbọ khi iSadusi e khi, eni e kpọle e khi iFarisi, ọ la oni igbaa ngme lasеле leghe, ọọ, "Inyoghuo-mhe, otu iFarisi mhi la, mhi gbo khi omi iFarisi. Eri a la ana a gue mhe ezo itobọ khi mhi mhọli irudusho khi eni e ghu-a e ya gbo guale."[‡] ⁷ Abi ọ li ngme ona se, uwola o de ni otu iFarisi ali otu iSadusi, oni igbaa o kemhi. ⁸ (Irari khi otu iSadusi ẹa lama shi ọ khi egbọ e ya rọte eghuli guale, ẹa gbo lama khi igeni ali iyemhe e la ọ, ama otu iFarisi e lama shi enana nya.)[§]

⁹ Ukpokpomhi okeke o de, esesẹ Ishi eyi iMosisi eghuo ni e khi otu iFarisi e vule e khe akọ ni o toto, ẹẹ li, "Anye aa me emhikhoghuo obọ oyi omose ona," e gbolo ẹ, "Ini o fe khi-a khi ayemhe, o ke khi ageni ọ nu ọli ngme?" ¹⁰ Oni ekhako o pfuse toto-a sho, ulishi o mu ọni ọga oyi ekhọli-okhue khi e tigbe kherẹ iPọlu-a. Igho ọ mhesẹ na eni ekhọli-okhue e tiemhi ya ri itoto mie we iPọlu obọ ni e rọli bhale apfe oyi eni ekhọli-okhue.

¹¹ Efe iyose ni oo deba li, Onomhue ọ migha mama iPọlu, ọọ li, "Mhue igbedu! Abi u li la iJerusalemu pfi otselẹ na mhe, igho u li mema ya li pfi otselẹ na mhe ẹoli iRomu."

Ugbamhi igbe-a ni a gba khe iPọlu

¹² Ogbeakọlo, egbọ iju eghuo e ya mhesẹ kugbe, e romhi isheli khi wewe ẹa ya le eminala wekhi eri wewe e ya da amẹ, ini ẹa li gbe iPọlu-a. ¹³ Egbọ ni e gba ugbamhi onana, e dose egbọ egbhueva. ¹⁴ E le deba ọga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba ali eni egbhali, ẹ li, "Anye she romhi ukpokpomhi isheli khi anye aa ya le emhikhoghuo se khi anye gbe iPọlu-a. ¹⁵ Memena, yeye ali igbaa iSaediri a kẹkẹ ebe ghi ọga oyi ekhọli-okhue, a liẹ khi a nono ni a lolo suo oni ingme bie. Anye mu egbe ni anye rọ ya gbe ọli-a neni a rọli ya ramhi ana."

¹⁶ Ama abi omọ omose ni ọ khi omi inyoghuo iPọlu ọni ọkpotoso ọ rọ suo oni ugbamhi, ọ je oni apfe ekhọli-okhue ya gueye iPọlu.

¹⁷ Igho iPọlu ọ lu ọga oyi ekhọli-okhue oghuo, ọọ, "Rue ozeo ona ghi ọni ọọ mhesẹ na e, ọ mhọli emini ọ ya gueye ọli." ¹⁸ Igho ọ rue ọli ghi ọni ọọ mhesẹ na we.

Ọ li, "IPọlu ni a mu shi igha ọọ mhi rue ozeo ona ghi ẹ, itobọ khi ọ mhọli emini ọ ya gueye." ¹⁹ Oni ọọ mhesẹ ogho, ọ mu ọni ozeo obọ, e ti je olase, ọ mhila li, "Elọ wa nono ni u gueye mhe?"

²⁰ Ọ li, "Egbọ iju e she gba li khi wewe e ya ghie ghi ẹ akọ, ni u rue iPọlu bhale odalo oyi iSaediri khi ẹ nono ni e te unu oyọli suo oni ingme bie. ²¹ Khi lama shi we ọ, itobọ khi e bu dose egbọ egbhueva ni e kpe ode khe ọli. E she romhi ishe khi wewe ẹa ya le, wekhi eri wewe e ya da ini wewe ẹa li gbe iPọlu-a. E migha a khe ni e suo emini u ya so shi emini e mhila ẹ ena."

²² Oni ọọ mhesẹ na eni ekhọli-okhue ọ gueye ọli, ọọ, "Khi gueye ogbo okhoghuo khi u she gueye mhe." Ọọ li ọ ke le.

A rue iPọlu te agho je ẹoli iSizeria

²³ Igho ọni ọ mhesẹ ogho ọ lu ega ekhọli-okhue aava eyọli, ọ mhesẹ na we, ọọ we, "A wolọ ekhọli-okhue egbhuegbe, ali eni ẹ nga ichi egbhueşẹ ali ogbe, ali epfi-ote egbhuegbe ni a ke le iSizeria agogo itili amioşẹ. ²⁴ A ri achi na iPọlu

[†] 23:5 Li ze Okiali 22.28 [‡] 23:6 Li ze Ika 26.5; iFili 3.5 [§] 23:8 Li ze iMat 22.23; iMak 12.18; iLuk 20.27

nga ni a rōli je oobō ini emhikhoghūo e khi li ōli, ni a rue ōli ghi iFēlisi ni ō khi igovunō.”²⁵ Ō lina kēkē ebe na wē.

²⁶ Mhēmhē iKiladiusi iLisiasi mhi kēkē ebe onana ghiē:

Yeyē igovunō iFēlisi ni a mu ekpē ē na,

Mhia tse.

²⁷ Egbō iJu e mu ōmōse ōna, e nono ni wēwē e gbe ōli-a. Ama eri mhi ri ekhōli-okhuē eyēmhē bhale ya pfa li shi ekē irari khi mhi suō khi ōmō-ekē iRumu ō khi. ²⁸ Mhi i nono ni mhi lēšē emini e zē ni e rō gue ēzō ō shi ōli egbe, mhi rue ōli je igbaa iSaēdiri oyēwē. ²⁹ Mhi bhale ya ē khi ēzō ingme ishi eyēwē e rō nali i gue, ama ōa mhūē emini ō li ni abi a gbe ōli-a shi, wēkhi imuōli shi ōgba igha. ³⁰ Abi a rō gueyē mhē ugbamhi ni e gba khē ōni ōmōse, mhi rō nyanya rue ōli ghi ē, mhi gbo gueyē eni e gue ēzō a shi ōli egbe e bhale deba ē ni e guele emini ō li.

³¹ Ōni ēliyōšē ēlēghō, eni ekhōli-okhuē e rue iPōlu mhōli obō vu, abi a li mhēšē ōli na wē, e ramhi Atipatirisi. ³² Ogbeakōlō, eni ekhōli-okhuē e rōli na eni e nga ichi ni e rue ōli kie ke lē, wēwē e nyenē egbe ukhokho je apfē ekhōli-okhuē oyēwē. ³³ Abi eni e nga ichi egħō e rō ramhi ēoli iSizeria, e rue oni ebe na ōni igovunō iFēlisi, e rue iPōlu na li. ³⁴ Ōni igovunō ō zē oni ebe, ō mhila iPōlu ukiēkiē obini ō khi. Abi ō rō bhale ya lēšē khi ekē iSilisha ō te bhale, ³⁵ ō, “Mhi ya suō ēzō oyē ini eni e gue ēzō shi ē egbe e ramhi ana.” Igħō ō mhēšē a ri iPōlu nga ekhe-khē obō ni e la agbala oyi Erōdu.

24

Ezō ni iPōlu ō gue odalo oyi iFēlisi

¹ Abi ogbēlē ishe e rō dōšē, Ōga oyi ekpodalo ugamhi ni a lu Ananayasi ō je iSizeria, lōli ali egbhali egħuo ali ilōya ni a lu iTatulōsi. E bhale odalo oyi igovunō ni a lu iFēlisi ni e ya gue ēzō shi iPōlu egbe. ² Abi a rō lu iPōlu bhale, iTatulōsi ō gue ēzō oyōli shi ekē khāšē iFēlisi: Ō, “Irēloē-khu oyē ō she ri anye mhōli opfōmhē ali emhi enegbō ukhomhi ekē ona. ³ Ashakhasha ali odēkhodē anye te ē kuēghīē ē, anye ē nono ni anye kphēmhi nē shi ona, yeyē iFēlisi ogħie. ⁴ Ini anye khi pfuse ē ēghēghē-a, mhi lema ē u kpekpe u ku esō-a shi anye ekē ukuku ēghēghē.

⁵ “Eri anye mē ōmōse ōna shi ōgbō ingme, ni ō tsua okhōli ē lasele ke tanō egbō iJu ni e la ekē egbō nya, e ke pfi onyaghu ali umha-suesō. Lōli ō ralo na egbō otu iNazarini ⁶ Ō gbolo ō nono ni lōli ri ichimhi mu Owa oyi Eshinēgba, lōli anye rō gba li mu. [Anye e nono ni anye gue ōli ēzō abi ushi oyanye ō ngme. ⁷ Ama iLisiasi ōni ō mhēšē na ekhōli-okhuē, ō bhale ya ri itoto ti anye luē abō mie rue vu. ⁸ Ō, eni e mē umha-guēli oyi ōmōse ōna e bhale odalo oyē.] Ini u mhila ōmōse onana ogbō u ya mē igēsikia ni ō la ēzō ni anye gue shi ōli egbe ena.”

⁹ Eni egbō iJu ni e la agħō e kugbe lama shi ēzō ni a gue shi ekē, khi igēsikia lo.

¹⁰ Abi ōni igovunō ō ri obō nu iPōlu ngme ō gue shi ōli ō.

iPōlu ō, “Mhi lēšē khi ikpe ni e bu u te la ukhomhi ēoli ona a sō ēzō, itobō ona egbe ē mu mhē ni mhi rō migha odalo oyē ya gue ēzō pfa egbemhē shi ekē. ¹¹ Abi u kie kpē lēšē, amo ō gbe ēlē igbēva ni mhi rō je iJerusalēmu ni mhi ya ga ugamhi. ¹² Egbō iJu ni e gue ēzō shi mhē egbe ē bhale ya ē mhē shi elemhi Owa Oyi Eshinēgba khi mhi nu ōgbōkhoghūo ē khē akō, wēkhi eri mhi la owa ugamhi, wēkhi ifuapfē ashikhoghūo tanō ebubu egbō abō shi onyaghu.

¹³ Eā mhōli abi e li dobē rō ya migha pfi ōtšēlē shi ēzō ni e gue shi mhē egbe

khi igesikia lo. ¹⁴ Mhi lama shi o khi, eri mhia ga Eshinegba oyi eni e bia awa, mhi khi oni o rote oni Ode ona, ni e e khi egbholi o khi. Ama mhi mie shi Ushi oyi iMosisi ali emini a keke shi ebe eyi emekeguele. ¹⁵ Mhi miesuo abi egbo enana e li miesuo, khi Eshinegba o ya rote eghuli guise ogbo nya le, ghe eni e gue ngeli ghe ena okholo. ¹⁶ Irarigho mhi ro roshaka, emini mhia ri ele nya, ini udu ni o o gue egbo ezo oyemhe o pfuase shi odalo oyi Eshinegba ali ogbo.

¹⁷ "O she gba ikpe eni e bu abi mhi te lase eoli iJerusalemu le. Eri mhi jele agho ni mhi ya rue ikpagho ghi egbo ni ea mhue ali ni mhi ri isomhopfa ghi Eshinegba. ¹⁸ Emini mhii ri ele na ni e ro bhale ya e mhe shi Owa oyi Eshinegba abi mhi la ipfuase abi ushi o ngme. Egbo ekhoghuo ea le gashe mhe, wekhi eri a me onyaghu.* ¹⁹ Ama egbo iJu eghuo ni e rote eke Esha bhale e ga li la akagho. E kha bhale odalo oye e ya gue ezo oyewe, ini e mholi emini e ya gue shi mhe egbe. ²⁰ Okekhi emose ni e la akana ena, a mhila we e guele umhagueli ni e gue shi mhe egbe abi a ro rue mhe bhale odalo iSaediri. ²¹ Ama emhi oghuo mhi la akpewe tseshe ngme khi, 'Eri a gue mhe ezo itobog khi mhi mie shog khi eni e ghu-a e ya gbo guale bhale agbo.'"[†]

²² Igho iFelisi ni o ga lolo lese emhi oni Ode ona, oo, a yemhe oni ezo-a ne. Oo, "Ini iLisiasi oni o mheshe na ekholi-okhue o da bhale mhi ro ya so e oni ngme."

²³ O gueye oga ekholi-okhue ogho o lolo ri eloe shi iPolu egbe, ama e ze oli pfi efo-a ukukuo. E ze ni emole oli e ke bhale ya tse oli ali ni e ke ri emini o nono bhale ghi oli.

IPolu o bhale odalo oyi iFelisi ali iDurusila

²⁴ Abi ikuku ogbele e ro dose se, iFelisi o tsua ughue oli ni a lu iDurusila ni o khi ongi iJu ma egbe bhale. O ghie ya lu iPolu, o ri eso shi eke suo abi iPolu o li ngme ungmehi irudunga ni o la iJesu iKirisiti. ²⁵ Ama abi iPolu o li ngme ungmehi igue-ngeli, ali ikuegbe-a ali iso-ezo oyi Eshinegba ni o bhale, ulishi oo mu iFelisi, oo, "Osomhi ghoe ne! Ke vu. Mhi ya ghie lu e ini mhi ke me asha." ²⁶ Oni eghenge o dabi khi iPolu o ya vi ufa na lue, itobog igho o ro kele e ghie lu oli, o bhale ni wewe e ngme. ²⁷ Abi ikpe eva e ro dose, iPoshushi iFesitosi o ke khi igovuno ni iFelisi o kpe khi. Ama itobog khi iFelisi o nono ni loli gue ri ele ti egbo iJu eloe, o ze iPolu obog shi owa ighumha.

25

IPolu o bhale odalo oyi iFesitosi

¹ A lie amo o li ele ese abi iFesitosi o te khi igovuno, o rote eoli iSizeria nga eoli iJerusalemu. ² Oobog ighie eyi ekpodalo-ugamhi ali enighie eyi egbo iJu e la gue ezo shi iPolu egbe. ³ E nyanya lema iFesitosi o rue iPolu je iJerusalemu ni o roli kpaghie ewe obog. Irari khi e she gba khi ewe e ya kpe ode gbe iPolu-a ini e le. ⁴ iFesitosi ro we, "A she ri iPolu shi owa ighumha obini eoli iSizeria, mhemhe mhi ya nyene egbe kele je oobog. ⁵ A ze ni eni e e ralo na e e deba mhe je iSizeria ya gue ezo shi oni omose egbe, ini o khia khi eri o lue."

⁶ Ogbele elele ya ramhi ogbele igbe iFesitosi o nu we la agho, ni o ro kia tiemhi eoli iSizeria. Ogbeakolo o khuoghie ikotu-a, oo a rue iPolu bhale odalo oyelu. ⁷ Abi iPolu o ro bhale, egbo iJu ni e rote iJerusalemu bhale e migha gashe oli, e gue ezo ni o toto shi oli egbe, ama ea dobe to eni ezo migha.

⁸ Ama iPolu o gue ezo pfa egboli shi eke, oo, "Mhi aa ri ele emhikhoghuo ni o da ushi oyi egbo iJu, wekhi Owa Oyi Eshinegba, wekhi eri mhi lue na iSiza iRomu."

* 24:18 Li ze Ika 21.17-28 † 24:21 Li ze Ika 23.6

⁹ Ama iFesitōsi o nono ni lōli riēle oghuēmhe oyi eḡbo iJu, iḡho o mhila iPōlu, “O ḡhole e ni a rue e je iJerusalēmu, ni a la aḡho gue ezo oyē ukpēloe mhe?”

¹⁰ IPōlu oḡ, “Iiye. Ikoṭu oyi iSiza ni a kha mema la gue ezo oyēmhe mhi la ena. Mhi aa mhōli onobe ni mhi li eḡbo iJu ni yeyē u leṣe ḡboo. ¹¹ Ini o khia khi mhi lue nabi a gbe oḡbo-a shi, mhi mu egbe ni mhi rō ya ḡhua. Ama o kha da khia khi ezo ni eḡbo iJu ena e gue e shi mhe egbe khi eḡbhōli lō, oḡbōkhōḡhuo ḡa doḡe ya rue mhe na we. Irarigho, mhi lema a ze ni iSiza lueḡhuo o remhe gue oni ezo ona.”

¹² IFesitōsi o ri eni e nu oḡi e so ezo ye ochi se, oḡ IPōlu, “U she lema a rue ezo ona je ayi iSiza ya gue, ayi iSiza u mema ya je.”

IPōlu o migha odalo oyi Agiripa ali iBēnisi

¹³ Oḡbeḡ ingme-na e doṣe, oḡhie Agiripa ali iBēnisi e bhale eke iSizeria ni e ya tse iFesitōsi. ¹⁴ Aborokhia khi e la akagho oḡbeḡ ebubu, iFesitōsi o gue ingme oyi iPōlu ye oni oḡhie, oḡ, “Omōse oḡhuo o la owa ighumha shi ana ni iFelisi ni o kpē khi iḡovunō o ze oḡo shi aḡho. ¹⁵ Abi mhi rō ye iJerusalēmu, iḡhie eyi ekpodalo-ugamhi ali eḡbhali eyi eḡbo iJu e tsua ezo bhale ya gue shi oḡi egbe, eḡ mhi pfa ezo igbe-a mu oḡi.

¹⁶ “Ama mhi gueye we khi awa eḡbo iRomu awa aa ya pfa ezo mu oḡbo ni a gue ezo shi egbe, ini oḡbo a ri eḡheḡhe nali gue shi ezo ni a gue shi oḡi egbe ne. ¹⁷ Abi e rō deba mhe bhale ana, mhi nyanya shi oni ezo shi oḡbeakoḡo, mhi shito elemhi ikoṭu, mhi e lu ḡni omōse bhale. ¹⁸ Abi eni eḡ gue ezo shi oḡi egbe e rō vule ngme, eḡ gue ezo umhaguēli ni mhi dabi khi e ya gue. ¹⁹ Ochogho ezo ekhako tse e leṣe me gue shi oḡi egbe, ni o khi ingme oyi ugamhi oyewe, ali ekhako ni o khi ingme oyi omōse ni a lu iJesu, ni o ḡhua, ni iPōlu o khi o kie la aḡbo. ²⁰ Mhi aa leṣe abi mhi li ya toṅo udi oni ingme onana. Mhi ri irarigho mhila li ini o nono ni a rue oḡi je iJerusalēmu ya gue eni ezo ni a gue e shi oḡi egbe enana, oobō. ²¹ Ama iPōlu o lema a kie mu lue shi igha ne, ni a ri oni ingme ghi iSiza ni o so o. Irarigho mhi rō li e rō oḡi shi owa ighumha ramhi ni mhi rō ya rue oḡi ghi iSiza.”

²² Iḡho Agiripa o gueye iFesitōsi, oḡ li, “Mhi kha nono ni mhemhe-ghuo ni mhi li ri esō suo ungmehi oyi ḡni omōse.” IFesitōsi oḡ li, “U ya suo oḡi ako.”

²³ Oḡbeakoḡo, a ri ebōla kphase Agiripa ali iBēnisi lo elemhi ikoṭu le. Eḡa ekhōli-okhue ni e lolo fu, ali eḡbo eniemhi ni e la oni eoli e deba li lo. IFesitōsi o ḡhie ya rue iPōlu bhale. ²⁴ IFesitōsi oḡ, “oḡhie Agiripa ali eḡbo ni e la ana nya, a bino omōse ona. Eḡbo iJu ni e la ana ali iJerusalēmu ali iSizeria e she bhale deba mhe, eḡ tseṣe a khi ke ze ni o la aḡbo. ²⁵ Mhi me khi oḡa li emhikhoghuo onabi a ya gbe oḡi-a shi, ama abi o rō da lema a rue lue ghi Oḡhie iRomu nya eḡho, mhi ya rue oḡi je iRomu. ²⁶ Ama mhi aa me ingme nabi mhi kha keke shi oḡi egbe ghi Oḡhie iRomu nya. Irarigho, mhi rō rue oḡi bhale ghi e eḡ nya, yeyē oḡhie Agiripa kpaashi, ni a bhale ya e khi ini a bino oni ingme se, otse mhi ya me emini mhi ya keke shi oḡi egbe. ²⁷ Irari khi mhia sa khi o gbe akanya ni a rō rue ḡni a mu shi igha ke ghi Oḡhie iRomu nya, ini aa me ushi okhōghuo keke shi oḡi egbe ḡboo.”

26

IPōlu o pfa eḡbōli shi eke odalo Agiripa

¹ Iḡho Agiripa oḡ IPōlu, “A she lama ne u ngme na egbe e.” Iḡho iPōlu o tsua oḡo eke, o beḡ e gue ezo, oḡ, ² “Agiripa ni oḡhie, mhi me egbe mhe shi ḡni o me afa ni mhi rō migha odalo oyē amo, ni mhi rō o gue ezo pfa egbe mhe shi

eke shi ingme nya ni egbo iJu e gue shi mhe egbe. ³Oo gue ti gba irari khi u ga lese imu eyi egbo iJu nya ali emini e mie shi. Irarigho, mhi lolo leme u mholi irabomudu na mhe ni mhi ngme.

⁴“Egbo iJu nya e lese abi mhi lao shi abi mhi te khi omo, rote igbaekele agbo oyemhe obini ushishi egbo iJu eyemhe ali eoli iJerusalemu. ⁵Ode o she nuwe ni e te lese mhe, e ya dobe pfi otsele shi o ini o ghole we, khi abi ugamhi oyawa o ngme khi eri mhi mholi omuegbe egbegbo shi o abi ona otu iFarisi ni mhi khi.* ⁶Ama mena, itobo khi mhi mholi iregbeda shi emini Eshinegba o shi na itita awa mhi ro migha shi imufe amo. ⁷Ona o khi ishobo ni unuekpe igbeva eyawa e migha a khe, abi e li roshaka a ga Eshinegba ghe eleogwota ali ele iyose. Oghie, irari oni iregbeda onana egbo iJu e gue ezo shi mhe egbe e shi. ⁸Elo e ze ni a ro lama shio khi Eshinegba o dobe e guise oni o ghu-a le?

⁹Mhemhe mhi kpe mholi oli shi udu khi eri o ye ni mhi mu okholi vule shi oni eva oyi iJesu ongi iNazareti o. ¹⁰Igho mhi li i riele oli obini eoli iJerusalemu. Irari afu ni oga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba o ro na mhe, mhi muno ebubu eni e miesuo shi owa ighumha, abi a ro o gbolo we-a, mhii mie obo shi o. ¹¹Ebubu egheghe mhi te owa ugamhi je owa ugamhi ya nase we, mhi gbolo ri ajilimhe rewe ngme ungemhi ipfiunu-a deba Eshinegba. Irari elemhi we ni e bi mhe. Mhi gbolo je eoli oboese ya mu okholi vule shi we o.†

IPolu o guele abi loli li mupfi
(Ika 9.1-19; 22.6-16)

¹²“Eleghuo mhi i le eoli iDamasikosi, rote afu ali omhese ni oga oyi ekpodalo ugamhi eyi Eshinegba o ro na mhe. ¹³Itsotso ogwota o mu eke, oghie, abi mhi la ode, mhi me khi akpa ni o ge dose ovo o rote idane mi gashe mhe ali eni anye ga kia. ¹⁴Anye nya, anye de eke, igbo mhi suo khi uruli o nu mhe ngme elemhi Iburu, oo, ‘ISolu, iSolu, elo o ze ni u ro mu okholi vule e shi mhe o, ooyeghe wa li ini u nu mhe e kholi.’

¹⁵“Igho mhi mhila, ‘Oghuo u khi Onomhue?’

“Oo mhe, ‘Mhemhe iJesu lo ni u mu okholi vule shi o.’ ¹⁶‘Memena, vule migha. Mhi she ri egbe mhe khashe irari khi mhi she ze shi oni oo ga mhe ali ni u ke pfi otsele oyemhe shi emini u ri ukpeloe oye mhe, ali emini mhi ya rokhashe okhese. ¹⁷Mhi ya tsumhi e obo oyi egbo eye ali obo oyi egbo iJeta. Mhi ghie e ghi we, ¹⁸ni u khueghie we alo-a, ni u mu we pfi lase alo ebili le bhale akpa, ali u rue we ekpabo eyi okphaghie lasele bhale deba Eshinegba, ni a gbe olamhe kua na we, ali ni e kugbe egbo eyi Eshinegba eni e pfuase o, itobo irudunga ni e mholi na mhe.’

¹⁹“Irarigho, oghie Agiripa, mhia ro ri ukpeloe gbe eke ni mhi rote iloghie me. ²⁰Mhi kpe te odode gue oli ye egbo iDamasikosi, mhi ke gbo gue oli ye egbo iJerusalemu ali egbo ni e la eke iJudia nya ali egbo iJeta. Mhi roli tse abo, e lase olamhe le ni e mupfi deba Eshinegba, e rokhashe khi wewe e she mu nyene rote ikanya ebe eyewe lasele.‡ ²¹Ona o ze ni egbo iJu e ro bamhe rue Owa Oyi Eshinegba ni e ro roshaka ini wewe e gbe mhe-a. ²²Ama mhi she mholi ikpaghiobo oyi Eshinegba ramhi ogbe na amo, ali mena mhi migha akana a pfi otsele ye ogbo onofune ali onikeke abeghuo. Mhi aa ngme dose emini emekeguele ali iMosisi e khi a ya me, ²³khi oni Omiepfuese ni a shobo khi oo bhale o ya me osue, ali khi loli ni o kpe te odode rote eghuli guale khi o ya ri

* 26:5 Li ze Ika 23.6; iFili 3.5 † 26:11 Li ze Ika 8.3; 22.4-5 ‡ 26:20 Li ze Ika 9.20,28-29

ákpá ru na ẹgbọ eyọli ali ẹgbọ iJeta.”²⁴ Abi iPọlu ọ rọ ngme ramhi ana, iFesitọsi ọ mu ọli migha, ọọ li, “Eri waa ke ẹsẹ emini u wa li? Ebe ni u zẹ dọsẹ e she ri ujili ẹ kphe.”

²⁵ IPọlu ọọ li, “Ujili ọa kpha mhe, iFesitọsi ọgbegbedu, emini mhia ngme egbegbingme lo ni o tsua ẹgbhali. ²⁶ Oghie Agiripa ọ ga ẹsẹ eni ingme enana nya, emhikhoghuo ena, ẹa lase ọli ẹgbhali-a irari khi aa riẹle wẹ osheli. Ona o zẹ khi mhi ga dobe nu ọli a ngme oni ingme ona gboo. ²⁷ Oghie Agiripa, u fe mieshi emini emekeguele e ngme? Mhi ẹsẹ khi u mie sho ọ.”

²⁸ Ighọ Agiripa ọọ iPọlu, “Eri u dabi khi u dobe ya ri oni ukuku eghẹghẹ ona ti mhe ni u remhe mele oni ọ miesu-a?” ²⁹ IPọlu ọọ li, “O keḗ, o tẹsẹ oo, mhi lema Eshinegba o khi khi yeye-ghuo tse, ama li shi ọgbokpa ni ọ ri esọ shi mhe eke ọgbenamo, ni e li abi mhi li, ini a da ri obọ rue iweghe ni e lamhe abọ ena ọ le.”

³⁰ Ighọ oni oghie ọ vule, li shi oni igovunọ ali iBenisi ali eni e nu wẹ shito. ³¹ E rọte oni agbala vu, ee ngme, ẹẹ, “Omọse ona ọa li ingme ni a ya gbe ọli-a shi wẹkhi oni a rọ ọ mu ọli shi owa ighumha.”

³² Agiripa ọọ iFesitọsi, “Áá kha wolọ omọse ona abọ-a ini ọa she lema a ri oni ingme je ayi iSiza lo.”

27

A rue iPọlu je iRomu

¹ Abi e rọ lama shi ọ, anye lo ọko-oke oniemi je Itili, e rue iPọlu ali ighumha ni e kpọle mhọli obọ oyi ọga ekhọli-okhue ni a lu iJuliọsi, ni ọ khi ọghuo oyi ekhọli-okhue eyi Oghie iRomu nya, ni a zẹ ọda ke. ² Anye lo ọko-oke oniemi rọte Adiramitiomu, ikhi ọko-oke ni o ya kia migha ikpe eghuo ni ọko-oke ẹẹ migha, ni e la epfepfe ọke ni e la eke Esha. Arisitakusi ni ọ khi ọngi iMasidonia ọ nu anye kia.

³ Ogbeakọlọ anye migha iSidoni. IJuliọsi ọ mhọli isomhelemhi na iPọlu, ọ zẹ ọli obọ ya me emole ọli, ni e ri emini ọọ nono na li. ⁴ Anye ke gbo rọte aghọ mu oni ọko nga, anye rọte odane ukiẹkiẹ eke ni oke oniemi o khi shi ni a lu iSapurọsi irari khi akpekpeli oo nase anye. ⁵ Abi anye rọ gua ọko ọ da je ọdada iSilisha ali iPafilia, anye migha ẹoli iMara na eke iLisia. ⁶ Aghọ oni ọga ekhọli-okhue ọ te me ọko-oke oniemi oyi ẹoli Alẹzadira ni oo je Itili, ọ ri anye lo ọ. ⁷ Anye e kia fie, ogbeḗ ebubu, anye mhọli ọmunu neni anye ramhi iKinidusi. Abi akpekpeli ọa rọ zẹ anye rọte ashini anye kha rọte, anye gua ọko-oke je ukiẹkiẹ eke ni oke oniemi o khi shi iKireti ni o sọ alo ghue ẹoli iSalimo. ⁸ Anye mhọli ọmunu rọte oni oke oniemi. Ikpukhokho, anye bhale ashini ọko-oke ẹẹ migha ni a lui ọpọmhegbe ni o ti mama ẹoli iLasia.

⁹ Eghẹghẹ o she pfu anye-a. Oni okiali o de shi eghẹghẹ ni a rọ ẹsẹ pfi azumhi se, ni o khi eghẹghẹ ni okhe na o la la okiali na ukhomhi oke oniemi. Ighọ iPọlu ọ tse agua ye wẹ, ọọ wẹ, ¹⁰ “Emọse, mhi she me khi okiali oyawa o ya khi okhe na ali khi o ya ri ukpokpomhi opfu ghi oni ọko ali itsua ni o tsua ali agbo oyawa.” ¹¹ Ama, ocho ni oni ọga ekhọli-okhue ọ kha rọ ri esọ shi emini iPọlu ọ ngme, ọ deba abi oni ọ gua oni ọko ọ ngme ali emini oni ọ mhọli oni ọko ọ ngme. ¹² Aborọkhia khi ashini anye migha ọa ya ti egbe eghẹghẹ orue; ebubu ẹgbọ e yemhe anye gua ke le, e dabi khi anye ya ramhi ẹoli iFonisi, ni anye la aghọ eghẹghẹ orue. Aghọ ọko oke oniemi nya ẹẹ migha yemhe-a. Eke

ni oke oniemi o khishi ni a lu iKireti ni o so alo ghue obini ovo o te e lo eko o khi.

Akpekpeli oniemi

¹³ Abi akpekpeli oke o ro ri ofie rote ukiekie ogobo o pfiolo, eni emose e dabi khi okiali o ya ze we kia ke je odalo, igho e leli uli ali akhuli ni a ro gba oko oo zu. Ee kia eseso oni oke oniemi na iKireti. ¹⁴ Ama o li deno, akpekpeli oniemi, o li rote ukiekie obita ini a so alo ghue obini ovo o te e tiemi eko pfiolo rote oni eke ni o la iteva oke oniemi i dose. ¹⁵ Oni akpekpeli o tsua rughu oko-oke oyanye, o dobe ke kia je obini akpekpeli o te pfiolo o bhale. O lase anye. Anye bie ze oli obo na akpekpeli lolighuo oo tsua. ¹⁶ Anye kia rote ukiekie ukuku eke ni o la iteva oke oniemi ni a lu iKauda, ikhi ukiekie obini oni akpekpeli o ri egbe ramhi. Iroshaka anye ro dobe tialo oko onikeke ni a ro o tsumhi egbo lo elemhi oni oko-oke oniemi. ¹⁷ Abi eni emose e ro tialo li lo se, e ri ili ge oni oko-oke oniemi gase, ini eni ili e dobe mu oli mhue toto. Irari khi ee na ulishi ini oni oko o ya gbe aye shi ugbe eke, ni o la egele eke iLibiya, ni o so alo ghue we. Igho e gbaghie ode na kpishi oyi oni oko-a, irari khi ea bie ke mhue abi e ya li o. Ishegho ni oni akpekpeli o bie tsua we ke le. ¹⁸ Oni akpekpeli o kie ri itoto tsua oni oko-oke ramhi ogbeakolo, ramhi ni, eni emose e ro tino itsua ni e tsua shi oni oko o pfino kulo oni oke. ¹⁹ Ogbeakolo e pfino ikhuli ni oni oko o ro o gbe akanya kulo oni oke. ²⁰ Aborokhia khi ogbele ebubu ni e dose khi anye a ri eloe ti ovo wekhi ukpetata, ni oni akpekpeli o kiele ro ri itoto o pfiolo, anye a ke ri udu shi o khi anye me ode ni anye te ya pfue o.

²¹ Abi eni emose ea ro le eminale ogbele ebubu, iPolu o vule, o we, "Emose a kha suo ude ni mhi ye e lo, a kha migha iKireti, Eghoghe agho, a kha tsumhi egbe e oyese onana ali opfu. ²² Ama mena mhi gueye e a mholi udu, itobo khi ongee okhoghuo o ya pfua se ni oni oko. ²³ Ooyose ageni oyi Eshinegba ni o mholi mhe ali ni mhi a ga o migha mama mhe, ²⁴ oo mhe, 'Khi ze ni ulishi o mu, iPolu. U mema ya migha ezo odalo oyi iSiza ali khi Eshinegba o she rote ilelemhi ri agbo oyi eni a ga kia mholi e obo.' ²⁵ Irarigho, a mu igbedu oye mholi, emose, irari khi mhi mhue irudunga khi Eshinegba o ya riefe oli abi o gueye mhe. ²⁶ Ama oko oyawa o mema ya gbe aye shi ugbe eke okhoghuo ni o la iteva oke oniemi, o tigbe migha."

Oni oko o de ya khere-a

²⁷ Eliyose elenuzi-igbene, akpekpeli o kie tsua anye e kiakia oke oniemi Adiriatiiki. Itsotso ogbie, o li eni ee gbe akanya oni oko eloe abine khi e she ti e mama eke. ²⁸ E mhese oni oke bino, e me khi ilimhi oyoli o khi ete-awe egbhuessa. O gbo li deno, e gbo mhese oli, o ke khi ete-awe egbhuene ali igbe. ²⁹ Ulishi o mu we khi oni oko o ya gbe aye shi eche, e rote ukhokho pfi ikhuli ene ni a ro a mu oko o gbashi lo oni oke oniemi, ee so iromhi ogbe o gbe a.

³⁰ Eni e la oni oko o gbe akanya e dua abi e li me asha a na kua. Ee tiase ukuku oko ni e tialo lolle egho nga oke oniemi, abine khi eri e nono ni e rote odalo ya pfi ikhuli lo oke oniemi. ³¹ Ama iPolu oo oni oga ekholi-okhue ali eni ekholi-okhue, "Ini emose enana ea li la elemhi oni oko, ongee, o ya pfue o."

³² Igho eni ekholi-okhue e pfa uli ni o mu oni oko onikeke mhue-a. E ze oli de tiemi elemhi oke.

³³ Neni ogbe o maghie-a, iPolu o lema we nya e le eminale. Oo we, "O she ramhi ogbele igbene ni udu o ke te sheshe e, ni a le eminale kpe. ³⁴ Mena mhia lema e, a le eminale. A lemhi ini a nono ni a kie dobe la agbo, A lemhi

khi emhikhoghhuo qa ya li ongee.”³⁵ Abi o ro ngme na se, o rue ibuledi lasele, o kphemhi na Eshinegba ukpeloeweya, o khi oli-a, oo le.³⁶ Wewe nya e mhqli udu, e le eminale.³⁷ Anye nya ni anye la oni oko, egbo egbhuegbeshe ali ogbasasa 276 anye khi.³⁸ Abi e ro ga le eminale se abi e nono, e tino ikpulu ikpamhi emhi ni e tsua kulo oke oniemhi, ini oni oko o kpe li fue.

Oni oko oke oniemhi o kulue

³⁹ Abi ogbe o ro gbe-a se, eni ee gua oni oko ea ke lesegele oke oniemhi bie, ama e me ashini ekhashe e kpi gbili shi. Agho e ke bie roli shi udu khi wewe e ya gua oni oko ya migha ini o ze we e riela.⁴⁰ Igho e pfanoni eni ili ni e mu ukpokpomhi akhuli ni o mu oko-oke oniemhi e gbashi kulo udi oke oniemhi. Eghoghe agho e taghiye uli ni a ro mu emini a ro mu oni oko ukhomhi e nyene-a. E taghiye ugbakpi oyi oni oko-a nga idane, ni e dobe ramhi ashini e nono.⁴¹ Ama oni oko-oke o ya to aye so uge eke ni o la elemhi oke oniemhi, o migha, akpekpeli o kie ri itoto o li, o tseke udi oni oko-a.

⁴² Eni ekholi-okhue ee gba abi e li ya gbolo eni ighumha nya a, ini e ya gua oke ramhi egele ni e na vu.⁴³ Ama oni oga ekholi-okhue, oo nono abi roli li ya tsumhi iPolu, qa ze we riela emini e gba. Ochogho o gueye eni e gue e gua oke e kpe danokulo oke ni e ramhi egele.⁴⁴ Eni e kpole nya e mu ikiokie eera mhue okekhi izaga oyi oni oko-oke. Igho wewe nya e ramhi ekeke emhikhoghhuo qa li we.

28

Eke ni a lui iMota

¹ Abi anye ro ri epfua-epfua ramhi egele se, anye bhale ya e khi iMota a lu oni eke ni o la iteva oke oniemhi.² Egbo ni e ngeli oni eke e somhelemhi anye ode ni anye aa sa shi. E pfi avuerer ro mu anye epfese irari khi eri amee oo rue, ogbe o pfo.³ IPolu o ya nu iguagha eera, o rewe kpe eni erali, igho enye afue o te eni iguagha lasele ya tsako shi iPolu obo, itobo khi erali e she base oli.⁴ Abi egbo ni e la oni eke ee me khi oni enye o ngomhi iPolu obo, e gueye egbe, ee, “Omose ona, ogbo ugbeli ni o gbolo egbo-a o fe khi memena. Aa me khi abi o ririre na pfue eghuli oke oniemhi, odeba oyi iguezo qa kie ze oli obo ni o la agbo.”⁵ Ama iPolu o kpishi oni enye pfilo elemhi erali. Ingomhi ni oni enye o ngomhi oli, qa li oli abikhoghhuo.⁶ E migha ri eloe shi eke e khe abi o li ya fumhi, okekhi abi o li ya fiagbe eke ghua. Ama abi e ro khe oli ramhi ni ea ro me khi emhikhoghhuo e li oli, e mu udu pfi, ee khi olitsa o khi.

⁷ Epfe-aghoni iPobiliyoni ni o khi ogbo igometi oyi oni eke ni oke oniemhi o khi shi, o mhqli apfe shi. O rue anye je apfe oyoli, o feli anye epfese egbegbo ogbele ese.⁸ Ita iPobiliyoni o yeshi i ghua, iba ali ukpokpomhi elemhi ofu e to oli. IPolu o lo elemhi owa ya so iromhi na li, o ri abo nga li egbe, o roli ze.⁹ Abi a ro me gho se, egbo eleseni e ghua ni e la oni eke ni oke oniemhi o khishi e bhale, a rewe ze.¹⁰ Eni egbo e lolo mu ekpe na anye, e somhi anye opfa. Abi anye ro ya lo oko-oke oniemhi ke vu, e wolo itsua ododa ni e to anye na anye.

Rote eoli iMota je iRomu

¹¹ Abi o ro gbe iki esedose, anye lo oko-oke oniemhi ni o migha agho khe ni orue o dose. Eoli Alezadira oni oko o te e bhale, isheli itsema iKasito ali iPolukisi a lu oni oko.¹² Anye ramhi eoli iSirakusi, anye la agho ele ese.¹³ Anye rote agho kia oke-oniemhi ramhi eoli iRegiumu. Ogbeakolo, akpekpeli o rote ukiekie ogobo ini a so alo ghue obini ovo o te e lo eko e pfiolo. Ogbele

onuzi-eva, anye lo ọli iPuteoli. ¹⁴ Anye ya ẹ eni e miesuo ni ẹẹ anye nu wẹwe la agho elemhi ẹfo uka oghuo. Anye rote agho vu, anye ramhi iRomu.

¹⁵ Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la iRomu e she suo khi anye ẹ bhale. Igho eni e miesuo eghuo e bhale ya lu anye ode, e kia ramhi Oki Apiosi ali Owa Ese ni a ku ẹ shi. Abi iPolu o ro me we, o tse Eshinegba uwegbe, o ri udu shi ọli o.

IPolu o la elemhi iRomu tse abo

¹⁶ Abi anye ro ramhi iRomu, a ze ni iPolu lolighuo o la owa ni o ghole o, a ze okhọli-okhue oghuo o ri ukpeloe ke khu ọli.

¹⁷ Abi o ro gba ele ese dose, iPolu o lu eni e ralo na egbo iJu shi ilona. Abi e ro bhale shi oni ilona, oo we, "Inyoghuo-mhe, mhi aa li egbo eyawa emhikhoghuo wekhi eri mhi gbe ushi ni eni e bia awa, e ro nga awa obo-a, ni e ro la iJerusalemu mu mhe, rue mhe na igometi iRomu. ¹⁸ Abi e ro gue mhe ezọ egbe-a se, e nono abi wewe e lie rue mhe obo-a, itobo khi mhia lue, ni a ya gbe mhe-a shi. ¹⁹ Ama abi egbo iJu ẹa ro lama shi o, loli mhi ro lema a tsua oni ezọ bhale odalo oyi iSiza. Oa khi eri mhi mhue emini mhi bhale ya gue shi egbo eyemhe egbe.* ²⁰ Onana o ze khi mhi e bhale ni awa ngme. Itobo irudushi ni egbo iZireni e mhọli a ro ri iweghe shi mhe awe ena."

²¹ E ọli, "Anye a me ebe okhoghuo ni a kekẹ ingme oye shi, rote eke iJudia bhale, ghi anye, wekhi inyoghuo awa ni e rote oobọ bhale e gue ingme oye okhoghuo ni ọa ti ye anye. ²² Ama anye ẹ nono ni anye suo unu oye, itobo khi ashakpa egbo e la ngme onobe shi oni otu onogbo ona."

²³ Igho e shi ogbele na iPolu. Ebubu egbo e bhale asha ni iPolu o la oni ogbele. Rote ele uzogbe ya ramhi eliyose iPolu o te gue ungmehi oyi Eghiele oyi Eshinegba ye we. O rote ebe Ushi oyi iMosisi ali eyi Emekeguele roli lo we esọ ini e lama mie iJesu suo. ²⁴ Ingmehi ni o ngme e lo egbo eghuo esọ, ama egbo eghuo ẹa mie shi ọli o. ²⁵ Igho e li nu egbe e khako, e vu, abi iPolu o ro ngme ungmehi ona ni o kpọli ukhokho unu se ni oo, "Ayemhe-no-pfuase o she kpe rote unu oyi Azaya emekeguele gueye eni e bia awa:

²⁶ "Le deba egbo ena
ni u gueye we,
"A ya ri esọ shi eke khue,
ama ọa ya tigbe lo ẹ esọ,
a feli ofeli khue,
ama aa me emhikhoghuo."

²⁷ Udu oyewe o bi obili-a,
esọ eyewe e zuse,
e gbo guese alo.
Ini ọa khi igbo lo,
e kha ri alo eyewe ke me eke,
e ri esọ eyewe ẹ suo,
udu oyewe o kha mhọli ilẹsingme,
e kha mu pfi bhale deba mhe,
mhi rewe ze.†

²⁸ "Irarigho, mhia nono ni a lese khi imiepfuese oyi Eshinegba khi a she roli ghi egbo iJeta. E ya ri esọ shi o!" ²⁹ [Abi o ro ngme oni ungmehi ona se, eni egbo iJu e vu, e nu egbewe khako ni o toto.]

³⁰ Ikpe eva gbada iPolu o la owa ni lolighuo o ngmomhi shi. Agho o la a mu egbo ni e bhale ya feli ọli epfese. ³¹ Igbe-udu ni o mhue ya, o ro o gue

* 28:19 Li ze Ika 25.11 † 28:27 Li ze Aza 6.9-10

ungmemhi Eghiele oyi Ẹshinegba le, o gbolo sẹsẹ egbo ingme eyi iJesu iKirisiti
Qnqmhuẹ, emhikhoghuo ọa zu ọli ode.

Ebe ni iPòlu o kẹkẹ ghi ẹgbọ iRoma Eni e miesuo

Otse oyi iPòlu

¹ Mhẹmhẹ iPòlu, ọni ọọ ga oyi iJesu iKirisiti ni a lu mhi khi aghiusomhi na kẹẹ, ni a zẹ ọ le mhi ke tsabọ usomhi onete oyi Eshinẹgba. Mhẹmhẹ mhi kẹkẹ ebe ona. ² Oni usomhi onete ona khi, oni Eshinẹgba ọ shobọ shi eke, rọte unu oyi emekeguele eyọli ni a kẹkẹ shi Ebe-no-pfuasẹ. ³ Oni usomhi onete o ya khi, ingme oyi omi ọli ni ọ rọte unuẹkpe oyi iDefidi lasele elemhi idiegbẹ. ⁴ A rọte ekpabọ oyi Ayẹmhe-nọ-pfuasẹ rọli khase, ikhi iJesu iKirisiti Onomhẹ oyawa, khi, Omi Eshinẹgba ọ khi, abi ọ rọ rọte eghuli guise ọli le. ⁵ Rọte obọ oyi iKirisiti ali eva oyọli anye te mie afu rọ khi ighiusomhi na kẹẹ eyọli, ni anye rọ ri ẹgbọ iJeta nya bhale ya sueso na Eshinẹgba. Isueso ni o rọte irudunga bhale. ⁶ Ẹẹ ẹgbọ iRomu a li la eni Eshinẹgba ọ lu, ni a li khi enayi iJesu iKirisiti.

⁷ Ẹẹ ni a la iRomu nya a kẹkẹ ebe ona ghi. Ẹẹ ni Eshinẹgba ọ nono ingme oyewẹ ni ọ zẹ, ni a khi ẹgbọ eyọli.

Okhale ali opfomhẹ e ka khi eye ẹ, rọte obọ oyi Eshinẹgba ita awa ali rọte obọ oyi iJesu iKirisiti Onomhẹ.

⁸ Onodode, mhi ri eva oyi iJesu iKirisiti tse Eshinẹgba oyemhẹ uwegbe shi agbọ oye ẹ nya, irari khi a she la ashakpa elemhi eke agbọ suo eko irudunga ni a mhọli. ⁹ Eshinẹgba ni mhi ri udu oyemhẹ nya a ga, ni mhi a tse abọ usomhi onete oyi omi ọli, ọ khi ọtsẹlẹ oyemhẹ, khi igesikia mhia ngme, khi eghẹghẹ kpa mhi rọ ọ sa to ẹ egbe ini mhia sọ iromhi. ¹⁰ Mhia lema Eshinẹgba ọ khueghie ode-a na mhẹ ni mhi me ashahale ya me ẹ ikpukhokho abi o ghọle ọli shi.

¹¹ O ma ghọle mhẹ gba ni mhi rọ me ẹ, ni mhi ri oseşẹ eyi ayemhẹ na ẹ, ni ó rẹ ẹ ya toto irudunga. ¹² Emini mhi ri ona ngme khi ni a rọ bhale ya ẹ khi awa mhẹ ikpaghiobọ na egbe. Mhi kha zese ẹ-a, ẹẹ a zese mhẹ-a. ¹³ Emọle mhẹ, mhia nono ni a lẹşẹ khi, ebubu eghẹghẹ mhi she gba li khi mhi bhale ya feli ẹ, ni mhi gbo ri ẹgbọ bhale irudunga abi mhi kpe liẹ riẹlẹ ọli ifuabọ ẹgbọşẹ ni e khi iJeta, ama, ọzuode o zu mhẹ ode.* ¹⁴ Egboli oyemhẹ o khi ni mhi rọ tse abọ ona ye ẹgbọ kpa, ghe ẹgbọ iGiriki ali eni ẹa khi iGiriki, ene fialo-a ali eni ẹa fialo-a, shi eni mhọli ẹgbhali ali eni ẹa mhọli ẹgbhali. ¹⁵ Ighọ, o gbo liẹ kphakpa mhẹ egbe ni mhi rọ li gue oni usomhi onete ye ẹ ni a la iRomu.

Ekpabọ ni o la oni usomhi onete

¹⁶ Omama oni usomhi onete ọa ya mu mhẹ, irari khi lọli o khi ekpabọ oyi Eshinẹgba ni a rọ ọ tsumhi ogbọkpa ni ọ miesuo, ẹgbọ iJu o kpe ramhi egbe, neni o tigbe ramhi ẹgbọ iJeta egbe.† ¹⁷ Oni usomhi onete ona o guele abi Eshinẹgba ọ liẹ mie ogbọkpa ni ọ mhọli irudunga. Ezeşẹ abi Ebe-no-pfuasẹ ọ ngme khi, “Oni Eshinẹgba ọ ri irari irudunga oyọli pfa na, ọ ya la agbọ.”‡

Elemhi ibibi oyi Eshinẹgba

¹⁸ Idane elemhi ibibi oyi Eshinẹgba o te ẹ tiemhile shi ẹgbọ ni ẹa miesuo ali ena ọkhọlọ nya ọ, ni e ri ọkhọlọ oyewẹ ẹ khukhu ẹgbọ alo ini e khi lẹşẹ igesikia oyi Eshinẹgba. ¹⁹ Aborokhia khi e lẹşẹ emini a dobe a lẹşẹ ingme oyi Eshinẹgba,

* **1:13** Li zẹ Ika 19.21 † **1:16** Li zẹ iMak 8.38 ‡ **1:17** Li zẹ Abak 2.4

itobɔ khi ɔ khueghie ɔli-a khasɛ wɛ gboo. ²⁰ Irari khi rɔte igbaekɛle agbɔ a te mɛ ekpabɔ ali ufumhi ali abi Ɛshinɛgba ɔ li gboo. Emini ɔ ma nya o ri awa mɔli ilɛɛɛ abi ɔ li. Onana o zɛ khi ɛgbɔ ɛa mhuɛ emini e ya liɛ khi o zɛ ni wɛwɛ ɛa rɔ miesuo.

²¹ Ɛ lɛɛɛ Ɛshinɛgba, ama ɛa kuɛghie ɔli abi Ɛshinɛgba, wɛkhi eri e kphɛmhi ɔli. Ochogho, isamhi afuɛ ɛɛ sa, ighɔ udu ɔyɛghɛ oyɛwɛ o bishi-a. ²² Ɛ khi, eni e fialo-a wɛwɛ e khi, ama e mele eyeghɛ-a. ²³ E ya ɔghie ufumhi ni a rɔ na Ɛshinɛgba ni ɔ la agbɔagbɔ na ikhumhi ni a mama rɔ khɔkhɔ ɔgbɔ ni ɔɔ ghu ali ipfeli ali elamhakɔ ali emini ɛɛ ti akpidi ekɛ.*

²⁴ Irarighɔ, Ɛshinɛgba ɔ rɔ rue wɛ obɔ-a na ɔghuɛmhɛ olamhɛ oyi udu eyɛwɛ ali itɛɛɔ ni e nu egbewɛ ɛ li. ²⁵ E ri ɛgbɔli ɔghie igɛsikia oyi Ɛshinɛgba. Eɛ ga emini a ma, ocho ni e kha rɔ ke ga Ima, ɔni ɔ khi ɔni a kuɛghie ya ramhi ɛɛ ni agbɔagbɔ. Atɛ.

²⁶ Itobɔ ona, Ɛshinɛgba ɔ rɔ rue wɛ obɔ-a na ɔghuɛmhɛ omama. Egbegbi ikpotso eyɛwɛ, e nu egbe wɛ ɛ gbhɛ. ²⁷ Ighɔ li khi eni emɔɛ, ocho ni e kha rɔ le ke deba ikpotso, emɔɛ na abi wɛwɛ ɛɛ ghɔle wɛ inu-gbhɛ. Emɔɛ ɛ gbe ikanya omama ke deba emɔɛ, irarighɔ, e she mie ifata ikanya ebe eyɛwɛ.

²⁸ Irari khi ɛa lama ri egbegbi ilɛɛɛ oyi Ɛshinɛgba ni e mhuɛ shi udu, Ɛshinɛgba ɔ rɔ zɛ wɛ obɔ na isamhi ebe udu oyɛwɛ ni e ke riɛɛ emini ɛa kha riɛɛ. ²⁹ Ɔkhɔli khi ɔkhɔli nya o kɛɛ wɛ-a, ghe ingmobe, ghe emhi ito-egbe, ghe ubɔgbɔ. Ofuma ikpekpe o vɔ wɛ egbe, ghe ugbeli, ghe okhɔli, ghe ikpamhika, ghe ɔbe-imumu. Eni ɛ tsue ɛgbɔ kiakia e khi. ³⁰ E ri unu ɛ yese ɔgbɔ-a, ɛɛ biselemhi Ɛshinɛgba, ezunu-obe, ni ɛa mhuɛ ekpɛ, ni ɛɛ tonɔ obɔ udu. Odɛ ebe ni a rɔ li ɔkhɔli enegbɔ, ɛɛ sa rɔ lasɛle ɛghɛghɛ kpa. Ɛa ya suɔ esɔ na itawɛ. ³¹ Ɛa mhuɛ ilɛsingme, ɛa ri ishobɔ oyɛwɛ a gbe akanya, ɛa ya ti elemhi ɔgbɔ wɛkhi eri e mhuɛ ilɛlemhi na ɔgbɔ. ³² Ɛ lɛɛɛ khi ushi oyi Ɛshinɛgba, ɔɔ khi, ɛgbɔ ni e li na ngeli, eni e ya pfua e khi, ɔa khi eri e lɛɛɛ ɛ riɛɛ emhi eghɔghɔ tɛ, ama ɛɛ mie obɔ shi eni ɛ gbe ikanya eghɔghɔ o.

2

Iguezɔ oyi Ɛshinɛgba

¹ Yɛyɛ ni u wa gue ɛgbɔɛɛ ɛzɔ, waa mɔli obini u pfue ɔ ya je, irari khi eghɛghɛ kpa ni u rɔ gue ɔgbɔɛɛ ɛzɔ ne, egbe ɛ wa gue ɛzɔ, itobɔ khi yɛyɛ oyɛ u lili ɛ riɛɛ eni emhi.* ² Awa lɛɛɛ khi ɛzɔ ni Ɛshinɛgba ɔ gue ɛgbɔ ni ɛɛ riɛɛ emhi eghɔghɔ, khi igɛsikia ɔ deba gue ɔli. ³ Eri u dabi khi ini yɛyɛ ɔgbɔ afuafuafu u gue ɛgbɔɛɛ ɛzɔ, khi yɛyɛ u li riɛɛ onni emhi eghɔghɔ, khi u ya pfue ɛzɔ oyi Ɛshinɛgba? ⁴ Abi khi eri u ri ɛloɛ ɛ gbe isomhɛlemhi ali iregbemie ali irabɔmudu eniɛmhi eyɔli, nu waa lɛɛɛ khi isomhɛlemhi oyi Ɛshinɛgba o rɛ ramhi imupfi?

⁵ Ama irari igbiti ali udu ni ɔa mhuɛ imupfi ni a mhuɛ, a rɔ khi ma ofu oyi Ɛshinɛgba, ni ɔ rɔ ya na ɛ osoli, eghɛghɛ ni iguezɔ oyɔli ni ɔa mhuɛ azɛba o rɔ ya feli lasɛle. ⁶ Ɛshinɛgba, “O ya fali ɔgbɔgbɔ ota abi ɔ li gbe.”† ⁷ O ya ri agbɔ na agbɔagbɔ na ɛgbɔ ni e mhuɛ irabɔmudu ɛ riɛɛ onete, ni ɛɛ nono ufumhi ali agbɔ ni ɔa mhuɛ ukpɛɛ. ⁸ Ama ɛgbɔ ni ɛɛ na shi oyɛwɛ tɛ, ni ɛa ri esɔ shi igɛsikia ni o la ungmɛmhi oyi Ɛshinɛgba, ni e deba onobe vu, Ɛshinɛgba ɔ ya tiese ofu ali elemhi ibibi oyɔli le shi wɛ ɔ. ⁹ Ɛgbɔ eni ɛɛ riɛɛ onobe nya e

ya me osoli ali oya. Okekhi egbo iJu, okekhi egbo iJeta. ¹⁰ Ama Eshinegba o ya ri ufumhi ali itinga ali opfomhe na egbo nya ni e ri ele onete. Okekhi egbo iJu, okekhi egbo iJeta ¹¹ Irari khi Eshinegba o ya zo lo ogbokhoghuo.[‡]

¹² Egbokpa ni e lamhe olamhe ni e me ebe ushi deba, ogbo o ro te ebe ushi ya gue we ezo, ama egbokpa ni e mhu e ushi deba ni e lamhe olamhe, a ya ro te ushi gue we ezo. ¹³ Irari khi o khi egbo ni e su o abi ushi o ngme ni e ro li e gbe akanya, Eshinegba o ya pfa na khi e pfuase. ¹⁴ Egheghe kpa ni egbo iJeta, ni e mholi ushi, e ro ro te angeli oyewe ri ushi gbe akanya ne, eri e ro khas e khi e lese emini o ti ali emini o ti ni a ri ele, ini e ri ri e mhu e ushi. ¹⁵ Eri angeli oyewe ro khas e khi emini ushi o o a ke ri ele, khi e keke o li shi udu, udu oyewe o pfi otsele shi o, isamhi eyewe ni e gue we ezo isheghuo, e gbo khe we shi eke. ¹⁶ Igho o ya li ogbele ni Eshinegba o ya ro te obo oyi iJesu iKirisiti gue we ezo ri osheli oyewe lasele abi mhi li ri usomhi onete tse abo.

Egbo iJu ali ushi

¹⁷ Ini a lu egbe e egbo iJu, a ri egbe da ushi ri Eshinegba a tonon obo udu, ¹⁸ Ini a ze Ebe-no-pfuase lese ogu emhe oyi Eshinegba, ni a gbo lese emini o gbe akanya, ¹⁹ ini a lese khi ee a khi eni ee sese ezalo ode, ni a ro gbo khi akpa na egbo ni e la alo ebili, ²⁰ a ye egbo ni e khi eyeghe ude, a sese eni e a lese. A mholi o li shi udu khi ilese ali igesikia o gba pfo shi elemhi ushi. ²¹ Ee ni a sese egboese, elo o ze khi aa ya sese egbe e? Ee ni a lie ogbo o khi do ughiat o, aa lie do? ²² Ee ni a lie ogbo o khi kia okia, aa lie kia okia? Ee ni ikhumhi igada udu khi kpare, aa lie do ughiat o elemhi Owa oyi Eshinegba? ²³ Ee ni a tonon obo udu khi a mhu e ishi eyi Eshinegba, aa ri omama mu Eshinegba abi a lie gbe eni ishi-a? ²⁴ Ebe-no-pfuase o o khi: "Irari ee ni a khi egbo iJu egbo iJeta e ro o ze emuebe na eva oyi Eshinegba." ²⁵ Ini a ri ishi a gbe ikanya, oshela oye e o ro mu eloe, ama ini a gbe ushi-a, eri a li abine khi aa shela-a. ²⁶ Ini ogbo ni o khi iJu ni ogbo aa shela-a o ri ushi oyi Eshinegba gbe akanya, Eshinegba o ya leli o li shi oni aa shela-a? ²⁷ Itobo igbo, egbo iJeta e ya pfa ezo mu e iJu itobo khi a gbe ushi-a, aboriekhia khi a keke oni ushi shi ebe na e ni a gbo shela-a, ama wewe e ri ushi e gbe akanya ini aa riri shela we-a. ²⁸ Oa khi itobo khi ogbo o ngeli abi ogbo iJu ali itobo khi a da shela o li-a o ro khi egbegbi iJu. ²⁹ Ama oni o khi egbegbi iJu o khi oni o ri ushi e gbe akanya, Oshela na ekelemhi udu o khi igesikia oyi oshela, o khi ona eku e idiegbe oye. Ogbo ogbogho Eshinegba o ku eghe o li, aa khi egbo ee ku eghe o li.*

3

¹ Ighe eleli ni egbo iJu, ikhi eni a lu eni a shela-a, e mholi dose egbo iJeta? Ighe eleli ni o la o na egbo ni e lu egbewe eni a shela-a? ² Eleli o la o na ogbogbo ode khi ode. Odode, egbo iJu Eshinegba o kpe ri oni ungmehi nga obo.

³ Ini o fe khia khi eghuo o e mhu e irudunga? Eri umha mhu e irudunga oyewe o ya lie khi Eshinegba o ke ze ri egbe e nga? ⁴ Iiye e! Ini ogbokpa o tseku khi ologbhu e, igesikia Eshinegba o khi. Abi Ebe-no-pfuase o ngme, ni oo.*

"A mema me khi ye ye u te ode ini u ngme,

ali khi u ya mu o le
ini a gue e ezọ.”

⁵ Ama ini umha gue e ngeli oyawa o ri ipfuase oyi Eshinegba khase gboo, se awa ke fe ya ngme? Eri awa ya lie khi Eshinegba o gbe awa azeba ini o na awa osoli to onobe ni awa li? Eri mhi la ana ngme abi ogbo o lie ngme. ⁶ Emini a so shi ona khi, Iye o, ini o khia khi Eshinegba o gbe azeba lo, se o kha li dobe gue agbo ezọ? ⁷ Egbo eghuo e ya ke khako, ee li, “Ini o khia khi egbholi ni mhi lo o ri ize-ri-egbenga oyi Eshinegba khase, ni o khi ma ufumhi oyoli, se a ke gbo lie pfa ezọ mu mhe abi ogbo ona olamhe?” ⁸ Elo o ke ze ni awa a ro lie khi o tine ni awa ke li ingmobe ni onete o rote o lasele? A ya gue ogbogbo eni e ngme na ezọ. Ezeze abi egbo eghuo e she kpe li kiemo egbholi ma mhe khi emini mhia sese egbo ghọ.

Aa me oni o gue e ngeli

⁹ Ini a fe bino o bie, eri awa iju awa fe ti dose ijeta? Iye o! Mhi she kpe roli khase khi egbo iju ali egbo ijeta nya elemhi olamhe awa la a kia. ¹⁰ Abi Ebe-no-pfuase o ngme ni o:

“Ogbokhoghuo o la o

ni o gue e ngeli, ogbo aa me,

¹¹ Aa me oni o mhu e ilese,

wekhi eri ogbokhoghuo

o ga Eshinegba.

¹² Egbo nya e she so

ukhokho gbe Eshinegba.

Wewe nya e she rote

ode oboese ni o a ti.

Ogbokhoghuo o la ni

o rie e onete,

ogbo aa me oghuo kpe!”†

¹³ “Eri ukokoluolu o yewe

o li abi uji ni o

khueghie-a shi eke.

Eri elemhi oyewe

O ri udimhi e pfi itsee.”‡

“Osue enye afue o la we unu.”

¹⁴ “Inu eyewe o vo

itse ebe ikuku ali oyala.”§

¹⁵ “Oa ya mu we unu

ni e ro gbe ugbeli,

¹⁶ epfua ali oyese ee pfi

shi obini e je kpa,

¹⁷ E a lese abi a lie la opfomhe.”*

¹⁸ “Wekhi eri e mholi

ekpe na Eshinegba.”†

¹⁹ Mena, awa lese khi emini a keke shi ushi nya, khi eni e deba ushi e ngeli a keke oli na. Ni a ro bhale ya e khi ogbo okhoghuo o ya lie khi emini o ze ni lue ro gbe ushi-a na, ini Eshinegba o gue agbo nya ezọ. ²⁰ Ogbo o la o ni a

† 3:12 Li ze Iwolo 14.1-3; 53.1-3 ‡ 3:13 Li ze Iwolo 5.9; 140.3 § 3:14 Li ze Iwolo 10.7 * 3:17 Li ze Aza 59.7-8 † 3:18 Li ze Iwolo 36.1

ya pfa na khi o pfuase irari khi o ri ushi e gbe akanya. Ochoghọ eri ushi o ze awa lese khi olamhe o la o.‡

Igue-ngeli ni o rote irudunga bhale

²¹ Ama Eshinegba o she ri ode onogbo ni o te pfa na awa khase awa ni o khi abi ushi o sese awa. Ni ebe Ushi ali emekeguele e pfi otsese shi. ²² Oni ode onogbo ona ni Eshinegba o ro bhale, irudunga iJesu iKirisiti o te e bhale deba eni e mie o li suo nya. Ikhioda o la o na eni e khi iJu ali iGiriki. ²³ Irari khi ogbokpa o she lamhe, egbo e she nuata shi Eshinegba ni o o tsumhi o. ²⁴ Ama afue afue o ri okhale oyoli pfa na awa khi awa pfuase, rote ipfasheke ni o te obo oyi iJesu iKirisiti bhale. ²⁵⁻²⁶ Eri Eshinegba o ri iKirisiti khase agbo nya, khi loli o khi oni o dobe ya ri olamhe topfa agbo, abi o li ku o lia eyoli kua ukhomhi apfida. Awa kha regbenga emini iKirisiti o riefe, awa mholi ipfasheke ni o ro rokhashe khi Eshinegba o ya gbe azeba. Itobo khi Eshinegba o mholi irabomudu ali khi o ya gbe azeba, o ro o gbe olamhe kua na egbo, o guele khi ogbokpa ni o ri udu nga iJesu, khi oni a pfa na o khi.

²⁷ Elo awa ke tono obo udu e shi? Afue! Elo o ze ona? Itobo khi awa ma ro ri ushi a gbe lo? Iiye o, ama itobo khi awa miesuo. ²⁸ Irari khi awa zoli ukhomhi khi eri Eshinegba o pfa na egbo ni e mhue irudunga ni o khi irari iri-ushi-gbe akanya. ²⁹ Eshinegba oyi egbo iJu tse o lese khi, o ke li khi Eshinegba oyi egbo iJeta? Oyewe o khi gueguegue. ³⁰ Eshinegba oghuo o khi, oni o pfa na egbo eni e shele-a rote irudunga oyewe ali eni aa shele-a rote oni irudunga oghuo.*

³¹ Eri ona o ke lie khi itobo irudunga oyawa, khi awa a ke mhue emini awa ri ushi e li? Iiye e. Ochoghọ awa kie mu ushi mhue.

4

Irudunga o ri Aburaamu migha shi ipfuase

¹ Se awa ke ya ngme shi ingme oyi Aburaamu ni o khi ititawa? Elo o fe me eni ingme ipfana rote irudunga onana? ² Ini o khia khi ikanya ni Aburaamu o gbe a ro pfa na li lo, o kha me emhi ro ke tono obo udu, ama o khi odalo oyi Eshinegba. ³ Eri Ebe-no-pfuase o, "Eri Aburaamu o mie Eshinegba suo, loli a ro leli o li na li shi ipfuase."* ⁴ Ini ogbo gbe akanya, ogbo o ya lie khi ifata ni o mie khi isomhopfa lo, ama eri o gbe akanya shi o. ⁵ Ama ogbo ni o ri egbe da ikanya obo oyoli ni o gbe, ni o regbenga Eshinegba ni o pfa na ona okhoro, oni irudunga ni o mholi egho a deba guele khi o pfuase. ⁶ Abi iDefidi o ro ngme nga ikhivose oyi oni Eshinegba o pfa na, ni o khi itobo ikanya obo oyi lolighuo, o mu ma ingme ena, abi o ree,

⁷ "Oghelẹ o khi na egbo
ni Onomhue o gbe
umha gueli oyewe kua,
ni a ri olamhe oyewe
topfa we.

⁸ Oghelẹ o khi na ogbo
ni Onomhue o keke
olamhe eyoli shi na li."†

⁹ Oni ikhivose ona, egbo ni a shele-a e lese mholi o li? Abi khi egbo ni aa shele-a e li mholi o li? Awa kie kpe e ngme o li khi irudunga ni Aburaamu o mhue,

‡ 3:20 Li ze Iwolo 143.2; iGal 2.16 § 3:22 Li ze iGal 2.16 * 3:30 Li ze iDeut 6.4; iGal 3.20 * 4:3 Li ze Igbae 15.6; iGal 3.6 † 4:8 Li ze Iwolo 32.2

lọli a rọ guele khi ọ pfuase. ¹⁰ Eghẹghe onoghwo a rọ leli ọli na li? Abi a rọ shele ọli-a se lọ, abi khi neni a shele ọli-a? Oa khi abi a rọ shele ọli-a se, ama abi aa rọ shele ọli-a ne lọ. ¹¹ Itobọ khi ọ mholi irudunga, Eshinegba ọ rọ pfa na li khi ọ mholi ipfuase neni ọ shele-a. Irarigho, ọ rọ khi ita oyi egbo nya ni e miesuo, oni aa tseku shele we-a. Eghẹghe agho ni e khi eni a pfa na khi e pfuase. ¹² Ita oyi egbo eni e shele-a ọ li khi. Aa khi itobọ khi a shele we-a tse, ama irari khi e deba ete-awe agbo irudunga nabi itawa Aburaamu, neni a shele ọli-a.

Irudunga a te a mie ishobo eyi Eshinegba

¹³ Oa khi iri ushi gbe akanya Aburaamu ali imimi ọli e te mie oni ishobo khi lọli ọ ya le ugu agbo nya, ama rọte angeli ipfuase ni ọ rọte irudunga bhale oyọli lọ. ¹⁴ Irari khi ini eni e ri ushi gbe akanya e le oni ugu lọ, irudunga ọa kha ke mu ọloe, oni ishobo ọ mele afue-a. ¹⁵ Eri ushi ọ ri ofu oyi Eshinegba bhale, irari khi ini ushi ọa la ọ, igbushi-a ọa kha la ọ.

¹⁶ Irarigho, oni ishobo, irudunga ọ te e bhale, ishegho ni ọ khi oyi okhale, ali ni ọ migha na imimi Aburaamu. Oa khi oyi egbo ni e ri ushi e gbe akanya tse, ama li shi oyi eni e miesuo abi Aburaamu. Irari khi Aburaamu ọ khi ita awa nya elemhi ayemhe. ¹⁷ Abi Ebe-no-pfuase ọ ngme ni ọọ, “Mhi she re mele ita oyi ushishi ebubu-a.” Irudunga ni Aburaamu ọ mhue Eshinegba ọ rọ shobo na li. Eshinegba ni ọọ ri eni e ghu-a guale bhale agbo, ni ọ ma emhi enegbo. ¹⁸ Eri Aburaamu ọ miesuo, ọ mhue irudushi, abi ọa rọ tseku me emini ọ ri udu shi ne, itobọ igho ọ rọ khi, “Ita ishishi ebubu.” Abi a kie kpe li gue ọli ye ọli khi, “Imimie e ya bu abi ikpetata.” ¹⁹ Oa tigbe loshe Aburaamu shi irudunga oyọli, aboriekhia khi ọ she gbe ikpe egbhueshe, ni ọ gbo lese khi lọli she womhe ramhi eghuli ali khi iSera ughuoli ọ she li womhe dose ni ọ ke dobe ya bia eniye. ²⁰ Irudunga oyọli ọa mhue olosemhe wekhi eri ọ khokho udu shi emini Eshinegba ọ ngme. Oni irudunga oyọli ọ ri itoto na li, ọ kueghie Eshinegba. ²¹ Eri ọ lama shi ọ egbegbo khi Eshinegba ọ ya dobe riye emini ọ shobo na lue. ²² Lọli ọ ze khi, “A pfa na li khi ọ pfuase.” ²³ Ungmemhi khi, “A leli ọli na li shi angeli ipfuase,” ọa khi lolighuo tse a keke ọli na. ²⁴ Ama a li keke ọli na awa, eni Eshinegba ọ lie leli angeli ipfuase na, ni awa mie ọli suo ikhi lọli ni ọ rọte eghuli guise ijesu Onomhue oyawa le. ²⁵ Eri Eshinegba ọ rue ọli obọ-a ni ọ ghu-a shi ingmobe eyawa. O guise ọli le bhale agbo ni ọ khuese awa pfuase.†

5

Opfomhe ali Oghele

¹ Irarigho, aborokhia khi a she pfa na awa egho khi awa pfuase rọte irudunga oyawa, awa she mhue opfomhe odalo oyi Eshinegba rọte obọ oyi ijesu iKirisiti Onomhue oyawa. ² Lọli awa rọte obọ oyọli mholi ode lo isomhelemhi oyi Eshinegba, te irudunga ni awa migha nga memena. Awa ke ghele shi irudushi oyi ufumhi oyi Eshinegba. ³ Oa khi igho tse, ama awa lie ghele shi osoli oyawa, irari khi awa lese khi eri osoli ọ seşe ogbo iregbemie. ⁴ Iregbemie ọ ri ogbo ọ mhue egbegbi angeli, egbegbi angeli ọ ri ogbo ọ mhue irudushi. ⁵ Oni irudushi ona, ọa ya ze awa me omama. Irari khi Eshinegba ọ she tutu inono oyọli ku awa udu rọte Ayemhe-no-pfuase, ni ọ rọ na awa. ⁶ Irari

‡ 4:11 Li ze Igbae 17.10 § 4:13 Li ze Igbae 17.4-6; 22.17-18; iGal 3.29 * 4:14 Li ze iGal 3.18

† 4:16 Li ze iGal 3.7 ‡ 4:17 Li ze Igbae 17.5 § 4:18 Li ze Igbae 15.5 * 4:19 Li ze Igbae 17.17

† 4:25 Li ze Aza 53.4-5

khi eḡheḡhe ni awa aa rọ mhọli ekpabọ ni awa rọ khi ena olamḡe, iKirisiti ọ bhale ya ghu-a na awa. ⁷ O ma munu ni oḡbọ ọ rọ ghu-a na oḡbọ ni ọ guẹ ẹ ngeli, otse oḡbọ ọ ya rọsheka ni luẹ ghu-a na oḡbọ onete. ⁸ Ama eri Eshineḡba ọ ri inono ni ọ mhọli na awa khase. Lọli o ze khi eḡheḡhe ni awa rọ kie khi ena olamḡe, iKirisiti ọ rọ bhale ya ghu-a na awa.

⁹ Aborọkhia khi a she rọte ọlia eyoli pfa na awa mena, seẹ ọa liẹ tsumhi awa ofu oyi Eshineḡba! ¹⁰ Irari khi ini eḡheḡhe ni awa rọ khi ebe Eshineḡba khi a rọte eghuli ni omiọli ọ ghu ri awa nu ọli mhue iro-riele, seẹ awa ni a she rọ nu Eshineḡba somhi awa aa li gbo ya rọte agbọ oyọli mhue imiepfuese! ¹¹ Ọa khi ighọ tse, ama awa li mhọli oghẹle ayi Eshineḡba rọte iJesu iKirisiti Onomhue oyawa, ọni awa rọte obọ oyọli mhue irosomhi.

Adamu ọ ri eghuli bhale, iKirisiti ọ ri agbọ bhale

¹² Olamḡe ni Adamu ọ lamḡe o ri eghuli lo agbọ le. Olamḡe oyọli o ze khi oḡbọkpa ọ khi ọna olamḡe, irarighọ oḡbọkpa ọ rọ ya ghu.* ¹³ Irari khi neni a ri ushi bhale olamḡe, ọ she kpẹ lo agbọ le, ama ashini ushi ọa la, aa ya leli olamḡe na oḡbọkhọghuo. ¹⁴ Aboriẹkhi ighọ, eri eghuli o kie rọte eḡheḡhe oyi Adamu gbe eḡbọ ya ramhi eḡheḡhe oyi iMosisi, li shi eḡbọ ni ẹa gbe ushi-a abi Adamu ọ li da omḡese oyi Eshineḡba. Adamu ọ khi irokhọkọ oyi ọni ọ ya bhale.

¹⁵ Ama wẹwe aava ẹa li abeghuo irari khi isomhopfa onayi Eshineḡba ọa li abi olamḡe oyi Adamu. Igesikia o khi, khi ebubu eḡbọ e ghu-a irari olamḡe oyi oḡbọghuo oghọ. Ama okhale oyi Eshineḡba o fune. Ighọ khi isomhopfa ni ọ rọ na ebubu eḡbọ rọte isomhelemhi oyi oḡbọ oghuo, ikhi iJesu iKirisiti.

¹⁶ Ikhiọda o la isomhopfa oyi Eshineḡba ali olamḡe oyi Adamu. Oni olamḡe oghuo oghọ o ri ina-osoli bhale. Ama isomhopfa oyi Eshineḡba o ri ipfana bhale ghi awa aboriẹkhia khi eni e lamḡe awa khi. ¹⁷ Igesikia o khi, khi rọte olamḡe oyi oḡbọ oghuo, eghuli o te bhale agbọ. Ama emini oḡbọ oghuo ọ rieḡe, ikhi iJesu iKirisiti, o fune. Eḡbọ nya ni e mie okhale oniẹmhi ali isomhopfa afue afue oyi ipfuase oyi Eshineḡba, e ya mu olamḡe ọ le, rọte obọ oyi iKirisiti. ¹⁸ Abi olamḡe oyi Adamu o li ri ina-osoli ghi eḡbọkpa, ighọ ipfuase oghuo oyi iKirisiti o li ri ipfana ali isomhopfa agbọ oyi Eshineḡba na oḡbọkpa. ¹⁹ Irari khi, abi umha-suesọ oyi oḡbọ oghuo o ri eḡbọ nya khi ena olamḡe, ighọ a li ya pfa na ebubu eḡbọ shi ode oyi Eshineḡba irari isuesọ oyi oḡbọ oghuo.

²⁰ Eri ushi o bhale ni eḡbọ leḡe ashini e khi ena olamḡe ramhi, ama abibi olamḡe e tseku li bu, ilelemhi oyi Eshineḡba o bu doḡe we. ²¹ Eḡheḡhe agho ni a bhale ya ẹ khi ezeze abi olamḡe o ri eghuli bhale, okhale oyi Eshineḡba o ri ipfuase leghie, o ri agbọ na agbọagbọ bhale, rọte obọ oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa.

6

Ghu pfa Olamḡe, u nu iKirisiti la agbọ

¹ Se awa ya ngme mena, eri awa ya ke li ingmobe le tse ni okhale oyi Eshineḡba o ke bua shi ọ doḡe agho? ² Iiye o! Awa ni idiegbe oyawa o ghu pfa olamḡe, seẹ awa ke gbo liẹ ke lamḡe? ³ Abi khi aa leḡe khi awa nya ni a batazi shi iJesu iKirisiti, khi eri awa batazi shi eghuli oyoli? ⁴ Irarighọ, eri a ri awa nu ọli to abi a rọ so awa oke batazi awa shi eghuli oyoli, ni a bhale ya

* **5:12** Li ze Igbae 3.6

ẹ khi abi a li ɔte eghuli guise iKirisiti le ɔte ufumhi oyi Ita, ni awa li mholi agbo onogbo.*

⁵ Abi a ɔ ku awa ali lolu gbe she eghuli oyoli egbo, igbo a gbo lie ku awa ali lolu gbe shi iguisele oyoli. ⁶ Awa lese ona khi idiegbe oyawa onodiọ khi eri o nu ijesu ghu-a shi apfida, ni a ɔ bhale ya ẹ khi idiegbe olamhe oyawa o mele afue-a. Ini awa khi ke gbo khi ighumha olamhe. ⁷ Itobo khi ini ogbo o ghu-a, o she pfue ekpabo olamhe. ⁸ Mena, ini awa she nu iKirisiti ghua, awa miesuo khi awa ya li nu oli la agbo. ⁹ Irari khi awa lese khi abi a she ɔte eghuli guise iKirisiti le egbo, ọa ke gbo ya ghu ghue, eghuli ọa ke gbo mholi ekpabo shi oli egbe. ¹⁰ Eghuli ni o ghu, utoghuokpe o ghu oli ɔ mu ekpabo eyi olamhe o le. Agbo ni o la, o la o na Eshinegba. ¹¹ A li ligho leli egbe ẹ shi eni e ghu pfa olamhe, ama a la agbo na Eshinegba elemhi ijesu iKirisiti. ¹² Irarigho, a khi ze ni olamhe o le egbie shi ẹ egbe ni a ri oguemehe ebe eyoli ke gbe akanya. ¹³ A khi ri ukiẹkie idiegbe okhghuo oyee na olamhe, wekhi eri u re we shi eke shi akanya okholo, ochoghọ, a ri egbe ẹ na Eshinegba abi eni a she ɔte eghuli nyene bhale agbo, ama a ri idiegbe oyee na li abi itsua ipfuase. ¹⁴ Irari khi olamhe ọa ke ya khi ọa oyee, itobo khi ushi ọa ke ẹ ke mhesẹ na ẹ, ama elemhi okhale oyi Eshinegba a ke la.

Ighumha eyi angeli ipfuase a ke khi

¹⁵ Se o ke li mena? Awa ke lamhe itobo khi ushi ọa ke mhesẹ ẹ na awa, se ni okhale oyi Eshinegba? Iiye o! ¹⁶ Aa lese khi oghumha oyi emini a suo eso o na a khi? U dobe ya khi oghumha oyi olamhe ni o ri eghuli ẹ bhale, u gbo dobe ẹ ze isueso na Eshinegba ni o ri ogbo o bhale angeli ipfuase. ¹⁷ Ama awa tse Eshinegba uwegbe, irari khi egheghe ni o dose, a kpe khi ighumha eyi olamhe, egheghe agbo a ga ri udu oye ẹ nya a suo eso na osese ni a sese ẹ. ¹⁸ A she pfuese ẹ olamhe, ama ighumha eyi Eshinegba a ke khi, ni a ke riẹle emini o ghole Eshinegba.

¹⁹ Eri mhi ngme ona abi ogbo lie ngme, itobo khi aa lolo toto. Abi a kpe li ri idiegbe eye ẹ shi ighumha na ikanya ichimhi ali okholo, a li ligho ri egbe ẹ shi ighumha angeli ni o ghole Eshinegba, ni o ri ipfuase ẹ bhale. ²⁰ Abi a ɔ khi ighumha olamhe, aa mhue emini a ri angeli ni o ghole Eshinegba riẹle. ²¹ Ighe eleli ni a mhue oni egheghe shi ikanya ni e ke tigbe ri omama a mu ẹ ena? Emhi eghogho eghuli ee pfi. ²² Ama mena ni a she ɔte olamhe pfuese ẹ, ni a ke ɔ khi ighumha eyi Eshinegba egbo, eleli ni a khiese, ipfuase o re ẹ ya khue pfuase, o ri agbo na agboagbo o na ẹ. ²³ Irari khi ifata oyi olamhe khi eghuli lo, ama isomhopfa oyi Eshinegba agbo na agboagbo lo ɔte obọ oyi ijesu iKirisiti Onomhue oyawa.

7

Abi a lie ngeli elemhi ughue

¹ A lese inyoghuo, khi eri mhi nu ẹ ngme abi egbo ni e lese ushi, khi ushi o mholi ekpabo shi ogbo egbe ini oni ogbo o kie da la agbo ne. ² Ezeze abi ushi o ngme khi okpotso ni o la ughue ọa gbudu vu odo li obọ ini oni omose o kie da la agbo ne, ama khi ini o ghu-a oni ushi ọa ke mu oli. ³ Irarigho, ini o vu ya ngeli na omose olese, abi odoli o li kie la agbo egbo, a ya lu oli okiokia. Ama ini odoli o ghua, oni ushi ogbo ọa ke mu oli, ọa ke khi okiokia, ini o tseku ngeli na omose olese. ⁴ Igbo o li khi shi ẹ ọ inyoghuo-mhe. Idiegbe oyi iKirisiti a ke

* 6:4 Li ze iKolo 2.12

khi, eɛ a she li ghu-a pfa ekpabɔ oyi ushi. A she ga li mhɔli eghɛghe ni a rɔ mele oyi oghɔese-a, ikhi ɔni a rɔte eghuli guise le, ni a mɛ asha ke gbe akanya enete na Eshinɛgba. ⁵ Irari khi abi idiegbe olamhɛ o rɔ ɔ mhɛsɛ na awa, ighɔ oghuɛmhɛ oyi olamhɛ ni ushi o zese-a o la awa idiegbe gbe akanya, ena e ri awa ngeli angeli ni ɔɔ pfi eghuli. ⁶ Ama mena, abi awa rɔ she ghu pfa emini e ke kpɛ gɛnɔ awa eghɔ, a she pfuase awa obɔ oyi ushi, ni awa mɛ asha rɔte odɛ onogbɔ oyi Ayɛmhɛ ke ga, ni ɔa ke khi odɛ oyi ushi ni a kekɛ.

Inu-olamhɛ khɛ abɔ

⁷ Sɛ awa ke ya ngme mena? Olamhɛ oni ushi o ke khi shɔ? Iiye o. Egbegbɔ lɔ khi, mhi aa kha lɛsɛ emini olamhɛ o khi, ini ɔa khi ushi lɔ. Irari khi mhi aa kha lɛsɛ emini iviɛ shi emhi oghɔ o khi ini ushi ɔa liɛ, “Khi viɛ shi emhi oghɔ.”*

⁸ Rɔte oni ushi oghɔ, olamhɛ o te mɛ asha guise iwali oghuɛmhɛ ukphɛ nya ni e la mhɛ egbe le. Ini a rue ushi odɛ-a eri olamhɛ o ghua. ⁹ Eri mhi kpɛ la agbɔ tse abi mhi aa rɔ lɛsɛ ushi ne, ama abi ushi o ke rɔ bhale, olamhɛ o gbo bhale agbɔ, lɔli mhi rɔ ghua. ¹⁰ Mhi mɛ khi ushi ni o kha ri agbɔ bhale, khi eghuli o rɔ bhɛ.

¹¹ Olamhɛ o mɛ asha migha rɔte ushi di mhɛ. Rɔte oni ushi, eghuli o gbe mhɛ.† ¹² Abokieli khi, oni ushi o pfuasɛ, omhɛsɛ o pfuasɛ, e migha, e ti.

¹³ Eri emini o ti oghɔ o ke ri eghuli ghi mhɛ eghɔ? Iiye o! Ama ni a rɔ lɛsɛ olamhɛ shi olamhɛ o rɔ pfi eghuli na mhɛ, rɔte emini o ti, ni a bhale ya ɛ khi rɔte oni ushi, olamhɛ o mema khi olamhɛ egbegbɔ. ¹⁴ Irari khi awa lɛsɛ khi ushi emhi Ayɛmhɛ o khi, ama mhɛmhɛ oghɔ tse, mhi khi ɔni a rɔ na olamhɛ dɛ. ¹⁵ Mhi aa lɛsɛ emini e li mhɛ, irari khi emini mhia nono ni mhi ke riɛlɛ, mhi aa doɓɛ riɛlɛ ɔli. Ama emini ɔa ghɔle mhɛ, mhia riɛlɛ.‡ ¹⁶ Ini mhi riɛlɛ emini mhi aa nono ni mhi riɛlɛ, mhi lama shi ɔ khi ushi o ti. ¹⁷ Abi oli khi, ɔa ke khi mhɛmhɛ mhia riɛlɛ ɔli ama olamhɛ ni o la mhɛ egbe lɔ. ¹⁸ Mhi lɛsɛ khi emhikhoghɔuo ni o ti ɔa lamhɛ egbe, ikhi idiegbe olamhɛ oyɛmhɛ. Irari khi ini o tseku ghɔle mhɛ ni mhi riɛlɛ emini o ti, mhia doɓɛ ɛ riɛlɛ ɔli. ¹⁹ Irari khi emini mhia riɛlɛ ɔa khi emini o ti ni mhia nono ni mhi riɛlɛ, ochoghɔ onobe ni mhi aa nono ni mhi riɛlɛ, mhi kiele ɛ riɛlɛ. ²⁰ Mena, ini mhia riɛlɛ emini mhi aa nono ni mhi riɛlɛ, ona o rokhase khi ɔa khi mhɛmhɛ mhi riɛlɛ ɔli, olamhɛ ni o la agbɔ oyɛmhɛ ɔɔ riɛlɛ oli. ²¹ Ina o ga limhɛ egbe eghɛghekpa. Ini mhia nono ni mhi riɛlɛ onete, onobe o nu mhɛ la aghɔ. ²² Irari khi ekelemhi udu oyɛmhɛ, ushi oyi Eshinɛgba o te ɛ ghɔle mhɛ. ²³ Ama mhi mɛ khi ushi olese o la mhɛ egbe ɛ gbe akanya, ni o mu okhɔli vule shi ushi ni o la mhɛ udu ɔ, o rɛmhɛ mele oghumha ushi oyi olamhɛ-a, ni o la mhɛ egbe a gbe akanya. ²⁴ Oghɔ umɛobinuje nabisɛ mhi fɛ khi ena. Oghuo ɔ ya tsumhi mhɛ idiegbe eghuli ona lasele? ²⁵ Mhi kphɛmhi na Eshinɛgba rɔte obɔ oyi iJesu iKirisiti Onomhuɛ oyawa.

Irarighɔ, mhɛmhɛ oyɛmhɛ, oghumha oyi ushi oyi Eshinɛgba mhi khi udu oyɛmhɛ, elemhi idiegbe olamhɛ, mhi khi oghumha oyi ushi olamhɛ.

8

Angeli na Ayɛmhɛ

¹ Irarighɔ, ipfezo-mu ɔa ke la ɔ na ɛgbɔ ne mie iJesu iKirisiti suɔ, ni ɛa ke ngeli rɔte odɛ olamhɛ, ama eni eɛ ngeli rɔte odɛ Ayɛmhɛ-no-pfuase. ² Ayɛmhɛ ni o ri agbɔ a na awa itobɔ khi awa mie iJesu iKirisiti suɔ, ɔ she taghiɛ mhɛ obɔ oyi ushi olamhɛ ali eghuli-a. ³ Emini Ushi oyi iMosisi ɔa doɓɛ riɛlɛ irari

* 7:7 Li zɛ Okiali 20.17; iDeut 5.21 † 7:11 Li zɛ Igbae 3.13 ‡ 7:15 Li zɛ iGal 5.17

khi idiegbe olamhẹ o mie ọli ekpabọ, Ẹshinẹgba lọlighuo o ke ya pfuase awa abi o ghie Omi ọli, ni o li abi awa egbo olamhẹ ali ni o ya khi iluasobo shi olamhẹ eyawa. Oni idiegbe ogbo ni oni iKirisiti o ze o ro pfueche olamhẹ-a shi idiegbe ogbo olamhẹ. ⁴Eri Ẹshinẹgba o rieḷe ona ni ipfuase ni ushi oo nono ni awa mhọli o tse shi awa egbe, ini awa khi ke ngeli te ode olamhẹ, ama ni awa ke ngeli rote ode Ayemhẹ.

⁵Egbo ni e ngeli rote ode olamhẹ, eri e ri udu shi emini idiegbe oyewe oo nono. Eri egbo ni ee ngeli rote ode Ayemhẹ, e ri udu shi emini Ayemhẹ oo nono. ⁶Irari khi udu oyi ogbo eghuli o tsua. Ama udu o rieḷe emini Ayemhẹ o gueye ọli, eri o ya la agbo o mhue opfomhẹ. ⁷Obe Ẹshinẹgba ogbo oo khi, ini udu olamhẹ oyoli oo mhese na li, irari khi ọa ya suo eso na Ẹshinẹgba. Irari khi ọa ze ni ushi oyi Ẹshinẹgba o mhese ke na li, wekhi eri o tigbe ya lama ghue ni o mhese na li. ⁸Egbo ni idiegbe olamhẹ oyewe o mhese e na, ẹa doḷe rieḷe emini o ghole Ẹshinẹgba.

⁹Yeḷe oye idiegbe olamhẹ ọa ke mhese e ne ama Ayemhẹ o ke mhese e ne, ini Ayemhẹ oyi Ẹshinẹgba o da la agbo oye ne. Ogbo ni ọa da mhue Ayemhẹ oyi iKirisiti ne, ọa khi onayoli. ¹⁰Eri-tse khi ini iKirisiti o da la agbo oye ne, idiegbe oye o fu pfa olamhẹ, ayemhẹ oye o kie la agbo irari ipfuase ni awa rote obọ oyi iKirisiti mhue. ¹¹Ini Ayemhẹ oyi oni o rote eghuli guise iJesu le o da la agbo oye ne, loli ni o rote eghuli guise iJesu le o ya rote Ayemhẹ oyoli ni o la agbo oye ri agbo na idiegbe ni oo ghu oye.*

¹²Irarigho, inyoghuo-mhe, awa mema ya ke ngeli abi ayemhẹ Ẹshinẹgba o gueye awa. Awa khi ke ngeli abi o ghole idiegbe olamhẹ. ¹³Irari khi, ini u wa ngeli abi idiegbe olamhẹ o gueye, eri u ya ghu-a, ama ini u wa ngeli abi Ayemhẹ o gueye, eri u wa gbe ekpabọ olamhẹ a shi idiegbe oye, u la agbo. ¹⁴Egbo ni Ayemhẹ oyi Ẹshinẹgba o mhese e na imi Ẹshinẹgba e khi. ¹⁵Irari khi Ayemhẹ ni Ẹshinẹgba o ro ne, ọa khi oni o gbolo re khi oghumha ulishi, ama Ayemhẹ ni o ro re khi Omọ oyoli u mie. Oni Ayemhẹ o ri awa mhue itoto e vie lu Ẹshinẹgba, awa lu ọli Itamhẹ, Itamhẹ.† ¹⁶Oni Ayemhẹ lọlighuo o pfi otseḷe shi ayemhẹ oyawa khi eniye eyi Ẹshinẹgba awa khi. ¹⁷Ayemhẹ oyoli o ze ni awa lese khi awa ya nu iKirisiti mhọli okemhi shi emini Ẹshinẹgba o ro shobo khi loli ya rieḷe. Eghẹghẹ agho awa nu iJesu mhọli okemhi ufumhi oyoli ini awa li me osoli.‡

Ufumhi na ogbenako

¹⁸Mhi me ọli me khi osoli ni awa a me memena khi ọa khi oni a ro khokho emini a ro ya khasẹ elemhi agbo oyawa ikpukhokho. ¹⁹Irari khi eri emini Ẹshinẹgba o ma nya e ri ikphakpha-egbe migha khe eghẹghẹ ni Ẹshinẹgba o ro ya ri eni e khi egbegbi imioli khasẹ. ²⁰Irari khi emini a ma nya, a ro mele afue-a, ni ọa khi oghuemhẹ oyewe, ama abi o li ghole oni Ẹshinẹgba lo, ni o rewe mele afue-a, elemhi irudushi,§ ²¹khi o ya tsumhi emini o ma nya ini e khi ke ke-a ali khi e ya nu imi Ẹshinẹgba kemhi epfua ni o mhọli ufumhi.

²²Awa lese khi emini a ma nya e kiele e lomhẹ memena e la otomhẹ, abi okptoso ni oku oo to. ²³Ọa khi emini a ma weweghuo tse, ama li shi awa ni awa mie Ayemhẹ-nọ-pfuase ni o khi igbaekele agbo onogbo oyi Ẹshinẹgba. Awa lie lomhẹ abi awa li ri eloe shi eke e khe ogbele ni Ẹshinẹgba o ya la ukpeloe ogbokpa guele khi imi Ẹshinẹgba awa khi ali ni a ro ya pfa awa ike-a shi eke.*

* 8:11 Li ze 1 iKori 3.16 † 8:15 Li ze iMak 14.36; iGal 4.6 ‡ 8:17 Li ze iGal 4.5-7 § 8:20 Li ze

Igbae 3.17-19 * 8:23 Li ze 2 iKori 5.2-4

24 Irari khi rōte irudushi ona a te mie awa pfuluse. Eri-tşę khi irudushi ni aa me gboo ọa fe khi irudushi. Ọghuo ọ gbo ri ẹlole shi eke ẹ kẹ emini ọ she me ẹlole ne? 25 Eri-tşę khi ini awa ri udu shi emini awa aa me ne, irabomudu awa ro ke ẹ kẹ ọli.

26 Igho Ayemhe ọ lie kpaghie awa obo umhagbapfo oyawa, Irari khi awa aa lese abi a lie so iromhi, oni Ayemhe lolighuo ọ ri ilomhe ẹ so iromhi na awa shi emini unu ọa dobe ẹ ngme. 27 Oni Eshinegba ni ọọ me elemhi udu oyi egbo, ọ lese usamhi eyi Ayemhe. Irari khi eri oni Ayemhe ọ so iromhi na egbo eyi Eshinegba abi o li de shi oghuemhe oyi Eshinegba. 28 Awa lese khi eri Eshinegba ọọ ri ele emhi nya te ode onete na egbo ni ẹ nono ingme oyoli. Egbo ni o khia khi ọ lu shi omheşe oyoli. 29 Eni Eshinegba ọ she kpe lese, wewe ọ ze ọda ke ni e ya li abi Omi ọli, ni oni Omi ọli ọ khi onodode elemhi inyoghuo ebubu. 30 Igho eni Eshinegba ọ ze ọda ke, wewe ọ li lu. Eni ọ lu, wewe ọ li pfa na, eni ọ pfa na wewe ọ li ro khi eni e mhuẹ ufumhi onabi oyoli. 31 Abi awa ke ro mhuẹ ena shi udu oyawa, se awa ke ya so shi ena mena? Ini Eshinegba ọ nu awa la, oghuo o ya dobe mu okhuẹ vule shi awa ọ? 32 Lolli ni ọa to ukphe Omi ọli na awa, ni ọ rọli luasobo na awa nya, se ọa ya pfo udu gbo ri emhi nya ma oni Omi ọli na awa? 33 Oghuo ọ ya gue ingme shi egbo ni Eshinegba ọ she ze egbe? Eshinegba luẹghuo ọ pfa na ogbo. 34 Oghuo ọ dobe pfa ezọ ọ mu ogbo? Ijesu iKirisiti luẹghuo lo, oni ọ ghua. O gbo dose agho, Oni a guise le bhale agbo, mena ọ shito obo ita oyi Eshinegba, ọ so iromhi ẹ na awa. 35 Oghuo ọ ke dobe ya vase awa rōte inono ni iKirisiti ọ nono awa lasele? Osoli abi khi omunu abi okholi ni a mu vule shi awa ọ o ya dobe? Abi khi okiamhi abi khi umha me so lo, abi khi ini i igbe-a tsekha deba lo? 36 Abi a li kẹkẹ ọli shi ebe-no-pfuluse, khi,

“Itobo oyeşe anye ro
la okhena eghuli ẹlekpa,
a ri anye khokho
isumha ni a ya gbolo a.”

37 Iiye, abi a rie me eni emhi enana nya, anye fu dose oni ọ kholi mu ọ le, rōte obo oyi oni ọ nono ingme oyanye. 38 Irari khi mhi me ọli me khi emhikhoghuo ọa la agbo ona, eghuli wekhi agbo ilala, wekhi igeni wekhi iyemhe okphaghie ali emini e la irarogbe ẹ mhese shi agbo ni awa la memena okekhi agbo ni o ke ẹ bhale wekhi ekpabo, 39 wekhi iyagha ali ilimhi, wekhi emhikhoghuo ni a ma, o dobe ya vase awa rōte inono ni Eshinegba ọ nono awa rōte ijesu oyawa lasele.

9

Uzemhi ni Eshinegba ọ ze egbo iZireni

1 Egbegbi ingme mhia ngme itobo khi onayi iKirisiti mhi khi. Ọa khi egbhọli mhia lo. Udu oyemhe o pfi otsese shi ọ elemhi Ayemhe-no-pfuluse, 2 ini mhiẹ khi mhi mhọli oya ali udu ialamhe ni ọa mhuẹ ukpese, 3 na egbo eyemhe ni anye khi egbo eghuo ali ọlia eghuo. Itobo oyewe, eri mhia lie khi Eshinegba ọ kha pfi unu na mhe ali khi a kha rue mhe ikugbe ni mhi kugbe iKirisiti ọ le, ini lolli rewe mhọli imiepfuse. 4 Wewe e khi imimi iZireni ni Eshinegba ọ ze, ni ọ ro khi imi ọli, ọ ri ufumhi oyoli khasẹ we, ọ nu we ri ele ilama kugbe, ọ ri ushi oyoli na we. Wewe e mhọli egbegbi ugamhi, e she mie ishobo oyi Eshinegba.* 5 Wewe e mhọli eni egbhali ena elele ni a suo eko, ni e gba ushishi Iburu eke

† 8:36 Li ze Iwolo 44.22 * 9:4 Li ze Okiali 4.22

le. Wẹwẹ e li khi itita iKirisiti. Ẹshinẹgba ni ọọ mhẹsẹ na emhikpa, ọ khi ọni áá kuẹghię agbọagbo.

⁶ Mhi aa liẹ khi ishobọ ni Ẹshinẹgba ọ shi, khi, o fia kua. Irari khi ọa khi ẹgbọ ni e rọte iZireni lasеле nya, e khi ẹgbọ eyi Ẹshinẹgba. ⁷ Wẹkhi imimi Aburaamu nya e khi egbegbi imi Aburaamu. Ẹshinẹgba ọ gueye Aburaamu khi, “Imimi Aziki a ya leli shi eni u bia.”† ⁸ Onana o guele khi eniyẹ ni ọ bia elemhi ọghuẹmhe idiegbe nya ẹa khi imi Ẹshinẹgba. Ama eniyẹ ni a bia rọte ishobọ onayi Ẹshinẹgba wẹwẹ a leli shi egbegbi imimi Aburaamu. ⁹ Irari khi ishobọ onayi Ẹshinẹgba khi, “Eghẹghẹ ni ọ rọshi eke o kha da ramhi ne, mhi ya ri ishobọ oyẹmhe tse, iSera ọ bia ọmọ ọmọse.”‡

¹⁰ Ọa pfo ghọ. Irari khi itsema emọse eyi iRebeka, ita ọghuo ọ bia wẹ ikhi Aziki itita awa. ¹¹⁻¹² Ọgbọ a bia itsema ena ne wẹkhi eri e leşẹ ingme e riẹle onete ali onobe ne, ni Ẹshinẹgba ọ rọ she gueye inyewẹ iRebeka khi, “Ọnọgbhali ọ ya ke ga ọnikeke.” Eri Ẹshinẹgba ọ riẹle ona rọkhasẹ khi, uzẹmhi ni lọli e zẹ ọgbọ ni ọ khi emini ọ ya khi elemhi agbọ, khi ọa khi itobọ akanya ni ọ gbe ama abi o ghọle Ẹshinẹgba ọ li lu ọli. § ¹³ Abi Ebe-no-pfuasẹ o ngme ni ọọ, “IGiekọpu mhi nono doşẹ iSo.”*

¹⁴ Şe awa ke ngme mena? Khi Ẹshinẹgba ọọ zọlọ? Iiye o, ọa khi ighọ kpa! ¹⁵ Irari khi ọ gueye iMosisi ọọ li, “Mhi ya mhọli ilẹlemhi na ọni mhi ya mhọli ilẹlemhi na, mhi viẹ osue na ọni mhi ya viẹ osue na.”†

¹⁶ Itobọ ighọ, ọa khi abi o ghọle ọgbọ wẹkhi emini ọgbọ ọ riẹle ama rọte ilẹlemhi oyi Ẹshinẹgba. ¹⁷ Irari khi Ebe-no-pfuasẹ o ngme na shi iFero egbe, ọọ li, “Itobọ ona mhi rọ rẹ khi oghie ni mhi rọte emini mhi ya li ẹ ri ekpabọ eyẹmhe khasẹ, ni mhi rọ zẹ agbọ nya leşẹ eva oyẹmhe.”‡ ¹⁸ Irarighọ, eri Ẹshinẹgba ọọ mhọli ilẹlemhi na ọni ọ ghọle ọli, ọ zese ọni ọ ghọle ọli udu-a.

¹⁹ U dobe ya mhila mhe ọgbọ ona, “Elọ o zẹ ni Ẹshinẹgba o rọ kiele e me umhaguẹli oyawa sho, aborokhia khi lọli ọ ri awa ngeli abi o ghọle ọli? Irari khi ọgbọkhọghuo ọ dobe ya nu Ẹshinẹgba khe abọ?” ²⁰ Ama ọghuo u khi, yeyẹ ọgbọ ni gbudu ya mie Ẹshinẹgba unu? Emini a ma o dobe ya liẹ ọni ọ ma li, “Elọ o zẹ ni u rọ lina ma mhe?” § ²¹ Omekhe ọa fe mhue afu ni ọ rọ ri eke eme e ma emini o ghọle ọli? Ọ kha ma eghuo shi eni a rọ riẹle emini e mu ẹlo, ọ manọ elese shi ni a rọ riẹle emini a me kpa.

²² Ighọ li khi emini Ẹshinẹgba ọ riẹle. Aboriẹkhia khi ọ mhọli afu ni ọ kha rọ ri ofu ali ekpabọ oyọli khasẹ ẹgbọ ni e kha pfua, ni ọ me ofu oyewẹ egho, ama eri ọ kie mhue irabomudu na wẹ. ²³ Ilẹlemhi ni ọ mhọli na ẹgbọ ni ọ zẹ, ikhi ẹgbọ ni e ya mhọli okemhi ufumhi oyọli, ọ rọ ri abi ufumhi oniẹmhi oyọli o li khasẹ. ²⁴ Li shi awa, eni ọ li lu. Ọa khi ẹgbọ iju tse ama shi ẹgbọ ijeta. ²⁵ Abi ọ ngme shi ebe Osia ni ọ, “Egbọ ni ẹa khi eyẹmhe,

mhi ya lu wẹ ẹgbọ eyẹmhe.

Ushishi ni mhi aa
nono ingme oyewẹ,
mhi ya lu,

† **9:7** Li zẹ Igbae 21.12 ‡ **9:9** Li zẹ Igbae 18.10 § **9:11-12** Li zẹ Igbae 25.23 * **9:13** Li zẹ iMala 1.2-3 † **9:15** Li zẹ Okiali 33.19 ‡ **9:17** Li zẹ Okiali 9.16 § **9:20** Li zẹ Aza 29.16; 45.9

‘Egbọ ni mhi nono.’ ”*

26 Ali khi,
 “A ya mę khi,
 ashini a ga la lię wę,
 ‘Aa khi egbọ eyemhę,
 aghọ a gbo la lu wę,
 ‘Imi Eshinegba ni o la o.’ ”†

27 Azaya o ngme ingme
 oyi iZireni lasese gboo, khi,
 “Ini o tseku khia khi
 egbọ iZireni e bu abi ekhasę
 ne la okę onięmhi,
 ikuku egbọ o a ya tsumhi.

28 Irari khi Eshinegba o ya
 ri inyanya sọ ęzọ oyoli
 eke agbọ-a zeghele.”‡

29 Ezeze abi Azaya o kpe li ngme oli khi:
 “Ini Eshinegba ni o
 mhęse shi emhi nya
 ọa keşę imi-imi le na awa lo,
 a kha li na awa osoli
 abi egbọ iSodomu,
 a pfuse awa abi egbọ iGomora.”§

Umha-miesuo oyi egbọ iZireni

30 Sę awa ke ya ngme? Khi egbọ iJęta ni ęa na khu ipfuase, khi a pfa na rote irudunga, 31 ama egbọ iZireni ni e na khu ushi igue-ngeli, ęa kie te o? 32 Sę o li khi igho? Itobọ khi ęa rote irudunga na khu oli, ama e rote ode ikanya khu oli. E kholo awę shi, “ęche ọzuode.” 33 Abi Ebe-no-pfuase o ngme, ni ọo, “Bino, mhi tsua ęche shi iZayo ni o ya ri egbọ kholo awę. Eche li ni o ya re wę de. Ama oni o da mie oli suo ne, ọa ya mę omama.”*

10

1 Inyoghuo-mhę, emini ę ghọle udu oyemhę ali olema ni mhia lema Eshinegba khi, ni a bhale ya ę khi egbọ iZireni eyemhę e khi eni a mie pfuase. 2 Mhi pfi otsęle shi o khi e mhue omuegbe shi ugamhi oyi Eshinegba. Ama egbegbi ilęsingme ọa la omuegbe oyewę. 3 Aborokhia khi ęa leşę ipfuase ni o rote obọ oyi Eshinegba bhale, ni e rọ nono abi e li ya ri oyewę kọ eghọ, eri ęa ri egbe wę na ipfuase oyi Eshinegba. 4 Irari khi iKirisiti o ri emini ushi o ngme nya gba pfo, ni o ze khi Eshinegba o pfa na ogbokpa ni o miesuo.

Imiepfuase, oyi ogbokpa lo

5 IMosisi o lina gue oli le emini ipfuase ushi o khi, ni o re, “Oni o da ri ushi nya gbe ne, o ya la agbo.”* 6 Ama eri ipfuase ni o rote irudunga bhale ọo, “Khi la ekelempi udu oyę lie, ‘Oghuo o ya nga iloghie?’ ” (Ni o ya rue iKirisiti tiemhile.) 7 “Okekhi eri u wę, ‘Oghuo o ya tiemhi ilimhi na ningolo?’ ” (Ni o ya rue iKirisiti rote eghuli ngale.) 8 Abi o ngme na: “Ungmemhi oyi Eshinegba o la mama ę. O le unu, o le udu,” ikhi ungmemehi irudunga ni anye rọ o tse abọ.† 9 Ini u ri unu oyę ę khi, “Ijesu o khi Onomhü,” ni u rọ miesuo shi udu

* 9:25 Li ze Osia 2.23 † 9:26 Li ze Osia 1.10 ‡ 9:28 Li ze Aza 10.22-23 § 9:29 Li ze Aza 1.9

* 9:33 Li ze Aza 28.16 * 10:5 Li ze iLev 18.5 † 10:8 Li ze iDeut 30.12-14

oye khi Eshinegba o rote eghuli guise oli le, a ya mie e pfuese. ¹⁰ Irari khi udu ogbo o ro miesuo ni a ro pfa na li, ali khi unu ogbo o ro ngme lasela ni o ro mhu e imiepfuese. ¹¹ Abi Ebe-no-pfuase o ngme, ni oo, "Onini o da regbenga li ne, o a tigbe ya me omama."‡ ¹² Ogbokpa ona o nu ngme, irari khi ikhioda o a la shi egbo iJu ali egbo iJeta o. Eshinegba o ga khi Onomhu e oyi egbo nya, oo khivose egbebo na oni o da lu oli. ¹³ Irari khi, "Onini o da lu eva oyi Onomhu e o ya khi oni a mie pfuese."§

¹⁴ Ama se e li ya lu oli ini e a mie oli suo? Se e li ya mie oli suo ini e a suo oni ungmehi? Se e li ya suo ini a ri oni ungmehi tsabo. ¹⁵ Se a li ya ri oni ungmehi tsabo ini ogbo a ghie eni ee tsabo fie lase? Abi Ebe-no-pfuase o ngme o khi, "Eri ibhale oyi egbo ni e tsua usomhi onete bhale o ri oghel e bhale!"*

¹⁶ Ama egbo iZireni nya e a mie oni usomhi onete ona suo. Azaya o lie, "Eshinegba, oghuo o mie usomhi oyi anye suo?† ¹⁷ Igho irudunga o li rote ini ogbo o suo oni usomhi e bhale, ali khi usomhi oyi ingme iKirisiti iro-tse abo a te e suo oni usomhi. ¹⁸ Ama mhi mhila, eri aa suo oni usomhi? Eeli, e suo. "Uruli oyewe o she ramhi

ashakpa eke agbo,
ungmehi oyewe
o ramhi ukpese agbo."‡

¹⁹ Mhi gbo mhila, Eri o a lo egbo iZireni esq? Odode IMosisi o lie,

"Mhi ya ri egbo eyemhe
ke kpe ofuma oyi egbo
ni e a khi eyemhe ne,

Mhi ya re e mhue iyese elemhi-a
deba ushishi ni e a lese mhe ne."§

²⁰ Eri Azaya o ri igbeudu ngme oli khi,
"Egbo ni e a rshaka
nono mhe e me mhe.

Mhi ri egbe mhe khase
eni e a mhila ogbo mhe."*

²¹ Ama abi o ngme shi
egbo iZireni egbe khi,

"Ogbele nya mhi nise obo oyemhe-a
na egbo ni e a ya suo esq,
ni e a lama mu pfi."†

11

Ikheremhi egbo iZireni ni e kpole

¹ Mhie i. Eri Eshinegba o kie egbo eyi lolighuo? Iiye e! Mhemhe oyemhe ongi iZireni mhi khi. Omi-omi Aburaamu, Mhi rote edeli oyi iBjemi lasela.*

² Eshinegba o a kie egbo eyoli ni o rote igbaekele ze. Waa lese abi Ebe-no-pfuase o ngme shi ashini Elaja o ro so iromhi ri awolo gueye Eshinegba emini egbo iZireni e rieler? ³ Ni o ree, "Eshinegba, e she gbolo emekeguele eye-a, e guogh o

‡ 10:11 Li ze Aza 28.16 § 10:13 Li ze iJofe 2.32 * 10:15 Li ze Aza 52.7 † 10:16 Li ze Aza 53.1

‡ 10:18 Li ze Iwolo 19.4 § 10:19 Li ze iDeut 32.21 * 10:20 Li ze Aza 65.1 † 10:21 Li ze Aza

65.2 * 11:2 Li ze iFili 3.5

itete eye-a. Mhemhe-ghuo kpele mhi ke kpole, e gbolo e nono ni e gbe mhe-a.”[†] ⁴ Se Eshinegba o so li? Eri o Elaja, “Mhi kese emose agbele ishilua le ni ea lama nyese ukhomhi na olitsa iBali.”[‡] ⁵ Igho o kie li khi memena. Itobo khi egbo iZireni e la o ni e kiele e suo eso na Eshinegba irari okhale oyoli ni o ro ze we. ⁶ Ini oni uzemhi o khi itobo okhale, o a ke khi itobo ikanya. Ini o khi irari ikanya lo, okhale o a ke khi egbegbi okhale. ⁷ Elo a ke me, Egbo iZireni ea me emini e nono. Ikuku egbo ni Eshinegba o ze, wewe e me emini e nono. Eni e kpole e le eso shi ulumhi ni Eshinegba o lu we, ⁸ Abi Ebe-no-pfuase o ngme khi,

“Eshinegba o re we
 lese-a ningolo.
 Alo eyewe e zuse
 ni ea ze we me eke,
 ali eso eyewe e zuse
 ni ea zewe ke ro o suo eso,
 ramhi ogbe-namo.”[§]

⁹ IDefidi o li e,
 “Eshinegba o ka ze
 ni akhe ni e nye,
 e mu okholi vule shi we o.
 Ni o rewe kholo awe,
 ni o nase we.

¹⁰ Alo eyewe e ka zuse
 ini e khi me eke.
 Ugugu oyewe o nyese
 abi ighumha, agboagbo.”^{*}

Iguabo ni a toma oara

¹¹ Mhi gbo mhila, eri e kholo awe ini e de, ni ea ke dobe ya vule? Iiye e! Ama itobo olamhe ni e lamhe lo. Imiepfuese o she bhale deba egbo iJeta, ini egbo iJu e ba ke kpe ofuma. ¹² Mena, ini o khia khi a khivose na egbo iJeta itobo khi egbo iJu ea lama mie imiepfuese ni Eshinegba o ro ghi we. Sa o ghue, abi ikhivose ni agbo nya e ya mholi o ke beshi ya fu ramhi, ini eni egbo iJu e lama mie oni imiepfuese ikpukhokho.

¹³ Mena, ee egbo iJeta mhi nu e ngme. Aborokhia khi eri Eshinegba o ze mhe mhi khi aghiusomhi na kee na ghie ghi egbo iJeta egbo, eri akanya oyemhe o mu mhe egbe. ¹⁴ Eri mhia ri ele ona ini mhi ri egbo iJu eyemhe ke kpe ofuma, ishegho ni mhi dobe tsumhi eghuo elemhi we. ¹⁵ Ini ukiemhi ni a kie egbo iZireni o ri egbo na agbo enekpole nu Eshinegba ro ri ele, see o ke beshi ya li ti ramhi, ini eni iZireni e ke mie oni Eshinegba suo? Eri o ya li abine khi a rote eghuli guise ogbo le. ¹⁶ Ini a ri ukiemhi ibule di onodode mele oni o pfuase-a irari khi a roli ga Eshinegba, oni ibule di nya oni o pfuase o ke khi. Ini imhili oara o pfuase oni oara nya o ya khi oni o pfuase.[†]

¹⁷ Ama eri ee egbo iJeta a li abi uguabo oara olivu onokpo ni a khi gbose shi idiege oyi egbegbi oara olivu ni a rote eke kuele vule. Eri ee a ke ya migha ashini uguabo eni a rote oni egbegbi oara olivu kan o kua. Itobo ona, ikhivose ni e rote imhili oni oara olivu e lasele ee a ke ro li agbo. ¹⁸ Itobo igho, a khi ri

[†] 11:3 Li ze 1 Ighie 19.10,14 [‡] 11:4 Li ze 1 Ighie 19.18 [§] 11:8 Li ze iDeut 29.4; Aza 29.10 ^{*} 11:10 Li ze Iwolo 69.22-23 [†] 11:16 Emimi a ri onana ngme khi: Ini Aburaamu ali Aziki ali iGiekopu ni e khi itititawa e da khi eni e pfuase, eni e pfuase awa imimi we e li khi.

ẹloe gbe eni iguabo ni a kanọ-a egho. Elo o re ẹ ya ke vuse ike? Iguabo tse a lese khi. Aa mu imhili mhue, imhili e mu e mhue. ¹⁹ A dobe ya me khi a sa khi eri a kanọ eni iguabo egho kua ni a ba me asha to-ẹoli we. ²⁰ Igesikia onana o khi. Eri a kanọ we-a irari khi ẹa mhọli irudunga. Eẹ la ashini a la irari khi a mhọli irudunga. Ama a khi ze ni a ke vuse ike shi ona, ochogho a ze ni ulishi o ke mu e. ²¹ Irari khi ini Eshinegba o kholo egbọ iju ni e khi egbegbi iguabo kua, o mema ya li dobe kholo e kua.

²² Ama a sa abi isomhelemhi ali izese-inmge-a oyi Eshinegba o li. Oo zese ingme-a deba eni e de o le, ama o somhi elemhi e, a kha da la angeli isomhelemhi ne, o ti elemhi e ini a da suo eso na li. Ini o a khi igho eri o ya khi e kua. ²³ Ini eni egbọ iju e lase umha miesuo oyewe le, a ya gbo gbose we shi egbegbi oni oora olivu. Eshinegba o dobe ya gbo gbose we shi ashini e kpe la. ²⁴ Eri ee egbọ ijeta a li abi uguabo oora olivu onokpo na ifuegua. Ini Eshinegba o lina riẹle emini aa ya riẹle, ni o ro gbose e shi egbegbi oora olivu. Ona o li abi egbọ iju. A lese khi oni Eshinegba o ya gbo dobe gbose oni uguabo oyi egbegbi olivu ni a kanọ kwa, shi oni olivu ni a kpe te kanọ we kwa.

A ya mie egbọ iZireni pfuese ikpukhokho agbo

²⁵ Mhia nono ni a lese igesikia oyi osheli ni o la akagho inyoghuo. Ini a khi dabi khi a lese ingme. Oni osheli khi, umha suo eso oyi egbọ iju o a khi ona agboagbo. Ama oni umha-sueso oyewe o ya laọ ramhi ni egbọ ijeta otuongme ni Eshinegba o nono ni e bhale deba li, e ro gba pfo. ²⁶ Ona o khi abi a li ya tsumhi egbọ iZireni nya. Abi Ebe-no-pfuase o ngme, khi,

“Omiepfuese o ya rote
iZayo bhale,

o ya khu ireloegbe Eshinegba
idiegbe imimi iGiekopu-a.‡

²⁷ Onana khi ilama-kugbe
ni mhi mhọli na we,
oni eghẹghẹ ni mhi ro ya rue
olamhe oyewe ode-a.”§

²⁸ Itobo khi egbọ iju e kie usomhi onete ona, e ro khi ebe Eshinegba, itobo onete oyewe ni aa khi iju. Ama itobo ititita we, e khi omole Eshinegba itobo khi o ze we. ²⁹ Irari khi Eshinegba o a ya mu udu pfi shi isomhopfa ni o ro na ogbọ ali uzemhi ni oo ze ogbọ. ³⁰ Ezeze abi ee egbọ ijeta a kpe riẹle umha-sueso deba Eshinegba eghẹghẹ ni o dọse, a li mie ilelemhi oyi Eshinegba irari umha-sueso ni egbọ iju e riẹle. ³¹ Ezeze abi ee ni aa khi iju a li mie ilelemhi itobo khi egbọ iju e khi ena umha-sueso memena, igho wewe e ke ya li mie ilelemhi. ³² Irari khi eri Eshinegba o ri egbọ nya khili ighumha umha-sueso ni o ba mhọli ilelemhi na we nya.

A kueghie Eshinegba

³³ Oghuo o dobe ya mhese
abi epfue, ali egbhali ali ilese
oyi Eshinegba o limhi ramhi?
Oghuo o dobe ya lese
emini o la li udu ni o ya riẹle,
ali ni o dobe ya guano ode eyoli?*

³⁴ “Oghuo o she lese

udu oyi Onomhue?
Oghuo o dobe ya ye oli ude?"†

- 35 "Oghuo o ri ongmomhi
na Eshinegba ghue,
ni o ya nyene egbe fali oli lue?"‡
- 36 Irari khi loli o ma emhi nya,
obo oyoli e te la agbo.
E la o gbo na li.

Loli a ri ufumhi a na agboagbo. Atse§

12

Iluasobo ni o la agbo

1 Itobo igho, inyoghuo-mhe, mhi ri itobo ilelemhi oniemi ni Eshinegba o mhuē na awa lema e, a ri idiege eye e na Eshinegba, abi iluasobo ni o kie la agbo, ni o pfuase, ni o ti Eshinegba eloe. Onana o khi egbegbi ugamhi na elemhi ayemhe ni a dobe ya ga. 2 A khi ze ni ingeli eye e ali eyi egbo na agbo e li abeghuo. Ama a ze ni Eshinegba o mu udu eye e pfi mele udu enegbo-a. Eghēghe agho a ya dobe lese abi oghuemhe oyi Eshinegba o li, a lese emini o ti, ni o gba pfo ni o ri egbe e mu Eshinegba.

3 Itobo okhale ni Eshinegba o ro na mhe, mhi ro gue oli e ye e nya, a khi ke ti egbe e nga dose ashini a fu ramhi. Ochogho, a ke ri ukpeloie itiege-tiemhi eke bino egbe e, ni o de shi abi irudunga ni Eshinegba o ro ne o fu ramhi. 4 Ezeze abi awa li ze idiege oghuo ni o mhuē iguabo ododa ni e bu, ni ea ya gbe akanya oghuo, 5 igho o li khi elemhi iKirisiti ni awa rote idiege oghuo laselle, ni uguabo ogbogbo ali enekpole nya e li kugbe iguabo enekpole.* 6 Isomhopfa ododa Eshinegba o ro na awa abi o ri ekpabo na awa ramhi. O kha khi isomhopfa imekeguele ogbo o mholi, o roli ke gbe akanya ni o de shi irudunga ni awa nya awa mholi. 7 Ini o khi oyi oni a ro o ga egboese, o ke ga. O kha ke khi oyi oni a ro o sese, o ke sese. 8 O kha khi oyi irudushi egbo o o khi ni o mie, o ke ri udu shi egbo o. Ini oni a ro o kpaghie egboese obo, ini e mholi emini o to we lo, o ke rue obo-a na egbo, abi o li pfo oli udu. Ini oni a la ralo ke mhesē na egbo lo, o ri eloe shi omhesē ke mhesē, o kha khi oyi ilelemhi, o ri egbe mu oli ke riēle.†

Inono

9 Rote ekelemhi udu oye ke riēle inono. A kie emhi onobe, a mu eminete mhuē egbegbo. 10 A nono ingme oyi egbe e egbegbo, abi ogbo ali inyoghuo. A mhuē ekpe na egbo elese ke dose abi u li mu ekpe na egbe e. 11 Khi li owaza akanya igbegbe, ama ri omuege elemhi ayemhe ke ga Onomhue. 12 Ze ni irudushi ni u mhuē o ri egbe ke mue. Mhuē irabomudu ini u mhuē osoli, ke lema eghēghe kpa. 13 Ke kpaghie inyoghue ni e mhuē otomhe obo. Ke mu egbo epfese.

14 Ke so iromhi ikhivose na egbo ni e mu okholi e vule shi e o. Ke khivose na egbo, khi ku itse na ogbo.‡ 15 Nu egbo ni e mhuē oghēle ke ghēle, u nu eni ee vie, ee vie. 16 A ri opfomhe nu egbe e ke la. Khi khi ogbo ni o o ti ike e nga, ama ke timama egbo ni ea pfue. Khi riēle khi u ma lese dose.§

† 11:34 Li ze Aza 40:13 ‡ 11:35 Li ze iJobu 41:11 § 11:36 Li ze 1 iKori 8:6 * 12:5 Li ze 1 iKori 12:12 † 12:8 Li ze 1 iKori 12:4-11 ‡ 12:14 Li ze iMat 5:44; iLuk 6:28 § 12:16 Li ze Ekpi 3:7

¹⁷ Khi ri onobe fali ota onobe. Kuegbe-a ke rięę emini o ti eębọ nya ęloe.
¹⁸ Ini o zę ya rięę, rọshęka odekhode, ni u rọ nu eębọ nya la kugbe elemhi opfomhę, ini o khi obọ oyę o kpọle shi. ¹⁹ Emọlemhę, a khi mie abọ okhọli, ochoghọ a zę Eshineęba o mie abọ okhọli na ę. Irari khi Ebe-no-pfuase o lię, “Mhęmhę mhi mhọli imieabọ okhọli, mhi ya fali wę ota.” Ighọ Eshineęba o ngme.* ²⁰ Ochoghọ a ke rięę abi Ebe-no-pfuase o ngme khi, “Ini okiamhi oọ gbe obe ę, ri eminale na li le. Ini okiamę oọ gbe ọli ri amę nali da. Irari khi ini u li na, eri u wę ingamhi erę a nga li ukhomhi.”†
²¹ Khi zę ni onobe o mu ę le, ama ri onete mu onobe o le.

13

Iregbe-tiemhie na eni ę la ukpękhomhi omhęse

¹ Ogbọkpa o ke suọ esọ na eni e la ukpękhomhi omhęse. Irari khi Eshineęba lolighuo tse o dobe zę ę ogbọ shi ukpękhomhi omhęse. Eshineęba o ri eni e la ukpękhomhi omhęse nya leghie. ² Irarighọ, ogbọ ni o da mu okhọli vule ę shi eni ęę mhęse o ne, eri e mu okhọli ę vule shi emini Eshineęba o rọ migha. Eni e da ligho ne, ipfezomu e nono ę ghi egbewę. ³ Irari khi eni ęa guę ngeli a zę enighie e ke nase, ọa khi eni e guę ngeli. Irarighọ oni oọ rięę okhọlo o na ulishi ena omhęse. Waa nono ni u pfue ulishi oyi eębọ ni e la ukpękhomhi? Ke rięę emini o gbe akanya. Ini u li ghọ, e ya kueghię. ⁴ Irari khi eni e la ukpękhomhi omhęse, Eshineęba o zę wę ni e ke kpaghie ę obọ. Ama u kha rięę emini ọa gbe akanya, ke na ulishi oyewę, irari khi e mhue itoto ni e rọ ya nase. Eni ęę ga eyi Eshineęba e khi, ni ęę nase eni ęa ya suọ esọ, ni o rọ khasę khi elemhi ęę bi Eshineęba shi o. ⁵ Irarighọ, zę ni u ke nyęse ukhomhi na eni e la ukpękhomhi omhęse, itobọ khi emini o ti lọ ni u ke rięę, aa khi itobọ elemhi ibibi oyi Eshineęba tse.

⁶ Onana o li zę khi u mema ya zę oga, irari khi eni e la ukpękhomhi omhęse eni ęę ga eyi Eshineęba e khi, ni e ri eghęghę oyewę nya na akanya omhęse. ⁷ Fali ogbọkpa ota ni u lo ọli. Ini u lo ota oga, zę ọli, okekhi ozęla, zę ọli, ri ekpe ke na eębọ, u nyęse ukhomhi na wę.*

A ke rięę inono irari oni ogbeę o she ti ramhi ana

⁸ Khi lo ogbọ ota emhikhoghuo, se ni ota inono ingme oyi onuzava oyę tse! Irari khi ogbọ ni o da nono ingme oyi onuzava oyọli ne, o she ri ushi gbe akanya. ⁹ Ishi ni ęę, “Khi kia okia,” “Khi gbe ugbeli,” “Khi do ughiatọ,” “Khi zę ni emhi ogbọ o to ę gbe,” Ali elese ni e kpọle nya, ushi oghuo o zę wewę nya ukhomhi, ni oọ, “Nono ingme oyi onuzava oyę abi u li nono ingme oyi egbe ę.”†
¹⁰ Oni o da nono ingme oyi onuzava oyọli ne, ọa tigbe ya li o li onobe. Irarighọ, inono o khi irushi gbe akanya.

¹¹ Ke rięę ona, lese eghęghę ni a la memena. Eghęghę o she ramhi ni u rọ ya rọte olese guale. Irari khi eghęghę imiepfuese oyawa ni o kpe ukhokho o she ti bhale dose eghęghę ni awa rọte odode miesuo. ¹² Eļe iyose o she ę dose, ogbe o she ę gbe-a. Awa khi ke ngeli abi eębọ ni e la alo ebili, awa mema mu egbe ni awa rọ ya la elemhi ákpá. ¹³ Awa guę ke ngeli abi eębọ ni e la ákpá. Awa khi nu wę ye ukue ebe ni e la rięę efiala, ali idonyo guoghọ-a. Awa khi kia okia ke mu ighue ebe. Awa khi la agbọ okhọli wękhi agbọ ivię shi emhi

* **12:19** Li zę iĐeüt 32.35 † **12:20** Li zę Ekpi 25.21-22 * **13:7** Li zę iMat 22.21; iMak 12.17; iLuk 20.25 † **13:9** Li zę Okiali 20.13-15,17; iĐeüt 5.17-19,21; iLev 19.18

ogbo. ¹⁴ Ochogho awa ri iJesu iKirisiti Onomhue so abi awulu. Khi ke sa abi u li ya ri ele ogghumhe eyi idiegbe olamhe.

14

A khi ke ri unu ze egboese ifue

¹ A mie ogbo ni irudunga oyoli oalolo toto. Khi nu oli ke khako shi emini o mieshi ni o khi oda shi oye. ² Irari khi egbo eghuo e miesuo khi o ti ni a ke le emhikpa. Ama ogboese ni irudunga oyoli oalolo toto, o lese le ebe tse. ³ Ogbo ni o le emhikpa, o khi ri eloe gbe oni oalolo ya le, ogbo ni oalolo ya le emhikpa, o khi gue oni o le emhikpa ezoo. Irari khi Eshinegba o ga mie we. ⁴ Ogghuo u khi ni wa ke gue aghiusomhi oyi ogboese ezoo? Oga oyoli tse o dobe e li e khi o gueli, ali khi oalolo gueli. O ya migha, irari khi Onomhue o dobe ya roli migha.

⁵ Eri egbo eghuo e dabi khi ogbele ogghuo o mu eloe dose olese. Ogbo olese oo khi abeghuo ogbele nya e li. Ogboegbo o ri udu oyoli shi asha ni o migha shi. ⁶ Oni o bino khi ogbele okhogghuo o la o ni o mu eloe ne, eri o roli ri ufumhi na Onomhue. Ogbo ni o le eminale, o le oli ri ufumhi na Onomhue, irari khi Eshinegba o kphemhi na, oni oalolo le, Onomhue o roli mu ekpe na, o kphemhi na Eshinegba.* ⁷ Aa me onge-awa ni o la agbo na egboli tse, we khi eri a me onge-awa ni oo ghu-a na egboli tse. ⁸ Ini awa la agbo, Onomhue awa la o agbo na. Ini awa ghu-a, Onomhue awa ghu-a na. Awa la agbo o, awa ghu-a o, oyi Onomhue awa khi.

⁹ Onana o ze khi iKirisiti o ghu-a, o guale ni o ro khi Onomhue oyi egbo ni e ghu-a ali egbo ne la agbo. ¹⁰ Yeye o ye, elo o ze ni u ro a gue inyoghuo e ezoo mena? Yeye o ye, elo o ze ni u ro ri eloe e gbe inyoghue. Awa nya awa ya migha odalo oyi Eshinegba ni o gue awa ezoo.[†] ¹¹ Irari Eshinegba o lina ngme oli shi Ebe-no-pfuase khi,

“ ‘Aborokhia khi mhi la o egbo;’

Onomhue o lina ngme,
‘Ogbokpa o ya wugha mhe odalo,
Ogbokpa o ya guele khi
mhemhe mhi khi Eshinegba.’ ”[‡]

¹² Itobo igbo, ogbokpa o ya gue khasa Eshinegba abi o li gbe.

A khi yese egbe e de

¹³ Itobo igbo, lase iguegbe-ezoo le. Ochogho, mholi oli shi udu oye khi u waa ya kpe emhi wekhi ozuode shi eke ni inyoghuo e o kholo awe shi. ¹⁴ Ikugbe ni mhemhe ali iJesu anye kugbe, o rokhase mhe khi emhi khoghuo oalolo ni oalolo pfuase. Ama ini ogbo o mholi oli shi udu khi emhi oalolo pfuase, loloni emhi ogbo oalolo pfuase shi o. ¹⁵ Ini u yese inyoghuo udu-a, irari eminale ni u le, inono oalolo ke la oni angeli. Khi ze ni eminale nu le, o ri inyoghuo e ni iJesu o ghu-a na de. ¹⁶ Khi ze afa ni u mholi ro o le emhikpa, ni u roli ri omama ghi iKirisiti. ¹⁷ Irari khi Eghiele oyi Eshinegba oalolo khi ingme eminale ali onyo idada, ama oyi ipfuase, ali opfomhe ali oghele na Ayemhe-no-pfuase. ¹⁸ Ogbo ni o da lina ga iKirisiti, o ma ti Eshinegba eloe, egbo e mu ekpe na li.

¹⁹ Itobo igbo, ke ri ele emini e ri opfomhe e bhale, ni e gbo ya kpaghie ogbokpa ro mholi imiesuo ni o toto. ²⁰ Khi ri itobo eminale pfueche emini Eshinegba o ri ele-a. A dobe ya le emhikpa, ama oalolo ti ni a ro bhale ya e khi emini u wa le, o ze ni ogbo olese o de pfilo olamhe. ²¹ O tine ini u waa bie le

* 14:6 Li ze iKolo 2.16 † 14:10 Li ze 2 iKori 5.10 ‡ 14:11 Li ze Aza 45.23

emhikhoghhuo wẹkhi eri u da onyo, wẹkhi eri u riẹlẹ emhikhoghhuo ni o ya zẹ inyoghue de.

²² Irarigho, emini u mieshi ingme enana nya roli shi iteva oye ali Eshinegba. Oghẹle o khi ni ogbo ni ọa pfa ezo mu egbo shi emini o riẹlẹ ni o mie shi khi o gbe akanya. ²³ Ama ini ogbo ni o mhue akhokhomhe o da kie le, a she pfa ezo mu ọli. Irari khi ulemhi ni o le ọa khi rote irudunga. Emini ọa da rote irudunga bhale ne, olamhe o khi.

15

¹ Awa ni awa toto shi irudunga, awa kha ke ri egbe mie na eni ẹa toto irudunga. Awa khi ke lese riẹlẹ egbe awa ti tsee. ² Ochoghọ, ogbogbo o ke riẹlẹ inyoghuo ọli emini o ti ọli egbe, ni o ro kpaghie irudunga oyoli, ni o vule. ³ Irari khi iKirisiti ọa riẹlẹ egbo shi tsee ti. Ochoghọ, abi Ebe-no-pfuase o ngme ni ọo, "Eshinegba, itsuemhi ni egbo e tsue e, o de nga mhe egbe."* ⁴ Emini a keke shi Ebe-no-pfuase nya, eri a keke ọli ni a ro sese awa ingme, ni a bhale ya e khi iregbemie ali irudusho ni Ebe-no-pfuase o ro na awa, o ri awa mhọli irudushi.

⁵ Eshinegba ni o khi oni o ri iregbemie, ali irudusho o na ogbo, o ka re e mhue usamhi oghuo abi a lie deba ete-awe eyi iJesu iKirisiti. ⁶ Ni ee nya a ri udu oghuo ali uruli oghuo kuẹghie Eshinegba ni o khi ita iJesu iKirisiti Onomhue Oyawa.

⁷ Awa ke lama ingme egbe abi iKirisiti o li lama ingme oyawa, ni o ri ikuẹghie bhale ghi Eshinegba. ⁸ Itobo khi mhi gueye e khi iKirisiti o she bhale abi oni ọo ga ogbo na egbo iJu, ni o ro khasẹ khi Eshinegba igesikia o khi, ni o ro mu ma ishobo ni o shi na itita awa, ⁹ ni iJeta e kuẹghie Eshinegba shi ilelemhi oyoli. Abi a li keke ọli khi, "Irarigho, mhi ya kuẹghie e iteva egbo iJeta.

Mhi ya to uwolo kuẹghie eva oye."†

¹⁰ O gbolo e,
"Ee iJeta, ni a kuma egbo eyoli ke ghele."‡

¹¹ O gbolo e,
"A kuẹghie Eshinegba ee egbo iJeta, a to uwolo kuẹghie ọli egbo nya."§

¹² Azaya o gbolo lie,
"Omiami ijese o ya fu vule, oni o ya vule mhesẹ na e iJeta, egbo iJeta e ya ri udu nga li."*

¹³ Eshinegba ni a rote obọ oyoli e mhue irudushi, o ri oghẹle ali opfomhe ne rote iregbenga ni a mhue nali, ni a ro bhale ya e khi irudushi oye e o fu sho rote ekpabo oyi Ayemhe-no-pfuase.

IPolu oni a ze o khi oni o gbe akanya na egbo iJeta

* 15:3 Li ze Iwolo 69.9 † 15:9 Li ze 2iSam 22.50; Iwolo 18.49 ‡ 15:10 Li ze iDeut 32.43 § 15:11 Li ze Iwolo 117.1 * 15:12 Li ze Aza 11.10

14 Inyoghuo-mhe, mhemhe oyemhe mhi mhue imieshio khi onete o vo e egbe, khi ilese o gba na e ni a ro dobe ya ke sese egbe e. 15 Mhi she kpe gue ingme eghuo ye e gboo elemhi ebe ona ni mhi gbolo e ye le ena. Itobo afu ni Eshinegba o ro na mhe, 16 ni mhi ro khi aghiusomhi na kee oyi iJesu iKirisiti na egbo iJeta. Eri mhia gbe akanya okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba, ni a ro tsabo usomhi onete oyi Eshinegba, ni a ro bhale ya e khi egbo iJeta e li khi iluasobo, ni Eshinegba o mie, eni Ayemhe-no-pfuase o khuese-a pfuase. 17 Rote iJesu iKirisiti mhi te e mholi egbe-imumhe shi ugamhi ni mhia ga Eshinegba. 18 Mhi aa ya gbudu ngme emhikhoghuo, see ni emini iKirisiti o rote obo oyemhe riefe ro ri egbo iJeta suo eso na Eshinegba, rote ungmehi ali ikanya oyemhe, 19 rote ekpabo eyi olele ali onyaloa, ali rote ekpabo oyi Ayemhe-no-pfuase. Igho mhi rote iJerusalemu ngme ungmehi usomhi onete oyi iKirisiti ya ramhi iLirikumu. 20 O ma kie kpe khi emini o la mhe udu ni mhi ro ngme ungmehi usomhi onete ye egbo ni ea kie suo ungmehi oyi iKirisiti ne, ini mhi khi ya to nga irogbekwe ni ogboese o ro gbe. 21 Abi Ebe-no-pfuase o ngme o khi, "Egbo ni aa kpe gue ingme oyoli ye ne, e ya me, ali khi eni ea kpe suo, o ya ye we."†

Ugbamhi ni iPolu o gba, khi lolu ya ye iRomu

22 Akanya oyemhe ona o zu mhe ode, ni mhi aa ro me asha bhale deba e.‡ 23 Aborokhia khi mhi aa ke mhue ikanya ni e kpo mhe le shi ikpe ena, ali ni o ro gbo khia khi ikpe ebubu na ni mhi te e nono ni mhi bhale ya me egho. 24 o la mhe udu khi mhi ya rote olieye e ini mhia le iSipeni. Mhi sa khi a dobe ya ri ikpaghiobo na mhe ni mhi ro ti okiali oyemhe je odalo, ini awa ri egbe mu egbe ukuku eghenge se. 25 Mena, mhia je iJerusalemu ni mhi ya kpaghie egbo eyi Eshinegba obo. 26 Irari khi o ghole eni miesuo ni e la eke iMasidonia ali Akhaya ni e ri ikpaghiobo na egbo eyi Eshinegba ni e la iJerusalemu. § 27 Egbe e mu we khi wewe e ligho riefe oli, e rue oli shi khi ota wewe e lo we. Irari khi ini egbo iJeta e kemhi ikhivose ayemhe oyi egbo iJu, eri o li abi ota ni egbo iJeta e lo egbo iJu.* 28 Ini mhi gbe akanya ona se ni mhi ro me oli me khi e she mie ikpagho ena se, mhi ya je iSipeni, mhi ya ko fele e ini mhia le. 29 Mhi lese oli gboo khi ini mhi bhale, ikhivose oyi iKirisiti ni o vo tsululu mhi ro ya bhale. 30 Mhi ri iJesu iKirisiti Onomhue oyawa ali inono ni Ayemhe o ro na awa lema e inyoghuo, a nu mhe so iromhi ali a gbo so iromhi na mhe. 31 So iromhi Eshinegba o tsumhi mhe obo oyi egbo ni ea miesuo na eke iJudia ali ni egbo Eshinegba ni e la eoli iJerusalemu ni e mie eni ikpagho ni mhi roo ghi we. 32 Ni a ro bhale ya e khi rote oghuemhe oyi Eshinegba, mhi dobe ri udu oghole bhale deba e ali ni awa ri udu shi egbe o. 33 Eshinegba oyi opfomhe o ka nu e e nya la, Atse.

16

Otse ni iPolu lighuo o tse egbo ke

1 Mhi gue ingme onete oyi iFobi ye e, ikhi inyoghuo awa ni okpotso, ni o khi oni o ralo shi eni e miesuo ni e la eoli iKenkhiria. 2 A ri eva oyi Onomhue kpe

† 15:21 Li ze Aza 52.15 ‡ 15:22 Li ze iRom 1.13 § 15:26 Li ze 1 iKori 16.1-4 * 15:27 Li ze 1 iKori 9.11

abɔ mie ɔli, abi ɛgbɔ eyi Ɛshinɛgba e yɛ ni e li. A ri ikpaghiɛ obɔ onini ɔ da ya nono obɔ oyɛ ɛ na li. Irari khi anamɛlo oyɛmhɛ ali ebubu ɛgbɔɛsɛ ɔ khi.

³ Mhia tsɛ iPisilia ali Akuila ni e kpaghiɛ mhɛ obɔ shi akanya oyi iJesu iKirisiti.* ⁴ E ri agbɔ oyɛwɛ shi okhɛna irari oyɛmhɛ. Oa khi wɛwɛghuo tsɛ mhia tsɛ uwegbe, ama li shi igbaa nya eyi eni e mie iKirisiti suɔ enayi ɛgbɔ ijɛta. ⁵ Mhi gbo li tsɛ igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suɔ ni o la owa oyɛwɛ.

Mhia tsɛ ɛgbɛgi ɔmɔlemhɛ Epanɛtusɛ ni ɔ khi ɔgbɔ ɔnododɛ ni ɔ mie iKirisiti suɔ ukiɛkiɛ ekɛ Esha.

⁶ Mhi tsɛ iMeli ni ɔ toto obɔ a gbe akanya na ɛ.

⁷ Mhi tsɛ Adironikusɛ ali iJunayasi, ɛgbɔ iJu nabi mɛmhɛ ni anye ga la owa ighumha. Eni a mu ekpɛ na e khi elemhi idiegbe oyi ighiusomhi na kɛɛ. Ama e kpɛ miesuɔ khɛ mhɛ.

⁸ Mhia tsɛ Amipiliatusɛ, ɛgbɛgi ɔmɔlemhɛ, ni mhi mhɛ inono na elemhi ɔnɔmhɛ.

⁹ Mhia tsɛ Urubane, ni ɔ kpaghiɛ anye obɔ akanya oyi iKirisiti.

Mhi gbo tsɛ iSitachisi, ɛgbɛgi ɔmɔlemhɛ.

¹⁰ Mhia tsɛ Apɛlesi, ni a mɛ gboo khi igɛsikia ɔ rɔ deba iKirisiti.

Mhi tsɛ ena ɔmhɛ-apfɛ oyi Arisitobulusɛ.

¹¹ Mhi tsɛ Erodiɔni ni ɔ khi inyoghuo-mhɛ.

Tsɛ eni e miesuɔ na ɔmhɛ-apfɛ oyi iNakisusi.

¹² Mhia tsɛ iTirifɛana ali iTirifosa eni ikpotso eghɔ ni e gbe akanya oyi ɔnɔmhɛ ɛgbɛgbɔ.

Mhi li tsɛ ɛgbɛgi ɔmɔlemhɛ iPesisi ɔni ɔkpoto ni ɔ gbe ukpokpomhi akanya na ɔnɔmhɛ.

¹³ Mhia tsɛ iRufɔsi, ɔgbakanya ni a zɛ oyi ɔnɔmhɛ, ali inyɔli ni ɔ li abi inyɔ shi mhɛ ɔ.†

¹⁴ Mhi tsɛ Asikiritusi, ali iFilegɔni, ali Amɛsi ali iPatirobasi ali Amasi ali eni e miesuɔ ni e ga la.

¹⁵ Mhia tsɛ iFilologusi ali iJulia ali iNirusi ali inyoghuo ɔli ni ɔkpoto ali Olimpasi ali ɛgbɔ Ɛshinɛgba nya ni e nu wɛ la.

¹⁶ A tsɛ egbe ɛ otɛ onete, a ghɛlɛ mu egbe abi inyoghuo.

Igbaa nya eyi eni e mie iKirisiti suɔ, ɛ tsɛ ɛ.

¹⁷ Mhi lema ɛ, inyoghuo, a ke tɔ ɔkpɛ ɛgbɔ ni e pfi okemhi ali ni e ri ɛgbɔ de irudunga ni e mhɛ-a, eni osɛsɛ oyɛwɛ ɔa de shi osɛsɛ ni a sɛsɛ awa. A nuata shi wɛ ɔ. ¹⁸ Irari khi ɛgbɔ ni e riɛlɛ emhi eghɔghɔ ɛa ya ga iKirisiti ɔnɔmhɛ ɔyawa, ama elemhi oyɛwɛ ɛ ga. Rɔte eta-ɔlɛlɛmhunu ni e ngme, e rɔ ɔ di usamhi udu oyi ɛgbɔ eghuo ni ɛa mhɛ ilɛsɛ. ¹⁹ ɔgbɔkpa ɔ she suɔ abi a li ri ungmehi oyi Ɛshinɛgba a gbe akanya. Itobɔ ona mhi rɔ ghɛlɛ shi ingme oyɛɛ. Ama mhia nono ni a fialo-a shi emini o khi onete, ama a khi fialo-a shi emhi onobe.

²⁰ Ɛshinɛgba oyi opfɔmhɛ ɔ ya kɛlɛ guoghɔ ɔkphaghɛ-a shi ɛ ɛkowɛ. Okhale oyi iJesu iKirisiti ɔnɔmhɛ ɔyawa o ke deba ɛ nya.

²¹ ITimoti ni anye ga a gbe akanya, ɔɔ tsɛ ɛ. Ighɔ khi iLushɔsi ali iJasi ali iSosipata, ni anye ga khi iJu.‡ ²² Mɛmhɛ iTetiusɛ ni mhi ri ugba ma a kɛkɛ ebe ona na iPolu, mhi tsɛ ɛ, abi ɔni ɔ miesuɔ. ²³ IGayusi ni ɔ ri owa oyɔli na mhɛ kushi, ni ɔ gbo ri ukpɛloɛ ɛ khu mhɛ, ni ɔ lama eni e miesuɔ e ke legba owa oyɔli, ɔɔ tsɛ ɛ.

Erasitɔsi, ni ɔ ri ikpaghɔ ɔ shi na ɛoli oyɛwɛ ali inyoghuo anye ikhi iKaritusi, ɛɛ tsɛ ɛ.§ ²⁴ [Okhale oyi iJesu iKirisiti ɔnɔmhɛ ɔyawa o ka nu ɛ la, Atɛɛ.]

* 16:3 Li zɛ Ika 18.2 † 16:13 Li zɛ iMak 15.21 ‡ 16:21 Li zɛ Ika 16.1 § 16:23 Li zɛ Ika 19.29; 1 iKɔri 1.14; 2 iTimo 4.20

²⁵ Ufumhi khi oyi Eshinegba! Loli o doḅe re migha shi irudunga oye e abi o li de shi oni usomhi onete oyi iJesu iKirisiti ni mhi ro o tse abo, ali ni o de shi irokhashe oyi osheli ni a ro sheli agboagbo elemhi ikpe ebubu ni e doḅe.

²⁶ Ama mena, a she ri oni igesikia khase, rote akere shi eke enayi emekeguele, abi Eshinegba ni o la o agboagbo o mheshe oli a li roli khase ishishi nya, ini e ba miesuo ni e suo eso na lu. ²⁷ Eshinegba ona ilese, a ri ufumhi na agboagbo, rote obo oyi iJesu iKirisiti! Atse.

Ebe onodode ni iPölu o keke ghi egbo IKoritia Eni e miesuo

Otse oyi iPölu

¹ Mhemhe iPölu, aghiusomhi na kee oyi iJesu iKirisiti ni Eshinegba o ze abi o ghole öli shi mhi khi, li shi inyoghuo awa iSositenis.

² Mhemhe mhi keke ebe ona a ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo onayi Eshinegba ni e la iKoriti, ikhi eni Eshinegba o lu e khi egbo eyöli. Eri o re e khi egbo ni e pfuase rote obö oyi iJesu iKirisiti, abi ö li egbo ni e miesuo ashakhasha.*

³ Eshinegba ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue oyawa e ka li okhale na e, e ri opfomhe na e.

IPölu ö ri ikphemhi na Eshinegba

⁴ Eghenge kpa mhi rö kphemhi e na Eshinegba oyemhe irari okhale ni ö riela na e rote obö oyi iJesu iKirisiti. ⁵ Ö she re mhöli epfue odexhode elemhi iguengme ungemhi ali ilese nya. ⁶ Oni usomhi oyi iKirisiti o she lo e egbe shito egbegbo. ⁷ Irarigho, isomhopfa ayemhe okhoghuo öa ke to e abi a li migha khe ibhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa ni a la röli ya khase. ⁸ Ö ya mu e mhue gbaa ya ramhi ukpese, ni a khi eni ea mhue umhaguekia, a khi ogbele ni iJesu iKirisiti Onomhue oyawa ö ya bhale. ⁹ Eshinegba ni ö lu e ni a nu omi öli iJesu iKirisiti Onomhue oyawa mhue ugamhi kugbe, öni a ri egbe e nga ö khi.

Okemhi ni o la eni e miesuo iteva

¹⁰ Inyoghuo-mhe mhi ri eva oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa lema e, ee nya a ke yemhe na egbe ini okemhi o khi lo e le, ali ni a mhöli udu oghuo ali usamhi oghuo. ¹¹ Egbo eghuo na omhue-apfe oyi iKiloe e gueye mhe khi iwola e la e iteva. ¹² Emimi mhi ri onana ngme khi, ogbogbo öo ngme unu ödöda, oghuo ö khe, "IPölu mhia deba," ölese öo, "Apolosi mhia deba," ölese öo, "IPita mhia deba," ölese öo, "IKirisiti mhia deba."† ¹³ Eri a kemhi iKirisiti? IPölu a gbe-a shi öora apfida na e? Abi khi eva oyi iPölu a rö batazi e? Eniye odukhokho eyi iPölu a khi? ¹⁴ Mhi kphemhi na Eshinegba khi mhi aa batazi önge e, se ni iKirisipusi ali iGayusi.‡ ¹⁵ Irarigho, önge e öa ya lie khi mhi ri eva oyemhe batazi lue. ¹⁶ Mhi lese khi mhi batazi apfe iSitefanasi, mhi aa ke sato ini mhi li batazi ögböse.§ ¹⁷ Irari khi iKirisiti öa ghie mhe mhi ke batazi egbo, ama mhi ke kia gue ungemhi oyöli le ni öa rote ilese oyi ögbö bhale. Ini eghuli ni iKirisiti ö ghu shi apfida o khi mele afue-a.

IKirisiti ni ö khi ilese ali ekpabö

¹⁸ Irari khi eri ungemhi oyi apfida o khi afue shi esö oyi egbo ni ee pfua ö, ama awa ni a mie e pfuese, ekpabö oyi Eshinegba o khi na awa. ¹⁹ Irari khi Ebe-no-pfuase öo li,

"Mhi ya pfueche egbhali
oyi eni e mhöli egbhali-a,

* 1:2 Li ze Ika 18.1 † 1:12 Li ze Ika 18.24 ‡ 1:14 Li ze Ika 18.8; 19.29; iRom 16.23 § 1:16 Li ze 1 iKori 16.15

mhi bi ilësingme oyi

eni e riële khi wëwë e guë ebe ma.”*

²⁰ Mena, ashi òna ilësingme o migha? Ashi oꝓuebe o la? Ashi eni e guë khako ena agbò namo e migha? Oa khi eri Eshinëgba o ri egbhali ni e la agbò ona mele oꝓyëghë-a?† ²¹ Eri Eshinëgba o ri ilësingme oyi lolighuo zë khi eꝓbò ɛa rôte ilëšë oꝓwëwë lëšë ɔli. Ochoghò, eri o gholë Eshinëgba ni o rôte itsabò oyi usomhi ni eꝓbò ɛɛ khi oꝓyëghë lò, tsumhi eni e mie oni usomhi suò. ²² Eꝓbò iJu, iròkhasë eyi ɔnyalò e migha khë, eꝓbò iGiriki ɛɛ nono ilësingme, ²³ ama eri anye ri iKirisiti ni a gbe-a tama apfida tse abò usomhi ona, o ri elemhi a bi eꝓbò iJu, o khi oꝓyëghë shi esò oyi eꝓbò iJeta, ²⁴ ama eꝓbò ni Eshinëgba o lu, ghe iJu ali iGiriki e mɛ oni usomhi oyi iKirisiti shi khi ekpabò ali ilëšë oyi Eshinëgba o khi. ²⁵ Irari khi emini o li abi umhalëšë oyi Eshinëgba, o mhue ilëšë dōšë egbhali oyi oꝓbò, emini o li abi ɔlōšëmhe oyi Eshinëgba o mhue itoto dōšë ekpabò oyi oꝓbò.

²⁶ Inyoghuo, a sato emini a kpe khi neni Eshinëgba o lu ɛ. Eꝓbò ena agbò ona ɛa bino shi eni e mhòli ugbhë, ali khi ɔa khi ebubu ɛ e fialo-a, ɔa khi ebubu ɛ e khi ekhemhue. ²⁷ Eri Eshinëgba o zë emini eꝓbò e bino shi emhi eyëghë elemhi agbò ona kɛ, o rëwë ri omama mu elësingme. O zë emini ɛɛ mhue ochi elemhi agbò ona rò khi eni e mhue ekpabò unu-a.

²⁸ Eshinëgba o zë emini ɛa mu ɛlòe na agbò ona ali emini eꝓbò e ri ɛlòe gbe, ni e rò shi afuë. O rëwë ri emini eꝓbò ɛa bino khi e mu ɛlòe mele afuë-a, ²⁹ ini oꝓbòkhoghuo o khi dōbë la odalo oyi Eshinëgba tono obò udu. ³⁰ Irari khi lòli o ku awa ali iJesu iKirisiti gbe. iKirisiti ni o khi ilëšë ni o rôte obò oyi Eshinëgba bhale. Emini a ri ona ngme khi, lòli o khi ipfuasë ali iròpfuasë ali ipfashekë oꝓyawa. ³¹ Irari ona, Ebe-no-pfuasë o rò lië, “Onini o da nono ni lòli tono obò udu, o ke ri emini ɔnòmhue o riële tono obò udu.”‡

2

¹ Inyoghuo, abi mhi rò bhale oliyë ɛ ya tsabò osheli igëšikia ni o la ungmehi oyi Eshinëgba, mhi aa lii ngme ingmemhi ena ghògighògi, wëkhi eri mhi rokhasë khi mhii wëna gba. ² Irari khi abi mhi rò la iteva oꝓyë, eri mhi rue udu emhikpa-a, mhi ri udu lëšë shi ingme oyi iJesu iKirisiti ali eghuli ni o ghu shi apfida. ³ Onana o zë khi abi mhi rò te ekë bhale, eri mhi li abi ɔni ɔa mhue ochi, ulishi o rëmhe kpheli.* ⁴ Abi mhi rò šëšë ɛ, ni mhi rò tse abò ungmehi gueyë ɛ, mhi aa ri ilëšëdōšë ali eta-ɔlëšëmhunnu ɛ ngme. Ama eri mhi ri ekpabò oyi Ayëmhe oyi Eshinëgba khasë. ⁵ Ini irudunga ni a mhue, o khi ya migha nga egbhali oyi oꝓbò, ama ekpabò oyi Eshinëgba.

Ilësingme oyi Eshinëgba

⁶ Usomhi ni o khi oyi ilësingme anye gueyë eꝓbò ni e womhë ɛlòe shi emhi irudunga. Ama ɔa khi ilëšë oyi agbò namo wëkhi oyi eni ɛɛ mhëšë shi agbò namo, eni e ya mele afuë-a. ⁷ Ingme osheli ilësingme oyi Eshinëgba mhia ngme. Ilësingme ni o rò sheli na eꝓbò agbòagbò ni o she kpe gba shi ekë khi awa ya mhòli okemhi shi ufumhi oyòli. ⁸ Aa mɛ oghe okhoghuo ighie ena agbò namo ni o lëšë oni ilësingme ona. Ini o khia khi e lëšë lò, ɛa kha ta ɔnòmhue ni o mhue ufumhi ma afida gbe-a. ⁹ Ama abi Ebe-no-pfuasë o ngme ni ɔò, “Ukpeloe okhoghuo ɔa mɛ ne, esò okhoghuo ɔa suò ne,

* **1:19** Li zë Aza 29.14 † **1:20** Li zë iJobu 12.17; Aza 19.12; 33.18; 44.25 ‡ **1:31** Li zë iJere 9.24

* **2:3** Li zë Ika 18.9

wękhi eri օգբօkhօghuo
 օ sa udu oyօli ramhi օ ghue,
 emini Eshinęba օ riele
 shi ekę ę khę eni
 e nono ingme oyօli.”†

10 Ama Eshinęba օ she rօli khase awa rօte Ayemhę oyօli. Irari khi eri Ayemhę օօ guano emhikpa, ya ramhi osheli ni Eshinęba օ gba. 11 Itobօ khi Ayemhę ni օ la օgbօ egbe lueghuo օ leşę isamhi eyi օni օgbօ. Ighօ օgbօkhօghuo օa leşę isamhi eyi Eshinęba, seşę ni Ayemhę oyi Eshinęba. 12 Awa aa mie ayemhę oyi agbօ ona, ochoghօ ayemhę ni օ rօte obօ Eshinęba bhale ni awa rօ leşę emhi nya ni Eshinęba օ rօ na awa afuę-afuę, awa mie.

13 Anye ęa ya ngme ingmemhi ni a rօte ęgbhali oyi օgbօ seşę, ama ingmemhi Ayemhę oyi Eshinęba օ seşę anye, anye lię seşę ęgbօ ni e la elemhi ayemhę, emini e khi emhi ayemhę, ni e khi ęgbegbօ. 14 օgbօ ni օa da mhue օni ayemhę ne, օa ya leşę emini a ri emhi na Ayemhę oyi Eshinęba ngme. օgbօ օghօghօ, afuę emhi ayemhę e khi shi օli ęloe, irari khi emini e khi օdę ayemhę, ayemhę a te ę leşę wę. 15 օgbօ ni օ da mhue օni ayemhę ne, օ doբę ya leşę udi emhikpa, ama ębօթese ęa doբę ya leşę abi օni օgbօ օna օ la օ shi. 16 Abi Ebe-no-pfuase օ ngme, ni օօ,
 “օghuo օ leşę udu
 oyi Onօmhue?

Ni օ doբę ya ye օli ude?”

Ama khi, awa mhօli udu oyi iKirisiti.‡

3

Okemhi ni օ la iteva igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suօ na iKoriti

1 Inyօghuo, mhi aa nu ę ya ngme abi eni e mhue Ayemhę oyi Eshinęba, ama abi ęgbօ ni ę ngeli abi ęgbօ na agbօ, ali emօթę elemhi irudunga oyi iKirisiti. 2 Lօli mhi rօ ri amę inyeli na ę da ni օa khi eminale ni e toto, irari khi aa mu egbe shi eminale ni e toto ne. Ramhi memena aa kie mu egbe ne.* 3 ęgbօ na agbօ a kie khi. Emini օ da zę khi a kiele ę kpe ofuma deba egbe ali khi a nu egbe ę ę wola, օghօ օ rօkhase khi ęgbօ agbօ a kie khi? օa khi eri a kiele ę ngeli abi ęgbօ na agbօ? 4 Ini օtuօghuo elemhi ę օօ li, “IPօlu mhia deba”, ni օlese օ rօ օ li, Apolosi mhia deba, օa khi eri a ngeli abi ęgbօ na agbօ ęghօ?†

5 Ini ęę a bino օli bie, օghuo Apolosi օ fę khi? օghuo iPօlu օ khi. Eni ęę ga eyi Eshinęba anye ga khi ni ęę a rօte obօ oyanye miesuօ. Eri օgbօgbօ օօ gbe akanya oyօli ni Onօmhue օ rօna li օ gbe. 6 Mhęmhę mhi ri ukpamhi kօ, Apolosi օ ku amę shi օ, ama Eshinęba օ zę ni օni ukpamhi օ rօ fu.‡ 7 օni օ rօ kօ ali օni օ ku amę shi օ, ęa mu ęloe. Sę khi Eshinęba ni օ ri emhi ę fu. 8 Ikhiօda օa laօ na օni օ rօ kօ ali օni օ ku amę shi օ, Eshinęba օ ya ri elele na օgbօgbօ abi օ li gbe. 9 Irari khi eri anye kugbe ę gbe ikanya na Eshinęba, ęę a khi ishemhi oyօli.

Owa oyi Eshinęba a gbo khi. 10 Rօte afu ni Eshinęba օ rօ na mhę, mhi rօ ri irogbekę gbe, abi օga օyi itsona. Onana ębօթese ęę ma a nga. Eri-tse օgbօgbօ օ leşę abi օ li ma a nga օ. 11 Irari khi օgbօkhօghuo օa ke gbo doբę ya ri irogbekę օlese gbe doթę օni Eshinęba օ she rօ gbe ni օ khili iJesu iKirisiti. 12 Ini օgbօkhօghuo օ tօ nga օni irogbekę օna, ni օ rօ ri igolu tօ nga օ, okekhi ęlomho,

† 2:9 Li zę Aza 6.4.4 ‡ 2:16 Li zę Aza 40.13 * 3:2 Li zę Iburu 5.12-13 † 3:4 Li zę 1 iKor 1.12

‡ 3:6 Li zę Ika 18.4-11,24-28

okekhi eche ni e ghalẹ, okekhi eera, okekhi efolo, okekhi ifulo o ro to nga o. ¹³ A ya ri emini e la elemhi emini ogbogbo o ro to nga o khasẹ gboo, ogbele iguezo. Erali a ro ya mhesẹ emini o ro to nga bino ni a lesẹ emini e la elemhi we. ¹⁴ Ini emini o ro to nga o, o pfue oni erali, a ya ri elele na li. ¹⁵ Ini e toa, opfu o gbe oli, ama a ya tsumhi oli. Eri-tse khi eri o ya li abi ogbo ni o na pfue elemhi erali. ¹⁶ Ee a lesẹ khi owa ugamhi oyi Eshinegba a khi, ali khi Ayemhe oyi Eshinegba o la e egbe? ¹⁷ Ini ogbokhoghuo o yese Owa ugamhi Oniemhi oyi Eshinegba-a, Eshinegba o ya yese oni ogbo-a. Irari khi eri Owa ugamhi oyi Eshinegba, o pfuase, ali khi Owa Ugamhi oniemhi oyoli ee a khi.

¹⁸ A khi ke di egbe e. Ini onge e o nono ni loli khi oni o mholi ileasingme shi eghẹghe ni a la ena, o ka khi oyeghe ni o me asha khi oni o khi olesingme egbegbo. ¹⁹ Irari khi emini egbo na agbo ee bino shi ileasingme, afue Eshinegba o bino oli shi. Abi ebe o ngme, ni oo, "Eri Eshinegba o ri ileседose eyi eni e lie khi we e lesingme ri ele we gbo mu."* ²⁰ Asha olese o gbo ngme oli shi ebe khi, "Eshinegba o lesẹ khi isamhi ni oni o lie khi loli lesẹ dose oo sa khi ẹa mu ame."† ²¹ Itobo igbo, a khi ke ri ogbokhoghuo tono obọ udu, irari khi emhikpa, eyi ee lo, ²² o khi iPolu o, okekhi Apolosi o, okekhi iSefasi ni a gbolo a lu iPita o, okekhi agbo ali eghuli o, okekhi agbo onana ali ogbenako o, ee a ga mhue we nya. ²³ Ee oyee eyi iKirisiti a khi, oni iKirisiti o khi oyi Eshinegba.

4

Ighiusomhi na ke eyi iKirisiti

¹ A ke sato anye egbe abi eni ee gbe akanya na iKirisiti ni a ri osheli oyi Eshinegba nga obọ. ² A ze ni a bhale ya e khi oni a ri emhi nga obọ, o ri igesikia deba li. ³ Egboli oyemhe ọa laọ ini u gue mhe ezọ, o ke khi ikotu na agbo e gue mhe ezọ. Mhemhe mhi aa fe gue egbemhe ezọ. ⁴ Emhikhoghhuo ọa nase mhe udu ni o gue mhe ezọ, ama ogho ọa lie khi abo eyemhe e ma pfuase gba. Onomhue oo gue mhe ezọ. ⁵ Irarigho, a khi gue ogbokhoghuo ezọ ne neni eghẹghe iguezo o ramhi. Migha ni Onomhue o bhale ne. O ya rue emini a ro sheli alo ebili lasese ali emini e la ogbogbo udu, eghẹghe agho Eshinegba o ya kuẹghie ogbogbo abi o ti shi.

⁶ Emole, mhi she ri Apolosi ali egbemhe ri ele irokhokho khasẹ e ni a ro lesẹ abi ungmehi onana o ngme ni oo li, "A deba oni omhesẹ ni o gbe akanya." Aa khi ke lie khi oghuo e, o ti dose olese. ⁷ Elo o la e egbe ni o gho re e mu eloe? Elo a mholi ni ọa khi eri a roli na e? Ini o khia khi eri a roli na e, elo o ze ni a ro tono obọ udu?

⁸ Ee a she ga mhue emini a nono nya! Ee a she ga pfue se! Eri a ke a mhesẹ abi ighie, anye tse anye ke khi eni ẹa mhue! Áá kpa lie khi egbegbo a khili ighie, ishegho ni anye li nu e ke mhesẹ! ⁹ O li mhe eloe khi anye ighiusomhi na ke, Eshinegba o ro shi asha ni o ga kholo ne nya. Eri anye li abi ighumha ni a rue e je obini olele ni a te ya gbolo we-a. Ni anye khi emhi ofeli ni egbo na agbo ee gia, ali ni igeni ee gia. ¹⁰ Irari oyi iKirisiti a ro bino anye shi eyeghe, ama ee a khi eni e lolo mholi ileasingme elemhi iKirisiti. Anye aa mholi ekpabo, ama ee a mholi ekpabo, ali khi egbo ẹa mu ekpe e na anye, a mu ekpe e na e. ¹¹ Ya ramhi amo, okiamhi ali okiamẹ o gbe anye ramhi, anye aa mholi emini a so, se ni ijeje ide. A ri ukpeloe a gbe anye, anye aa mholi ashini a la. ¹² Anye roshẹka ri abo eyi anye e gbe ikanya. Ini egbo e ku itse e na anye, anye e ku

išemhë na wë, ini a mu okhòli vule shi anye o, anye ri egbe mie.* ¹³ Ini oğbò o yese anye eva-a, anye ri unu ni o pfohmë sòli o. Ramhi memena, eri a bino anye shi egbò afuë ali iku ni e la agbò. ¹⁴ Aa khi eri mhi kẹkẹ ebe ona ghi e ni mhi rọ ri omama mu e. Eri mhia nono ni mhi kpaghie e obo, abi eni e bia eniye e lie nono ni wewë e kpaghie imi wë obo. ¹⁵ U dobe ya mholi egbò agbele igbe (10,000) ododa ni e sese e ungmemhi oyi ikirisiti, ama ita oghuo u lese mholi. Mhemhë khi ita e, e e a khi imimhë rote usomhi onete oyi ijesu iKirisiti ni mhi sese e. ¹⁶ Irarigho mhia nono ni a ke khonya mhe.† ¹⁷ Ona o ze ni mhi rọ ghi iTimoti ghi e. Eri mhi nono ingme oyoli abi omọ ni mhi bia, ali khi oni o o ga oyi Eshinegba ni o ri igesikia a gbe akanya na Onomhue o khi. ITimoti o ya gueye e angeli oyemhë abi mhi lie deba iKirisiti ali abi oni angeli oyemhë o li de shi osese ni mhia sese ingme oyi iKirisiti elemhi igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suo kpa.

¹⁸ Eghuo elemhi e, e tsua ipfua eke abine khi mhi aa ke e bhale ya feli e. ¹⁹ O kha ghole Onomhue, mhi ya kele bhale oobo. Eghëghë agho, mhemhëghuo mhi ya me abi eni egbo ni e tsua ipfua eke egbo e lie ngme, ni mhi gbo me ekpabo nabi e khi wewë e mholi. ²⁰ Irari eghiele ni Eshinegba o le shi awa udu, o a khi oyi ungmemhi unu tse, ama oyi ekpabo lo. ²¹ Elo a nono ni mhi li ini mhi bhale? Mhi rue utali mholi obo bhale, abi mhi ri ayemhë inono ali o pfohmë bhale?

5

A khu inyoghuo na itsebo iteva ya fie

¹ Mhi suo khi angeli itsebo e la iteva oye e. Onabi aa ya me iteva oyi eni ea miesuo kpa, a ga me iteva oye e. Ni o ramhi khi oğbò o nu inyoli onuzava a gbhe.* ² A gbo ti ipfuabo a nga, ocho ni egbe e kha rọ pfo e-a, ramhi ni a rọ khu oğbò oghoghò iteva oye e lasele. ³ Abi o rọ tseku khia khi mhi nuata shi e egbe alo-gbugbugbu, ayemhë oyemhë o nu e la. Mhi she pfa ezọ mu oğbò ni o ri ele emhi onana, abine khi mhi la agho. ⁴ Irarigho, ini a ri eva oyi Onomhue ijesu lona kugbe, ali ni ayemhë oyemhë o rọ nu e la, ali ni ekpabo eyi Onomhue o rọ la e iteva. ⁵ a rue oğbò oghoghò abo-a na okphaghie, ni o pfueche idiegbe eyoli-a, ini a pfuese ayemhë oyoli ini ijesu Onomhue o bhale.

⁶ O ma kholo gba khi a tsua ipfuabo eke. Ni a rọ o ze ni egbo enana e la iteva oye e. Aa lese khi eri e li abi umiesobo oghuo ni o ri oili gbolo enekpole-a?† ⁷ A rue oğbò okholo onana iteva oye e lasele, ni a me asha la ipfuase. IKirisiti khi omi osumha oyi iPasova ni a she rọ luase obo na awa.‡ ⁸ A khi ze ni awa ke ri ele imu elemhi okholo ilili ni o li abine khi a kemhi ibuledi ni a ri ifuma nye. Awa khi eni e pfuase ali ena igesikia, ni awa ke ri ibuledi ni aa ri ifuma nye li imu.§ ⁹ Abi mhi rọ kpe te odode keke ebe ghi e, mhi gueye e a khi nu oğbò na itsebo ke kia kugbe. ¹⁰ Ama o a khi ingme oyi egbo ena agbo mhi ngme. Irari khi u mema ya lase elemhi agbo le neni u wa kie egbo ni e ku itsebo, ali ena emhi itoegbe ali ighiatọ ali eni e e ga ikhumhi. ¹¹ Emni mhi ri onana ngme khi, a khi nu oni o miesuo olo-egbholi, ni o o ku itsebo kia kugbe, okekhi oğbò emhi itoegbe o, okekhi oni o ga ikhumhi, okekhi oni o yese oğbò eva-a, okekhi odonyo pfueche egbe-a, okekhi oni o ri ele alile. Khi ga nu egbo eghoghò le eminale kugbe.

* **4:12** Li ze Ika 18.3 † **4:16** Li ze 1 iKori 11.1; iFili 3.17 * **5:1** Li ze iDeut 22.30 † **5:6** Li ze iGal 5.9 ‡ **5:7** Li ze Okiali 12.5 § **5:8** Li ze Okiali 13.7; iDeut 16.3

¹² Oa khi akanya oyawa ni awa ke gue ena odati ni ɛa miesuo ɛzo. Ena elemhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo tse ni e lina ngeli awa kha lese ke gue ɛzo ¹³ Eshinegba o ya gue eni ɛa miesuo ɛzo, ama abi Ebe-no-pfuase o ngme oli khi, “A khu ogbɔ okhɔlo oghoɔho ɛ iteva le.”*

6

Eni e mie suo e khi ke lu egbe ɛzo ikotu

¹ Ini abi a li ga miesuo abi inyoɔhuo a me ingme, elo o ze khi a lu egbe ɛzo shi ikotu oyi eso-ɛzo ni ɛa miesuo, ocho ni a kha ro ze ni eni e miesuo e so ɛɛ oni ingme? ² Aa lese khi awa ni awa miesuo, khi awa ya gue egbo na agbo ɛzo? Eɛ ni a khi eni e ya gue agbo ɛzo, aa dobe a so shi ukuku ingme ifuabo eyee? ³ Aa lese khi awa ni awa miesuo, khi awa ya gue igeni ɛzo? Seɛ awa aa li ke dobe e so egbe awa ikuku ingme na agbo ona. ⁴ Elo o ze ni a ro o tsua ingme ni a me ogbelɛ kpa ke ghi eso-ɛzo ni ɛa mhuɛ unu shi ingme igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo? ⁵ Eri mhia ngme ona ni omama o mu e. Eri aa me ongee ni o lese ingme iteva oyee, ni o dobe ya ri inyoɔhuo aava ni e miesuo rieɛ? ⁶ Elo o ze ni ongee o ro o rue inyoɔhuo oli le deba eni ɛa miesuo ni e roli gue ɛzo?

⁷ Emini o da ze khi a me iluegbe-ɛzo ikotu iteva oyee ne, eri o rokhasɛ khi eni e de a khi. Oni u kha ro ri egbe mie ini a lue na e, ni u kha ro lama ni a li e le, ⁸ u ri ochogho vu ya lue na egbo, u li we e le, gbo li shi eni e miesuo elese.

⁹ A lese gboo khi ona okhɔlo o ya lo Eghiele oyi Eshinegba. Aa khi di egbe e. Egbo ni e ku itsebo, okekhi eni e ga ikumhi, okekhi eni e kia okia, okekhi emose idegbe, ali emose ni e nu emose enabi wewe e gbhe, ¹⁰ li shi ighiato, okekhi ena emhi ituegbe, okekhi edonyo yese egbe-a, okekhi eni e yese egbo eva, we khi eni e li egbo a le, e ya lo Eghiele oyi Eshinegba. ¹¹ Eghenge o la o ni ee a ro kpe la agbo oghoɔho, ama a she khuɛɛ e olamhe-a, a khuɛɛ-a pfuase, a pfa na e, rote eva oyi iJesu iKirisiti Onomhue ali Ayemhe oyi Eshinegba oyawa.

Khi ke gbe ikanya itsebo

¹² Ogbɔ o dobe ya lie, “Emini o ghole mhe mhi dobe ya rieɛ.” Ama mhiɛ oli, “Aa khi emhikpa e ti ni u rieɛ.” Ali khi ini mhi tseku dobe ya rieɛ emhikpa, mhi aa gbudu mele oghumha oyi emhikhoghuo-a.* ¹³ Wa lie khi, “Eminale khi oyi akpidi lo, ali khi akpidi o khi oyi eminale.” Igesikia onana o khi, ama eleghuo, Eshinegba o ya yese we-a. Ama aa rieɛ idiegbe oyawa shi itsebo ilili. Eri a rieɛ idiegbe, ni awa rewe ke ga Onomhue. Ali khi idiegbe oyawa oo mu Onomhue egbe gba. ¹⁴ Ali khi Eshinegba o ya ri ekpabo eyoli guise awa eghuli le, abi o guise Onomhue oyawa eghuli le. ¹⁵ Aa lese khi idiegbe oyawa khi uguabo idiegbe oyi iKirisiti lo. Eri ogbɔ o ke ya rue uguabo idiegbe oyi iKirisiti, o ke ku oli gbe uguabo oyi adegbe? Oa ze ya li! ¹⁶ Abi aa lese khi ogbɔ ni o da le deba adegbe ne, khi o she to egboli ma oni adegbe o? Idiegbe oghuo e ke khi, irari khi ebe o li, “Wewe avavava, idiegbe oghuo e ke khi.”† ¹⁷ Ama ogbɔ ni o da to ma Onomhue o ne, ayemhe oghuo e ke khi.

¹⁸ Me itsebo ikuku na, olamhe okhoghuo o la o ni o ri ichimhi a mu ogbɔ abi olamhe itsebo ikuku. Irari khi olamhe itsebo ikuku oo re e lamhe shi idiegbe oyi yeye ghuo o. ¹⁹ Aa lese khi idiegbe oyee e khi owa ugamhi oyi Ayemhe-nɔ-pfuase lo, ni o la idiegbe oyi, ni Eshinegba o ro na e? Oa ke khi yeye u mhɔli egbe e,‡ ²⁰ irari khi eri Eshinegba o de ghalɛ. Irarigho, u mema ya ri idiegbe

* 5:13 Li ze iDeut 13.5; 17.7

* 6:12 Li ze 1 iKori 10.23

† 6:16 Li ze Igbae 2.24

‡ 6:19 Li ze 1

iKori 3.16; 2 iKori 6.16

eye ri ufumhi na Eshinegba.

7

Ingme ingeli oyi omose ali okpotso

¹ Ni mhi ro so shi ogbo ni a keke shi ebe ya mhila mhe.

O ti ini omose ali okpotso ea ya le deba egbe. ² Ama irari itsebo, omose ogbogbo ali ughue oli e ke le deba egbe, okpotso ali odoli e ke le deba egbe.

³ Omose o khi ri okiamhi ughue gbe ughue oli, okpotso o khi li ri okiamhi ughue gbe odoli. ⁴ Okpotso lolighuo o mholi idiegbe oyoli, ama odoli o mholi we. Igho o li khi egbe oyi omose, o khi omose lolighuo o mholi idiegbe eyoli, ama ughue oli o li mholi we. ⁵ A khi kie egbe, see khi omose ali okpotso e lama shi egbe o khi wewe e ya nuata shi iledeba-egbe ne, ni e me asha mholi ukuku eghenge ro so iromhi. Oni eghenge o kha dose se, e gbo bhale ya lona, ini okphaghe o khi me asha mu we fe, irari khi egbe ea ze e mu shi ingme ughue. ⁶ Eri mhi khokho ona na e, o khi ushi ni mhi shi e shi eke na e. ⁷ O ma kha ti gba ini ogbokpa o dobe ya la o ni o rue okpotso shi abi mhemhe lo. Ama awa nya awa aa li abeghuo. Eshinegba o somhi ogbogbo isomhopfa ododa. Ona o kha mholi ona, olese o mholi ogho.

⁸ Ee ni aa la ughue ghue ali esamhi-olimhi, o ti ne ini ea bie ye ughue abi mhemhe. ⁹ Ama ini ea dobe ya mu egbe we, e ke le ughue. O tine ni a ye ughue dose ocho ni a ro ya shito, egbe ee lala e shi ingme ughue.

¹⁰ Ee ni a la ughue, mhi mheshe ona na e, ni o rote obo oyemhe bhale, ama obo oyi Onomhue. Okpotso o khi rote obo oyi odoli vu. ¹¹ Ama ini o li gho, o khi gbo ye ughue olese ghue, ochogho o ka nu odoli ro riele. Omose o khi gbudu khu ughue oli.*

¹² Ee oye enekpole, mhi gue ona ye e, mhemhe mhi ngme ona, o khi Onomhue. Ini omose ni o miesuo o rue okpotso ni o miesuo ughue, o kha ghole oni okpotso ni o ro nu oni omose shito, oni omose o khi khu oli. ¹³ Ini okpotso ni o miesuo o ngeli na omose ni o miesuo, ni oni omose o ro mholi oghuemhe khi loli ya kie ri oni okpotso shi, oni okpotso o khi pfa oni ughue-a. ¹⁴ Irari khi okpotso ni o miesuo o rue ipfuase e bhale ughue oyoli, ali khi omose ni o miesuo o ri ipfuase e bhale ughue oyoli. Ini o khi igho lo, imi e, eni ea pfuase e kha khi, ama abi o ke li ena khi, a she khuese we-a pfuase.

¹⁵ Ama ini oni o miesuo elemhi wewe aava, o nono ni loli lase oni ughue le, o ke vu. Emhikhoghue o ke la akana ya mu omose okekhi okpotso ni o miesuo mhue ini a me na. Eri Eshinegba o lu awa ni awa ro la agbo opfomhe. ¹⁶ Yeye okpotso, u fe lese ini itobo oye ode o kha ro mhue imiepfuese? Abi khi, yeye omose u lese ini itobo oye ughue o kha ro mhue imiepfuese?

¹⁷ Abibi o tseku li, ogbogbo o migha ashini o la ni Eshinegba o ro lu oli, ali emini o lu oli shi. Ona o khi omheshe ni mhi ro na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya. ¹⁸ Ini omose o she shele-a neni Eshinegba o lu oli, o khi mu oli pfi riele. Ini omose o shele-a ne neni a lu oli, o khi ya shele-a. ¹⁹ Oa mhue abi o ngme, ini ogbo o shele-a okekha khi o shele-a, emini o mema mu egbe khi, ni a ro ri ishi eyi Eshinegba gbe akanya. ²⁰ Ogbogbo o kie li abi o la o shi ni Eshinegba o ro lu oli. ²¹ Oghumha u khi ni Eshinegba o ro lue? Khi ze ni ogho o nase udu. Ama ini u me asha ya pfa egbe e o le, li gho. ²² Irari khi oni o khi oghumha ni Onomhue o ro lu oli, oni a rue abo-a o ke khi, igho li khi oni a rue abo-a ni Onomhue o ro lu oli, oghumha oyi Onomhue o ke khi. ²³ Eri a de e

* 7:11 Li ze iMat 5:32; 19:9; iMak 10.11-12; iLuk 16.18

ghale, irarigho a khi gbo khi oghumha oyi ogboese. ²⁴ Inyoghuo, ogbogbo o nu Eshinegba la abi o li ni a ro lu e.

²⁵ Shi ingme oyi ozele ni ea mu ughue ghue. Mhi aa rote obo oyi Onomhue mie ushi ni mhi ya shi na we, ama mhi ri ushi oyemhe bhale abi oni a ri itobo ilelemhi khi oni a ri egbe e nga. ²⁶ Ini a bino ingme ni a me agbo memena, mhi sa khi o ti ini ogbo o bie shito abi o li. ²⁷ U kha la ughue se, khi dua ni u pfa li-a. Ini waa la ughue ne, khi dua abi u li ya lo o. ²⁸ Ama ini o khia khi u lo ughue, waa pfido, ini o rie khia khi u waa mu ughue ghue. Ama eni e rue ikpotso, e ya mholi anasemhe elemhi agbo ona, mhi aa nono ni a me onana.

²⁹ Inyoghuo emini mhi ri ona ngme khi egheghe o ke she. Ro te memena vu, emose ni e rue ikpotso, ughue we e khi mu we egbe dose. ³⁰ Eni e vie, e khi ze ni o lo we egbe dose ode. Eni e ghele, e khi ze ni oghel rue we vu, eni e de emhi, e khi ze ni emini e de e lo we alo, ³¹ eni e mholi emini e ri emhi na agbo o riele, e khi ze ni e rue we udu vu. Irari khi abi agbo ona o lao shi memena, o she e dose.

³² Mhia nono ni a rue udu ayele le. Omose ni oa rue okpotso, ikanya eyi Onomhue ea ku oli ele-a, irari khi eri o nono abi loli lie riele ogghumhe oyi Onomhue. ³³ Ama omose ni o rue okpotso shi, eri isamhi agbo ee nase oli udu, irari khi eri o dua ni loli ri egbe ke mu ughue oli. ³⁴ Irarigho, eri isamhi eyoli e kemhi eva. Eri omueshi ni oa ye ughue, okekhi, omueshi ni omose oa ta owe lase ghue, ingme eyi Onomhue e mu oli egbe. Eri o dua ni loli ri idiegbe ali ayemhe oyoli na akanya oyi Onomhue pfo nya. Ama okpotso ni o ye ughue, emhi agbo o sa, irari khi eri o dua abi loli li ri egbe e ke mu odo.

³⁵ Eri mhi a ngme onana ni mhi kpaghie e obo, oa khi eri mhia nono ni mhi zu e ode, ini a khi la ughue. Ochogh o eri mhia nono ni a ke riele emini o te ode, ini udu oye o khi kemhi eva shi iregbena Onomhue pfo oye.

³⁶ Ini omose o me khi egbe ea ke ze loli e mu deba omueshi oyoli ni omose oa ta owe lase ghue, ni e ga lama na egbe khi wewe e ya ri egbe shi. Ni o ro she te ni o ye ughue abi o ye ni o, o rue oni omueshi ughue abi o ghole oli shi. Oa lamhe. ³⁷ Ama omose ni o me khi loli mholi udu no toto ni o dobe ya mu egboli mhue. Ini o lama shi udu oyoli khi loli ea ya rue oni omueshi oyelue ne, oni omose ona o gue kia. ³⁸ Ogbo ni o rue omueshi oyoli ughue o gue kia. Oni oa rue oli, loli o gue kia ne.

³⁹ Okpotso ni o la ughue, oa gbudu rote obo oyi odoli vu ini o da kie la agbo. Ama ini odoli o ghua, o dobe ya ngeli na omose ni o nono, ama omose oni o miesuo o mema ya khi. ⁴⁰ Abi mhemhe so oni ingme shi khi, o ya mholi oghel ne ini o shito khi oa bie ke ngeli. Mhi sa khi mhi mholi Ayemhe oyi Eshinegba ni mhi ro o ngme ona.

8

Eminale ni a ro luase ikhumhi

¹ Mena ni mhi ro ngme nga ogbo ni a mhila mhe ingme eminale ni a ro luase ikhumhi.

Awa lese khi, "Awa nya awa ga mholi ilese," ingme ona. Eri ilese o ri ogbo a ti-ipfuabo nga ke titi egbe, ama eri inono o ri awa a kpaghie egbe obo. ² Oni o dabi khi loli lese gba, oa kie lolo lese abi o kha li lese ne. ³ Ama ogbo ni o nono ingme oyi Eshinegba, Eshinegba o lese oli.

⁴ Ama memena, ingme oyi eminale ni a ro luase ikhumhi, awa lese khi ikhumhi oa khi emhikhoghuo elemhi agbo, ali khi Eshinegba oghuo o khi. ⁵ Ini a tseku me emini a lu ilitsa ali ekhemhue, o khi eni e la idane o, okekhi ena

ekekhe, ongewe ɔa khi Eshinegba wekhi Onomhue. ⁶ Ama oyawa khi, Eshinegba oghuo kpe awa mholi, ikhi ita ni emhikpa e rote obɔ oyoli bhale, ali oni awa la agbo na, ali khi Onomhue oghuo ɔ la ɔ, ni ɔ khi ihesu iKirisiti ni emhikpa e rote obɔ oyoli bhale ali ni awa rote obɔ oyoli la agbo.

⁷ Ama ɔa khi eni e miesuo nya e lese igesikia onana khi afue ilitsa e khi. Ama ingme oyi eni ilitsa ena, o she lo egbo eghogho egbe ramhi khi ini e le eminale ni a ro luasobo eghogho, eri ɔ li we egbe khi eni ilitsa e lie ga egho. Eri ona ɔɔ yese udu oyewe ni ɔ gue we ezo ɔ-a, irari khi ɔa lolo toto imiesuo ne. ⁸ Ama eminale ɛa ti ogbo ɔ mama Eshinegba. Ea ri awa ya khi eni ɛa ti ini awa aa le, wekhi eri e ke ri awa ya ti ne ini awa le.

⁹ Ama a kuegbe-a ini afa ni awa mhue ro ɔ riele emini o ghole awa o khi ya khi ozuode na ogboese ni ɔa toto imiesuo, ni o roli ya de pfilo olamhe. ¹⁰ Ini ogbo ni ɔ mhue udu ni ɔa toto imiesuo ne ɔ fe me khi yeye ni u mholi ilese, khi u la udi olitsa e le eminale, u sa khi ogho ɔa ya ri udu nali ro ke le eminale ni a ro luase olitsa? ¹¹ Igho oni ogbo ni udu oyoli ɔa toto egho ni ɔ khi inyoghue ni iKirisiti ɔ ghu-a na ɔ li ya opfu-a itobo ilese oye. ¹² Ini a da me na ne, iKirisiti u lue a na, ini u da lue na inyoghue ni a ga miesuo, eri u wa kuale udu oyewe ni ɔ gue we ezo ni ɔa toto egho utse. ¹³ Irarigho, ini o da khia khi eminale ni mhi le o ri inyoghuo-mhe ya de pfilo olamhe ne, mhi aa ke gbo tigbe ya le eminale, ini mhi khi ya ze ni inyoghuo-mhe ɔ de pfilo olamhe.

9

Afu ni aghiusomhi na kee ɔ mholi

¹ Elo e kpomhe ɔ le? Mhi aa khi aghiusomhi na kee? Mhi aa she me ihesu Onomhue oyawa, mhi re e mie oli suo? ² Ini o tseku khia khi mhia khi aghiusomhi na kee shi egboese ɔ, mhi aa li khi aghiusomhi na kee shi e ɔ? Akanya ni mhi gbe iteva oye e rokhashe khi aghiusomhi mhi khi shi e ɔ.

³ Ina mhi li a so egbo ni e ri unu a yese afu ni mhi mholi-a, ⁴ eri mhi aa fu te ɔ ni a ri eminale ali onyo a na shi akanya ni mhia gbe? ⁵ Mhi aa li fu te ɔ ni mhi li e rue okpotso ni ɔ miesuo shi, abi ighiusomhi na kee enekpole, ali inyoghuo Onomhue ali iPita e li roshi. Eghoghe agho ni mhi li ke rue oli mhue obo ini mhia le asha? ⁶ Abi khi mhemehe ali iBanabasi tse anye lese khi eni e ri obɔ oyewe e gbe akanya ke ri eminale na egbe anye le? ⁷ A me okholi-okhue ni lolighuo ɔ fali egboli ota? Oghiale onoghuo ɔa ya le emhi ekomhi eyoli? Oni ɔ ri ena kia onoghuo ɔa ya rote ena eyoli da ame inyeli?

⁸ Abi usamhi oyi egbo o li mhi lie ngme oli, abi khi eri ushi ɔa li mu ma ɔ?

⁹ Irari khi a keke oli shi ebe Ushi oyi iMosisi, "Khi mu ɛna onokpo unu zu ini u roli e mheli ikpamhi emhi." Ingme oyi ɛna wee khi Eshinegba ɔ li gho lese sa?*

¹⁰ Itobo oyawa o ro ngme onana? Ii, irari oyanye a ro ligho keke oli. Itobo khi ogbo ni ɔ gua ɔ kha gua ni oni ɔ khiese ɔ ro khiese, eri e ga roli shi udu khi weye e ya mhue okemhi shi eni emhi ekomhi. ¹¹ Aborokhia khi anye she ri emhi ayemhe ko iteva oye e egho, anye khi eni e kha rote obɔ oye e li khiese emhi ikpaghiobo ni a me eloe.† ¹² Ini o khia khi egboese e te ni a ri ikpaghiobo e na, ɔa khi anye kha ga mema te ɔ ne? Ama anye ɛa rue ete-awe oni afu ona.

Ochogho, eri anye ri egbe mie emini anye me kpa ini anye khi zu usomhi onete oyi iKirisiti ode. ¹³ Aa lese khi eni e la Owa Oyi Eshinegba a gbe akanya, khi oni owa e te e le eminale, ali khi eni e la atete e ga, eri e rote emini a ro

* 9:9 Li ze iDeut 25.4; 1 iTim 5.18 † 9:11 Li ze iRom 15.27

luasobo ẹ kemhi? ¹⁴ Igho, Onomhue o li mhesẹ ọli eni e ri usomhi onete a tse abo, e rote o ke le emhi.†

¹⁵ Ama mhia kie ri eni afu ena gbe akanya deba ẹ, wexhi eri mhi kekẹ ebe ona ni a ba riẹle emhi eghoghọ na mhe. O tine ni mhi bie ghu-a ni ogbo o ro lie mhi khi tono obo udu. ¹⁶ Mhia mhue afu ni mhi ro tono obo udu shi usomhi onete ni mhi ro tse abo. Eri a mhesẹ ọli na mhe. O ma kholo mhe egbe ini mhia ri oni usomhi onete tse abo! ¹⁷ Ini o khia khi eri mhia tsabo ungmemhi oyi Eshinegba itobo khi o ghole me. A ya fali mhe ota. Ama ini o riẹ khia khi ọa ghole mhe, emini Eshinegba o ro nga mhe obo lo ni mhia riẹle ¹⁸ Ige ifata ni mhi ke ya mie mena? Afa o khi na mhe ni mhi ke tsabo oni usomhi onete, ni mhia khi oki shi o, ni mhia mie emini e khi eyemhe shi akanya oyi itsabo usomhi onete.

¹⁹ Mhemhe ghuo mhi mhesẹ ona na egbemhe, mhia khi oghumha oyi ogbokhoghuo, ama mhi ri egbe mhe mele oghumha oyi ogbokpa-a, ni mhi ro lu ebubu egbo na iKirisiti abi mhi li dobe. ²⁰ Abi mhi ro nu egbo iju u gbe akanya, mhii ngeli abi ongi iju ni mhi ro dobe lu we. Abi o riẹ khia khi ushi iMosisi ọa mu me, mhi kiele ẹ ngeli abi oni ushi o mu ini mhi nu egbo ni e la oni ushi gbe akanya, ni mhi dobe lu we. ²¹ Igho o li khi, abi mhi ro nu egbo ijeta ẹ gbe akanya, mhi ngeli abi ogbo ni ọa khi iju ni ushi iju ọa mu ni mhi ro dobe lu we. Ona o lie khi mhi aa ke ri ushi oyi Eshinegba a gbe akanya, ama ushi oyi iKirisiti mhi ro gbe akanya. ²² Ini mhi la ifuabo oyi eni irudunga oyewe ọa toto, irudunga oyemhe o li abi oyewe, ni mhi ro dobe lu we. Emhikpa mhia mela-a na egbo nya, ni mhi ro tsumhi eghuo, ode ni mhi ya te dobe riẹle ọli kpa.

²³ Enana nya, irari oyi usomhi onete mhi ro ligho ni mhi mhue okemhi shi ikhivose eyoli.

²⁴ A lese khi ebubu egbo e migha shi unamhi ni a na, ama oghuo elemhi we o kpe na a pfo, ni o mie eleli unamhi. Irarigho, a na ode ni a te ya mie eleli oyi unamhi. ²⁵ Eri ogbokpa ni o la unamhi ya na o kpe ẹ wena ushi unamhi egbegbo. Eri ẹẹ na ni e mie arula oghie ni ọọ ke-a. Ama arula ni o la o agboagbo awa na unamhi ẹ shi. ²⁶ Onana o ze ni mhi ro na unamhi oyemhe sheshe ya ramhi ukpese. Loli o ze ni mhia ro li abi ofiekpa ni ọọ pfi ekpa kua irarogbe. ²⁷ Eri mhia nase egbe eyemhe ni mhi dobe mhesẹ ke na we. Mhi aa nono, ini mhi tsabo oni usomhi onete ona se, ni mhi khi oni a khu pfia.

10

A rote okhe oyi egbo iZireni tse agua ye egbo

¹ Inyoghuo, mhia nono ni a sato emini itita awa ni e deba iMosisi e me. Oguese oyi otughunu o khukhu we, wewe nya e gbo rote okhe ifulo ya dose tselele.* ² Elemhi otughunu ali okhe oniemhi e la batazi abi eni ẹ deba iMosisi. ³ Wewe nya e le eminale ayemhe.† ⁴ E gbo da amẹ oyi ayemhe oghuo ni o rote eche ayemhe ni oo deba we tu. Oni eche khi iKirisiti.‡ ⁵ Abi o tseku li gho, egbe ọa mu Eshinegba deba ebubu we, itobo igho, eri a miatsẹ ilimhi eyewe ku odagbe ifufu. S

⁶ Mena, ena nya irokhasẹ e khi na awa, ni o tse agua ye awa, awa khi mhue oghuemhe na emhi ebe abi wewe e li, * ⁷ we khi ilitsa awa ya ga abi eghuo o e li.

‡ 9:14 Li ze iMat 10.10; iLuk 10.7 * 10:1 Li ze Okiali 13.21-22; 14.22-29 † 10:3 Li ze Okiali 16.35

‡ 10:4 Li ze Okiali 17.6; iNoba 20.11 § 10:5 Li ze iNoba 14.29-30 * 10:6 Li ze iNoba 11.4

Ebe-no-pfuase o ngme oli khi, “Eni egbo e shitọ le, e da, e gbe ishimhi idobie, e ku itsebo.”† 8 Awa khi khili ena itsebo abi eghuo o e li, ni o ze khi agbele uye ali ese, 23,000, e ghuloa ogbeleghuo.‡ 9 Awa khi mu Onomhue fe bino abi eghuo o e li, ni enye e ro gbolo we-a.§ 10 Awa khi wolo abi eghuo o e li ni Ageni eghuli o ro gbolo we-a.*

11 Eri emhi ena nya e li we, ni a ro sese awa ingme ele-lese, a keke we shi eke tse agua ye awa ni awa la eghenge ikpukhokho agbo ona.

12 Ini u dabi khi u migha, gue kia ini u khi de ode-a. 13 Aa me imufe okhoghuo ni a me egbe, ni o a khi onabi egboese ea me ghue. Ama Eshinegba oni a ri egbe e nga lo. Oa ya ze ni a mu e fe ni o fu dose e, ni aa ya dobe ri egbe mie. Ama ini a mu e fe, Eshinegba o ya ri ode ni a te ya pfue o bhale, ni a ro dobe ya ri egbe mie.

14 Irarigho, inyoghuo, a nuata shi ikhumhi o. 15 Eri mhi nu e ngme abi egbo elasingme. Ee ghuo a sa emini mhi ngme. 16 Ini awa rote uko ni awa lema Eshinegba o khivose shi da, o a khi oia eyi iKirisiti awa da? Ini awa le ibuledi ni awa kemhi, o a khi idiegbe oyi iKirisiti ni awa le?† 17 Irari khi ibuledi oghuo o khi, awa nya ini awa tseku bu, idiegbe oghuo awa khi, irari khi eminale oghuo awa kemhi.

18 A sa ingme oyi egbo iZireni ghue. Oa khi eri wewe nya ni e le eminale ukhomhi atete ugamhi e ga mholi obo shi oni ugamhi oyi Eshinegba egho?‡ 19 Eri mhi ri ona lie khi olitsa ali eminale ni a ro luase oli khi egbegi emhi e khi? 20 Iiye o! Emini mhi a ngme khi, emini eni e ga ikhumhi e ro luase obo atete, okphaghi e rewe e luase, o a khi Eshinegba. Mhi aa nono ni a mhu e kugbe iyemhe okphaghi e o.§ 21 Wa ya rote uko oyi Onomhue da, u gbo rote uko oyi okphaghi e da. Wa ya rote ukpeko oyi Onomhue le, u gbo te ukpeko oyi okphaghi e le. 22 Abi khi eri awa nono ni Onomhue o ke kpe ofuma? Eri awa dabi khi awa toto dose oli?*

Epfua ni eni e miesuo e mholi

23 “Emini o ghole awa, awa dobe ya riele.” Abi a li ngme oli. Ama aa khi emhikpa o mholi eleli. “Emini o ghole awa awa dobe ya riele.” Ama aa khi emhikpa o mholi ikpaghiobo.† 24 Ogbokhoghuo o khi lese ke na shi onote oyi egboli tse ama onete oyi egboese.

25 Elamhi kpa ni a ro o de oki, ke de oli le, khi ri irari udu oye ni o o gue e ezọ mhila ogbo okhoghuo shi o. 26 Irari khi Ebe-no-pfuase o ngme oli khi, “Eke ali emini e la o nya, khi Onomhue o ga mholi we.”‡

27 Ini ogbo ni o a miesuo o lue ukue, ni u ro sa li shi udu khi u ya ye, le emiemi o ro shi e eke. Khi mhila ogbo okhoghuo oyi udu ni o o gue ogbo ezọ. 28 Ama ini ogbokhoghuo o o ye, “Eminale ona, ikhumhi a roli luase.” Khi le oni eminale ogbo, irari usamhi udu oyi oni o gueye ogbo, ali irari udu oye. 29 Aa khi irari usamhi udu oye, ama irari usamhi udu oyi oni ogbo ogbo. “Elo o ze khi ogboese o ke ya khi ozuode shi epfua oyemhe, irari udu oni o gue ogbo ezọ oyi oli? 30 Ini mhi kphemhi na Eshinegba shi eminale ni mhia le, elo o ze khi ogboese o ke tsue mhe shi eminale ni mhi kphemhi shi?”

† 10:7 Li ze Okiali 32.6 ‡ 10:8 Li ze iNoba 25.1-18 § 10:9 Li ze iNoba 21.5-6 * 10:10 Li ze iNoba 16.41-49 † 10:16 Li ze iMat 26.26-28; iMak 14.22-24; iLuk 22.19-20 ‡ 10:18 Li ze iLev 7.6

§ 10:20 Li ze iDeut 32.17 * 10:22 Li ze iDeut 32.21 † 10:23 Li ze 1 iKori 6.12 ‡ 10:26 Li ze iwolo 24.1

³¹ Abi o laɔ shi khi, emiemini u wa riɛɛ kpa, ni u wa le, ni u wa da, riɛɛ ɔli shi ufumhi oyi Eshinɛgba. ³² Khi ngeli angeli ni o ya ri ɔgbɔkɔghuo de, o khi ɛgbɔ iJu okekhi ɛgbɔ iJeta okekhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suɔ eyi Eshinɛgba. ³³ Eri mhi dua ni mhi riɛɛ emini o ti ɔgbɔkpa ɛloe odekhode. Irari khi mhia lɛsɛ na khu oyi mhemhɛ ghuo, ama oyi ɔgbɔkpa ini a mie wɛ pfuese.

11

¹ A ke khɔnya mhɛ abi mhi liɛ khɔnya iKirisiti Onɔmhue.*

Ukhomhi iguese elemhi ugamhi

² Mhi kuɛghie ɛ shi abi a liɛ sato mhɛ egbe ni a rɔ a deba osɛsɛ ni mhi sɛsɛ e.

³ Ama mhi a nono ni a lɛsɛ khi iKirisiti ɔ khi ukhomhi oyi ɔmɔsɛ nya, ali khi ɔmɔsɛ ɔ khi ukhomhi oyi ɔkpotso. Ama Eshinɛgba ɔ khi ukhomhi oyi iKirisiti.

⁴ Irarighɔ, ɔmɔsɛ ni ɔɔ sɔ iromhi okekhi eri ɔ ngme ungmemhi imeguele, ni ɔ rɔ da ri emhi guese ukhomhi ne, oyeghɛ ɔ rɔ ghi iKirisiti ni ɔ khi ukhomhi oyɔli. ⁵ Ighɔ ɔkpotso ɔkhɔghuo ni ɔɔ sɔ iromhi okekhi eri ɔ ngme ungmemhi imeguele, ni ɔa rɔ da ri emhi khukhu ukhomhi ne, eri ɔ yeghɛ-a, eri ɔ ri ɔdɔli ni ɔ khi ukhomhi oyɔli shɛ-a, eri o bie li abinɛ khi ɔ kpogholo itsu ukhomhia.

⁶ Ini ɔkpotso ɔa da khukhu ukhomhi ne, ɔ ka ta itsu ukhomhi-a nya. Ini o da khia khi emhi omama ɔɔ khi ini ɔkpotso ɔ kpogholo itsu-a egɔ, ɔ ke khukhu ukhomhi oyɔli. ⁷ ɔa ye ni ɔmɔsɛ o khukhu ukhomhi oyɔli, irari khi irɔkhɔkɔ ali ufumhi oyi Eshinɛgba ɔ khi. Ama ɔkpotso ufumhi oyi ɔmɔsɛ ɔ khi.† ⁸ Irari khi aa rɔte egbe oyi ɔkpotso ma ɔmɔsɛ, ama idiegbɛ oyi ɔmɔsɛ a te ma ɔkpotso.

⁹ Aa ma ɔmɔsɛ na ɔkpotso, ama ɔmɔsɛ a ma ɔkpotso na.‡ ¹⁰ Itobɔ onana, ali irari oyi igeni, ɔkpotso ɔ ke khukhu ukhomhi oyɔli ni ɔ rɔ rɔkhasɛ khi ɔ kie la omhɛsɛ oyi ɔdɔli.

¹¹ Elemhi Onɔmhue ni awa ga la, ɔkpotso ɔa khi ɔngɛli, wɛ khi ɔmɔsɛ ɔ khi ɔngɛli ni wɛwɛ aava ɛa mhue abi e liɛ riɛɛ ugamhi kugbe. ¹² Irari khi abi a rɔte ɔmɔsɛ ma ɔkpotso, igɔ ɔkpotso ɔ li bia ɔmɔsɛ. Ama emhikpa obɔ oyi Eshinɛgba e te bhale. ¹³ Eɛ ghuo a sɔ ɔ bino ini o ti ni ɔkpotso o ke sɔ iromhi lema Eshinɛgba ɔa ri emhi khukhu ukhomhi elemhi owa ugamhi? ¹⁴ Abi a ma emhi nya shi rɔte ekɛ vu, ɔa sɛsɛ ɛ khi, omama o khi ni ɔmɔsɛ ɔ rɔ mhue itsu ni e nuɛ dɔlɔ shi ukhomhi? ¹⁵ Ama khi ini ɔkpotso ɔ mhue itsu ni e nuɛ shi ukhomhi khi ufumhi ali isomhotse o khi na li? Eri a ri itsu ni e nuata na li ni ɔ rɔ khukhu ukhomhi. ¹⁶ Ini ɔgbɔ ɔ nono ni lɔli khakɔ shi ingme onana, emini mhi mhue ya ngme khi, anye-a mɔli odɛ olese ni anye te ɛ riɛɛ, igɔ li khi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suɔ eyi Eshinɛgba.

Ushi oyi Eminale no pfuase oyi Onɔmhue

(iMat 26.26-29; iMak 14.22-25; iLuk 22.14-20)

¹⁷ Rɔte omhɛsɛ ni mhi rɔ bhale, mhi aa kuɛghie ɛ, irari khi ilona kugbe shi ugamhi oyɛ ɛ, ɔɔ li oyese dɔsɛ onete. ¹⁸ Irari onodode, a she gueye mhɛ khi okemhi ɔɔ la iteva oyɛ ini a lona ilegba abi eni e mie iJesu iKirisiti suɔ. Mhi mie shi ɔ khi igɔ o khi. ¹⁹ Aa mɛ emini o zɛ khi aa ya khakɔ. Ama oni ekhakɔ ona o ya ri eni Eshinɛgba ɔ mie iteva oyi ɛ khasɛ. ²⁰ Ini a lona kugbe shi oghuo, ɔa khi eminale oyi Onɔmhue o khi ni a le, ²¹ Irari khi ini a le, aa ya migha khe egbe. ɔgbɔgbɔ ɔ rue eminale oyɔli ɛ le. Irarighɔ, eri eghuo ɛ da pfueche egbe-a, eghuo ɛa gɛ le kpa. ²² Aa mhue apɛ oyɛ ɛ ni a la le ni a la da? Abi khi eri

* 11:1 Li zɛ 1 iKori 4.16; iFili 3.17 † 11:7 Li zɛ Igbae 1.26-27 ‡ 11:9 Li zɛ Igbae 2.18-23

a ri ɛloe a gbe igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suɔ oyi Ɛshinegba? Eri a nono ni a ri omama mu egbɔ ni ɛa mhue emhikhoghuo? Se a nono ni mhi ngme shi onana? Eri mhi ya kuɛghie ɛ mena? Iiye o!

²³ Irari khi obɔ oyi Onomhue mhi te mie osese ni mhi sese ɛ. Khi iJesu Onomhue, eliyose ni a roli de, o rue ibuledi, ²⁴ o kphemhi na Ɛshinegba o khi o lia, o o li, "Idiegbe oyemhe na ni a ro na e, a ke li ona ro sato mhe egbe." ²⁵ Igho o gbo li, abi e ro le se. O rue uko onyo, o o li, "Onana o khi uko oyi ilama kugbe onogbo, ni a ri o lia eyemhe riefe. Ini a da lina da ne, eri a da li ro sato mhe egbe." ²⁶ Irari khi eghenge kpa ni a ro da le ibuledi onana ni a ro da oni uko onana ne, eghuli oyi Onomhue u ro tse abo egho neni o ya bhale.

²⁷ Onini o da le ibuledi oyi Onomhue ni o gbo rote uko oyoli da, ode ni o a gbe akanya ne, o she lue, o lamhe shi idiegbe ali o lia oyi Onomhue o. ²⁸ Irarigho, ogbogbo o bino egboli bie ne neni o tigbe le, neni o rote oni uko da. ²⁹ Ini u waa da lese emini oni idiegbe oyi Onomhue ona o migha shi ne, ni u ro da le oni ibuledi ni u ro gbo te oni uko da, u she le u gbo da ro ri iguezo bhale ghi egbe ɛ. ³⁰ Ona o ze ni ebubu ɛ e ro o ghua, eghuo ɛa mhue ochi, ebubu e she ghulo-a. ³¹ Ini awa kpe gue egbe awa ezɔ awa aa ya de pfilo ezɔ oyi Ɛshinegba. ³² Ini Onomhue o gue awa ezɔ, eri o sese awa ingme ini awa khi nu agbo pfua.

³³ Irarigho, ee inyoghuo-mhe, ini awa lona ni awa ro ya le eminale oyi Onomhue, awa ke migha khe egbe. ³⁴ Ini a me oni okiamhi oo gbe, o la apfe le emhi ini a khi lo ezɔ oyi Ɛshinegba, ini a lona kugbe. Mhi ya pfuse ingme enekpole ngme ini mhi bhale.

12

Isomhopfa Ayemhe

¹ Mena ni mhi ro so shi ogbo ni a mhila mhe ingme isomhopfa Ayemhe-nɔ-pfuase.

Mhia nono ni a lese egbegbingme ni o la o. ² A lese khi eghenge ni a ro khili eni ɛa miesuo, a di ɛ lo ode ni a la luase ilitsa ni ɛa mhue ayemhe. ³ Mhia nono ni mhi gueye ɛ khi aa me ogbo ni Ayemhe oyi Ɛshinegba o ro gbe akanya ni o ya lie, "A pfi unu na iJesu!" Aa me oni o gbolo ya lie, "iJesu o khi Onomhue!" Ini o a li khi Ayemhe-nɔ-pfuase o sese o li.

⁴ Isomhopfa ododa e la o, ama Ayemhe oghuo o kemhi we. ⁵ Ode ebubu e la o ni a te ɛ ga Onomhue, ama Onomhue oghuo awa ga. ⁶ Ode ododa Ɛshinegba o te ɛ gbe ikanya elemhi agbo eyi awa, ama oni Ɛshinegba o ligho gbe oni akanya ona rote idiegbe oyi awa nya. ⁷ Ogbogbo a ri isomhopfa Ayemhe na, ni o ro ke gbe akanya ni o kpaghie ogbokpa obo. ⁸ Oni Ayemhe loli o ri isomhopfa oyi ungmehi eghali na ogbo oghuo. Oni Ayemhe o kie gbolo ri isomhopfa ilisingme a na ogboese. ⁹ Oni Ayemhe o gbo ri irudunga oniemhi a na ogbo. Oni Ayemhe o kie gbo ri ekpabo na ogboese ni o ro ri ogbo toto. ¹⁰ Oni Ayemhe o ri ekpabo na ogbo ni o ro gbe ikanya onyaloa, o ri ekpabo na ogboese ni o ro me ekɛ guele. O gbo ro-na ogboese ni o lese ikhioda ni o la iyemhe ododa o. O ro-na ogbo ni o ro dobe ɛ ngme emue oda, o ro-na olese ni o dobe guele abi oni emue ogho o ngme. ¹¹ Ama Ayemhe oghuo o kie khi ni o ga gbe eni ikanya egho abi o ghole o li shi. O ri isomhopfa ododa na ogbogbo.*

Idiegbe oghuo ni o mhue iguabo ododa

¹² Eri iKirisiti o li abi idiegbe oghuo ni o mhue iguabo ododa, idiegbe oghuo o kie khi, ini o tseku mholi iguabo ebubu ododa.† ¹³ Igho awa nya awa gbo li, o khi ongi iju u khi, okekhi onge ijeta, o ke khi oghumha oo, o ke khi oni ogho khi oghumha, a she batazi awa shi idiegbe oghuo rote oni Ayemhe oghuo ogho, a kie gbo ri oni ayemhe oghuo ogho na awa.

¹⁴ Irari khi idiegbe oghuo tse loli nya o khi, ama iguabo ni e bu o mholi. ¹⁵ Ini owe o gueye obo, "Irari khi mhia da khi obo, mhi aa ke kugbe idiegbe o," Oni owe oga kie khi oyi idiegbe? ¹⁶ Ini esoo khi, "Irari khi mhi aa khili eloe, mhi aa ke khili oyi oni idiegbe." Ogho o ya lie khi oga ke la oni idiegbe? ¹⁷ Ini idiegbe nya o khili eloe lo, se o kha li ke suo. Abi ini idiegbe nya o ke khili esoo lo, se o kha li ke suo issue? ¹⁸ Abi o li khi, eri Eshinegba o tono iguabo egbe ododa ma shi idiegbe abi o li nono oli shi. ¹⁹ Idiegbe o ya gbpfo, ini o khia uguabo oghuo tse loli nya o khi? ²⁰ Abi o li khi, iguabo ododa e la o, ama idegbe oghuo kpe o khi. ²¹ Irarigho, eloe oga ya lie obo, "Mhi aa mhue emini mhi re ya li!" We khi ukhomhi o ya lie awe mhia mhue emini mhi re ya li. ²² Ini awa te ukiokie o obini o kpole oyi ingme ona bino oli, iguabo oyi idiegbe ni oga lolo toto, oga ze idiegbe ya tsua pfia, ²³ ama idiegbe ni awa bino khi ega lolo mu eloe, wewe awa ga sono itsua guese. Awa a kugbea guese iguabo idiegbe ni oga ti ni a ke khueghie-a shi eke ni aa me eloe, ²⁴ Ama awa aa ya so itsua guese ikpe ni e ze ro o shi eke ni egboese e me eloe. Eri Eshinegba o ligho rieje idiegbe, ni awa mu ekpe na iguabo ni e li abine khi ega lolo mu eloe. ²⁵ Itobo igho, okemhi oga la idiegbe, eri ikpe ododa egho e ri eloe a khu egbe. ²⁶ Ini asha eghuo o me osoli, ikpe enekpole nya e li nu oli a me oni osoli. Ini a ri ekpe na uguabo idiegbe oghuo eri enekpole nya ee gheje.

²⁷ Ee nya idiegbe oyi iKirisiti a khi, ogbogbo o khi uguabo oyoli. ²⁸ Elemhi igbaa oyi eni e mie ifesu iKirisiti suo, onodode, Eshinegba o ze ighiusomhi na keje, onuzi-eva o ze emekeguele, onuzi-ese, esese, o tigebe ri eni e gbe onyaloa shi asha eghuo, gbo li shi eni mholi isomhopfa ni a ro ri ogbo ze. O gbo ze eni e gue e kpahie egboese obo, elese o zewe eni e gue ri omhese kia, ali eni e ngme emue ododa.‡ ²⁹ Wewe nya e khi ighiusomhi na keje? Wewe nya e khi emekeguele? Wewe nya e khi esese? Ogbokpa o dobe a gbe akanya onyaloa? ³⁰ Wewe nya e mholi isomhopfa oyi iri-ogbo ze? Egbo nya e gue ngme emue ododa? Abi khi wewe nya e gue e guele abi oni emue ododa o ngme? ³¹ Irarigho, awa ke nono isomhopfa ni o tine nya.

Mhi ya ri ode ni o tine nya khasa e.

13

Inono

¹ Ini mhi ga gue e ngme emue oyi egbo ali oyi igeni, ni mhi aa ro mhue inono, okeke ulo ali okeke ipepe itasa mhi khi. ² Ini mhi mhue isomhopfa imekeguele ali ni mhi ro lese udi osheli ali ilese nya a guele. Mhi kha mholi irudunga ni a ro dobe ooghi e ite, ni mhi aa ro mhue inono, afue mhi khi.* ³ Mhi kha ga ri emini mhi mhue nya somhopfa, ni mhi ro ga ri egbe mhe bhale ni a tose-a ni mhi ba tono obo udu, ni mhi aa ro mhue inono, mhi aa mhue elele okhoghuo ni mhi ya me.

⁴ Eri inono o mholi irabomudu, o mholi isomhemhi. Oga ya kpe ofuma, oga ya tono obo udu, oga ya vuse ike. ⁵ Inono oga ya ngeli angeli obe, oga ya khu oyoli

† 12:12 Li ze iRom 12.4-5 ‡ 12:28 Li ze Efi 4.11 * 13:2 Li ze iMat 17.20; 21.21; iMak 11.23

tşę, elemhi ęa keęę bi inono, ęa ya keęę ingme ni a li ęli ya shi na oębọ. ⁶ ęa ya me emhi obe ni oę ke gheęę shi ę, ama emhi egbegbingme o gheęę ę shi. ⁷ ęa ya mhęli ukhimhi-elemhi. Irudunga ali irudushi, ali irabọmudu oyęli ęa ya ba li ku.

⁸ Inono ęa mhue ukpeşę. Imekeęuele e la ę, eri-tşę khi e ya doşę, isomhopfa oyi ingme-ęmue ędoda e la ę, ama e ya doşę, ileşingme e la ę, ama e ya doşę. ⁹ Irarikhi isomhopfa ileşingme ali imekeęuele oyawa ęa ya gba pfo. ¹⁰ Ama ini oni o gba pfo o ramhi, oni ęa gba pfo o kele-a. ¹¹ Abi mhi rọ khi ọmọ, ęmue ali isamhi ali akhọkhọmhę eyemhę, e khi eyi ọmọ. Mena abi mhi rọ ke khi ęgbhali, mhi aa ke mhue emini mhi ri angeli ọmọ a li. ¹² Emini awa me memena, eri o li abi aroro ni awa rọte ugheęę ę me lishi-lishi. Eęheęę aghọ o kha ramhi, awa ya me ęli ghemhę, ghe ę. Emini mhi leşę, ęa gba pfo, ama eęheęę aghọ, o ya gbapfo, abi Eşhineęba ọ li seşę mhę pfo.

¹³ Ama eni emhi eşę enana e kie migha: Irudunga, irudushi, ali inono. Oni o ga funę nya shi wę ę khi inono.

14

Isomhopfa imekeęuele ali ęmue

¹ Zobę ni inono o khi emini u na a khu.

Ke dua ni u mhęli isomhopfa eyi Ayemhę no pfuase, tete isomhopfa imekeęuele. ² ębọ ni ęę ngme ęmue ni ębọ ęa leşę emini ęę ngme, Eşhineęba ọ nu ę ngme, irari ęgbọkhọghuo ęa ya leşę emini ọ ri eni ingmemhi ngme. Egbegbi ingme osheli ọ rọte Ayemhę no pfuase ęę ngme. ³ Ama ęgbọkpa ni ọ meke ngme guele, eri ęę nu ębọ ę ngme, o kpaghie wę obọ, ọ ri udu shi wę ọ, ọ ri udu pfomhi wę. ⁴ ębọ ni ęę ngme ęmue ęda ni ębọ ęa leşę emini o ngme, ębọli ęę kpaghie obọ, ama ębọ ni ọ mekeęuele, igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ nya ęę kpaghie obọ. ⁵ O ga ghọle mhę ni ęę nya a ke ngme ęmue ędoda, ama oni o ghọle mhę ne khi ni a ga mhęli isomhopfa imekeęuele. Irari khi ęni ọ mekeęuele ọ mu ęloe doşę ęni ọ ngme ęmue ęda. Seşę ni eri ębọ ọ la aghọ ni ọ guele abi ọ ngme ni ęgbọkpa ni ọ la igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ọ mhue ikpaghiobọ.

⁶ Ighọ inyoghuo, ini mhi bhale deba ę ni mhi rọ ọ ngme ęmue ęda, onete onoghuo o ya rięę na ę? ęa khi ini, mhi gue iroķhaşę ni mhi rọte obo oyi Eşhineęba me ye ę, okekhi emini mhi leşę mhi gueye ę, okekhi imeęuele mhi gueye ę, ękekhi ungmehi oseşę mhi rọ bhale ghi ę, o ya ri eleli na ę? ⁷ Bino itsua ni ęa mhue ayemhę, ni ęę ngme, enabi ofele ali ęfa. Seşę ęgbọkhọghuo ọ li ya leşę emini a kpheli, ini ęa suọ obini a mu abọ wę je? ⁸ Ali ęni ęę pfi akala, ini ęa li pfi ęli gboo ni o de uruli ni a suọ, ęghuo ọ ya mu egbe okhọli? ⁹ Ighọ khi, ini u ri emue ni ębọ ęa ya suọ ọ ngme ingmemhi ni e mhęli ileşingme, ęgbọkhọghuo ęa ya leşę emini wa ngme. Eri u leşę ke ngme kua idane! ¹⁰ ęmue ebubu e la ębọ ona, wewę nya e khi eni e ti shi eni ę ngme wę ọ. ¹¹ Ama ini mhi aa leşę ęmue ni a ngme, ęni ọ nu mhę ngme, ọpfęşę ọ khi shi me ọ, mhęmhę khi ọpfęşę shi ęli ọ. ¹² Aborọkhia khi isomhopfa eyi ayemhę e mema kiele ę ghọle ę eghọ, a ke nono isomhopfa eni e ya ri ikpaghiobọ ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ.

¹³ Itobọ ighọ, ęni ęę ngme ęmue ęda ọ mema ya lema a ri ekpabọ ni ọ rọ ọ ke guele abi ọ ngme na li. ¹⁴ Irari ini mhi ri ęmue ęda a sọ iromhi, ayemhę oyemhę ęę sọ iromhi, ama udu oyemhę ęa ya mhę mhue emini ọ mu ọ. ¹⁵ Seşę mhi ke ya li shọ? Mhi ga ya rięę wewę eve-eva ena. Eri mhi ya ri ayemhę oyemhę

sọ iromhi, mhi gbo li ri udu oyemhẹ sọ. Mhi ya ri ayemhẹ oyemhẹ to uwolo, mhi gbo li ri udu oyemhẹ to. ¹⁶ Ini u ri ikphemhi na Eshinegba elemhi ayemhẹ tse, se egbo enekpole ni ẹa ya suọ ikphemhi ni u rọ na Eshinegba e lie suọ, ni e mie Atse shi ẹ oni iromhi ali ikphemhi? Ẹa mhue abi e li ya lese emini u wa ngme. ¹⁷ Ini o tseku khia khi iromhi ikphemhi eye khi enete lo, ẹa ga kpaghie egbo enekpole obo. ¹⁸ Mhi kphemhi na Eshinegba khi mhi ga ngme emue ododa dose ẹ ẹ nyaa. ¹⁹ Ini a la ugamhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ, o ti mhẹ egbe ni mhi lese ngme ikpamhi ingmemhi ishe tse ni egbo ya suọ abi mhi rewe ngme, ro sese we, ocho ni mhi ro ri emue oda ya ngme ingmemhi agbele ni ogbokhoghuo ọa ya suọ abi mhi rewe ngme.

²⁰ Inyoghuo-mhe, a khi ke sa abi eniye. A mhọli isamhi abi egbhali ama a li abi emofe ni ẹa lese emhikhoghuo obode onobe iriele. ²¹ A keke ọli shi Ebe-nofuase khi,

“Emue oda mhi ro ya
nu egbo eyemhẹ ngme.
Mhi ya ri uruli epfese ngme,
ama ini o tseku khi igho,
egbo eyemhẹ ẹa ya
ri esọ shi mhe eke,
igho Onomhue o ngme.”*

²² Itobo igho, emue oda, ọa khi emhi onyaloa shi eni e miesuo o se ẹ ni eni ẹa miesuo. Ama imekeguele, eni miesuo o mema go lu, ọa khi oyi eni ẹa miesuo.

²³ Irarigho, ini igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ kpa e legba ni ogboka o ro o ngme emue ododa, eshebehe ali eni ẹa miesuo, ẹa ya lie khi ujili oo kpa e nya?

²⁴ Ama ini ogboka oo mekeguele, ni egbo ni ẹa miesuo okekhi ogbo ni ọa lese emini a ri ẹle o ro lo le. Rote ingmemhi ni oo suọ, o ro ya lese khi ọna olamhe loli khi, ni o khi oni o mu pfi. ²⁵ Osheli isamhi udu eyoli e ya khueghie-a gboo. O de yeshi, oo ga Eshinegba, oo lie, “Eshinegba o la e iteva egbegbo.”

Ugamhi ni ọa mhue ozughu

²⁶ Inyoghuo, abi mhi ri ona ngme khi, ini a lona kugbe shi ugamhi, ni oghuo o ro mhọli uwolo, okekha khi oghuo o mhọli emini o sese, okekhi irokhase olese o mhọli, okekhi emue oda olese oo ngme, okekhi aguele emini a ri oni emue olese ngme mhọli. A ri ẹle enana nya ro kpaghie igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ obo. ²⁷ Ini ogbo o ya ngme emue oda, egbo aava tse e lese ngme, ini e khi e bu dose, e khi aase. Ama otuoghuo oghuo o kpe ke ngme, ogboese oo guele abi oo ngme. ²⁸ Ini o khia khi ogbo ọa la oni igba oyi eni e miesuo ni o ya ke mie ọli emini oo ngme guele, oni oo ngme ungmemhi emue oda ogho o khukhu unu, o lese nu egbọli ali Eshinegba ke ngme.

²⁹ Emekeguele aava okekhi aase e dobe ya ke ngme, egbo enekpole e ku esọ a ni e lese abi ẹ ngme. ³⁰ O kha ke khia khi a ri irokhase khase ogboese ni o shito oni ilegba, oni o kpe ngme egho, o mu migha. ³¹ Ẹ ẹ nya a dobe ya meguele, ama o khi otuoghuo oghuo, ni enekpole e wena ali ni a ri udu shi we o. ³² Eni e mhue ayemhẹ imeguele e ke ri eghẹghẹ na egbe ro ngme ini ayemhẹ imeguele o la we egbe e gbe akanya. ³³ Irari khi Eshinegba ọa khi ọna ozughu, ama oyi opfomhe. Abi o li shi elemhi igba oyi eni miesuo nya.

³⁴ Ikpotso e ke khukhu unu ini igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ e legba, abi o li shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ elese nya. A khi ze we ngme, e ri ochoghọ ke deba omhese, abi ushi o ngme.† ³⁵ Ini e nono ni wewe e lese

* 14:21 Li ze Aza 28.11-12 † 14:34 Li ze Igbae 3.16

udi-ingme okhoghwo, e la apfe mhila edowe. Emhi omama o khi ni okpotso o ro la ilegba igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ngme.

³⁶ Abi khi obo oye e ungmemhi oyi Eshinegba o te gba ekele, abi khi e e ghwo o lese ramhi egbe? ³⁷ Ini ogbokhoghwo o sa khi omekeguele loli khi, okekha khi eri o lie khi loli mholi ayemhe ni o pfuase, o mema ya lese khi emini mhi keke e ghi e ena khi ushi oyi Onomhue lo. ³⁸ Ama ini ogbokhoghwo o ri eloe gbe ungmemhi ona, a li ri eloe gbe oli.

³⁹ Irarigho, inyoghwo-mhe, a ke nono ni a meguele, ama emue oda ingmengme, o khi khi ighuighue. ⁴⁰ A ke ri ele emhikpa te ode ni o a mhu e ozughu.

15

Irpe eghuli guale oyi iKirisiti

¹ Mena mhia nono ni mhi yele e le inyoghwo, ingme usomhi onete ni mhi ro tse abo ye e ni a miesuo, ni irudunga oye e o migha nga egbegbo. ² Oni usomhi onete ona a ro tsumhi e, ini a da mu emini mhi ro tse abo ye e mhu e toto. Ini o a khi igho, eri a miesuo shi afue.

³ Abi mhi li te eke mie oni usomhi ni o lolo mu eloe, igho mhi li gue oli ye e. Usomhi khi,

iKirisiti o ghu-a

to olamhe eyawa

abi a li keke oli

shi Ebe-no-pfuase.* ⁴ Khi a roli to,

a rote eghuli guise oli le

ele nuzi-ese,

abi Ebe-no-pfuase o ngme.†

⁵ O ri egboli khas e iPita,

o tigbe ri egboli khas e eni ogbava.‡

⁶ O tigbe ri egboli khas e,

egbo ni e miesuo ni e bu dose

egbo egbhue uye ali ishe (500),

ni e la asheghuo utoghwo,

ni o khia khi ebubu we

e kie la agbo,

eghwo o e she ghua.

⁷ O tigbe ri egboli khas e iJemhisi,

neni o tigbe gbo

ri egboli khas e ighiusomhi na kee nya.

⁸ Ikpukhokho o, o li ri egboli khas e mhe abi omo ni a bia shi eghenge ni aa kha bia li shi. § ⁹ Irari khi mhemhe mhi ga kpoke na ighiusomhi na kee enekpole nya a. Mhi aa fe fu te ni a lu aghiusomhi na kee, itobo khi mhi mu okholi vule shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo oyi Eshinegba o.* ¹⁰ Ama okhale ni mhia fute ni Eshinegba o li na mhe o remhe khi emini mhi khi. Ali khi okhale ni o li na mhe o a li opfu-a. Ini a ke gbo ri ele oli bino, mhi she ga roshaka gbe akanya dose we nya. Ama o a khi mhemhe mhi dobe gbe oli, ama okhale oyi Eshinegba ni o la mhe egbe a gbe akanya lo. ¹¹ Itobo igho, ini o khia

* 15:3 Li ze Aza 53.5-12 † 15:4 Li ze Iwolo 16.8-10; iMat 12.40; Ika 2.24-32 ‡ 15:5 Li ze iMat 28.16-17; iMak 16.14; iLuk 24.34,36; iJon 20.19 § 15:8 Li ze Ika 9.3-6 * 15:9 Li ze Ika 8.3

khi wẹwẹ e tsabọ oni usomhi, okekhi obọ oyemhẹ o te bhale o, ungmemhi oghuo anye kie ga rọ ọ tse abọ, ni o khi emini a mie shi.

Irọte eghuli guale oyi eni eghua

¹² Usomhi oyanye na. A she rọte eghuli guise iKirisiti le. Elo o ke zẹ khi eghuo ẹ e rọ liẹ khi iteghuli guale oyi eni e ghu-a ọa la ọ shọ? ¹³ Ini irọte eghuli guise eni e ghu-a le ọa la ọ, oghọ khi aa guise iKirisiti le. ¹⁴ Ini o khia khi aa rọte eghuli guise iKirisiti le lo, itsabọ oyawa, afuẹ o kha khi, ighọ li khi irudunga oyawa. ¹⁵ Oa khi ighọ tse, eni e pfi ọtsẹle kie egbhọli ma Eshinegba anye kha khi. Irari khi anye she kpe pfi ọtsẹle guele na Eshinegba khi ọ rọte eghuli guise iKirisiti le. Ini o khia khi igesikia o kha khi lo khi aa ya guise eni e ghu-a le lo, eri o kha rokhasẹ khi ọa guise iKirisiti le. ¹⁶ Irari khi ini aa ya guise eni e ghu-a le, aa li guise iKirisiti le o li khi eghọ. ¹⁷ Ini o khia khi aa guise iKirisiti le, irudunga oyẹẹ ọa kha mhue emini o kha li na ẹ. Eẹ a kha kie la okhena ipfezomu shi olamhẹ eyeẹ. ¹⁸ Ogho li khia khi, eni e ghuola ni e mie iKirisiti suọ khi eri e li li opfu-a. ¹⁹ Ini o khia khi agbo ana tse, irudushi ni awa mhue na iKirisiti o pfo shi lo, awa a opfu o kha bie gbẹ nẹ nya.

²⁰ Egbegbi ingme ni o la ọ khi, a she rọte eghuli guise iKirisiti le, ni o ri awa mie shi ọ khi a ya gbo guise eni e ghu-a le. ²¹ Irari khi abi eghuli o rọte obọ oyi ọgbọ ọtuoghuo bhale ikhi Adamu, ighọ irọte eghuli guise le o li rọte obọ oyi ọgbọ ọtuoghuo bhale ikhi iKirisiti. ²² Irari khi abi egbokpa e li rọte obọ oyi Adamu ghu-a, ighọ a li ya rọte eghuli guise ọgbokpa le, rọte obọ oyi iKirisiti. ²³ Ama a ya guise ọgbogbo le abi o li te ọli, iKirisiti ọ khi oni odode, ọ kha nyenẹ egbe bhale, a tiege li guise eni e mie oli suọ le. ²⁴ Isheghọ ọzukhomhi agbo o bhale, ini iKirisiti ọ mu ekpabọ ayemhẹ nya ọ le, ali eni e mhue afu ali itoto nya, ọ tiege rue oni omhese nya na Eshinegba ita. ²⁵ Irari khi iKirisiti ọ ya ke mhese ramhi ni Eshinegba ọ rọ ya ri ebe ọli nya kpọkẹ ẹkoawẹ eyoli.† ²⁶ Obe ni ọ ya kpukhokho mu o le khi, eghuli. ²⁷ Irari khi Ebe-no-pfuase o ngme ọli khi “Eshinegba ọ ri emhikpa kpọkẹ ẹkoawẹ eyoli.” Onana o rọli khase gbo khi aa li ri Eshinegba ma o rọ kpọkẹ na iKirisiti, ikhi loli ni ọ ri emhikpa kpọkẹ ẹkoawẹ eyi iKirisiti.‡ ²⁸ Itobọ khi ini a da ri emhikpa shi omhese oyi iKirisiti se, eghẹghẹ aghọ loli ọyoli ni ọ khi omioli, o ri egboli kpọkẹ na Eshinegba, oni ọ ri emhikpa kpọkẹ na li. Eshinegba ọ mhese ẹ shi emhi nya.

²⁹ Elo zẹ ni egho e rọ ọ batazi na egho ni e she ghu-a? Ini aa ya guise eni e ghua le, elo o zẹ ni a rọ batazi shi na wẹ? ³⁰ Elo o zẹ ni anye rọ ri agbo oyanye ẹ shi okhena eghẹghẹ kpa? ³¹ Anye ẹ la okhena eghuli ogbelekpa! Ititiegbe ni mhi ri itobọ oyẹ ẹ titi, irari emini iJesu iKirisiti oyawa ọ riele na ẹ, o remhẹ ngme ona. ³² Elo a dabi khi o khi eleli oyemhẹ ni mhi rọ nu inyagbemhi ebe, ikhi emose egho na ẹli Efesosi khọli? Ini aa ya guise eni e ghua le bhale agbo, Awa bie ke le awa a da,

irari khi awa ya ghu-a ako.§

³³ Khi zẹ ni a sese wasẹ-a. “Ikugbe egho ebe o, o ma yese egbegbi angeli-a.”

³⁴ Nyenẹ egbe bhale egbhali eye, a tiege olamhẹ le. Eghuo ẹ e la ọ ni ẹa lese Eshinegba. Ni o ri omama mu ẹ, mhi rọ ngme ona.

Idiegbe ni a rọte eghuli guise le

³⁵ Ama ọgbọ ọ dohẹ ya mhila ogbo, “Seẹ a liẹ guise eni e ghu-a le bhale agbo? Idiegbe onabi onoghuo e ke ya mhọli?” ³⁶ Yeyẹ oyẹghẹ! Waa lese khi emini a rọ

kọ ọa ya zẹ ini ọa li kpe ghua? ³⁷ Ini a ri ukpamhi ọakpa kọ, ọa ke ẹ zẹ ukpamhi nge, ama ugheghe ọli o ke zẹ ngale. ³⁸ Eshinegba ọ ri idiegbe ẹ na ikpamhi abi o ghole ọli shi, ikpamhi emhi nya e mholi idiegbe oyewe. ³⁹ Idiegbe oyi emhi nya ẹa li abeghuo. Egbọ e mholi idiegbe oghuo, elamhako e mholi idiegbe olese, ipfeli ali ifele e mholi idiegbe eyewe. ⁴⁰ Emhi ododa e la idane, emhi ododa e li la ekekhe. Otse oyi emhi na idane, o khi oghuo, otse ni o la emini e la ekekhe o khi ọda. ⁴¹ Ovọ o mholi otse oyoli ọda ke, uki o mholi otse olese, ikpetata e mholi otse olese ọda. Eni ikpetata e gbo somhotse dose egbe. ⁴² Igho o ya li ini a guise eni e ghu-a le. Idiegbe ni a ro to, eni ẹ kea e khi ni a ro to. Ama eri a guise ọli le ni ọa ke ya kea ghue. ⁴³ Ini a roli to, o yemhi osue, ọa mhue itoto, ama ini a guise ọli le o somhotse-a, o mhue itoto. ⁴⁴ Ini a roli to, o khi idiegbe ni a me alo gbugbugbu. Ini a guise ọli le, o khi idiegbe ayemhe.

Ini idiegbe ni a me alo gbugbugbu o la ọ, idiegbe elemhi ayemhe o li la ọ. ⁴⁵ Abi a li keke ọli khi, “Omose onodode Adamu, eri a ma li ogbo ni ọ mholi ayemhe.” Ama khi Adamu ni o kpe ukhokho, ayemhe ni ọ ri agbo a na ogbo ọ khi. ⁴⁶ Oa khi idiegbe ayemhe o kpe bhale, ama oni a me alo gbugbugbu, neni a me oyi ayemhe. ⁴⁷ Adamu, omose onodode, itutu ena eke a ro ma li, Adamu onuzava iloghie o te tiemhile. ⁴⁸ Eni e khi eyi eke, eri e li abi eni a ri itutu eyi eke ma, eni e khi eyi iloghie eri e li abi eni e rote iloghie bhale. ⁴⁹ Ezeze abi awa li ri irokhokho oyi omose ni a ri eke ma so, igbo awa gbo li ya ri irokhokho oyi omose ni ọ rote idane bhale so.

⁵⁰ Mhi gue ona ye ẹ inyoghuo khi, emhi idiegbe ali emhi ọlia ẹa ya lo Eghiele oyi Eshinegba. U ke-lie khi eri idiegbe ni ọọ ke-a, o ke ya mholi okemhi shi oni iloghie ni ọa ya kea. ⁵¹ A ri eso shi egbegbingme osheli ona. Awa nya awa aa ya ghua, ama ini akala ni o kpukhokho o de, a ya mu awa mela-a, bia, ⁵² elemhi ikoko alo khueghie-a, ini oni akala ni o kpukhokho o de. Irari khi akala o ya de, eni e ghu-a e ya ri idiegbe ni ọa ya kea guale, a ya mu we mela-a. [†] ⁵³ Irari khi idiegbe ni ọọ ke-a o mema ya ri idiegbe ni ọa ya ke so, oni ọọ ghu o ri idiegbe ni ọa ya ghu so. ⁵⁴ Ishegho, ini idiegbe ni ọọ ke-a o ri idiegbe ni ọa ya ke so se, ni idiegbe ni ọọ ghu o ro ri idiegbe ni ọa ya ghu so se, ungmehi ni ebe o ngme o bhale ya tse ni ọ li khi, “A she to eghuli lue

elemhi imuole.”[‡]

⁵⁵ “Eghuli o, ighe imuole

ni u ke dobe ya mu ọ le mena?

Eghuli o! Ighe ekpabo eye mena?”[§]

⁵⁶ Olamhe o ri ekpabo na utamhi oyi eghuli ẹ ta, ni o ro kualu utse, olamhe o rote ushi mholi ekpabo. ⁵⁷ Ama awa kphemhi na Eshinegba ni ọ ri imuole na awa rote obọ oyi ifesu iKirisiti Onomhue oyawa.

⁵⁸ Irarigho, inyoghuo a migha gbaa. A gbe akanya oyi Onomhue oyi ẹ ke je odalo, abi a ro lese khi akanya ni u da gbe na Onomhue khi ọa khi afue.

16

Ukpaghọ ni a mie ghi igbaa oyi eni e mie ifesu iKirisiti suọ na iferusalemu

¹ Ni mhi ro ngme nga ingme ikpaghọ ni a mie ni a ro ya kpaghie igbaa nya eyi eni e mie ifesu iKirisiti suọ ni e la eke ifudia obọ, ni a keke shi ebe ghi mhe. A ke li abi mhi gueye igbaa oyi eni e mie ifesu iKirisiti suọ ni e la eke iGalesha e li ke riefe. ^{*} ² Uka khi uka kpa, a ke rote ikpaghọ ni a gbe, rue shi asheghuo

* 15:45 Li zẹ Igbae 2.7 † 15:52 Li zẹ 1 iTeṣa 4.15-17 ‡ 15:54 Li zẹ Aza 25.8 § 15:55 Li zẹ Osia

13.14 * 16:1 Li zẹ iRom 15.25-26

abi oğbogo ọ mhuẹ, ini a khi gbo ke zela ikpagho elese ini mhi bhale. ³ Ini mhi bhale, mhi ya keke ebe na egbo ni á zẹ, mhi keke shi ọ khi wewe a ghie, e tsua isomhopfa eyẹẹ je ijerusalemu. ⁴ Ini o ke khia khi o ti ni mhi li ye, anye ga kia.

Omhesẹ ni iPolu ọ mhese

⁵ Mhi ya bhale ya me ẹ ini mhi rote iMasidonia dose se.† ⁶ Mhi nu ẹ ya la denẹ. Otse, mhi ga la agho okase nya. Eghẹghẹ agho a ke ri ukpagho kpaghie mhẹ obo je obiobini mhi ke ya je. ⁷ Mhi aa nono ni mhi me ẹ eloe memena, mhi aa nono ni mhi lese te agho dose tse. Mhia nono ni mhi nu ẹ shitọ tese ukukuọ ini Eshinegba ọ lama. ⁸ Mhi ya la Efeso si ramhi ele ukpe iPetikositi.‡ ⁹ Irari khi asha oniemi o khueghie-a na mhẹ shi ana ni mhi ro me asha gbe akanya Eshinegba. Ama khi eni e mu okhue vule shi mhẹ ọ e bu.§

¹⁰ Ini iTimoti ọ bhale, a lolo mu ọli epfese, irari oni ọ gbe akanya na Eshinegba nabi mhemhe ọ li khi.* ¹¹ Ogbokhoghuo ọ khi ri eloe gbe ọli, ama a kpaghie ọli obo ni ọ ro dobe ti okiali eyoli je odalo shi opfomhe, ni ọ dobe bhale deba mhẹ. Mhia khe ọli, ali inyoghuo enekpole.

¹² Ingme oyi Apolosi. Eri mhi ga lolo ye ọli ude ọ ko ya feli ẹ, lolli ali inyoghuo enekpole. Ama ọa ghole ọli ni ọ ro ye memena, ama ini ọ mhuẹ oni eghẹghẹ, ọ ya bhale.

¹³ A ke to eloe eke, a migha gbaa shi irudunga, a khi egbo ni e mhọli aye, a khi eni e toto. ¹⁴ A ri inono ke gbe ikanya eyẹ nya.

¹⁵ A lese khi iSitefanasi ali omhue-apfe oyoli nya, e kpe todode khi eni e miesuo shi obini eke Akhaya. E she ri egbewe na ugamhi oyi egbo ni a pfa na. Mhi lema ẹ,† ¹⁶ a ke nyese ukhomhi na omhesẹ oyi egbo eghoghọ ali ogoese ni e nu we ẹ gbe ikanya eghoghọ.

¹⁷ Egbe e ma mu mhẹ shi ibhale oyi iSitefanasi ali iFotunatusi ali Akhaikusi irari wewe e ke to-ẹli ẹ abi aa ro la akagho. ¹⁸ Eri e ri egbe mu mhẹ e ti ayemhe oyemhe nga, abi e ri egbe mu ẹ. Egbo enana, e ti ni a tse, e mu akanya.

¹⁹ Igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo eni e la eke Esha ẹẹ tse ẹ. Akuila ali iPisilia ali igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni ẹ lona apfe oyewe, e li ẹ tse ẹ otse irudunga.‡ ²⁰ Inyoghuo nya ni e la ana ẹẹ tse ẹ. A ke tse egbe egbegbi otse a ghele mu egbe. ²¹ Mhemhe iPolu mhi ga ri obo ma ebe ona. ²² Oni ọa da nono ingme oyi Onomhue ne, Eshinegba ọ ya pfa ẹzo mu ọli. Mhi lema, Onomhue ọ kele bhale. ²³ Okhale oyi iJesu Onomhue o ke deba ẹ.

²⁴ Inono oyemhe o ka nu ẹ la nya ni a khi eyi iJesu iKirisiti. Atse.

Ebe onuzi-eva ni iPölu o keke ghi egbo

IKoritia

Eni e miesuo

¹ Mhemhe iPölu, aghiusomhi na kee oyi iJesu iKirisiti ni Eshinegba o ze abi o ghole oli shi mhi khi, li shi inyoghuo awa iTimoti. Mhemhe mhi keke ebe ona ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo onayi Eshinegba ni e la eoli iKoriti ali eni a pfa na nya ni e la eke Akhaya.*

² Mhi lema Eshinegba ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue e ka li okhale na e, e ri opfomhe na e.

Eshinegba ona irudushi nya

³ Awa kueghie Eshinegba, ni o khi ita iJesu iKirisiti Onomhue oyawa, löli o khi ita ona ilelemhi, ni o khi Eshinegba na irudusho nya. ⁴ Löli o ri udu e shi awa o ini awa la osoli khi osoli, ni awa li dobe ri udu shi eni e la osoli o, ikhi irudusho onabi Eshinegba o ro shi awa o. ⁵ Itobo khi awa li nu iKirisiti me osoli ebubu eyoli, awa li ya rote obo oyi iKirisiti kemhi irudusho oyi Eshinegba ni o gbeku o. ⁶ Anye kha me osoli, ni a ro mhöli irudusho ali imiepfuese lo. Okekha khi eri a ri udu shi anye o, ee a ri udu shi o, ni o re e mhöli irabomudu ri egbe mie osoli onabi anye li ri egbe mie. ⁷ Irebenga ni anye regbenga e, o kie migha, itobo khi anye lese khi abi a li nu anye me osoli eyi anye, igho a li nu anye mhöli okemhi shi irudusho oyanye.

⁸ Inyoghuo, anye e nono ni a lese osoli ni anye me obini Esha. Eri anye me ukpokpomhi omumu ni o ne anye abo. Ni o khia khi eri anye ke khena egbe anye eghuli ukhomhi.† ⁹ Eri anye she ri oli shi udu khi eni eghuli o mema ke ya gbe anye ke khi. Eri a me ona ini anye khi regbenga egbe anye, se ni Eshinegba tse ni oo guise oni o ghu-a le. ¹⁰ Löli o rue anye okhena eghuli ukhomhi le, o ya rue awa o le. Löli awa ri udu nga khi o ya gbo rue awa o le. ¹¹ A li ri iromhi ke kpaghie anye obo, ini ebubu egbo e me asha ri itobo oyanye kphemhi na Eshinegba, oni o pfo udu ri iromhi ni ebubu egbo e so a tse.

IPölu o mu ugbamhi eyoli pfi

¹² Anye ma tono obo udu shi o, udu oyi anye ni oo gue anye ezo o gbo pfi otsele shi o, khi, angeli oyanye elemhi agbo ona ali angeli ni anye nu e ngeli, khi ikhueghie elemhi-a ali igesikia oyi Eshinegba o ri anye e gbe akanya. Oa khi ilelingme agbo anye te riele ona, ama okhale oyi Eshinegba a ro riele oli. ¹³⁻¹⁴ Emini a dobe ya ze, ni o ya gbo lo e esö anye keke ghi e. O kha rie khia khi emini anye e ngme oa lo e esö pfo ne, anye mhöli o shi udu khi o ya lo e esö pfo nya elelese, ni a ri anye ke tono obo udu, abi anye li re e ya ke tono obo udu, ogbele oyi iJesu Onomhue oyawa.

¹⁵ Itobo khi mhi aa mhöli akhokhomhe shi ona, mhi ro nono ni mhi kpe bhale ya bino e, ni a mhöli ikhivose asha eva. ¹⁶ Mhi she gba li khi mhi bhale ya bino e ini mhia le iMasidonia ali ini mhia jele, ni mhi me asha mie e ikpagho ro ye eke iJudia.‡ ¹⁷ Eri a dabi khi mhia dobe ya lie khi emini mhi ya riele na, ni mhi riele oli? Abi khi eri mhi li abi ogbo ni o khe, "Ii." O gbolo e, "Iiye." Ini mhi ba riele oguemhe oyi ogbo? ¹⁸ Abi ungemmi oyi Eshinegba

* 1:1 Li ze Ika 18.1 † 1:8 Li ze 1 iKori 15.32 ‡ 1:16 Li ze Ika 19.21

o migha shi igesikia, igho emini mhi gueye e ɔa li khi unu eva ni o ri utoghuo lie "Ii." Ali "Iiye." ¹⁹ Itobo khi iJesu iKirisiti Omi Eshinegba ni mhemhe ali iSivanosi ali iTimoti anye ro tse abo ye e, ɔa khi, "Ii." Ali "Iiye," eghenge oghuo. Ama Eshinegba "Ii," o khi. ²⁰ Irari khi emiemini Eshinegba o ro nga nya, iJesu iKirisiti o rewe nya khi, "Ii." Irarigho, rote iJesu iKirisiti awa te e mie "Atse." Ni anye ro ri ufumhi na Eshinegba. ²¹ Ama Eshinegba o ri anye ali ee migha elemhi iKirisiti. Loli o ze awa. ²² O she shi olele oyoli shi awa egbe. O ri Ayemhe-no-pfuase shi awa udu abi olele ni o khi iyobo shi emini Eshinegba o ya riele na awa. ²³ Ama mhi ze Eshinegba otsela, loli o lese udu oyemhe. Itobo khi mhi aa nono ni mhi ri elemhi ibibi nu e ngme, loli mhi aa ro ke ye iKoriti. ²⁴ Oa khi eri anye ri ekpabo gueye e emini a ya miesuo. Anye lese khi a migha gbagbagba shi irudunga. Itobo ni a mholi oghela anye ro nu e gbe akanya.

2

¹ Loli o ze ni mhi roo khi, mhi aa ke gbo ya bhale deba e, ini mhi khi yese e udu-a. ² Ini mhi yese e udu-a, oghuo o la akagho ni o ya ri egbe mu e. Se ni oni ogbo ni mhi yese udu-a. ³ Loli o ze ni mhi ro keke ebe ogho ghi e, itobo khi mhi aa nono ni mhi bhale ya me iyese-udu-a obo eyi eni e kha remhe ghele. Irari khi mhi lese khi ini mhia ghele eghenge agho, ee a lie ke ghele. ⁴ Elemhi ukpokpomhi osoli ali amee evie mhi te e keke ebe ona ghi e, ɔa khi eri mhi ni udu o ba yese e-a, ama ni a ro lese abi mhi nono ingme oye nya ramhi. ⁵ Ama ini ogbokhoghuo o pfi iyese udu-a, ɔa khi mhemhe o mema lolo yese udu-a, ama ee nya o rote opfoghuo yese udu-a. Ama khi, mhia nono ni mhi ngme oli ze dose ana. ⁶ Osoli ni ebube e e lama shi a na ogbo onana, e bu. ⁷ Ama a ro topfa li a gbo ri udu shi oli o, ini o khi yese udu-a dose ode, ni o te ya pfanu ku oli alo. ⁸ Mhi lema e, a ze ni o lese khi egbegbo a nono ingme oyoli. ⁹ Eri mhi mu e fe bino ni me ini a ri ungmehi oyemhe ya gbe akanya. ¹⁰ Ini a ro topfa ogbokhoghuo shi emini o riele, mhemhe mhi li ro topfa li. Ini o khia khi mhi mhue emini mhi kha ro topfa, mhi she ro topfa. iKirisiti o khi otsela oyemhe khi mhi she ro topfa. ¹¹ Eghenge agho, okphaghi e ɔa me ashikhoghuo regbenga dobe mu awa o ya le, itobo khi awa aa khi eni ea lese igbamhi eyi okphaghi e.

Egbe akanya ena ishobo onogbo

¹² Abi mhi ro bhale iTiroasi ya gue usomhi onete oyi iKirisiti le, mhi me oli khi Eshinegba o khueghie ode-a na me shi akanya oyoli, shi oobo. ¹³ Udu oyemhe ɔa sheshe, itobo khi mhi aa me iTatosi oobo. Igho mhi tse egbo ena obo okhila, mhi ya je iMasidonia.*

¹⁴ Ama, awa kuoghi Eshinegba. Loli o ze ni iKirisiti o ro ri awa la orolo ni a la mie obo abi eni e mu o le. O ri awa ri ilese oyi iKirisiti e gbhiaku asha kpa abi ikphela. ¹⁵ Eshinegba o she ri awa mele ighiusomhi eyoli-a, ni awa ba ri usomhi onete oyoli gbhiaku asha kpa, abi ikphela oyi ituale ni oo pfi e lie gbhiaku, ni o lo iteva egbo eni a mie e pfuese ali eni e nono ni wewe e pfua. ¹⁶ Uwemhi ugbo oyi eghuli, usomhi oyawa ona o khi shi eni e ya pfua, ama upfiemhi oyi agbo o khi shi eni a mie e pfuese o. Oghuo o dobe gbe onana? ¹⁷ Anye aa khi eni e ri ungmehi oyi Eshinegba nono epfue abi egbo eghuo e li. Ama ighiusomhi eyi Eshinegba ni e ri igesikia ngme ungmehi oyoli anye khi. Ekpabo oyi iKirisiti anye ro gue usomhi oyanye le. Eshinegba o khi otsela oyanye.

3

Eni eę ga ena ishobo onogbo

¹ Oa ya li abine khi eri anye ke e titi egbe anye mena? Anye ęa li abi eni e mie ebe ni a titi wę shi neni e tsabo ungmemhi ye e, ali ni e kha gbolo te agho vu e gbo mie e ebe oghogho olese? Anye ęa mholi emini anye ri ebe eghogho o rięe. ² Eę oye e a khi ebe oyanye ni a keęe shi ekelemhi udu oyi anye ni eębo nya e me eę ze. ³ Eri o rokhasę khi ebe ni iKirisiti lólighuo o keęe, a khi. Itobo khi a mie itسابo ungmemhi oyanye suo. Oa khi oębo o ri atsu keęe e shi ebe, ama Ayemhe oyi Eshineęba o keęe e. Oa khi ukiękiemhi eęe o keęe e shi ama elemhi udu oyi eębo.*

⁴ Onana o khi iregbenga ni anye mholi na Eshineęba rote obo oyi iKirisiti. ⁵ Oa khia khi eri anye gho guę e gbe oni akanya ona, ama Eshineęba o ri igueębe-akanya ona na anye. ⁶ Loli o ri anye khi egueębe oyi akanya igue ungmemhi oyoli le, na ishobo onogbo, ni ęa khi oni a keęe shi ebe, ama ena elemhi Ayemhe. Irari khi emini a keęe shi ebe, eri o ri eghuli e bhale, ama Ayemhe o ri agbo a na oębo.†

⁷ Ushi oyi iMosisi ni o ri eghuli bhale, ni a keęe shi ikiekiemhi eęe, ufumhi ni o ge nyanyanya, ni oę kala, o deba bhale. Ini oni ufumhi ona ni o ze khi eębo iZireni ęa ke doęe e bino iMosisi alo ukhomhi tatata, o kala,‡ ⁸ Seę ufumhi oyi ikanya eyi Ayemhe ni o ri agbo a na oębo o ke beshi ya li? ⁹ Ini ufumhi o la ugamhi ni o ri eghuli e bhale, seę ugamhi ni o ri ipfuase e bhale ęa li ya mholi ufumhi oni o fune? ¹⁰ Itobo ona, awa doęe ya lię khi emini o kpe ligho mholi ufumhi ni o ge nyanyanya eęe, ęa ke mholi ufumhi, itobo ufumhi oyi emini o ke to-ęoli o. ¹¹ Ini emini oo kala, o mholi ufumhi, seę ufumhi ni o la oni o migha agboagbo oę lię fu ne.

¹² Itobo khi anye mholi oni irudushi ona anye ro li gho mholi igbeudu. ¹³ Anye ęa li abi iMosisi o li, ni o ri ijeęeti ku alo ini eębo iZireni e khi me abi oni ufumhi ni oo ge nyanyanya ogho, o li i kala li alo-a.§ ¹⁴ Ama eri a guese wę udu, irari khi ramhi amo, eri a kie ri oni ijeęeti ogho ku wę alo, ini eę ze ebe ishobo ona eęe. Ini oębo o roę ghi iKirisiti ko tse, o ro o rue oębo oni ijeęeti alo-a. ¹⁵ Igho o kie li oębe na amo, eri ijeęeti o kie guese wę udu ini eę ze oni Ushi oyi iMosisi. ¹⁶ Ama ini oębo da mupfi bhale deba Onomhue ne, o rue o li oni ijeęeti ode-a.* ¹⁷ Onomhue ni a ngme shi akana ena, loli khi iKirisiti, Ayemhe oyoli o te e gbe akanya, ali khi ashini Ayemhe oyi Onomhue o da la ne, epfua o la akagho. ¹⁸ Alo eyawa nya ni aa ri ijeęeti ku, o ri ufumhi oyi Onomhue e ge nyanyanya abi ugheębe. Oni ufumhi ogho, obo oyi Onomhue o te bhale, ni o khi oni Ayemhe. Loli o mu awa pfi ya li abi loli, rote ufumhi ni o rue e nga o.

4

Osoli ali osuemhe ni e la akanya oyi iKirisiti

¹ Irarigho, aborokhia khi ilelemhi oyi Eshineęba anye ro mie akanya igue ungmemhi le ona eęho, loli egbe ęa ro pfo anye-a. ² Eri anye ri ochogho she kie angeli osheli ali omama. Anye ęa ya ngeli angeli ikpamhika wękhi eri anye e mu ungmemhi oyi Eshineęba ukhomhi pfi kpoke. Ochogho eri anye ri emini e khi igesikia khasę gboo, abi o khi shi ukpeloe oyi Eshineęba. Onana o ri eębo mie shi o khi eni a ri egbe e nga anye khi rote udu oyewę ni oę gue wę

* 3:3 Li ze Okiali 24.12; iJere 31.33; Ezik 11.19; 36.26 † 3:6 Li ze iJere 31.31 ‡ 3:7 Li ze Okiali 34.29 § 3:13 Li ze Okiali 34.33 * 3:16 Li ze Okiali 34.34

ezọ. ³ A kha usomhi onete ni anye gue ẹ le sheli, eri a rọli sheli na eni e ya pfua. ⁴ Ọkphaghiẹ ni ọọ mhẹsẹ ẹ shi agbọ ona, ọ she zuse ẹgbọ ni ẹa miesuo udu ini e khi mẹ ąkpá ali ufumhi ni o la usomhi onete oyi iKirisiti, ọni lọli ali Eshinegba e li abeghuo tee. ⁵ Irari khi anye aa ri egbe anye tse abọ, ama iJesu iKirisiti anye rọ ọ tse abọ, khi lọli ọ khi Ọnọmhuẹ, ali khi eni ẹẹ ga enaye ẹ anye khi, irari oyi iJesu. ⁶ Ebe-no-pfuase ọọ, “Eshinegba ọ gweye ąkpá o rọte alo ebili ge lasele.” Mena oni Eshinegba ọ ri ąkpá oyọli ẹ ge shi elemhi udu oyanye, ni ẹẹ a rọ lẹsẹ khi ufumhi oyelue khi, alo eyi iJesu iKirisiti a te ẹ mẹ oli.*

⁷ Eri anye li abi akhe afue ni a ri oni ẹpfue onana shi. Ona o rokhasẹ khi ekpabọ eniemhi, obọ oyi Eshinegba e te ẹ bhale, ọa khi obọ oyanye. ⁸ Isheghuo a na anye osoli, ama ọa pfuse anye-a. Isheghuo anye mhọli akhọkhọmhe, ama anye ẹa la okhena. ⁹ A mẹ anye omi olimhi ama Eshinegba ọa tsua anye pfi-a. A gbe anye de eke, ama anye ẹ ghua. ¹⁰⁻¹¹ Ogbẹle kpa anye rọ la okhena eghuli itobọ oyi iJesu. Eri onana ni anye ẹ mẹ egbe o li abi irokhọkhọ eghuli ni iJesu ọ ghu, ẹghẹghẹ aghọ ni ọ ri egbọli khasẹ elemhi agbọ oyanye. ¹² Onana o guele khi akanya ni anye gbe ẹ na iJesu, eri o ri anye la okhena eghuli ogbẹlekpa, ama agbọ onogbọ o rọ ọ na ẹ. ¹³ Ebe-no-pfuase ọọ, “Irari khi mhi mhọli irudunga mhi rọ ngme.” Oni ayemhe irudunga onana, anye li rọ ngme.† ¹⁴ Anye lẹsẹ khi Eshinegba ni ọ rọte eghuli guise iJesu Ọnọmhuẹ le bhale agbọ ọ ya li rọte eghuli guise anye le, o rue anye ali ẹẹ bhale odalo oyọli. ¹⁵ Itobọ oyẹẹ a rọ riẹle enana nya, ni ebubu ẹgbọ e lẹsẹ okhale ni Eshinegba o li, isheghọ ni e ke sọ iromhi ikphemhi ri ufumhi na Eshinegba.

Agbọ irudunga

¹⁶ Itobọ onana, egbe ẹa tigbe ya pfo anye-a, ini anye ririẹ kuanọ-a pfo, ama ogbẹle kpa ekelemhi udu oyanye o rọ ọ khi onogbọ-a shi ọ. ¹⁷ Eri ikuku osoli ni ẹa ya tẹsẹ eyi anye, e muno anye egbe ẹ khe ufumhi na agbọagbọ. Lọli o zẹ khi osoli eyi anye e li abi emhi afue shi anye ọ. ¹⁸ Emini áá mẹ ẹloẹ ẹa ya la ọ agbọagbọ, ama emini aa ya mẹ ẹloẹ ẹẹ la ọ agbọagbọ. Lọli o zẹ khi anye ri udu oyanye shi emini aa ya mẹ ẹloẹ.

5

Apfe oyawa na iloghie

¹ Anye lẹsẹ khi ini idiegbe oyanye ona, na elemhi agbọ, ni o li abi okhọlo, o ghua, anye mhọli idiegbe olese ni o rọte obọ oyi Eshinegba bhale. Ikhi idiegbe no ọa ya ghu ni o la iloghie, owa ni ọa khi abọ a rọ mama li. ² Memena eri anye la oni elemhi idiegbe na agbọ ona a to ekperumhe-a, irari khi eri ọọ ghọle anye ni a kpha oni owa na iloghie sọ anye. ³ Itobọ khi ini a rọli sọ anye, anye ẹa ke ya la irumheba. ⁴ Irari khi abi anye kie li la idiegbe ona agbọ ena, eri anye ẹ to ekperumhe-a abi eni egbe ẹ to. Ọa khi eri anye ẹa ke nono ni anye ké la oni idiegbe oyanye ona, ama eri ọ ghọle anye ni a ri idiegbe na iloghie ni ọa ya ghu ghue eghọ sọ anye. Ẹghẹghẹ aghọ ni agbọ o to idiegbe ni ọọ ghu lue elemhi imuole. ⁵ Eshinegba ọ ma anye shi agbọ na agbọagbọ ona, lọli ọ gbo ri ọni Ayemhe shi anye egbe ni ọ khi iyobọ khi lọli ya riẹle emini ọ rọ nga na awa. ⁶ Irarighọ, anye rọ ọ mhọli igbedu ẹghẹghẹ kpa.

Anye gbo lẹsẹ khi ini anye kha da la apfe elemhi idiegbe oyanye ne, anye ẹa ke nu Ọnọmhuẹ la. ⁷ Ama irudunga o ri anye la agbọ, ọa khi emini anye ri ukpẹloẹ mẹ, o ri anye la agbọ. ⁸ Udu oyanye o migha gbaa shi ọ, khi, oo kha

* 4:6 Li zẹ Igbae 1.3 † 4:13 Li zẹ Iwolo 116.10

ti anye ɛloe ni anye lase idiegbe oyanye ona le, ni anye nu Onomhue la apfe. ⁹ Irarigho, eri anye ro li shi udu oyanye khi anye mema ya riɛɛ emini o ghole ɔli, okekhi khi anye ke la apfe elemhi idiegbe oyanye o, okekhi anye ɛa la apfe elemhi idiegbe oyanye. ¹⁰ Irari khi awa nya, awa mema bhale ya migha odalo ukpekhomhi iguezo oyi iKirisiti, ni ogbogbo o ro mie ifata ni o khi oyoli, shi emini o riɛɛ abi o ro la idiegbe oyoli, shi oni o ti o, shi oni o ti.*

Akanya iri-egbo ali Eshinegba riɛɛ

¹¹ Irarigho, aborokhia khi anye lese emini inulishi oyi Onomhue o khi egbo, loli anye ro roshaka roli ɛ lo egbo eso. Emi anye khi o ga khueghie-a shi Eshinegba o, anye gbo sa khi o gbo ligho khueghie-a shi udu oyeɛ, ni o o gue ɛ ɛzo. ¹² Oa khi eri anye titi egbe anye ɛ khase ɛ, ama eri anye ri eghɛghɛ ɛ na ɛ ni a me asha ri anye ke gha. Eghɛghɛ agho ni a me emini a ya so egbo eni e ri emini ri ukpeloe ɛ me ɛ gha, ocho ni e kha ro ri emini e la udu, ke gha. ¹³ Ini anye ɛa ke lese emini anye ɛ riɛɛ, irari oyi Eshinegba lo, anye kha ke lese emini ɛ ɛ riɛɛ o, irari oye ɛ lo. ¹⁴ Inono oyi iKirisiti o mhesɛ ɛ na anye, itobo khi anye me ɔli me khi ogbo otuoghuo o ghu-a na agbo nya, irarigho eri awa li ghu pfa olamhe. ¹⁵ Eri iKirisiti o ghu-a na ogbokpa ini eni e la agbo e khi ke la agbo na egbe we, ama ni e ke la agbo na oni o ghu-a ni a gbo guise le na we.

¹⁶ Itobo igho, rote ana je odalo, anye ɛa ke ri ukpeloe ni egbo na agbo e ro bino egbo ke bino ogbo khoghuo. Ini o ririe khia khi anye kpe lina ri ukpeloe agbo bino iKirisiti eghɛghɛ ni o dose, anye ɛa ke ligho. ¹⁷ Irarigho, ini ogbo o da she ku ma iKirisiti o ne, ogbo onogbo ni a lese ma o ke khi, agbo onodio o she dose, agbo onogbo o ke la. ¹⁸ Eshinegba o ga riɛɛ eni emhi enana nya. Loli o ri awa ni awa kpe khi ebe ɔli nu egbeoli riɛɛ, rote obo oyi iKirisiti. O ri akanya na awa, awa ro ke ri egboese nu lue riɛɛ. ¹⁹ Eri Eshinegba o ri egbo na agbo nya nu egbo li riɛɛ rote obo oyi iKirisiti, ni o khia khi Eshinegba o ri olamhe mu ota so we. Igho o she ri usomhi ni a ro ri egbo ali Eshinegba a riɛɛ nga awa obo. ²⁰ Irarigho eni e to eloli iKirisiti awa ke ri irarigho khi, ni o ro li abine khi eri Eshinegba o rote unu oyawa a lema egbo. Anye lema ɛ na iKirisiti, a ka nu Eshinegba ro riɛɛ. ²¹ Eri Eshinegba o ri iKirisiti ni o mholi olamhe mele ona olamhe itobo oyawa, eghɛghɛ agho, ni awa me asha rote iKirisiti mholi ipfuaɛ oyi Eshinegba.

6

¹ Abi eni wewe ali Eshinegba e ga a gbe akanya oghuo, anye lema ɛ, a khi ze ni a mie okhale oyi Eshinegba shi afue. ² Irari khi Eshinegba o o lie,

“Abi eghɛghɛ ni mhi ro ya
riɛɛ isomhelemhi na ɛ,
o ro ramhi,
mhi ri eso shi ɛ eke,
abi ogbele imiepfuese
oyeɛ o ro ramhi,
mhi kpaghie ɛ obo.”
Mhi gueye ɛ khi memena o khi eghɛghɛ isomhelemhi, amo khi ogbele imiepfuese.*

³ Anye ɛa ya pfi ozuode shi ogbokhoghuo ode, ini egbo e khi me emini o ti okhoghuo gue shi akanya oyi Eshinegba ni anye ɛ gbe. ⁴ Ama abi ighumha eyi Eshinegba ni anye khi, eri anye ri emini anye khi khase odekhode, abi anye li ri

* 5:10 Li ze iRom 14.10 * 6:2 Li ze Aza 49.8

egbe mie osoli ali umhamẹ ali iyese-udu-a. ⁵ A gbe anye itali, a gbo mu anye shi ọgba-ighumha, a la onyaghu kuale anye utse, anye gbe akanya agbeghua, anye mhuẹ umha-ke-leşe ali okiamhi.† ⁶ Ama anye kie la elemhi ipfuase ali ileşe, ali irabomudu ali isomhelemhi, rote Ayemhẹ-nọ-pfuase ali inono ni o rote udu igesikia lasele. ⁷ Anye ẹ ngme ingmemhi igesikia, ali ekpabọ oyi Eshinegba o la anye egbe ẹ gbe akanya. Akhegbe oyanye khi igue-ngeli odalo oyi Eshinegba, abi okhọli-okhuẹ ọ liẹ mu itsua okhọli mhuẹ obita ali ọgobọ. ⁸ A ri ekpe na anye a gbo yeghe anye-a, a ngme onete oyanye, a gbo ngme onobe oyanye. Anye ẹgbọ igesikia, a lu anye elo-ẹgbhuẹ. ⁹ E li anye abi eni aa leşe, ama a kie leşe anye, a li anye abine khi eni e ghuloa anye khi, ama, a me ọli me khi anye kie la agbọ. A na anye osoli ama aa gbolo anye-a, ¹⁰ Anye mhọli iyese-elemhi-a, ama anye kiele e ghele, anye li abi eni ẹa mhuẹ, ama eri anye ri ebubu ẹgbọ khi eni e pfue. Anye li abi eni ẹa mhọli emhi khoghuo, ama emhikpa anye mhuẹ.

¹¹ Egbọ iKoriti, anye she ri igesikia nu ẹ ngme, anye khueghie udu oyi anye-a gbodogio deba ẹ. ¹² Anye ẹa ti egbe je ukhokho inono ni anye mhọli na ẹẹ, ẹẹ tse ąą ke nono anye. ¹³ Irarighọ, mhi nu ẹ ngme abi eniye eyemhẹ, a li mhọli usamhi nabi anye sa deba ẹ na anye. A khueghie udu oye ẹ-a na anye gbodogio.

¹⁴ Khi ze ni u nu oni ọa miesuo ke riẹle emhi kugbe. Se, igesikia ali ẹgbhọli e li guẹ la asheghuo kugbe? Elo o ku ąkpá ali obili gbe? ¹⁵ Elo e ku iKirisiti ali Okphaghie? Abi elo oni ọ miesuo ali oni ọa miesuo e mhọli kugbe? ¹⁶ Ilama-kugbe onoghuo o la Owa Oyi Eshinegba ali ikhumhi ọ? Irari khi Owa Oyi Eshinegba ni ọ la ọ, awa khi, ẹzeze abi Eshinegba ọ ngme ọli khi,

“Mhi ya la we elemhi,
mhi la we iteva a kia,
mhi khi Eshinegba oyewe,
wewe e khi egbo eyemhẹ.”‡

¹⁷ “Irarighọ, a rote we iteva lasele,
ni a khi ọda shi we ọ,
ali a khi ri obọ ti
emini ọa pfuase,
egheghe aghọ
ni mhi ti ẹ mama egbe.”

Eshinegba Onomhuẹ nọ funẹ nya,
ọ ngme na. §

¹⁸ “Mhi ya khi ita ẹ,
ẹẹ a khi imimhẹ
emoşe ali ikpotso.”

Eshinegba Onomhuẹ nọ funẹ nya
ọ ngme na.*

7

¹ Aborokhia khi awa mhọli ishobọ ena, emole mhe, awa kpe idiegbe ali ayemhẹ oyawa-a, rote emini e ri ichimhi ẹ shi ọgbọ egbe ali ayemhẹ nya. Awa ke rosheka ini awa dobe ramhi iröpfuase pfo nya, itobọ khi awa a na ulishi Eshinegba.

† 6:5 Li ze Ika 16.23 ‡ 6:16 Li ze ILev 26.12; Ezik 37.27; 1 iKori 3.16; 6.19 § 6:17 Li ze Aza 52.11

* 6:18 Li ze 2 iSam 7.14; 1 Okhe 17.13; Aza 43.6; ijere 31.9

Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e ri egbe mu iPolu

² A khueghie udu oye e-a na anye. Anye e a li ogbokhoghuo onobe, wekhi eri anye yese ogbokhoghuo udu-a, uke-lic khi eri anye li ogbokhoghuo le. ³ Oa khi eri mhi ngme ona ro pfueche e-a, irari khi mhi kpe ngme oli khi ingme oye e o la anye elemhi udu ramhi ni anye ro ya lama nu e ghua, okekhi ni anye ro nu e la agbo. ⁴ Mhi lolo regbenga e, mhi ma re e gha gba. Elemhi osoli ni anye me nya, eri iridushio ali oghelē oyanye o vo o tsuakua.

⁵ Irari khi abi mhi ro lo iMasidonia le, idiegbe oyanye ona o a mhōli iyemhea okhoghuo. Ode-khode a na anye osoli, eghuo e nu anye wola, ulishi o la anye udu.* ⁶ Ama Eshinegba na irudusho, ni o ri udu e shi oni egbe e pfo-a o, o ri iTatosi ni o bhale ri udu ke shi anye o. ⁷ Oa khi ibhale oyoli tse o ri udu shi anye o, ama abi a li ri udu shi oli o. O gbo gueye anye abi o lic ghole e ni a me mhe, ali abi a li vie oya, ali abi ingme oyemhe o li mu e egbe. Irarigho, oghelē oyemhe o ro fu dose abi o kpe li ghue.

⁸ Ini ebe ni mhi keke ghi e, o ri iyese-udu-a na e, o a limhe egbe abine khi emini o a ti ni mhi rihe. O kie remhe chima, mhi me khi ebe oyemhe o re e yese udu-a ukuku eghēghe. ⁹ Ama egbe e kiele mu mhe, o a khi itobo khi mhi ri udu oye yese-a, ama itobo khi iyese-udu-a oye o re e mu pfi. Eri a mhōli iyese-udu-a abi Eshinegba o nono oli shi. Irarigho, o a li e onobe. ¹⁰ Irari khi ivie-osoli ni o ghole Eshinegba, eri o ri ogbo o mudu pfi, o roli e nono ni a mie oli pfuese. Onana o a ri ogbo ngomhi obo-a. Ama ini ogbo vie osoli abi egbo na agbo, eghuli o ro o bhale. ¹¹ A lese bino emini ivie-osoli ni o ghole Eshinegba o ro na e. Abi a li rosheka ni a rokhasē khi aa mhue umhagueli. Elemhi e bi e. Abo e sha e, ni o re e yila. A gbolo nono ni a so ingme shi ode igesikia! A rokhasē khi aa mhōli ashini a te rihe oni ingme do-a, eghēghe kpa.

¹² Irarigho, ini mhi ririhē keke ebe ogho ghi e, o a khi irari eni e li ingme wekhi irari eni e a li ingme. Ama eri mhi keke ebe ona ghi e, ni a ba me abi ingme oyanye o li mu e egbe odalo oyi Eshinegba. ¹³ Enana nya e ri udu shi anye o.

Abi o li ri irudusho na anye, ighe egbe ma mu anye abi anye ro me abi iTatosi o li ghele, itobo ayemhe oyoli o ti nge abi ee nya a ri egbe mu oli. ¹⁴ Mhi kpe re e tono obo udu khasē iTatosi, ama aa ri omama mu mhe. Abi emini anye gueye e nya e li khi igesikia, ighe abi anye re e gha khasē iTatosi o li ya khi igesikia. ¹⁵ Igho inono ni o mhōli na e o li nga shi o, ini o sato abi a li suo eso na li, ali abi a ri ulishi ali iguomhise-egbe mie loli. ¹⁶ O ma remhe ghele gba khi eni e ze ri egbe e nga a khi.

8

Abi eni e miesuo e lic somhopfa

¹ Inyoghuo, anye e nono ni a lese afu ni Eshinegba o ro na igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la eke iMasidonia. ² Eri a rote osoli ni e me mu we fe bino, ama eri e kie ri ukpokpomhi oghelē e somhopfa, abi o rie khia khi e mhue. ³ Mhi gue oli e ye e egbegbo khi eri e pfue elemhi somhopfa dose ashini e mhue ramhi. ⁴ E lema anye, anye kpekpe anye ze ni wewe e mhōli okemhi shi oghelē ni o la irikpaghio bo na egbo eyi Eshinegba ni e la eke iJudia.* ⁵ Eri e ga rihele dose abi anye sa khi e li ya rihele. E kpe te odode ri egbe we na Onomhue, neni e ke ri egbe we na anye abi Eshinegba o nono ni e li rihele. ⁶ Irarigho, anye ro lema iTatosi, oni o re e bele oni egbegbi akanya ona, o kpaghie e ni a ri eminete ni a gba eke le ramhi ukpese. ⁷ Eri a gue e

* 7:5 Li ze 2 iKori 2.13 * 8:4 Li ze iRom 15.26

rieļe emhikpa doṣe eḡboṣe nya. A toto irudunga ne, a guē e ngme emue ne, a gbo leṣe ne. A ma nono ni a rue obo-a, a gbo nono ingme oyanye ne. Zobe ni u doṣe oḡbokpa okpokhe illi.

⁸Qa khi itoto mhi ro mheṣe oli na e ama eri mhia mheṣe igesikia ni o la inono ni a mhōli bino, abi mhi li roli e khokho omuege ni eḡboṣe e mhōli na anye.

⁹A leṣe abi okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa o li, khi aboriekhia khi oni o pfue o khi, eri o ri egbe oli mele ona umhame-a shi itobo oye e, ni o me asha ri umhame oyoli re e pfue.

¹⁰Ude ni mhi ya ye e ena, ni o ro ti e egbe lo: O ma ti ini isomhopfa ni a te eke beļe aolukpe ni a roli ramhi ukpeṣe, abi a li kpe te odode khi eni e mhōli oghuemhe somhopfa, ni e gbo somhopfa. ¹¹A zobe ni a pfuse oni akanya gbe pfo, ni abi o li te eke mu e egbe ni a ro somhopfa, ni a ligho somhi oni opfa abi abo e te e. ¹²Emini a mhōli o mu Eshinegba elo. Emini o mu elo khi abi a li mhōli oghuemhe ni a rote emini a mhue somhopfa, o a khi oni aa mhue, áá bino.

¹³Qa khi eri mhia mie eḡbo eghuo itsua shi eke ni mhi ro ri itsua na eḡboṣe tsua. Ama ni a ga li abeghuo. ¹⁴Aborokhia khi a mhōli gbeku o memena egho, o ti ni a kpaghie eni e a mhue obo. Ini wewe e ke li mhue gbeku o elelese, ni ee aa ke ro mhōli, wewe e li kpaghie e obo, ishegho o guē ti e egbe abeghuo.

¹⁵Abi a li keke oli shi Ebe-no-pfuase khi,

“Oni o ti e gbili

o a ya tigbe mhōli gbeku o,

ama oni o ti ikukuwe gbili,

emhi khoghuo

o a tigbe e baliku.”†

A ghie iTatōsi je iKoriti

¹⁶Mhi kphemhi na Eshinegba ni o li ri omuege onabi mhi mhōli na e, shi iTatōsi udu. ¹⁷Irari khi o a khi eri o leṣe lama shi emini anye lema li o rieļe tse, ama eri o she kpe la li udu khi loļi e bhale deba e. ¹⁸Anye li ghie inyoghuo oghuo deba li e bhale. Oḡbo ni a ga lolo mu ekpe e na elemhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya shi akanya itsabo usomhi onete oyi Eshinegba o khi. ¹⁹Qa khi ogho tse, eri eni igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo, e ze oli o deba anye kia abi anye li tsua eni isomhopfa ikpagho ni anye ro ya na e kia. Ikhi ikpaghiobo ni e ya ri ikueghie ghi eva oyi oni Onomhue, ni o rokhasē khi anye mhōli omuege roḡ kpaghiobo.

²⁰Anye e a nono ni oḡbokhoghuo o me emhi akhokhomhe okhoghuo gue shi abi anye li ri isomhopfa ikpagho okpokhe ena kia. ²¹Emini o ze khi anye lina rieļe oli khi, eri anye roshēka ni anye rokhasē khi anye guē ri eni isomhopfa ikpagho ena kia. O a khi odalo oyi Eshinegba tse ama li shi odalo oyi eḡbo nya.‡

²²Anye gbo li ghie inyoghuo olese ma aava ena egbe e ghi e. Anye she mu oli fe itingmingme, anye me oli me khi o ma nono ni loļi kpaghie obo. Eena o mema ghole oli o ro kpaghie obo, eena ni o she me khi eni a ri egbe e nga a khi. ²³ITatōsi onuzava oyemhe ali oni anye ga a gbe akanya kugbe o khi, ama inyoghuo awa enekpole, etoeloli igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo, ni e ri ufumhi na iKirisiti. ²⁴Irarigho, a ri inono oyeḡ khasē eni eḡbo ena, ali emini o ze ni anye ro reḡ a gha, ni igbaa eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e me oli.

9

Ikpaghiobo ni a ro na egbo eyi Eshinegba

¹ Mhi aa kha ke gbo keke ingme ikpaghiobo ni a nono ni a ro na egbo eyi Eshinegba ni e la eke ijudia shi ebe ghi e. ² Mhi lese khi oo ghole e ni a ro kpaghiye obo, mhi gbo roli ree e neta omose khasa egbo na obini iMasidonia, khi aolukpe, ee ni a la Akhaya a te muegbe ni a ro ya kpaghiye obo, ali khi omuegbe oye e o she li guise egbo eghuo le, ni e ro li riyele ikpaghiobo. ³ Ama eri mhi ghi inyoghuo awa ena ghi e ni a ro mu egbe shi eke, ini eta omose ni anye re e na shi isomhopfa ni a somhi, o khi li abi afue ni anye re e na eta omose, ama ni o kie khi abi anye e khi a li. ⁴ Irari khi ini onge iMasidonia okhoghuo o deba mhe bhale, ni aa ro mu egbe shi eke, omama o ya mu anye shi abi anye li ligho beshi regbenga e ree neta omose. Ee omama o ya mu ne. ⁵ Loli o ze ni mhi ro ghie eni inyoghuo awa ena ralo na mhe, ni e ya muegbe isomhopfa okpokhe oyi ukpago, ni e khi a ya ro bhale shi eke neni mhi bhale. Eghenge agho ni a rokhasa khi eri o pfo e udu li oni okpokhe ni oa khi oyi ichiobo.

⁶ A sato khi oni o chi-obo ri emhi ko khi ukuku o ya me khiese. Oni o ri emhi ko tuo, emini e bu o ya me khiese. ⁷ Ogbogbo o ri irarigho ke rona abi o pfo oli udu, ama o khi ri iwolo rona, ali o khi li abine khi oni a ri ekpabo re e riyele, irari khi Eshinegba o ma nono oni o ri oghela e rue obo-a. ⁸ Eshinegba o dobe ya ri ikhivose ni o dose oni a nono na e, ni a ro bhale ya e khi a mholi emhikpa gbeku o dose abi a nono oli shi, ni a ro dobe ke riyele eminete khi eminete na egboese eghenge kpa. ⁹ Ezeze abi a li keke oli shi Ebe-no-pfuase, ni oo,

“O li okpokhe tuotuo,
o somhi eni ea mhue opfa,
ogbo oa ya ye
igu-e ngeli oyoli-a ghue
agbo agbo.”*

¹⁰ Eshinegba ni o ri ukpamhi e na ogbo ro ko, o gbo ri eminale na ogbokpa a le. O ya gbo ri ikpamhi ni a ro o ko ghi e, o gbo rewe ze, o rewe fu ni a me khiese. Ishengo ni onete ni u riyele na egbo o mo umomhi ne, ni u pfa le.† ¹¹ O ya re e pfue odekhode ni a ke li okpokhe eghenge kpa, ni ebubu egbo e ke kphemhi na Eshinegba ini anye tsua isomhopfa eye ghi we. ¹² Oni ugamhi ni a lina ri okpokhe oye e ona ga ena, oa khi egbo eyi Eshinegba na pfa na tse o kpaghiye obo, egbo ebubu e ri itobo ona a kphemhi na Eshinegba. ¹³ Eri akanya ni a gbe na egbo eyi Eshinegba o ri ufumhi na Eshinegba, o rewe kuoghiye Eshinegba. Ona o rokhasa khi eni e mie usomhi onete oyi iKirisiti suo a khi, ni a ri oni usomhi gbe akanya, abi a li li okpokhe na we ali egbo elese. ¹⁴ Inono ni e rote ekelemhi udu mholi na e, e te e so iromhi na e, itobo ikhivose ni Eshinegba o re e khivose na we. ¹⁵ Awa ke kphemhi na Eshinegba shi isomhopfa oyoli ni unu oa dobe ngme pfo.

10

IPolu o ri akanya aghiusomhi oyoli lo egbo eso

¹ Eri a roli shi khi eri mhia pfo ini mhi la odalo oye e nu e ngme, ama ini mhi aa nu e migha, mhi nu e e ngme ingmemhi ni e ze. Mena, mhi lema e a ri eso shi mhe eke, irari khi egbegbi iKirisiti lue o, ona ipfomhe ali ikuegbe-a

* 9:9 Li ze Iwolo 112.9 † 9:10 Li ze Aza 55.10

o khi. ² Egbō eghuo ẹ liẹ khi eri mhia ngeli abi ẹgbō na agbō ẹẹ li. Irarigho mhi ya ri uruli ni o zẹ nu wẹ ngme emini mhi nu wẹ ya ngme ini mhi bhale. A kpẹkpẹ a khi yẹsẹ mhẹ ligho ngeli deba ẹ. ³ Irari khi ini o ri riẹ khia khi elemhi agbō anye la, anye ẹa ya khọli abi ẹgbō na agbō e liẹ khọli. ⁴ Irari khi itsua okhọli eyanye, ẹa khi eni áá mẹ alo gbugbugbu, ama obọ oyi Ẹshinegba e te bhale. E mhọli itoto ni e rọ dobẹ ẹ guoghọ ekpabo itoto oyi okphaghie-a. Anye ẹ guoghọ ekhako-a, ⁵ ali isamhi ighagha nya-a, ni ẹ khi ozuode, ni e ti egbewẹ nga a doṣe ilẹṣe eyi Ẹshinegba. Anye ẹ mu isamhi ebe nya iko, anye rẹwẹ ẹ nyẹsẹ ukhomhi na iKirisiti. ⁶ Anye mu egbe ni anye rọ ya na umhaseso nya osoli ini isueso-negbe oyeẹ o gba se.

⁷ Oa khi abi emhi o li oḍagbe a liẹ bino ọli? Onge ẹ okhoghuo o la o ni ọọ lu egbọli onayi iKirisiti, o gbo sa ingme egbọli bino, irari khi oyi iKirisiti anye li khi abi lọli ọli khi oyi iKirisiti. ⁸ Omama ọa ya mu mhẹ shi o, ini mhi riẹ tonu obọ udu doṣe oḍe shi afu ni Onomhue o rọ na mhẹ, mhi rọ kpaghie ẹ obọ, ni ọa khi oni a rọ yese ẹ. ⁹ Mhi aa nono ni mhi li abinẹ khi eri mhi ri ebe ni mhi keke ẹ nyamhise ẹ alo. ¹⁰ Irari khi eri ẹgbō eghuo ẹ liẹ khi, ebe eyi iPolu e ma khọ doṣe, ama ini o nu awa la ana o pfo-a, ingmemhi eyọli ẹa ke mu amẹ. ¹¹ A zẹ ẹgbō eghoghọ lẹṣe khi emini anye keke shi ebe ini anye ẹa la agho, khi wẹwẹ anye gbolo ẹ riẹlẹ, ini anye bhale migha.

¹² Anye ẹa gbudu ya ri egbe anye khokho eni ẹẹ titi egbe wẹ. Irari khi eni eri e ri egbewẹ mhẹsẹ egbewẹ, ni e ri egbewẹ khokho egbewẹ, eyeghe e khi. ¹³ Ama anye ẹa ya tonu obọ udu da oḍe, ama ashini Ẹshinegba o ri afu na anye ramhi anye ya tonu obọ udu ramhi, ikhi akanya ni anye gbe ni o ramhi ẹ egbe. ¹⁴ Anye ẹa ya titi egbe anye doṣe ashini anye kha titi egbe anye ramhi, irari khi anye e mema rue usomhi onete oyi iKirisiti bhale ghi ẹ, ni a ga lẹṣe gboo. ¹⁵ Anye ẹa ya ri ikanya ni ẹgbọṣe e gbe ke tonu obọ udu abinẹ khi anye gbe wẹ. Ochoghọ eri anye ri udu shi khi irudunga oye ẹ o ya ke nga shi o, ni anye gbo doṣe gbe akanya ni e fune iteva oye ẹ, abi Ẹshinegba o mhẹsẹ ọli ni anye. ¹⁶ Ishegho ni anye doṣe tsabo usomhi onete obini eke oboese ni o kpe obọ na ẹ, ini anye khi tigre ri ikanya ni a gbe oboese tonu obọ udu.

¹⁷ Oni ọọ tonu obọ udu, o ke ri emini Onomhue o riẹlẹ tonu obọ udu.* ¹⁸ Irari khi ọa khi oni o ti egbe ọli nga ẹgbō ẹẹ mie khi o ti, ama oni Onomhue o mie, o khi oni a mie.

11

IPolu ali ighiusomhi na keẹ eyi ẹgbhọli

¹ Mhi lema ẹ a kpẹkpẹ a rọshẹka ri egbe mie oyeghe oyemhe ukuku o tse! ² Ingme oyeẹ o ma mu mhẹ egbe gba abi o li mu Ẹshinegba egbe, itobọ khi eri a li abi omueshi ni ọa mẹ omose ghue, ni mhi she rọ nga na omose oghuo, ikhi iKirisiti. ³ Ulishi ọọ mu mhẹ ini a ya yese ẹ udu-a ali khi a ya tsua inono na tselele ni a mhọli na iKirisiti pfa, ẹzẹzẹ abi ẹnẹ o li ri ikpamhika eyọli di Iivu.* ⁴ Irari khi ini ogboṣe o bhale deba ẹ ya ri iJesu olesẹ tse abọ ye ẹ, ni mhia rọ tsabo ye ẹ ghue, okekha khi ayemhe olesẹ ni o khi ọda shi oni a kpe mie, a ke mie, okekha usomhi onete olesẹ ni o khi ọda shi oni a kpe mie a ke mie, eri a mema nyanya mie ọli.

⁵ Mhi aa sa khi mhi kpọ doṣe ighiusomhi na keẹ ena aakemeghue eyẹ ẹ ni e ghọ mu ẹ ẹloe egho. ⁶ Ini o ri riẹ khia khi ungmehi ọa lolo bie shi mhẹ unu, mhia khi oni ọa lẹṣe ebe. Anye she ri ona lo ẹ esọ gboo, oḍekhode.

* **10:17** Li zẹ ijere 9.24 * **11:3** Li zẹ Igbae 3.1-5,13

⁷Eri mhi ri ona lamhe ni mhi aa roo khi oki nga e ike abi mhi ro gue usomhi onete oyi Eshinegba ye e? Ni mhi ro ri egbe mhe tiemhie eke ni mhi ro re e fu? ⁸Igbaa nya eyi eni e mie ijesu iKirisiti suo elese ee fali mhe ota abi mhi ro la iteva oye e gbe akanya. Mhi mie we ro zuse na e. ⁹Abi mhi ro la aye e, mhi aa ri ingme ukpago nase e, inyoghwo awa ni e rote iMasidonia bhale e tsua emhikpa ni mhi i nono ghi mhe. Abi o kpe li ookhokho, ni mhi aa kpe ri tsua na e tsua igho o kie ya li odalo.† ¹⁰Ini igesikia oyi iKirisiti o da kie la mhe egbe ne, ogbokhoghuo o la o ni o dobe ya khu mhe mhi khi ke lina tono obo udu elemhi eke Akhaya. ¹¹Oa khi eri mhi aa nono ingme oye, ini mhi ke da lie khi mhi aa nono ni mhi ri itsua na e tsua. Eshinegba o lese khi mhi nono ingme oye.

¹²Mhi ya kie ke ri ele emini mhi kie kpe ri ele. Eghenge agho, eni ee nono ni wewe e lie khi ikanya eyewe ali eyanye khi abeghuo e li, ni mhi roli khi we unu-a. ¹³Emose eghogho, ighiusomhi na kee eyi egbholi e khi, ni e ri ikanya ni e gbe e lono egbholi, ni ee li egbo ikokoalo, ni e ri egbe we shi khi ighiusomhi na kee eyi iKirisiti wewe e khi. ¹⁴Oa ke khi emini aa khokho, irari khi eri okphaghie o ri egboli mele ageni oyi akpa a li egbo ikokoalo. ¹⁵Irarigho, oa khi emhi oshaboo ini ighiusomhi eyoli, ee li ikokoalo ri egbewe mele ighiusomhi ni e migha shi ipfuase. Ikpukhokho, e ya me iso-ezo oyewe mie.

Osoli ni iPolu o me na iKirisiti

¹⁶Mhi gbo ngme oli, ogbokhoghuo o khi sa khi oyeghe mhi khi, ama ini u ke ligho sa, kie ligho mie mhe abi oyeghe, ni mhi me emhi ro ke neta omose. ¹⁷Ama oa khi emini Onomhue o kha lie mhi ngme mhia ngme memena. Eri mhi ga ngme abi oyeghe elemhi ingme ineta omose ona. ¹⁸Aborokhia khi egboese e ri emini e ri ele ee neta omose egbo, mhi ya li lana ligho. ¹⁹Ilesingme dose oyeghe o ze ni a ro ri oghelie mie eyeghe shi iteva oyeghe ena! ²⁰Egbo ni ee mu e ighumha, ni e ri ikpamhika do e ighiatu, ni e ree le emhi, ni e ri ukpeloe e gbe e e gbo pfi ima shi e alo, wewe aa mie. ²¹Omama o khi, ni mhi ro lie khi eri anye pfo alo-a, ni anye a ro lina ngeli deba e.

O kha khia khi onete o khi ni eni ighiusomhi eyi egbholi egbo e ro ke neta omose shi emhi afue ni ee ri ele deba e, mhi ya li nu we la ana neta omose. Ama a roli shi udu khi ogbo ni oo neta omose shi oneli oghogho, khi oyeghe o khi.

²²Ghe khe, e khe khi Iburu wewe e khi, Iburu mhi li khi, ee khi iZireni wewe e khi, iZireni mhi li khi. Imimi Aburaamu ni e khi, lolu mhi li khi. ²³Ighiusomhi eyi iKirisiti ee khi wewe e khi? Mhi la ana ya li oyeghe! Mhi ga ti dose we e! Mhi ga gbe akanya dose we. Mhi la owa ighumha itingme ni e bu ne, iti-ingme ni a gbe mhe itali e bu dose eyewe. Iti-ingme ni eghuli o kha gbe mhe e bu ne.‡ ²⁴Agbhagbhamhi ishe egbo iJu e gbe mhe itali oghuo oa la egbhueva.§ ²⁵Itese egbo iRomu e gbe mhe ikpokpo, a tono mhe eche utoghwo. Itese oko oke oniemi ni mhi lo e kulue, ogbeleghuo ali eliyose nya mhi la ukhomhi oke oniemi, ni o tsua mhe gase, ni mhia me abi mhi li kia.* ²⁶Iti ingmi-ingme mhi ye asha, ni mhi kha ri egbe na oke oniemi ali ighiatu gbe-a, mhi gbo la okhena oyi egbo iJu eyemhe, ali ijeta. Mhi li la egbegbi okhena elemhi ifui apfe, mhi la okhena odagbe ifufu, mhi la okhena ukhomhi oke oniemi, mhi gbo la okhena oyi egbo eghuo, ni e li abi eni e mie Onomhue suo.† ²⁷Eghenge kpa mhi ro la irosheka ali akanya agbeghua, mhia me olese lese ele-iyose eni e bu, okiamhi ali okiam e gbe mhe. Eminale eyemhe e pfo

† 11:9 Li ze iFili 4.15-18 ‡ 11:23 Li ze Ika 16.23 § 11:24 Li ze iDeut 25.3 * 11:25 Li ze Ika 16.22; 14.19 † 11:26 Li ze Ika 9.23; 14.15

mhẹ isheghuo, isheghuo ulili o gbe mhẹ, mhi aa mẹ itsua sọ. ²⁸ Ini a ri obo ri egbo shi eke, ogbelekpa usamhi ni mhi sa shi ingme oyi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ o rọ nase mhẹ. ²⁹ Oghuo o famhi losẹ ni ọa li pfi ọlosemhe na mhẹ? Abi khi ogbokhoghuo ọ lamhe olamhe ni ọa ri egbe lala mhẹ?

³⁰ Ini mhi riẹ neta omose, emini e ri ọlosemhe oyemhe ya khasẹ mhi rọ ya neta omose. ³¹ Eshinegba ita Onomhue iJesu ọ lese khi ọa khi egbholi mhia lo. Ikhivose khi eva oyoli agboagbo ³² Abi mhi rọ la eoli iDamasiqosi, eri igovuno ni o gbe akanya deba oghie Arẹtasi ọ ri idogeli kpẹ khe mhẹ ode unuekpẹ ni a te lo oni eoli, ni e ba gba mhẹ mu. ³³ Ama eri ogbo rue mhẹ pfilo ugi rote okele ni o la ugbe ni a khi gasẹ oni eoli bẹna tiemhi, ni mhi rọ mẹ asha na vu.†

12

Irokhase ni iPolu o mẹ

¹ Mhi ya kie ke neta omose, ama, mhi lese khi ọa mholi eleli ni o rọ ọ bhale. Irarigho ingme imeke ali irokhase ni Onomhue ọ rọ na mhẹ mhi ke ya ke ngme nga memena. ² Mhi lese omose oghuo ni ọ la elemhi iKirisiti ni a rue je idane agbhagbhamhi onuzi-ese, oonokpe-igbene. Ini elemhi idiegbe ọ la o, ini ọa khi elemhi idiegbe o, mhia lese. Ama Eshinegba ọ lese. ³ Abi mhi ngme, mhie khi Eshinegba tse ọ lese ini elemhi idiegbe ọ la, ini ọa la elemhi idiegbe. ⁴ Eri a rue oli eke-a zai, ya nga Apfe oyi Eshinegba na iloghie. Ọ suọ emini ẹa ze ya guele, ni aa ya lama shi a gbudu ngme unu le. ⁵ Oni omose ogho mhi rọ ya neta omose. Ama mhia ya ri egbemhe neta omose, seẹ ni umha mhue ekpabo oyemhe. ⁶ Ini mhi ri riẹ neta omose, mhia ya riẹle ingme oyeghe, itobo khi igesikia mhia ngme tse. Mhi ya roshẹka ini mhi khi ngme da ode. Eghẹghẹ agho ongeẹ okhoghuo ọa ya timhe nga dose abi a kha timhe nga ramhi, rote emini a mẹ khi mhi riẹle ali emini a suọ khi mhi ngme.

⁷ Eri a ri emini o li abi ugba ni o ya ke nase mhẹ shi mhẹ egbe ni o khi aghiusomhi oyi okphaghie, ini mhi khi vuse ike dose shi irokhase ebubu ni mhi mẹ. ⁸ Itese mhi lema Eshinegba o mie mhẹ oni emhi anasemhe ona pfi-a. ⁹ Ama emini ọ rọ sọ mhẹ ọ khi, “Ekpabo eyemhe o she bu e, irari khi ini o losẹ, lolu ekpabo eyemhe e rọ mẹ asha ri egbe e khasẹ.” Irarigho mhi rọ ri oghelẹ ri ọlosemhe oyemhe ya neta omose, ni ekpabo eyi iKirisiti e mẹ asha remhe gbe akanya. ¹⁰ Ini mhi mhue ọlosemhe, ali ni a rọ tsue mhẹ, ali ni mhi rọ la umhamẹ ali ni a rọ mu okholi vule shi mhẹ ọ, ali ni mhi rọ mholi iyese-udu-a, o kha da khi itobo oyi iKirisiti, eri o ri egbe e mu mhẹ. Irari khi ini o losẹ mhẹ, lolu mhi rọ mholi itoto.

Ingme oyi egbo iKoriti o mu iPolu egbe

¹¹ Eri mhi chi oyeghe-a, ama ẹẹ a yese mhẹ e chi oli-a. Ẹẹ a kha ke titi mhẹ. Ini mhi aa ririẹ khi emhi khoghuo, mhia mhue emhikhoghuo ni mhi te kpọ dose eni a lui, “Ighiusomhi na keẹ ena aakemeghue.” ¹² Elemhi iregbemie osoli, mhi rọ la iteva oyeẹ gbe riẹle ọlele onyaloa ali oshabo ni o rokhase khi aghiusomhi na keẹ oyi iKirisiti mhi khi. ¹³ Eri ikhivose ni igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ elese e mẹ mie o de e unu-a? Abi mhi aa li ri ingme ikpaghiobo ukpagho nase e lo? A kpekpe, a rọ topfa mhẹ shi ọ.

¹⁴ Utonuzese na ni mhi rọ mu egbe ni mhi rọ bhale ya bino e. Mhi aa ya mhila e emhi khoghuo. Ẹẹ oyeẹ mhia nono, ọa khi ukpagho oyeẹ. Ọa kpẹ khi eniye e ri emhi na eni e bia we e le, ama eni e bia eniye e ri emhi na we e le. ¹⁵ Irarigho, mhi rọ ya ri oghelẹ ri ukpagho ni mhi mholi nya ali mhemhe

nya na e, ro kpaghie e obo. Inono onikeke a ya mholi deba mhe ini mhi mholi inono oniemi na e?

¹⁶ A lama shi o khi mhi aa khi itsua na e ni aa tsua. Ama egbo eghuo e ya lie khi ikpamhika mhi ro ri egbholi di e mu. ¹⁷ Eri mhi ri egbo ni mhi ghie ghi e mu e ma eke? ¹⁸ Eri mhi lema iTatosi o ke le, mhi inyoghuo awa onokpole o kphase oli. Eri a ya lie khi eri iTatosi o mu e ma eke? Oa fe ligho. Abi khi aa lese khi usamhi oghuo mhemhe ali loli anye mholi shi udu ni anye ro ri ele emini mhemhe ali loli anye ga ri ele?

¹⁹ Otse eri a dabi khi eri anye kie kpe rosheka ke khe egbe anye shi eke odalo oye e. Oa khi igho. Ama abi iKirisiti o nono ni anye li ngme, anye li odalo oyi Eshinegba. Emole, eri anye ri ele emini anye ri ele nya ro kpaghie e obo. ²⁰ Egbe limhe khi ini mhi ramhi agho khi mhia ya bhale ya me e shi abi mhia nono ni a li, ali khi aa ya me mhe abi a nono ni mhi li. Ulishi oo mu mhe khi mhi ya bhale ya e shi uwola ali ubogbo, ali udu ni oo to, ali ukphe, ali ikemhi ikui-iku, ali iyese egbe eva-a, ali ineta, ali itipfuabo-nga, ali ozughu iteva oye. ²¹ Egbe limhe khi ini mhi ke bhale, khi Eshinegba o ya ri omama mu mhe odalo oye. Mhi ya vie na ebubu e ni ea kie rote agbo olamhe oye we mupfi lasele. Ni a kie la angeli efiala, ikhi usamhi irumheba, ali olamhe ighue imumu.

13

Itse-agua ali otse enekpukhokho

¹ Utonuzese na ni mhia bhale ya bino e. Abi Ebe-no-pfuase o ngme ni oo, "Otsel e va, okekhi ese, a ro o mu ma ingme, ni a ro so ezo."* ² Mhi kpe tse agua ye e, ee ni a kpe lamhe olamhe, ali egboese eni e kpole nya. Mhi kpe ngme oli ibhale onuzi-eva oyemhe. Memena, mhi gbo ngme oli abi mhi la oboese, mhi tse agua khi ini mhi gbo bhale khi mhi aa ya ze we obo khi mhi aa na we osoli. ³ Onana o ya rokhase e khi iKirisiti mhi ngme e na. Ini o sese e ingme se, a ro ya lese khi o mholi ekpabo iteva oye. ⁴ Ini o ri rie khia khi oa mhue itoto abi a ro tali ma apfida gbe-a, ekpabo oyi Eshinegba o ro a la agbo. Eri awa aa li mhue itoto abi iKirisiti. Ama a ya me oli khi anye ya ri ekpabo oyi Eshinegba la agbo, ezeze abi iJesu o li, ni anye ro ga e.

⁵ A mhese egbe e bie bino ni a me ini a kie la elemhi irudunga oye e. Ini a mhese egbe e bino ni a ro me khi iJesu iKirisiti oa la agbo oye, a lese khi a she de oni imhesebino. ⁶ Mhi lese khi a ya me oli me khi anye ea de oni imhesebino. ⁷ Anye lema Eshinegba, a khi ri ele do-a. Ona oa khi ni anye ro rokhase khi anye she me emini anye e nono mu mhue, ama ni o re e ke ri ele emini e gbe akanya ini anye ri li abi eni de. ⁸ Irari khi anye ea ya ri ele emini o mu okholi vule shi igesikia o, ama emini o ya mu igesikia mhue anye ya ri ele. ⁹ Egbe ma mu anye, ini o lese anye ni ee a ro mholi itoto. Igho anye gbo lie so iromhi Eshinegba o re e ke ngeli shi egheghe, abi o nono ni a li ke ngeli. ¹⁰ Loli o ze khi mhia keke ebe ona abi mhia ro nu e la oobo ena. Igho lo, ini mhi khi roli ze mu e, ini mhi bhale deba e. Irari khi eri mhia nono ni mhi ri afu ni Onomhue o ro na mhe gbe akanya, ni mhi ro kpaghie e obo, ni oa khi ni mhi ro bighi e de.

¹¹ Ni mhi ro gbe oli ukhomhi inyoghuo-mhe, Okhila! A mu udu oye e pfi, a suo olema oyemhe, a lama shi egbe e o, a ri opfomhe nu egbe ke la. Egheghe agho ni Eshinegba na inono ali opfomhe o nu e la.

¹² A ke tse egbe egbegbi otse, a ghele mu egbe. ¹³ Egbo eyi Eshinegba nya ee tse e.

* 13:1 Li ze iDeut 17:6; 19:15

¹⁴ Okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhuẹ, ali inono oyi Eshinegba, ali iregbemu onayi Ayemhe-nọ-pfuase, e ka nu ẹẹ nya la.

Ebe ni iPọlu ọ keke ghi egbo

iGalesha

Eni e miesuo

¹ Mhemhe iPọlu aghiusomhi na kee ni ọa khi obọ oyi egbo mhi te bhale, wekhi obọ oyi ogbo a te ghie mhe, ama obọ oyi iJesu iKirisiti ali Eshinegba Ita ni ọ rọte eghuli guise ọli le mhi te bhale, mhemhe mhi keke ebe ona. ² Mhemhe ali inyoghuo ni e miesuo nya ni e nu mhe la, anye ga tse igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la ọoli iGalesha nya.

³ Eshinegba itawa ali iJesu iKirisiti Onomhuẹ oyawa e ka li okhale na e, e ri opfomhe na e. ⁴ Lọli ọ ri egbo li bhale shi iluasobo shi olamhe eyawa ni ọ rọ pfa awa shi eke agbo okhọlo ali agbo ingmobe ni awa la ena abi o ghọle Eshinegba Oyawa ni ọ gbo khi ita awa. ⁵ Lọli a ri ufumhi ya na ya ramhi ele na agbo agbo. Atse.

Usomhi onete olese ọa ke la ọ

⁶ Abọ e sha mhe khi a she gbe kie oni ọ rọte isomhelemhi oyi iKirisiti lu e, a mu egbe nyene e deba usomhi onete olese ni o khili ọda, ⁷ ni o khia khi ẹa fe ga khi usomhi onete. O rokhasẹ khi egbo eghuo e she pfi e lo omunu ali khi ee dua ni e mu usomhi onete oyi iKirisiti ukhomhi pfi kpoke ⁸ Ama ini otseku khi aanye, okekhi aḡeni ni ọ rọte iloghie tiemhile, ọ ya gue usomhi olese ye e ni o khi ọda shi oni anye kpe gue ye e, a ze ni a rue ọli shi ogbo ni a she pfa ezo mu je ilimhi iriere.

⁹ Abi anye kpe ngme loli mhi gbo ri ele ngme memena, khi ini ogbo ọ bhale ya gue usomhi onete olese ye e ni o khi ọda shi oni a miesuo, oni a pfa ezo mu ọ pfua agbo agbo ọ khi!

¹⁰ Eri mhia nono ni egbo e ba mie shi mhe ọ abi khi Eshinegba mhia nono ni ọ mie shi mhe ọ? Abi khi egbo mhia nono ni mhi ri egbe mu? Ini o khia khi egbo mhi kiele a nono ni mhi ri egbe mu lo, mhi aa kha khi aghiusomhi oyi iKirisiti.

Eshinegba ọ lu iPọlu

¹¹ Mhia nono ni mhi gueye e inyoghuo-mhe khi usomhi onete ni mhi rọ ọ tse abọ ọa khi obọ oyi ogbo o te bhale. ¹² Mhi aa rọte obọ oyi ogbokhoghuo mie ọli, wekhi eri a sese mhe lue. Ime-alo mhi te mie ọli rọte obọ oyi iJesu iKirisiti.

¹³ Irari khi a she kpe suo mhe eko abi mhi rọ la ugamhi oyi egbo iju, abi mhi li lolọ roshẹka e mu okhọli vule shi ena igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo oyi Eshinegba ọ. Mhi roshẹka ini mhi yese imiesuo oyewe-a.* ¹⁴ Mhi fu shi oni ugamhi egbo iju dose ebubu egbo ni anye la otu oghuo, ali mhi mholi omuegbe shi ishi eyi eni e bia mhe.† ¹⁵ Ama abi Eshinegba ni ọ rọte eke ze mhe keke neni inyemhe ọ bia mhe, ni ọ lu mhe rọte okhale oyọli. Egbe mu ọli khi ¹⁶ ọ ri omiọli khasẹ mhe ni a bhale ya e khi mhi ri ọli tsabo ifuabọ egbo iJeta. Mhi aa vu ya mhila ogbokhoghuo,‡ ¹⁷ wekhi eri mhi je ọli iJerusalemu ya me eni e khi ighiusomhi na kee, neni ọ ze mhe, ama eri mhi je eke Arebia ali mhi tigbe nyene egbe jele ọli iDamasioki.

* **1:13** Li ze Ika 8.3; 22.4-5; 26.9-11 † **1:14** Li ze Ika 22.3 ‡ **1:16** Li ze Ika 9.3-6; 22.6-10; 26.13-18

¹⁸ Abi ikpe esẹ e rọ dọsẹ se, mhi rọ tigbe nga iJerusalemu ni mhemhẹ ali iPita anye lẹsẹ egbe, mhi nu ọli la ogbele igbeshe. ¹⁹ Mhi aa mẹ aghiusomhi na keẹ ọlese sẹ khi iJemhisi ni ọ khi inyoghuo Onomhue.

²⁰ Mhia gueyẹ ẹ ukpeloe Eshinegba khi emini mhi kekẹ ẹ ghi ẹ ẹa khi egbhọli. ²¹ Ełelese, mhi je ekẹ iSiria ali ekẹ iSilisha. ²² Ogbokhoghuhuo ọa la elemhi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ na ekẹ iJudia ni ọ mẹ mhe ukpeloe ghue. ²³ Eko ni e lẹsẹ suọ khi: “Oni omọse ni ọ kpe mu okhọli vule shi awa ọ, eri ọ ke tsabọ oni ungmehi irudunga oni ọ kpe dua ni lue yese-a.” ²⁴ E kuẹghie Eshinegba itobọ oyemhẹ.

2

Ighiusomhi na kẹ e mie IPolu

¹ Ikpe igbene e dọsẹ, mhi nga iJerusalemu. Utona, iBanabasi ọ deba mhe. Mhi li gbo rue iTatọsi. ² Eri mhi nga obọ ni mhi rọ ri imealo ni mhi mẹ gbe akanya, ali ni mhi rọkhasẹ wẹ usomhi onete ni mhi rọ ọ tse abọ ifuabọ egbo iJeta. Ama eri mhi bẹna riẹle ona khasẹ egbo ni e khi eni ẹ ẹ ralo, irari khi ulishi oo mu mhe ini ikanya ni mhi kpe gbe ghue ali ena ikpukhokho eyemhẹ e ya khi afue. ³ ITatọsi ni ọ nu mhe kia, aa liẹ khi ọ mema shẹle-a, abi ọ tseku khi ongi iGiriki. ⁴ Eri ingme oshẹle onana o lasẹle irari khi inyoghuo eghuo ena egbhọli e bẹna lo anye ifuabọ, ni e ba mẹ asha guanọ udi ẹpfua ni iJesu iKirisiti ọ rọ na anye, mu anye ighumha. ⁵ Ama anye ẹa tigbe lama na wẹ ukuku eghẹghẹ ni a rọ bhale ya ẹ khi igesikia oyi oni usomhi onete o nu ẹ kie la.

⁶ Egbo eni ẹ bino egbewẹ khi wẹwẹ e mu ẹloe, ẹa mu mhe ẹloe, irari khi Eshinegba ọa mhue oni ọ kpe mhe ne, ali khi abi ogbo li edato ọa rọli ẹ gue ogbo ẹzọ. Eni egbo eghogho ẹa mhue emini e rọ ma mhe usomhi onete. ⁷ Ama eri e mhe khi a she ri akanya itsabọ usomhi onete ghi egbo iJeta nga mhe obọ, ezeze abi a li li ghie iPita ghi egbo iJu. ⁸ Irari khi abi Eshinegba ọ li nu iPita ẹ gbe akanya abi aghiusomhi na keẹ ni a ghie ghi egbo iJu, ighọ ọ li nu mhe gbe abi aghiusomhi ni a ghie ghi egbo iJeta. ⁹ IJemhisi ali iPita ali iJoni ni a lẹsẹ khi wẹwẹ e mu oni igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ mhue, e mhe khi Eshinegba ọ ri isomhopfa na kẹ na mhemhẹ ali iBanabasi, e rọ lama na anye, anye ke tsabọ oni usomhi onete oghuo ye egbo iJeta. Wẹwẹ e tsabọ ye egbo iJu. ¹⁰ Emini e ngme khi anye ke kpaghie egbo ni ẹa mhọli obọ, ighọ mhi li rọshẹka riẹle ọli.

IPolu ọ gueyẹ iPita khi ọa guẹ riẹle

¹¹ Abi iPita ọ rọ bhale Atiọki, mhi gueyẹ ọli gboo ghemhẹ ghe ẹ khi ọa gue kia, irari khi ọ lue. ¹² Neni egbo ni iJemhisi ọ ghie usomhi, e bhale, iPita ọ kpe nu egbo iJeta a le eminale kugbe, ama abi eni egbo e rọ bhale, ọ ti je ukhokho na iJeta egho, irari khi ulishi oyi egbo ni ẹ liẹ khi ogbo ọ mema shẹle-a oo mu ọli. ¹³ Egbo iJu eni e miesuọ enekpọle e li kuma ọli ọ riẹle ikokoalo, ya ramhi khi oni ikokoalo o li ri iBanabasi kuma wẹ ọ.

¹⁴ Abi mhi rọ mhe khi, ẹa rọte ode igesikia abi oni usomhi onete o ngme, mhi la ukpeloe eni egbo liẹ iPita, “Ogbo iJu u khi, ama wa ngeli abi ogbo iJeta. Ełọ o zẹ ni u ke rọ nono ni i ri itoto mu egbo iJeta ke riẹle ighuighue eyi egbo iJu?”

¹⁵ “Egbo iJu a bia awa, awa aa khi egbo iJeta ena olamhẹ,” abi a lu wẹ. ¹⁶ Lẹsẹ khi aa ya pfa na ogbo irari khi ọ ri ushi a gbe akanya, ama itobọ irudunga

iJesu iKirisiti. Igho awa li li ri udu nga iJesu iKirisiti ni a ro pfa na awa. Oa khi itobo irushi-gbe akanya, irari khi ogbokhoghuo oa la o ni a ya pfa na irari khi o dobe ri ushi a gbe akanya.† 17 “Abi awa lie dua ni awa khi eni a pfa na elemhi iKirisiti, eri o rokhasẹ khi ena olamhe awa khi. Ogho khi eri iJesu o mu e ma olamhe? Iiye o, oa khi igho! 18 Mhi kha riẹ emini mhi guoghọ-a rokọ, eri mhi rokhasẹ khi oqbushia mhi khi. 19 Irari khi rote ushi mhi te ghu pfa ushi, ni mhi dobe la o na Eshinegba. 20 A she li ta mhe ma apfida abi a li ta iJesu ma apfida, ali khi aa ke khi mhemhe mhi ke la agbo, ama iKirisiti o ke la agbo oyemhe. Agbo ni mhi la elemhi idiegbe oyemhe memena, irudunga Omi Eshinegba mhi te la o, ni o nono ingme oyemhe, ni o ghu-a, ni o ri agbo oyoli na mhe. 21 Mhi aa ri obọ gbe isomhelemhi oyi Eshinegba nye, irari khi ini o khia khi itobo iri-ushi-gbe akanya ogbọ ro pfause lo, eghuli afue iKirisiti o ghu!”

3

Irudunga tse o khi ode imiepfuese

1 Ee eyegehe egbo iGalesha! Oghuo o ri ogbho na e le? Ukpeloe oye e la ri iJesu iKirisiti khasẹ gboo khi eri a ta li ma apfida. 2 Mhia nono ni mhi rote obọ oye lese emhi oghuo. Eri a mie Ayemhe oyi Eshinegba irari khi a ri ushi gbe akanya, abi khi irari khi a mie emini a suo suo? 3 Eeyegehe a gho khi? A kha ri Ayemhe oyi Eshinegba gba ekele se, a tigbe e dua ni a ri ekpabo ogbọ gbe oni akanya pfo? 4 Eri a na lina me osoli shi afue? Ini afue a me osoli, 5 Ayemhe oyi Eshinegba ni o ro na e, ali ikanya oshabọ ni o gbe iteva oye e, itobo khi a ri Ishi eyi iMosisi gbe akanya lo abi khi irari emini a mie ingme oyi iKirisiti suo, o ze ni o ro riẹ ena?

6 A sa ingme oyi Aburaamu ghue, “Eri o mie Eshinegba suo ni a ro pfa na li khi o pfause.”* 7 A lese oli sho, khi egbo ni e miesuo, e khi imi Aburaamu.†

8 Ebe-no-pfause o kpe ngme oli shi eke khi Eshinegba o ya rote irudunga oyi egbo ijeta pfa na we, o gue oni ungmehi ye Aburaamu oo li, “A ya rote obọ oye khivose na ishishi ena ekagbo nya.”‡ 9 Irarigho, eni e mholi irudunga a ya khivose na abi a li khivose na Aburaamu, ikhi omose irudunga.

10 Egbo nya ni e ri egbe da iri-ushi gbe akanya, a pfi unu na, irari khi a keke oli khi, “Unu a pfi na ogbọ ni oa da ri emini a keke shi ebe ushi nya gbe akanya.”§ 11 Mena, aa me ogbokhoghuo ni a pfa na odalo Eshinegba irari khi o ri ushi gbe akanya, itobo khi, “Eni e pfause, irudunga o re we ya la agbo.”*

12 Ode irudunga o kioda shi ode ushi, ni oo, “Oni o da ri ushi gbe akanya, ushi o ro ya la agbo.”† 13 Eri iKirisiti o pfa awa shi eke elemhi ipfiunu-a oyi ushi abi o li khi oni a pfi unu na irari oyawa, irari khi a keke oli khi, “Unu a pfi na ogbokpa ni a soli-a shi oora.”‡ 14 Eri o pfa awa shi eke ni ikhivose eyi Aburaamu e ramhi egbo ijeta egbe, rote iJesu iKirisiti, ni awa me ikhivose oyi ishobo Ayemhe-no-pfause rote irudunga.

Oni Ushi ali oni ishobo

15 Inyoghuo a ze mhe ri angeli ekepa rue irokhocho. Ezeze abi ogbokhoghuo oa li dobe ya shishi o-a, wekhi eri o dobe ya ro ma ilamasho, ni Eshinegba o nu ogbọ lama sho, ni o she gbola migha. Igho oni ingme onana o li. 16 Oni ishobo,

† 2:16 Li ze iwolo 143.2; iRom 3.20,22 * 3:6 Li ze Igbae 15.6; iRom 4.3 † 3:7 Li ze iRom 4.16

‡ 3:8 Li ze Igbae 12.3 § 3:10 Li ze iDeut 27.26 * 3:11 Li ze Abak 2.4 † 3:12 Li ze iLev 18.5

‡ 3:13 Li ze iDeut 21.23

Aburaamu ali omiqli a shi qli na. Ebe-no-pfuase qa lie, "Ali imiqli," ni e khi ebubu egbo, ama, "Ali omie," ni o khi ogbo oghuo, ni o khi iKirisiti.^{§ 17} Emini mhi ri ona ngme khi, ushi ni a tigbe ro lasele abi ikpe egbhu e uye ali uye ali igbe (430) e ro dose se, qa guoghoni ishobo ni Eshinegba o shi-a, ni a yeke oni ekha-a.*¹⁸ Ini oni ugu o migha shi ushi lo, qa kha ke migha nga ishobo, Ama rote isomheleghi oyi Eshinegba o ro shi oni ishobo na Aburaamu.[†]

¹⁹ Elo o ze ni a ro ri ushi bhale? Eri a ri ushi bhale ni a ro rokhashe khi awa lamhe. Eri a roli shi eke ramhi egheghe ni omiomi Aburaamu ni a riege ishobo khe o ro ya bhale. Eshinegba o ri oni ushi na igeni tiemhile na iMosisi ni o la iteva ogbo ali Eshinegba. ²⁰ Awa kha da ngme ingme omigha-na ogbo ne, o rokhashe khi egbo aava e mema lasele shi agho, Ama Eshinegba lolighuo o shi oni ishobo ona, Eshinegba oghuo, o khi.

Emini ushi o migha shi

²¹ Eri ushi o ke a zu ishobo oyi Eshinegba ode? Iye o! Irari ini eri a ri ushi bhale ni o ri agbo ke na ogbo lo, a kha ri irarigho pfa na ogbokpa ini o ri ushi gbe akanya. ²² Ama Ebe-no-pfuase o ngme gho khi ekpab o lamhe o mheshe a na agbo nya, ni a ba bhale ya e khi emini a shobo, ni a ro o na ogbo rote obo oyi iJesu iKirisiti ni a roli na egbo ni e miesuo.

²³ Neni oni irudunga o bhale, eri ushi o mu awa ighumha, o pfi awa okpe ramhi ni irudunga o ro bhale. ²⁴ Eri a ri ushi na awa ni o sese awa ode ramhi ni iKirisiti o ro bhale, ni a rote irudunga pfa na awa. ²⁵ Memena abi egheghe irudunga o ro bhale, ushi qa ke e sese awa ode.

Imi Eshinegba

²⁶ Ee nya, imi Eshinegba a khi rote irudunga oyi iJesu iKirisiti. ²⁷ Irari khi ee nya ni a batazi elemhi iKirisiti, a she ri iKirisiti so. ²⁸ Ikhioda qa la o na ogbo iJu ali ogbo iJeta, wekhi ikhioda o la oghumha, ali oni qa khi oghumha, wekhi omose ali okpotso, irari khi ee nya, oghuo a khi shi iJesu iKirisiti o. ²⁹ Ini a khi onayi iKirisiti, egheghe agho imi Aburaamu a khi, a khi eni e mholi okemhi shi oni ishobo.[‡]

4

¹ Emini mhia ngme khi, ini oni oni ugu o go lu o da kie khi ukuku om o ne, qa kioda shi oghumha o, ama loli o kie ya mholi eni apfe nya. ² Eri o kiele ya la obo oyi eni e ri eloe e khu qli, ali eni a ri eni ugu nga obo ne, ya ramhi egheghe ni itali o shi shi eke, ni o ro ya womhe eloe. ³ Igho o li khi shi awa egbe. Ighumha eyi iyemhe ni e mheshe na agbo nya, e mheshe e na awa neni awa mholi iwomhele elemhi ayemhe. ⁴ Ama abi oni egheghe o ro ramhi, Eshinegba o ghie omiqli ni okpotso o bia, ni a bia shi egheghe ushi, ⁵ ni o ro tsumhi egbo ni ushi o mheshe e na, ni awa te eni a lu Imi Eshinegba. ⁶ Itobo khi a khi imiqli, Eshinegba o ro ghie Ayemhe oyi Omiqli bhale udu oyawa, Ayemhe ni o tsele lie, "Itamhe, Itamhe." ⁷ Itobo ona, wa a ke khi oghumha ama omiqli, abi u ke ro khi omiqli egho, Eshinegba o she re mie oni ishobo.*

Omuegbe ni iPolu o mholi na egbo iGalesha

⁸ Egheghe ni o dose ni aa ro kpe lese Eshinegba, a khi ighumha eyi emini e khi ilitsa ni qa khi Eshinegba. ⁹ Ama memena ni a ke ro lese Eshinegba, ali

§ 3:16 Li ze Igbae 12.7 * 3:17 Li ze Okiali 12.40 † 3:18 Li ze iRom 4.14 ‡ 3:29 Li ze iRom 4.13 * 4:7 Li ze iRom 8.15-17

abi Eshinēgba ọ ke rọ lẹsẹ ẹ ena, elọ o zẹ khi a nono ni a nyenẹ egbe gbo deba iyemhẹ afuẹ ni ẹa mhuẹ ekpabọ? Elọ o zẹ ni a rọ ọ nono ni e gbo mu ẹ ighumha utonuzi-eva? ¹⁰ A ri ẹloẹ ẹ shi ogbele na ke ali iki ali egheghe ali ikpe. ¹¹ Ulishi ọọ mu mhe irari khi o li mhe ẹloẹ abine khi eri mhi pfuse egheghe-a shi ẹ egbe shi afue.

¹² Mhia lema ẹ, inyoghuo a li abi mhi li, irari khi eri mhi li abi a li. Aa li mhe ingmobe. ¹³ A yelee, khi elemhi umha ze mhi la ni mhi rọ tse abọ usomhi onete ye ẹ odo-ode. ¹⁴ Abi o tseku khia khi ughuamhi oyemhẹ khi eri o li abi anasemhẹ na ẹ, aa ri ẹloẹ gbe mhe, aa kie mhe. Ochoghọ, eri a kpe abọ mie mhe abine khi aḡeni Eshinēgba mhi khi, abi a kha li mie iJesu iKirisiti. ¹⁵ Elọ o li oghele oyẹ? Mhi dobe ya pfi otsẹle khi ini o zẹ ya li lọ khi a kha ga vuonyọ ikpamhi alo eyẹ ẹ na mhe. ¹⁶ Mhi she mele obe ẹ-a irari khi mhi gue igesikia ye ẹ?

¹⁷ Egbọ ẹ nono ni e ti ẹ ma egbe, ama ọa khia ode ni o ti o khi. Emini ẹ nono khi ni e re ẹ mele epfese-a shi anye ọ, ni a khi eni e mhọli omuegbe na we. ¹⁸ O ti ni ogbo ọ mhọli omuegbe ini o da khi eminete ọ mhọli ọli shi, ali ni ọ ke mhọli ọli egheghe kpa, ọa khi ini mhi da lẹsẹ la aghọ tse. ¹⁹ Imimhẹ, egbe ẹ to mhe shi ingme oyẹ, abi ọkpotoso ni oku ọọ to, ni a rọ bhale ya ẹ khi a me iKirisiti agbo oyẹ. ²⁰ Abi a khe khi mhi nu ẹ la, ni mhi mu uruli oyemhẹ pfi, irari khi egbe e pfo mhe-a shi ingme oyẹ ẹ!

Ega ali iSera

²¹ A gueye mhe ghue, ikhi ẹẹ ni a nono ni a khi eni ushi o mhesẹ a na, a lẹsẹ abi ushi o ngme? ²² Irari khi a keke ọli khi Aburaamu, ọ bia eniye emose aava, oghuo ọọ khi omi ọkpotoso oghumha, onokpọle ọ khi omi ogbo.† ²³ Omọ ni oghumha ọ bia na li, eri a bia li rọte ode na tse, ama oni egbegbi ọkpotoso ọ bia, a bia li rọte ode ishobọ.

²⁴ Eni ingme ena nya e mhọli emini e migha shi, irari khi ikpotoso aava ena, ilama na egbe eva e khi. Ilama-negbe oghuo o khi ona ukhomhi ute iSinai, ọ bia eniye ni e ya khili ighumha. Lọli khi Ega. ²⁵ Mena, Ega ọ migha shi ute iSinai na eke Arebia ni o khili ẹoli iJerusalemu, irari khi eri ọ nu imiọli khili ighumha. ²⁶ Ama inyọ awa ọ khi ẹoli iJerusalemu ni o la odane, omi ogbo ọ khi. ²⁷ Irari khi a keke ọli, ẹ li:

“Ke ghele, ye ye aga
ni ọa bia eniye,
ri oghele tsesẹ leghe,
ye ye ni oku ọa to ghue,
irari khi ọkpotoso ni a kie,
ọ mhọli eniye ni e bu
dọsẹ ọkpotoso ni ọ mhọli ọdọ.”‡

²⁸ Memena, inyoghuo-mhe, eniye ishobọ a li khi ezeze abi Aziki ọ li khi omọ ishobọ. ²⁹ Abi o kpe li oni egheghe, ni omọ ni a bia elemhi idiegbe, ọọ li mu okhọli vule shi omọ ni a ri ekpabọ Ayemhẹ oyi Eshinēgba bia ọ, ighọ o kie li memena.§ ³⁰ Ama sẹ Ebe-no-pfuase o ngme? Ọọ, “Khu ọkpotoso oghumha ali omiọli vu, irari khi omi ọkpotoso oghumha ọa tigbe ya nu omi egbegbi ọkpotoso kemhi ugu.”* ³¹ Irarighọ, inyoghuo, awa aa khi eniye eyi ọkpotoso oghumha ama eniye eyi ọkpotoso ni ọ khi omi ogbo.

† 4:22 Li zẹ Igbae 16.15; 21.2 ‡ 4:27 Li zẹ Aza 54.1 § 4:29 Li zẹ Igbae 21.9 * 4:30 Li zẹ Igbae 21.10

5

Irueple ni o la obọ oyi iKirisiti

¹ iKirisiti ọ she rue awa ọ le. Irarigho, a migha gbaa shi oni irueple, a khi ke gbo zẹ ni a gbo ya nyenẹ ri egbe ẹ khi ighumha oyi ushi.

² A ghe i! Mhẹmhe iPolu, mhi gue ẹ ye ẹ khi, akanya ni iKirisiti ọ gbe ọa ke ya mhọli elele okhoghuo na ẹ, ini a ya shẹle-a. ³ Mhi gbo gue ẹ ye ọgbọ ni ọ da zẹ ni a shẹle ọli-a ne, ọ mema ya ri ushi nya gbe akanya. ⁴ Eẹ ni a dua ni a khi eni a pfa na rọte iri-ushi gbe akanya, aa ke mhọli obọ shi ikanya ni iKirisiti ọ gbe, a she de okhale oyọli-a. ⁵ Ama rọte irudunga awa te lolo migha a khe ipfuaşẹ ni awa ri udu nga rọte elemhi Ayẹmhe-nọ-pfuaşẹ. ⁶ Irari khi elemhi iJesu iKirisiti, oshẹle ali umha-shẹle-a ẹa mhue eleli. Emi ni o mema mu egbe khi irudunga ni o mhọli inono.

⁷ A kpẹ guẹ ẹ kia. Ọghuo ọ mu alo nyenẹ ni aa ke rọ ọ deba igesikia? ⁸ Oni ọ lina mu ẹ alo nyenẹ, ọa rọte obọ oyi iKirisiti oni ọ lu ẹ bhale. ⁹ “Ọgbọ ọbe ọtuoghuo ọ dobe ya yese ẹgbọ eni e bu-a. Eri ọ li abi umiesobọ oghuo, ni o ri oili ẹ gbolo enekpọle-a.”* ¹⁰ Ama mhi regbenga ẹ khi eyi Onomhuẹ a khi. Onana o rẹ mhẹ lẹşẹ gboo khi emini mhi gueye ẹ a ya rişẹ, khi aa ya rişẹ emini ọgbọşẹ ọ gueye ẹ. Ọgbọ ni ọọ nase ẹ, ọ ya ri ukhomhi kpẹ ọ, ọnini ọ rişẹ khi.

¹¹ Inyoghuo, ini ishẹle-a mhi kiele rọ tse abọ lọ, abi ẹgbọ eghuo ẹẹ ngme, elo a mu okhọli vule shi mhẹ ọ kẹ shi? Ini o khi ighọ lọ, ungemmi apfida ọa kha ke ri elemhi ke bi. ¹² Ẹgbọ ni e na ri ingme oshẹle a nase ẹ ena, mhi kha ga liẹ e bie wali egbewe-a.

Agbọ na elemhi Ayẹmhe

¹³ Eẹ oyẹẹ, inyoghuo-mhẹ, eri a lu ẹ ni a la elemhi ẹpfua. Ama a khi zẹ ni a ri oni ẹpfua ona ke rişẹ emini idiegbe olamhẹ oyẹ ọọ nono. Ochoghọ a ri inono ke ga egbe ẹ. ¹⁴ Irari khi emini a rọ zẹ ushi nya ukhomhi khi, “Nono ọnuzava oyẹ abi u li nono egbie.”† ¹⁵ Ini a mu okhọli vule ẹ shi egbe ẹ ọ, ni a rọ ọ khu egbe ẹ, a mhue ẹgbhẹ ini a khi a ya pfuse egbe ẹ-a.

¹⁶ Emi ni mhia ngme khi, a ke kia okiali elemhi Ayẹmhe, ẹghẹghẹ aghọ aa ya rişẹ ọghuẹmhe oyi idiegbe olamhẹ. ¹⁷ Irari khi idiegbe, ọbe Ayẹmhe ọ khi, ali khi emini Ayẹmhe ọ nono, eri ẹ zu ọghuẹmhe idiegbe olamhẹ ode. Wẹwe ava-ava ọbe e khi shi egbe ọ, lọli o zẹ khi u waa dobe a rişẹ emini u wa nono ni u rişẹ.‡ ¹⁸ Ama ini Ayẹmhe ọ rẹ ẹ kia, waa tigbe ya rişẹ oghumha oyi ushi.

¹⁹ Emi ni ikanya idiegbe olamhẹ ẹẹ gbe na; Itşẹbọ, ikanya ichimhi na itşẹbọ ali angeli efiala, ²⁰ ikhumhi igaga, ali ogbhọ ipfipfi, ibiselemhi, umha lama a na egbe, ofuma ikpekpe, ofu imhọli, ikanya ukphẹ, elemhi ibibi, ikemhi egbe, ²¹ Idegbe-ọkọnyo, idonyo dọşẹ, iye-ukue ni a la li itşẹbọ, ali emhi elese eghoghọ. Mhi tse agua ye ẹ, abi mhi kpẹ li tse ọli ye ẹ, khi ẹgbọ ni e da a ngeli angeli eghoghọ ne khi ẹa ya mhọli okemhi shi Eghiele oyi Eşhinẹgba.

²² Emi ni Ayẹmhe ọ rọ ọ lasẹle khi; Inono, oghẹle, opfomhẹ, irabomudu, isomhelemhi, onete, izẹ-ri-egbeda, ²³ Ipfomhẹ, iguẹ-regbekia. Ushi ọa ya mu ọgbọ shi ọ ini ọ rişẹ enana nya. ²⁴ Eni e khi eyi iJesu iKirisiti e she rọte idiegbe olamhẹ oyẹwe ali ọghuẹmhe eyẹwe nya ma apfida. ²⁵ Aborokhia khi Ayẹmhe ọ ri awa a kia egho, awa ke deba ẹte-awẹ eyọli. ²⁶ Awa khi ke mu egbawa ẹlole dọşẹ ode, yeşẹ elemhi ke bi egbe, ni o ri awa a ke kpe ofuma deba egbe.

* 5:9 Li zẹ 1 iKori 5.6 † 5:14 Li zẹ iLev 19.18 ‡ 5:17 Li zẹ iRom 7.15-23

6

A ke rięę onete na ęgbọ nya

¹ Inyoghuo-mhę, a kha bhale ya ę khi a mu ọgbọkhoghhuo shi olamhę, ęę ni a la elemhi ayemhę, a kuegbe-a sheshe ọli shi ode fię. Ama a ke to egbe ę okpę, ini a khi li de pfilo imufe. ² A kpaghie egbe ę itsua, ini a li igho, a ya rięę ọghuemhę oyi iKirisiti. ³ Ini ọgbọ ọ dabi khi loli mu ęloe, ni a ro bhale ya ę khi ọa khi emhikhoghhuo, egbọli ọọ di. ⁴ Ọgbogbo ọ ke mu angeli eyọli fe ni ọ bino ini e ti. Oni ęghęghę, ọ tigbe me asha a titi egbọli. Ọ khi ri egbọli khokho ọgbogbo. ⁵ Ọgbogbo ọ tsua itsua eyọli.

⁶ A ke ri eminete nya somhi ọgbọ ni ọọ seşę ę emini Eshinegba o ngme.

⁷ Khi di egbe ę. Ọgbọkhoghhuo ọa dobe ya ghagha Eshinegba. Emini ọgbọ o ro kọ, loli ọ ya khişę. ⁸ Ini ọgbọ ọ deba ọghuemhę oyi idiegbe olamhę oyọli ro kọ ọ khişę epfua. Oni ọ ro kọ ro ri egbe mu Ayemhę, ọ ya khişę agbo na agboagbo. ⁹ A khi ze ni onete irięę o khuese awa, irari khi o kha ramhi oni ęghęghę, awa ya khişę, ini ọa da loşę awa. ¹⁰ Irarigho, abi awa da mhọli oni ęghęghę kpa, awa ke rięę onete deba ọgbokpa, tee-tee, ena omhue-apfe irudunga.

Itse-agua ni o kpukhokho

¹¹ A bino ikpamhi alo ebe eniemhi ni mhi ri obọ oyemhę keke ghi ę. ¹² Egbọ ni ęę rięę abamemhę, ę dua ni e ri itoto ti ę shi ishęle-a, emini o ze ni e ro ọ li igho khi, ęa nono ni a mu okhọli vule shi we ọ shi oseşę oyi apfida oyi iKirisiti. ¹³ Egbegbi eni e shele-a, ęa ri ushi ę gbe akanya, ama ę nono ni a shele ę-a, ni e ba me asha ke neta omose khi e re ę she shele-a. ¹⁴ Ama mhi aa tigbe ri emhikhoghhuo ya neta omose, ini ọa li khi ingme oyi apfida oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa. Itobo oni apfida ona, mhi ro ghu pfa ọghuemhę agbo, ọghuemhę agbo o ghu pfa agbo oyemhę. ¹⁵ Ishęle-a ali umha shele-a ọa mhọli abi o ngme, emini o mu egbe khi, ni a ro rięę ọgbọ bia elemhi iKirisiti. ¹⁶ Opfomhę ali ilelemhi e ka nu eni e deba oseşę onana la elemhi agbo oyewe, li shi egbo iZireni eyi Eshinegba.

¹⁷ Ozukhomhi emhikpa khi, ọgbọkhoghhuo ọ khi ke nase mhę, irari khi mhi mhọli emeli oyi iJesu shi egbe oyemhę.

¹⁸ Inyoghuo-mhę, okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa, ọ ka nu ayemhę oyę ę nya la. Atşe.

Ebe ni iPoļu o keķe ghi eġbo Efisha Eni e miesuo

IPoļu o tse eni e mie iJesu suo ne la Efesoși

¹ Mhemhe iPoļu, aghiusomhi na keķe oyi iJesu iKirisiti ni Eshineġba o ze mhi khi.*

Eġbo eyi Eshineġba ni e la eķe Efesoși, eni e regbenga iJesu iKirisiti mhi keķe ebe ona a ghi. ² Mhi lema Eshineġba ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue, e ka mhue isomhelemhi na e, e gbo ri opfohmē na e.

Eshineġba o she te obō oyi iKirisiti rieķe eminete na awa

³ Awa kuēġhie Eshineġba. Loļi o khi Eshineġba ali ita iJesu iKirisiti Onomhue oyi awa. Loļi o ri ikhivoșe ni o te iloghie bhale na awa, ikhivoșe oni o kpaghie ayemhe oyi awa obō. Ikugbe ni o ku awa ali iKirisiti gbe o ro rieķe ona.

⁴ Neni Eshineġba o ma agbo, o she kpe ze awa eni e khi eġbo eyoļi, rote obō oyi iJesu iKirisiti, ini awa khi eni e pfuase ni e ma mhue umha-gueķia shi odalo oyi Eshineġba. Itobō khi o nono ingme oyawa o ro ligho rieķe oļi. ⁵ Neni Eshineġba o ma agbo, o she te eķe gba li khi loļi ya ri awa mele imi oļi-a, itobō emini iJesu iKirisiti o rieķe, ni o de shi o abi o ghoļe Eshineġba. ⁶ Eri o lina rieķe oļi ini awa kuēġhie oļi shi okhale oniēmhi ni o mhue na awa, itobō emini omi oļi otuoghuo kpe ni o nono ingme oyōļi, o rieķe.

⁷ Obō oyi iKirisiti awa te mhōļi ipfasheķe, itobō oļia eyoļi ni o ku shi eķe abi o ro ghu-a na awa. Ona a te ri olamhe topfa awa. Itobō eġfue oyi okhale oyi Eshineġba ni o gbeku o, o ro rieķe ona.† ⁸ Oni okhale ona o tutu ku awa, rote iļesingme ali eġbhe o te rieķe oļi. ⁹ Eshineġba O khueġhie osheli emini o gba shi eķe-a khașe awa, ikhi emini o rote obō oyi iJesu iKirisiti ro tse, abi o ghoļe oļi. ¹⁰ Emini Eshineġba o gba khi loļi ya pfuse rieķe khi, ini o ramhi oni eġheġhe te, o ya ku emhi na agbo ali ena iloghie gbe khi oghuo, o ya ri iKirisiti le oġhie wewe nya. ¹¹ Itobō khi Eshineġba o ku anye ali iKirisiti gbe, anye she mie ugu obō oyi Eshineġba. Irari khi o she kpe te eķe gba li khi loļi ligho ya rieķe oļi, o ro ligho rieķe oļi. O ri emhikpa tse shi abi o ghoļe oļi shi. ¹² Ishegho ni anye iJu ni e khi eġbo eni odode ni e kpe regbenga iKirisiti, e kuēġhie Eshineġba shi ufumhi oyōļi. ¹³ Eri a li ku e ma iKirisiti abi a ro suo oni unġmemhi iġesikia, oni o khi usomhi onete oyi Eshineġba, abi o mie e pfuese. Abi a ro mie iKirisiti suo, Eshineġba o ro shi oļeķe shi e eġbe. Ayemhe-no-pfuase ni O kie kpe ro nga na awa o khi ni oļeķe. ¹⁴ Itobō Ayemhe-no-pfuase ni Eshineġba o kpe ro na awa, awa ro mhōļi o shi udu khi Eshineġba o ya ri emini o ro nga na eġbo eyoļi gbo na awa. Eġheġhe ni Eshineġba o ro pfa awa eġbo eyoļi shi eķe nya, awa ro mhōļi eni emhi ena. Ona o ya ri eġbo eyoļi kuēġhie oli shi ufumhi oyōļi.

IPoļu o lema na eni e mie iJesu suo ni e la Efesoși

¹⁵ Itobō emhi ena nya ni Eshineġba o rieķe, ali abi mhi te suo abi a mie iJesu iKirisiti Onomhue suo ni a gbo mhōļi inono shi eġbo eyi Eshineġba nya o, ¹⁶ mhia tigbe yemhe ikpēmhi-a, ni mhi ri itobō oye e kpēmhi na Eshineġba, ini mhi da lema na e. ¹⁷ Eri mhia lema Eshineġba oyi iJesu iKirisiti Onomhue

* 1:1 Li ze Ika 18.19-21; 19.1 † 1:7 Li ze iKolo 1.14

oyawa, ɔni ɔ khi ita awa ni ɔ mhɔli ufumhi oniɛmhi, ɔ rɛ ɛ mhɔli ayɛmhɛ ilɛsingme. ɔ gbo ri egbe ɔli khase ɛ ni a lolo lɛsɛ ɔli egbegbo. ¹⁸ Mhi gbo lema ɛshinɛgba ɔ khueghie ɛ udu-a ini a lɛsɛ oni igɛsikia oyoli, ini a gbo lɛsɛ irudushi ni a regbenga, ni ɛshinɛgba ɔ lu ɛ shi. Ni a gbo mɛ ɛpfue oyi ugu oniɛmhi oyoli ni eni e mie ɔli suɔ e mhɔli. ¹⁹ Mhi gbo lema li ɔ zɛ ni a lɛsɛ ekpabo ni e funɛ eyoli, ni ɛa mhue ɛrokhokho, ni a ro na awa eni e miesuɔ. ²⁰ Eni ekpabo ena ɔ ro gbe akanya abi ɔ ro guise iKirisiti eghuli le abi ɔ ro ghua. Wɛwɛ ɔ ro ri iKirisiti shito obɔ ita oyoli obini iloghie. ²¹ Oobo iJesu iKirisiti ɔ la mhɛsɛ na ekpabo, ali itoto ali igɛni, ghe enete ghe eni ɛa ti, ghe eni a mɛ agbo ona ne, ghe ena agbo ni aa mɛ ne. ²² Emhi nya ɛshinɛgba ɔ ro shi ufueɛɛ oyoli ni ɔ mhɛsɛ shi. Lɔli ɔ zɛ iJesu ɔzakhomhi emhi nya ni o pɔmɔhɛ igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suɔ eyoli egbe. ²³ Egbɔ ni e mie iJesu suɔ e khi idiegbe oyi iJesu, iJesu ɔ khi ukhomhi. Ekpabo ali agbo oyi iJesu iKirisiti o vɔsɛ agbo eyi eni e mie ɔli suɔ. Ufumhi oyoli o gasɛ agbo ali emhikpa oɔɛkhodɛ nya. [§]

2

Okhale oyi ɛshinɛgba ɔ ro mie awa pɛuse

¹ Eghɛghɛ ni o dɔsɛ ni a ro kpɛ la agbo olamhɛ, a la agbo umha-suɔesɔ, a khi egbo eni e ghu shi olamhɛ ni ɛa mhɔli Ayɛmhɛ oyi ɛshinɛgba. ² Eghɛghɛ aghɔ ingeli agbo a ngeli, a ri ungmɛmhi oyi ɔkphaghie ɔni ɔ khi oghie ayɛmhɛ alo ebili i gbe akanya. Oni ayɛmhɛ ona o kiele la agbo oyi egbo ni ɛa ya suɔ esɔ na ɛshinɛgba a gbe akanya. ³ Ighɔ awa nya awa kpɛ li ngeli. Awa ri ɔghuɛmhɛ egbe, ali usamhi ebe ni udu oyi awa o gueye awa a riɛlɛ emhikpa. Abi ɛgboɛsɛ na agbo ni ɛa ya suɔ esɔ na ɛshinɛgba e li ya pɛua, awa kha li pɛua. ⁴ Ama ɛshinɛgba ɔ nono ingme oyi awa gba, ighɔ ilɛlɛmhi oyoli ɔ ɔ gbɛdi. ⁵ Lɔli o zɛ ni ɔ ro rote abɔ oyi iJesu iKirisiti ni ɔ guise le ri agbo ayɛmhɛ onogbo na awa, aboriɛkhia khi eni umha-guekia o kesɛ-a awa khi. Okhale oyi ɛshinɛgba a ro mie ɛ pɛuse. ^{*} ⁶ Eri ɔ ri agbo onogbo oyi iKirisiti na awa, ɔ ri awa nu iKirisiti shito obini iloghie, nu ɔ li ɛ mhɛsɛ, itobɔ emini iKirisiti ɔ riɛlɛ na awa. ⁷ Rote iJesu iKirisiti ɛshinɛgba ɔ te ri okhale ni ɔ mhɔli na awa khase, ogbenakɔ ni egbo e mɛ ashini okhale oyoli o fu ramhi, ni ɔa mhɔli ɛrokhokho. ⁸ Okhale oyi ɛshinɛgba a ro mie ɛ pɛuse abi u ro miesuɔ, ɔa khi ingeli enete ni u ngeli e mie ɛ pɛuse. Afue-afue ɔ mie ɛ pɛuse. ⁹ ɛshinɛgba ɔa ri itobɔ ingeli enete ni u ngeli mie ɛ pɛuse, ini ogbɔkhoghɔ ɔ khi vuse ike. ¹⁰ ɛshinɛgba ɔ ma awa. Ikanya enete ɔ ma awa awa ke gbe abi awa ali iJesu iKirisiti awa ro da ke khi ɔghuo eghɔ.

ɛshinɛgba ɔ she te iKirisiti ku egbo iju ali egbo ijɛta gbe

¹¹ A yelele egbo enabi a khi ɛlɛlɛ, khi aa khi iju. Egbɔ iju e ma kpɛ ri ukpɛloe gbe ɛ, itobɔ khi aa shɛlɛ a, ali itobɔ khi aa khi egbo iju. Ama ee lu egbe wɛ eni e khi egbegbi egbo, itobɔ khi a shɛlɛ wɛ-a. Oshɛlɛ ni o khi akanya ni egbo e ri abɔ gbe idiegbe. ¹² Yelele khi ɛghɛghɛ aghɔ khi aa kpɛ ku ma iJesu iKirisiti ɔ, a khi ɔpɛsɛ shi ishiobɔ ni ɛshinɛgba ɔ ro nga na egbo iZireni. A khi eni ɛa mhɔli iregbenga ni ɛa mhɔli ɛshinɛgba shi elemhi agbo. ¹³ Ama, memena, ɛɛ ni a kpɛ nuata shi ɛshinɛgba ɔ, ɔ ri ɔlia eyi iKirisiti ti ɛ mama egbe.

¹⁴ IJesu iKirisiti ɔ ri ɛgbo ijɛta ali egbo iju riɛlɛ. ɔ rue ugbe ibiselemhi ni o kpɛ la wɛ iteva oɔɛ-a, ɔ rɛwɛ mele egbo eghuo-a. ¹⁵ Eghuli ni ɔ ghu ɔ ro shishi

‡ 1:20 Li zɛ Iwolo 110.1 § 1:23 Li zɛ Iwolo 8.6; iKolo 1.18 * 2:5 Li zɛ iKolo 2.13

ishi ni e la wẹ iteva-a, Ini ọ mẹ asha ri ẹgbọ iju ali ẹgbọ ijeta khi ẹgbọ enegbọ eghuo. Ona ọ rọ rẹwẹ riẹlẹ ini e khi ke biselemhi egbe.† 16 Eghuli ni ọ ghu-a shi ọra apfida ọ rọ ku ẹgbọ ena gbe, ọ gbo rẹwẹ ali Eshinẹgba riẹlẹ. Aghọ ibiselemhi egbewẹ ọ pfo shi.‡ 17 Usomhi onete oyi Eshinẹgba oyi opfomhẹ, iJesu ọ bhale ya tşẹ abọ gueyẹ ẹgbọ ijeta ni e nuata shi Eshinẹgba ọ, ali ẹgbọ iju ni e timama Eshinẹgba.§ 18 Obọ oyi iJesu iKirisiti awa te mhọli Ayemhẹ oghuo ni o zẹ khi awa ga rọ dobẹ a lẹ deba Eshinẹgba.

19 Itobọ ighọ ẹẹ ẹgbọ ijeta, aa ke khi epfese, ama a she ku ma ẹgbọ eyi Eshinẹgba. Ena omhufe-apfẹ oghuo a ke ga khi. 20 Oni idiegbe owa a li khi. Ighiusomhi na kẹ ni iKirisiti ọ ze ali emekeguele eyi Eshinẹgba e khi igbaekele oyi oni owa. IJesu iKirisiti ọ mu oni owa mhufe. 21 iKirisiti ọ zẹ ni eche ni a rọ ma oni owa nya e rọ toma, ni oni owa ọ rọ mele owa oniemhi a. Ọ rọ li khi oni ọ pfuasẹ na Onomhufe. 22 Itobọ khi a ku ma iJesu ọ, ọ rọ rẹ ẹ ma eni e mie ọli suọ. U ya mele owa ni Ayemhẹ oyi Eshinẹgba ọ ya ke la-a.

3

Eshinẹgba ọ ghi iPolu ghi ẹgbọ ijeta

1 Itobọ ona, mhẹmhẹ iPolu mhi rọ lema na ẹ. Mhẹmhẹ ni a ri itobọ khi mhia gbe akanya na iJesu iKirisiti mu shi owa ighumha. Akanya abi mhi liẹ tşẹ abọ usomhi onete oyi Eshinẹgba ye ẹ ẹgbọ ijeta. 2 O limhẹ ẹloe khi ẹẹ ẹgbọ ijeta, khi a she kpẹ suọ khi Eshinẹgba ọ ghie mhẹ ghi ẹ mhi bhale ya tşẹ abọ ye ẹ. Itobọ okhale oyọli ọ rọ ghie mhẹ usomhi ona, ni mhi kpaghie ẹ obọ. 3 Oni usomhi khi, ugbamhi ni Eshinẹgba ọ gba ni o khi oyi osheli, ni ọ khueghie-a khasẹ mhẹ. Mhi kpẹ khueghie ukuko li-a khasẹ ẹ elemhi ebe ni mhi kpẹ keke ghi ẹ. 4 Ini a zẹ ebe onana, a ya mẹ emini mhi leşẹ osheli oniemhi ni o khi osheli na iJesu iKirisiti, ni Eshinẹgba ọ gba. 5 Eshinẹgba ọa kpẹ khueghie osheli emini ọ ya riẹlẹ ni ọ gba shi ekẹ khasẹ ẹgbọ na agbọ ena ẹlẹlẹ. Ama ọ she rọte elemhi Ayemhẹ-no-pfuasẹ khueghie ọli-a khasẹ ighiusomhi na kẹ ali emekeguele eyi Eshinẹgba. 6 Emini Eshinẹgba ọ gba khi, a ya rọte itsabọ usomhi onete oyi iJesu iKirisiti ri ẹgbọ ijeta ni e miesuo nu ẹgbọ iZireni ni e miesuo le ugu oghuo, abi ẹgbọ ni e khi idiegbe oghuo. Eghẹghẹ agho ni a bhale ya ẹ khi ẹẹ ni aa khi ẹgbọ iju, a nu ẹgbọ iju mhufe obọ shi emini Eshinẹgba ọ rọte iJesu iKirisiti rọ nga na iju.*

7 Eshinẹgba ọ ri akanya ni mhi rọ ọ tşẹ abọ usomhi onete oyọli na mhẹ. Itobọ okhale oyọli ọ rọ ri oni akanya na mhẹ. Ọ ri ekpabọ eyọli rẹ mhẹ ẹ gbe oni akanya. 8 Ini Eshinẹgba ọ pfi ukpeloe bino uwali ọgbọ ni mhi kpẹ khi ẹlẹlẹ lo, ọa kha zẹ mhẹ, mhi ke tşẹ abọ usomhi onete oyọli. Ama itobọ okhale oyọli ọ rọ ri akanya ona na mhẹ mhi ka tşẹ abọ usomhi onete oyi upfuemhi ni o la iKirisiti ye ẹ ẹgbọ ijeta. Upfuemhi ni ọgbọ ọa dobẹ leşẹ udi ọli ẹ pfo. 9 Ọ gbo ze mhẹ mhi ka khueghie-a khasẹ agbọ kpa abi ọ li ri oni osheli ni ọ gba nya ya tşẹ. Eshinẹgba ni ọ ma emhi nya ọ kpẹ rọ te igbaekele ri osheli ona sheli agbọ nya. 10 Eri Eshinẹgba ọọ nono ni lọli rọte igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ri ilẹsingme odẹ ebubu eyelue khasẹ igeni ali ekpabọ na idane. 11 Ina Eshinẹgba ọ te ekẹ gba li neni ọ ma agbọ. Rọ te iJesu iKirisiti Onomhufe oyi awa ọ te rọli tşẹ. 12 Itobọ khi awa mie iJesu suọ, ali khi awa gbo ku gbe ọli ọ, awa rọ a mhufe igbedu rọ a lo deba Eshinẹgba. 13 Itobọ ighọ, a khi zẹ ni egbe pfo ẹ-a ini a suọ

† 2:15 Li zẹ iKolo 2.14 ‡ 2:16 Li zẹ iKolo 1.20 § 2:17 Li zẹ Aza 57.19 * 3:6 Li zẹ iKolo 1.26-27

abi mhi liẹ mẹ osue shi itobọ khi mhia tse abọ usomhi onete oyi Eshinegba yẹ ẹ. Ochoghọ, a zẹ ni osue ni mhia mẹ o ri ufumhi oyi Eshinegba ghi ẹ.

¹⁴Lọli o zẹ ni mhi rọ wugha odalo oyi Eshinegba ni ọ khi ita awa a sọ iromhi na ẹ. ¹⁵Rọ te ayi ọli unuẹkpẹ nya ni e la agbọ ali iloghie e te le eva. ¹⁶Eshinegba ọ mhọli ikhivọsẹ eniemhi ni ọ rọ ọ na egbọ eyoli, itobọ ighọ mhi rọ lema li, ọ ri Ayemhẹ oyoli ri udu oyẹ ẹ toto a, ¹⁷ini iKirisiti ọ lo ẹ udu shitọ kpẹ abi a mie ọli suọ. Mhi gbo lema Eshinegba ọ rẹ ẹ migha abi ọora ni o pfi imhili lo eke egbegbọ, ni a nono ingme oyi Eshinegba ali ingme egbe ẹ, ini a khi de. ¹⁸Mhi gbo lema Eshinegba ọ zẹ ni ẹẹ ali egbọ eyi Eshinegba nya a dobẹ lẹsẹ abi inono oyi Eshinegba o gba ramhi. ¹⁹Eshinegba ọ zẹ ni a lẹsẹ inono ni iKirisiti ọ nono awa, inono ni o ghọ fu doşẹ odẹ ni ọa mhọli ukpẹşẹ, egheghe aghọ ni ingeli eyi ẹẹ, e li abi eyi Eshinegba.

²⁰A kphẹmhi na Eshinegba ni ọ mhọli ekpabọ rọ riẹlẹ emhi eniemhi, eni e fu doşẹ emini awa mhila li, ali emini awa da dobẹ sa. Ekpabọ eyoli eni e la awa ayemhẹ ẹ gbe akanya, ọ deba a riẹlẹ eni emhi na awa. ²¹A zẹ ni awa egbọ eyoli ni awa ali iJesu iKirisiti e khi oghuo, e kuẹghie Eshinegba, ogbe na akọ ali agbọagbọ, ya ramhi ukpẹşẹ. Atşẹ.

4

Ikgube onayi eni e miesuo

¹Mhẹmhe ni mhi ri itobọ khi mhia ga Onomhufe la owa ighumha, mhi lema ẹ, a ke ngeli ingeli enete, enabi Eshinegba ọ ọ a ke ngeli egheghe ni ọ rọ lu ẹ. ²Emini a riẹlẹ nya, a ke ti egbe ẹ tiemhi eke, a ri ofie ali ikuegbe-a nu egbe ke ngeli. A ri inono ni a nono egbe ri ipfomhe-udu ke ngeli.* ³A roşeka mu ikugbe ni Ayemhẹ-no-pfuasẹ o ku awa gbe mhufe ali elemhi opfomhe ni o gẹno awa kugbe. ⁴Idiegbe oghuo awa khi, Ayemhẹ-no-pfuasẹ oghuo ọ la awa egbe, Igho awa gbo li ri eloe shi eke ẹ khe iregbenga oghuo oyi imiepfuse ni Eshinegba ọ rọ nga na awa abi ọ rọ lu awa. ⁵Onomhufe oghuo ni ọ khi iKirisiti, ali irudunga oghuo, ali ibatizi oghuo, awa mhọli. ⁶Eshinegba ni ọ khi itawa nya, awa a ga, loli ọ mhẹşẹ a na awa nya, loli ọ ri awa a gbe akanya oyoli, loli ọ gbo la agbọ oyawa nya.

⁷Ama iKirisiti ọ kemhi afu ọdoda ke a na ogbogbo ni ọ rọ ke gbe akanya oyoli. Lolighuo ọ mhẹşẹ abi ọ li kemhi wẹ. ⁸Ona o zẹ ni ungmemhi oyi Eshinegba o rọ ọ. "Abi ọ rọ khọli ebe ọli pfuse-a nya, ọ nga obini o yagha ne nya, ọ ri ebe ọli ni ọ mu ọ le la orọlo, ee deba li ukhu-khokho abi eni a mu okhọli. Ọ tigbe kemhi isomhopfa enete na egbo."† ⁹Emini a ri ungmemhi oyi Eshinegba ona ngme, ni ọ, "Ọ nga obini o yagha," loli khi, eri iKirisiti ọ kpẹ tiemhie agbọ ona, neni ọ nga idane obini o yagha. ¹⁰IJesu iKirisiti ọni ọ tiemhie agbọ ona, ọ gbo nga obini idane iloghie ni o yagha ne nya, ini ọ zẹ emhikpa ukhomhi ni e guẹ ga ti. ¹¹iKirisiti ọ kemhi afu na ke na ogbogbo. Ọ zẹ eghuo ighiusomhi na keş eyoli, ọ zẹ eghuo emekeguele eyi Eshinegba, Ọ zẹ eghuo eni e kia tse abọ ungmemhi oyi Eshinegba, ọ zẹ eghuo eni eri ukpeloe ẹ khu egbọ eyi Eshinegba ali eni ẹ şesẹ wẹ. ¹²Eri ọ lina kemhi afu na wẹ ni e rewẹ ke gbe ikanya eyoli, ini eni e khi idiegbe oyoli e ke fu şọ, ishegho ni idiegbe oyi iKirisiti o totoa elemhi ugamhi oyoli. ¹³Ina a li ya ke mẹ ọli, ramhi egheghe ni awa nya awa rọ kugbe ni khi oghuo (abi awa mie Eshinegba suọ, ni awa gbo lẹsẹ omi ọli), ya ramhi e awa rọ fu shi imiesuo mele eni e womhelo shi imiesuo,

* 4:2 Li zẹ iKolo 3.12-13 † 4:8 Li zẹ Iwolo 68.18

ramhi ni awa rọ ya womheloew nya abi iKirisiti. ¹⁴ Eghẹghẹ agho awa aa ke ẹa li abi eniye, ini egbo eni ẹ di egbo e khi dobe di awa ya mie emini ẹa khi egbegbingme suọ. Awa aa ke ya li abi oko-okẹ oniẹmhi ni akpekpele oniẹmhi o tsua gasẹ ukhomhi okẹ oniẹmhi, ¹⁵ ni awa ri ochoghọ ke ngme igesikia elemhi inono, ni awa womheloew shi emhikpa, ni awa li abi iKirisiti Onomhue, oni o li abi ukhomhi, awa li abi idiegbe oyoli. ¹⁶ IKirisiti o ku egbo eyoli nya gbe abi idiegbe ogbo o tonon elamhi manọ khi oghuo, ni uguabo ogbogbo o liẹ gbe akanya oyoli. Eghẹghẹ agho oni idiegbe nya o fu, o totoa, o womheloew shi o, egbo e mhọli inono na egbe.‡

Awa mu ingeli eyi awa pfi

¹⁷ Itobọ ona, mhi lo ye ẹ ude, itobọ eva oyi Onomhue, a khi gbo ngeli abi egbo ni ẹa leşẹ Eshinegba, ni usamhi ni ẹ ẹ sa ọa mu amẹ. ¹⁸ Egbo eghoghọ ẹa ya dobe leşẹ udi emhi eyi Eshinegba gboo. Ẹa mhue obọ shi agbo onogbo oyi Eshinegba, itobọ umha leşẹ Eshinegba oyewẹ, igbe udu oyewẹ o tsua ghi wẹ. ¹⁹ Egbe ẹa ke lili wẹ ini ẹ riẹle ingme ebe. E she ri egbe wẹ na ikanya ebe eni ẹ ghọle wẹ de. Ingeli khi ingeli eyi itşebọ ẹ ngeli. Ingeli eghoghọ ẹ ghọle wẹ eghẹghẹ kpa e ke ngeli.

²⁰ Ama, ọa khi ina a seşẹ ẹ a li ke ngeli abi a rọ leşẹ mie iKirisiti suọ. ²¹ Mhi leşẹ khi a she suọ ingme oyoli, a gbo seşẹ ẹ igesikia ni o la ingme oyoli. ²² Emini a seşẹ ẹ khi, a khi ke ngeli eni ingeli ni a kpẹ ngeli, ni oghuemhẹ egbe ni ẹa ti egho e rẹ ẹ ngeli, ni e yese ẹ agbo-a. § ²³ A zẹ ni Eshinegba o mu isamhi ali ingeli eyi ẹ pfi ya khi enegbo. ²⁴ Eshinegba o she ri ingeli enegbo enabi eyoli na ẹ. Itobọ igbo a ke ngeli abi Eshinegba, elemhi ingeli enete ali ipfuase.*

²⁵ Irarigho, a khi ke gbo lo egbhọli, ama a ke gue igesikia ye egbe, itobọ khi eri awa li abi iguabo ododa eyi idiegbe oghuo. † ²⁶ Ini u mẹ elemhi ibibi, khi lamhẹ, khi zẹ obili o bi ya ẹ elemhi-ibibi oye shi ẹ elemhi. ‡ ²⁷ Khi ri eghẹghẹ na okphaghie ni o mu ẹ fe. ²⁸ Oni o kpẹ ẹ do ughiatọ o khi ke gbo do, ama o ri abọ eyoli ke gbe akanya ni o te mẹ ẹ ke le, ni o gbo te mẹ ẹ ke kemhi na eni ẹa mhọli.

²⁹ A khi ke ngme ingmemhi ichimhi unu, ama a ke ngme ungmemehi onete ni e ri egbe ẹ mu ogbo ni e ri ogbo ẹ fu shi imiesuọ. Zobe ni ungmemehi oyi ẹ o guẹ ke de shi eghẹghẹ ni a kha rọ ngme ọli, ni o mhọli ikpaghiobọ na eni e suọ li. ³⁰ A khi ri egbe pfo Ayemhẹ-nọ-pfuase oyi Eshinegba-a. Itobọ khi Ayemhẹ-nọ-pfuase khi ọlele ni Eshinegba o shi shi ẹ egbe, ni o rẹ leşẹ ọli shi udu gboo khi ogbele ọọ bhale ni o ya pfa ẹ olamhẹ eye ẹ shi eke. ³¹ Zobe ni, iyese-a, ofu, elemhi ibibi, okhọli, ali iyese egbe eva, ghe imuegbe obe kpa, ali ikanya ebe nya, e lase ẹ udu le. ³² A ke mhọli ilẹlemhi na egbe ẹ. A rọ ke topfa egbe abi Eshinegba o ri itobọ iKirisiti rọ topfa ẹ. §

5

Angeli oyi oni o miesuo

¹ Irarigho, a roşhẹka ke khonya Eshinegba abi a rọ da khi imi ọli ni o nono egbegbo egho. ² A la agbo inono, ezeze abi iKirisiti o nono awa ni o rọ ghu-a na awa abi iluasobo ni ẹ kphela ni e ghọle Eshinegba.*

‡ 4:16 Li zẹ iKolo 2.19 § 4:22 Li zẹ iKolo 3.9 * 4:24 Li zẹ Igbae 1.26; iKolo 3.10 † 4:25 Li zẹ iZaka 8.16 ‡ 4:26 Li zẹ Iwolo 4.4 § 4:32 Li zẹ iKolo 3.13 * 5:2 Li zẹ Okiali 29.18; Iwolo 40.6

³ Abi a rọ khi ẹgbọ eni e pfuasẹ eghọ, a khi riẹlẹ emini ọa gbe akanya nabi itsebọ, ukẹlẹ emini ọọ pfi omama. A khi khi ena-emhi-ituegbe. Emhi enana ẹa khi emini a suọ khi a mẹ iteva oyẹ ẹ ẹgbọ eyi Ẹshinegba ni e khi eni e pfuasẹ. ⁴ A khi gbo ngme ingmemhi omama ali ungmemhi oyẹghẹ unu, wẹ khi eri a gbudu li iwẹghię ali iba izeze ni e wẹ-a. Ochoghọ, a ke kuẹghię Ẹshinegba. ⁵ A lẹse khi, ghe ẹgbọ ena itsebọ, ali ọna ingeli omama, ali ọna emhi ituegbe, khi ẹa ya mhọli okemhi shi iloghie oyi iKirisiti ali oyi Ẹshinegba. Eri ọna emhi-ituegbe ọ li abi ọni ọọ ga ikhumhi.

⁶ A khi zẹ ni ọgbọkhoghuo ọ ri ingmemhi afuẹ di ẹ, itobọ khi ẹgbọ eni ẹ ngeli ingeli olamhẹ eghoghọ, Ẹshinegba ọ ya na wẹ ali ẹgbọ ni ẹa ya suọ esọ na li osue. ⁷ Irarighọ, khi ku ma ẹgbọ eni ẹ ngeli ingeli olamhẹ eghoghọ ọ. ⁸ Ẹlẹlẹ a kpẹ la alo ebili, ama memena elemhi ákpá a ke la, itobọ khi, a ku ma Ọnọmhue ọ. Irarighọ, a ke ngeli abi eni e la elemhi ákpá. ⁹ Itobọ khi onete ali ipfuasẹ, ghe igesikia e khi umomhi ni ákpá o rọ lasese. ¹⁰ Roshẹka ni u wẹna emini ẹ ti Ọnọmhue ẹlọe, ni u ke riẹlẹ wẹ. ¹¹ Khi ke nu ẹgbọ na alo ebili gbe ikanya afuẹ na alo ebili, ni ẹa mhue eleli. Ri ochoghọ ke khueghie osheli oyẹwẹ-a. ¹² Emhi omama ọọ khi, ini a ta unu emini ẹgbọ ena alo ebili ẹ riẹlẹ elemhi osheli. ¹³ Ama, ini ákpá o khueghie ikanya eghoghọ-a gbo o, ẹgbọ e ya lẹse emini e khi, ¹⁴ itobọ khi ákpá ọọ khueghie emhi nya-a, ni a ke mẹ gbo o. Lọli Ebe-no-pfuasẹ o rọ, "A guale eni ẹ lẹse a, a khi li abi ọni ọ ghua, ni ákpá oyi iKirisiti o la ẹ egbe ke gẹ."

¹⁵ Itobọ ighọ lẹse abi u ke li ya ke ngeli. Khi ke ngeli abi oyẹghẹ, ama ke ngeli abi ọlẹsingme. ¹⁶ Ini u da mhọli ẹghẹghẹ rọ ya riẹlẹ onete ne, nyanya riẹlẹ ọli, itobọ khi agbọ ingme-obe awa ke la.† ¹⁷ Itobọ ighọ a khi khi eyẹghẹ, ama a zẹ ni a lẹse emini ẹ ghọle Ọnọmhue ni a ke riẹlẹ. ¹⁸ Khi da onyo pfuẹchẹ egbe-a, ochoghọ zẹ ni Ayemhẹ-nọ-pfuasẹ o ke vọ agbọ oye. ¹⁹ A ke to iwolo ena irudunga khase egbe, ke to uwolo eni e te ẹ udu lase ke kuẹghię Ọnọmhue. ²⁰ Ẹghẹghẹ kpa, ke kuẹghię Ẹshinegba ita awa shi emhikpa, itobọ iJesu iKirisiti Ọnọmhue oyi awa.‡

Ingeli oyi emọse ali ikpotso ni e la ughue

²¹ A ri egbe tiemhie na egbe ẹ pfo nya itobọ khi u mu ekpẹ na iKirisiti. ²² Ẹẹ ikpotso ni a la ughue, a ri egbe ẹ tiemhie na ọdọ ẹ, abi u li ri egbe ẹ tiemhie na Ọnọmhue.§ ²³ Itobọ khi omọse ọ khi ukhomhi oyi ọkpotoso ọni ọ rọ shi ughue, ẹzeze abi iKirisiti ọ khi ukhomhi oyi igba oyi ẹgbọ eni e mie ọli suọ. Eni e mie ọli suọ e khi idiegbẹ oyọli ni ọ mie pfuase. ²⁴ Itobọ ighọ ọkpotoso ọgbọgbọ ni ọ mhue ọdọ, ọ nyese ukhomhi na ọdọ li pfo, elemhi emhi nya, abi igba oyi eni e mie iKirisiti suọ e li ri egbe wẹ na li.

²⁵ Ẹẹ emọse eni e ri ikpotso shi, a mhọli inono ni o te ekẹ elemhi udu lasese shi ighue ẹ ọ, ẹzeze abi iKirisiti ọ nono igba oyi eni e mie ọli suọ, ni o zẹ khi ọ ghu-a na wẹ.* ²⁶ Ọ ri itoto oyi ungmemhi oyi Ẹshinegba ri eni e miesuọ khi eni e pfuase, ọ ri amẹ khuesẹ wẹ-a ni e dala. ²⁷ Eri ọ riẹlẹ ona na igba oyi eni e mie ọli suọ, ni ọ rọ ri ẹwẹ somhi otse, ni e zẹ ọli rọ migha odalo oyọli, ni e khi ẹgbọ ni uchimhi ọa ta ma egbe, wẹkhi eni e mhọli ichinya, u kẹ liẹ khi emhi olese ni ọa ti, ama ni e khi eni e pfuasẹ ni ẹa mhọli umha-guẹkia. ²⁸ Ina, ẹẹ emọse e li nono ingme oyi ughue wẹ abi e nono ingme oyi idiegbẹ oyẹwẹ. Ọni ọ nono ingme oyi ughue ọli ingme egbe ọli ọ nono. ²⁹ Ini a mema bino ọ bie, a ya mẹ khi ọgbọkhoghuo ọa ya biselemhi egbe ọli, ama eri ọ ri emhi na egbe

† 5:16 Li zẹ iKolo 4.5 ‡ 5:20 Li zẹ iKolo 3.16-17 § 5:22 Li zẹ iKolo 3.18; 1 iPit 3.1 * 5:25 Li zẹ iKolo 3.19; 1 iPit 3.7

oli e le, o ri ukpeloe e khu egbe oli, ezeze abi iKirisiti o li ri ukpeloe e khu igba oyi eni e mie oli suo oyoli. ³⁰ Uguabo idiegbe oyi iKirisiti awa khi. ³¹ “Onana o ze ni omose o ro ri ita li ali inyoli e shi eke, o ya toma ughue oli o, eghenge agho wewe aava e mele ogbo oghuo a.”† ³² Ukpokpomhi osheli na ni mhi gue e le, ni o la iteva iKirisiti ali igba oyi eni e mie oli suo. ³³ Ama, ni mhi ro gbe oli ukhomhi, omose ogbogbo o lolo nono ingme oyi ughue oli abi o li nono ingme egbe oli, yeye okpotso ni u la ughue, lolo mu ekpe ke na odo e.

6

IPolu o ye eniye ali eni e bia we ude

¹ Eniye, a ri ungmehi oyi eni e bia e ke gbe akanya, itobo khi loli o ti ni eni e mie Onomhue suo e ke ri ele.* ² “Mu ekpe na ita e ali inye e.” Ona o khi ushi oni odode ni Eshinegba o shi ni o ri ishiobo ma. ³ “Ini u mu ekpe na eni e bia e, agbo oye o ya ke je odalo egbegbo, u ya gbo li agbo tese agbo ona.”† ⁴ Ee ita eniye, a khi ri ele emini o ri elemhi e ke bi imie, a ri ochogho ke ri ukpeloe khu we, a ke sese we ode oni o ghole Onomhue.‡

IPolu o ye ighumha ali eni e mholi we ude

⁵ Ee ighumha, a ri ungmehi oyi oni o mholi e ni o la agbo ona ke gbe akanya. A rote ekelemhi udu ke mu ekpe na we. A ri ukpeloe oni o fu ke bino we abi a kha li ri ungmehi oyi iKirisiti gbe akanya. ⁶ A ke ri ingme oyi ewe gbe akanya eghenge kpa, o kha ini e bino e tse a ro ri ingme oyewe ke gbe akanya ini e ba ke kuenghie e. Ama a ke li abi ighumha eyi iKirisiti e li mu ekpe e na li, ikhi eni e rote ekelemhi-udu oyewe e ri ele emini Eshinegba oo a ke ri ele. ⁷ Rote elemhi udu oye ke gbe akanya abine khi Onomhue wa ga, itobo o a khi egbo tse awa ga. ⁸ Roli shi udu khi Onomhue o ya somhi ogbogbo opfa shi ikanya enete ni o gbe, shi oghumha o, shi oni o a khi oghumha. § ⁹ Ee eni e mholi ighumha, a li gue ke ngeli deba ighumha eyi ee, A khi so we ulishi khi a ya nase we. A lese khi oni o mholi e, mholi ighumha eyi ee, o la iloghie. Loli o khi oni o mhue khi ona o kpe mhe dose ogbo.*

Abi eni e miesuo e li nu okphaghi e kholi

¹⁰ Ni mhi ro gbe oni ungmehi oyemhe ukhomhi, a rote obo oyi Onomhue mie itoto eniemhi. Rote ekpabo eniemhi eyoli mie itoto. ¹¹ Rue itsua okholi nya ni Eshinegba o ro ne so, ni u dobe nu (ekpabo ali ode ebubu ni okphaghi e o rote e lasale shi ogbo o) khe abo pfuse a. ¹² Itobo khi o kha khi egbo nabi awa, awa nu e kholi, ama itoto ali ekpabo ali ighie eyewe ni e mhesa agbo ona alo ebili, ali ayemhe ebe eyi okphaghi e ena irarogbe ni awa a ya me. ¹³ Itobo igho ri itsua okholi eni Eshinegba o ro ne nya so, ini u dobe kholi ele ni ekpabo ebe e mu okholi e vule shi e o. Ini u kholi se nya, gbe lighi.

¹⁴ Mu egbe ni u ro kholi okholi elemhi ayemhe. Eghenge kpa, mie emini e khi igesikia suo. Eri ona o li abi ogbene ni okholi-okhue o ro mu oku. Ke ngeli ingeli eni e migha shi ipfusa odalo oyi Eshinegba. Ona o migha shi awulu akhuli ni a ro mu aye ini a ya kholi.† ¹⁵ Ke mu egbe eghenge kpa ni u ro gue usomhi onete oyi Eshinegba oyi opfomhe le, onana o li abi eku e ni okholi-okhue oo so shi awe.‡ ¹⁶ Ke regbenga Eshinegba, ona o ya khukhu e obo oyi ikuatse ni okphaghi e ono nono ni loli kuali e, eri ona o li abi ofiasa ni okholi-okhue o

† 5:31 Li ze Igbae 2.24 * 6:1 Li ze iKolo 3.20 † 6:3 Li ze Okiali 20.12; iDeut 5.16 ‡ 6:4 Li ze iKolo 3.21 § 6:8 Li ze iKolo 3.22-25 * 6:9 Li ze iDeut 10.17; iKolo 3.25; 4.1 † 6:14 Li ze Aza 11.5; 59.17 ‡ 6:15 Li ze Aza 52.7

rọ mholi obọ rọ ke fiase ote-osue erali kua. ¹⁷ Yelele khi Eshinegba ọ mie ẹ pfuese. Onana o li abi arula akhuli ni okhọli-okhue ọ rọ rughu ẹ ye okhọli. Rue ungmemhi oyi Eshinegba ni Ayemhe-nọ-pfuase ọ rọ nẹ mhuẹ obọ ke khọli, eri o li abi ogbhoro ni a rọ khọli okhọli. ^{§ 18} Rọ te elemhi Ayemhe no pfuase ke lema eghẹghẹ kpa. U kha lema, ke sọ iromhi ododa. Ke liẹ Eshinegba ọ kpaghiẹ ẹ obọ. Abi u liẹ lema, ke tokpẹ. Ke lema na egbo eyi Eshinegba eghẹghẹ kpa. ¹⁹ A gbo li ke lema na mhe ni Eshinegba ọ ri ungmemhi shi mhe unu eghẹghẹ kpa ini mhi ya khueghie unu a ngme, ni mhi dobe khueghie osheli ni o la usomhi onete oyi Eshinegba-a khase egbo, ini mhi khaa ngme, ni ulishi o khi mu mhe. ²⁰ Oni ọ to-ẹoli iKirisiti ẹ tse abọ usomhi onete oyi Eshinegba ona mhi khi. Ona o zẹ ni mhi rọ la owa ighumha. Itobọ igho, a ke lema na mhe ni Eshinegba ọ ri udu na mhe ke tse abọ usomhi onete oyọli abi mhi kha li tse ọli.

IPọlu ọ lema Eshinegba ọ khivose na eni e miesuo

²¹ Inyoghuo awa ni awa nono ingme oyọli, ni ọ gbe akanya oyi Onomhue te ode igesikia, iTakikosi ọ khi. Ọ ya gue ingme eyemhe nya ye ẹ, ni a rọ gbo lese abi o li mhe egbe ali emini mhia riẹ. ^{*} ²² Itobọ igho mhi rọ ghie ọli ghi ẹ, ni a rọ lese abi anye li la ọ shi, ni ọ gbo ri udu shi ẹ ọ. [†] ²³ Eshinegba ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue, e ri opfomhe na ẹ ni a miesuo. E ka re ẹ nono ingme egbe ẹ, ali ni a kie ke mie iJesu suo ²⁴ Eshinegba ọ ka li okhale na egbo nya ni e nono ingme oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyi awa, ikhi inono ni ọa ya pfo ghue.

§ 6:17 Li zẹ Aza 59.17 * 6:21 Li zẹ Ika 20.4; 2 iTimo 4.12 † 6:22 Li zẹ iKolo 4.7-8

Ebe ni iPoļu o keķe ghi eġbo iFilipia Eni e miesuo

¹ Mhēmhe iPoļu ali iTimoti eni eġ ga eyi iJesu iKirisiti anye ga khi.*

Mhēmhe mhi keķe ebe ona a ghi eġbo ni e mie iJesu iKirisiti suo nya ni e la eķe iFilipi shi eni e ri kpeļoe e khu eyi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ali eni e la agho o kpaghiē obo.

² Eshineġba Ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhuē e ka li okhale na e, e gbo ri opfomhe ghi e.

³ Eġheġhe kpa ni mhi ro da sato e eġbe ne, eri mhia kphemhi na Eshineġba.

⁴ Eġheġhe kpa ni mhi ro da a so iromhi na e nya ne, eri oġhele o o la mhe udu ke so iromhi. ⁵ Irari ode ni a te nu mhe ri oni usomhi onete kia, rote ele nodode ya ramhi amo. ⁶ Mhi ro sho khi, Eshineġba ni o gba ikanya enete eķe le shi agbo oyeē, loļi o ya nu e tsua li ramhi ele ni iJesu iKirisiti o ro ya nyene eġbe bhale.

⁷ O ti ni mhi lina ke saa ingme oyeē eġheġhe kpa irari khi ingme oyeē o la mhe udu. O kha ririē khi ighumha mhi la, okekhi ini mhia khe oni usomhi onete shi eķe, ali ini mhia pfi otsēle ro lama shi emini oni usomhi onete o riele. Irari khi eri Eshineġba o ri oni afu ona ga na awa, ni awa ro gue oni usomhi onete le. ⁸ Eshineġba o khi otsēle oyeē khi iġesikia mhia ngme ini mhiē khi inono ekelemhi udu ona iJesu iKirisiti mhi mhue na e.

⁹ Iromhi ni mhia so na e khi, inono ni a mhue ena, o ke nga sho, rote ilešingme ali ilešē udi ingme, ¹⁰ ni a ro dobe ke ze emini o ti ne. Ini a pfuase, ni a khi eni ea mhue umha-gueķia ya ramhi ele ni iKirisiti o ya nyene eġbe bhale.

¹¹ Ni agbo oyeē o vo ingli ipfuase ni e rote obo oyi iJesu iKirisiti bhale. Ni a ro me asha ri ufumhi ali ikuēġhiē na Eshineġba.

iKirisiti a la agbo o na

¹² Mena, mhia nono ni a leše khi emini mhi me khi eri o kpaghiē obo ti usomhi onete je odalo. ¹³ Irarigho, ekhe-khe na agbala nya e she leše khi itobo khi mhi khi aghiusomhi oyi iKirisiti a ro mu mhe shi owa ighumha.†

¹⁴ Oġba ighumha ni a mu mhe shi o she ri inyoghuo awa ebubu regbenga Onomhuē, ni a ro bhale ya e khi e zese udu-a eġheġhe kpa ro gue usomhi onete oyi Eshineġba le, ni o khia khi ulishi o mu we.

¹⁵ Eġbegbo lo, khi, rote ayemhe ubogbo ali ofuma, eġbo eghuo e ro ri iKirisiti e tse abo, ama eghuo e rote udu iġesikia roli e tse abo. ¹⁶ Eni e rote udu iġesikia a tse abo, ayemhe inono e ro o riele oli, irari khi e leše khi itobo igho Eshineġba o ro remhe shi akana ni mhi migha ke khe oni usomhi onete shi eķe. ¹⁷ Elese e rote udu aro-timhenga ri iKirisiti e tsabo. Oa khi ode iġesikia e te roli e tse abo. Eri o li we eġbe abine khi e kha me asha to ingme shi eķe na mhe abi mhi la owa ighumha ena. ¹⁸ Abiabi e li ri iKirisiti tsabo kpa, oa mhue abi o ngme. O ke khi ode eġbholi o, o khi eġbegbi ode oo, mhi mema ya ke ghele shi o.

Igho lo e, mhi mema ya ke ghele shi o. ¹⁹ Itobo khi mhi leše khi rote iromhi ni a so, ali kpaghiobu ni o rote Ayemhe oyi iJesu iKirisiti bhale, a ya rue mhe elemhi owa ighumha ona lasele. ²⁰ Mhi ma to eleo eķe, mhi gbo mhue

* 1:1 Li ze lka 16.12 † 1:13 Li ze lka 28.30

irudushi o khi, mhi aa ya tigbe zẹ ni akanya oyemhẹ o ba mhẹ ku. Ama ẹghẹghẹ kpa ali memena mhi ya ri igbedu ke ngme ni mhi ke ri ufumhi ghi iKirisiti rọte angeli oyemhẹ, mhi la agbo oo, okekhi ini mhi ghua. ²¹ Irari ini ẹ oyemhẹ, agbo ni mhi la, iKirisiti mhi la o na. Mhi kha ghua, eleli o khi na mhẹ. ²² Ama ini mhi kie la agbo a lẹ, mhi kha kie mhọli ikanya enete ni mhi kha gbe na iKirisiti. Ama onoghwo o, mhi kha zẹ mena? Mhi aa lẹse e! ²³ Udu o zẹ mhẹ eva, mhi aa lẹse oni mhi ya zẹ o. Mhi ga nono ni mhi deba iKirisiti ni mhi lase agbo le. Ona o ga ti mhẹ egbe nẹ. ²⁴ Ama itobọ oyẹ ẹ, o ti ni mhi la agbo. ²⁵ Mhi lama shi ona, mhi lẹse khi mhi ya la agbo. Mhi ya nu ẹ ẹ nya la agbo ni a ke je odalo, ali ni a mhọli oghẹle ni o la irudunga. ²⁶ Ni a rọ bhale ya ẹ khi ini mhi nyenẹ egbe bhale gbo nu ẹ la, a ya mẹ asha ke titi egbe irari oyemhẹ, rọte elemhi agbo oyẹ ni o kuma iJesu iKirisiti o.

²⁷ Abibi o riẹ li, ke ngeli abi ungmehi oyi iKirisiti o ngme. Ni a rọ bhale ya ẹ khi, mhi bhale ya mẹ ẹ o, okekhi eri mhi suọ eko ẹ o, mhi kẹ lẹse khi a kie migha egbegbo elemhi ayemhẹ oghuo. A khọli okhue usomhi onete elemhi ikudugbe abi ogho oghuo. ²⁸ A khi zẹ ni ulishi ebe ẹ o mu ẹ, ona o ya rẹ wẹ lẹse khi a ya mhue eleli, ama wewẹ e ya pfua, irari khi Ẹshinẹgba lọli o ri imuọle na ẹ. ²⁹ Irari khi a she ri ẹghẹghẹ na ẹ ni a rọ ga iKirisiti, ni ọa khi irari khi a lẹse ya miesuọ tse, ama ni a rọ li ya mẹ osue na li. ³⁰ Memena, a li kuma mhẹ o shi oni okhọli. Oni a mẹ khi mhii khọli ẹghẹghẹ ni o doṣe, ni mhi kiele ẹ khọli memena.‡

2

A ke khonya iregbe-tiemhie onabi oyi iJesu

¹ Agbo oyẹ ni o kugbe iKirisiti o, o zẹ ni a rọ toto. Inono ni o mhue na ẹ o ri udu shi ẹ o. Ẹ ẹ ali Ayemhẹ oyọli a mhue ikugbe. A gbo mhue isomhelemhi ali ilelemhi na egbe ẹ. ² Irarigho, mhia nono ni a remhẹ ke ghele shi abi a mhue isamhi eghuo, ni a riẹle inono na egbe, a gbo khili oghuo elemhi ayemhẹ ali udu. ³ A khi ri ayemhẹ a ba timhẹ nga ali ni a ba mẹ asha ke tono obọ udu, riẹle emhikhoghwo. Ama a nyese ukhomhi na egbe. A bino khi oghoese o somhi doṣe ẹ. ⁴ A nono onete oyi egbe ẹ, ọa khi onete oyi yeyeghwo tse.

⁵ Mhue angeli nabi iJesu iKirisiti o mhue.

⁶ Abi o riẹ khia khi
eri iKirisiti o li abi Ẹshinẹgba.

Ọa tigbe sa li khi
otu lọli ali Ẹshinẹgba e khi.

⁷ Ochoghọ, eri o rọte udu oyọli
rue emini o mhue nya obọ-a,
o mele oni ọọ ga ogho-a.

O mele ogho-a,
o ri ẹkue ogho ku egbe bhale.

⁸ O ri egbọli tiemhile,
o kia okiali isueso
ya ramhi ni o rọ ghua, ikhi eghuli oyọli na apfida.

⁹ Itobọ ona, Ẹshinẹgba o yase ọli
nga obini o yagha nẹ nya.
O ri eva ni o fu doṣe eva nya nali,

¹⁰ ni a rọ bhale ya ẹ khi
ashiashini a da la

lu eva oyi iJesu ne,
 ikhomhëgbhë nya e nyëse
 ghe emhi nya ni e la idane
 ali eni e la eke, ali eni e la elemhi eke,
 11 emhi nya e ya pfi otsele
 khi iJesu iKirisiti o khi Onomhue,
 ni a ro ri ufumhi

na Eshinegba Ita.*

12 Itobò ighò, emòle mhë, abi a lië suesò ukpeloe oyemhë a gbo lighò ke suesò odukhokho oyemhë. A ri ulishi ali ikpheli ke gbe ikanya, ni irudunga oyë o gba pfo. 13 Itobò khi eghëghë kpa Eshinegba o ro la e egbe e gbe akanya ni o rë e mhue oghuemhë, ni a gbo dobe ke riele emini o de shi omhëse onete oyoli.

14 A khi ri awolò wë ekhako riele emhikhoghuo. 15 Ni a khi egbo ni e mhue umhaguëkia, ni e pfuasë abi imi Eshinegba ni e gba pfo, elemhi agbo ni egbo ali ena ikanya ichimhi e la. A mema la wë iteva ke gë abi ikpetata ni e la idane,† 16 abi a lië gue ungmehi agbo ke yë wë. Ini a li ghò, mhi ya më asha ke rë e titi egbe eñe ni iKirisiti o ya nyenë egbe bhale. Irari khi eri ona o ya rokhasë khi iroshëka ni mhi roshi ali ikanya ni mhi gbe, e a khi afuë.

17 Ini a tseku ku oia eyemhë abi onyò shi iluasobo ali ikanya enete ni o rote irudunga oyë lasele, eri egbe e mu mhë shi o, mhi nu e ghële. 18 Irarighò, egbe e li ke mu e, a li nu mhë ke ghële.

ITimoti ali Epafuroditusi

19 Ini o ghòle Eshinegba, mhi khòkhò khi mhi ya dobe kele ghie iTimoti ghi e. Ni mhi ro suo eko e, ni mhi mhue oghële ini o jele. 20 Lolighuo kpe o lešë abi o li mhë egbe, ni ingme oyë o gbo mu egbe. 21 Egbò eni e kpole nya, eleli oyewë e na khu, ama o a khi eleli oyi iJesu iKirisiti. 22 Ama, e, a lešë abi iTimoti o li ri egbòli khase e abi o la o shi. Abi mhemhë ali luë anye li kugbe gbe akanya oyi usomhi onete oyi Eshinegba abi ita ali omò e li. 23 Mhi ya kele ghie o li ghi e ini mhi da lešë abi o ya li mhë egbe. 24 Mhi ri egbe da Onomhue khi mhi ya kele bhale.

25 Mhi kie gbo li khòkhò khi o ti ni mhi ghie inyoghuo awa ghi e, ikhi Epafuroditusi ni o she gbe akanya deba mhë, ni o she gbo nu mhë gbe akanya ode-khode. Ni o gbo khi aghiusomhi oyë ni o kpaghie mhë obò. 26 Egbe e kphakpha li ni o ro më e. Egbe e a ke sheshe o li itobò khi a suo khi o ghu. 27 Egbegbo lo, o ghu gba, ukuku o kpòli eghuli le. Ama Eshinegba o mhue ilemhi na li. O a khi lolighuo Eshinegba o mhue ilemhi na tse, o li mhue na mhë, o tsumhi mhë elemhi osue ni o to-nga osoli. 28 Mhemhë egbe e kphakpha ne ni mhi ro ghie o li ghi e. Ni a gbo mhue oghële ini a më o li, ni osoli oyemhë o kelea. 29 A ri oghële kpe abò mie o li abi inyoghuo na elemhi oni irudunga. A mu ekpe nofunë na egbo nya nabi loli. 30 Itobò khi o ri agbo oyoli shi okhëna, ukuku o kpole suii ni o kha ro ghu-a shi akanya oyi iKirisiti, ini o më asha ri ikpaghiobò na mhë ni e a dobe rona mhë.

3

Angeli ni o migha shi ipfuase

1 Ni mhi ro gbe o li ukhomhi, inyoghuo, a ke ghële shi abi a li kuma Onomhue o. O a mhue abi o ngme mhë ini mhi riele emini mhi kpë keke ghi e gbo keke, loli o ya ti e egbe ne.

* 2:11 Li zë Aza 45.23 † 2:15 Li zë iDeut 32.5

² A mu egbe ẹ shi ẹgbọ ẹghọ ni e li abi ewa, ni ẹẹ gbe ikanya ebe. Ikhi eni ẹ liẹ khi ọgbọ mema sheḷe-a neni imiepfuese oyọli o gba pfo. ³ Anye ena, a sheḷe ẹgbegbi ishẹḷe-a, irari khi anye te ode ayemhe ẹ ga Eshinegba. Anye mholi oghelẹ shi elemhi agbọ oyi anye khi anye kuma iJesu iKirisiti o, ni anye ẹa ri egbe da ikanya idiegbe. ⁴ Ama mhemhe mhii kha ri egbe da ikanya idiegbe eghoghọ ne.

Ini áá nono ọgbọ ni o kha regbeda ikanya idiegbe eghoghọ lo, mhemhe o kha khi. ⁵ Irari khi ẹḷe-nuzi-elele ni a rọ bia mhe, a rọ sheḷe mhe-a. Oṅgi iZireni a bia mhe, mhi rọte unuekpẹ oyi iBejami lasele, ẹgbegbi oṅgi Iburu. Ini ẹẹ, iri ushi oyi ẹgbọ iju gbe akanya, iFarisi mhi khi.* ⁶ Mhi mhuẹ omuegbe ramhi ni mhi rọ mu okholi vule shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo o. Ini ẹẹ abi ọgbọ o liẹ pfuase, ode irushi-gbe akanya, mhi aa mhuẹ ashini o kpọ mhe shi.†

⁷ Ama emhi eghoghọ ni mhi kha leli shi eleli, mhi rewe shi afue, itobọ oyi iKirisiti. ⁸ Oa khi egho tse, mhi lama emhikpa o limhe opfu-a, itobọ ufumhi ni o la ilese ni mhi lese iJesu iKirisiti Onomhuẹ oyemhe. Itobọ oyọli mhi rọ tsua emhi nya kua. Eri mhi ga bino we shi iku, ni mhi me asha mhuẹ iKirisiti, ⁹ ali ni mhi ga toma li o pfo. Mhi aa ke mhuẹ angeli no migha shi ipfuase oyemhe, angeli ipfuase onabi mhi ri itobọ khi mhi ri ushi ẹ gbe akanya mholi. Ama angeli ni o migha shi ipfuase ni a rọte irudunga oyi iKirisiti rọ na mhe mhi ke mholi memena, angeli ipfuase ni o rọte obọ oyi Eshinegba bhale, ni o rọte irudunga bhale. ¹⁰ Emimi mhia nono ni mhi lolo lese khi iKirisiti ali ekpabọ ni o rọte eghuli guise ọli le. Ni mhi rọ nu ọli me osoli ni o me, ni mhi nu ọli ghu eghuli onabi o ghu. ¹¹ Itobọ khi mhi mholi ọli shi udu khi a ya li rọte eghuli guise mhe le.

Roshẹka na ya ramhi ukpese elemhi irudunga

¹² Mhi a liẹ khi mhi she ramhi ashini mhia nono ni mhi ramhi ne, wekhi eri mhi she gba pfo. Ama eri mhi roshẹka ni mhi li abi iKirisiti. Onana o ze khi iKirisiti o pfi obọ rue mhe. ¹³ Igesikia, inyoghuo, mhi aa bino egbemhe shi oni o she lo owa ne. Emhi oghuo ni mhia li, khi, ni mhi rọ rue ẹloe emini e je ikhokho a, ni mhi roshẹka ri obọ ramhi emini e la odalo. ¹⁴ Irarigho, eri mhi na le talala, ni mhi rọ mhuẹ ifata, ni o khi ulumhi ni Eshinegba o lu mhe, rọte iJesu iKirisiti je agbọ ni o la iloghie.

¹⁵ Awa nya ni awa mholi iwomhelo e shi elemhi ayemhe, awa li mhuẹ udu onana. Ama ini eghuo elemhi ẹ, e mhuẹ udu o da shi ingme onana, Eshinegba o ya rọli khasẹ ẹ. ¹⁶ Abibi o ya li, awa ke je odalo shi ushi oghuo ni awa deba ramhi ana.

¹⁷ A ke khonya mhe inyoghuo. A ri esọ shi ẹgbọ ni ẹ deba oni ode onete ni anye rọ shi eke na ẹ.‡ ¹⁸ Mhi she kpẹ gueye ẹ ne, mhi gbolo ri evie shi alo a gueye ẹ memena, khi ẹgbọ eghuo e la no khia khi uwali agbọ ni e la, o she re we khi o be oyi eghuli ni iKirisiti o ghu shi apfida. ¹⁹ Owa ere ẹẹ je, irari khi oghumhe idiegbe oyewe o khi olitsa oyewe. Eri ẹẹ titi egbe shi emini e kha rọ shi omama. Usamhi emhi agbọ ona e lese ẹ sa. ²⁰ Ama awa, udiokute oyawa o la iloghie, awa lolo ri alo shi eke ke khe Omiepfuese ikhi iJesu iKirisiti ni o rọte iloghie jele. ²¹ O ya oghie idiegbe oyawa ona ni o o ghu, o ri idiegbe oyi ufumhi onabi oyọli to-ẹloli ọli. Itoto ogho ni o rọ dobe ri emhikpa bhale omhesẹ oyọli o rọ ya riẹle we.

* **3:5** Li ze Ika 23.6; 26.5; iRom 11.1 † **3:6** Li ze Ika 8.3; 22.4; 26.9-11 ‡ **3:17** Li ze 1 iKori 4.16; 11.1

4

Ungmemhi irudusho

¹ Itobọ igho, inyoghuo, ingme oyeę oo mu mhe egbe gba. Ełoli e, o she nga mhe. A ma ri egbe a mu mhe, mhi gbo re e titi egbe, igho o ti ni a kha li migha agbo oyeę na Onomhue.

² Mhi lema Euodia ali iSitaiki, a kpekpe a lama na egbe abi inyoghuo ni e mie Onomhue suo. ³ Ali yeę onuzava oyemhe, iSizigusi, kpaghie eni ikpotso ena obo irari khi e she nu mhe me osue shi itsabo usomhi onete ona kia kia. Ghe iKilemeti ali eni anye ga gbe akanya kugbe ali elese nekpole, eni eva oyeę o la ebe ni a keke eva oyi eni e ya mholi agbo na agboagbo.

⁴ Eshinegba o ze ni a ke mholi oghelę eghęghę kpa irari khi a kugbe Onomhue o. Mhi gbolo e i, a ke ghele! ⁵ Ze ni ogbokpa o ke me igue rięle emhi shi eghęghę oye gboo. Irari khi Onomhue o kele ya bhale.

⁶ A khi ze ni emhikhoghuo o mu e egbe doęe. Ama, emhikpa, a ri udu ikphemhi ke so iromhi mhila Eshinegba emini u wa nono. ⁷ Ni opfomhe oyi Eshinegba ni o doęe ileęe oyi ogbo nya, o ri igbe udu ali ayemhe ni o migha na e, irari ikugbe ni a kugbe iJesu iKirisiti o.

⁸ Ni mhi ro gbe oli ukhomhi i, inyoghuo-mhe, a ze ni isamhi eminete ni a kuęhie ogbo o shi e vo e udu, li shi emini e khi egbegbo, ni e mu eloę, ni e rote ode ipfuase bhale, ni e khi eyi inono, ni a mu ekpe shi. ⁹ A ri emini a wena obo oyemhe ali eni a mie obo oyemhe, okekhi eni a me agbo oyemhe ke gbe akanya. Shi eni mhi ri unu ngme ali eni mhi rięle. Eshinegba ni o ri opfomhe e na ogbo o ya nu e la.

IPolu o tse obode shi isomhopfa

¹⁰ Abi ogbo ni o mie Onomhue suo, egbe ma mu mhe shi o gba, khi, abi o tseku teęe, khi a kie gbo me asha ri inono ni a mhue na mhe khasę mhe. Oa ke khia khi eri mhi ri ona lie khi aa ke kpe ri eloę e khu mhe, ama eri aa ke kpe me asha kpaghie mhe obo. ¹¹ Oa khi eri mhia ngme ona irari khi o limhe egbe abine khi a pfi mhe esọ-a, itobọ khi abi oni mhi mhue o lie khuese mhe o she ma mhe-a. ¹² Mhi leęe abi o o li egbe ini ogbo o la umhamę ali abi o o li ini ogbo o la osuemhe. Mhi she wena osheli ona ni a ro bhale ya e khi oni mhi mhue o bu mhe. Obiobini o khi oo, ashiashini o khi oo, mhi le khue oo, o ke khia khi okiamhi o o gbe mhe. ¹³ Mhi dobe rięle emhikpa rote itoto ni iKirisiti o ro na mhe.

¹⁴ A ma khale, abi a li kpaghie mhe obo abi mhi ro la omunu. ¹⁵ Eę egbo iFilipi, a leęe khi abi mhi ro rote eke iMasidonia vu, ni mhi ro leęe gba akanya itsabo usomhi onete le, eęghuo kpe a khi eni e miesuo ni e kpaghie mhe obo elemhi irona ali imęe. ¹⁶ Oa khi utoghuo tse, a kpaghie mhe obini eke iTesalonika abi mhi ro nono ikpaghiobo.*† ¹⁷ Oa khia khi isomhopfa mhi leęe nono, ama emini a ya keke shi ekuę oye na iloghie mhia nono. ¹⁸ A she fali mhe ota gba pfo, e gbo gba nga o. A she ri itsua ghi mhe ni e vo mhe eke, abi mhi ro mie Epafuroditusi emini a rona li ghi mhe ena, eri e li abi irona ni eę kphela, ikhi iluasobo ni a mie, ni e ti Eshinegba eloę.‡ ¹⁹ Eshinegba oyemhe o ya ri emini e ghole e nya na e. Epfue ni o funę ni o la iJesu iKirisiti onayi oli o te ya rięle oli.

²⁰ Ufumhi o khi oyi Eshinegba Ita awa ya ramhi eę ni agboagbo, Atse!

Otse ni o kpukhokho

* 4:16 Li ze Ika 17.1 † 4:16 Li ze 2 iKori 11.9 ‡ 4:18 Li ze Okiali 29.18

²¹ Mhia tse օgbօkpa ni օ khi Omi Էshinօgba ni օ khi oyi iJesu iKirisiti. Inyօghuo nya ni e nu mhօ la ana օօ tse օ. ²² Էgbօ eyi Էshinօgba ni e la ana nya օօ tse օ, ghe eni e la agbala oyi iSiza.

²³ Okhale oyi iJesu iKirisiti Ծnօmhue օ ka nu ayօmhօ oyօ օ la. Atse.

Ebe ni iPoļu o kẹkẹ ghi ẹgbọ IKolosa Eni e miesuo

1 Mhẹmhẹ iPoļu, aghiusomhi na kẹẹ oyi iJesu iKirisiti ni Ẹshinẹgba o zẹ abi o ghọle ọli shi mhi khi, li shi inyoghuo awa iTimoti.

2 Mhẹmhẹ mhi kẹkẹ ebe ona ghi ẹgbọ eyi Eshinẹgba ni e la ẹoli iKolose, ikhi inyoghuo awa ni e pfuasẹ ni a ri egbe ẹ nga elemhi iKirisiti.

Ẹshinẹgba Ita awa o ka li okhale na ẹ, o ri opfomhẹ na ẹ.

Iromhi ali ikphẹmhi

3 Ẹghẹghẹ kpa anye rọ kphẹmhi na Ẹshinẹgba, Ita iJesu iKirisiti Onomhụe oyawa, ini anye ẹ sọ iromhi na ẹ. 4 Itobọ khi anye she suo abi a migha shi irudunga oyi iJesu, ali abi a li nono ingme oyi ẹgbọ eyi Ẹshinẹgba nya. 5 Emini Ẹshinẹgba o rọ shi eke ẹ kẹ ẹ obini iloghie, o rẹ ẹ mhọli irudunga ali inono ona, ikhi emini a she suo elemhi ungmehi igesikia, ikhi usomhi onete oyi iJesu iKirisiti ni a she gueyẹ ẹ. 6 Oni usomhi onete ona o she ri umomhi ẹ laselle, o gbolo fu ẹ shi o elemhi agbo nya, abi o kie kpẹ ẹ li iteva oyeẹ rọte ogbẹlẹ ni a te lesẹ igesikia ni o la ukpokpomhi okhale ni Ẹshinẹgba o li. 7 Obọ oyi Epafurasi a te suo oni okhale oyi Ẹshinẹgba, oni o khi otuoghuo elemhi anye, ni oọ gbe akanya oyi iKirisiti te ode igesikia ni o to ẹloli anye.* 8 Lọli o gbo gueyẹ anye abi oni Ayemhẹ o li rẹ ẹ mhọli inono na ẹgbọ eyi Ẹshinẹgba.

9 Abi anye te lina suo esọ onete oyi angeli oyeẹ, anye ẹ tigbe yemhẹ iromhi isosọ-a, ni anye sọ o na ẹ. Anye ẹ sọ iromhi, Eshinẹgba o rọte ileşingme ali ileşelemhi Ayemhẹ-no-pfuasẹ kpaghie ẹ obọ, ni a lesẹ oghuemhẹ oyoli, ni a riele ọli. 10 Eri anye lina sọ iromhi na ẹ, ni a guẹ ke ngeli abi ẹgbọ eyi Onomhụe ẹ li, ni a ri egbe ke mu ọli, a ri imomhi eyi onete iriele laselle, a gbolo ẹ lesẹ Ẹshinẹgba gbo shi o. 11 Anye gbolo ẹ lema li, o ri itoto na ẹ, ni a ke ri ekpabọ eyoli nya gbe akanya, ni a mhọli ukpokpomhi iregbemie ali irabomudu ali oghẹlẹ. 12 Ni a ke kphẹmhi na Ẹshinẹgba Ita, ni o li rẹ ẹ fu tẹ eni e li mhọli okemhi shi ugu oyi ẹgbọ eyi Ẹshinẹgba, eni e la ákpá, ni o rọọ kẹ ẹ. 13 Ẹshinẹgba o she rue awa obọ oyi ekpabọ alo ebili eyi okphaghie laselle, o rue awa bhale iloghie oyi omi ọli ni o nono. 14 Obọ oyoli awa te mhọli ipfasheke, ni o ri olamhẹ topfa awa.†

IKirisiti o fu ne nya

15 IKirisiti khi irokhokho oyi Ẹshinẹgba ni ogbọ aa ya me ẹloe. Lọli o khi oni odode emini Ẹshinẹgba o ma nya. 16 Irari khi obọ oyoli a te ma emhikpa, ikhi emini e la ukhuli ali eke, ghe eni a me ali eni aa ya me, okekhi ikpekhomhi eghiele o, o khi ekpabọ o, o khi ighie o, okekhi ena omhese o, loli o ma emhikpa, o ma we na egboli. 17 O kpẹ la o neni a ma emhi nya, loli o zẹ ni emhi nya e rọ kugbe khi oghuo. 18 Lọli o khi ukhomhi oyi idiegbe, ikhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo. Lọli o khi igbaekele, itobọ khi loli Ẹshinẹgba o kpẹ guise le, ni o a ke gbo ya ghu ghue, ẹghẹghẹ agho ni lolighuo o ri obọ nga emini e la agbọ nya ke mhese shi.‡ 19 Irari khi eri o ghọle Ẹshinẹgba ni emini o khi nya o la agbọ oyi Omi ọli. 20 Ishegho ni o me asha rọte obọ oyi oni Omi ọli

* 1:7 Li zẹ iKolo 4.12; iFilẹ 23 † 1:14 Li zẹ Ẹfi 1.7 ‡ 1:18 Li zẹ Ẹfi 1.22-23

nu emhikpa mhue irɔ-riɛle, o khi emhi na agbo ona okekhi ena idane. Olia eyoli ni o ku abi o ro ghu-a shi ukhomhi apfida o ro riɛle ona.⁵

²¹ Eghɛghe ni o dose ni aa ro kpe lese Eshinegba, eri a nuata shi oli o. A khi ebe oli elemhi udu oyee, itobɔ angeli obe ni a ngeli. ²² Ama Eshinegba o she re e nu egboli ro riɛle. Eghuli oyi iKirisiti o ro re e khi eni e pfuase shi odalo oyoli, ni aa ke mhɔli ichimhi, ni a pfue umhaguɛkia. ²³ Ini a da kie la elemhi irudunga oyee, ni a ro migha gbagbagba shi o, ni aa ro ze ni irudushi suɔ. A mhɔli o nighise, ikhi oni a mhɔli shi emini Eshinegba o ro shobo na e elemhi usomhi onete oyoli. Oni usomhi onete ona ni a she ro tse abo khasɛ ogbokpa elemhi agbo ona, lɔli a ze mhe ipolu shi abi aghiusomhi, mhi roli ke tse abo.

Ikanya ni ipolu o gbe na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo

²⁴ Memena, egbe ga a mu mhe shi osoli ni mhi me e na e elemhi idiegbe oyemhe. Eri mhi ri oni osoli ona pfuse ikanya eni e kpole gbe, abi iKirisiti oo me osoli na idiegbe oyoli, ikhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo. ²⁵ Eshinegba o she remhe khi oni oo ga oyi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo oyoli, ni mhi ya tse-abo oni usomhi oyoli nya ye e. ²⁶ Ona o khi osheli ni o kpe ro sheli na egbo rote igbaekele ramhi egheghe ana. Ama, lɔli o tigbe khueghie a khasɛ egbo eyoli ena. ²⁷ Eri Eshinegba o riɛle ona ni eni egbo eyoli e lese pfue oniɛmhi ni o la oni osheli ona. Oni osheli khi, iKirisiti ni o la agbo oyee, ni o re e mhɔli irudusho khi, a ya nu oli mhɔli okemhi shi ufumhi oyi Eshinegba.

²⁸ Lɔli o ze ni anye ro ri iKirisiti e tse abo khasɛ ogbokpa. Rote egbhali ni anye mhɔli nya anye te e tse agua ye ogbo, anye gbolo e sese we ni anye ro rue we bhale odalo oyi Eshinegba abi egbo ni e mhue iwomhelo, ni e toma iKirisiti o. ²⁹ Ni a bhale ya e khi ona o ze ukhomhi, eri mhi ri ekpabo eyi iKirisiti nya ni e la mhe egbe roshɛka gbe akanya.

2

¹ Mhia nono ni mhi gueye e abi mhi li roshɛka a kpaghie e ali eni e miesuo ni e la eoli iLaodisha ali egboese ni ea me mhe ukpelo ghuie obo. ² Emini o ze ni mhi ro o riɛle ona khi ni a ro ri udu shi we o, ali ni e kugbe elemhi inono, ini e mhɔli epfue ni o gba pfo ni ilese o ro o na ogbo. Eghɛghe agho ni e lese osheli ni Eshinegba o gba, ni o khi iKirisiti. ³ Lɔlighuo kpe o khi okpe ni oo khueghie epfue-a ni o la ileasingme ali ilese eyi Eshinegba.

⁴ Eri mhi gue ona a ye ini ogbokhoghuo o khi ri osese egbhali bhale ya di e, abibi eni osese e ririe dala eso ramhi. ⁵ Irari khi, ini mhi aa ririe nu e la agho, ayemhe oyemhe o nu e la agho. Mhi nono ni mhi bhale ya me e abi a gue la kuete, ni irudunga ni a mhɔli shi iKirisiti o ɔa li nighise.

⁶ Aborokhia khi a she rue iJesu iKirisiti abi Onomhue, a nu oli ke ngeli kugbe, ⁷ a gbelighi migha, a gbo ro ma imiesuo ni a mie iKirisiti suo, a kie mhɔli oli shi udu khi emini a sese e ikhi ingme eyi iKirisiti khi igesikia e khi. A kphemhi e na Eshinegba egheghe kpa.

⁸ Khi ze ogbokhoghuo di e mu lama shi osese afue ali eyi ikpamhika. Ikhi osese ni e migha nga angeli ali egbhali oyi agbo, ni ea rote obo oyi iKirisiti bhale.

⁹ Irari khi emini Eshinegba o khi nya e la idiegbe oyi iKirisiti. ¹⁰ Irari khi a kugbe iKirisiti o, a ro mhɔli agbo ni o gba pfo elemhi ayemhe. Lɔli oo kpeda nya elemhi ekpabo ali omhesɛ ali afu nya na elemhi ayemhe. ¹¹ Itobo khi a

kugbe iKirisiti o, o ro rue e oghuemhe idiegbe udu lasese, ezeze abi a lie shele ogbo epfi-a. ¹² Ezeze abi a li ri iKirisiti to abi o ro ghua, ni a gbo guise oli le, igho a li pfi e lo elemhi oko gbo mu e vule, elemhi ibatizi. A guise e le bhale agbo irari khi a mholi irudunga shi ekpabo oyi Eshinegba ni o rote eghuli guise iKirisiti le.*

¹³ Eri a kpe ghu-a shi elemhi ayemhe egheghe no dose, irari khi a la agbo olamhe. Ama memena, Eshinegba o she ri iKirisiti re e gbo mholi agbo. O ri olamhe eyawa nya topfa awa. [†] ¹⁴ Abi Eshinegba o ro shishi ishi ni a ze shi awa egbe-a se, ikhi eni e migha zu awa ode, o rue we awa ode-a, o ta we ma apfida abi iJesu o ro ghua. [‡] ¹⁵ Abi o ro mie iyemhe okphaghie ekpabo se, o re we lasese gbo yeghe-a abi o ro ghu-a shi apfida.

¹⁶ Irarigho, khi ze ni ogbokhoghuo o gue e zo shi emini u wa le ali oni u wa da, ukeneta ushi imu Uki Onogbo ali ogbele ne pfuase ali Ogbela iYemhea oyi iJu. [§] ¹⁷ Enana nya, irokhokho oyi emini e ya bhale ikpukhokho agbo e khi, iKirisiti o khi ozukhomhi we nya. ¹⁸ Khi ze ni ogbokhoghuo ni o ri ele iregbe-tiemhie eyi ikpamhika, ni oo ga igeni, o di e dobe eleli oye-a. Emini egbo eghogho e me e la tono ali udu oye we ni imiesuo o roli e vuse ike shi isamhi afue. ¹⁹ Ogbo oghogho o ke kugbe iKirisiti o, ni o khi Ozukhomhi oyi oni idiegbe, ikhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo miesuo. Ezeze abi ukhomhi oyi ogbo o lie gueye idiegbe abi o lie kia, igho omhese oyi iKirisiti o lie mhese na egbo eyoli nya, rewe gbe akanya kugbe abi idiegbe ogbo o tono elamhi ali ikpese egbe man, khi oghuo. Egheghe agho oni idiegbe nya o fu abi Eshinegba o nono oli shi.*

²⁰ Aborokhia khi u she nu iKirisiti ghua, ni ushi agbo o ke ro mhese ne egbo, elo o ze khi u kie ri egbe e na we, ni u ro ri ushi eyewe gbe akanya, ni ee lie, ²¹ "Khi mu ona mholi obo," "Khi to elemhi ogho bino," "Khi ri obo ti onana?" ²² Enana nya, emini e ya mele afue-a e khi, ini a rewe ri ele emini a rewe ya ri ele se. Irari khi ishi ali omhese ni egbo e mhese lo. ²³ Eri omhese eghogho e li abine khi ilisingme e la o, ikhi eni e ri itoto ri egbo ga ugamhi ikpamhika ali iregbe-tiemhie oyi ikpamhika, ali ina-idiegbe-osoli, ama eni e ri ele ena ea rewe lase olamhe le.

3

Angeli ni o ghole Eshinegba

¹ Aborokhia khi a she rote eghuli guise e ali iKirisiti le bhale agbo egbo, ri udu oye shi emini e la obini iloghie obini iKirisiti o shito obita Eghiele oyi Eshinegba.* ² Ri udu oye shi emini e la obini iloghie, khi roli shi emini e la agbo ana, ³ irari khi u she ghua, elemhi iKirisiti u ke la, ni o la elemhi Eshinegba. ⁴ Egbegi agbo oye, elemhi iKirisiti o la. O kha da felu lasese, yeye, u li ya nu oli la akagho, u li nu oli mholi okemhi shi ufumhi oyoli.

⁵ Irarigho, ze ni oghuemhe oyi emhi agbo ni o kpe la agbo oye o ghua. Enabi itsebo, ali angeli ichimhi, ali isamhi ebe, ali oghuemhe ni ea ti, ali emhi-itoegbe ni o li khi ikhumhi igaga. ⁶ Itobo enana, elemhi e ro bi Eshinegba deba egbo ni ea ya suo eso na li. ⁷ Ee, a kpe li lina ngeli elele, abi a ro la ifuabo eyi egbo eghogho. ⁸ Ama, memena a ze ni emhi eghogho nya e lase e egbe le. Emhi nabi elemhi-ibibi, ali ofu imholi, ali imuegbe obe, ali iyesege-eva-a, ali ingmemhi

* **2:12** Li ze iRom 6.4 † **2:13** Li ze Efi 2.1-5 ‡ **2:14** Li ze Efi 2.15 § **2:16** Li ze iRom 14.1-6

* **2:19** Li ze Efi 4.16 * **3:1** Li ze Iwolo 110.1

iditşea, ali itono obò udu. ⁹ A khi ke lono eǵbhòli khaşe eǵbe aboròkhia khi a she gueghie ingeli ali idiegbe onodiò shi eke eǵhò,† ¹⁰ ni a shi ri idiegbe enegbò ku eǵbe, ni Eşhineǵba İma o rò ya mele onogbò-a, ni o li abi oyòli. İni o me asha re e mhòli ileşe oyòli.‡ ¹¹ İtobò ona, azolòmhe ọa ke la iteva eni e khi iju ali eǵbò iǵeta, weş eni a shele-a ali eni aa shele-a, weş eǵbò eni ẹa fialo-a ali eǵbò eni e ròte ifui ishemhi lasele, weş oghumha ali omi oǵbò. Ama iKirisiti o khi ọni o mu eǵbe ne.

¹² İrarighò, abi a rò da khi eni Eşhineǵba o ze, ni e pfaşe ni o nono ingme oyewe eǵhò, a ri ilelemhi, isomhelemhi, itiegbe-tiemhi, ali ipfomhe ali irobòmudu sọ abi awulu. ¹³ A ke ti eni e miesuo nabi ẹ ẹ ma eǵbe. İni a lue na eǵbe, a rò ke topfa eǵbe e. A rò topfa abi Onòmhuẹ o li rò topfa e. §* ¹⁴ Emini u gbo rò ya ma eni ingeli enete ena nya khi, inono ni o ǵeǵo eni ingeli ena nya kugbe, elemhi ikugbe ni o gba pfo.

¹⁵ Zobe ni opfomhe oyi iKirisiti o mhòli omheşe shi udu oye, aboròkhia khi eǵbò ni e kugbe elemhi idiegbe oghuo a khi eǵhò, aa kphemhi. ¹⁶ A ze ni ungmemhi oyi Onòmhuẹ o la agbò oye e, abi a liẹ seşe eǵbe, ni a ri ileşingme e ye eǵbe ude. A gbo lighò ke to iwolo ena irudunga, ni a ròte elemhi ayemhe e to ke lasele. A ri ayemhe ikphemhi e to uwolo kueghie Eşhineǵba.† ¹⁷ Emhikpa ni u wa riẹle ni u wa ngme, ri eva oyi İjesu Onòmhuẹ riẹle we. U gbolo ri eva oyòli e kphemhi na Eşhineǵba İta.

Abi eni e miesuo e li ya ke ngeli

¹⁸ Eş ikpotso ni a la ughue, a ri eǵbe e na odo e pfo, irari khi ina ẹ ẹ eni e miesuo e ke li.‡

¹⁹ Eş edo, a nono ingme oyi ughue e, a khi ri obò ni o toto doşe mu we. §

²⁰ Eniye, a ke suo esọ na eni e bia e odekhode, irari khi onana o ti Eşhineǵba ẹloe.*

²¹ İta eniye, a khi riẹle emini e ya ri elemhi bi imi e, irari khi o ya ri eǵbe pfo we a.†

²² Eş ighumha, a ri ungmemhi oyi ọni o mhòli e ni o la agbò ona ke gbe akanya. Ọa khi ini e nu e la aghò tşe a rò ri ungmemhi oyewe ya ke gbe akanya ini e ba somhi-elemhi e. Ama ri udu oghuo ke gbe akanya irari khi u mu ekpe a na Onòmhuẹ. ²³ Emiemini u wa riẹle nya ri omuegbe ni o ròte udu oye nya lasele ke riẹle ọli, abinẹ khi Onòmhuẹ u gbe akanya a na, ni ọa khi oǵbò. ²⁴ Lina ke ngeli abi u rò da leşe khi u ya ròte obò oyi Onòmhuẹ me eleli eǵhò.

²⁵ Eşhineǵba o ya fali ọni o li onobe ota, ọa ya gbe oǵbòkhoghuo azẹba.‡§

4

¹ Eş ega, a guẹ ke riẹle deba ighumha eye e ẹ abi o ti shi, a ri ǵeşikia deba we. Sato khi yeşe u li mhòli Oga shi iloghie.*

Emini o gbo mheşe na we

² A lolo ke sọ iromhi, a to ẹloe eke, a tşe Eşhineǵba uwegbe. ³ A gbo li ke sọ iromhi na anye, ni Eşhineǵba o khueghie ode-a na anye ini anye me asha gue ungmemhi oyòli le. İkhi ungmemhi onayi osheli oyi iKirisiti, ni o ze khi mhi la oǵba ighumha memena. ⁴ A lema na mhe, ni mhi gue oni usomhi le gboo ni

† 3:9 Li ze ẹfi 4.22 ‡ 3:10 Li ze İgbae 1.26; ẹfi 4.24 § 3:13 Li ze ẹfi 4.32 * 3:13 Li ze ẹfi 4.2

† 3:16 Li ze ẹfi 5.19-20 ‡ 3:18 Li ze ẹfi 5.22; 1 iPit 3.1 § 3:19 Li ze ẹfi 5.25; 1 iPit 3.7 * 3:20 Li ze ẹfi 6.1 † 3:21 Li ze ẹfi 6.4 ‡ 3:25 Li ze iDeut 10.17; ẹfi 6.9 § 3:25 Li ze ẹfi 6.5-8 * 4:1 Li ze ẹfi 6.9

egbo e suo li. ⁵ Ri ilęsingme nu egbo eni ęa miesuo ke ngeli. Eghęghę ni u mhọli nya, roli rięle onete.† ⁶ Zę ni ilęsingme o la ungmemhi ni u wa ngme, u gbolo ę ngme ingmemhi eni ęę ti esọ, ęghęghę aghọ ni u leşę emini u ya ke sọ shi ogbọkpa ingme.

Otsę ni o kpukhokho

⁷ ITakikọsi ọ ya gue ingme eyemhę nya ye ę. Egbegbi inyoghuo ni ọọ gbe akanya oyi Eshinęba te ode igesikia, ni mhi nono ingme oyọli ọ khi. Ọni anye ga kugbe ęę ga Onomhuę ọ li khi. ⁸ Ni a ro leşę abi anye li la ọ shi memena mhi ro ghie ọli ę ghi ę, ali ni ọ gbo ri udu shi ę ọ.‡ ⁹ Lọli ali Onęsimusi mhi ga ghie ę ghi ę. Inyoghuo anye ọni ọọ gbe akanya oyi Eshinęba te ode igesikia ni anye nono ingme oyọli ọ li khi. Onge ęoli oye ę ọ khi. E ya gueye ę emini áá me oola nya.§

¹⁰ Arisitakusi ni anye ga la owa ighumha, ọọ tşę ę. IMaki ni lọli ali iBanabasi e khi inyoghuo, ęę tşę ę. Ini iMaki ọ bhale a kpe abọ mie ọli abi a li mhęşę ọli na ę.* ¹¹ IJesu ni akiseva oyọli o khi iJositọsi, ọ lię tşę ę. Eni egbo aasę ena e khi egbo iJu tşę eni e nu mhę ę gbe akanya iri-ungmemhi oyi Eghiele oyi Eshinęba ke kia gasę. Eri e ga ri egbe ę mu mhę. ¹² Epafurasi ni ọ khi onge ęoli oye ę, ni ọ khi ọni ọọ ga iJesu iKirisiti, ọ li tşę ę. Eghęghę kpa ọ ro ọ do ogbọ elemhi iromhi isosọ itobọ oye ę, ni a migha gbagbagba, ni a womhęloe shi elemhi oghuęmhę oyi Eshinęba. Ali ni a gbo mhọli ọli shi udu khi Eshinęba ọ ya rięle emini ọọ khi lọli ya rięle.† ¹³ Mhi pfi ọtşęle na li khi ọ ma a gbe akanya egbegbo itobọ oye ę, ali egbo ni e miesuo ni e la iLaodisha ali Erapolisi. ¹⁴ ILuku omọle anye ni ọ khi idokita, ali iDemasi ęę tşę ę.‡ ¹⁵ A li nu mhę tşę eni e miesuo ni e la iLaodisha, ali iNifa ali igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e la owa oyọli.

¹⁶ Ini a zę ebe ona se, a zę ni a li zę ọli ye igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la ęoli iLaodisha. Zobę ni a li mie egbo iLaodisha ebe ni mhi kękę ghi we li zę.

¹⁷ Gueye Achipọsi khi mhię ọli ọ roşhęka pfuse akanya ni Onomhuę ọ ro nga li obọ gbe pfo.§

¹⁸ Mhęmhę iPolu mhi ri ugba ma ebe ga kękę ọtşę ona ghi ę. A khi yele-a khi eri a sọ mhę igha. Okhale oyi Eshinęba o nu ę la.

† 4:5 Li zę Efi 5:16 ‡ 4:8 Li zę Ika 20:4; 2 iTimo 4:12; Efi 6:21-22 § 4:9 Li zę iFilę 10-12 * 4:10 Li zę Ika 19:29; 27:2; iFilę 24; Ika 12:12,25; 13:13; 15:37-39 † 4:12 Li zę iKolo 1:7; iFilę 23 ‡ 4:14 Li zę 2 iTimo 4:10,11; iFilę 24 § 4:17 Li zę iFilę 2

Ebe onodode ni iPòlu o kẹkẹ ghi egbo ITesalonía Eni e miesuo

¹ Mhemhe iPòlu ali iSalasi ali iTimoti anye ri ebe ona ghi e igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la eke iTesalonika, ni e khi egbo eyi Eshinegba Ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue.

Okhale ali opfomhe oyi Eshinegba e ka nu e la.

Angeli ali irudunga oyi egbo iTesalonika

² Anye maa tse Eshinegba uwegbe egheghe kpa shi itobo oyi ee nya, igho anye gbo lie teva e elemhi iromhi isoso oyi anye. ³ Anye ma la odalo oyi Eshinegba oyawa ali Ita awa sato ikanya eye e ni iregbenga oye e, o re e gbe. Abi inono ni a mhue na egbe e o li re e toto obo akanya, ali abi irudunga ni a mhue na iKirisiti Onomhue o li migha.

⁴ Inyoghuo anye, anye lese khi Eshinegba o nono ingme oye e, o she gbo ze e ni a khi egbo eyoli. ⁵ Irari khi eri anye ri usomhi onete bhale ghi e. Oa khi ungmehi unu tse anye ro roli bhale, ama li rote elemhi ekpabo ali Ayemhe-no-pfuase. Anye li ri igesikia oyoli lo e eso egbegbo. A lese abi anye li ngeli abi awa ro ga la kugbe, irari ni o ro ti na e anye ro ligho ngeli. ⁶ Aa khonya anye ali Onomhue abi o tseku khia khi a me osoli egbegbo, a ri oghel mie oni usomhi ni o rote Ayemhe-no-pfuase bhale.* ⁷ Itobo igho, eni khonya a ngeli a ke khi shi egbo ni e miesuo na eke iMasidonia ali Akhaya o. ⁸ Irari khi aa khi eri usomhi oyi Onomhue o lese rote e unu fie lase ya je eke iMasidonia ali Akhaya tse, ama, iregbenga ni a mhue na Eshinegba o she ramhi asha kpa. Itobo ona, anye a ke mhue ingme olese ni anye ke ya ngme. ⁹ Egbo egho nya e ngme oli abi a li ri eloe e khu anye abi anye ro ku shi na e. Ali abi a li tsua ikhumhi kua bhale deba Eshinegba, ni aa ga egbegbi oni Eshinegba ni o la o. ¹⁰ A gbo gueye anye abi a li migha a khe Omioli ni o rote iloghie ya bhale, ikhi iJesu ni o rote eghuli guise le, ni o mie awa pfuese ofu oyi Eshinegba ni oo bhale.

2

Ikanya eyi iPòlu elemhi goli iTesalonika

¹ Inyoghuo anye eni emose ali eni ikpotso, ee a lese khi ifeli ni anye bhale ya feli e, oa khi afue. ² A lese abi anye li me osoli ni a li tsue anye obini eke iFilipi neni anye bhale deba e eke iTesalonika. Abi o tseku khia khi anye me ukpokpomhi ozuode, Eshinegba oyawa o ri igbedu na anye ni anye kiele rue usomhi onete ni o rote obo oyoli bhale ghi e.* ³ Olema ni anye lema e oa khi ode ni oa gbe akanya, wekhi rote usamhi ni oa ti, wekhi eri anye e nono ni anye di e. ⁴ Ochogho, eri anye a ngme abi Eshinegba oo anye li ngme. Irari khi o she bino anye shi egbo ni e nga obo ni o ri oni usomhi onete ona a te obo. Oa khi eri anye roshaka ni anye ba ri egbe ke mu egbo, ama Eshinegba anye roshaka ri egbe a mu. Oli o she bino isamhi udu eyi anye bie. ⁵ Ee a lese khi oa khi ingemhi udimhi anye ro bhale deba e, wekhi eri anye ri ingmemhi ikokoalo e guese ukpok. Eshinegba o khi otsel oyi anye. ⁶ Oa khi eri anye e

* 1:6 Li ze Ika 17.5-9 * 2:2 Li ze Ika 16.19-24; 17.1-9

dua ni ɛɛ ukɛliɛ oḡboɛse ɔ kuɛghie anye, ukɛliɛ khi eri anye nono ɔli obɔ oyɛ wɛ khi obɔ oyi ɛḡboɛse.

Abi ighiusomhi na keɛ eyi iKirisiti, anye tɛ ɔ ni anye kha mhila ɛ emhi obɔ. ⁷ Ama abi anye rɔ nu ɛ la, eri anye ku egbe a abi inyɔ ɔ li ri ɛloe ɛ khu eniye eyoli. ⁸ Itobɔ inono ni anye mhuɛ na ɛ, ɔa khi usomhi onete oyi Ɛshinɛgba ona tɛɛ anye leɛɛ nono ni anye rɔ ghi ɛ. Ama li shi agbɔ oyi anye. Irari khi ingme oyɛ ɛ o mu anye egbe gba. ⁹ Inyoghuo, a ga sato abi anye toto obɔ gbe ikanya ali ɔmunu ni anye mɛ. Eri anye e gbe ikanya oḡbeɛ kpa, ini anye khi nase ɔḡɛɛ abi anye li i gue usomhi onete oyi Ɛshinɛgba ye ɛ.

¹⁰ Ɛɛ ali Ɛshinɛgba a khi ɔtsɛɛ eyi anye, khi angeli oyi anye khi eri o pfuase, o ti, ɔa mhuɛ umhaguɛli abi anye rɔ la ɛɛ eni e miesuɔ iteva. ¹¹ Anye riɛɛ deba oḡboḡbɔ abi ita ɔ li riɛɛ a deba ɔmɔ. ¹² Anye ye ɛ ude, anye yeɛ ɛ, anye ri udu u shi ɛ ɔ, ni a ke ngeli angeli ni o ri egbe a mu Ɛshinɛgba ni ɔ lu ɛ, ni a mhuɛ okemhi shi eghiele ali ufumhi onayi ɔli.

¹³ Emhi olese ni o gbo ri anye a kuɛghie Ɛshinɛgba khi, abi anye rɔ ri usomhi oyi Ɛshinɛgba bhale ghie ɛ, a suɔ a kpe abɔ mie ɔli. Aa mie ɔli abi usomhi oḡbɔ ama eri a mie ɔli abi usomhi oyi Ɛshinɛgba ni o khia khi ighɔ o khi. Irari khi ungmemhi oyi Ɛshinɛgba o la ɛ ni a miesuɔ egbe ɛ akanya. ¹⁴ Inyoghuo, eri a ga li abi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suɔ eyi Ɛshinɛgba ni e la ekɛ iJudia, ni e khi ɛḡbɔ eyi iJesu iKirisiti. Abi e li mɛ ajilimhɛ obɔ oyi ɛḡbɔ iJu eyɛwɛ, ighɔ a li li mɛ ajilimhɛ obɔ oyi ɛḡbɔ eyɛ ɛ. ¹⁵ Eni ɛḡbɔ ena, e gbe iJesu Onomhuɛ ali emekɛguele-a. E tigbe khu anye ya fiɛ. E ma ri elemhi a bi Ɛshinɛgba. E khi ɔbe oḡbɔkpa. ¹⁶ Eri e ga roshɛka ni wɛwɛ e zu anye oḡɛ ini anye khi mɛ asha gue usomhi oyi Ɛshinɛgba ye ɛḡbɔ iJɛta, ikhi ungmemhi ni o ri imiesuɔ ɔ ghi wɛ. Oḡɛ ona e tɛ buse olamhɛ ni ɛɛ lamhɛ-a. Mena, elemhi ibibi oyi Ɛshinɛgba o she tiemhile shi wɛ ɔ.

IPɔlu ɔ nono ni ɔ gbo ya bino ɛḡbɔ iTɛsalonika

¹⁷ Inyoghuo, abi a rɔ vase anye ali ɛɛ-a ukuku ɛghɛghɛ, (elemhi idiegbe ɔa khi usamhi), eri ɛloli ɛ o nga anye. Anye dua ini anye gbo mɛ ɛ. ¹⁸ Anye nono ni anye gbo deba ɛ. Mhɛmhɛ oyɛmhɛ mhi dua ni mhi bhale iti-ingmi-ingme, ama ɔkphaghie ɔ zu anye oḡɛ. ¹⁹ Ini a bino ɔ, ɛɛ a zɛ ni anye rɔ mholi irudushi ali oḡhɛɛ, ni a gbo zɛ khi anye rɔɔ tono obɔ udu shi imuɔle ni anye ya mhuɛ odalo oyi iJesu, ini ɔ bhale. ²⁰ Igɛsikia, ɛɛ a khi ititiegbe ali oḡhɛɛ ni anye mholi.

3

¹ Abi anye ɛa ke rɔ doɛɛ ri egbe mie, anye ke bie rɔ shito obini ɛoli Atɛni.* ² Lɔli o zɛ ni anye rɔ ghie iTimoti inyoghuo anye ni ɔ nu anye ɛ gbe akanya na Ɛshinɛgba, ikhi akanya itse-abɔ usomhi onete oyi iKirisiti. Anye ghie ɔli ghi ɛ ni ɔ zese ɛ-a, ni ɔ gbo kpaghie irudunga oyɛɛ obɔ, ³ ini ɔḡɛɛ ɔ khi nyɛɛ egbe ukhokho irari ajilimhɛ enana. Ɛɛ oyɛɛ a leɛɛ khi ajilimhɛ eghoḡho e li la emini e ḡhole Ɛshinɛgba khi awa ya mɛ. ⁴ Irari khi abi anye rɔ nu ɛ la, anye kpe gue ɔli ye ɛ shi ekɛ khi a ya mu okholi vule shi anye ɔ, a leɛɛ khi ighɔ o kie tɛɛ. ⁵ Lɔli o zɛ ni mhi rɔ ghie iTimoti. Itobɔ khi mhi a ke doɛɛ ri egbe mie, mhi rɔ ghie ɔli ɔ bhale ya bino abi irudunga oyɛɛ o ke laɔ shi. Eri udu o nase mhɛ khi ɔkphaghie ɔ doɛɛ ya mu ɛ fe, o li abinɛ khi akanya ni anye gbe nya e ya mele afuɛ-a.

† 2:14 Li zɛ Ika 17.5 ‡ 2:15 Li zɛ Ika 9.23,29; 13.45,50; 14.2,5,19; 17.5,13; 18.12 * 3:1 Li zɛ Ika 17.15

Emini o ri egbe ẹ mu ni iTimoti o guele

⁶ Mena, iTimoti o she jele ya gue usomhi onete oyi irudunga ali inono oyeẹ ye anye. O she gueye anye abi a liẹ sa usamhi onete oyi anye ali abi o li ẹ ghole ẹ ni a me anye, abi anye liẹ nono ni anye li me ẹ.[†] ⁷ Itobọ ona inyoghuo, irudunga oyeẹ o she ri udu shi anye o, abi a riẹ mu okhọli vule shi anye o ni anye la osoli. ⁸ Eri ayemhe oyanye o mhọli itije-odalọ abi anye rọ suọ abi a li kie migha shi ikugbe ni ẹẹ ali Onomhuae a kugbe. ⁹ Mena seẹ anye liẹ dobe kphemhi na Eshinegba shi oghelẹ ni a rọ ghi anye? ¹⁰ Ni o gbe no bi anye rọ ri udu oyanye nya mhila li, o zẹ ni anye me ẹ eloe ni anye ri emini e kpọ ẹ irudunga le na ẹ.

¹¹ Eshinegba oyawa ali Ita awa lolighuo ali iJesu Onomhuae e ka be ode na anye ni anye rọ bhale deba e. ¹² Onomhuae o ka zẹ ni inono ni a mhuae na egbe ẹ ali egbo kpa e ke fu shi o, ni o fu abi inono ni anye mhuae na ẹ. ¹³ Ode ona o te ya zese ẹ udu-a, ni a khi eni e gba pfo, ni e pfuase shi odalo oyi Eshinegba oyawa ali Ita awa, ini iJesu Onomhuae ali eni e khi eyọli e bhale.

4

Angeli ni o ghole Eshinegba

¹ Ni mhi rọ gbe ọli ukhomhi inyoghuo, anye e sese ẹ abi a li ya ke ngeli ni o ya ghole Eshinegba. A she ligho o ngeli. Mena anye ri eva oyi iJesu Onomhuae gbo lema ẹ, a kie lina ke ngeli. A gbo khi ma o. ² Irari khi a lese osese ni anye sese ẹ rote afu ni iJesu Onomhuae o rọ na anye.

³ Eri Eshinegba o nono ni a re ẹ khi eni a khuşe pfuase ni a pfi angeli itsebo shi eke, ⁴ khi omose ogboḡbo o gue ri egbọli ke kia o gbo gue ngeli deba ughue-ọli, ode ipfuase ali ekpe. ⁵ A khi mhọli oghuemhe oyi efiala ona itsebo deba egbe, abi eni ẹa lese Eshinegba ẹ li. ⁶ Emini a ngme ena khi, ogbokhoghuo o khi kia onuzava oyọli ni e ga mie iKirisiti suọ okiengme. O khi li ọli le irari khi oọ da ne ọli. Anye she kpẹ gue ona ye ẹ anye rọli tse agua ye ẹ khi Onomhuae o ya na egbo eghogho osue. ⁷ Eshinegba ọa lu awa shi ikanya itsebo, ama eri o lu awa ni awa khi eni e pfuase. ⁸ Itobọ ona, ogbo ni o da kie osese ona ne, ọa khi osese oyi ogbo o kie ama oyi Eshinegba o kie ni o ri Ayemhe-no-pfuase na awa.

⁹ Oa khi oni anye ya gbo keke ebe ghi ẹ, a nono ingme oyi eni e miesuo enabi ẹ. Irari khi Eshinegba lolighuo o she sese ẹ abi a li ya nono ingme egbe ẹ. ¹⁰ Igesikia, igho a kie li ẹ ngeli deba inyoghuo ẹ ni e la eke iMasidonia. Irarigho, inyoghuo, anye lema ẹ a gbo khi ma oni angeli.

¹¹ Roshẹka la agbo ni o pfoḡhe. Ke mu alo shi akanya oye, u ri abo eye ẹ gbe akanya, abi anye kie kpẹ gueye ẹ. ¹² Ini a da lina ne, o ya ri ekpe shi ẹ egbe odalo oyi egbo ni ẹa miesuo. Eghẹghẹ agho wa ya ri egbe da ogbo shi emini e to ẹ.

Inyenegbe bhale oyi Onomhuae

¹³ A ghe i inyoghuo, anye ẹ nono ni a lese igesikia ni o la ingme oyi egbo ni e ghua, ini egbe e khi pfo ẹ-a abi egbo ni ẹa mhuae irudushi ¹⁴ Irari khi ini awa miesuo khi iJesu oọ ghua o gbo guale. Awa li miesuo khi ini Eshinegba o rue iJesu nyene ẹ bhale, o ya li rue eni e mhọli irudunga shi iJesu o ramhi ni e rọ ghua, ma li egbe bhale. ¹⁵ Osese ni anye ẹ sese ẹ ena, osese oyi Onomhuae lo. Awa ni awa la agbo awa aa ya ralo na eni e ghu-a, ẹle ni Onomhuae o ya bhale. ¹⁶ A ya mhesẹ leghe, uruli oyi aḡeni ni o kpeda nya o pfi leghe, a pfi akala oyi Eshinegba. Onomhuae o ya rote iloghie tiemhile irarogbe. Egbo ni e

[†] 3:6 Li zẹ Ika 18.5

ri udu nga iKirisiti ramhi ni e rɔ ghua, e kpɛ ya guale bhale agbɔ. ¹⁷ Awa ni awa la agbɔ oni ɛgheghe, a tigbe rue awa nga idane vui, ya ma wɛ ɛgbe deba Ɔnɔmhuɛ irarogbe elemhi otughunu. Igho awa ke liɛ nu Ɔnɔmhuɛ la agbɔagbɔ.* ¹⁸ Irarigho, a ri ingmemhi ena ke ri udu shi ɛgbe ɛ ɔ.

5

A mu ɛgbe khe ibhale oyi Ɔnɔmhuɛ

¹ Inyoghuo, ɔa khi oni a ke gbolo ɛ keke ebe ghi ɛ shi ingme ɛgheghe ali oni ogbele ni a ya mɛ ingme enana nya. ² Irari khi ɛɛ oyeɛ a ga lese ɛgbegbɔ khi ogbele iguezo oyi Ɔnɔmhuɛ eri o ya li abi oghiatɔ ɔ liɛ bhale ɛliyose.* ³ Ini ɛgbɔ e da liɛ. “Emhikpa o she pfomhe, ingme okhoghuo ɔa ke la ɔ ne.” ɛgheghe agho opfuse o rɔ ya de rughu wɛ. Eri o ya bhale udemhija abi oku o liɛ to ɔkpotso. ɛgbɔ ɛa ya pfue oni iguezo.

⁴ Ama ɛɛ inyoghuo aa la alo ebili nabi oni ogbele o ya bhale guo shi ɔ abi oghiatɔ. ⁵ Irari khi ɛɛ nya ɛgbɔ ni e khi eyi akpa a khi. Eyi ɛɛ ɔguota a khi. Awa a khi ɛgbɔ na ɛliyose wekhi ɛgbɔ alo ebili. ⁶ Itobo igho awa khi ke lese a bi ɛgbɔese, a bino angeli bie ke ngeli, aa ke tokpe. ⁷ ɛliyose ɛgbɔ e rɔ lese, ɛliyose onyo o rɔ gbe ɛgbɔ. ⁸ Aborokhia khi ɛgbɔ ena ɛɛ ɔguota awa khi egho, awa bino angeli bie ke ngeli. Awa mema ya ri irudunga ali inono so abi awulu akhuli ni okhɔli-okhue ɔ rɔ mu aye, awa ri irudushi oyi imiepfuese rughu abi arula akhuli ni okhɔli-okhue ɔ rɔ rughu.† ⁹ Irari khi ɛshinegba ɔa ze awa shi eni a ya pfuse-a, ama eni iJesu iKirisiti Ɔnɔmhuɛ ɔ ya mie pfuese. ¹⁰ Eri ɔ ghua na awa, ni awa nu ɔli la, awa la agbɔ o, okekhi ini awa ghua. ¹¹ Itobo ona, awa ri udu shi ɛgbe awa ɔ, awa a kpaghie ɛgbe awa obo, abi a kiele ɛ li ena.

Ungmemhi ali otse ni e kpukhokho

¹² A ghe ii, anye lema ɛ inyoghuo, a ze ni a ke mu ekpe na eni e totobo ɔ gbe akanya ɛgbegbɔ ifuabo oyeɛ, ni ɛɛ sese ɛ ode ni a te ya khi eni e miesuo. ¹³ A ga ri ekpe ali inono onofune ke na wɛ, itobo akanya ni ɛɛ gbe. A nu ɛgbe ɛ ɛ ngeli angeli opfomhe. ¹⁴ Anye gbo lema ɛ inyoghuo, a ke tse agua ye ɛgbɔ olemhe. Aa ye eni ulishi ɔo mu ude. Aa kpaghie eni ɛa mhue ekpabo obo. A mhue irabomudu ke deba ɔgbokpa. ¹⁵ A khi ze ni ɔgbɔ ɔ ri onobe fata onobe, ama ɛgheghe kpa a ze ni a rosheka ke riɛle onete na ɛgbe ɛ ali ɔgbokpa.

¹⁶ ɛgbe e ke mu ɛ ɛgheghe kpa. ¹⁷ Aa so iromhi ɛgheghe kpa. ¹⁸ A ke tse uwegbe shi emiemini a mɛ kpa. Ona o khi emini ɛshinegba ɔo nono obo oyeɛ, abi yeye ali iJesu iKirisiti a rɔ ga kugbe egho.

¹⁹ Khi ke pfuse erali Ayemhe-no-pfuase a. ²⁰ A khi ri ɛloe gbe ungmehi imekɛguele. ²¹ A ke mu emhikpa fe bino, a rue onete ni o laɔ. ²² Ti ɛgbe emhi obe nya le.

²³ ɛshinegba lolighuo ni ɔ khi ɛshinegba ona opfomhe, ɔ ka re khi oni ɔ pfuase ode khi ode. Ɔ ri yeye nya, ghe ayemhe ali agbɔ ali idiegebe eye khi eni e gba pfo ni ɛa mhɔli umha-guekia, ya ramhi ɛgheghe ni iJesu iKirisiti ɔyawa ɔ rɔ ya bhale. ²⁴ Ɔli ni ɔ lu ɛ, ɔ ya riɛle ɔli, irari khi oni ɔ ze ri ɛgbe ɛ nga ɔ khi.

²⁵ A ke so iromhi na anye inyoghuo. ²⁶ A ke tse ɛgbɔ ni e miesuo ɛgbegbi otse, a ghele ɛ mu wɛ. ²⁷ Mhi ri afu ni mhi mhue ɔgbɔ oyi Ɔnɔmhuɛ lema ɛ, a ze oni ebe ona khasɛ ɛgbɔ ni e miesuo nya.

* **4:17** Li ze 1 iKori 15.51-52 * **5:2** Li ze iMat 24.43; iLuk 12.39; 2 iPit 3.10 † **5:8** Li ze Aza 59.17; ɛfi 6.13-17

²⁸ Okhale oyi iJesu iKirisiti Qn̄mhuē oyawa o ka nu ẹ la.

Ebe onuzi-eva ni iPoļu o keķe ghi eģbo ITeſalonia Eni e miesuo

¹ Mhemhe iPoļu ali iSalasi ali iTimoti anye ri ebe ona ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni o la eke iTeſalonika, ni e khi eģbo eyi Eshineģba Ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue.*

² Mhi lema Eshineģba Ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue e mhue isomhelemhi na e, e ri opfomhe na e.

Ikphemhi ali Iromhi iso:so

³ Inyoghuo, anye mema ya ke tse Eshineģba uwegbe na e eģheģhe kpa. O ti ni anye ke ligho, irari khi irudunga oyeģe oģ fu sho eģheģhe kpa. Inono ni a mhue na egbe oģ fu sho. ⁴ Loļi o ze ni anye ro re e la iteva igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo eyi Eshineģba a neta omose. Eri anye re e neta omose itobo abi a li doģe ri obo mu udu migha irudunga oyeģe elemhi okhōli ali imufe nya ni a mu vule shi e o.

⁵ Enana nya e rokhasē khi ezo oyi Eshineģba o migha shi ipfuase. Itobo igħo Eshineģba o ya leli e shi eni e te o, ni e ya lo iloghie oyoli ni a me osoli e shi.

⁶ Eshineģba qa ya gbe azeba, o ya ri osoli fali eni e na e osue ota. ⁷ O ya ri iyemhea na e ni a me osue, o gbo li ri oni iyemhea na anye. O ya riģe ona ini iJesu Onomhue o da feli lasele shi idane elemhi avuere, loļi ali igeni eniemhi eyoli. ⁸ O ya na eģbo ni e a lese Eshineģba osue, ali eni e ri usomhi onete oyi iJesu Onomhue gbe akanya. ⁹ E ya me osue. E ghu tiemhi ilimhi iriģe. A rue we odalo oyi Onomhue ali ufumhi oniemhi oyoli le.† ¹⁰ Eģe ni a ya me ona khi, ogbeģe ni Onomhue o ya bhale, ni eni e ri udu nga li e ri ikuģhie ali ekpe na li. Li shi eģe lo, itobo khi a she mie ungemmi ni anye gueye e suo.

¹¹ Loļi o ze ni anye roģe so iromhi na e, Eshineģba o ze ni a li khi eni e ya la agbo ni oģ għole oļi. Ali o ri ekpabo eyoli ri uģbamhi onete ni a mhōli bhale ya tse na e, li shi onete ni irudunga oyeģe o re e riģe. ¹² Itobo okhale oyi Eshineģba oyawa ali oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa, a ya rue ufumhi ghi eva oyi iJesu Onomhue oyawa, o li ri ufumhi ghi e.

2

Ona okhōlo

¹ Inyoghuo, ingme ibhale oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa, ali abi awa li ya kuma li egbe,* ² a khi ze ni usamhi oyeģe o nyanya ghagha ku ni a yila. Ini oģbōkhoghuo o ririģe khi imeķe loļi me, okekhi usomhi ona ke o guele, okekhi eri oģ khi ebe ni anye keķe ghi loļi luģe roģe ze oļi khi ogbeģe oyi Onomhue o she bhale, ³ a khi ze ni oģbōkhoghuo o te ode okhōghuo di e. Irari khi oni ogbeģe qa ya bhale ini aa li me ukpokpomhi imuokhue-vule shi Eshineģba o ali ini ona umhasuo-eso ni o khi oģbo oģe qa li feli lase gboo, ikhi oni a mhese owa ere na. ⁴ O ya mu okhōli vule shi emhikpa ni eģbo e lu Eshineģba, ilitsa ali emhikpa ni eģbo eģe ga o, o ri eģbōli fu doģe we nya. O gbo ga vu ya shito Owa oyi Eshineģba oyi Eshineģba oģ liģe khi loļi ke khi Eshineģba.†

* **1:1** Li ze Ika 17.1 † **1:9** Li ze Aza 2.10 * **2:1** Li ze 1 iTeſa 4.15-17 † **2:4** Li ze iDan 11.36; Ezik 28.2

⁵ Aa ke sato khi mhi gue ingme ena nya ye ẹ abi mhi ro nu ẹ la? ⁶ Ẹẹ a leṣe emini o ze khi aa roli lasele khaṣe ne, ini egheghe oyi ona okholo ona o da ramhi, a ya roli lasele khaṣe. ⁷ Ama eni ikhiakhiamhi ekpabo okholo ena e she bele ẹ gbe ikanya eyewe, ama oni o mu oli gbaga. Ama oni ona okholo o ya ya felilasele ini oni o mu oli gbaga o li lase ode-a. ⁸ Egheghe agho a ya ri ona okholo khaṣe, oni iJesu Onomhue o ya ri ungmehi ni o rote oli unu lasele pfuse-a. Ugemhi oyoli ini o nyene egbe bhale o ya ga pfuse oli-a nya. ⁹ Ona okholo ona, o ya ri ekpabo oyi Okphaghi bhale, oo gbe onyaloa egbhue ali oshabo ododa. ¹⁰ O ri udimhi ododa ni e kholo di egbo ni ee pfua. E ya pfua irari khi ẹa lama mie wekhi eri e nono igesikia, ni o kha mie we pfuese. ¹¹ Itobo igho, Eshinegba o ro ghie ayemhe egbholi ghi we, ni ee ro mie emini e khi egbholi su. ¹² A ya pfa ezo mu ogbo ni o da da mie igesikia su ne, ni o da mhue oghuemhe shi lamhe.

A migha gbagbagba

¹³ Anye mema ya ke tse Eshinegba uwegbe egheghe kpa na ẹ, inyoghuo ni Onomhue o nono. Irari khi ee Eshinegba o kpe ze ni a ya mie pfuese. Ayemhe oyoli o ree khi eni e pfuase, ali eni e mie igesikia su. ¹⁴ Rote usomhi onete oyanye, Eshinegba o te lu ẹ shi ona. Eri o lu ẹ ni a ro mhue okemhi shi ufumhi oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa. ¹⁵ Irarigho, inyoghuo, a migha gbagbagba, a mu eni igesikia ni anye sese ẹ mhue abi anye rote itsabo ali elemhi ebe ni anye keke gue oli ye ẹ.

¹⁶ IJesu iKirisiti Onomhue oyawa lueghuo ali Eshinegba Itawa ni o nono ingme oyawa, ni o rote okhale oyoli ri udu shi awa o, ni o gbo ri irudushi ni o ya nighise na awa, ¹⁷ e ka ri udu shi ẹ o, e gbo zese ẹ a shi ikanya ali ingmemhi enete.

3

IPolu oo, a so iromhi na wewe

¹ Ni mhi ro gbe oli ukhomhi inyoghuo, a ke so iromhi na anye. A so iromhi ni ungmehi oyi Onomhue o nyanya ke ga asha kpa, ni egbo e gbo mie oli, ni e ri ufumhi ke ghi Eshinegba, abi a li mie oli abi o ro la ẹ iteva. ² A gbo ke so iromhi Eshinegba o rue anye obo oyi egbo ebe ali ena okholo lasele, irari khi o a khi ogbokpa o miesuo.

³ Ama oni a ri egbe ẹ nga Onomhue o khi. O ya ri itoto na ẹ o khukhu ẹ obo oyi ona okholo. ⁴ Anye regbenga Onomhue khi a ri ẹ ali khi a kiele ẹ ke ri ẹ emini anye sese ẹ. ⁵ Mhi lema, Onomhue o ka udu oye ẹ leṣe inono ni o fune ni Eshinegba o mhue ali ni iKirisiti o ree migha egbegbo.

Ogbogbo o ke gbe akanya

⁶ Inyoghuo, anye ri eva oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa mhesa na ẹ, a ti kia na inyoghuo okhoghuo ni o la agbo owaza ni o ya deba osese ni anye ẹ sese ẹ. ⁷ Ee oye ẹ leṣe khi o ti ni a ke li abi anye ẹ li. Anye ẹa li owaza abi anye ro nu ẹ la, ⁸ wekhi eri anye mie ogbokhoghuo emhi le ni anye a falu ota shi. Eri anye ri ochogho gbe akanya, opfo o ta anye ghe ẹ ẹ oguota ali ẹ ẹ iyose, ini anye khi ya khi itsua na onge ẹ tsua. ⁹ Oa khi itobo khi anye ẹa te eni ẹ mhila ẹ ikpaghiobo, anye ro ligho ngeli. Eri anye ligho, ni anye khi irokhokho ni aa ke deba. ¹⁰ Abi anye ro nu ẹ la, anye gueye ẹ khi, "Ogbo ni o a lama gbe akanya o khi le eminale."

¹¹ Eri anye ngme ona itobɔ khi anye suɔ khi ɛgbɔ eghuo e la ɛ iteva ni ɛa lama gbe akanya, ni ɛa ya li emhikhoghuo ama ikanya eyi ɛgbɔ elese ɛɛ sɔnɔ unu ke pfuɛɛɛ-a. ¹² Anye ri eva oyi iJesu iKirisiti Onɔmhuɛ mhɛɛ na ɛgbɔ eghoghɔ, anye gbo tse agua yɛwɛ e ke ngeli angeli ni o te odɛ. E ke gbe akanya ni e te mɛ emhi ya ke le. ¹³ Ama ɛɛ inyoghuo a khi zɛ ni onete iriɛɛ o susu ɛ.

¹⁴ Ini ɔgbɔkhoghuo ɔ la ɔ ni ɔa ya ri omhɛɛ ni a kɛkɛ shi ebe ona gbe akanya, a lolo tɔ ɔgbɔ ɔghoghɔ ɔkpɛ. A khi kugbe ɔgbɔ ɔghoghɔ ɔ, ni omama o mu ɔli. ¹⁵ Ama a khi ngeli deba li abi ɔbe ɛ, ama a ri ochoghɔ tse agua ye ɔli abi inyoghuo.

Ingmemhi ni e kpe ukhokho

¹⁶ Onɔmhuɛ luɛghuo ni ɔ khi odɛ opfɔmhɛ oyawa ɔ ka ri opfɔmhɛ na ɛ ɛghɛghɛ kpa ali odɛ khi odɛ. Onɔmhuɛ ɔ ka nu ɛ la.

¹⁷ Mhɛmhɛ iPɔlu mhi ri obɔ oyɛmhɛ kɛkɛ ebe ona ghi ɛ. Mhi tɛɛ ɛ. Ina mhi liɛ kɛkɛ eva oyɛmhɛ shi ebe ni mhi kɛkɛ kpa. Ina mhi liɛ kɛkɛ ebe.

¹⁸ Okhale oyi iJesu iKirisiti oyawa o ka nu ɛ la nya.

Ebe onodode ni iPölu o keke ghi ITimoti

¹ Mhemhe iPölu aghiusomhi na kee oyi iJesu iKirisiti, rote omheşe oyi Eshinegba ni o mie awa pfuese ali iJesu iKirisiti ni o khi irudushi oyawa.

² Mhemhe mhi keke ebe ona ghi iTimoti, ni o khi egbegbi omimhe elemhi imiesuo, okhale ali ilelemhi ali opfomhe enayi Eshinegba e ka khi eye.*

Mhue egbhe shi ena oseşe egbhöli egbe

³ Mhia nono ni u la eöli Efesoşi abi mhi kie kpe gueye abi mhi rö leş iMasidonia, ni u me asha gueye egbo eghuo ni e la oobo o sese oseşe egbhöli e mu migha. ⁴ Gueye we, e tsua okhe igbaekele oyi egbo enede ali ida-eche ku-a ni o khia khi ekhako o lese röo bhale, ea ya kpaghie akanya oyi Eshinegba ni o rote irudunga bhale obo. ⁵ Emini o ze ni a rö mheşe omheşe ona khi, ni a rö guise inono, ni o rote udu no pfuase bhale le, ali oni o rote udu-onete ni o gue ogo ezo ali egbegbi irudunga bhale. ⁶ Egbo eghuo e she rote enana lasele, nyene egbe je ingmemhi afue. ⁷ Ee nono ni weşe e khi eseşe Ishi eyi iMosisi eyi Eshinegba, ama ea lese emini e ngme wekhi eri e lese emini e ri itoto ge ma gue gagaga.

⁸ Awa lese khi ushi o ti ini awa gue deba li abi awa kha li. ⁹ Awa lese khi oa khi itobo egbo enete a rö shi ushi, ama itobo egbo ni ee gbe ushi-a ali ighiatö ali eni ea mhue ulishi Eshinegba ali ena olamhe, ali egbo ni ea lese ugamhi, ni ea mu ekpe e na emhi eyi Eshinegba, ali egbo ni ee gbe itawe ali inyewe-a, ali egbo ni ee gbe ugbeli. ¹⁰ A shi ushi na egbo okia ali eni nu emöse nabi weşe ali ikpotso nabi weşe ee gbhe, ali egbo ni e muno egbo o de, ali egbo ni e lo egbhue ali eni ee pfi otselö egbhue, ali emhi elese ni ea de shi egbegbi oseşe, ¹¹ ni o khi oseşe ni o de shi usomhi onete oni o mhöli ufumhi oyi Eshinegba, ni o mhöli ikhivöse ni a rö nga mhe obo.

Ikphemhi shi ilelemhi oyi Eshinegba

¹² Mhi kphemhi na iJesu iKirisiti Onomhue oyawa ni o ri itoto na mhe, ni o me khi mhi te o ni o rö ze mhe shi akanya oyöli. ¹³ Abi o tseku khia khi egheghe ni o dose khi mhi pfi unu-a deba Eshinegba, ali ni mhi i jili egbo ni e miesuo, ni mhi nu we khöli, oo mhöli ilelemhi na mhe irari khi umhaleşe ali umha miesuo o remhe li gho.† ¹⁴ Onomhue oyawa o ya tutu okhale ku mhe. O ri irudunga ali inono na mhe ni e khi eyawa irari ikugbe ni awa ali iJesu iKirisiti awa kugbe.

¹⁵ Egbegbi ungmehi na, ni awa kha mie shi nya, khi eri iJesu iKirisiti o bhale agbo ya tsumhi ena olamhe, ni o khia khi mhemhe mhi ga khölo ne nya. ¹⁶ Ama eri Eshinegba o mhue ilelemhi na mhemhe ni o khölo ne ena olamhe nya, ni a rö bhale ya e khi irabomudu oniemhi ni iJesu o mhue na mhe o khi irökhökhö shi egbo ni e ke ya mie öli suo o, ali eni e ya mhue agbo na agboagbo. ¹⁷ Ekpe ali ufumhi o khi oyi Oghie na agboagbo, ni oa ya ghu, ni aa ya me, Eshinegba ni o khi oghuo kpe, rote agboagbo ya je agboagbo! Atşe.

¹⁸ Yeşe iTimoti omimhe, ena e khi omheşe ni mhi rö ne, ni e de shi abi a li me eke shi e egbe egheghe ni o dose. Ke ri omheşe ena gbe akanya, irari khi itsua-okhue e khi ne, ni u rö doşe ya khöli okhöli onete, ¹⁹ kie mu irudunga

* 1:2 Li ze Ika 16.1 † 1:13 Li ze Ika 8.3; 9.4-5

oye ali udu onete ni o gue oḡbo ẹzọ oye mhue. Ẹḡbo eghuo ni ẹa ke riẹle emini udu onete ni o gue oḡbo ẹzọ oyewe o gueye we e riẹle, eri irudunga oyewe o de guoḡho-a abi oko-okẹ oniemi. ²⁰ Ẹḡbo enabi eghoḡho iManiusi ali Alezada e khi, ni mhi wolọ abọ na okphaghie ni o sese we ingme, ini e khi ke ngme ungmemhi ipfiunu-a deba Ẹshineḡba.

2

Ugamhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo

¹ Mhi gueye e, a kpe te odode so iromhi na eḡbo kpa. Abi u lie gue emini e to e le, lema Ẹshineḡba shi ilelemhi na we, u kphemhi na Ẹshineḡba na we. ² U li so iromhi na enighie ali eni ee mhesẹ ni awa, ni e ro doḡe ke la agbo na tsuke ali opfomhe, elemhi ekpe oyi Ẹshineḡba rote igue-ngeli. ³ Ona oo ti, o ma ri egbe a mu Ẹshineḡba otsumhi oyawa. ⁴ Ni o nono ni oḡbokpa o mhọli imiepfuese, ni o gbo lese igesikia. ⁵ Irari khi Ẹshineḡba oghuo o lao, ali omigha iteva oḡbo ali Ẹshineḡba oghuo, omose ni a lu iJesu iKirisiti. ⁶ Ni o ri egbọli bhale shi otoeloli, ni o ro mie eḡbo nya pfuese. Ona o khi usomhi ni Ẹshineḡba o nono ni loli gueye oḡbokpa ni o gue de shi eghẹghẹ oyoli. ⁷ Ona o ze ni a ro ghie mhe abi aghiusomhi na kee ni iKirisiti o ze ali osese oyi iJeta ni mhi ro gue usomhi irudunga ali igesikia le. A khi eḡbue mhia lo, igesikia mhia guele.*

⁸ Ini a ye ugamhi, mhia nono ni emose e tsua abo eke shi iromhi isoso ni ọa mhue elemhi ibibi wekhi ekhako. ⁹ Mhi lili e nono ni eni ikpotso e gue ke so itsua ni e gbe akanya, a khi khue akhue abamemhe, wekhi ie-itsu dolodolo shi ukhomhi, wekhi iri-igolu khue akhue ali ifefe isoso wekhi itsua ni e lolod ghale isoso.† ¹⁰ Ama e ke gbe ikanya enete, ni o ye ni ikpotso ni ee khi wewe a ga Ẹshineḡba e gbe.

¹¹ Ikpotso e ke ri iregbe-tiemhile ke ku eso-a wena. ¹² Mhi aa ze okpotso ni o sese, we khi eri o ya mhue omhesẹ shi emose ukhomhi. O ke tsaghie-a. ¹³ Itobo khi Adamu a kpe ma neni a ma Ivu.‡ ¹⁴ Oa khi Adamu okphaghie o di, ama okpotso a di ni o gbe ushi oyi Ẹshineḡba-a.§ ¹⁵ Ama a ya tsumhi okpotso rote eniye ibiabia, ini o kiele e deba irudunga ali inono ali ipfuase, ni o ro mu ekpe shi egbọli egbe.

3

Eni e mhesẹ elemhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo.

¹ Oni ungmemhi ona oo gbe akanya gba. Ini oḡbo o nono ni loli khi oni o ri eloe e khu eḡbo eyi Ẹshineḡba, eminete lo ni o ghole oli. ² Oni o ri eloe a khu eni e miesuo o mema ya khi oḡbo ni o fu dose umhagueli, o khi odo okpotso oghuo, o mhue ikuegbe-a, o mu ekpe shi egbọli egbe, o khi oni a mu ekpe a na, o mema ya ke kpe abo mie epfese lo apfe oyoli le, o mema ya doḡe ke sese osese. ³ O khi khi odonyo, we oḡbo okhọli, ama o pfomhe, o khi khi oḡbo uwola, o khi nono ingme ukpago dose. ⁴ O mema khi oni o gue ri eloe e khu omhue-apfe oyoli. O khi oni imioli e mu ekpe e na, ee suo eso na li eḡbegbo. ⁵ Itobo khi ini oḡbo ọa gue ri eloe e khu omhue-apfe oyoli, se oli ya doḡe ri eloe khu igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo? ⁶ O khi khi oni o lese miesuo ni ode ọa nuẹ ne ini ititiegbe e khi vo li egbe ni o tigbe ya de pfilo epfua nabi okphaghie o de pfilo. ⁷ O mema

* ^{2:7} Li ze 2 iTimo 1.11 † ^{2:9} Li ze 1 iPit 3.3 ‡ ^{2:13} Li ze Igbae 2.7,21-22 § ^{2:14} Li ze Igbae 3.1-6

khi օգբօ ni օ mhօli eva onete iteva oyi ena edato, ini օ khi yeghe-a ni օ de ya pfilo igha օkphaghie.*

⁸ Eni eօ kpaghie elemhi owa ugamhi, e khi eգբօ ni a mu ekpe e na, e khi eգբօ ni a ri egbe e nga. E khi khi eni e da onyo օ dosօ wekhi eni eօ li oyamhi ukpagho. ⁹ E ri udu-onete ni օօ gue օգբօ eզօ mu igesikia ni a rokhasօ ni e la irudunga mhue. ¹⁰ A kpe mu we fe bino, ini օ khia khi e gue gbe, a tigbe ze we obօ օ gbe akanya օni օօ ga. ¹¹ Ighuewe e mema ya mhue ingeli enete. E khi khi eni eօ le eգբօ itsa uruli kiakia, e mhօli ayemhe ni օ pօmhe, e khi eni a ri egbe e nga shi emhikpa. ¹² Omօse օkpaghiobօ օ mema ya khi օni օ rue օkpotso օghuo shi, օ khi օni օ gue e seօ eniye eyօli ode, օ gue ri ukpeloe a khu օmhue-apfe oyօli. ¹³ Ekpaghie-obօ eni e gue ga, e she roli mie ashini օ mu elo, ali e dobe ri igbedu e ngme ingme oyi irudunga oyi ijesu iKirisiti ni e mhue.

Osheli ni o la irudunga oyawa

¹⁴ Aboriekhia khi mhi ririe mhօli օli shi udu khi mhi ya kele bhale ya bine, mhi ro kie keke eni omheօ ena ghi e. Eghेghе aghօ ni a bhale ya e khi, ¹⁵ ini օ khia khi mhi teօ deօ, ebe ona օ ya seօ e abi օ ti ni eգբօ e li ke ngeli elemhi օmhue-apfe oyi Eshinegba, ni օ khi igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suo oyi Eshinegba ni օ la agbo. Ikhigbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suo ni օ khi օche ali irogbekօ ni a ma igesikia nga. ¹⁶ Igesikia ni օ la osheli oniemi ni օ la irudunga oyawa օ fu dosօ oni օգբօkhօghuo օ mhue ekhako e shi.

Ijesu օ bhale agbo abi օգբօ,

Ayemhe օ roli khase
khi օ ghօle Eshinegba,

igeni e me օli

A roli tse abօ gase
ushishi nya,

eգբօ e mie օli suo

elemhi agbo nya
a rue օli nga iloghie.

4

Ena Osese egbhօli

¹ Ayemhe օ guele gboo khi, ikpukhokho agbo, eգբօ eghuo e ya tsua irudunga pfi-a. E deba iyemhe ni eօ di agbo, eօ deba osese ni ayemhe օkphaghie e tsua lasele. ² Osese eghօghօ, obօ oyi elo-egbhue ena ikokoalo e te e bhale, eni udu-onete ni օ gue օգբօ eզօ oyewe օ she ghua dishi. ³ Eգբօ eghօghօ e seօ eգբօ e khi rue օkpotso, eni ikpotso e khi ye ughue, e gueye we e khi ke le eminale eghuo. Ama eri Eshinegba օ ma eminale eghօghօ, eni e miesuo ni e lese igesikia e ke ri ikphemhi mie we le. ⁴ Emhikpa ni Eshinegba օ ma օ ti, a khi me emini a kie, ama a ke ri ikphemhi mie emhikpa. ⁵ Irari khi ungmemhi oyi Eshinegba ali iromhi isօօ a ro rewe e shi eni e pfuase.

⁶ Ini u ri oni omheօ ona na eni e miesuo, u ya khi օni օ gue gbe akanya ugamhi oyi ijesu iKirisiti, ni a kele vule rote igesikia na irudunga ali osese enete ni u wa deba. ⁷ Khi mhօli emini u ri okhe oyi eգբօ neօ, ali okhe ikpotso egbhali e riօle. Ke ngeli riօle օghuemhe oyi Eshinegba. ⁸ Inisegbe-a օ mhօli ukku eminete ni օ riօle a na օգբօ, ama ni a ro suo esօ na Eshinegba, eri օ ti odekhօde, itobօ khi օ mhօli ishobօ na awa memena ali agbo ni օ ke e bhale.

* 3:7 Li ze iTato 1.6-9

⁹ Ungmemhi igesikia na ni o ti ni a mieshi, ni a gbo lama shi o. ¹⁰ Onana o ri anye rōshēka a gbe akanya egbegbo, irari khi awa she ri irudushi oyawa shi Eshinegba obo, oni o lao ni o khi Omiepfuese oyi ogbokpa, eni e miesuo kpaashi.

¹¹ Mhese, u gbo sese ena nya. ¹² Khi ze ni ogbokhoghuo o ri eloe gbe e irari khi ozele u khi, ama rote ungmemhi oye, ali agbo oye, ali inono oye, elemhi irudunga ali ipfuase oye khili irokhase na eni e miesuo. ¹³ Ya ramhi eghēghe ni mhi ro ya bhale, ri eloe shi o kie ke ze Ebe-no-pfuase khase igbaa, u kie le e tse-abo oni ungmemhi, wa sese we. ¹⁴ Khi ri obo gbe isomhopfa ni Eshinegba o ro ne nye. Oni a ro ne abi a ro mekeguele shi e egbe ali abi eni egbhali e ro ri abo nge egbe.

¹⁵ Ke ri eloe shi eni emhi ena egbegbo, u ri egbe e na we pfo ni egbo nya e ke me ije-odalo oye. ¹⁶ Ri eloe shi egbe e egbe ali osese oye. Kie ke ri ele emhi ena, irari khi ini u wa ligho u ya tsumhi egbe e ali eni e suo e.

5

Abi ee a ke li esamhi-olimhi, ali egbhali ali ighumha

¹ Khi dese ogbhali, ri ipfomhe uruli nu oli ngme abine khi ite o khi. Ke ri ele deba ozele abine khi inyoghuo e u ngeli e deba. ² U ri ele deba ikpotso eni egbhali abine khi inye e khi. Ke ngeli deba ozele ikpotso abi inyoghue ni ikpotso.

³ Khi ri eloe gbe esamhi-olimhi ni e khi esamhi-olimhi egbegbo, ni e mholi otomhe. ⁴ Ini oni osamhi-olimhi o bia eniye, o ke khia khi o mhue imimi, eni eniye e kpe ke ri emini e wena imiesuo gbe akanya, abi e li ri eloe e khu omhue-apfe oye we. Ini e lina, eri e feli eni e bia we ali itita we egho, irari khi onana o ma ri egbe a mu Eshinegba. ⁵ Oni o khi osamhi-olimhi igesikia ni o ke ye ughue, ni lolighuo o la, o she regbenga Eshinegba, o so iromhi e mhila li ikpaghiobo obo, eleoguota ali ele iyose. ⁶ Ama osamhi-olimhi ni o ri egboli shi aruele agbo, o she ghu-a ini ayemhe oyoli o kie tseku lao. ⁷ Mhese enana na we ini a khi me gue shi we egbe. ⁸ Irari khi ini ogb o ri ukpeloe khu ena omhue-apfe oyoli, tete imi oli ali ughue oli, o she kie oni irudunga. O kholo dose oni o miesuo.

⁹ Khi keke eva oyi osamhi olimhi kuma eva eyi esamhi-olimhi se ni o she dose ikpe egbhuse, oni o khia khi utoghuo-kpe o kpe lese ye ughue. ¹⁰ O khi oni a suo eko shi ikanya enete, okpotso ni o gue kuele imioli. Ni o mie epfese e shi owa. O gue a gbe ikanya deba eni e miesuo, ni o kpaghie egbo ni e la omunu obo ni o ri egboli shi onete ododa iriele.

¹¹ Ama khi ri eva oyi ozele esamhi-olimhi shi ebe. Irari khi ini oghumhe idiege oyewe o nga we ukhomhi le dose ugamhi ni e ga iKirisiti, e vu ya ngeli.

¹² Eri e rote agho lue, irari khi e she gbe irona ni e kpe te eke ro nga ni iKirisiti-a. ¹³ Egbo owaza e khi ni ee kia ifui owa. Oni o kholo ne nya khi ee le egbo itsa uruli kia kia, ee sono unu ingme ni aa fe lu we shi, ee ngme ungmemhi ni ea kha ngme. ¹⁴ Itobe igbo, o ghole mhe ni ozele esamhi olimhi e ye ughue, e bia eniye, e ri eloe e khu omhue-apfe oye we. Ini awa khi ri eghēghe na ebe awa me asha yese awa eva-a. ¹⁵ Eni esamhi-olimhi eghuo e she lase ode oyi iKirisiti le deba okphaghie. ¹⁶ Ama ini okpotso okhoghuo ni o miesuo o mhue osamhi-olimhi shi unuekpe oyoli, o mema ya ke ri eloe khu oli, o khi rue oli ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ke tsua, ni e dobe ri eloe ke khu eni e khi egbegbi esamhi-olimhi ni e mholi otomhe.

¹⁷ A ke fali eni egbhali ni e ri igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e kia ni e gue gbe akanya egbegbo ifata agbhagbhamhi eva, tete eni e mema lolo toto

obọ itse-abọ ali osesẹ ungmemhi oyi Ɛshinegba. ¹⁸ Irari khi ebe ọ ngme ọli, u khi gẹ ena unu ini u roli ẹ kpishi ikpamhi emhi. A ke fali egbakanya ifata eyewe.* ¹⁹ Khi roli shi egbegbi ingme ini ọgboghwo a bhale ya ngme ingme shi ọgbhali egbe, se ini e gbe aava okekhi aase.† ²⁰ La odalo egbo kpa ke dese eni e lamhe ni o tse agua ye enekpole.

²¹ Mhi la ukpeloe onayi Ɛshinegba ali iJesu iKirisiti ali oyi igeni ni e pfuase mhese ne, u ri omhesẹ ena gbe akanya, khi rote ode oshili weẹ azẹba riẹle emhikhoghwo.

²² Khi tigbe kele ri obọ nga ogbo egbe roli nga akanya ugamhi oyi Onomhue, u khi ya nu ọli mhue okemhi shi olamhe oyi ọli. Ri egbe ẹ shi ipfuase.

²³ Khi ke da amẹ tsee, ama ke da ukuku onyo ni eminale e kele ke daghie-a shi e elemhi, abi ọ ro khia khi u ma kele ẹ ghua egbo.

²⁴ Eri a ga egbo eghuo zu olamhe eyewe, neni a re ramhi iguezo, ama olamhe oye egboese elelese e ya lasele. ²⁵ Igho a liẹ me ikanya enete gboo. Shi eghuo ni aa ya me memena, ẹa ya sheli okhesẹ.

6

¹ Eni e khi ighumha e ke ri ekpe na ega eyewe eghẹghẹkpa ini ogbokhoghuo ọ khi ze emuebe na eva oyi Eshinegba ali osesẹ oyawa. ² Ighumha e khi ri eloe gbe ega eyewe ni e miesuo, ni e mholi we, irari khi inyoghwo egbe e ga khi ni ẹẹ deba iKirisiti, oni iKirisiti ọ nono ingme oyewe. Ochoghọ e ke ga we dose abi e kpe li a ga we, Eni ingme ena e khi eni u ya ke sesẹ we, u gbo rewe ẹ ye we ude.

³ Ogbo ni ọ da sesẹ osesẹ olese ne, ọa lama shi egbegbi osesẹ oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa ali ugamhi oyawa, ⁴ eri itipfuabo-nga o she vo li egbe ni ọa ke lese emhikhoghwo. Ọ mhue ogghuemhe obe na ekhako ali uwola shi ingmemhi ni ẹẹ pfi ofuma ali uwola ali itsue ali ireloevioa. ⁵ E gbolo ẹ pfi ekhako shi itewa egbo ni isamhi udu oyewe ọa ya gbe akanya te ode, ni igesikia o she wa we-a. Eri ẹ dabi khi ugamhi khi epfue a roli ẹ nono.

⁶ Egbegbo lo khi ugamhi o ri ogbo ọ mhue epfue egbegbo, o ri emini u mhue khuese ẹ. ⁷ Irari khi awa a kpe tsua emhikhoghwo bhale agbo ona. Igho awa a li rote agbo ya tsua emhikhoghwo vu. ⁸ Irari onana, ini awa da mhue eminale ali itsua na so ne, o khuese awa. ⁹ Ama eni ẹ nono ni wewe e pfue eri ẹẹ de pfilo imufe ali igha ali ogghuemhe eyi oyeghe ni ẹ kuale ogbo utse, ni o pfi egbo pfilo epfua ali oyese. ¹⁰ Irari khi rote oyamhi ukpagho iwali onobe nya e te ẹ ze lasele. Egbo eghuo e she kphakpha egbe ini e mhue ikpagho, ni o she rewe kia lase ode irudunga le. E she ri ebubu oya yese egbe we udu-a.

Agbo ni o ti ni oni o miesuo ọ la

¹¹ Ama yeye Omose oyi Ɛshinegba, ti egbe emhi enana nya le, na ke khu ipfuase, ali iriele emini o ti Ɛshinegba eloe, ali irudunga, ali inono, iregbemie ali angeli ipfomhe. ¹² Ga ri itoto eye nya na unamhi oni irudunga oye, ni u mie eleli agbo na agboagbo. Itobo khi oni agbo onana Eshinegba ọ lu ẹ shi abi u ro pfi otsele shi irudunga oye odalo ebubu egbo. ¹³ Odalo oyi Ɛshinegba ni ọ ri agbo na emhi nya ali odalo oyi iJesu iKirisiti, ni ọ pfi otsele odalo iPotiusi iPaleti, mhi la mhese ne ena,* ¹⁴ u ri omhesẹ enana gbe akanya, ri igesikia mu we mhue gbaa ya ramhi ele ni iJesu iKirisiti Onomhue oyawa ọ ro ya bhale. ¹⁵ Oni bhale oyoli o ya tse shi eghẹghẹ ni Ɛshinegba ọ mhese ọli shi te,

* **5:18** Li ze iDeut 25.4; iMat 10.10; iLuk 10.7 † **5:19** Li ze iDeut 17.6; 19.15 * **6:13** Li ze iJon 18.37

lọli ọ khi Oghie ọghuo kpele ni a khivọse na, Oghie oyi ighie nya, ali Onomhue oyi ekhemhue nya. ¹⁶ Lọlighuo kpele ọ lese la ọ le agbọagbọ. Eri ọ la ákpá ni ọgbọkhọghuo ọa gbudu a ti mama. Oni ọgbọkhọghuo ọa me ghue wekhi eri ọgbọ tige dobe ya me ọli ghue. A ri ufumhi ali ekpabọ oniemi nali. Atse.

¹⁷ Mhesẹ na ẹgbọ ni e pfue shi elemhi agbọ ona, e khi ke ti-ipfuabọ nga, a e khi ri udu shi epfue ni ẹa ze ri egbe ẹ da, ama e mhue irudushi na Eshinegba ni ọ ri emhikpa somhi awa opfa tuọ, awa rọ ke li agbọ. ¹⁸ Mhesẹ na we e ke riefe onete, e khili eni e pfue shi elemhi onete iriefe, e ke somhi ẹgbọ opfa, e ke rote emini e mhue rue obọ-a. ¹⁹ Ini e da li na ne, e ya ti epfue ma na egbewe abi irogbekẹ ni o migha, elemhi agbọ ni ọọ bhale, ni e la agbọ ni Eshinegba ọ nono ni e la.

²⁰ ITimoti, ri ẹloe khu emini a rọ shi e obọ. Khi kuma ingmemhi ni ẹa khi eyi Eshinegba ali ekhako eyeghe ni ẹgbọ eghuo e ri ẹgbhọli ẹ lu ilese, ²¹ ni ẹgbọ eghuo e deba ni o rewe lase ode irudunga oyewe le.

Okhale oyi Eshinegba o ka nu ẹẹ nya la.

Ebe onuzi-eva ni iPoļu o keķe ghi ITimoti

¹ Mhēmhē iPoļu ni mhi khi aghiusomhi na keķe oyi iJesu iKirisiti abi o ghoļe Eshinegba shi. Mhēmhē mhi keķe ebe ona. Mhēmhē ni o ghie mhi ka ri agbo ni o la iJesu iKirisiti ni Eshinegba o ro shobo na awa tse abo guele.

² ITimoti mhi keķe ebe ona ghi. Okhale ali ilēlemhi ali opfōmhē eyi Eshinegba ali eyi iJesu iKirisiti Onomhūe oyawa e ka khi eyē.* ³ Mhi tse Eshinegba ni mhi ri udu no pfuase e ga abi eni e bia mhē e li ga. Eri mhi a tse Eshinegba uwegbe ini mhi la iromhi isošo sato e egbe, eļe-iyose ali eļe oguota. ⁴ Mhi áá sato eviē oyē, mhi áá nono ni mhi mē e, egheghe agho ni oghele oyemhe o vo. ⁵ Mhi áá sato egbegbi irudunga ni u mhue. Irudunga onabi inyinye o mhue ikhi iLoisi ali ni inyē iYunisi o li mhue. Mhi mie shi o khi oni irudunga o li le egbe.† ⁶ Irari ona, mhia ye e ude u guise isomhopfa ni Eshinegba o ro ne le ke gbe akanya egbegbo, eni u mie abi mhi ro ri abo nge ukhomhi. ⁷ Irari khi Eshinegba o ri ayemhe ulishi na awa, ama ayemhe ekpabo ali inono ali igue ri egbe kia.

⁸ Itobo ona, khi ze ni omama o muē ni u ro pfi otsele na Onomhūe oyawa, wekhi omama mhē ni mhi khi oghumha itobo iKirisiti. Ama kuma mhē o shi osoli imeme shi iri usomhi onete tsabo, rote ekpabo oyi Eshinegba, ⁹ ni o tsumhi awa, o lu awa ni awa nu oli la agbo ipfuase ni o khia khi o khi irari emhikhoghūo ni awa riele, ama abi o li gba li ali irari okhale oyoli. Eri a li oni okhale ona na awa rote obo oyi iJesu iKirisiti neni egheghe o gba eke le. ¹⁰ Ama mena, a she roli khasē awa rote ibhale oyi Omiepfuese, iJesu iKirisiti ni o pfueche eghuli-a, ali ni o ri agbo bhale, ni o rote usomhi onete ri agbo ni o ya ga ghu khasē gboo. ¹¹ Oni usomhi onete ona Eshinegba o ze mhē shi mhi ke guele abi aghiusomhi na keķe oyi iJesu, ali oni o o seše.‡ ¹² Itobo ona o ze ni mhi ro mē osue abi mhi li ena. Abi o tseku li, omama o mu mhē irari khi mhi lese oni mhi miesuo ali khi mhi mie shi o khi o dobe ya ri eloē khu emini mhi rongā li obo shi ogbe ni eļegho.

¹³ Emini u rote unu oyemhe suo, mu we mhōli ni e khi ete-awē ni u ro ya ke seše oseše ni o dala. Gbo sato ke la elemhi irudunga ali inono ni u mhue elemhi iJesu iKirisiti. ¹⁴ Ri eloē khu oseše onete ni a ro nga e obo, rote ikpaghiobo oyi Ayemhe-no-pfuase ni o nu awa la ini ogo khi dobe pfi oli ukhomhi kpoķe.

¹⁵ U lese khi egboķpa ni e la eke Esha e she mē mhē na, li shi iFigelusi ali Emogenesi.

¹⁶ Eshinegba o ka mhue ilēlemhi na unueķpe oyi Onesiforosi, irari khi eri o ri egbe e mu mhē egheghe kpa, o na omama iwēghe ni a so mhē. ¹⁷ Ni mhi ro ma o, abi o ro bhale iRomu, o nono mhē ya ramhi ni o ro mē mhē. ¹⁸ Eshinegba o ka ze ni o mē ilēlemhi oyi Eshinegba ogbele eļegho. U ga lese gboo abi o li kpaghiē mhē obo abi mhi ro la Efesosi.

2

Abi a liē khi Okhōli-okhūe oyi iJesu iKirisiti

* 1:2 Li ze Ika 16.1 † 1:5 Li ze Ika 16.1 ‡ 1:11 Li ze 1 iTimo 2.7

¹ ITimoti omimhẹ, zẹ ni u toto shi okhale ni o rọte obọ oyi iJesu iKirisiti bhale. ² Emini u suọ khi mhi ngme ukpẹloe ọtsẹlẹ ebubu, rẹwẹ nga ẹgbọ ni a dobẹ ri egbe ẹ nga obọ, ni e ya dobẹ sẹsẹ ẹgbọsẹ. ³ Nu mhẹ ri egbe mie osoli abi ọkhọli-okhue ọnete oyi iJesu iKirisiti. ⁴ Ọgbọ ni ọọ gbe akanya ọkhọli-okhue, ọa ya ku abọ lo emhi agbọ, irari khi ọga oyọli ọọ ke dua ni lọli ri egbe ke mu. ⁵ Igho o li khi, ini ọgbọ ọ kuma eni e ya na, aa ya rughu ọli arula oghie khi ọ lo owa, ini ọa li deba ushi ni o la unamhi. ⁶ O ti ni ọghiale ni ọ toto obọ gbe akanya, ọ kpẹ khi ọnododẹ ni ọ le emhi ẹkomhi ni ọ gua. ⁷ Sa shi emini mhi ngme ena irari khi Ọnọmhue ọ ya rẹ lẹsẹ udi emhi ena nya.

⁸ Sato iJesu egbe ni a rọte eghuli guise le, ni ọ khi unuẹkpẹ oyi iDefidi. Onana o khi usomhi onete ni mhi rọ a tse abọ, ⁹ ni o rẹ mhẹ a mẹ osoli ramhi ni a rọ ri igha shi mhẹ abọ abi ọgbọ usueso-akhue. Ama, ungmehi oyi Eshinegba ọa zẹ ẹ sọ igha. ¹⁰ Irarigho, mhi rọ ri egbe mie emhikpa irari ẹgbọ ni Eshinegba ọ zẹ ni wẹwẹ e li mie imiepfuese ni o te obọ oyi iJesu iKirisiti bhale, li shi ufumhi na agbọagbọ.

¹¹ Egbegbi ungmehi ni a ri egbe a da na.

Ini awa nu ọli ghua,
awa gbo li ya nu ọli la agbọ.

¹² Ini awa ri egbe mie,
awa ya nu ọli ke mhẹsẹ.

Ini awa kie ọli,
Ọ ya kie awa.*

¹³ Ini awa a ya gbe akanya
te odẹ igesikia,
Ona igesikia ọ kiele khi.
Irari khi ọa ya kie egbọli.

Ọgbakanya ni ọ ghọle Eshinegba

¹⁴ Ke yele ẹgbọ eyẹ enana le. U gbo tse agua ye wẹ ukpẹloe Eshinegba, e khi wola shi ingmemhi, ni ọa mhọli eleli, eri o lẹsẹ ẹ yese eni e suọ ọli-a. ¹⁵ Rọshẹka ni u ri egbee na Eshinegba abi, ọgbakanya ni ọ mie ni omama ọa ya mu, ni ọ guẹ ẹ sẹsẹ ungmehi igesikia. ¹⁶ Nuata shi ingme afuẹ ni ẹa mhọli eleli, irari khi ẹgbọ ni ẹ sọ egbe ingme eghoḡho, eri ẹ ri ẹgbọ nuata shi Eshinegba ọ. ¹⁷ Osẹsẹ oyẹwẹ, o ya ke gẹ abi ugboko. Egbọ eghoḡho khi Amẹneusi ali iFiletusi. ¹⁸ E she zobẹ odẹ igesikia obọ. E khi irọte eghuli guale o she bhale ya dọsẹ, e yese irudunga oyi ẹgbọ eghuo-a. ¹⁹ Abi bi o tseku li, iroḡbeke ni Eshinegba ọ rọ gbe eri o migha gbaa, ni a keḡe ena rọ shi ọli ọlẹlẹ khi: “Ọnọmhue ọ lẹsẹ ẹgbọ ni e khi eyọli.” Ali, “Ọnini ọ da guele khi ọyi Ọnọmhue lọli khi ne, ọ mema ya ti egbe ọkhọlọ iriẹlẹ le.”†

²⁰ Ụkpokpomhi owa ọa lẹsẹ mhuẹ itasa igolu ali eyi ẹlomho tşẹ, ama o li mhọli eyi ẹra ali ẹmẹ, eghuo, e khi eni e mu ẹlo, eghuo, e khi eni ẹa mu ẹlo. ²¹ Ini ọgbọ khuẹsẹ egbọli-a pfuasẹ lase emhi ebe le, a ya rọli riẹlẹ egbegbi emhi. A rọli pfuasẹ, ọga oyọli ọ rọli li emhi, ali khi ọ ya riẹlẹ ọli shi oni a rọ ke gbe ikanya enete.

²² Mẹ ọghuẹmhẹ ebe oyi ozele na, ke na khu iguẹ-ngeli ali irudunga, ali inono ali opfomhẹ. Kuma ẹgbọ ni e ri udu ni o pfuasẹ ẹ lu eva oyi Ọnọmhue ọ. ²³ Khi mhọli emini u ri ekhako oyẹghẹ ali umhalesẹ li, irari khi u lẹsẹ khi uwola ẹ pfi. ²⁴ Ọni ọọ ga Eshinegba ọa gbudu wola. Ọ mema khi ọni ọọ riẹlẹ isomhemhi deba ọgbokpa, ọ khi ọsẹsẹ ọnete ni ọ ri abọ ọ mudu. ²⁵ O ri ọfiẹ sẹsẹ eni ẹ nu

* 2:12 Li zẹ iMat 10.33; iLuk 12.9 † 2:19 Li zẹ iNọba 16.5

oli khako. O mhōli ōli shi udu khi Eshinegba o ya khueghie ode-a na we ro mu pfi ni o ya rewe bhale ya lese igesikia,²⁶ ali khi egbhali oyewe o ya tiemhile, e na pfue igha ni okphaghie o kpe khe we. Oni o she mu we ighumha e ke rieler oghuemhe oyoli.

3

Angeli oyi egbo ikpukhokho agbo

¹ Ke bino ōli khi eghēghē omunu o ya la o ogbele ni e kpe ukhokho. ² Egbo e ya ke nono ingme oyi egbe wewe-ghuo tse, e mhōli oghuemhe ebe na ukpago, ee tono obō udu, ee titiegebe, ee weghie egbo, ee rieler umha-sueso deba eni e bia we, ea mhōli itsuwegbe wekhi itsobode, e khi egbo ni ea mu ekpe na emhi Eshinegba. ³ Ea mhue isomhelemhi, ea mhue igbekua na ogbo, e ri unu e pfueche egbo-a, ea mhōli igue-regbekia, wekhi ilelemhi, ea nono eminete. ⁴ E ri egbewe e de, ee li umumume, ee ti ipfuabo nga, e mhōli oghuemhe na agbo ilili, ocho ni e kha ro mhōli inono na Eshinegba. ⁵ E rieler abine khi eri e miesuo, ama e kie ekpabo ni o la imiesuo. Khi mhōli emini u ri egbo eghogho li.

⁶ Egbo eghogho e bēna lo owa deba ikpotso ni ea mhue egbhali, eni usamhi oyi olamhe eyewe enedio e nase, ali ni oghuemhe khi oghuemhe oo gua. ⁷ Eri ikpotso eghogho ee nono ni e wēna, ama ea dobe e lese igesikia. ⁸ Ezeze abi ijanesi ali iJabiresi e mu okhue vule shi iMosisi o, igho eni egbo ena e li mu okhue vule shi igesikia o. Egbo ni o khia khi usamhi oyewe o a ke a gbe akanya ni e she de ode irudunga-a.* ⁹ Ama ea ya kia nuata, itobo khi oyeghe oyewe o ya ri egbe khasē ogbokpa, abi o ke li eni emose aava egho egbe.

Omhesē ni iPolu o ro na iTimoti

¹⁰ Ama u she lese osese oyemhe nya ali abi mhi lie ngeli, U lese emini mhi la agbo shi, u lese irudunga, ali irabomudu ali inono ali iregbemie eyemhe. ¹¹ U lese okhōli ni a mu vule shi mhe o, ali osoli ali emini mhi me egbe obini eoli Atioki, ali eoli iKoniomu ali eoli iLisitira. Okhōli oniemi a mu vule shi mhe o ni mhi ri egbe mie. Ama Onomhue o rue mhe o le nya.† ¹² Egbegbo lo khi, ogbokpa ni o da nono ni lue la agbo ipfuase oyi iJesu iKirisiti ne, a ya mu okhōli vule shi ōli o. ¹³ Egbo okhōlo ni e ri egbe we khi emini ea fute e ya ke rieler onobe ke khi ma o, ee di egbo, a lili e di we. ¹⁴ Ama yeye oye, toto obō emini u wēna ni u she mie shi, irari khi u lese obō oyi eni u te wēna we, ¹⁵ Ali abi u te rote omofe lese Ebe-no-pfuase ni e dobe ya re khili olesingme shi irudunga ni u mhōli na iJesu iKirisiti ni u khi oni a mie pfuese. ¹⁶ Emi ni a keke shi Ebe-no-pfuase nya, ungmehi oyi Eshinegba lo. E ti ni a ro o sese emini e khi igesikia, ali ni a ro o tse agua ye ogbo shi irieler do-a, ali ni a ro o sheshe ogbo shi ode rote umhagueli, ali ni a ro o sese ogbo igue-ngeli. ¹⁷ Ni ro a bhale ya e khi a sese Omose oyi Eshinegba egbegbo ni o gue ke gbe ikanya enete ododa.

4

¹ Ukpeloe oyi Eshinegba ali iJesu iKirisiti, ni o ya gue egbo ni e lao ali eni e ghua ezo, ali oni o bhale ya mhesē abi Oghie, mhi la ri oni omhesē onana ne. ² Ke tse abo oni ungmehi, ke mu egbe eghēghē kpa ni u ro ke tse ōli, o khi eghēghē ni o ti, o ke khi eghēghē ni o a ti, ke sheshe egbo, wa dese we ali u ri udu e shi we o. U ri iregbemie ri ofie sese we. ³ Irari khi eghēghē odo bhale ni egbo ea ke ro ya ri esō shi egbegi osese. Ama ni e ba ke suo emini e ti we esō,

* 3:8 Li ze Okiali 7.11 † 3:11 Li ze Ika 13.14-52; 14.1-7,8-20

e ya ri ochogho ti esese gbili gasẹ egbe ni e ya ke ngme emini esọ ni ẹ riẹle wẹ ẹ nono ni wewe e ke suo. ⁴E ya rue esọ egbegbi ungmehi le, e ri esọ shi okhe nede. ⁵Ama yeye oye, u mema ya ku egbe-a abibi o riẹ li. U ri egbe mie osoli, ri abo mu udu ini u wa a me osoli. Ke gbe akanya oyi oni o ri usomhi onete a tse abo, u ri elo shi ikanya eye e gbe abi oni o ga oyi Eshinegba.

⁶Irari khi a she ku mhe abi onyo ni a ku shi iluasobo, ali oni eghẹghe o she bhale ni mhi ro ya ghua. ⁷Mhi she kholi oni okholi onete, mhi she na oni unamhi pfo, mhi mu oni irudunga mhuẹ ya to. ⁸Mena, a shi ri arula igue-ngeli shi na mhe, ni Onomhuẹ ni o pfuase ni o khi oso-ẹzo o ro ya na mhe ogbe na eghẹ. Oa khi mhemheghuo tse a ya roli na, ama li shi egbọ ni e nono inyene egbe bhale oyoli.

IPolu o o ghie iTimoti usomhi

⁹Roshẹka ni u kele ramhi mhe egbe. ¹⁰Irari khi iDemasi o mhọli inono na oni agbo ona. O she tsua mhe pfa je eoli iTesalonika. IKiresenisi o she je eke iGalesha, iTatosi o je eoli iDalimatia.* ¹¹ILuku lueghuo kpe o ke lese nu mhe la akana. Rue iMaki mhọli obọ bhale, irari khi o mhọli ikpaghiobo na mhe oni akanya.† ¹²Mhi ghie iTakikosi je eoli Efesosi.‡ ¹³Ini u wa bhale rue awulu ugbakpi ni mhi ro shi obọ oyi iKaripusi obini eoli iTiroasi ali ebe eyemhe mhuẹ obọ bhale. Tete ekuẹ elamhi ni a keke emhi shi.§

¹⁴Alẹzada oni o lumbi ikhuli, o li mhe onobe gba. Onomhuẹ o ya fali oli ota shi emini o riẹle.* ¹⁵Yeye li mu egbe e shi oli egbe, irari khi eri o lolo mu okhue vule shi usomhi ni awa ro o tse abo o.

¹⁶Abi mhi ro kpe tode pfa egbe mhe shi eke, ogbokhoghuo o a nu mhe migha, eri wewe nya e na tsua mhe pfa. Eshinegba o khi roli mu ota so we. ¹⁷Ama eri Eshinegba o migha kpesẹ mhe, o ri ekpabo na mhe ni a bhale ya e khi, rote obọ oyemhe, oni ungmehi o lolo ze guele ni egbọ iJeta e suo li. Ali ni a ro tsumhi mhe obọ oyi eghuli abine khi a mie ogbo unu oyi idumhi. ¹⁸Onomhuẹ o ya pfuese mhe okholi obe ni o vule shi mhe o, ali khi o ya rue mhe bhale iloghie oyoli tselele. Loli o mhọli ufumhi ele na agboagbo ya je agboagbo. Atse.

Otse ni o kpe ukhokho

¹⁹Tse iPisilia ali Akuila ali omhuẹ-apfe oyi Onesiforos ni mhe,† ²⁰Erasitosi o la eoli iKoriti, ali mhi ze iTirofimosi obọ shi eoli iMiletusi irari khi o o ghua.‡ ²¹Roshẹka ni u kele ramhi ana neni orue o o pfi. Ebulusi o o tse ali iPudenisi ali iLanus ali iKilaudia, ali eni e miesuo nya e ga tse. ²²Onomhuẹ o nu ayemhe oyẹ la. Okhale oyi Eshinegba o nu e la.

* **4:10** Li ze iKolo 4.14; iFilẹ 24; 2 iKori 8.23; iGal 2.3; iTato 1.4 † **4:11** Li ze iKolo 4.14; iFilẹ 24; Ika 12.12,25; 13.13; 15.37-39; iKolo 4.10 ‡ **4:12** Li ze Ika 20.4; Efi 6.21-22; iKolo 4.7-8 § **4:13** Li ze Ika 20.6 * **4:14** Li ze 1 iTimo 1.20; Iwolo 62.12; iRom 2.6 † **4:19** Li ze Ika 18.2; 2 iTimo 1.16-17 ‡ **4:20** Li ze Ika 19.22; iRom 16.23; Ika 20.4; 21.29

Ebe ni iPoḷu o keke ghi ITaṭosi

Otse

¹ Mhēmhe iPoḷu ni a ze abi oni oḡ ga oyi Eshineḡba ali aghiusomhi na keke oyi iJesu iKirisiti, mhi keke ebe ona. Eri a ghie mhe ni mhi ya zese irudunga oyi eni Eshineḡba o ze-a, ali ni mhi rewe khasē igesikia ni o ya sese we abi e li ya la agbo ni o ri egbe e mu Eshineḡba. ² Oni irudunga ali ilese ona o migha nga irudushi oyi agbo na agboagbo, ni Eshineḡba ni o ya lo egbhōli o ri nga na awa neni a me igbaekele oyi agbo. ³ Eghēghē ni o ghole Eshineḡba, o la rote ungmemhi oyoli ni o ro nga mhe obo ri usomhi oyoli khasē gboo. Eshineḡba oni o mie awa pfuese o ligho mhesē oli.

⁴ Mhi keke ebe ona ghi iTaṭosi omimhe esheshi elemhi irudunga, ni mhēmhe ali loli anye ga la elemhi imiesuo oghuo.

Eshineḡba Ita iJesu iKirisiti oni o mie awa pfuese o ka li okhale ne, o ri opfomhe ne.*

Akanya ni iTaṭosi o ya gbe eoli iKireti

⁵ Emini o ze ni mhi ro ze obo shi iKireti khi, ni u me asha pfuse ikanya ni e kpole nya gbe, ali ni u ze egbhali shi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na ukhomhi eoli ni e la iKireti nya. Sato abi mhi gueye khi: ⁶ Oni o khi ogbhali shi elemhi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo o mema ya khi ogbo ni o gue e ngeli, ini a khi me asha gue ezo shi oli egbe. O mema ya khi oni o rue okpotso oghuo shi. Imi oli e khi eni e miesuo ni ea khi eniye ni e gbakaa ni ea ya suo eso. ⁷ Aborokhia khi eri a ri akanya oyi Eshineḡba nga oni o ralo na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya obo egho, oḡ mema khi ogbo ni o gue e ngeli ini a khi gue ezo shi oli egbe. O khi khi ogbo ni o ri imebie e ngeli deba egbo. O khi khi oni elemhi e kele e bi. O khi khi ogbo ni o da onyo pfueche egbe-a. O khi khi ogbo ni o kele e pfi obo, wekhi ogbo ni ingme ukpagho o ghō mu egbe dose ode. ⁸ Ochoghō o khi oni o ghele e mu egbo, ni oḡ nono eminete. O khi ogbo ni o gue ri egbōli e kia. O khi ogbo igesikia, ali ogbo ni o pfuase. O khi ogbo ni o mu ekpe shi egbōli egbe. ⁹ O mema mu oni usomhi onete ni o mholi iregbenga mhue jijiji, abi a li sese oli. Loli o ro dobe ya ri osese igesikia ni oḡ sese egboese ke ri udu shi we o, ali ni o gbo ri ida-ode oyi eni e nu we e khako khasē, khi egbhōli ee lo.†

¹⁰ Irari khi egbo iju ebubu eghuo ni e miesuo ni e pfi ozughu, e la o, ni ee ngme ingmemhi afue ni ee di egbo. Wewe e sese ode egbhōli khi a mema shele ogbo neni o khi oni o miesuo. ¹¹ O ti ni a pfi we okpe unu, itobo khi eri e ri emini e sese yese udu oyi omhue-ape ebubu-a. Itobo ini e ba me asha ke ti ukpagho ma, e ro ligho sese. ¹² Egbegbi omekeguele oyewe, o ke ngme oli ghue, oḡ, "Egbo iKireti, egbo egbhōli, ali egbo ebe ali egbo iwaza elemhi-gbidi-a, a khi." ¹³ Igesikia oni ungmemhi ona o khi. Irarigho, ga lolo gbe omama ku we, ni irudunga oyewe o me asha migha. ¹⁴ Eghēghē agho, ea ke ke ri eso shi okhe afue oyi egbo iju ali ishi eyi egbo eni e kie igesikia. ¹⁵ Eri emhi nya e pfuase shi odalo oyi egbo ni e pfuase. Ama emhikhoghuo o ya ya pfuase shi eloe oyi egbo ni ea pfuase ni ea miesuo, irari khi a she kesē we udu ali isamhi-a.

* 1:4 Li ze 2 iKori 8.23; iGal 2.3; 2 iTimo 4.10 † 1:9 Li ze 1 iTimo 3.2-7

16 E ma liẹ khi wẹwẹ e lẹsẹ Ẹshinẹgba, ama eri angeli oyẹwẹ o rọkhasẹ gboo, khi ẹa lẹsẹ ọli. Ẹgbọ ni aa ti ẹ mama ali ẹgbọ umha-sueso e khi, ni ẹa ti okiẹ wẹwẹ itọtọ.

2

Osesẹ ni a ya ke sesẹ iku ẹgbọ ọdọda

1 Ghe i! Yeyẹ oye, u mema ya ke sesẹ emini o lama shi egbegbi osesẹ ọ. 2 Sesẹ emọsẹ ni e she khi egbhali, e ke ri abọ mu udu. E khi eni a mu ekpẹ na, e khi ẹgbọ ni e guẹ ri egbewẹ kia. E zẹ ni irudunga ali inono ali iregbemie oyẹwẹ o lolo mu ekẹ.

3 Gbo lighọ sesẹ ikpotso eni egbhali e ke ngeli abi ikpotso egbhali ni e la agbọ ipfuasẹ. E khi khi eni e ri unu ẹ yese ẹgbọ a, e khi ditse onyọ idada a, ama e ke sesẹ ẹgbọ ingeli enete. 4 Isheghọ ni e ke sesẹ izele ikpotso e nono ingme oyi ọdọ wẹ ali imi wẹ. 5 E khi ẹgbọ ni e guẹ ri egbewẹ ẹ kia, e khi eni e pfuasẹ. E khi shitọ ni ẹa mhọli oni ẹẹ gbe owa. E khi eni e mhọli isomheleghi. E ke nyẹsẹ ukhomhi na ọdọ wẹ pfo. Ini ọgbọkhoghuo ọ khi mẹ asha ngme ungmemhi imebie deba usomhi onete oyi Ẹshinẹgba.

6 Gbo li lighọ gueyẹ eni izeọ e khi ẹgbọ ni e guẹ ri egbewẹ ẹ kia. 7 Zẹ ni emini u wa riẹlẹ nya e khi eminete ni ẹgbọ nya e ya ke khọnya. Ri igesikia ali omuegbe ke khasẹ elemhi osesẹ ni u wa sesẹ. 8 Ke ri ingmemhi ni e gba pfo ni ọgbọkhoghuo ọa mẹ te ya ke zẹ ifue ngme ungmemhi oye. Ini ebe awa e khi mẹ emini ọa ti okhoghuo ngme shi awa egbe, ni omama o mu wẹ.

9 Sesẹ ighumha e ri egbewẹ na ega eyewẹ pfo nya, e ga ke riẹlẹ emini o ri egbe ẹ ke mu wẹ odẹkhodẹ. E khi ke solọ shi wẹ ọ ini e nu wẹ ẹ wola. 10 E khi bẹna ke do wẹ ughiatọ. E ri ochoghọ ke rọkhasẹ khi ẹgbọ enete ni ẹ gbe akanya te odẹ igesikia wẹwẹ e khi. Eghẹghẹ aghọ ni e ri osesẹ ungmemhi oyi Ẹshinẹgba ni ọ mie awa pfuese ke ghọle.

11 Irari khi okhale oyi Ẹshinẹgba ni o ri imiepfuese bhale o she ri ẹgbọli khasẹ ọgbọkpa. 12 Lọli o sesẹ awa, awa ke kie ingeli ni ẹa ghọle Ẹshinẹgba ali ọghuẹmhe oyi emhi agbọ, ni ọgbọgbọ ọ ke nu ẹgbọli ngme. Awa a ngeli angeli ni o migha shi ipfuasẹ ẹghẹghẹ ni awa la memena. 13 Abi awa li ri ukpẹloẹ shi ekẹ ẹ khẹ ogbẹlẹ ni Ẹshinẹgba ni ọ funẹ Omiepfuese iJesu iKirisiti oyawa o rọ ya nyenẹ egbe bhale. 14 IJesu iKirisiti ni ọ ri ẹgbọli bhale rọ pfa awa shi ekẹ rọte obọ oyi ọkhọlọ nya lasẹle, ali ni ọ rọ khuesẹ ẹgbọ eyọli-a, ikhi ẹgbọ ni ikanya enete igbegbe ẹ ghọle.*

15 Enana e khi emini u wa ke sesẹ. Ri afu ni mhi rọ nẹ ke ri udu shi wẹ ọ, u gbo tse agua yẹ wẹ. Khi zẹ ni ọgbọkhoghuo ọ ri ukpẹloẹ gbe ẹ.

3

Abi eni e miesuọ e liẹ ke ngeli

1 Ke yele eni ẹgbọ le, e ke nyẹsẹ ukhomhi na enighie ali eni ẹ mhẹsẹ, ali e ri ungmemhi oyẹwẹ ke gbe akanya. E mu egbe ni e rọ ke gbe ikanya enete. 2 E khi lo ẹgbhọli yese ọgbọkhoghuo eva-a, e khi ẹgbọ opfomhẹ, e khi nu egbewẹ ke wola, ama e khi eni e ri ikuegbe-a a ngeli deba ọgbọkpa.

3 Irari khi awa kpẹ li riẹlẹ ingme oyẹghẹ ali umha-sueso. Awa khi eni a di, ni a ri ọghuẹmhe egbe, ali aruele mu shi igha. Awa la angeli ubọgbọ ali ofuma ikpekpe. Áá biselemhi awa, awa gbolo biselemhi egbe. 4 Ama abi

* 2:14 Li zẹ Iwolo 130.8; Okiali 19.5; iDeut 4.20; 7.6; 14.2; 1 iPit 2.9

isomhelemhi ali inono oyi Eshinẹgba Omiepfuese oyawa o rọ feli lasele. ⁵ Ọ mie awa pfuese, ni ọa khi itobọ ingeli ni e migha shi ipfuasẹ ni awa ngeli, ama itobọ ilẹlemhi oyọli. Ọ rọte iriẹlẹ bia ali ikhuẹsẹ-pfuasẹ oyi Ayẹmhe-nọ-pfuasẹ tsumhi awa. Ọ ri agbọ onogbọ na awa. ⁶ Eri Eshinẹgba ọ tutu Ayẹmhe-nọ-pfuasẹ ku awa tuọ itobọ emini iJesu iKirisiti ọ riẹlẹ na awa. ⁷ Eghẹghẹ aghọ, awa kha khi eni ọ rọte okhale oyọli rọ pfuasẹ se, awa mele imi ọli a ni e mhọli ọli shi udu khi e mhue obọ shi ugu agbọ na agbọagbọ. ⁸ Egbegbi ungmehi ni a ri egbe ẹ nga ona o khi.

Mhia nono ni u lolo gue ọli ye wẹ jijiji, ini eni e she kpẹ regbenga Eshinẹgba, ni e kuegbe-a ke gbe ikanya enete. Eni emhi ena e ma ti gba irari khi e ma ri eleli ẹ na ogbọkpa.

⁹ Khi nu egbọ khẹ akọ shi ingme afue, ali itonọ utetọ oyi echedi idada. Khi wola ali khi khọli shi ingme Ishi eyi iMosisi, itobọ khi afue ali emini ẹa ri eleli a bhale e khi. ¹⁰ Kpẹ tse agua ye ogbọ ozughu iteva, ini ọa kie suọ, u ti gbe mẹ ọli na, ini emhikhoghuo e khi ku ẹ gbe. ¹¹ Lọli u rọ ya lesẹ khi egbọ enana e she de ode khi ode, olamhe e ke la. Angeli oyewẹ o she pfa ẹzọ mu wẹ.

Omhesẹ ni o kpukhokho

¹² Mhi kha da lesẹ ghie Atẹmasi ghi ẹ ne o ke khi iTakikosi, rọsheka ni u bhale ya ẹ mhe iNikapoli irari khi mhi she ri ọli shi udu khi oobọ mhi ya la eghẹghẹ oruamẹ.* ¹³ Abibi o riẹ li, rọsheka kpaghie iZenasị oni ọ khi ilọya ali Apolosi obọ, ini ẹẹ vu. Ri emini ẹ nono nya na wẹ.† ¹⁴ Egbọ eyawa e khi eni e wena abi a liẹ gbe akanya enete, ni e dobe ke riẹlẹ emini ẹẹ nono elemhi ogbẹlẹ na egbewe, ini e khi la agbọ ighalaba.

¹⁵ Egbọ ni e nu mhe la ana nya e ga tse ẹ. A tse eni e li miesuọ ali eni e nono ingme oyi anye.

Okhale oyi Eshinẹgba o ka nu ẹ la.

* 3:12 Li zẹ Ika 20.4; Efi 6.21-22; iKolo 4.7-8; 2 iTimo 4.12 † 3:13 Li zẹ Ika 18.24; 1 iKori 16.12

Ebe ni iPọlu o keke ghi IFilemọ

1 Mhemhe iPọlu ni a ri itobo khi mhi a gbe akanya na iJesu iKirisiti mu shi oga ighumha, mhi keke ebe ona, ali iTimoti. IFilemọ omole anye ni anye ga a gbe akanya, a keke oli ghi, 2 li shi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni o la owa oye ali inyoghuo awa ni okpotso na lui Apfia ali Achiposi ni anye ga khi ekhọli-okhue eyi Eshinegba.* 3 Eshinegba Ita awa ali iJesu iKirisiti Onomhue e ka li okhale na e, e ri opfomhe na e.

Inono ali iregbenga ni iFilemọ o mhọli

4 IFilemọ, eghẹghẹ kpa mhi ro kphemhi na Eshinegba ini mhia so iromhi ne. 5 Irari khi mhi suọ inono ni u mhọli na egbo eyi Eshinegba nya ali irudunga ni u mhue shi iJesu Onomhue. 6 Iromhi ni mhia so khi, o ze ni ilakugbe oyawa abi eni e mhọli irudunga oghuo, o ri awa lese ikhivose nya, ni awa mhọli irari khi awa kugbe iKirisiti o. 7 Inono oye i, inyoghuo-mhe, o she ri ukpokpomhi oghẹle ghi mhe, o gbo ri udu shi mhe o! U gbo guise udu oyi eni e miesuọ le.

IPọlu o so iromhi na Onesimusi

8 Itobo igho, ini o riẹ khia khi mhi kha dobe mhesẹ ne emini o ti ni u riẹle abi inyoghuae elemhi iKirisiti, 9 mhi ya ri itobo inono lema e, abi mhemhe iPọlu ni o she khi oghbali ni mhi gbo khi oni oo ga oyi iJesu iKirisiti memena. 10 Mhi lema e shi itobo oyi Onesimusi ni o la elemhi oga ighumha ana mele omimhe-a.† 11 Ni o khia khi waa ke kpe mhue emini a roli e riẹle, ama memena, o she mhue emini awa roli ya riẹle.

12 Mhi ghie oli nyene egbe e ghi e, rote ekelemhi udu inono oyemhe. 13 Mhi kha ze oli obo ni o nu mhe la akana ni o to eloli e ke ri eloe khu mhe abi mhi li la oga oghumha ena shi usomhi onete oyi Eshinegba. 14 Ama mhi aa nono ni mhi riẹle emhi okhoghuo ni u waa lama shi, ni a ro bhale ya e khi ikanya enete ni u gbe, eri u rote elemhi udu gbe we. Ni oga khi eri a tanọ e abo shi o. 15 A dobe e me khi eri Onesimusi o rote e obo vu ukuku eghẹghẹ, ni o kha ke jele deba e, o nu e la agbomagbo. 16 Oa ke khi oghumha tse, ama o fu dose oghumha, inyoghuo awa elemhi iKirisiti o ke khi. Oni awa nono ingme oyoli egbegbo o khi, abi ogbo ali inyoghuo, elemhi Onomhue.

17 Ini o khia khi u lese mhe shi onuzava oye, gbo mie oli abi u kha li mie mhe. 18 Ama ini o khia khi o lue ne, okekha khi eri o lo e ota, ku ota eyoli lo ekuẹ oyemhe. 19 Mhemhe iPọlu mhi ri obo oyemhe e keke ebe ona. Mhi ye khi mhi ya fali e ewe. Mhia ke khi oni o ke gbolo e yele e le khi mhemhe mhi mhọli agbo oye nya. 20 Irarigho, inyoghuo, ri ikpaghiobo ona na mhe itobo Onomhue, abi inyoghuo ni awa ga mie iKirisiti suọ ri oghẹle shi mhe udu. 21 Mhi lese gboo khi abi mhi lie keke ebe ona ghi e, khi u ya riẹle emini mhi e u riẹle, mhi ga lese khi u ya riẹle dose abi mhi e u li riẹle.

22 Gbo li riẹle elemhi owa oghuo shi eke khe mhe. Irari khi mhi lese khi a ya rue mhe obo a na e, ni o ri iromhi ni a so bhale ya tse.

* 1:2 Li ze iKolo 4.17 † 1:10 Li ze iKolo 4.9

²³ Epafurasi ni anye ga khi eni eę ga eyi iJesu iKirisiti, oę tse e.‡ ²⁴ Igho li khi iMaki ali Arisitakusi ali iDemasali ali iLuku ni anye ga gbe akanya, eę tse e.§

²⁵ Okhale oyi iJesu iKirisiti Onomhuę o ka la ayemhe oyi eę nya.

‡ **1:23** Li ze iKolo 1.7; 4.12 § **1:24** Li ze Ika 12.12,25; 13.13; 15.37-39; 19.29; 27.2; iKolo 4.10,14; 2 iTimo 4.10,11

Ebe ni a kẹkẹ ghi ẹgbọ Iburu Eni e miesuo

Ungmemhi oyi Ẹshinẹgba ni o rọte obọ oyi Omiọli bhale

¹ Agbọ-nẹdẹ, ebubu ẹghẹghẹ ali odẹ odọda Ẹshinẹgba ọ te ri emekeguele nu ititawa ngme. ² Ama omiọli ni ọ zẹ ni ọ le ugu emhikpa ọ ke rọ nu awa ngme ogbẹlẹ ikpukhokho ni awa la memena. Obọ oyọli ọ gbo rọte ma agbọ ³ Lọli ọ ri ufumhi oyi Ẹshinẹgba khase. Eri ọ gbo li abi Ẹshinẹgba ọ li tee. Lọli ọ ri ungmehi ni o tsua ekpabọ oyọli mu agbọ nya mhọli. Abi ọ rọ khuşẹ awa olamhẹ-a sẹ, ọ shitọ ukiẹkiẹ obita na Eghiele oyi Ẹshinẹgba ni ọ mhọli ekpabọ ni o funẹ nya.

Ufumhi oyi Omi Ẹshinẹgba

⁴ A ri oni omiọli fu dọşẹ igeni abi eva ni Ẹshinẹgba ọ rọ na li o li fu dọşẹ oyẹwe.

⁵ Ageni ọnọghuo Ẹshinẹgba ọ tigbe liẹ ọli,

“Omimhẹ u khi

amo mhi te khi Itẹ?”

Ali ọnọghuo o gbolo ọli;

“Mhi ya khi Ita ẹ,

yeyẹ u khi Omimhẹ?”*

⁶ Ama abi Ẹshinẹgba ọ rọ ya ghie Omiọli ọghuo kpe je elemhi agbọ, ọọ,

“Igeni eyi Ẹshinẹgba nya

e mema nyẹşẹ ukhomhi ga li.”†

⁷ Abi ọ rọ ọ ngme ingme oyi igeni, ọọ,

“Ọ ma igeni eyọli

abi akpekpeli,

ọ ma eni ẹẹ ga eyọli

abi ẹlẹmhi erẹ.”‡

⁸ Ama abi Ẹshinẹgba ọ rọ ọ ngme ingme oyi Omiọli, ọọ,

“Ẹshinẹgba u khi!

Omhẹşẹ oyẹ,

agbọagbọ o ya la ọ.

Ipfuase ali igesikia

u rọ ya ke mhẹşẹ

na ẹgbọ eyẹ.

⁹ Ipfuase u nono,

ingmobe ọa ghọle ẹ,

irarighọ Ẹshinẹgba u khi!

Ẹshinẹgba oyẹ, ọ she rẹ

fu dọşẹ etu-ẹ,

itobọ khi ọ ri

oili oghẹlẹ to ẹ ukhomhi.”§

¹⁰ Ọ gbolo liẹ,

“Yeyẹ Ọnọmhuẹ,

rọte igbaekẹle,

* **1:5** Li zẹ Iwolo 2.7; 2 iSam 7.14; 1 Okhẹ 17.13 † **1:6** Li zẹ iDẹut 32.43 ‡ **1:7** Li zẹ Iwolo 104.4

§ **1:9** Li zẹ Iwolo 45.6,7

u te ma agbọ.

Abọ eyẹ u rọ ma ukhuli.

¹¹ Wẹwẹ nya e ya pfua,
ama yẹyẹ u kiele ẹ la ọ.

E ya taa abi itsua ni a sọ.

¹² U khili wẹ abi ide,
e ya ọghie abi a liẹ
ọghie itsua ni a sọ.

Ama abi u li u kiele ẹ li,
agbọ oyẹ ọa tigbe
ya mhọli ukpẹse.”*

¹³ Ageni ọnọghuo Ẹshinẹgba ọ tigbe liẹ ọli,
“Shitọ mhẹ ukiẹkiẹ obita omhẹsẹ,
ramhi ni mhi rọ ya ri ebe ẹ
mele ukpẹkhomi akphawẹ-nga oyẹ-a?”†

¹⁴ Ọa khi iyemhẹ eni ẹẹ ga Ẹshinẹgba igeni nya e khi, ni Ẹshinẹgba ọọ ghie e
ke ga eni e ya le ugu imiepfuese?

2

Ukpokpomhi imiepfuese

¹ Irarighọ a zẹ ni awa lolo mu igesikia ni awa suọ mhue, ini a khi tsua awa
ibe vu. ² Irari khi ini usomhi ni igeni e bhale ya guele, o khi egbegbọ, ni a ya
na egbọ ni ẹa rọli gbe akanya osoli to shi; ³ sẹẹ awa li ya pfue oni osoli ona,
ini awa ri ẹloe gbe ukpokpomhi imiepfuese oghogho ni Ọnọmhue lẹlighuo ọ te
odode gue le, ni eni e suọ li, e gweyẹ anye khi igesikia lo? ⁴ Oni usomhi ona ni
Ẹshinẹgba ọ gbo ri ọlẹlẹ, ali ikanya ọshabọ ali ọnyalọ ọdọda zẹ ọtsẹlẹ shi, li shi
isomhopfa eyi Ayemhẹ-no-pfuasẹ ni ọ kemhi abi o li ghọle ọli shi.

Ijesu ọ bhale agbọ abi ọgbọ

⁵ Ẹshinẹgba ọa ri omhẹsẹ oyi agbọ ni ọọ bhale nga igeni obọ, ikhi agbọ ni awa
ngme ena. ⁶ Ama, a mhọli ashini a ngme ọli shi elemhi Ebe-no-pfuasẹ, ni ọọ.
“Elo ọgbọ fẹ khi,

ni ingme oyoli o rọ na mu
yẹyẹ Ẹshinẹgba egbe,

elọ ọ khi ni u rọ
lina ri ẹloe ẹ khu ọli?

⁷ U ma li kpọkẹ
na igeni dẹnẹ,

u ri ufumhi
ali ekpẹ rughu ọli,

u rọli loghie nga
emini u ma nya.

⁸ U rọli loghie
emhi nya.”*

Ẹshinẹgba ọ she ri emini ọ ma nya na li ọ rọ ke mhẹsẹ shi. Ọa kẹsẹ emhikhoghuo
le ni ọa rọ shi ọli omhẹsẹ. Ama memena, awa aa kie mẹ eni emhi nya pfo ne
ni ọ rọ nali ọ ke mhẹsẹ shi. ⁹ Ama ijesu awa a mẹ, ni a kpẹ ma kpọkẹ na igeni
ukuku ọ dẹnẹ. Oni a ri ufumhi ali ekpẹ rughu memena itobọ eghuli ni ọ ghu.
Ighọ lo, okhale oyi Ẹshinẹgba o rọli ghu-a na ẹgbọkpa.

* **1:12** Li zẹ Iwolo 102.25-27 † **1:13** Li zẹ Iwolo 110.1 * **2:8** Li zẹ Iwolo 8.4-6

¹⁰ Ni Eshinegba, ni o ma emhi nya ni o mu we mholi, o me asha ri oni ufumhi ona na ebubu egbo, o ro ri ijesu khi oni o gba pfo rote osoli ni o me. Irari khi ijesu o re egbo nya bhale imiepfuese.

¹¹ Ghe oni o ri egbo pfuase ali eni a ro pfuase nya, unuekpe oghuo e ke ga khi. Lori o ze khi omama o ma mu ijesu ni o ro lu we inyoghuo. ¹² Oo Eshinegba, “Mhi ya gueye
inyoghuo-mhe

emini u she riye,
Mhi ya la ilegba oyewe
to uwolo ikueghie oye.”†

¹³ O gbolo e,
“Mhi ya regbenga
Eshinegba.”

O gbolo e,
“Ghe mhemhe ali eniye
ni Eshinegba o ro na mhe.”‡

¹⁴ Aborokhia khi imi Eshinegba, egbo ni e ze idiegbe ogbo ali oia e khi, lori ijesu Omioli o ro li mele ogbo ni o mholi idiegbe ali oia-a. Eri o lina ini o me asha rote eghuli ni o ghu pfuse Okphaghie-a ni o kpe mu ekpabo oyi eghuli mhue, ¹⁵ ni o me asha pfuese egbo ni ulishi eghuli oo mu elekhele. ¹⁶ Egbegbo lo khi o a khi igeni o bhale ya kpaghie obo, ama imimi Aburaamu. § ¹⁷ Itobo ona a ro roli li abi inyoghuo oli nya odekhode. Ni o me asha khi Okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba ni o kpeda nya, ni o mholi igesikia ali ilelemhi shi elemhi ugamhi oyi Eshinegba, ni o me asha shishi olamhe eyi egbo-a. ¹⁸ Irari khi o li me osoli abi a ro mu oli fe, o li dobe e kpaghie eni a lili e mufe obo.

3

Ijesu o fu dose iMosisi

¹ Irarigho, inyoghuo-mhe ni Eshinegba o ze ni e khi egbo ni e pfuase eyoli, a sa ingme oyi ijesu ni awa lui aghiusomhi na kepe, ali Oga oyi ekpodalo ugamhi nya. ² Eri o ri igesikia deba Eshinegba, ni o ze oli o ke gbe akanya eyoli, ezeze abi iMosisi oni oo ga o li ri igesikia gbe akanya elemhi Owa oyi Eshinegba. * ³ A she me khi ijesu o mhue imueloe ni o fu dose oyi iMosisi, ezeze abi atona o lie mholi imueloe ni o fu dose owa ni o to. ⁴ A kie kpe lese khi ogbo oo to owa kpa, Eshinegba o ma emhikpa. ⁵ IMosisi o khi ogbo igesikia elemhi Owa oyi Eshinegba abi oni oo ga. Akanya ni o gbe o khi otsela oyi igesikia oyi emini a ya ngme ogbe na ako. ⁶ Ama iKirisiti o khi Omi Eshinegba ni o mhesa e shi Owa ugamhi oyoli. Owa oyoli awa khi ini awa da kie mu igbedu ali irudushi oyawa ni awa regbenga mhue ne.

Iyemhea ni a ro na Egbo eyi Eshinegba

⁷ Irarigho, abi Ayemhe-no-pfuase o ngme, ni oo,
“A kha suo uruli

oyi Eshinegba amo,
⁸ a khi zese udu-a,
abi eni e bia e li
egheghe ni e ro o riye
umha-sueso deba Eshinegba.

† 2:12 Li ze Iwolo 22.22 ‡ 2:13 Li ze Aza 8.17,18 § 2:16 Li ze Aza 41.8-9 * 3:2 Li ze iNqba 12.7

Eghẹghẹ ni a rọ la
 ọdagbe ifufu mu wẹ fẹ,
 9 ikhi obini ita ẹ e la
 mu mhẹ fẹ, mhẹsẹ mhẹ bino,
 e mẹ emini mhi riẹlẹ
 elemhi ikpe egbhueva
 10 Lọli o zẹ ni elemhi e rọ bi mhẹ
 deba oni agbhotu ogho,
 ni mhi rọ liẹ, 'Eghẹghẹ kpa
 udu oyewẹ o rọ rẹwẹ lo ebuli,
 ẹa lẹsẹ odẹ eyemhẹ.'
 11 Irarigho, mhi rọ ri
 elemhi-ibibi shi-ẹmuẹ liẹ,
 'Ea ya tigbe lo
 iyemhẹa oyemhẹ.' †

12 Inyoghuo, a mu egbe ẹ ini onḡe ẹ o khi mholi udu umha-miesuo, ni o ya
 lase odẹ oyi Eshinẹgba ni o la o le. 13 Ochoghọ a ke ye egbe ẹ ude, itobọ khi,
 "Amo." Oni eghẹghẹ o kie la o, ni a rọ o mu pfi, ini udimhi ni olamhẹ ọọ di ogbo
 o khi ri onḡe ẹ zese udu-a. 14 Eni e kuma iKirisiti o awa khi ini awa lolo mu
 igbedu ni awa rọte ekẹ mholi mhue ya ramhi ukpese. 15 Abi Ebe-no-pfuase o
 ngme.

"Ini u suo uruli
 oyi Eshinẹgba amo,
 a khi zese udu-a,
 abi eni e bia ẹ e li
 eghẹghẹ ni e rọ o riẹlẹ
 umha-sueso deba Eshinẹgba."‡

16 Eghuo e khi eni egbo ni e suo uruli oyi Eshinẹgba ni e riẹlẹ umha suo
 esọ deba li? Oa khi eni iMosisi o rọte ekẹ ijipiti rue lasele? 17 Eghuo o
 biselemhi deba ikpe egbhueva? Oa khi eni e lamhẹ, ni e ghuloa shi ọdagbe
 ifufu? 18 Eghuo Eshinẹgba o shi ẹmuẹ deba khi ẹa ya tigbe lo iyemhẹa, oa khi
 eni ẹa suo esọ na li? § 19 Irarigho, awa mẹ khi itobọ umha-miesuo oyewẹ ẹa rọ
 doḡe lo.

4

Iyemhẹa ni a shobo na egbo eyi Eshinẹgba

1 Aborokhia khi ishobo ni awa rọ ya lo iyemhẹa khi o kie la o, awa mu egbe
 awa ini o khi de onḡe ẹ obo-a. 2 Awa she li suo oni usomhi onete abi wewẹ
 e ke li suo ọli. Ama oni usomhi ọa mu wẹ ẹloẹ irari khi ẹa ri irudunga mie
 ọli. 3 Awa ni awa mhue irudunga, awa ya lo oni iyemhẹa. Ama eni ẹa miesuo,
 Eshinẹgba ọọ liẹ
 "Elemhi ibibi
 mhi rọ shi-ẹmuẹ,
 khi 'Ea ya tigbe lo
 asha iyemhẹa oyemhẹ.' "

Aboriekhia rọte abi o te ma agbo o te riẹlẹ oni iyemhẹa ona shi ekẹ.* 4 A
 ngme na shi Ebe-no-pfuase abi o rọ ngme ingme ogbẹlẹ onuzi-ishilua khi,

† 3:11 Li zẹ Iwolo 95.7-11 ‡ 3:15 Li zẹ Iwolo 95.7-8 § 3:18 Li zẹ iNọba 14.1-35 * 4:3 Li zẹ Iwolo 95.11

“Eshinegba o yemhe ikanya-a nya-a elenizu-ishilua.”† 5 A gbo ngme oni ingme onana khi. “Ea tigbe ya lo iyemheya oyemhe.”‡

6 Elese e lao ni a ya ri eghenge na ni e ro lo oni iyemheya. Irari khi eni e kpe suo oni Usonmi Onete ea lo oni iyemheya ogho, itobo khi ea miesuo. 7 Irarigho, Eshinegba o ro gbo ri elelese shi eke ni a ro ya lo iyemheya oyoli, ni o lu Amo. Ezeze abi o rote unu oyi iDefidi ngme oli elelese abi a kpe li ngme oli, ni o:

“A kha suo uruli oyoli Amo,
a khi zese udu-a.”§

8 Ini iJoshua o ro ri iyemheya na we lo, Eshinegba o kha gbo te ikpukhokho ri ogbele olese shi eke na we.* 9 Abi o li ena, Ogbela iyemheya o kie la o, ni egbo eyi Eshinegba e la yemhe-a 10 Itobo khi oni o da lo iyemheya oyi Eshinegba ne, eri o li yemhe ikanya eyoli-a, abi Eshinegba o li yemhe eyoli-a.† 11 Irarigho, awa roshaka ini awa dobe lo oni iyemheya ogho, ini awa khi de itobo khi awa khonya we riela umha-sueso.

12 Irari khi eri ungmehi oyi Eshinegba o mholi agbo, o gbe akanya. O mu dose itakobi ozalo eva kpa, ni o gbe lo ogbo udu, o khueghie oli-a, ni o guan emini e la usamhi ali ayemhe, o gbo li gbe lo ikpese ali ikhoro na elemhi igua. O dobe e khueghie ingeli ali isamhi na ekelemhi udu-a. 13 Emhikhoghuo o la emini a ma nya ni o sheli shi oli o. Eri emhikpa e na khueghie-a shi ukpelo oyi Eshinegba, ikhi oni awa ya ri abo khase abi awa li gbe.

Ijesu o khi Oga Okpodalo-ugamhi Oniemhi oyawa

14 Irarigho, a ze ni awa lolo mu irudunga ni awa mholi mhue, abi o ro da khia khi awa mholi Oga oyi ekpodalo ugamhi ni o Funje ni o she je odalo oyi Eshinegba. Loli o khi ijesu Omi Eshinegba. 15 Oa khi Oga oyi ekpodalo ugamhi ni o ya lelemhi awa shi emini awa do-a riela. Ama oni a she mu fe abi awa, odekhode o khi, ama o tigbe lamhe. 16 A ze ni awa ri igbedu ti deba Eshinegba ni o mholi isomhelemhi. Agho awa te ya mie ilelemhi ali isomhelemhi ni o ya kpaghie awa obo eghenge ni awa ro o nono ikpaghiobo.

5

1 Oga oyi ekpodalo ugamhi, ni a da rote elemhi egbo ze kpa, eri a ze oli ni o ke migha na we ingme ugamhi eyi Eshinegba. Ni o ke riela irona ali iluasobo na we shi olamhe eyewe. 2 Ofie o roo deba eni ea lese emini aa li, ni ee da ode, itobo khi loli o li mholi ode ni o te li gba pfo. 3 Onana o ze khi egboli o kpe luasobo a na shi olamhe eyoli, neni o luase na egbo nya shi olamhe eyewe.* 4 Ogbokhoghuo, o ya rue oni okhale ona ni a ro lu ogbo shi Oga oyi ekpodalo ugamhi. Eshinegba lolighuo tse o lu ogbo, o roli khi Oga oyi ekpodalo ugamhi, ezeze abi a li lu Eroni.†

5 Igho iKirisiti o li mie oni okhale ro lu egboli Oga oyi ekpodalo ugamhi. Ama Eshinegba oo li,
“Omimhe u khi,

Amo mhi te khi Ite.”‡

6 O gbo ngme oli shi ashese,
“Okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba
u khi agboagbo,

† 4:4 Li ze Igbae 2.2 ‡ 4:5 Li ze Iwolo 95.11 § 4:7 Li ze Iwolo 95.7-8 * 4:8 Li ze iDeut 31.7;
ijosh 22.4 † 4:10 Li ze Igbae 2.2 * 5:3 Li ze iLev 9.7 † 5:4 Li ze Okiali 28.1 ‡ 5:5 Li ze Iwolo
2.7

ezeze ọnabi iMekizedeki.”[§]

⁷ Abi ifesu o ro la agbo, atseşe ali iku-ame-ewie alo ifesu o roşo şo iromhi lema Eshinegba, ọni o kha tsumhi ọli obọ eghuli. Itobọ khi eri o ri egbọli tiemhile, ri egbọli na Eshinegba pfo, lọli o ro şo iromhi eyọli.* ⁸ Abi o rię khia khi Omi Eshinegba o khi, osoli ni o me, o roli wena isueso na Eshinegba. ⁹ Abi a ro roli gba pfo se, obọ oyọli eni e şo esọ nali e ke rote mhọli imiepfuese na agboagbo. ¹⁰ Eshinegba o ze ọli Oga oyi ekpodalo ugamhi, ọnabi iMekizedeki.

Ogbọ khi pfi irudunga ona shi eke

¹¹ Emhi ebubu e la o ni awa ya ngme shi eni ingme enana, ama o ma a munu ni a ro zolo we-a lo e esọ, itobọ khi aa mhọli oghuemhe ni a ro şo. ¹² Abi o rię khia khi a she ramhi eni e e esese egboese, ni a ro kie khi eni a sese owena eni odode eyi ingme Eshinegba egho, enyeli o ti e egbe a te eminale ni o toto ne. ¹³ Onini o da kiele e nye enyeli ne, eri o li abi omọ ni ọa lolo mhọli ileşe shi oseşe igue-ngeli.† ¹⁴ Ama eminale ni e toto, eni e womhe eloe e e le. Ikhi eni e ri itobọ eni eminale ni e toto ni e e le eghęhe kpa lese ikhioda shi emini o migha shi onete ali onobe.

6

¹ Irarigho, a ze ni awa je odalo shi oseşe ni e womheleo ni awa pfi oseşe ni a ro gba ingme eyi iKirisiti eke le. Awa khi ke gbo tiemhi eke je oseşe ena imupfi rote ikanya ebe lasele, ali oseşe ena irudunga Eshinegba, ² ali oseşe ibatizi, ali irobọ-nga ogbo egbe, ali irote eghuli guale oyi eni e ghua, ali oseşe oyi iguezo ni ogbo la je obini o ya la agboagbo. ³ O kha ghole Eshinegba awa ya je odalo elemhi owena.

⁴⁻⁶ Egbọ ni e she kpe me akpa, ni e she kpe mie isomhopfa oyi iloghie ghue, ni e kpe mie Ayemhe-no-pfuase, ni e she lese onete ni o la ungmehi oyi Eshinegba ali ekpabo oyi agbo ni ọo bhale, ni e tigbe tsua irudunga oyewe pfa, ọa ke ze e rięle ni a dobe nyene we gbolo bhale imiesuo, aborokhia khi eri e she gbolo ta Omi Eshinegba ma apfida utonuzi-eva, ri omama mu ọli gboo.

⁷ Eri awa egbo awa li abi eke. Ini ame o ruę shi eke ni emhi ekomhi e ro ze na oghiale, ikhivose oyi Eshinegba o khi. ⁸ Ama ini o ze igba ali ebuli-a, ogbo ọa mhọli emini a roli ya rięle, o ya la okhena ipfiunu-a oyi Eshinegba ali khi a ya ri erali tose ọli-a.*

⁹ Emole mhe, ini anye rię lina a ngme i, anye lese khi ọa khi e e o nu ngme, anye lese gboo khi emini e ti egbegbo a rięle, enabi egbo e e rięle ini a mie we e pfuese. ¹⁰ Eshinegba ọa ya gbe ogbo azeba. Ọa ya yele ikanya ni u gbe-a ali inono ni u rokhasę khi u nono ọli abi u li ri ikpaghiobo na egbo eyọli ni u kiele e kpaghię we. ¹¹ Anye e nono ni ogbogbo o mu omuegbe ni o mhọli mhuę ya ramhi ukpeşe, ni o rokhasę abi irudushi oyọli o toto ramhi. ¹² Anye ea nono ni a mele ewaza-a, ama ni a ke khonya eni e rote irudunga ali irobomudu mie ishobo oyi Eshinegba.

Ekha oyi Eshinegba ọa ya fiakua

¹³ Abi Eshinegba o ro tse ekha na Aburaamu, Eshinegba o romhi egbọli aborokhia khi ogboese ọa ke gbo fu dose ọli ni o ke ya romhi. ¹⁴ Ọo li, “Mhi mema ya khi vose ne, mhi ya re mhọli eniyę ali imi-imi ni e bu.”† ¹⁵ Aburaamu o ri abo mu udu, irarigho o me emini Eshinegba o ro tsekha nali mie. ¹⁶ Ini

§ 5:6 Li ze Iwolo 110.4 * 5:7 Li ze iMat 26.36-46; iMak 14.32-42; iLuk 22.39-46 † 5:13 Li ze 1 iKori 3.2 * 6:8 Li ze Igbae 3.17-18 † 6:14 Li ze Igbae 22.16-17

ogbo ọ tse ekha, ogboese ni o fu dose ọli ọọ romhi ni o mu oni ekha migha, egheghe akhokhomhe ọa ke la ọ, oni ekha o migha. ¹⁷ Eri Eshinegba ọ romhi isheli rọ rọli khasẹ eni ọ tse ekha na gboo, khi emini lọli rọ tse ekha khi lọli ya riefe ọli, khi ọa ya fiakua. ¹⁸ Irarigho, Eshinegba ọ rọ ri emhi eva ena shi eke; ekha ali isheli ni ọ romhi. Eni emhi eva ena ẹa ze mupfi irari khi Eshinegba ọa tige ya lo egbholi ghue. Irarigho awa ni awa she na deba li shi akhukhu, awa ya mhọli iregbeda abi awa li mu irudushi oyoli ni o la odalo mhue. ¹⁹ Eri oni irudushi ona o li abi azu ni o toto ni o migha gbaa, ni ayemhe oyawa o mhue. Onana o ri awa dobe dose ode ugbakpi ni a rọ pfa ode ni o lo ashini o pfuase ne nya-a.† ²⁰ Ijesu ọ she ralo itobo oyawa, ọ mele Oga oyi ekpodalo ugamhi na agboagbo-a, onabi imekizedeki.§

7

IMEkizedeki Okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba

¹ Oni imekizedeki ona, oghie oyi eoli iSalemu ọ khi, ọ gbo khi okpodalo-ugamhi onayi Eshinegba ni ọ Yagha ne nya. Abi Aburaamu ọ rọ rọte okhọli ni ọ la gbe ighie okhọli jele, imekizedeki ọ ya ẹẹ ọli ode, ọ sọ iromhi khivose na Aburaamu. ² Igho Aburaamu ọ rọte itsua ni ọ rọte okhọli ti nya ze aze-oghuo-igbe na li. Emini a ri imekizedeki ngme khi, “Oghie Igue-ngeli,” emini a ri oghie iSalemu ngme khi, “Oghie opfomhe.”* ³ Ọa mhue ita wekhi inyo, wekhi eri ọ mhọli unuekpe ni ọ te lasese, wekhi eri a mhue ashini a keke abi a li bia li ali abi ọ li ghu-a shi. Abi Omi Eshinegba, Okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba na agboagbo ọ khi.

⁴ Waa me ashini ọ fu ramhi. Egbegbi Aburaamu oni ọ gba ushishi egbo iZireni eke le, ọ ze aze-oghuo-igbe pfue ni ọ tsua rọte okhọli ni ọ ye na li. ⁵ Eri ushi ọọ Imi iLiva ni e khi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba e ke mieno egbo iZireni ni e khi inyoghuo we, aze-oghuo-igbe, aboriekhia khi imi-imi Aburaamu e ga khi.† ⁶ IMekizedeki ọa khi omi iLiva, ama ọ mie Aburaamu aze-oghuo-igbe, sọ iromhi khivose na li, ikhi omose ni ọ mie ekha ni Eshinegba ọ shi na li. ⁷ Akhokhomhe ọa la ọ khi ogbo oni kpeda, ọọ sọ iromhi ikhivose na oni ọ kpoke. ⁸ Eralo-ugamhi eyi Eshinegba ni ee mie aze-oghuo-igbe, egbo ni ẹẹ ghu-a e khi. Ama imekizedeki ona ọ fu dose we nya itobo khi a gueye awa khi agboagbo ọ laọ le. ⁹ Ogbo dobe ẹliẹ khi imi imi iLiva ni ẹẹ mie aze-oghuo-igbe, e she li ze oni aze-oghuo-igbe ona rọte obọ oyi iti-iti itawe Aburaamu. ¹⁰ Itobo khi egheghe ni imekizedeki ọ rọ me Aburaamu, iLiva ọ kie la elemhi oyi Aburaamu. Ogbo a bia li ne.

Abi ijesu ali imekizedeki e li kho egbe

¹¹ Irari khi ini akanya eghiele ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba, ni Ushi oyi iMosisi o rọ migha, ni imi imi iLiva ee gbe, o dobe ri ogbokhoghuo gba pfo lo, aa kha ke gbo ri okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba olese lasese, oni ọ li abi imekizedeki, ni ọa khi unuekpe oyi iLiva wekhi oyi Eroni. ¹² Irari khi ini a mu eghiele ona ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba pfi, a mema li ya mu ushi pfi. ¹³ Onomhue oyawa ni a ngme ingme oyoli ena, edeli olese ọ te lasese. Ogbokhoghuo ọa rọte oni edeli oyoli gbe akanya okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba ukhomhi atete ghue. ¹⁴ Awa ga lese gboo khi Onomhue, edeli iJuda ọ te lasese.

† 6:19 Li ze iLev 16.2 § 6:20 Li ze Iwolo 110.4 * 7:2 Li ze Igbae 14.17-20 † 7:5 Li ze iNoba 18.21

IMosisi ọa teva oni ẹdẹli abi ọ rọ ọ ngme ungmemhi oyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba.

¹⁵ Ibhale ni ọkpodalo-ugamhi oyi Eshinegba ọlese ni ọ li abi iMekizedeke ọ bhale, o rokhase gboo khi ushi oyi Eshinegba o she mu pfi. ¹⁶ Ọa khi itobọ khi ọ rọte ẹdẹli oyi iLiva lasese abi ushi ọọ a ke li, lọli a rọ zẹ ọli ọkpodalo-ugamhi oyi Eshinegba, ama itobọ khi lọli ọ mhọli ekpabọ ni ọ rọ ọ la agbọ agbọagbọ. ¹⁷ Itobọ khi Ebe-no-pfuase o ngme ọli khi,

“Ọkpodalo-ugamhi
oyi Eshinegba
ẹlẹ na agbọagbọ u khi,
onabi iMekizedeke.”*

¹⁸ Eri a ri obọ gbe ushi oni ẹlele nye, itobọ khi ọa mhọli ekpabọ wekhi eri o gbe akanya. ¹⁹ Irari khi Ushi oyi iMosisi ọa dobe ri emhikhoghuo gba pfo. Memena irudushi oni o ti ne a ke rọ na awa, ni o ri awa dobe ti bhale mama Eshinegba.

²⁰ Eshinegba ọ gbo romhi ishe ma ọ khi iKirisiti khi ọkpodalo-ugamhi oyi Eshinegba ọ ya khi agbọagbọ. Ọa romhi isheli abi a rọ ri egboese ya le oghie ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba. ²¹ Ijesu tse a romhi isheli rọ le eghie abi Eshinegba ọ re.

“Mhemhe Onomhue
mhi she shi-emuẹ, khi
‘Ọkpodalo-ugamhi oyi Eshinegba
u ya khi agbọagbọ.

Mhi aa ya da ọ ghue.’ ”§

²² Itobọ oni emue ni Eshinegba ọ shi, ijesu ọ rọ khili oni iregbenga ni ọ ri awa mhọli ishobọ onogbọ ni o tine.

²³ Ikhioda ọlese ni o gbo la akaghọ khi, ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ebubu elese e la ọ eghẹghe ishobọ onodiọ. Eghẹghe agho ini ọkpodalo-ugamhi oyi Eshinegba ọ ghua, ọlese ọ to elolo ọli. ²⁴ Ama eri ijesu ọ la ọ agbọ le agbọagbọ, akanya ọkpodalo-ugamhi oyi Eshinegba oyọli, eri o migha agbọagbọ ni ọa zẹ ẹ kpe na egboese. ²⁵ Irarigho, ọ dobe ya tsumhi eni e ri eva oyọli bhale deba Eshinegba zeghele. Itobọ khi eri ọ la ọ agbọagbọ, ọọ lema na we.

²⁶ Ijesu ọ khi oni Ọkpodalo-ugamhi oyi Eshinegba ni ọ kpeda, ni ọ ri emini awa nono na awa. Oni ọ pfuase ọ khi, ọa mhọli umhaguekia wekhi olamhe shi egbe. A she zọlo li iteva ena olamhe lasese, a yase ọli nga yagha dọse idane. ²⁷ Ọa li abi Ega eyi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba elese ni e kpe luase obọ oyi igbe-olamhe kua na egbewe ẹlẹkhele, neni e tigbe ẹ luase na egboese. Iluasobo oghuo iKirisiti ọ lese luase utoghuo kpele shi olamhe oyi egboese abi ọ rọ ri egbọli luasobo.* ²⁸ Egbọ eni mhue ashini o kie kpo we le shi, Ushi oyi iMosisi oo zẹ shi Ọga oyi ekpodalo ugamhi, ama ishobọ ni Eshinegba ọ ri isheli shi, ni o kpe ukhokho bhale kẹ Ushi oyi iMosisi, ọ rọ zẹ Omi Eshinegba, ni a she rọ khi oni ọ gba pfo agbọagbọ.

8

Ọga oyi ekpodalo ugamhi ọna Ishobọ onogbo

¹ Ọzukhomhi emini anye ẹ ngme na. Awa mhọli Ọga oyi ekpodalo ugamhi, ni ọ shitọ ukiẹkie obita omhesẹ oyi Eshinegba ni ọ mhọli ekpabọ nya na

obini iloghie agbọagbọ,*² ni ọọ ga abi Ọga oyi ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba elemhi Okholo ni a ri ode ghi ni o khi egbegbi igholo ni o la iloghie, oni Ọnọmhuẹ lọlighuo ọ tọ, ni ọa khi abọ eyi ẹgbọ a rọ tọ li.

³ Eri a zẹ eni e kpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba kpa ni e ri isomhopfa ali iluasobo ke luasẹ. Lọli o zẹ khi Ọni ọ kpeda na ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba oyawa, ọ mema mhọli emini ọ li rọ ya luasẹ. ⁴ Agbọ ọ kha la lọ, ọa kha fẹ khi ọkpodalo-ugamhi oyi Ẹshinẹgba, aborọkhia khi ekpodalo-ugamhi eyi Ẹshinẹgba ni ẹ deba ushi oyi ẹgbọ iJu e la aghọ eghọ. ⁵ Okholo ni a ri ide tọ ni e la ga, irọkhọkhọ ali aroro oyi emini e la iloghie e khi. Lọli o zẹ khi abi iMosisi ọ rọ ya tọ oni igholo, khi Ẹshinẹgba ọọ li, “Zobẹ ni a bhale ya ẹ khi abi a li rẹ wẹ khase ukhomhi ute, u li ya riẹle wẹ tee.”† ⁶ Ama, memena, akanya ọkpodalo-ugamhi ni a rọ na iJesus, o mu ẹloẹ dọsẹ oni a rọ na ekpodalo-ugamhi enedio, ẹzẹzẹ abi ishobọ ni ọ migha shi rọ gbe akanya o li mu ẹloẹ dọsẹ onodiọ, itobọ khi o migha nga ironga eni e ti nẹ.

⁷ Ini ishobọ oni ododẹ ọa mhọli ashini o kpọli le shi lọ, ọgbọ ọa kha ke mhọli emini a ri ishobọ olese ẹ riẹle. ⁸ Ama Ẹshinẹgba ọ mẹ ashini ẹgbọ eyọli ẹa kie te gba pfo, lọli ọ rẹ.

“Oni ogbẹlẹ ọọ bhale,
ni mhi rọ ya shobọ onogbọ
na ẹgbọ iZireni
ali ẹgbọ iJuda.

⁹ Ọa ya li abi ishobọ
ni mhi nu iti-itita wẹ shi,
ogbẹlẹ ni mhi mu wẹ oobọ
rote eke ijipiti ya fiẹ.
Ẹa ri igesikia deba
oni ishobọ ni mhi nu wẹ shi,
itobọ ighọ mhi rọ
rue wẹ ẹloẹ egbe-a.

¹⁰ Ọnọmhuẹ ọọ,
ogbẹlẹ ni ọọ bhale,
Ishobọ ni mhi ya shi
na ẹgbọ eyi iZireni na,
Mhi ya ri ishi eyemhẹ
shi wẹ isamhi,
mhi keke ọli shi wẹ udu.
Mhi ya khi Ẹshinẹgba oyewẹ,
wewẹ e khi ẹgbọ eyemhẹ.

¹¹ Ọngewẹ ọa ke ke sẹsẹ
onuzava oyọli, wẹkhi eri
ọ ya liẹ inyoghuo ọli,
‘Lẹsẹ Ẹshinẹgba.’
Itobọ khi wewẹ nya
e ya lẹsẹ mhẹ,
rote oni ọ kpọke nya
ya je oni ọ funẹ nya.

¹² Mhi ya ri olamhẹ topfa wẹ,
mhi aa ke gbo ya sato
ipfidọ oyewẹ.”‡

* 8:1 Li zẹ Iwolo 110.1 † 8:5 Li zẹ Okiali 25.40 ‡ 8:12 Li zẹ ijere 31.31-34

eyawa-a, ni awa doḅe ke ga Eshineḅba ni o la o agḅoagḅo. ¹⁵ Itobḅo ona iKirisiti o ro migha iteva Eshineḅba ali eḅḅo ri ishobḅo onogḅo ona gbe eke, eḅḅeḅe agho ni eni Eshineḅba o lu, e li mie ugu na agḅoagḅo ni Eshineḅba o ro nga. Onana o ya ze li, itobḅo khi o ghu eghuli ni o ro gbe olamḅe ni eḅḅo e lamḅe eḅḅeḅe ishobḅo onodode kua. ¹⁶ Ini oḅḅo o keke shi eke abi a li ya kemhi ugu oyoli se, ni o ro ghua, a mema ya me oli me gbo khi o she ghu-a neni oḅḅokhoghuo o ya me emhikhoghuo le ugu. ¹⁷ Irari khi emhi afue oni ebe ni a keke abi a li ri ugu ya kia o ya khi, ini oni o keke oli o da kie la agḅo ne. Ama ini o ghu-a se, a ro tigbe ri oli e gbe akanya. ¹⁸ Ona o ze khi ishobḅo onodode o a kha ze ro gbe akanya ini o lia o ma o lo. ¹⁹ Abi iMosisi o ro ze ishi eyi Eshineḅba ye eni eḅḅo se, o rue o lia eyi ena ali elamhi, o ku amḅe shi o. O rue uguabḅo oora ni a khili oolu opfopfo shi, o roli miatse eni o lia shi oni emini a keke ishi nya shi, o gbo li miatse ku eḅḅo nya. ²⁰ Oo we, "O lia eyi oni ishobḅo na, ni Eshineḅba oo awa ro ghuḅe."† ²¹ Igho o gbo li miatse eni o lia shi oni owa ugamhi ali emhi nya ni a ro la o riḅe ugamhi.‡ ²² Abi o li, khi, eri ushi oo a ri o lia ri emhi nya khi eni e pfuase, ali khi ini aa li ri o lia luase, irolamḅe-topfa o a la o. §

²³ Owa Oyi Eshineḅba na eke agḅo ni a lina ri o lia ro khi oni o pfuase, irokḅokḅo oyi owa ugamhi na obini iloghie o khi. Ama emini e la obini iloghie, iluasobo oni o tine a mema ro ya rewe shi ipfuase. ²⁴ iKirisiti o a lo elemhi okholo ni a ri ode ghi ni eḅḅo e ri abḅo ma ni o khi irokḅokḅo eyi eḅḅebewe. Ama iloghie o ri ochogho ya lo, ni o la migha odalo oyi Eshineḅba na awa memena. ²⁵ Wekhi eri iKirisiti o lo iloghie ya ri eḅḅoli luasobo itingmingme, abi Oga oyi ekpodalo ugamhi o lie tsua o lia eni ea khi eyoli e lo elemhi Owa ni o Pfuase ne nya, ukpe-khi-ukpe ya luase. ²⁶ Igho o kha khi lo, eri iKirisiti o kha me osue itingmingme abi a te ma agḅo. Ama o a khi iḅḅo. Eri o bhale utoghuo tse abi oni eḅḅeḅe o ro gba, ni o ro ri eḅḅoli luasobo ro rue olamḅe ode-a. ²⁷ Ezeze abi oḅḅo o lie ghu-a utoghuo tse, o kha da ghu-a se, o bhale shi iguezo. ²⁸ Igho a li ri iKirisiti luasobo utoghuo kpele ni a ro shishi olamḅe oyi ebubu eḅḅo-a. O ya gbo bhale utonuzi-eva. O a khi ni o ro gbo tsua olamḅe, ama ni o ro tsumhi eni e migha a kḅe oli.*

10

Iluasobo utoghuo kpele oyi iKirisiti

¹ Ugamhi onodio ni a ga eḅḅeḅe Ushi oyi iMosisi, aroro oyi eminete ni e bhale e khi. Ea khi wewe e khi eḅḅebewe we. Eni iluasobo ni a kpe luase eḅḅeḅe agho ukpe kpa, ea tigbe doḅe ri ipfuase ni o gba pfo na eni bhale odalo oyi Eshineḅba ya ga ugamhi. ² Ini eni iluasobo ee doḅe ri eni eḅḅo pfuase lo, a kha yemḅe eni iluasobo a? Irari khi e kha ri eni e bhale ya ga pfuase utoghuo kpele, ni udu oyewe o a ke mḅoli umhaguekia. ³ Ama eri eni iluasobo e yele eḅḅo olamḅe eyewe le ukpe khi ukpe. ⁴ Irari khi o lia eyi ena ali elamhi ea doḅe rue olamḅe ode-a.

⁵ Irarigho, abi iKirisiti o ro ya bhale agḅo, oo Eshineḅba,
 "Iluasobo ali isomhopfa
 ea ghole e.

Ama u she ri idiegbe na mḅe,
 ni mhi ri ungmemhi oye
 gbe akanya.

⁶ Iluasobo eni a tose
ali iluasobo igbe-olamhe kua
ea tigbe ti e eloe.

⁷ Igho mhi re,
'Ghe mhe ana,
Eri mhi bhale ya ri ele
oghuemhe oye, Eshinegba.' ”*

⁸ O te eke ya ngme, oo, “Iluasobo ali isomhopfa ea ghole e, wekhi iluasobo eni a tose ali iluasobo igbe-olamhe kua e ghole e, wekhi eri e ti e eloe.” Ama khi a lese khi eri ushi oo a mema ligho ke ri ele we. ⁹ Igho o ke re, “Ghe mhe ana Eshinegba, eri mhi bhale ya ri ele oghuemhe oye.” Eri o ri obo ri iluasobo eni elele shi eke, o ri iluasobo oyi iKirisiti to eloli we. ¹⁰ Itobo khi iJesu iKirisiti o ri ele oghuemhe oyi Eshinegba, loli o ze ni a ro ri iluasobo ni o ri idiegbe oyoli luase utoghuo kpele khuese awa nya olamhe-a pfuase.

¹¹ Elekhele, ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba nya e ro gbe ikanya ugamhi eyewe, eri e ri ele eni iluasobo gbo ri ele iti ingmi-ingme, ama ea tigbe dobe rue olamhe ode-a.† ¹² Ama abi iKirisiti, oni okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba ona, o ro luasobo utoghuo kpele oyi igbe-olamhe-kua ni o khi oyi ona agboagbokpa, ni o ro shito obita oyi Eghiele oyi Eshinegba. ¹³ Agho o ke shito migha a khe eghenge ni Eshinegba o ro ya ri ebe oli mele akphawe-nga eyoli-a.‡ ¹⁴ Irari iluasobo utoghuo kpele ni o luase o ro ri egbo eni o rote olamhe pfuase khi eni e pfuase agboagbo.

¹⁵ Ayemhe-no-pfuase o gbo pfi otsese shi ona ye awa. Oni odode, oo,

¹⁶ “Ishobo ona mhi ya nu we shi.
Onomhue o ngme gho khi,
oni eghenge ogho o kha ramhi,
mhi ya ri ishi eyemhe shi we udu,
mhi keke oli shi we ayemhe.”§

¹⁷ O ke gbo ro ma o khi, “Mhi aa ke ya sato olamhe ali ikanya ebe eyewe.”*

¹⁸ Irarigho, a kha she da ri ena topfa se, ogbo oa ke gbo mholi emini a ri iluasobo irue-olamhe ode-a ya ri ele.

A ze ni awa ti bhale deba Eshinegba

¹⁹ Irarigho, inyoghuo-mhe, aborokhia oia eyi iJesu e ri igbedu na awa ro lo Ashini o Pfuase ne nya egbo, ²⁰ ikhi ode onogbo ni o mholi agbo, ni o ri awa te ode ugbakpi ni a ro pfa ode-a a dose. ²¹ Abi o ro gbo li khia khi awa mholi okpodalo-ugamhi oyi Eshinegba oniemhi ni oo mheshe shi Owa ugamhi oyi Eshinegba na iloghie egbo, ²² awa ri udu igesikia ali irudunga ni o migha gboo ti bhale deba Eshinegba. Awa gbo mholi udu ni a ri imiatse oia eyi iKirisiti ro khi ipfuase ni ea ke mholi umhaguekia, ali awa mholi idiegbe ni a ri ame khuese-a pfuase.† ²³ Awa mu irudushi ni awa guele khi awa mholi mhue gagaga, irari khi Eshinegba ni o shobo na awa, oni a ri egbe e nga o khi. ²⁴ Awa ke sa abi awa li ya ke ri udu shi egbe o, ni awa ke ri ele inono ali awa gbe ikanya enete. ²⁵ Awa khi ti egbe ilona oyi egbawa je ukhokho, abi egbo eghuo e e li, ama, awa tobo ke ri udu shi egbe o, aborokhia khi u me khi Ogbele oyi Onomhue o shi ti e bhale.

* **10:7** Li ze Iwolo 40.6-8 † **10:11** Li ze Okialia 29.38 ‡ **10:13** Li ze Iwolo 110.1 § **10:16** Li ze ijere 31.33 * **10:17** Li ze ijere 31.34 † **10:22** Li ze iLev 8.30; Ezik 36.25

²⁶ Irari khi iluasobo olese ọa ke gbo laọ ni o ya rue olamhẹ ode-a, ini awa mema famhi ẹ lamhẹ, ikpukhokho khi a she kpẹ gue oni igesikia ye awa ne. ²⁷ Emini egbo eghoghọ e ke ya shitọ ke khẹ khi iguezọ ni o ri ulishi ẹ mu alierali na biobiobio, ni o ya pfuse eni ẹa ya suọ esọ na Eshinegba-a.† ²⁸ Onini ọ da gbe Ushi oyi iMosisi-a, ni a rọ da ri ọli gue ezọ, ni ọ rọ da lue ne, ni a rọ me otselẹ egbo aava okekhi aase, eri a gbe ọli-a, ni ọa mhọli ilelemhi.§ ²⁹ Se u sa khi a kha li nase eni e ri awe wu Omi Eshinegba eke-a, ni e ri ukpeloe gbe ọlia ni Eshinegba ọ rọ rielẹ ishobo, ikhi ọlia ni o khuẹş ẹ ọlamhẹ-a pfuase, ali eni o khia khi eri e ze emuẹbe na Ayemhẹ Okhale?* ³⁰ Irari khi awa leşẹ oni ọọ, “Mhemhẹ mhi ya nase eni e lina ngeli, Mhi ya fali oru,” ali oni ọ gbolo ẹ, “Onomhue ọ ya ri egbo eyọli gue ezọ.”† ³¹ Irari khi emhi okhena o khi ni ọgbọ ọ rọ ya pfi obọ lo ingme oyi Eshinegba ni ọ la ọ.

³² A ke sato eghẹghẹ ni a rọ leşẹ mie oni akpá, ni a rọ migha mu imiesuọ oye ẹ mhuẹ, aboriekhia khi áa na ẹ ukpokpomhi osoli shi ọ. ³³ Isheghuo, eri egbo e ga la igbaa a pfi itsue manya ẹ, a mu okhọli vule shi ẹ ọ. Isheghuo, a kugbe egbo elese ni a lighọ mu okhọli vule shi ọ. ³⁴ Elemhi eni e la ọgba ighumha ee ala ẹ. Abi a rọ ri itoto mie ẹ itsua, aa khako, a ri oghelẹ rue ẹ obọ-a na ẹ, itobọ khi a leşẹ khi a mhọli itsua eni e tinẹ ni e ya la ọ gbọagbo.

³⁵ A khi tsua igbedu oyẹ pfia, irari khi o ma mhọli eleli oniemi. ³⁶ A mhọli iregbemie, ni a bhale ya ẹ khi ini a dobe rielẹ oghuemhẹ oyi Eshinegba se, ni a mie emini ọ rọ nga na ẹ. ³⁷ Irari khi Ebe-no-pfuase ọ ngme ọli khi, “Ini o riẹ teşẹ ukukuọ,

Oni ọ ya bhale ọ ya bhale,
ọa ya teşẹ.

³⁸ Ama eni Eshinegba ọ pfa na,
irudunga e rọ ya ke la agbo,
ama ini ongẹwe ọ nyenẹ egbe ukhokho,
elemhi ẹa ya timhẹ deba li.”‡

³⁹ Awa aa li abi eni ẹ nyenẹ egbe ukhokho ni e ya pfua, ama eni e miesuọ ni a mie pfuese awa khi.

11

Irudunga

¹ Mena, irudunga khi, ini ọgbọ ọa mhọli akhokhomhẹ shi udu shi emini ọ ri udu shi eke ẹ khẹ, ali ni ọgbọ rọ mhọli ọli shi udu guẹguẹguẹ khi emini aa me ne khi e la aghọ. ² Irudunga ona, o ri egbo enedẹ le eva onete odalo oyi Eshinegba.

³ Awa leşẹ khi irudunga ona, Eshinegba ọ rọ ri ungmehi oyọli ma emini awa me eloe nya. Ni a rọ bhale ya ẹ khi, a rọte emini aa ya me eloe rielẹ emini a me eloe.* ⁴ Irudunga, o ri Ebeli ri iluasobo ni e ti doşẹ eyi iKeni na Eshinegba. Rọte irudunga oyọli, Eshinegba ọ rọ mie obọ shi ọ khi ọgbọ ni ọ mhọli angeli onete ọ khi, abi Eshinegba ọ rọ ngme onete irona eyọli. Irudunga ona o ri Ebeli kiele ngme, abi ọ rọ ririẹ ghua.†

⁵ Irudunga a rọ rue Enọki agbo vu, ini ọ khi me eghuli. Ọgbọ ọa ke me ọli, irari khi eri Eshinegba ọ rue ọli nga idane. Neni a rue ọli vu, ọ mhọli otselẹ khi

‡ 10:27 Li ze Aza 26.11 § 10:28 Li ze iDeut 17.6; 19.15 * 10:29 Li ze Okial 24.8 † 10:30 Li ze iDeut 32.35,36 ‡ 10:38 Li ze Abak 2.3-4 * 11:3 Li ze Igbae 1.1; Iwolo 33.6,9; IJon 1.3 † 11:4 Li ze Igbae 4.3-10

ogbo ni o ri egbe mu Eshinegba o khi.‡ 6 Ogbokhoghuo o dobe ya rieḷe emini e ri egbe e mu Eshinegba, ini o mhōli irudunga. Irari khi neni ogbo o ya bhale deba Eshinegba, o mema mhōli irudunga khi o la agho, khi loḷi o somhi eni e kuegbe-a nono oḷi opfa.

7 Irudunga o ri iNoa, abi o ro suo agua ni Eshinegba o tse ye oḷi shi emini aa me ne, roḷi ri ikuegbe-a ali ulishi oyi Eshinegba, khali oko-okē oniēmhi ni o pfuese apfe oḷi. Irudunga oyōli o ri umha miesuo oyi eni egbo na agbo khaṣe gboo, ni o ro mie ikhivose itobo khi irudunga oyōli o ti Eshinegba eḷoe.‡

8 Irudunga o ri Aburaamu vule abi Eshinegba o ro lu oḷi o vule ke je ashini loḷi shobo khi loḷi ro ya na li le ugu. O roḷe eke oyōli vu, abi otseku khia khi o la ḷeṣe obini oḷo je.* 9 Irudunga o roḷi ngeli eke ishobo abi ofese. Oo la ifui okholo, igbo li khi Aziki ali iGiekopu, ni e ga le ugu oni ekha oghuo.† 10 Irari khi eri o ri eḷoe shi eke khe eḷoḷi oni o mhōli irogbeke, ni Eshinegba o vi ali ni o gbo khi atsona oyōli. 11 Irari irudunga a ro ri Aburaamu dobe khi ita eniye abi o ro ririye ro she doṣe oni eghēghe ni o kha la dobe bia omo ali ni iSera o ro khi aga. Irari khi o ḷeṣe khi Eshinegba ni o shobo nali khi ona igesikia o khi lo.‡ 12 Roḷe obō oyi Aburaamu, ni o li abi oni oyōli o she pfo se, a te me imimi ni e a ze leli abi ikpētata na idane ali ekhaṣe na ese oke oniēmhi.‡

13 Agbo irudunga egbo ena e kie la ramhi ni e ro ghua. E kie miesuo khi wewe e ya mie emini a ro shobo na we. Eri e ḷeṣe li roḷe odonue pfi alo o me we odalo, o ri egbe mu we. E lama shi o khi ena eḷoḷi oboese ali epfese wewe e khi shi elemhi eke agbo.* 14 Ini egbo e da lina ngme ne, eri o rokhaṣe khi eḷoḷi oni e ya ke lu oyewe eḷe nono. 15 Ini eri eḷoḷi ni e roḷe vu kha o la we udu lo, e kha mhōli eghēghe ro mu egbe pfi je obini e te vu. 16 Eri eḷoḷi ni o tine o ri okiamhi i gbe we, oni o khi ona iloghie. Irarigho, o ri omama mu Eshinegba khi ee lu lue Eshinegba oyewe, irari khi o she mu egbe eḷoḷi shi eke khe we. 17 Irudunga o ri Aburaamu ri Aziki luasobo, abi Eshinegba o ro mu oḷi fe bino. Loḷi ni o she mie oni ekha, oḷo nono ni loḷi ri omi oḷi otuoghua kpe luasobo,† 18 aboriekhia khi Eshinegba o gueye oḷi khi, “Roḷe Aziki u te ya mhōli imi imi e.”‡ 19 Eri Aburaamu o sa li shi udu khi Eshinegba o dobe ya roḷe eghuli guise ogbo le. Eri o li abine khi eri oni Aziki o ghu-a egho, ni o ro li abine khi eri Aburaamu o roḷe eghuli gbo mie Aziki.

20 Irudunga o ri Aziki ku isemhe na iGiekopu ali iSo shi emini a ya me odalo.‡

21 Irudunga o ri iGiekopu abi o ro ya ghu-a so iromhi na imi iJosefu ava-ava, o da abo na Eshinegba abi o li kie ri egbe da orokpo oyōli.*

22 Irudunga o ri iJosefu, abi o ro ya ghu-a ngme ingme abi eniye iZireni e li roḷe eke ijipiti ya vu shi eke. O guele shi eke abi a ya li igua eyelue.†

23 Irudunga o ri eni e bia iMosisi roḷi sheli ramhi iki ese abi a ro bia li se, irari khi o khi omo na tse, ulishi o mu we ni e ro ri ukpeḷoe gbe omheṣe oyi oghie.‡

24 Irudunga o ze khi abi iMosisi o ro fu vule se, khi o lama a ke lu lue omi omi iFero onokpotso.‡ 25 O lama khi loḷi ya nu egbo eyi Eshinegba me osoli, ocho

‡ 11:5 Li ze Igbae 5.21-24 § 11:7 Li ze Igbae 6.13-22 * 11:8 Li ze Igbae 12.1-5 † 11:9 Li ze Igbae 35.27 ‡ 11:11 Li ze Igbae 18.11-14; 21.2 § 11:12 Li ze Igbae 15.5; 22.17; 32.12 * 11:13 Li ze Igbae 23.4; 1 Okhe 29.15; Iwolo 39.12 † 11:17 Li ze Igbae 22.1-14 ‡ 11:18 Li ze Igbae 21.12 § 11:20 Li ze Igbae 27.27-29,39-40 * 11:21 Li ze Igbae 47.31; 48.1-20 † 11:22 Li ze Igbae 50.24-25; Okiali 13.19 ‡ 11:23 Li ze Okiali 2.2; 1.22 § 11:24 Li ze Okiali 2.10-12

ni luẹ rọ ya li agbọ olamhẹ ukuku eghẹghẹ. ²⁶ Ọ bino ọli khi, omama ni ọgbọ ọ ri itobọ iKirisiti ẹẹ mẹ o mu ẹloẹ dọsẹ ẹpfue na ijipiti nya. Itobọ khi eleli ni o la odalo ọ ri ukpẹloẹ shi. ²⁷ Irudunga o rọli rọte ijipiti vu, ni o khia khi ulishi elemhi ibibi oyi oghie ọa mu ọli. Itobọ khi o li abinẹ khi eri ọọ mẹ Ẹshinẹgba ni aa ya mẹ ẹloẹ, lọli ọa rọ mu egbe pfi. ²⁸ Irudunga o rọli ri Ukpe iPasova na iri-olia to ogbhele kọ, ni ọ rẹ, eniyẹ iZirẹni e miatşẹ ọlia ku shi ogbhele, ini agenii eghuli ọ khi gbe emọdiọ eyẹwẹ-a.*

²⁹ Irudunga o ri ẹgbọ iZirẹni dobe da okẹ oniẹmhi ni a lu Okẹ Ifulo, abinẹ khi eni e rọte ekẹ ifufu dọsẹ. Abi ẹgbọ ijipiti e rọ li mu ọli fe, khọnya wẹ, oni okẹ o to wẹ luẹ.†

³⁰ Irudunga o ri ugbe ni a khi gasẹ ijẹriko de ya gbe abi ẹgbọ iZirẹni e rọ kia gasẹ ọli se ogbẹlẹ ishilua.‡ ³¹ Irudunga a rọ tsumhi iRẹ-abu ni ọ khi adegbe ni ọa rọ nu eni ẹa suọ esọ na Ẹshinẹgba pfua. Irari khi ẹgbọ iZirẹni ni a ghie e ka bẹna tokpẹ oni ekẹ bino, ọ mie wẹ shi owa.§

³² Sẹẹ mhi ke gbo ya ngme ma ọ? Mhi kie ke zoṅo wẹ? Eghẹghẹ ọa la ọ na mhẹ ni mhi rọ ya ngme ingme oyi iGidiṅi, iBaraki, iSamusi, ijefita, iDefidi, iSamuẹni ali emekẹguele eyi Ẹshinẹgba.* ³³ Irudunga e rọ mu omhẹsẹ eyi ighie le, e mhẹsẹ na ẹgbọ abi Ẹshinẹgba ọọ li nono ọli shi. E mie emini Ẹshinẹgba ọ tse ekha na wẹ. E guese inu eyi idu,† ³⁴ e pfuse erali ebe-a, e na pfue eghuli ogbhorọ. O losẹ wẹ, ama e toto-a, e khi idenomọ elemhi okhọli, e pfuse ekhọli-okhuẹ eyi ẹoli oboese-a.‡ ³⁵ Irudunga, ikpotso e rọ gbo mie ẹgbọ eyẹwẹ ni a rọte eghuli guise le bhale agbọ.§

Ẹgbọ elese e ri egbe mie ugbe mhi obe, ẹa lama a wolọ wẹwẹ abọ-a, ama e ghu-a shi ugbe mhi obe, itobọ khi e ri udu shi iroṅte-eghuli-guale bhale agbọ ni o tinẹ. ³⁶ Eghuo ọ, a rẹwẹ li egia, a gbe wẹ itali, a sọ eghuo igha rọ shi ọgba ighumha.* ³⁷ A tono wẹ eche, a ri isọ kie wẹ shi asha eva, a ri ọgbhorọ gbolo wẹ-a. E ri ekue elamhi ali isumha ku egbe, e khi ena umha mẹ, a nasẹ wẹ, a li wẹ umumume.† ³⁸ Ẹgbọ ni agbọ ẹa lu emhi eni ẹgbọ ena e khi. E dudu kia kia ifui ọdagbe ifufu ali ikhomhi ite abi eni ẹa mhọli apfe, ee la elemhi irui ali ifui esẹ na elemhi ekẹ.

³⁹ Itobọ irudunga oyi enana a rọ kueghie wẹ, ama ọngẹwẹ ọa kie mie emini Ẹshinẹgba ọ shobọ. ⁴⁰ Itobọ khi Ẹshinẹgba ọ she mhẹsẹ emini o tinẹ shi ekẹ ẹ khẹ awa, eghẹghẹ aghọ e kha kugbe awa ọ, ọ ri awa ali wẹwẹ gba pfo.

12

¹ Aborokhia khi ebubu ọtsẹlẹ eyi ingme agbọ irudunga e she lina le gasẹ awa ena, awa tsua emini ẹẹ zu awa odẹ ku-a ali olamhẹ ni e keṅe ti awa je ukhokho. Awa zẹ ni awa ri iregbemie ke na oni unamhi ni a roshi awa odalo. ² Awa ri ẹloẹ shi iJesus egbe ke bino ọli, oni ọ khi igbaekele ali oni ọ ri irudunga oyawa gba pfo. Oni ọ ri itobọ oghele oni a rọ shi ekẹ ẹ khẹ ọli, ri egbe mie eghuli na apfida, ọ ri ukpẹloẹ gbe omama ni ọ la apfida ya mẹ. Mena, ọ she shitọ obita ukpẹkhomhi Eghiele oyi Ẹshinẹgba. ³ Pfi ukpẹloẹ ke bino lọli ni ọ ri egbe mie ibiselemhi ni mẹ obọ oyi ẹgbọ olamhẹ, ini o khi losẹ ẹ ni o pfanọ ku ẹ alo.

* **11:28** Li zẹ Okiali 12.21-30 † **11:29** Li zẹ Okiali 14.21-31 ‡ **11:30** Li zẹ ijosh 6.12-21 § **11:31** Li zẹ ijosh 2.1-21; 6.22-25 * **11:32** Li zẹ Eguẹzo 6.11–8.32; 4.6–5.31; 13.2–16.31; 11.1–12.7; 1 iSam 16.1–1 Ighie 2.11; 1 iSam 1.1–25.1 † **11:33** Li zẹ iDan 6.1-27 ‡ **11:34** Li zẹ iDan 3.1-30 § **11:35** Li zẹ 1 Ighie 17.17-24; 2 Ighie 4.25-37 * **11:36** Li zẹ 1 Ighie 22.26-27; 2 Okhẹ 18.25-26; ijere 20.2; 37.15; 38.6 † **11:37** Li zẹ 2 Okhẹ 24.21

4 Inu-olamhẹ khẹ abọ oyẹ, ọa kie rẹ ramhi oyi eghuli ne. 5 Eri a she yele ungmehi iyude ni Eshinẹgba ọ nu ẹ ngme-a, abi imi ọli eni emọse ali eni ikpotsó? Ni ọ lẹ.

“Omi mhẹ, khi ri
 ẹloe gbe isheshe shi ode
 oyi Onomhẹ,
 ali a khi zẹ ni
 egbe pfo ẹ-a
 ini ọ sheshe ẹ shi ode,

6 Irari khi eni Onomhẹ
 ọ nono ingme oyewẹ
 ọọ sheshe shi ode,

ogbọkpa ni ọ lama
 khi omiọli luẹ khi
 ọọ na osoli.”*

7 Ri egbe mie ini a sheshe shi ode, eri Eshinẹgba ọọ riẹlẹ ẹ abi imi ọli. Mhiẹ ii, omọ onoghwo itali ọa ya sheshe shi ode? 8 Ini aa sheshe ẹ shi ode abi a liẹ sheshe omọ kpa shi ode, eri o rokhase khi waa khi egbegbi omiọli ama omọ ni aa lesẹ oni o bia li u khi. 9 Itawa ena agbo ẹa ya sheshe awa shi ode, ni awa rọ kiele ẹ mu ekpe na we? Elo o zẹ ni awa aa ke rọ lili ẹ zẹ ni oni ọ khi Itawa elemhi ayemhẹ ọ li sheshe awa ni awa mhọli egbegbi agbo? 10 Ukuku eghẹghẹ itawa ena agbo ẹẹ sheshe awa shi ode abi ọ ti we ẹloe shi, ama itobọ onete oyawa Eshinẹgba ọ rọ sheshe awa shi ode, ini awa nu ọli mhọli okemhi shi ipfuase oyoli. 11 Isheshe shi ode okhoghwo ọa ya violọ egbe, ama eri ọọ to. O kha ke deñe, o ri oni a ligho sẹsẹ ingme ẹ ngeli angeli enete, ali ọ gbo mhọli opfomhẹ. 12 Irarighọ, abọ eyẹ ẹ ni o losẹ ali ikhomhẹgbhẹ eyẹ ẹ ni ẹẹ kpheli rẹrẹrẹ, a zese we-a.† 13 A ke kia ode ni o sheshe talala, ni a ri eni e cheghẹlẹ awẹ-a ze, ocho ni e rọ ya de.‡ 14 A roshẹka odekhode ni a nu ogbọkpa la agbo opfomhẹ, ni a gbo la agbo ipfuase, irari khi ogbọkhoghwo ni ọa mhọli ipfuase ọa ya mẹ Onomhẹ. 15 A roshẹka ini ongeẹ ọ khi khi oni okhale oyi Eshinẹgba ọa ramhi obọ ali a khi zẹ ni iyese-elemhi-a o zẹ shi ẹ iteva ni ọọ pfi ingme obe rọ pfuẹchẹ egboese-a.§ 16 Ogbọkhoghwo ọ khi khi oni ọọ ku itsebọ, weẹ ongeẹ ọkhoghwo ọ li abi iSọ ni ọa mhọli ayemhẹ oyi Eshinẹgba, ni ọ ri itobọ eminale utoghwo kpele ri ugu odiọ oyoli de.* 17 A lesẹ khi eļẹlese, abi ọ ke rọ ọ nono ni lọli mie oni ikhivoşẹ, a kie ọli. Itobọ khi ọa ke mẹ asha mu udu pfi, abi ọ tseku ke ri amẹ eviẹ nono ọli.†

18 Irari khi aa bhale ute ni a dobẹ ri obọ ọ ti, onabi ute iSinai ni egbo iZireni e ke bhale, ni eļemhi erali o la a de biobiobio, ni obili ulishi o la, ali ni okiki olitsa o la khili eke, 19 ali ni akala o la de limhilihimi, ni uruli oniẹmhi o la a ngme, ni egbo ni ẹ suọ oni uruli e rọ lema oni ungmehi o kpẹşẹ agho.‡

20 Itobọ khi ẹa dobẹ ri egbe mie ushi ni a shi na we ni ọọ, “Ini o riẹ khia khi eļamhako ọ ri egbe ti oni ute, a mema ya tono ọli eche gbe-a.”§ 21 Eri emini a mẹ agho o lolo ri ulishi mu ramhi ni iMosisi ọ re, “Ulishi oniẹmhi o ga mu mhe!”*

22 Ama, mena, a she bhale ute iZayo, ali eļoli oyi Eshinẹgba oni ọ la ọ, iJerusalemu ona iloghie ali obini ilegba oghẹlẹ oyi igeni upfoleli. 23 A she

* 12:6 Li zẹ iJobu 5.17; Ekpi 3.11-12 † 12:12 Li zẹ Aza 35.3 ‡ 12:13 Li zẹ Ekpi 4.26 § 12:15 Li zẹ iDeut 29.18 * 12:16 Li zẹ Igbae 25.29-34 † 12:17 Li zẹ Igbae 27.30-40 ‡ 12:19 Li zẹ Okiali 19.16-22; 20.18-21; iDeut 4.11-12; 5.22-27 § 12:20 Li zẹ Okiali 19.12-13 * 12:21 Li zẹ iDeut 9.19

bhale igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ oyi emọdiọ eyi Eshinegba, eni a keke eva oyewe shi iloghie. A she bhale deba Eshinegba ni o khi osọ-ẹzọ oyi egbo kpa, ali a gbo bhale deba ayemhe oyi egbo enete ni a ro khi eni e gba pfo. ²⁴A she bhale deba iJesu oni o ri ishobọ onogbo ko, a gbo bhale deba oia ni a miatsẹ ku, ni ẹẹ ngme emini e ti dosẹ emini oia eyi Ebeli e ngme.†

²⁵A mu egbe ẹ ini a khi kie ungmemhi oyi oni o nu ẹẹ ngme. Ini eni egbo ẹa dobe pfue o, abi ẹa ro ri ungmemhi oyi oni o la agbo tse agua ye we gbe akanya, se u sa khi awa li ya pfue o, ini awa aa ri ungmemhi oyi oni o rote idane tse agua ye awa gbe akanya.‡ ²⁶Eri uruli oyi Eshinegba o nighise eke agbo eghẹghẹ agho, ama mena, o she shobo, oo, “Oa khi eke agbo tse mhi gbo ya nighise utoghuo shi o, ama li shi ukhui.”§ ²⁷Eri ungmemhi ni oo, “Utoghuo shi o,” o rokhase gboo khi emini a ma nya, khi a ya nighise we, a rue we ode-a, ni a bhale ya ẹ khi emini ẹa ze nighise e ke kpolẹ.

²⁸Irarigho, aborokhia khi awa a mie omhesẹ ni oa ze nighise egho, a ze ni awa ke kphemhi, awa ri ekpe ali ulishi ga Eshinegba abi o ti shi, ²⁹irari khi Eshinegba oyawa erali opfuse o khi.*

13

Ugamhi ni o ghole Eshinegba

¹A kie ligho ke nono ingme oyi egbe ẹ abi inyoghuo. ²A ke sato mie epfese shi owa, a mu we epfese. Irari khi egbo eghuo ee ke ligho, ni e ro mu egbo eghuo epfese, ni ẹa lese khi igeni e khi ni wewe e mu epfese.* ³A ke sato eni a mu shi owa ighuma egbe abine khi eri a nu we la agho. A ke sato egbo eni a na osoli egbe abine khi eri a li nu we me oni osoli.

⁴Omose ali ughue oli e mu ekpe shi angeli oyewe. Omose ali ughue oli e khi li egbe le. Irari khi Eshinegba o ya gue eni ẹ ku itsẹbo ali eni ẹ kia okia ezọ.

⁵Zobe ni agbo oye o nuata shi oghuemhe ukpagho, ze ni emini u mhọli o ke khuese ẹ. Irari khi Eshinegba oo lie,

“Mhi aa tigbe ya ze obo,
mhia ya tsue pfia ghue.”†

⁶Lọli o ze ni awa ro ya ri igbedu lie,
“Onomhue o khi

okpaghiobo oyemhe,
mhia ya tigbe na ulishi.
Elo ogbọ dobe ya li mhe?”‡

⁷A pfi eloe bino eni e ralo na e ena elele. Eni e ri irudunga gue ungmemhi oyi Eshinegba ye ẹ. A sa je abi e li ngeli ramhi ni e ro ghua, ni a ke khonya irudunga oyewe. ⁸Ijesu iKirisiti, abeghuo o khi, ode, amo, ali agboagbo.

⁹Khi ze ni oseş eghbọli ododa e tsua ẹ udu vu. Irari khi okhale o ri udu oyawa ze-a, oa khi ni a ri ushi eminale gbe akanya, ni oa kpaghie eni e rewe gbe akanya obo. ¹⁰Ama awa mhọli atete ni ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba na elemhi owa ugamhi oyi egbo iju ẹa mhọli afu ya rote le emhi iluasobo.§

¹¹Eri Oni o kpada na ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba oyi egbo iju oo tsua oia eyi elamhako lo elemhi Asha-no-Pfuase ne nya ya ro luase obo shi olamhe

† 12:24 Li ze Igbae 4.10 ‡ 12:25 Li ze Okiali 20.22 § 12:26 Li ze Agai 2.6 * 12:29 Li ze iDeut 4.24 * 13:2 Li ze Igbae 18.1-8; 19.1-3 † 13:5 Li ze iDeut 31.6,8; iJosh 1.5 ‡ 13:6 Li ze Iwolo 118.6

§ 13:10 Emini onana o ngme khi, 'Awa mhọli atete ni o khi apfida ni iJesu o la ri idiege oyoli luasobo. Ama egbo ni ẹ sa khi iluasobo ni a luase elemhi owa ugamhi oyi egbo iju, e te ya mhọli imiepfuese, ẹa mhọli okemhi shi oni atete ona.'

irɔtopfa, ama eri a rue eni idiegebe eyi eni elamhako fiẹ ifui apfe je odagbe ya tose-a.* ¹² Onana o ze ni ijesu o ro li ghu-a shi ikhokho apfe, ni o ro ri oia eyoli ri egbo khi eni e pfuase. ¹³ Irarigho, a ze ni awa le deba li ikhokho apfe ni awa nu oli me omama ni o me. ¹⁴ Irari khi agbo oola, awa aa mholi eoli ni o lao agboagbo, ama eoli ni o ya bhale awa ri ukpeloe shi eke e khe. ¹⁵ Awa ri irarigho rote ijesu ke ri iluasobo ikueghie na Eshinegba. Ini awa ligho, eri awa pfi otsela shi o khi loli o khi Onomhue. ¹⁶ A khi yele onete iriele-a, ali ni a gbo ke kpaghie egbe obo, irari khi enana khi iluasobo ni e lie ti Eshinegba eloe.

¹⁷ A ke suo eso na eni e ralo na e, a ri egbe e tiemhie na omhese oyewe. Eri e ri ukpeloe shi e egbe abi eni e ya rokhase abi e li gbe. A ke suo eso na we ni akanya ni ee gbe o ri oghela na we, ini o khi khi itsua na we, irari khi u wa mholi eleli ni u ya me o. ¹⁸ A ke lema na anye. Anye lese khi udu oyanye o pfuase, anye gbolo e ngeli ke mu ekpe shi egbe anye egbe odekhode. ¹⁹ Mhi gbo ga lolo lema e, a lolo lema Eshinegba o gbo remhe kele nyene egbe bhale deba e. ²⁰ Mhi lema Eshinegba ona opfomhe, oni o ri oia oyi ishobo na agboagbo rote eghuli guise ijesu Onomhue le, ikhi Orisumha-kia oniemhi oyi isumha ogho. ²¹ O ri eminete nya shi e egbe ni a ro ke riela oghuemhe oyoli. O gbo gbe ikanya eni e ti oli eloe shi awa egbe, rote obo oyi ijesu iKirisiti, ni o mholi ufumhi na agboagbo. Atse.

²² Inyoghuo-mhe, mhi lema e, a kuegbe-a ri eso shi oni usomhi irudusho ona, irari khi ebe ni mhi keke ghi e ena o lolo nuata. ²³ Mhia nono ni a lese khi a she rue iTimoti inyoghuo awa oga ighumha lasela. Ini o kele bhale, mhi ya roli bhale ya me e.

²⁴ A tse eni ee ralo na e nya, ali egbo eyi Eshinegba nya. Inyoghuo awa eni e la Itili ee tse e.

²⁵ Okhale oyi Eshinegba o ka nu e nya la. Atse.

* 13:11 Li ze iLev 16:27

Ebe ni Ijemhisi O keke

1 Mhẹmhẹ ijemhisi ni mhi khi ọni ọọ ga oyi Ẹshinẹgba ali oyi iJesu iKirisiti Onomhụe mhia keke ebe ona ghi ẹgbọ eni e miesuo, ni ẹ la ẹdẹli igbeva eyi ẹgbọ iZireni, ni e gbhiaku elemhi eke agbọ nya.*

Mhi tse ẹ.

Ke ghele elemhi imufe

2 Inyoghuo-mhe, leli ọli shi emhi oghẹle ini imufe ọdoda e bhale debe. 3 Irari khi u lese khi ini a da mu irudunga oye fe bino ne, iregbemie oye o ya me asha fu-a shi o. 4 Zobe ni iregbemie oye o gbe akanya oyoli pfo, ni a mhọli iwomhelo, ni o gba pfo, ni a khi eni ingeli enete ẹa baku. 5 Ama ini onge ọọ nono egbhali, o mhila Ẹshinẹgba ni o pfo elemhi ro o na ogbokpa, ni ọa ya me umha-guekia oyi ogbo. O ya roli na li. 6 Ama ini ọọ mhila, o mhọli irudunga ni ọa mhue akhokhomhe, irari khi ọni mhọli akhokhomhe, eri o li abi izughuse oyi oke oniemi ni akpekpeli o pfi ẹ kia. 7 Ogbo oghoghọ o khi sa khi loli me emhikhoghuo ya mie obọ oyi Onomhụe. 8 Ogbo ọzidu eva o khi, ọa ya riele emini o mu ame.

Ẹpfue ali umhame

9 Eni e mie iJesu iKirisiti suo ena umhame e ke ghele irari khi e ma ghale ukpelo oyi Ẹshinẹgba. 10 Igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ni e pfue, e ke ghele ini agbo o ke ti we tiemhile. Irari khi eri ẹpue e ta a kua abi udodo. 11 Irari khi ini ovo o ngale khi ọọ to, eri ọọ tose ebuli a, e khakha-a, idodo eyewe e de kua, isomhotse eyewe o yese a. Igbo, oni o pfue o li ya ta kua, abi o li na ya nga na ya tiemhi shi akanya oyoli.†

Imhesẹ-bino ali imufe

12 Ikhivose o khi na ogbo ni o kie migha ini o mhọli imufe, irari khi ini o dobe ri egbe mie, o ya mie arula oghie oyi agbo na agboagbo, ni Ẹshinẹgba o she shobo khi loli ya ro na eni e nono ingme oyelu.

13 Ini a mu ogbo ligho fe bino, o khi lie khi, “Ẹshinẹgba o mu mhe ẹ fe.” Irari khi ogbo ọa ri onobe ya dobe mu Ẹshinẹgba fe, wekhi eri loli o mu ogbokhoghuo ẹ fe bino. 14 Ama oghuemhe eyawa ni e di awa mu, e ri awa mhọli imufe. 15 Eghẹghẹ agho oni oghuemhe o kha me, o bia olamhe, ini olamhe o fu, khi o te, o bia eghuli.

16 Inyoghuo-mhe a khi ze ni a di ẹ. 17 Isomhi-opfa onete kpa ni o gba pfo, idane o te bhale, obini oyi Ita ni o ma ikpa na idane, o rote ẹ tiemhile. Oni ọa ya mu pfi abi aroro ni ọọ je oola je oobo. 18 Oghuemhe oyoli o ro ri ungmehi igesikia oyoli ri awa bhale agbo, ini o me asha ri awa khi imomhi eni odode elemhi emini o ma nya.

Iso-ungmemhi oyi Ẹshinẹgba ali irọli-gbe akanya

19 A sato ona inyoghuo-mhe, ogbokpa o kele ke suo ungmehi, ama o khi kele ke ngme unu, o khi gbo kele ke mhue elemhi ibibi. 20 Irari khi elemhi ibibi

* 1:1 Li ze iMat 13.55; iMak 6.3; Ika 15.13; iGal 1.19 † 1:11 Li ze Aza 40.6-7

oyi ogbo ọa ri ogbo ọ mhọli igue-ngeli oyi Eshinegba ²¹ Irarigho, a ti egbe ingeli ichimhi-a ali ingeli ingmobe ni e sha e ma-a. A ri egbe e tiemhile na Eshinegba, a ri eloe shi ungmemhi oyoli, ikhi oni a ro ko e udu, ni o dobe ya mie e pfuese. ²² A khi khi eni e lese ri esọ suọ tse ni e di egbe we, a ri ochoghọ ke ri emini a suọ gbe akanya. ²³ Oni ọ ri esọ suọ oni ungmemhi ni ọa riele emini o ngme, eri ọ li abi oni ọ le ya bino egbọli ughembe abi loli li. ²⁴ Ọ kha bino egbọli se, ọ vu agho le, aghoaghọ ọ yele abi ọ li-a. ²⁵ Ama ogbo ni ọ bino elemhi ushi ni o gba pfo ni ọọ rue ogbo ọ le, ni ọ kiele e riele emini o ngme, ni ọa yele-a abi oni ushi o ngme, a ya khivose na li emiemini ọọ riele kpa.

²⁶ Ini onge e ọ rue egbọli khi ọna ugamhi loli khi, ni ọa ro lolo mu elemhi oyoli mhue kpẹ, egbọli ọọ di. Ugamhi afue ọọ ga. ²⁷ Ugamhi ni o pfuase ni ọa mhọli ifue ni Eshinegba Ita awa ọọ mie loli o khi, ni u ro ri ukpeloe khu imi-olimhi ali esamhi-olimhi ini e e me osoli. Ali ni ogbo ọ mu egbọli ini agbo o khi ri ichimhi mu ọli.

2

A khi zoọ egbe e

¹ Inyoghuo-mhe, ini u mie iJesu iKirisiti Onomhue oyawa ni ọ mhọli ufumhi oniemi suọ, a khi riele khi onana ọ kpe mhe ne. ² Ini a fe bhale ya e khi ogbo ni ọ pfue ni ọ so ukpekhuhi oyi igolu ali ide eni e somhotse, ọ lo ilegba oye e le, ali ni a ro gbo me khi ọna umhame ọ so ijeje ide li lole. ³ Ini u ri ekpe na oni ọ so itsua ni e somhotse ne, ni u ro lie ọli, “Bhale ya shito ashini o ti ne,” ni u ro lie ọna umhame, “Migha oobo,” okekha khi eri u we ọli, “Shito ekekhe epfe awe eyemhe.” O fe ti gho? ⁴ Aa she riele azolomhe deba egbe e egho? Aa gbolo ri isamhi ebe e gue egbe e ezo egho?

⁵ A ri esọ shi mhe eke inyoghuo-mhe, ọa khi eri Eshinegba ọ she ze ena umhame ukpeloe agbo, ni e mhọli epfue oyi irudunga, ali ni e mhọli okemhi shi ugu eghiele ni ọ ro shobo na eni e nono ingme oyoli? ⁶ Ama u she me ena umhame bie. Ọa khi eri eni epfue e li e le? Ọa khi wewe e re e ye ikotu? ⁷ Ọa khi wewe e ri unu e yese eva onete oyi iJesu iKirisiti-a oni a kugbe ọ?

⁸ Onete wa riele ini u ri ushi ni o mu egbe ne nya, ni o la Ebe-no-pfuase gbe akanya, ni ọọ, “Nono ingme oyi onuzava oye abi u li nono ingme egbe e.”* ⁹ Ama ini u riele azolomhe, u she lamhe, ushi o gbo pfa ezo mu e khi oni ọ gbe ushi-a u khi. ¹⁰ Irari khi onini ọ da ri ishi nya ghuẹ ni ọ pfi do elemhi ushi oghuo tse, ishi enekpole nya ọ gbe-a. ¹¹ Irari khi oni ọọ, “Khi kia okia.” Loli ọ gbolo e, “Khi gbe ugbeli.” Ini u wa ririe kia okia, ni u ro da gbe ugbeli ne, ogbushia u khi.†

¹² A ke ngme ungmemhi, aa ngeli abi egbo eni a ri ushi inono ya gue we ezo, ikhi ushi oni o ri epfua a na ogbo. ¹³ Irari khi Eshinegba ọa ya mhọli ilelemhi na ogbo ni ọa ya mhọli ilelemhi, ele ni Eshinegba ọ roli ya gue ezo. Irari khi ini u mhọli ilelemhi, eri u ya ke ghele ini a re e gue ezo.

Irudunga ali iro-gbe akanya

¹⁴ Inyoghuo-mhe ini ogbo guele khi loli mhọli irudunga, ni ọa ro mhọli iro-gbe akanya, onete onoghuo o ya li nali? Imiesuọ oghoghọ ọa ya dobe tsumhi ọli? ¹⁵ Ini a fe bhale ya e khi inyoghuo awa oni omose okekhi okpotso ọa mhọli itsua ni a so ali eminale ni ọ ya le ogbele. ¹⁶ Ni onge ọ ro gueye ọli, “Ke vu, o ya ti ne, Eshinegba ọ khi ze ni ulili ali okiamhi o ne osoli,” ni ọa ro mhọli emhi khoghuo

* 2:8 Li ze ilev 19.18 † 2:11 Li ze Okiali 20.13,14; iDeut 5.17,18

ni o rięle na, ighe onete ni o rięle? ¹⁷ Eri o li abine khi oębo mhọli irudunga ni ọa rọli gbe akanya. Irudunga lueghuo tse ni a ri akanya ma, irudunga oni o ghu-a o khi.

¹⁸ Ama a doęe ya me khi oębo ọọ li, “U mhọli irudunga, mhemhe mhi gueye ọli khi iroębe-akanya mhi mhọli.” Ri irudunga oye khasę mhe ni ọa mhọli akanya igbege, mhemhe mhi ya ri emini mhi rięle rọ ri irudunga oymhe khasę e. ¹⁹ U miesuo khi Eshineęba oęhuo o khi, oo ti gba. Egbegi ayemhe eyi okphaghię e mie ona suo, ee na ulishi, ee guo. ²⁰ Yeęe omose ooyeghe, eri u wa nono ni a gbo gue ọli ke ye, khi irudunga ni ọa mhọli akanya igbege, khi afue o khi? ²¹ Ọa khi emini ititawa Aburaamu o rięle a rọ rọli lie khi oni o pfuase o khi, abi o rọ ri omi ọli Aziki luase obo ukhomhi atete? ²² U me ọli khi irudunga ali iroębe-akanya oyoli e ga gbe akanya kugbe, emini o rięle o ri irudunga oyoli gba pfo. ²³ Lọli o ze khi emini Ebe-no-pfuase o ngme o rọ bhale ya tse ni ọọ, “Aburaamu o mie Eshineęba suo, a leli ọli nali shi ipfuase”, A lu ọli omole Eshineęba. [§]

²⁴ U me ọli egho khi emhi ni oębo o rięle a rọ lie khi oębo ọna ipfuase o khi, ọa khi irudunga tse oębo o rọ khue pfuase. ²⁵ Igho o gbo li egbe oyi iRe-abu ni o khi adegbe. Emini o rięle o rọli khue pfuase odalo oyi Eshineęba. Abi o li mu eębo iZireni ni e bhale ya tokpe eke bino epfese. Ni o gbo kpaghie we obo ni e rọ me asha na rote ode oboese vu.*

²⁶ Irarigho, abi idiegbe ni ọa mhọli ayemhe o li khi oni ghua, igho irudunga ni ọa mhọli akanya o li khi oni ghua.

3

Ekpabo oyi elemhi

¹ Emole mhe, ee nya a khi ya khi eni ee sese, irari khi a lese khi anye ni anye khi eni ee sese eębo, a ri ezọ oni o ze ne nya na ya gue. ² Awa nya awa mhọli ashini awa te pfi do. Ama ini oębo ọa pfi do elemhi ungmemhi oyoli ghue, oębo oni o gba pfo o khi, ni o doęe e mhese ni idiegbe oyoli nya.

³ Eri a so achi aghekepe unu ni o ke suo esọ na awa, loli o ze khi awa doęe nga li e je obini o ghole awa. ⁴ Gbo li sa ingme oko oke oniemi bino, ashini o gbędi ramhi egho, ni o khia khi akpepeli oniemi o kha rię e li, ukuku akhuli, oni ọọ gua li o rọ mu ọli ukhomhi e pfi je obiobini o ghole ọli. ⁵ Igho elemhi o li li. Ashini o she ramhi elemhi idiegbe oyi oębo, o ma pfi okhorobo.

Sa o ghue, abi ukuku akhuere o lie ma ere osha. ⁶ Eri elemhi o li abi erali. Emhi obe o khi ni o la elemhi idiegbe oębo. Eri ọọ yese oębo-a nya ode khi ode. Ilimhi irierye oni erali ogho o te bhale elemhi.

⁷ Elamhako nya e ze e mu abo, ghe ipfeli o, ghe eni e tialo akpidi eke o, ghe elamhako ena oke o, oębo o doęe e mu we abo. ⁸ Ama oębo khoghuo ọa doęe ya mu elemhi abo. Eri o li abi osue enye obe ni ọọ gbe.

⁹ Oni elemhi awa rọ o kueghie Ita awa Onomhue. Loli awa gbo rọ o ku itse na eębo ni a rọ khokho Eshineęba ma. ^{*} ¹⁰ Ikuęghie ali itse ikuku e rote unu oghuo e lasele. Ọa kha khi igho inyoghuo-mhe. ¹¹ Ame eni e ti unu ali ame ni ea ti unu ea doęe ya rote unupfie oyi oke oghuo ke chọcho lasele. ¹² Inyoghuo-mhe, okhua-eni o fe doęe ya mo udumhi olivu? Wekhi eri olomu iba o doęe ya mo udumhi okhua-eni? Igho oke oni ọọ chọcho ame ugheli, ọa doęe ri ame eni e ti unu ya lasele.

‡ 2:21 Li ze Igbae 22.1-14 § 2:23 Li ze Igbae 15.6; 2 Okhe 20.7; Aza 41.8 * 2:25 Li ze IJosh 2.1-21

* 3:9 Li ze Igbae 1.26

Iku ilęsingme eva

¹³ Oghuo ọ elemhi ẹ ọ khi ọtsegbhe ni ọ mhọli ilęse? Oni ogbọ ọ ri angeli onete oyọli rọli khase, ikhi onete ni ọ ri iregbe-tiemhile ni ọ rọte ilęsingme bhale rięle. ¹⁴ Ama ini u mhọli ayemhe ubogbo ali emhi-itoegbe shi udu oye, khi vuse ipfua shi ọ, ni u rọli kie oni igesikia. ¹⁵ Ilęsingme oghogho ọa khi iloghie o te bhale, ama onayi agbo ona o khi, ni ọa rọte Ayemhe-no-pfuase bhale, elemhi ayemhe oyi okphaghię o te lasele. ¹⁶ Ashini ubogbo ali emhi ituegbe o da la ne, ozughu ali emhi ebe ododa, e ma la akaghọ. ¹⁷ Ama egbhe ali ilęse ni o te idane bhale, eri o kpe te eke pfuase, o nono opfomhe. Eri ọọ kuegbe-a, o ri egbe ọli ẹ tiemhile na ogbokpa pfo, o mhọli elemhi-iamhe, o ri umomhi angeli onete ẹ khase. Ọa ya gbe azeba, o mhọli igesikia. ¹⁸ Eni ẹ nono opfomhe ni e ri ayemhe opfomhe ri onete ko, ikhięse oyi ipfuase ẹ ẹ me.

4

A ri egbe ẹ na Eshinegba pfo

¹ Elo ọọ pfi okhọli ali uwola a na ẹ? Ọa khi itobo oghuemhe, ni e la ẹ udu nu ẹ a khọli o ze ni a rọ nu egbe ẹ khọli? ² Emhi ọọ ghọle ẹ, ama aa mhọli ọli. A gbe ugbeli, a mhọli eloe-iamhe ama a dobe mhọli emini ẹ ẹ ghọle ẹ. A kha wola, a khọli. Aa ya mhọli emini a nono, irari khi aa mhila Eshinegba. ³ A kha mhila, aa ya me mie, irari khi usamhi obe a rọ shi udu ke mhila, ini a ba me asha ri emini a mhila rọ li agbo shi egbe.

⁴ Eẹ ni a khi egbo ni e li abi okpotso ni ọọ kia okia, eri aa lese khi ini emhi agbo o ghọle ẹ dọse, khi obe Eshinegba a khi? Onini ọ da ze agbo ona omole ne, obe Eshinegba ọ khi. ⁵ Eri u dabi khi afue Ebe-no-pfuase o ngme ọli khi, eri ayemhe ni Eshinegba ọ rọ shi awa egbe ọọ kpe ofuma egbebo, ni o khia khi eri ọọ nono ni awa khi oyi Eshinegba pfo nya. ⁶ Ama eri Eshinegba ọ khi ma okhale na awa. Onana o ze ni Ebe-no-pfuase o rọ lie, "Eri Eshinegba

ọ mu okhọli ẹ vule shi
oni ọ ti egbe ọli ẹ nga ọ.

Ọọ somhi elemhi

oni ọ ti egbọli ẹ tiemhile."*

⁷ Ri egbe ẹ tiemhile na Eshinegba pfo nya. Tseşę ku okphaghię ọ ti kia ne, khi ọ ya na ne. ⁸ Ti bhale deba Eshinegba, khi ọ ya ti bhale debe. A kpe abọ eye ẹ-a, ẹ ẹ ena olamhe, a ri udu oye ẹ shi eni e pfuase, ẹ ẹ ezidu-eva. ⁹ Vię osoli, vię oya, mu egia oye mele evię-a, u gbo mu oghęle oye pfi bhale iyese udu-a. ¹⁰ Ti egbe ẹ tiemhile odalo oyi Onomhue, khi ọ ya ti ẹ nga.

¹¹ A khi ke yese egbe eva inyoghuo-mhe. Ini u da yese onuzava oye ni a ga mie iKirisiti suv-eva-a ne, ni u rọ da gue ọli ezọ, ushi wa ze ifue, ni u wa gue ezọ. Ini u gue ushi ezọ, wa ke khi oni ọ ri ushi ẹ gbe akanya! Ama oni ọ gue ọli ezọ u ke khi. ¹² Eshinegba lolighuo tse ọ khi oni ọ rue ushi na agbo ni ọọ gue ogbọ ezọ egbe-a. Lolighuo tse ọ dobe a tsumhi, ni ọ dobe a gbe-a. Oghuo u sa khi u khi ni u wa gue ogbọese ezọ?

Awa khi ke tono obọ udu

¹³ A suomhe, ye ye ni u we, "Amo okekhi akọ awa ya ye ẹoli ona okekhi ogho, awa ya la oobọ elemhi ukpe oghuo, awa la oobọ gbe akanya ona ali ogho, awa gbe ukpaghọ tima." ¹⁴ Waa lese emini ogbe na akọ o ngme ne, wekhi emini a ya me akọ. Se u lese abi agbo oye o ya li? Eri u li abi otughunu ele uzogbe

* 4:6 Li ze Ekpi 3.34

ni ọọ lasele ukuku eghẹghẹ, o gbo kala-a.† 15 Eri u kha ri ochoghọ liẹ, “Ini o ghọle Ọnọmhuẹ, awa ya la agbọ, awa li ona ali oghọ.” 16 Mena eri u wa tono obọ udu, waa ti ipfuabọ nga. Itonobọ-udu eghọghọ nya ẹa gbe akanya.

17 Irarighọ, ọnini ọ da lẹsẹ onete ni ọ kha riẹlẹ ni ọa rọ da riẹlẹ ọli ne, olamhẹ o khi na li.

5

A tşẹ agua yẹ eni e pfue, ni ẹẹ nase eni ẹa pfue.

1 Ghe ii, ẹẹ eni a pfue, a viẹ, a viẹ oya irari osoli ni ọọ bhale na ẹ. 2 Ẹpfue eyẹ ẹ, e she kẹ a, ali khi esele e she rẹ ẹ ide le. 3 Igotu ali ẹlomho eyẹ ẹ, e she mu oghuoghuo-a. Oghuoghuo ni e mu, e ya pfi ọtsẹlẹ mu ẹ, a ya na ẹ osoli to ọ irari khi u ti ikpaghọ ma leghe na egbe ẹ ya ramhi memena.* 4 Waa fali ẹgbọ eni e gbe ikanya ishemhi oye nẹ ifata ne. Ẹẹ viẹ, ẹẹ wołọ. Eviẹ oyi eni e nu ẹ khiesẹ itsua ishemhi, o she ramhi esọ eyi Eshinẹgba ni ọ funẹ nya ni ọ mhuẹ ekhọli-okhuẹ na iloghie.† 5 Eri u la agbọ ẹ li agbọ nyafunafu, u li agbọ ọ tsua kua. Wa le ọkpọ, ali ọfọlọ, u gbẹdi-a looghọ abi ẹlamhi ni a mu ya gbe-a. 6 U she pfa ẹzọ ugbeli mu ẹgbọ eni ẹa mhuẹ abi e li, u gbolo wẹ-a. Wẹwẹ na, ẹa dobe liẹ khi wẹwẹ a lama shi ẹ ọ.

Irabọmudu elemhi osoli

7 Irarighọ, inyoghuo, ri abọ mudu ramhi ibhale oyi Ọnọmhuẹ. Bino ghue abi oghiale ọ liẹ migha khẹ eghẹghẹ ni ishemhi e la bie. Abi ọ li ri abọ mudu ni otsukpe o de, ni oruamẹ o rọ le. 8 Yẹyẹ li lighọ ri abọ mu udu abi oghiale. Lolo ri ukpẹlọe shi eke, u migha gbagbagba irari khi ibhale oyi Ọnọmhuẹ o ti bhale.

9 A khi ke mẹ umha-guẹli oyegbe inyoghuo-mhẹ, ini a khi gue ẹ ẹzọ. Ọsoẹzọ ọ ga ti mama awa memena.

10 Inyoghuo-mhẹ, a ke khọnya emekeguele ni ẹẹ ngme na Ọnọmhuẹ. Eri e ri abọ mudu ini o riẹ khi e ya mẹ osoli. 11 A she kpe lẹsẹ khi eni a khivọşẹ na, anye ẹ lu ẹgbọ eni e ri egbe ẹ mie. A she kpe suọ eko iJobu abi ọọ ri egbe mie tẹşẹ. A mẹ emini Eshinẹgba ọ riẹlẹ na li ikpukhokho. Ọnọmhuẹ, ona ilẹlemhi ọ khi.‡

12 Inyoghuo-mhẹ, oni o mu egbe nẹ nya khi, khi romhi iloghie ali eke agbọ ali emhese. Zẹ ni, “Ti oye o khi ii, u zẹ ni iiye oye, o khi iiye.” Ini a khi mẹ asha pfa ẹzọ mu ẹ.§

Iromhi ni a ri irudunga sọ

13 Ini ọngẹẹ ọ la elemhi ọmunu, ọ lema Eshinẹgba. Ini ọngẹẹ ọọ ghẹlẹ, ọ to uwolo ikuẹghie. 14 Ini ọngẹẹ ọọ ghua, ọ ka lu egbhali ni e la igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ, ni e sọ iromhi na li, e ri eva oyi Ọnọmhuẹ ri oili to ọli egbe.* 15 Eghẹghẹ aghọ, ni iromhi ni e ri irudunga sọ, ni o ri ọli zẹ. Ni Ọnọmhuẹ ọ rọte ughuamhi mu ọli vule. Ini ọ lamhẹ olamhẹ, Ọnọmhuẹ ọ ya rọ topfa li. 16 Irarighọ, a zọnọ olamhẹ eyẹyẹ ye egbe ẹ, a lema na egbe, ni a rẹ ẹ ze. Eri iromhi oyi ọgbọ ni ọ la ipfuaye o migha a gbe akanya egbegbọ.

17 Ọgbọ onabi awa, Elaja ọ khi. Eri ọ te ekelemhi udu lema egbegbọ. Ọọ amẹ o khi ruẹ, amẹ o mu oni eke elemhi ikpe esẹ ali ukhukhui.† 18 Ọ gbo lema, ọọ amẹ o ruẹ, amẹ o ruẹ, eke o ri emhi ẹkọmhi zẹ lasele.‡

† 4:14 Li zẹ Ekpi 27.1 * 5:3 Li zẹ iMat 6.19 † 5:4 Li zẹ iDẹt 24.14-15 ‡ 5:11 Li zẹ iJobu 1.21-22; 2.10; Iwolo 103.8 § 5:12 Li zẹ iMat 5.34-37 * 5:14 Li zẹ iMak 6.13 † 5:17 Li zẹ 1 Ighie 17.1; 18.1 ‡ 5:18 Li zẹ 1 Ighie 18.42-45

¹⁹ Ini ɔnɔɛ ɛ ɔ pfi egbegbi ode oyi Ɛshinegba shi eke, no ɔgbɔese ɔ ro mu ɔli nyene bhale ukhokho, ²⁰ sato ɔ khi, ɔnini ɔ mu ɔna olamhe rote ode egbhɔli oyɔli pfi, ɔ ya tsumhi ayemhe oyɔli obɔ eghuli, ɔ guese olamhe ebubu na li. §

Ebe onododę ni iPita O keke

¹ Mhēmhe iPita aghiusomhi na keę oyi iJesu iKirisiti mhi keke ebe ona ghi ę egbo ni Eshineęba o ze, ni a khi epfese shi elemhi eke agbo, ni a miatse ku asha khi asha eke iPontusi, ali iGalesha ali iKapatosha ali Esha, ali iBitinia. ² Eri Eshineęba ita o ze ę abi o li ghole oli shi, o rote ikanya eyi Ayemhe-no-pfuase khuęe-a pfuase ni a ke suọ eso na iJesu iKirisiti ali ni o ri oia eyi iKirisiti re ę khi egbo oda shi ugamhi oyoli.

Opfomhe ali okhale ni e gbeku o, e ka nu ę la.

A kueghie Eshineęba shi Irudushi ni o mhue agbo

³ Awa kueghie Eshineęba, ita iJesu iKirisiti Onomhue. Itobo ilelemhi oniēmhi ni o mholi na awa o ro rote eghuli guise iJesu iKirisiti le. Onana o ri agbo onogbo ali irudushi ni o mhue agbo na awa. ⁴ Loli o li ri awa ri eloe shi eke ę khe ugu ni Eshineęba o ro shi agho o khe egbo oyoli. Iloghie o re we shi ne, ni o khi asha ni ęa la ke-a, ni ęa la pfueche, wekhi eri e ya ta. ⁵ Eye ę eni ugu ena e khi, ikhi ę ni a mholi iregbenga, ni Eshineęba o ri ekpabo oyoli khukhu shi ę khe imiepfuese, ikhi imiepfuese ni a ya rokhasę ikpukhokho agbo. ⁶ A ze ni onana o ri egbe ke mu ę ini o tseku khia khi a ya mholi iyeseudu-a ukuku eghęhe irari imhese bino ebubu ni a ya me. ⁷ Eri a ri ena mu ę fe bino ni a me ini egbegbo irudunga oye ę o khi. Igotu ni o li opfu-a, erali a ro o mhese oli bino ni a me ini egbegbo o khi. Igho a ya li mhese irudunga oye ę ni o mu eloe dose igolu bino, ni a me asha mie ekpe ali ikueghie ali ufumhi ele ni iJesu o ya nyene egbe bhale. ⁸ A nono ingme oyoli, a gbo mie oli suọ, aboriekhia khi aa me oli eloe ghue. A mholi oghelę oniēmhi ni unu ęa dobe ę ngme. ⁹ Itobo khi u mholi imiepfuese elemhi ayemhe oye, o ze khi a miesuo, a regbenga li.

¹⁰ Eri emekeguele ngme ingme okhale ni o o bhale deba ę, e kuegbe-a guano bie abi Eshineęba o li ya mie egbo oyoli pfuese, onana o ze ni e ro ngme angmehi-ekę oyi oni imiepfuese ona. ¹¹ Ayemhe oyi iKirisiti ni o la emekeguele udu o gueye we abi iJesu o li ya me osoli, neni o ya me ufumhi oniēmhi, eghęhe ni e ro ngme ungmemhi amęguele. E roshęka guano ni e lese oghuo o ya khi oni iKirisiti ali abi eni ingme e ga li ya de nyaa. ¹² Eshineęba o rokhasę eni emekeguele khi ęa khi itobo eleli oye we a ro ri emhi ena khasę we ama irari oye ę. Memena, eni emekeguele e she gue eni ingme ena nya ye ę, abi ekpabo Ayemhe-no-pfuase ni o rote iloghie bhale o li gue we ye we. Eri igeni e lili nono ni we we e li me eni ingme ena.

A ke la angeli ipfuase

¹³ Irarigho, a bino angeli bie ke ngeli ni a mu egbe shi ugamhi oyi Eshineęba, a ke te eloe eke, a ri udu oye ę shi isomhelemhi ni a ya me ogbele ni a ya ri iKirisiti khasę. ¹⁴ Abi eniye ni ę suọ eso na Eshineęba ni o la iloghie, a khi nyene egbe ukhokho je angeli ni u kpe ngeli neni a lese ungmemhi oyi Eshineęba. ¹⁵ Lese khi Eshineęba ni o lu ę, o ma pfuase ni a li gho mholi ingeli ni e pfuase shi emiemi ni a rięle nya. ¹⁶ Ebe-no-pfuase o o, “Ze ni u khi oni o pfuase, itobo khi mhēmhe mhi pfuase.”*

* 1:16 Li ze iLev 11.44,45; iLev 19.2; iLev 20.7

¹⁷ Ini o khia khi Ita wa lu Eshinegba ini u wa so iromhi, ikhi ita ni o ya ya gbe azeba ini o o gue ezo, ri ekpe ali ulishi ke ga li aborokhia khi opfese eke agbo u khi egbo. ¹⁸ Irari khi a lese khi o a khi emhi nabi igolu ali elomho ni e e li opfua a a ro pfa e shi eke, lase elemhi imu ali angeli afue le, ni eni e bia e e roshi eke na e. ¹⁹ Oia ni e ghalẹ eyi iJesu iKirisiti, ni o khi omi osumha ni o mhue ichimhi, a ro luase obo na awa. ²⁰ Eshinegba o ze o li neni a ma agbo, o gbo ri o li lasele khase egbo ikpukhoko agbo ni awa la ena, irari oye e. ²¹ Obo oyi iJesu a te mie Eshinegba suo ni o te eghuli guise oni iJesu le, ni o gbo ri ufumhi oniemi na li, irarigho a mholi irudunga ali irudushi na Eshinegba.

²² Aborokhia khi a she ri udu eye e khi eni e pfuase egbo, abi a ri ungmehi igesikia a gbe akanya, ni a ro mholi inono na egbe e abi a ga miesuo, a kie ligho ke nono ingme egbe e. ²³ Irari khi ungmehi oyi Eshinegba ni o mhue agbo na agbo agbo a ro ri ele e bia, o a khi emini e e pfua a ro ri ele bia. ²⁴ Ebe-no-pfuase o ngme ghọ khi,

“Eri egbo nya

e li abi ebuli.

Eri isomotse oyewe

o li abi udodo.

Ini ebuli o khakha-a,

udodo e de o kua.

²⁵ Ama eri ungmehi

oyi Eshinegba o la o agbo agbo.”†

Ona o khi usomhi onete ni a tse abo ye e.

2

Eche ni o mholi agbo ali ushishi no pfuase

¹ A she ri ele e bia, irarigho, khi kono onobe shi elemhi deba o gbo, khi ke lo egholi, khi ke ngeli ingeli abamemhe, khi ke do o gbo khoghwo okonyo ali khi ke ngme ungmehi yese o gbo-a. ² Ochogh, ze ni angeli oye e e li abi oyi emofe. Okiamhi egbegbi ame inyeli eyi ayemhe ni o khi ungmehi oyi Eshinegba, o ke gbe e. Eni a kha da, o re e fu shi imiepfuese, ³ mena ni a she mu Onomhue fe bino ni a me o li me khi o o ti.*

⁴ Abi a li bhale deba Onomhue ni o khi eche no mhue agbo, ni egbo e kie, ama Eshinegba o ze o li, o mu o li eloe. ⁵ Igho, e e abi eche ni e mhue agbo, a ro to owa ayemhe, ni a khi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ni e pfuase, ni a ke luasobo ena ayemhe eni e ghole Eshinegba, rote obo oyi iJesu iKirisiti. ⁶ Irari khi Ebe-no-pfuase o o,

“A bino khi mhi ri

eche gbe eke shi iZayo,

echele ebe ni o mu owa mhue,

ni mhi ze ni o mu eloe.

Oni o da ri egbe da li ne,

o ya me omama.”†

⁷ Irari khi eche ona oni o mu eloe o khi na e e ni a mie o li suo. Ama eni e a mie o li suo, o khi,

“Eche ni itsona e kie,

ni o tigbe mele oni

o mu eloe ne nya-a.”‡

8 “Onana o kie gbo khi
 eche ni ebubu egbo
 e ya kholo awe shi
 ukpokpomhi eche
 ni o ya pfi we gbe.”

Itobo khi ɛa ri ungmemhi oyi Eshinegba gbe akanya e ro de. Abi o kha li we o li egbo. §

9 Ama eni Eshinegba o ze a khi, ni a khi ekhemhue ni ee ga Eshinegba, ushishi na ipfuase, egbo enayi Eshinegba, ni a ro me asha ri ikueghie na oni o rote alo ebili lu e lasele bhale akpa ni o somhotse oyoli.* 10 Eghenge ni o dose aa kpe khi egbo eyi Eshinegba, ama memena, egbo eyi Eshinegba a ke khi, aa kpe mholi ilelemhi na e, ama memena Eshinegba o she mholi ilelemhi na e. †

Ighumha eyi Eshinegba

11 Emole mhe, mhi lema e, ee abi epfese ni a la elemhi agbo ona, a lase ogueme ni e khi eyi olamhe le, ni e mu okholi e vule shi samhi eye e o. 12 A kie ke ngeli ingeli enete elemhi ifuabo oyi egbo ni ea miesuo. Ini e tseku e ze e unu, e kie ke me ingeli enete ni a ngeli, ni e ke kueghie Eshinegba, ogbele ni o ya bhale deba awa.

Iregbe-tiemhie na Enighie ali Ega eyawa

13 A ri itobo Onomhue ke ri egbe e tiemhie na eni ee mhesa nya ni a mu vule shi iteva egbo. Okekhi oghie ni o fune, 14 okekhi igovuno ni oni oghie o o ghie o ke nase eni e pfido, ali e ke kueghie eni e riela onete. 15 Irari khi eri Eshinegba o o nono ni a pfi egbo okhola okpe unu, rote angeli enete ni a ya ke ngeli. 16 A ke ngeli abi egbo ni ea mholi ozuode, ama a khi zudiga umha mholi ozuode oyee ke ngeli ingeli ebe. A ke ngeli abi eni ee ga Eshinegba. 17 A ke ri ekpe na ogbokpa. A nono ingme oyi egbo ni a ga ro khi ena irudunga. A ke na ulishi oyi Eshinegba. A gbo mu ekpe e na oghie.

18 Ee ni a khi eni ee ga, a ri egbe e tiemhi eke na eni e khi ega eye e. Oa khi ega ni eri opfome ngeli deba e tse ama li shi eni e ngeli angeli ni o ze deba e. 19 Eshinegba o ya khivose ne ini u ri egbe mie osoli anasemhe ni u wa kha me, itobo khi u lese ogueme oyi Eshinegba. 20 Eleli onoghuo o la o ini ogbo o me osoli shi umha-sueso ni o riela? Ama ini u wa me osoli shi onete ni u riela, ni u ro ri egbe mie oli, Eshinegba o ya khi vose ne shi o. 21 Irari onana Eshinegba o ro lu e, abi iJesu o ro me osoli na e ro ri angeli irokhokho shi eke na e ni a ke deba. A roshaka ke deba oni angeli. 22 Oa lamhe olamhe okhoghuo, wekhi eri a me khi o ngme ungmemhi egbhola. ‡ 23 Abi egbo e ro tseku u tsue oli, qa tsue we shi o. Abi o ro tseku me osoli qa tsekha we. Ama eri o ri egboli mholi Eshinegba obo, oni o gue so ez o shi ode igesikia. § 24 IKirisiti lolighuo o tsua olamhe eyawa shi egbe je apfida, ini awa khi ghu eghuli olamhe, ama ni awa la agbo igue-ngeli elemhi ipfuase. Utse ni a kuale oli o ri awa ze.* 25 Eri a kpe la agbo abi osumha ni o waa, ama a she mu pfi deba Oni Orisumha-kia ni o khi oni o khekhe ayemhe o ye. †

3

Angeli oyi ikpotso ni e la ughue ali odo we

§ 2:8 Li ze Aza 8.14-15 * 2:9 Li ze Okiali 19.5-6; Aza 43.20,21; iDeut 4.20; 7.6; 14.2; iTat 2.14; Aza 9.2 † 2:10 Li ze Osia 2.23 ‡ 2:22 Li ze Aza 53.9 § 2:23 Li ze Aza 53.7 * 2:24 Li ze Aza 53.5 † 2:25 Li ze Aza 53.6

1 Eẹ ni a khi ikpotso, a nyese ukhomhi na edo e, ishegho a khi me ongewe ni o a mie ungmehi oyi Eshinegba suo, ni eni edo e ri itobo ekpe ni a mhola a na we ali angeli eyi e mu udu pfi, ini aa ke tseku ngme ungmehi unu lasele,*
 2 ini eẹ me angeli ipfuase ali angeli ekpe ni a ngeli. 3 Khi ze ni isomhotse oye o rote akhuo idiegbe ri egbe khase, ni a la do itsu shi ukhomhi dolodolo, ali ena igolu isoso ali igbano itsua ni e somhotse.† 4 Ochogho, ze ni isomotse oye o khi ona ekemhi udu. Isomhotse ni o a ya taa, ni o khi ona ikuegbe ali ayemhe no pfohmeh, ni o ghole Eshinegba ne nya. 5 Ina ikpotso eni elele ni e ri egbe da Eshinegba, e li ri egbe we shi isomotse, irari khi e nyese ukhomhi na edo we.
 6 Abi iSera o li mu ekpe na odoli Aburaamu ramhi ni o ro lu oli, onomhuemhe. Ini oni iSera a khi, ini a da ngeli ingeli enete ne, ni aa ro da ze ni ulishi o mu e.‡
 7 Igho, ee edo, a guẹ ke ngeli deba ighue e. A ri iwomhelo nu we ke ngeli. A lese khi ea mhue ekpabo abi ee. A gbo lese khi eni e nu e mhola okemhi shi isomhopfa oyi isomhelemhi oyi Eshinegba ni o mhola agbo onogbo e li khi. A guẹ ri elo ke khu we, ini emhikhoghuo o khi zu iromhi oye ede.§

Ime-osoli shi onete iriele

8 Ozukhomhi ungmehi oyemhe khi, ee nya a mhola udu oghuo, a mhola ilelemhi na egbe, a nono ingme egbe abi inyoghuo, a vie osoli ke na egbe, a ke ri egbe e tiemhile. 9 Khi ri onobe fata onobe. Ini ogbo o tsue e, khi tsue oli shi o, ochogho so iromhi onete na li. Itobo khi eri Eshinegba o lue ni u khi ogbo oyoli, ni u le ikhivose ugu. 10 Irari khi,

oni o da a nono

ni loli me agbo li

ali ni loli mhola

ebubu ogbele enete,

o khi ke ri elemhi oyoli

ngme ingmemhi ebe,

ali ingmemhi egbhola.

11 O mema ya me

ingmobe na,

o o riele onete.

O o mema ya ke

nono opfohmeh,

o na khu oli.

12 Irari khi eri ukpelo

oyi Onomhue o la

egbo eni e guẹ ngeli egbe,

eso eyoli e khueghie-a

shi iromhi ni e so,

ama elemhi e ma bi

Onomhue deba egbo okhola.*

13 Oghuo o ya ri emhi obe li e, ini onete iriele o mema ghole e? 14 Ama ini u tseku me osoli shi onete iriele, ikhivose o khi ne. "Khi na ulishi ogbokhoghuo."

15 Ama a rote ekẹ elemhi udu oye e rue iJesu abi Onomhue oye e. A ke mu egbe shi ekẹ eghẹghẹkpa, ini ogbokhoghuo o ya mhila e emini irudushi oye o migha nga, ni a gue oli ye we. Ama a ri ipfohmeh-udu ali ekpe ke so we o.† 16 Zobe ni udu oye o pfuase ishegho ni eni e ngme onobe shi angeli onete oye abi oni

* 3:1 Li ze Efi 5.22; iKolo 3.18 † 3:3 Li ze 1 iTimo 2.9 ‡ 3:6 Li ze Igbae 18.12 § 3:7 Li ze Efi 5.25; iKolo 3.19 * 3:12 Li ze Iwolo 34.12-16 † 3:15 Li ze iMat 5.10; Aza 8.12-13

o deba iKirisiti, e me omama ingmemhi ipfueche ogbo-a eyewe. ¹⁷ Ini o ghole Eshinegba ni u ro me osoli shi itobo khi u ri ele onete, o ti dose khi u me osoli shi okholo ni u ri ele. ¹⁸ Irari khi iKirisiti o ghu-a shi olamhe oyi ogbokpa utoghuo kpe, ikhi loli ni o pfuase, o me osoli na ena umhapfuase, ni o ro rue awa bhale ghi Eshinegba. A gbe oli-a alo gbugbugbu, ama o la agbo elemhi ayemhe, a ri Ayemhe guise oli le bhale agbo. ¹⁹ Elemhi ayemhe ni o la, o ro vu ya tse abo usomhi onete oyi Eshinegba ye iyemhe ni e la owa ighumha. ²⁰ Iyemhe ena e khi eni ea suo eso, abi Eshinegba o ro ri abo mu udu, ni iNoa o ro khali okoko oniemi se. Ego etu-olale kpele a pfuese elemhi oni ame. ²¹ Oni ame o migha shi ibatizi, ona o mie e pfuese memena. Oa khi ilese khue ichimhi idiegbe-a, ama, imholi udu ni o pfuase deba Eshinegba ni o tsumhi e rote irote eghuli guale oyi iJesu iKirisiti. ²² IJesu iKirisiti o she je iloghie, o shito epfe obo obita oyi Eshinegba, o mhesese e na igeni ali afu ali ekpabo ni e la idane.

4

Angeli ni o mu pfi

¹ Abi o ro khia khi iKirisiti o she me osoli idiegbe, a li mu egbe ni a li ya mholi angeli oghogho, irari khi oni o da ligo me osoli idiegbe ne, oa ke gbo mholi emini o ri olamhe e ri ele. ² Rote memena je odalo elemhi agbo oye, khi gbo ze ni oghuemhe idiegbe oye o mhesese ne, ochogho, ze ni u ke ngeli abi Eshinegba o li nono oli shi. ³ A she kpe pfuse ukpokpomhi eghenge-a je ukhokho ro o ri ele emini eni ea miesuo e ri ele. A la agbo itsebo ilili, idokonyo, idonyo yesegbe-a, ali idobie, ali ikia-ye-ukue ke da onyo, ali ilita igaga. ⁴ Ama memena, abo e sha we khi aa ke nu we a ri ele ikhiakhiamhi emini ee ri ele, e ri itobo igho o tsue e. ⁵ Ama khi e mema ya gueye Eshinegba abi e li gbe, oni o ya gue ogbo ezo, shi eni e la o ali eni e ghua. ⁶ Onana o ze ni a ro tse abo usomhi onete ye ogbo ni e ghua, ni a ro gue we ezo abi a li ya gue ogbo na agbo ezo, ama eri e la elemhi ayemhe abi Eshinegba o la o.

Gue ri ukpelo ke khu isomhopfa eyi Eshinegba

⁷ Eghenge ni agbo o ro ya pfo o she ti ramhi ana. Irarigho, a bino angeli bie ke ngeli ni a dobe toto obo iromhi isoso. ⁸ Oni o mema mu egbe ne nya khi, a nono ingme egbe e egbegbo, itobo khi eri inono oo khukhu olamhe ebubu. ⁹ A ke mu egbe e epfese, ni awolo oa la. ¹⁰ Ogbogbo o ri isomhopfa ni o mhue ke kpaghie onuzava oyoli obo, o ri igesikia ke ri eloe khu okhale oyi Eshinegba odekhode. ¹¹ Ini ogbokhoghuo o mholi ungmehi ya ngme, o ke ngme ungmehi oyi Eshinegba. Onini o ya kpaghie ogbo obo, o ri itoto ni Eshinegba o ro na li ri ele oli. Ni a ro bhale ya e khi a rote obo oyi iJesu iKirisiti ri ikueghie na Eshinegba odekhode. Loli o mholi ufumhi ali ekpabo rote agbo agbo ya je agbo agbo. Atse.

Ime-osoli irari khi u miesuo

¹² Emole mhe abo e khi sha e shi omufe ni o toto ni a me, abine khi emini aa kpe me ghe a me. ¹³ A ri ochogho ke ghele khi a li nu iKirisiti me osoli ni o me. Eghenge agho ni a mholi ogheloniemi, ini a ri ufumhi oyoli khase. ¹⁴ Ini a ri itobo eva oyi iKirisiti ee tsue e, ikhivose o khi ne, irari khi Ayemhe oyi ufumhi ali oyi Eshinegba o nu e la. ¹⁵ Ini u me osoli, khi ze ni a bhale ya e khi itobo khi u gbe ugbeli ali itobo khi u do ighiat, wekhi angeli ikpamhika ali itashingme u ro me osoli. ¹⁶ Ama ini u wa me osoli abi oni o miesuo, khi ze

ni omama o mu e, ama ke kuęghię Eshineęba irari khi u wa yemęe eva oyoli. ¹⁷ Irari khi eęheęe o she ramhi ni iguezo o ro ya rote Owa oyi Eshineęba ya gbaekęe. Ini o te awa egbe gbaekęe, se o ke beęhi ya li eni ea mie usomhi onete oyi Eshineęba suę egbe? ¹⁸ Abi Ebe-no-pfuase o ngme o li khi,

“Ini o ya munu ni a ro tsumhi
ogbo ni o guę e ngeli,
se o ke bie ya li
egbo okholo ni ea mholi
Eshineęba egbe?”†

¹⁹ Irarigho, eni eę me osoli, abi o li ghole Eshineęba shi, e ri egbe we mholi Eshineęba ni o ma we ni o ze ri egbe e nga obo. E kie ke gbe ikanya enete.

5

Ude ni a ye Egbhali ali ozele

¹ Mhi lolo ye e ude, eę ni a khi egbhali abi mhemęe mhi li khi ogbhali, ni mhi ri eloe me osoli ni iJesu o me, ni mhi gbo li ya mholi okemhi shi ufumhi oyoli ini o nyene egbe bhale. ² A ri eloe ke khu isumha eyi Eshineęba ni a ro nga e obo. O ga pfo e udu ke ri eloe khu we. Oa khi irari eleli ni u ya me o tse, ama abi ogbo ni o mholi oghuęmęe ugamhi oyi Eshineęba.* ³ Khi ri itoto mhesę na egbo ni Eshineęba o ro nęe obo, ochoghọ angeli o ye o khi irokhokho ni egbo ke deba. ⁴ Ini iJesu iKirisiti ni o khi Orelọe-khu isumha onofunę o bhale, o ya ri arula oghe ni o tigbe ya taa ne.

⁵ Eę ezele, a li ligho nyese ukhomhi ke na egbhali. Ogbokpa o ke ti egbe oli tiemhi eke, aa ga egbe e. Irari khi Ebe-no-pfuase o ngme gho khi.

“Eshineęba o ma biselemhi
ogbo ni o ti egboli a nga,
ama o khi e vose na eni
e ti egbewe e tiemhile.”†

⁶ Irarigho, a ri egbe e tiemhile na ekpabo oyi Eshineęba ni e fune, ni o ti e nga idane ini o ramhi oni eęheęe.‡ ⁷ A ze otoemęe eye e obo na Eshineęba, itobo khi o ya rue e o le.

⁸ A bino angeli bie ke ngeli, aa tokpe, itobo khi obe e ni o khi okphaghię, o kia gasę abi odumhi ni o o khosę, eri o nono oni o ya mu nyanę le. ⁹ Khi ze oli lo e le! Gbe lighi irudunga oye, itobo khi u lese khi eni e miesuo nabi yeęe ni e la elemhi agbo ashakhasha e lili e me osoli enabi enana. ¹⁰ Ini u me osoli ukuku eęheęe se, Eshineęba na okhale nya, ni o rote iKirisiti lu e shi ufumhi oyoli na agboagbo, o ya rięe e ti dose abi o kpe li e egbe. O re toto, o mu e mholi re gbelighi. ¹¹ Ekpabo o khi oyoli agboagbo. Atse.

Otse ni o kpukhokho

¹² ISalasi ni mhi ro shi inyoghuo ni o mholi igesikia o nu mhe keke ebe ona. Eri mhi keke ebe ona ni o nuę ghi e, ro ri udu shi e o ali ni a ro lese khi emiemini a rię me khi egbegbi okhale oyi Eshineęba na. A mu oli mhue gagaga.§

† 4:18 Li ze Ekpi 11.31 * 5:2 Li ze iJon 21.15-17 † 5:5 Li ze Ekpi 3.34 ‡ 5:6 Li ze iMat 23.12; iLuk 14.11; 18.14 § 5:12 Li ze iKa 15.22,40

¹³ Egbọ eni e miesuọ ni a zẹ abi ẹẹ na eke iBabilọ, ẹẹ tse ẹ, li shi iMaki ni o limhe egbe abi omimhe. * ¹⁴ A ke tse egbe ẹ a ri inono ghele mu egbe. Opfomhe o ka nu ẹẹ nya ni a la elemhi iKirisiti la.

* **5:13** Li zẹ Ika 12.12,25; 13.13; 15.37-39; iKolo 4.10; iFile 24

Ebe onuzi-eva ni iPita O keke

¹ Mhemhe iSamō iPita ni mhi khi oghumha ali aghiusomhi na kee oyi iJesu iKirisiti, mhi keke ebe ona ghi eni e mhōli irudunga nabi oyi anye ni o mu eloe, ni a rote angeli onete oyi Eshinegba ali iJesu iKirisiti Omiepfuese rō na we.

² Okhale ali opfomhe o ka khi oyeē rote ilese ni a lese Eshinegba ali iJesu Onomhue oyawa.

Ulumhi ali uzemhi oyi Eshinegba

³ Itoto oyi Eshinegba o she ri emhikpa ni o ri awa ya ke la agbo irudunga na awa, irari khi awa lese oni o ri ufumhi ali onete oyoli ti awa mama egbe. ⁴ Eni ekpabo eniemhi ena o rō rue isomhopfa ni e mu eloe ni o shobo na awa. Ini a bhale ya e khi irari eni isomhopfa ena awa me asha na pfue epfua ni o la oghuemhe emhi agbo, ni awa mhōli okemhi shi agbo oyi Eshinegba.

⁵ Irarigho, rōshēka ri ingeli enete ma irudunga oye, gbo ri ilese ma ingeli enete. ⁶ Ri igue-regbekia she egbe ma ilese, ri iregbemie ma igue-regbekia shi egbe, ri angeli irudunga ma iregbemie, ⁷ ri isomhelemhi-inyoghūo ma angeli irudunga, ri inono ma isomhelemhi inyoghūo. ⁸ Irari khi ini u mhōli eni ingeli enana egbegbo, e ya re ke zaza, wa gbe akanya elemhi ilese ni u lese Onomhue iJesu iKirisiti. ⁹ Ama oni o da mhōli eni ingeli ena ne, o ya me eke nuata, eri o ze alo, o she yele-a khi Eshinegba o she kpe khuese lue olamhe enedio-a pfuase.

¹⁰ Irarigho, inyoghūo-mhe, rōshēka ni uzemhi ali ulumhi oye o migha egbegbo. Ini u wa ligho, waa ya tigbe do owe eke-a wekhi eri u ya de. ¹¹ Eghēghe agho Eshinegba o ya khueghie ode Omhesē oyi Onomhue-a ne lo. Ikhi Onomhue na agboagbo Omiepfuese iJesu iKirisiti oyawa.

A ri esō shi emini Ebe-no-pfuase o ngme

¹² Mhi ya ke yele e le eni ingme ena nya eghēghe kpa. Ini a ririē kpe lese we, ni a migha gba elemhi igesikia ni a mhōli ena. ¹³ Mhi lese khi o ti ni mhi yele e eni ingme ena nya le, ini mhi da kie la agbo. ¹⁴ IJesu iKirisiti Onomhue oyawa o she rō li khasē mhe khi ogbele eyemhe e ke bu, khi mhi kele ya ghua. ¹⁵ Mhi ya rōshēka ri ingme ena nya shi e odalo ni a ke sato o, ini mhi so ukhokho gbe.

Eni e ri ukpeloe me ufumhi oyi iKirisiti

¹⁶ Oa khi okhe eghōli anye regbenga gue ingme inyenegbe bhale oniemhi oyi iJesu Onomhue ye e. Alo eyanye anye rō me ufumhi oyoli. ¹⁷ Anye la agho ni Eshinegba ita o rō ri ufumhi ali ekpe na li, ni uruli oyi Eshinegba o rō rote otughunu ni o ge nyanyanya ngme, ni o, “Omimhe ni mhi nono ingme oyoli na, o ma ghole mhe.” ¹⁸ Eri anye suo khi oni ungmemhi o rote idane ngme tiemhile, abi anye rō nu oli la ukhomhi ute no pfuase.*

¹⁹ Igho anye li mhōli iregbenga shi usomhi ni emekeguele e guele, khi egbegbo lo. O ma a ti e egbe ini a ri esō shi oni ungmemhi, itobo khi eri o li abi akpa ni o la alo ebili e ge nyagha, ramhi ni ogbe o rō maghie alo-a, ni imeke oyi ukpetata na obili-atso o rō ge shi udu o ye. ²⁰ Ozukhomhi oni ungmemhi khi, a lese khi ungmemhi ameguele okhoghūo o rō rote ilese oyi emekeguele

* **1:18** Li ze iMat 17.1-5; iMak 9.2-7; iLuk 9.28-35

okhoghuo bhale. ²¹ Irari khi ungmemhi ameguele okhoghuo qa ri imelemhi oyi ogbo bhale ghue, ama Ayemhe-no-pfuase o la egbo egbe gbe akanya rewe gue usomhi oyi Eshinegba le.

2

Ena Osese egbholi ali epfua oyewe

¹ Abi emekeguele eyi egbholi e ke li la iteva eyi egbo iZireni, igho esese egbholi e ya li la e iteva. E ya tsua osese egbholi ni oo yese egbo-a lasela ke sese egbo, e ga kie Onomhue ni o de we, e ya ri epfua ni o kele ghi egbewe. ² Igho ebubu e e li ya deba ode omama eyi itsebo eyewe, e ri omama shishi oni ode igesikia oyi iKirisiti-a. ³ E ya ri emhi ituegbe rue okhe egbholi lasela gueye e, ni e ro me asha di e mie ikpagho. Eshinegba o she so we ezọ se agboagbo, epfua oyewe o migha khe we ode.

⁴ Irari khi ini Eshinegba qa keshe igeni le abi e ro lamhe deba Eshinegba, ama o ku we lo ilimhi irierie, o ri iweghe ge we abo pfino kulo alo ebili migha khe ogbele iso-ezo. ⁵ Ini Eshinegba qa pfuese agbo onodi, ama o ri ochikpho oniemi pfuse oni agbo olamhe-a, se ni iNoa ni oo tse abo igue ngeli ali apfoli oshilua.* ⁶ Ini Eshinegba o pfa ezọ mu iSodomu ali iGomora, khi o ri erali tose we ni e de emue-a, ni o rewe riela irokhokho abi o ya li egbo ni ea mholi Eshinegba egbe,† ⁷ ni o ro pfuese iLoti, omose ni o gue ngeli, ni egbo ena unhaso-eso e ri ingeli ebe nase ayemhe.‡ ⁸ Eri oni omose ona ipfuase onana o vie oya elemhi ayemhe oyoli egheghe kpa shi ingeli okholo ni oo me ali ni oo gbolo suo. ⁹ Ini o khi igho, Onomhue o lese abi o lie tsumhi egbo eyoli elemhi imhesebino, ali o gbo li lese abi o li ya pfi egbo okholo lo anasemhe ramhi ogbele iso ezọ. ¹⁰ Tete egbo ni e deba oghuemhe idiegbe oyewe ni e ri ukpeloe gbe omhesa eyi Eshinegba.

E mholi igbedu obe ali itiegbe. Ulishi qa ya mu we ni e ro ri unu ghi igeni ro yese we-a. ¹¹ Ama abotseku khia khi eni igeni ena e mholi ekpabo dose eni esese egbholi ena, ea ya yese we-a khasa Onomhue. ¹² Eri eni egbo ena ee pfi unu-a shi emini ea lese udi oli. Eri e li abi elamhako ni ea mholi egbhali ni a bia, ni a mu e gbolo le tse. Igho e li ya pfua abi elamhako. ¹³ Opfuse a ro ya fali we ota shi ode opfuse ni weweghuo e be na egbewe. Idobie ele oguota gboo, ee bino khi o khi agbo ilili, ni o ya khuese idiegbe oyewe. Egbo ebe e khi itobo khi ini e nu e le eminale inono kugbe egbo, eri e kiele e ngeli angeli efiala. ¹⁴ Alo efiala eyi okia, e ze shi ukhomhi, ikpotso ni e ya yemhe shi we o, e kia bino alo. Okiamhi olamhe ni oo gbe we qa tigbe e mholi ukpese. Egbo ni udu oyewe qa sheshe ee di kulo igha olamhe. E she wena emhi ituegbe shi udu. Elemhi itse eyi Eshinegba e la kia. ¹⁵ E she da egbegbo ode lase, e wase ode oyewe-a. E she deba ode oyi iBelamu omi iBeo vu ni o mholi ukpoko shi ukpagho ni o ya mie shi onobe ilili. ¹⁶ Ni akpHERE o dese shi angeli olamhe. AkpHERE ni o khia khi qa kpe mholi ungmemhi ogbo shi unu, ni o ri uruli ogbo nu iBelamu ngme shi angeli ujili. §

¹⁷ Eri egbo ena e li abi oko ni o khakha-a, ali uza ni o bi abi ame ni akpekpeli o pfiolo irarogbe kua. Eshinegba o she riela ilimhi irierie shi eke e khe we ni e la me osoli. ¹⁸ Eri ee ngme ingmemhi itono obo udu, ali ingmemhi ni e violo, ro re egbo sato oghuemhe idiegbe oyewe, ni e ba di we nyene egbe je olamhe. Ikhi egbo ni e lese rote ifuabo eyi egbo ni e la agbo egbholi pfue. ¹⁹ E shobo

* 2:5 Li ze Igbae 6.1-7.24 † 2:6 Li ze Igbae 19.24 ‡ 2:7 Li ze Igbae 19.1-16 § 2:16 Li ze iNoba 22.4-35

epfua na wẹ, ama wẹwẹ ni e shi oni obọ onana, e khi ighumha angeli epfua. Irari khi oghumha ogbo ọ khi shi emini o da mhẹsẹ na ayemhẹ oyọli. ²⁰ Irari khi, ini egbo e she da rọte oyese ni o la agbo pfue ne itobọ khi e lẹsẹ ijesu iKirisiti Onomhụ, ni e rọ gbo ri egbewe na emhi agbo gẹnọ ne, ikpukhokho oyewẹ o kẹ khọlọ dọsẹ igbaekele oyewẹ. ²¹ O kha tinẹ ini ẹa bie kpẹ lẹsẹ odẹ ipfuasẹ oyi Eshinẹgba lọ, khi e lẹsẹ ọli se, e tigbe sọ ukhokho gbe ode ipfuasẹ oyi Eshinẹgba ni a rọ na wẹ. ²² Emini ọ li wẹ o rọkhasẹ khi ekpita ona khi igesikia lọ, ni ọọ,

“Áwá ọ mu egbe nyenẹ
gbo ya le ekpa
ni ọ kpa shi ekẹ.

Agulu ni a kpe khuẹsẹ-a se,
ọ gbo mu egbe nyenẹ
je igbolọ ya pfue.”*

3

Onomhụ ọ nyenẹ egbe ẹ bhale

¹ Emọlemhẹ, ebe onuzi-eva ni mhi kẹkẹ ẹ ghi ẹ na, eri mhi ri ebe eva ena ya guise ẹ le ali ni a rọ mhọli isamhi eni e te ode. ² A sato ingmemhi ni emekẹguele ni e pfuase ẹ ngme ni o she tẹsẹ, ali omhẹsẹ ni Onomhụ Omiepfuese oyawa ọ mhẹsẹ rọte obọ ighiusomhi na kẹẹ eyawa.

³ Onododẹ, a lẹsẹ khi ogbele ni e kpukhokho, ẹgbọ ni e ri ungmehi oyi Eshinẹgba a li egia e ya lasele. Ẹẹ li egia ẹẹ riẹle oghumhẹ idiegbe oyewẹ.*

⁴ E ya ke liẹ, “Ighe ibhale ni ọ shobọ khi lọli ya bhale mena? Abi ititawa e te ghuloo, emhikpa e kiele ẹ je odalo abi e li rọte igbaekele agbo la ọ.” ⁵ Eri e famhi rọli shi iẹ-esọ-a, khi rọte ungmehi oyi Eshinẹgba a te ma idane, ni a rọ gbo rọte amẹ ri amẹ ma ekẹ agbo.† ⁶ Ama, eni amẹ ena a gbo rọ ri ochikpho pfuse ẹgbọ na agbo onodiọ-a.‡ ⁷ Ama agbo ali idane ni e kie laọ ogbe-namo, Eghiele oyi Eshinẹgba a rọ rẹwẹ migha rẹwẹ ẹ khẹ opfuse oyi erali. Eri a zẹ wẹ obọ ọ khẹ ogbele iguẹzọ ni a rọ ya pfuse ẹgbọ ọkhọlọ-a.

⁸ Emọlemhẹ, a khi yele emhi oghuo-a khi, eri ogbeleghuo o li abi ogbele agbele, ogbele agbele o li abi ogbeleghuo ukpelo e oyi Eshinẹgba.S* ⁹ Oa khi eri Eshinẹgba ọ ti egbe ẹ je ukhokho shi emini ọ rọ shobọ, abi ẹgbọ eghuo e liẹ sa khi ini emhi ọọ ti ekẹ eri o wu ekẹ-a eghọ. Eri ọ mema mhọli irabomudu na ẹ, itobọ khi ọa nono ni ogbokhoghuo ọ pfua, ama ni ogbokpa ọ te agbo olamhẹ mu nyenẹ.

¹⁰ Ama eri ogbele oyi Onomhụ ọ ya bhale abi ibhale oyi oghiatọ. Oni ogbele, eri idane o ya ri okeke oniẹmhi kele-a udemhija. Erali oniẹmhi o daghiẹ emini e la idane nya kua. Ekẹ ali emhikpa ni e laọ e kala-a.†

¹¹ Aborokhia khi a ya lina pfuse emhi nya ena, uwali ẹgbọ enabise a kha ke fẹ khi? A kha ke la agbo ipfuase ali agbo Eshinẹgba, ¹² abi a li ri ẹlọe shi ekẹ ẹ khẹ ogbele oyi Eshinẹgba, ni awa ke riẹle emini o ya rọli bhale pia, ali ogbele ni a ya ri erali pfuse idane-a erali oniẹmhi o daghiẹ emini e la idane-a nyaa. ¹³ Ama emini Eshinẹgba ọ rọ shobọ, awa migha a khẹ, ikhi iloghie ali ekẹ agbo onogbo, ni o khi apfẹ iguẹ-ngeli.‡

* 2:22 Li zẹ Ekpi 26.11 * 3:3 Li zẹ iJu 18 † 3:5 Li zẹ Igbae 1.6-9 ‡ 3:6 Li zẹ Igbae 7.11 S 3:8
Emini a ri onana ngme khi Eshinẹgba ọa deba eghẹghẹ gbe akanya. * 3:8 Li zẹ Iwolo 90.4 † 3:10
Li zẹ iMat 24.43; iLuk 12.39; 1 iTesa 5.2; Irọ 16.15 ‡ 3:13 Li zẹ Aza 65.17; 66.22; Irọ 21.1

¹⁴ Irarigho, ẹẹ emọle mhe, abi a li ri ẹloe shi eke ẹ khe oni ogbele ena, a ze ni a bhale ya ẹ ẹ shi ingeli ni ẹa mhọli ichimhi ali umhaguekia, ali a la opfomhe.

¹⁵ Ri ọli shi udu khi irabomudu ni Onomhuẹ ọ mhọli na awa, khi, ni ọ ba ri eghẹghẹ na awa mhọli imiepfuese lo, ẹzeze abi inyoghwo awa iPolu ọ kpe li keke ọli shi ebe ghi ẹ abi Eshinegba ọ li ri oni ileasingme na li. ¹⁶ Ina ọ kie lie keke ọli shi ebe, ini ọ da a ngme eni ingmemhi ena ne. Ebe ni ọ keke e tsua ingme eghwo ni e lolo ẹ munu irọlo-ogbo-eso, ni egbo ni ẹa mhọli ilese ali igesikia e kholo ẹ manọ, abi e lie khi ma ingmemhi elese ni e la Ebe-no-pfuase ni o ya ri epfua ghi we.

¹⁷ Irarigho, emolemhe, abi a ke ro lese onana egbo, a mu egbe ẹ ini a khi ya deba ode egbhọli oyi egbo ena umhasu-eso, ini a khi rote iguemigha oye ẹ de.

¹⁸ Ama mena awa ke fu shi okhale ali ilese ni awa lese Onomhuẹ Omiepfuese oyawa ikhi ifesu iKirisiti. Lọli a ri Ufumhi a na agboagbo. Atse!

Ebe onodode ni Ijoni O keke

Ungmemhi ni o mholi agbo

¹ Anye keke ungmehi oyi oni o ri agbo o na ogbo ghi e, oni o rote igbaekele la o. Anye she suo oli, anye ri alo eyi anye me oli, anye bino oli, anye gbo ri abo eyi anye ti oli.* ² Abi oni o ri agbo o na ogbo ona o ro feli lasela, anye me oli, anye gbo li pfi otsela shi oni agbo na agbo agbo ona. Loli o nu Ita la, ni a rokhasa anye.† ³ Emini anye me ni anye suo, anye gbo lie gueye e, ishegho ni awa kugbe nu Ita ali Omi oli iJesu iKirisiti la. ⁴ Eri anye keke ona ni oghela oyawa o gba pfo.

Okiali elemhi akpa

⁵ Onana khi usomhi ni anye rote obo oyi Omi oli suo, ni anye gue e ye e khi, Eshinegba khi akpa, obili okhoghuo o fela li egbe kpa. ⁶ Awa kha guele khi awa nu oli la kugbe ni awa ro kie la elemhi alo ebili e kia, egholi awa lo, awa aa la agbo igesikia. ⁷ Ama ini awa la elemhi akpa a kia, abi loli oli la elemhi akpa, ona o rokhasa khi awa nu oli la kugbe, ishegho oia eyi iJesu Omi oli, e khuasa awa olamhe-a pfuasa. ⁸ Ini awa guele khi awa aa mholi olamhe, egbawa awa a di, awa aa mholi igesikia. ⁹ Ama ini awa zono olamhe eyawa ye Eshinegba ni o ri igesikia riela emhikpa; oni oo riela emini o te ode o khi, o ya ri olamhe eyawa topfa awa, o khuasa awa umha-pfuasa egbe-a nya. ¹⁰ Ini awa e khi awa aa lamhe, eri awa ri Eshinegba mele olo-egholi-a. Ungmemhi oyoli o la la agbo oyawa.

2

IKirisiti, okpaghibo oyawa

¹ Eniye eyemhe, ee mhi keke ebe ona ghi, ini a khi lamhe. Ama, ini a bhale ya e khi ogbokhoghuo o lamhe, awa mholi oni o nu Ita a ngme khe awa shi eke. Loli khi iJesu iKirisiti oni o pfuasa. ² Loli o khi iluasobo ni a ro shishi olamhe eyawa-a, o khi eyawa tsa ama olamhe eyi egbo kpa.

³ Ini awa ri omhesa eyoli e gbe akanya, loli awa ro ya lesa gboo khi awa lesa oli. ⁴ Eni lie khi wewa e lesa oli ni o ri omhesa eyoli e gbe akanya, elo-egbhue e khi, o mholi igesikia. ⁵ Ama onini o da ri ungmehi oyoli da gbe akanya ne, inono oyi Eshinegba o gba shi oli egbe. Ina awa li ya lesa khi awa ali Eshinegba khi oghuo awa khi. ⁶ Eni e da lie khi wewa e kugbe Eshinegba o ne, e mema ya ke ngeli abi iJesu iKirisiti o lie ngeli.

Ushi onogbo

⁷ Emole mhe, o khi omhesa olese mhi keke e ghi e, ama onodi o lo, ikhi oni a rote igbaekele ro na e. Oni omhesa onodi ona o khi oni usomhi ni a she kpe suo.* ⁸ Aboriekhi ighe, omhesa onogbo mhi keke e ghi e, irari khi a me igesikia oyi oni omhesa ona iJesu egbe, a gbo me oli agbo oyee. Itobo khi obili o she e kalaa, oni akpa oyi igesikia o she e ge. ⁹ Onini o da lie khi loli la elemhi akpa ni oo biselemhi inyoghuo oli ne, elemhi alo obili o kie la. ¹⁰ Onini o da

* 1:1 Li ze iJon 1.1 † 1:2 Li ze iJon 1.14 * 2:7 Li ze iJon 13.34

nono ingme oyi inyoghuo ọli ne, elemhi ákpá ọ la, emhikhoghuo ọa la li egbe ni o roli ya khi owe. ¹¹ Ama ọnini ọ da biselemhi inyoghuo ọli ne, alo obili ọ la, alo obili ọ la kia gasẹ. Ọa lẹsẹ obini ọọ je, irari khi obili o she zuse ọli alo.

¹² Mhi keke ebe ona ghi ẹ eniye,
itobọ khi a she ri olamhe topfa ẹ
itobọ eva oyi iKirisiti.

¹³ Mhi keke ebe ona ghi ẹ, ẹẹ ita,
itobọ khi a she lẹsẹ ọli,
oni ọ rọte igbaekele la ọ.

Mhi keke ebe ona ghi ẹ ozele,
itobọ khi a she mu
Ọni ọ khi Ọgbọ-ọbe ọ le.

Mhi keke ebe ghi ẹ eniye,
itobọ khi a she lẹsẹ ọni Ita.

¹⁴ Mhi keke ebe ghi ẹ, ẹẹ ita,
itobọ khi a she lẹsẹ ọli,
oni ọ rọte igbaekele la ọ.

Mhi keke ebe ona ghi ẹ ezele,
itobọ khi a mhọli ekpabọ,
ali khi ungmemhi

oyi Eshinegba o la
elemhi oye ẹ,

ali khi a she mu
Ọni ọ khi Ọgbọ-ọbe ọ le.

Agbọ ona o khi ghọle ẹ dọsẹ

¹⁵ Agbọ ona o khi ghọle ẹ dọsẹ, wẹkhi emhikhoghuo ni e la ọ. Ini ọgbokhoghuo ọ mhọli ọghuemhe na agbọ, inono oyi Ita ọa la agbọ oyọli. ¹⁶ Irari emhikpa ni e la elemhi agbọ, ni e khi, ọghuemhe olamhe idiegbe, emini ukpẹloe o viẹ shi, ali itipfuabọ-nga shi emini ọ mhọli ali ni ọ dobe ẹ riẹle. Okhoghuo ena nya ẹa rọte obọ oyi Ita bhale, ama agbọ ona e te bhale. ¹⁷ Oni agbọ ona ali emini e la ọ ni ẹẹ ghọle egbo e she ẹ dọsẹ, ama eni ẹ riẹle ọghuemhe oyi Eshinegba e ya la ọ agbọagbọ.

Eni ẹẹ khọli iKirisiti

¹⁸ Eniye, ukpẹsẹ agbọ o she ti bhale! A she gueye ẹ khi ọni ọ khọli Omiepfuese ọ ya bhale, memena eni ẹẹ khọli Omiepfuese ebubu e she bhale agbọ. Onana awa rọ ya lẹsẹ khi ukpẹsẹ agbọ o she ti bhale. ¹⁹ Eni egbo ena ẹa mema kie kpẹ khi eyawa, lọli o zẹ khi e rọte awa iteva vu. Ini e kie kpẹ khi eyawa lọ, e kha migha. Ama eri uvumhi oyewe o rọkhasẹ khi ẹa ku ma awa ọ.

²⁰ Ama Omiepfuese, Ọni ọ pfuase ọ she zẹ ẹ, irarigho a she lẹsẹ igesikia. ²¹ Ọa khi itobọ khi aa lẹsẹ igesikia mhi rọ keke ebe ona ghi ẹ, ama itobọ khi a lẹsẹ igesikia, a gbo lẹsẹ khi egbhọli ọa rọte igesikia a lasele.

²² Mena, ọghuo ọ khi ọlo-egbhue? Ọni ọọ khi iJesu ọa khi ọni Omiepfuese, lọli ọ khi Ọbe vule shi Omiepfuese ọ, lọli ọ kie Ita ali Ọmọ. ²³ Aa me ọgbokhoghuo ni ọ kie Ọmọ ni ọ mhọli Ita. Ọni ọ da mie-obọ shi Ọmọ ọ, ọ li mhọli Ita.

²⁴ Zobẹ ni emini u rọte ekẹ suọ o kie lẹ egbe. Ini o ligho kie lẹ egbe, u ya li kie nu ọni Ọmọ ali Ita la kugbe. ²⁵ Emini ọ shobọ na wa na, ikhi agbọ na agbọagbọ.

²⁶ Ingme eyi egbo eni ẹ nono ni wewe e yese ẹ da ode mhi keke ẹ ghi ẹ. ²⁷ Ama ẹẹ oye ẹ, ekpabọ Ayemhe no pfuase ni a mie, o kie la ẹ egbe, irarigho, aa ke khi eni a sese. Ama eri Ayemhe oyọli ọọ sese ẹ emhikpa, ikhi emini e khi igesikia ni ẹa khi egbhọli. A ri oseşẹ oyi Ayemhe ke gbe akanya, a kie nu ọli la kugbe.

Imi Eshinegba

²⁸ Mena, eniye, a kie kugbe ọli ọ. Ishegho ini ọ feli lasele, awa mhọli igbedu ni omama ọa mu awa odalo oyọli, ini ọ nyenę egbe bhale.

²⁹ Ini u leşę khi iKirisiti khi ọni ọ migha shi ipfuasę ọ khi, leşę khi ọni ọ rięlę emini e te ode Omi Eshinegba ọ khi.

3

¹ A bino abi inono ni Ita awa ọ nono awa o li fu ramhi, ni a ro bhale ya ę khi ąą lu awa imi Eshinegba! Ni o khia khi igho awa khi! Emini o zę khi ęgbọ na agbo ęa leşę awa khi, ęa leşę Eshinegba.* ² Emole mhe, imi Eshinegba awa khi, ama, awa aa leşę ne, abi awa ya li, ama awa leşę khi ini iKirisiti ọ lasele, awa ya li abi loli, irari khi awa ya me ọli abi ọ li tee. ³ Ogbokpa ni ọ da mhọli irudushi ona ne, ọọ mhọli oni oghuemhe ni ọ ro khi ọni ọ pfuasę abi iKirisiti ọ li pfuasę.

⁴ Onini ọ da lamhe ne, eri ọ gbe ushi oyi Eshinegba-a, irari khi olamhe, igbushi oyi Eshinegba-a o khi. ⁵ Ama u leşę khi eri iKirisiti ọ bhale ni ọ ya rue olamhe eyawa vu, ali khi olamhe ọa la li egbe.† ⁶ Irarigho, ogbokpa ni ọ nu ọli la kugbe, ọa ya lamhe ke le. Onini ọ kie da la olamhe ne, ọa fe me ọli ghue wekhi eri ọ leşę ọli.

⁷ Eniye, a khi ze ni ogbokhoghuo ọ di ę ya de ode-a. Oni ọ da rięlę emini o te ode ne, ọ pfuasę, ezeze abi iKirisiti ọ li pfuasę. ⁸ Onini ọ da rięlę emhi olamhe ne, oyi Okphaghię ọ khi. Irari khi te-ekę vu, okphaghię ọ te ę lamhe. Emini o ze ni Omi Eshinegba ni ọ feli bhale khi, ni ọ ro me sha pfueche ikanya eyi okphaghię-a. ⁹ Ogbokpa ni ọ da khi Omi Eshinegba ọ ya lamhe, irari khi ukpamhi oyi Eshinegba o la li egbe, ęa ya lamhe irari khi Eshinegba ọ khi Ita we. ¹⁰ Onana o ri ikhioda shi iteva imi Eshinegba ali imi Okphaghię. Enieni ęa da rięlę emini o te ode ne ali ni ęa mhọli inono na egboese ne, ęa khi imi Eshinegba.

A nono ingme oyi egbe ę

¹¹ Onana o khi usomhi ni a rote ekę suo. Ikhi, awa nono ingme oyi egbe awa.‡ ¹² Khi li abi iKeni ni ọ khi oyi Ona Okholo, ni ọ gbe Ebeli inyoghuo ọli-a. Elo ọ ze ni iKeni ọ ro gbe ọli-a? Irari khi emini ọni iKeni ọọ rięlę, ęa gbe akanya, ama emini inyoghuo ọli ọọ rięlę e khi eni e pfuasę.§ ¹³ Irarigho, o khi sha ę abo, inyoghuo-mhe eni emose ali eni ikpotso, ini egbo na agbo ęa ti elemhi ę. ¹⁴ Awa leşę khi awa she te eghuli lasele je agbo, itobo khi awa nono ingme oyi inyoghuo awa. Onini ọa da mhọli inono ne, elemhi eghuli ọ kie la.* ¹⁵ Onini ọ da biselemhi inyoghuo ọli ne, ogbogbeli ọ khi. U leşę khi ogbogbeli ọa mhọli agbo oyi Eshinegba shi agbo oyọli.

¹⁶ Ina awa lie leşę emini inono o khi. Eri iJesu iKirisiti ọ ri agbo oyọli bhale, ni e pfuse-a, shi itobo oyawa. Awa kha li rue agbo oyawa li shi ekę na inyoghuo awa. ¹⁷ Ini ogbo ọ mhọli epfue, ni ọ ro me khi inyoghuo ọli ọ mhọli emini o to ọli, ni ọa ro mhọli ilelemhi na li, seę ọ li dobe ya lie khi loli mhọli inono oyi Eshinegba? ¹⁸ Eniye, a khi ze ni awa ri ungmehi ali elemhi ke rięlę inono, ama awa ri irięlę ali igesikia ke ri inono khase. ¹⁹ Ini awa nono ingme oyi egboese, awa leşę khi igesikia awa la kia, awa mhọli udu opfomhe odalo oyi Eshinegba. ²⁰ Abi eni e miesuo, ini udu oyawa o pfa ezọ mu awa, awa leşę khi Eshinegba ọ fu dose udu oyawa, ali khi ọ leşę emhikpa. ²¹ Irarigho, emole mhe,

* 3:1 Li ze iJoni 1.12 † 3:5 Li ze iJoni 1.29 ‡ 3:11 Li ze iJoni 13.34 § 3:12 Li ze Igbae 4.8 * 3:14 Li ze iJoni 5.24

ini udu oyawa ɔa da pfa ezo mu awa ne, loli awa roo mholi igbedu odalo oyi Eshinegba. ²² Emiemini awa da mhila kpa, awa te obo oyoli ya mie oli, itobo khi awa ri ishi eyoli e gbe akanya ali khi awa a riefe emini e ghole oli. ²³ Emi ni o mhese na awa khi, awa mie Omi oli iJesu iKirisiti suo, ali awa nono ingme oyi egbe, ezeze abi iKirisiti o li mhese na awa.* ²⁴ Eni e ri omhese oyi Eshinegba a gbe akanya, eri wewe ali Eshinegba e ga kugbe, Eshinegba o li kugbe we o. Itobo Ayemhe ni Eshinegba o ro na awa, awa ro lese khi awa kugbe Eshinegba o.

4

Ke mu Iyemhe fe bino

¹ Emole mhe, a khi mie shi iyemhe nya o, ama mu we fe bino ni a me ini obo oyi Eshinegba e te bhale. Irari khi emekeguele eyi egbholi ebubu e she fie lasele shi agbo ona. ² Ina a li ya lese ini Ayemhe oyi Eshinegba lo: Ayemhe nya ni o da lama khi iJesu iKirisiti o she bhale abi ogo ne, oyi Eshinegba lo. ³ Ama ayemhe nya ni ɔa da mie-obo shi iJesu o ne, ɔa rote obo oyi Eshinegba bhale. Onana o khi ayemhe oyi oni o kholi Omiepfuese, ni a suo khi oo bhale, o she ga la elemhi agbo memena. ⁴ Ama enayi Eshinegba a khi, imi mhe, a she gbo mu emekeguele eyi egbholi o le, irari khi Ayemhe ni o la e egbe o fu dose oyi oni o la elemhi agbo. ⁵ Elemhi agbo eni emekeguele eyi egbholi eghe e rote lasele, ingmemhi agbo e ngme, irarigo ego agbo e ro mie shi emini ee ngme. ⁶ Ama enayi Eshinegba awa khi. Onini o da lese Eshinegba, loli o ri eso o shi emini anye e ngme. Oni ɔa da khi oyi Eshinegba ne, ɔa ya ri eso shi emini anye e ngme. Ina awa lie lese ikhoda ni o la Ayemhe igesikia ali ayemhe egbholi.

Eshinegba inono o khi

⁷ Emole mhe, a ze ni awa nono ingme egbe, irari khi obo oyi Eshinegba inono o te bhale. Oni o da mholi inono, Eshinegba o khi itali ali khi o lese Eshinegba. ⁸ Ogo ni ɔa da mholi inono ne, ɔa lese Eshinegba, irari khi Eshinegba khi inono. ⁹ Eri Eshinegba o ri Omi oli otuoghuo kpe ni o ghie bhale agbo ro ri inono ni o mholi na awa khasa, ini awa a rote obo oyoli mholi agbo. ¹⁰ Onana o khi egbegbi inono, ɔa khia khi eri awa nono ingme oyi Eshinegba, ama eri o nono ingme oyawa, loli o ze ni o ro ghie Omi oli bhale ni o ro luase obo ro shishi olamhe eyawa. ¹¹ Emole mhe, ini o khia khi ina Eshinegba o li nono awa, awa li nono ingme egbe awa. ¹² Ogbokhoghuo ɔa me Eshinegba ghue, ama ini awa nono ingme egbe awa, Eshinegba o la agbo oyawa, ali khi, inono oyoli oo gbe akanya ni o nono ni loli gbe agbo oyawa.*

¹³ Awa ga lese khi Eshinegba o la agbo oyawa, irari khi o she ri Ayemhe oyoli na awa. ¹⁴ Ali khi awa me, awa gbo pfi otsele khi Ita o ghie Omi oli ni o ro khi Omiepfuese oyi agbo. ¹⁵ Ini ogbokhoghuo o mie shi o khi Omi Eshinegba iJesu o khi, Eshinegba o la agbo oyoli, loli o li la elemhi Eshinegba ¹⁶ Ishegho, awa lese, awa gbo mie shi inono ni Eshinegba o mholi na awa.

Inono Eshinegba o khi, eni e la agbo inono e nu Eshinegba la kugbe, Eshinegba o li nu we la kugbe. ¹⁷ Ina inono oyoli o lie gbe akanya ni o nono ni loli gbe agbo oyawa, ni awa ro mholi igbedu ogbele iguezo, irari khi eri awa li abi loli ekagbo ona. ¹⁸ Ulishi ɔa la inono. Ama eri inono ni o gba pfo, oo khu ulishi

† 3:23 Li ze iJon 13.34; 15.12,17 * 4:12 Li ze iJon 1.18

fię, irari khi eri ębọ ęę na ulishi ęshineęba itobọ khi ọ ya na wę osoli. Ọni ọọ na ulishi ọa gba pfo elemhi inono.

¹⁹ Eri awa mhọli inono, itobọ khi lọli ọ kpe nono ingme oyawa. ²⁰ Ini ọgbọkọghuo ọọ lię, “Mhi nono ingme oyi ęshineęba,” ama ọ kiele ę biselemhi inyọghuo ọli, ọloęgbhue ọ khi. Irari khi ọgbọ ni ọa da nono ingme oyi inyọghuo ọli ni ọọ me ęloe, ọa dobę ya nono ingme oyi ęshineęba ni ọa me ęloe ghue.

²¹ Omhęę ni iKirisiti ọ rọ na awa na: Eni e nono ingme oyi ęshineęba nya, e mema li nono ingme oyi inyọghuo wę.

5

Imuọle ni awa mu agbọ ọ le

¹ Ọnini ọ da mie shi ọ ne khi iJesu ọ khi ọni iKirisiti Omiepfuese, Omi ęshineęba ọ khi, Ọnini ọ da nono ingme oyi Ita ne, ọ li nono ingme oyi omi ọli. ² Abi awa lię leęę khi awa nono ingme oyi imi ęshineęba khi, ini awa nono ingme oyi ęshineęba, ni awa gbo rọ ri omhęę oyọli gbe akanya. ³ Ini awa nono ingme oyi ęshineęba egbegbọ, awa mema ya ri omhęę oyọli gbe akanya. Ama omhęę eyọli ęa ya mu unu iroębe-akanya. * ⁴ Itobọ khi ọgbọkpa ni ęshineęba ọ bia, lọli ọ dobę ya mu agbọ ọ le, irudunga oyawa o khi oni imuọle. ⁵ Ọghuo ọ dobę mu agbọ ọọ le? Sę ni ọgbọ ni ọ miesuọ khi, iJesu khi Omi ęshineęba.

⁶ Ọna khi iJesu iKirisiti ni ọ bhale, rọte iri-ameę-batazi, ali rọte ọlia ikushieķe abi ọ rọ ghua. Ọa khi rọte ameę tęę, ama li shi ọlia ni ọ ku shi eķe abi ọ rọ ghua. Ayemhę ọ pfi ọtęę shi ọ, irari khi ọni Ayemhę oyi ięęsikia lọ. ⁷ Irari khi ọtęę eęę e la ọ. ⁸ Ayemhę, ameę, ali ọlia. Eni ọtęę eęę ena unu oghuo ee ngme. ⁹ Ọtęę oyi agbọ awa mie ę suọ, ama ọtęę oyi ęshineęba ọ toto ne. Ọ she pfi ọtęę shi ingme oyi Omi ọli ¹⁰ Irarighọ, ọgbọkpa ni ọ mie Omi ęshineęba suọ nya, ọ mhọli ọtęę onana shi udu oyọli. Ama ọni ọa mie ęshineęba suọ, eri ọ rọli shi ọlo-ęgbhọli, itobọ khi ọa mie shi emini ęshineęba ọ ngme shi ingme oyi Omi ọli. ¹¹ Oni ọtęę ọ khi ęshineęba ọ she ri agbọ na agbọagbọ na awa. Oni agbọ ona o la obọ oyi Omi ọli. † ¹² Irarighọ, ọni ọ da kugbe Omi ęshineęba ọ ne, lọli ọ mhọli oni agbọ oyi ęshineęba ona. Ọni ọa da kugbe Omi ęshineęba ọ ne, ọa mhọli agbọ oyi ęshineęba.

¹³ Mhi she ķeķe emhikpa shi elemhi ebe ona ghi ę, ni a mie iJesu Omi ęshineęba suọ, ni a rọ mhọli ọli shi udu khi a mhọli agbọ oyi ęshineęba. ¹⁴ Igbe-udu ni awa a mhọli ini awa la odalo oyi ęshineęba a sọ iromhi khi, awa leęę khi eęhęę kpa ni awa rọ mhila li emhikọghuo abi o ghọle ọli shi, eri ọọ suọ awa ọ. ¹⁵ Irarighọ, abi awa rọ da leęę khi ọọ suọ awa ini awa da mhila emhi ne, awa leęę khi awa she mhọli emini awa mhila li.

¹⁶ Ini ọgbọkọghuo ọ me khi inyọghuo ọli ọọ lamhę olamhę ni ọa ri eghuli gbe ọgbọ, ọ lema na li, khi ęshineęba ya ri agbọ nali. Eni olamhę oyewę e khi olamhę ni ęa ri eghuli gbe ọgbọ mhia ngme. Olamhę o la ọ ni o ri eghuli ę gbe ọgbọ. Ọa khi olamhę eghọghọ mhię a lema shi. ¹⁷ Umha-guęli kpa, olamhę o khi. Ama olamhę o la ọ ni ọa ya ri eghuli gbe ọgbọ. ¹⁸ Awa leęę khi ọni ęshineęba ọ bia, ọa ya lamhę olamhę, irari khi eri Omi ęshineęba ọ khukhu ọli, ini Ọkphaghie ọ khi dobę li ọli onobe. ¹⁹ Awa leęę khi imi ęshineęba awa khi, ali khi Ọkphaghie ọ mhęę ę na ębọ nya ni ęa leęę ęshineęba. ²⁰ Awa gbo leęę khi Omi ęshineęba ọ she bhale elemhi agbọ, ali khi ọ she ri ileęę ni awa rọ leęę ọni eęgbęi ęshineęba. Ali khi awa kugbe ọni ęshineęba ni ọ khi ięęsikia

* 5:3 Li zę iJón 14.15 † 5:11 Li zę iJón 3.36

ọ, igho awa gbo li kugbe iJesu iKirisiti ni o khi Omi o li o. Lolighuo kpe o khi egbegbi Eshinegba, ali oni agbo na agboagbo. ²¹Eniye eyemhe, a mu egbe e. A khi mholi emini e ku e ali ilitsa gbe.

Ebe onuzi-eva ni Ijoni O keke

¹ Mhemhe ogbhali na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo mhia keke ebe ona ghi e.

Yeƣe okpotso ni Eshinegba o ze ali imi e, ni mhi nono ingme oyewe mhi keke oli ghi. Oa khi mhemheghuo tse mhi nono ingme oyee, li shi eni e lese igesikia.

² Eri anye nono ingme oyee, itobo igesikia ni o la anye egbe, ni o kie ya la anye egbe agboagbo. ³ Mhi lema Eshinegba Ita ali iJesu iKirisiti Omioli e ri okhale ali ilemhi ali opfomhe na awa elemhi igesikia ali inono.

⁴ Egbe ma mu mhe gba abi mhi ro suo ingme oyi imi e eghuo, ni e la angeli ode oyi Eshinegba, ni ee riefe emini e ghole Ita. ⁵ Irarigho, nokpotso, onana oa khi omhese onogbo ni mhia yele e le, ama oni awa rote eke lese lo. Eri mhi e awa nono ingme egbe awa.* ⁶ Inono ni mhia ngme khi awa mema ya ke ri omhese oyi Eshinegba gbe akanya. Oni omhese abi ee nya a she li suo li rote eke vu khi, ee nya a mema la angeli inono.

⁷ Ebubu egbo ni e di egbo e she lasese shi asha kpa elemhi agbo, ni ee lie khi iJesu iKirisiti oa li abi ogbo li bhale agbo. Egbo enana nya, egbo elo-egbhue e khi, e gbo khi eni ee kholi Omiepfuese. ⁸ Irarigho, a mu egbe e ini emini awa gbe akanya a shi o khi de awa obo-a, ama ni awa khi eni a somhopfa gba pfo.

⁹ Mhi gueye e khi onini oa da mu emini iKirisiti o sese mhue, ni o da o, oa mholi Eshinegba. Ama onini o da mu emini iKirisiti o sese mhue ne, o mholi Eshinegba Ita ali Omioli. ¹⁰ Irarigho, ini ogbokhoghuo o bhale debe ni o ro tsua osese olese ni oa khi onana bhale, khi ze oli lo owa oye le, khi ga fe mholi ikpaghiobo shi oli oni osese. ¹¹ Onini o da mholi ikpaghiobo shi oni ogbo oghogho osese ne, eri o gube oli o, ni e ga riefe oni okholo.

Ungmemhi ni o kpukhokho

¹² Mhi ga mholi emhi ebubu ni mhi kha keke ghi e, ama mhi aa nono ni mhi keke we shi ebe. Eri mhi ya ri ochogho bhale ya bino e, ishegho ni awa me egbe imi-alo nu egbe ngme. Ni oghere oyawa o vo. ¹³ Imi inyoghu e ni okpotso ni Eshinegba o ze, ee tse.

* 1:5 Li ze iJon 13.34; 15.12,17

Ebe onuzi-esē ni Ijoni O kẹkẹ

¹ Mhẹmhẹ ni mhi khi ogbhali.*

Mhia kẹkẹ ebe ona ghi ọmọle mhẹ iGayusi ni mhi nono ingme oyọli egbegbo.

² Ọmọle mhẹ, mhi sọ iromhi nẹ, Ẹshinẹgba ọ ka rẹ ze, ali emhikpa e ke je odalo nẹ onete abi ayẹmhẹ oyẹ ọ liẹ je odalo shi ọ. ³ Egbe ma mu mhẹ gba abi eni anye ga miesuọ eghuo e rọ bhale ya bino anye, ni e rọ guele khi u ma mu igesikia mhue ali khi u kiele ẹ ngeli angeli igesikia. ⁴ Emhese ẹa la ọ ni o rẹmhe ẹ ghele, abinẹ khi ini mhi suọ khi imi mhẹ e la angeli igesikia.

⁵ Ọmọle mhẹ, u ga ri igesikia riẹle emhi ebubu rọ kpaghie inyoghuo awa ni awa ga miesuọ obọ, abi e ririẹ khi epfese. ⁶ Eni ẹgbọ e she gue ingme inono oyẹ ye igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni o la akana. Kpẹkpẹ kpaghie wẹ obọ ni e dobe ri oni okiali ke je odalo abi o li ghọle Ẹshinẹgba. ⁷ Itobọ oni Eva ona, e rọ vu oni okiali ona, ni o khia khi ẹa lama mie eni ẹa mie Ẹshinẹgba suọ ikpaghiobo. ⁸ Irarighọ, awa ẹgbọ eyi iKirisiti, awa khi eni e mema ya kpaghie eni ẹgbọ eghogho obọ, ni awa kugbe wẹ ọ gbe oni akanya, shi igesikia.

⁹ Mhi kpẹ kẹkẹ ebe ghi igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ ni o la ẹoli oyẹ, ama iDiofisi ni ọ kie kpẹ lighọ nono ni lọli ralo na eni igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ, ọa lama ri emini mhi gueyẹ ọli gbe akanya. ¹⁰ Irarighọ, mhi kha bhale, mhi ya guele emini ọ riẹle le gboo. Abi ọ liẹ gue anye ẹzọ, ni ọ liẹ kiẹnọ ẹgbhọli ma anye. Oghọ ọa ga bu ọli, ama ọa gbo lama mie apfowa ni awa ga miesuọ. Eri ọ ga khu ẹgbọ ni ẹ nono ni wẹwẹ e mie wẹ shi owa ya fiẹ igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suọ.

¹¹ Ọmọle mhẹ khi ke khọnya angeli obe, ama khọnya eminete. Oni ọ da riẹle eminete ne, Oni Ẹshinẹgba ọ khi. Onini ọ da riẹle onobe, ọa leşẹ Ẹshinẹgba.

¹² Ogbokpa ọọ ngme onete oyi iDemetiriusi. Egbegbi angeli igesikia oyọli o gbo pfi ọtsẹle na li. Anye gbo ri ọtsẹle oyanye ma ọ. A leşẹ khi ọtsẹle oyanye khi igesikia o khi.

Otsẹ ni o kpukhokho

¹³ Emhi ebubu e la ọ ni mhi kha kẹkẹ ghi ẹ, ama mhi aa nono ni mhi kẹkẹ wẹ shi ebe. ¹⁴ Mhi sa khi mhi ya kẹlẹ bhale ya mẹ, ni awa mẹ egbe imialo nu egbe ngme. ¹⁵ Opfomhẹ o ka nu ẹ la. Emọle ẹ ni e la oola, ẹẹ tsẹ ẹ. Kpẹkpẹ tsẹ emọle anye nya ni e la oobọ, ọtuoghughuo.

* 1:1 Li zẹ Ika 19.29; iRom 16.23; 1 iKori 1.14

Ebe ni iJudu O keke

¹ Mhemhe iJudu ni mhia ga iJesu iKirisiti, ni mhi gbo khi inyoghuo iJemhisi mhi keke ebe ona.*

Eni Eshinegba Ita o ze, ni o nono ingme oyewe, ni a ri akhukhu oyi iJesu iKirisiti khukhu, mhi keke oli ghi.

² Ilemhi ali opfomhe ali inono ni e gbeku o, e ka khi oyee.

Epfua oyi egbo esese egbholi

³ Emole mhe ni awa ga a ga Eshinegba, o mema ghole mhe ni mhi keke ingme imiepfuese ni awa mholi shi ebe ghi e, ni mhi ro me khi o mu egbe ne ni mhi ri ebe ya ri udu shi e o, ni a dobe gbelighi shi oni irudunga ni Eshinegba o ro nga egbo eyoli obo agboagbo kpa. ⁴ Oni irudunga o she la okhena, irari khi egbo ni ea ya na ulishi Eshinegba e she kuma awa o ni awa aa lese. Eni e mu ilemhi oyi Eshinegba nyene, khi eri o ri eghenge na we e ro ke li itsebo. E kie iJesu iKirisiti ni o khi Oga ali Onomhue oyawa. O she tese ni Ebe-no-pfuase o ro kpe te eke ngme oli khi eni e ya pfua ele iguezo e khi.

⁵ Irari khi ini a ririe kpe kie lese ena nya, mhi kie gbolo e yele e le khi Onomhue o rue egbo eyoli rote eke iJipiti lasele, ama, elelese, o pfuse eni ea lama miesuo ni e la we iteva-a.† ⁶ A sato khi igeni ni ea mu omhese ni a ro na we mhue, ni e lase ashini a re we shi-a. Eri o rewe shi obili, o ri iweghe na agboagbo ge we, o rewe e khe iguezo ona ogbele ni o fune ni a la ya pfuse we a. ⁷ A sato khi ighe egbo iSodomu ali iGomora ali eni e la eoli ni e mama we e li i ngeli, ni e ro ku abo lo itsebo ali ighue ebe imumu. Eri a na we osoli na agboagbo, ro re we riele irokhokho, ro tse agua ye egbo kpa.‡

⁸ Igho eni egbo ena, e li la elena ni o rewe lamhe ri ichimhi mu egbe we, e ri ukpeloe gbe omhese oyi Eshinegba, e tigbe gbo me igeni na idane bie. ⁹ Egbegbi ageni ni o fune nya ni a lu iMakienu oa fe gbudu ri ungmehi imebie pfueche Okphaghi-a, abi e ro khe olimhi oyi iMosisi, ama eri o lese lie, "Onomhue o kie e."§ ¹⁰ Ama eri eni egbo ena e kie pfi itsue e manya egbo shi emini ea ririe lese udi oli. Eri e li abi elamhako ni ea ya sa. Angeli obe oyewe o ze ni e ro pfua.

¹¹ Epfua e ya pfua! Ode oyi iKeni e rote, eri itobo ukpago ri egbewe ni ode ni oa gbe akanya de abi oni iBelamu o riele. E nga engo, abi iKora o li nga engo, ni o ro li pfua.* ¹² Egbo ukhimhi elemhi e khi ini e nu e la ukue ni a la le eminale inono. E ri umha a na omama ali ulishi, e ro nu e a le eminale. Egbewe tse, e so eminale e shi idi. Eri e li abi uza ni akpekpeli o tsua kia. Eri e li abi epra okase ni ea ya mo idumhi, ni a vu a pfia, e khakha. ¹³ Eri angeli oyewe o ri egbe a khashe abi ofulu oke oniemhi ni akpekpeli o tsughuse. Eri e li abi ikpetata ni e kele-a, ni Eshinegba o ri obili ni o limhi shi eke e khe agboagbo.

¹⁴ Agbhotu ishilua, Enoki o khi ini a rote Adamu leli oli, ayemhe o ro ngme ingme angme-shi-ekwe oyi egbo ena, ni o la lie, "Ghe khi Onomhue oo bhale, lolu ali igeni agbele agbele eni e pfuase eyoli, ¹⁵ ni o ro bhale ya gue ogbokpa ezo, ni o ro pfa ezo mu egbo ebe nya shi ingeli ebe ni e ri ode obe ngeli, ali ingmemhi

* **1:1** Li ze iMat 13.55; iMak 6.3 † **1:5** Li ze Okiali 12.51; iNoba 14.29-30 ‡ **1:7** Li ze Igbae 19.1-24

§ **1:9** Li ze iDan 10.13,21; 12.1; iRo 12.7; iDeut 34.6; iZaka 3.2 * **1:11** Li ze Igbae 4.3-8; iNoba 22.1-35; 16.1-35

ebe ni e toto ni egbo ebe e ngme deba li.” ¹⁶ Egbo awolo ali eni ee me umhagueli oyi ogbo e khi, oghuemhe obe oyi egbewe e deba, e ri unu e nyanofifele shi osomhi ro ti egbewe nga. E ri ikhomhi ako e titi egbo, ini o ba me asha ti we egbe.

Itse-agua ali Ude

¹⁷ Ama emole mhe, a sato emini ighiusomhi na kee eyi iKirisiti Onomhue e ngme shi eke. ¹⁸ Ee gueye e khi, “Ogbelẹ ikpukhokho, egbo ni e ri egbo e li egia, ni e ya ke deba oghuemhe ebe eyewe e ya la o.”† ¹⁹ Eni egbo ena ee pfi okemhi shi e iteva. Isamhi agbo, ni udu oyewe o gueye we, ee deba. E a mholi Ayemhe oyi Eshinegba.

²⁰ Ama ee emole mhe, a ke sese egbe e ode irudunga ni o pfuase. A ke lema elemhi Ayemhe-no-pfuase ²¹ A la elemhi inono oyi Eshinegba abi a li migha a khe ilelemhi oyi iJesu iKirisiti Onomhue oyawa ni o re e bhale agbo na agboagbo.

²² Le elemhi eni e mhe akhokhomhe shi irudunga oyewe. ²³ Tsumhi egbo ni ee nono ni wewe e mie iwali osese egbholi su o abine khi u wa ti ogbo erali lasele, lelemhi egboese ni e nono ikpaghiobo. Ama mu egbe e ini e khi yese li de pfilo olamhe eyewe.‡

Iromhi ikuoghi

²⁴⁻²⁵ Awa ri ikuoghi na Eshinegba Otsumhi oyawa itobo iJesu iKirisiti Onomhue oyi awa! Loli o dobe ya mu e mholi ini u khi de, ni o re pfuase, re e ghele odalo oyoli ni o mholi ufumhi. Eshinegba, lolighuo o fute ni a ri ufumhi, ekpe, ekpabo ali omhese e na, neni a me igbaekele agbo, ghe memena, ali agboagbo. Atse.

† 1:18 Li ze 2 iPit 3.3 ‡ 1:23 Abi a li keke ona shi elemhi iGiriki khi. ‘Khi mholi emini u ri itsua ni idiegbe olamhe e ri ichimhi a mu li.’

Irokhase Ni iJoni o keke

Ikhueghie ungmemhi-a

¹ Ebe ona a keke imekeguele oyi iJesu iKirisiti shi ni Eshinegba o ro nali ni e khi emini a ya me ni ode o a ke nu, ni o rote obo oyi ajeni rokhase iJoni oni oo ga oyoli. ² IJoni o pfi otselē shi emhi nya ni o me ni o khi ungmemhi oyi Eshinegba ali otselē oyi iJesu iKirisiti. ³ Ikhivose o khi na ogbo ni o ya ze ingmemhi eyi imeguele ena, ikhivose o li ya khi na ogbo ni o suo we, ali oni o ri emini a keke shi o gbe akanya, irari khi oni eghēghē ni a ro ya me eni emhi enana nya o she ti bhale. ⁴ IJoni o ri otse ghi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ishilua ni e la eke Esha.

Okhale ali opfomhe o ka khi oyēē rote obo oyoli, Oni o khi loli, ni o kie kpe khi loli, ni o kie gbo ya bhale. Iyemhe ishilua ni e migha odalo ukpekhomhi oyoli e li e tse e.* ⁵ Li shi iJesu iKirisiti ni o khi otselē ona igesikia, oni o te odode mu eghuli o le, ni o mhese na ighie na agbo, o li ri otse ghi e.†

Loli ni o nono ingme oyawa, ni o ri o lia eyoli rue awa olamhe eyawa le, ⁶ o she ri awa khi ighie ali ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ni e ke ga Eshinegba oyoli ali itali. Ufumhi ali ekpabo e khi eyoli agbo agbo ya je agbo agbo! Atse.‡

⁷ A ghe i, o ya la
elemhi otughunu
ke bhale,
ukpeloe nya e ya me oli,
ghe egbo ni e sono li iwerē.
Egbo nya na eke agbo
e ya vie oya irari oyoli.

Igho o ya li! Atse.§

⁸ “Mhemhe mhi khi Aafa ali Omega.” Eshinegba Onomhue Nofune nya o ngme ghō, Oni o khi loli, ni o kie kpe khi loli, ali ni o ya bhale.*

Oni o li abi Omi ogbo

⁹ Mhemhe iJoni ni mhi khi inyoghuo e ni awa ga me osoli, ni awa ga mholi obo shi omhese ali ni awa kuegbe-a regbemie itobo iJesu. Abi mhi ro la eke ni i la iteva oke oniemhi ni a lu iPatimosi irari ungmemhi oyi Eshinegba ali otselē oyi iJesu. ¹⁰ Ayemhe o tiemhile shi mhe o ogbele oyi Onomhue, mhi suo uruli na leghe nabi akala ukhokho oyemhe. ¹¹ Oni uruli oo, “Keke emini u me shi ebe, ni u rue oli ghi igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo ishilua eni e la eoli Efesosi, ali iSimirina ali iPagamu ali iTiatura ali iSadisi ali iFiladefia ali iLaodisha.” ¹² Mhi mu egbe nyene ni mhi me uruli ni o nu mhe e ngme. Abi mhi ro nyene egbe, mhi me ikhuli igolu ishilua ni a ri ikpa ru e nga. ¹³ Ifui eni ikhuli ni a ri akpa ru e nga, mhi me ogbo, “Ni o li abi Omi Ogbo.”† O so itsua na dogo ni e ramhi oli imekene awe, ni o ri ugbhogbho igolu mu aye. ¹⁴ Ukhomhi ali itsu eyoli ee pfuase abi afuolu, ee pfuase pepape abi otughunu opfopfo, ikpamhi alo eyoli e li abi elemhi erali. ¹⁵ Awe eyoli e ge nyagha abi

* 1:4 Li ze Okiali 3.14; Iro 4.5 † 1:5 Li ze Aza 55.4; Iwolo 89.27 ‡ 1:6 Li ze Okiali 19.6; Iro 5.10 § 1:7 Li ze iDan 7.13; iMat 24.30; iMak 13.26; iLuk 21.27; 1 iTesa 4.17; iZaka 12.10; iJon 19.34,37

* 1:8 Li ze iRom 1.17; Iro 22.13; Okiali 3.14 † 1:13 Li ze iDan 7.13

akhuli idẹ. Uruli oyọli oo de limhilimhi abi ikhoshe oyi utumhi okẹ nofunẹ ni o rọte ikhomhi eche tu ẹ tiemhile.†§ 16 Obita oyọli ọ mu ikpẹtata ishilua mhuẹ, itakobi ọzalo eva o rọte unu oyọli lasele. Alo eyọli e ga nyanyanya abi ovọ o khueghie unu-a. 17 Abi mhi rọ mẹ ọli, mhi de yeṣhi ọli awẹ abi ọni ọ she ghu-a. Ama ọ ri obita oyọli nga mhe egbe, ọọ mhe, “Khi na ulishi, mhemhe mhi khi Onodode ni mhi khi ọni ọ kpe ukhokho.* 18 Mhemhe mhi khi Ọni ọ la agbo, Mhi kpe ghua, ghe khe khi mhi la agbo agboagbo. Mhi mu okpe eghuli ali ilimhi mhuẹ obo.

19 “Irarigho, keke emini u me, emini aa me mena, ali emini a ya me ini oo denẹ. 20 Osheli oyi ikpẹtata ishilua ni u me mhe obita ali ikhuli igolu ishilua ni a ri ikpa ru e nga na. Eni ikpẹtata ishilua wewe e khi eni igeni ena igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suọ ishilua, eni ikhuli ikpa ishilua e khi igbaa nya eyi eni e mie ijesu iKirisiti suọ ishilua.

2

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena ọli Efesosi

1 “Keke enana ghi aḡeni na igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suọ ni o la ọli Efesosi: Enana e khi ingmemhi eyi ọni ọ mu ikpẹtata ishilua mhuẹ obita, ni ọọ kia ifuabo eyi ikhuli igolu ni a ri ikpa ru e nga. 2 Mhi leṣe onete ni aa riẹle ali itotobo gbe akanya oyeḡe ali iregbemie oye e. Mhi leṣe khi aa ya so egbo okholo shi iteva oye e, ali khi a she mu egbo ni e lu egbewe ighiusomhi na keke fe bino, a me khi egholi e e lo. 3 A she mhuẹ iregbemie, a ri egbe mie omunu irari eva oyeḡe, aa ti egbe je ukhokho. 4 Ama mhi mholi ona ya gue shi e egbe, khi a she kie inono ni a te eke mhuẹ. 5 A sato ashini a ti nga ramhi elemhi ayemhe ni a te de. A mu pfi, ni a riẹle emini a kpe te eke e riẹle gbo ke riẹle. Ini aa mu pfi, mhi ya bhale deba e ya wolo ikhuli ni a ri ikpa ru e nga eye e ashini e la le. 6 Ama a mhuẹ onete ona ni a riẹle. Eri angeli eyi egbo iNikolaita e kpaṣe e, ni o khia khi e lili e kpaṣe mhe. 7 Ọni ọ ze esọ, ọ rọ suọ abi Ayemhe ọ gue e ye igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suọ nya.* Ọni o da mu ọ le ne, mhi ya lama na li ni ọ le ukpamhi ọọra oyi agbo ni o la Apfe oyi Eshinegba ni o la iloghie.

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena ọli iSimirina

8 “Keke enana ghi aḡeni na igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suọ na ọli iSimirina.†

“Enana e khi ingmemhi eyi ọni ọ ralo ni o gbo kpe ukhokho, ni ọ ghu-a ni ọ gbo bhale agbo. 9 Mhi leṣe osoli ali umhamẹ oyeḡe, ama a mholi eḡfue. Mhi leṣe ungmehi opfuẹche ni egbo ni e lu egbewe iju ni e a khi, e rọ ọ pfuẹche e-a, no khia khi egbo owa ugamhi oyi okphaghie e khi. 10 A khi na ulishi osoli ni ọọ bhale na e. A ghe i, okphaghie ọ ya pfi eghuo lo oḡba ighumha ni a mu e fe bino, a ya nase e ogbele igbe. A mu irudunga oyeḡe mhuẹ ramhi eghuli, eghẹghẹ agho, mhi ya ri arula oghie agbo na e. 11 Ọni ọ ze esọ, ọ rọ suọ abi Ayemhe ọ gue e ye igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suọ nya. Ọni ọ da mu ọ le ne, eghuli ni uzeva ọa ya ramhi ọli egbe.‡

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena ọli iPagamu

12 “Keke ona ghi aḡeni na igbaa oyi eni e mie ijesu iKirisiti suọ na iPagamu.

‡ 1:15 Li ze Ezik 1.24; 43.2 § 1:15 Li ze iDan 7.9; 10.6 * 1:17 Li ze Aza 44.6; 48.12; Iro 2.8; 22.13

* 2:7 Li ze Igbae 2.9; Iro 22.2; Ezik 28.13; 31.8 † 2:8 Li ze Aza 44.6; 48.12; Iro 1.17; 22.13 ‡ 2:11 Li ze Iro 20.14; 21.8

“Enana e khi ingmemhi eyi ɔni ɔ mhɔli itakobi ɔzalo-eva ni o lolo ɛ mu. 13 Mhi leɛe ashini a la, ikhi ashini ɔkphaghie ɔ ri ukpekhomhi oyɔli shi. Ama a kie mu eva oyemhe mhue. Aa kie irudunga ni a mhɔli na mhe. Gbo li shi eghengehɛ oyi Atipasi, ni ɔ khi ɔtselɛ oyemhe ni ɔ migha shi igesikia, ni a gbe-a shi ifu apɛ oyee ashini ɔkphaghie ɔ ngeli. 14 Ama mhi mhue ikuku ingme shi ɛ egbe. A mhɔli egho eghuo iteva oyee ni e mu oseɛe oyi iBelamu mhue. Lolɔ ɔ seɛe oghie iBalaki ɔ di egho iZireni lo olamhe. Eri ɔ gueye we e le eminale ni a ro luase obo na ikhumhi ali e ke ku itsebo. § 15 Igho a gbo mhue egho ni e mu oseɛe oyi iNikolaita mhue. 16 Irarigho, a mupfi. Ini ɔa khi igho, mhi ya kele bhale ya ri itakobi ni o la mhe unu nu we khɔli. 17 Oni ɔ ze esɔ ɔ ro suo abi Ayemhe ɔ gueye igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya. Onini ɔ da mu ɔ le, mhi ya ri ibuledi eghuo ni a ro sheli na li le. Mhi gbo li ya ri eche opfopfo na li ni a keke eva onogbo shi, ni ogho okhoghuo ɔa leɛe, se ni ogho ni ɔ mie oni echeɛli.*

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena eoli iTiatira

18 “Keke ona ghi ageɛi na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na eoli iTiatira: Enana e khi ingmemhi eyi Omi Eshinegba ni ɔ mhue ikpamhi alo ni ɛ ge abi eɛmhi erali, ni awe eyɔli e li abi ide. 19 Mhi leɛe ikanya eye ɛ, abi a li mhɔli inono ali irudunga ali abi a li ga ege ɛ ali iregbemie ni a mhɔli. A gbolo ɛ riɛle memena doɛe abi a te eke li. 20 Ama mhi mhue ingme onana ni mhi ya gue shi ɛ egbe. A mie oni ɔkpotsɔ iJezebe ogho lama, oni ɔ lu egbɔli omekeguele. Rote oseɛe oyɔli ɔ te di eni eɛ ga eyemhe ya lo itsebo, ni e gbolo a le eminale ni a ro luase ikhumhi. † 21 Mhi she ri eghengehɛ na li ni ɔ ro mupfi lase itsebo eyɔli le, ama ɔa ghɔle ɔli. 22 A ghe i, mhi ya ri ughuamhi pfi ɔli gbe she ukpho osoli, mhi ya pfi egho ni e nu ɔli kia okia lo osoli, seɛ ni e mupfi lase ode ɔkhɔlo oyɔli le. 23 Mhi ya ri eghuli gbe imiɔli, eghengehɛ agho eni igbaa nya eyi eni e mie iJesu iKirisiti suo e ya leɛe khi mhemhe khi oni ɔo bino udu ali isamhi eyi ogho. Mhi ya fali ɛ ota abi oghogbo ɔ li gbe. ‡

24 “Ama eɛ ni e kpole shi eoli iTiatira ni ɛa lama mu oseɛe eyi iJezebe mhue, ni aa lama wena owena eyi ɔkphaghie ni eɛ lu osheli ni e limhi, mhi aa ya khi omheɛe olese nga ɛ ike. 25 A leɛe mu emini a mhɔli mhue obo egbegbo ya ramhi ni mhi ro ya bhale. 26 Oni ɔ mu ɔ le, ni ɔ ri oghuemhe oyemhe gbe ya ramhi ukpeɛe, mhi ya ri ishishi nali ke mheɛe shi. 27 ‘O ya ri akhuli mhue obo ke mheɛe na we, ɔ ya guoghɔ we-a abi a liɛ ma ekhe. § 28 O ya mhɔli afu onabi mhi rote obo oyi Itamhe mie. Mhi gbo ri ukpetata anukpesumegie na eluzogbe na li.

29 “Oni ɔ ze esɔ, ɔ ro suo abi Ayemhe ɔ gueye eni igbaa nya oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo.

3

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena eoli iSadisi

1 “Keke ona ghi ageɛi na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na eoli iSadisi. “Enana e khi ingmemhi eyi ɔni ɔ mu iyemhe ishilua eyi Eshinegba ali ikpetata ishilua mhue. Mhi leɛe ikanya eyeɛ. A mhɔli eva onete abi ezeze khi a la agbo, ama eri a ghua. 2 A guale ni a zese emini o kpɔ ɛ le-a ni ɛ nono

§ 2:14 Li ze iNɔba 22.5,7; 31.16; iDeut 23.4; iNɔba 25.1-3 * 2:17 Li ze Okiali 16.14-15; 16.33-34; iJon 6.48-50; Aza 62.2; 65.15 † 2:20 Li ze 1 Ighie 16.31; 2 Ighie 9.22,30 ‡ 2:23 Li ze Iwolo 7.9; ijere 17.10; Iwolo 62.12 § 2:27 Li ze Iwolo 2.8-9

ni e ghua. Irari khi mhi me ikanya eye e khi e a gba pfo odalo oyi Eshinegba oyemhe. ³ A ri itobo igho sato emini a she mie ni a suo, a ri oli gbe akanya, a mupfi. Ama ini aa da gual, mhi ya bhale abi oghiat, aa ya lese egehe ni mhi ro ya bhale na e. ⁴ * Abi o kie li ena, a kie mhue ege eghuo eoli iSadisi ni e a ri ichimhi mu itsua eyewe. E ya so itsua epfopo nu mhe kia, irari khi e te o. ⁵ Oni o mu o le, igho o li ya so itsua epfopo. Mhi aa ya shishi eva oyoli ebe ni a keke eva oyi eni e ya mholi agbo na agboagbo shi-a. Ama mhi ya ngme ingme oyoli le khase itamhe ali igeni eyoli. [†] ⁶ Oni o ze eso, o ro suo emini Ayemhe o gueye eni igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya.

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena eoli iFiladefia

⁷ “Keke ona ghi ageni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na eoli iFiladefia. Ena e khi ingmemhi eyi oni o pfuase, ni o khi igesikia, ni o mholi okpe oyi iDefidi. Oni o kha khueghie-a, ogo o a la o ni o dobe ya khukhu, oni o kha khukhu, ogo o a dobe khueghie-a. [‡] ⁸ Mhi lese ikanya eye e. A ghe i, mhi she khueghie ode-a shi eke na e, ni ogo o a dobe ya khukhu. Mhi lese khi ukuku itoto a mholi, abotseku khi igho, a kie ri ungemhi oyemhe e gbe akanya, aa tigbe kie eva oyemhe. ⁹ A ghe i, mhi ya ri eni e la owa ugamhi oyi okphaghe ni e lu egbewe iJu ni o khia khi egholi e lo, bhale ya nyese ukhomhi shi e ufuege ni e lese khi mhi nono ingme oye e. [§] ¹⁰ Irari khi a ri omhese oyemhe gbe akanya ni o gueye e a ri irabomudu ri egbe mie, mhi ya rue e imufe le, ni o bhale eke agbo nya. Imufe ni o ya mu ege na agbo nya fe bino. ¹¹ Mhi ya keke bhale. Mu emini u mholi mhue toto, ini ogo bkhoghuo o khi mie e arula oghe oye. ¹² Oni o da mu o le ne, mhi ya roli khi oche elemhi Owa ugamhi oyi Eshinegba oyemhe. Oa ya tigbe rote agho vu. Mhi ya keke eva oyi Eshinegba oyemhe shi oli egbe, li shi eva oyi eoli oyi Eshinegba oyemhe ni o khi iJerusalemu onogbo, ni o rote Eghiele oyi Eshinegba oyemhe e tiemhile ali eva onogbo oyemhe. ^{*} ¹³ Oni o ze eso, o suo emini Ayemhe o gue e ye eni igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo nya.

Ebe ni a keke ghi igba eni e miesuo ena eoli iLaodisha

¹⁴ “Keke ona li ghi ageni na igbaa oyi eni e mie iJesu iKirisiti suo na eoli iLaodisha. Enana e khi ingmemhi eyi Atse, ni o khi otsele oni o ze ri egbe e nga, ni o khi igesikia, oni o mhes e na emini Eshinegba o ma nya. [†] ¹⁵ Mhi lese ikanya eye e khi, aa mhue utomhi wekhi eri a pfo. O kha ti ini a khi oghuo o lo. ¹⁶ Irarigho, itobo khi a rimhe, ni aa ro to wekhi eri a pfo, mhi ya rote unu oyemhe to e pfa. ¹⁷ Irari khi a lie, ‘Mhi pfue, mhi she ti epfue ma, mhi aa ke mhue emini o to mhe.’ Ama aa lese khi ege eyemhe a khi, eni a vie osoli e na, ena umhame, ni e khi ezalo ali ebanoa. ¹⁸ Irarigho, mhia ye e ude ni a nu mhe de elomho ni a ri erali nye-a ini a mele eni e pfue-a, ni a mholi itsua epfopo ni aa so, ni a ro khukhu irumheba omama eye e. Ni mhi ri ogugu na e vi shi alo ni a ke me eke. ¹⁹ Ege ni mhi nono ingme oye we, mhi ya dese, mhi gbo sheshe we shi ode, irarigho a mhue omuege ni a mu nyene. [‡] ²⁰ A ghe i! Mhi migha ode mhia kpheli obo o, ini ogo bkhoghuo o suo uruli oyemhe ni o ro khueghie-a na mhe, mhi ya lo le, mhi nu oli le, o nu mhe le. ²¹ Oni o mu o le, mhi ya lama na li ni o nu mhe shito ukpekhomhi oghe oyemhe, ezeze

* **3:3** Li ze iMat 24.43-44; iLuk 12.39-40; Iro 16.15 † **3:5** Li ze Okiali 32.32-33; Iwolo 69.28; Iro 20.12; iMat 10.32; iLuk 12.8 ‡ **3:7** Li ze Aza 22.22; iJobu 12.14 § **3:9** Li ze Aza 49.23; 60.14; 43.4 * **3:12** Li ze Iro 21.2; Aza 62.2; 65.15 † **3:14** Li ze Ekpi 8.22 ‡ **3:19** Li ze Ekpi 3.12; Iburu 12.6

abi mhemhe mhi li mu o le ni mhi nu Itamhe shito ukpekhomhi oghie oyoli.
 22 Oni o ze eso, o ro suo emini Ayemhe o gueye eni igbaa nya eyi eni e mie
 ijesu iKirisiti suo.”

4

Ugamhi na iloghie

¹ Abi mhi ro me ena dose se, mhi ke gbo me imeke olese. Mhi me khi ode
 o khueghie-a shi iloghie, mhi suo khi uruli ni o kpe nu me mhe ngme abi
 akala. Oo mhe, “Bhale odane ana, khi mhi ya re khasa emini a ya me ini ena
 e dose se.” ² Utoghuo kpe mhi la elemhi Ayemhe, mhi me odalo oyemhe khi
 ukpekhomhi o migha iloghie, khi ogbo o shito nga o. ³ Oni o shito o, o li abi
 echu ni oo ge ni a lu ijasipa ali ikaneliani. Ogaji ni o li abi echu ughegbe ni a
 lu emeradi o vi gase oni ukpekhomhi.* ⁴ Ikpekhomhi uye ali ene elese e la gase
 oni ukpekhomhi. Egbhali uye ogbo ali aane e shito eni ikpekhomhi. E so itsua
 epfopfo, e rughu irula oghie igolu shi ukhomhi. ⁵ Rote oni ukpekhomhi oghie,
 inyamhisalo amu ali ingmolo oyi akphala e te o o lasele. Rote oni ukpekhomhi
 oghie ikpa ishilua e lala ni e khi Ayemhe ishilua eyi Eshinegba.† ⁶ Ali khi oni
 ukpekhomhi khi emini o li abi oku ighegbe oniemi o la odalo oli ni o pfuase
 ni a te e me eke gboo.

Elamhako aane ni e mhuu ayemhe ni e ze alo gase egbe odalo ali ukhokho,
 e le gase oni ukpekhomhi oghie roli shi iteva. ⁷ Emi o mhuu ayemhe onodode
 o li abi idu, onuzava o li abi ena, onuzase o ze alo abi ogbo, onuzi-aane o li abi
 akpa odegbe ni oo fiala.‡ ⁸ Eni elamhako aane ena e mholi ipfua esesa esesa,
 e mholi ikpamhi alo gase odiegbe, li ghe elemhi ipfua eyewe, Ele uguota ali ele
 iyose ea tige e yemhe-a, eri e lese lie,

“Ipfuase, ipfuase, ipfuase
 khi Eshinegba Onomhuu

Nofune nya,

Oni o khi loli,

ni o kie kpe khi loli,

ali ni o ya bhale.”§

⁹ Ini eni elamhako aane egbo e da ri ufumhi ali ekpe ali ikphemhi na oni o
 shito oni ukpekhomhi oghie ne, ni o la o le ele na agboagbo, ¹⁰ eni egbhali uye
 ogbo ali aane egbo, e de ya yeshi na oni o shito oni ukpekhomhi, e ri kphemhi
 na oni la o le ele na agboagbo. E gueghie irula eghele eyewe shi eke odalo
 oni ukpekhomhi oghie, ee lie.

¹¹ “U teo Onomhuu ali

Eshinegba oyanye,

Ni o mie ufumhi

ali ekpe ali ekpabo,

Irari khi yeye u ma emhikpa.

Oghuemhe oye u ro ma we,

loli e gbo ro la o li ma we.”

5

Ebe ali Omi Osumha

* 4:3 Li ze Ezik 1.26-28; 10.1 † 4:5 Li ze Okiali 19.16; Iro 8.5; 11.19; 16.18; Ezik 1.13; Iro 1.4; iZaka
 4.2 ‡ 4:7 Li ze Ezik 1.22,5-10; 10.14 § 4:8 Li ze Ezik 1.18; 10.12; Aza 6.2-3

1 Mhi ke gbo me oni o shito oni ukpekhomhi oghie khi o mu ebe ni a keke emhi shi odalo oli ali ukhokho oli mhue obita. A ri erueli rote asha ishilia to oli ma.* 2 Mhi me ageni ni o fune ni o tseşe ngme leghe o o lie, "Oghuo o ya dobe maghie eni erueli oni ebe-a?" 3 Ama ogbokhoghuo o la iloghie, wekhi eke agbo, wekhi ikpoke na agbo, ni o dobe khueghie oni ebe-a, ukeneta khi eri o dobe ya bino elemhi oni ebe. 4 Mhi vie egbegbo irari khi aa me ogbo ni o teo ni o ya khueghie oni ebe-a wekhi ni o bino elemhi oli. 5 Otuoghuo eni egbhali egbo o o mhe, "Khi ke vie! Ghe khe, Odumhi na unuekpe oyi iJuda, Omiomi iDefidi o she mu o le. O dobe ya khueghie oni ebe-a ali erueli ishilia eyoli."†

6 Igbo mhi me khi Omi Osumha khi o migha odalo oyi oni ukpekhomhi oghie ni elamhako aane egbo, ali eni egbhali e gasę. O li abine khi a she kpe gbe oli-a. O ze ekphali ishilia ali ikpamhi alo ishilia ni e khi Ayemhe ishilia eyi Eshinegba ni o she ghie je eke agbo nya.‡ 7 Oni omi osumha o le ya rue oni ebe obita oyi oni o shito oni ukpekhomhi oghie. 8 Abi o ro rue oni ebe se, eni elamhako aane egbo ali egbhali uye ogbo ali aane, e de yeshi odalo oyi oni Omi osumha. Wewe nya ogbogbo o mu efa mhali obo ali itasa igolu ni ituale afu eera ni a tose e vo, ni e khi iromhi ni eni Eshinegba o she pfa na e so.§ 9 E to uwolo onogbo, e lie,

"U te oni o rue oni ebe,

u gbo te oni o ya maghie

erueli ni a ro ma o-a,

Irari khi a gbe-a,

U ri o lia eye de egbo

na Eshinegba,

egbo ni e rote agbo nya bhale

rote unuekpe nya ali

emuę ododa ali egbo ododa nya.*

10 U rewe mele ighie

ali ekpodalo-ugamhi ni e ga

Eshinegba oyawa-a.

E ya la agbo ke mhesę."†

11 Mhi bino mhi suo iruli eyi igeni ebubu ni e ramhi igbele ali idududu.

E le gasę oni ukpekhomhi oghie ali elamhako egbo ali eni egbhali.‡ 12 E ri ukpokpomhi uruli i to uwolo, e lie,

"Oni o teo Omi osumha

ni a gbe-a o khi,

ni o mie ekpabo ali epfue

ali ileşingme ali ifoto,

ali ekpe ali ufumhi

ali ikueghie!"

13 Mhi tigbe suo khi emhikpa ni a ma na iloghie ali eke agbo ali ikpoke na

agbo ali ena oke oniemi ali emini e lao elemhi oli nya khi e to uwolo, e e lie,

"Oni o shito oni ukpekhomhi

ali Omi osumha,

Ikueghie ali ekpe

ali ufumhi ali ekpabo,

e khi eyę, rote

agbo agbo ya je agbo agbo!"

* 5:1 Li ze Ezik 2.9-10; Aza 29.11 † 5:5 Li ze Igbae 49.9; Aza 11.1,10 ‡ 5:6 Li ze Aza 53.7; iZaka

4.10 § 5:8 Li ze Iwolo 141.2 * 5:9 Li ze Iwolo 33.3; 98.1; Aza 42.10 † 5:10 Li ze Okiali 19.6;

Iro 1.6 ‡ 5:11 Li ze iDan 7.10

14 Eni elamhako aane egħo ẹ li, “Atse,” eni egbhali egħo, e de yeshi, e ga li.

6

Eni erueli

1 Mhi tokpe bino abi oni Omi Osumha o ro maghie erueli onodode elemhi eni erueli ishilua-a. Mhi suo khi oghuo eni elamhako egħo o ngme abi uruli akphala, o o li, “Bhale!” 2 Mhi bino, ghe achi opfopfo odalo oyemhe khe! Omose ni o nga li o mu usheli mhue, a ri arula oghie na li, o nga oni achi ya fie abi okholi-okhue ni o kholi mu o le ni o gbo vu ya kholi mu o le.*

3 Abi oni Omi Osumha o ro maghie erueli onuzi-eva-a, mhi suo khi elamhako onuzava o ngme, o o li, “Bhale!” 4 Mhi me khi achi olese ni o o yile nyogho o fie lasese. A ri afu na oni o nga li ni o ro rue opfomhe eke agbo-a, ni o ro ri egbo ke gbolo egbe we-a. A ri ogbhoro oniemi na li.†

5 Abi oni Omi Osumha o ro maghie erueli onuzi-ese-a, mhi suo khi elamhako onuzi-aase o ngme, o o li, “Bhale!” 6 Mhi bino, ghe achi obishi odalo oyemhe khe! Oni o nga li o mu emini a ro o mhesu ukhomhi oyi emhi.‡ 6 Mhi suo khi emini o li abi uruli o la elemhi ifuabo oyi eni elamhako aane egħo ngme, o o lie, “Ifata ogbeleghuo a ri ago oghuo oyi ado e de, idiakpala ese oyi oakpa, o li migha shi ifata ogbeleghuo. Khi yese oili olivu-a ali onyol!”

7 Abi oni Omi Osumha o ro maghie erueli onuzi-ene-a, mhi suo khi uruli oyi elamhako onuzi-aane o o li, “Bhale!” 8 Igho mhi me achi ni o li abi oni o ya ghu-a. Oni o nga li a lui Eghuli, ali eghiele ilimhi oo deba li udidi, a ri afu na we ni e ro ri ogbhoro ali okiamhi ali ighuamhi ali elamhako okhena gbolo egbo iku akemhishi asha ene egbo na eke agbo-a.§

9 Abi oni Omi Osumha o ro maghie erueli onuzi-ishe-a, mhi me iyemhe eyi egbo na gbolo-a irari ungmehi oyi Eshinegba ali otsele ni e mu mhue ufui oni atete. 10 Ee vie leghe, e lie, “Onomhue ni o khi ona ipfuase ali igesia, egheghe onoghuo u ro ya gue egbo na agbo ez, ni u ro ya ye okhue oia eyi anye obo oyewe na anye?” 11 Egheghe agho, a ri itsua epfopfo na we. A gweye we e migha ne ukuku o, ramhi egheghe ni eni ee ga nabi wewe etuangme ni a nono ni a li gbolo-a e ro ya gba. Ezeze abi a li gbolo wewe-a.

12 Mhi bino abi o li khueghie erueli onuzi-esesa-a. Ukpokpomhi eke o kulu. Oyo o bishi-a abi ode abuma ni a ri iriria elamhi do. Uki nya o yile-a abi oia.*

13 Ikpetata na idane e deno kule eke abi ikpamhi okhua-eni ni ea yile ne e lie de kule ini akpekpele ni o ze o jighise we. 14 Irarogbe o khili ode-a abi a lie khili ighelẹ eke-a. Ite nya ali eke ni e la iteva oke, a rue we ashini e la le.††

15 Egheghe agho, ighie na eke agbo ali ekhemhue ali idenomho okholi ali eni e mholi epfue ali eni e mholi ekpabo ali ogbokpa ali ighumha ali eni ea khi ighumha, e na ya sheli ifui irui ali eche na ite.§ 16 Ee vie lu ite ali eche oniemi, e lie we, “A de mu anye ni a ri anye sheli eloe oyi oni o shito oni ukpekhomhi oghie ali ofu oyi oni Omi Osumha!” 17 Irari khi ogbele ofu oniemi oyi Eshinegba o she ramhi ni o ro ya tiemhile shi we o, oghuo o dobe ya migha?”†

* 6:2 Li ze iZaka 1.8; 6.3.6 † 6:4 Li ze iZaka 1.8; 6.2 ‡ 6:5 Li ze iZaka 6.2.6 § 6:8 Li ze Ezik 14.21 * 6:12 Li ze Iro 11.13; 16.18; Aza 13.10; ijoe 2.10,31; 3.15; iMat 24.29; iMak 13.24-25; iLuk 21.25 † 6:14 Li ze Iro 16.20 ‡ 6:14 Li ze Aza 34.4 § 6:15 Li ze Aza 2.19,21 * 6:16 Li ze Osia 10.8; iLuk 23.30 † 6:17 Li ze ijoe 2.11; iMala 3.2

7

Egbo agbele egbhueshilua ali ene (144,000) ni a shi ojele

¹ Ona o dose se, mhi ke gbo me khi igeni aane e migha iguabo enenene na eke agbo. E mu akpekpeli enenene na iguabo eke agbo gba ini akpekpeli o khi ke li eke agbo, wee ukhomhi oke oniemhi wee era.* ² Igho mhi ke me ageni olese khi o rote obini ovo o te e ngale lasese, o tsua akhuli ni a ro o shi emhi ojele oyi Eshinegba ni o la agbo. O ri uruli na leghe lu eni igeni aane egho ni a ri ekpabo na ni e ro yese eke ali oke oniemhi-a. ³ Oo we, "A khi yese eke-a wee oke oniemhi wee era, se khi awa shi ojele shi eni ee ga eyi Eshinegba alukpo se."† ⁴ Igho mhi suo khi eni a rote elemhi edeli eyi iZireni nya shi ojele, e ya khi egbo agbele egbhueshilua ali ene (144,000).

⁵ A rote unuekpe oyi iJuda,
shi ojele shi egbo
agbele igbeva egbe (12,000).
A rote unuekpe oyi iRubeni,
shi ojele shi egbo
agbele igbeva egbe (12,000).
A rote unuekpe oyi iGadi,
shi ojele shi egbo
agbele igbeva egbe (12,000).

⁶ A rote unuekpe oyi iAsha,
shi ojele shi egbo
agbele igbeva egbe (12,000).
A rote unuekpe oyi iNafutali,
shi ojele shi egbo
agbele igbeva egbe (12,000).
A rote unuekpe oyi iManase,
shi ojele shi egbo
agbele igbeva egbe (12,000).

⁷ A rote unuekpe oyi iSamoa,
shi ojele shi egbo
agbele igbeva egbe (12,000).
A rote unuekpe oyi iLiva,
shi ojele shi egbo
agbele igbeva egbe (12,000).
A rote unuekpe oyi iSaka,
shi ojele shi egbo
agbele igbeva egbe (12,000).

⁸ A rote unuekpe oyi iZebulo,
shi ojele shi egbo
agbele igbeva egbe (12,000).
A rote unuekpe oyi iJosefu,
shi ojele shi egbo
agbele igbeva egbe (12,000).
A rote unuekpe oyi iBejami,
shi ojele shi egbo
agbele igbeva egbe (12,000).

⁹ Ona o dose se, mhi bino, ghe ebubu egbo ni ogbokhoghuo oja dobe ya leli khe! Ishishi khi ishishi ali unuekpe nya ali egbo ali emue ododa e te bhale. Igho

* 7:1 Li ze ijere 49.36; iDan 7.2; iZaka 6.5 † 7:3 Li ze Ezik 9.4,6

e migha odalo oyi oni ukpẹkhomhi oghie, e migha odalo oyi ọni Omi Osumha, e sọṅo itsua epfopfo, e muno eyamhi mhọli abọ. ¹⁰E tsesẹ leghe, e liẹ.

“Eshinẹgba ọni ọ shito

oni ukpẹkhomhi oghie,

Ọ mhọli ekpabọ

ni ọ rọ mie ẹgbọ eyọli pfuese,

ighọ li khi ọni Omi Osumha.”

¹¹Igẹni nya e migha gasẹ ọni ukpẹkhomhi oghie, ali eni egbhali ali elamhako aane e de ta alo mu ekẹ odalo oni ukpẹkhomhi oghie e ga Eshinẹgba. ¹²E liẹ, “Atse!

Ikuẹghię ali ufumhi,

ali ẹgbhẹ ali

ikphẹmhi ali ekpẹ,

ali ekpabọ ali itoto,

e khi eyi Eshinẹgba oyawa,

ẹlẹ na agbọagbọ.

Atse!”

¹³Ighọ ọgbhali ọghuo elemhi wẹ ọ nu mhẹ ngme ọ mhẹ, “Eghuo eghọ e khi ni e sọṅo itsua epfopfo? U lesẹ obini e tẹ bhale?”

¹⁴Mhiẹ ọli, “Ọga, yẹyẹ u ya lesẹ.”[‡]

Ọọ mhẹ, “Ena e khi eni e pfue oni ukpokpomhi ajilimhẹ, e she pfue itsua eyẹwẹ-a, e ri ọlia eyi ọni Omi Osumha rẹwẹ pfuase. ¹⁵Irarighọ,

“E rọ migha odalo

ukpẹkhomhi oghie

oyi Eshinẹgba.

Ni e la

elemhi Owa oyi Eshinẹgba oyọli

ke ga li ẹlẹ ọguota ali ẹliyọsẹ.

Oni ọ shito oni

ukpẹkhomhi oghie oyọli,

ọ ya ri okholo oyọli

khukhu wẹ.

¹⁶Okiamhi ọa ke

gbo ya gbe wẹ ghue,

wekhi okiamẹ ọ kẹ ya gbe wẹ ghue.

A ya khukhu wẹ ovọ ererẹ,

ọa kẹ tosẹ wẹ ghue. §

¹⁷Irari khi ọni Omi Osumha

ni ọ migha odalo oni

ukpẹkhomhi oghie,

ọ ya ri ẹloe ke khu wẹ.

O rẹwẹ je okẹ amẹ

ni o ri agbọ a na ọgbọ.

Eshinẹgba ọ ya shishi wẹ amevię alo-a.”*

8

Eruẹli onuzi-ishilua

¹Abi ọni Omi Osumha ọ rọ maghiẹ ẹrue onuzi-ishilua-a, iloghie o kẹkẹkẹ elemhi iminiti uye ali igbe.

[‡] 7:14 Li zẹ iDan 12.1; iMat 24.21; iMak 13.19

§ 7:16 Li zẹ Aza 49.10

* 7:17 Li zẹ Iwolo 23.1; Ezik 34.23; Iwolo 23.2; Aza 49.10; 25.8

² Igho mhi me igeni oshilua ni e e migha odalo oyi Eshinegba, khi a ri ikala ishilua na we.

³ Ageni olese o bhale ya migha atete. O tsua ilolo oyi elomho. A ri afu ituale ne e bu na li ni o ya tose, gbo li shi iromhi ni eni Eshinegba o she pfa na e so. O la oni atete elomho ni o la oni eghiele tose we.* ⁴ Ewoli eyi oni ituale afu eera ni aa tose ali iromhi eyi eni Eshinegba o she pfa na, e rote obo oyi oni ageni nga idane deba Eshinegba. ⁵ Igho oni ageni o rue oni ilolo, o we erali ni e la ukhomhi oni atete vo o. O pfi oli tiemhi eke agbo, igho ikphala e de, ali ingmolo, ali inyamhise alo amē, ali eke ikulue.†

Eni ikala

⁶ Mena, igeni oshilua ni e mhōli ikala ishilua e mu egbe ni e ro pfi we.

⁷ Ageni onodode o pfi akala oyoli, eche amē ali erali e kuma oia wushe kugbe, e de ku shi ekekhe. Ukiekie opfoghwo akemhishi ese oyi eke agbo, o to-a. Asheghuo akemhi shi ese oyi eera nya e toa, ebuli nya e toa.‡

⁸ Ageni onuzi ava o pfi akala oyoli, emini o li abi ute o lala, a pfi oli oke oniemhi. Ukiekie oghuo ini a kemhi oni oke oniemhi shi asha ese o mele oia-a ⁹ asheghuo akemhi shi ese elamhako ni e la o e ghulua, asheghuo akemhishi ese oko-oke oniemhi ni e la oni oke e tseke-a.

¹⁰ Ageni onuzase o pfi akala oyoli, ukpokpomhi ukpetata ni o lala abi ugbili, o rote idane pfa, o de ya shi asheghuo akemhi oke nya shi asha-ese ali inu we ni oke e te e chocho. § ¹¹ Eva oyi oni ukpetata a lu Oyala. Asheghuo akemhi-shi ese amē eyi oke nya ni o de pfilo egho e yala, ebubu egho e ghulua irari khi eni amē oke e yala.*

¹² Ageni onuzi-aane o pfi akala oyoli, a gbe emhi shi asheghuo akhi ovō-a shi asha ese, ali akhi uki-a shi asha ese, ali akhi ikpetata-a shi asha ese. Eni asha esesesē ena e bishi-a. A khi ogbe-a shi asha ese, o bi obili-a, igho a li li khi eliyose-a shi asha ese, akpā o a ge.†

¹³ Abi mhi li bino egho, mhi suo khi akpā odegbe ni o la irarogbe fiala, o vie, o lie, “Epfua, Epfua! Epfua o khi na eni e la eke agbo itobo ikala ni igeni aase enekpole e ya pfi.”

9

¹ Ageni onuzi-oshe o pfi akala oyoli. Mhi me ukpetata ni o rote idane de tiemhile ekekhe. A ri okpe oyi ode oyi ilimhi na ningolo na li. ² Abi o ro khueghie ode oyi oni ilimhi na ningolo-a, ewoli e rote o lasele abi ewoli ni e rote avuerē lasele. Ovō ali irarogbe e bishi-a irari eni ewoli ni e rote oni ilimhi na ningolo lasele.* ³ Initso e rote eni ewoli ve e kule eke agbo, a ri afu na we ni e ro mhue ekpabo nabi eyi izage.† ⁴ A gueye we e khi ri unu ti ebuli ali emhi ekomhi okhoghwo wekhi oora na eke agbo, ama e ke nase egho ni ea mhōli olole oyi Eshinegba shi alukpo oyewe.‡ ⁵ Aa lie we e gbolo eni egho ena, ama ni e ro nase we iki ishe. Utomhi ni e to we, eri e li abi utomhi oyi okpi ini o ta ogbo. ⁶ Eghēghē ni a ngme ena, egho e to we, eno nono eghuli ama ea ya me, o ya ghole we ni e ghu-a ama eghuli o ya me we na. §

* **8:3** Li ze Emō 9.1; Okiali 30.1,3 † **8:5** Li ze iLev 16.12; Ezik 10.2; Okiali 19.16; Iro 11.19; 16.18

‡ **8:7** Li ze Okiali 9.23-25; Ezik 38.22 § **8:10** Li ze Aza 14.12 * **8:11** Li ze iJere 9.15 † **8:12**

Li ze Aza 13.10; Ezik 32.7; ijōe 2.10,31; 3.15 * **9:2** Li ze Igbae 19.28 † **9:3** Li ze Okiali 10.12-15

‡ **9:4** Li ze Ezik 9.4 § **9:6** Li ze iJobu 3.21; iJere 8.3

⁷Eni initsō e li abi ichi ni a mu egbe shi okhōli. E rughu emini o li abi arula oghie igolu shi ukhomhi, alo eyewē e li abi alo egbo.* ⁸Itsu eyewē e li abi itsu eyi ikpotso, akō eyewē e li abi akō idumhi.† ⁹E ze ipfiapfia shi egbe abi awulu akhuli ni okhōli-okhue o ro a mu aye. Okeke ni ipfua eyewē e kpe, e li abi okeke oyi ichi ikhuli ni e lo bu ni e na le okhue.‡ ¹⁰E ze ighia ali eka, ee ta abi ikpi, e mhōli ekpabō shi eni ighia ni e ro na egbo osoli iki ishe. ¹¹E mhōli oghie oyewē ni o khi agēni oyi ilimhi na ningolo. Abi a lu eva oyoli o khi Abadoni a lu ọli elemhi Iburu. Ama Apolioni a lu ọli elemhi iGiriki. (Oni o Yese-a a ri ona ngme.)

¹²Epfua onodode o she dose, ama epfua eva elese ẹa bhale ne.

Akala onuzi-esesa

¹³Agēni Onuzi-osasa o pfi akala oyoli, mhi suo khi uruli o rote igo ene oyi atete igolu ni o kpō ekē le ni o la odalo oyi Eshinegba ngme lasese.§ ¹⁴O gueye oni agēni Onuzi-osasa ogho ọọ li, “Taghie igēni aane ni a ge shi epfe okē oniēmhi na lu iYufiretisi-a.” ¹⁵Igho a li rue eni igēni aane egbo obo-a, ni a she ge shi agho, ro khe oni egheghe ona, ali ogbele ali uki ona, ali ukpe ona, ni e ya gbolo egbo igbekhi ese na ekē agbo ona-a. ¹⁶Ekhōli-okhue etuangme ni a ro shi eke e khe okhōli e bu ramhi udududu asha egbhuegbe, 200,000,000. Mhi suo etuangme ni a lu we.

¹⁷Abi eni ichi ali eni e nga we e li na, abi mhi me we elemhi imealo oyemhe. Iwulu ikhuli ni ekhōli-okhue e ro o mu aye eyewē, ee yile nyogho abi erali, e li abi egholi ibulu na koli, o mhōli oyile abi ofu. Ikhomhi eyi eni ichi e li abi ikhomhi idumhi, erali, ewoli ali ofulu e rote we unu lasese. ¹⁸Igbekhi asha ese egbo nya, eni erali ali ewoli ali ofulu ni e rote we unu lasese e gbolo-a. ¹⁹Ekpabō eyi eni ichi e la we unu ali ighia. Irari khi eri ighia eyewē e li abi enye, e ze ikhomhi ni e ro kuale egbo utse.

²⁰Egbo ni e kpole shi agbo ni oni opfuse o a gbolo-a, ẹa kie mu pfi lase ikanya abo eyewē le. Ẹa lase ekphaghie igaga le, li shi ugamhi eyi ikhumhi ni a ri igolu ali elomho ali ide ali ẹra khali. Ikhumhi ni ẹa ya me ekē wekhi eri ẹ suo eso, wekhi eri e dobe e kia.* ²¹Wekhi eri e lama mu pfi lase ugbeli le, ali imhese imumu ali itsebo ilili ali ighiatō idodo.

10

Oni agēni ali ebe nikeke

¹Igho mhi me agēni nōfunē olese, khi o rote idane e tiemhile, o ri otughunu khukhu egbe, ogaji o vi gasē ọli ukhomhi, alo eyoli e li abi ovo, awē eyoli e li abi ochē erali. ²O mhōli ukuku ebe mhōli obo ni o khueghie-a shi ekē. O gbosē owe obita oyoli shi elemhi okē oniēmhi, o ri owe ogobo nga ekē. ³O ri ukpokpomhi uruli pfi lasele leghe abi odumhi ọọ khoshe. Abi o ro pfi, uruli ikphala ishilua e ngme. ⁴Abi eni ikphala ishilua e ro ngme se, mhi nono ni mhi kekē shi ebe, ama mhi suo khi uruli o rote idane lie, “Ri emini eni ikphala ishilua egbo e ngme sheli, khi kekē we shi ekē.”

⁵Igho oni agēni ni mhi me ni o migha okē oniēmhi ali ekēkhe egbo, o yase obita oyoli nga ukhui. ⁶O ri eva oyi Eshinegba ni o la o le ẹle na agboagbo romhi ishe. Oni o ma ukhui ali emhikpa ni e la o, ali ekē ali emhikpa ni e la o ali okē oniēmhi ali emhikpa ni e la o. Ọọ, “Emhi enana ẹa ke ya tese ni e ro bhale ya tse. ⁷Ama khi ogbele ni agēni Onuzi-oshilua o da ya pfi akala oyoli,

* 9:7 Li ze ijoe 2.4 † 9:8 Li ze ijoe 1.6 ‡ 9:9 Li ze ijoe 2.5 § 9:13 Li ze Okiali 30.1-3 * 9:20 Li ze Iwolo 115.4-7; 135.15-17; iDan 5.23

Eshinegba o ya khueghie osheli oyoli-a ni o gba abi o li gue oli ye eni ega ni e khi emekeguele eyoli.*

⁸ Igho uruli ni mhi rote iloghie suo egho o gbo nu mhe ngme, oo mhe, "Le ya mie ageni ni o migha oko oniemi ali ekekhe ighele ebe ni o khueghie-a, ni o la li obo."

⁹ Igho mhi le deba oni ageni mhi o ri oni ebe nikeke ogho na mhe. Oo mhe, "Mo oli le. O ya yese e elemhi-a, ama o ya violo e unu abi iwo." ¹⁰ Mhi mie oni ageni oni ebe nikeke obo, mhi roli le. O violo mhe unu abi iwo, ama abi mhi ro roli le se, oo yala mhe elemhi.† ¹¹ Igho a gueye mhe, "U mema ya mekeguele shi ebubu unuekpe, ali egho ali emue ododa ali ighie ege."

11

Eni otsela aava

¹ Igho a ri ufulo ni o li abi ukpokpo ni a ro o mhes emhi na mhe, a gueye mhe, "Le ya mhes Owa Ugamhi oyi Eshinegba ali atete ali eni e ga ugamhi akagho.* ² Khi mhes atukpapfe oniemi oyoli, khi mhes oli irari khi a she roli na ijeta. Wewe e ya lighi oni eoli no pfuase eke-a elemhi iki egbhueva ali eva (42.)† ³ Mhi ya ri afu na otsela aava eyemhe. E ya meke guele elemhi ogbele agbele ali egbhuegbese (1,260.) E so ide ibuma." ⁴ Otsela aava ena e khi eera olivu eva ali emhi eva ni a ri akpa ru e nga ni e migha odalo oyi Onomhue ni o mhue eke agbo.‡ ⁵ Ini ogbokhoghuo oo dua ni loli kwale we utse, erali e rote we unu fe ya tose eni ebe we-a. Ina ebe we ni e nono ni e kwale we utse e mema li ya ghua. ⁶ E mholi afu ni e ro pfi okpe ukhui ini ame o khi rue eghenge ni e ro da me guele ne. E gbo mholi afu ni e ro mu ame oke mele oia-a. E gbo ku ighuamhi khi ighuamhi she eke abi o li ghole we shi.§

⁷ Ini e da pfi o otsela se ne, inyagbemhi ni o ya rote ilimhi na ningolo lasela o ya tsua mu we, o mu we o le, o gbolo we-a.* ⁸ Ilimhi eyewe e ya de yesi ifui eoli ni o fune ashini a la gbe Onomhue oyewe-a shi afida. Irokhokho iSodumu ali ijipiti eoli ona o khi.† ⁹ Ogbele ese ali ukhukui, egho na agbo nya ali edeli ali emue ali ushishi e ya ke nise uruli bino ilimhi eyewe, ea lama rewe to. ¹⁰ Egho na eke agbo e ya ke ghele shi eghuli ni e ghu, ee bola, e de isomhopfa a ghi egbewe, irari khi emekeguele aava egho, e she nase egho ni e la eke agbo khue.

¹¹ Ama abi ele ese ali ukhukui e ro dose, Ayemhe oyi Eshinegba ni mholi agbo o lo we egbe, e vule migha. Ulishi oniemi o lo egho ni e me we egbe.‡ ¹² Igho e suo uruli na leghe o rote idane ngme. Oo we, "Ngale odane oola." Igho e li nga idane elemhi otughunu. Ebe we e lese fe kpee.§

¹³ Oni eghenge a me ukpokpomhi inighise eke ni o ku eke asheghuo akemhishi igbe oyi oni eoli lu. Egho agbele oshilua, 7,000, e ghulua, ulishi o mu egho ni e kpole, e kuoghi Eshinegba ni o la iloghie.

¹⁴ Opfuse onuzi-eva o she dose, opfuse onuzi-ese o kele ya bhale.

Akala onuzi-ishilua

¹⁵ Igho ageni onuzi-oshilua o pfi akala oyoli, igho ikpokpo iruli e la idane ngme. Ee lie,

"Eghiele agbo o she mele

* **10:7** Li ze Okiali 20.11; iDent 32.40; iDan 12.7; Emo 3.7 † **10:10** Li ze Ezik 2.8-3.3 * **11:1** Li ze Ezik 40.3; iZaka 2.1-2 † **11:2** Li ze iLuk 21.24 ‡ **11:4** Li ze iZaka 4.3,11-14 § **11:6** Li ze 1 Ighie 17.1; Okiali 7.17-19; iSam 4.8 * **11:7** Li ze iDan 7.7,21; Iro 13.5-7; 17.8 † **11:8** Li ze Aza 1.9-10 ‡ **11:11** Li ze Ezik 37.10 § **11:12** Li ze 2 Ighie 2.11

eghiele oyi Onomhufe oyawa-a,
ali onayi iKirisiti oyoli-a.

O ya mhesẹ ke le agboagbo.*

¹⁶ Egbhali uye ali aane ni e shitọ ukpekhomhi oyewe odalo Eshinegba, e de ya ta alo mu eke ga Eshinegba. ¹⁷ Ee lie,

“Anye ri ikphemhi ne,
Eshinegba Onomhufe Nofune nya,
Oni o khi loli, oni o kpe khi loli,
irari khi u she rue
ekpabo eniemhi eye,
u she e mhesẹ.

¹⁸ Abi elemhi e ro bi ishishi,
yeye u li mholi ofu.†

Egheghe o she ramhi
ni u ro ya guẹ eni eghua ezo,
ni u ro ya ri eleli na eni eẹ ga eye
ni e khi emekeguele,
ali eni Eshinegba o she pfa na
ni e ri ekpe na eva oye,
ghe egbo ni ẹa mu eloe
ali ekhemhufe,
abi u li pfuse eni e pfuse eke agbo-a.”

¹⁹ Igho a li khueghie Owa ugamhi oyi Eshinegba na iloghie-a, a me Akpati Ishobo agho. Igho inyamhisalo ali ukpimhi ali ingmolo ali ikphala, eke e de kule, eche rote idane deno kule.‡

12

Oni Okpotso ali Oligio oniemhi

¹ Ukpokpomhi iroḱhasẹ onyalo o feli shi idane: Okpotso o ya lao ni itsua ni o so e khi ovo, uki o kpoke awe eyoli, arula oghie oyi ikpetata igbeva o rughu oli ukhomhi. ² Oo me. O tsesẹ leghe elemhi otomhe abi o ro ya bia. ³ Igho emhi olese o gbo feli shi idane, ukpokpomhi Oligio oniemhi oyile ni o ze ikhomhi ishilua ali ekphali igbe, ali o rughu irula oghie ishilua shi ukhomhi.* ⁴ O ri ughia oyoli fuomhi asheghuo akemhishi ese ikpetata ni e la ukhuli pfino kule eke agbo. Oni Oligio oniemhi o migha oni okpotso ni oku o to egbo odalo, ni o ba me asha gbe oli oni omọ ogbo le, ini a lese bia li lasele.† ⁵ Oni okpotso o bia omose ni o ya ri otsuodu akhuli mhesẹ na egbo ni e la eke agbo nya. Ama a ba oni omọ eke rue ya nga idane ghi Eshinegba ali ukpekhomhi eghiele oyoli.‡ ⁶ Oni okpotso, o na je odagbe ifufu asha ni Eshinegba o riele shi eke khe oli ni a la ya dua li egbe ogbele agbele ali egbhuegbese (1,260.)

⁷ Igho okholi o lasele shi obini iloghie, iMakieni ali igeni eyoli, e nu oni inyagbemhi i kholi. Oni Oligio oniemhi ali igeni eyoli e mie we abo oni okholi. § ⁸ Ama ọa mhufe ekpabo te iMakeni ali igeni eyoli oni okholi. Ashini a kpe ro na we obini iloghie o de we obo-a. ⁹ A pfi oni ukpokpomhi oni Oligio oniemhi ogbo tiemhile eke agbo, oni enye onede ogbo ni a lu Etse ali Okphaghie, oni o di

* **11:15** Li ze Okiali 15.18; iDan 2.44; 7.14,27 † **11:18** Li ze Iwolo 2.5; 110.5; 115.13 ‡ **11:19** Li ze Iro 8.5; 16.18,21 * **12:3** Li ze iDan 7.7 † **12:4** Li ze iDan 8.10 ‡ **12:5** Li ze Aza 66.7; Iwolo 2.9 § **12:7** Li ze iDan 10.13,21; 12.1; iJu 9

agbo nya ya da ode, a pfi oli tiemhile eke agbo, a li pfi igeni eyoli li tiemhile.*

¹⁰ Igho mhi suo ukpokpomhi uruli obini iloghie khi o o li,

“Mena, imiepfuese
ali ekpabo ali
Eghiele oyi Eshinegba oyawa
e she bhale!

IKirisiti oyoli ni o ze
o she ri afu oyoli khase.

Irari khi Okphaghie,
ni o gue ezọ o shi
inyoghwo awa egbe,

odalo oyi Eshinegba
ghe ele oquota ghe ele-iyose,
a she pfi oli tiemhile.†

¹¹ E gbe oli mu oli le,
itobo oia eyi oni Omi Osumha
ali ingmemhi otsela oyewe.

Ea ligho nono ingme agbo oyewe,
ni o rewe ya ke
ti je ukhokho na eghuli.

¹² Irarigho, a ke ghele,
efe iloghie ali egbo
ni e la elemhi oli.

Ama epfua o khi na
e eke ali oko oniemhi,
irari khi Okphaghie
o she ri ofu tiemhie deba e!

Ofu o she vo li elemhi,
irari khi o lese khi
ukuku eghenge o ke mholi.”

¹³ Abi oni Oligio oniemhi o ro me khi a she pfi lue tiemhile eke, o khu oni okpotso ni o bia oni omọ omose. ¹⁴ Ama a ri ipfua eva eyi akpa odegbe oniemhi na li, ni o ro fiala je odagbe ifufu. Ikhi obini a riela shi eke khe oli ni a la ya ri eloe khu oli, eghenge ali igheghe ali ukhukhui eghenge ni o khi ikpe ese ali ukhukhui, ini oni inyagbemhi o khi ri emhi li o.‡ ¹⁵ Oni Oligio oniemhi o rote unu ku ama lasele abi oko ni oo tu, ro khu oni okpotso ni o ba ri ochikpho fuomhi oli ya gbe. ¹⁶ Ama eke o kpaghie oni okpotso obọ irari khi eke o nya unu-a ri oni oko da ni oni Oligio oniemhi o rote unu kpa ku le. ¹⁷ Igho oni inyagbemhi o pfaa deba oni okpotso, o ya mu okholi vule shi imi oli enekpole o, ikhi eni e ri Omhesse eyi Eshinegba gbe akanya, ni e ri igesia mu otsela oyi ijesu. ¹⁸ Igho oni Oligio oniemhi o migha egele oko oniemhi.

13

Oni Inyagbemhi ni o rote oko oniemhi lasele

¹ Mhi me inyagbemhi khi o rote elemhi oko oniemhi ngale. O ze ekphe igbe ali ikhomhi ishilia, o rughu irula oghie igbe shi eni ekphali. Ukhomhi ogbogbo a keke eva ni o khi yngmemhi ipfiunu-a shi.* ² Oni inyagbemhi ni mhi me, o li abi ekpe, awe eyoli e li abi eyi akpogene, unu oyoli o li abi unu

* **12:9** Li ze Igbae 3.1; iLuk 10.18 † **12:10** Li ze iJobu 1.9-11; iZaka 3.1 ‡ **12:14** Li ze iDan 7.25;

12.7 * **13:1** Li ze iDan 7.3; Iro 17.3,7-12

odumhi. Oni oligio oniemi o ri afu na oni inyagbemhi ni o ro mholi ekpabo ro ke mheshe abi oghie.† 3 A kuale oni inyagbemhi ukpokpomhi utse ni o ge ugboko oniemi. Ama oni ugboko ogho o bie. O ri abo sha agbo nya, e ve deba li. 4 Egbho ee ga oni Oligio oniemi irari khi o she ri afu na oni elamhako, egbo e li ga oni elamhako, e lie, "Oghuo o li abi oni inyagbemhi!" "Oghuo o dobe ya nu oni inyagbemhi kholi?"

5 A ri unu na oni elamhako ni o ro ngme ingmemhi emuebe ali ipfiunu-a. A ri eghegehe na li ni o ro ri afu oyoli gbe akanya iki egbhueva ali eva. 6 O khueghie unu-a, o ngme ipfiunu-a deba Eshinegba, ro pfueche eva oyi Eshinegba ali ashini o o la ali egbo ni e nu oli la iloghie-a.‡ 7 A ri afu na li ni o nu eni Eshinegba o she pfa na kholi, ali ni o mu we o le. A ri afu na li ni o mheshe shi edeli nya, egbo ali emue ododa ali ishishi.§ 8 Egbho ni e la ekhe agbo nya e ya ke ga oni inyagbemhi. Eni e ga ga oni inyagbemhi ona, e khi eni a keke eva oyewe shi ebe ni a keke eva oyi eni e ya mholi agbo na agboagbo shi, neni a ma agbo. Oni ebe agbo ona o khi ebe agbo oyi Omi Osumha ni a ro luase obo.*

9 Oni o mholi eso, o ro suo!

10 Eni okholi o ya mu,
o mema ya mu we.
Eni a ya gbolo-a,
a mema ri itakobi
ya gbolo we-a.

Eri a ri ona lie eni Eshinegba o pfa na e ri irabomudu ri egbe mie, e ri igesia ke khase.†

Oni Inyagbemhi ni o rote agbo lasele

11 Igho mhi gbo me inyagbemhi olese ni o rote ekhe e lasele. O ze ekphali eva abi omi osumha, oo ngme abi oligio oniemi. 12 O ri afu oyi inyagbemhi oni odode e gbe akanya na li. O ri itoto ri egbo na ekhe agbo o ga inyagbemhi onodode, ikhi oni ukpokpomhi ugboko oyoli o she bie. 13 O riele irokhase onyaloa enefune, o ga ri erali rote idane e tiemhile, ni egbo ee me. 14 Itobo irokhase ni a ri afu oyi inyagbemhi onodode lina a riele, o di egbo ni e la ekhe agbo. O gueye we e khali ikhumhi, ro khi ufumhi na oni inyagbemhi ni oni itakobi o kualu utse, ni o kie la agbo. 15 A ri afu na li ni o ri ayemhe na oni ikhumhi irokhokho oyi oni inyagbemhi onodode, ni o dobe ke ngme, ali ni a ke gbolo egbo ni e lama ga li-a. 16 O gbo ri itoto mu ogbokpa shi olee shi obita okekhi alukpo, ghe egbo eniemi ali enikeke, ghe eni e mholi epfue ali eni e mholi, ghe eni e khi ighumha ali eni e khi ighumha. 17 Ogbokhoghuo o dobe ke e de emhikhoghuo wekhi eri o ro o de, se ni oni o mholi olee ogho, ni o khi eva oyi oni inyagbemhi ali inoba oyi eva oyoli.

18 Eri onana gueye awa, awa mholi isingme. Oni o lolo lese ingme o sa abi a ri oni inoba ona ngme. Oni inoba khi (666), egbhue uye ali igbe ali egbhueshe ikpamhi esesa. Inoba ni o migha shi ogbona.

14

Oni Omi Osumha ali eni egbo agbele egbhueshilua ali ene (144,000)

1 Igho mhi bino. Ghe Omi Osumha odalo oyemhe khi o migha Ute iZayo. Egbho 144,000 (agbele egbhueshilua ali ene) ni a keke eva oyoli ali eva oyi itali

† 13:2 Li ze iDan 7.4-6 ‡ 13:6 Li ze iDan 7.8,25; 11.36 § 13:7 Li ze iDan 7.21 * 13:8 Li ze Iwolo 69.28 † 13:10 Li ze ijere 15.2; 43.11

shi we alukpo e nu oli migha.* ² Mhi ya rote idane suo uruli abi ikhoshę oyi utumhi oyi okę nofunę ni o rote ikhomhi eche tu ę tiemhile. Oo ngmolo abi akphala. Oni uruli ni mhi suo, o li abi ini eni ę kpheli ęfa, ę ę kpheli ęfa. ³ E to uwolo onogbo odalo ukpekhomhi oghie ali ukpeloe oyi eni elamhako aane ni Eshinegba o ma ali ukpeloe oyi eni egbhali. Ogbokhoghuo ọa dobe wena oni uwolo ogho, se ni egbo agbele egbhueshilua ali ene egbo (144,000), ni a she rote eke agbo pfasheke. ⁴ Enana e khi egbo ni ęa ri ikpotso ri ichimhi mu egbewe, irari khi eri e ri egbewe shi ipfuase. E deba oni Omi Osumha a je obiobini o je kpa. Eni a rote ifuabo egbo pfasheke e khi ni a rote odode ro na Eshinegba ali oni Omi Osumha pfo. ⁵ Ogbọ ọa me egbholi okhoghuo unu oyewe, irari khi ęa mhọli umhagueli okhoghuo.†

Eni Igeni Aase

⁶ Igho mhi me ađeni olese khi o la iteva irarogbe ę fiala, o mhue usomhi onete na agboagbo ni o ro ya tsabo gueye egbo na agbo, ikhi eni e la ishishi nya, ali edeli nya, ali emue-khi-emue ali egbo kpa. ⁷ O ri ukpokpomhi uruli lie, “Na ulishi Eshinegba, ri ufumhi nali, irari khi eghęghę iguezo oyoli o she ramhi, a ke ga oni o ma idane ali eke ni o ma okę oniemi ali ashini amę o te ę chocho.”

⁸ Ađeni olese onuzava o deba li, oo, “IBabilo okękhui o de, oni o ri onyo ni ọa pfuase oyoli ona okia na ishishi nya da.”‡

⁹ Ađeni onuzi-aase o deba we, o ri ukpokpomhi uruli lie, “Ini ogbokhoghuo o ga oni inyangbemhi ali ikhumhi oyoli, ni o ro mie olele oyoli shi alukpo, okekhi obo, ¹⁰ oni ogbọ ogho, o ya rote onyo elemhi ibibi oyi Eshinegba li da, ikhi onyo ni aa pfose-a ni a she ku vo uko elemhi ibibi oyoli. A ya ri ofulu ni ọọ lala biobiobio tose oli-a ukpeloe oyi igeni eni e pfuase ali ukpeloe oyi oni Omi Osumha. § ¹¹ Ewoļi oyi anasemhe eyewe ee nga idane agboagbo. Eni e ga oni inyangbemhi ali inyangbemhi ni a khali, ali onini o da mie olele oyi eva eyoli ne, ęa mhue iyemhea shi eleoguota, shi eliyose.”* ¹² Eri onana o gueye eni Eshinegba o pfa na e ri irabomudu ri egbe mie, ikhi eni e ri omhese eyi Eshinegba a gbe akanya, ni e ri igesikia a deba ifesu.

¹³ Igho mhi suo khi uruli o rote idane lie, “Keke onana: Ikhivose o khi na eni e ghu-a shi elemhi Onomhue rote memena vu.”

“Ikhivose o khi na we eghęghę!” “Igho Ayemhe o ngme, khi e ya yemhe inyama-egbe agbo-a, irari khi eminete ni e riele, e ya deba we!”

Ikhiesę oyi eke agbo

¹⁴ Igho mhi bino, mhi me otughunu opfopfo odalo oyemhe. Oni o shito o, “O li abi Omi Ogbọ.” O rughu arula igolu oyi oghie shi ukhomhi, o ri agaga ni ọọ mu mhọli obo.† ¹⁵ Ađeni olese o rote Owa oyi Eshinegba lasele ri ukpokpomhi uruli lu oni o shito nga ukhomhi otughunu egbo leghe, oo li, “Rue agaga oye ni u ke khiesę, irari khi eghęghę ikhiesę o she ramhi, irari khi agbo o she bie ni a khiesę.”‡ ¹⁶ Igho oni o shito otughunu egbo, o ri agaga oyoli khiesę agbo.

¹⁷ Ađeni olese o rote Owa oyi Eshinegba na iloghie fie lasele, loļi o li mhọli agaga ni ọọ mu. ¹⁸ Igho ađeni olese o rote atete fie lasele, ikhi ađeni ni o mhọli omhese shi erali. O ri uruli oniemi lu oni o mhọli agaga ni ọọ mu egbo leghe, oo li, “Rue agaga oni ọọ mu oye, ni u ro khiesę ipfonu eke agbo-a, irari khi ipfonu e she yile!” ¹⁹ Igho oni ađeni o pfi agaga oyoli gasę eke agbo, o khiesę

* 14:1 Li ze Ezik 9.4; Iro 7.3 † 14:5 Li ze iZef 3.13 ‡ 14:8 Li ze Aza 21.9; ijere 51.8; Iro 18.2

§ 14:10 Li ze Aza 51.17; Igbae 19.24; Ezik 38.22 * 14:11 Li ze Aza 34.10 † 14:14 Li ze iDan 7.13

‡ 14:15 Li ze iJoe 3.13

ipfonu nya, o ku we lo ashini a te e mino onyọ. Amino onyọ ona, elemhi ibibi oyi Eshinegba o migha shi. ²⁰ Igho a la ashini a la amino onyọ ni o la olase oni ọli ri awẹ gue we. Ọlia e rote oni amino onyọ tu lasese. Utumhi oyi oni ọlia o ga nuata ramhi imali egbhuegbe, e limhi abi ete-awẹ ishe. §

15

Igeni oshilua ni e tsua anasemhe ishilua

¹ Igho, mhi me irokhase oniemi ni o mu ọlole olese ukhomhi idane, ikhi igeni oshilua ni e mholi anasemhe ishilua ni e khi eni e kpukhokho, irari khi wewe Eshinegba o ro ya gbe ofu oyoli ukhomhi. ² Mhi me emini o li abi oke ighegbe oniemi ni erali e sọlo shi, o migha epfe oke oniemi. Egbọ ni e mu oni inyagbemhi ali oni ikhumhi oyoli ali inoba oyi eva oyoli o le, e mu efa ni Eshinegba o ro na we mhue abo. ³ E to uwolo oyi iMosisi oni oga oyi Eshinegba ali uwolo oyi oni Omi Osumha, e lie,

“Ufumhi ali oshabo
e khi ikanya eye,
Eshinegba Onomhue Nofune nya.

Ipfuase ali igesikia
ode eye e khi,

oghie ni o mholi ishishi nya!*

⁴ Oghuo ọa ya na
ulishi oye Onomhue,

ni ọa ya ri ufumhi
bhale ghi eva oye?
Irari khi yeyeghuo kpele
u khi oni o pfuase.

Ishishi nya e ya bhale
ya kuoghi e, irari khi
ikanya ipfuase eye
e she ri egbe khase.”†

⁵ Onana o dose se, mhi bino, mhi me Owa oyi Eshinegba na iloghie, ni o khi Igholo oyi otsele khi o khueghie-a.‡ ⁶ Rote oni owa ugamhi, eni igeni oshilua ni e mholi anasemhe ishilua e te lasese. E sono itsua ni e pfuase ni ee ge nyanyanya, e ri ogbene igolu mu aye. ⁷ Igho otuoghuo eni elamhako aane ni e mholi ayemhe egho, e ri italabi igolu ishilua ni ofu oyi Eshinegba e la, na eni igeni oshilua. Ikhi Eshinegba, ni o la o la o agbo agbo. ⁸ Oni owa ugamhi o vo ewoli oyi ufumhi ali ekpabo oyi Eshinegba. Ogbọ okhoghuo ọa la o ni o dobe lo oni owa ugamhi ya ramhi ni eni anasemhe ishilua e ro gba pfo. §

16

Italabi ishilua ofu eyi Eshinegba

¹ Igho mhi suo khi uruli na leghe o rote oni Owa ugamhi oyi Eshinegba gueye eni igeni oshilua, “A ka ku eni italabi ishilua eyi ofu oyi Eshinegba shi eke agbo.” ² Ageni onodode o vu ya ku atalabi oyoli shi eke agbo. Iwali igboko ebe ni e lolo e to, e ge egbọ ni e mholi olole oyi oni inyagbemhi, ni e ga oni inyagbemhi ni a khali.*

§ 14:20 Li ze Aza 63.3; iLame 1.15; Iro 19.15 * 15:3 Li ze Okiali 15.1 † 15:4 Li ze ijere 10.7; Uwolo 86.9 ‡ 15:5 Li ze Okiali 38.21 § 15:8 Li ze Okiali 40.34; 1 Ighie 8.10-11; 2 Okhe 5.13-14; Aza 6.4 * 16:2 Li ze Okiali 9.10

³ Agẹni ọnuzava ọ ya ku atalabi oyọli lo oke oniẹmhi, oni oke oniẹmhi o mele ọlia eyi ẹgbọ ni e ghua-a. Emhikpa ni e mhọli ayẹmhe ni e la elemhi oni oke oniẹmhi e ghuloa.

⁴ Agẹni ọnuzi-aase, ọ ku atalabi oyọli lo oke ali ichocho amẹ, e mele ọlia-a.†

⁵ Mhi suọ khi agẹni ni a ri amẹ nga obọ khi ọọ li,

“Ogụeşo-ẹzọ ni ọ pfuase
u khi, irari khi

u guẹ şo ingme ena,
Yeşe u khi Eşhineşba Nọ pfuase,
Yeşe u la ọ memena,

ni u kpẹ la ọ, ni u gbo ya la ọ,
itobọ khi igesikia u rọ ọ şo ẹzọ eyẹ.

⁶ Irari khi ẹgbọ e she gbolo

eni a pfa na-a
ali emekeşuele,

u she ri ọlia na we da,
abi o ti shi!”

⁷ Mhi suọ khi atẹte o tşese, ọọ,

“Guęęęęęę,

Eşhineşba Ọnọmhue Nofunę nya,

igęezọ eyẹ, eyi igesikia
ali eni e te ode e khi!”

⁸ Agẹni ọnuzi-aane ọ ku atalabi oyọli ku ovo, a ri ekpabọ na ovo o ri erali ke toşe ẹgbọ-a. ⁹ Egbọ e daghie-a irari utomhi oyi erali, e zẹ emuębe na eva oyi Eşhineşba ni ọ mhọli ekpabọ rọ mhęşe na anasemhe enana, ama ęa lama mupfi ni e ri ufumhi na eva oyọli.

¹⁰ Agẹni ọnuzi-oshe ọ ku atalabi oyọli kushi ukpekhomhi oghie oyi oni inyagbemhi, eghiele oyọli o la obili. Egbọ e ngomhi ẹlemhi unu, shi oya.‡ ¹¹ E ku itşe na Eşhineşba na iloghie irari utomhi ali igboko eyewę, ama ęa lama mupfi lase ode okhọlo oyewę le.

¹² Agẹni ọnuzi-osasa o ku atalabi oyọli lo oke iYufiretisi ni o fu, o khakha amẹ-a ni ighie na obini ovo o te ę ngale e me asha rọte doşe. § ¹³ Ighọ mhi me khi ikhiakhiamhi iyemhe aase ni e li abi ikele e rọte unu oyi oni oligio oniẹmhi ali unu oyi inyagbemhi ali unu oyi ọmekęşuele oyi ẹgbhọli, lasele. ¹⁴ Wewę e khi iyemhe okphaghie ni ęę gbe ikanya oşhabọ, ni e fię deba ighie ni e la eke agbọ nya, ni e ya ti we gbili shi okhọli ogbele oyi Eşhineşba Nọ funę nya.

¹⁵ “A ghe i, mhi ya bhale abi oghiatọ! Ikhivose o khi na ogbọ ni ọ ya guale, ni ọ ya ri ẹloe khu ide eyọli ini ọ khi banọ-a ni a me ọli irumheba!”*

¹⁶ Ighọ eni iyemhe okphaghie e ti we gbili ashini a ri ẹlemhi Iburu ę lui Amagedọ.†

¹⁷ Agẹni ọnuzi-oshilua o ku atalabi oyọli nga idane, ighọ uruli na leghe o rọte Owa ugamhi oyi Eşhineşba rọte ukpekhomhi eghiele ngme lasele, ọọ li, “A she rięle ọli!” ¹⁸ Ighọ, inyamhisalo amẹ, ali ukpimhi ali ingmolo oyi ikphala ali inighise eke ee bhale. Inighise nabi ogbọ-a kpẹ me ghue abi a te ma ogbọ shi eke agbọ. Oni inighise o ga khi oniẹmhi!‡ ¹⁹ Oni ẹoli oniẹmhi o kemhi asha ese, ẹoli oyi eni ishishi nya e de kua. Eşhineşba ọ sato ẹoli iBabilọ no fu egbe.

† 16:4 Li zẹ Okiali 7.17-21; Iwolo 78.44 ‡ 16:10 Li zẹ Okiali 10.21 § 16:12 Li zẹ Aza 11.15

* 16:15 Li zẹ iMat 24.43-44; iLuk 12.39-40; Iro 3.3 † 16:16 Li zẹ 2 Ighie 23.29; iZaka 12.11 ‡ 16:18 Li zẹ Iro 8.5; 11.13,19

Q mheshe uko ni onyo ofu oyoli o vo nali. § 20 Eke ni e la iteva elemhi oke nya e kelea, aa ke me ite ekhoghuo.* 21 Eche ame na idane eniemhi e rote idane de mu egbo. Ee ngmano ku Eshinegba irari eni opfuse oyi eni eche ame, irari khi oni opfuse o kholo gba.†

17

Adegbe nofunu

1 Igho ageni oghuo ni o mholi italabi ishilia o bhale, oo mhe, “Bhale khi mhi ya ri abi a li ya nase oni adegbe onofune khase, ikhi eoli oniemhi ni o la epfe oke ni e bu.* 2 Loli ighie na eke agbo e nu kia okia, onyo okia eyoli e gbe egbo ni e la eke agbo.”†

3 Igho oni ageni o rue mhe je odagbe ifufu elemhi Ayemhe. Igho mhi me okpotso ni o shito nga inyagbemhi oyile, ni o le iwali eva ipfiunu-a, o ze ikhomhi ishilia ali ekphali igbe.‡ 4 Oni okpotso o sono itsua eyile, a ga mema ri igolu ali ifefe ali ema ro khuse o li-a. O mu uko igolu mholi obo ni o vo emhi ighuighue ali ikanya ichimhi eyi itsebo eyoli. § 5 Emhi osheli na keke shi oli alukpo khi.

Osheli.

IBabilo Oniemhi.

Inyo idegbe nya.

Ali inyo itsebo nya. 6 Mhi me khi oni okpotso, o da o lia eyi egbo ni a pfa na, o lia eyi eni a gbe-a irari khi e mie ifesu suo.

Abi mhi ro me oli, mhi yila.

7 Igho oni ageni oo mhe, “Elo o ze ni u ro yila? Mhi ya gueye osheli oyi oni okpotso ali oyi oni inyagbemhi ni oo nga, ni o ze ikhomhi ishilia ali ekphali igbe. 8 Oni inyagbemhi ni u me ni o kpe khi, mena ni o ke khi loli, o ya rote ilimhi na ningolo ngale ya je epfua oyoli. Abo e ya sha egbo ni e la agbo ni aa keke eva oyewe shi ebe ni a keke eva oyi eni e ya mholi agbo na agboagbo shi, rote igbaekele agbo, ini e me oni inyagbemhi irari khi, o kpe khi, mena o ke khi, ni o ya ya bhale.*

9 “Onana o khi emini ogbo te e sa usamhi ileingme. Eni ikhomhi ishilia egho, e khi ikhomhi ite ishilia ni oni okpotso oo shito. 10 Ighie oshilua e li gbo khi. Etuoshe o, e she ghua, oghuo oo kiele e mheshe, oni o kpole o bhale ne. Ini o da bhale, o mema ya la o ukuku eghenge. 11 Oni inyagbemhi ni o kpe la o ni o ke la o egho, o khi oghie onuzi-olale, abeghuo loli ali oshilua enekpole e li, o ya li je epfua oyoli.

12 “Eni ekphali igbe ni u me egho, e khi ighie ogbe ni aa ri eghiele na ne, ama a ya ri afu na we elemhi iwakati oghuo tse ni e ro mheshe abi ighie, li shi oni inyagbemhi.† 13 Enana emhi oghuo e khi, e ya ri ekpabo ali afu oyewe na oni inyagbemhi. 14 E ya nu oni Omi Osumha kholi. Oni Omi Osumha o ya gbe we oni okholi, irari khi Onomhue oyi enemhue o khi, ali Oghie ni o mholi ighie o khi. Irari khi e nu oli la, wewe o lu ni o ze, ali ni e khi eni e ri igesikia deba li.”

15 Igho oni ageni oo mhe, “Eni oke eniemhi ni u me, ni oni adegbe o shito, egbo ali ebubu egbo ali ishishi ali emue ododa e la agho. 16 Oni inyagbemhi

§ 16:19 Li ze Aza 51.17 * 16:20 Li ze Iro 6.14 † 16:21 Li ze Okiali 9.23; Iro 11.19 * 17:1 Li

ze ijere 51.13 † 17:2 Li ze Aza 23.17; ijere 51.7 ‡ 17:3 Li ze Iro 13.1 § 17:4 Li ze ijere 51.7

* 17:8 Li ze iDan 7.7; Iro 11.7; Iwolo 69.28 † 17:12 Li ze iDan 7.24

ali ekphali igbe ni u me egho e ya biselemhi oni adegbe. E pfuse oli-a, e banu oli-a, e nyanu li elamhi egbe ro le, e ri erali tose oli-a. ¹⁷ Irari khi Eshinēgba o roli shi we udu e riefe emini o gba, loli e ro lama kugbe ri ekpabo eyewe na oni inyagbemhi ni o mheshe, ya ramhi ni ungmemhi oyi Eshinēgba o ro bhale ya tse. ¹⁸ Oni okpotso ni u me loli o khi oni eoli oniēmhi ni o o mheshe na ighie na agbo.”

18

Udemhi oyi iBabilo

¹ Onana o dose se, mhi me agheni olese khi o rote iloghie e tiemhile. O mholi afu nofunu, ughemhi oyoli o ri eke agbo o ge nyanyanya. ² O ri uruli oniēmhi tsefe leghe, o li.

“Eoli iBabilo Oniēmhi,
o she de.

O she mele ugbebo
oyi iyemhe eyi
okphaghi-e-a,
ali ashini iyemhe
okphaghi-e e la lese,
ashini ipfeli ali elamhako
ni aa pfuase ni aa ghue,
e la.*

³ Irari khi ishishi nya,
e she kpokpo onyo,
ni o ri ujili e kpha,
ikhi onyo okia oyoli.
Ighie na eke agbo
e she kia okia deba li.

Eduoki na eke agbo,
e she rote
iliagbo-tsuakua oyoli
mhu e pfue.”†

⁴ Igho mhi suo uruli olese ni o rote idane lie,
“Egbo eyemhe, a na li egbe kua,
ini a khi mhu e okemhi
shi olamhe eyoli,
ini a khi mhu e okemhi
shi osoli anasemhe oyoli.‡

⁵ Irari khi olamhe eyoli
e she tighibi yagha ramhi idane,
Eshinēgba o she sato
umha-guei eyoli.§

⁶ A li oli, abi o li e,
a fali oli ota asha eva
shi ikanya ni o gbe.
Onyo ni o toto ni o ro na e da,
a so oghogho nali da asha eva.*

⁷ A ri osoli ali oyala nali

* **18:2** Li ze Aza 13.21; 21.9; iJere 50.39; 51.8; Iro 14.8 † **18:3** Li ze Aza 23.17; iJere 51.7 ‡ **18:4** Li ze Aza 48.20; iJere 50.8; 51.6,45 § **18:5** Li ze Igbae 18.20-21; iJere 51.9 * **18:6** Li ze Iwolo 137.8; iJere 50.29

ni o guẹ to ufumhi ali ẹpfue
 ni o rona egbọli.
 Irari khi eri Oni Okpotso
 ọ la ekelemhi tono obọ udu liẹ,
 ‘Mhemhẹ mhi khi oni ọlele!
 Mhi aa tigbe ya khi
 ọsamhi-olimhi,
 mhi aa tigbe ya
 me oya egbe ghue.’
 8 Irarigho, ogbeleghuo
 anasemhẹ oyoli
 o ro ya sha rughu ọli,
 shi eghuli ali eviẹ
 ali okiamhi.
 A ya ri erali toşẹ ọli-a.
 Irari khi Eshinegba Onomhue
 ni o ya gue ọli ẹzo,
 onofunẹ nya o khi.”†

9 “Ini ighie na agbo ni e kia okia deba li, ni e nu ọli li agbo tsua kua, e ya viẹ,
 e viẹ eviẹ oya na li, ini e me ewoli erali ni ẹ toşẹ ọli-a. 10 E ya tapfia migha ke
 viẹ irari ulishi osoli ni a na li, ẹ ẹ liẹ,

“ ‘Eekhue o Eekhue o
 ye ye ẹoli nofunẹ,
 iBabilo ẹoli no mhue ekpabo!
 Elemhi iwakati oghuo tşẹ
 epfua oyẹ o she bhale!’‡

11 “Eduoki na agbo e ya viẹ ọli e viẹ oya irari khi ogbokhoghuo ọa ke nu we ya
 de itsua. § 12 Itsua igolu ali ẹlomho, imieche ni e somhotse ni e ghalẹ, ifefe ali
 ema, ide epfopo na kpishi, ali eni e yiẹ, ghe ena wono, ali ilolo eni eyiẹ ali
 itsua ododa ni a ri ọora ni e pfiẹ khali, ali itsua ododa ni a ri ekphali eni khali,
 ali ẹera ni e ghalẹ, ide ali ikhuli ali eche imabo. 13 Ali alagho na lu ikinamoni
 ali oshamhi ali ituale afu ẹera ali ituale ni a ku e shi olimhi egbe, ali atike ni
 ọọ pfiẹ ni o ghalẹ ali onyo ali oili ali ifulawa ali ikpamhi emhi ni a lu ado, ena
 ali isumha ali ichi ali amoku ni ichi ẹ toşẹ, li shi ẹgbo ni e khi ighumha.*

14 “Eni eduoki e ya liẹ ọli, ‘Imomhi ni u ri ukpeloe shi eke e khe, o she me
 na. Ẹpfue ali osuemhẹ eyẹ nya e she kele-a, ni a ke dobe gbolu me ya mie.’
 15 Eduoki ni e ri emhi enana de ni e me elele ẹpfue rote obọ oyi oni okpotso,
 e ya migha tapfia, ulishi osoli ni o me ọọ mu we. E ya viẹ e viẹ oya, † 16 e viẹ
 nyogho, ee liẹ,

“ ‘Eekhue-o! Eekhue-o,
 ẹoli Onofunẹ,
 ni a ri iwulu ichẹ eneyiẹ,
 ni a ri igolu ali eche
 ni e ghalẹ ali ifefe
 khue akhue!
 17 Aboriekhi igho,
 elemhi iwakati oghuo tşẹ,
 eni ẹpfue eniemhi egho
 e li opfu-a.’‡

† 18:8 Li zẹ Aza 47.7-9 ‡ 18:10 Li zẹ Ezik 26.16-17 § 18:11 Li zẹ Ezik 27.31,36 * 18:13 Li zẹ
 Ezik 27.12,13,22 † 18:15 Li zẹ Ezik 27.31,36 ‡ 18:17 Li zẹ Aza 23.14; Ezik 27.26-30

“Eni e khi ega oko-okẹ oniemi nya ali eni ẹ lo oko-okẹ oniemi ya asha ali eni ẹ gua li ali eni e rote oke oniemi ẹ mie ifata, e ya tapfia migha. ¹⁸ Ini e me ewoli eyi utomhi oyoli, e ya lie, ‘Eoli okhoghuo o la o ni o li abi oni ẹli oniemi?’[§] ¹⁹ E yalọ ifufu ku ukhomhi, e ri evie ali oya vie leghe, ee lie,*

“Eekhue-o! Eekhue-o,
yeye ẹli oniemi,
ni eni e mhọli
oko-okẹ oniemi nya,
e te mhọli ẹpfue eyewe
rote osuemhe oyi oni ẹli!
Elemhi iwakati oghuo tse
a ro pfuse ọli-a.†

²⁰ A ri itobo li
ke ghele, iloghie,
A ke ghele,
ee eni a pfa na
ali ighiusomhi na keke ali emekeguele!

Irari khi Eshinẹgba
o she gue ọli ẹzo
shi abi o li nase e.’”‡

²¹ Igho aḡeni nofunẹ o rue udumhi eche ni o li abi eche iko pfilo oni oke oniemi, ọọ li,
“Ekpabo na guo
a ro ya guogho
ẹli iBabilo oniemi-a,
aa ke gbo ya
me ẹ ẹloe ghue. §

²² Ogbọ ọa ke gbo ya suọ
uruli ẹfa
wekhi oyi emini áá kpheli
wekhi oyi ofele,
wekhi oyi akala
elemhi yeye oni ẹli ona ghue.

Ogbọ ọa ke ya me
ogbakanya okhoghuo
elemhi ẹ ghue.
Ogbọ ọa ke ya suọ
okeke emini a mhele iko,
elemhi ẹ ghue.*

²³ Erali akpa ọa ke gbo ya ge
elemhi ẹ ghue,
wekhi eri a ya gbo suọ
uruli eni ẹ zu ode
elemhi ẹ ghue.
Eduoki eye e khi
egbo eni e funẹ na eke agbo,
u ri ogbho oye
di ishishi nya wase-a.†

§ **18:18** Li ze Ezik 27.32 * **18:19** Li ze Ezik 27.30-34 † **18:19** Li ze Ezik 27.30-34 ‡ **18:20** Li ze iDeut 32.43; iJere 51.48 § **18:21** Li ze iJere 51.63-64; Ezik 26.21 * **18:22** Li ze Ezik 26.13; Aza 24.8 † **18:23** Li ze iJere 7.34; 25.10

24 Elemhi oni ẹoli a me
 ọlia eyi emekeḡuele
 ali eyi eni a pfa na,
 ali eni a gboloa shi eke agbọ nya.”‡

19

Okuekhoogo!

1 Onana o doṣe se, mhi suọ uruli ni o li abi okeke oniḡmhi oyi ebubu ẹgbọ
 obini iloghie khi oo tṣeṣe, oo liẹ,
 “Okuekhoogo,

Imiepfuese ali ufumhi
 ali ekpabọ khi
 eyi Ẹshinẹgba oyawa.

2 Irari khi iguẹzọ oyọli
 eyi igesikia ali
 eni e sheshe e khi.

Ọ she pfa ẹzọ mu
 adegbe ọṅofunẹ,
 ọni ọ she ri okia eyọli
 yese eke agbọ-a.
 Ẹshinẹgba ọ she ye okhọli
 to ọlia eyi eni ẹẹ ga eyọli.”*

3 Ighọ e gbo tṣeṣe, e liẹ,
 “Okuekhoogo!

Ewọli eyọli e she ẹ nga
 idane agbọagbọ.”†

4 Ighọ egbhali uye ali aane ali elamhako aane, e de yeshi, e ga Ẹshinẹgba ni
 ọ shito oni ukpekhomhi oghie, e liẹ,
 “Atṣe! Okuekhoogo!”

5 Uruli o roṣe oni ukpekhomhi oghie ngme ọọ liẹ,
 “A kuẹghie

Ẹshinẹgba oyawa,
 ẹẹ ni ẹẹ ga eyọli nya,
 ẹẹ ni a na ulishi oyọli,
 ghe ẹgbọ ni e fu
 ali eni e she!”‡

6 Ighọ mhi suọ uruli ni o li abi uruli oniḡmhi oyi ebubu ẹgbọ ni o li abi
 ingmolo oyi oke ni ọọ tu, ni o gbo li abi ingmolo oyi akphala. Ee liẹ,
 “Okuekhoogo!

Irari khi Ẹshinẹgba
 Ọṅmhuẹ oyawa Ọṅfunẹ nya,

lọli ọ le oghie!§

7 Awa ke ghele,
 egbe ke mu awa,
 awa ri ufumhi nali!

Irari khi izu-ode oyi
 ọni Omi Osumha
 o she ramhi,
 ọmueshi ọ she mu egbe shi eke.

‡ 18:24 Li zẹ ijere 51.49 * 19:2 Li zẹ iḌeṭ 32.43; 2 Ighie 9.7 † 19:3 Li zẹ Aza 34.10 ‡ 19:5 Li
 zẹ Iwolo 115.13 § 19:6 Li zẹ Ezik 1.24; Iwolo 93.1; 97.1; 99.1

⁸ Ode opfopfo
ni o dala ni o pfuase,
a ro nali so.”

(Oni Ode opfopfo, igue ngeli oyi eni a pfa na o migha shi.)

⁹ Oni ageni oḡ mhe, “Keke khi. ‘Ikhivose o khi na eḡbo ni a lu shi oni ukue aruele oyi izu-ode oyi oni Omi Osumha.’ ” O gbolo e mhe, “Ingmemhi enana, egbegbi ingmemhi eyi Eshinegba e khi.”*

¹⁰ Igho mhi de ya wugha li awe ni mhi ga li. Ama oḡ mhe, “Khi li gho! Oni oḡ ga nabi yeḡe ali onabi inyoghwo e enekpole mhi khi ni e mu otselḡ oyi ijesu mhue. Ga Eshinegba! Irari khi otselḡ oyi ijesu o khi ayemhe imekeguele.”

Oni o nga achi opfopfo

¹¹ Igho mhi me khi iloghie o khueghie-a mhi me achi opfopfo. Oni o nga li a lu oze-regbenga ali oni o khi igesikia. Ode ni o a mhue azeba o te e so ezo, ni o te e kholi.† ¹² Ikpamhi alo eyoli e li abi elemhi ere. O rughu irula oghie ni e bu. O mholi eva ni a keke shi oli egbe ni oḡbo olese o a lese, se ni loli ghwo kpele.‡ ¹³ O so awulu ni a so oia. Eva ni a lu oli khi, “Ungmemhi oyi Eshinegba.” ¹⁴ Ekholi-okhue ni e la iloghie e deba li kia, e sono itsua epfopfo ni e dala ni e pfuase, e nga ichi epfopfo. ¹⁵ Itakobi ni oḡ mu o rote unu oyoli lasele, ni o ro ya kholi eni ishishi. Otsuodu akhuli o ro ya ke mhese na eni ishishi. O ya rote ashini a te e mino-onyo mino onyo lasele, Ikhi onyo no khi ofu oniemhi oyi Eshinegba Nofune nya.§ ¹⁶ A keke eva, “Oghie Ni o Mholi Ighie, Ali Onomhue Ni o Mholi Ekhemhue,” shi awulu na dogo oyoli ali ukhiowe oyoli. ¹⁷ Igho mhi me ageni khi o migha ovo, ni o vie lasele leghe lui ipfeli ni e la irarogbe e fiala, “A bhale a ka legba shi aruele ogbomhi oniemhi oyi Eshinegba. ¹⁸ Egheghe agho ni a le elamhi idiegbe oyi ighie ali ega ekholi-okhue ni e ri ekholi-okhue e ye okhue, ali elamhi idiegbe eyi eḡbo nefune, shi elamhi ichi ali eni e nga we, ali elamhi idiegbe eḡbo nya, shi ighumha ali eni ea khi ighumha ghe eḡbo enikeke ali eḡbo oniemhi.”*

¹⁹ Igho mhi me oni inyagbemhi ali ighie na eke agbo ali ekholi-okhue eyoli khi e lona kugbe, ni e ro nu oni o nga oni achi ali ekholi-okhue eyoli kholi. ²⁰ Ama a mu oni inyagbemhi ma omekeguele oyi eḡbholi oyoli, oni o ri eva oyoli gbe irokhase onyaloa. Eni irokhase ena o ro di eḡbo ni e mie eni olele eyi oni inyagbemhi shi egbe, ni e ga irokhokho oyoli ni a khali. Oni inyagbemhi ali oni omekeguele oyi eḡbholi, a mu we pfilo uyele erali ni ofulu o la to kua yala.† ²¹ Eni e kpole, a ri itakobi oni o rote unu oyi oni o nga oni achi gbolo we-a. Eni ipfeli nya e ri elamhi idiegbe eyewe le.

20

Ikpe Agbele

¹ Igho mhi me khi ageni o rote idane e tiemhile o mu okpe ilimhi na ningolo mholi obo, o tsua ukpokpomhi uweḡe. ² O gamhi oni oligio oniemhi rue, ikhi enye onede ogho ni o khi etse ali Okphaghie, o ge oli ikpe agbele oghuo.* ³ O pfi oli oni ilimhi na ningolo, o pfi okpe o. O pfi oni ilimhi na ningolo unu ma, ini o khi ke gbo me asha di ishishi eḡbo, ya ramhi ni eni ikpe agbele e ro ya gba. Ini ona o dose se, a mema ya rue oli obo-a ukuku egheghe.

* 19:9 Li ze iMat 22.2-3 † 19:11 Li ze Ezik 1.1; Iwolo 96.13; Aza 11.4 ‡ 19:12 Li ze iDan 10.6

§ 19:15 Li ze Iwolo 2.9; Aza 63.3; iJoe 3.13; Iro 14.20 * 19:18 Li ze Ezik 39.17-20 † 19:20 Li ze

Iro 13.1-18 * 20:2 Li ze Igbae 3.1

⁴ Igho mhi me ikpekhomhi ighie. Eni e shito o, e khi eni a ri afu na ni e ri egbo gue ezọ. Igho mhi gbo li me iyemhe eyi egbo ni a kholo ikhomhi o, irari otselę ni e pfi na iJesu ali ungmemhi oyi Eshinegba. Eni egbo ena ęa ga oni inyagbemhi wekhi irokhokho eyoli, wekhi eri e mie olele oyoli shi atete ukhomhi, wekhi obọ. E ya te eghuli guale, e ya nu iKirisiti mhese ikpe agbele.†

⁵ Egbo ni e kpole ni e ghuloa ęa ke rote eghuli guale, ramhi ni ikpe agbele egbo e ro gba. Onana o khi irote eghuli guale onodode. ⁶ Ikhivose ali ipfuase e khi eyi eni e mholi obọ shi iguale onodode onana. Eghuli onuzi-eva ęa mholi ekpabo shi egbo eghogho egbe, ama e ya khi ekpodalo-ugamhi eyi Eshinegba ali eyi iKirisiti. E ya nu oli mhese ikpe agbele.

⁷ Ini eni ikpe agbele e gba se, a ya taghie Okphaghie owa ighumha oyoli-a. ⁸ O ya fie lasele ya di egbo ni e la ishishi nya na eke agbo, ikhi egbo ni a lu iGogi ali iMagogi, ni o ro ti we gbili shi okholi. Eri e bu abi ekhashe ni e la egele oke oniemi.‡ ⁹ Igho e to ogholi ya gbe eke agbo khia, e pfi gasę apfe eyi egbo eyi Eshinegba, ęoli ni o nono egbegbo. Ama erali e rote idane tiemhile ya tose we-a. ¹⁰ Oni etse ni o di we, a mu oli pfilo erali ilimhi iriere ni ofulu o la to kua yala. Ikhi ashini a pfi oni inyagbemhi ali omekeguele oyi egbholi lo. A ya la agho na we osoli agbogbo, no gbe no bi.

A ri eni e ghu-a gue ezọ

¹¹ Igho mhi me ukpokpomhi ukpekhomhi oghie opfopfo ali oni o shito o. Abi o shito egbo, eke ali ukhui e kele-a, ęa ke me ashikhoghwo la. ¹² Igho mhi me egbo ni e ghuloa, ghe eniemhi, ali enikeke, e migha odalo oni ukpekhomhi oghie. Igho a khueghie ebe ni e bu-a. A gbo khueghie ebe olese-a ni o khi ebe ni a keke eva oyi eni e ya mholi agbo na agbogbo shi. A gue eni e ghu-a ezọ abi ikanya ni e gbe e li, abi a li keke we shi eni ebe.§ ¹³ Oke o kpa egbo ni e ghuloa shi o ku lasele. Eghuli, ali ilimhi, e khueghie unu-a kpa egbo ni e la elemhi we ku lasele. A gue ogbogbo nya ezọ abi o li gbe. ¹⁴ Igho a pfi Eghuli, ali ilimhi lo uyele erali. Erali ilimhi iriere onana o khi eghuli onuzi-eva. ¹⁵ Onini eva oyoli ęa da la oni ebe ni a keke eva oyi eni e ya mholi agbo na agbogbo shi ne, eri a ya pfi oli pfilo oni erali ilimhi iriere.

21

IJerusalemu Onogbo

¹ Igho mhi li me iloghie onogbo ali eke agbo onogbo. Iloghie onodode ali eke agbo onodode e she kala-a, igho li khi oke oniemi.* ² Mhi me oni ęoli ni o pfuase ikhi oni iJerusalemu onogbo khi o rote idane e tiemhile rote obọ oyi Eshinegba, abi omueshi ni a khuse somhotse ę ghi odo li.† ³ Igho mhi suọ ukpokpomhi uruli khi o rote oni eghiele e lie, "A ghe khe! Eshinegba o ri apfe oyoli tiemhile deba egbo, eri o ke ya nu egbo ngeli kugbe, eni egbo e ya khi egbo eyoli, Eshinegba o ya nu we la kugbe.‡ ⁴ O ya shishi we amevie alo-a, eghuli ęa ke ya laọ, wekhi eri a ke ke vie wekhi asha o ke ya ke to ogbo, irari khi emini edio e she dose."§

⁵ Oni o shito oni ukpekhomhi oghie oo li, "Ghe khe, Mhi ri emhikpa a mele enegbo-a!" Igho oo, "Keke emhi enana shi eke irari khi ingmemhi ni a ri egbe ę da ni e khi igesikia e khi."

† 20:4 Li ze iDan 7.9,22 ‡ 20:8 Li ze Ezik 7.2; 38.2,9,15 § 20:12 Li ze iDan 7.9-10 * 21:1 Li ze Aza 65.17; 66.22; 2 iPit 3.13 † 21:2 Li ze Aza 52.1; 61.10; Iro 3.12 ‡ 21:3 Li ze Ezik 37.27; iLev 26.11,12 § 21:4 Li ze Aza 25.8; 35.10; 65.19

⁶ Oo mhe, "A she li oli. Mhemhe mhi Aafa ali Omega, mhemhe mhi khi igbaekele ni mhi khi ozukhomhi. Oni okiamę oo gbe, mhi ya rote okę ni oo chocho amę, ni o ri agbo a na ogbọ na li da afue.* ⁷ Oni o da mu o le ne, o ya mhọli ikhivose ona, ni, Mhemhe mhi ya khi Eshinegba oyoli, loli o khi omimhe.† ⁸ Ama egbo ni e khi enulishi ali eni ęa ya lama miesuo, ena angeli ichimhi ali egbugbeli, ali ena itsebo eni e mu imhesę ogbho ali eni ega ikhumhi, ali e lo egbholi nya, okiemhi oyewę e ya khi erali ilimhi irierie ni ofulu la to kua yala. Onana khi eghuli onuzi-eva."

⁹ Aęeni oghuo eni oshilua ni o mhọli italabi ishilua ni e vo anasemhe ishilua ni e kpe ukhokho, o bhale ya lie mhe, "Bhale, mhi ya ri oni omueshi onogbo khase, ni o khi ughue oni Omi Osumha." ¹⁰ Elemhi oni ayemhe, oni aęeni o tsua mhe nga ukhomhi ute oniemi ni o yagha, o remhe khase oni Eoli-Nofuase ikhi iJerusalem, khi o rote idane te obo oyi Eshinegba a tiemhile.‡ ¹¹ O ri ufumhi oyi Eshinegba ge nyanyanya. Ugemhi oyoli o li abi echele ni o somhi otse ni a lu ijasipa ni o li abi ughegbe. ¹² O mhọli ukpokpomhi ugbe ni o yagha ni o mhọli ode inuekpe igbeva. Eni ode inuekpe, igeni ogbava e la o. Eni ode inuekpe igbeva ena a keke eva eyi edeli igbeva eyi iZireni shi o. ¹³ Ode inuekpe esese e la obo-ugbe enenene oyi oni ugbe. Ese e la ukiekie obini ovo o te e ngale oyoli, ese e la ukiekie obita, ese e la ukiekie ogobo, ese e la ukiekie obini ovo o te e lo eko.§ ¹⁴ Oni ugbe ni o gase oni eoli o mhọli eche irogbekę igbeva. Eni eche irogbekę ena, a keke eva eyi ighiusomhi na keę ogbava eyi oni Omi Osumha shi o.

¹⁵ Oni o nu mhe e ngme, o mhọli ukpokpo ni a roo mhesę emhi ni o khi igolu ni o ro ya mhese oni eoli ali eni ode inuekpe ali igbe eyoli.* ¹⁶ Oni eoli o ze abo igbe ene, ni iyagha ali inuata ali uemhi eyoli e li abizize. O mhese oni eoli, o ya khi ikuku emhi ęa la imali agbele ali egbhueshe ashi ishe (1,500), unuemi ali uemi eyi eni abo igbe ali iyagha eyoli e khi abizize. ¹⁷ Oni aęeni o li mhese ugbe oyoli, e ya khi ete-awę egbhuegbe. Abi awa lie mhese eke. ¹⁸ Ugbe oyoli, eche ijasipa a ro ma li, oni eoli o khi egbegbi igolu ni a te e me eke abi ughegbe. ¹⁹ Irogbekę oyi igbe ni a ma gase oni eoli e ya khi eche ni e ghale ododa. Onodode o khi iyasipa, onuzi-eva o khi isafaya, onuzi-ese o khi ikalisedoni, onuzi-ene o khi emeradi, ²⁰ onuzi-ishe o khi isadonizi, onuzi-esesa o khi ikaneliani, onuzi-ishilua o khi ikirisolati, onuzi-elele o khi iberili, onuzi-itali o khi itopazi, onuzi-igbe o khi ikirisopirazi, onuzi-igbaghuo o khi ijasiti, onuzi-igbeva o khi ametisiti. ²¹ Eni ode inuekpe igbeva e ya khi ifefe. Ode inuekpe ogbogbo a ri ufefe oyi riele oli. Ode agbala ni o la oni eoli, egbegbi igolu ni a te e me eke abi ughegbe a ro ku oli.†

²² Mhi aa me Owa ugamhi okhoghuo oni eoli, irari khi Eshinegba Onomhue Nofune nya ali Oni Omi Osumha wewe e khi Owa Ugamhi ni e la agho. ²³ Oni eoli ọa ke mhọli emini o ri ugemhi oyi ovo wekhi oyi uki ya li. Irari khi ugemhi oyi Eshinegba loli o khi akpa ni o la agho, oni Omi Osumha o khi akpa ni o la agho.‡ ²⁴ Egbo na agbo nya e ya ri oni akpa ke kia, ighie ni e la agbo e ya tsua epfue eyewe bhale agho.§ ²⁵ Ogbọ ọa ya tigbe khukhu ode inuekpe ni e lo oni eoli le ghue, itobọ khi ogbọ ọa ya me eliyose agho. ²⁶ A ya tsua epfue ali ufumhi eyi ishishi lo oni eoli le.* ²⁷ Ama, emini e ri ichimhi e mu ọa ya tigbe lo agho le, wekhi ogbọ ni oo gbe ikanya omama ali ni o riele emhi egbhue, se khi egbo

* 21:6 Li ze Aza 55.1 † 21:7 Li ze 2iSam 7.14; Iwolo 89.26-27 ‡ 21:10 Li ze Ezik 40.2 § 21:13 Li ze Ezik 48.30-35 * 21:15 Li ze Ezik 40.3 † 21:21 Li ze Aza 54.11-12 ‡ 21:23 Li ze Aza 60.19-20 § 21:24 Li ze Aza 60.3 * 21:26 Li ze Aza 60.11

ni eva oyewẹ o la ebe ni a kekẹ eva oyi eni e ya mhọli agbọ na agbọagbọ shi oyi ọni Omi Osumha.†

22

Oke Amẹ Agbọ

1 Igho ọ ri oke amẹ ni o ri agbọ ọ na ogbọ khasẹ mhe, oke ni o pfuasẹ abi uhegbe, ni o rote ukpekhomhi Eghiele oyi Eshinegba ali oyi Omi Osumha tu u lasele.* 2 Oni oke ọ rote iteva oyi oni ode agbala ni o la oni ẹoli. Ukiẹkie eve-eva oyi oni oke, ọọra ni o ri agbọ ọ na ogbọ e migha, ni o mo idumhi igbeva ododa, ni ọọ mo idumhi uki kpa. Ebe oyi oni ọọra a ro ri ishishi ẹẹ ze.† 3 Emhikhoghuo ni Eshinegba ọ pfi unu na ọa ke ya la agho. Ama ukpekhomhi oghe oyi Eshinegba ali oyi Omi Osumha oyọli e ya la agho, eni ẹẹ ga eyọli e ya ke ga.‡ 4 E ya me alo eyọli, ali eva oyọli o la we alukpo. 5 Elijose ọa ke ya lao. E a mhọli emini e ri ugemhi oyi akpa ali ugemhi oyi ovo ya li, irari khi Eshinegba Onomhue loghuo ọ ya khi akpa oyewẹ, e ya ke mhesẹ abi ighe agbọagbọ. 6 Oni ageni ọọ mhe, "Eni ingmemhi enana, eni a ri egbe ẹ da e khi, e gbo khi igesikia. Eshinegba Onomhue ni ọ ri ayemhe oyọli na emekeguele, lolu ọ ghie ageni oyọli ọ ka rokhase eni ẹẹ ga eyọli, emini a ya me ni ọa ke ya tese."

Ijesu ọ ya bhale

7 "A ghe ii, mhi kele ya bhale! Ikhivose ọ khi na ogbọ ni o ri ingmemhi imeguele ni e la ebe onana gbe akanya."

8 Mhemhe ijoni mhi suo, ni mhi gbo me emhi enana. Abi mhi ro suo, ni mhi ro gbo me na, mhi de ya wugha ọni ageni ni ọ ri eni emhi enana khasẹ mhe awe ni mhi ga li. 9 Ama ọ gweye mhe, "Khi li igho, ọni ọọ ga nabi yeye ali ọnabi inyoghuo ẹ emekeguele, ali eni e ri ingme ni a kekẹ shi ebe onana gbe akanya mhi li khi. Ga Eshinegba!"

10 Ọọ mhe, "Khi khukhu ingmemhi imeguele ni e la ebe ona, irari khi oni eghẹghẹ ọ she ti ramhi. 11 Ọni ọọ riẹle onobe, ọ ke riẹle tsee, ọni ọọ gbe ikanya ichimi, ọ ke gbe tsee, ọni ọ guẹ a ngeli, ọ guẹ ke ngeli tsee, ọni ọ pfuase, ọ pfuasẹ ke le tsee.*" 12 "A ghe ii, mhi kele ya bhale, mhi tsua ifata eyemhe, mhi ya fali ogbọgbo ota abi ọ li gbe.† 13 Mhemhe mhi khi Aafa ali Omega, Mhemhe mhi khi ọni Odode ali Okpukhokho, ni mhi khi Igbaekele ali Ukpesẹ.‡

14 "Ikhivose ọ khi na egbọ ni e pfue iwulu eyewẹ-a pfuase, ni e mhue obọ shi ọọra ni o ri agbọ a na ogbọ, ali ini e ba me asha rote ode unuekpe ni o lo oni ẹoli, le lole. 15 Ewa e la oolase oni ẹoli, ali eni ẹ mu imhesẹ ogbọ ali eni ẹ li itese ọni egbọ ugbeli ali eni ẹ ga ikhumhi ali eni e da nono ingme egbọli, ni ẹ di egbọ.

16 "Mhemhe ijesu mhi she ghie ageni oyemhe ọ ri otselẹ ona ghi ẹ eni igbaa nya eyi eni e mie ijesu iKirisiti suo. Mhemhe mhi khi Umhili ali Omioni iDefidi, Mhemhe mhi khi Ukpetata ni ọ ge eluzogbe.*"

17 Ọni Ayemhe ali omueshi onogbo ọọ li, "Bhale!" Ọni ọ suo ona ọ li lie, "Bhale!" Ọni okiamẹ ọọ gbe ọ bhale, ali ọnini ọ ghọle ọ bhale ka da amẹ ni o ri agbọ a na ogbọ, afue afue.†

† 21:27 Li ze Aza 52.1; Ezik 44.9 * 22:1 Li ze Ezik 47.1; iZaka 14.8 † 22:2 Li ze Igbae 2.9; Ezik 47.12 ‡ 22:3 Li ze iZaka 14.11 § 22:5 Li ze Aza 60.19; iDan 7.18 * 22:11 Li ze iDan 12.10 † 22:12 Li ze Aza 40.10; 62.11; iwolo 28.4; ijere 17.10 ‡ 22:13 Li ze Iro 1.8,17; 2.8; Aza 44.6; 48.12 § 22:14 Li ze Igbae 2.9; 3.22 * 22:16 Li ze Aza 11.1,10 † 22:17 Li ze Aza 55.1

¹⁸ Mhi tse agua ye oḡbọ ni o suọ imeḡuele ni e la ebe ona. Ini oḡbọkhọḡhuo o khi ma o, Eshineḡba o ya khi anasemḡe ni a keḡe shi ebe ona ma li agbọ.

¹⁹ Ini oḡbọkhọḡhuo o rọte ingmemhi imeḡuele ni a keḡe shi ebe onana rue pfi-a, Eshineḡba o ya mie oḡli okemhi ni o mḡoli shi oḡra ni o ri agbọ a na oḡbọ, ali ashini a khi na li shi oḡli ni o pfuase, ni a ngme ingme oyọli shi oni ebe onana.‡

²⁰ Oni o pfi oḡseḡe shi ebe onana, oḡ, “Iḡesikia lo, mhi keḡe ya bhale.”
Atse. Ijesu Onomḡue bhale.

²¹ Okhale oyi ijesu Onomḡue o ka nu eni miesuọ nya la, Atse.